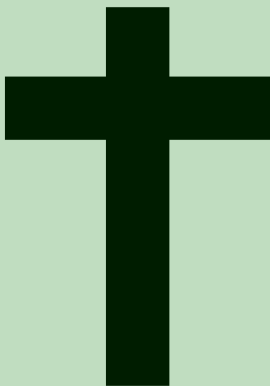


Chirin ni Āpo Dyos



Ibatan: Chirin ni Āpo Dyos (Bible)

Chirin ni Āpo Dyos
Ibatan: Chirin ni Āpo Dyos (Bible)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ibatan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

eadda728-8d3f-59ce-b1f6-7f4690e1023d

Contents

Matchew	1
Markos	93
Lokas	151
Juan	248
Aramid	318
Roma	408
1 Korinto	452
2 Korinto	493
Galasya	522
Epeso	538
Pilipos	554
Kolosas	565
Tesalonika	576
2 Tesalonika	586
1 Timoteo	592
2 Timoteo	605
Tito	614
Pilemon	620
Hebreo	623
Santiago	655
1 Pedro	666
2 Pedro	678
1 Juan	686
2 Juan	697
3 Juan	699
Jodas	701
Paltiing	706

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Matchew No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Libro

No nangitolas so nyaya a libro, ki si Matchew a pangaranan da pas Lebi. Iya, ki asa Jodyo a pinagrebbe ng no gobyirno do Roma a magsingsingir so bwis no tawotawo saw (10:3) do idi a Kapernaom do probinsya a Galilya. Si Matchew, ki kakteh ni Santiago a anak ni Alpeo (Mk. 2:14; 3:18). Aran naibidang dana a asa a naygaygatos a tawo a maynamot ta nairāman dana do gatos dan mangsingsingir so bwis, ki alit na tinawagan ni Jesus si Matchew a nayparin a asa a nanawhen na (Mt. 9:9; Mk. 2:14; Lk. 5:27), as kan nangay si Jesus a machakan do bahayaw ni Matchew (9:10).

Intolas ni Matchew nyaya a tolas maynamot ta chakey na a mapatakan da no manganohed saw a Jodyo a naiwaras do matatarek saw a nasnasyon a si Jesus dana si Kristo mana Mesias a iyaw mangisalākanaw a inkari ni Āpo Dyos do Adan a Tōlag. On, ipaboya ni Matchew a si Jesus danaw pakatongpalan tabo naitolasaw do Adan a Tōlag.

Myan matatarek a tima a naipaboya do nyaya a libro: No nanōma a tima, ki chakey ni Matchew a ipakatoneng a si Jesus a taga Nasaret, ki iyaw oyod a Āri dan Jodyo. Do nanmaw a kapitolo, ki inpaboya na a si Jesus, ki yapo do kapotōtan Āri Dabid, as kan naywawaho a intolas ni Matchew nya (1:1; 9:27; 12:23; 15:22; 20:30-31; 21:9, 15). Sinpangan na, intolas naw maynamot dyirad masisirib saw a nangay a mangchichwas so āri daya daw no Jodyowaw (2:2). Asa pa, do nakaiyahesaw ni Pilato di Jesus an oyod a iya, ki āri da no Jodyo, ki binata ni Jesus dya a kāna, "Nabata mo na" (27:11). Myan paw inpaitolas ni Pilato do toknolenaw ni Jesus do kros a kāna, "IYAW NYA SI JESOS, IYAW ĀRI DAN JODYO" (27:37).

No chadadwa a tima do nyaya a libro, ki ipakatoneng ni Matchew a si Jesus katotohosanaw a maistro. Maynamot do matatarek saw a inanawo ni Jesus, ki myan dadima a naychakarwan no nya tolas: No asa a nanawo (5:1-7:27), ki maynamot do rebbeng kan kagāsāt dan manganohed an mairāman sa do pagtorayan Āpo Dyos. Innanawo ni Jesus nyaya do kayan naw do tokonaw a masngen do Kapernaom.

No chadadwa a nanawo (10:5-42), ki maynamot do kainanawo ni Jesus dyirad nanawhen na saw do nakangay

daw a mangasaba. No chatatdo a nanawo (13:3-52), ki siraw pangārig ni Jesos a maynamot do pagtorayan Āpo Dyos. No chapat a nanawo (18:3-35), ki maynamot do dadakay kan rebheng dan manganohed.

No chadadima a nanawo (24:4-25:46), ki maynamot do kangayaw no pandan lōbongaya kan iyaw no kapaybidyaw ni Kristo a mangitoray. Binata ni Jesos a do sakbay no nyaya a panongpalan, ki machita maikasaba a manma iyaw Maganayaya a Dāmag do tabo nasnasyon do lōbongaya (24:14).

Āro paw naitolas do dyaya a libro a dyi na ibahey do kadwan saw a tolas. Kaspangarigan, inbahey ni Matchew a maynamot do kayamaw ni Pedro do hapotaw no tāw (14:28-31), no kapagbāyad ni Pedro so bwis a nasarakan naw do dangoy no among (17:24-27), kan iyaw pangārig ni Jesos a maynamot do asa poho a babbalāsang a nanghap so riraken da a nangay a mangbayat so mahakayaw a mangabahay (25:1-13).

No Naychakarwan no Nya Libro

Siraw kapoonan ni Jeso-Kristo 1:1-2:23

No kapangnanawo ni Juan a Bawtista 3:1-12

No kapagbawtisar kan kasōot ni Jesos 3:13-4:11

No kapangnanawo ni Jesos do Galilya 4:12-18:35

No kangay kan kapangnanawo ni Jesos do Jerosalem 19:1-20:34

No kadiman ni Jesos 21:1-27:66

No kapagōngar kan kapanawdyan a nanawo ni Jesos 28:1-20

No Maganay a Dāmag a Intolas ni Matchew

Siraw Kapoonan ni Jeso-Kristo

(Lk. 3:23-38)

¹ Iyaw nyaya, ki pakatonngan so kapoonan ni Jeso-Kristo a yapo do kapotōtan ni Āri Dabid a kapotōtan ni Abraham.

² Siraw kapotōtan saya a somniknan di Abraham a nandad Dabid, ki siraw nya: Si Abraham, ki āmang ni Isaak. As si Isaak, ki āmang ni Jakob. As si Jakob, ki āmang ni Jodah, magrāman dyirad kakakteh na saw. ³ As no somarono, ki sa Pares kan kakteh naw a si Sera a anak da Jodah kan Tamar.* Siraw kapotōtan a somniknan di Pares, ki si Esron a āmang ni Aram. ⁴ As si Aram, ki āmang ni Aminadab. As si Aminadab, ki āmang ni Naason. As si

* **1:3** 1:3 Singin sa Pares kan Sera, as iyaw ānang da a si Tamar, ki baket naba ni āmang da a si Jodah. Gen. 38:29-30

Naason, ki iyaw āmang ni Salmon. ⁵ As si Salmon, ki āmang ni Boas, as kan iyaw ānang ni Boas, ki si Rahab. Binaket ni Boas si Roth, as kan si Obed anak da. As si Obed, ki āmang ni Jesse. ⁶ As si Jesse, ki āmang ni Āri Dabid.

Sinpangan na, naipōtot ni Dabid si Solomon do baketaw ni Oriah.† ⁷ As si Solomon, ki āmang ni Rehoboam. As si Rehoboam, ki āmang ni Abidyah. As si Abidyah, ki āmang ni Assa. ⁸ As si Assa, ki āmang ni Jehosapat. As si Jehosapat, ki āmang ni Joram. As si Joram, ki iyaw kapoonan‡ ni Ossias. ⁹ As si Ossias, ki āmang ni Jotam. As si Jotam, ki āmang ni Ahas. As si Ahas, ki āmang ni Hesekiyah. ¹⁰ As si Hesekiyah, ki iyaw āmang ni Manases. As si Manases, ki āmang ni Amon. As si Amon, ki āmang ni Josias. ¹¹ As si Josias, ki āpong da Jekonias kan siraw kakakteh naw a mahakay. Iya danaw nyaw chimpwaw a nakaadīpen dan taga Babilonya siras Israelita saw, as nakahap da sira do tana da.§

¹² Ranan nakaadīpen daw do Babilonya, naipōtot ni Jekonias si Salatiel, kan Salatiel,* ki si Serobbabel. ¹³ As si Serobbabel, ki āmang ni Abiod.† As si Abiod, ki āmang ni Eliakim. As si Eliakim, ki āmang ni Asor. ¹⁴ Si Asor, ki āmang ni Sadok. As si Sadok, ki āmang ni Akim. As si Akim, ki āmang ni Eliod. ¹⁵ As si Eliod, ki āmang ni Eleasar. As si Eleasar, ki āmang ni Matan. As si Matan, ki āmang ni Jakob. ¹⁶ As si Jakob, ki āmang ni Jose a kabahay ni Maria, as kan si Maria danaw ānangaw ni Jesus a iyaw natawagan naya so Kristo.‡

¹⁷ Dawa, myan saw asa poho kan apat a kapotōtan a yapo do Abraham nandad Āri Dabid. As māsaw a asa poho kan apat a kapotōtan nakayapo di Dabid a nandad nakahap daw no taga Babilonya saw siras Israelitaw. As asa poho kan apat a kapotōtan nakayapo do nakapakaro daw a nangay do Babilonya a nandad nakayanak danan Kristo.

No Kaiyanak ni Jeso-Kristo (Lk. 2:1-7)

† **1:6** 1:6 Si ānang ni Solomon, ki si Batseba a baket ni Oriah a iyaw inpadiman ni Dabid. 2 Sam. 11 ‡ **1:8** 1:8 Si Joram, ki āpong do rapan ni Ossias. 1 Kron. 3:11-12 § **1:11** 1:11 2 Ār. 24:8-16; 1 Kron. 10-16 * **1:12** 1:12 Si Salatiel, ki āpong ni Serobbabel. 1 Kron. 17-19. † **1:13** 1:13 Ki do dawri a chimpō, narapit iyaw nakapalōbos dan taga Babilonyaw siras taga Israel saw. Dawa, do Israel danaw nayrakorakohan Abiod a pōtot ni Serobbabel. ‡ **1:16** 1:16 “Kristo” mana “Mesias,” ki āwag no Jodyo do naikaryaw a matoboy a mangay do tanaya a mangisalākan.

¹⁸ No pakatonngan nakayananak ni Jeso-Kristo, ki komwan: Si Maria, ki naitōlag[§] a maikabahay di Jose a nobyo na. Ki sakbay a naysin-asngen sa, ki natonngan da a mabogi dana sawen si Maria a maynamot do panakabalin no Ispirito Santo. ¹⁹ Ki maynamot ta malinteg a tawo si Jose, inplāno na pasyayen si Maria a nobya na a akmas naikeddengaw do dadakay dan Jodyo saw. Ki aran komwan, alit na chakey naba masnesnekan do salapen dan tawotawo. Dawa, inranta na pasyayen so matayo. ²⁰ Ki do kayan naw a mangiktokto an paypanghen na, napaboyaw asa anghil ni Āpo do tayēnep na, kan binata na dya a kāna, “Jose a kapotōtan ni Āri Dabid, mamō kaba omkabahay si Maria a nobya mo, ta kaparin Masantwan a Ispirito nakabogi naw. ²¹ Iyanak nanchiw asa mahakay, ki pangaranan monchis Jesus* maynamot ta isalākan na sanchiw tawotawo na do gatogatos da.”

²² Naparin nyaya tabo tan matongpal inpaibaheyaw ni Āpo Dyos do asaw a propita na a kāna, ²³ “Manginaw anchiw asa balāsang a birhin, as kan iyanak nanchiw asa mahakay, ki mapangaranan nanchis Immanyowel.” No chakey na batahen, ki “Myan dana dyaten Dyos.”†

²⁴ Ki do nakayokay danaw ni Jose, ki pinarin naw binataw no anghilaw ni Āpo dya, kan inkasar nas Maria. ²⁵ Ki sinalisolid nabas Maria a nandad nakayananak danaw no anak na a mahakay, as pinangaranan ni Jose so Jesus.

2

No Kapagsarongkar Daw no Mamasīrib Saw

¹ Do nakayananak danaw ni Jesus do idi a Betlehem do Jodya do kapagāri ni Herodes,* myan nawara do Jerosalem a mamasīrib a mahahakay yapo do matatarek saw a nasyon do dāya a makapatak so pangancharan a maboya da do bitohen. ² As no inyahes da, ki “Dino paro a yanan nakayanakan āri daw no Jodyo? Ta naboya namen bitohen naw a domada a pangilasīnan so nakayananak narana. Dawa, cha kami dya tan mangay kami a magdaydāyaw dya.”

§ **1:18** 1:18 Sigon do dadakay no linteg da no Jodyo, ki an myan magnobyo, ki naibidang dana sa a maychabahay a aran dyi pa sa nayasngen. Ki an chakey a pasyayen no mahakayaw iyaw nobya naw, machita naw mamarin so tolas a pirmaan dadwa saksi. * **1:21** 1:21 No ngaran a Jesus, ki yapo do Griego a chirin. Ki do chirin Jodyo, ki Joswe, as kan no chakey na batahen, ki “Dyos a Mangisalākan.” † **1:23** 1:23 Isa. 7:14 * **2:1** 2:1 Si Āri Herodes, ki nayanak do tawen 73 sakbay ni Kristo, as kan nayparin a āri do Jodya do tawen 40 sakbay ni Kristo. Iya, ki masikap kan maranggas. Nadiman do dya nahay a chimpo do nakatayoka no nakayananak ni Jesus.

³ Ki do nakadamagaw ni Āri Herodes so nawri, nakamikamya paba. As aran siraw tabo tawotawowaw do Jerosalem, ki mananawa sa. ⁴ Dawa, inpatawag san Āri Herodes tabo saw matotohosaw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, as nakaiyahes na sya dyira an dino kono yanan kaiyanakanaya no Kristwaya.

⁵ Ki inatbay da a kon da, “Do Jodya, do idyaw a Betlehem, ta nawri abawriw naitolasaw do tolas no propīta a kāna no Dyos:

⁶ “ ‘Imo Betlehem do tana a Jodya, sinsinan kaba a idi do Jodya, ta imonchiw pakayapwan asa pangōlo a mapawnot siras tawotawo ko saw a Israelita.’ ”†

⁷ Sinpangan na, tinawagan san Āri Herodes so malimed masisīrib saw a mahahakay a yapo do dāya, as kan natonngan na dyira an kāngo nakapagparang no bitohenaw do nakadāmo daw a nakaboya sya. ⁸ Sinpangan na, tinoboy na sad Betlehem, as nakaibilin na sya dyira a kāna, “Yay nyo a kapyāhen a chichwasen adekeyaw ah, ta anchan madongso nyo, ki yangay nyo a ipakatoneng dyaken tan aran yaken, ki mangay akonchi a magdāyaw dya.”

⁹⁻¹⁰ Do nakadngey daw so nawri a binata na, nayam sa. Ki do kayan daranaw do rarahan, naboya daranaw bitohenaw a napaboya dyira do kayan da paw do dāya. Dawa, taywara a soyot da a nakaboya sya. Iyaw bitohenaw napawnot dyira, kan nangay a nagsardeng do anmwaw no adekeyaw.

¹¹ Do nakapakarapit daranaw do Betlehem, somindep sad bahayaw a yanan dan may-ānangaw a sa Maria kan Jesus. Ki do nakaboya daw so adekeyaw, naydogod sa a nagdaydāyaw dya, as nakapahtot da siras rigālo da saw a balitok, insinso, kan mabalor a bangbanglo a mayngaran so mirra, as nakaitoroh da sya dya.

¹² Ki do nakapaybidi daranaw do sīgod a tana da, matarek danaw nayaman da, ta natayēnep da a binata no Dyos a dyi dana sa maybidi di Āri Herodes.

No Kangay Da do Egipto

¹³ Do nakakaro daranaw no mamasīrib saw, myan asa anghil ni Āpo a napaboya di Jose do tayēnep na, kan binata no anghilaya dya a kāna, “Mo Jose, maybangon ka, ta yangay mo saw may-ānangaya do Egipto, kan omyan kamo daw, ah, mandad kaibahey ko sya mayadis kamo, ta chichwasen Herodes adekeyaya a dimanen.”

¹⁴ Dawa, nanyeng a naybangon si Jose do dawri a ahep, as nakaiyangay na siras may-ānangaya do Egipto. ¹⁵ Minyan

sa daw a nandad nakadiman Āri Herodes. Naparin nyaya tan matongpal danaw intolasaw no propīta a binata no Dyos a kāna, “Tinawagan ko anak ko a komaro do Egipto.”‡

No Kadiman Dan Adedekey

¹⁶ Ki do nakadlawaw ni Āri Herodes a sinikapan dan masisīrib saw, oltimo nakasoli na. Dawa, inpadiman na sa tabo adedekey a mahahakay do Betlehem magrāman dyirad masngen saw a idiidi do omdibonaw. Inpadiman na saw somiknan do dadwa so tawen a maypābodis, sigon do napatakan na saw a nayanak a adekey do nakapaboyaw no bitohenaw dyirad mamasīrib saw a yapo do dāya.

¹⁷ Dawa, naparin inpadtwaw ni propīta Jeremyas a kāna, ¹⁸ “Do Ramah a tana, madngey kapagdongdong-aw kan makalidliday a katanyis, ta tanyisanayan Raket anak na saw.

Ari a tomanyis kan chakey nabaw mahwahok, ta nadiman dana sa tabo anak naw.”§

No Kapaybidi Da Yapo do Egipto

¹⁹ Ki do nakadimanaw ni Āri Herodes, napaboyaw no asa anghil ni Āpo di Jose do Egipto do tayēnep na. ²⁰ Binata no anghilaw dya a kāna, “Oy, Jose! Maybangon ka na, ta paybidi mo na saw may-ānangaya do tana dan kapotōtan Israel, ta nadiman dana saw mangplanwaw a mangdiman so adekeyaya.”

²¹ As dawa, naybangon si Jose a nanghap siras may-ānangaw, as nakasabat darana do tana no Israel.

²² Ki do nakatoneng naw sya a si Arkelaos a anak ni Āri Herodes nachitādi a āri do probinsya no Jodya, namo sa Jose a omyan daw. Sinpangan na, maynamot do tayēnep ni Jose, myan danaw pakatoneng a yapo do Dyos a mangay sad probinsya no Galilya. ²³ Nangay sa a minyan do idi a Nasaret do Galilya tan matongpal binata daw no propīta saw a kon da, “Matawagan nanchi so Nasareno.”

3

No Kapangasaba ni Juan a Bawtista

(Mk. 1:1-8; Lk. 3:1-18; Jn. 1:19-28)

¹ Ki do nakapakahabas no tawen, nangay si Juan a Bawtista do ranranswaw do let-ang do Jodya a nangaskasaba siras tawotawo saw a nangay a nangadngey sya.

‡ 2:15 2:15 Ose. 11:1 § 2:18 2:18 Do kapangtokto ni Jeremyas (Jer. 31:15), si Raket, ki naibidang a ānang no tabo a Jodyo, as kan siraw anak naw, ki siraw kapotōtan no Israel a rinanggasan taga Babilonya. Dawa, inosar ni Matchew a pangarigan si Raket dyirad ānang saw do Betlehem a inpadiman Āri Herodes so anak.

² Binatabata na dyira a kāna, “Magbabāwi kamo dyirad gatogatos nyo maynamot ta īto danaw kapagtoray no Dyos.”

³ Iyaw nyaya Juan binataw ni propīta Isayas do kaychowa pa a kāna,

“Iyanchiw mangingengengey do let-ang a mangibahebahey so nya a kāna,

‘Mamarin kamo so rarahan a para di Āpo,

kan paysonongen nyo pakono ayaman na.’ ”*

⁴ Ki si Juan, naylaylay so namarinaw do boboh no kamilyo, kan iyaw barikis na, ki tod a nahathat a lalat. Kabaga kan tagapolot no yokan iyaw no chinabyay na. ⁵ Ki aran komwan, alit na nangay sa dyaw reprep saw a tawotawo a yapo do Jerosalem kan yapo do intiro a probinsya do Jodya as kan aran sira pa tabo idiidi saw do maybitaw do oksong no Jordan. ⁶ Inpodno daw gatogatos da, as kan binawtisan sa tabo ni Juan do oksongaw a mayngaran so Jordan.

⁷ Ki do kaboyaw ni Juan siras āro saw a Parisyo kan Sadosyo a mangay a magpabawtisar dya, binata na dyira a kāna, “Inyo a anak no karasaen! Sino nakabata dyinyo a maditditan nyo itwaya a solī ni Āpo Dyos an nabawtisan kamo?”

⁸ Nawri pakono ipaboya nyo do kaparin nyo a nagbabāwi kamo do gatogatos nyo, ah! ⁹ Chasaray nyo abaw kabata nyowaya sya a, ‘Ara, ta kapoonan namen si simna Abraham,’ ta ibahey ko dyinyo a maparin ni Āpo Dyos a payparinen bato saya dya a kapotōtan ni Abraham!

¹⁰ Annadan nyo okom no Dyos a akmay wasay a nakasagāna dana panongeh so kayowaw a dya omsi so maganay, as kapayongeb na syad apoy. ¹¹ An yaken, ki bawtisan koynyo so ranom a pakaboyan sya a nagbabāwi kamo na, ki myan anchiw manawnawdyi kan yaken a matortoray kan yaken, as kan maikari akwaba a manahabit so tokap na. Bawtisan nanchinyo so Ispirito Santo kan apoy.

¹² Ari dyaw akmay igaw a paytahpan na tan mapaytawa naw hopes kan nakabyasaw. Iyaw matahpanaw, kapyahen nanchi do agāmangaw. As iyaw naytahpanaw, sosohan nas apoy a abos pandan.”

No Kapagpabawtisaraw ni Jesus di Juan

(Mk. 1:9-11; Lk. 3:21-22)

¹³ Sinpangan na, nawaras Jesus do dawri a Oksong a Jordan a yapo do Galilya tan mangay a magpabawtisar di Juan. ¹⁴ Ki chakey ni Juan a baywan, kan binata na dya a kāna, “Yaken pakono rebbeng na bawtisan mo ah! Ki āngo ta mangay ka dyaken? Ay samna!”

* 3:3 3:3 Isa. 40:3

¹⁵ Ki initbay ni Jesus dya a kāna, “Nolay mo a maparin nya sichangori ah, ta maganay an tongpalen taw tabo pinanggep no Dyos.” Dawa, nakey si Juan.

¹⁶ Do nakabawtisar naranaw sya, nanyeng a nakarayas Jesus. Ki do dawri, insigida naywangan hanyit, as kan naboya naw[†] Ispirito no Dyos naypabodis a akmay boyit kan nangay a domnina dya. ¹⁷ Sinpangan na, myan timek a yapo do hanyit a nakabata so nya a kāna, “Iyaw nyaw Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a maynamot dya.”

4

No Kasōot Ni Satanas Di Jesus

(Mk. 1:12-13; Lk. 4:1-13)

¹ Do katayoka nabawtisanan Jesus, pinalongo no Ispirito Santo do naychabongbongrwwaw a let-ang tan sōoten Satanas. ² Do kayan naw daw so apat a poho a karaw kan apat a poho a kahep, ki polos a dya komninan si Jesus, as kan do dawri, naptengan. ³ Do dawri, nangay si Sairo, as nakabata na sya a kāna, “An oyod a imo Anak no Dyos, mandaran mo paw nya saya bato a mayparin a tināpay.”

⁴ Ki initbay ni Jesus a kāna, “Naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Tināpay aba lang manoroh so byay no tawotawo, an dya tabo chirin a inchirin no Dyos.’ ”*

⁵ Sinpangan na, inyangay ni Satanas si Jesus do Jerosalem iyaw masantwanaw a syodad, kan pinaytēnek na si Jesus do katotohosanaw a yanan do Timplo do Jerosalem, ⁶ as nakabata na sya di Jesus a kāna, “An oyod a imo Anak no Dyos, gomtos ka pa, ta nawryaw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Mandaran sanchi no Dyos anghilis na saw a omaywan dyimo, kan siranchiw mangigpet dyimo tan dyi sa madonggyaran bato kokod mwaya.’ ”[†]

⁷ Ki tinbay ni Jesus a kāna, “Naon, ki naitolas paw do Masantwan a Tolas a, ‘Sōoten mwabaw Āpo a Dyos mo.’ ”[‡]

⁸ Sinpangan na, pinalongo ni Satanas si Jesus do taywaraw so katohos a tokon, as nakaiparang na dya so tabo saw a pagpagaryan do lōbongaya kan aran iyaw no kabibīleg da. ⁹ Binata nad Jesus a kāna, “Ayket na! Itoroh ko sanchi a tabo dyimo nyaya an basta maydogod kad salapen kwaya kan magdāyaw ka dyaken.”

¹⁰ Sinpangan na, tinbay ni Jesus a kāna, “Komaro ka dyam Satanas! Taywaran dya naitolas do Masantwan a Tolas a

[†] **3:16** 3:16 Si Jesus nakaboya sya, ki aran si Juan, ki naboya na. Jn. 1:31-34

* **4:4** 4:4 Deot. 8:3 [†] **4:6** 4:6 Sal. 91:11-12 [‡] **4:7** 4:7 Deot. 6:16

'Pagdayāwan mo si Āpo a Dyos mo, kan iya lang pagsirbyan mo?'”§

¹¹ Sinpangan na, komnaros Satanas. Ki do dawri, nawara saw anghil saw, as kan sinirbyan das Jesos.

No Kaisiknan Ni Jesos So Tarabāko Na Do Galilya
(Mk. 1:14-15; Lk. 4:14-15)

¹² Do nakadamagaw ni Jesos a nabahod dana si Juan a Bawtista, naybidi dana do Galilya.* ¹³ Ki minyan aba do idi Nasaret, an dya do Kapernaom niyanan na, iyaw asaw a idi do payisaw no Minanga a Galilya,† no partis do tana do Sebolon kan Naptali. ¹⁴ Naparin nyaya tan matongpal inpadtaww ni propita Isayas a kāna,

¹⁵ “Siraw tawotawo saw do tana da no kapotōtan Sebolon kan Naptali do payisaw no minanga, kan sira do kabtang no Jordan, as kan sira do yanan dan Dya-Jodyo,

¹⁶ siraw tawotawo saya, ki aran nahay dana sa do masari a kapangtokto a kominwan do nakarārayawan da, ki myan dyira sichangoriw no kasesēdangan a soho.”‡

¹⁷ Nakayapo do dawri, insiknan Jesos nangasaba a kāna, “Magbabāwi kamo do gatogatos nyo, ta ito danaw kapagtoray no Dyos.”

No Kapanawag Ni Jesos Siras Apataw A Mangalap
(Mk. 1:16-20; Lk. 5:1-11)

¹⁸ Do naypisa, do kayamaw ni Jesos do payisaw no Minanga a Galilya, naboya na saw dadwa saw a maykakteh a mangālap a sa Simon a mangaranan so Pedro as kan kakteh na a si Andres. Myan sa magpakat so sigay.

¹⁹ Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Onotan nyo yaken, kan payparinen koynyo a magkalap so tawo.”

²⁰ Do nakadngey daw sya, nanyeng da kinarwan sigay da saw, as nakawnot da dya.

²¹ Do dawri, tinongtong ni Jesos nayam, ki naboya na saw dadwa paw a mangālap a sa Santiago kan kakteh na a si Juan a siraw anakaw ni Sebedeo. Myan sa may-aāmang do abang daw a madama mapaysoysonong so sigay da saw, kan tinawagan san Jesos. ²² Nanyeng da kinarwan si āmang da kan abang daw, as nakawnot dad Jesos.

§ 4:10 4:10 Deot. 6:13; 10:20 * 4:12 4:12 Mt. 14:3-5; Mk. 6:14-29 † 4:13 4:13 No Minanga a Galilya, ki malabit a 20 kakilomitros kanaro, kan 13 a kakilomitros iyaw kararahawanaw a parti na. An maypisa, pangaranan das “Minanga a Genesaret” (Lk. 5:1) mana “Tāw a Tiberyas” (Jn. 6:1; 21:1). Iyaw nya ngaran “Tiberyas,” ki yapo do ngaran Impirador Tiberyo do Roma. ‡ 4:16 4:16 Isa. 9:1-2; Lk. 1:79

No Kapangasaba Kan Kapangpapy Ni Jesus
(Lk. 6:17-19)

²³ Do dawri, minidibidi si Jesus do tabo a yanan do probinsya a Galilya a nangnanawo do sinagoga da saw daw kan inkasaba naw Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan no Dyos. Pinapya na paw tabo matatarek saw a ganyit kan kaynyin dan tawotawo. ²⁴ Dawa, nagdināmag si Jesus do tabo tana dan taga Sirya, as kan inyangay da dya no tawotawo saw tabo saw a matatarek so ganyit kan kaynyin, siraw linoganan saw no marahet a ispirito, komsiksiw saw, kan paralitiko saw, ki pinapya na san Jesus a tabo.

²⁵ Minonot sa dyaw reprep saw a tawotawo a yapo do probinsya saw a Galilya, Dekapolis, Jodya, do Jerosalem, kan siraw kadwan saw a idiidi do kabtangaw no Oksong a Jordan.

5

No Kapangnanawo ni Jesus do Tokon

¹ Do kaboyaw ni Āpo Jesus siras reprep saw a tawotawo, somnonget do asaw a tokon do dawri. Naydisna kan nachisngan sa dyaw nanawhen naw. ² Dawriw nangnanawan na sira.

No Kagāsāt no Tawotawo
(Lk. 6:20-23)

Binata na a kāna, ³ “Magāsāt saw mangrawat a mapobri sa do naispiritwan, ta mairāman sanchi do pagtorayan ni Āpo Dyos do hanyit.

⁴ “Magāsāt saw magmamayo, ta ahwahoken sanchi no Dyos.

⁵ “Magāsāt saw mapakombabaw, ta dyira danchiw inkari no Dyos dyirad tawotawo na.*

⁶ “Magāsāt saw malakamaw a mamarin so chakeyaw no Dyos, ta mapnek sanchi so kinalinteg.

⁷ “Magāsāt saw māsisyen, ta chāsi na sanchi no Dyos.

⁸ “Magāsāt pa saw masingpetaw a nāw da iktokto chakey no Dyos, ta maboya danchiw Dyos.†

⁹ “Magāsāt saw mapaychachapya, ta ibidang na sanchi no Dyos a anak na.

¹⁰ “Magāsāt saw maidadanes maynamot do katongpal das chakey no Dyos, ta mairāman sanchi do pagtorayan no Dyos do hanyit.

¹¹ “On, magāsāt kamo an asnesnekan, iroromen, kan parahrahten daynyo a maynamot do kawnot nyo dyaken.

* 5:5 5:5 Sal. 37:11 † 5:8 5:8 Sal. 24:1-6

¹² Charagsak nyo kasoyot nyo, ta rakkoh anchiw gon-gona nyo do hanyit, ta nairāman kamo do nakaparinan dan propīta saw a nanmanma kan inyo.”

No Maynamot do Asin kan Soho

(Mk. 4:21-25; 9:50; Lk. 8:16-18; 14:34-35)

¹³ Tinongtong ni Jesus a kāna, “Mayarig kamo do asin a mapaganay so tabay no ichan, ta mapaganay kamo so kapangtokto dan tawotawo. Ki an tomnabang danaw asin, maybidi pawriw payit naw? Apabaw sirbi na do aran āngo, an dyi dana maipoha a matokatokapan no tawotawo.

¹⁴ “Masaw a inyo akmay soho no lōbong a mangsēdang so pangtoktwan tawotawo do lōbongaya. Maiyarig kamo pa do asa syodad a napatnek do tōtok no tokon a maboaya tabo no tawotawo. ¹⁵ Pasgedan nyoriw soho, as katohong nyo syas bakag? Engga, basbāli a pangayen nyo do nairantaw a pakadatokan na tan masohwan tabo do irahemaw no bahay. ¹⁶ Komwan pakono parinen nyo do salapen tawotawo tan maboaya daw maganay saw a kaparin nyo kan idaydayaw daw Dyos a Āmang nyod hanyit.”

No Maynamot do Linteg

¹⁷ Binata pa ni Jesus a kāna, “Iktokto nyo aba yangay kwa pakarohen Lintegaw ni Moyses kan intolas daw no propīta kaychowa. Yay kwaba pakarohen, an dya mangay ako a mangtongpal so chakey naw a batahen. ¹⁸ No batahen kwaya dyinyo, ki oyod. Do kayan payan tana kan hanyit, ki abanchi a polos aran kanyinyidan a chirin mana asa katokel no linteg a mainonolay, ta gagāngay a matongpal lintegaya. ¹⁹ Dawa, aran sino a manginonolay so aran dēkey a yapo dya saya a bilbilin, mana iyaw mangnanawo siras tawotawo tan inonolay da, ki maibidang anchi a kabobodisan so saad do pagtorayan no Dyos. Akma saw a aran sino a mangtongpal kan mangnanawo pa so panganohden na do dya linteg, iyanchiw matohos do pagtorayan no Dyos. ²⁰ Ta nyaw bata ko dyinyo: Magannad kamo, ta makasdep kamo abanchi a polos do pagtorayan Dyos do hanyit, an dya rakorakoh paw katongpal nyos chakeyaw no Dyos kan no pariparinen daya no Parisyo kan siraw mangnanawo sayas linteg.”

No Maynamot do Kapakasoli

²¹ “Nadngey nyo na a naibahey dyirad tawotawo do kaychowa pa a ‘Mangdiman kaba, ta aran sino a mangdiman, ki atbayen na anchan maidarom.’‡ ²² Ki sichangori, ibahey ko dyinyo a aran sino a makasoli do rārayay na,

ki maidarom anchi do pangokoman. Mana aran sino a makabata do rārayay na a, 'Abos sirsīrbi,' ki maiparawat anchi do katotohosan a pangokoman. Masaw a aran sino a makabata do rārayay na a, 'Maymāha ka,' ki dosāen nanchi no Dyos do impyirno. ²³ Dawa, an myan dāton mo do Dyos do Timplo, as manakem mo a myan kaynyin aktokto no rārayay mwaw dyimo, ²⁴ bidinen mo dāton mwaw do salapenaw no altar, as yangay mo pa panmahen machikapya dya sakbay a mangidāton ka.

²⁵ "An myan makey a mangidarom dyimo, maganaganay an sakbay a maidarom ka do pangokoman, ki belan mo mangay a machikapya dya an myan paw ōras mo. On, ta āngonchan iparawat naymo do okom, as iparawat naymo no okomaw do polis a mamosek dyimo do bahodan. ²⁶ Ibahey ko na dyinyo oyod a mabongtot kanchi daw a mandad kaitarkas mo a tabo so ōtang mo."

No Maynamot do Kapachikamalāla

²⁷ "Nadngey nyo na a naibilin do kaychowa pa a, 'Machikamalāla kaba.'[§] ²⁸ Ki changori, ibahey ko dyinyo oyod. Aran sino a mangmolmolāgat so asa mabakes, as panggep na a laponan, ki nakagatos dana do kapachikamalāla do irahem no aktokto na. ²⁹ Dawa, an iyaw makanawan a mata mo pakayapwan kapaygatos mo, hawhawen mo, as kaipoha mo sya. Maganaganay an abo asa do inawan mo kan komplitwaw so inawan a maitapwak do impyirno.* ³⁰ Akma saw an iyaw makanawan a tanoro mo pakayapwan kapaygatos mo, akteben mo, as kaipoha mo sya. Maganaganay an pokol ka kan komplitwaw so inawan a mangay do impyirno."

No Maynamot do Kapasyay no Maychabahay

(Mt. 19:9; Mk. 10:11-12; Lk. 16:18)

³¹ "Naibilin pa do kaychowa a aran sino a mapasyay so baket na, machita a torohan naw baket naw so tolas a pakaboyan a sira, ki naysyay sa.† ³² Ki sichangori, ibahey ko dyinyo a no aran sino a mapasyay so baket na, malaksid an machikamalālaw mabakesaw, as nangabahay nawri a baket na so matarek, iyaw napaygatos sya kan iyaw somnaronwaw a kinabahay na do kapachikamalāla."

No Maynamot do Kapagkari

³³ "Asa pa, nadngey nyo pa a naibilin do kaychowa dyirad kapoonan ta saw a, 'Tadyichokodan nyo abaw kari nyo, basbāli a tongpalen nyo tabo inkari nyo do Dyos.'‡ ³⁴ Ki

§ 5:27 5:27 Eks. 20:14 * 5:29 5:29 Mt. 18:8; Mk. 9:43 † 5:31 5:31 Deot. 24:1-4 ‡ 5:33 5:33 Leb. 19:12; Nom. 30:2

ibahey ko dyinyo a magkari kamo aba polos. Pagkari nyo abaw hanyit, ta nawriw pagtorayan no Dyos, ³⁵ mana pagkari nyo abaw tana, ta nawriw tokatokapan naw, mana do Jerosalem, ta dawriw syodad no mabilëg a Āri. ³⁶ Asa pa, pagkari nyo abaw mismo a oho nyo, maynamot ta maparin nyo aba mapanyidak aran asa lang a boboh nyo, as kan mapaybidi nyo aba a akmas gagāngay naw. ³⁷ Tod nyo a ibahey 'On' mana 'Engga,' ta an rapan nyo nawri, ki yapo dana di Satanas."

No Maynamot Do Kapamahes

(Lk. 6:29-30)

³⁸ "Nadngey nyo pa a naibilin kaychowa a, 'An hawhawen daw mata mo, machita mahawhaw mata da. An pakarohen daw nyepen mo, machita mapakaro nyepen da.'[§] ³⁹ Ki sichangori, ibahey ko dyinyo a bahsen nyo abaw aran sino a mangranggas dyinyo. An myan mamitpit so makanawan a pisnyi nyo, ki nonolay nyo a pabahsan nad bit. ⁴⁰ Masaw an myan mangidarom dyinyo maynamot do kakey na manghap so laylay nyo, nonolay nyo a pachahap na paw kekeh nyowaw. ⁴¹ As aran sino a mamilit dyinyo a rārayayan nyo do asa kakilomitro, ki tongtongen nyo a rārayayan do aran dadwa kakilomitro. ⁴² An myan mangdaw dyinyo, torohan nyo. Masaw a an myan mamohod dyinyo, pabohodan nyo."

Chadaw Nyo Saw Kabosor Nyo

(Lk. 6:27-28, 32-36)

⁴³ "Nadngey nyo paw naibilinaw do kaychowa a, 'Chadaw nyo saw sit nyo, ki ipsok nyo saw kabōsor nyo.'* ⁴⁴ Ki nyaw ibahey ko dyinyo: Chadaw nyo saw kabōsor nyo, as paydasal nyo saw mangidadanes dyinyo ⁴⁵ tan anak naynyo ni Āmang nyo do hanyit. Parinen nyo komwan, ta kāliten na torohan so sēdang no araw mamarin so marahet kan mamarin so maganay, as kan kāliten naw kapanoroh nas chimoy dyirad malinteg kan dya malinteg. ⁴⁶ Ta an sira lang madaw dyinyo chadaw nyo, aryoriw gon-gona nyo? Taywaran dya komwan parinen dan magsingsingiraw so bwis a sigod a ipsok nyo? ⁴⁷ As aryoriw nachitarkan nyo dyira an sira lang kakakteh nyo saw sarsaritaen nyo? Ta aran siraw dya manganohed do Dyos, ki parinen daw komwan. ⁴⁸ Dawa, machita a abo pakono pagkorāngan nyo a akmas kabwaya no pagkorāngan ni Āmang nyo do hanyit."

§ 5:38 5:38 Eks. 21:24; Leb. 24:20 * 5:43 5:43 Abaw ibahey nad Adan a Tōlag a "ipsok mo kabōsor mo." Paydabdab san Jesos mangtoktwaw so komwan. Leb. 19:18

6

No Maynamot do Kapaglimos

¹ Tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Magannad kamo, ah! Ipangas nyo abaw maganay a kaparin nyo do salapen dan tawotawo tan dayāwen daynyo. Ta an komwan parinen nyo, abanchiw rawaten nyo a gon-gona di Āmang nyod hanyit.

² “Dawa, an maglimos kamo, kalyaken nyo aba pagpangas a akmas pariparinen daw no maysinsisingpet saw do irahem no sinagoga da sa kan do kalkalsāda. On, parinen daw komwan tan idāyaw da san tawotawo. Ki ibahey ko dyinyo oyod a siraw mamarin so komwan, ki narawat daranaw komplito a gon-gona da. ³ Ki an maglimos kamo, parinen nyo a dyi nyo a polos a ibahey a aran iyaw masingedaw a sīt nyo ⁴ tan abo makapapatak. Ta si Āmang nyod hanyit a makaboya so naitayowaw a pariparinen nyo, ki gon-gonaan nanchinyo.”

No Maynamot do Kapaydasal

(Lk. 11:2-4)

⁵ “Masaw, an maydasal kamo, tahatahan nyo sabaw maysinsisingpet saw. Chadaw daw maytēnek a maydaydasal do irahem no sinagoga da saw kan naychorosan dan rarahan tan maboya da san tawotawo. Ibahey ko dyinyo oyod a rinawat daranaw gon-gona dan komwan saw a tawotawo. ⁶ Ki an maydasal kamo, somdep kamo do kwarto nyo, as kaneb nyo sya, as kan maydasal kamo di Āmang nyo a dyi nyo a maboya. Ta si Āmang nyod hanyit a makaboya so naitaywaw a pariparinen nyo, ki gon-gonaan nanchi inyo.

⁷ “As iyaw kapaydasal nyo, tod kamo aba maychirin so āro kan mananaro a kapaychirin a ari nyo pad iniktokto chakey na batahen. On, parinen nyo abaw a akmas parinen daw no Dya-Jodyo, ta kanarohen daw dasal da, ta batahen da a madngey no Dyos a maynamot do kanaro no dasal da, ki engga. ⁸ Dawa, tahatahan nyo saba, ta sakbay a maydasal kamo, ki sīgod a chapapatak ni Āmang nyod hanyit machita nyo. ⁹ Dawa, an maydasal kamo, komwan batahen nyo:

“ ‘Āmang namen do hanyit,

 madaydāyaw iyaw masantwan a ngaran mo.

¹⁰ Mangay pakono kapagtoray mo,

 as kan maparin pakono chakey mod tanaya a akmas kaparin nad hanyit.

¹¹ Torohan mo pa yamen so kanen namen do kararaw,

12 as kan pakawanen mo yamen do naygatosan namen dyimo

a akmas kapangpakawan namen siras nakagatos dya-men.

13 Palobōsan mwaba yamen a masday do pakasolisogan, basbāli a padichanen mo yamen do marahet!’

14 “An pakawanen nyo saw nakagatos dyinyo, pakawanen nanchinyo ni Āmang nyo do hanyit. 15 Ki an dyi nyo sa pakawanen nakagatos dyinyo, syimpri, pakawanen nabaynyo ni Āmang nyod hanyit do gatogatos nyo.”

No Maynamot do Kapagayonar

16 “An magayonar kamo, ipaboya nyo aba a maliday kapagayonar nyo a akmas pariparinen daw no maysinsisingpet saw, ta ipaboya dad tawotawo a akma makakāsi sa tan mapatakan da a magayonar sa. Ibahey ko dyinyo oyod a siraw mamarin so komwan, ki narawat daranaw komplito a gon-gona da. 17 Ki an inyo, an madama kamo pa magayonar, mayramon kamo, as soroden nyo boboh nyo a akmas dadakay nyo. 18 Ta an komwan parinen nyo, abaw makatoneng so nakapagayonar nyo, malaksid di Āmang nyo do hanyit a dyi nyo a maboya. Ta si Āmang nyod hanyit a makaboya so naitayowaw a pariparinen nyo, ki gon-gonaan nanchinyo.”

No Maynamot do Kinabaknang do Hanyit

(Lk. 12:33-34)

19 “Mangpeh kamo abas warawara a kinabaknang nyod tanaya, ta iyaw myan do tanaya, ki ohden anchi, omrach-inchi, kan matakaw anchi. 20 Maganaganay an mangpeh kamo so kinabaknang nyonchi do hanyit. Ta do dawri, ki ohden paba, mana omrachi paba, as kan asdepen da paba takawen manakanakaw saw. 21 Ta an dino yanan hahawen nyo a kinabaknang, dawriw yanan aktokto nyo.”

No Maynamot do Soho no Inawan

(Lk. 11:34-36)

22 “Iyaw mata, ki pinakasoho no inawan. Dawa, an maganay kapanyideb mo, masēdang a tābo pangtoktwan mo kan inawan mo. 23 Ki an madiw kapanyideb mo, masari dana tābo inawan nyo. Dawa, no chakey na batahen, an maynana sariw myan do aktokto nyo, syimpri, taywara dana masariw byay nyo!”

Maparin Abaw Magsīrbid Dadwa a Āmo

(Lk. 16:13)

24 “Abaw makapayrayay a magsīrbi do dadwa a āmo, ta ipsok naw asaw, as chadaw naw asaw, mana dāyawen naw

asaw, as pachimadēkeyan naw asaw. Masaw a maparin nyo aba pagsīrbyan Dyos kan kinabaknang nyo.”

No Maynamot do Kariribokan

(Lk. 12:22-31)

²⁵ Ki tinongtong ni Jesos nangnanawo a kāna, “Nyaw paynamotan na a ibahey ko dyinyo a chabakel nyo abaw byay a maynamot do kanen kan inomen nyo, mana inawan nyo a maynamot do laylay nyo. Ta iyaw byay nyo, ki mapatpateg abawri kan isobo, as kan iyaw inawan nyo, ki mapatpateg abawri kan laylay? Syimpri! ²⁶ Chiban nyo pa saw manomanok. Maymoha kan magranyi sabaya, as kan abaw agāmang da a pangapyan das kanen da. Ki alit na pakanen san Āmang nyod hanyit. Taywaran dyi kamo a mapatpateg kan sira? ²⁷ Sino dana dyinyo makapanaro so byay na do asa kaoras a maynamot lang do nakabakel na? Polos!

²⁸ “As āngo ta pakariribokan nyo laylay nyo? Chiban nyo saw sabong saya a bakong an maypāngo kapaypararakoh da do katokotokonan saya. Asyo sa maytarabāko, kan asyo sa mayrayirayit? ²⁹ Ki chiban nyo pas Āri Solomon a kababaknangan an myan laylay na a mapinpintas pa kan siraw nya sabong? ³⁰ Ki an laylayan san Āpo Dyos tametamek sayad lōbongaya a magla sichangori kan kahayo nan delak a masosohan, inyo dananchiw dyi na malaylayan a masissisīta kamo a adayo kan siraw nya tamek? Oltimwaya kadēkey no kapanganohed nyo!

³¹ “As dawa, mabakel kamo aba ah! Batahen nyo aba, ‘Namna! Dinonchiw panghapan namen so kanen namen, inomen namen, kan laylay namen?’ ³² Ta iyaw kapaychichwasaya so tabo nawri, iyaw chabalay dan dyi saya manganohed do Dyos. As dawa, tahatahan nyo saba, ta si Āmang nyod hanyit, ki chapatak na itoroh tabo machita nyo. ³³ Ki nawri pakono manma chichwasen nyo pagtorayan no Dyos kan katongpal nyos chakey na tan tabo masisīta saya machita nyo, ki itoroh na sanchi a tabo dyinyo. ³⁴ Dawa, mariribokan kamo aba an āngonchiw kalidyatan nyo an delak. Panayahen nyo mabekas a somalap so kalidyatan a mangay do dawri a araw. Ta iyaw kalidyatan do asa karaw, ki makapnek dana, kan machita nyo paba rapan.”

7

No Maynamot do Kapangokom

(Lk. 6:37-38, 41-42)

1 “Okomen nyo abaw kapayngay nyo a tawo tan dyi naynyo a okomen no Dyos. 2 Ta an āngo no kapangokom nyo do kapayngay nyo a tawo, komwan anchiw kaokom nyo. Ta no rokod a osaren nyo do kapangokom nyo so kapayngay nyo a tawo, ki nawrinchiw pangrokod no Dyos dyinyo. 3 Āngo ta dilawen mo akmay dedeng a podin do mata no kakteh mo, an dyi mo a madlaw a akmay toroso podin mo? 4 On, maypāngo kaibahey mo syad kakteh mwaw a, ‘Oy, palobōsan mo pa yaken, ta pakarohen ko podin mwaya,’ an myan akmay toroso a podin no mismo a mata mo? 5 Maysinsisingpet kaya! Pakarohen mo pa manma iyaw akmayay toroso a podin mata mo tan masēdang kapakaboya mo, as kapakaro mos podinaw no kakteh mwaw.”

6 Sinpangan na, binata ni Jesus a kāna, “Itoroh nyo abad chito masantwan, ta āngonchan lakatan daynyo a sonyiten. As māsaw a itoroh nyo abaw kwarta nyo do bago, ta tod da lasalasagan. Komwan parinen da no maskeh saw a mangadngey so chirin Āpo Dyos.”

No Maynamot do Oyod a Kapaydasal
(Lk. 11:9-13)

7 “Chaōma nyo abaw mangdaw do Dyos, ta syirto a itoroh nanchi dyinyo akdawen nyo. Chaōma nyo abaw maychichwas so machita nyo a yapo dya, ta sidongan nanchi inyo a omsarak sya. As chaōma nyo abaw magtoktok, ta iwang nanchiw pantaw dyinyo. 8 Ta aran sino a mangdaw, matorohan anchi, as no maychichwas, ki makasarak anchi. Masaw, no aran sino a magtoktok, ki maiwang anchiw pantaw dya. 9 Ta ari danawri dyinyo a āmang manoroh so bato do anak na an mangdaw so tināpay? 10 Mana manoroh so marem an mangdaw so among? 11 Inyo paya tawo a āros gatos, an chapatak nyo manoroh so maganay do anak nyo, mangamangay panchi si Āmang nyo do hanyit a manoroh so maganay dyirad mangdawaw dya!

12 “Dawa, iyaw chakey nyowaw do inawan nyo, ki nawriw parinen nyo do kapayngay nyo a tawo, ta nawri lang chakey na batahen Linteg ni Moyses kan intolas daw no propita saw do kaychowa.”

No Malopit a Rarahan
(Lk. 13:24)

13 “Somdep kamo do malopit a rowangan a asdepan do hanyit. Ta iyaw maydamnayaw kan marahawaw a rowangan, ki komwan do abos pandan a karārayawan, as kan āro saw makey a mayam daw. 14 Ki malopit rowangan,

as kan malidyat paw ayaman a lomongo do abos pandan a byay. As dawa, tomayisa lang makadongso sya.”

No Kayo kan Asi Na

(Lk. 6:43-44)

¹⁵ “Magannad kamo dyirad sinan propita saw, ta mangay sanchi a akmay oyod sa manganohed. On, malinay kapaychirin da tan batahen nyo a masingpet sa a akmay karniro. Ki no kaoyodan na, ki akma say maranggas a lobo. ¹⁶ Ta akmas kailasin mo an āngo kakayo na sigon do asyaw no nawri a kayo, komwan kaimangmang nyo so dadakay da do kaparin da. Ta ari danawriw hateng a nay-asi so ōbas, kan ari danawriw kwantong a nay-asi so asin igos? ¹⁷ Ta kāda maraboy a kayo, ki omsi so maganay. Masaw nahoto a kayo, syimpri, omsi so makwan. ¹⁸ An magla kayo, omsi abas makwan. Masaw a an narokop a kayo, omsi abas maganay. ¹⁹ Kāda kayo a dya omsi so maganay, ki matongeh, as kapayongeb na do apoy. ²⁰ Komwan kalasinan nyo siras sinan propita saw a maynamot do kaparin daw a marahet!”

Chapapatak Kwaba Inyo

(Lk. 13:25-27)

²¹ “Tabo abanchi a makabata dyaken so, ‘Āpo, Āpo,’ ki makasdep do pagtorayan no Dyos, an dya sira lang magtongpalaw do chakey ni Āmang ko do hanyit. ²² Ta anchan marapit kapangokom no Dyos, ki āro sanchiw makabata dyaken so, ‘Āpo, Āpo, maynamot do ngaran mo, taywaran dyi namen a inpakatoneng Maganay a Dāmag? As taywaran dyi namen sa pinaksyat marahet saw a ispirito maynamot do nakaosar namen so ngaran mo? Asa pa, maynamot pad ngaran mo, taywaran dyi kami a nakaparin so āro a milagro?’ ²³ Ki batahen konchi dyira a kon ko, ‘Sino kamo? Chapatak ko abaya inyo. Komaro kamo dya, inyo a marahet so dadakay.’ ”

Siraw Dadwa a Napatnek a Bahay

(Lk. 6:46-49)

²⁴ “No aran sino a makadngey so chirinen kwaya as tongpalen na, ki akmas asaw a masirib a tawo a napatnek so bahay na do pinasaw a bato. ²⁵ As do dawri, myan mawyas a chimoy, ayo, kan mayit a salawsaw a nanghorihoris so bahayaw. Ki aran komwan, polos a dya nalasa, ta maganay nakaisedsedan batwaw. ²⁶ Ki no mangadngey so chirin kwaya as dyi na tongpalen, ki maipariho do salanga a tawo a napatnek so bahay na do kahmanayan tana. ²⁷ Ta do kangayaw no mawyas a chimoy, ayo, kan mayit a salawsaw

a nanghorihoris so bahayaw, ki nalasa kan makamwamomo nakalasa naw." Nawri danaw binatan Jesus.

²⁸ Ki do katayokaw ni Jesus a nangibahey so tabo nyaya inanawo na, nasdaāwan saw tawotawo saw do akmaya syay a kapangnanawo na. ²⁹ Ta no kapangnanawo naw, ki myan toray na sigon do kapaychiychirin naw, kan akmaba siras mangnanawowaw so linteg.

8

Pyahen ni Jesus Asa Nagliproso

(Mk. 1:40-45; Lk. 5:12-16)

¹ Do kawsokaw ni Jesus do tokonaw, ki āro saw tawotawo a minonot dya. ² Ki nangay dyaw asaw a nagliproso, as nakapaydogod na do salapen naw, as nakabata na sya a kāna, "Āpo, an chakey mo a mapyan ako, masigorādo ko a maparin mo." ³ Ki tinodah ni Jesus tachay naw a sinalid, as nakabata na sya dya a kāna, "Naon, chakey ko. Mapyan ka na!"

Ki nanyeng a napyan ganyit naw a liproso. ⁴ Sinpangan na, binatan Jesus dya a kāna, "Ibahebahey mwabaw nya namarin dyimo do aran sino, ah, basbāli a nyeng ka mangay a mapaboyad padyaw tan sakangwan maboaya na a napyan ka na. As katayoka no nawri, mangidāton ka so dāton mo a para do nakapakadalos mo a akmas inbilinaw ni Moyses do kaychowa pa a pangipaneknek mo do tawotawo a napyan ka na." *

Pyahen ni Jesus Asaw a Adipen

(Lk. 7:1-10)

⁵ Do nakasabataw ni Jesus do Kapernaom, binayat no asa a kapitan no soldādo saw a yapo do Roma kan nangdaw di Jesus so sidong. ⁶ Binata nad Jesus a kāna, "Āpo, myan adīpen kwaw do bahay a naparalitiko danaw, kan aryaw sichangori a taywara malidyatan."

⁷ Ki binatan Jesus dya a kāna, "Yangay kwa pyahen."

⁸ Ki initbay no kapitanaw a kāna, "Ay, mo Āpo, maikari akwaba mapasdep dyimo do bahay ko. Tod mo na lang a ibilin, ki mapyan anchiw adīpen kwaw. ⁹ Ta aran yakenaw, ki adngeyen ko bilbilin no matwatohos kan yaken. Masaw dyirad soldādo ko saw a itorayan ko a tongpalen daw ibahey ko dyira. An mangmandar ako so asa a, 'Mangay!' ki mangay. Do matarekaw, bilinen ko a, 'May ka pa dya!' ki tongpalen na. An ibilin ko do adīpen ko a, 'Parinen mo nya,' parinen na. As dawa, nawriw itaha kwaya dyimo, mo Āpo."

* 8:4 8:4 Chiban o Lebitiko 14:0 kan 14:21-22

¹⁰ Do nakadngeyaw sya ni Jesus, ki chinasdaaw naw kapitanaw, as nakabata nas nya dyirad tawotawo saw a minonot dya a kāna, “Ibahey ko dyinyo oyod. Ari ko pad nachichwasan dyinyo a Jodyo a kapotōtan Israel iyaw kapanganohed a akma syay so kayit. ¹¹ Ibahey ko dyinyo a āro sanchiw Dya-Jodyo a yapo do dāya kan laod a machisalap do kanan da simna Abraham, Isaak, Jakob do pagtorayan no Dyos do hanyit. ¹² Ki siraw sīgodaw a Jodyo a inplāno no Dyos a mairāman do pagtorayan na, ki mapaksyat sanchi a mangay do mamansokelaw a kasarisyayan a yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da.”

¹³ Ki do dawri, binatan Jesus do kapitanaw a kāna, “Sigi, somabat ka na, ta namarin danaw akmas kapanganohed mwaya.” Ki nanyeng do nawri lang a ōras, ki napyan adīpen naw no kapitanaw.

Pyahen Sa Ni Jesus Āro a Tawotawo

(Mk. 1:29-34; Lk. 4:38-41)

¹⁴ Sinpangan na, do kangayaw ni Jesus do bahay ni Pedro, naboya naw katoganganaw ni Pedro a mabakes a naypoktad a maganyit a magbāra. ¹⁵ Do dawri, sinalid ni Jesus tanorwaw no mabakesaya, ki nyeng na binawan. Naybangon kan nakangay dana nangidasar so kanen da Jesus.

¹⁶ Ki do dawri a ahep, inyangay da san tawotawowaw di Jesus āro saw a sindep no marahet a ispirito kan siraw maganyit saw. Ki maynamot lang do toray no chirin na, pinaksyat naw āro saw a marahet a ispirito, as nakapapya na tabo siras maganyit saw. ¹⁷ Pinarin naw komwan tan matongpal inpadtwaw ni propīta Isayas a kāna, “Iyaw mismo a mangisabhay so tabo lidyat kan ganyit ta tan mapakaro sa dyaten.”†

Siraw Makey a Mayparin a Nanawhen ni Jesus

(Lk. 9:57-62)

¹⁸ Do nakaboyaw ni Jesus siras reprep saw a tawotawo a omdibon dya, binata na dyirad nanawhen na saw a mamtang sad minangaw. ¹⁹ Ki do sakbayaw no kangay da, naypasngen dyaw asaw a mangnanawo so linteg, as nakabata na sya a kāna, “Maistro, monot ako dyimo a aran dino angayan mo.”

²⁰ Inatbay ni Jesus a kāna, “Myan abab a pakaychehan bolaw, as māsaw a myan binahayan dan manomanok, ki abaw pakaychehan kan paynahahan ko a Tawo a Yapod Hanyit.”

† 8:17 8:17 Isa. 53:4

21 Ki binatan asaw daw a nanawhen na a kāna, “Āpo, somabatak pa manma ah, ta yangay ko pa itābon si āmang ko.”

22 “Nolay mo na,” initley ni Jesus dya, “ta siraw naibidang danaw a nadiman, sira danaw makatoneng a mangitābon so minatay. As imo, basta onotan mo yaken.”

No Kapangheteng no Salawsaw kan Kapagtalna no Kelsang

(Mk. 4:35-41; Lk. 8:22-25)

23 Ki do dawri, somnakay sa Jesus kan siraw nanawhen naw. 24 Ki do kayan daranaw do almidyo, nyiknyinan a naypayit salawsaw kan naypararakoh iyaw kelsang, as kan makalo dana mapno abang daw. Ki do dawri, myan a makaycheh si Jesus. 25 As dawa, yay da yinokay si Jesus, as nakabata da sya dya a kon da, “Mo Āpo, somidong ka ah, ta makey danaya maarinebneb abang taya! Ih, mahmes ta na!”

26 Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Napangayan nyos katored nyo? Aysa! Kadēkey pan anohed nyo!” Ki do dawri, naybangon si Jesus, kan inmandar na do salawsawaw kan kelsangaw. Ki nanyeng a nangheteng kan taywara dana matalna.

27 Ki chinasdaaw da, as kan binatabata da, “Āngo katatawo no nyaya a aran salawsaw kan kelsang, ki manganohed sa dya?”

No Dadwa Saw a Mahakay do Gerasa a Sindepan Marahet a Ispirito

(Mk. 5:1-20; Lk. 8:26-39)

28 Do nakapakabtang daw da Jesus do tana daw no tawotawo a Gadareno,[‡] ki binayat dan dadwa saw a mahakay a yapo do aschip a pagtatanman. Siraw nya, ki sindep san marahet saw a ispirito, kan oltimo a tangsit da. Dawa, abaw makaitored a manghabas sira do dawri a rarahan.

29 Ki do kasngen daranaw di Jesus, nangngey sa, kan binata da dya a kon da, “Imo a Anak no Dyos, anghen mo yamen?§ Yangay mori yamen a dosāen sakbay no arawaw a naikeddeng?”

30 Ki iyaw midyowaw so mabawas dēkey dyira, myan daw asa matokpoh a arban a bago a maysaysabok.

31 Dawa, nachikakaāsi saw marahetaw a ispirito di Jesus a kon da, “An paksyaten mo yamen, toboyen mo pa yamen a somdep do bago saya.”

‡ 8:28 8:28 “Gadareno” mana “Geraseno” mana “Gergeseno.” Mk. 5:1; Lk.

8:26 § 8:29 8:29 Mk. 1:24

³² “Ngay! Mangay kamo na,” binata ni Jesus. Ki do dawri, minohtot sa, as nakangay da a somindep dyirad bago saw. Sinpangan na, naychapayapayayo sa tābo arban saw no bago a nandad nakatapwak dad pangpangaw a nachinmo do minangaw, kan nahmes sa tabo bago saw.

³³ Ki siraw mangonongaw siras nawri a bago, naychapayapayayo sa a nangay a nangibahebahey do tawotawo saw do idi da maynamot do tabo naparinaya kan naparinaw dyirad dadwaw a mahakay a sindep no marahet saw a ispirito. ³⁴ As dawa, binayat dan tabo omidi saw daw si Jesus. Ki do nakaboya daw sya, ki chindaw da dya a komaro do logar daw.

9

Pyahen ni Jesus Asaw a Paralitiko (Mk. 2:1-12; Lk. 5:17-26)

¹ Do dawri, somnakay dana sa Jesus do abangaw, as nakapaybidi da do kabtangaw no minanga a mandad nakarapit narana do idi na. ² Ki do dawri dana, myan saw nawara di Jesus a nangisiw so asaw a paralitiko a pinaypoktad dad pinarin daw a pakaychehan na a dohod. Ki do nakaboyaw ni Jesus so kapanganohed daw dya, binata nad paralikwaw a kāna, “Payiten mo kapangtokto mom anak ko. Napakawan ka na do gatogatos mo.”

³ Ki do dawri, binata dan kadwan saw a mangnanawo so linteg do aktokto da, “Aysa! Maddiw nya tawo, ta tod naya dyābat si Āpo Dyos do kapachiyengay na so toray do Dyos!”

⁴ Ki maynamot ta chinapatak ni Jesus myanaw do aktokto da, binata na dyira a kāna, “Āngo ta mangtokto kamos marahet? ⁵ Āngo maydaydamnay a batahen ko: ‘Napakawan ka na do gatos mo,’ mana ibahey kwa, ‘Maytēnek ka, as kayam mo na’? ⁶ Ki tan chapatak nyo a yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki myan toray ko do tanaya a mangpakawan so naygaygatos, paytēneken ko paralikwawa.” Sinpangan na, binata nad paralikwaw a kāna, “Maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kasabat mo na.”

⁷ Do dawri, naytēnek paralikwaw, as nakayam na a somabat do bahay na. ⁸ Do nakaboya daw no tawotawo saw so nawri a naparin, nananawa sa, kan indaydāyaw da si Āpo Dyos, ta intoroh naw komwan a toray do tawo.

Tawagan ni Jesus si Matchew (Mk. 2:13-17; Lk. 5:27-32)

⁹ Komnaros Jesus do dawri a yanan. Ki do kayam naw, naboya naw asaw a tawo a mayngaran so Matchew* a asa magsingsingir so bwis a maydisna do opisina naw a pagsingsingiran na. Binata ni Jesus dya a kāna, “Ka pa dya! Pachisyayan mwaba yaken.”

Nanyeng a naychakatkat si Matchew, as nakawnot na sya.

¹⁰ Sinpangan na, do nakapachakanaw ni Jesus kan nanawhen na saw do bahayaw ni Matchew, āro saw nachihanghang dya a magsingsingir so bwis kan tawotawo saw a naibidang a āro so gatos.†

¹¹ Ki do nakaboya daw sya no kadwan saw a Parisyo a machihanghang sa Jesus dyira, inyahes da dyirad nanawhen na saw a kon da, “Āngo ta machihanghang maistro nyowaya dyirad magsingsingir saya so bwis kan dyirad naibidang saya a āros gatos?”

¹² Ki nakadngeyaw sira ni Jesus, inpangārig na dyira a kāna, “Sirabaw masalon-at makachitas mangagas, an dya siraw maganyit. ¹³ Yangay nyo a nanawhen chakeyaya batahen myanaya do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Iyaw kāsisyen nyo do kapayngay nyo a tawo chakey no Dyos, kan iyabaw dāton nyowaw a masosohan.’‡ On, nangay akwaba mangrara so tawotawo saw a malinteg, an dya siraw myan so gatos.”

No Kapanahahes a Maynamot do Kapagayonar

(Mk. 2:18-22; Lk. 5:33-39)

¹⁴ Katayokan nawri, nangay sad Jesus nanawhen saw ni Juan a Bawtista, as nakabata da sya dya a kon da, “Āngo ta magayonar kami kan siraw Parisyowaw, ki siraw nanawhen mwaya, ki enggaya?”

¹⁵ Ki tinbay san Jesus do pangārig a kāna, “Namna! Maparinawri a magmamayo tawo a naawis dana do kasaran, naten dana an myan paw nobyowaw do yanan daw? Ki ĩto araw a maikaro dyiraw nobyowaw, kan do dawrinchiw kapagayonar da.”

¹⁶ Tinongtong ni Jesus nagpangarigan dyira a maynamot do adanaw kan bayo a nanawo a dya maparin a maysagel. Binata na dyira a kāna, “Abaw mangitakop so bayo a lamit do adan a laylay, ta komsen anchiw no naitakopaw, kan marohnwan piritaw no adanaw a laylay. ¹⁷ Mana maparin aba pangayen mawnged a palek do adan a sopot a lalat. Ta an komwan, mabtak anchiw sopotaw, as madonchiw palek, as kan marārayaw anchiw sopotaw. On, machita mapangay

* **9:9** 9:9 Mana “Lebi.” Mk. 2:14; Lk. 5:27 † **9:10** 9:10 Siraw nya tawo a naibidang a āros gatos, ki siraw dya nakatongpal so kadwan a Linteg ni Moyses.

‡ **9:13** 9:13 Ose. 6:6; Mik. 6:8

mawnged a palek do bayo a sopot a lālat tan dya mado palekaw, as kan marārayaw abaw sopotaw.”

No Anak no Magtorayaw kan Mabakesaw a Nangsalid so Laylay ni Jesus

(Mk. 5:21-43; Lk. 8:40-56)

¹⁸ Myan pa madama inanawo ni Jesus nyaya pangārig do nakangayaw no asaw a āpohen dan Jodyo saw. Naydogod do salapenaw ni Jesus, as nakabata na sya a kāna, “Kapay-bitos paw no byay no anak kwaw a balasitang, mo Āpo. Ki pachiyangay mo pa saliden, kan syrto a mirwanchi a mabyay.”

¹⁹ Do dawri, nayeñek si Jesus, as nakawnot nad magtorayaw. Aran siraw nanawhen naw, ki nangay sa.

²⁰ Ki myan daw asa mabakes a malidyatan a nāw na marodit do asa poho dana kan dadwa katawen. Naypasngen do dyichodanaw ni Jesus, as nakasalid nas sayranaw no kekeh na. ²¹ Ta no myan do aktokto na, ki nyaya: “Aran nawri lang masalid ko laylay naya, sigorādo a mapyan ako.”

²² Ki do nakasalid naw sya, nanyeng a minidit si Jesus. Ki do nakaboya naw sya, binata na dya a kāna, “Payiten mo kapangtokto mom balāsang ko, ta maynamot do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka.” Ki do dawri a ōras, insigīda a napyan danaw mabakesaw.

²³ Sinpangan na, do nakapakarapit daw da Jesus do bahayaw no magtorayaw, ki naboya na saw magpītwaw a magtokar an myan minatay, kan naboya na paw āro a tawotawo a magringringgor. ²⁴ Ki do dawri, binata na dyira a kāna, “Mohtot kamo a tabo do bahayaya, ta nadiman abaw nya balasitang, ta tod a nakaycheh.”

Ki chinamyeng das Jesus.

²⁵ Ki do nakahbot daranaw, somindep si Jesus do kwartwaw a yanan nadimanaw. Ki do nakarapit naw sya, inigpet naw tanorwaw no balasitangaw, as nakapaybangon na sya, ki nanyeng a naybangon a sibibayay.

²⁶ Iyaw nawri a naporin, ki nagwaras a dāmag do tabo omdibon saw a idiidi.

Pyahen ni Jesus Dadwa Saw a Bolsek

²⁷ Ki do katayokaw no nawri, komnaro sa Jesus do dawri a yanan. Do kadama daw a mayam, myan saw dadwa minonot dya a mahahakay a bolsek, kan inngengey da dya a kon da, “Kapotōtan ni Āri Dabid,§ chāsīm pa yamen!”

§ 9:27 9:27 No chakey a batahen Kapotōtan ni Āri Dabid, ki iyaw nyaw āwag dad Mesias.

28 Ki do nakapakasdep danaw ni Jesus do bahayaw a yanan na, ki somindep saw bolsek saw. Do dawri, inyahes ni Jesus dyira a kāna, “Anohdan nyori a maparin koynyo a pakaboyahen?”

Ki, “Naon mo Āpo ah,” kon da.

29 Sinpangan na, sinalid ni Jesus mata daw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Maparin nyaya akmas ninamnāma nyowaya.”

30 Do dawri, nakaboya dana sa, ta napyia dana sa. Ki inmandar ni Jesus dyira a abo pakono pangibaheyan das nawri a namarin. 31 Ki do nakakaro daranaw do dawri, nāw da inpadpadāmag do tabo omdibon saw a idiidi iyaw maynamot di Jesus.

Pyahen ni Jesus Mahakay a Omel

32 Do nakakaro daranaw no dadwa saya a mahahakay, ki myan pa saw nangyangay di Jesus so asa omel a mahakay a sindepan marahet a ispirito. 33 Ki do nakapaksyat danaw no marahetaw a ispirito, ki nakapaychirin danaw tawowaw. Chinasdaaw dan tawotawowaw, kan binata da a kon da, “Ari ta payad nakaboyas komwan so panakabalin do Israel.”

34 Ki binata dan Parisyo saw a kon da, “Ay! Iyayaw pangōlo daw no dimonyo saw manorotoroh dya so panakabalin a mangpaksyat so marahet saya ispirito.”

Chāsi Sa ni Jesus Tawotawo

(Lk. 10:2)

35 Do dawri, minidibidi si Jesus do tabo idiidi kan barbaryo a nangnanawo do sinagoga da saw daw, kan nangesaba so Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan no Dyos, as kan nangpapyia so tabo matatarek saw a ganyit kan kaynyin dan tawotawo.

36 Taywaraw nakāsi ni Jesus siras tawotawo do nakaboya naw sira a pirmi sa mariribokan kan malidyatan, ta akma saw karniro a abo mangonong dyira.

37 Sinpangan na, binata na dyirad nanawhen naw a kāna, “Arwayaw ranyen, ki taytayisa lang magranyi. 38 As dawa, akdawen nyo si Āpo a iyaw akin dyiraw so ranyen saya tan manoboy so arwāro pa a magranyi.”

10

Siraw Asa Poho kan Dadwa a Nanawhen

(Mk. 3:13-19; Lk. 6:12-16)

1 Do asa karaw, tinawagan san Jesus siraw asa poho saw kan dadwa nanawhen na, as nakaitoroh na dyira so

toray da a mangpaksyat so marahet saw a ispirito kan iyaw kapangpapyas so tabo matatarek saw a ganyit kan kaynyin.

² Siraw nyaw ngarngaran dan asa poho saya kan dadwa nanawhen: no manma, ki si Simon a mayngaran so Pedro, kan si Andres a kakteh na; kan siraw maykaktehaw a sa Santiago kan ādi na a si Juan a anak ni Sebedeo; ³ sa Pilipi kan Bartolome; si Tomas kan si Matchew a magsingsingir so bwis; kan si Santiago a anak ni Alpeo, kan si Tadeo; ⁴ si Simon a mangispal so kaidyan na, kan Jodas a yapo do Iskariote, iyaw nyaw nanglipotaw di Jesus.

*No Katoboy ni Jesus Siras Dosi Saw a Nanawhen Na
(Mk. 6:7-13; Lk. 9:1-6)*

⁵ Tinoboy san Jesus asa poho saya kan dadwa nanawhen na, kan inbilin na dyira a kāna, “Mangay kamo abad aran dino a idiidi dan Dya-Jodyo mana somdep kamo aba do aran āngo a idiidi da no Samaritano, ⁶ basbāli a mangay kamo lang dyirad rārayay ta saw a kapotōtan Israel a akmay nabo a karniro. ⁷ On, yangay nyo a ikasaba dyiraw nya: ‘Īto danaw kapagtoray no Dyos.’ ⁸ Pyahen nyo saw maganyit, pagōngaren nyo saw nadiman, pyahen nyo saw nagliproso, as kan paksyaten nyo saw marahet a ispirito. Maynamot ta abo pinanadi nyos inanohdan nyowaya, ipatādi nyo abaw itoroh nyowaya dyira. ⁹ Ki mangyonot kamo abas so aran āngo a kita kwarta do bolsa nyo. ¹⁰ Masaw a mangyonot kamo abas bayon nyo, mana pagsokatan nyo, mana risirba no tokap nyo, mana sarokod nyo, ta no maytarabākwaw, ki maikari a matorohan so kanen na.

¹¹ “An makarapit kamo do aran āngo a idi mana baryo, maychichwas kamo so makey a mangpadagos dyinyo. Omyan kamo daw a mandan komaro kamod dawri a yanan. ¹² An somdep kamo do asa bahay, ki bindisyonan nyo sa a kon nyo a, ‘Dyos pakono manoroh so talna na dyinyo.’ ¹³ Ki an rawaten daynyo do dawri a bahay, tokosen nyo dyiraw inbahey nyowaw a talna da. Ki an dyi daynyo a rawaten, ki ibabāwi nyo.

¹⁴ “As an makarapit kamo do bahay mana idi a dya mangrawat mana dya mangadngey dyinyo, wakwaken nyo ahbek no kokod nyo,* as kakaro nyo sira.

¹⁵ “Ibahey ko dyinyo oyod a iyaw idyaw a dya mangrawat dyinyo, ki malidyalidyat anchiw dōsa dan tawotawo a

* 10:14 10:14 Mk. 6:11; Ara. 13:51

omyan daw kan siraw yapo do idi saw a Sodoma kan Gomorra† anchan araw a kapangdōsa no Dyos.”

Siraw Īto a Kalidyatan

(Mt. 24:1-14; Mk. 13:9-13; Lk. 12:12-17; 21:12-17)

¹⁶ Binata pan Yesus dyira, “Mangadngey kamo, ta toboyen koynyo a akma siras karniro saw do payayahatangan dan mararnggas saw a lobo. Dawa, makasikap kamo a akmay marem, ki masingpet kamo a akmay boyit. ¹⁷ Magannad kamo dyirad tawotawo, ta tiliwen kan idarom danchinyo. Saplitan danchinyo do sinagoga da saw, ¹⁸ kan maidarom kamonchi do salapen dan magtotoray kan ar-āri maynamot do kawnot nyo dyaken. Ki iyanchiw nawriw gondāway nyo a mangipaneknek dyira kan siraw Dya-Jodyo so Maganay a Dāmag. ¹⁹ Ki do katiliw daw anchi dyinyo a idarom, mabakel kamo aba an maypāngonchiw kaikalintegān nyo so inawan nyo, mana chabakel nyo aba an āngonchiw itbay nyo dyira. Do dawrinchi, matorohan kamonchi so ichirin nyo anchan marapit nawri a ōras, ²⁰ ta inyo abanchiw maylililyakaw, an dya Ispirito ni Āmang nyo do hanyit manoroh so pabatahen nyo.

²¹ “Myan sanchiw tawotawo a mangipadiman so mismo da a kakakteh, as kan komwan anchiw parinen inyapwan dyirad anak da. Siranchiw anak, ki machikontra sanchi do inyapwan da, kan ipadiman da sanchi. ²² Ipsok danchinyo no tabo tawotawo maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. Ki maisalākan anchiw makaibtor so kapanganohed na mandad pandan. ²³ An idadanes daynyo do asa idi, mayyayo kamo do matarek a idi. No bata ko dyinyo, ki oyod a dyi nyo panchi a tayokaw tarabāko nyo do tabo a idiidi do Israel sakbay a mangay no Tawowaw a Yapod Hanyit.‡

²⁴ “Aryoriw machinanawo a masirsīrib kan mangnana-wowaw sya, mana aryoriw tobotoboyen a matortoray kan āmo naw? Syimpri aba! ²⁵ On, mapnek danaw nachinanawowaw an mayparin dana akmas mangnanawowaw. Komwan pakono kapnek no tobotoboyenaw an mayparin dana akmas āmo naw. Ta yaken Āpo nyo, ki an batahen da a yaken si Beelsebob a āpo dan dimonyo, maypaypangay danaw kaipsok da dyinyo a manganohed dyaken?”

No Oyod a Chamo

(Lk. 12:2-7)

† **10:15** 10:15 Siraw tawotawo do Sodoma kan Gomorra, ki akmay siraw pinakainawan dan tabo tawotawo a mamarin so marahet kan mangipsok so Dyos. Gen. 19:1-29; Isa. 1:9-10; 3:9; Jer. 23:14; Pal. 11:8 ‡ **10:23** 10:23 Mt. 16:27-28; 24:27-44; 25:31

²⁶ “As dawa, mamō kamo aba dyira, ta abaw naitayo a dyinchi a maipaboya, mana palimed a dyinchi a mapatakan. ²⁷ Ta no inbahey ko dyinyo sichangori a inyō lang, ki ibahey nyonchi do tabo tawotawo. As no iyarasāas ko dyinyo, ki ingengey nyo do katawotawowan. ²⁸ As chamo nyo sabaw mangdimanaw so inawan, ki maparin daba dimanen pahad. Ki nawri pakono chamo nyo Dyos, ta maparin na rārayawen inawan kan pahad do impyirno. ²⁹ Ta chiban nyo saw billit toleng saya a sinsinan so balor, asa lang a kaplataw balor dan dadwaw. Asyo a masday aran asa dyirad dyaya, an dya ipalōbos ni Āmang nyod hanyit, ta ay-aywanan na sa. ³⁰ Ki aran siraw boboh nyo, ki chapatak danan Dyos bidang da. ³¹ As dawa, mamō kamo aba, ta mapatpateg kamo kan āro saw a billit toleng.

³² “Ta aran sino a mangipodno do salapen dan tawotawo a manganohed dana dyaken, ki ipodno konchi do salapen Āmang kod hanyit.

³³ “Ki no mangilibak so kapanganohed na dyaken do salapen dan tawotawo, ilibak konchi do salapen Āmang kod hanyit.” Nyaw innanawo ni Yesus.

No Kapanganohed a Aran Pakadimanan
(Lk. 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ “Iktokto nyo aba a nangay ako a mangyangay so kapaychachapya do lōbongaya. On, mangyangay akwabas kapaychachapya, an dya kapaydidiman. ³⁵ Nangay ako tan inyangay ko kapachikontran anak a mahakay do āmangaw, as kan anakaw a mabakes do ānang naw. Masaw manogan-gaw a mabakes di katogangan na a mabakes. ³⁶ Ta siraw kabōsor no asaw a tawo a manganohed dyaken, ki siraw myan do mismo na a pamilya. §

³⁷ “Ta no aran sino a rakorakoh so adaw di āmang kan ānang na kan adaw na dyaken, ki polos a maikari aba dyaken. Masaw a no rakorakoh so adaw do anak na kan adaw na dyaken, abaw sinpangan na, dyaken. ³⁸ Ta aran sino a dya maysabhay so kros na,* as kawnot na dyaken, polos a abos sinpangan dyaken. ³⁹ Ta no mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken, myan anchiw byay na abos pandan a itoroh anchi no Dyos dya.”

Siraw Gon-gona
(Mk. 9:41)

§ **10:36** 10:36 Mik. 7:6; Mt. 10:21 * **10:38** 10:38 No chakey na batahen maysabhay so kros, ki iyaw tawowaw a nāw na monot di Yesus a aran kalidyatan na mana nawriw pakadimanan na.

40 “No mangrawat dyinyo, bāli yaken danaw rinawat na. As no mangrawat dyaken, ki iya danaw rinawat naw nanoboyaw dyaken a si Āmang kod hanyit. 41 As no mangrawat so asa propīta maynamot ta iya, ki mangipakatoneng so maynamot do Dyos, magon-gonaan anchiw nawri a tawo a akmas gon-gona naw no nawri a propīta. Masaw a no mangrawat so asa malinteg a tawo maynamot do kalinteg naw, ki magon-gonaan anchi a akmas gon-gona naw no malintegaw a tawo. 42 As no aran sino a mapaynom so aran asa kabaso a mahanebneb a ranom do asa dyirad mabobodis saw so saad maynamot ta nanawhen ko sa, sigorādo a rawaten nanchiw gon-gona na,” binatan Jesus.

11

Siraw Tinoboyaw Ni Juan A Bawtista (Lk. 7:18-35)

¹ Do nakatayokaw ni Jesus a nangibilin dyirad dosi saw a nanawhen na so tabo nyaya, ki komnaro si Jesus do dawri a yanan kan nangay a mangnanawo kan mangasaba dyirad masngen saw daw a idiidi. ² Ki do dawri a chimpo, myan si Juan a Bawtista do bahodan. Ki do nakadāmag naw so pinariparinaw ni Kristo, tinoboy na saw nanawhen naw a mangay di Jesus a manahahe dya a kon da, ³ “Imo danawriw hahawen namenaw a mangay anchi, mana mangnanaya kami pas matarek?”

⁴ Ki tinbay san Jesus a kāna, “Maybidi kamo di Juan, as kaibahey nyo sya dya siras nadngey nyo kan naboya nyo saya: ⁵ Makaboya dana saw bolsek kan makayam dana saw piday, napyan saw nagliprosaw kan makadngey dana saw toleng, kan nagōngar saw nadiman, as maikasaba danaw Maganay a Dāmag dyirad mapopobri. ⁶ Magāsāt tawo a dya maycharwa so kapangtokto a maynamot dyaken!”

⁷ Ki do nakapakayam daw no nanawhenaw ni Juan a Bawtista, nyaw binata ni Jesus dyirad tawotawo saw a maynamot di Juan: “Do nakangay nyowaw di Juan do let-ang, āngo hahawen nyo a maboya? Asawri a tawo a tod a madyiwadyiway so kapangtokto a akmay byawo a pablobloten salawsaw? Syimpri engga! ⁸ Āngo saw yangay nyo a chiniban? Yay nyori a chiniban asa a tawo a naylaylay so mapintas kan mangīna? Engga, ta palasyo iyaw yanan dan maylaylayaw so malamōyot a mangīna. ⁹ Ngay, Ibahey nyo pa! Āngo ta nangay kamo daw? Nangay kamo āno a nanyideb so asa propīta? Naon, masyrto nawri! Ki no ibahey ko dyinyo, ki masissisita pa a adayo tarabako na kan tarabako no asa a propīta. ¹⁰ Ta si Juan chakeyaw a

batahen myanaw a naitolas do Masantwan a Tolas a kānan Āpo Dyos,

“ ‘Panmahen konchi a toboyen pachirawatan ko tan yay na paysonongen ayaman mo.’* ”

¹¹ “Adngeyen nyo nya, ta oyod. Tabo no nayanak a tawo, ki abaw akmas kasisita ni Juan a Bawtista. Ki aran komwan, siraw kabobodisanaw a naibidang dana do pagtorayan Āpo Dyos, ki masissisita sa kan iya. ¹² Ta nakayapo do nakainanawowaw ni Juan a Bawtista so minsāhi na a mandan sichangori, nawriw nakairogin tawotawo a maswasodib kan posposan daw somdep do pagtorayan no Dyos. ¹³ Ta somniknan do chimpwaw ni Moyses kan siraw propita saw do kaychowa a mandad kangayaw ni Juan, ki inpadto da a tabo a maynamot do pagtorayanaya no Dyos. ¹⁴ As an chakey nyo a anohdan propita saw, ayket na, naawātan nyo pakono a si Juan, ki iyaw Elyasaw† a naipadto a mangay anchi. ¹⁵ Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo, ah,” binata ni Jesus.

¹⁶ Ki tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Āngo paro pangiparihwan kos tawotawo sichangori? No kapariho da, ki akma saya siras adedekey saw a maychadisdisna do plasa a polos a dyi sa mapnek. Maysin-aagay a kon da dyirad maskehaw a gomtal, ¹⁷ ‘An magtokar kami so pito, ki tomada kamo abaya! An magkanta kamyayas para minatay, ki magdong-aw kamo abaya!’ ”

¹⁸ “Ta si Juan, ki nangay a nagayonar kan mininom aba so palek. Ki aran akma syaw, binatabata da a iya, ki linoganan no marahet a ispirito!

¹⁹ “Ki yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki nangay ako a nachakan kan nachinom dyinyo. Ki alit na batabatahen da a kon da, ‘Chiban nyo nya tawo, masarawaya kan maybobokaya. Sit dayan magsingsingirayas bwis kan siraw maibidang saya a āro so gatos!’ Ki aran komwan batabatahen nyo, ki kosto kan oyod sīrib no Dyos, as kan maipaboyaw nyaya do kabibiyay dan manganohedaw dya.”

Siraw Tawotawo do Idi Saw a Dya Magbabāwi
(Lk. 10:13-15)

²⁰ Do dawri, insiknan ni Jesus a pinaydabdab tawotawo saw do idiidi saw a namarinan nas āro a milagro maynamot ta nakey saba nagbabāwi do gatogatos da. ²¹ Binata na a kāna, “Kapakāsi nyo pa, inyo a taga Korasin kan taga Betsayda! Āro makaskasdāaw a pinariparin ko do idi nyo saya, ki alit na dyi kamo a nagbabāwi! Amnan do idiidi

* 11:10 11:10 Mal. 3:1; Mk. 1:2 † 11:14 11:14 Mal. 4:5-6

sawen a Tiro kan do Sidon‡ namarinan ko siras nya milagro, ayket, ari dana sa nahay a naylaylay so kostal kan naydisnad ahbek a pangipaboya da so oyod a nakapagbabāwi da. ²² As dawa, ibahey ko dyinyo a anchan araw a kapangokom, ki malidyalityat anchiw dōsa nyo kan iyaw dōsa da do idiidi a Tiro kan Sidon.

²³ “As inyo a tawotawo a yapo do Kapernaom, bata nyori an maidāyaw kamonchi do hanyit? Polos, basbāli a maitapwak kamonchi do impyirno!§ Ta an namarin saw nya milagro do Sodoma a akmas namarin saya dyinyo, masigorādo a magbabāwi sa, as kan myan paw syodad daw sichangori. ²⁴ Ki ibahey ko dyinyo a malidyalityat anchiw dōsa nyo kan siraw yapo do Sodoma* anchan marapit nawri a araw a kapangdōsa no Dyos.”

Paynahahen ni Jesus Siraw Manganhedaw Dya
(Lk. 10:21-22)

²⁵ Do katayokaw ni Jesus a nangibahey so nya, insiknan naw maydasal a kāna, “Āmang, imo Āpo do hanyit kan do tana! Magyāman ako dyimo, ta inpakatoneng mo dyirad abos ādal iyaw intayo mwaya dyirad mamasīrib kan myan so ādal. ²⁶ On mo Āmang, ta nawriw chakey mo kan makahwahok nawri do salapen mo.”

²⁷ “Intalek dyaken Āmang tabo a panakabalin a mangitoray. Abaw makapatak so maynamot dyaken a Anak no Dyos, an dyi lang a si Āmang ko. Masaw a abo makapatak so maynamot di Āmang, an dya yaken lang a Anak na kan siraw tawo a pidyen ko a pangibaheyen so maynamot dya. ²⁸ Dawa, mangay kamo dyaken, inyo a tabo a mayrara so marahmet kan inyo a tabo a mahopag, ta paynahahen koynyo. ²⁹ Apen nyo nanawo ko kan machinanawo kamo dyaken maynamot ta maanos ako kan matangsit akwaba, as kan makadongso kamonchi so kaydamnayan no kapangtokto nyo.† ³⁰ Ta no nanawo a itoroh ko, ki maydamnay, kan iyaw raraya a iparara ko dyinyo, ki marahmet aba.”

12

No Kapanahes Maynamot do Araw no Kapaynaynahah
(Mk. 2:23-28; Lk. 6:1-5)

¹ Do dawri, do asaw a Araw a Kapaynaynahah, nayam sa Jesus do asaw a bengkag a namohan so trīgo. Ki maynamot

‡ **11:21** 11:21 Siraw nyaya a Tiro kan Sidon, ki idi sa do tana dan Dya-Jodyo.
Esek. 28:2; Sak. 9:1-4 § **11:23** 11:23 Mana “Hades.” * **11:24** 11:24 Mt.
10:15 † **11:29** 11:29 Jer. 6:16

ta naptengan saw nanawhen naw, nanghokhot sas dāwa a kinan da. ² Ki do nakaboya daw no Parisyo saw so nawri, binata dad Jesus a kon da, “Chiban pa! Parinen dayan nanawhen mwayaw mabaywanaya a kaparin do Araw a Kapaynaynahah? * Mapsekawriw nawri?”

³ Ki tinbay san Jesus a kāna, “Namna! Ari nyo pawryad nabāsaw no pinarinaw ni Dabid do nakapteng daw kan siraw kinayrayay naw? ⁴ Taywaran dya somindep si Dabid do pagdaydayāwan daw so Dyos, as nakapanghap nas kinan na tināpay a naidāton do Dyos? Sigon do linteg ta, mabaywan a kanen na kan siraw rārayay na saw, an dya sira lang papādi saw. † ⁵ Mana nabāsa nyo abawriw Lintegaw ni Moyses a makagatos sabaw papādi saw an maytarabāko sad irahem no Timplo do Araw a Kapaynaynahah, ta nawriw kapagsirbi da do Dyos? ‡ ⁶ No ibahey ko dyinyo, ki ari dyaw asa masissisita pa kan do Timplowaya. ⁷ As an oyod a chapatak nyo chakey a batahen naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Chakakey ko kāsi kan no dātonaw a masosohan, § ayket na, pagatosen nyo sabaw abos gatos. ⁸ Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki yaken myan so toray a mangeddeng so maparin do Araw a Kapaynaynahah.”

No Mahakay a Singkol
(Mk. 3:1-6; Lk. 6:6-11)

⁹ Sinpangan na, komnaro sa Jesus, as nakangay da a somindep do sinagoga daw daw. ¹⁰ Ki do dawri, myan asa mahakay a singkol. Ki tan myan pamagatosan da sya, inyahes dan kadwan dya a kon da, “Nainkalinteganiw mapapya do Arawayan Kapaynaynahah mana engga?”

¹¹ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Kaspangarigan, an asa dyinyo masday so asa a karniro do aridos do Araw no Kapaynaynahah, yangay nyo abawri a awnen? ¹² Samna! Mabawa a mapatpateg tawo kan karniro! Dawa, nawriw paynamotan na a naipalōbos do linteg kapamarin so maganay do Araw no Kapaynaynahah.”

¹³ Sinpangan na, binatan Jesus do singkolaw, “Lonaten mo tachay mwaya.” Do dawryaw a inbahey ni Jesus, linonat na kan nyeng a napyan a nachalit do asaw a tachay na.

* **12:2** 12:2 Sigon do naitolasaw do Eks. 34:21, ki mabaywan tawo a magarado mana magranyi do Arawaw a Kapaynaynahah. Ki sigon do kapakaawat dan Jodyo saw, an manghot sa so aran asa lang a botoh, ki bāli nakagatos dana sa do dawri a linteg, ta akma kono kitan kapagranyiw nawri. † **12:4** 12:4 1 Sam.

21:1-6 ‡ **12:5** 12:5 Leb. 24:8-9 § **12:7** 12:7 Ose. 6:6; 1 Sam. 15:22

¹⁴ Ki maynamot do nyaya, minohtot saw Parisyowaw do sinagoga daw, kan nagplāno sa an maypāngo iyaw no kadiman das Jesus.

No Tobotoboyen a Pinidi no Dyos

¹⁵ Ki chinapatak ni Jesus iyaw plāno daw no Parisyo saw, dawa, komnaro do dawri. Ki minonot dyaw āro saw a tawotawo, as kan pinapya na san Jesus a tabo do aran āngo a ganyit da. ¹⁶ Ki inbahey na dyira a ibahebahey daba an sino iya. ¹⁷ On, tan matongpal binataw no Dyos do intolasaw ni propita Isayas a maynamot dya a kāna,

¹⁸ “Cha dyaw tobotoboyen ko a pinidi ko a chadaw ko, as kan nahwahok ako na a maynamot dya.

Itoroh konchi dyaw Ispirito ko,

as ipakatoneng nanchiw malinteg a kapangokom ko dyirad tawotawo saw a Dya-Jodyo.

¹⁹ No nya tobotoboyen ko, ki nachidiman aba.

Masaw a madngey aba do kalkalsāda a mangagagay.

²⁰ Siraw tawotawo saw a akmay naydonggok a byawo do kapanganohed da, ki pototen na saba.

Komwan saw makakāsi saw a akmay makodrep a soho,*

ki ospen na saba a mandanchan paytēneken naw kinalintegaw no Dyos.

²¹ As iyanchiw chasaray dan tabo a tawotawo a aran sino a Dya-Jodyo.”†

Si Jesus kan Beelsebob

(Mk. 3:20-30; Lk. 11:14-23)

²² Sinpangan na, inyangay dan kadwan saw a tawotawo di Jesus asaw a mahakay a bolsek kan omel maynamot ta sindep no marahet a ispirito. Ki pinapya ni Jesus nawri a mahakay, as kan nakapaychirin kan nakaboya danaw mahakayaw. ²³ Ki chinasdaaw dan tabo a tawotawo, kan binata da a kon da, “Iya abawriw Kapotōtan ni Āri Dabid, iyaw naikaryaw a mangay a mangisalākan?”

²⁴ Ki do kadngey daw no Parisyo saw so bata daw no tawotawo saw, ki binatabata da a kon da, “Ay, engga ah! Si Beelsebob lang a pangōlo da no dimonyo saw manorotoroh dya so panakabalin a mangpaksyat so marahet saya a ispirito.”

²⁵ Ki chapatak ni Jesus myanaw do aktokto da, kan binata na dyira a kāna, “An mayayarap tawotawo do asa

* **12:20** 12:20 No chakey na batahen naydonggok a byawo mana makodrep a soho, ki siraw makapsotaw so kapanganohed a tawo, as kan tadyichokodan na saba ni Jesus mana karwan na saba. † **12:21** 12:21 Isa. 42:1-4

kapagaryan, manayonoriw nawri a pagaryan? Masaw asa idi mana kapamilya an maglalaban sa, makapaytēnek pa saba. ²⁶ Masaw an maysinpapaksyat saw myanaw do pagāryan ni Satanas, makapaytēnekoriw pagtorayanaw ni Satanas? ²⁷ An oyod nya batahen nyo a yapo do panakabalin ni Beelsebob kapaksyat kwaya so marahet saya a ispirito, sino paro nanoroh so panakabalin dan nanawhen nyowaya a mapaksyat so akma syay? On, sira mismo mangipaneknek dyinyo so riro nyo. ²⁸ Ki an maynamot dyaken, no kaoyodan na, ki paksyaten ko saw marahet a ispirito a maynamot do Ispirito no Dyos, as kan nyaw pakaboyan a nawara dana dyinyo kapagtoray no Dyos,” binatan Jesus dyira.

²⁹ Ki tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Maypāngo iyaw tod a makasdesdep do irahem no bahay no mayit a tawo a akmas Satanas kan manakanakaw siras dyira na saw, an dyi pa manma mabahod nya mayit a tawo? Amnan nabahod dana, libri danaw tod a manghap siras dyira na saw.

³⁰ “No dya machitōnos dyaken, ki machikontra dyaken. Masaw no dya somidong a machipangpeh dyaken, mapaw-pit. ³¹ Nawriw paynamotan kaibahey kwaya sya dyinyo a mapakawan tawotawo do tabo a pakagatosan da mana kapaychirin da so maikontra do Dyos, ki mapakawan abaw maychirin so maikontra do Ispirito Santo. ³² As no aran sino a maychirin so maikontra dyaken a Tawo a Yapod Hanyit, maparin pa a mapakawan. Ki no aran sino a maychirin so maikontra do Ispirito no Dyos, mapakawan abanchi a polos sichangori mana do masakbayan.”

No Kayo kan Asi Na
(Lk. 6:43-45)

³³ Tinongtong ni Jesus nagpangārig dyira a kāna, “An ibidang nyo a maglaw asa kayo, syimpri, omsi so maganay. Ki an ibidang nyo a nayhahāyo asa kayo, ibidang nyo pa a makwan asi na. Ta sigon do asyaw no kayowaw, mailasin mo an āngo kakayo na. ³⁴ Pakawanem, akma kamo kapotōtan marem! Maypāngo kapaychirin nyos maganay an maynana marahet kapangtokto nyo? Ta iyaw dangoy, ki mapahtot so kinapya na do aktokton tawo. ³⁵ No tawowaw a maganay so dadakay, ki nawriw pahtoten naw maganay. Masaw a an marahet so dadakay; nawriw pahtoten naw marahet, ta nawriw kinapya na do aktokto na.

³⁶ “Ibahey ko dyinyo oyod. Anchan araw a kapangokom, ki kāda asanchi, ki atbayan nanchiw inchirin na a abos sinpaspangan a chirin. ³⁷ Ta siraw mismo chirin mwaw,

ki siranchiw pangikeddeng no Dyos an nakagatos ka mana engga," binata ni Jesus.

No Kapangdaw Da so Kaipaboya ni Jesus so Milagro
(Mk. 8:11-12; Lk. 11:29-32)

³⁸ Sinpangan na, naychirin saw kadwanaw a mangnanawo so linteg kan siraw rārayay da saw a Parisyo a kon da, "Maistro, paboyan pa yamen so makaskasdāawaw a kaparin a pakaboyan an oyod a yapo do Dyos toray mo."

³⁹ Ki tinbay san Jesus a kāna, "Ay samna! Oltimwaya so karahet no tawotawo sichangori kan abayaw kapanganohed nyo, ta tinadyichokodan nyo Dyos. Oltimwayaw kakey nyo a makaboyas milagro, ki abanchi a polos maitoroh a milagro, malaksid do naparinaw di propīta Jonas. ⁴⁰ Akmas nakayanaw ni Jonas do irahemaw no bodekaw no royong a nakapahabas so tatdo a karaw kan ahap, ki komwan anchiw kahay ko a Tawo a Yapod Hanyit a maitābon.† ⁴¹ Ta anchan araw a kapangokom, maytēnek sanchiw taga Ninebe a mapagatos dyinyo do dya kapotōtan. Ta sira, ki nagbabāwi sa do nakapangasabaw ni Jonas.§ Ki inyowaya, ki anohdan nyo abayaw ibahey kwaya a aran matwatohos ako kan Jonas. ⁴² Asa pa. Do arawayan kapangokom, maytēnek anchiw Rēyna do Abagātan* do kaychowa pa tan pagatosen na saw tawotawo do dya kapotōtan maynamot ta iya, ki yapo do katetengan a yanan a mangay a mangadngey so kasirib ni Āri Solomon. Ki inyo, ki manganohed kamo abaya aran myan mangnanawo dyinyo sichangori a masirsirib pa kan si Āri Solomon."

No Kapaybidi no Marahet a Ispirito
(Lk. 11:24-26)

⁴³ Sinpangan na, tinongtong ni Jesus naychirin dyira so nya pangārig: "An mohtot asa marahet a ispirito do asa tawo a sindepan na, midibidi anchi a maychichwas do let-ang so matarek a paynahahan na, ki makadongso aba. ⁴⁴ Sinpangan na, batahen na do inawan naw a kāna, 'Āy, maganay āno, an paybidi ko nakayapwan kwaw a bahay?' Do kapaybidi naw, masarakan na a madalos kan maornos, as kan apabaw omyan daw. ⁴⁵ Do dawrinchi, ki mangay a manghap so rārayay na a papito pa a ispirito a maraherahet kan iya, as kan somdep sanchi a tabo do dawri

† **12:40** 12:40 Myan matarek a nakaiyologan "maitābon," ki "do irahem no tana," mana "do irahem no Hades a yanan nadiman." Asa pa, sigon do dadakay dan Jodyowaw, ki ibidang daw asa karaw a aran asa lang a ōras napahabas do dawri a araw. Dawa, sigon do dadakay da, maparin a maibahey a nadiman si Jesus do tatdo a karaw. § **12:41** 12:41 Jon. 3:5 * **12:42** 12:42 1 Ār. 10:1-10

a tawo. As no kayayan no nawri a tawo a sindepan da, ki mangamangay pa makakāsi kan iyaw sīgodaw a kayayan na. Komwan anchiw payparinan dan tawotawo sichangori a oltimo danas karahet.”

Si Ānang kan Kakakteh Saw ni Jesus
(Mk. 3:31-35; Lk. 8:19-21)

⁴⁶ Ki myan pa maychiychirin si Jesus dyirad tawotawo saw do kawara daw da ānang na kan no kakakteh na saw. Ki myan sa do gaganaw no bahay, as kan inpatawag das Jesus, ta chakey da kasarita. ⁴⁷ Dawa, binatan asaw a tawo daw a kāna, “Aryaw si ānang mo kan kakakteh mo saw a maytēnek do gagan. Chakey da, kono, imo a kasarita.”

⁴⁸ Ki tominbay si Jesus a kāna, “Sino paro ānang ko, kan sino paro saw kakakteh ko?”

⁴⁹ Sinpangan na, tinongdo san Jesus nanawhen naw, as nakabata na sya a kāna, “Cha saya dyaw ānang kan kakakteh ko! ⁵⁰ Ta aran sino a mamarin so pagayatan ni Āmang kod hanyit, ki iya danaw kakakteh kan ānang ko.”

13

No Pangarig a Maynamot do Maymohamoha
(Mk. 4:1-9; Lk. 8:4-8)

¹ Do dawri a araw, komnaros Jesus do bahayaw, as nakangay na naydisna do payisaw no minanga a nanganawo. ² Ki maynamot do kārwwaw no tawotawo a mindibon sya, nangay si Jesus a somnakay a naydisna do sihahatawaw a abang. Ki siraw tawotawowaw, nāw dad payisaw no minanga a nangadngey sya. ³ Āro innanawo na a inpangārig dyira.

Binata na dyira a kāna, “Myanaw asa maymohamoha a nangay a nangiwaris so botoh. ⁴ Do kayan naw a magwaris, myan saw napaychahesday na do rarahan naw, kan kinan san manomanok. ⁵ Myan paw kadwan sa a botoh, ki naychahesday sa do mabato saw a yanan. Maynamot do kadēkey no tana, nalisto sa naycharoroting. ⁶ Ki do nakaibilag daranaw do araw, nahayo sa, ta nakarahem abaw yamot da saw. ⁷ Myan pa saw kadwan a botoh, ki naychahesday sa do katamtamkan a manōlok. Ki do kapayparakoh daranaw a nachisagesagel do tametamek, ki nahonghongan sa. ⁸ Ki myan saw botoh a naychahesday do maganayaw a tana. Tomnobo sa, kan minsi sas āro. Siraw kadwanaw, ki mayid, kan myan saw kadwan a mangengen. Siraw kadwanaw, ki mawpayang so dāwa.”

⁹ Do nakatayokaw ni Jesus so nya pangarīgan na, binata na, “Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah.”

Siraw Dya Makaawat so Pangariganaya

(Mk. 4:10-12; Lk. 8:9-10)

¹⁰ Do nakatayokan Jesus so nya nanawo, nangay sad Jesus nanawhen naw, as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Mo Apo, ango ta mangosar kas pangarig saya an maychirin ka dyirad tawotawo saya?”

¹¹ Ki tinbay san Jesus a kana, “Inyo nakaitorohan no kapakatoneng so palimedaya a maynamot do pagtorayan no Dyos. Ki siraw kadwan saw a tawotawo, ki engga. ¹² Ta no makaawat, ki arwaro maitoroh dya tan magsobra. Ki no dya makaawat, aran iyaw dekeyaw a myan dya, ki mapakaro panchi dya. ¹³ Dawa, nawriw osaran kwayas pangarig an siraw paychirinan ko, ta aran manyideb sa, ki makalasin saba, kan aran mangadngey sa, ki makadngey saba mana aba polos kapakaawat da. ¹⁴ Ta an maynamot dyira, natongpal danaw inpadtwaw ni propita Isayas a kana,

“Pirmi kamonchi a mangadngey, ki makaawat kamo aba. Pirmi kamonchi a manyideb, ki makalasin kamo aba.

¹⁵ As maynamot ta matwaw oho dan nyaya tawotawo, sinesengan daw tadyinya da, kan pinayreket daw mata da.

Ta an dya komwan, ayket, makaboya sa kan makadngey sa, as makaawat sa, as angonchan maybidi sa dyaken, as pyahen ko sa!’ Nawriw binata no Dyos.*

¹⁶ “Ki inyo, ki magasat kamo, ta makaboya kan makadngey kamo. ¹⁷ Ibahey ko dyinyo oyod a aro saw propita kan siraw masingpetaw kaychowaw taywara mangahahay a manyideb so maboyaboya nyowaya, ki naboya daba, kan chakey da adngeyen iyaw madngedngey nyowaya, ki nadngey daba.”

Ipalawag ni Jesus Pangarig a Maynamot do Maymohamoha

(Mk. 4:13-20; Lk. 8:11-15)

¹⁸ “Sichangori, adngeyen nyo chakey na batahen pangarigaya maynamot do kapaymohamoha.

¹⁹ “No mangadngey so chirinaya a maynamot do pagtorayanaya no Dyos as dyi na maawatan, ki maipariho do payisaya no rarahan a nychahesdayan botoh. Nangay si Sairo, as kan sinodib naw maganayaw a naimoha dya. ²⁰ As no kabatwanaya a nychahesdayan botoh, ki nawriw pachiyengayan tawowaw a nyeng a masoyot a mangrawat an madngey naw chirin no Dyos. ²¹ Ki maynamot ta nakarahem abaw yamot na do aktokto na,

* 13:15 13:15 Isa. 6:9-10

manayon aba. Ta an myan kalidyatan kan kaidadanes a maynamot do chirinaya a nadngey na, chaōpay narana kan malisto a tomadyichokod do kapanganohed naw. ²² As no kanonōlokanaya a naychaesdayan no botoh, ki maipariho do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos. Ki iyaw chirinaya nadngey na, makalo na mabo a maynamot do kabakel na makayapo do problima do byay kan no pangawis no kinabaknang. Nya sayaw manghonghong so chirinaw a nadngey na, kan may-asi aba. ²³ As iyaw maganayaw a tana a naychaesdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos kan maawātan na. As siraw naimohaw dya a botoh, ki nay-asi sa. Myan saw mayid, mangengen, kan mawpayang so dāwa.”

No Pangarig a Maynamot do Tamek

²⁴ Myan paw matarek a pangārig a inbahey ni Jesus dyira a kāna, “Maiyarig iyaw pagtorayan ni Āpo Dyos do naparinaya do asaya a tawo a nagwaris so maganay a botoh do bengkag na. ²⁵ Do asa kahep do kapakaychek daranan akin bengkagaw, nangay kabōsor naw, as kan naymohas tamek[†] do payapayawan daw no mohamoha naw a trīgo, as nakayam narana. ²⁶ Ki do nakapayparakoh daranaw no mohamohaw kan somiknan dana sa magdāwa, madlaw danaw kayan tamekaw. ²⁷ Sinpangan na, nangay saw tobotoboyen naw no akin mohamohaw, as nakabata da syad āmo daw a kon da, ‘Āpo, maganay saw botohaw a inmoha mod bengkag mwaya, ki āngo ta ari danayaw tamek na?’

²⁸ “Ki binatan āmo daw a kāna, ‘Kaparin kabōsor ko nawri.’

“Ki inyahes daranan tobotoboyen naw a kon da, ‘Chakey mori, ta yay namen sa bagoten tamekaya?’

²⁹ “Ki binatan āmo daw, ‘Ay! Engga, ta āngonchan makaparapas kamo so mohamoha kwaw. ³⁰ Nalay nyo a mayrayay sa mayparakoh tamekaya kan mohamohaya. Ta anchan araw no kapagranyi, ki ibahey konchi dyirad pagranyen kwaw a panmahen da sa bagoten tamekaya, as kasosoh da sira. As anchan tayoka no nawri, ranyen darananchiw mohamoha kwaya, as kakapya darana sya do agāmang kwaw.’ ”

No Pangarig a Maynamot do Botoh no Mostasa (Mk. 4:30-32; Lk. 13:18-19)

[†] **13:25** 13:25 Iyaw nya inmoha no kabōsoraw, ki akmas bogibogyaw a dya mailasin, an dyi dananchi lang a iyaw dāwa naw.

³¹⁻³² Myan paw asa pangārig a inbahey ni Jesus dyira a kāna, “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do dēkey a botoh no mostasa‡ a akmay kadedēkeyan a botoh a inwaris no asa tawo do bengkag na. Ki tomobo kan mayparin a akmas kararakohanaw a mohamoha. No karakoh na, ki akmas asa kayo a maparin a payketketan manomanok sangasanga na saw.”

No Pangarig a Maynamot do Yapo
(Lk. 13:20-21)

³³ Myan paw asa pangārig a inbahey ni Jesus dyira a kāna, “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do yapo a pasaglen mabakes do āro a arina tan pabsogen na tabo.”

No Kapangosar ni Jesus so Pangarig
(Mk. 4:33-34)

³⁴ Nyaw binata ni Jesus dyirad tawotawowaw, kan inosar naw pangārig do tabo a nakapachisarsarīta na dyira, ta nachisarsarīta aba do dawri, an dya nangosar so pangārig. ³⁵ Pinarin naw nya tan matongpal iyaw padtwaw no propīta a kāna:

“Osaren konchiw pangārig an machisarīta ko dyira. Ki aran komwan, ibahey konchi dyiraw no dyi pa napapatakan a kayapo pad nakaparswa no lōbong.”§

Ilawlawag ni Jesus Pangarig a Maynamot do Tamek

³⁶ Do dawri, kinarwan sa ni Jesus tawotawo saw, as nakasdep nad bahayaw daw. Ki naypasngen sa dyaw nanawhen naw, as nakabata da sya dya a kon da, “Ipalawag mo pa dyamen, mo Āpo, chakey a batahen pangārigaw do tamekaw do bengkag.”

³⁷ Binatan Jesus dyira a kāna, “No tawowaya a maymoha so maganay a botoh, ki yaken a Tawo a Yapod Hanyit. ³⁸ As no bengkagaya, ki siraw tawotawo saya do lōbongaya. As no maganay saya botoh, ki siraw anak saya do pagtorayan ni Āpo Dyos. As siraw tamekaya, ki siraw anakaya no marahet. ³⁹ As no kabōsoraya a naymohas tamek, ki si Satanas. No kapagranyaya, ki iyaw panongpalan lōbongaya, as kan no magranyi saya, ki siraw anghilis saw. ⁴⁰ Akmas naporinaw do tamekaw a nakpekpeh a nasosohan, komwan anchiw maparin an araw no panongpalan lōbongaya dyirad nachirārayay saw di Satanas. ⁴¹ Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki toboyen konchiw anghilis ko saw a mangay a mapakaro do pagtorayan ko so tabo mapaygatos saw so kapayngay da tawo kan sira tabo

‡ 13:31-32 13:31-32 No katohos no nyaya mostasa dan Jodyo, ki pasaray myan dosi a kadapan. § 13:35 13:35 Sal. 78:2

mamariparin saw so marahet. ⁴² Payongben da sanchi no anghilis ko do somgesged a apoy kan dawriw yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da. ⁴³ Komwan abaw masingpet saw a tawotawo, ta maranyag sanchi a akmay araw do pagtorayan ni Āmang da. Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah.”

No Pangarig a Maynamot do Naitlabeng a Balitok

⁴⁴ “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do balitok a nailabeng do asa a bengkgag. Myan tawo a nakadongso sya, ki tod na pinonan. Sinpangan na, nayyayo a siraragsak a nangilako so tabo warawaraw na, as nakangay na a nanggatang so bengkgagaw tan madyira naw pinonan naw a balitok.”

No Pangarig a Maynamot do Mangīna a Alahas

⁴⁵ “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do asa mag-nigosyo a pirmi a maychichichwas so mangīna a alahas. ⁴⁶ Ki do nakadongso naranaw so oltimwaw so kangīna a alahas, ki inlāko naw tabo warawara naw, as nakangay na nanggatang sya.”

No Pangarig a Maynamot do Sīgay

⁴⁷ “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do asa nakapakat a sīgay a makahap so tabo a kīta no among. ⁴⁸ Ki do nakapno danaw no sīgayaw, ki inākas dan magkalapaw, as inyangay dad aptanaw, as kapaydisna da a mamidi siras magaganayaw a among. Ikalapay da saw maganayaw, as ipoha da saw dyaw a maganay. ⁴⁹ Komwan anchiw maparin an araw no kapangokom. Mohtot sanchiw anghilis saw a mapaychapidi so marahet kan malinteg saw a tawotawo. ⁵⁰ Siranchiw marahetaw, ki payongben da sanchi no anghil saw do somgesgedaw a apoy, kan dawriw yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da.”

Iyaw Bayo kan Adan Saw a Nanawo

⁵¹ Ki inyahes ni Jesos dyirad nanawhen na saw a kāna, “Maawātan nyoriw nya a tabo?”

Ki binata da dya, “On.”

⁵² Sinpangan na, binatan Jesos dyira a kāna, “No chakey na batahen, ki kāda asa mangnanawo so linteg a manganohed do inanawo kwaya a maynamot do pagtorayan Dyos, ki maiyarig do asaw a akin bahay a makapatak a mangosar so bayo kan adan a warawara na a kinapya na do agāmang naw.”

Ipsok Da si Jesus do Nasaret
(Mk. 6:1-6; Lk. 4:16-30)

⁵³ Do katayokaw ni Jesus a nangnanawo so nawri sa a pangārig, ki komnaro dana do dawri a idi. ⁵⁴ Do dawri, naybidi do mismo naw a idi do Nasaret, as kan nangnanawo do sinagoga daw daw. Ki do nakadngey daw so inanawo naw, nasdaāwan saw tawotawo saw daw, as kan naysin-iiyahes sa a kon da, “Dino paro nanghanghapan na so nyaya sīrib kan panakabalin na a mamarin siras milagro saya? ⁵⁵ Iyabawriw barwaw ni Jose a karpintiro? As si Maria abawriw ānang naw, kan sa Santiago, Jose, Simon, kan Jodas, sira abawriw kakakteh naw? ⁵⁶ Asa pa, siraw tabo kakakteh naw a mababakes, ki taywaran dyi sa omyan dya a masngen dyamen? Ay samna! Dino paro nanghapan nas tabo nyaya?” ⁵⁷ Do dawri, inipsok das Jesus. Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Iyaw propīta no Dyos, ki anyiben da do aran dino a logar, malaksid do bōkod na idi kan pamilya.” ⁵⁸ Ki dēkey inpaboya na milagro daw maynamot do dyi daw a panganohdan.

14

No Nakadiman ni Juan a Bawtista
(Mk. 6:14-29; Lk. 9:7-9)

¹ Ki do dawri a chimpo, nadāmag ni Āri Herodes* no torayen do Galilya iyaw maynamot di Jesus. ² Binatan Āri Herodes dyirad tobotoboyen naw a kāna, “Iyaw nya, ki si Juan a Bawtista a minirwa nabyay. As dawa, myan dyaw panakabalin a mamarin so komwan saw a milagro.”

³ Nyayaw binatan Herodes maynamot ta iyaw nangpatiliw kan nangpakawar, as kan nangpabahod di Juan. Pinarin Herodes nya maynamot do nakapachikontraw ni Juan di Herodes do nakakabahay naw so ipag naw a si Herodyas a baket ni ādi nas Pilipi. ⁴ Ta do nakarahan, binata ni Juan di Herodes a kāna, “Maikontraw do linteg pinarin mwaya.”† ⁵ Ki do dawri, chinakey ni Herodes a dimanen, ki namo dyirad Jodyo saw, ata, inbidang dan tawotawo saw a asa propīta si Juan.

⁶ Ki do kapagkomplyaw ni Āri Herodes, tomnadaw balāsangaw a anak ni Herodyas do salapen na kan siraw bisita na saw, ki nahwahok si Āri Herodes a maynamot dya. ⁷ Dawa, nagkari si Herodes dya a aran āngo a akdawen na, ki itoroh nanchi dya.

* **14:1** 14:1 Iyaw nya a Āri Herodes, ki si Āri Herodes Antipas a iyaw anakaw ni Ari Herodes do chimpon nakayanak ni Jesus. No āwag na, ki “tetrako,” as kan no toray na, ki akmay gobirnadōr. † **14:4** 14:4 Leb. 18:16

⁸ Ki do dawri, minandaran ānang naw a ibahey na di Herodes a kāna, “Yangay mo sichangori iyaw ohwaw ni Juan a Bawtista a mapadatok do tatakan.”

⁹ Maynamot do dawri, chinaynyin aktokto no āryaw, ki maynamot do kari naw kan maynamot ta myan pa saw bisīta na, inbilin na a tongpalen daw yahesaw no balāsangaw. ¹⁰ Do dawri, inpapotoh nas Juan do nakabahodan naw.

¹¹ Sinpangan na, inyangay daw ohwaw ni Juan a napadatok do tatakanaw kan inparawat dad balāsangaw, as kan iya danaw nanoroh syad ānang na.

¹² Katayoka no nawri, yangay da inhap no nanawhen naw ni Juan iyaw bangkay naw, as nakaitanem da sya. Do dawri, yangay da inbahey di Yesus.

Pakanen Sa ni Yesus Nasorok a Dadima Ribo a Tawo
(Mk. 6:30-44; Lk. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

¹³ Do nakadamagaw ni Yesus so nawri a naporin di Juan, nayabang sa Yesus a nangay do logaraw a kabwan tawo tan myan sa daw a sirā. Ki do nakatoneng daw no tawotawo saw so nakakarwaw ni Yesus, komnaro sad idiidi da, as nakapaglikaw da a nanakey a minonot di Yesus. ¹⁴ Do nakagchinaw ni Yesus do abangaw, naboya naw riniborībo saw a tawotawo. Taywaraw nakāsi na sira, as kan pinapya naw ganyit da saw.

¹⁵ Ki do kamakoyab naranaw, naypasngen sa di Yesus nanawhen naw, as nakabata da sya a kon da, “Īto danayaw kasdep no araw kan abayaw pagyanan dan tawotawo saya do dya ranso. Dawa, payamen mo na saw tawotawowaya tan mangay sa gomātang so kanen dad masngen saya barbaryo.”

¹⁶ Ki binatan Yesus dyira a kāna, “Machita paba komaro sa, ta inyo manoroh so kanen da.”

¹⁷ “Namna! Dadimaya katināpay kan dadwa among lang myanaya dyaten dya,” initbay dan nanawhen naw.

¹⁸ Ki binatan Yesus dyira a kāna, “Yay nyo a apen dya.”

¹⁹ Ki inbilin ni Yesus dyirad tawotawo saw a maychadisdisna sa do katamtamkanaw. Sinpangan na, inhap naw dadimaw a tināpay kan dadwaw a among, as nakatangay nad hanyit a nagyāman do Dyos. Sinpangan na, inakchikchid naw tināpayaw, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw. As siraw nanawhen naw, ki indasar da dyirad tawotawo saw. ²⁰ Ki komninan sa tabo, kan nabsoy sa. Ki myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad asa poho kan dadwa kakalapay. ²¹ As no bidang dan mahahakay lang a komninan do dawri,

ki dadima a ribo. Ki siraw mababakesaw kan adedekey, ki binidang da pa saba.

No Kayam ni Jesus do Hapotaw no Ranom
(Mk. 6:45-52; Jn. 6:15-21)

²² Do dawri, pinayabang ni Jesus nanawhen na saw a nanma sa a mamtang do dawri a minanga, as iya, ki nabidin pa. Sinpangan na, pinaybidi na saw tawotawowaw do bahabahay da. ²³ Do nakapakayam daranaw, somnonget si Jesus a maychatanyi do asaw a tokon a naydasal. Ki do kapaysarisari naranaw, maychatanyi pas Jesus do tokonaw. ²⁴ Ki do dawri, maydawod danaw abangaw a nagloganan dan nanawhen naw, kan malidyatan sa maynamot ta songat daw salawsaw.

²⁵ Ki do kaparbangon naranaw, romnapit si Jesus dyira, kan nayam do hapotaw no ranom. ²⁶ Ki do nakaboya daw no nanawhen na saw si Jesus a myan a mayam do hapotaw no ranom, chināmo da. Inyagay da a, "Oy, samna, anyitwaya!" kon da do taywara a kāmo da.

²⁷ Ki do dawri, nyeng a naychirin si Jesus dyira a kāna, "Patoreden nyo aktokto nyo! Mamo kamo aba, ta yaken si Jesus."

²⁸ Sinpangan na, binatan Pedro dya a kāna, "On, mo Āpo, an oyod a imo, tawagan mo pa yaken a mangay dyimo do hapotayan ranom."

²⁹ "Mangay ka dya," binata ni Jesus. Dawa, gominchin si Pedro do abangaw, as nakayam nad hapotaw no ranom a nangay do yananaw ni Jesus. ³⁰ Ki do kadlaw naw so salawsawaw, ki namo dana. Do dawri, somiknan dana omned, as kan nanyeng nangngengey a kāna, "Mo Āpo, isalākan mo pa yaken!"

³¹ Ki insigīda inigpet ni Jesus tanoro naw, as nakabata na sya dya a kāna, "Kadēkey pan anohed mo. Āngo ta magmangamanga ka?"

³² Ki do dawri, somnakay sad abangaw, ki nyeng a nangheteng. ³³ Ki siraw myan saw do abangaw, ki dinaydāyaw das Jesus a kon da, "Oyodaya imo Anak no Dyos."

Pyahen Sa ni Jesus Maganyit Saw do Genesaret
(Mk. 6:53-56)

³⁴ Do nakapakabtang daranaw, nakadok sa Jesus do tana a Genesaret. ³⁵ Sinpangan na, siraw tawotawo saw daw, ki nalasin das Jesus. Dawa, inpatawag da sa tabo maganyit saw daw, as nakaiyangay da sira dya. ³⁶ Nachikakaāsi sa dya a aran iya lang sayranaw no laylay naw masalid

da no maganyit saw tan mapyan sa. Do dawri, tabo san nakasalidaw, ki napyan dana sa.

15

No Nanawo Dan Parisyo kan no Linteg no Dyos (Mk. 7:1-13)

¹ Sinpangan na, nawara saw kadwan saw a Parisyo as kan mangnanawo saw so linteg a yapo do Jerosalem a mangay di Jesus, kan inyahes da dya a kon da, ² “Āngo ta pawadinen dan nanawhen mwayaw dadakay dan kapoonan ta? Ta chiban mo, maybanaw sabaw a akma so dadakay ta an sakbay a koman sa.”

³ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Samna, aran inyo! Āngo ta pawadinen nyo bilin no Dyos do kagaget nyowaya mangtongpal so inpatāwid daw no kapoonan nyo? ⁴ Ta inbilin no Dyos a kāna, ‘Dayāwen mo sa āmang mo kan ānang mo.’* As ‘no aran sino a mangibahey so marahet a maynamot do inyapwan na, ki machita dimanen nyo.’† ⁵ Ki no inanawo nyowaya, ki matarekaya. Batahen nyowaya a an myan iyaw no maisidong no asa a tawo do inyapwan na, ki maparin a dyi na itoroh. On, tod na ipambar a batahen dyira a iyaw isidong naw dyira, ki maitoroh do Dyos. ⁶ Dawa, an maynamot do inanawo nyowaya, ki pinayparin nyo a abos sinpangan no chirin no Dyos. ⁷ Maysinsisingpet kamo! Oyod sawen binataw ni Āpo Dyos a maynamot dyinyo do inapadto naw di propita Isayas a kāna,

⁸ “ ‘Siraw nya tawotawo, dayāwen da yaken do dangoy da, ki mabawaw aktokto da dyaken.

⁹ Abaw sīrbīn kaidaydāyaw da dyaken,
ta inanawo daw linteg a pinarin tawo, kan batahen da a iyaw oyod a bilin no Dyos.’ ”‡

Siraw Makarārayaw so Tawo (Mk. 7:14-23)

¹⁰ Do dawri, pinaypasngen san Jesus tawotawo saw dya, as kan binata na dyira a kāna, “Adngeyen nyo yaken, kan iktokto nyo a maganay tan maawātan nyo batahen kwaya. ¹¹ Makagatos abaw tawo do isobo na, an dya iyaw marahetaw a kapangtokto na a ihwa no dangoy na.”

¹² Sinpangan na, nangay sa dyaw nanawhen naw, as nakabata da sya dya a kon da, “Mo Āpo, chapatak mo abawri a maynyinan saw Parisyo saya do inchirin mwaya?”

* 15:4 15:4 Eks. 20:12; Deot. 5:16 † 15:4 15:4 Eks. 21:17; Leb. 20:9 ‡ 15:9 15:9 Isa. 29:13

¹³ Ki inatbay san Jesus a kāna, “Aran āngo a mohamoha a dya inmohan Āmang kod hanyit, ki mabagot anchi. ¹⁴ Nolay nyo sa, ta bolsek sa, as kan padāsen da a ipangōlwan kapayngay da a bolsek. Ki an maysinkaday pariho sa bolsek, ki mahay abas kasday da dadwa do aridos.”

¹⁵ Ki binatan Pedro dya a kāna, “Na, ilawlawag mo pa dyamen nawri a pangārig!”

¹⁶ Binata ni Jesus dyira a kāna, “Namna! Aran inyo, ki naawātan nyo pabawri? ¹⁷ Chapatak nyo abawri a tabo kanen a isobo nyo, ki somdep abaw nawri do aktokto, an dya do bodek, as kan maipoha anchi. ¹⁸ Ki no pahtoten dangoy, ki siraw nawriw yapo do kapangtokton tawo, kan taywaran dya pakagatosan nawri? ¹⁹ On, no pangtoktwan tawo, ki nawriw paypātobwan paygatosan a akmas marahet a kapangtokto, kapangdiman, kapachikamalāla, kapaychakatekateh a machoknod, kapanakanakaw, kapangi-paneknek so bayataw kan kapamaraherahet. ²⁰ Siraw nyaw mapaygatos so tawo. Ki an iyaw bata daya a dya maybanaw an sakbay a koman, ayket, nawri abaw pakagatosan asaw a tawo.”

No Kapanganohed no Asa Mabakes a Dya-Jodyo
(Mk. 7:24-30)

²¹ Do dawri, komnaro sa Jesus daw, as nakangay dad matarek a probinsya do idiidi saw a Tiro kan Sidon. ²² Ki nangay dyaw asaw a mabakes a Dya-Jodyo a taga Kanaan, as nachikakaāsi dya, kan inngengey na a kāna, “Mo Āpo a Kapotōtan Āri Dabid, chāsīm pa yaken, ta sindepaw no marahet a ispirito balāsang kwaw, kan oltimwaw a kalidyat nas changori.”

²³ Ki polos a dya tinbay ni Jesus. Dawa, nangay sa dyaw nanawhen naw, as kan binata da dya a kon da, “Āpo, atbayen mo na tan dya mononot dyaten a mangagagay.”

²⁴ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Natoboy ako lang dyirad tawotawo saw a kapotōtan Israel a maiyarig do karniro saw a nabo dana.”

²⁵ Ki do dawri, naypaypasngen mabakesaw a naydogod do salapenaw ni Jesus, as nakabata na syad Jesus a kāna, “Ayya, mo Āpo, sidongan mo pa yaken!”

²⁶ Ki inatbay ni Jesus a kāna, “Machita pakanen a manmaw adedekey, ta maparin aba sodiben kanen daw a ipakan dyirad chito.”

²⁷ “Na, oyod nawri mo Āpo,” initbay no mabakesaw. “Ki aran siraw chito, ki dididen dabawriw maychahesday saw a yapo do lamisaan no āmo da?”

²⁸ Ki do dawri, binatan Jesus dya a kāna, “Oyodaya rakkoh anohed mo! Maitoroh dyimo akdawen mwaya.” Ki do dawri, nanyeng a napyan anak naw.

Pyahen Jesus Āro Saw a Tawotawo

²⁹ Ki do dawri, komnaros Jesus daw, as nakayam nad payisaw no Minangaw a Galilya. Sinpangan na, somnonget do asaw a paytokonan, as nakapaynahah na daw a naydisna. ³⁰ Sinpangan na, nangay sa dyaw reprep saw a tawotawo, kan inyangay da saw piday, bolsek, logpi, omel, kan āro pa saw kadwan a maganyit a pinay dad salapen naw. Ki pinapya na sa tabo.

³¹ Oyod a nasdaāwan saw tawotawo saw, kan indaydāyaw daw Dyos no kapotōtan Israel do nakaboya daw a nakapaychirin dana saw omelaw, maganay dana saw logpyaw, makayam dana saw pidāyaw, as kan makaboya dana saw bolsekaw.

*Pakanen Sa ni Jesus Nasorok a Apat a Ribo a Tawo
(Mk. 8:1-10)*

³² Do dawri, tinawagan san Jesus nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Chāsi ko sayaw nyaya tawotawo, ta napatawsan dana sayas bahon, kan tatdo danaya karaw da dyaten do dya. Chakey ko saba paybidihen a mapteng, ta angwan mahohed kadwan do rarahan.”

³³ Ki binata da dya no nanawhen naw a kon da, “Dino paro panghapan namen dya ranso so pamakan so akmaya syay a reprep a tawo?”

³⁴ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Papira paw tināpay nyowaya?”

Ki inithbay da, “Ari paw papito kan papere dana a dedēkey a natapan a among.”

³⁵ Do dawri, inmandar ni Jesus dyirad tawotawowaw a maychadisdisna sa do tana. ³⁶ Sinpangan na, inhap na saw papito saw a tināpay kan siraw amongaw, as nakapagyāman na di Āpo Dyos. Ki do nakatayoka naw, inakchikchid na, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw. As siraw nanawhen naw, ki nangidasar sa dyirad tawotawo saw.

³⁷ Ki komninan sa tabo, kan nabsoy sa. Ki myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad papito a kakalapay. ³⁸ As no bidang dan mahahakay lang a komninan do dawri, ki apat a ribo. Ki siraw mababakesaw kan adedekey, ki binidang da pa saba.

³⁹ Ki do katayokaw no nawri, pinayam dana san Jesus tawotawo saw, as nakasakay nad abangaw, as nakangay da Jesus do sakop naw do idyaw a Magadan. §

16

Mangdaw Saw Parisyo kan Sadosyo Saw so Milagro ni Jesus

(Mk. 8:11-13; Lk. 12:54-56)

¹ Do dawri, nangay kadwan saw a Parisyo kan kadwan saw a Sadosyo* di Jesus maynamot ta chakey da sōoten si Jesus. Inakdaw da pa dya a mapaboyas milagro tan pangipaboya na an iya, ki yapo di Āpo Dyos mana engga.

² Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “An somdep araw, as maboya nyo a manyibayaw asdepan, batahen nyo a, ‘Mahangan anchi an delak.’” ³ As an mabekas, as maboya nyo a manyibayaw araw maynamot ta makonem, ibahey nyo a, ‘Ay! Machimoy anchi sicharaw!’ Chapatak nyo mangikeddeng so kāwan do kaboya nyo so pangilasīnan do kademdeman, ki maawātan nyo abaw chakey a batahen no pangilasīnan saya a pariparinen Āpo Dyos sichangori a maynamot dyaken. ⁴ Oltimwaya so karahet tawotawo sichangori kan abayaw kapanganohed nyo, ta tinadyichokodan nyo Dyos. Oltimwayaw kakey nyo a makaboyas milagro, ki abanchi a polos maitoroh a milagro, malaksid do naporinaw a milagro di propita Jonas.”

Do katayokaw ni Jesus a nangibahey syaw, kinarwan na sa.

No Inanawo Dan Parisyo kan Sadosyo

(Mk. 8:14-21)

⁵ Ki do kapakarapit daranaw do kabtangaw no minanga, ki nanakem dan nanawhen naw a nawayakan daw naybahon so tināpay.

⁶ Ki do dawri, binatan Jesus dyira a kāna, “Magannad kamo do yapo daw no Parisyo saw kan yapo daw no Sadosyo saw.”

⁷ Ki do nakaibaheyaw ni Jesus so nya, naysin-iiyahes saw no nanawhenaw ni Jesus a kon da, “Komwan āno batan Jesus, ata, abayaw inhap ta tināpay ta?”

⁸ Ki nadlaw ni Jesus iyaw no kapagsasarita daw. As dawa, binata na dyira a kāna, “Ay samna! Taywara kamwaya! Āngo ta nawriw pagsasaritāan nyo kabon tināpay nyo? Kadēkey pan anohed nyo!” ⁹ Ari kamo pawri a

§ 15:39 15:39 Mana “Madala” a masngen do idyaw a Dalmanota. Mk. 8:10

* 16:1 16:1 Siraw Sadosyo, ki siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman.

dya makaāwat? Napangayan nyos aktokto nyo? Manakem nyo pabawriw no nakapayparwaw no dadimaw a tināpay a kinan dan dadimaw a rībo a mahahakay, kan papira kakalapay panda nyowaw a kinonokon nyo do dawri? ¹⁰ Mana iyaw papitwaw a tināpay a kinan dan nasorokaw a apat a rībo a tawotawo, kan papira kakalapay panda a kinonokon nyo daw? ¹¹ Samna! Taywaran tināpay chakey ko a batahen? Āngo ta dyi nyo a maawātan? Pirwahren ko na ibahey dyinyo a annadan nyo yapo daw no Parisyo kan Sadosyo," binata ni Yesus dyira.

¹² Ki do dawri, naawātan dan nanawhen naw a iya sawen abaw yapwaw a pamarin so tināpay batabatahenaw ni Yesus dyira, ta iya sawen inanawo daw no Parisyo kan Sadosyo.

Paneknekan ni Pedro An Sino si Yesus

(Mk. 8:27-30; Lk. 9:18-21)

¹³ Do kapakarapit daw da Yesus do sakop no idi a Sesarea Pilipos, inyahes ni Yesus dyirad nanawhen naw a kāna, "Sigon do aktokto dan tawotawo, sino kono bata da a maynamot dyaken a Tawo a yapo do hanyit?"

¹⁴ Initbay da dya a kon da, "Na, binata daw no kadwan a imo kono si Juan a Bawtista a minirwa nabyay, kan myan paw nakabata sya a imos Elyas. As siraw kadwan saw, ki batahen daw a imo si Jeremyas mana asa ka kono a propita ni Āpo Dyos do kaychowa."

¹⁵ "Ki inyo," binata ni Yesus dyira, "sino ako do kapangtokto nyo?"

¹⁶ Ki initbay ni Simon Pedro a kāna, "Namna! Taywaran dya imos Kristo,[†] iyaw Anakaya no sibibyay a Dyos?"

¹⁷ Ki initbay ni Yesus dya a kāna, "Magāsat kam Simon a anak ni Jonas! Tawo abaw nakayapwan nawri a inbahey mo, an dya si Āmang kod hanyit nangibahey so nawri a oyod a myan dyimo. ¹⁸ No mabata ko dyimo, ki Pedro[‡] kaya, as no hapotayan bato, ki patnekan konchis iglisya ko, as kan abaken naba polos no kadiman.[§] ¹⁹ Itoroh konchi dyimo tolbek saw no pagtorayan Āpo Dyos, kan aran āngo a baywan mod tanaya, ki baywan nanchin Āpo Dyos do hanyit. Akma saw a aran āngo a ipalōbos mod tanaya, ki ipalōbos nanchin Āpo Dyos do hanyit."

[†] **16:16** 16:16 "Kristo" mana "Mesias." [‡] **16:18** 16:18 No chakey na batahen Pedro do chirin Griego, ki "bato." [§] **16:18** 16:18 No naitolas do Griego, ki "Rowangan no Hades" a yanan nadiman. No chakey na batahen rowanganaya, ki "toray" mana "bileg" no kadiman.

²⁰ Do nakatayoka naw a nangibahey so nawri dyira, ki inmandar na dyirad nanawhen naw a dyi da ibahebahey a iya, ki si Kristo.

No Kaipakatoneng ni Jesus so Kadiman kan Kapagōngar Na

(Mk. 8:31-9:1; Lk. 9:22-27)

²¹ Do dawri, insiknan ni Jesus mangipakatoneng dyirad nanawhen na saw a kāna, “Machita mangay ako do Jerosalem kan āro pasaren ko daw a pangliyaldiyat da dyaken siraw panglakayen saw, siraw matotohos saw a papādi, as kan siraw mangnanawo saw so linteg. Dimanen danchi yaken, ki makarahan iyaw tatdo a karaw, ki mirwa akonchi a mabyay.”

²² Do dawri, pinachibawa ni Pedro so dēkey si Jesus, as nakapaydabdab na sya a kāna, “Ay samna, Āpo! Taywaran palobōsan Āpo Dyos nawri? Polos anchi a dya maparin dyimo komwan ah!”

²³ Ki inidit ni Jesus, as nakabata na syad Pedro a kāna, “Komaro ka dyam Satanas! Imo asa manengseng do rarahan ko, ta nawryayaw iktokto mo chakey no tawotawo; iyabayaw chakey no Dyos!”

²⁴ Do dawri, binatan Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “No aran sino a makey a monot dyaken, ki machita a penpenen naw chakey na, isabhay naw kros na, as kawnot na dyaken. ²⁵ Ta no sino a mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken, myan anchiw byay na abos pandan a itoroh anchi no Dyos dya. ²⁶ Ta aryoriw magon-gona no tawo a madyira na tabo iyaw no myan do lōbongaya, ki mabo naw byay na abos pandan do impyirno? Polos! Mana, aryoriw maitoroh no asa tawo a panādi so byay na? Polos! ²⁷ Ta mahay paba, ki maybidi akonchi a Tawo a Yapod Hanyit kontodo siraw anghilis saw, kan mangipaboya ako so dayag no ranyag ni Āmang ko. As kāda asanchi, ki gon-gonaan ko sigon do pinarin na. ²⁸ Oyod nyaya ibahey ko dyinyo a siraw kadwan saya dyinyo a maytēnek dya sichangori, ki madiman sabanchi a mandad kaboya da dyaken a Tawo a Yapod Hanyit a mapaboya do pagtorayan ko,” binatan Jesus.

17

No Kapagbalbaliw no Inawan ni Jesus

(Mk. 9:2-13; Lk. 9:28-36)

¹ Nakapakarahanaw no anem a karaw, inhap ni Jesus sa Pedro, Santiago, kan si Juan a kakteh ni Santiago a sirā

lang, kan somnonget sa do asaw a matohos a tokon. ² Do nakapakarapit daranaw daw, nyiknyinan a nagbalbaliw inawanaw ni Jesus do salapen daw, kan mamoyat mostra na a akmay araw, as makapoyat laylay naw do oltimo a kaydak na. ³ Sinpangan na, nagparang dana sa Moyses kan Elyas, kan myan sa machisarsarita di Jesus. ⁴ Ki binata ni Pedro di Jesus a kāna, “Āpo, ay, angwa kagāsāt no kayan taya dya! An chakey mo, maganay ngata an mamarin akos tatdo a bengbeng dya: asa dyimo, asad Moyses, kan asad Elyas.”

⁵ Ki myan pa maychiychirin si Pedro, ki nyiknyinan a inabongan sa no demdem, kan myan timek a yapo do demdemaw a naychirin a kāna, “Iyaw nyaw Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a maynamot dya. Adngeyen nyo ibahey na!”

⁶ Ki do nakadngey daw so chirinaya, taywaraw nakamo dan nanawhen naw, as kan naysasakeb sa do tana.

⁷ Ki naypasngen si Jesus dyira, as nakasalid na sira, as nakabata na sya a kāna, “Maybangon kamo, as kan mamo kamwaba ah!”

⁸ Ki do nakatangay daw, abaw matarek a naboya da, an dyas Jesus a maychatanyi.

⁹ Sinpangan na, do kawsok daranaw, inbilin Jesus dyira a kāna, “Ibahey nyo abaw naboya nyowaya do aran sino a mandanchan kapagōngar ko a Tawo a Yapod Hanyit.”

¹⁰ Ki do dawri, inyahes dan nanawhen naw di Jesus a kon da, “Na, āngo paro batan da sya no mangnanawowaya so linteg a machita manma mangay si Elyas sakbay a mangay si Kristo?”

¹¹ “Naon,” initbay ni Jesus. “Kosto nawri a kapangnanawo da a mangay a manmas Elyas, kan pagsagānaen naw aktokto dan tawotawo. ¹² Ki ibahey ko dyinyo a nangay danas Elyas, kan nailasin daba, basbāli a pinarin da dyaw aran āngo a chinakey da. Ki komwan anchiw parinan da dyaken a Tawo a Yapod Hanyit.”

¹³ Ki do dawri, naawātan dan nanawhen naw a si Juan a Bawtista batabatahen naw dyira.

*Pyahen Jesus Adekey a Sindep no Marahet a Ispirito
(Mk. 9:14-29; Lk. 9:37-43a)*

¹⁴ Do nakapaybidyaw ni Jesus kan siraw tatdwaw a kinayrayay na do katawotawowan, nangay asaw a mahakay a naydogod do salapenaw ni Jesus. ¹⁵ Binata nad Jesus a kāna, “Mo Āpo, chāsīm paw baro kwaw a abos arang, ta komsiksiwaw kan taywara danaw a kalidyat na, kan

masanyibaw a masday do apoy kan ranom. ¹⁶ Inyangay kwaw dyirad nanawhen mwaw, ki mapapya dabaw.”

¹⁷ Do dawri, initbay ni Jesus dyira a kāna, “Ay samna! Inyo a kapotōtan a abos anohed kan madyīdo so pangtoktwan, anchan āngo kapanganohed nyo a aran nahay ako na minyan dyinyo? Māngo pas kahay kaan-anos ko dyinyo? Iyangay nyo pa dyaw adekeyaw.”

¹⁸ Do dawri, pinaydabdab ni Jesus marahetaw a ispirito, ki komnaro do adekeyaw, kan nanyeng a napyan adekeyaw.

¹⁹ Sinpangan na, nahay abas dēkey, sililimed saw nanawhen naw a nangay di Jesus, as nakaiyahes da sya a kāna, “Āngo ta napaksyat namen abaw marahetaw a ispirito?”

²⁰ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “On, ata, iyaw kadēkeyayan anohed nyo. Ta ibahey ko dyinyo oyod a an myan kapanganohed nyo a akmas kadēkeyaw no botoh no mostasa, maparin nyo a ibahey do dya tokon a, ‘Komaro ka, as mangay ka daw,’ ki syirto a mayadis anchi. On, maparin nyonchi a parinen aran āngo, ki basta manganohed kamo.”

[²¹ “Ki no kapaksyatan no nya kitan marahet a ispirito, ki maparin lang maynamot do kapaydasal kan kapagay-onar.”]*

No Kapirwa Kaibahey ni Jesus so Kadiman kan Kapagōngar Na

(Mk. 9:30-32; Lk. 9:43b-45)

²² Do kapaychipeh daranaw no nanawhen na saw do Galilya, binatan Jesus dyira a kāna, “Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki mahayak paba maiparawat dyirad tawotawo a omdiman dyaken. ²³ Ki aran komwan, mirwa akonchi a mabyay do chatatdo naw a karaw.”

Ki do dawri, taywaraw nakapagmamayo dan nanawhen naw.

No Kapagbāyad so Bwis do Timplo

²⁴ Do nakangay da Jesus do Kapernaom, nangay sad Pedro magsingsingir saw so bwis dad Timplo, as nakayahes da sya dya a kon da, “Magbāyadoriw maistro nyowayas bwis nad Timplo?”†

²⁵ “On,” binata ni Pedro dyira, as nakasdep nad bahayaw.

Ki sakbay a ibahey nad Jesus maynamot do dawri a inyahes da, binatan Jesus dya a kāna, “Āngo mabata mom Simon? Sino magbāyad so bwis dyirad āri sayad

* **17:21** 17:21 Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto. † **17:24** 17:24 Do dawri a chimpo, machita bayādan tawo bwis da do gobirnadador do Roma, as kan akma saw do Timplo do Jerosalem.

lōbongaya, sirawriw myan do pamilya da saw mana siraw kadwan?"

²⁶ Ki initbay ni Pedro, "Na, siraw kadwan saw."

Dawa, binata ni Jesus dya a kāna, "An komwan, machita pawri a magbāyad saw anak? ²⁷ Ki chakey taba a myan kaynyin aktokto dan nya tawotawo, dawa, mangay ka mamasid do minangaw. As iyaw manōmaw a mapasidan mwa among, ki paytagadahen mo dangoy naw. Maboya monchi daw asaw a plata a manawob a pagbāyad tas bwis ta. Ahapen mo, as kangay mwa magbāyad so bwis ta yaten a dadwa."

18

Sino Kasisitaan

(Mk. 9:33-37; Lk. 9:46-48)

¹ Ki do dawri, naypasngen saw nanawhenaw ni Jesus, as nakaiyahes da sya a kon da, "Sino kasisitaan do pagtorayan ni Apo Dyos?"

² Sinpangan na, nanawag si Jesus so adekey, as nakapatēnek na sya do kahahatangan daw, as kan binata na dyira a kāna, ³ "No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Makasdep kamo abanchi a polos do pagtorayan no Dyos, an dyi nyo a tādyan kapangtokto nyo, as kan mayparin kamo a akmas siras adedekey saw. ⁴ Aran sino a mapakombaba a akmas nya adekey, ki iyaw kasisitaan do pagtorayan no Dyos. ⁵ No aran sino a mangrawat so mabodis so saad a akmas nyaya adekey a maynamot do kapanganohed na dyaken, yaken rawaten na," binatan Jesus.

Siraw Pakayapwan Kapaygatos

(Mk. 9:42-48; Lk. 17:1-2)

⁶ Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, "No aran sino a mangsolisog tan makagatos aran asa lang dyirad nyaya mawnged pa so kapanganohed dyaken, ki maganaganay pa adayo an mapaytanan so rakoh a bato a gilingan lagaw naw, as kaitapwak na do karahman tāw. ⁷ Makasyāsiw tawotawo do lōbongaya maynamot do kārwayan pakasolisogan da! Sigorādo a mangay saw nya pakasolisogan, ki kapakāsi pan tawowaw a pakayapwan dan nyaya!

⁸ "As dawa, an tanoro mana kokod mwaw pakayapwan kapaygatos mo, akteben mo, as kaipoha mo sya. Maganaganay an pokol mana piday ka a somdep do hanyit kan iyaw myanaw dadwa tanoro mana dadwa kokod mo a maitapwak do yanan apoy a dya mawsepan. ⁹ Masaw an iyaw mata mwayaw pakayapwan kapaygatos mo, hawhawen mo,

as kaipoha mo sya. Maganaganay a bolsek ka a somdep do byay a abos pandan kan myanaw so dadwa mata a maitapwak do impyirno a yanan abos pandan a apoy.”

No Pangarig a Maynamot do Nabo a Karniro
(Lk. 15:3-7)

¹⁰ Tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Chiban nyo, ta iroromen nyo abaw aran asa dyirad nya saya adedekey, ta ibahey ko dyinyo a siraw anghil saw do hanyit a mangaywan sira, ki nāw da do salapen ni Āmang kod hanyit. [¹¹ Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki iyaw nyaw nangayan ko dya lōbong tan isalākan ko saw nabo.]*

¹² “Āngo mabata nyo an myan asa tawo a myan so asa gasot a karniro, as naiwawaw asa? Syimpri, karwan na saw sasyam saw a poho kan sasyam do pagaraban dad songesonget, as kangay na maychichwas so naiwawaw. ¹³ On, ibahey ko dyinyo oyod a do kaboya na sya, ki rako-rakoh anchiw soyot na do naiwawaw kan siraw sasyamaw a poho kan sasyam a dya naiwawa. ¹⁴ Komwan si Āmang nyod hanyit. Chakey naba myan mabo a aran asa lang akmas nya saya adedekey,” binatan Jesus.

Iyaw Kakteh a Makagatos

¹⁵ Sinpangan na, binata ni Jesus a kāna, “An makagatos dyimo kakteh mo, mangay ka dya, as kaibahey mo dya so nakagatosan naw. Ki parinen mo an dadwa kamo lang ah. An mangadngey dyimo, as naychapyā kamo, ki napabidi mo naw kapaysit nyo. ¹⁶ Ki an dyi naymo a adngeyen, ki manghap kas asa mana dadwa rārayay mo tan tabo ichirin mo dya, ki mapaneknekan a maynamot ta masaksyan dadwa mana tatdo.† ¹⁷ Ki an dyi naynyo a adngeyen, ki ibahey mo na do salapen iglisya. Ki an alit na dyi na pa adngeyen iglisya, ibidang nyo naw nawri a kakteh a asa dya manganohed mana asa magsingsingir so bwis.”

No Dadāgen kan Kapangipalōbos

¹⁸ Binata pan Jesus, “Ibahey ko dyinyo oyod. Aran āngo a baywan nyod tanaya, ki baywan nanchin Āpo Dyos do hanyit. Akma saw a aran āngo a ipalōbos nyod tanaya, ki ipalōbos nanchin Āpo Dyos do hanyit.‡

¹⁹ “Pirwahren ko na ibahey dyinyo a an pagtonōsan dadwa dyinyo do tanayaw kapangdakdaw nyo di Āmang kod hanyit, ki itoroh nanchi dyinyo. ²⁰ Ta aran dino yanan dadwa mana tatdo dyinyo a masalasalap a maynamot

* **18:11** 18:11 Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto. † **18:16** 18:16 Deot. 19:15; Jn. 8:17; 2 Kor. 13:1; 1 Tim. 5:19; Heb. 10:28 ‡ **18:18** 18:18 Mt. 16:19

do kapanganohed nyo dyaken, ki myan akonchi daw a machirayay dyinyo.”

No Pangarig a Maynamot do Tobotoboyen a Dya Mangpakawan

²¹ Sinpangan na, nangay si Pedro di Jesus, as nakaiyahes na sya dya a kāna, “Mo Āpo, maypipira makagatos dyaken kakteh ko, as kapagsardeng ko na mangpakawan sya? Maypapitori?”

²² Ki binatan Jesus dya a kāna, “Tod aba papito lang, an dya maypapito a poho kan papito. § ²³ Ta no pagtorayan no Dyos, ki maipariho do pagtorayanaya no asaya āri a chakey naw machikwinta dyirad opisyalis* naw. ²⁴ Do kayan naranaw a mangisiknan so machikwinta, ki naiyangay dyaw asaw a opisyal a nakaōtang dya so minilmilyon† a kwarta. ²⁵ Ki do dawri, abaw manawob a pagbāyad na. Dawa, inbilin no āryaw a ilāko da tabo warawara no opisyalaw kontodo inawan na kan kapamilyaan na tan makabāyad. ²⁶ Ki naydogod opisyalaw do salapenaw no āryaw, as nakabata na sya dya a kāna, ‘Anōsan mo pa yaken, mo Āpo, ata, bayādan konchi a tabo ōtang kwaw dyimo.’

²⁷ “Ki taywaraw nakāsi syan āpo naw, kan pinakawan naranaw tabo ōtang naw, as nakapayam narana sya a abos ōtang.

²⁸ “Sinpangan na, do nakapakahtot naranaw no opisyalaw, nadongso naw kapayngay naw a opisyal a nakaōtang dya so asa lang a gasot a dinaryo. Ki ginamātan na, as nakapseh na sya, as nakasingir na syad ōtang naw a kāna, ‘Bayādan mo naw ōtang mwaw sichangori!’

²⁹ “Ki naydogod nakaōtangaw, as nakapagpakpakaāsi na dya a kāna, ‘Anōsan mo pa yaken ah, ata, magbāyad akonchi dyimo.’

³⁰ “Ki polos a dyi na chināsi, as basbāli a inpabahod na a mandan makabāyad do ōtang naw.

³¹ “Ki do nakaboya daw no rārayay na saw a opisyalis so nyaya a namarin, taywara nariribokan sa. Dawa, yay da inbahey di āpo daw no namarinaya.

§ 18:22 18:22 Do kadwan saw a manyoskripto, ki batahen na a “maypapito a papito a poho.” No chakey a batahen, bidangan nyo aba aran maypipira.

* 18:23 18:23 Do chirin Griego, ki batahen na “adīpen sa.” No chakey na batahen dya, ki siraw opisyalis na a mangigpet so kwarta no āri. † 18:24 18:24 Do chirin Griego, ki batahen na “asa poho a rībo a talento.” No balor no asa talento, ki maipariho do anem a rībo a dinaryo. No asaw a dinaryo, ki kosto a tangdan no maytarabākwaw do asa karaw. Dawa, no ōtang no nyaya opisyal, ki dēkey aba, ta minilmilyon a dinaryo.

³² “Do dawri, inpatawag no āryaw opisyalaw a pinakawan na so ōtang, as nakabata na sya dya a kāna, ‘Taywara kayas karahet a tobotoboyen! Inpabāyad kwaba dyimo tabo ōtang mwaw maynamot ta nachichāsi ka. ³³ Na, āngo ta chināsi mwabaw rārayay mwaw a akmas nakāsi kwaw dyimo.’

³⁴ “Do dawri, taywara nakasoliw āryaw. Inpabahod naw opisyalaw kan nalala a mandan makabāyad so tabo ōtang naw.

³⁵ “Komwan anchiw parinen Āmang kod hanyit do katakatayisa dyinyo, an dyi nyo a pakawanen nakagatos dyinyo a yapo do makatayrahem a kapangtokto nyo,” binata ni Jesus.

19

No Kapangnanawo ni Jesus Maynamot do Kapasyay no Maychabahay

(Mk. 10:1-12)

¹ Do nakatayokaw ni Jesus a nangibahey syaw, komnaro dana do Galilya, as nakangay nad probinsya a Jodya do kabtangaw no Oksong a Jordan. ² Ki reprep saw tawotawo a minonot dya, as kan pinapya na saw maganyit saw daw.

³ Ki do dawri, naypasngen di Jesus kadwan saw a Parisyo tan soōten da do kapanahes da dya a kon da, “Ipalōbosori no linteg kapasyay no mahakay so kabahay na do kompormi a pamosposan?”

⁴ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Nabāsa nyo abawriw do Masantwan a Tolas a no pinarin Napaytawo do naka-pamarswa na, ki pinarin na sa mahakay kan mabakes?*

⁵ As binataw no Dyos do dawri a kāna, ‘Dawa, nyaw paynamotan na a karwan mahakay āmang kan ānang na an machikabahay. Tan komwan, komplito kapayrapa da kan baket na, as kan sira dadwa, ki mayparin dana sa asa bayo a pamilya.’† ⁶ Dawa, dadwa pa sabanchi, ta asa dana sa. As dawa, no pinayrapan Dyos a pinayparin a asa, dyi pakono a paysyayen tawo.”

⁷ Ki inatbay dan Parisyowaw a kon da, “Na, āngo ta inbilin Moyses a torohan no mahakayaw baket naw so tolas a pakaboyan a sira, ki naysyay sa?”‡

⁸ Ki tinbay san Jesus a kāna, “On, maynamot do katwayan oho nyo, nawriw inpalobōsan ni Moyses so nawri a kapasyay nyo so baket nyo. Ki do nanman pan araw, ki abaw komwan. ⁹ Ki no bata ko dyinyo a no aran sino a mapasyay

* **19:4** 19:4 Gen. 1:27 † **19:5** 19:5 Mana “mayparin dana sa a asa inawan.” Gen. 2:24; Mk. 10:8; 1Kor. 6:16; Epe. 5:31 ‡ **19:7** 19:7 Deot. 24:1-4

so baket na, as mangabahay so matarek, ki makagatos so kapachikamalāla, malaksid an masawek baket naw.”

¹⁰ Ki binata dan nanawhen naw, “An komwan dana a dyi da mapaysyay maychabahay, maganaganay dana an abo danaw mangabahay.”

¹¹ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “On, iyaw nya nanawo a dya pangabahayan, ki maparin aba rawaten tabo no tawotawo, an dya siraw tawowaw a tinorohan no Dyos so komwan a kapangtokto. ¹² Ta myan matatarek a paynamotan dya pakakabahayan mahahakay. Myan dya makakabahay a maynamot ta nakayanakan daw kayan kōrang no kamahakay da, as myan saw dya makakabahay maynamot ta nakapon sa. As siraw kadwan, ki maynamot do kakey da a magsirbi lang do Dyos. An sino makatongpal syay a nanawo, ki onotan na pakono.”

Bindisyonan ni Jesus Siraw Adedekey
(Mk. 10:13-16; Lk. 18:15-17)

¹³ Sinpangan na, do asa karaw, myan saw tawotawo a nangyangay di Jesus so adedekey da tan palapawan nas tanoro na kan paydasal na sa. Ki pinaydabdab da san nanawhen naw do dawri a parinen da.

¹⁴ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Palobōsan nyo saw adedekey saya a mangay dyaken, kan baywan nyo saba, ta siraw akma syay a adedekey akin dyira so pagtorayan no Dyos.”

¹⁵ Ki do nakatayoka naw a napalapaw so tanoro na kan nangbindisyon sira, komnaro do dawri.

No Mabaknangaw a Nangay di Jesus
(Mk. 10:17-31; Lk. 18:18-30)

¹⁶ Do naypisa, nangay di Jesus asaw a mahakay, as nakabata na sya a kāna, “Mo Maistro, āngo maganay a machita a parinen ko tan madyira ko byay a abos pandan?”

¹⁷ Ki binata ni Jesus dya a kāna, “Āngo ta yahes mo dyaken maynamot do maganay? Myan asa lang a maganay, si Āpo Dyos. An chakey mo byay mwa abos pandan, tongpalen mo saw bilbilin na.”

¹⁸ Ki inyahes na, “Āngo saw nawri a bilin?”

Ki initbay ni Jesus a kāna, “Mangdiman kaba, machikamalāla kaba, manakanakaw kaba, mangipaneknek kabas bayataw. ¹⁹ Magdāyaw ka dyirad inyapwan mo, as kan chadaw nyo kapayngay mo a tawo a akmas kadaw mo so inawan nyo.”§

20 Ki binatan mahakayaw a kāna, “Na! Tinongtongpal ko na sa tabo nyaya bilbilin, ki āngo paw pagkorāngan ko?”

21 Ki binatan Jesus dya a kāna, “An chakey mwa abo kōrang mo, yangay mwa ilāko kinabaknang mwaw, as kaitoroh mo sya dyirad mapopobri saw so naglakwan mwaw tan myan anchiw kinabaknang mod hanyit. Katayoka na, monot ka dyaken.”

22 Ki do nakadngeyaw syan mahakayaw, nagmamayo a komnaro daw a maynamot ta taywaras kabaknang.

23 Sinpangan na, binatan Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Oltimwaya a malidyat kasdep no mabaknang do pagtorayan no Dyos.

24 On, pirwahan ko na ibahey dyinyo a maydaydamnay kapayhawos no binyay a kamilyo do wayan rayem kan kasdep no mabaknang do pagtorayan no Dyos.”

25 Ki taywaraw nakasdāaw dan nanawhen naw do nakadngey daw syaw, as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Na, an komwan, sino dana paronchiw maisalākan?”

26 Ki pinerreng san Jesus, as nakabata na sya dyira a kāna, “Maparin aba polos no tawo nyaya do aran āngo a pamosposan. Ki no Dyos, maparin na a parinen aran āngo.”

27 Sinpangan na, tominbay si Pedro a kāna, “Namna! Maypāngo kami na? Kinarwan namen dana saya tabo do nakawnot namenaya dyimo, ki āngo gon-gona namen?”

28 Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Ibahey ko dyinyo oyod a anchan napabayo danaw lōbongaya, as kan naydisna ako a Tawo a Yapod Hanyit do makaskasdāawaw a pagtorayan ko, ki aran inyonchi, ki maydisna kamonchi do katakatayisa a trono nyo. On, inyo a nanawhen ko a minonot dyaken, maydisna kamonchi do asa pohwaw kan dadwa trono a mangitoray siras asa pohwaw kan dadwa tribo no Israel.

29 As no aran sino a omkaro so bahay na, kakakteh na saw mana inyapwan na, anak na saw mana tana na a maynamot do kapanganohed na dyaken, ki masorsorok panchi kan ginasgasot rawaten na kan iyaw kinarwan naw, kan myan panchiw byay na abos pandan. 30 Ki āro saw nanmanma sichangori a maybadiw a manawdyinchi, kan myan saw nanawdyi a manmanma anchi.”

20

Siraw Machitangtangdan do Kaōbasan

1 Tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Maiyarig pagtorayan ni Āpo Dyos do tawowaw a akin dyira so asaw a bengkag a kaobāsan. Asa karaw, minhep a minohbot a nangay a naychichwas so tangdanan na a maytarabāko

do kaobāsan naw. ² Nachitōlag dyirad tawotawo saw a tangdanan na so asa kwarta a dinaryo, as katoboy na sira a maytarabāko do kaobāsan naw.

³ “Do kaalas nwebi, nangay a minidibidiw akin kaobāsanaw do plasa, ki naboya na saw tawotawo saw a maychatetēnek a abos chabalay. ⁴ Binata na dyira a kāna, ‘Mangay kamo a maytarabāko do kaobāsan kwaw, ta tangdanan konchi nyo so kostwaw a panangdan.’

⁵ “Dawa, nangay sa. Ki do kaalas dosi kan ālastres naranaw, ki minohbot akin kaobāsanaw, kan nangay dana naychichwas. ⁶ Ki do kakalo naranaw a ālassingko, nangay danad plasa, as kan do nakaboya naw so kadwan pa saw a maychatetēnek a ditā da daw, inyahes na dyira a kāna, ‘Āngo ta maychasaryan kamwaya mangrōnot so ōras nyo a abos chabalay?’

⁷ “Ki inatbay da a kon da, ‘On, ata, abaw paytarabakwan namen, as dawa.’

“Do dawri, binata no akin kaobāsanaw dyira a kāna, ‘Ngay, mangay kamo, ta maytarabāko kamod kaobāsan kwaw.’

⁸ “Ki do kapaysarisari naranaw, binatan akin dyiraw so kaobāsanaw do matalek naw a tobotoboyen na a kāna, ‘Tawagan mo na saw naytarabakwaya, ta tangdanan mo na sa. Ki panmahen mo saw nanawdyaw a mandad siraw nanmaw a somindep ah.’

⁹ “Ki do dawri, tinorohan na sa, siraw somindepaw do ālassingko so asa kwarta a dinaryo a tangdan da. ¹⁰ Ki do kaitoroh naranaw so tangdan daw no nanomaw a naytarabāko, hahawen da a arwāro tangdan da, ki engga, ta nachipariho a asa dinaryo tangdan da dyirad nanawdyi saw a nangay. ¹¹ Dawa, do nakarawat daw so tangdan daw, dinabadabay daw napaytarabākwaw sira. ¹² Binata da dyirad akin kaobāsanaw a kon da, ‘Asaya kaoras lang nakapaytarabāko dan nanawdyi saya, ki pinapariho mwayaw tangdan dad tangdan namenaya a yamen, ki nakakāsi kami a naychasaryan a nakohakohatan.’

¹³ “Ki binatan akin dyiraw so kaobāsanaw do asaw dyira a kāna, ‘Namna! Sit, komwan kaba, ata, taywaran dyi ta nagtōlag kabekas a nawri lang tangdan mo? Dawa, batahen mwaba madi ako. ¹⁴ Apen mo naw tangdan nyowaya, ta mayam kamo na. Sigon do chakey ko ah, an pinapariho ko tangdan dayan nanawdyi saya do tangdan nyowaw. ¹⁵ Ta apabawriw toray kod kwarta ko a manoroh do chakey kwa torohan? Mana omapal kamori maynamot do kadadam kwaya?’ binata no akin dyiraw so kaobāsanaw.”

16 Sinpangan na, binata ni Jesus a kāna, “Manmanma sanchiw nanawdyi, as manawnawdyi sanchiw nanma.”

Pitdwen Jesus a Ibahey Kadiman kan Kapagōngar Na
(Mk. 10:32-34; Lk. 18:31-34)

17 Sinpangan na, do kayan daw a somonget a mangay do Jerosalem, pinachibawa san Jesus dosi saw a nanawhen na, as nakapachisarīta na dyira. 18 “Adngeyen nyo,” kānan Jesus. “Somonget ta do Jerosalem, ki do dawri maiparawat akonchi a Tawo a Yapod Hanyit dyirad matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg. Ikeddeng danchi yaken a madiman, 19 as kan iparawat danchi yaken dyirad dyaw a Jodyo tan oyawen danchi yaken, sapsaplitan danchi yaken, as kan ipailansa danchi yaken do kros. Ki makarahan tatdo a karaw, mirwa akonchi a mabyay.”

No Kapanahes no Ānang Daw Da Juan kan Santiago
(Mk. 10:35-45)

20 Sinpangan na, nayspasngen di Jesus baketaw ni Sebedeo a ānang da Santiago kan Juan. Myan paw anak na saw a dadwa. Naydogod do salapenaw ni Jesus a nangdaw dya.

21 Ki binatan Jesus dya a kāna, “Āngo chakey mo?”

Binatan ānang daw a kāna, “Ikeddeng mo pakono a machipaydisna sanchiw dadwaya a anak ko dyimo do pagtorayan mo: no asa do mangketaw do kawanan mo, as no asa do mamangketaw do kaholi mo.”

22 Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Chapatak nyo abayaw akdawen nyowaya. Maibtoran nyoriw kalidyatan a akmanchis pasaren kwaw?”*

Ki initbay da dya a kon da, “Naon, maparin namen.”

23 Do dawri, binatan Jesus dyira a kāna, “On, ibtoran nyonchiw kalidyatan a akmas kalidyatan kwaw anchi, ki yaken abaw mamidi an sinonchiw maydisnad kawanan ko kan do kaholi ko, ta si Āmang konchiw manoroh siras insagāna naw.”

24 Ki do nakadngey daw no asa poho saw a rārayay da so nyaya, nakasolyan da saw dadwa saya a maykakteh. 25 Ki tinawagan sa tabo ni Jesus nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Chapatak nyo a siraw mangitoray so tawo do lōbongaya, ki adīpenen da saw itorayan daw. As siraw āpohen daw, ki itorayan da saw tawotawo da saw. 26 Ki dyi pakono a komwan parinen nyo. No magkalikāgom a iyaw torayen, machita iyaw magsīrbi dyinyo. 27 As no magkalikāgom a iyaw katotorayan, ki machita paadīpen

* 20:22 20:22 Do chirin Griego, no binatan Jesus, ki “Maparin nyoriw minom so kopa a inomen ko?”

dyinyo. ²⁸ Toladen nyo pakono yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ta nangay akwaba dya a pagsirbyan tawotawo, an dya yaken magsirbi dyira. On, nangay ako a madiman tan isalakan ko saw tawotawo.”

Pyahen ni Jesus Dadwa Saw a Bolsek
(Mk. 10:46-52; Lk. 18:35-43)

²⁹ Ki do kakaro daranaw do idi a Jeriko, reprep saw tawotawo a minonot di Jesus. ³⁰ As do kayam daw, myan saw dadwa a bolsek a mahahakay a maydisna do payisaw no rarahan. Do nakadngey daw sya a myan si Jesus a homabas, inyagagay da a kon da, “Kapototan Āri Dabid, chāsi mo pa yamen!”

³¹ Ki pinaydabdab da san tawotawowaw, kan inbahey da a magolimek sa, ki alit a naypataywaraw nakaiyagagay da sya a kon da, “Mo Āpo a Kapototan ni Āri Dabid, chāsim pa yamen!”

³² Do dawri, nagsardeng si Jesus do kayam naw, as nakatawag na sira, as nakaiyahes na sya a kāna, “Āngo chakey nyo a parinen ko dyinyo?”

³³ Ki binata da dya a kon da, “Mo Āpo, chakey namen a makaboya kami pakono!”

³⁴ Ki chināsi san Jesus, dawa, sinalid naw mata daw, ki nyeng sa nakaboyaw bolsek saw, kan minonot dana sa di Jesus.

21

No Maragsak a Kasdep ni Jesus do Jerosalem
(Mk. 11:1-11; Lk. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Do nakapaypasngen daw do Jerosalem, do kasngen daranaw do tokonaw a mayngaran so Olibo, do masngenaw do idi a Betpage, nanoboy si Jesus so dadwa dyirad nanawhen naw.

² Binata na dyira a kāna, “Mangay kamo do masngenaya a idi do bitaw no rarahan, as kan do kapakarapit nyo daw, insigīda maboya nyonchiw naigalotaw a asno a myan so orbon. Obayan nyo sa, as kaiyangay nyo sira do dya. ³ An myan mangyahes dyinyo, ibahey nyo a ‘Machita sa ni Āpo,’ as kan nyeng na sanchi a palobōsan.”

⁴ Naparin nyaya tan natongpal inpadtwaw no propīta a kāna,

⁵ “Ibahey nyo dyirad tawotawo do Jerosalem* a kon nyo, ‘Īto iyaw kangay dyinyo no Āri nyowaya! Mapakombaba kan nakasakay do orbon no asno.’ ”†

* 21:5 21:5 Mana “Sion.” † 21:5 21:5 Isa. 62:11; Sak. 9:9

⁶ Do dawri, nangay saw dadwaya nanawhen na, kan tinongpal daw naibaheyaya ni Jesus dyira. ⁷ Sinpangan na, inyangay daw asnwaw kan orbon naw do yananaw ni Jesus. Pinaap-ap da saw kagay daw, as nakapagsakay ni Jesus do orbonaw.

⁸ Do dawri, namolay saw kārwan dyirad reprep saw a tawotawo so kagay dad rarahanaw. Siraw kadwanaw, ki namisapisang sas sangasangaw no kayokayo, as naka-parasay da syad ayamanaw ni Jesus.

⁹ Ki siraw myanaw do panmanaw kan siraw myanaw do panawdyanaw ni Jesus, ki inngēngengey da a kon da, “Madaydāyaw Kapotōtan Āri Dabid! Maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaya ni Āpo Dyos a pinakainawan na! Madaydāyaw si Āpo Dyos do katotohosan a hanyit!”

¹⁰ Ki do kasdepaw ni Jesus do Jerosalem, naringgoran kan nasdaāwan saw tawotawowaw do syodadaya. Binatabata da a kon da, “Sino paro nyaya?”

¹¹ Ki inatbatbay dan kadwan saw a tawotawo a kon da, “Iyaw, ki si propīta a si Jesus a taga Nasaret do Galilya!”

No Kangay ni Jesus do Timplo

(Mk. 11:15-19; Lk. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹² Do nakapakarapit daw do Jerosalem, somindep si Jesus do atataw no Timplowaw. Sinpangan na, pinahbot na tabo saw maglaklakwaw kan siraw magatgatangaw daw. Pinasakeb na saw lamisaan saw no manatādi saw so kwarta, as kan kinwan na saw bangko da saw no maglaklāko saw so kalapāti. ¹³ As pinaydabdab na sa a kāna, “Naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, ‘No bahay ko, ki matawagan anchi so yanan a paydasalan.’ Ki inyowaya, ki pinayparin nyowaya bahay dan manakanakaw!”[‡]

¹⁴ Sinpangan na, nangay saw bolsekaw kan logpi saw di Jesus do Timplowaw, as kan pinapya na sa. ¹⁵ Ki nakasoli saw matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg do nakaboya daw so makaskasdāawaw a pariparinen na kan iyaw kapangyagagay daw no adedekey do atat no Timplowaya so dāyaw da dya a kon da, “Madaydāyaw Kapotōtan Āri Dabid!”

¹⁶ Dawa, siraw matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki binata dad Jesus a kon da, “Madngey mo chirichirinen dayan adedekey saya?”

“Naon,” binata ni Jesus. “Na, nabāsa nyo abawriw myanaw do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Imom Āpo, ki

[‡] 21:13 21:13 Isa. 56:7; Jer. 7:11

nanawhen mo saw adedekey kan tagibi a maychirin so oyod a pagdaydayaw’?”§

¹⁷ Ki do dawri, minohbot sa Jesus, as nakakaro nad syodadaw, as nakangay na minisan do idyaw a Betanya.

Abayen ni Jesus Kayo a Igos

(Mk. 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Ki do kamabekas danaw do kapaybidi daw da Jesus do syodadaw a Jerosalem, ki naptengan. ¹⁹ Do dawri, nakaboya si Jesus so kayo a igos do payisaw no rarahan. Dawa, yangay na chiniban an myan asi na. Ki do nakapakarapit naw, abaw naboya na, an dyi lang a iyaw bohong naw.* Ki maynamot ta abaw naboya ni Jesus a asi na, inbahey na a kāna, “Abo pakononchi a polos asi mo!”

Do dawri, nanyeng a nahayo igosaw.

²⁰ Ki nasdaāwan saw nanawhen naw do nakaboya daw so nawri a namarin, kan inyahes da dya a kon da, “Ay samna! Maypāngo a nanyeng a nahayo kayowaya?”

²¹ Ki inithbay ni Jesus dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. An myan kapanganohed nyo, as abo polos kapagmangamanga nyo, maparin nyonchiw akmas pinarin kwaya do kayowaya. On, nawri aba lang, an dya aran mamandaran nyo nyaya tokon a kon nyo, ‘Makatkat ka pakono dya a maipatapwak do tāw,’ ki parinen nanchiw ibahey nyowaw. ²² As dawa, aran āngo a akdawen nyo do dasal nyo, maitoroh anchi dyinyo an myan kapanganohed nyo.”

No Kapanahes Maynamot do Toray ni Jesus

(Mk. 11:27-33; Lk. 20:1-8)

²³ Ki do dawri, naybidi si Jesus do Timplowaw. Ki do kadama naw a mangnanawo daw, nangay sa dyaw matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen da saw no Jodyo, as nakaiyahes da sya a kon da, “Iyaw pinarin mwaya kakoyab do Timplowaya, ki dino nanghapan mos toray, kan sino nangmandar dyimo a omparin siras syay?”

²⁴ Ki tominbay si Jesus dyira a kāna, “Sakbay a atbayen ko, ari paw iyahes ko dyinyo. Ta an matbay nyo, ayket, atbayen ko iyahes nyowaya dyaken an sino nanoroh so toray ko a mamarin siras nyaya. ²⁵ Dino nakayapwan torayaw ni Juan a Bawtista a mangbonbawtisar: yapo do Dyos mana yapo do tawo?”

Ki do dawri, nagsisinopyat sa, kan naysin-aatbay sa do katakatayisa dyira a kon da, “Āngo itbay ta? An ibahey

§ 21:16 21:16 Sal. 8:2 * 21:19 21:19 No kayowaya a igos, ki an omsi, ki manma mohtot asi naw, as kan somarono bohong naw.

ta a, 'Yapod Āpo Dyos,' iyahes nanchyori dyaten an āngo ta dyi ta nanganohed di Juan? ²⁶ Ki an batahen tawri a, 'Yapod tawo'? Aysa! Engga ah, ta makamwamomo saw tawotawowaw, ata, nanganohed sa tabo di Juan Bawtista a iya, ki asa propita no Dyos."

²⁷ As dawa, no initbay dad Jesus, ki "Chapatak namen aba."

Sinpangan na, binata ni Jesus dyira a kāna, "Na, an komwan, ibahey kwaba dyinyo an āngo toray ko a mamarin so akma siras nya."

No Pangarig a Maynamot do Dadwa a Babbaro

²⁸ Ki inbahey ni Jesus dyiraw nya pangarig a kāna, "Āngo mabata nyo do dya? Myan saw dadwa maykakteh a mahahakay, ki nangay āmang daw do matonengaw, as nakabata na sya, 'Barok, mangay ka pa a maytarabāko sicharaw do kaobāsan taw.'

²⁹ "Ki kānan baro naw a, 'Makey akwaba.' " Ki nahay abas dēkey, as nakapagbabāwi na, dawa, nangay.

³⁰ "Sinpangan na, nangay āmangaw do adyenaw no matonengaw a anak na, as nakabata nas inbahey naw do matonengaw. Ki 'On mo Āmang, mangay ako,' binata na, ki nangay aba."

³¹ Ki inyahes ni Jesus dyira a kāna, "Sino paro dyirad dadwa saya baro naw nangtongpal so inbaheyayan āmang da?"

Ki binata da, "Na, syimpri iyaw matonengaya."

Dawa, binatan Jesus dyira, "No ibahey ko dyinyo, ki oyod a siraw magsingsingiraw so bwis kan siraw mababakesaw a maglaklāko so asi, ki manmanma sanchi a somdep do pagtorayan ni Āpo Dyos kan inyo. ³² Ta nangay si Juan dyinyo tan inanawo naw oyod a rarahan, ki inanohdan nyo aba. Ki siraw magsingsingiraw so bwis as kan siraw maglaklakwaw so asi, ki inanohdan da. Ki inyo, aran naboya nyo naw kapagbabāwi da, ki alit na pa dyi kamo a magbabāwi kan manganohed dya."

*No Maynamot Dyirad Mangay-aywanaw so Kaōbasan
(Mk. 12:1-12; Lk. 20:9-19)*

³³ Ki tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, "Adngeyen nyo asa paya pangarig. Myan asa āpohen a naymoha so āro a ōbas do kaobāsan naw, kan dinibon na a inahadan. Nakapamarin na pa so rakoh a yanan pamisan na kan angangaw a bato a pangapyan na so asoyaw no ipaates naw. Sinpangan na, napatnek pas bengbeng a pagbantayan na. Do katayoka naranaw, inpaābang na dyirad pinagbantay naw, as nakapagbyahi na.

34 “Do chimpo danaw no kapaychamomolas, tinoboy no nagpaābangaw siraw tobotoboyen naw a mangay dyirad nangipaabāngan naw tan mangay a manghap so binglay naw. 35 Ki siraw nangipaabānganaw, tiniliw da saw tinoboy naw, as nakamalo da so asaw dyira, as diniman daw asaw, kan inagsigidan daw chatatdo daw.

36 “Ki minirwa nanoboy akin kaobāsanaw so arwāro kan nanoma saw a tobotoboyen, ki pinarin daranaw akmas pinarin daw dyirad nanomaw.

37 “Ki do dawri a naparin, tinoboy na dyiraw anak naw, kan binata na a kāna, ‘Ay! Syirto a anyiben daw anak kwaya.’

38 “Ki do nakaboya daw so anakaw no akin kaobāsanaw sya, nagtotolāgan da a kon da, ‘Iya danaw nyayaw mangtawidaw so kaobāsanaya. Ngay, yangay ta dimanen tan dyaten danaw kaobāsanaya!’

39 “Sinpangan na, tiniliw da, as nakaipoha da sya do gaganaw no kaobāsan, as nakadiman da sya.”

40 Do dawri, inyahes ni Jesus dyira a kāna, “Dawa, anchan mangay iyaw akin dyiraw so kaobāsanaya, āngonchiw parinen na dyirad nangipaabāngan naw?”

41 Ki binata da dya a kon da, “Syimpri, dimanen na sanchi a abo polos kāsi na dyirad mararahet saw a pinaabāngan na so kaobāsan naw, as kaipaābang nanchi sya do matarek a siraw manorohaw dyas binglay na do maāpit daw a asin ōbas.”

42 Binata ni Jesus dyira a kāna, “Nabāsa nyo abawri a polos myanaw do Masantwan a Tolas a kāna, “ ‘Iyaw nawri a bato a inpoha dan mapatnek saw so bahay, ki nayparin a iyaw kasisītaan a bato a mangpayit so nawri a bahay.

Iyaw nyaw pinarin no Āpo,
kan makaskasdāaw do kapakaboya ta’?†

43 “Dawa, ibahey ko dyinyo a mapakaronchi dyinyo pagtorayan no Dyos, as maitoroh anchi dyirad makatongpalaw so chakey no Dyos. [44 As no madodog do nyaya a bato, mapotopotot anchi. Ki aran sino a matopakan na, pitahen nanchi.”]‡

45 Ki do nakadngey daw no matotohosaw a papādi kan siraw Parisyowaw so pangārigaw ni Jesus, ki naawātan da a chinirichirin naw nyaya a pachikontra na dyira. 46 Dawa, pinadas da a ipatiliw. Ki aran komwan, namo sa dyirad

† 21:42 21:42 Sal. 118:22-23; Ara. 4:11; Roma 9:33; 1 Ped. 2:7 ‡ 21:44 21:44
Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

tawotawowaw, ata, anohdan dan tawotawo saw a asa propīta no Dyos si Jesus.

22

No Pangarig a Maynamot do Kasar (Lk. 14:15-24)

¹ Ki minirwa dana nagpangārig si Jesus dyirad tawotawo saw. ² Binata na a kāna, “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do asaya āri a nangisagāna so kasaran maynamot ta magkasar anak naw a mahakay. ³ Tinoboy na saw tobotoboyen naw a manawag siras rinara na saw do pagkasaran naw, ki nakey saba nangay. ⁴ Dawa, minirwa nanoboy so kadwan pa saw a tobotoboyen na, kan inbilin na dyira a kāna, ‘Ibahey nyo pa dyirad rinara kwaw a nakasagāna dana tabo. Naparti dana saw napataba ko a bāka ko, kan nahoto dana saw ichan. Dawa, basta mangay dana sa.’

⁵ “Ki inkaskāso daban rinara naw, basbāli a tinongtong da do sīgodaw a plāno da. Nangay asa do talon na, as no kadwan, ki nangay do pagnigosyowan naw. ⁶ Ki siraw kadwan saw, ki tiniliw da saw tobotoboyen no āryaw, as nakalidyalydyat da sira, kan nakadiman da sira.

⁷ “Ki taywaraw nakapakasoli no āryaw, dawa, tinoboy na saw soldādo naw a nangdiman siras nangdimanaw siras tobotoboyen naw, as nakaipasosoh nas idi daw.

⁸ “Do dawri, binatan āryaw dyirad kadwan pa saw a tobotoboyen na a kāna, ‘Naisagāna danaya tabo para do pagkasaran, ki polos a dyi dana sa maikariw rinara kwaw. ⁹ Dawa, mangay kamod kalkalsāda, ta rarahren nyo sa tabo maboya nyo a tawo, ta mangay sa machakan do dya pagkasaran.’

¹⁰ “Dawa, nangay saw tobotoboyen naw do kalkalsāda, as rinara da sa tabo naboya da tawo, marahet kan maganay so dadakay. Do dawri, nakapno sad pagkasaranaw.

¹¹ “Ki do kasdepaw no āryaw a mangay a manyideb siras nangayaw daw, ki naboya naw asaw a tawo a dya nakalaylay so pachikasar. ¹² Ki inyahes no āryaw dya a kāna, ‘Hoy, mo Sit! Maypāngo kasdep mo dya, an dyi ka naylaylay so laylayaw a gagāngay an mangay kad pagkakasaran?’

“Ki naylilyak abaw mahakayaw.

¹³ “Sinpangan na, binatan āryaw dyirad magsirsirbi saw daw a kāna, ‘Tiliwen nyo nya mahakay, as karimpong nyo

sya, as kan kapaksyat nyo syad mamansokelaw a kasaris-aryan a yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da.' "

¹⁴ Sinpangan na, binata pan Jesus a kāna, "Aro matawagan, ki papere lang pidyen no Dyos a makasdep do pagtorayan na."

No Kapanahes Maynamot do Kapagbāyad so Bwis
(Mk. 12:13-17; Lk. 20:20-26)

¹⁵ Do katayoka no nawri, komnaro saw Parisyo saw, as nakapagtotōlag da an maypāngo kasdok das Jesus maynamot do kapanahahe da. ¹⁶ Dawa, tinoboy da saw kadwan saw a nanawhen da kan kadwan saw a nanawhen ni Ari Herodes a mangay a manahahe di Jesus.

"Mo Maestro," binata da, "chapatak namen a tabo a ichirin mo, ki oyod. Abaw matarek a inanawo mo, an dyi lang a iyaw oyodaw a chakey no Dyos a parinen tawotawo. Chapatak namen pa a mangidomdōma kaba, kan itatārek mo sabaw matohos so saad. ¹⁷ Dawa, ibahey mo pa dyamen an āngo myan do aktokto mo. Maikontrawri do linteg iyaw kapagbāyad namen so bwis do inspirador do Roma mana engga?"

¹⁸ Ki nadlaw ni Jesus marahetaw a plāno da dya, kan binata na dyira a kāna, "Inyo a maysinsisingpet, āngo ta sōoten nyo yaken? ¹⁹ Ipaboya nyo pa dyaken plata nyowaw a pagbāyad nyos bwis nyo."

Do dawri, tinorohan das plata.

²⁰ Ki inyahes ni Jesus dyira, "Sino akin ladāwan kan akin ngaran syay?"

²¹ Ki inibay da, "Nas Inspirador."

Do dawri, binata ni Jesus dyira a kāna, "Dawa, an komwan, itoroh nyod Inspirador dyira naw, as itoroh nyo do Dyos dyira naw."

²² Ki do nakadngey daw so nyaya, ki nasdaāwan sa. Sinpangan na, kinarwan das Jesus.

No Kapanahes Maynamot do Kapagōngar
(Mk. 12:18-27; Lk. 20:27-40)

²³ Ki do dawri pa a araw, myan saw nangay di Jesus a yapo do gropo dan Sadosyowaw a siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman. Inyahes da dya a kon da, ²⁴ "Maestro, innanawowaw ni Moyses a kāna, 'An madiman iyaw asa mahakay a myan so kabahay, as abo paw pōtot na, machita ahapen a kabahayen kakteh naw bālwaw a ipag na tan potōtan na so pinakaanak no kakteh naw a nadiman.'"

* 22:24 22:24 Deot. 25:5-6

25 “An komwan linteg, āngo mabata mo do dyaya pangarigan? Myan saw papito a makakakteh a mahahakay do idi namenaya. Iyaw matonengaw, ki nangabahay, as kan sakbay a myan pōtot na, nadiman. Dawa, kinabahay no adyen naw iyaw bālwwaw. 26 Ki komwan naporin dya a nadiman a abos pōtot. Masaw, naporin do chatatdo daw a nandad nakadiman da a tabo a papito a abos pōtot. 27 Do kapanawdyanaw, nadiman mabakesaw.

28 “Dawa, an komwan,” inyahes dan Sadosyowaw di Jesus, “anchan araw a kapagōngar, sinonchi dyirad papito saya makakakteh iyaw akin kabahay so nya mabakes, ta kinabahay daya a tabo?”

29 Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “Samna! Matikaw kamo, ta maawātan nyo abaw naitolasaw do Masantwan a Tolas, as kan maawātan nyo abayaw panakabalin no Dyos! 30 Ta anchan mirwa mabyay tawotawo a nadiman, ki mangabahay pa sabanchi daw, ta akma dana sanchis anghil saw do hanyit. 31 Ki an maynamot do kapirwa mabyay no nadiman, nabāsa nyo abawriw binataw no Dyos dyinyo a kāna, 32 ‘Yaken, ki yaken Dyos daw da Abraham, Isaak, kan Jakob’?† No chakey na batahen, ki iyabaw Dyos no nadiman, an dya iyaw Dyos no sibibyay.”

33 Ki do nakadngey daw no tawotawowaw so nawri, nasdaāwan sa do komwanaya a kapangnanawo na.

Iyaw Kasisitaan a Bilin

(Mk. 12:28-34; Lk. 10:25-28)

34 Ki do kadngey daw no Parisyo saw a dyi da natbay no Sadosyowaw si Jesus, ki naychipeh sa a nagtotōlag. 35 Ki do dawri, myan asa abogado a rārayay da, kan pinadas na sōoten si Jesus maynamot do nakapanahes na dya.

36 “Maistro,” binata na di Jesus, “āngo kasisitaan a bilin do linteg taya a Jodyo?”

37 Ki binata ni Jesus dya a kāna, “ ‘Machita chadaw nyo Āpo a Dyos nyo do tābo pōso nyo, do tābo katawo nyo, as kan do tābo aktokto nyo.’‡ 38 Iyaw nawriw manma kan kasisitaan a bilin. 39 Ki no somarono a kasisitaan, ki nyaya: ‘Machita chadaw nyo kapayngay nyo a tawo a akmas kadaw nyo so inawan nyo.’§ 40 Siraw nya dadwaw nangornos so tabo Linteg ni Moyses kan intolas da saw no tabo a propīta.”

No Kapanahes a Maynamot di Kristo

(Mk. 12:35-37; Lk. 20:41-44)

† 22:32 22:32 Eks. 3:6 ‡ 22:37 22:37 Deot. 6:5 § 22:39 22:39 Leb. 19:18

⁴¹ Ki do nakapaychipeh paw daw no Parisyo saw, inyahes ni Jesus dyira a kāna, ⁴² “Āngo mabata nyo maynamot di Kristo? Āngo a kapotōtan iyaw pakayapwan na?”

Ki binata da dya, “Yapod kapotōtan Āri Dabid.”

⁴³ Ki inyahes dana ni Jesus dyira a kāna, “Na, āngo ta sigon do inpaltiingaw no Ispirito Santo di Dabid, ki tinawagan nas Kristo so Āpo na? Binata na a kāna,

⁴⁴ “ ‘Binata ni Āpo Dyos di Āpo ko a kāna,
“Maydisna ka do kawatan kwaya

a mandad kaābak ko siras kabōsor mo saya,
kan ipapitapita ko sad kokod mwaya.” ^{*}

⁴⁵ “An tawagan ni Dabid so ‘Āpo,’ maypāngo nakahtot ni Kristo do kapotōtan Dabid?”

⁴⁶ Ki aba polos naitbay da, as kan somniknan do dawri, apabaw makaitored a manahes di Jesus.

23

No Kapaydabdab ni Jesus Dyirad Mangnanawo so Linteg kan Parisyo

(Mk. 12:38-39; Lk. 11:43-52; 20:45-46)

¹ Sinpangan na, binatan Jesus dyirad tawotawo saw kontodo nanawhen na saw a kāna, ² “Myan karbengan dan mangnanawo sayas linteg kan Parisyo saya a manginawos Lintegayan Moyses. ³ Dawa, onotan nyo tabo a ibahey da a parinen nyo. Ki aran komwan, ki tahatahan nyo abaw dadakay daw, ta iyaw inanawo dāya, ki parinen daba. ⁴ Tod da sa lidyalydyaten saw tawotawo do nakaipasabhay daw dyira so mararahmet saya a linteg da. Ki aran komwan, polos a dyi sa machipaysabhay dyira so aran akmay dedeng. ⁵ Nawri lang chagaget daw kapaysingaganay da a mangipaboya dyirad tawotawo so pariparinen daw tan myan pagdayāwan da. Dawa, payparakohen daw akmaw kodibot a pangapyan da so intolas da a yapo do Masantwan a Tolas, as kaibedbed da syad moyen daw kan kaholyaw a pongopongwan da. Asa pa, pinanaro daw baroyboy saw do kagay da saw a pangipaboyan da sya

* 22:44 22:44 Sal. 110:1; Ara. 2:34-35; 1 Kor. 15:27; Heb. 1:13

do tawotawo a akma say masisita a tawo.* ⁶ Nawriw chadaw daw madadāyaw saw a yanan dan matotohos saw so saad do paspasken saw kan siraw kasisitaan a disnan do sinagoga da saw. ⁷ Imāsen da paw mapadayāwan a kabkblaawan no tawotawo do plasa kan matawagan so 'Maistro.' ⁸ Ki inyo, ipalōbos nyo aba matawagan kamo so 'Maistro,' ta makakakteh kamo, as kan myan dyinyo asa lang a Maistro. ⁹ Tawagan nyo abas 'Āmang' aran sino do lōbongaya, ta asaw Āmang nyo a iyaw Dyos a myan do hanyit. ¹⁰ Mana chitahen nyo abaw matawagan so 'Āpo,' ta asa lang Āpo nyo a si Kristo. ¹¹ No magkalikāgom a iyaw torayen machita iyaw magsirbi dyinyo. ¹² Ta aran sino a mapatohos so inawan na, ki masnekan anchi, as iyaw mapakombaba, ki maypatohos anchi.

¹³ "Aysa! Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsisingpet kamo! Ta inyo mangbalat so asdepan a mangay do pagtorayan Āpo Dyos tan dyi sa somdep tawotawo. Imbes a somdep kamo, ki engga, basbāli a ipalōbos nyo abaw tawotawo a somdep.

[¹⁴ "Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsisingpet kamo! Allilawen nyo pa saw babbālwaw a mababakes tan madyira nyo bahabahay da, as kapaydasal nyo so manaro a pangoliwlib nyos kaparin nyowaw. As dawa, marahrahmet anchiw dōsa nyo.]†

¹⁵ "Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsisingpet kamo! Magbibiyahi kamo kan mangangay kamo do matatarek saw a nasyon a mapawnot so aran asa lang a mayparin a nanawhen nyo. As an myan napawnot nyo, ki payparinen nyo a mangamangay pa kan inyo a madōsa do impyirno.

¹⁶ "Kapakāsi nyo pa, inyo a bolsek a mangipangolo! Inanawo nyo a kon nyo, 'An magkariw asa tawo, ki masisita aba a tongpalen naw kari na an nawri lang pagkari naw Timplo. Ki ad-adda masisita a tongpalen na an nawriw pagkari naw balitokaw do Timplo.' ¹⁷ Samna! Inyo a bolsek

* **23:5** 23:5 Do kadadwa gasot a katawen sakbay no kaiyanak ni Jesus, tabo no mahahakay a Jodyo, ki mangitolas sa do papil so bilbilin saya no Dyos, as kahon da sya, as kaibedbed da syad moyen daw kan kaholyaw a pongopongwan da. Iyaw nyaw pakatonngan sya a siraw no bilbilin no Dyos, ki myan do pangtoktwan da kan do ayit da. Iyaw nyayaw parinen da do kāda kapaydasal dan mabebekas, malaksid do Araw a Kapaynaynahah kan an myan pista da (Eks. 13:9, 11-16; Deot. 6:4-9; 11:13-21). No ipaboya no baroyboy saw, ki iyaw kapagdayāyaw da do Dyos. As no gagāngay, ki apat lang do kagay da (Nom. 15:37-41). † **23:14** 23:14 Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

a abos arang! Āngo masissisīta? Iyawriw balitokaw mana iyaw Timplowaw a mapayparin so balitokaw a masisīta? ¹⁸ Inanawo nyo pa a kon nyo, 'An magkariw asa tawo do altar, ki masisīta aba a tongpalen naw nawri a kari na. Ki an pagkari naw dāton naw do altaraw, ki nawriw masisīta tongpalen na kari na.' ¹⁹ Bolsek kamwaya a taywaras kasalanga! Āngo masissisīta? Iyawriw dātonaw mana iyaw altaraw a mapayparin so dātonaw a masisīta? ²⁰ Dawa, an pagkari no tawo altaraw, ki iyaba lang altaraw pagkari na, an dya nairāman danaw dātonaw. ²¹ An pagkari no tawo Timplowaw, ki iyaba lang Timplowaw pagkari na, an dya iyaw Dyos a minyan daw. ²² As an pagkari no asa tawo hanyit, nairāman danaw tronwaw no Dyos kan si Āpo Dyos a mismo a maydisna daw.

²³ "Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Chagaget nyo a itoroh apagkapollo no āpit nyo kan apagkapollo dan rikado saya a dedekey, ki parinen nyo abayaw kasisītaan saya a chakey no linteg a akmas kaparin nyos kosto dyirad kapayngay nyo a tawo, kāsi, kan kapanganohed do Dyos. Siraw nyayaw kasisigoradwan a manōma parinen nyo sakbay no kapagtongpal nyo so kadwan. ²⁴ Inyo a bolsek a mapawnot so tawo, taywarayaw kaannad nyo, ta aran akmayaw tongaw a lapos, ki sitsiten nyo a ipoha, ki āngo ta maboaya nyo sabaw akmaya so karakoh no nwang a gatos?

²⁵ "Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawos linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Ta oyasan nyo lang hapot no bāso kan pinggan nyo, ki do irahem, napekpek kamwaya so kaāgom kan kakōsit. ²⁶ Aysa! Inyo a bolsek a Parisyo, panmahen nyo a oyasan do irahem no bāso nyo a maipariho do pangtokwan nyo tan madalos panchiw hapot naw.

²⁷ "Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Akma kamoy tanem a aschip a napintoran so maydak. Mapintas so hapot, ki makabābaba do irahem, ta napno so tohatohang no nadiman saw kan nahta saw a bangkay. ²⁸ Masaw a mapaboaya kamod tawotawo a akmay maganay so kaparin, ki napno irahem nyo so kapaysinsīsingpet kan āro pa a klasi no marahet."

*No Kaipadto ni Jesus so Kadōsa Da
(Lk. 11:47-51)*

²⁹ "Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Patneken nyo saw mapipintas saw a tanem a aschip dan propīta saw, kan

pintasen nyo tanem dan malinteg saw a tawo. ³⁰ Batahen nyo pa a, 'An myan kami sawen do chimpo daw no aāpong namen saw, ayket, nachipangdiman kami aba siras propīta saw.' ³¹ Dawa, an komwan bata nyo, ayket, pagatosen nyo inawan nyo, ta ipaboya nyo a inyo dana kapotōtan daw no nangdiman saw siras propīta saw.† ³² Sigi, apnohen nyo gatos saw a insiknan da no aāpong nyo saw. ³³ Pi! Mayarig kamo do boday, kan akma kamwayaw anak no marem a masisikap! Maypāngo a madichanan nyo kalidyatan do impyrino? ³⁴ Dawa, toboyen ko sanchi dyinyo siraw propīta ko, siraw masisīribaw a tawo, kan siraw maganay a mangnanawo so chirin no Dyos. Dimanen nyo sanchiw kadwan dyira, kan ilansa nyo sanchid kros kadwan. As siraw kadwan saw, ki saplitan nyo sanchi do sinagoga nyo saw, kan lakatan nyo pa sanchi do idiidi a lidyalydyaten. ³⁵ Parinen konchiw nya tan rebbeng nyonchiw madōsa a maynamot do nakadimanaya so tabo malinteg a tawo do lōbongaya a somniknan do nakadimanaw ni Abel a abos gatos a mandad nakadimanaw ni Sekarayah a anak ni Barakyas a diniman kapoonan nyo do payawan no Masantwan a Yanan kan altar.‡ ³⁶ No ibahey ko dyinyo, ki oyod a rawaten nyonchi a tawotawo do dya kapotōtan kapagdōsa dan kapoonan nyo saw a maynamot do tabo marahet a pinarin da."

*No Katanyis ni Jesus a Maynamot do Jerosalem
(Lk. 13:34-35)*

³⁷ Ki binata na pan Jesus nyaya a kāna, "Ay-ay pīman, inyo a tawotawo do Jerosalem, ta diniman nyo saw propīta saw, as kan inagsidan nyo sas bato natoboy saw dyinyo a tobotoboyen no Dyos! Naypipira dana chakey koynyo a paychipehen a akmas kakhebaw no manok so pyek na saw, ki makey kamo abaya! ³⁸ Dawa, sichangori, nonolay narana inyo no Dyos. On, nonolay naw syodad nyo kan Timplo nyo a marārayaw. ³⁹ No ibahey ko dyinyo, ki polos a dyi nyo nanchi yaken a mirwa a maboya a mandan marapit chimpo a kabata nyonchi sya a, 'Madaydayaw kan maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaw ni Apo Dyos a pinakainawan na.'"

24

*Ipakatoneng ni Jesus Iyaw Kalasaw no Timplowaw
(Mk. 13:1-2; Lk. 21:5-6)*

† 23:31 23:31 Sigon do kapangtokto no Jodyo, ki tawiden anak dadakay dan inyapwan da, ta batahen da a, "Akmas dadakay no āmang, ki komwan anak."

‡ 23:35 23:35 Gen. 4:8; Sak. 1:1; 2 Kron. 24:20-22

¹ Minohbot si Jesus do Timplo. Ki do kapakabawa naranaw, naypasngen saw nanawhen naw dya, kan inpadlaw da dyaw matatarek saw a tominek do dawri a Timplo. ² Ki binatan Jesus dyira a kāna, “On, maboya nyo sa tabo nyaya sichangori. Ki ibahey ko dyinyo no oyod a apabanchi a polos matokos a machidket a bato do yanan daya sichangori, ta malasanchi a tabo.”

Siraw Kalidyatan kan Kaidadanesan
(Mk. 13:3-13; Lk. 21:7-19)

³ Sinpangan na, somnonget sa Jesus do tokonaw a mayngaran so Olibo. Do nakapaydisna naw, naypasngen sa dyaw nanawhen naw a sira lang, as nakaiyahes da sya a kon da, “Ibahey mo pa dyamen an kangonchiw kaparin dan nyaya, kan maypāngonchiw pakailasinan namen so kangay mo, as kan iyaw pandan lōbongaya?”

⁴ Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “Magannad kamo tan abo mapaychawaw dyinyo. ⁵ Āro sanchiw mangay a mangosar so ngaran ko, kan batahen danchi a, ‘Yaken si Kristo!’ Aronchiw allilāwen da. ⁶ As madngey nyonchiw kabtak no gobat kan damdāmag maynamot do gobat, ki mabakel kamo abanchi, ta machita maparin saw nyaya, ki chakey naba batahen a nawri danaw pandan lōbongaya. ⁷ Maggogobat sanchiw nasyon kan nasyon, as kan komwan sanchiw pagāryan kan pagaryan. Myan pa sanchiw kapaychapteng kan gin-gined do matatarek saw a logar. ⁸ Tabo siraw nya, ki pangrogayan pa no panglidyalyat a akmas kapagpasikalaw no maymanganak.

⁹ “Ki do dawri, tiliwen kan idarom danchinyo no tawotawo a lidyalyaten, as kan dimanen da panchinyo. Ipsok danchinyo no tabo tawotawo maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. ¹⁰ As do dawri, āro dana sanchiw tomadyichokod do kapanganohed da dyaken. Maysin-lilipot sanchi, kan maysin-iipsok dana sanchi. ¹¹ Mohtot sanchiw āro sa sinan propīta a mapaychawaw siras āro saw a tawotawo. ¹² As maynamot anchi do kapayparo danayan marahet, maypakapsot dananchiw adaw no āro a tawotawo. ¹³ Ki maisalākan anchiw makaibtor so kapanganohed na mandad pandan. ¹⁴ Machita maikasaba a manma iyaw Maganayaya a Dāmag a maynamot do pagtorayanaya ni Āpo Dyos do tabo nasnasyon do lōbongaya tan mapaneknekan dan tabo tawotawo. Anchan tayokaw nawri, iya dananchiw kangay no pandan lōbongaya.”

No Makamwamomo a Mangrārayaw
(Mk. 13:14-23; Lk. 21:20-24)

15 Tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Maboya ny-onchiw ‘Makamwamomwaw a Mangrārayaw’ a maytēnek do masantwan a yanan a akmas binataw ni Daniel* a propīta no Dyos kaychowa. (Inyo a makabāsa so nyaya, awāten nyo a maganay iyaw chakey na batahen!) 16 Do dawrinchi, siraw myan do Jodya, machita mayyayo sanchi a somonget do katokotokonan a tomayo. 17 Iyanchiw myan do papagaw no bahay na,† ki dyi dana pakono a maybabalay a manghap so warawara na do irahem no bahay na a iyonot na. 18 Masaw myanaw do bengkag naw, dyi dana pakono a maybidi do bahay na a mangay a manghap so pagsokatan na. 19 Ki piman, ta makakāsi sanchiw mabogyaw kan mapasoswaw do dawri a araw! 20 Maydasal kamo do Dyos tan dyi pakono a ammyan mana do Araw a Kapaynaynahah iyaw kapayayo nyo. 21 Ta do dawrinchi, myan sanchiw lidyat a polos a dyi pa naporin mana dyi pa napadāsan nakayapo do nakaparswa no Dyos so lōbongaya a mandas changori, as kan mapirwa pabanchi a polos nyaya do masakbayan. 22 Ki an dya inaksayan no Dyos bidang no nawri sa araw a kalidyatan, abanchiw aran sino a mabidin a sibibyay do lōbongaya. Ki maynamot dyirad tawo saw a pinidi no Dyos, chinsayan naw araw sayanchi a kayan kalidyatanaya.

23 “Do dawrinchi, an myan makabata sya dyinyo a kāna, ‘Chiban nyo, ari dana dyas Kristo!’ mana ‘Chiban nyo, tori aba dwadaw?’ ki manganohed kamwaba dyira. 24 Ta tombod sanchiw āro a sinan Kristo kan sinan propīta a mapaboya so makaskasdāaw saw a milagro kan pangancharan tan pamaychawaw da siras āro a tawotawo. On, allilāwen da sanchi, an maparin, aran sira paw pinidyaw no Dyos a tawo na. 25 As dawa, kadngeyen nyo, ta naisakbay ko na sa naibahey a tabo dyinyo nya saya.

26 “Dawa, an batahen danchi dyinyo a kon da, ‘Yangay nyo a chiban, ta aryaw do let-ang si Kristo,’ ki mangay kamo aba daw ah. As an batahen danchi dyinyo a kon da, ‘Aryaw si Kristo a tomayotayo do irahem dya,’ ki anohdan nyo saba. 27 Ta akmas karanyagaw no kimat a yapo do dāya a magpalaod, ki komwan kangay konchi a Tawo a Yapod Hanyit.

28 “Masyirto a matongpal nyaya a akmas panyinyirinaya a mabata a, ‘Aran dino a yanan bangkay, dawrinchiw kakpehan dan agila a omsitsit sya.’ ” Nyaw binatan Jesus.

* 24:15 24:15 Dan. 9:27; 11:31; 12:11 † 24:17 24:17 Do Jodya, do chimpon Jesus, namarin saw tawotawos papag da do lantagaw a atep no bahay da tan pagpariiran da.

*No Kangay no Tawo a Yapo do Hanyit**(Mk. 13:24-27; Lk. 21:25-28)*

²⁹ Tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Nanyeng do katayokanchi no nawri sa a araw a kalidyatan, maysārinchiw araw, kan arabanchiw sēdang no bohan. Maychahesday sanchiw bitohen a yapo do hanyit, as kan tabonchi do hanyit a myan so panakabalin, ki makosokoso sanchi.‡ ³⁰ Do dawri, mapaboyanchi do hanyit iyaw pangilasīnan so kapaybidi ko a Tawo a Yapod Hanyit, kan do dawrinchi, siraw tabo nasnasyon do lōbongaya, ki taywaranchiw kapagmamayo da.§ Ta do dawrinchi, ki maboaya danchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a mawara a pongosan no demdem* a myan so panakabalin kan tan-ok. ³¹ Sinpangan na, toboyen ko sanchiw anghilis ko, as kan do kapaylilyak anchin trompīta, mangay sanchi a mangpeh siras pinidi kwaw do aran dīno a seksek do intīro a lōbong a yapo do dāya kan laod, ammyānan kan abagātan.”

*No Mahap a Nanawo do Kayo a Igos**(Mk. 13:28-31; Lk. 21:29-33)*

³² Sinpangan na, tinongtong ni Jesus nangnanawo a kāna, “Adālen nyo nya pangārig a maynamot do kayowaw a igos: An somiknan a omlak kan tomohos, chapatak nyo na a masngen danaw rayon. ³³ Komwan pa dyinyo sichangori. An maboaya nyonchiw katongpal no tabo nya saya kalidyatan, chapatak nyo nanchi a īto danaw kawara ko, kan mayarig do nagtoktok danaw do aneb a mapanyiwang. ³⁴ No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Myan panchi dyinyo do dyaya kapotōtan† sibibyay pa do katongpal no tabo no bata ko saya. ³⁵ Iyanchiw hanyit kan tanaya, ki mabo sanchi a tabo, ki mabo abanchi a polos chirin ko.”

*Abaw Makapatak so Nawri a Araw kan Ōras**(Mk. 13:32-37; Lk. 17:26-30, 34-36)*

³⁶ “An maynamot do dawri a araw kan ōras no panongpalanaya, ki aba polos makapatak sya. On, ta aran siraw anghilis do hanyit, ki chapatak daba. As aran yaken a Anak no Dyos, ki chapatak kwaba, an dyi lang a si Āmang kod hanyit moyboh a makapatak sya. ³⁷ Akmas kaparin daw no tawotawo saw do kachimpo ni Noyi, komwan anchiw kaparin dan tawotawo do kangay konchi a Tawo a Yapod Hanyit. ³⁸ On, ta akmas sakbayaw no layos a

‡ 24:29 24:29 Isa. 13:10; 34:4; Esek. 32:7; Joel 2:10; 3:15; Hag. 2:21; Pal. 6:12-17

§ 24:30 24:30 Sak. 12:10 * 24:30 24:30 Dan. 7:13; Mk. 9:7; 14:62; Pal. 1:7 No chakey a batahen demdem, ki “bileg no Dyos a mangokom.” † 24:34 24:34 Mana “inyo a tawotawo a Jodyo.”

siraw tawotawo, ki nāw da komninan kan naybobok kan naychakabahay a nandad nakasdepaw ni Noyi do biray naw. ³⁹ Ki chinapatak dabaw napariparin a nandad kayan danaw no layosaw a nangalyod sira a tabo. Komwan anchi do kangay ko a Tawo a Yapod Hanyit. ⁴⁰ Do dawrinchi a araw, myan saw dadwa mahahakay do bengkag, mahap anchiw asaw, ki mabidin asaw. ⁴¹ Masaw a myan sanchiw dadwa mababakes a manggiling. Mahap anchiw asaw, ki mabidin asaw. ⁴² As dawa, sisasagāna kamo pakono ah, ta chapatak nyo abaw araw a kangay no Āpo nyo. ⁴³ Ki kaawāten nyo nya: An chapatak no akin bahay iyaw ōrasaw a kangay no manakanakaw do bahay na an mahep, syimpri, nāw nanchi a mayokay a magsagsagāna tan dya makasdep manakanakawaw. ⁴⁴ Dawa, komwan kamo pakono a pirmi a nakasagāna, ta mangay akonchi a Tawo a Yapod Hanyit do dyi nyo a hahawen a ōras." Nawriw binata ni Jesus dyira.

*Iyaw Mapagtalkan kan Dya Mapagtalkan a Adipen
(Lk. 12:41-48)*

⁴⁵ Ki binata ni Jesus a kāna, "Iyaw mapagtalkanaw kan masirib a adīpen, ki iyanchiw talken āmo naw a manyidechideb siras rārayay na saw a adīpen, kan iyanchiw maminglay dyira so kanen da. ⁴⁶ Magāsāt nawri a adīpen an masabatan āmo naw a madama na pariparinen inbilin naw. ⁴⁷ Ibahey ko dyinyo oyod. Payparinen anchi no āmo naw a iya danaw mangaywan so tabo warawara na. ⁴⁸ Ki an kaspangarigan, marahet nawri a adīpen, as kan batahen na do aktokto na a kāna, 'Mahay pa ngataw kawara no āmo kwaw.' ⁴⁹ Do dawri, nāw narana mangkabkabil siras kapayngay naw a adīpen, as kapagbokbokatot kan kapachichinom na dyirad maboboken saw. ⁵⁰ Sinpangan na, nyeng a mawaraw āmo naw do dyi na hahawen a araw kan ōras do kadama naw a mamariparin so komwan. ⁵¹ Ayket na! Syimpri dosāen nanchi a dimanen. On, ipanānam nanchi dyaw no dōsa daw no maysinsīsingpet saw a tawotawo a yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da," binata ni Jesus.

25

No Pangarig a Maynamot do Asa Poho a Babbalāsang

¹ Ki do dawri, tinongtong ni Jesus nangnanawo, as kan binata na a kāna, "No kangay no pagtorayan ni Āpo Dyos, ki maiyarig anchi dyirad asa poho saya babbalāsang a nanghap so riraken da a mangay a mangbayat so mahakayaw

a mangabahay.* ² Ki siraw dadimaw, ki masalanga sa, as siraw dadimaw, ki masisirib sa. ³ Inhap dan masalangaw paysohwan daw, ki nanghap saba so risirba da lana.† ⁴ Ki siraw masiribaw, inapno da saw paysohwan daw, as matarek paw napangayan das risirba da. ⁵ Ki maynamot ta nahay a nawaraw nobyowaw, nadoho sa, as dawa, nakaycheh saw babbalasangaw.

⁶ “Ki do kaābak no ahap, myan nanggey a kāna, ‘Ari danaw nobyowaw! Yangay nyo na bayaten!’

⁷ “Ki do dawri, naybangon saw babbalasangaw, as nakaisagāna da siras paysohwan da saw.

⁸ “Ki siraw masalangaw, ki nanahes sas lana daw no masisiribaw a kon da, ‘Torohan nyo pa yamen so lana nyo, ta makey danaya mawsep paysohwan namenaya.’

⁹ “Ki binata dan masiribaw dyira a kon da, ‘Namna! Engga, ata, āngonchan dya makanawob dyaten a tabo. Maganaganay an mangay kamo na gomātang so dyira nyo.’

¹⁰ “Dawa, nangay sa gomnātang dadimaw so lana da. Ki do kabo da paw, nawaraw nobyowaw. Sinpangan na, nachirayay saw myanaw so lana a somindep do pagkasaranaw, as nakaneb danan pantawaw.

¹¹ “Ki nahay abas dēkey, nawara saw nangayaw a gomnātang so lana da, kan inngengey da a kon da, ‘Āpo, Āpo, pasdepen mo pa yamen.’

¹² “Ki binatan nobyowaw a kāna, ‘Ay, engga! Chapapatak ko abaya inyo.’ ”

¹³ Pinanawdyi ni Jesus a kāna, “Sisasagāna kamo pakono, ta chapatak nyo abaw araw mana ōras a kangay ko.”

No Pangarig Dyirad Tatdo a Tobotoboyen

(Lk. 19:11-27)

¹⁴ Tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do asa tawo a magbyahi. Ki do sakbayaw a kakaro na, nangitalek so warawara na dyirad tobotoboyen naw. ¹⁵ Tinorohan naw asaw so dadima ribo a kwarta.‡ As iyaw asaw, ki tinorohan nas dadwa ribo, as asa ribo do asaw. Intoroh na dyiraw hahawen naw a kabaelan da parakohen. Ki do katayoka naranaw a nanoroh dyira, nagbyahi dana.

* **25:1** 25:1 Do dadakay dan Jodyo, an myan magkasar, iyaw nobyowaw, ki mangay do bahay no nobya naw do dāmawaw a araw no kasar. Do dawri a ahap, siraw naychabahayaya as kan siraw bisita dāya, ki maysoho sa mangay do mayparinaw anchi a bōkod darana bahay. † **25:3** 25:3 Do dawri a chimpo, no osaren da do riraken da, ki lana no olibo. ‡ **25:15** 25:15 “Kwarta” mana “talento.” Mt. 18:24

16 “Iyaw nanorohan naw so dadima ribo, ki nanyeng na innigosyo, ki naiganansyaan nas akmas kārław no inhap naw a dadima a ribo. 17 Ki aran iyaw nanorohan naw so dadwa ribo, ki innigosyo na, ki nakaganansya so akmas naitorohaw dya. 18 Ki iyaw nanorohanaw so asa ribo, ki yangay na inlabeng iyaw kwartaw no āmo na tan itayo na.

19 “Ki do nakahay naranaw, somnabat danaw āmo daw kan nachikwinta dyira. 20 Ki nangay natorohan naw so dadima ribo, kan inyangay na intoroh do āmo naw kwartaw a naitoroh dya kontodo naganansya naw a dadima ribo, as nakabata na syad āmo naw a kāna, ‘Mo Āpo, dadima rībo intoroh mo dyaken, ki sichangori, cha danaw kwarta mwaw kan iyaw ganansya mo a dadima pa ribo.’

21 “Ki binatan āmo naw dya a kāna, ‘Maganayayaw pinarin mwaya, kan managtongpal kan matalek kaya a tobotoboyen! Maynamot ta mapagtalkan ka do dēkey a bānag, pagaywanen konchi mos arwāro pa. Changori, somdep ka a machirāman a machipagragsak dyaken.’

22 “Ki do dawri, nangay natorohan naw so dadwa ribo, as nakabata na syad āmo naw a kāna, ‘Mo Āpo, dadwa rībo intoroh mo dyaken, ki sichangori, cha danaw kwarta mwaw kan iyaw ganansya mo a dadwa pa ribo.’

23 “Ki binatan āmo naw dya a kāna, ‘Maganayayaw pinarin mwaya, kan managtongpal kan matalek kaya tobotoboyen! Maynamot ta mapagtalkan ka do dēkey a bānag, pagaywanen konchi mos arwāro pa. Changori, somdep ka a machirāman a machipagragsak dyaken.’

24 “Ki do dawri, nangay natorohan naw so asa ribo, as nakabata na syad āmo naw a kāna, ‘Āpo, chapatak kwaw a masosolyen ka. Nawryayaw chabalay mo machichami kan magranyi kayas dyi mwa inmoha, kan hapen mo dyi mwa itahep. 25 Dawa, namo akwaw. Inyangay ko a inlabeng kwartaya a intoroh mo. Sichangori, cha danaw kwarta mwaya!’

26 “Ki do dawri, binatan āmo naw dya a kāna, ‘Oltimo kayas karahet kan kasadot a tobotoboyen! Chapatak mo naya a nawriw chabalay ko machichami kan ranyen ko aran dyi kwa inmoha, kan hapen ko dyi kwa itahep. 27 An komwan chapatak mo, rebbeng na pakono a pinasdep mo do bangko kwarta kwaw tan sakangwan myan nahap ko do kapaybidi kwayaw sīgodaw a myan dyaken kontodo anak na?’ 28 Ki do dawri, binata no āmwaw dyirad kadwan saw a tobotoboyen na a kāna, ‘Apen nyo kwarta kwaw dya, ta itoroh nyo do myanaw so asa poho a ribo. 29 Ta no tawowaw a myan so mapariparin, ki arwāro maitoroh

dya tan magsobra. Ki no abos mapariparin, aran iyaw dēkeyaw a myan dya, ki mapakaro panchi dya. ³⁰ As iyaw abos sinpangan a tobotoboyen, ki apen nyo, kan paksyaten a mangay do mamansokel a kasarisaryan a yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletngget a tawotawo do lidyat da.' "

No Kaikom Dan Nasyon

³¹ Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, "Anchan mangay ako a Tawo a Yapod Hanyit kontodo kabileg kan dayag ko, kan pachirayayan ko pa sanchiw tabo anghilis ko, ki do dawrinchi, maydisna akonchid trono kwaw a magtoray. ³² Mapaychichipeh sanchiw tawotawo do tabo nasyon do salapen ko, as paychapidyen ko sanchi a akmas kapaychapidyaw no magpaspastor siras karniro kan kalding. § ³³ Siraw malinteg a maiyarig dyirad karniro saw, ki pangayen ko sanchi do kawanan ko. As siraw maiyarig dyirad kalding, ki pangayen ko sanchi do kaholi kwaw. ³⁴ Anchan tayokaw nawri, yaken a Āri, ki batahen konchi dyirad tawotawo saw do kawanan kwaw, 'Ngay, inyo a binindisyonan Āmang ko! Rawaten nyo pagtorayan a naisagāna dyinyo a somniknan pad nakaparswan lōbongaya. ³⁵ Maynamot ta naptengan ako, ki pinakan nyo yaken. Nawaw ako, ki pinaynom nyo yaken, kan nangay ako a akmay gan-ganaet, ki pinadagos nyo yaken. ³⁶ Do kabwaw no laylay ko, ki linaylayan nyo yaken. Naganyit ako, ki sinarongkaran nyo yaken, as kan nabahod ako, ki yangay nyo yaken a sinidongan.' ³⁷ Ki atbayen danchi no malinteg saw a tawotawo a kon da, 'Kangom Āpo, nakaboya namen dyimo a naptengan, ki pinakan namen imo, mana kāngo nakawaw mo a pinaynom namen? ³⁸ As kāngo paw nakaboya namen dyimo a gan-ganaet, ki pinadagos namen imo, mana kāngo nakaboya namen dyimo a abos laylay, ki linaylayan namen imo? ³⁹ As kāngo nakaboya namen dyimo a maganyit mana nabahod, ki sinarongkaran namen imo?' ⁴⁰ Ki yaken a Āri, ki batahen konchi dyira a kon ko, 'Ibahey ko dyinyo oyod a an pinarin nyo naw komwan dyirad aran asa a mabobodis a kakakteh ko, bāli pinarin nyo na dyaken.'

⁴¹ "Sinpangan na, ibahey konchi dyirad myanaw do kaholi kwaw, 'Inyo a naikom dana a madōsa, komaro kamo dya. Mangay kamo do abwaw so pandan a apoy a naisagāna di Satanas kan siraw anghilis na saw. ⁴² Ta naptengan ako, ki pinakan nyo aba yaken. Nawaw ako, ki pinaynom nyo

aba yaken. ⁴³ Do nakangay kwaw dyinyo a akmay gan-ganaet, ki pinadagos nyo aba yaken. Do kabwaw no laylay ko, ki linaylayan nyo aba yaken. Naganyit kan nabahod ako, ki polos a dyi nyo yaken a sinarongkaran.’ ⁴⁴ Ki atbayen danchi a kon da, ‘Kangom Āpo, nakaboya namen dyimo a naptengan mana nawaw, gan-ganaet mana abos laylay, naganyit mana nabahod a dyi namen imo a sinidongan?’ ⁴⁵ Ki atbayen ko sanchi a kon ko, ‘Ibahey ko dyinyo oyod a an dyi nyo sa sinidongan aran asa dyirad kabobodisanaya, bāli yaken danaw dyi nyo a sinidongan.’ ⁴⁶ Dawa, siranchiw nyaw mangay do abos pandan a kadōsa, amnan siraw malinteg saya dya, ki siraw mangay do yanan byay a abos pandan,” binata ni Jesus.

26

Sikapen Da a Dimanen si Jesus

(Mk. 14:1-2; Lk. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Do nakaibahey danaw ni Jesus so tabo nya nanawo, binata na dyirad nanawhen naw a kāna, ² “Chapatak nyo a dadwa dana karaw mapahabas, as karapit nō Pista no Pakanaknakman so Nakahabas no Anghil. Ki do dawrinchi, maiparawat ako a Tawo a Yapod Hanyit, as kan mailansa akonchi do kros.”

³ Ki do kaibahey paw ni Jesus so nawri, naychipeh saw matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen da saw no Jodyo do palasyowaw ni Kaypas a katotohosan a padi. ⁴ Nagtotōlag sa an maypāngo kaikorimed da mangtiliw si Jesus tan dimanen da.

⁵ Ki binata da a kon da, “Maparin aba irana ta tiliwen an madamaw pista ah, ta angwan nawriw mangkiras so riribok dyirad tawotawo saw.”

Napadwan so Bangbanglo si Jesus do Betanya

(Mk. 14:3-9; Jn. 12:1-8)

⁶ Sinpangan na, do kayan da Jesus do Betanya a idi, nangay a nagsarongkar do bahayaw ni Simon a nagliproso do nakarahan. ⁷ Ki do kadama daw a koman, naypasngen dyaw asaw a mabakes a nakaigpet so oltimo so kangīna a bangbanglo a mayngaran so nardo a nakapno do praskita a alabastro,* as nakapado na sya do ohwaw ni Jesus.

⁸ Ki nakasoli saw nanawhen naw do nakaboya daw so nya a pinarin na, as nakabata da sya a kon da, “Aysa! Mangbayo

* **26:7** 26:7 Iyaw alabastro, ki kītan bato kan akmay dyidyaw. Tiktikan kan osaren da pangidyidyawan so bangbanglo.

nyaya. ⁹ Magbalor nyaya so mangīna. Dyori a maganaganay an ilāko, as itoroh kwartaw dyirad mapopobri saw?”

¹⁰ Ki chapatak ni Jesus kadabadabay da, dawa, binata na dyira a kāna, “Inolay nyo! Āngo ta ririboken nyo mabakesaya? Oyod a maganay nawri a pinarin na dyaken. ¹¹ Ta siraw pobri, ki pirmi sa myan dyinyo. Ki an yaken, manayon akwaba dyinyo. ¹² Pinado na dyaken bangbanglwaya tan maisagāna ko a maitanem. ¹³ No ibahey ko dyinyo, ki oyod a aran dino a kaikasabaan Maganayaya a Dāmag do lōbongaya, ki masarsarīta panchiw pinarinayan nyaya mabakes a pakanaknakman sya.”

No Kapachitōlag ni Jodas a Lipotan Na si Jesus
(Mk. 14:10-11; Lk. 22:3-6)

¹⁴ Sinpangan na, asa dyirad asaw a poho kan dadwa nanawhen ni Jesus a mayngaran so Jodas Iskariote, ki nangay do matotohos saw a papādi. ¹⁵ Ki binata na dyira a kāna, “Āngo itoroh nyo dyaken an iparawat ko dyinyo si Jesus?”

Ki tinorohan das tatdo a poho a plata a pirak. ¹⁶ Do dawri, insiknan ni Jodas maychichwas so gondāway na a manglipot di Jesus.

No Kaisagāna no Kapanawdyan a Pangmalem
(Mk. 14:12-21; Lk. 22:7-14, 21-23; Jn. 13:21-30)

¹⁷ Do manōmaw a araw no Pista no Tināpay a Abos Libadora, ki nangay sad Jesus nanawhen naw, as nakabata da sya dya a kon da, “Dino chakey mo a pagsagānaan namen so pangmalem ta do Pistaya no Nakahabasaw no Anghil?”†

¹⁸ Ki binata na dyira a kāna, “Somdep kamo do syodaya, as kangay nyo do asaw a tawo, as kaibahey nyo sya dya a kon nyo, ‘Binataw ni Maistro a narapit danaw ōras, as do bahay monchiw pachipistaan na kan nanawhen na saw.’ ”

¹⁹ Do dawri, tinongpal dan nanawhen naw inbilinaw ni Jesus dyira. Insagāna daw kanen da sigon do dadakay daw a Jodyo do pistaya a pakanaknakman so nakahabasaw no anghil.

²⁰ Ki do kapaysarisari naranaw, nahahanghang sa Jesus kan siraw dosi saw a nanawhen na. ²¹ Ki do kayan daw a koman, binata ni Jesus dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Asanchi dyinyo manglipot dyaken.”

† **26:17** 26:17 No dāmaw a pangmalem do dyaya a pista, ki pinangaranan da so Pistan Passover a pakanaknakman da so nakahabasaw no anghil do Egipto. Eks. 12:1-27; Leb. 23:5-8; Deot. 16:5-8

22 Ki do dawri, taywara a nagmamayo saw nanawhen naw, kan somniknan sa nagsasarono a nangyahes sya di Jesus a kon da, “Mo Āpo, yakenori?”

23 Ki tinbay ni Jesus a kāna, “Iyaw kinayrayay kwaya nangisawsaw so tināpay do sabakaya, ki iyanchiw manglipotaw dyaken. 24 Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki syrto a madiman akonchi a akmas naitolasaw do Masantwanaya a Tolas, ki kapakāsi panchi no nawri a tawo a manglipotaw dyaken! Maganaganay an dya nayanak nawri a tawo.”

25 Ki naychirin si Jodas, iyaw manglipotaw sya a kāna, “Mo Maistro, yakenori?”

Ki binatan Jesus, “Nabata mo na.”

No Manawdyi a Kapachipangmalem ni Jesus Dyirad Nanawhen Naw

(Mk. 14:22-26; Lk. 22:15-20; 1 Kor. 11:23-25)

26 Ki do kayan daw a koman, nanghap si Jesus so tināpay, as nakapaydasal na nagyāman di Āpo Dyos. Sinpangan na, inakchikchid na a intoroh dyirad nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Hapen nyo, as kan kanen nyo, ta nyaw inawan ko.”

27 Sinpangan na, nanghap so asa kabaso do inomen daw, as nakapagyāman nad Āpo Dyos, as nakaiparawat na sya dyira, as nakabata na sya a kāna, “Minom kamo a tabo so nya. 28 Ta iyaw nya, ki raya ko a moyog anchi do kadiman ko a pangsigorādo so bayo a tōlag no Dyos tan mapakawan tabo tawotawo do gatogatos da. 29 Ibahey ko dyinyo a mirwak pabanchi a polos a minom so palekaya no ōbas a mandad araw a kapachinom ko dyinyo so bayo do pagtorayan ni Āmang ko.”

30 Do katayokaw no nawri, nagkankanta sa, as nakahbot da a somnonget do Tokon a Olibo.

No Kaibahey ni Jesus o Kailibak Sya ni Pedro

(Mk. 14:27-31; Lk. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

31 Do kayan da pa do rarahan, binatan Jesus dyira a kāna, “Iyaw nya ahep, ki inyo a tabo, ki payayowan nyonchi yaken a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna no Dyos, ‘Dimanen konchiw mangonong so karniro, as siranchiw karniro, ki maychawpit sanchi.’‡ 32 Ki anchan mirwa akwa mabyay, manmanma akonchi a mangay do Galilya kan inyo.”

33 Ki initbay ni Pedro dya a kāna, “Aran komaro sanchi a tabo dyimo, ki an yaken, ki engga!”

³⁴ Binata ni Jesus dya a kāna, “Ibahey ko dyimo oyod mo Pedro a do dyaya ahap, sakbay a monyiw sabongan a manok, naypitdo mo nanchi yaken a inlibak.”

³⁵ Ki binata dya ni Pedro a kāna, “Aran mairāman akonchi a madiman dyimo, polos a dyi koymo a ilibak.” Komwan paw binata da tabo no nanawhen naw.

No Kapaydasal ni Jesus do Getsemani

(Mk. 14:32-42; Lk. 22:39-46)

³⁶ Sinpangan na, do kawaraw da Jesus do asaw a logar a mayngaran so Getsemani,[§] binata ni Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “Maydisna kamo dya, ta mangay ako dwadaw a maydasal.” ³⁷ Katayoka na nangibahey syaw, inhap na sa Pedro kan siraw dadwaw a anak ni Sebedeo, kan nachibawa sa so dēkey. Do dawri, somniknan si Jesus a magmamayo kan mariribok. ³⁸ Sinpangan na, binata na dyira a kāna, “Taywarayaw kapagmamayo ko, kan akmayaw chadiman ko. Mabidin kamo dya, ki machipagridam kamo dyaken ah.”

³⁹ Do dawri, naypabawas dēkey, as nakapaysasakeb nad tana, as nakapaydasal na a kāna, “Mo Āmang ko, an maparin, ki padichanen mo pa yaken do kalidyatan kwaya.* Ki pagayatan kwabaw matongpal, an dya iyaw chakey mo.”

⁴⁰ Sinpangan na, do kapaybidiyaw ni Jesus do yanan daw no tatdwaw a nanawhen na, ki nadasan na sa a makaycheh. Binata nad Pedro a kāna, “Aysa! Maparin nyo abawriw machipagridam dyaken so aran asa kaoras? ⁴¹ Makaridam kamo kan maydasal kamo pakono tan dyi kamo a masday do solisog. Oyod a sisasagānaw kapangtokto nyo, ki makapsot inawan nyo.”

⁴² Katayokan nawri, naypirwa nachibawa si Jesus do paydasalan naw, as nakapaydasal na a kāna, “Mo Āmang, an dya maditdit nya, malaksid an isabhay ko nya lidyat, maparin pakono a akmas chakey mwaw.” ⁴³ Ki do kapirwa naranaw a naybidi do yanan daw no nanawhen naw, myan dana sa minirwa nakaycheh, ta oyod das kadoho.

⁴⁴ Dawa, kinarwan dana sa ni Jesus a mirwa, as nakapaybidi na do paydasalan naw. Iyaw pitdwaya no kapaydasal na, ki akmas nakapaydasal nad dāmwwaw. ⁴⁵ Sinpangan na, naybidi dyirad nanawhen na, as nakabata na dyira a kāna, “Ari kam pawri a makaycheh kan maynahah? Chiban nyo an dya narapit danaw ōrasaw, as kaiparawat ko a Tawo a

§ 26:36 26:36 No chakey na batahen Getsemani do chirin a Hebreo, ki “pasok” mana “pangatsan.” Iyaw nya, ki myan do makataylaodaw a tokon a mangaranan so Olibo a somalap do Jerosalem. * 26:39 26:39 Mana “padichanen mo pa yaken do kopaya.”

Yapod Hanyit dyirad arwaw so gatos. ⁴⁶ Maybangon kamo na, ta may ta na. Chiban nyo, tori danaw manglipotaw dyaken!”

*No Kalipot kan Katiliw Da si Jesus
(Mk. 14:43-50; Lk. 22:47-53; Jn. 18:3-12)*

⁴⁷ Madama pa maychiychirin si Jesus do nakawaraw ni Jodas a iyaw asaw dyirad asa poho kan dadwa saw a nanawhen na. Nachirayay sa dyaw arwaw a tawotawo a nakabahayang kan nakamamalo a tinoboy dan matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen da saw no Jodyo. ⁴⁸ Tinorohan ni Jodas saw nachirayayaw dya so sinyal a iyaw nyaya: “No dadek kwaw anchi, ki iyaw kadyawen nyowaya, dawa, tiliwen nyonchi.”

⁴⁹ Do nakapakarapit daw daw, ki taros a nangay si Jodas di Jesus, as nakabata na sya a kāna, “Oy, mo Maistro,” as nakadadek na sya.

⁵⁰ Ki initbay ni Jesus dya a kāna, “Mo Sit, parinen mo chakey mwa parinen dyaken.”

Ki do dawri, naypasngen saw tawotawowaw, kan kinamet das Jesus a tiliwen.

⁵¹ Ki do dawri, inasot no asaw dyirad nanawhenaw ni Jesus bahayang naw, as nakasintaw nas adīpenaw no katotohosanaw a padi, kan naringodan. ⁵² Sinpangan na, binatan Jesus dya a kāna “Pasohoten mo bahayang mwaya, ta no mangdiman so kapayngay na tawo do bahayang, ki bahayang anchiw omdiman sya. ⁵³ Chapatak mo abawri a maparin ko mangdaw so sidong ni Āmang ko, kan nyeng na toboyen nasosorok paw kan asa poho kan dadwa a bonggoy dan anghilis saw? ⁵⁴ Ki an parinen ko komwan, maypāngo pa matongpal naitolasaw do Masantwan a Tolas a machita maparin saw nya?”

⁵⁵ Sinpangan na, binatan Jesus dyirad nangtiliwaw sya a kāna, “Tolisan akori? Āngo ta myan bahayang nyo kan mamalo nyo a mangay a omtiliw dyaken? Kararaw, ki nachidisdisna ako dyinyo a nangnanawo dyinyo do Timplo, ki asyo nyo yaken a pinadas a tiliwen do dawri. ⁵⁶ Ara, naporin saw tabo nyaya tan matongpal binata daw no propīta saw do Masantwan a Tolas.”

Ki do dawri, naychapayapayayo saw nanawhen naw, as ninonolay daranas Jesus.

*No Kaiyangay Da si Jesus Dyira do Pangokoman
(Mk. 14:53-65; Lk. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)*

⁵⁷ Sinpangan na, do nakatiliw daw si Jesus, inyangay da do bahayang no katotohosanaw a pādi a si Kaypas, ta

dawriw nakakpehan dan mangnanawowaw so linteg kan siraw panglakayen daw. ⁵⁸ Ki do dawri, myan a mononot si Pedro a makabawa so dēkey, kan tod a nanda do atataw no bahay no katotohosanaw a padi. Do nakasdep naw do atataw, nachidisna dyirad gwardya saw tan chiban na an āngo mapariparin di Jesus.

⁵⁹ As siraw matotohos saw a papādi kan siraw tabo konsihal saw, ki nanta sas bayataw a pangpaneknek a maikontra di Jesus tan myan iyaw pakayapwan da omdiman sya. ⁶⁰ Ki alit na abo nachichwasan da a aran āro mabayataw saw a nangay a maychirin so maikontra dya. Ki do kahay darana a maychichwas, myan saw naytēnek a dadwa mahakay kan nangay sa do salapen daw, as nakabata da sya a kon da, ⁶¹ “Binataw no nyaya tawo a maparin na kono a rārayawen Timplowaw no Dyos, as kapirwa na kono sya patneken do irahem no tatdo a karaw!”

⁶² Ki do dawri, naytēnek katotohosanaw a padi, as nakaiyahes na syad Jesus a kāna, “Oyodoriw batabatahen daya maikontra dyimo? Abawriw maitbay mo?”

⁶³ Ki naylilyak aba si Jesus.

Sinpangan na, pinirwa danan katotohosanaw a pādi a inyahes dya a kāna, “Pagkaryen koymo do salapen sibibyayaw a Dyos a ibahey mo an imo si Kristo a Anak no Dyos.”

⁶⁴ Ki binatan Jesus a kāna, “Nabata mo na. Ki no ibahey ko dyinyo, ki somiknan sichangori, maboaya nyonchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a maydisna do kawanan no Dyos do hanyit a myan so panakabalin, as kan maboaya nyo panchi yaken a maypābodis a yapo do hanyit a mapongosan so demdem.”[†]

⁶⁵ Do dawri, taywaraw nakapakasoli no katotohosanaw a padi. As dawa, pinirit naw laylay naw, as nakaibahey na sya dyirad tawotawo saw daw a kāna, “Aysa! Maddi, ta tod naya dyābat si Āpo Dyos do kapachiyengay no toray na do Dyos! Machita ta pawriw pamaneknek ta? Nadngey nyo nayaw marahet a binata na. ⁶⁶ Ki āngo pangeddeng nyo?”

Ki inithbay da a tabo a rebbeng naranaw a madiman.

⁶⁷ Do dawri, chinichipan da kan dinandanog da. As siraw kadwan saw, ki sinipsipat da. ⁶⁸ Binata da dya a kon da, “Imom Kristo, tarosen mo pa an sino saw nangsipataya dyimo?”

No Kailibak ni Pedro si Jesus

(Mk. 14:66-72; Lk. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

[†] **26:64** 26:64 Sal. 110:1; Dan. 7:13; Mt. 24:30. No chakey a batabaten demdem, ki “bīleg no Dyos a mangokom.”

⁶⁹ Do dawri, myan a maydisna si Pedro do gagan do atataw. Sinpangan na, nangay asaw a tobotoboyen a mabakes do yanan naw, as nakabata na sya dya a kāna, “Na, aran imo, syrto a imo asaw a rārayay ni Jesus a taga Galilya.”

⁷⁰ Ki naglibak si Pedro do salapen dan tabo, kan binata na a kāna, “Wā! Abayaw chapatak kod batabatahen mwaya!”

⁷¹ Ki minohbot si Pedro, as nakangay nad rowanganaw, ki naboya danan asaw a matarek a tobotoboyen a mabakes, kan binata na dyirad kadwan saw a myan daw a kāna, “Iyaw nyaya tawo, ki nachirayarayaw di Jesus a taga Nasaret.”

⁷² Do dawri, pinirwa danan Pedro a inlibak, as pinagkari na a kāna, “Pi! Ikari kwa polos a dyi kwa chapapatak nawri a tawo.”

⁷³ Nahay abas dēkey, myan saw naytēnek daw a nangay sa di Pedro, kan binata da dya a kon da, “Syrto a imo asaw dyira, ata, madlawaya do kapaychichirin mwaya.”

⁷⁴ Do dawri, insiknan ni Pedro nagkari a kāna, “Si Āpo Dyos danaw makatoneng an bayataw ako, ta chapatak ko abayaw nawri a tawo!”

Ki do dawri, nyeng a minonyiw sabonganaw a manok. ⁷⁵ As nanakem ni Pedro binataw ni Jesus dya a kāna, “Sakbay a monyiw sabonganaw a manok, ki maypitdo mo nanchi yaken a inlibak.”

Ki do nakanakem naw so nawri, minohtot si Pedro, kan napenpen nabaw katanyis na.

27

*No Kaiparawat Da si Jesus di Pilato
(Mk. 15:1; Lk. 23:1-2; Jn. 18:28-32)*

¹ Do kapaysesēdang naranaw, nagtotōlag sa tabo matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen da saw no Jodyo a dimanen das Jesus. ² Katayokaw no nyaya, binahod das Jesus, as nakaiyangay da sya a inparawat di Pilato a gobirnadador a yapo do Roma.

*Iyaw Nakadiman ni Jodas
(Ara. 1:18-19)*

³ Ki do nakaboyaw ni Jodas, iyaw nanglilipotaw sya, so nakaikeddeng daw a dimanen si Jesus, ki nagbabāwi kan pinabidi naw tatdwaw a poho a plata a pirak dyirad matotohos saw a papādi kan panglakayen saw. ⁴ Binata na dyira, “Nakagatos ako, ta inparawat kwaya dimanen tawowaw a abos gatos.”

Ki binata dan papādyaw kan panglakayen saw dya a kon da, “Abaw bibyang namen daw. Imo danaw makatoneng.”

⁵ Ki pinagsid ni Jodas kwartaw do irahemaw no Timplo, as nakahbot na a nangay a nanglodyit a nangapseh so inawan na.

⁶ Ki kinpeh dan matotohos saw a papādiw plata saw, as nakabata da sya a kon da, “Baywan naw no linteg ta a pangayen tad pangapyanaw so kwartan Timplo, ta tādih nya no byay no asa tawo.”

⁷ Ki do dawri, napagtotolāgan da a igātang das tana daw no mamariparinaw so angang tan payparinen da pagtatanman dan gan-ganaet saw. ⁸ Dawa, napangaranan so “Tana a Nagatang do Raya” a aran mandas changori.

⁹ Do dawri, natongpal binataw ni propīta Jeremias do kaychowa pa a kāna, “Inhap daw tatdo a poho a plata a pirak a iyaw baloraw no napagtotolāgan dan kapotōtan Israelitaw a tādih byay na. ¹⁰ As in-gātang da so tanaw no mamariparinaw so angang a akmas nakabilinaw no Dyos dyaken.”*

No Kaosisa ni Pilato di Jesus

(Mk. 15:2-5; Lk. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

¹¹ Do dawri, pinaytēnek da si Jesus do salapen gobir-nadoraw† tan osisaen na. Inyahes na dya a kāna, “Āngo? Imoriw Āri daw no Jodyo saw?”

Ki binata ni Jesus, “Nabata mo na.”

¹² Ki do kapagatos daw sya no matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen saw, inatbay na saba. ¹³ Do dawri, binatan Pilato dya a kāna, “Madngey moriw kārwayan kaipagatos da dyimo?”

¹⁴ Ki tominbay aba polos si Jesus do aran asaw lang a ipagatos da, dawa, taywara chinaklat no gobir-nadoraw.

No Kaikeddeng no Kadiman ni Jesus

(Mk. 15:6-15; Lk. 23:13-25; Jn. 18:39-19:16)

¹⁵ Do kāda Pistan Nakahabasaw no Anghil do kāda tawen, myan dadakay no gobir-nador a mapakakaro so asa nabahod a tawo a aran sino a akdawen dan tawotawo. ¹⁶ As do dawri, myan asaw a magdindināmag a nabahod a mayngaran so Jesus‡ Barrabas.

¹⁷ Ki do nakapaychipeh daranaw no tawotawowaw, inyahes ni Pilato dyira a kāna, “Sino chakey nyo a pakakarohen ko: si Barrabas mana si Jesus a matawagan so Kristo?”

* **27:10** 27:10 Sak. 11:12-13; Jer. 18:1-3; 32:6-10 † **27:11** 27:11 Si Pilato nyaya.

‡ **27:16** 27:16 Do kadwan a manyoskripto, aba naitolas a ngaran Jesus, as kan si Āpo Jesus abaw chakey na batahen.

18 Binata naw nya, ta chinapatak na a maynamot do kahoho da nawriw nangidaroman das Jesus dya. 19 Asa pa, ta do kapaydisna paw ni Pilato do pangokoman naw, ki myan inpabahey dya no baket naw a kāna, “Machirāman kabad malintegaya a tawo, ta natayēnep kwaw kahep, as kan oyod ko nayas kalidyat sichangori a maynamot dya.”

20 Ki do dawri, pinaklaklal dan matotohosaw a papādi kan siraw panglakayenaw siraw tawotawo saw tan akdakdawen da a si Barrabas danaw pakakarohen ni Pilato, as ipadiman nas Kristo. 21 Ki mirwa inyahes danan gobirnodoraw dyira a kāna, “Na, ibahey nyo na ah, an sino chakey nyo a pakakarohen ko dyirad dadwa saya?”

Ki initbay da, “Si Barrabas!”

22 Ki initbay ni Pilato a kāna, “Na, an komwan, āngo parinen kod Jesus a matawagan so Kristo?”

Ki nāsa sa mangingengey sya a kon da, “Ipailansa mo do kros!”

23 Ki binata ni Pilato dyira a kāna, “Ta āngo pa? Āngo pinarin na a gatos ta dawa?”

Ki naypangay nakaiyagagay da sya a kon da, “Ipailansa mo do kros!”

24 Ki maynamot ta maboaya ni Pilato a apabaw sirbi na an tongtongen na, basbāli a makey sa mamarin so riribok, napahap so ranom, as nakapaybanaw na do salapen tawotawo, as nakabata na sya, “Abaw bibyang ko do kadiman nyowayas nya tawo. Inyo danaw makatoneng ah!”

25 Ki inatbay dan tabo tawotawo saw a kon da, “Inolay mo na, ta yamen kan siraw anak namen sayaw makatoneng do kadiman nyaya tawo!”

26 Do dawri, pinakakaro na si Barrabas. Ki si Jesus, inpasaplit na dyirad soldādwaw, as nakaimandar na sya dyira a ilansa da do kros.

No Kaoy-oyaw Dan Soldadwaw si Jesus

(Mk. 15:16-20; Jn. 19:2-3)

27 Do dawri, inyangay dan soldādwaw ni gobirnodor si Jesus do atataw no bahayaw no gobirnodoraw, as kan chinpeh da sa tabo rārayay da saw a soldādo do salapen na. 28 Sinpangan na, pinakaro daw laylay naw, kan kinekehan da si Jesus so akmay mabaya so kīta kan akmas kekehaw no āri. 29 Namahokon sas manōlok a inbalāngat das oho naw. Pinaigpetan das byawo§ iyaw kawanan naw a tanoro na, as nakapaydogod da do salapen na a naysindādayaw dya a kon da, “Mabyay Āri dayan Jodyo!” 30 Sinpangan na,

§ 27:29 27:29 Siraw āri do kaychowa, ki myan igpet da a balitok a sarokod a nakaikitikitan so ngaran da a pangilasinan so katoray da.

chinichipan da, as nakapohes das byawowaw a inpaigpet da dya, as nakapasimsimlod da sya do oho naw.

³¹ Do nakatayokaw no nakapangoy-oyaw dāya, pinakaro daw pinakekeh daw dya, as nakapabidi das sīgodaw a laylay na. Sinpangan na, inyayam darana a yangay a ilansa do kros.

No Kailansa Da si Jesus do Kros

(Mk. 15:21-32; Lk. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

³² Ki do kahbot daranaw do syodadaw, nabayat daw asaw a mahakay a mayngaran so Simon a taga Sirene. Ki do dawri, pinilit daw nya mahakay a naysabhay so krosaw ni Jesus. ³³ Ki nakarapit sa do logaraw a mayngaran so Golgota. No chakey na batahen, ki “Logar no Bangabanga.”

³⁴ Sinpangan na, pinadas da a paynomen si Jesus so palek a napasaglan so apdo.* Ki do nakataham naw sya, ki chinakey naba a ininom.

³⁵ Sinpangan na, do nakatayoka daw a nangilansa si Jesus, nagbibinglayan daw laylay na saw maynamot do nakapagbibinonot da, ³⁶ as nakapaydisna da ombantay sya. ³⁷ Do toknolen naw, myan pinangay da a iyaw ipagatos daw dya. No naitolas, ki “IYAW NYA SI JESOS, IYAW ĀRI DAN JODYO.”

³⁸ As myan pa saw dadwa manakanakaw a pinarayay da a inlansa do bōkod da saw a kros do maybitaw ni Jesus. Iyaw asaw, ki myan do kawanan naw. As iyaw asaw, ki myan do kaholi naw.

³⁹ Siraw tawotawowaw a omhabas sya, ki inoy-oyaw da, kan naylilinlin sa a binata da a kon da, ⁴⁰ “Samna! Imo nakabataw sya a rārayawen monchiw Timplowaw, as kapatnek mo syad irahem no tatdo a karaw! Pi! Sichangori, isalākan mo paw mismo a inawan mo. An oyod a imo danaw Anakaw no Dyos, ayket na, gomchin ka pad dawri a kros!”

⁴¹ Komwan paw matotohos saw a papādi, siraw mangnanawowaw so linteg, kan siraw panglakayen saw, ki inoy-oyaw da. ⁴² On, binatabata da a kon da, “Nangisalākanaya so kadwan a tawo, ki asyo naya maisalākan inawan na. An oyod a iyaw Āri dan tawotawo saw do Israel, ayket na, gomchin pakono do kros naya tan manganohed kami dya. ⁴³ An oyod a magtalek do Dyos, kan oyod a Anak no Dyos a akmas binata naw, chiban ta pan ara ikāso no Dyos a isalākan sichangori.”

* **27:34** 27:34 Sal. 69:21. Sigon do kapakaāwat dan magadal so Biblya, akmay inosar daw nyaya a pamagpipikel so inawan.

44 Ki aran siraw manakanakawaw a rārayay na a nailansa, komwan kaoyaw da sya.

No Nakadiman ni Jesus

(Mk. 15:33-41; Lk. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

45 Somniknan do kayegen danaw no araw, nabo sēdang, kan naysari iyaw intīro a lōbong a nandad kaalas tres do kamakoyab. 46 Sinpangan na, do kakalo naranaw a mangalas tres, nangngēngēy si Jesus so malyak, kan binata na a kāna, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” No chakey a batahen nyaya, ki “Dyos ko, Dyos ko, āngo ta ninonolay mo yaken?”

47 Siraw naychatetēnekaw daw a nakadngēy sya, binata da, “Tawagan nya tawo si Elyas!”

48 Ki sinpangan na,, no asa dyira, ki nanyeng a nayyayo a nanghap so akmay dadyi a pinakneban na so naysoka a palek, as nakapatap na syad tobwanaw no byawo, as nakapagolo na syad dangoyaw ni Jesus. 49 Ki binata dan kadwanaw daw a kon da, “Anchi kamo, ta chiban ta panchi an yangay a isalākan ni Elyas!”

50 Sinpangan na, minirwa dana nangngēngēy si Jesus so malyak, as naybitos byay na do nakaiparawat naw so ispirito na di Āpo Dyos.

51 Do dawri, napirit a naysyay kortinaw[†] do Timplo a yapo do tohos a nandad sayran. Nagin-gined pa so mayit a napayayabhak siras rarakohaw a bato. 52 As do dawri, naywangan saw tanem a aschip, as nagōngar saw āro a nadiman a tawotawo no Dyos. 53 Ki do nakapagōngar danaw ni Jesus, minohtot sa do tanem daw a aschip, as nakangay da do Jerosalem a iyaw masantwanaw a syodad a dawriw nakaboyan sira no āro a tawotawo.

54 Ki taywara mananawaw kapitan daw no soldādo saw kan siraw rārayay naw a magbanbantay si Jesus do kadidiw daw so gin-ginedaw kan iyaw kaboya daw so mapariparin naw. Binatabata da a kon da, “Oyod sawen a Anak ni Āpo Dyos!”

55 Ki do mabawaw so dēkey di Jesus, myan āro saw a mababakes daw a omchidehideb sya. Siraw nyaya mababakes, ki minonot sad Jesus a somidosidong a yapo pad Galilya. 56 No kadwan dyira, ki sa Maria Magdalena, kan si Maria a ānang ni Santiago kan Jose,[‡] kan iyaw kabahayaw ni Sebedeo.

[†] 27:51 27:51 Iyaw nyaya kortina, ki matokpoh kan lilibeng no Kasasantwanaw a Yanan do irahem no Timplo dan Jodyo saw. Eks. 26:31-33; Heb. 9:3 [‡] 27:56 27:56 Nyaya, ki si Maria a ānang Jesus.

No Nakaitanemaw ni Jesus

(Mk. 15:42-47; Lk. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁵⁷ Do kamakoyāb naranaw, ki nawaraw asaw a mahakay a mabaknang a mayngaran so Jose a taga Arimatea, as kan iya, ki asa pa nanawhen ni Jesus. ⁵⁸ Nangay do yananaw ni Pilato, kan yangay na chindaw bangkayaw ni Jesus. Do dawri, inbilin ni Pilato tan maitoroh dya. ⁵⁹ Dawa, yangay ni Jose a inhap bangkayaw, as nakapongos na sya so madalos a ayowayob. ⁶⁰ Sinpangan na, pinosek naw bangkayaw ni Jesus do mismo naw a tanem a aschip a bayo pa inpaparin na a nabangbangan, as nakaneb na syas rakkoh a bato, as nakayam narana.

⁶¹ Ki myan sa daw, sa Maria Magdalena kan asa paw a Maria a myan a maydisna do anmwaw no pantawaw no tanem.

Siraw Magbanbantay do Tanemaw

⁶² Do somarono danaw a araw, do katayoka danaw no Arawaw a Kapagsagāna, § nangay sad Pilato matotohosaw a papādi kan siraw Parisyowaw. ⁶³ Binata dad Pilato a kon da, “Āpo, manakem namenaya a do kabyay paw no nawri a mangal-allilawaw a tawo, ki binata naw a mirwa kono a mabyay do chatatdo naw a araw. ⁶⁴ Dawa, ibilin mo tan mabantayan so maganay tanemaw a mandan makahabas tatdo a karaw. On, ta āngonchan yay da takawen nanawhen na saw bangkay naw, as kaibahey da sya dyirad tawotawo a kon da, ‘Nagōngar danas Jesus.’ Ta an maparin komwan, malidlidyat dananchiw manawnawdyaw a pangallilaw kan iyaw nanmaw.”

⁶⁵ Do dawri, binata dyira ni Pilato a kāna, “Sigi, manghap kamo siras soldādo saw, kan kapyahen nyo a ipabantay dyira a mandan pandan chapatak nyo.”

⁶⁶ Dawa, yangay da pinaysonong tanemaw, as pinangayan da pas pangilasīnan do hapotaw no aneb naw a bato tan abo mangbadede so batwaw, as nakapanokos da siras soldādo saw a magbantay sya.

28

No Kapagōngar ni Jesus

(Mk. 16:1-10; Lk. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Do nakatayokaw no Araw a Kapaynaynahah, do kapay-sesēdang danaw do manōmaw a araw no lawas, yangay a chiniban Maria Magdalena kan asa paw a Maria iyaw

§ 27:62 27:62 Do dawri, ki Araw a Kapaynaynahah.

nakaitanemanaw ni Jesus. ² Ki do dawri, nanyeng a naggingined so mayit, kan gominchin asa anghil ni Āpo a yapo do hanyit. Binadede naw batwaw a aneb no tanemaw, as nakadisna na sya. ³ Oltimo a makapoyat a akmay kimat anghilaw, kan taywaras kaydak laylay naw. ⁴ Ki do nakaboya daw so anghilaw, namirpir saw gwardyaw do taywara a nakamo da, kan naysasakeb sa akmay nadiman.

⁵ Ki naychirin anghilaw dyirad mababakes saw a kāna, “Mamo kamo aba. Chapatak ko a si Jesus a nailansa do kros chichwasen nyowaya. ⁶ Ki apaba dya maynamot ta nagōngar dana a akmas binata naw. Ngay, chiban nyo pad pinangayan daya sya. ⁷ Sichangori, makalisto kamo. Yangay nyo a ibahey nya dyirad nanawhen naw a kon nyo, ‘Nagōngar danas Jesus, as kan nanma dana a mangay do Galilya. Dawrinchiw kaboyan nyo sya.’ Aran chiban nyo an dya oyod iyaw binata kwaya dyinyo ah!”

⁸ Dawa, nakabel sa a komnaro do aschipaw, as kan aran mamu pa sa, ki oyod das kasoyot. Naychapayapayayo sa a nangay a nangipakatoneng so nawri a dāmag dyirad nanawhen na saw.

⁹ Ki nyiknyinan da a binayat san Jesus, kan kinablaawan na sa. Do dawri, naypasngen sa kan kinepkep daw kokod naw, as nakapagdaydāyaw da dya.

¹⁰ Do dawri, binatan Jesus dyira a kāna, “Mamo kamo aba. Mangay kamo dyirad kakakteh ko saw, ta ibahey nyo a mangay sad Galilya, ta maboya danchi yaken daw.”

Iyaw Inpadāmag Daw no Gwardya Saw

¹¹ Ki do nakayam daranaw no mababakesaw, nangay sad syodad kadwan saw a soldādo a nagwardya so tanemaw, ta yangay da inpadāmag dyirad matotohosaw a papādi iyaw tabo a napariparin. ¹² Ki naychichipeh saw matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen saw, as nakapagtotōlag da. Tinorohan da saw soldādwaw so āro a kwarta da, ¹³ as nakabata da sya dyira a kon da, “Ibahey nyo dyirad tawotawo saw a, ‘Nangay sa kahep nanawhen na saw, kan tinakaw daw bangkay naw do kayan namenaw a makaycheh,’ kon nyo ah. ¹⁴ As an mapatakan anchi ni Gobirnadur, ki nolay nyo, ta yamen anchiw makatoneng dya tan abo mabata na dyinyo.”

¹⁵ Dawa, inhap dan gwardyaw kwartaw, as pinarin daw naibilinaw dyira. Ki mandas changori, ki nawri paw dāmag a chapatak dan Jodyo saw.

No Katoboy ni Jesus Siras Nanawhen Naw

(Mk. 16:14-18; Lk. 24:36-49; Jn. 20:19-23; Ara. 1:6-8)

¹⁶ Ki siraw asaw a poho kan asa a nanawhen ni Jesus, ki nangay sa do Galilya, do tokonaw a inbahey ni Jesus a ngayan da. ¹⁷ Ki do nakaboya daw si Jesus, ki nagdaydāyaw sa a aran nagmangamanga saw kadwan a iya, ki si Jesus. ¹⁸ Ki naypasngen si Jesus dyira, as nakabata na sya dyira a kāna, “Naitoroh dyaken tabo a toray do hanyit kan do tanaya. ¹⁹ Dawa, mangay kamo dyirad tabo tawotawo do intiro a lōbong, ta payparinen nyo sa nanawhen ko. Bawtisanan nyo sa do ngaran Āmang kan Anak kan Ispirito Santo. ²⁰ On, nanawhen nyo sa a magtongpal so tabo inbilin ko dyinyo. Naknakmen nyo nyaya a nāw ko dyinyo a mandanchan pandan.”

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Markos No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Libro

No nangitolas so nyaya a libro, ki si Markos a anak ni Maria a asa mabaknang a minyan do Jerosalem (Ara. 12:12). Sigon do kapakaāwat dan kadwan saya a nagadal so Biblyā, ki si Markos a nangitolas so nyaya, ki abaw matarek, an dya si Juan Markos a kasinsin ni Bernabe (Kol. 4:10) kan rārayay ni Pablo do nakangay daw a nangasaba do porwaw a Chipre (Ara. 12:25; 13:4-5). Iya paw rārayay ni Pedro (1 Ped. 5:13), kan si Pedro nanginanawo dya so maynamot do byay ni Jesus do kayan naw do lōbongaya.

No nanoma a pakaboyan so maynamot do kabibyay ni Juan Markos, ki do Aramid (12:12) a inbahey na dyaten daw a myan iyaw no bahay ni Markos do Jerosalem. Siraw nagadal saw so Biblyā, ki batahen da a iyaw bahayaya, ki iyaw nakakpehan daw no nanawhenaw do kayan daw do Jerosalem kan iyaw logaraw a nakaparinan kapanawdyanaw a nakapachipangmalem ni Jesus dyirad nananwhen naw. Do dya paw nangayanaw no Ispirito no Dyos dyirad nanawhenaw do arawaw a Pentekostes (Ara. 2:1-4).

Intolas ni Markos nyaya maynamot ta chakey na a mapatakan dan manganohed saw a Dya-Jodyo no panggep ni Jesus a nangay do lōbongaya. No tima na, ki maboya nyo do Markos 10:45 do kaibaheyaw ni Jesus a kāna, “Nangay akwaba dya a pagsīrbyan tawotawo, an dya yaken magsīrbi dyira.” Sigon do kapakaāwat ni Markos, ki si Jesus danaw pagmididan tawotawo. Naitolas do Markos 9:37 a, “No mangrawat dyaken, yaken aba lang rawaten na, an dyi pa iyaw nanoboyaw dyaken.”

Do dyaya libro, binata ni Markos dyirad nanganohedaw a machita mangay sa mangibahey so Maganay a Dāmag maynamot di Jesus. Akmas inbaheyaw ni Jesus do tawowaw a linoganan dan marahet saw a ispirito a kāna do Markos 5:19, “Mayam ka na a maybidid bahay nyo, kan ibahey mo dyirad rārayay mo saw maynamot do makasalidaya a pinarin no Dyos do nakāsi na dyimo,” komwan paw ibahey na dyirad manganohedaw dya. Chiban nyo pa do Markos 16:15.

Asa pa a tima ni Markos, ki iyaw kaipaneknek na so katoray ni Jesus a Anak no Dyos. Pinaneknekan Markos nya

do kaibahey naw so āro a makaskasdāaw a pinarin Jesus, maypāngo nakapya na siras maganyit, kan nakapaksyat na siras marahet a ispirito do tawotawo.

Iyaw manawdyi saw a birsikolo do kapitolo 16:9-20, ki myan saba dyirad kadwan a kaaadanan a manyoskripto do chirin Griego. As dawa, siraw nagadalaw so Biblia, batahen da a dyi sa intolas ni Markos nya saya birsikolo.

No Naychakarwan no Nya Libro

No kapangasaba ni Juan a Bawtista 1:1-13

No kapangnanawo ni Jesus do Galilya 1:14-9:50

No kapangnanawo ni Jesus do Jerosalem 10:1-52

No kapanawdyan a kapangnanawo ni Jesus 11:1-14:42

No kadiman ni Jesus 14:43-15:47

No kapagōngar ni Jesus 16:1-8

No Maganay a Dāmag a Intolas ni Markos

No Kapangasaba ni Juan a Bawtista

(Mt. 3:1-12; Lk. 3:1-18; Jn. 1:19-28)

¹ Nyayaw nakaisiknan no Maganay a Dāmag a maynamot di Jeso-Kristo a Anak no Dyos.

² Myan binata ni Āpo Dyos do Anak naya do kaychowa pa a inpaitolas na di Isayas a asa a propīta na a kāna, “Panmahen konchi a toboyen pachirawatan ko tan yay na paysonongen ayaman mo.*

³ Iyanchiw mangingengengey do let-ang a mangibahebahey so nya a kāna,

‘Mamarin kamo so rarahan a para do Āpo, kan paysonongen nyo pakono ayaman na.’ ”†

⁴ Natongpal nya do nakapangbawtisaraw kan nakapanganawowaw ni Juan siras tawotawo a romnapit dya do let-ang. Binatabata na dyira a kāna, “Magbabāwi kamo kan pabawtisan kamo. Tan komwan, pakawanen naynyo no Dyos do gatogatos nyo.” ⁵ Do dawri a chimpō, reprep saw tawotawo a nangay di Juan a yapo do Jerosalem kan yapo do idiidi do probinsya a Jodya. Inpodno daw gatogatos da, as kan binawtisan sa tabo ni Juan do oksongaw a mayngaran so Jordan.

⁶ Naparin laylay ni Juan do boboh no kamilyo, kan iyaw barikis na, ki tod a nahathat a lalat. Kabaga kan tagapolot no yokan iyaw no chinabyay na.

⁷ Do nakapangasaba naw dyirad tawotawo saw daw, binatabata na dyira a kāna, “Myan anchiw manawnawdyi

* 1:2 1:2 Mal. 3:1 † 1:3 1:3 Isa. 40:3

kan yaken a matortoray kan yaken, as kan maikari akwaba a magrōkob a mangwasak so kahot no tokap na. ⁸ Bawtisanan koynyo do ranom. Ki iya, ki bawtisanan nanchi inyo so Ispirito Santo.”

No Kapagpabawtisar ni Jesus di Juan
(Mt. 3:13-17; Lk. 3:21-22)

⁹ Do dawri a chimpo, nawaras Jesus a yapo do idi a Nasaret do probinsya a Galilya, as kan nagpabawtisar di Juan do oksongaw a Jordan. ¹⁰ Do nakapakaraya danaw ni Jesus, ki insigida a naboya na naywangan hanyit, kan naboya na paw Ispirito Santo a akmay boyit a naypabodis dya. ¹¹ Sinpangan na, myan timek a yapo do hanyit a nakabata so nya dya a kāna, “Imo Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a maynamot dyimo.”

No Kasōot ni Satanas di Jesus
(Mt. 4:1-11; Lk. 4:1-13)

¹² Do nakatayokaw no nyaya, nyeng a pinalongo no Ispirito Santo si Jesus do naychabongbongrwwaw a let-ang. ¹³ Minyan daw so apat a poho a karaw, kan sinosōot ni Satanas. Myan pa saw bolaw a animal do dawri a yanan na, ki sinirbyan dan anghil saw si Jesus.

No Kaisiknan ni Jesus so Tarabako Na do Galilya
(Mt. 4:12-22; Lk. 4:14-15)

¹⁴ Do nakabahod danaw ni Juan, nangay si Jesus do Galilya a nangikasaba so Maganay a Dāmag a yapo di Āpo Dyos. ¹⁵ Binata na a kāna, “Narapit danaw ōras a inkeddeng no Dyos, kan ito danaw kapagtoray na. Dawa, magbabāwi kamo na do gatogatos nyo, kan manganohed kamo na do Maganayaya Dāmag!”

No Kapanawag ni Jesus Siras Apataw a Mangalap
(Mt. 4:18-20; Lk. 5:1-11)

¹⁶ Do naypisaw do kayamaw ni Jesus do payisaw no Minanga a Galilya, naboya na saw dadwaw a mangālap a sa Simon kan kakteh na a si Andres. Myan sa magpakat so sigay. ¹⁷ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Onotan nyo yaken, kan payparinen koynyo a magkalap so tawo.”

¹⁸ Do nakadngey daw sya, nanyeng da kinarwan sigay da saw, as nakawnot da dya.

¹⁹ Do dawri, tinongtong da Jesus nayam. Ki do nakapakabawa daranaw so dēkey, naboya na saw dadwa paw a mangālap a sa Santiago kan kakteh na a si Juan a siraw anakaw ni Sebedeo. Myan sa do abang daw a madama mapaysoysonong so sigay da saw. ²⁰ Insigida a tinawagan san Jesus, as kan do dawri, ki kinarwan das āmang da a

si Sebedeo do abangaw magrāman dyirad mahahakayaw a matangtangdanan, as nakawnot dad Jesus.

No Kapaksyat ni Jesus so Marahetaw a Ispirito
(Lk. 4:31-37)

²¹ Sinpangan na, nangay sa Jesus do idi a Kapernaom. Do Araw a Kapaynaynahah, somindep si Jesus do sinagoga daw no Jodyo saw, as kan inrogi naw nangnanawo. ²² Ki do nakadngey dan tawotawo saw daw so kapangnanawowaw ni Jesus, chinasdaaw da tabo maynamot ta myan toray na sigon do kapaychiychirin naw kan akmaba siras mangnanawowaw so linteg.

²³ Do dawri, do kayanaw ni Jesus do sinagoga, myan daw mahakayaw a intorayan marahet a ispirito, kan nangagay mahakayaw a kāna, ²⁴ “Anghen mo yamen, mo Jesus a taga Nasaret?‡ Yangay mori yamen a rārayawen? Taywaran dyi namen imo a chapapatak? Imo abawriw Masantwanaw a tinoboy no Dyos?”

²⁵ Ki pinaydabdab ni Jesus marahetaw a ispirito, as nakaibahey na sya dya a kāna, “Magolimek ka, kan komaro ka do dawri a tawo!”

²⁶ Nanyeng a pinaychamirpirpir no marahetaw a ispirito iyaw tawowaw, as nakapangagay na sya, as kan do dawri, kinarwan na.

²⁷ Chinasdaaw da tabo no tawotawowaw nawri a pinarin Jesus, kan naysin-iiyahes sa a kon da, “O! Āngo paro nyaya? Bayori a kapangnanawo? Matorayaya magmandar a aran sirayaw marahetaya ispirito, as kan tongpalen dāya. Samna!”

²⁸ Do dawri, nalisto a nagdināmag do intīro a probinsya a Galilya iyaw maynamot di Jesus.

Pyahen Ni Jesus Āro a Tawotawo
(Mt. 8:14-17; Lk. 4:38-41)

²⁹ Do nakakaro daranaw da Jesus kan siraw nanawhen naw do sinagoga, nagtaros sa a kominwan do bahay da Simon kan Andres. Nachangay sa Santiago kan Juan dyira. ³⁰ Do dawri, myan do apin a madama magbāra iyaw mabakesaw a katogangan ni Simon, kan nyeng da a yangay a inbahey di Jesus. ³¹ Ki naypasngen si Jesus dya, as nakaigpet nas tanoro naw a pinaybangon. Ki nyeng na binawan, kan nakangay dana nangidasar so kanen da.

³² Do kasdep danaw no araw, do kapaysarisari naranaw, inyangay da sa di Jesus āro saw a tawotawo a maychagaganyit kan siraw sindep saw no marahet a ispirito. ³³ Tabo tawotawo a yapo do dawri a idi, ki naychipeh sa daw do

‡ 1:24 1:24 Mt. 8:29; Mk. 5:7; Lk. 4:34; 8:28

salapenaw no bahayaw a yanan Jesus. ³⁴ Sinpangan na, pinapya sa ni Jesus maychagaganyit saw a matatarek so ganyit, as nakapaksyat nas āro saw a marahet a ispirito, as kan pinalobōsan na saba a maychirin, ta chapapatak da an sino iya.

No Kapangasaba ni Jesus do Galilya

(Lk. 4:42-44)

³⁵ Sinpangan na, do kamabekasan naranaw, nakamasari si Jesus a komnaro do bahayaw, kan nangay a naydasal do kabwan naw no matawotawo a logar. ³⁶ Ki do nakapayban-gon daw da Simon kan rārayay na saw, yangay da kinadyaw si Jesus.

³⁷ Do nakadongso daw sya, inbahey da dya, “Ari daw imo a kadikadyawen āro saw a tawotawo!”

³⁸ Ki tinbay sa ni Jesus a kāna, “Mangay ta do masngen saya a idiidi tan makapangasaba ako pa dyirad tawotawo saw daw, ta nawriw nangayan ko dya.”

³⁹ Do dawri, minidibidi sa Jesus do intīro a probinsya a Galilya a nangasaba do sinagoga dan Jodyo saw kan namapaksyat so marahet saw a ispirito.

Pyahen ni Jesus Asa a Nagliproso

(Mt. 8:1-4; Lk. 5:12-16)

⁴⁰ Do asa karaw, myan asa mahakay a nagliproso a nangay di Jesus, kan naydogod do salapen naw a nachikakaāsi dya a kāna, “Āpo, an chakey mo a mapyan ako, masigorādo ko a maparin mo.”

⁴¹ Ki oyod ni Jesus so nakāsi sya, kan tinodah naw tachay naw a sinalid, as nakabata na sya dya a kāna, “Naon, chakey ko. Mapyan ka na!” ⁴² Ki nanyeng a napyan, kan nabo ganyit naw a liproso.

⁴³ Do dawri, sakbay a pinayam ni Jesus, inmandar na pa a maganay a kāna, ⁴⁴ “Ībahebahey mwabaw nya namarin dyimo do aran sino, ah basbāli a nyeng ka mangay a mapaboyad padyaw tan sakangwan maboya na a napyan ka na. As katayoka no nawri, mangidāton ka a para do nakapakadalos mo a akmas inbilinaw ni Moyses do kaychowa pa a pangipaneknek mo do tawotawo a napyan ka na.”§

⁴⁵ Ki do nakakaro naranaw, napenpen nabaw dangoy na, kan basbāli a inbahebahey na do tawotawo namarinaw dya. Nawriw nakayapwan na a dyi dana makasdep si Jesus do idiidi a makantad do kārwan tawo. Dawa, minyan danas Jesus do gaganaw no idiidi do logar saw a kabwan

matawotawo. Ki alit na, romnapit sa dyaw āro saw a tawotawo a yapo do matatarek saw a loglogar.

2

Pyahen ni Jesus Asaw a Paralitiko (Mt. 9:1-8; Lk. 5:17-26)

¹ Abaw āro a araw a napahabas, as nakapaybidi da Jesus do Kapernaom. Ki nadāmag dan tawotawo saw a naybidi danad bahayaw a pagyanan na. ² Dawa, domnahepdep āro a tawotawo, kan napekpek bahayaw a mandan arabaw logar da a aran do yananaw no pantaw. Do kayanaw ni Jesus a mangnanawo dyira so chirin ni Āpo Dyos, ³ myan nawara apat a mahahakay a nangisiw so asa a paralitiko. ⁴ Ki maynamot do kāron tawo, maisdep dabad yananaw ni Jesus paralitikwaw. Dawa, inkayat dad atepaw no bahay, as nakakabkab das atepaw do anmwaw ni Jesus, kan tinonton daw paralitikwaw do dohod. ⁵ Do nakaboyaw ni Jesus so kapanganohed daw dya, binata nad paralitikwaw, “Imom anak ko, napakawan ka na do gatogatos mo.”

⁶ Ki do dawri, myan sa maychadisdisna daw kadwan saw a mangnanawo so linteg no Jodyo, kan yahahes da do aktokto da, ⁷ “Āngo ta komwan kapaychirin nya tawo? Tod naya dyābat si Āpo Dyos! Sino makapakawan so tawotawo do gatogatos da, an dya si Āpo Dyos a moybōh!”

⁸ Ki naitayo daba di Jesus nawri a kapangtokto da. Dawa, binata na dyira a kāna, “Āngo ta komwan kapangtokto nyo? ⁹ Āngo maydaydamnay a batahen ko: ‘Napakawan ka na do gatos mo,’ mana ibahey kwa, ‘Maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kasabat mo na?’ ¹⁰ Ki tan chapatak nyo a yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki myan toray ko do tanaya a mangpakawan so naygaygatos, paytēneken ko paralitikwaya.” Sinpangan na, binata nad paralitikwaw a kāna, ¹¹ “Do bilin ko, maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kasabat mo na.”

¹² Sinpangan na, naytēnek paralitikwaw, as nanyeng na inhap nakaychehan naw, as nakayam narana do kasalasalapan daw a tabo. Do dawri, chinasdaaw da tabo, kan katakatayisaw nangidaydāyaw si Āpo Dyos a kon da, “Aysa! Ari kami pad nakaboyas akma syay!”

No Katawag ni Jesus si Lebi (Mt. 9:9-13; Lk. 5:27-32)

¹³ Sinpangan na, minirwa dana inon-onor ni Jesus masngenaw do payis no Minanga a Galilya, ki inaribongbongan dan arwaw a tawotawo, as kan ninanawo na sa. ¹⁴ Do

kadama naw a mayam, naboya naw asaw a magsingsingir so bwis a mayngaran so Lebi a anak ni Alpeo, kan myan a maydisna do opisina naw a pagsingsingiran na. Binata ni Jesus dya a kāna, “Ka pa dya! Pachisyayan mwaba yaken.” Nanyeng a naychakatkat si Lebi, as nakawnot na sya.

¹⁵ Sinpangan na, do nakapachakanaw ni Jesus kan nanawhen na saw do bahayaw ni Lebi, āro saw nachihanghang dya a magsingsingir so bwis kan tawotawo saw a naibidang a āro so gatos, ta machononot sa di Jesus.

¹⁶ Ki do nakaboya daw sya no mangnanawo saw so linteg a rayay dan Parisyo saw a machihanghang sa Jesus dyira, inyahes da dyirad nanawhen na saw a kon da, “Āngo ta machihanghang si Jesus dyirad magsingsingir saya so bwis kan dyirad naibidang saya a āros gatos?”

¹⁷ Ki do nakadngeyaw sira ni Jesus, inpangārig na dyira a kāna, “Sirabaw masalon-at makachitas mangagas, an dya siraw maganyit. On, nangay akwaba mangrara so tawotawo saw a malinteg, an dya siraw myan so gatos.”

*No Kapanahahes a Maynamot do Kapagayonar
(Mt. 9:14-17; Lk. 5:33-39)*

¹⁸ Do naypisa araw, do kayan daw a magayonar a maydaydasal no nanawhen saw ni Juan a Bawtista kontodo siraw Parisyowaw, myan saw nangay di Jesus a nangyahes sya a kon da, “Āngo ta magayonar saw nanawhen naw ni Juan kan siraw no nanawhen daw no Parisyo saw, ki siraw nanawhen mwaya, ki enggaya?”

¹⁹ Ki tinbay san Jesus do pangārig a kāna, “Namna! Maparinawri a dyi sa koman tawo a naawis dana do kasaran, naten dana an myan paw nobyowaw do yanan daw? Syimpri, maparin aba an dyi sa koman! ²⁰ Ki ʻto araw a maikaro dyiraw nobyowaw, kan do dawrinchi a araw, nawri dananchiw kapagayonar da.”

²¹ Tinongtong ni Jesus nagpangarigan dyira a maynamot do adanaw kan bayo a nanawo a dya maparin a maysagel. Binata na dyira a kāna, “Abaw mangitakop so bayo a lamit do adan a laylay. Ta an komwan, ki komsen anchiw no naitakopaw, kan marohnwan piritaw no adanaw a laylay.

²² Masaw, maparin aba pangayen mawnged a palek do adan a sopot a lalat. Ta an komwan, pabtaken naw sopotaw, as kan marārayaw palekaw kan adanaw a sopot. No mawnged a palek para pakono lang do bayo a sopot a lalat ah!”*

* **2:22** 2:22 Do kaychowa, inosar daw lalat no kalding kan rinayit da a pinakaagwada da. Gen. 21:14, 19; Jos. 9:4, 13

*No Kapanahes Maynamot do Araw a Kapaynaynahah
(Mt. 12:1-8; Lk. 6:1-5)*

²³ Do asaw a Araw a Kapaynaynahah, nayam sa Jesus kan siraw no nanawhen naw do asaw a bengkag a namohan so trigo. Ki do kadama daw a mayam, nanghokhot saw nanawhen naw so dāwa a kinoditan da chinan.

²⁴ Ki nasipotan da san Parisyo saw, as kan inyahes dad Jesus a kon da, “Chiban mo pa! Āngo ta parinen dan nanawhen mwayaw mabaywanaya do Araw a Kapaynaynahah? Mapsekawriw nawri?”

²⁵ Ki inatbay san Jesus a kāna, “Namna! Ari nyo pawryad nabāsaw no pinarinaw ni Dabid do nakapteng naw kan siraw kinayrayay naw? ²⁶ Do kachimpo ni Abiyatar a katotohosan a padi, taywaran dya somindep si Dabid do pagdaydayāwan daw so Dyos, as nakakan nas tināpay a naidāton do Dyos?† Sigon do linteg ta, sirabawri lang papādyaw maparin a koman so nawri a tināpay? Ki alit na kinan na, as kan nanoroh pad rārayay na saw.”

²⁷ Do dawri, pinarapa pan Jesus a inbahey, “Dawa, komwan saw nanawhen kwaya, ta pinarin aban Dyos iyaw tawo a magsīrbi do Araw a Kapaynaynahah, an dya pinarin naw no Araw a Kapaynaynahah a para do kaganayan tawotawo. ²⁸ Dawa, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki yaken myan so toray a mangeddeng so maparin do Araw a Kapaynaynahah.”

3

*No Mahakay a Singkol
(Mt. 12:9-14; Lk. 6:6-11)*

¹ Sinpangan na, minirwa dana somindep si Jesus do sinagoga da daw, kan myan daw asa mahakay a singkol.

² Myan pa daw tawotawo saw a omsisiim di Jesus an pyahen naw nawri a mahakay do Araw a Kapaynaynahah tan myan pamagatosan da sya. ³ Do dawri, binata ni Jesus do nagsingkolaw, “Maytēnek ka pa dya do kasalasalapanaya.”

⁴ Sinpangan na, inyahes ni Jesus dyirad tawotawo saw daw a kāna, “Āngo chakey no linteg a parinen an marapit Araw a Kapaynaynahah: kasidong mana kapangranggas, kapangisalākan mana kapangdiman?” Ki abaw nakalilyak dyira.

⁵ Do dawri, pinakasisirem sa ni Jesus a insoli, as kan chinaynyin no aktokto naw katwaw no oho da. Sinpangan na, binata na do mahakayaw a singkol a kāna, “Lonaten mo

† 2:26 2:26 1 Sam. 21:1-6

tachay mwaya.” Do dawryaw a inbahey ni Jesus, linonat na kan nyeng a napyan.

⁶ Ki maynamot do nyaya, minohtot saw Parisyowaw do sinagoga, kan nyeng sa nagplāno kan siraw no nanawhen naw ni Ari Herodes an maypāngo iyaw no kadiman das Jesus.

No Kāro Da no Tawotawo Saw do Payis no Minanga a Galilya

⁷ Sinpangan na, domnitchan sa Jesus kan siraw nanawhen naw, kan nangay sa do payisaw no minanga. Ki minonot saw reprep saw a tawotawo a yapo do probinsya naw a Galilya kan ⁸ do Jerosalem, as kan do probinsyaw a Jodya kan Idomya kan do kabtangaw no Oksong a Jordan, as kan aran siraw no logaraw a masngen do syodad nad Tiro kan do Sidon. Tabo san nyaya tawo, ki nangay sad Jesus, ta nadāmag da saw pariparinen naw. ⁹ Ki maynamot do karon tawo, inbahey ni Jesus dyirad nanawhen naw a isagānaan das abang tan dyi da masdin no tawotawo saw, ¹⁰ ta āro pinapya na tawotawo, as kan nawriw naynamotan paysinpapadoydoyan dan maychagaganyitaw a maypasngen a omsalid sya. ¹¹ Kāda maboaya da si Jesus no tawotawo saw a sindepan marahet a ispirito, ki maysasakeb sad salapen naw, as kapangagay da a kon da, “Imo Anakaw no Dyos.” ¹² Ki inmandar na dyira a dyi da ibahebahey an sino iya.

*No Kapamidi ni Jesus Siras Nanawhen Na
(Mt. 10:1-4; Lk. 6:12-16)*

¹³ Sinpangan na, somnonget si Jesus do asaw a tokon. Tinawagan na saw no chakey naw a tawo, kan minonot sa dya. ¹⁴ Namidi dyira so asa poho kan dadwa mahahakay tan sira danaw rārayay na as kan tan toboyen na sa a mangay a mangasaba. ¹⁵ Tinorohan na pa sa so toray a mangpaksyat so marahet saw a ispirito.

¹⁶ No ngarngaranan dan nya sa pinidi ni Jesus, ki sa Simon a pinangaranan ni Jesus so Pedro, ¹⁷ siraw maykaktehaw a sa Santiago kan ādi na a si Juan a anak ni Sebedeo. Siraw nya maykakteh, ki pinangaranan san Jesus so “Boanerges,” as kan no chakey na batahen ki, “akmay adey.” ¹⁸ As pinidi na pa sa Andres, Pilipi, Bartolome, Matchew,* Tomas, Santiago a anak ni Alpeo, Tadeo, Simon a mangispal so kaidyan na, ¹⁹ kan si Jodas a yapo do Iskariote, iyaw nyaw nanglipotaw di Jesus.

* **3:18** 3:18 Mana “si Lebi.”

Si Jesus kan si Beelsebob

(Mt. 12:22-32; Lk. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Sinpangan na, somnabat sa Jesus. Ki do dawri, minirwa dana naychipeh daw tawotawo saw, kan maisanga na paba kan siraw nanawhen naw koman. ²¹ Ki do nakadāmag daw syan pamilya naw, nangay sa tan hapen da, ta batahen dan kadwan dyira a magattit dana konos Jesus.

²² As siraw mangnanawowaw so linteg a minosok a yapo do Jerosalem, ki binatabata da a kon da, “Sindepaya ni Beelsebob. On, iyayaw pangōlo daw no dimonyo saw manorotoroh dyas bileg a mangpaksyat so marahet saya ispirito.”

²³ Ki tinawagan san Jesus tawotawowaw, as nakapag-pangārig na dyira a kāna, “Maypāngo kapaksyat ni Satanas so mismo na inawan?” inyahes ni Jesus. ²⁴ “An mayayarap saw tawotawo do asa kapagaryan, manayonoriw nawri a pagaryan? ²⁵ Masaw asa kapamilya an maglalaban sa, masigorādo a masisyay sanchi. ²⁶ Komwan pa saw myanaw do pagāryan ni Satanas an maglalaban sa, ki masisyay sanchi. Ta an maysinrarārayaw saw bonggoy naw, makapaytēnek pa saba, kan narapit danaw tawsan da.

²⁷ “Abaw tod a makasdesdep do irahem no bahay no mayit a tawo a akmas Satanas kan manakanakaw siras dyira na saw, an dyi pa manma mabahod nya mayit a tawo. Amnan nabahod dana, libri danaw tod a manghap siras dyira na saw. ²⁸ Oyod nya ibahey ko dyinyo maparin a mapakawan tawotawo do tabo a pakagatosan da, kan mapakawan saw maychirin so maikontra do Dyos. ²⁹ Ki aran sino a maychirin so maikontra do Ispirito Santo, mapakawan aba polos tawowaw do nawri a gatos, ta gatos a abos pandan.” ³⁰ Chinirin ni Jesus nyaya maynamot do kabata daw syan mangnanawowaw so linteg a sindep kono no marahet a ispirito.

Si Ānang ni Jesus kan Siraw Kakakteh Naw

(Mt. 12:46-50; Lk. 8:19-21)

³¹ Sinpangan na, nawara si ānang ni Jesus kan siraw kakakteh naw a mahahakay. Naytēnek sa do atataw no bahay, as nakapanoboy das nangay a omtawag sya. ³² Dawa, siraw tawotawo saw a naychadisdisna a mindibon sya, ki inbahey da dya a kon da, “Ari saw sa ānang kan ādi mo saw do gagan a maychichwas dyimo!”

³³ Ki inatbay san Jesus a kāna, “Sino saw ānang ko kan kakakteh ko?” ³⁴ Ki sinpangan na,, chiniban san Jesus myanaw do omdibon naw, as nakabata na sya, “Cha saya

dyaw ānang kan kakakteh ko, ³⁵ ta aran sino a mamarin so pagayatan no Dyos, iya danaw kakteh kan ānang ko.”

4

No Pangarig a Maynamot do Maymohamoha (Mt. 13:1-9; Lk. 8:4-8)

¹ Do naypisa, naybidi dana sa Jesus do payisaw no minanga a Galilya, as kan inrogi naranaw nangnanawo daw. Ki maynamot do kārwwaw no tawotawo a mindibon sya, nangay si Jesus a somnakay a naydisna do sihahatawaw a abang. Ki siraw tawotawowaw, nāw dad payisaw no minanga a nangadngey sya.

² Āro innanawo na dyira, kan pangārig inos-osar na. Binata na dyira a kāna, ³ “Mangadngey kamo. Myanaw asa maymohamoha a nangay a nangiwaris so botoh. ⁴ Do kayan naw a magwaris, myan saw napaychahesday na do rarahan naw, kan kinan san manomanok. ⁵ Myan pa saw kadwan a botoh, ki naychahesday sa do mabato saw a yanan. Maynamot do kadēkey no tana, nalisto sa naycharoroting. ⁶ Ki do nakaibilag daranaw do araw, nahayo sa, ta nakarahem abaw yamot da saw. ⁷ Myan paw kadwan sa a botoh, ki naychahesday sa do katamtamkan a manōlok. Ki minsi saba maynamot ta nahonghongan sa. ⁸ Ki myan saw botoh a naychahesday do maganayaw a tana. Tomnobo sa, kan minsi sas āro. Siraw kadwanaw, ki mawpayang, kan myan saw kadwan a mangengen. Siraw kadwanaw, ki mayid so dāwa.” ⁹ Do nakatayokaw ni Jesus so nya pangarīgan na, binata na, “Changori, inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo.”*

No Chakey a Batahen no Pangariganaya (Mt. 13:10-23; Lk. 8:9-15)

¹⁰ Do ka si Jesus danaw kan siraw minononotaw dya kontodo dosi saw a nanawhen na, inyahes da dya an āngo iyaw chakey a batahen no pangārig naw.

¹¹ Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “Inyo nakaitorhan no kapakatoneng so palimedaya a maynamot do pagāryan no Dyos. Ki siraw dya monot dyaken, maynana pangārig maosar dyira. ¹² Tan komwan, aran chichiban da, ki maimangmang daba. As aran adngedngeyen da, ki makaāwat saba.† Ta an dyi sawen a komwan, sigōro magbabāwi sa kan pakawanen sa no Dyos.”

* 4:9 4:9 Mk. 7:16; Pal. 2:7, 11, 17, 29 † 4:12 4:12 Isa. 6:9-10; 43:8; Jer. 5:21; Esek. 12:2; Jn. 12:40; Roma 11:8

¹³ Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, “Maawātan nyo abawriw nya pangārig? Maypangonchiw kapakaāwat nyos kadwan pa a pangārig?”

¹⁴ “Nyaw chakey na batahen no pangarigan kwaya. No botoh saya a inwarwaras no maymoymohaw, ki chirin no Dyos. ¹⁵ Iyaw rarahanaya a nakasdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos, ki nyeng si Sairo a nangay a napakaro so nadngey naw.

¹⁶ “As no kabatwanaya a naychaesdayan botoh, ki nawriw pachiyengayan tawowaw a nyeng a masoyot a mangrawat an madngey naw chirin no Dyos. ¹⁷ Ki maynamot ta nakarahem abaw yamot na do aktokto na, manayon aba. Ta an myan kalidyatan kan kaidadanes a maynamot do chirinaya a nadngey na, chaōpay narana kan malisto a tomadyichokod do kapanganohed naw. ¹⁸ As no kanonōlokanaya a naychaesdayan no botoh, ki maipariho do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos. ¹⁹ Ki iyaw chirinaya nadngey na, makalo na mabo a maynamot do kabakel na makayapo do problima do byay a akmas pangawis no kinabaknang kan sira paw kadwanaw a kalakam na. Nya sayaw manghonghong so chirinaw a nadngey na, kan may-asi aba. ²⁰ As iyaw maganayaw a tana a naychaesdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos kan rawaten na. As siraw naimohaw dya a botoh, ki nay-asi sa. Myan saw mawpayang, mangengen, kan mayid so dāwa.”

No Pangarig a Maynamot do Soho

(Lk. 8:16-18)

²¹ Binata pan Jesus nya matarek a pangarigan a kāna, “Pasdeben nyoriw soho, as katohong nyo syan bakag, mana pasiroken nyorid ohbwaw no katri nyo? Syimpri engga, ta pangayen nyod nairantaw a pakadatokan na. ²² Komwan chakey na batahen do pangārig kwaya, ta aryoriw naitayo a dyinchi a mapahtot? Masaw a abaw palimed a dyinchi a malawag a mapatakan. ²³ Dawa, inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah!”‡

²⁴ Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Ipasnek nyo a adngeyen iyaw ibahebahey ko dyinyo sichangori, ta an parinen nyo nawri, ki maypaypangay paw kapakaāwat nyo. Ta no rokod a osaren nyo do kapangokom nyo so kapayngay nyo a tawo, ki nawrinchiw pangrokod no Dyos dyinyo, as kan arwāro pa parapan nanchi. ²⁵ Ta no makaāwat, ki arwāro maitoroh dya. Ki no dya makaāwat, aran iyaw dēkeyaw a myan dya, ki mapakaro panchi dya.”

‡ 4:23 4:23 Mt. 11:15; Pal. 3:6, 13, 22; 13:9

No Pangarig a Maynamot do Nakatobo no Botoh

²⁶ Tinongtong ni Jesus naychirin, kan binata na, “No pagtorayan no Dyos, ki mayarig do tawo a magwarwaris so botoh do bengkag. ²⁷ Makaycheh an mahep mahakayaw as kan maybangon an mabebekas, ki chapatak aba no naymohaw an maypāngo kapaypayparakoh no tomobo saw a inmoha na. ²⁸ Ki iyaw tanaw, maparakoh kan mapayasi so mohamohaw. On, paybohongen na manma, as kapagdāwa na sya, as kan kaynoy narana. ²⁹ An natwa danaw dāwa naw, mangay dana magranyiw no naymohaw maynamot ta narapit danaw ōras no kapagapit.”

No Botoh no Mostasa

(Mt. 13:31-32, 34; Lk. 13:18-19)

³⁰ Sinpangan na, binata ni Jesus dyira a kāna, “Āngo paw maganay a pangarigan a osaren ta maynamot do pagtorayan no Dyos? Ngay, āngo paw akmas syaw? ³¹ Maiyarig do dēkey a botoh no mostasa a akmay kadedēkeyan a botoh do tanaya. ³² Ki an naiwaris dana, tomobo kan mayparin a akmas kararakohanaw a mohamoha. On, mayparakoh as kan maysanga so rakoh a payketketan dan manomanok a nachisirong do sangasanga na.”§

³³ Āro saw pangarig a inosar ni Jesus do kapangnanawo na dyirad tawotawowaw sigon do pandanaw a matokod no kapakaāwat da. ³⁴ Mangnanawo abas Jesus, an dya mangosar so pangarigan dyirad tawotawowaw. Ki an nachibawa dana sa Jesus kan siraw nanawhen naw do katawotawowan, ipaāwat danan Jesus iyaw no chakey naw a batahen.

No Kapangheteng no Salawsaw kan Kapagtalna no Kelsang

(Mt. 8:23-27; Lk. 8:22-25)

³⁵ Do kapaysarisari naranaw do dawri a araw, binata ni Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “Mamtang tad minangaya.” ³⁶ Dawa, maynamot ta sigod dana sad abangaw, tod darana sa kinarwan no tawotawowaw do payisaw no minanga, as nakayam da. Siraw kadwanaw a abang do dawri a yanan, ki nachisabay sa. ³⁷ Ki do kayan daranaw do almidyo, naypayit salawsaw kan naypararakoh iyaw kelsang, as kan makalo dana mapno abang daw. ³⁸ Do dawri, makaycheh si Jesus a maypongan do mawdyiyaw no abangaw. Yinokay dad kabakel daranaw, kan binata da dya a kon da, “Maistro, abawriw kaynyinyinan na dyimo an omned abang taya?”

§ 4:32 4:32 No mohamoha a mostasa do Jodya, ki makakarang sa, ta marapit daw tatdo a kamitro so katohos.

³⁹ Do nakayokayaw ni Jesus, inmandar na do salawsawaw a kāna, “Mangheteng ka!” Ki nanyeng a nangheteng kan taywara dana matalna.

⁴⁰ Sinpangan na, binata ni Jesus dyira a kāna, “Napan-gayan nyos katored nyo? Abawriw anohed nyo?”

⁴¹ Ki do dawri, taywaraw nakamo da, as kan binata dad katakatayisa dyira, “Sino nya tawo a aran salawsaw kan kelsang, ki manganohed sa dya?”

5

No Mahakay a Yapo do Gerasa a Sindepan Marahet a Ispirito

(Mt. 8:28-34; Lk. 8:26-39)

¹ Do nakapakarapit daw do kabtangaw no Minanga a Galilya, nakaraya sad tanaw daw a mayngaran so Gerasa.

² Ki do nakapakagchinaw ni Jesus do abangaw, myan nangbayat sya a yapo do pagtatanman daw a aschip asa mahakay a linoganan no marahet a ispirito. ³ Iyaw nyaya a mahakay, ki omyan do aschip saw a pagtatanman daw do dawri, as kan apabaw makaparin a omkawar sya,

⁴ ta nasanyib dana naposasan kan nakawaran so tanoro kan kokod, ki binitobitos na. Oltimo kayit na kan aba polos makapagpet sya. ⁵ Māraw kan mahep a pirmi a maypaypaktas dyirad aschipaw a pagtatanman kan do katokotokonon a mangagagay kan tagatagahen naw inawan na so bato.

⁶ Ki do nakaboya naw si Jesus a mabawa pa, nanyayo a nangay dya, as nakapaydogod na, ⁷ as nakakalyak na nangibahey sya dya a kāna, “Mo Jesus a Anak no Katotohosan a Dyos, anghen mo yaken?” Ikari mo do salapen no Dyos a dyi mo yaken a dosāen.” ⁸ Inbahey naw nyaya, ta minandaran ni Jesus a kāna, “Marahet a ispirito, mohtot ka do dyaya a tawo!”

⁹ Sinpangan na, inyahes ni Jesus dya, “Āngo ngaran mo?”

Ki tinbay nas Jesus, as nakaibahey na sya a kāna, “No ngaran ko, ki ‘Arban,’ ta āro kami.”

¹⁰ Do dawri, sipapasnek a nachikakaāsi di Jesus a dyi na sa pakarohen do dawri a logar.

¹¹ Ki myan daw asa matokpoh a arban bago a maysaysabok do bakrangaw no nawri a tokon. ¹² Dawa, nachikakaāsi saw marahetaw a ispirito di Jesus a kon da, “Toboyen mo pa yamen a somdep dyirad bago saya.”

¹³ Dawa, pinalobōsan san Jesus. Do dawri, minohtot sad mahakayaw, as nakangay da a somindep dyirad dadwaw a

* 5:7 5:7 Mt. 8:29; Mk. 1:24

rībo a bago. Sinpangan na, naychapayapayayo saw bagwaw a nandad nakatapwak dad pangpangaw a nachinmo do minangaw, kan nahmes sa tabo bago saw.

¹⁴ Ki siraw mangonongaw siras nawri a bago, naychapayapayayo sa a nangay a nangibahebahey do tawotawo saw do idi da kan barbaryo saw maynamot do naporinaya. Sinpangan na, naychawarawara saw no tawotawowaw do yanan Jesus, ta yangay da chiban an āngo iyaw naporinaw. ¹⁵ Ki do nakawara daw daw, naboya daw no attittaw a mahakay a iyaw myanaw so arban a dimonyo a myan a maydisna a nakalaylay kan maganay danas pangtoktwan. Do dawri, namo sa tabo.

¹⁶ Siraw nakaboyaw so nawri a naporin do mahakayaw kan bago saw, nāw da inistorya dyirad tawotawo saw naporinaw do mahakayaw kan siraw bago saw. ¹⁷ Maynamot do dawri, chindaw dan tawotawowaw a komaros Jesus do logar daw.

¹⁸ Ki do kasakay danaw ni Jesus do abangaw, iyaw mahakayaw a sindepan dan marahet saw a ispiritto, ki nachikakaāsi di Jesus a machangay dya.

¹⁹ Ki pinalobōsan aban Jesus, as nakabata na sya dya a kāna, “Mayam ka na a maybidid bahay nyo, kan ibahey mo dyirad rārayay mo saw maynamot do makasalidaya a pinarin ni Āpo do nakāsi na dyimo.”

²⁰ Do dawri, nayam mahakayaw a kominwan do asa poho saw a idi do dawri a yanan,[†] as kan inbahebahey na iyaw kapakaskasdāawaw no pinarin ni Jesus dya. Dawa, oyod das nakaklat no tawotawo saw.

No Anak ni Jayro kan Mabakesaw a Nangsalid so Laylayaw ni Jesus

(Mt. 9:18-26; Lk. 8:40-56)

²¹ Nakapakarayaw ni Jesus do kabtangaw no minanga do nakapaybidi naw, dinahepdep dan arwaw a tawotawo.

²² Ki do dawri, myan nawara asa tawo a mayngaran so Jayro a asa āpohen do sinagoga daw do dawri a yanan. Do nakaboya naw si Jesus, naydogod do salapen naw, as nakapachikakaāsi na a kāna, ²³ “Kadidiman danaw no anak kwaw a balasitang, mo Āpo. Pachiyangay mo pa saliden tan mapyan dana, as kan tan mabyay.”

²⁴ Nachangay si Jesus dya. Ki do kadama daw a mayam, āro saw tawotawo a minonot di Jesus, kan masyasidin sa a omdibon do ayanan naw.

[†] 5:20 5:20 Mana “Dekapolis.” No chakey na batahen, ki “asa poho a idi.”

²⁵ Myan do dawriw asa mabakes a nāw na marodit do asa poho kan dadwa dana katawen. ²⁶ As iya, ki oyod naranas kalidyat, ta āro danaw nagasto nad kangangay nad matatarek saw a mangagas. On, nagasto narana tabo kwarta na, ki aba polos nakaagas sya, basbāli a naypaypangay paw ganyit naw. ²⁷ Nadamdāmag naranaw maynamot di Jesus, kan do dawri, nangay a nachisdin dyirad arwaw a tawo do dyichodanaw ni Jesus, as nakasalid nas kekeh naw. ²⁸ Ta no myan do aktokto na, ki nyaya: “Aran nawri lang masalid ko laylay naya, sigorādo a mapyan ako.”

²⁹ Nanyeng do dawri a nagsardeng iyaw no kapayraraya naw, as kan nadidiw na pa abo danaw ganyit naw.

³⁰ Ki nyeng a nadlaw ni Jesus a myan iyaw panakabalin a minohtot dya. Dawa, nayweswes as nakasalap na siras myanaw do dyichodan naw, as nakaiyahes na sya dyira a kāna, “Sino nangsali dayas laylay ko?”

³¹ “Namna!” tinbay dan nanawhen naw, “Maboya mwaya āro saw tawotawo a masyasidin do omdibon mwaya. Āngo paw yahsan mos nakasalid so laylay mo?”

³² Ki tinongtong ni Jesus nanyideb an sino nawri.

³³ Nadlaw no mabakesaw naporinaw dya. Dawa, naypasngen do salapenaw ni Jesus a naychamirpirpir do kāmo na. Do nakapaydogod naranaw, inistorya na tabo naynamotan naw no nakasalid na sya.

³⁴ “Balāsang ko,” kānan Jesus, “maynamot do naka-panganohed mwaya, ki napyan ka. Ngay, mayam ka na, kan myan pakono dyimo kaydamnayan no kapangtokto, as kan mariribokan ka paba a maynamot do dawri a ganyit.”

³⁵ Ki do kadama paw ni Jesus a maychiychirin do mabakesaw, myan dana saw natoboy a yapo do bahay ni Jayro a makabata sya a kon da, “Nadiman danaw balāsang mwaw. Āngo paw ringgoran mo si Maistro?”

³⁶ Ki inkaskāso naban Jesus chirinaw no tobotoboyen saw, as basbāli a binata na di Jayro a kāna, “Mabakel kaba. Aryan mwabaw kapanganohed mwaya dyaken.”

³⁷ Do dawri, pinalobōsan paba ni Jesus kawnot daw no tawotawowaw, malaksid di Pedro, as kan siraw maykak-tehaw a sa Santiago kan Juan. ³⁸ Sinpangan na, do nakapakarapit daw do bahayaw ni Jayro, naboya ni Jesus rakohaw a riribok dan āro saw a tawotawo a maychatanyitanyis kan magdongdong-aw.

³⁹ Ki do nakasdep naw do bahayaw, inyahes na dyira a kāna, “Āngo pakalyak nyo a tomanyitanyis? Nadiman abaw nya balasitang, ta tod a nakaychek.”

⁴⁰ Ki chinamyeng das Jesus. Dawa, pinahbot na sa tabo tawotawowaw do bahayaw, as sira danaw inyapwan naw kan siraw nanawhen naw a tatdo nangay do kwartwaw no nadimanaw. ⁴¹ Sinpangan na, inigpet ni Jesus tanorwaw no balasitangaw, as nakaibahey na syad chirin da, “Talita kom!” No chakey na batahen, “Balasang ko, ibahey ko dyimo a maybangon ka!”

⁴² Ki insigida naybangon iyaw balasitangaw a dosi so tawen, as nakabidibidi na. Ki oltimo a chinasdaaw dan rarayayaw ni Jesus. ⁴³ Pinakaolit ni Jesus dyira a dyi da ibahebahey nya naporin do aran sino. Sinpangan na, inbahey na a pakanen daw balasitangaw.

6

Chaskeh Da si Jesus do Nasaret

(Mt. 13:53-58; Lk. 4:16-30)

¹ Sinpangan na, komnaro si Jesus do dawri a logar kan naybidi danad Nasaret a idi na, kan minonot sa dyaw nanawhen naw. ² Ki do Arawaw a Kapaynaynahah, nangay si Jesus a nangnanawo do sinagoga. Ki oltimo a nasdaawan aro saw a nangadngey sya, as kan binatabata da a kon da, “Dino paro nanghanghapan na tabo siras nyaya? Maypango nakapatak na so komwan a sirib, kan maypango kaparin na siras milagro saya? ³ Iyabawriw karpintirwaw a baro ni Maria, kan kakteh abawri da Santiago, Jose, Jodas, kan Simon? Asa pa, siraw kakakteh naw a mababakes, ki taywaran dyi sa omyan dya a masngen dyamen? Ay samna!” Nyaw binatabata dan nangadngeyaw di Jesus a nakoyid so aktokto a maynamot dya.

⁴ Dawa, initbay ni Jesus dyira a kana, “Iyaw propita no Dyos, ki anyiben da do aran dino a logar, malaksid do bokod na idi, kakabagyan, kan pamilya.”

⁵ Maynamot do kadēkey no kapanganohed da dya, pinarin nabaw aro a milagro do dawri, malaksid nakapalapa-paw naw so tanoro na dyirad papere saw a maganyit tan mapyan sa. ⁶ Chinasdaaw ni Jesus maynamot do dyi daw a panganohdan.

Sinpangan na, nangay si Jesus a nangnanawo do kadwan saw a idiidi do omdibonaw do dawri a yanan.

No Katoboy ni Jesus Siras Dosi Saw a Nanawhen Na

(Mt. 10:5-15; Lk. 9:1-6)

⁷ Do asaw a karaw do dawri, tinawagan sa ni Jesus asaw a poho kan dadwa nanawhen na, as nakatoboy na dyira taydodwa. Tinorohan na sas toray da a mangpaksyat so marahet saw a ispirito.

⁸ No inbilin ni Jesus dyira, ki mangyononot saba so aran āngo: kanen, bayon, mana kwarta do bolsa da, malaksid do sarokod da. ⁹ Binata na dyira a kāna, “Do kayam nyo, ki magsapatos kamo, kan mangyonot kamo abas aran āngo a pagsokatan nyo. ¹⁰ An myan iyaw ngayan nyo a idi, as myan mangrara dyinyo do bahay na, omyan kamo na daw mandad kakaro nyo do dawri a idi. ¹¹ As an makarapit kamo do idi a dya mangrawat dyinyo kan chaskeh daynyo a adngeyen, karwan nyo sa, as kan wakwaken nyo ahbek naw no nawri a idi do kokod nyo a pamaneknek nyo dyira a sira danaw makatoneng anchan madōsa sa.” Nawriw inbilin ni Jesus dyira.

¹² Do dawri, nangay dana saw nanawhen naw, kan inkaskasaba dad tawotawo a machita magbabāwi sad gatogatos da. ¹³ Pinaksyat daw āro a marahet a ispirito, as kan pinaptosan da saw maganyitaw so lana, ki napya sa.

*No Nakadimanaw ni Juan a Bawtista
(Mt. 14:1-12; Lk. 9:7-9)*

¹⁴ Sinpangan na, nadngeyan a tabo nyaya ni Āri Herodes,* ta nagdināmag danaw pinariparinaw ni Jesus do dawri a logar. No binata dan kadwan a tawo, ki “Iyaw si Juan a Bawtista a minirwa nabyay. As dawa, myan dyaw panakabalin a mamarin so komwan saw a milagro.”

¹⁵ As siraw kadwanaw, binata da a kon da, “Iyano si Elyas ah?” As myan paw nakabata sya a iya, ki asa propita a akmas propita saw do kaychowa.

¹⁶ Ki do nakadngeyaw syan Āri Herodes, inpapati na a kāna, “Oy! Iya si Juan a Bawtista a inpapotoh ko! Aysa, napagōngaraya!” ¹⁷ Nyayaw binatan Herodes maynamot ta iyaw nangpatiliw kan nangpabahod di Juan a sikakawar. Pinarin Herodes nya maynamot do nakapachikontraw ni Juan di Herodes do nakakabahay naw so ipag naw a si Herodyas a baket ni ādi nas Pilipi.

¹⁸ Ta do nakarahan, binata ni Juan di Herodes a kāna, “Malinteg abaw pinarin mwaya, ta sinodib mo baketaya ni ādi mo, kan myan pa sibibyay.” ¹⁹ Maynamot do dawri, inipsok ni Herodyas si Juan kan chakey na dimanen, ki maparin naba maynamot di Āri Herodes. ²⁰ Ta chamo ni Āri Herodes si Juan, ta chapatak na malinteg kan masantwan a tawo, dawa, inaywanan na maganay. Ki aran akma saw kapaybiybinakel ni Āri Herodes, chinakey na pa adngeyen chirinaw ni Juan.

* **6:14** 6:14 Iyaw nya a Āri Herodes, ki si Herodes Antipas. No āwag na, ki “Tetrako.” No toray na, ki akmay gobirnador. Mt. 14:1

²¹ Sinpangan na, do nakasilibraraw ni Āri Herodes so kompli na, ki rinara na sa tabo āpohen daw no gobyirno kan siraw matotohosaw a torayen soldādo kan siraw mabigbigbig saw a tawotawo do probinsya na a Galilya. Ki do dawri a silibrar, nachichwasan ni Herodyas gondāway na a mangipadiman si Juan.

²² Do nakatadaw no balāsangaw a anak ni Herodyas do salapen ni Āri Herodes, oltimo a chinahwahok ni Herodes kan siraw bisīta naw nya balāsang. Dawa, binatan Āri Herodes dya a kāna, “Akdawen mo chakey mo a akdawen, kan itoroh konchi dyimo.” ²³ Binata na pa a magkari, “Aran iyaw no kagodwayan pagāryan ko, an nawriw chakey mo a akdawen, ki itoroh ko.”

²⁴ Ki do nakahtotaw no balāsangaw, yangay na inyahes di ānang na an āngo iyaw akdawen nad Āri Herodes. Binatan ānang na a kāna, “Iyaw ohwaw ni Juan a Bawtista akdawen mo ah!”

²⁵ Naybabalay abaw balāsangaw a naypasngen di Āri Herodes, as nakakdaw na sya a kāna, “Changori, chakey kwa nanyeng a maiyangay dyaken iyaw ohwaw ni Juan a Bawtista a mapadatok do tatakan.”

²⁶ Maynamot do dawri, taywara chinaynyin aktokto no āryaw, ki maynamot ta inkari na kan myan pa saw bisita na, maparin na paba ibabāwi iyaw napabata naw do balāsangaw.

²⁷ Dawa, tinawagan Āri Herodes asaw a gwardya, as nakaimandar na sya a yangay na dyaw iyaw ohwaw ni Juan. Do dawri, komnaro iyaw gwardyaw a nangay a minpotoh si Juan a Bawtista do yanan naw do bahodan.

²⁸ Sinpangan na, inyangay naw ohwaw ni Juan a napadatok do tatakanaw, kan inparawat nad balāsangaw. As iya, ki inyangay nad ānang na.

²⁹ Sinpangan na, do nakadngey daw syan nanawhenaw ni Juan, yangay da inhap iyaw bangkay naw, as nakaitanem da sya. Komwan nakadiman Juan a Bawtista.

*Pakanen Sa ni Jesus Nasorok a Dadima Ribo a Tawo
(Mt. 14:13-21; Lk. 9:10-17; Jn. 6:1-14)*

³⁰ Do dawri, naybidi saw apostolisaw ni Jesus do nakayapwan da saw a matatarek a idiidi a nangayan da, kan inbahey da di Jesus tabo pinarin kan innanawo daw. ³¹ Ki maynamot ta matatādi saw tawotawo a mawara kan komaro do yanan daw, ki aran kakan da Jesus, ki naisanga da paba. Dawa, binata ni Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “Ngay, mangay tad matarek a logar a abos tawo tan makapaynahah

ta daw.”³² Do dawri, nayabang sa a nangay do logaraw a kabwan tawo.

³³ Ki āro saw tawotawo nakaboya so nakakaro daw kan nakailasin dyira. As dawa, nayyayo saw tawotawowaw a yapo do matatarek saw a idiidi a minbakhang sira. Sakbay a nakarapit sa Jesus kan siraw nanawhen naw do logaraw a kwanan da, myan dana sa mangnanayaw tawotawo saw.

³⁴ Do nakagchinaw ni Jesus do abangaw, naboya naw reprep saw a tawotawo kan taywaraw nakāsi na sira maynamot ta akma saw karniro a abo mangipastor sira. Dawa, insiknan naw nangnanawo so āro dyira.

³⁵ Ki do kamakoyab naranaw, naypasngen sa di Jesus nanawhen naw, as nakabata da sya a kon da, “Īto danayaw kasdep no araw kan abayaw pagyanan dan tawotawo saya do dya ranso.”³⁶ Dawa, payamen mo na saw tawotawowaya a mangay a gomātang so kanen dad masngen saya barbaryo.”

³⁷ Ki tinbay san Jesus a kāna, “Inyo manoroh so kanen da ah!”

Ki inyahes dan nanawhen naw a kon da “Samna! Chakey mori a mangay kami a gomātang so tināpay a balor no rinibrībo tan ipakan namen dyira?”

³⁸ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Papira paw myan a tināpay nyo? Yangay nyo pa chiban.”

Ki yangay da chiniban nanawhen na saw, as nakapaybidi dad Jesus, kan binata da dya a kāna, “Ari paw dadima dana katināpay kan dadwa among.”

³⁹ Ki inbilin ni Jesus dyira a paychakpekpehen da sa a maychadisdisnaw tawotawowaw do katamtamkanaw.

⁴⁰ Dawa, naychadisdisna saw tawotawowaw do katamtamkanaw. Myan saw tayisa gasot a nakpekpeh, kan myan saw taydidima poho.

⁴¹ Sinpangan na, inhap ni Jesus dadimaw a tināpay kan dadwaw a among, as nakatangay nad hanyit a nagyāman do Dyos. Sinpangan na, inakchikchid naw tināpayaw, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw tan idasar da dyirad tawotawo saw. Komwan pinarin na dyirad dadwaw a among tan maidatar dyira tabo.

⁴² Ki komninan sa tabo, kan nabsoy sa.

⁴³ Myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad asa poho kan dadwa kakalapay nabidin do tināpayaw kan amongaw.⁴⁴ As no bidang dan mahahakay lang a komninan do dawri, ki dadima a ribo.

*No Kayam ni Jesus do Hapotaw no Ranom
(Mt. 14:22-33; Jn. 6:16-21)*

⁴⁵ Do dawri, insigīda a pinayabang ni Jesus nanawhen na saw a mamtang a komwan do Betsayda, as pinaybidi na saw tawotawowaw do bahabahay da. ⁴⁶ Do nakapakayam daranaw, somnonget si Jesus do asaw a tokon a naydasal.

⁴⁷ Ki do kapaysarisari naranaw, maychatanyi danas Jesus do tokonaw, ki myan pad hobokaw no minangaw abangaw a nagloganan dan nanawhen naw. ⁴⁸ Natalamad na sa a malidyatan a mangawod maynamot ta songat daw salawsaw. Ki do kaparbangon naranaw, romnapit si Jesus dyira, kan nayam do hapotaw no ranom. Do dawri, akma na say habasan.

⁴⁹ Ki do nakaboya daw no nanawhen na saw si Jesus a myan a mayam do hapotaw no ranom, chināmo da kan nangagagay sa, ta no myan do aktokto da, iya, ki asa anyito. ⁵⁰ On, taywaraw nakamo da do nakaboya daw sya a tabo. Ki do dawri, nyeng a naychirin si Jesus dyira a kāna, "Patoreden nyo aktokto nyo! Mamo kamo aba, ta yaken si Jesus."

⁵¹ Sinpangan na, somnakay si Jesus do abang daw, ki nyeng a nangheteng. Taywaraw nakaklat dan nanawhen naw. ⁵² On, komwan sa a maynamot ta aran tayoka a naboya daw no nakapayparo nas tināpayaw, ki alit na natokod dabaw kabīlegaw ni Jesus, ta matwa paw aktokto da.

*No Kangayaw ni Jesus do Genesaret a Tana
(Mt. 14:34-36)*

⁵³ Do nakapakabtang daranaw, nakadok sa Jesus do tana a Genesaret, kan in-gwarni da daw abang daw. ⁵⁴ Sinpangan na do nakapakagchin daranaw, nanyeng da nailasin si Jesus no tawotawo saw. ⁵⁵ Dawa, naychapayapayayo saw tawotawowaw a nangay dyirad matatarek saw a idi do dawri a logar, as nakakpeh da siras maganyitaw, kan inisiw da sa inyangay do yananaw ni Jesus. ⁵⁶ Do aran dino a nangayan Jesus a akmas porporok da saw, barbaryo da saw, kan siraw idiidi daw, ki naiyangay saw maganyitaw do paglaktakwan saw, as kan nachikakaāsi sa dya a aran iya lang sayranaw no laylay naw masalid da no maganyit saw tan mapyan sa. Do dawri, tabo san nakasalidaw, ki mapyan dana sa.

7

*No Kapachikontra ni Jesus do Nanawo Daw no Parisyo
(Mt. 15:1-9)*

¹ Myan paw nayypisa do asa karaw, naychipeh sa do yananaw ni Jesus siraw kadwan saw a Parisyo kan mangnanawo saw so linteg a yapo do Jerosalem. ² Do dawri, nadlaw da siraw kadwan saw a nanawhen ni Jesus a dya monot do dadakay dan Jodyo do kapaybanaw sakbay no kakan. ³ Ta siraw Parisyowaw kan tabo saw Jodyowaw, ki inanohdan daw dadakay saya, ta nawriw inpatāwid dan inyaynyapwan da saw a koman saba, an dyi da manma kapyāhen maybanaw, ⁴ kan koman saba so aran āngo a yapo do chindaan, an dyi da pa manma warsyan so ranom inawan da. Āro paw kadwan a anohdan da dadakay da no kapoonan da saw a akmas kapanoyas so bāso, banga, kan siraw longlonganaw a bronsi.

⁵ Dawa, maynamot do dyaya dadakay da, inyahes dan Parisyowaw kan siraw mangnanawowaw so linteg di Jesus a kon da, “Āngo ta dyi sa manganohed nanawhen mwaya do dadakay dan kapoonan ta, ta kapyahen dabayaw maybanaw sakbay a koman sa?”

⁶ Ki inatbay san Jesus a kāna, “Maysinsīsingpet kamwaya! Oyod sawen binata ni Āpo Dyos a maynamot dyinyo do inpapadto na di propīta Isayas a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “‘Siraw nya tawotawo, dayāwen da yaken do dangoy da, ki mabawaw aktokto da dyaken.

⁷ Abaw sīrbin kaidaydāyaw da dyaken, ta inanawo daw linteg a pinarin tawo, kan batahen da a iyaw oyod a bilin no Dyos.’* ”

⁸ “Komwan kamo sichangori, ki ninonolay nyo bilinaw no Dyos, kan nawri danayaw anohdan nyo dadakayaw a inpatāwid no tawo.”

⁹ Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, “Masisīrib kamwaya a magpambar do nakapawadin nyos bilin no Dyos tan mawnonotan nyo inpatāwid daw no kapoonan nyo. ¹⁰ Ta chiban nyo intolasaw ni Moyses a kāna, ‘Dayāwen mo sa āmang mo kan ānang mo. As no aran sino a mangibahey so marahet a maynamot do inyapwan na, ki machita dimanen nyo.’ ¹¹ Ki no inanawo nyowaya, ki matarekaya. Batahen nyowaya a an myan iyaw no maisidong no tawo do inyapwan na, ki maparin a dyi na itoroh. On, tod na ipambar a batahen dyira a iyaw isidong naw dyira, ki mabata a ‘Korban’.” No chakey na batahen korban, ki “naikari a naidāton do Dyos.” ¹² “Ki do dyaya a inanawo nyo, ki palobōsan nyo pabaya sidongan na saw inyapwan na. ¹³ On, maynamotaya do komwan saya

* 7:7 7:7 Isa. 29:13

a nanawo a natawid nyo, ninonolay nyo nayaw chirin no Dyos. Samna! Āro pa sayaw komwan a pariparinen nyo.”

Maypāngo Nakapakagatos no Tawo

(Mt. 15:10-20)

¹⁴ Do dawri, pinaypasngen san Jesus tawotawo saw dya, as kan binata na dyira a kāna, “Adngeyen nyo yaken, inyo a tabo, kan iktokto nyo a maganay tan maawātan nyo batahen kwaya. ¹⁵ Makagatos abaw tawo do isobo na, an dya iyaw marahetaw a kapangtokto na a ihwa no dangoy na. [¹⁶ Changori, inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah!”]†

¹⁷ Do nakakaro danaw ni Jesus siras tawotawowaw, somindep danad bahayaw. Ki do dawri inyahes dan nanawhen naw an āngo iyaw no chakey a batahen no pangarīgan naw. ¹⁸ Ki binatan Jesus dyira, “Aran inyo, ki naawātan nyo pabawri? Chiban nyo kanen a isobo nyo. Taywaran pakagatosan nawri? ¹⁹ Somdep abaw nawri do aktokto, an dya do bodek, as kan maipoha anchi.” No chakey a batahen ni Jesus, ki maparin a kanen aran āngo a kītan makan, kan pakagatosan aba.

²⁰ Sinpangan na, tinongtong ni Jesus nangibahey sya a kāna, “No mohtot do pangtoktwan no tawo iyaw nawriw pakagatosan. ²¹ On, no pangtoktwan tawo, ki nawriw paypātobwan paygatosan a akmas marahet a kapangtokto, kapaychakatekateh a machoknod, kapanakanakaw, kapangdiman, kapachikamalāla, ²² kapayāgom, kapamarin so marahet, kan kapangoskōsit, kaderrep, kaimon, kapamaraherahet, kakospag, as kan abos arang a kaparin.

²³ “Tabo san nyaya, ki yapo sad kapangtokto no tawo, as kan siraw nyayaw mapaygatos.”

No Saray no Asa Mabakes a Yapo do Penisya

(Mt. 15:21-28)

²⁴ Do nakakarwaw ni Jesus do dawri a logar, ki nangay do logaraw a masngen do syodad nad Tiro, kan nachiyān do asaw a bahay daw. Do dawri, chaskeh na a myan makapatak sya, ki alit na napatakan dan tawotawo.

²⁵ Sinpangan na, myan asa a mabakes a myan so balasītang a intorayan marahet a ispirito. Do nakadāmag naw a myan dana si Jesus, nyeng a nangay kan naydogod do salapen naw. ²⁶ Do dawri, nachikakaāsi di Jesus a paksyaten naw marahetaw a ispirito a nangitoray so anak naw. Ki iyaw nya mabakes, Jodyo aba, ta nayanak do Penisya do Sirya a tana, kan Griego iyaw no chirin na.

† 7:16 7:16 Abaw nya birsikolo do kadwan saw a manyoskripto do chirin Griego. Mk. 4:9

²⁷ Sinpangan na, initbay ni Jesus dyaw no nyaya pangarigan a kāna, “Machita pakanen a manmaw adedekey, ta maparin aba sodiben kanen daw a ipakan dyirad chito.”

²⁸ “Na, oyod mo Āpo nawri,” initbay no mabakesaw. “Ki aran siraw chito do ohbwaw no lamisaan, ki dididen dabawriw mapaychahesday daw no adedekey an koman sa?”

²⁹ Ki inatbay ni Jesus a kāna, “Maynamot do atbay mwaya, maparin mo naw maybidi, ta komnaro danaw marahetaw a ispirito do anak mwaw.”

³⁰ Do dawri, naybidi danaw mabakesaw. Ki do nakasabat naranaw, naboya naw anak naw a myan a maypoktad kan napyana, ta komnaro danaw marahetaw a ispirito dya.

Pyahen ni Jesus Toleng kan Omel a Mahakay

³¹ Sinpangan na, komnaro sa Jesus do Tiro, kan nayam sa do Sidon a kominwan do Minangaw a Galilya a nandad nakapakarapit da do probinsya a Dekapolis. ³² Ki do dawri, myan saw nangyangay di Jesus so asa a mahakay a toleng kan dya makabnek. Nachikakaāsi sad Jesus a aran tod na palapawan so tanoro na tan mapyan nya mahakay. ³³ Ki no pinarin Jesus, pinachibawa na dyirad tawotawowaw. Sinpangan na, pinaseseng na saw kamanongdo naw do tadyinya na saw no mahakayaw. Katayoka no nawri, napapot so chipa nad kamanongdo naw, as nakasalid nas ridaw no mahakayaw. ³⁴ Tinangay ni Jesus hanyit, kan minawa so marahem, as nakabata na syad chirin da, “Eppata!” No chakey na batahen, ki “Manyiwang ka!” ³⁵ Do dawri, nyeng a nakadngey, as nakabnek mahakayaw, kan arabaw balibad na maychirin.

³⁶ Ki maynamot do nyaya a namarin, binata ni Jesus a abaw pangibaheyan das nyaya. Ki an māngo nakabilin sira ni Jesus, mangamangay paw nakaipadpadāmag da sya.

³⁷ Tabo san nakadngeyaw so nyaya dāmag, taywaraw nakaklat da, kan binatabata da a kon da, “Ay, oyod sawen a maganay a tabo pariparinen na! Ta aran sirayaw tolengaya, ki mapakadngey na saya, kan aran sirayaw dyaya makapaychirin, ki mapaylilyak na saya.”

8

Pakanen Sa ni Jesus Nasorok a Apat a Ribo a Tawo (Mt. 15:32-39)

¹ Do dawri, āro dana saw naychipeh a tawotawo do yananaw ni Jesus. Maynamot ta arabaw kanen da, tinawagan ni Jesus siraw nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, ² “Chāsi ko sayaw nyaya tawotawo, ta napatawsan

dana sayas bahon da, kan tatdo danaya karaw da dyaten do dya. ³ An paybidihen ko sa a mapteng, angwan mahohed kadwan do rarahan, ta mabawayaw sabatan dan kadwan dyira.”

⁴ Ki initbay dan nanawhen naw a kon da, “On, ki, ayya! Panghanghapan tas kanen dad nayraranswan taya? Chapakan tawri sira tabo?”

⁵ Ki inyahes ni Jesus dyira a kāna, “Papira paw tināpay nyowaya?”

Ki initbay da, “Ari paw papito dana.”

⁶ Do dawri, inbilin ni Jesus dyirad tawotawowaw a maychadisdisna sa do tana. Sinpangan na, inhap na saw papito saw a tināpay, as nakapagyāman na di Āpo Dyos. Ki do nakatayoka naw, inakchikchid na, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw tan idasar da dyirad tawotawo saw. Ki pinarin daw akmas inbilinaw ni Jesus.

⁷ Do dawri, myan papere a dedekey a natapan a among. Nagyāman si Jesus di Āpo Dyos a maynamot do dyaya, as nakaibahey na sya dyirad nanawhen naw a irāman da idasar dyirad tawotawowaw.

⁸ Komninan sa tabo tawotawo saw, as kan nabsoy sa. Sinpangan na, myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad papito a kakalapay nabidin do nakchikchidaw a tināpay kan among.

⁹ Do dawri, myan sa ngataw apat a rībo a tawotawo a komninan daw. Sinpangan na, pinaybidi dana san Jesus.

¹⁰ Do nakayam daw, nanyeng a naglogan sa Jesus kan siraw nanawhen naw do abangaw a kominwan do sakop naw do idyaw a Dalmanota.

*No Kapanahaheh Dan Parisyowaw di Jesus
(Mt. 16:1-4; Lk. 12:54-56)*

¹¹ Do nakawara daw do dawri, yangay da sinogal no kadwan saw a Parisyo si Jesus. Inakdaw da pa dya a mapaboyas milagro tan sōoten da an iya, ki yapo di Āpo Dyos mana engga.

¹² Maynamot do dawri a inakdaw da, chinaynyin aktokton Jesus. As dawa, minnawa so marahem, as nakabata na sya dyira a kāna, “Āngo ta mangdaw nya kapotōtan so milagro? Oyod nya ibahey ko dyinyo a abanchi a polos maitoroh do dya kapotōtan!”

¹³ Do dawri, kinarwan na sa, as kan minirwa naglogan do abangaw a namtang a nangay do kabtangaw no minangaw.

*No Pangarig ni Jesus a Maynamot Dyirad Parisyowaw
(Mt. 16:5-12)*

¹⁴ Ki do dawri, nawayakan dan nanawhen naw naybahon, malaksid do asaw lang a tināpay a myan dyira do abangaw. ¹⁵ Sinpangan na, binata ni Jesus dyiraw no nya pangarigan a kāna, “Magannad kamo do yapo daw no Parisyo saw kan yapo ni Āri Herodes.”

¹⁶ Do nakaibaheyaw ni Jesus so nya, nagsasarīta saw nanawhen naw, kan binata da a kon da, “Komwanayaw batan Jesus, ata abayaw tināpay ta.”

¹⁷ Ki nadlaw ni Jesus iyaw no kapagsasarīta daw, as dawa, inyahes na dyira a kāna, “Ay samna! Āngo ta nawriw pagsasaritāan nyo kabon tināpay nyo? Ari kamo pawri a dya makaboya mana ari nyo pawri a dya maawātan? Napangayan nyos aktokto nyo? ¹⁸ Myanayaw mata nyo, ki makaboya kamo abawri? As myanayaw tadyinya nyo, ki bitor kamori? Manakem nyo pabawriw no nakapayparwaw no tināpay kan natapan a among? ¹⁹ Do nakakchikchid kwaw so dadimaw a tināpay a kinan dan dadimaw a rībo a mahahakay, papira kakalapay panda a kinonokon nyo?”

Ki initbay das Jesus a kon da, “Nakakonokon kami paw so asa poho kan dadwa kakalapay.”

²⁰ Sinpangan na, binata pan Jesus a kāna, “Naon, as kan do nakakchikchid kwaw so papitwaw a tināpay a kinan dan apataw a rībo a tawotawo, papira kakalapay panda a kinonokon nyo?”

Ki initbay da, “Myan paw papito a kakalapay.”

²¹ Do dawri, binata ni Jesus dyira a kāna, “Na, nyawen! Ari kam pawri a dya makaawat?”

Pyahen ni Jesus Bolsekaw a Mahakay do Betsayda

²² Do nakawara daw da Jesus do Betsayda, myan saw nangyangay so mahakay a bolsek kan nachikakaāsi sad Jesus a saliden na tan mapyan mahakayaw.

²³ Sinpangan na, kinaday ni Jesus iyaw no bolsekaw, as nakaihtot na syad gaganaw no idi. Do dawri, chinipan naw mataw no bolsekaw, as pinalapaw naw tanoro na dya, as kan nakaiyahes na sya dya a kāna, “Ariw maboya mo?”

²⁴ Ki inwaras no mahakayaw kapanyideb na, as nakabata na sya a kāna, “On, makaboya ako nayas tawotawo, ki akma sayaw kayokayo a mayam.”

²⁵ Do dawri, minirwa sinalid ni Jesus iyaw no mataw no bolsekaw. Inmochideng no mahakayaw mata naw, ki napyan kan malawag danaw kapanyideb na.

²⁶ Sinpangan na, pinasabat ni Jesus, kan binilin na a kāna, “Taros ka na somabat ah, as kan somibah ka pabad idi.”

Paneknekan ni Pedro Maynamot di Jesus

(Mt. 16:13-20; Lk. 9:18-21)

²⁷ Do dawri, komnaro sa Jesus kan siraw nanawhen naw do Galilya a nangay do barbaryo saw a omdibon do Sesarea Pilipos. Do kayan da paw do rarahan, inyahes ni Jesus nya dyirad nanawhen naw a kāna, “Ibahey nyo pa dyaken an sino ako do kapangtokto dan tawotawo.”

²⁸ Initbay da dya a kon da, “Na, binata daw no kadwan a imo kono si Juan a Bawtista a minirwa nabyay, kan myan paw nakabata sya a imos Elyas. As siraw kadwan saw, ki batahen daw a asa ka kono a propita ni Apo Dyos do kaychowa a minirwa nabyay.”

²⁹ “Ki inyo,” inyahes ni Jesus dyira, “sino ako do kapangtokto nyo?”

Ki initbay ni Pedro a kāna, “Namna! Taywaran dya imos Kristo?”*

³⁰ Do dawri, mainget a inbilin ni Jesus dyira a dyi da ibahebahey do aran sino a maynamotaw do kadyos na.

No Kaipakatoneng ni Jesus so Kadiman kan Kapagōngar Na

(Mt. 16:21-28; Lk. 9:22-27)

³¹ Do dawri, insiknan ni Jesus a inanawo dyirad nanawhen naw a machita a rahanen no Tawo a Yapod Hanyit iyaw kalidyalidyat. Siranchiw panglakayen saw kan siraw matotohos saw a papādi kan siraw no mangnanawowaw so linteg, ki ipsok danchi, as kan iparawat danchi a madiman. Ki makarahan iyaw tatdo a karaw, ki mirwanchi a mabyay. ³² Ki maynamot ta malawag a inbahey ni Jesus maynamot do kadiman naya, pinachibawa ni Pedro so dēkey, as nakailyak na sya. ³³ Ki inidit ni Jesus saw no nanawhen naw, as nakapaydabdab nad Pedro. Inbahey na dya a kāna, “Komaro ka dyam Satanas, ta nawryayaw iktokto mo chakey no tawotawo; iyabayaw chakey no Dyos!”

³⁴ Sinpangan na, tinawagan san Jesus tawotawowaw kan siraw no nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “No aran sino a makey a monot dyaken, ki machita a penpenen naw chakey na, isabhay naw kros na, as kawnot na dyaken. ³⁵ Ta no sino a mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken kan kaiwaras nas Maganay a Dāmag, myan anchiw byay na abos pandan a itoroh anchi no Dyos dya. ³⁶ Ta aryoriw magon-gona no tawo a

* **8:29** 8:29 “Kristo” mana “Mesias” a iyaw Mangisalākan so tawotawo a inkari no Dyos.

madyira na tabo iyaw no myan do lōbongaya, ki mabo naw byay na abos pandan do impyirno? Polos! ³⁷ On, ta aryoriw maitoroh no asa tawo a panādi so byay na? Polos! ³⁸ No mangyasnek dyaken kan iyaw chirin ko do salapen tawotawo saya sichangori a nailabay do gatos kan managdaydāyaw do didyosen, ki pachisnek konchi anchan mawara ko. On, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki pachisnek konchi anchan mawara ko a mangipaboya so dayag ni Āmang ko, kan pachirayayan da pan masantwan saw a anghilis." Nawriw no binatan Jesus.

9

¹ Binata na pa dyira a kāna, "Oyod nyaya ibahey ko dyinyo a siraw kadwan saya dyinyo dya sichangori, ki madiman sabanchi a mandad kaboya das pagtorayan ni Āpo Dyos kontodo panakabalin na."

No Kapagbalbaliw no Inawan ni Jesus
(Mt. 17:1-13; Lk. 9:28-36)

² Nakapakarahanaw no anem a karaw, inhap ni Jesus sa Pedro, Santiago, kan si Juan a sira lang, kan somnonget sa do asaw a matohos a token. Do nakapakarapit daranaw daw, nyiknyinan a nagbalbaliw inawanaw ni Jesus do salapen da. ³ Somnileng laylay naw, as kan oltimo a makapoyat kaydak na. Aba polos makapanyidak do dya tana so akmas kaydakaw no laylay naw.

⁴ Sinpangan na, nagparang saw dadwaw a pachirawatan Āpo Dyos kaychowa a sa Elyas kan Moyses, kan myan sa machisarsarīta di Jesus.

⁵ Ki binata ni Pedro di Jesus, "Maistro, ay, angwa kagāsāt no kayan taya dya! Maganay ngata an mamarin Kamis tatdo a bengbeng: asa dyimo, asad Moyses, kan asad Elyas."

⁶ Naychaychawawan Pedro a napabataw nya, ta chapatak naba polos an āngo kosto a ichirin na maynamot do taywaraw a nakamo da.

⁷ Sinpangan na, nyiknyinan a inabongan sa no demdem, kan myan timek a yapo do demdemaw a naychirin a kāna, "Iyaw nyaw Anak ko a oyod kos chadaw. Adngeyen nyo ibahey na!"

⁸ Nanyeng da inwaras kapanyideb da, ki abaw matarek a naboya da, an dyas Jesus a maychatanyi.

⁹ Do kawsok daranaw, inbilin Jesus dyira a dyi da ibahebahey naboya daw do aran sino a mandad kapagōngar naw anchi no Tawowaw a Yapod Hanyit.

¹⁰ Do dawri, kinapikapya daw nawri a bilin ni Jesus dyira, ki alit na a naysin-iiyahes sa an āngo chakey na batahen kapidirwa naya mabyay.

¹¹ Inyahes dad Jesus a kon da, “Na, āngo paro batan da sya no mangnanawowaya so linteg a machita manma mangay si Elyas sakbay a mangay si Kristo?”

¹² “Naon,” initlebay ni Jesus. “Kosto nawri a kapangnanawo da a mangay a manmas Elyas, kan pagsagānaen naw aktokto dan tawotawo. Ki nawri aba lang, ta myan paw naitolas do Masantwan a Tolas a maynamot dyaken a machita a lidyalityaten kan oyawen da yaken a Tawo a Yapod Hanyit. ¹³ Ki ibahey ko dyinyo a nangay danas Elyas,* kan pinarin da dyaw aran āngo a chinakey da a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a maynamot dya.”

*No Adekeyaw a Sindep no Marahet a Ispirito
(Mt. 17:14-21; Lk. 9:37-43a)*

¹⁴ Do nakapaybidyaw ni Jesus kan siraw tatdwaw a kinayrayay na do yanan daw no nabidinaw a nanawhen na, naboya da saw arwaw a tawotawo daw. Myan pa daw tomaytayisa saw a mangnanawo so linteg a machisopsopyat dyirad nanawhenaw. ¹⁵ Sinpangan na, do nakaboya daw no tawotawowaw si Jesus, akma say dya domninad tana, kan nanyeng sa naychapayapayayo a nangay a nangpadāyaw sya.

¹⁶ Ki inyahes ni Jesus dyira a kāna, “Āngo pachisopyat nyo dyira?”

¹⁷ “Mo Maistro,” initlebay no asaw dyirad tawotawo saw daw, “aryaw dyaw baro kwaw a inyangay ko dyimo. Pinagomelaw ngamin nangitorayaw sya marahet a ispirito.

¹⁸ An somrwaw marahetaw a ispirito a lomnogan dya, ki dipodiporisen naw, as kahabotab no dangoy na kan mayngaletnget paw, as kaksiw na. Chindaw ko naw dyirad nanawhen mwaya a paksyaten da, ki mapakaro dabaw a polos.”

¹⁹ Do dawri, initlebay ni Jesus dyira a kāna, “Inyo kapotōtan a abos anohed, anchan āngo kapanganohed nyo a aran nahay ako na minyan dyinyo? Māngo pas kahay kaan-ānos ko dyinyo? Yangay nyo pa dyaken adekeyaya!”

²⁰ Sinpangan na, pinasngen da dyaw adekeyaw. Ki do nakaboyaw no marahetaw a ispirito si Jesus, pinaychamir-pirpir naw adekeyaw, kan nalbad tana a nadipodiporis a homotahotab so dangoy.

* **9:13** 9:13 Si Juan a Bawtista chakey na batahen do dya.

²¹ Inyahes ni Jesus do āmangaw no adekeyaw a kāna, “Kāngo paw nakapangrogin nyaya a mapariparin dya?”

Ki tinbay no āmangaw no adekeyaw a kāna, “Nakayapo paw do kadēkey na. ²² Masanyibaw a pakbongen no marahetaw a ispirito anak kwaya do apoy kan ahmesen naw do ranom tan rārayawen na. As dawa, machikakaāsi ako dyimo a chāsi kan sidongan mo pa yamen an arā mwa maparin.”

²³ Sinpangan na, binatan Jesus a kāna, “Āngo ta batahen mo a, ‘An maparin mo’? Aran āngo a parinen, ki maparin tawo a myan so anohed do Dyos.”

²⁴ Ki nyeng a binatan āmangaw no adekey a kāna, “Manganohed ako, ki sidongan mo pa yaken do pagkorāngan ko!”

²⁵ Do nakaboyaw ni Jesus a omaribongbong saw tawotawo saw, minandaran naw marahetaw a ispirito a kāna, “Imo a ispirito a napagtoleng kan napagomel so adekeyaya, mohtot ka do dawri a adekey kan paybidyan mo paba polos.”

²⁶ Do dawri, nangagay marahetaw a ispirito, as kan naypataywaraw nakapaychampirpirpir nas adekeyaw, as kan do dawri, minohtot. Ki do nakapakahtot naranaw, akma danaw bangkay adekeyaw, as kan āro nakabata sya a nadiman dana.

²⁷ Ki inigpet ni Jesus tanorwaw no adekeyaw, as nakabangon na sya, kan naytēnek adekeyaw.

²⁸ Ki do nakapakasdep daranaw da Jesus kan siraw nanawhen naw do bahayaw, inyahes dan nanawhen naw so malimed a kon da, “Āngo ta napaksyat namen abaw marahetaw a ispirito?”

²⁹ Ki tinbay san Jesus a kāna, “Mapaksyat abaw komwanaya marahet a ispirito, an dya manmaw kaipasnek nyo so kapaydasal nyo do Dyos.”

No Maynamot do Nakadiman kan Nakapagōngaraw ni Jesus

(Mt. 17:22-23; Lk. 9:43b-45)

³⁰ Do dawri, komnaro dana sa Jesus kan siraw nanawhen naw daw, kan kinelsat dad Galilya. Chakey ni Jesus a dyi da mapatakan tawotawowaw yanan da, ³¹ ta madama na inanawo nyaya dyirad nanawhen naw a kāna, “Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki mahayak paba maiparawat dyirad tawotawo a omdiman dyaken. Ki aran komwan, mirwa akonchi a mabyay do chatatdo naw a karaw.”

³² Ki do dawri, maawātan daban nanawhen naw nyaya a inbahey na dyira, as kan chamo daw manahes dya an āngo chakey naw a batahen.

No Kasisitaan do Pagtorayan no Dyos

(Mt. 18:1-5; Lk. 9:46-48)

³³ Sinpangan na, nakarapit sa do idyaw a Kapernaom. Do nakapakasdep danaw ni Jesus do bahayaw, inyahes na dyirad nanawhen naw a kāna, “Āngo kaychiw pagsosopyatan nyowaw do rarahan?”

³⁴ Ki naychalilyak saba, ta do kayan daw do rarahan nawriw nagsosopyatan da an sino dyiraw kasisitaan.

³⁵ Do dawri, naydisna si Jesus, as nakatawag na siras asa pohwaw kan dadwa nanawhen na, as nakabata na sya dyira a kāna, “No magkalikāgom a manma, machita a iyaw kapanawdyan kan magsirbi dyirad tabo tawotawo.”

³⁶ Sinpangan na, nanghap si Jesus so asa adekey, as nakapatēnek na sya do kahahatangan daw. Sinpangan na, kinepkep na, as nakabata na sya dyira a kāna, ³⁷ “No aran sino a mangrawat so mabodis so saad a akmas nyaya adekey a maynamot do kapanganohed na dyaken, yaken rawaten na. As no aran sino a mangrawat dyaken, yaken aba lang rawaten na, an dyi pa iyaw nanoboyaw dyaken.”

No Dya Machikontra, ki Machirārayay

(Lk. 9:49-50)

³⁸ Binata ni Juan di Jesus a kāna, “Mo Maistro, naboya namenaw asaw a tawo a napaksyat so marahet saw a ispirito a maynamot do kaosar nas ngaran mo, ki binaywan namen, ata, rārayay tabaya.”

³⁹ Ki binata ni Jesus a kāna, “Baywan nyo aba, ta an myan makaparin so milagro a maynamot do kaosar nas ngaran ko, maparin naba a pasaronwan so maikontra dyaken. ⁴⁰ No dya machikontra dyaten, ki rārayay taw nawri. ⁴¹ No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod a aran sino a mapaynom dyinyo so asa kabaso a ranom maynamot ta dyira naynyo ni Kristo, syrto a gon-gonaan anchiw nawri a tawo.”

Siraw Pakayapwan Kapaygatos

(Mt. 18:6-9; Lk. 17:1-2)

⁴² Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “No aran sino a mangsolisog tan makagatos aran asa lang dyirad nyaya mawnged pa so kapanganohed dyaken, ki maganaganay pa adayo an mapaytanan so rakoh a bato a gilingan lagaw naw, as kaitapwak syad tāw. ⁴³ As dawa, an tanoro mwaw pakayapwan kapaygatos mo, akteben mo. Maganaganay an pokol ka a somdep do hanyit kan iyaw myanaw dadwa tanoro mo a maitapwak do impyirno a yanan apoy a dya mawsepan. [⁴⁴ Do dawri, madiman

sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.][†] ⁴⁵ Ki an iyaw kokod mwaw pakayapwan pakachichadan mo do kapaygatos, akteben mo! Maganaganay an piday ka a somdep do abos pandan a byay kan myanaw so dadwa a kokod a maitapwak do impyirno. [⁴⁶ Do dawri, madiman sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.] ⁴⁷ An iyaw mata mwayaw pakayapwan kapaygatos mo, hawhawen mo. Maganaganay a bolsek ka a somdep do pagtorayan no Dyos kan myanaw so dadwa mata a maitapwak do impyirno. ⁴⁸ Do dawri, madiman sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.

⁴⁹ “Oyod a myan kalidyatan a pasaren tabo tawotawo a nawriw mapaganay so dadakay da a akmas apoyaw kan asin a mapaganay so taham no ichan. ⁵⁰ Oyod a masirbiw asin, ki an tomnabang, maybidi pawriw payit naw? Dawa, iktokto nyo chakey a batahen asinaya, as kan sikakapya kamo tan myan kapagtotōnos nyo.” Nawriw binatan Jesos dyira.

10

No Kapaychabahay kan Kapaysyay (Mt. 19:1-12; Lk. 16:18)

¹ Do dawri, komnaro dana daw si Jesos, as nangay do probinsya a Jodya. Sinpangan na, namtang do Oksong a Jordan. Ki do nakapamtang naw daw, minirwa dana saw reprepaw a tawotawo a naychipeh do yanan naw. Do dawri, ninanawo na sa a akmas sīgodaw a pariparinen na.

² Sinpangan na, naypasngen di Jesos kadwan saw a Parisyo tan sōoten da. Inyahes da dya an maipalōbos do linteg an pasyayen mahakay kabahay na?

³ Ki inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Āngo inbilin Moyses dyinyo?”

⁴ “Na, inpalōbosaw ni Moyses. Basta maytolas mahakayaw so pakaboyan a maysyay sa, as kapayam naranas baket naw,” binata da.

⁵ Ki tinbay san Jesos, “On, maynamot do katwayan oho nyo, nawriw intolasanaw ni Moyses so nawri a bilin. ⁶ Ki no pinarin napaytawo do nakapamarswa na, pinarin na sa mahakay kan mabakes. ⁷ Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Dawa, nyaw paynamotan na a karwan mahakay āmang kan ānang na an machikabahay. Tan komwan, komplito kapayrapa da kan baket na, ⁸ as kan sira

[†] **9:44** 9:44No birsikolo 44 kan 46, ki aba do chirin Griego do kadwan saw a manyoskripto. Siraw nyaya, ki pariho do 9:48.

dadwa, ki mayparin dana sa asa bayo a pamilya.* 9 As dawa, no pinayrapan Dyos a pinayparin a asa, dyi pakono a paysyayen tawo.”

10 Do nakapaybidi darana da Jesus do bahayaw, inyahes dan nanawhen naw maynamot do dyaya. 11 Ki tinbay sa ni Jesus a kāna, “No aran sino a mapasyay so baket na, as mangabahay so matarek, ki makagatos do baket naw a nanma so kapachikamalāla. 12 Komwan iyaw mabakes a mapasyay so lakay na, as kapachikabahay nad matarek, makagatos do nanomaw a lakay na so kapachikamalāla.”

No Kabindisyon ni Jesus Siras Adedekey

(Mt. 19:13-15; Lk. 18:15-17)

13 Myan paw nappisa do asa karaw, nangyangay sa di Jesus so adedekey da tan saliden na sa a bindisyonan. Ki siraw nanawhen naw, pinaydabdab da sa. 14 Ki do nakaboyaw sya ni Jesus so nawri a pinarin dan nanawhen naw, ki nakasoli, kan binata na dyira a kāna, “Palobōsan nyo saw adedekey saya a mangay dyaken, kan baywan nyo saba, ta siraw akma syay a adedekey akin dyira so pagtorayan no Dyos. 15 No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a dya machiyengay so kapangrawat so pagtorayan no Dyos a akmas kapangrawataw no nya saya adedekey, sigorādo a mairāman abanchi daw.”

16 Sinpangan na, tinayitayisa na sa kinepkep adedekeyaw. Pinalapaw naw tanoro naw dyira, as nakabindisyon na sira.

No Baknang a Tawo

(Mt. 19:16-30; Lk. 18:18-30)

17 Do kapagrobwataw ni Jesus a komaro daw, myan asa mahakay a nappayo a nangay dya. Naydogod do salapenaw ni Jesus, as nakaiyahes na sya dya a kāna, “Mo maganay a Maistro! Āngo machita a parinen ko tan madyira ko byay a abos pandan?”

18 Ki binata ni Jesus dya a kāna, “Āngo ta pangaranan mo yaken so maganay? Abaw maganay, an dya iya lang Dyos. 19 Chapatak mo na saw bilbilinaw do linteg: ‘Mangdiman kaba, machikamalāla kaba, manakanakaw kaba, mangipaneknek kabas bayataw, magkōsit kaba, as kan dayāwen mo saw inyapwan mo saw.’”†

20 “Na, Maistro, yapo pa do kadēkey ko, ki tinongtongpal ko na sa tabo nyaya bilbilin,” initbay no mahakayaw.

21 Ki naayatan si Jesus a nangperreng sya. Sinpangan na, binata na dya a kāna, “Ari paw asa pagkorāngan mo.

* 10:8 10:8 Gen. 2:24; Mt. 19:5; 1 Kor. 6:16; Epe. 5:31 † 10:19 10:19 Eks. 20:12-16; Deot. 5:16-20

Yangay mwa ilāko kinabaknang mwaw, as kaitoroh mo sya dyirad mapopobri saw so naglakwan mwaw tan myan anchiw kinabaknang mod hanyit. Katayoka na, monot ka dyaken.”

²² Ki do nakaichirinaw ni Jesus so nyaya, naopay mahakayaw, as kan nagmamayo a komnaro daw maynamot ta taywaras kabaknang.

²³ Do dawri, inwaras ni Jesus nanyideb, as nakabata na sya dyirad nanawhen naw a kāna, “Ay, āngonchya kalidyat no myan sayas kinabaknang a somdep do pagtorayan no Dyos!”

²⁴ Chinasdaaw dan nanawhen naw a maynamot do dyaya chinirin na, ki tinongtong ni Jesus a binata, “Ay, inyo a anak ko, iyaw kapakasdep do pagtorayan no Dyos, ki oyod nas kalidyat! ²⁵ Maydaydamnay kapayhawos no binyay a kamilyo do wayan rayem kan kasdep no mabaknang do pagtorayan no Dyos.”

²⁶ Maynamot do dawri a chinirin Jesus, ki taywaraw kapakasdaaw da, as kan napenpen dabaw dangoy da a nangiyahes sya a kon da, “Na, an komwan, sino dana paronchiw maisalākan?”

²⁷ Ki pinerreng san Jesus, as nakabata na sya dyira a kāna, “Maparin aba polos no tawo do aran āngo a pamosposan. Ki no Dyos, maparin na a parinen aran āngo.”

²⁸ Sinpangan na, binata ni Pedro dya a kāna, “Namna! Maypāngo kami na? Kinarwan namen dana saya tabo do nakawnot namenaya dyimo!”

²⁹ “Naon!” kānan Jesus. “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a omkaro so bahay na, kakakteh na saw mana inyapwan na, anak na saw mana tana na a maynamot dyaken kan Maganayaya Dāmag, ³⁰ ki masorsorok panchi kan ginasgasot rawaten na do kayan na paw a sibibyay sichangori kan iyaw baloraya no kinarwan na saya. On, arwāronchiw bahay, kakakteh, inyapwan, anak, kan tana na. Komwan pa do karon kalidyatan, as do kapanawdyan anchi a araw, ki rawaten nanchiw byay na a abos pandan. ³¹ Ki āro saw nanmanma sichangori a maybadiw a manawdyinchi, kan myan saw nanawdyi a manmanma anchi.”

*Pitdwen Jesus a Ibahey Kadiman kan Kapagōngar Na
(Mt. 20:17-19; Lk. 18:31-34)*

³² Do dawri, somnonget dana sa Jesus kan siraw nanawhen naw a kominwan do Jerosalem. Si Jesus, ki myan do panman daw no nanawhen naw, as kan oltimo a masmasdaaw sa. Do panawdyan daw, ki siraw tawotawo

saw a mamō an āngo maparin anchi daw. Sinpangan na, pinirwa pinachibawa ni Jesus asa poho saw kan dadwa a nanawhen na, kan inbahey na dyiraw mapariparinaw anchi dya.

³³ “Adngeyen nyo,” binata na. “Somonget ta do Jerosalem, ki do dawri maiparawat akonchi a Tawo a Yapod Hanyit dyirad matotohos saw a papādi kan siraw mangnana-wowaw so linteg. Ikeddeng danchi yaken a madiman, as kan iparawat danchi yaken dyirad dyaw a Jodyo. ³⁴ Do dawrinchi, oyawen danchi yaken, as kachichipa danchi dyaken, sapsaplitan, as kan dimanen danchi yaken. Ki makarahan tatdo a karaw, mirwa akonchi a mabyay.”

No Kapangyahahes ni Santiago kan Juan

(Mt. 20:20-28)

³⁵ Ki do kadama daw a mayam, naypasngen di Jesus anak saw ni Sebedeo a sa Santiago kan Juan, as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Mo Maistro, ari paw chakey namen a akdawen dyimo.”

³⁶ “Na, āngo chakey nyo a parinen ko dyinyo?” initbay ni Jesus dyira.‡

³⁷ Ki nawriw inakdaw dad Jesus a kon da, “Palobōsan mo pa yamen a machipaydisna anchi dyimo anchan maidāyaw ka do pagtorayan mo: asa do mangketaw do kawanan mo, as asa do mamangketaw do kaholi mo.”

³⁸ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Chapatak nyo abayaw akdawen nyowaya. Maibtoran nyoriw kalidyatan a akmanchis pasaren kwaw, kan aryoriw tored nyo a madiman a akmanchis kadiman ko?”

³⁹ Ki initbay da dya a kon da, “Na, maparin namen.”

Do dawri, binatan Jesus dyira a kāna, “On, ibtoran nyonchiw kalidyatan a akmas kalidyatan kwaw anchi, as kan madiman kamonchi a akmas kadiman kwaw anchi, ⁴⁰ ki yaken abaw mamidi an sinonchiw maydisnad kawanan ko mana do kaholi ko, ta no Dyos anchiw manoroh siras insagāna naw.”

⁴¹ Ki do nakadngey daw no rayay saw a asa poho a nanawhen so nyaya, nakasolyan da sa Santiago kan Juan. ⁴² As dawa, tinawagan sa tabo ni Jesus nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Chapatak nyo a siraw mangitoray so tawo do lōbongaya, ki adīpenen da saw itorayan daw. As siraw āpohen daw, ki itorayan da saw tawotawo da saw. ⁴³ Ki dyi pakono komwan parinen nyo. No magkalikāgom a iyaw torayen, machita iyaw magsīrbi dyinyo. ⁴⁴ As no magkalikāgom a iyaw katotorayan, ki

‡ 10:36 10:36 Mt. 20:32; Mk. 10:51

machita paadipen dyirad tabo tawotawo. ⁴⁵ Toladen nyo pakono yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ta nangay akwaba dya a pagsirbyan tawotawo, an dya yaken magsirbi dyira. On, nangay ako a madiman tan isalākan ko saw tawotawo.”

*Pyahen ni Jesus si Bartimeo a Bolsek
(Mt. 20:29-34; Lk. 18:35-43)*

⁴⁶ Do dawri, nakapakarapit daw da Jesus kan siraw nanawhen naw do asaw a idi a Jeriko. Minonot sa dyiraw reprep saw a tawotawo. Sinpangan na, do kakaro daranaw do dawri a idi, myan daw a maydisnad payisaw no rarahan a magpalpalimos asaw a bolsek a si Bartimeo a anak ni Timeo. ⁴⁷ Ki do nakadngey naw sya a myan si Jesus a taga Nasaret, inyagagay na a kāna, “Jesus a kapotōtan ni Āri Dabid, chāsi mo pa yaken!” ⁴⁸ Ki āro naydabdab dya, kan inbahey da a magolimek, ki alit na naypataywaraw nakaiyagagay na sya a kāna, “Kapotōtan Āri Dabid, chāsim pa yaken!”

⁴⁹ Do dawri, nagsardeng si Jesus do kayam naw, as nakabata na sya a kāna, “Yangay nyo pa dya.”

Nangay sa do bolsekaw, as kan binata da dya a kon da, “Patorden mo aktokto mo! Maytēnek ka, ta ipatawag naw imo.”

⁵⁰ Do nakadngeyaw syan Bartimeo, nyeng na pinawakdit kekeh naw, as nakapaytēnek na a nangapikapyas a nangay di Jesus.

⁵¹ Sinpangan na, inyahes ni Jesus dya a kāna, “Āngo chakey mo a parinen ko dyimo?”

Ki binata no bolsekaw dya a kāna, “Mo Maistro, chakey ko makaboya.”

⁵² Do dawri, binata ni Jesus dya a kāna, “Mayam ka na, ta maynamot do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka na.” Ki nyeng a nakaboyaw bolsekaw, kan minonot dana di Jesus do rarahanaw.

11

*No Maragsak a Kasdep ni Jesus do Jerosalem
(Mt. 21:1-11; Lk. 19:28-40; Jn. 12:12-19)*

¹ Do nakapaypasngen daw do Jerosalem, do kasngen daranaw do tokonaw a mayngaran so Olibo, do masngenaw do idi saw a Betpage kan Betanya, nanoboy si Jesus so dadwa dyirad nanawhen naw.

² Binata na dyira a kāna, “Mangay kamo pa do masngenaya a idi do bitaya no rarahan, as kan do kapakarapit nyo daw, maboya nyonchiw naigalotaw a orbon no asno a dyi pa nasaksakayan. Obayan nyo, as kaiyangay nyo sya do

dya. ³ An myan mangyahes dyinyo an anghen nyo asnwaw, ibahey nyo a, 'Machita ni Āpo a pagsakayan na, as kan insigīda a pabidyen nanchi dya.' "

⁴ Do dawri, nayam dana sa, kan nasarakan daw orbonaw no asno a myan do kalsada, kan naigalot do pantawaw no bahay. Sinpangan na, inobay da. ⁵ Ki siraw maychatetēnek saw daw, binata da dyira a kon da, "Anghen nyo a obayan orbonayan asno?"

⁶ Ki initbay dan dadwaw a nanawhen inbilinaw ni Jesus dyira, dawa, pinalobōsan da sa. ⁷ Sinpangan na, inyangay daw orbonaw do yananaw ni Jesus. Pinaap-ap da saw kagay daw, as nakapagsakay ni Jesus. ⁸ Do dawri, āro a tawo namolay so kagay dad rarahanaw. Siraw kadwanaw, ki nanghap sas mabohong saw a sangasanga no kayo a tinongeh da yapo do hakawan saw, as nakaparasay da syad ayamanaw ni Jesus.

⁹ Siraw myanaw do panmanaw kan panawdyan Jesus, ki inngēngengey da a kon da, "Madaydāyaw kan maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaya ni Āpo Dyos a pinakainawan na! ¹⁰ Mabindisyonan pakono nyaya a mangay a maytēnek do pagaryanayan Āri Dabid a kapoonan ta. Madaydāyaw si Āpo Dyos do katotohosan a hanyit!"

¹¹ Do nakapakarapit daw da Jesus do Jerosalem, nangay si Jesus do Timplo. Sinpangan na, chiniban na tabo omdibonaw, ki maynamot ta makoyab dana, naybidi sa Jesus kan siraw nanawhen naw do idi a Betanya.

Abayen ni Jesus Kayo a Igos

(Mt. 21:18-19)

¹² Do somaronwaw a araw, do nakayapo daranaw do Betanya, naptengan si Jesus. ¹³ Do dawri, naboya ni Jesus kayo a igos a maraboy so bohong do mabawaw so dēkey dya. Dawa, yangay na chiniban an myan asi na. Ki do nakapakarapit naranaw, abaw naboya na, an dyi lang a iyaw bohong naw, ta ari pad chimpo no kapay-asi na.*

¹⁴ Ki maynamot ta abaw naboyan Jesus a asi na, inbahey na a kāna, "Abo pakononchi a polos koman so asi mo!" Do dawri, nadngey dan nanawhen naw binataw ni Jesus.

No Kangay ni Jesus do Timplo

(Mt. 21:12-17; Lk. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹⁵ Do nakapakarapit daw do Jerosalem, somindep si Jesus do atataw no Timplowaw. Sinpangan na, pinahbot na saw

* **11:13** 11:13 No kayowaya a igos, ki an omsi, ki manma mohtot asi naw, as kan somarono bohong naw. Dawa, an maganay atngeh na, ki ranan kayan bohong na, ki myan paw asi na.

maglaklakwaw kan siraw magatgatangaw daw. Pinasakeb na saw lamisaan saw no manatādi saw so kwarta, as kan kinwan na saw bangko da saw no maglaklāko saw so kalapāti. ¹⁶ Aba polos pinalobōsan na a myan so rara a lomasat do sakopaw no Timplo. ¹⁷ Sinpangan na, ninanawo na saw tawotawowaw daw, kan binata na dyira a kāna, “Naitolas abawri do Masantwan a Tolas a kāna, ‘No bahay ko, ki matawagan anchi so yanan a paydasalan no tabo tawotawo.’ Ki inyowaya, ki pinayparin nyowaya bahay dan manakanakaw.”

¹⁸ Do nakadāmag daw so nyaya no matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, inrogī da a chinichwas an maypāngo kadiman da sya, ta chināmo da, ta siraw tawotawo saw, ki taywaraw kaskasdāaw da do innanawowaw ni Jesus.

¹⁹ Do kapaysarisari naranaw, komnaro sa Jesus kan siraw nanawhen naw do Jerosalem.

*No Kapangnanawo ni Jesus Maynamot do Kapaydasal
(Mt. 21:20-22)*

²⁰ Do kamabekasan naranaw do somaronwaw a araw, do kayam daw do rarahan, naboya daw kayowaw a igos a nahayo dana tabo bohong naw kontodo yamot na saw. ²¹ Ki do dawri, nanakem ni Pedro nakaabayaw syan Jesus, kan binata na a kāna, “Mo Maistro, chiban paw kayowaya a igos a inabay mo, ki nadiman danaya!”

²² Initbay ni Jesus dya a kāna, “Myan pakono kapanganohed nyo do Dyos. ²³ No ibahey ko dyinyo, ki oyod. An mamandaran nyo nyaya tokon a kon nyo, ‘Makatkat ka pakono dya a maipatapwak do tāw,’ as kan anohdan nyo a abo polos kapagmangamanga nyo a maparin inbahey nyowaw, ki syirto a maitoroh anchi dyinyo katongpal na. ²⁴ As dawa, ibahey ko dyinyo a aran āngo a akdawen nyo do dasal nyo, as anohdan nyo a narawat nyo na, maitoroh anchi dyinyo. ²⁵ Ki aran komwan, machita a kāda maydasal kamo, an myan ipsok nyo dyirad aran sino, ki pakawanen nyo tan pakawanen naynyo ni Āmang nyo a Dyos do hanyit do gatogatos nyo. [²⁶ Ki an dyi nyo a pakawanen tawotawo a nakagatos dyinyo, pakawanen nabanchi inyo ni Āmang nyo a Dyos do hanyit do gatogatos nyo.]†

*No Kapanahahes Maynamot do Toray ni Jesus
(Mt. 21:23-27; Lk. 20:1-8)*

²⁷ Do nakapaybidi daw da Jesus do Jerosalem, minidibidi do atataw no Timplo. Sinpangan na, inasngenan dan

† 11:26 11:26 Nyaya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, as kan siraw panglakayen daw no Jodyo saw si Jesus.

²⁸ Binata da dya a kon da, “Iyaw pinarin mwaya kakoyab do Timplowaya, ki dino nanghapan mos toray, mana sino nangmandar dyimo a omparin siras syay?”

²⁹ Ki tominbay si Jesus dyira a kāna, “Sakbay a atbayen ko, ari paw iyahes ko dyinyo. Ta an matbay nyo, ayket, atbayen ko iyahes nyowaya dyaken an sino nanoroh so toray ko a mamarin siras nyaya. ³⁰ Dino nakayapwan torayaw ni Juan a Bawtista a mangbonbawtisar: yapo do Dyos mana yapo do tawo? Atbayen nyo pa!”

³¹ Ki nagsisinopyat sa, kan naysin-aatbay sa do katakatay-isa dyira a kon da, “Āngo itbay ta? An ibahey ta a, ‘Yapod Āpo Dyos,’ iyahes nanchyori dyaten an āngo ta dyi ta nanganohed di Juan? ³² Ki an batahen tawri a, ‘Yapod tawo’? Aysa! Engga ah,” kon da. Nyaw binata da maynamot ta mammo sad tawotawo saw daw, ata, nanganohed tabo tawotawo di Juan Bawtista a iya, ki oyod a propīta no Dyos.

³³ As dawa, no initbay dad Jesus, ki “Chapatak namen aba.”

Sinpangan na, binata ni Jesus dyira a kāna, “An komwan, ibahey kwaba dyinyo an āngo toray ko a mamarin so akma siras nya.”

12

No Pangarig a Maynamot Dyirad Mangay-aywanaw so Ōbas

(Mt. 21:33-46; Lk. 20:9-19)

¹ Sinpangan na, tinongtong ni Jesus nagpangarigan dyira a kāna, “Myan asa tawo a naymoha so āro a ōbas do kaobāsan naw, kan dinibon na a inahadan. Nakapamarin na pa so pangatsan na kan angangaw a bato a pangapyan naw so asoyaw a ipaates nanchi. Sinpangan na, napatnek pas bengbeng a pagbantayan na. Do katayoka naranaw, inpaābang na dyirad pinagbantay naw, as nakapagbyahi na. ² Do chimpo danaw no kapaychamomolas, tinoboy no nagpaābangaw iyaw tobotoboyen naw a mangay dyirad nangipaābangan naw tan mangay a manghap so binglay naw. ³ Ki siraw nangipaābanganaw, tiniliw daw tinoboy naw, as nakamalo da sya, kan pinaybidi da a aba polos intoroh da dya. ⁴ Sinpangan na, minirwa dana nanoboy nagpaābangaw. Ki linichitan daranan nachiaābangaw, as nakasnesnek da sya. ⁵ Sinpangan na, nanoboy danas matarek, ki diniman darana. Komwan paw pinarin da dyirad tabo saw a tobotoboyen na. Myan saw minalmalo

da, kan diniman daw kadwan. ⁶ Do dawri, apabaw nabidin a maparin na toboyen, malaksid do mismo naw a anak a oyod nas chadaw. Dawa, iya danaw tinoboy na, kan binata na a kāna, 'Ay, syrto a anyiben daw anak kwaya.' ⁷ Ki do nakawara naw do kaobāsanaw, binata dan machiab-ābangaw do katakatayisa dyira a kon da, 'Iya danaw nyayaw mangtawidaw so kaobāsanaya. Ngay, yangay ta dimanen tan dyaten danaw kaobāsanaya!' ⁸ Sinpangan na, tiniliw da, as nakadiman da sya, as nakaipoha das bangkay naw do gaganaw no kaobāsan."

⁹ Do dawri, inyahes ni Jesus dyirad tawotawowaw a kāna, "Āngonchiw parinen akin dyiraw so kaobāsanaw? Syimpri, yangay na sanchi a dimanen pinaabāngan naw so kaobāsan naw, as kaipaābang nanchi sya do matarek. ¹⁰ Nabāsa nyo abawriw nyaya chirin no Dyos a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, " 'Iyaw nawri a bato a inpoha dan mapatnek saw so bahay, ki nayparin a iyaw kasisītaan a bato a mangpayit so nawri a bahay.

¹¹ Iyaw nyaw pinarin ni Āpo, kan makaskasdāaw do kapakaboya ta'?"*

¹² Sinpangan na, chakey dan āpohenaw no Jodyo a ipatiliw si Jesus, ta maawātan da a chinirichirin naw nyaya a pangarīgan a pachikontra na dyira. Ki maynamot ta mamō sad āro saw a tawotawo, tod darana kinarwan.

*No Kapanahes Maynamot do Kapagbāyad so Bwis
(Mt. 22:15-22; Lk. 20:20-26)*

¹³ Do dawri, nanoboy sas papere a Parisyo kan siraw kadwanaw a nanawhen Herodes tan asdosdoken das Jesus maynamot do kapanahahe da.

¹⁴ Nangay sa dya, kan binata da a kon da, "Mo Maistro, chapatak namen a tabo a ichirin mo, ki oyod. Chapatak namen pa a mangidomdōma kaba, kan itatārek mo sabaw matohos so saad. Abaw matarek a inanawo mo, an dyi lang a iyaw oyodaw a chakey no Dyos a parinen tawotawo. Sichangori, ibahey mo pa dyamen an maikontra do linteg iyaw kapagbāyad namen so bwis do impirador do Roma? Āngo mabata mo? Magbāyad kami mana engga?"

¹⁵ Ki maynamot ta chinapatak ni Jesus kapaysinsīsingpet da, binata na dyira a kāna, "Āngo ta sōoten nyo yaken? Torohan nyo pa yaken so plata, ta chiban ko pa."

¹⁶ Tinorohan da so plataw. Do dawri, inyahes na dyira a kāna, "Sino akin ladāwan kan akin ngaran syay?"

* 12:11 12:11 Sal. 118:22-23; Mt. 21:42; Ara. 4:11; Roma 9:33; 1 Ped. 2:7

Ki inithbay da dya, “Nas Impirador.”

¹⁷ Do dawri, binata ni Jesus dyira a kāna, “Na, an komwan, itoroh nyod Impirador dyira naw, as itoroh nyo do Dyos dyira naw.” Do nakadngey daw so nyaya, ki oltimo nakasdāaw da a maynamot do kasiribaw ni Jesus.

No Kapanahahes Maynamot do Kapagōngar

(Mt. 22:23-33; Lk. 20:27-40)

¹⁸ Do dawri, myan saw nangay di Jesus a yapo do gropo dan Sadosyowaw a siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman.

¹⁹ Inyahes da dya a kon da, “Maistro, intolas ni Moyses nyaya linteg dyaten a Jodyo a kāna, ‘An madiman iyaw asa mahakay, as makarwan naw baket naw a abo pas pōtot, machita ahapen a kabahayen kakteh naw tan potōtan na so pinakaanak no kakteh naw a nadiman.’†

²⁰ “An komwan linteg, āngo mabata mo do dyaya pangarigan? Myan sa kono papito a makakakteh a mahahakay. Iyaw matonengaw, ki nangabahay, as kan sakbay a myan pōtot na, nadiman. ²¹ Sinpangan na, no adyenaw no nadimanaw, ki kinabahay naw ipag naw a bālo, as kan aran iya, ki nadiman a abos pōtot. Masaw, naporin do chatatdo daw. ²² Siraw papitwaw a makakakteh, ki kinabahay daw nawri a mabakes, kan nadiman sa tabo a abos pōtot. Do kapanawdyanaw, nadiman mabakesaw.

²³ “Dawa, an komwan,” inyahes dan Sadosyowaw di Jesus, “sinonchi dyiraw akin kabahay so nya mabakes anchan araw a kapagōngar, ta kinabahay daya tabo no papito saya makakakteh nyaya mabakes?”

²⁴ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Samna! Matikaw kamo, ta maawātan nyo abaw naitolasaw do Masantwan a Tolas, as kan maawātan nyo abayaw panakabalin no Dyos. ²⁵ Ta anchan mirwa mabyay tawotawo a nadiman, ki mangabahay pa sabanchi daw, ta akma dana sanchis anghil saw do hanyit. ²⁶ Ki an maynamot do kapirwa mabyay no nadiman, nabāsa nyo abawriw naitolasaw do libro a intolas ni Moyses a maynamot do somdesdebaw a kayo? Do dawri, binata no Dyos di Moyses a kāna, ‘Yaken, ki yaken no Dyos daw da Abraham, Isaak, kan Jakob.’‡ ²⁷ No chakey na batahen, ki iyabaw Dyos no nadiman, an dya iyaw Dyos no sibibayaw. Rakohayaw pakatikawan nyo.”

Iyaw Kasisitaan a Bilin

(Mt. 22:34-40; Lk. 10:25-28)

28 Myan do dawriw asa mahakay a mangnanawo so linteg. Nadngey naw kapagsosopyat daw, kan napatakan naw nainsiribanaw a katbay ni Jesus dyirad Sodosyowaw. As dawa, naypasngen di Jesus, as nakaiyahes na sya a kāna, “Mo Maistro, āngo iyaw kasisitaan dyirad tabo saw a bilbilin?”

29 Tinbay ni Jesus a kāna, “Iyaw kasisitaan a bilin, ki nyaya: ‘Adngeyen nyo, inyo a tawotawo do Israel. No Āpo ta a Dyos, ki iyaw moyboh a Dyos. 30 Machita chadaw nyo Āpo a Dyos nyo do tābo pōso nyo, kan do tābo katawo nyo, kan do tābo aktokto nyo, as kan do tābo kayit nyo.’”[§] 31 Ki no somarono a kasisitaan, ki nyaya: ‘Machita chadaw nyo kapayngay nyo a tawo a akmas kadaw nyo so inawan nyo.’* Apabaw bilin a masissisita kan nya saya.”

32 Do dawri, binatan mangnanawowaw so linteg dya a kāna, “Kosto nawrim Maistro! Oyodāyaw binata mwaya a asaw Dyos, kan abaw matarek, an dya iya lang. 33 On, machitaw kadaw ta sya do tābo pōso ta kan tābo aktokto ta, do tābo kayit ta, as kan machita a chadaw taw kapayngay ta a tawo a akmas inawan ta. Masissisita a tongpalen taw dadwa saya kan kapangidātonaw so binyay ta do Dyos.”†

34 Ki do kadlawaw syan Jesus so nainsiribanaw a katbay na, binata na dya a kāna, “Mabawa kaba a machirapa do pagtorayan no Dyos.”

Do katayokaw no nawri, mabābang dana sa manahahe di Jesus.

No Kapanahahe a Maynamot di Kristo

(Mt. 22:41-46; Lk. 20:41-44)

35 Sinpangan na, do kayanaw ni Jesus a mangnanawo do Timplo, inyahes naw nya a kāna, “Āngo ta batahen dan mangnanawo so linteg a si Kristo,‡ ki tod lang a kapotōtan Āri Dabid do kaychowa? 36 Ta sigon do inpaltiingaw no Ispirito Santo di Dabid, nyaw intolas na a kāna,

“ ‘Binata ni Āpo Dyos di Āpo ko a kāna,

“Maydisna ka do kawatan kwaya

a mandad kaābak ko siras kabōsor mo saya,

kan ipapitapita ko sad kokod mwaya.” ’§

37 “An tawagan ni Dabid so ‘Āpo,’ maypāngo nakahtot ni Kristo do kapotōtan Dabid?”

Do dawri, siraw āro saw a tawotawo a myan daw, ki taywara a masoyot sa a nangadngey di Jesus.

§ 12:30 12:30 Deot. 6:4-5 * 12:31 12:31 Leb. 19:18 † 12:33 12:33 Deot. 4:35 ‡ 12:35 12:35 “Kristo” mana “Mesias.” § 12:36 12:36 Sal. 110:1; Ara. 2:35; Heb. 1:13; 10:12-13

Pilawen Sa ni Jesus Mangnanawo Saw so Linteg
(Mt. 23:1-36; Lk. 20:45-47)

³⁸ Do nakapangnanawo naw dyira, binata na a kāna, “Anadan nyo saw mangnanawowaya so linteg, ta chakey daw maylaylay so mayid,* kan imāsen da paw mapadayāwan a kabkabilaawan no tawotawo do plasa. ³⁹ Pidyen da paw kasisitaan a disnan do sinagoga da saw kan madadāyaw saw a yanan dan matotohos saw so saad do paspasken saw. ⁴⁰ Allilawen da pa saw babbālwaw a mababakes tan madyira daw bahabahay da, as kapaydasal das manaro a pangoliwlib das kaparin daw. As dawa, marahrahmet anchiw dōsa da.” Nawriw binatan Jesus.

No Limos no Bālo a Mabakes
(Lk. 21:1-4)

⁴¹ Katayokan nawri, nangay si Jesus a naydisna do masngenaw do paglimosan daw do Timplowaw. Ki do dawri, chinichiban na saw tawotawowaw a mamosek so kwarta da, ki āro saw babaknang a taywaras kāro posken da.

⁴² Sinpangan na, naypasngen asaw a mapobri a bālo a mabakes, as nakapangasday nas dadwa plata a kabobodisan so balor.

⁴³ Ki do dawri, tinawagan sa ni Jesus nanawhen naw, as kan binata na dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Arwāro inasdayaya no mapobryaya a bālo kan iyaw sinday daya no tabo a namosek so paglimos da. ⁴⁴ Ta no intoroh da, ki iya lang sobraw no kinabaknang da. Ki iyaw bālwaya, aran pobri, ki intoroh naw moybohaw a myan dya. On, intoroh naw tabo a maparin a chabyay na.”

13

No Kaipakatoneng ni Jesus so Kalasa no Timplo
(Mt. 24:1-2; Lk. 21:5-6)

¹ Do nakahbot daranaw da Jesus do Timplowaw, asa dyirad nanawhen naw nakabata sya dya a kāna, “Mo Maistro, chiban pa! Ay, taywarayas kararakoh naosar saya bato a pinamatnek da, as kan mapipintas sayaw pinatnek da saya do dyaya a Timplo!”*

² Ki tominbay si Jesus a kāna, “Siraw maboya nyowaya rarakoh a napatnek, ki marārayaw sanchi a tabo, as kan

* **12:38** 12:38 No gagāngay a kaosar da so nyaya a mayid a laylay, ki do kayan daw lang a mangnanawo mana maydasal. Ki mapatak a maboya dya a midibidi sa do gagan a maylaylay so komwan tan ipangas daw katohos no saad da.

* **13:1** 13:1 Siraw nyaya a bato, ki marmol kan maydak so kita. Nasorok a asa poho kan asa a kamitro kananaro da, kan tatdo kan godwa kamitros katohos da.

apabanchi a polos matokos a machidket a bato do yanan daya sichangori, ta malasanchi a tabo.”

No Kalidyatan kan Kaidadanes

(Mt. 24:3-14; Lk. 21:7-19)

³ Ki do nakapaydisnaw da Jesus do talapawaw no tokonaw a mayngaran so Olibo a machisalap do Timplowaw, naypasngen si Pedro, si Santiago, si Juan, as kan si Andres di Jesus. Inlimed da inyahes dya a kon da, ⁴ “Ibahey mo pa dyamen an kangonchiw kaparin dan nyaya, kan maypāngonchiw pakailasinan namen sya a iyaw pakatongpalan da tabo no nya, ki masngen dana?”

⁵ Do dawri, inrogi ni Jesus nangnanawo dyira a kāna, “Magannad kamo tan abo mapaychawaw dyinyo. ⁶ Āro sanchiw mangay a mangosar so ngaran ko, kan batahen danchi a, ‘Yaken si Kristo!’ Aronchiw allilāwen da. ⁷ Anchan madngey nyo kabtak no gobat kan damdāmag maynamot do gobat, mabakel kamo abanchi. Machita maparin saw nyaya, ki chakey naba batahen a nawri danaw pandan lōbongaya. ⁸ Maggogobat sanchiw nasyon kan nasyon, as kan komwan sanchiw pagāryan kan pagaryan. Myan panchiw gin-gined do matatarek saw a logar, kan myan panchiw kapaychapteng. Siraw nya, ki pangrogayan pa no panglidyalydyat a akmas kapagpasikalaw no mayman-ganak.

⁹ “Ki an inyo, magannad kamo, ta tiliwen kan idarom danchinyo no tawotawo. Saplitan danchinyo do sinagoga da saw, kan paytēneken danchinyo do salapen dan mag-totoray kan ar-āri maynamot do kawnot nyo dyaken. Ki iyanchiw nawriw gondāway nyo a mangipaneknek dyira so Maganay a Dāmag. ¹⁰ Ki sakbay no pandan lōbongaya, ki machita maikasaba a manma iyaw Maganay a Dāmag do tabo tawotawo do lōbongaya.† ¹¹ Do katiliw daw anchi dyinyo a idarom, chabakel nyo aba an āngonchiw itbay nyo. Do dawrinchi, tod nyonchi a batahen tombodaw do pangtoktwan nyo, ta inyo abanchiw maylililyakaw, an dya Masantwan a Ispirito a manoroh so pabatahen nyo. ¹² Myan sanchiw tawotawo a mangipadiman so mismo da a kakakteh, as kan komwan anchiw parinen inyapwan dyirad anak da. Siranchiw anak, ki machikontra sanchi do inyapwan da, kan ipadiman da sanchi. ¹³ Ipsok danchinyo no tabo tawotawo maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. Ki maisalākan anchiw makaibtor so kapanganohed na mandad pandan.”

† 13:10 13:10 Mt. 24:14; 2 Ped. 3:10-14

No Makamwamomo a Mangrārayaw

(Mt. 24:15-28; Lk. 21:20-24)

¹⁴ Tinongtong ni Jesus naychirin. Binata na a kāna, “Anchan maboya nyonchiw ‘Makamwamomwaw a Mangrārayaw’[‡] a maytēnek do dyaw a rombeng a paytēnekan na — Inyo a makabāsa so nyaya, awāten nyo a maganay iyaw chakey na batahen! — do dawrinchi, siraw myan do Jodya, machita mayyayo sanchi a somonget do katokotokonan a tomayo. ¹⁵ Iyanchiw myan do papagaw no bahay na, ki dyi dana pakono maybabalay a somdep a mangay a manghap so warawara na a iyonot na. ¹⁶ Masaw myanaw do bengkag naw, dyi dana pakono a maybidi do bahay na a mangay a manghap so pagsokatan na. ¹⁷ Ki piman, ta makakāsi sanchiw mabogyaw kan mapasoswaw do dawri a araw! ¹⁸ Maydasal kamo do Dyos tan dyi pakono a ammyan kaparin no nyaya. ¹⁹ Ta do dawri sanchi a araw, myan sanchiw lidyat a polos a dyi pa naparin mana dyi pa napadāsan nakayapo do nakaparswa no Dyos so lōbongaya a mandas changori, as kan mapirwa pabanchi a polos nyaya do masakbayan. ²⁰ Ki an dya inaksayan no Dyos bidang no araw saya a kalidyatan, abanchiw aran sino a mabidin a sibibyay do lōbongaya. Ki maynamot dyirad pinidi saw no Dyos, chinsayan naw araw saya a kayan kalidyatanaya.

²¹ “Do dawri, an myan makabata sya dyinyo a kāna, ‘Chiban nyo, ari dana dyas Kristo!’ mana ‘Chiban nyo, tori aba dwadaw?’ ki manganohed kamwaba, ²² ta tombod sanchiw āro a sinan Kristo kan sinan propita a mapaboya so milagro kan pangancharan a pamaychawaw da siras āro a tawotawo. On, allilāwen da sanchi, an maparin, sira paw pinidyaw no Dyos a tawo na. ²³ As dawa, kaannadan nyo, ta naisakbay ko na sa naibahey a tabo dyinyo nya saya.”

No Kangay no Tawo a Yapo do Hanyit

(Mt. 24:29-31; Lk. 21:25-28)

²⁴ “Do dawri sanchi a araw a katayokan kalidyatan, maysārinchiw araw, kan arabanchiw sēdang no bohan. ²⁵ Maychahesday sanchiw bitohen a yapo do hanyit, as kan tabo nonchi do hanyit a myan so panakabalin, ki makosokoso sanchi. § ²⁶ Do dawrinchi, ki maboya danchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a mawara a pongosan no demdem* a myan so rakoh a panakabalin kan tan-ok. ²⁷ Sinpangan na, toboyen ko sanchiw anghilis ko a mangay a

‡ **13:14** 13:14 Dan. 9:27; 11:31; 12:11 § **13:25** 13:25 Isa. 13:9-11; 34:4; Joel

2:10; Pal. 6:12-17 * **13:26** 13:26 Dan. 7:13; Mk. 9:7; 14:62; Pal. 1:7. No chakey a batahen demdem, ki “bīleg no Dyos a mangokom.”

mangpeh siras pinidi kwaw do aran dino a seksek do intiŕo a lōbong.”

No Pangarig a Maynamot do Kayo a Igos

(Mt. 24:32-35; Lk. 21:29-33)

²⁸ Sinpangan na, tinongtong ni Jesos nangnanawo a kāna, “Adālen nyo nya pangārig a maynamot do kayowaw a igos: An somiknan a omlak kan tomohos, chapatak nyo na a masngen danaw rayon. ²⁹ Komwan pa dyinyo sichangori. An maboya nyonchiw katongpal no nya saya kalidyatan, chapatak nyo nanchi a īto danaw kawara ko. ³⁰ No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Myan panchi dyinyo do dyaya kapotōtan sibibyay pa do katongpal no tabo no bata ko saya.† ³¹ Iyanchiw hanyit kan tanaya, ki mabo sanchi a tabo, ki mabo abanchi a polos chirin ko.”‡

Abaw Makapatak so Nawri a Araw Mana Ōras

(Mt. 24:36-44)

³² “An maynamot do dawri a araw mana ōras no panongpalanaya, ki aba polos makapatak sya. On, ta aran siraw anghilis do hanyit, ki chapatak daba. As aran yaken a Anak no Dyos, ki chapatak kwaba, an dyi lang a si Āmang kod hanyit moyboh a makapatak sya. ³³ As dawa, magannad kamo, kan nāw kamo pakono a nakasagāna, ta chapatak nyo aba an āngonchiw ōras no kawara ko.

³⁴ “Ta maiyarig ako do tawowaw a magbyahi a dya mangibahey an āngo a araw kapaybidi na. Inparawat naw bahay naw a onongan dan pachirawatan naw, kan tinorohan naw kāda asa so pagrebbengan na. Sinpangan na, binilin naw magbantayaw do pantawaw a nāw na nakasagāna do kawara na.

³⁵ “As dawa, sisasagāna kamo pakono ah, ta chapatak nyo aba an āngonchiw kawara ko a maiyengay do akin bahayaw. Chapatak nyo aba an maysarisari, abak no ahap, maysesēdang, mana an mabekas dana. ³⁶ Ta alit na maychihat anchiw kawara ko, kan maganay an dyi koynyo a madasan a makaycheh.

³⁷ “Nyayaw ibilin ko dyinyo dya kan dyinyo a tabo a tawotawo a sisasagāna kam pakono a pirmi.”

14

Siimen Da a Dimanen si Jesos

(Mt. 26:1-5; Lk. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

† **13:30** 13:30 Mana “mabo kamo aba a Jodyo sakbay no katongpal a tabo no nya saya a batahen ko dyinyo sichangori.” ‡ **13:31** 13:31 Sal. 102:25-27; Isa. 40:6-8; Mt. 5:18; 1 Ped. 1:24-25; 2 Ped. 3:10-14

¹ Dadwa pa karaw, as karapit no Pista no Pakanaknakman so Nakahabasaw no Anghil kan Pistaw no Tināpay a Abos Libadora. Do dawri, siraw matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki tinongtong daw nagtotōlag an maypāngo kaikorimed da mangtiliw si Jesos tan dimanen da.

² Binata da a kon da, “Maparin aba irana ta tiliwen an madamaw pista ah, ta angwan nawriw mangkiras so riribok.”

*No Mabakes a Napado so Bangbanglo
(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)*

³ Do dawri, myan sa Jesos do Betanya do bahayaw ni Simon a nagliproso do nakarahan. Ki do kadama daw a koman, myan asa mabakes a somindep do bahayaw a nakaigpet so oltimo so kangina a bangbanglo a mayngaran so nardo a nakapno do praskita a alabastro.* Sinpangan na, pinotohan naw alabastrowaw, as nakapado nas bangbanglwaw do ohwaw ni Jesos.

⁴ Ki do dawri, nakasoli saw kadwanaw a tawo a myan daw, kan binata da do katakatayisa dyira a kon da, “Aysa, mangbaywaya! Āngo ta naipohaw nyaya? ⁵ Sigōro, magbalor nyaya so nasorsorok kan tatdo a gasot a dinaryo.† Dyori a maganaganay an ilāko, as itoroh kwartaw dyirad mapopobri saw?” kon da, as kan taywaraw nakapaydabdab da sya.

⁶ Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Inolay nyo! Āngo ta ririboken nyo? Oyod a maganay nawri a pinarin na dyaken. ⁷ Ta siraw pobri, ki pirmi sa myan dyinyo, as kan maparin nyo sa sidongan do aran āngo a chakey nyo a ōras. Ki an yaken, myan akwaba kankanāyon dyinyo. ⁸ Iyaw mabakesaya, ki pinarin na tabo maparin na. On, pinapapotan naw inawan ko a pinanma tan maisagāna do kaitanem ko. ⁹ No ibahey ko dyinyo, ki oyod a aran dino a kaikasabaan Maganayaya Dāmag do lōbongaya, ki masarsarita panchiw pinarinayan nyaya mabakes a pakanaknakman sya.”

*No Kapachitōlag ni Jodas a Lipotan Na si Jesos
(Mt. 26:14-16; Lk. 22:3-6)*

¹⁰ Sinpangan na, si Jodas Iskariote a asa dyirad asaw a poho kan dadwa nanawhen ni Jesos, ki nangay dyirad matotohos saw a papādi tan lipotan nas Jesos. ¹¹ Do

* **14:3** 14:3 Iyaw alabastro, ki kitan bato kan akmay dyidyaw. Tiktikan kan osaren da pangidyidyawan so bangbanglo. † **14:5** 14:5 Tatdo a gasot a dinaryo, ki kosto a tangdan no asa a tawo do asa katawen.

nakadngey daw so rantaw ni Jodas, nasoyot saw papādyaw, kan inkari da dya a torohan das kwarta. Do dawri, insiknan ni Jodas maychichwas so gondāway na a manglipot di Jesus.

*No Kaisagāna no Kapanawdyan a Pangmalem
(Mt. 26:17-25; Lk. 22:7-14, 21-23; Jn. 13:21-30)*

¹² Do manōmaw a araw no Pista no Tināpay a Abos Libadora‡ a iyaw no arawaw a kapangdiman dan Jodyo saw so orbon saw a karniro a idāton da, ki inyahes dan nanawhen na saw ni Jesus a kon da, “Dino chakey mo a pagsagānaan namen so pangmalem ta do Pistaya no Nakahabasaw no Anghil?”

¹³ Do dawri, tinoboy san Jesus dadwaw a nanawhen na, as kan binata na dyira a kāna, “Somdep kamo do syodadaya, as kan myan anchiw ombayat dyinyo a asa mahakay a mayrara so asa kamalabi a ranom, ki monot kamonchi dya. ¹⁴ Onotan nyonchi do asdepan naw a bahay, as kabata nyonchi syad akin bahayaw a, ‘Ipayahesaw ni Maistro an dino kono kwarto a kanan danchi kan siraw nanawhen naw do kapistaya?’ ¹⁵ Ipaboya nanchi dyinyo mamanyitwaw a kwarto a rakoh a nakasagāna dana kontodo lamisaan. Dawrinchiw pagsagānaan nyos kanen ta.”

¹⁶ Sinpangan na, nangay saw dadwaw a nanawhen ni Jesus do syodadaw, ki naporin binataw ni Jesus dyira. Do dawri, nagsagāna sa so kanen da maynamot do Pistaw a Pakanaknakman so Nakahabasaw no Anghil.

¹⁷ Ki do kapaysarisari naranaw, nawara dana sa Jesus kan siraw dosi saw a nanawhen na. ¹⁸ Ki do kayan daw do lamisaan a koman, binatan Jesus dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Asanchi dyinyo a machihanghang dyaken sichangori, ki manglipot anchi dyaken.”

¹⁹ Pinagmamayo daw nawri a nadngey da, kan nagsasarono sa nangyahes sya di Jesus a kon da, “Yakenori?”

²⁰ Binatan Jesus dyira a kāna, “On, syrto a asa dyinyo a asa poho kan dadwa a machipaydidinot dyaken do sabak.

²¹ Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki madiman a akmas naitolasaw do Masantwanaya a Tolas, ki kapakāsi panchi no nawri a tawo a manglipot dyaken! Maganaganay an dya nayanak nawri a tawo.”

*No Manawdyi a Kapachipangmalem ni Jesus Dyirad
Nanawhen Naw
(Mt. 26:26-30; Lk. 22:15-20; 1 Kor. 11:23-25)*

‡ **14:12** 14:12 No dāmawaw a pangmalem do dyaya a pista, ki pinangaranan da so Pistan Passover a pakanaknakman da so nakahabasaw no anghil do Egipto. Eks. 12:1-27; Leb. 23:5-8; Deot. 16:5-8

²² Ki do kayan daw a koman, nanghap si Jesus so tināpay, as nakapaydasal na nagyāman di Āpo Dyos. Sinpangan na, inakchikchid na a intoroh dyirad nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Hapen nyo nyaya, ta nyaw inawan ko.”

²³ Sinpangan na, nanghap so asa kabaso do inomen daw, as nakapagyāman nad Āpo Dyos, as nakaiparawat na sya dyira, ki mininom sa tabo. ²⁴ Do dawri, binata na dyira a kāna, “Iyaw nya, ki raya ko a moyog anchi do kadiman ko a pangsigorādo so bayo a tōlag no Dyos dyirad tabo tawotawo. ²⁵ Oyod nyaya ibahey ko dyinyo a mirwak pabanchi a polos a minom so palekaya no ōbas a mandad araw a kaynom ko so bayo do pagtorayan no Dyos.”

²⁶ Do katayokaw no nawri, nagkankanta sa, as nakahbot da a somnonget do Tokon a Olibo.

*No Kaibahey ni Jesus so Kailibak Sya ni Pedro
(Mt. 26:31-35; Lk. 22:31-34; Jn. 13:36-38)*

²⁷ Ki do kayam daw do tokonaw, binatan Jesus dyira a kāna, “Payayowan nyonchi yaken, inyo a tabo, ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna no Dyos, ‘Dimanen konchiw mangonong so karniro, as siranchiw karniro, ki maychawpit sanchi.’” ²⁸ Ki anchan mirwa akwa mabay, manmanma akonchi a mangay do Galilya kan inyo.”

²⁹ Ki initbay ni Pedro dya a kāna, “Aran komaro sanchi a tabo, ki yaken, ki engga!”

³⁰ Binata ni Jesus dya a kāna, “Ibahey ko dyimo oyod mo Pedro a do dyaya ahap, sakbay a pirwahan sabongan a manok monyi, naypitdo mo nanchi yaken a inlibak.”

³¹ Ki inapapati ni Pedro a inbahey dya a kāna, “Aran mairāman akonchi a madiman dyimo, polos a dyi koymo a ilibak.” Komwan paw binata da tabo no nanawhen naw.

*No Kapaydasal ni Jesus do Getsemani
(Mt. 26:36-46; Lk. 22:39-46)*

³² Sinpangan na, nawara sa Jesus do asaw a logar a mayngaran so Getsemani do dawri a tokon. Do dawri, binata ni Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “Maydisna kamo dya, ta mangay akwa maydasal.”

³³ Katayoka na nangibahey syaw, inhap na sa Pedro, Santiago, kan Juan, kan nachibawa sa so dēkey. Do dawri, somniknan si Jesus a taywara mabakel kan mariribok.

³⁴ Binata na dyira a kāna, “Taywarayaw kapagmamayo ko, kan akmayaw chadiman ko. Mabidin kamo dya, ki makaridam kamo.”

³⁵ Do dawri, naypabawas dēkey, as nakapaysasakeb nad tana a naydasal. Inakdaw na an maparin, ki dichanan naw nawri a kalidyatan. ³⁶ Do nakapaydasal naw, binata na a kāna, “Mo Āmang ko, maparin mo aran āngo. An maparin, ki padichanen mo pa yaken do kalidyatan kwaya. Ki pagayatan kwabaw matongpal, an dya iyaw chakey mo.”

³⁷ Sinpangan na, do kapaybidyaw ni Jesus do yanan daw no tatdwaw a nanawhen na, ki nadasan na sa a makaycheh. Binata nad Pedro a kāna, “Simon, nakaycheh kawri? Maparin mwabawriw magridam so aran asa kaoras? ³⁸ Makaridam kamo kan maydasal kamo tan dyi kamo a masday do solisog. Sisasagānaw kapangtokto nyo, ki makapsot inawan nyo.”

³⁹ Katayokan nawri, naybidi danas Jesus do paydasalan naw a naydaydasal a akmas dāmaw a pinarin na. ⁴⁰ Ki do kapirwa naranaw a naybidi do yanan daw no nanawhen naw, myan dana sa minirwa nakaycheh, ta oyod das kadoho. Chapatak dabaw itbay da dya. Sinpangan na, naybidi danas Jesus do paydasalan naw.

⁴¹ Ki do chatatdwaw no nakapaybidi nad yanan daw, binata na dyira a kāna, “Ari kam pawri a makaycheh kan maynahah? Naw dana ah! Narapit danaw ōrasaw a kaiparawat ko a Tawo a Yapod Hanyit dyirad arwaw so gatos. ⁴² Maybangon kamo na, ta may ta na. Chiban nyo, tori danaw manglipotaw dyaken!”

No Kalipot kan Katiliw Da si Jesus

(Mt. 26:47-56; Lk. 22:47-53; Jn. 18:3-12)

⁴³ Madama pa maychiychirin si Jesus do nakawaraw ni Jodas a iyaw asaw dyirad asa poho kan dadwa saw a nanawhen na. Nachirayay sa dyaw arwaw a tawotawo a nakabahayang kan nakamamalo a tinoboy dan matotohos saw a papādi, siraw mangnanawowaw so linteg, kan siraw panglakayen da saw no Jodyo. ⁴⁴ Tinorohan ni Jodas saw nachirayayaw dya so sinyal a iyaw nyaya: “No dadek kwaw anchi, ki iyaw kadyawen nyowaya. Tiliwen nyonchi, as kaikaro nyo sya a mabantayan a maganay.”

⁴⁵ Do nakapakarapit daw daw, ki taros a nangay si Jodas di Jesus, as nakabata na sya a kāna, “Mo Maistro,” as nakadadek na sya.

⁴⁶ Insigīda kinamet das Jesus a tiniliw.

⁴⁷ Do dawri, inasot no asaw dyirad nanawhen naw a myan a maytēnek daw bahayang naw, as nakasintaw nas adīpenaw no katotohosanaw a padi, kan naringodan.

⁴⁸ Sinpangan na, binatan Jesus dyirad nangtiliwaw sya a kāna, “Tolisan akori? Āngo ta myan bahayang nyo kan

mamalo nyo a mangay a omtiliw dyaken? ⁴⁹ Kararaw, ki nachisagel ako dyinyo a nangnanawo dyinyo do Timplo, ki asyo nyo yaken a pinadas a tiliwen do dawri. Ki aran komwan, machita parinen nyo nyaya tan matongpal naitolasaw kaychowa do Masantwan A Tolas.”

⁵⁰ Sinpangan na, naychapayapayayo saw nanawhen naw, kan inonolay daranas Jesus.

⁵¹ Ki do dawri, myan iyaw barwaw, kan nakalaylay lang so ayob a minonot di Jesus. Sinpangan na, inigpet daw ayob naw, ta aran iya, ki pinadas da tiliwen. ⁵² Ki sinpangan na,, nabahas ayob naw, kan nayyayo a silalābos.

No Kaidarom Da si Jesus Dyirad Matotohos Saw a Papādi (Mt. 26:57-68; Lk. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)

⁵³ Do dawri, inyangay da si Jesus do bahayaw no katothosanaw a pādi a nakakpehan dan tabo matotohos saw a papādi, siraw panglakayen dan Jodyo saw, as kan siraw mangnanawowaw so linteg. ⁵⁴ An maynamot di Pedro, ki nakateng a minonot di Jesus, as kan do nakapakarapit naw do atataw no bahay no katotohosanaw a padi, nachidisna dyirad gwardya saw kan nachipanangdang.

⁵⁵ As siraw matotohos saw a papādi kan siraw tabo a konsihal, ki nanta sas pangpaneknek a maikontra di Jesus tan myan iyaw pakayapwan da omdiman sya. Ki alit na abo nachichwasan da. ⁵⁶ Āro saw tawotawo a nangpaneknek so maikontra di Jesus, ki malit sa bayataw. As dawa, mayoyonot abaw batabata daw.

⁵⁷ Myan saw kadwan dyira a naytēnek a nangpaneknek so nya bayataw a maikontra dya a kon da: ⁵⁸ “Nadngey namenaw nyaya tawo a batahen na a kāna, ‘Rarayawen ko nyaya Timplo a pinarin tawo, as do irahem no tatdo a karaw, ki mapatnek ako so dya pinarin tawo.’ ” ⁵⁹ Ki aran komwan binata dan kadwan saw, alit na mayoyonot abaw batabata daw.

⁶⁰ Ki do dawri, naytēnek katotohosanaw a pādi do salapen dan tabo, as nakaiyahes na syad Jesus a kāna, “Oyodoriw batabatahen daya maikontra dyimo? Abawriw maitbay mo?”

⁶¹ Ki naylilyak aba si Jesus kan polos nad inatbay. Sinpangan na, pinirwa danan katotohosanaw a pādi a inyahes a kāna, “Imoris Kristo a Anak no maidāyawaw a Dyos?”

⁶² Ki tinbay ni Jesus a kāna, “On, yaken nawri, kan maboaya nyonchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a maydisna do kawanan no Dyos do hanyit a myan so panakabalin, as

kan maboya nyo panchi yaken a maypābodis a yapo do hanyit a mapongosan so demdem.”*

⁶³ Do dawri, taywaraw nakapakasoli no katotohosanaw a padi. As dawa, pinirit naw laylay naw, as nakaibahey na sya dyirad tawotawo saw daw a kāna, “Machita ta pawriw pamaneknek ta? ⁶⁴ Nadngey nyo nayaw bata naya a ipariho naw inawan na do Dyos. Ki āngo pangeddeng nyo?”

Ki initbay da a tabo a machita a madiman.

⁶⁵ Sinpangan na, insiknan dan kadwan saw a chinichipan si Jesus. Binarabādan das mata, as nakadandanog da sya, as nakaiyahes da sya dya, “Tarosen mo pa an sino saw mangdandanogaya dyimo?” kon da.

Sinpangan na, inhap das Jesus no magbanbantayaw daw, as nakatongtong da minbaot sya.

No Kailibak ni Pedro si Jesus

(Mt. 26:69-75; Lk. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Ki si Pedro, nabidin do panangdangan daw do atataw do dawri a bahay. Myan daw asaw a mabakes a kasidong no katotohosanaw a padi, kan naypasngen do yananaw ni Pedro. ⁶⁷ Do nakaboya naw si Pedro a myan a manangdang, pincereng na, as binata na dya a kāna, “Na, aran imo, syirto imo asaw a rārayay ni Jesus a taga Nasaret?”

⁶⁸ Ki naglibak si Pedro, kan binata na a kāna, “Wa! Abayaw chapatak kod batabatahen mwaya, kan polos a dyi kwa maawātan!” Do dawri, nachibawa a nangay do rowanganaw. Sinpangan na, minonyiw sabonganaw a manok.†

⁶⁹ Ki naboya no mabakesaw si Pedro do nayadisanaw, kan minirwa binata na dyirad kadwan sa a myan daw a kāna, “Iyaw nyaya tawo, ki asaw a kayban da.”

⁷⁰ Do dawri, pinirwa danan Pedro a inlibak.

Nahay abas dēkey, binata da pa di Pedro no myan saw a nayeñek daw a kon da, “Syirto a imo asaw dyira, ta yapo kad probinsya a Galilya.”

⁷¹ Do dawri, insiknan ni Pedro nangabay do mismo na inawan, kan nagkari a kāna, “Si Apo Dyos danaw makatoneng an bayataw ako, ta chapatak ko abayaw nawri a tawo a batabatahen nyo!”

⁷² Ki do dawri, nyeng a minirwa minonyiw sabonganaw a manok. As nanakem ni Pedro binataw ni Jesus dya a kāna, “Sakbay a maypirwa monyiw sabonganaw a manok,

* **14:62** 14:62 Chiban nyo nakailawlawagan Mk. 13:26. † **14:68** 14:68 Do kadwan saw a manyoskripto, ki abaw nyaya “minonyiw sabonganaw a manok.”

ki maypitdo mo nanchi yaken a inlibak." Ki do nakanakem naw so nawri, naigpet nabaw inawan na, kan tomnanyis.

15

*No Kaiparawat Da si Jesus di Gobirnadador Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Lk. 23:1-5; Jn. 18:28-38)*

¹ Do kapaysesēdang naranaw, tinolag da an āngo parinen dad Jesus no matotohos saw a papādi, panglakayen saw, siraw mangnanawowaw so linteg, kan siraw tabo konsihal da saw do dawri. Katayokaw no nyaya, binahod das Jesus, as nakaiyangay da sya a inparawat di Pilato a gobirnadador a yapo do Roma.

² Do nakawaraw ni Jesus daw, inyahes ni Pilato dya a kāna, "Āngo? Imoriw Āri daw no Jodyo saw?"

"Nabata mo na," inibay ni Jesus.

³ Do dawri, āro inpagatos dad Jesus no matotohos saw a papādi.

⁴ As dawa, minirwa dana inyahes ni Pilato dya a kāna, "Madngey moriw kārwayan darom daya a ikontra da dyimo? Abawriw maitbay mo?"

⁵ Ki tominbay aba polos si Jesus, dawa, chinaklat ni Pilato.

*No Kaikeddeng no Kadiman ni Jesus
(Mt. 27:15-26; Lk. 23:13-25; Jn. 18:39-19:16)*

⁶ Kāda Pistan Nakahasaw no Anghil do kāda tawen, dadakay ni Pilato mapakakaro so asa dyirad nabahod a tawo a aran sino a akdawen dan tawotawo. ⁷ Ki myan daw asa dyirad nabahod saw a mayngaran so Barrabas. Nyaya tawo kan siraw rārayay naw, ki nagribildi sa, as kan do nakapaydidiman daw, diniman da saw tawotawaw. As dawa, binahod san Pilato. ⁸ Ki do dawri a kamabekas, naychipeh saw tawotawowaw do yananaw ni Pilato, as kan chindaw da a pakakarohen naw asa dyirad nabahodaw a akmas gagāngay naw do pistaya.

⁹ Ki inyahes ni Pilato dyira a kāna, "Chakey nyori a pakakarohen ko iyaw mabataya Āri dan Jodyo?" ¹⁰ Binata naw nya, ta chinapatak na a maynamot do kahoho dan matotohos saw a papādi nawriw nangidaroman da sya dya.

¹¹ Do nakadngey daw syan matotohos saw a papādi so nawri a inyahes ni Pilato, pinaklaklal da saw tawotawowaw a mangdaw di Pilato a basbāli a si Barrabas pakakarohen na.

¹² "Na, an komwan, āngo parinen kod Jesus a batahen nyo a Āri dan Jodyo?" inyahes ni Pilato dyira.

¹³ Ki inyagagay dan tawotawo saw, "Ipailansa mo do kros!"

¹⁴ Inatbay san Pilato a kāna, “Na, āngo ta? Āngo pinarin na a gatos ta dawa?”

Ki naypangay nakaiyagagay da sya a kon da, “Ipailansa mo do kros!”

¹⁵ Do dawri, chakey ni Pilato a pagostwan saw tawotawo saw, dawa, pinakakaro na si Barrabas. Ki si Jesus, inpasaplit na dyirad soldādaw, as nakaimandar na sya dyira a ilansa da do kros.

Sisyabaken Dan Soldadwaw si Jesus

(Mt. 27:27-31; Jn. 19:2-3)

¹⁶ Do dawri, inisdep dan soldādawwaw si Jesus do atataw no bahayaw no gobirnadaw, as kan tinawagan da sa tabo rārayay da saw a soldādo. ¹⁷ Sinpangan na, kinekehan da si Jesus so akmay obi so kīta kan akmas kekehaw no āri, as kan namahokon sas inbalāngat da sya a manōlok. ¹⁸ Sinpangan na, sindādāyaw sa a sinkakablaaw dya, as nakabata da sya a kon da, “Mabyay pakono Āri dayan Jodyo!”

¹⁹ Do dawri, sinimsimlod daw oho naw, as nakachichipa da sya, as kan nakapaydogod dad salapenaw ni Jesus a sindādāyaw dya. ²⁰ Do nakatayokaw no kapangoy-oyaw da dya, pinakaro daw pinakekeh daw dya a akmay obi so kīta, as nakapabidi das sīgodaw a laylay na. Sinpangan na, iniyam darana a yangay a ilansa do kros.

No Kailansa Da si Jesus do Kros

(Mt. 27:32-44; Lk. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

²¹ Do kayan da paw a mayam do rarahan, nabayat das āmang da Alehandro kan Ropo a si Simon a taga Sirene a komwan do syodadaw a yapo do barbaryo. Do dawri, pinilit dan soldādo saw a inpaisabhay dyaw krosaw ni Jesus.

²² Tinongtong daw somnonget do tokonaw a mayngaran so Golgota. No chakey na batahen, ki “Logar no Bangabanga.” ²³ Sinpangan na, pinadas da a paynomen si Jesus so palek a napasaglan so mirra,* ki chinaskeh na.

²⁴ Do dawri, inlansa dan soldādawwaw si Jesus do kros. Ki iyaw laylay na saw, ki nagbibinglayan da maynamot do nakapagbibinonot da, ta chiban da an āngo hapen katakatayisa dyira. ²⁵ No ōras no nakailansa da sya, ki ālasnwebi do kamabekas. ²⁶ Intolas daw inpagatos daw dya a, “NO ĀRI DAN JODYO.”

* **15:23** 15:23 No mirra, ki makpad akmas tahamaw no apdo. Sigon do kapakaawat dan magadal saw so Biblia, akmay inosar daw nyaya a pamagpipikel so inawan.

²⁷ Do dawri, myan pa saw dadwa manakanakaw a inlansa da do kros do maybitaw ni Jesus. Iyaw asaw, ki myan do kawanan naw. As iyaw asaw, ki myan do kaholi naw.

[²⁸ Maynamot do dyaya, natongpal naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Naibidang a akmay asa kriminal.”]†

²⁹ Ki siraw tawotawowaw a omhabas sya, ki inoy-oyaw da, kan naylilinlin sa a binata da a kon da, “Samna! Imo nakabataw sya a rārayawen monchiw Timplowaw, as kapatnek mo syad irahem no tatdo a karaw! Pi!
³⁰ Sichangori, isalākan mo paw mismo a inawan mo, kan gomchin ka pad dawri a kros!”

³¹ Aran siraw matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki in-oyaw da. Binatabata da a kon da, “Nangisalākanaya so kadwan a tawo, ki asyo naya maisalākan inawan na. ³² An oyod a iyas Kristo a Āri dan tawotawo saw do Israel, ayket na, gomchin pakono do kros naya tan maboaya ta kan manganohed ta dya.” Ki aran siraw rārayaw naw a nailansa, komwan kaoyaw da sya.

No Kadiman ni Jesus

(Mt. 27:45-56; Lk. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Do kayegen danaw no araw, nyeng a nabo sēdang, kan naysari iyaw intīro a lōbong a nandad kaalas tres do kamakoyab. ³⁴ Sinpangan na, do nakapangalas tres naranaw, nangngengey si Jesus so malyak, kan binata na a kāna, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” No chakey a batahen nyaya, ki “Dyos ko, Dyos ko, āngo ta ninonolay mo yaken?”

³⁵ Siraw naychatetēnekaw daw a nakadngey sya, binata da, “O, adngeyen nyo ah, ta tawagan nayas Elyas!”

³⁶ Ki sinpangan na, asa dyiraw nayyayo a nanghap so akmay dadyi a pinakneban na so naysoka a palek, as nakapatap na syad tobwanaw no byawo, as nakapagolo na syad dangoyaw ni Jesus. Binata na a kāna, “Anchi kamo, ta chiban ta panchi an yangay a pagchinen Elyas!”

³⁷ Sinpangan na, minirwa dana nangngengey si Jesus so malyak a nachirayayan danan nakapaybitos no byay na.

³⁸ Do dawri, napirit a naysyay kortinaw do Timplo a yapo do tohos a nandad sayran.‡

³⁹ Do salapenaw ni Jesus, myan daw a maytēnek kapitan daw no soldādo saw. Do nakaboya naw so nakadimanaw ni Jesus, binata na a kāna, “Oyod sawen a Anak ni Āpo Dyos nyaya tawo!”

† 15:28 15:28 Isa. 53:12. Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto do chirin Griego. ‡ 15:38 15:38 Iyaw nyaya kortina, ki matokpoh kan lilibeng no Kasasantwanaw a Yanan do irahem no Timplo dan Jodyo saw. Eks. 26:31-33; Heb. 9:3

⁴⁰ Ki do mabawa so dēkey di Jesus, myan saw mababakes a omchidechideb sya. No kadwan dyira, ki sa Maria Magdalena, kan si Maria a ānang ni Jose kan si Santiago a pinangaranan das “pandek,” as kan si Salome. [§] ⁴¹ Siraw nyaya mababakes, ki minonot sad Jesus do kayan daw do Galilya, kan sinidongan da. Myan pa saw āro a mababakes a minonot dya do nakangay na do Jerosalem.

No Kaitanem Da si Jesus

(Mt. 27:57-61; Lk. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁴² Do kamakoyāb naranaw, do dawri a araw a iyaw arawaw a kapagsagāna da do dispiras no Araw a Kapaynaynahah, ⁴³ intortored ni Jose a yapo do Arimatea iyaw nangay do yananaw ni Pilato, kan yangay na chindaw bangkayaw ni Jesus. Si Jose, ki asa mabigbigbig dyirad konsihalis dan Jodyo a mangnangnanaya so kangay no kapagtoray no Dyos.

⁴⁴ Do nakadngeyaw syan Pilato a nalisto a nadiman si Jesus, taywara chinasdaaw na. Tinawagan naw kapitanaw no soldādo saw, as nakaiyahes na sya dya an oyod a nadiman danas Jesus. ⁴⁵ Do nakadngey naw sya do kapitanaw a nadiman danas Jesus, pinalobōsan Pilato a hapen ni Jose iyaw bangkayaw.

⁴⁶ Do dawri, inyonot ni Jose iyaw ginatang naw a maydak a ayowayob, as yangay na a pinagchin bangkayaw ni Jesus do kros, as nakapongos na sya so ayowayob. Sinpangan na, pinosek naw bangkayaw ni Jesus do pinarin daw a tanem a aschip, as nakaneb na syas rakkoh a bato.

⁴⁷ Myan pa daw sa Maria Magdalena kan si Maria a ānang ni Jose a nakaboya so nakaitanemanaw no bangkayaw ni Jesus.

16

No Kapagōngar ni Jesus

(Mt. 28:1-8; Lk. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Do nakatayokaw no Araw a Kapaynaynahah,* sa Maria Magdalena kan Maria a ānang ni Santiago, as kan si Salome, ki gomnātang sa so bangbanglo a pangbalsamar das bangkayaw ni Jesus. ² Masapa pa do manōmaw a araw no lawas do katatayokaw no araw a tomninyi, nangay saw mababakesaw do aschipaw a nakaitanman ni Jesus.

[§] **15:40** 15:40 Maria Magdalena mana Maria a yapo do Magdalena a idi (Lk. 8:2). Santiago a Pandek, ki matarek kan si Santiago a Matoneng. Salome, ki si baket ni Sebedeo kan ānang da Santiago kan Juan (Mt. 27:56). Mk. 16:1

* **16:1** 16:1 No Araw a Kapaynaynahah dan Jodyo, ki mangrogi do alas sais an makoyab no Byirnes a mandad alas sais an makoyab no Sabado.

³ Do kayam daranaw, naysin-iiyahes sa a kon da, “Sino paronchiw ombadede so anebaw a bato do asdepanaw do aschip?” ⁴ Ki do nakapakarapit daw do yananaw no aschip a tanem, naboya da a aran rakkoh iyaw batwaw, ki alit na nabadede. ⁵ Sinpangan na, sindep daw aschipaw. Ki do nakapakasdep daranaw, sominryam sad naboya daw a asa baro a myan a maydisnad mangketaw do kawanan daw. Nakalaylay so manaro, kan oyod nas kaydak.

⁶ Do dawri, binata na dyira a kāna, “Mamo kamwaba, ta si Jesus a taga Nasaret a chichwasen nyo a iyaw nailansaw do kros, ki apaba dya maynamot ta nagōngar dana. Chiban nyo pad pinangayan daya sya, an dyi dana abo daw. ⁷ Sichangori, yangay nyo a ibahey nya dyirad nanawhen naw a magrāman di Pedro a kon nyo, ‘Nanma danas Jesus a mangay do Galilya. Dawrinchiw kaboyan nyo sya a akmas inbahey naw dyinyo do nakarahan.’ ”

⁸ Do nakapakahtot daw do aschipaw, naychapayapayayo sa, ta taywaraw nakasryam kan nakapamirpir da. Abaw inbaheyan da sya a aran sino maynamot ta oyod das nakamo.

No Kaipaboya ni Jesus so Inawan Na Dyirad Nanawhen Na Saw

(Mt. 28:9-10; Lk. 24:13-35; Jn. 20:11-18)

[⁹ Minhep do nakapagōngaraw ni Jesus do manōmaw a araw no lawas, napaboya a nanma di Maria Magdalena a iyaw nangpaksyatan naw so papito a marahet a ispirito. ¹⁰ Do dawri, yangay a inbahey ni Maria Magdalena iyaw nyaya dyirad nachirārayayaw di Jesus a madama a tomany-itanyis do kapagmamayo da. ¹¹ Ki do nakadngey daw sya a minirwa nabyay si Jesus, kan naboya ni Maria, inanohdan daba.

¹² Katayokan nya, napaboya si Jesus dyirad dadwa saw a nanawhen na do kayam daw do ayamanaw a mangay do barbaryo, ki nagbaliw danaw mostra na. ¹³ Do dawri, naybidi saw dadwaw do syodad a nangay a nangibahey dyirad rārayay da saw a nanawhen a napaboyas Jesus dyira, ki alit na dyi da inanohdan.

No Kapanawdyan a Bilin ni Jesus

(Mt. 28:16-20; Lk. 24:36-49; Jn. 20:19-23; Ara. 1:6-8)

¹⁴ Sinpangan na, do dawri, napaboya si Jesus do yanan daw no onsi saw a nanawhen na a madama a ko-man. Pinaydabdab na sa maynamot do kabwaw no kapanganohed da kan katwaw no oho da do dyi daw a nanganohdan dyirad nakaboyaw a nagōngar dana. ¹⁵ Sinpangan na, binilin na sa a kāna, “Mangay kamo do

intīro a lōbong, kan ikasaba nyo Maganay a Dāmag do tabo tawotawo. ¹⁶ No sino a manganohed as mabawtisan, ki maisalākan anchi. Ki no dya manganohed, madōsanchi. ¹⁷ Siranchiw nyayaw pangilasīnan a maipaboya dan manganohedaw dyaken: Mapaksyat danchiw marahet saw a ispirito maynamot do kaosar das ngaran ko. Makapaychirin pa sanchis chirin a dyi da nachinanawowan. ¹⁸ Aran mangigpet sanchis marem mana minom so makabinino, madiman sabanchi. An palapawen daw tanoro da do oho dan maganyit saw, ki mapyan sanchi.”

No Kapaybidi ni Jesus do Hanyit

(Lk. 24:50-53; Ara. 1:9-11)

¹⁹ Do nakatayokaw ni Jesus a naychirin dyira, naypatohos do hanyit, kan nangay a naydisna do makanawanaw ni Āpo Dyos. ²⁰ Ki siraw nanawhenaw ni Jesus, yangay da inkasabaw Maganay a Dāmag do tabo a loglogar. Sinidongan san Āpo Jesus a nangipanpaneknek so kaoyod no inkaskasaba daw maynamot do milagro saw a inpapari-parin na dyira.†]

† **16:20** 16:20 Siraw nyaya birsikolo (16:9-20), ki aba do kadwan saw a manyoskripto do chirin Griego.

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Lokas No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Libro

No nangitolas so nyaya a libro, ki si Lokas a iyaw pinangarananaw ni Pablo so “chadaw namen a doktor” (Kol. 4:14), as kan iya paw nangitolas so librowaw a Aramid. No nanoma a naibahey a maynamot di Lokas do Masantwan a Tolas, ki iyaw kapachirayay na di Pablo a yapo do Troas a asa syodad do Asya (Ara. 16:10-12). Yapo do dawri, nāw na nachirayay di Pablo do kangay ni Pablo do probinsya a Akaya a nangikasaba so Maganay a Dāmag a mandad kasngenaw no kadiman ni Pablo do Roma (Ara. 6:10-17; 20:5-15; 21:1-27:14; 2 Tim. 4:6-11).

Mapatak a maboya a yapo do Kolosas 4:11-14 a Jodyo aba si Lokas, ta inrāman aban Pablo do ngarngaran daw no Jodyo saw a manganohed a nachipaytarabāko dya. Maynamot ta Jodyo aba si Lokas, sinidongan na saw kapayngay naw a Dya-Jodyo a makapatak so maynamot do loglogar saw a dyi da chapatak do Jodya (4:31; 24:13).

Inpaboya ni Lokas a iyaw kaisalakānan taya a myan di Jesus, ki dyira no tabo a tawotawo a yapo do Jerosalem a mandad kaiwaras na do intirwaya a lōbong (24:47). Do kanta naw do Timplo, binata ni Simeon maynamot di Jesus a iya, ki iyaw mangsēdang so aktokto dan Dya-Jodyo (2:32). Inpaboya pa ni Lokas a si Jesus, ki yapo aba lang do kapotōtan Abraham, an dyi pa yapo do Adan (3:23-38) a kapoonan dan tabo tawotawo do lōbongaya.

Myan dadwa a panggep ni Lokas a nangitolas so nyaya a libro. No asa, ki chakey na a mapatakan Teopilo iyaw maynamot do kapanganohed na tan sakangwan mapatakan na a oyod iyaw no nainanawo saya dya (1:4). No asa pa a panggep ni Lokas, ki maynamot ta kinaganay na kan binisado na sa ninanawo tabo nya napariparin a yapo do kasiknan da, naktokto na pa a maganay an itolas na saw nyaya sigon do kosto a kasarosaronon da (1:3).

Myan saw matatarek a tima do librowaya ni Lokas. No asa, ki maynamot do kapagbabāwi. Intolas ni Lokas a nawriw kangay ni Juan a mangnanawo tan magbabāwi saw tawotawo do gatogatos da (3:3), as kan myan toray ni Jesus do tanaya a mamakawan so naygaygatos (5:24). Naybibidi si

Lokas a nangitolas so maynamot do kapakawan (6:37; 7:47; 11:4; 12:10; 17:3-4; 23:34; 24:47).

No chadadwa a tima ni Lokas, ki iyaw maynamot do kapaydasal. Maipaboya do dya saya birsikolo a nasanyib a naydasal si Jesus: 3:21; 5:16; 6:12; 9:18, 28; 22:32, 40-41. Intolas pa ni Lokas iyaw bilinaw ni Jesus dyirad nanawhen na saw a dyi sa maōpay do kapaydasal da (18:1-8).

No chatatdo a tima do nyaya a libro, ki maynamot do soyot a myan dyirad tabo saw a nanganohed a si Jesus, ki Anak no Dyos. Akmas binataw no anghil di Sekarayah a āmang ni Juan a kāna, “Ay, āngonchya kasoyot mo, as kan āro sanchiw masoyot do kaiyanakaw ni Jesus!” (1:14; 8:13; 10:17; 15:5, 9, 32; 19:6, 37).

Maynamot di Jesus, no paytābwān no chakey na batahen do dya libro, ki maboya do 19:10 a kānan Jesus, “Iyaw nyaw nangayan ko dya lōbong, iyaw kangay kwa omchichwas siras nabo saw tan isalākan ko sa.” Asa pa, “Myan dyaken Ispirito no Dyos, ta pinidi na yaken a mangikasaba so Maganay a Dāmag dyirad mapopobri. Tinoboy na yaken a mangibahey so kapakakaro dan nabahod, kan kapakaboya dan bolsek, kan kapanoroh so kalibryan dyirad malidyatan, as kan kapangibahey ko so chimpo a kapangisalākan Āpo Dyos so tawotawo na” (4:18-19).

No Naychakarwan no Nya Libro

No panggep no nya tolas 1:1-4

No kaiyanakaw ni Juan kan si Jesus a mismo 1:5-2:52

No kapagsagāna ni Jesus do tarabako aa 3:1-4:13

No kapangnanawo ni Jesus do Galilya 4:14-9:50

No kangayaw ni Jesus do Jerosalem 9:51-19:27

No kapangnanawo ni Jesus do Jerosalem 19:28-21:38

No kadiman kan kapagōngar ni Jesus 22:1-24:53

No Maganay a Dāmag a Intolas Ni Lokas

Pakatoneng

¹ Dyimom madāyaw a Teopilo.

Āro dana saw nangpādas a naytolas so maynamot do na-tongpalaya do payayahatangan taya. ² On, no intolas daw, ki akmas nakaiparawat daw dyamen yapo do kasiknan na pa no mismo saw a nakaboya kan nangasaba so maynamot di Jesus. ³ Aran yaken, maynamot ta kinaganay ko kan nabisādo ko a nachinanawan a tabo nya saya napariparin a yapo do kasiknan da, naktokto ko pa a maganay an itolas ko sa dyimo nyaya sigon do kosto a kasarosarono da, ⁴ tan

sakangwan mapatakan mo a oyod iyaw no nainanawo saya dyimo.

No Kaipakatoneng no Kayanak ni Juan a Bawtista

⁵ Do chimpwaw no kapagāri ni Herodes do Jodya,* ki myan daw asa a pādi a mayngaran so Sekarayah a asa mimbrow no bonggoy no papādi saw a inpangpangōlwan Abidyah do kaychowa. Iyaw nyaya Sekarayah, ki myan baket na a mayngaran so Elisabet a yapo do kapotōtan ni Aaron.†

⁶ Siraw nya maychabahay, ki mayengay sa malinteg do salapen no Dyos, as kan kinapyā da a inonotan tabo bilbilin kan paglintegan no Dyos.

⁷ Ki abaw anak da, ta hopes si Elisabet. Asa pa, malkem kan baket dana sa.

⁸ Asa karaw, narapit arawaw a batang no bonggoy da Sekarayah, kan iyaw magsīrbi do Dyos do Timplo do dawri.

⁹ Sigon do dadakay daw no papādi, si Sekarayah nabonot a somindep do Timploaw ni Āpo a maysosoh so insinso.

¹⁰ Do nakarapitaw no ōras a kapaysosoh na so insinso, naychipeh saw āro a tawotawo a maydaydasal do gaganaw no Timplo. ¹¹ Sinpangan na, myan nagparang di Sekarayah asa a anghil ni Āpo, kan naytēnek do makanawanaw no altar a paysosohan so insinso. ¹² Ki do nakaboyaw syan Sekarayah, sominryam, as kan oltimo nakamo na.

¹³ Ki binata dya no anghilaw a kāna, “Mamo kabam Sekarayah, ta nadngey no Dyos dasal mwaw. Dawa, maymanganak anchis Elisabet a kabahay mo so mahakay, kan pangaranan monchis Juan. ¹⁴ Ay, āngonchya kasoyot mo, as kan āro sanchiw masoyot do kaiyanak naw! ¹⁵ Ta iya, ki maibidang anchi a masisīta do salapen no Dyos. Machita dya polos a minom so palek mana aran āngo a makabok,‡ as kan makneb anchi so panakabalin no Ispirito Santo a aran myan pad bodek ni ānang na. ¹⁶ Aronchi dyirad kapotōtan Israel paybidyen na di Āpo a Dyos da. ¹⁷ Manmanmanchi kan si Āpo, as kan iyaw panakabalin na, ki akmas intorohaw no Masantwan a Ispirito di propīta Elyas§ do kaychowa. Paychachapyahen na sanchiw may-aāmang.* Pagbabawyen na sanchiw masosōkir saw a tawotawo tan mangtokto sanchi a akmas siras malinteg

* **1:5** 1:5 Iyaw nya Herodes, ki Herodes a pinangaranan das “Mabileg,” kan intorayan naw tabo tana dan Jodyo. † **1:5** 1:5 Sira tabo papādyaw no Jodyo, ki naychakarwa sa do dadwa poho kan apat a bonggoy da. 1 Kron. 24:10. Si Aaron, ki iyaw ākangaw ni Moyses, as kan iyaw no nanoma a pādi a pinidi no Dyos do Israel. ‡ **1:15** 1:15 Leb. 10:9-11 § **1:17** 1:17 1 Ār. 18 * **1:17** 1:17 Mal. 4:6

saw. On, nyayaw parinen nanchi tan isagāna na saw tawotawowaw do kawara ni Āpo.”

¹⁸ Ki binata ni Sekarayah do anghilaw a kāna, “Maypan-gonchiw kapatak ko sya a maparin saw nya, ta malkem ako naya kan koribetbet danaw si baket ko?”

¹⁹ Ki tinbay no anghilaw a kāna, “Yaken si Gabriel a pachirawatan ni Āpo Dyos, kan maytēnek ako do salapen na. Tinoboy na yaken a mangay a mangibahey so nya maganay a dāmag dyimo. ²⁰ Maynamot ta inanohdan mwabaw binata ko saya, makapaylilyak ka paba a mandan arawaw a maparin saw inbahey kwaya, ta sigorādo a maparin anchi anchan marapit ōras na.”

²¹ Ki siraw tawotawo saw do gagan a mangnanaya di Sekarayah, chinasdaaw da an āngo chinahay na do irahemaw no Timplo. ²² Sinpangan na, do nakahtot naw, oyod a omel dana, ta makapaylilyak paba. Nyaw nakatonngan da sya a myan naipaboya no Dyos dya do irahem. Yapo do dawri, sininsinyasan na saw tawotawo, ta polos a dya makapaychirin dyira.

²³ Do nakakabos danaw no arawaw no nakapagsirbi nad Timplo, somnabat danad bahay na.

²⁴ Oyod a nahay aba, as nakapanginaw ni Elisabet a baket na, as kan do dawri, minohbot paba do bahay na do dadima a kabohan.

²⁵ Binata na do inawan na, “Pinarin no Dyos dyaken nya sichangori a maynamot do kāsī na dyaken. Sichangori, pinakaro naw nya pakasnesnekan ko do salapen tawotawo.”

No Kaipakatoneng no Kayanak ni Jesus

²⁶ Do chanemaw a kabohan bogyaw ni Elisabet, tinoboy no Dyos si anghil Gabriel do idi a Nasaret do probinsya a Galilya. ²⁷ Nangay do asa balāsang a birhin a naitōlag a machikabahay di Jose a kapotōtan ni simna Āri Dabid. No ngaran nya birhin, ki si Maria.

²⁸ Do nakapagparangaw no anghilaw di Maria do bahay na, binata na dya a kāna, “Komosta ka! Masoyot ka, ta machitatārek parābor dyimo no Dyos, kan ay-aywanan naymo.”

²⁹ Maynamot do dyaya naporin, taywara chinariribok ni Maria an āngo inbaheyaw no anghilaw, kan iniktokto na an āngo chakey na batahen.

³⁰ Ki binatan anghilaw dya a kāna, “Mamo kabam Maria, ta pinidi naymo ni Āpo Dyos a kaipaboyan parābor na. ³¹ Mabogi kanchi kan iyanak monchiw asa mahakay, kan pangaranan monchis Jesus. ³² Mabīleg anchi, kan

matawagan anchi so Anak no Katotohosan. Pagārihen anchi ni Āpo Dyos a akmas kapoonan na a si Āri Dabid.³³ Itorayan na sanchi a abos pandan kapotōtan sayan Jakob, kan abanchiw pandan kapagāri na.”

³⁴ Ki tinbay ni Maria iyaw anghilaw a kāna, “Maypāngo a maparin nyaya dyaken a asa kwa birhin?”

³⁵ Tinbay no anghilaw a kāna, “Mangay anchi dyimo Ispirito Santo, as kan pongosan nanchimo so panakabalin no Manakabalin a Dyos. Nyaw paynamotan na a iyaw masantwanaya a adekey a iyanak monchi, ki matawagan anchi so Anak no Dyos.

³⁶ “Chiban mo pas Elisabet a kabagyan mo a aran batabatahen da a hopes, ki maymanganak anchi. Changori, anem dana kabohan kabogi na a aran bakbaketan dana.³⁷ Ta aba polos dya maparin ni Āpo Dyos.” Nawriw binatan anghilaw.

³⁸ Ki binatan Maria a kāna, “Cha ko dya a pachirawatan Āpo Dyos. Maparin pakono sa dyaken akmas binata mo saya.” Sinpangan na, komnaro danaw anghilaw.

No Kasarongkar ni Maria di Elisabet

³⁹ Do dawri, nahay aba as nakapagrobwat ni Maria, kan nakalyalisto a nangay do katokotokonanaw do asaw a idi do Jodya.⁴⁰ Nangay a somindep do bahay daw da Sekarayah, kan kinablaawan na si Elisabet.⁴¹ Ki do nakadngeyaw ni Elisabet so kablaawaw ni Maria, minlon adekeyaw do bodek na, as kan nakneb si Elisabet do panakabalin no Ispirito Santo.

⁴² Do dawri, nakalyak a kāna, “Ay, imo kagagasātan do tabo a mababakes, as kan magāsāt anchiw iyanak mo a adekey!⁴³ Chasdaaw kwaya, ta sino ako a yangay a sarongkaran ānangayan Āpo ko?⁴⁴ Chiban mo, do nakadngey kwaw so nakakablaaw mwaw dyaken, ki minlon adekeyaya do bodek ko do kasoyot na.⁴⁵ On, magāsāt ka, ta nanganoheed ka a matongpal sanchiw inbaheyaw no Dyos dyimo!” binata ni Elisabet.

No Kanta a Pagdāyaw ni Maria

⁴⁶ Sinpangan na, naychirin si Maria a kāna, “Daydayāwen ko Āpo ko do tābo a aktokto ko.

⁴⁷ Ay so kasoyot ko maynamot do Dyos a Mangisalākan ko,

⁴⁸ ta nanakem na yaken a mabodis a pachirawatan na!

Mangrogi sichangori, batabatahen danchin tabo a tawotawo a magāsāt ako

- 49 maynamot do kataywara a kapakasdāaw a namarin dyaken
a pinarin no manakabalin kan masantwan a Dyos.
- 50 Asa pa, chāsi na saw manganyibaw sya
a mangrogi dyirad kapoonan ta saw a mandanchi dyirad somarsarona pa saya a kapotōtan.
- 51 Inpaboya naw panakablin na,
kan pinaychaket na saw plāno dan mapapangas saw a tawo.
- 52 Pinakaro naw toray dan matotohosaw a ar-āri,
as pinatohos naw saad dan mabobodis saw a tawotawo.
- 53 Inapnek na sas maganay makachitaw,
ki siraw mabaknangaw, ki pinayam na sa a kaynay-nawan da.
- 54 Sinidongan na saw tawotawo na a kapotōtan Israel a pachirawatan na,
ta nāw na nanakem iyaw kari na a kāsī dyira.†
- 55 On, inpaboya naw kāsī na di simna Abraham kan dyaten a tabo a kapotōtan na a abos pandan
a akmas inkari naw dyira kaychowa.” Nyaw binatan Maria.
- 56 Minyan si Maria so malabit a tatdo a kabohan do yanan da Elisabet, as nakapaybidi nad bahay naw do Nasaret.

No Kaiyanak ni Juan a Bawtista

- 57 Sinpangan na, do nakarapit danaw so ōrasaw a kapaymanganak ni Elisabet, inyanak naw asaw a mahakay.
- 58 Do nakadāmag daw syan karoba da saw kan siraw kakabagyan da saw so makaskasdāawaya a pinarin Āpo Dyos dya, ki nachipagragasak sa dya.
- 59 Do chawawaho naw a araw no adekeyaw, yangay da inpakogit, ta nyaw sīgod a dadakay da, kan chakey da pangaranan so Sekarayah tan mayengay sa kan āmang na.
- 60 Ki nachiengga si Elisabet a kāna, “Engga, Juan ngaran na.”
- 61 Ki binata da dya a kon da, “Naon, ki abayaw mayngaran so Juan a kabagyan nyo.”
- 62 Do dawri, sininyasan das Sekarayah, ta yahes da an āngo chakey na ngaran adekeyaw.
- 63 Sinpangan na, nangdaw si Sekarayah so paytolasan na, as kan nyaw intolas na: “Juan iyaw ngaran na.” Chinasdaaw da a tabo no myan saw daw. 64 Do dawri, nyeng a napakaro kaomelaw ni Sekarayah, kan naychirin so pangidāyaw na so Dyos.

† 1:54 1:54 Gen. 32:25-28; 49:7, 16

65 Nasdaāwan sa tabo karoba da saw daw, as kan nakarakarapit nya dāmag do tabo a tawotawo do katokotokonon no Jodya.

66 Nyaw iniktokto dan tabo tawotawo saw a nakadngey sya a, “Āngo paronchiw payparinan nyaya a adekey anchan mayparakoh?” Nyaw binata da, ta madlaw da a myan panakabalin ni Āpo do dawri a adekey.

No Kanta a Pagdāyaw ni Sekarayah

67 Do dawri a nakapakalilyak dana ni Sekarayah a āmang ni Juan, nakneb dana do panakabalin no Ispirito Santo, kan inpadto na a kāna,

68 “Madaydāyaw si Āpo a Dyos dan kapotōtan Israel, ta yangay na yaten a sarongkaran tan wayawayaan na yaten a tawotawo na.

69 Tinorohan na yaten so mabileg a Mangisalākan a yapo do kapotōtan Āri Dabid a pachirawatan na.

70 On, nyaw am-āmang dana inpaibahey na dyirad masantwan saw a propīta na do kaychowa

71 a isalākan na yaten dyirad kabōsor ta kan sira tabo mangipsokaw dyaten.

72 Binata na pa a chāsi na saw kapoonan ta, kan naknakmen naw masantwanaw a tōlag na dyira.

73 On, inkari na di Abraham a kapoonan ta

74 a isalākan na yaten dyirad kabōsor ta tan abo kāmo ta a magsīrbi dya

75 a nāw na masantwan kan malinteg do salapen na do tabo araw do kabyay taya.

76 “Ki imo a anak ko, matawagan kanchi a propīta no Katotohosan a Dyos.

Nanmanma ka kan si Āpo tan isagāna mo ayaman na.‡

77 On, ipakatoneng monchi dyirad tawotawo na a maisalākan sa a maynamot ta napakawan dana sa do gatogatos da,

78 ta oltimo a māsisyen iyaw Dyos ta, as kan toboyen nanchiw asaw a yapo do hanyit a kayarig no domadaw a araw a mangay a mangisalākan dyaten.

79 Ta anchan mangay, ki sēdangan na sanchiw myan saya do kasarisaryan a mangay danad kadiman a abos pandan,

‡ 1:76 1:76 Mal. 3:1; Mt. 11:10; Mk. 1:2; Lk. 7:27

as kan palongohen nanchi yaten do rarahan a mangay do kaydamnayan no kapangtokto.”[§] Nawriw binatan Sekarayah.

⁸⁰ Do dawri, nayparakoh kan naypayit adekeyaw do inawan kan do kapakatoneng so maynamot do naispiritwan a byay. Minyan do let-ang a nandad nakapaboya naw a nangnanawo dyirad tawotawo saw a kapotōtan Israel.

2

No Kaiyanak ni Jesus

(Mt. 1:18-25)

¹ Do dawri saw a araw, myan bilin a yapo do Agosto Caesar a maipalista tabo a tawotawo a omidi do dawri a pagāryan Roma. ² Nya dāmo a kapagpalista, ki do kagobirnadaw ni Kirenyo do Sirya. ³ As katakatayisa, ki nangay sa tabo a magpalista do mismo da a idi.

⁴ Do dawri, aran si Jose, ki nagrobwat a mangay a magpalista. Ki maynamot ta yapo do kapotōtan kan pamilyaw ni Āri Dabid, nangay a yapo do idi na a Nasaret do probinsya a Galilya kan nangay do Jodya do idi a Betlehem a iyaw idyaw ni Āri Dabid kaychowa. ⁵ Do kangay naya a magpalista, rinarayay na si Maria a naitōlag a kabahayen na, as kan mabogi dana si Maria do dawri.

⁶ Ki do kayan daranaw do Betlehem, narapit ōras a kapaymanganak na. ⁷ Do dawri, inyanak ni Maria iyaw matonengaya a mahakay a anak na. Sigon do dadakay da, pinongosan nas mananaro saw a lamilamit, as kan maynamot ta abaw yanan da do pagdagdagosan saw a bahay, pinapoktad na do hosagan daw no binyay.

Siraw Magpaspastor kan Siraw Anghil Saw

⁸ Ki do dawri a ahap, do masngen do dawri a idi, myan saw magpaspastor a magbanbantay siras karniro da saw do pagpapaaraaban daw sira. ⁹ Ki nyiknyinan a myan napaboya dyira a anghil ni Āpo, kan nadibon san sēdang no kararanyagan a gloria ni Āpo Dyos, as kan taywaraw nakamo da.

¹⁰ Ki binatan anghilaw dyira a kāna, “Mamo kamo aba, ta yangay ko dyinyo maganay a dāmag a manoroh so rakoh a soyot dyirad tabo a tawotawo. ¹¹ Sichangori, do idi ni Āri Dabid, ki nayanak si Kristo a Āpo kan Mangisalākan nyo. ¹² Iyanchiw nyaw pakatonngan nyo sya: Maboya nyonchiw adekeyaw a nakapoktad do asa hosagan a napongosan so mananaro a lamilamit.”

13 Ki naychihat a nagparang reprep saw a anghil a yapo do hanyit a siraw rārayay saw no napaboyaw dyira, kan nagdaydāyaw sa do Dyos a kon da,

14 “Matan-ok si Āpo Dyos do katotohosan a hanyit, kan myan danaw kapaychachapya dyirad tawotawo a chinahwahok na do lōbongaya!”

15 Do nakakaro daranaw no anghil saw a naybidi do hanyit, binata dan magpaspastor saw do katakatayisa dyira a kon da, “Ngay, mangay tad Betlehem, ta yangay ta chiban inpakatonengaya ni Āpo dyaten.”

16 Nakalyalisto sa nangay, as kan do nakapakarapit daw daw, nachichwasan da sa Maria kan Jose, as kan naboya da pa iyaw adekeyaw a nakapoktad do hosagānaw. 17 Do nakaboya daw so adekeyaw, inistorya dan magpaspastoraw iyaw inpakatonengaw dyiran anghilaw a maynamot dya 18 Ki nasdaaw sa tabo nakadngeyaw so inbahey daw no magpaspastor saw.

19 Ki si Maria, kinapya na sa tabo do aktokto naw inbahebahey daw no magpaspastor saw, as kan nāw na iktokto chahey da batahen.

20 Sinpangan na, naybidi dana saw magpaspastoraw a mangibahebahey so pagdaydāyaw da di Āpo Dyos maynamot do tabo nadngey daw kan naboya daw, ta naporin sa tabo a akmas inbaheyaw no anghil dyira.

No Kapangaran Das Adekeyaw so Jesus

21 Do chawawaho naranaw a karaw no adekeyaw, in-pakogit da, as kan pinangaranan das Jesus. Iyaw nyaw ngaranaw a inbahey no anghilaw sakbay a nañaw.

No Kaididikar Da si Jesus do Timplo

22 Do nakarapit daranaw so arawaw a kapagtongpal da so kapakadalos da do salapen no Dyos a akmas naitolasaw do Lintegaw ni Moyses a maynamot dyirad naymanganak,* inyangay da Jose kan Maria iyaw anak daw do Jerusalem tan iparawat da do Dyos. 23 Pinarin daw akmas naitolasaw do linteg ni Āpo Dyos a kāna, “Kāda matoneng a anak a mahakay, ki naibidang a dyira no Dyos.”† 24 Indāton da pa di Āpo Dyos iyaw dāton da a mismo a akmas naitolasaw do linteg ni Āpo a kāna, “Masisīta a myan dadwa boyit mana dadwa anak no kalapāti.”‡

* 2:22 2:22 Sigon do Linteg ni Moyses, an mangiyanak mabakes so mahakay, ki maibidang a malapos do irahem no apat a poho a karaw mana an mabakes, ki anem a poho a karaw. Do dawri saw a araw, maipalōbos aba a mangsalid so aran āngo a naibidang a masantwan mana somdep do Timplo a mandad kapakadalos na. Leb. 12:2-8 † 2:23 2:23 Eks. 13:1-2, 12-13; 1 Sam. 1:24 ‡ 2:24 2:24 Leb. 5:11; 12:8

²⁵ Ki do dawri, myan asa malkem do Jerosalem a mayngaran so Simeon a panapanayahen naw kaisalākan no Dyos so tawotawo a kapotōtan Israel. Malinteg katawo na kan managdaydāyaw di Āpo Dyos, as kan myan dyaw Ispirito Santo. ²⁶ Inpakatoneng no Ispirito Santo dya a madiman aba, an dyi na pa maboyaw Kristo a iyaw inkaryaw ni Āpo Dyos. ²⁷ Maynamot do kapawnot no Ispirito Santo dya, somindep si Simeon do Timplo. Ki do dawri, do kaiyangay daw da Jose kan Maria si Jesus do irahem tan tongpalen daw bilinaw a naitolas do linteg, ²⁸ inhap ni Simeon adekeyaw a kinepkep, as nakaidaydāyaw nas Āpo Dyos a kāna,

²⁹ “Changori, natongpal kari mwaw dyaken, mo Āpo.

Palobōsan mo na yaken a pachirawatan mo a madiman a sikakapya.

³⁰⁻³¹ On, ta naboya ko na a mismo nyaya a tinoboy mo a mangisalākan a insagāna mo do salapen dan tabo a tawotawo do lōbongaya.

³² Kayarig naw soho a mangsēdang so pangtoktwan dan Dya-Jodyo, as kan maynamot dya, ki iyangay na anchiw dāyaw dyirad tawotawo mo a kapotōtan Israel.”

³³ Do dawri, chinasdaaw da Jose kan Maria iyaw chinirin saw ni Simeon a maynamot di Jesus. ³⁴ Binindisyonan san Simeon, kan binata nad Maria a ānang na, “Pinidi no Dyos nya adekey a pakarārayawan kan pakaisalakānan āro a tawotawo a kapotōtan Israel. On, iyaw pangilasīnan a tinoboy no Dyos a mangipaneknek so chakey naw. Ki aran komwan, kontraen danchin āro a tawotawo. ³⁵ No pagtongpala na, mapahtot anchiw intayo daw no tawotawo do makatayrahem a aktokto da. Ki imom Maria, oltimonchi a kapagmamayo mo, ta akma kanchiw mabagkong do pōso mo,” binata ni Simeon.

³⁶ Ki myan do dawriw asaw a propīta a mabakes a mayngaran so Ana. Iya, ki pōtot ni Panwel a yapo do kapotōtan Aser, kan taywara danaw kabaket na. Papito lang a katawen nakapayopok da kan lakay na, ³⁷ as nakabālo na. Do dawri, myan danaw wawaho a poho kan apat a tawen na. Polos a dya komnarokaro do Timplowaw, an dya nāw na nagdaydāyaw do Dyos a nagay-ayonar kan naydaydasal do māraw kan mahep.

³⁸ Do dawri a nakayangay das Jesus do Timplo, ki nangay si Ana do yanan daw, kan nagyāman do Dyos. Yapo do dawri, inbahebahey naw maynamot do adekeyaw dyirad

tabo a mangnangnanaya so kapangisalākan no Dyos so tawotawo do Jerosalem.Š

No Kapaybidi Da do Nasaret

³⁹ Do nakatayoka daw da Jose kan Maria a nagtongpal so tabo inbilinaw no linteg ni Āpo, naybidi dana sa do Nasaret a idi da do probinsya a Galilya. ⁴⁰ Do dawri, nayparakoh kan naypayit si Jesus. Napno so kinasirib, kan myan dyaw parābor no Dyos.

No Nakabidin ni Jesus do Timplo

⁴¹ Kāda tawen, ki mangangay saw inyapwan naw ni Jesus do Jerosalem a machipista do Pistaw no Nakahabas no Anghil. ⁴² Maynamot ta nyaw dān da pariparinen, nangay dana sa nachipista. Magtawen si Jesus so asa poho kan dadwa do dawri.

⁴³ Ki do nakatayoka danaw no pistaya, somabat dana sa do Nasaret, ki nadladlaw daba no inyapwanaw a nabidin sawen si Jesus do Jerosalem. ⁴⁴ Komwan naporin, ata, no myan do aktokto da, ari a nachisagel si Jesus do āro saw a rārayay da, dawa, tinongtong daw nayam so asa karaw. Ki do nakadlaw daw sya a abo si Jesus, yangay da inyahahe dyirad kakabagyan da saw kan siraw chapapatak da saw. ⁴⁵ Do dyi daw a nakaboyan sya, pinaybidi da a yangay a chinichwas do Jerosalem.

⁴⁶ Do chatatdo naranaw a karaw, nasarakan da a myan do Timplo, kan myan a machidisdisna dyirad mamaistro saw no Jodyo. Ditā na daw a mangadngedngey kan manahahe dyira. ⁴⁷ Nasdaaw sa tabo nakadngeyaw sya maynamot do kapakaāwat naw kan atbay na saw.

⁴⁸ Komwan a nasdaāwan saw inyapwan naw do nakaboya daw sya. Binatan ānang na dya a kāna, “Anak ko, āngo ta pinarin mo dyamen nya? Oltimo a bakel namen kan āmang mo a maychichichwas dyimo?”

⁴⁹ Ki nyaw initbay ni Jesus dya a kāna, “Āngo ta chinichwas nyo yaken? Chapatak nyo abawri a machita a myan ako do bahay ni Āmang ko?”

⁵⁰ Ki naawātan dabaw inbahey naw dyira.

⁵¹ Do dawri, nachangay danas Jesus dyira a naybidi do Nasaret, as kan matodyo kan managtongpal si Jesus dyira. Kinapya na sa tabo ni ānang naw nya naporiparin do aktokto naw. ⁵² Nayparakoh si Jesus do inawan na kan do sirib, as kan makahwahok do Dyos kan do tawotawo.

Š 2:38 2:38 “Jerosalem” mana “tabo tawotawo do Israel,” ta no Jerosalemaya, ki naibidang dana a akmay pinakainawan dan tabo Jodyo.

3

No Kapangasaba ni Juan a Bawtista
(Mt. 3:1-12; Mk. 1:1-8; Jn. 1:19-28)

¹ Do nakahasaw no āro a tawen, do chaasa poho naw kan dadima a katawen no nakapagtoray ni Impirador Tiberyo, ki myan dana si Ponsyo Pilato a gobirnadador do Jodya, kan nagtoray si Herodes do Galilya,* as kan si Pilipi a kakteh ni Herodes, ki nagtoray do loglogar a Itorea kan do Trakonite. Myan pa si Lisanyas a nagtoray do Abilene, ² as kan myan pa sa Anas kan Kaypas a naggedan a katotohosan a pādi do Jerosalem.

As do dawri a chimpo, nawaraw no chirin ni Āpo Dyos di Juan a anak ni Sekarayah do kayan naw do let-ang. ³ Binidibidi ni Juan tabo yanan tawotawo do maychamibitaw no oksongaw a Jordan, kan nangaskasaba dyira a kāna, “Magbabāwi kamo kan pabawtisan kamo. Tan komwan, pakawanen naynyo no Dyos do gatogatos nyo.”

⁴ No nyaya a pinariparin ni Juan, ki pakatongpalan no intolasaw ni Isayas a asa propita kaychowa a kāna, “Iyanchiw mangingengengey do let-ang a mangibahebahey so nya a kāna,

‘Mamarin kamo so rarahan a para do Āpo,
kan paysonongen nyo pakono ayaman na.’

⁵ Pōnan nyo saw naychachichidongan na,
as pagdapagen nyo saw naychatokotokonan na.
Lintegen nyo saw naypaypachichwan na,
as linisen nyo naychadodogolanaw.

⁶ Do dawri, maboyanchin tabo a tawotawo kapangisalākan no Dyos!”†

⁷ Iyaw nyayaw binata ni Juan dyirad āro saw a tawotawo a nangay a magpabawtisar dya a kāna, “Inyo a anak no karasaen! Sino nakabata dyinyo a maditditan nyo itwaya a soli ni Āpo Dyos an nabawtisan kamo? ⁸ Nawri pakono ipaboya nyo do kaparin nyo a nagbabāwi kamo do gatogatos nyo ah! Chasaray nyo abaw kabata nyowaya sya a, ‘Ara, ta kapoonan namen si simna Abraham,’ ta ibahey ko dyinyo a maparin ni Āpo Dyos a payparinen bato saya dya a kapotōtan ni Abraham! ⁹ Annadan nyo okom no Dyos a akmay wasay a nakasagāna dana panongeh so kayowaw a dya omsi so maganay, as kapayongeb na syad apoy.”

¹⁰ Ki inyahes dan āro saw a tawotawo di Juan a kon da, “Na, an komwan, āngo paro parinen namen?”

* **3:1** 3:1 Si Herodesaya, ki si Antipas. Mt. 14:1; Ara. 13:1 † **3:6** 3:4-6Isa. 40:3-5

¹¹ Ki initlebay ni Juan dyira a kāna, “No myan so dadwa laylay, machita paramānan naw abwanan. Masaw no myan so kanen, torohan na pakono maychapteng.”

¹² Ki do dawri, aran siraw magsingsingir saw so bwis, ki myan sa a nangay a magpabawtisar. Inyahes dad Juan a kon da, “Maistro, āngo paro parinen namen?”

¹³ Ki initlebay ni Juan dyira a kāna, “Magsingir kamo aba so arwāro kan iyaw naikeddengaw a singsingiren nyo.”

¹⁴ Myan pa saw kadwan a soldādo, ki inyahes da dya a kon da, “Na, an yamen, āngo paro parinen namen?”

Ki binatan Juan dyira, “Pilpiliten nyo aba a samsamen kwarta dan tawotawo saw, as kan maybayataw kamwaba mapagatos so aran sino a tawo. Asa pa, mapnek kamo na pakono do maitorohaya sweldo nyo.”

¹⁵ Maynamot do dyaya chirin ni Juan, naypaypangay arapaap dan tawotawo a maynamot dya a iya danaw Kristwaw, ta siinama sa a itonchiw Kristo.

¹⁶ Ki binata ni Juan dyira tabo a kāna, “Bawtisanan koynyo do ranom, ki mangay anchiw matortoray kan yaken, as kan maikari akwaba a mangwasak so kahot no tokap na. Bawtisanan nanchinyo so Ispirito Santo kan apoy. ¹⁷ Ari dyaw akmay igaw a paytahpan na tan mapaytawo naw hopes kan nakabyas saw. Iyaw matahpanaw, kapyahen nad agāmang naw. As iyaw naytahpanaw, sosohan nas apoy a abos pandan.”

¹⁸ Āro paw matatarek a pamagbaga ni Juan do kapangikasaba naw so Maganay a Dāmag dyirad tawotawo saw. ¹⁹ Pinaydabdab na paw si Gobirnadador Herodes[‡] do nakaagaw naw si Herodyas a baket ni kakteh na kan maynamot pa do tabo saw a marahet a pinariparin na.

²⁰ Malaksid dyirad dyaya kāron marahet a pinarin Herodes, otro rinohnwan na pa a inabahod si Juan. §

No Kapagpabawtisaraw ni Jesus ni Juan

(Mt. 3:13-17; Mk. 1:9-11)

²¹ Do dyi paw a nakabahodan Juan, āro saw tawotawo a nagpabawtisar dya. Do dawri, aran si Jesus, ki nagpabawtisar dya. As do kadamaw ni Jesus a maydasal, naywangan hanyit, ²² kan naypabodis dyaw Ispirito Santo a akmas inawanaw no boyit. Sinpangan na, myan timek a yapo do hanyit a nakabata so nya a kāna, “Imo Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a maynamot dyimo.”

[‡] 3:19 3:19 No nyaya a Herodes, ki si Āri Herodes Antipas. Sigon do pangeddeng dan taga Roma, ki inibidang daw toray naw a akma lang asa gobirnadador. § 3:20 Mk. 6:16-29

Siraw Kapoonan ni Jesus
(Mt. 1:1-17)

²³ Do kaisiknanaw ni Jesus so tarabāko na, mangay dana tatdo a poho tawen na. An maynamot dya, ki ibidang dan tawotawo a anak ni Jose. As si Jose, ki pōtot ni Eli. ²⁴ As si Eli, ki pōtot ni Matat. As si Matat, ki pōtot ni Lebi. As si Lebi, ki pōtot ni Melki. As si Melki, ki pōtot ni Jane. As si Jane, ki pōtot ni Jose. As si Jose, ki pōtot ni Matatias. ²⁵ Si Matatias, ki pōtot ni Amos. As si Amos, ki pōtot ni Nahom. As si Nahom, ki pōtot ni Esli. As si Esli, ki pōtot ni Nage. ²⁶ Si Nage, ki pōtot ni Maat. As si Maat, ki pōtot ni Matatias. As si Matatias, ki pōtot ni Semei. As si Semei, ki pōtot ni Jose. As si Jose, ki pōtot ni Jodah. ²⁷ Si Jodah, ki pōtot ni Joana. As si Joana, ki pōtot ni Resa. As si Resa, ki pōtot ni Serobbabel.* As si Serobbabel, ki pōtot ni Sealtiel. As si Sealtiel, ki pōtot ni Neri. As si Neri, ki pōtot ni Melki. ²⁸ Si Melki, ki pōtot ni Adi. As si Adi, ki pōtot ni Kosam. As si Kosam, ki pōtot ni Elmodam. As si Elmodam, ki pōtot ni Er. ²⁹ Si Er, ki pōtot ni Joswe. As si Joswe, ki pōtot ni Elieser. As si Elieser, ki pōtot ni Jorim. As si Jorim, ki pōtot ni Matat. As si Matat, ki pōtot ni Lebi. ³⁰ Si Lebi, ki pōtot ni Simeon. As si Simeon, ki pōtot ni Jodas. As si Jodas, ki pōtot ni Jose. As si Jose, ki pōtot ni Jonan. As si Jonan, ki pōtot ni Eliakim. ³¹ Si Eliakim, ki pōtot ni Melea. As si Melea, ki pōtot ni Mena. As si Mena, ki pōtot ni Matata. As si Matata, ki pōtot ni Natan. As si Natan, ki pōtot ni Dabid. ³² Si Dabid, ki pōtot ni Jesse. As si Jesse, ki pōtot ni Obed. As si Obed, ki pōtot ni Boas.† As si Boas, ki pōtot ni Salmon. As si Salmon, ki pōtot ni Naason. ³³ Si Naason, ki pōtot ni Aminadab. As si Aminadab, ki pōtot ni Aram. As si Aram, ki pōtot ni Arni. As si Arni, ki pōtot ni Ebron. As si Ebron, ki pōtot ni Pares. As si Pares, ki pōtot ni Jodah.‡ ³⁴ Si Jodah, ki pōtot ni Jakob. As si Jakob, ki pōtot ni Isaak. As si Isaak, ki pōtot ni Abraham. As si Abraham, ki pōtot ni Tare. As si Tare, ki pōtot ni Nakor.§ ³⁵ Si Nakor, pōtot ni Serog. As si Serog, ki pōtot ni Ragaw. As si Ragaw, ki pōtot ni Peleg. As si Peleg, ki pōtot ni Heber. As si Heber, ki pōtot ni Selah.* ³⁶ Si Selah, ki pōtot ni Kainan. As si Kainan, ki pōtot ni Arpasad. As si Arpasad, ki pōtot ni Sem. As si Sem, ki pōtot ni Noyi. As si Noyi, ki pōtot ni Lamek.† ³⁷ Si Lamek, ki pōtot ni Metosalem.‡ As si Metosalem, ki pōtot

* **3:27** 3:27 1 Kron. 3:17-19; Esra 3:2; Hag. 1:1 † **3:32** 3:32 Rot 2-4 ‡ **3:33** 3:33 Gen. 38:29; 46:12; Nom. 26:20 § **3:34** 3:34 Gen. 11:24-32 * **3:35** 3:35 Gen. 10:25; 11:16-19 † **3:36** 3:36 Gen. 4:18-24 ‡ **3:37** 3:37 Gen. 5:18-22

ni Enok. As si Enok, ki pōtot ni Jared. As si Jared, ki pōtot ni Mahalaleel. As si Mahalaleel, ki pōtot ni Kainan. ³⁸ Si Kainan, ki pōtot ni Enos. As si Enos, ki pōtot ni Set. As si Set, ki pōtot ni Adan, as kan si Adan, ki anak no Dyos. §

4

No Kasōot ni Satanas di Jesos (Mt. 4:1-11; Mk. 1:12-13)

¹ Do nakakaro danaw ni Jesos do Oksong a Jordan, ki nakneb do panakabalin no Ispirito Santo, as kan pinalongo no Ispirito do naychabongbongrwwaw a let-ang. ² Minyan daw si Jesos so apat a poho a karaw, kan sinosōot ni Satanas. Ki iyaw kayanaw ni Jesos daw, polos a dya komninan, as kan do panapanawdyanaw, naptengan.

³ Binata dya ni Satanas a kāna, “An oyod a imo Anak no Dyos, mandaran mo paw nyaya bato a mayparin a tināpay.”

⁴ Ki inithbay ni Jesos dya a kāna, “Naitolas do Masantwan a Tolas a, “Tināpay aba lang manoroh so byay no tawotawo.”
„*

⁵ Sinpangan na, pinalongo ni Satanas si Jesos do matohosaw a yanan, as nakaiparang na dya so tabo saw a pagpagaryan do lōbongaya do pagripat lang. ⁶ Binata na pa di Jesos a kāna, “Itoroh ko sanchi a tabo dyimo nyaya panakabalin a mangitoray kan tābo kinabaknang da, ta naitoroh sa tabo dyaken, kan maparin ko a itoroh do aran sino a chakey ko a panorohan. ⁷ Dawa, an magdāyaw ka dyaken, ayket, dyira mo na sa tabo.”

⁸ Ki inatbay ni Jesos a kāna, “Naitolas do Masantwan a Tolas a, ‘Pagdayāwan mo si Āpo a Dyos mo, kan iya lang pagsīrbyan mo.’ ” †

⁹ Katayokan nawri, pinalongo ni Satanas kan pinaytēnek na si Jesos do katotohosanaw a yanan do Timplo do Jerosalem, as kabata na sya di Jesos a kāna, “An oyod a imo Anak no Dyos, gomtos ka pa dya, ¹⁰ ta nawryaw batan Masantwan a Tolas: ‘Mandaran sanchi no Dyos anghilis na saw a omaywan dyimo.’ ¹¹ Asa pa, ‘Siranchiw mangigpet dyimo tan dyi sa madonggyaran bato kokod mwaya.’ ” ‡

¹² “Naon” tinbay ni Jesos a kāna, “ki binata na pa do Masantwan a Tolas a, ‘Sōoten mwabaw Āpo a Dyos mo.’ ” §

§ 3:38 3:38 Gen. 2; 5:1-5 * 4:4 4:4 Deot. 8:3 † 4:8 4:8 Deot. 6:13; 10:20

‡ 4:11 4:11 Sal. 91:11-12 § 4:12 4:12 Deot. 6:16

13 Do nakapatawos danaw a tabo no maparinaw ni Satanas a isōot di Jesus, kinarwan na pa a mandanchan myan maganay a gondāyaw na.

No Kaisiknan ni Jesus so Tarabako Na do Galilya
(Mt. 4:12-17; Mk. 1:14-15)

14 Do dawri, naybidi si Jesus do probinsya a Galilya, kan myan dyaw panakabalin no Ispirito Santo, kan nagwaras danaw dāmag a maynamot dya do intirow a yanan do Galilya. 15 Nangnanawo do sinagoga da saw no Jodyo, kan indaydāyaw da no tabo tawotawo saw.

No Kaskeh Da si Jesus do Nasaret
(Mt. 13:53-58; Mk. 6:1-6)

16 Do dawri, nawara si Jesus do Nasaret do idyaw a nayrakorakohan na. Sigon do dadakay na do Arawaw a Kapaynaynahah, ki somindep si Jesus do sinagoga daw daw, as kan naytēnek a nangbāsa so Masantwan a Tolas. 17 Inparawat da dyaw nahonaw a libro a intolas ni propīta Isayas. Binolay na, as kan nakachichwas na so naitolasaw a kāna,

18 “Myan dyaken Ispirito no Dyos, ta pinidi na yaken a mangikasaba so Maganay a Dāmag dyirad mapopobri. Tinoboy na yaken a mangibahey so kapakakaro dan nabahod,

kan kapakaboya dan bolsek,
kan kapanoroh so kalibryan dyirad malidyatan,

19 as kan kapangibahey ko so chimpo a kapangisalākan Āpo Dyos so tawotawo na.”*

20 Do dawri, hinon Jesus pagbasāan naw, as nakapaybidi na syad mangay-aywanaw sya daw, as nakapaydisna na. Ki pinasyay dabaw mata dad Jesus no tabo myan saw do sinagogaw.

21 Binata na dyira a kāna, “Sichangori a araw, natongpal danaw nyaya a nadngey nyo do Masantwan a Tolas.”

22 Do nakatayoka naw a naychirin, dinaydāyaw dan tabo tawotawo, kan nasnasdaaw sa do makadadaw saw a chinirichirin na. Ki alit na binatabata da a kon da, “Samna! Iyabawriw nyaw barwaw ni Jose?”

23 Do dawri, binata ni Jesus dyira a kāna, “Sigorādo ko a ibahey nyo dyaken nyaya panyinyirin a kon nyo, ‘Doktor, sigi, pyahen mo paw inawan mo!’ As chakey nyo pa batahen, ki ‘On, parinen mo pad bōkod mwaya idi iyaw akmas nadngey namenaw a pinarin mo do Kapernaom.’

24 Ki ibahey ko dyinyo oyod a abaw propīta no Dyos a

* 4:19 4:18-19Isa. 61:1-2

mapadayāwan do bōkod na idi. ²⁵ Adngeyen nyo nyaya, ta oyod. Do chimpwaw ni Elyas do Israel, myan rakkoh a kapaychapteng do intīrwaw a tanatana do dyi naw a nakachimoyan do tatdo kan godwa a katawen, kan āro saw bālo do dawri. ²⁶ Ki aran komwan, tinoboy aban Āpo Dyos si Elyas do āro saw daw, basbāli a nawriw nanoboyan na syaw asaw lang a bālo do idi a Serepta do tana a Sidon.† ²⁷ As āro saw nagliproso do Israel do chimpwaw ni propīta Eliseo, ki abaw napyan dyira, malaksid di Naaman a taga Sirya.”‡

²⁸ Ki do dawri, oltimo a kasoli dan tabo tawotawo do sinagoga do nakadngey daw so nawri a binatan Jesus. ²⁹ Nyeng sa naytēnek, as nakagoygoyod das Jesus a inihtot do dawri a idi, kan inyangay dad talapawaw no tokon a nakapatnekan syodad daw, ta chakey da asdayen daw.

³⁰ Ki tod a nyiknyinan a nayhawohawos si Jesus do payapayawan daw, as nakayam na.

*No Kapaksyat ni Jesus so Marahetaw a Ispirito
(Mk. 1:21-28)*

³¹ Sinpangan na, minosok si Jesus do Kapernaom a asa idi do Galilya. As do Arawaw a Kapaynaynahah, nangay do sinagoga daw a nangnanawo siras tawotawo saw daw.

³² Chinasdaaw da tabo do kapangnanawo naw maynamot ta malawag a myan toray na sigon do kapaychiychirin naw.

³³ Ki do irahemaw no nawri a sinagoga, myan asa mahakay a linoganan marahet a ispirito, kan nangagay so malyak a kāna, ³⁴ “Ayya! Anghen mo yamen, mo Jesus a taga Nasaret? Yangay mori yamen a rārayawen? Taywaran dyi namen imo a chapapatak? Imo abawriw Masantwanaw a tinoboy no Dyos?”

³⁵ Ki pinaydabdab ni Jesus marahetaw a ispirito, as nakaibahey na sya dya a kāna, “Magolimek ka, kan komaro ka do dawri a tawo!” Sinpangan na, pinaydipodiporis no marahetaw a ispirito mahakayaw do salapen daw, as nakakaro na sya, kan pinaynyinan naba.

³⁶ Chinasdaaw da tabo no tawotawowaw nawri a pinarin Jesus, kan binatabata da do katakatayisa dyira a kon da, “O! Āngo paro nyaya chirin? Myanayas toray kan panakabalin a magmandar siras marahet saya a ispirito, as kan komaro sal!”

³⁷ Nagwaras do dawri a idi kan tabo do omdibonaw iyaw dāmagaya a maynamot di Jesus.

† 4:26 4:26 Iyaw nya a Sidon, ki tana dan dyaw a Jodyo. 1 Ār. 17:9-24 ‡ 4:27 4:27 2 Ār. 5:1-15

Pyahen ni Jesus Āro a Tawotawo

(Mt. 8:14-17; Mk. 1:29-34)

³⁸ Sinpangan na, komnaros Jesus do dawri a sinagoga, as nakangay nad bahay ni Simon Pedro. Ki myan do dawri iyaw mabakesaw a katogangan ni Simon a palālo so kapagbāra. Dawa, chindaw dad Jesus a sidongan na. ³⁹ Do dawri, naytēnek si Jesus do katalinaw no mabakesaw, as nakaimandar na sya komaro kapagbāra naw, ki nyeng na binawan. Insigīda naybangon, kan nakangay dana nangidasar so kanen da.

⁴⁰ Do kasdep danaw no araw, § inyangay da san tawotawowaw maychagaganyit saw a matatarek so ganyit di Jesus, kan pinalapaw naw tanoro naw do katakatayisa dyira, ki napyan sa a tabo. ⁴¹ Do dawri, pinaksyat na paw marahet saw a ispirito a somindep dyirad āro saw a tawotawo, kan ingengey dan marahet saw a ispirito do kakaro daw nya a kon da, “Imo, Anakaw no Dyos!”

Ki pinaydabdab san Jesus, kan palobōsan na saba a maychirin, ta sigod darana chapatak a iya, ki si Kristo.

No Kapangasaba ni Jesus do Galilya

(Mk. 1:35-39)

⁴² Do kapayasesēdang naranaw, komnaro si Jesus, kan nangay do kabwan naw no matawotawo a logar. Ki siraw tawotawo saw, ki nangay da a chinichwas, as kan do nakaboya daw sya, pinadas da a pagpepeten tan nāw narana dyira.

⁴³ Ki binata na dyira a kāna, “Machita ko a ikasabaw Maganayaya a Dāmag a maynamot do pagtorayanayan Āpo Dyos do kadwan pa saya a idiidi, ta nawriw nanoboyan dyaken no Dyos.”

⁴⁴ Dawa, nangay si Jesus a nangasaba do sinagoga da saw do intīro a probinsya a Jodya.

5

No Kapamidi ni Jesus Siras Nanoma a Nanawhen Na

(Mt. 4:18-22; Mk. 1:16-20)

¹ Do nappisaw a kayan ni Jesus a naytēnek do payisaw no Minanga a Genesaret* a mangnanawo, naysinpapadoydoy saw tawotawowaw a maypasngen dya, ta chakey daw mangadngey so chirin no Dyos. ² Do dawri, naboya ni Jesus dadwaw a abang a naigwarni dana, as nakagchin

§ 4:40 4:40 Sigon do linteg da, ki mabaywan sa a maykatkat so aran āngo do Arawaw a Kapaynaynahah. Ki do kasdep no araw do dawri a araw, nawri danaw pandan no Araw a Kapaynaynahah. * 5:1 5:1 Mana “Minanga a Galilya” mana “Minanga a Tiberyas.”

dana saw magkalkalapaw a nangay a naylablab so sigay da. ³ Sinakayan ni Jesus asaw a abang a dyira ni Simon, kan inyahes na dya a paydawden nas dēkey. Sinpangan na, naydisnas Jesus do abangaw, as nakainanawo na siras tawotawo saw daw.

⁴ Do nakatayoka naw a nangnanawo, binata nad Simon a kāna, “Paydawden mo paw abangaya, kan ipakat nyo sigay nyo saya tan makakalap kamo.”

⁵ Ki initbay ni Simon dya a kāna, “Āpo, naychararakan naw a nakapakat sigay namenaya, ki polos! Ki maynamot ta ibahey mo, ayket, ipakat namen a mirwaw sigay saya.”

⁶ Do nakaipakat daranaw so sigay da saw, nakalikmot sa so pangen dan among, kan kāpipirit danan sigay daw saw do kāron nahap da. ⁷ Dawa, sininyasan da saw rārayay da saw do matarekaw a abang a mangay a machisidong. Ki nangay sa, kan inapno daw dadwa saw a abang da, kan makalo dana sa dadwa a omned.

⁸ Do nakaboyaw ni Simon Pedro so naporinaw, naydogod do salapenaw ni Jesus, as nakabata na sya a kāna, “Āpo, pachibawan mo yaken, ta asa kwa āros gatos!”

⁹ Nabatan Pedro nawri maynamot ta ultimo a nasnasdaāwan sa kan siraw tabo rārayay naw do kārwwaw no nahap da among. ¹⁰ Aran siraw rārayayaw ni Simon a sa Santiago kan Juan a pōtot ni Sebedeo, ki nasdaaw pa sa. Sinpangan na, binatan Jesus di Simon, “Mamo kabam Simon, ta mangrogi sichangori, tawo danaw kalāpen mo.”

¹¹ Ki do nakapakaraya daranaw so abang da saw, kinarwan da tabo, as nakawnot dad Jesus.

*Pyahen ni Jesus Asa a Nagliproso
(Mt. 8:1-4; Mk. 1:40-45)*

¹² Do nappisa do kayanaw ni Jesus do asaw a idi, myan omnasngen dya a asa mahakay a nahapot dana so liproso. Ki do nakaboya naw si Jesus, naydogod a naysasakeb a nachikakaāsi dya a kāna, “Āpo, an chakey mo a mapyan ako, masigorādo ko a maparin mo.”

¹³ Ki tinodah ni Jesus tachay naw a sinalid, as nakabata na sya dya a kāna, “Naon, chakey ko. Mapyan ka na!” Ki nanyeng a nabo ganyit naw a liproso.

¹⁴ Sinpangan na, inmandar ni Jesus dya a kāna, “Ibahebahey mwabaw nya naporin dyimo do aran sino ah, basbāli a nyeng ka mangay a mapaboyad padyaw tan sakangwan maboya na a napyan ka na. As katayoka no nawri, mangidāton ka a para do nakapakadalos mo a akmas

inbilinaw ni Moyses do kaychowa pa a pangipaneknek mo do tawotawo a napyan ka na.”†

¹⁵ Ki nappaypangay a nagwaras iyaw dāmag a maynamot di Jesus. Dawa, napparo saw nangay a nangadngey kan tan mapyan sa do ganyit da saw.

¹⁶ Ki maynamot di Jesus, ki nasanyib a nachibawa a nangay do kabwan naw no matawotawo a logar a maydasal.

Pyahen ni Jesus Asaw a Paralitiko

(Mt. 9:1-8; Mk. 2:1-12)

¹⁷ Do asaw a karaw do kayan ni Jesus a nangnanawo, myan saw Parisyo kan siraw mangnanawo so linteg a maydisna do dawri. Yapo sa do kāda idi do probinsya saw a Galilya kan Jodya as kan yapo pa do Jerosalem. Myan di Jesus panakabalin a mangpapyas siras maganyitaw.

¹⁸ Do dawri, myan saw nawara a nangisiw do dohod so asa paralitiko, kan pinadas da isdep a iyangay do salapenaw ni Jesus. ¹⁹ Ki maynamot do kāron tawotawo, naisdep dabad bahayaw. Nyaw nanghapan na a inkayat dad atep, as nakapaykabkab das tinontonan das paralitikwaw a sidodohod, kan pinadna dad salapenaw ni Jesus do hobok daw no āro saw a tawotawo.

²⁰ Do nakaboyaw ni Jesus so kapanganohed daw dya, binata na do mahakayaw a kāna, “Imom anak ko, napakawan ka na do gatogatos mo.”

²¹ Ki maynamot do dawri a binata na, dinabadabay dan mangnanawo saw so linteg kan siraw Parisyowaw. Binatabata da a kon da, “Sino nyaya a tawo a tod na dyābat si Āpo Dyos? Sino makapakawan so tawotawo do gatogatos da, an dya si Āpo Dyos a moybōh?”

²² Ki maynamot ta chapatak ni Jesus paysin-iiyahesan daw, initbay na dyira a kāna, “Āngo ta komwan kapangtokto nyo? ²³ Āngo maydaydamnay a batahen ko: ‘Napakawan ka na do gatos mo,’ mana ibahey kwa, ‘Maytēnek ka, as kayam mo na’? ²⁴ Ki tan chapatak nyo a yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki myan toray ko do tanaya a mangpakawan so naygaygatos, paytēneken ko paralitikwaya.” Sinpangan na, binata nad paralitikwaw a kāna, “Do bilin ko, maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kasabat mo na.”

²⁵ Ki do dawri, nanyeng a naytēnek do salapen daw no tabo a tawotawo, as nakahap nas nakaychehan naw, as nakasabat narana a mangidaydāyaw so Dyos.

²⁶ Maynamot do dyaya naporin, taywaraw nakasdāaw da a tabo, kan taywaraw nakasryam da tabo a nagdaydāyaw

† 5:14 5:14 Leb. 14:1-32

do Dyos a kon da, “Ay samna! Oltimwaya makaskasdāaw naboya taya sichangori a araw!”

No Katawag ni Jesus si Lebi
(Mt. 9:9-13; Mk. 2:13-17)

²⁷ Katayokan nyaya, minohtot si Jesus, ki naboya naw asaw a magsingsingir so bwis a mayngaran so Lebi kan myan a maydisna do opisina naw a pagsingsingiran na. Binata ni Jesus dya a kāna, “Ka pa dya! Pachisyayan mwaba yaken.”

²⁸ Nanyeng a naychakatkat si Lebi, kan kinarwan na sa tabo myanaw daw, as nakawnot na sya.

²⁹ Sinpangan na, rinara ni Lebi sa Jesus do bahay na kan namarin so rakoh a pasken a pammadāyaw nas Jesus. Do dawri, āro saw rārayay naw a magsingsingir so bwis kan myan pa saw kadwan a nachihanghang dyira.

³⁰ Ki iyaw nawri a namarin, dinabadabay dan Parisyowaw kan rārayay da saw a siraw mangnanawowaw so linteg, as binata da dyirad nanawhenaw ni Jesus a kon da, “Āngo ta machakan kan machinom kamo dyirad magsingsingir saya so bwis kan dyirad naibidang saya a āros gatos?”[‡]

³¹ Ki tominbay si Jesus dyira a kāna, “Sirabaw masalon-at makachitas mangagas, an dya siraw maganyit. ³² On, nangay akwaba mangrara so tawotawo saw a malinteg, an dya siraw myan so gatos tan magbabāwi sa.”

No Kapanahahes Maynamot do Kapagayonar
(Mt. 9:14-17; Mk. 2:18-22)

³³ Ki myan saw tawo a nakabata syad Jesus a kon da, “Āngo ta pirmi a magayonar kan maydaydasal saw nanawhenaw ni Juan kan siraw no nanawhen daw no Parisyo saw, ki siraw nanawhen mwaya, ki koman saya kan minom sa a dya magayonar?”

³⁴ Ki tinbay san Jesus do pangārig a kāna, “Namna! Maparinawri a dyi sa koman tawo a naawis dana do kasaran, naten dana an myan paw nobyowaw do yanan daw? Syimpri, maparin aba an dyi sa koman! ³⁵ Ki ito araw a maikaro dyiraw nobyowaw, kan do dawri sanchi a araw, nawri dananchiw kapagayonar da.”

³⁶ Sinpangan na, binatan Jesus nyaya pangārig dyira, “Abaw mamirit so bayo a laylay a patakopen do adan a laylay. Ta an komwan, marārayaw bayowaw a laylay,

[‡] 5:30 5:30 Siraw nya tawo a naibidang a āros gatos, ki siraw dya nakatongpal so tabo linteg no Jodyo. Naibidang dana sa a akmay siraw Dya-Jodyo a dya makapatak so Dyos. Maynamot ta chināsi san Jesus, binata dan Parisyowaw a si Jesus, ki asa maygaygatos a tawo, ta sit dayan āros gatos. Lk. 7:34; 15:2; Jn. 9:25

kan iyaw bayowaw a takop, ki kombini aba a pagtakop do adanaw. ³⁷ Masaw, maparin aba pangayen mawnged a palek do adan a sopot a lalat. Ta an komwan, pabtaken naw sopotaw no mawngedaw a palek, as madonchiw palekaw, as kan marārayaw anchiw sopotaw. ³⁸ On, machita mapangay mawnged a palek do bayo a sopot a lalat ah! ³⁹ Asa pa, abaw makey a minom so mawngedaw a palek an naywaman naranaw natwanaw, ta batahen na a 'On, ata, maim-īmas ngamin natwanaw.' "

6

No Kapanahes Maynamot do Araw a Kapaynaynahah (Mt. 12:1-8; Mk. 2:23-28)

¹ Do asaw a Araw a Kapaynaynahah, nayam sa Jesus kan siraw nanawhen naw do asaw a bengkag a namohan so trigo. Do dawri, nanghokhot saw nanawhen naw so dāwa, as nakapangodit das kinan da.

² Ki nasipotan da san kadwan saw a Parisyo, as kan inyahes da dyira a kon da, "Āngo ta parinen nyo mabaywanaya a kaparin do Araw a Kapaynaynahah?*" Mapsekawriw nawri?"

³ Ki inatbay san Jesus a kāna, "Namna! Ari nyo pawryad nabāsaw no pinarinaw ni Dabid do nakapteng daw kan siraw kinayrayay naw? ⁴ Taywaran dya somindep si Dabid do pagdaydayāwan daw so Dyos, as nakapanghap nas kinan na tināpay a naidāton do Dyos?† Sigon do linteg ta, sirabawri lang papādyaw maparin a koman so nawri a tināpay? Ki alit na kinan na, as kan nanoroh pad rārayay na saw."

⁵ Do dawri, pinarapa pan Jesus a inbahey, "Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki yaken myan so toray a mangeddeng so maparin do Araw a Kapaynaynahah."

No Mahakay a Singkol (Mt. 12:9-14; Mk. 3:1-6)

⁶ Do asa paw a Araw a Kapaynaynahah, somindep si Jesus do sinagoga daw a nangnanawo. Ki do dawri, myan daw asa mahakay a singkol so kawatan a tachay. ⁷ Myan pa daw kadwan saw a mangnanawo so linteg kan kadwan saw a Parisyo a omsisiim di Jesus an pyahen na do Arawaw no Kapaynaynahah tan myan paynamotan da a mapagatos sya.

* **6:2** 6:2 Sigon do naitolasaw do Eks. 34:21, ki mabaywan tawo a magarado mana magranyi do Arawaw a Kapaynaynahah. Ki sigon do kapakaawat dan Jodyo saw, an manghot sa so aran asa lang a botoh, ki bāli nakagatos dana sa do dawri a linteg, ta akma kono kitan kapagranyiw nawri. † **6:4** 6:4 1 Sam. 21:1-6

⁸ Ki chapatak danan Jesus myanaw do aktokto da, kan binata na do nagsingkolaw a kāna, “Maytēnek ka pa dya do kasalasalapanaya.” Sinpangan na, naytēnek tawowaw, as nakangay nad salapen daw.

⁹ Sinpangan na, inyahes ni Jesus dyirad tawotawo saw daw a kāna, “Yahes ko pa dyinyo an āngo chakey no linteg a parinen an marapit Araw a Kapaynaynahah: kasidong mana kapangranggas, kapangisalākan mana kapangrārayaw?”

¹⁰ Do dawri, pinakasisirem sa tabo ni Jesus, as nakabata na syad singkolaw, “Lonaten mo tachay mwaya.” Do dawryaw a inbahey ni Jesus, pinarin singkolaw kan nyeng a napyan.

¹¹ Maynamot do dyaya pinarin Jesus, taywaraw nakapaka-soli dan Parisyowaw kan no mangnanawo saw so linteg. Dawa, nagtotolāgan da an āngo parinen dad Jesus.

No Kapamidi ni Jesus Siras Nanawhen Na
(Mt. 10:1-4; Mk. 3:13-19)

¹² Ki do dawri, somnonget si Jesus do asaw a tokon, kan naychararakan daw a naydasal di Āpo Dyos.

¹³ Do kamabekas naranaw, tinawagan na saw nanawhen naw, as nakapamidi nas asa poho kan dadwa dyira, as kan pinangaranan na sas apostolis.‡ ¹⁴ As no napidi na, ki sa Simon a pinangaranan na so Pedro, si Andres a kakteh ni Pedro, si Santiago kan Juan, si Pilipi kan Bartolome, ¹⁵ si Matchew kan Tomas, si Santiago a pōtot ni Alpeo, si Simon a napangaranan so Patriota,§ ¹⁶ si Jodas a pōtot ni Santiago, as kan si Jodas Iskariote a iyanchiw manglilipotaw.

No Kapangnanawo kan Kapangpapyia ni Jesus
(Mt. 4:23-25)

¹⁷ Sinpangan na, minosok sa Jesus kan siraw napidi naw a nanawhen na, as kan nagsardeng sa do nagdapaganaw daw. Myan daw āro saw a manganohed a mononot di Jesus kontodo reprep saw a tawotawo a yapo do intīro a Jodya kan do Jerosalem, as kan yapo do syodad saw do Tiro kan do Sidon a siraw masngenaw do kanayan.

¹⁸ Siraw nawri a tawotawo, ki nangay sa daw tan mangadngey sa kan tan mapapya sa do ganyit da saw. Myan pa saw nachangay a pinalidyat no marahet a ispirito, kan pinaksyat ni Jesus marahet saw a ispirito dyira. ¹⁹ Sira tabo, ki pinadas da a tod a saliden si Jesus maynamot ta myan panakabalin a yapo dya a mangpapyia sira tabo.

‡ 6:13 6:13 No chakey na batahen apostol, ki “natoboy.” § 6:15 6:15 No chakey na batahen patriota, ki iyaw mangisakitaw so nasyon na.

*No Kagāsat no Tawotawo**(Mt. 5:1-12)*

²⁰ Sinpangan na, chiniban san Jesus nanawhen naw, as nakabata na sya dyira,

“Magāsat kamo, inyo a mapobri,

ta nairamrāman kamo na do pagtorayan Āpo Dyos.

²¹ Magāsat kamo, inyo a mapteng sichangori,

ta mapnek kamonchi.

Magāsat kamo, inyo a tomanyitanyis sichangori,

ta mamimyeng kamonchi.

²² Magāsat kamo an ipsok daynyo no tawotawo

kan dyi daynyo a padpadayāwan kan asnesnekan daynyo,

as batahen da a marahet kamo a maynamot dyaken a Tawo a Yapod Hanyit!

²³ “Chasoyot nyo kan ihokso nyo ragsak nyo anchan maparin saw nyaya, ta myan anchiw rakkoh a gon-gona nyo do hanyit. Ta komwan pinarin dan simna aāmang da saw dyirad propīta saw.

²⁴ “Ki kapakāsi nyo pa, inyo a babaknang sichangori,

ta rinawat nyo naw gon-gona nyo.

²⁵ Kapakāsi nyo pa a magbokbokatot sichangori,

ta paypiypisipis nyonchiw kapteng nyo!

Kapakāsi nyo pa a mamyeng sichangori,

ta magdongdong-aw kan tomanyitanyis kamonchi.

²⁶ Kapakāsi nyo pa a naitan-ok do salapen tawotawo,

ta akma kamo siras mababayataw saw a propīta a dinaydāyaw dan simna aāmang nyo saw.”

*No Kapamahes so Adaw Dyirad Kabosor**(Mt. 5:38-48; 7:12a)*

²⁷ Sinpangan na, tinongtong ni Jesus naychirin dyira, kan binata na dyira a kāna, “Nyaw ibahey ko dyinyo a mangadngey: Chadaw nyo saw kabōsor nyo, kan pamarinan nyo sas maganay mangipsok saw dyinyo. ²⁸ Siraw tawo saw a mangabay dyinyo, ki bindisyonan nyo sa. Masaw dyirad mangidadanes saw dyinyo, ki paydasal nyo sa. ²⁹ An myan mamitpit so bīt no pisnyi mo, ki nonolay mo a pabahsan nad bīt. An myan manghap so kekeh mo, nonolay mo a pachahap na paw laylay mo. ³⁰ As aran sino a mangdaw dyimo, ki torohan mo. Masaw a an myan manghap so dyira mo, ki ipapabidi mo paba. ³¹ Iyaw chakey nyowaw do inawan nyo, ki nawriw parinen nyo do kapayngay nyo a tawo.

³² “Ta an sira lang madaw dyinyo chadaw nyo, aryoriw gon-gona nyo? Ta aran siraw maygaygatos saw a tawotawo,

ki komwan parinen da. ³³ Masaw a an sira lang mamarinaw dyinyo so maganay pamarinan nyos maganay, machalit kamo na dyirad tawotawo saw a maygaygatos. Aryoriw gon-gona nyo? ³⁴ As an pidyen nyo sa paōtangan lang hahawen nyowaw a makabāyad dyinyo, aryoriw gon-gona nyo? Ta aran siraw tawotawo saw a naygaygatos, ki pabohodan da saw chapatak daw a makapabidi dyira so tabo. ³⁵ Ki dyi pakono a komwan parinen nyo, basbāli a chadaw nyo saw kabōsor nyowaw kan pamarinan nyo sas maganay. Mapabohod kamo kan chabakel nyo aba an dyi darana pabidyen. An komwan parinen nyo, rakkoh anchiw gon-gona nyo, as kan anak naynyo no Katotohosan a Dyos. Ta no Dyos, myan kāsī na dyirad dyaw a magyāman kan siraw marahet saw so dadakay. ³⁶ Masisīta a māsīsyen kamo a akmas kāsīsyenaw no Dyos a Āmang nyo.”

No Kapangokom so Kapayngay Nyo a Tawo
(Mt. 7:1-5; Mk. 4:24)

³⁷ “Okomen nyo abaw kapayngay nyo a tawo tan dyi naynyo a okomen no Dyos. Masaw a ikeddeng nyo aba a madōsaw kapayngay nyo a tawo tan dyi naynyo a kedngan no Dyos, basbāli a mamakawan kamo tan pakawanan nanchinyo no Dyos. ³⁸ Sisasagāna kamo pakono a manoroh tan torohan anchinyo no Dyos. Ta masinyat abaw no kapangrokod no kapanoroh no Dyos, basbāli a sedsedan kan apnopnohen na a mandad kasawasaway na. Ta no rokod a osaren nyo do byay nyo, ki nawrinchiw pangrokod no Dyos dyinyo.”

³⁹ Myan paw pangārig a inchirin ni Jesus dyira a kāna, “Maparinori a kadayen bolsek kapariho na a bolsek? An parinen daw komwan, syrto a masek sanchi a dadwa do abot. ⁴⁰ Aryoriw machinanawo a masirsīrib kan mangnana-wowaw sya? Syimpri aba! Ki anchan maitorpos na tabo korso na, nawrinchiw kapachipariho narana do maistro naw.”*

⁴¹ “Āngo ta dilawen mo akmay dedeng a podin do mata no kakteh mo an myan dyi mo a madlaw a akmay toroso a podin mo? ⁴² On, maypāngo kaibahey mo syad kakteh mwaw a, ‘Oy, kakteh, palobōsan mo pa yaken, ta pakarohen ko podin mwaya,’ an dyi mo pa maboyaw akmay toroso a podin no mismo a mata mo? Maysinsīsingpet kaya! Pakarohen mo pa manma iyaw akmayay toroso a podin mata mo tan masēdang kapakaboya mo, as kapakaro mos podinaw no kakteh mwaw.”

* 6:40 6:40 Mt. 10:24; Jn. 13:16; 15:20

No Pangarig a Maynamot do Kayo kan Asi Na
(Mt. 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ Binata pa ni Jesus a kāna, “Abaw magla a kayo a omsi so makwan. Masaw a abaw nahayo a kayo a omsi so maganay. ⁴⁴ Ta sigon do asyaw no kayowaw, mailasin mo an āngo kakayo na. Ta abaw mahap mo a igos do hateng, kan magapit kabas ōbas do kwantong. ⁴⁵ Komwan tawo a maganay so dadakay; nawriw pahtoten naw maganayaw, ta nawriw kinapya na do aktokto na. Masaw a an marahet so dadakay; nawriw pahtoten naw marahetaw, ta nawriw kinapya na do aktokto na. Ta an āngo mimyan no kapangtokto no asa tawo, nawriw maichirin na.”

Siraw Dadwa a Napatnek a Bahay
(Mt. 7:24-27)

⁴⁶ “Āngo ta machiāpo kamo dyaken, ki parinen nyo abaw ibahey ko? ⁴⁷ No aran sino a mangay dyaken kan mangadngey so chirin ko, as tongpalen na, ibahey ko dyinyo kapariho na. ⁴⁸ Maipariho do asaw a tawo a napatnek so bahay na a nangipinsan so parey na do pinasaw a bato. Ki do nakadalaposaw syan ayo, naparoparo aba, ta mahnyi so pondasyon. ⁴⁹ Ki no tawo a mangadngey so chirin ko, as dyi na tongpalen, maipariho do tawowaw a napatnek so bahay na a kinahapot naw kadin parey na. Dawa, do nakadalaposaw syan ayo, nyeng a nawarwara, kan makamwamomo nakalasa na.”

7

Pyahen Jesus Adipenaw no Kapitan
(Mt. 8:5-13)

¹ Do nakatayokaw ni Jesus a nangnanawo so tabo nyaya a nanawo dyirad tawotawo saw, ki nangay do Kapernaom. ² Ki do dawri, myan asa a kapitan no soldādo saw a yapo do Roma a naganyit so adīpen. Iyaw nya adīpen no kapitanaw, ki taywaraw kadaw na sya, ki makey dana madiman do ganyit naw. ³ Do nakadngeyaw syan kapitanaw a myan dana si Jesus, tinoboy na saw kadwanaw dyirad panglakayen daw no Jodyo a mangay a mangdaw so kāsın Jesus tan yangay na pyahen adīpen naw a maganyit.

⁴ Sınpangan na, nangay sad Jesus a nachikakaāsi dya a kon da, “Maikari iyaw nyaya a kapitan a mangdaw so sidong mo, ⁵ ta chadaw naw yaten a Jodyo, as kan iyaw nakatoneng a napatnek so sinagoga ta.”

⁶ Do dawri, nachirayay si Jesus dyira.

Ki do kasngen daranaw do bahayaw, tinoboy san kapi-tanaw sīt na saw tan yangay da ipakatoneng di Jesus nya a

kon da, “Āpo, aran dyi ka na kono a tomongtong a mangay, ta maikari kono abaw kapitanaw a mapasdep dyimo do bahay na. ⁷ Dawa, nangay kono aba mismo a nangdaw dyimo, ta maikari kono aba a maypasngen dyimo. Aran tod mo na kono a ibilin, ki mapyan adīpen naw. ⁸ Ta itaha na kono do inawan na a aran iya, ki adngeyen naw bilbilin no matwatohos kan iya. Masaw dyirad soldādo na saw a itorayan na a parinen da kono ibahey na. An mangmandar so asa a, ‘Mangay!’ ki mangay. Do matarekaw, bilinen na a, ‘May ka pa dya!’ ki tongpalen na. An ibilin na kono do adīpen na a, ‘Parinen mo nya,’ parinen na. As dawa, nawriw itaha naya dyimo, mo Āpo.” Nawriw binata dan nangayaw di Jesus.

⁹ Do nakadngeyaw ni Jesus so nyaya, ki chinasdaaw naw kapitanaw. Chiniban na saw tawotawo saw a minonot dya, as nakabata nas nya a kāna, “Ibahey ko dyinyo a ari ko pad nachichwasan dyinyo a Jodyo a kapotōtan Israel iyaw kapanganohed a akma syaw so kayit.”

¹⁰ Do dawri, somnabat dana saw tinoboyaw no kapitanaw. Ki do nakawara daw do bahayaw, nasabatan darana napyan adīpen naw.

No Kapagōngar ni Jesus so Anak no Bālwaw a Mabakes

¹¹ Nahay aba as nakangay ni Jesus do asaw a idi a mayngaran so Nain. Nachirayay pa sa dyaw nanawhen naw kontodo āro saw a tawotawo. ¹² Ki do nakapakarapit daw do rowanganaw no nawri a idi, kosto da sa nabayat mangayaw a mangiponpon so bangkayaw no asaw a tawo a iya, ki moyboh a baro no bālwaw a mabakes. Myan paw āro a rārayay da a yapo do idi daw daw.

¹³ Do dawri, do nakaboyaw ni Āpo Jesus so bālwaya, nadidiw naw kāsi dya, kan binata na dya a kāna, “Tomanyis kaba.”

¹⁴ Sinpangan na, naypasngen si Jesus do nadimanaw, as nakapalapaw nas tanoro naw do longon* naw, ki nagsardeng saw maysabhayaw. Ki do dawri, binatan Jesus a kāna, “Barok, bilinen koymo a maybangon ka!”

¹⁵ Do nakabataw ni Jesus so nawri, nyeng a naybangon barwaw a nachisarsarīta dyirad myan saw do omdibon naw. Sinpangan na, inpahap ni Jesus barwaw di ānang na.

¹⁶ Ki taywaraw nakamo dan tabo tawotawo saw, kan nyeng da indaydāyaw si Āpo Dyos a kon da, “Napaboyaya

* **7:14** 7:14 Iyaw longon daw no Jodyo saw kaychowa, ki tappi, kan nyaw payraran das bangkayaw a ikwan do aschip a pagtatanman da. No parinen da, ki tod da bedbeden bangkayaw, as kapapoktad da syad tappyaw. As dawa, masonong a naybangon mahakayaya, ta abas tohong a mangbalat sya.

dyaten asa mabīleg a propīta!" Binata da pa, "Myan dana si Āpo Dyos a nangay a mangisalākan siras tawotawo na!"

¹⁷ Nagwaras nya dāmag a maynamot di Jesus do intīro a Jodya kan siraw myanaw do omdibonaw a tana.

Siraw Tinoboyaw ni Juan a Bawtista

(Mt. 11:2-19)

¹⁸ Do dawri, ki myan a nabahod si Juan a Bawtista, as kan yangay dan nanawhen naw a inpadāmag dyaw maynamot do tabwaya a pinariparin ni Jesus. Do nakadngeyaw ni Juan so nawri, tinawagan na saw dadwaw a nanawhen na, ¹⁹ kan tinoboy na sa a mangay a mangyahes di Āpo Jesus so nyaya a kon da, "Imo danawriw hahawen namenaw a mangay anchi, mana mangnanaya kami pas matarek?"

²⁰ Do nakapakarapit daw di Jesus no dadwa saw a tinoboy ni Juan, binata da dya a kon da, "Tinoboy naw yamen Juan Bawtista tan yahes namen an imo danaw hahawen namenaw a mangay anchi, mana mangnanaya kami pas matarek?"

²¹ Ki do dawri a ōras, do kawara daw no dadwa saya, madama si Jesus a mangpapyas so āro a tawotawo a matatarek so kita no ganyit, kan winayawayaan na saw sindepaw no marahet saw a ispirito, kan pinakaboya naw āro saw a bolsek.

²² Do dawri, inatbay ni Jesus tinoboy saw ni Juan a kāna, "Maybidi kamo di Juan, as kaibahey nyo sya dya siras naboya kan nadngey nyo saya: Makaboya dana saw bolsek, makayam dana saw piday, kan napyan saw nagliprosaw. Makadngey dana saw toleng, nagōngar saw nadiman, as maikasaba danaw Maganay a Dāmag dyirad mapopobri. ²³ Magāsāt tawo a dya maycharwa so kapangtokto a maynamot dyaken!"

²⁴ Do nakayam daranaw no tinoboyaw ni Juan, nyaw binata ni Jesus dyirad tawotawo saw a maynamot di Juan: "Do nakangay nyowaw di Juan do let-ang, āngo hahawen nyo a maboya? Asawri a tawo a tod a madyiwadyiway so kapangtokto a akmay byawo a pablobloten salawsaw? Syimpri engga! ²⁵ Āngo saw yangay nyo a chiniban? Asawri a tawo a naylaylay so mapintas kan mangīna? Engga, ta palasyo iyaw yanan dan maylaylayaw so malamōyot a mangīna kan maybibyay so maboslon. ²⁶ Ibahey nyo pa: Āngo yay nyo a chiniban? Nangay kamo āno a nanyideb so asa propīta? Naon, masyirto nawri! Ki no ibahey ko dyinyo, ki masyirto pa a adayo kan asa a propīta. ²⁷ Ta si Juan chakeyaw a batahen myanaw a naitolas do Masantwan a Tolas a kānan Āpo Dyos,

“ ‘Panmahen konchi a toboyen pachirawatan ko tan yay na paysonongen ayaman mo.’[†]

²⁸ “Adngeyen nyo nya, ta oyod. Tabo no nayanak a tawo, ki abaw akmas kasisita ni Juan. Ki aran komwan, siraw kabobodisanaw a naibidang dana do pagtorayan Apo Dyos, ki masissisita sa kan iya.”

²⁹ Do nakadngey daw no tabo tawotawo saw kontodo siraw magsingsingir saw so bwis so inbahebahey ni Juan, rinawat da a si Apo Dyos akin plāno so nyaya do nakangay daw a nagpabawtisar di Juan. ³⁰ Ki siraw Parisyo saw kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki rinawat dabaw nawri a pinanggep no Dyos dyira do dyi daw nangayan a nagpabawtisar di Juan.

³¹ Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Āngo paro pangiparihwan kos tawotawo sichangori? Āngo paro kaparpariho da? ³² Akma saya siras adedekey saw a maychadisdisna do plasa a polos a dyi sa mapnek. Maysin-aagay sa a kon da, ‘An magtokar kami so pito, ki tomada kamo abaya! An magkanta kamyayas para minatay, ki tomanyis kamo abaya!’ ³³ Ta si Juan a Bawtista, ki nangay a nagayonar kan mininom aba so palek. Ki aran akma syaw, binatabata nyo a, ‘Linoganan marahet a ispirito!’ ³⁴ Ki yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki nangay ako a nachakan kan nachinom dyinyo. Ki batahen nyo a, ‘Chiban nyo nya tawo, masarawaya kan maybobokaya. Sit dayan magsingsingirayas bwis kan siraw maibidang saya a āro so gatos!’ ³⁵ Ki aran komwan batabatahen nyo, ki kosto kan oyod sirib no Dyos, as kan maipaboyaw nyaya do kabibyay no tabo a manganohed dya.”

No Kapakawan no Mabakes a Āro so Gatos

³⁶ Sinpangan na, myan daw asaw a Parisyo a mayngaran so Simon a nangrara sa Jesus a machakan do bahay na. Dawa, nangay si Jesus do bahay na a nachihanghang dyira. ³⁷ Ki do dawri a idi, myan asa mabakes a maidamdāmag so karahet. Ki do nakadamagaw no mabakesaw a myan a machakan si Jesus do bahayaw no Parisyowaw, nangay kan nangyonot so bangbanglo a nakapno do praskita a alabastro.[‡] ³⁸ Do nakapakarapit naw do yananaw ni Jesus, naytēnek do dichodanaw ni Jesus a tomanyitanyis do tokaran naw. Sinpangan na, nayteteted hō naw do kokodaw ni Jesus, kan pinonas nas boboh naw, as

[†] 7:27 7:27 Mal. 3:1; Mk. 1:2 [‡] 7:37 7:37 Iyaw alabastro, ki kitan bato kan akmay dyidyaw. Tiktikan kan osaren da pangidyidyawan so bangbanglo.

nakadadek nas kokod naw, as nakapado nas bangbanglwaw do kokodaw ni Jesus. §

³⁹ Ki do nakaboyaw no nangawisaya a Parisyo so naparinaya, binata nad aktokto na a, "Ayya! An oyod a propitaw nya tawo, chapatak na pakono katatawo no nya mabakes a napapot dya a iya, ki asa a naygaygatos a tawo."

⁴⁰ Sinpangan na, inatbay ni Jesus myanaw do aktokto no Parisyowaw, as nakabata na sya dya a kāna, "Simon, adngeyen mo yaken, ta ariw ibahey ko dyimo."

"On, mo Maistro," inatbay ni Simon, "ibahey mo dyaken."

⁴¹ Sinpangan na, nagpangārig si Jesus dya so nya: "Myan saw dadwa a omnōtang so kwarta do pagot-ōtanganaw. Iyaw asaw omnōtang so dadima gasot a dinaryo.* As iyaw asaw, ki dadima poho. ⁴² Ki maynamot ta pariho sa a dya makabāyad, pinakawan na sa dadwa. Changori, sinonchi dyirad dadwa sayaw rakorakoh so adaw do nakaōtangan dāya?"

⁴³ Tinbay ni Simon a kāna, "Iya ngataw arwarwaw so naōtang ah."

"Oyod nawri a binata mo," binata ni Jesus.

⁴⁴ Sinpangan na, inidit ni Jesus mabakesaw, as nakabata na syad Simon a kāna, "Imangmangen mo a maganay nyaya mabakes. Kaychid nakasdep kwaw do bahay mwaya, aba polos intoroh mo dyaken a ranom a ibanaw kos kokod kwaya a mahbek.† Ki iyaw nya mabakes, ki nāw na a linablaban kokod kwaya so hō na, kan pinonasan nas boboh na. ⁴⁵ Dinadek mwaba yaken a akmas dadakay taw a kapangrispitar. Ki iya, ki ari na pad insardeng nangdadadek so kokod kwaya a yapo pad nakasdep naya kaychi. ⁴⁶ Asa pa, tinorohan mwaba yaken so payamod ko. Ki iyaw nya mabakes, ki pinapapotan naw kokod ko so bangbanglo. ⁴⁷ As dawa, nyaw ibahey ko dyimo: Makaynamot do rakkoh a adaw na dyaken, nyaw pakaboyan a napakawan dana do kāron gatos na. As no dēkey so kapakawan, ki dēkey anchiw adaw na."

⁴⁸ Sinpangan na, binata ni Jesus do mabakesaw a kāna, "Napakawan ka na do gatogatos mo."

⁴⁹ Ki maynamot do dawri, siraw somalasalapaw a koman daw, naysin-aarasaas sa a kon da, "Sino nya tawo a maparin

§ 7:38 7:38 Do chimpon Jesus, ki dān da no Jodyo saw maypasiri a maypoktad an koman sa. As dawa, masonong nakaigpet no mabakesaw so kokod ni Jesus.

* 7:41 7:41 Tatdo a gasot a dinaryo, ki kosto a tangdan no asa a tawo do asa katawen. † 7:44 7:44 Nawriw dadakay dan Jodyo saw maylablab so kokod dan bisita da an isdep da sad bahay da. Asa pa, papotan da pakono so lanaw boboh dan bisita da tan rispitaran da sa a maganay.

a mangpakawan so naygaygatos?"⁵⁰ Do dawri, binata ni Jesus do mabakesaw a kāna, "Maynamot do nakapanganohed mwaya, naisalākan ka. Ngay, mayam ka na, kan myan pakono dyimo kaydamnayan no kapangtokto."

8

Siraw Mababakes a Nachirayay di Jesus

¹ Nahay aba do dawri, as nakabidibidi ni Jesus do idiidi saw kan barbaryo saw a nangikasaba so Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan no Dyos. Nachirayay sa dyaw asa poho saw kan dadwa a nanawhen na. ² Myan pa saw mababakes a nachirayay dyira a siraw pinaksyatanaw ni Jesus so marahet saw a ispirito kan siraw napyan saw so ganyit. No asa dyira, ki si Maria a mapangaranan so Magdalena a iyaw no nangpaksyatanaw ni Jesus so papito a marahet a ispirito. ³ Nachirayay pa sa Juana a baket ni Kosa a asa a opisyal ni Āri Herodes, kan si Sosana, as kan āro pa saw mababakes a siraw somnidosidong saw da Jesus a yapo do bōkod da a warawara kan kwarta.

No Pangarig a Maynamot do Maymohamoha (Mt. 13:1-9; Mk. 4:1-9)

⁴ Do dawri, ki nachipanda sabaw tawotawo a maychawarawara a yapo do matatarek saw a idiidi a naychipeh do yananaw ni Jesus. Ki do kāro daranaw no tawotawo, inbahey na dyiraw nya a pangarig:

⁵ "Myanaw asa maymohamoha a nangay a nangiwaris so botoh. Do kayan naw a magwaris, myan saw napaycha-hesday na do rarahan naw, kan nalasalasagan, kan kinan san manomanok. ⁶ Myan pa saw naycha-hesday do mabato saw a yanan. Do katobo daw, ki nahayo sa, ta abaw ranom no yanan daw. ⁷ Siraw kadwanaw, ki naycha-hesday sa do katamtamkan a manōlok. Ki do kapayparakoh daranaw a nachisagesagel do tametamek, ki nahonghongan sa. ⁸ Ki myan saw naycha-hesday do maganayaw a tana. Tomnobo sa, kan minsi sas mayid." Sinpangan na, pinarapa pa ni Jesus a inchirin nyaya a kāna, "Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah."

No Chakey a Batahen Pangariganaya (Mt. 13:10-17; Mk. 4:10-12)

⁹ Do dawri, inyahes da no nanawhen saw ni Jesus an āngo iyaw chakey a batahen nya a pangārig na.

¹⁰ Ki binatan Jesus dyira a kāna, "Inyo nakaitorohan no kapakatoneng so palimedaya a maynamot do pagtorayan no Dyos. Ki siraw kadwan saw a tawotawo, pangārig

lang maibahey dyira. Tan komwan, aran chichiban da, ki maimangmang daba. As aran adngedngeyen da, ki makaawat saba.*

¹¹ "Nyaw chakey na batahen no pangarigan kwaya: No botohaya a binata ko, ki iyaw chirin no Dyos. ¹² Iyaw rarahanya a nakasdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos a yangay a pakarohen ni Sairo natobidan naw a chirin do aktokto na tan dyi dana makapanganohed kan maisalakan. ¹³ As no kabatwanaya a naychaesdayan botoh, ki nawriw pachiyengayan tawowaw a masoyot a mangrawat an madngey naw chirin no Dyos. Ki maynamot ta nakarahem abaw yamot na do aktokto na, manayon aba. Ta an myan pakasolisogan na, tomadyichokod do kapanganohed naw. ¹⁴ As no kanonolokanaya a naychaesdayan botoh, ki maipariho do tawowaw a mangadngey so chirin Apo Dyos. Ki maynamot do kabakel kan kinabaknang kan siraw pakaragsakanaw do lōbongaya, nyaw nanghapan na a nawayakan naw no nadngey naw, kan matwan abas kapanganohed. ¹⁵ Ki iyaw maganayaw a tana a naychaesdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a maganay kan masingpet a mangadngey so chirin no Dyos kan polos a dyi na aryan. On, iyaw nyaya, ki may-asi so maganay, ta an-anōsan na tongpalen chakeyaw no Dyos."

No Pangarig a Maynamot do Soho
(Mk. 4:21-25)

¹⁶ Sinpangan na, tinongtong ni Jesus naychirin dyira, kan binata na a kāna, "Abaw mapasdeb so soho, as katohong na syas sabak mana pasiroken na do ohbwaw no katri na. Engga, basbāli a pangayen na do nairantaw a pakadatokan na tan siraw somdepaw, ki maboya daw sēdang naw. ¹⁷ On, abaw naitayo a dyinchi a mapahtot. Masaw a abaw palimed a dyinchi a malawag a mapatakan.

¹⁸ "Ipasnek nyo a adngeyen iyaw ibahebahey ko dyinyo sichangori. Ta no makaawat, ki arwāro maitoroh dya. Ki no dya makaawat, aran iyaw dēkeyaw a ipagarop na a myan dya, ki mapakaro panchi dya."

Si Ānang ni Jesus kan Siraw Kakakteh Naw
(Mt. 12:46-50; Mk. 3:31-35)

¹⁹ Sinpangan na, nangay di Jesus si ānang na kan siraw kakakteh na saw a mahahakay, ki masngenan daba do kāron tawo.

* **8:10** 8:10 Isa. 6:9-10; 43:8; Jer. 5:21; Esek. 12:2; Jn. 12:40; Roma 11:8

²⁰ Myan nangibahey syad Jesus so nyaya a kāna, “Ari saw sa ānang mo kan ādi mo saw a maytēnek do gagan. Chakey daw imo a maboya.”

²¹ Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “No ānang kan kakakteh ko, ki siraw mangadngeyaw kan magtongpal do chirin no Dyos.”

No Kapangheteng no Salawsaw kan Kapagtalna no Kelsang

(Mt. 8:23-27; Mk. 4:35-41)

²² Do asa karaw, naglogan sa Jesus kan nanawhen na saw do abang, as kan binata ni Jesus dyira a kāna, “Mamtang tad minangaya.” Do dawri, naypaydawod sa a nachibawa do dawri a yanan.

²³ Do nakapakaydawod daranaw, nakaycheh si Jesus. Ki do dawri, naychihat a nagtribonada kan naypayit salawsaw, as kan makey a maarinebneb abang daw. Oyod a dilikādo danaw kayayan da.

²⁴ As dawa, yay da yinokay si Jesus, as nakabata da sya dya, “Mo Āpo, Āpo, makey danaya maarinebneb abang taya! Ih, mahmes ta na!”

Do nakayokayaw ni Jesus, inmandar na do salawsawaw kan magbosbosyaw a kelsang, ki nanyeng a nangheteng kan nagtalna.

²⁵ Sinpangan na, binatan Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “Dino napangangayan nyos kapanganohed nyo?”

Ki chinasdaaw da, kan sominryam sa do kāmo da, as kan dinomodomo no katakatayisa dyira a kon da, “Sino nya tawo a tod naya mandaran aran salawsaw kan kelsang, ki manganohed sa dya?”

No Mahakay a Yapo do Gerasa a Sindepan Marahet a Ispirito

(Mt. 8:28-34; Mk. 5:1-20)

²⁶ Do dawri, tinongtong daw nagbila a nandad nakapakarapit dad tana daw no tawotawo a Gergesen[†] a iyaw tanaw a mangket do kabtangaw do Galilya. ²⁷ Ki do nakapakaraya danaw ni Jesus, myan nangbayat sya a yapo do dawri a idi a asa mahakay a linoganan no marahet saw a ispirito. Nahay dana a naybibyay a silalābos, kan somnabasabat aba do bahay, an dya do aschischip a iyaw yayananaw a pagtatanman. ²⁸ Do nakaboya naw si Jesus, nangngey kan naysasakeb do salapenaw ni Jesus, as nakakalyak na nangibahey sya dya a kāna, “Mo Jesus a Anak no Katotohosan a Dyos, anghen mo yaken?[‡] Chāsi

[†] 8:26 8:26 Mana “Gadareno” mana “Geraseno.” Mt. 8:28; Mk. 5:1 [‡] 8:28 8:28 Mt. 8:29; Mk. 1:24

mo yaken, kan dosāen mwaba yaken!”²⁹ Nyaw binata na a maynamot ta minandaran ni Jesus marahetaw a ispirito a komaro do dawri a tawo. Ta do nakarahan, ki nasanyib a lalahen da no marahet saw a ispirito. Aran bahoden dan tawotawo kan kawaran da so kokod kan tanoro, ki alit na bitobitosen na. As an tayokaw no nawri, ki palongohen da do naychabongbongrwwaw a let-ang.

³⁰ Ki do nakapaypasngenaw di Jesus, inyahes ni Jesus dya a kāna, “Āngo ngaran mo?”

Ki binata na a kāna, “Arban kami.” Nyaw atbay na maynamot ta āro saw marahetaw a ispirito a lomnogan dya.

³¹ Do dawri, nachikakaāsi saw marahet saw a ispirito di Jesus a dyi na sa toboyen do abos pandan so karahem a aridos. §

³² Ki maynamot ta myan daw asa matokpoh a arban a bago a maysaysabok do bakrangaw no nawri a tokon, nachikakaāsi sad Jesus a toboyen na sa a somdep do bago saw. Dawa, pinalobōsan san Jesus.

³³ Do dawri, minohtot sad mahakayaw, as nakangay da a somindep dyirad bagwaw. Sinpangan na, naychapyayayayo saw bagwaw a nandad nakatapwak dad pangpangaw a nachinmo do minangaw, kan nahmes sa tabo bago saw.

³⁴ Do nakaboya daw so nawri a naporin no mangonongaw siras nawri a bago, naychapyayayayo sa a nangay a nangibahebahey do tawotawo saw do idi da kan barbaryo saw.

³⁵ Sinpangan na, naychawarawara saw no tawotawowaw do yanan Jesus, ta yangay da chiban an āngo iyaw naporinaw. Ki do nakawara daw daw, naboya da a myan a maydisna do salapenaw ni Jesus iyaw mahakayaw a kinarwan dan marahet saw a ispirito. Iya, ki nakalaylay dana kan maganay danas pangtoktwan.

Do dawri, namo sa tabo. ³⁶ Ki siraw nakaboyaw so nawri a naporin do mahakayaw kan bago saw, nāw da inistorya dyirad tawotawo saw an maypāngo nakapyan mahakayaw a linoganan dan marahet saw a ispirito. ³⁷ Maynamot do palālwwaw a nakamo dad Jesus no tabo tawotawo saw a Gergeseno, chindaw da a komaro dyira si Jesus. Dawa, naglogan si Jesus do abangaw tan maybidi.

³⁸ Ki do kasakay naw, naypasngen mahakayaw a kinarwan dan marahet saw a ispirito, as kan nachikakaāsi di Jesus a machangay dya. Ki pinasabat ni Jesus. ³⁹ Binata ni Jesus dya a kāna, “Somabat ka nad bahay nyo, kan ibahey mo maynamot do makasalidaya a pinarin no Dyos

dyimo.” Do dawri, nayam mahakayaw, kan inbahebahey nad intirwaw a idi iyaw kapakaskasdāawaw no pinarin ni Jesus dya.

No Anak ni Jayro kan Mabakesaw a Nangsalid so Laylayaw ni Jesus

(Mt. 9:18-26; Mk. 5:21-43)

⁴⁰ Do nakapaybidyaw ni Jesus do kabtangaw no minanga, nasoyot sa daw āro saw a tawotawo, ta ninanaya da.

⁴¹ Do dawri, myan nawara asa tawo a mayngaran so Jayro a asa āpohen do sinagoga daw do dawri a yanan. Nangay a naydogod do salapenaw ni Jesus a nachikakaāsi dya a mangay do bahay na ⁴² ta maganyit kan makey dana madiman moybohaw a pōtot na a mabakes a magtawen so asa poho kan dadwa.

Do dawri, nachangay si Jesus, ki masyasidin tawotawo a omdibon do ayaman ni Jesus. ⁴³ Ki myan do dawriw asaw a mabakes a minonot a nāw na marodit do asa poho kan dadwa dana katawen, ki abaw nakaagas sya. ⁴⁴ Do dawri, nangay mabakesaw do dyichodanaw ni Jesus, as nakasalid nas sayranaw no kekeh na, ki nanyeng a nagsardeng iyaw no kapayraraya naw.

⁴⁵ Ki nyeng a nadlaw ni Jesus nawri a naparin, as nakaiyahes na sya a kāna, “Sino nangsalidadya dyaken?”

Katakatayisa dyira, ki binata da a siraba. Sinpangan na, binatan Simon Pedro a kāna, “Samna, Āpo, āro sayaw tawotawo a maysinpapadoydoy do omdibon mwaya kan masyasidin saya dyimo!”

⁴⁶ Ki initbay ni Jesus a kāna, “Naon, ki ariw nanalid dyaken, ta nadidiw kwa myan minohtot a panakabalin dyaken.”

⁴⁷ Ki do nakaboyaw no mabakesaw a dyi dana makatayo, naychamirpirpir a nangay di Jesus, kan naydogod do salapen naw. Do dawri, chichiban dan āro saw a tawotawo do nakaibahey naw syad Jesus an āngo ta sinalid na as kan an maypāngo a nanyeng nakapya na.

⁴⁸ Sinpangan na, binatan Jesus dya a kāna, “Balāsang ko, maynamot do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka. Ngay, mayam ka na, kan myan pakono dyimo kaydamnayan no kapangtokto.”

⁴⁹ Ki do kadama paw ni Jesus a maychiychirin do mabakesaw, nawaraw mahakayaw a natoboy a yapo do bahay ni Jayro a nakabata sya di Jayro a kāna, “Nadiman danaw balāsang mwaw. Ringgoren mo paba si Maistro.”

⁵⁰ Ki do nakadngeyaw ni Jesus so inbaheyaw no tinoboy daw, binata nad Jayro a kāna, “Mabakel kaba. Aryan

mwabaw kapanganohed mwaya dyaken, kan mabyay an-chiw anak mwaw.”

⁵¹ Do nakapakarapit daw da Jesus do bahayaw, ki abaw pinasdep na matarek, malaksid da Pedro, Juan, kan Santiago, as kan siraw inyapwan naw no adekeyaw. ⁵² Ki do dawri, ki madama darana dong-awan adekeyaw no tabo saw a myan do irahem. Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Tanyisan nyo aba! Nadiman abaya, ta tod a nakaycheh.”

⁵³ Ki chinamyeng das Jesus maynamot ta chapatak da a nadiman dana. ⁵⁴ Ki inigpet ni Jesus tanorwaw no adekeyaw, as nakabata na sya dya a kāna, “Balāsang ko, maybangon ka ah!” ⁵⁵ Ki do dawri, naybidi dyaw byay na, as kan nyeng a naybangon. Ki inbahey ni Jesus a pakanen da. ⁵⁶ Oltimo a chinasdaaw dan inyapwan naw, ki binatan Jesus dyira a dyi da ibahebahey nya naparin do aran sino.

9

No Katoboy ni Jesus Siras Dosi Saw a Nanawhen Na
(Mt. 10:5-15; Mk. 6:7-13)

¹ Do asaw a karaw, tinawagan sa ni Jesus asaw a poho kan dadwa nanawhen na a maychipeh do yanan naw. Tinorohan na sas bīleg kan toray a mangpaksyat so tābo a kita no marahet a ispirito kan mangpapyā so maganyit.

² Sinpangan na, tinoboy na sa a mangay a mangipakatoneng so maynamot do pagtorayan no Dyos kan mangpapyā so maganyit. ³ Inbilin na dyira a kāna, “Mangyononot kamo aba so aran āngo do ayaman nyo, akmas sarokod, bayon, kanen nyo, kwarta, mana pagsokatan nyo. ⁴ An myan iyaw ngayan nyo a idi, as an sino mangrara dyinyo do bahay na, omyan kamo daw a mandad kakaro nyo do dawri a idi. ⁵ Do aran dino a ngayan nyo a idi a dya mangrawat dyinyo, karwan nyo sa, as kan wakwaken nyo ahbek naw no nawri a idi do kokod nyo a pamaneknek nyo dyira a sira danaw makatoneng anchan madōsa sa.”

⁶ Do dawri, komnaro saw nanawhen naw a nangay do āro saw a idiidi a nangikasaba so Maganay a Dāmag. Do aran dino a nangayan da, ki pinapya da saw maganyit saw.

No Kariribok ni Āri Herodes
(Mt. 14:1-12; Mk. 6:14-29)

⁷ Do nakadamagaw ni Āri Herodes* a nagtoray do probinsya a Galilya so tabo pinariparin saw ni Jesus, ki nakamikamyaba, ta binata dan kadwan a tawo a minirwa nabyay si Juan a Bawtista. ⁸ Siraw kadwan saw, ki binata

* 9:7 9:7 Herodes Antipas. Mt. 14:1; Lk. 3:19

da a nagparang si Elyas. As siraw kadwanaw, ki binata da a iya, ki asa a nagōngar a propīta do kaychowa.

⁹ Ki inapapati ni Āri Herodes a kāna, “Ōy! Inapotoh kwa mismo si Juan, ki sino paro nawri a tawo a batabatahen da?” Somniknan do dawri, posposan na a maboya si Jesus.

Pakanen Sa ni Jesus Nasorok a Dadima Ribo a Tawo
(Mt. 14:13-21; Mk. 6:30-44; Jn. 6:1-14)

¹⁰ Do nakapaybidi daranaw di Jesus no apostolis na saw, inbahey da dyaw tabo a pinariparin da. Sinpangan na, inhap san Jesus, kan naychaynana sa nangay a sililimed do idyaw a mayngaran so Betsayda.

¹¹ Ki do nakatoneng dan tawotawo saw a komnaro dana sa Jesus, inonotan da sa. Do dawri, rinawat ni Jesus siraw tawotawo saw, as kan ninanawo na sa so maynamot do pagtorayan no Dyos. As siraw nangay saw a maganyit, ki pinapya na sa.

¹² Do kamakoyab naranaw, naypasngen sa dyaw asa poho saw kan dadwa a nanawhen na, as kan binata dad Jesus a kon da, “Payamen mo na saw tawotawowaya a mangay do masngen saya idiidi kan barbaryo a maychichwas so kanen da kan pagdagosan da, ta ari taya dya do ranswaya.”

¹³ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Inyo manoroh so kanen da ah!”

“Namna! Dadimaya katināpay kan dadwa among lang myanaya dyaten dya,” binata da. “Chakey mori a mangay kami a gomātang so ipakan dyira tabo?”

¹⁴ Myan ngataw dadima ribo bidang dan mahahakay saw.

Ki nyaw inbilin Jesus dyirad nanawhen na saw a kāna, “Paychakarwahan nyo sa paydisnahan, kan taydidima poho kāda asa yanan.”

¹⁵ Tinongpal da, kan pinaydisna da sa tabo tawotawo saw daw.

¹⁶ Sinpangan na, inhap ni Jesus dadimaw a tināpay kan dadwaw a among, as nakatangay nad hanyit a nagyāman do Dyos. Sinpangan na, inakchikchid naw tināpayaw, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw tan idasar da dyirad tawotawo saw.

¹⁷ Ki komninan sa tabo kan nabsoy sa. Myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad asa poho kan dadwa a kakalapay nabidin do nakchikchidaw.

No Kapaneknek ni Pedro so Maynamot di Jesus
(Mt. 16:13-19; Mk. 8:27-29)

¹⁸ Myan paw naypisa a myan si Jesus kan siraw nanawhen naw a sira lang do asa yanan, as kan naydasal si Jesus. Ki

inyahes ni Jesus dyira a kāna, “Ibahey nyo pa dyaken an sino ako do kapangtokto dan tawotawo.”

¹⁹ Ki initlebay dan nanawhen naw a kon da, “Na, binata daw no kadwan a imo kono si Juan a Bawtista a minirwa nabyay, kan myan paw nakabata sya a imos Elyas. As siraw kadwan saw, ki batahen daw a asa ka kono a propita ni Apo Dyos do kaychowa a minirwa nabyay.”

²⁰ Inyahes ni Jesus dyira, “Ki inyo, sino ako do kapangtokto nyo?”

Ki initlebay ni Pedro a kāna, “Namna! Taywaran dya imos Kristo.”†

No Kaipakatoneng ni Jesus do Maynamot fo Kadiman kan Kapagōngar Na

(Mt. 16:20-28; Mk. 8:30-9:1)

²¹ Do dawri, mainget nakabilin ni Jesus siras nanawhen naw, as kan inmandar na a dyi da ibahebahey nya do aran sino a tawotawo. ²² Binata na dyira a kāna, “Machita a rahanen ko a Tawo a Yapod Hanyit iyaw kalidyalidyat. Siranchiw panglakayen saw kan siraw matotohos saw a papādi kan siraw no mangnanawowaw so linteg, ki ipsok danchi yaken, as kan iparawat danchi yaken a madiman. Ki makarahan iyaw tatdo a karaw, ki mirwa akonchi a mabyay.”

²³ Sinpangan na, tinongtong ni Jesus naychirin dyirad tabo tawotawo a naychipeh daw a kāna, “No aran sino a makey a monot dyaken, ki machita a penpenen naw chakey na, isabhay naw kros na do kararaw, as kawnot na dyaken.

²⁴ Ta no sino a mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken, myan anchiw byay na abos pandan a itoroh anchi no Dyos dya. ²⁵ Ta aryoriw magon-gona no tawo a madyira na tabo iyaw no myan do lōbongaya an mabo mismo na pahad? Polos!

²⁶ No mangyasnek dyaken kan iyaw chirin ko, ki pachisnek konchi anchan mawara ko. On, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki pachisnek konchi anchan mawara ko a mangipaboya so dayag ko kan dayag ni Amang ko kan siraw masantwan saw a anghilis.‡

²⁷ Ki oyod nyaya ibahey ko dyinyo a siraw kadwan saya dyinyo dya sichangori, ki madiman sabanchi a mandad kaboya das pagtorayan ni Apo Dyos.”

No Kapagbalbaliw no Inawan ni Jesus

(Mt. 17:1-8; Mk. 9:2-8)

† 9:20 9:20 “Kristo” mana “Mesias” a iyaw Mangisalākan so tawotawo a inkari no Dyos. ‡ 9:26 9:26 Mt. 10:33

²⁸ Nakapakarahanaw no wawaho a karaw a nakaibahey ni Jesus so nya saya, inhap na sa Pedro, Juan, kan Santiago, kan somnonget sa do asaw a tokon a maydasal. ²⁹ Ki do kapaydasal naw, naychihat a nagbaliw kitan rōpa naw, kan somnileng a makapoyat laylay naw so kaydak.

³⁰ Sinpangan na, naychihat a myan saw dadwa a mahahakay a machisarsarita dya a sa Moyses kan Elyas, ³¹ as kan machipariho sad Jesus a makapoyat so kita. Nawriw nagsasaritāan daw kadimanaw anchi ni Jesus a tongpalen nanchi do Jerosalem.

³² Ki sa Pedro kan siraw rārayay naw, naynepdep sad dawri. Sinpangan na, natarimbangon sa, kan naboya daw dayagaw ni Jesus kan siraw dadwaw a naybit dya. ³³ Ki do kakaro daranaw no dadwaw, binatan Pedro di Jesus a kāna, “Maistro, ay, angwa kagāsāt no kayan taya dya! Maganay ngata an mamarin kamis tatdwa bengbeng: asa dyimo, asad Moyses, kan asad Elyas.” Naychaychawawan Pedro a napabataw nya, ta chapatak nabaw chirichirinen naw.

³⁴ As do kadama naw a mangibahey syay, nyiknyinan a inabongan sa no demdem,[§] as kan oltimo danaw kāmo dan nanawhen naw do kayan daw da Jesus a napongosan so demdemaw. ³⁵ Sinpangan na, myan timek a yapo do demdemaw a naychirin a kāna, “Iyaw nyaw Anak ko a pinidi ko. Adngeyen nyo ibahey na!”

³⁶ Ki do nakatayoka danaw no timekaw a naychirin, si Jesus dana lang nabidin a naboya da. Ki iyaw nawri a naboya dan nanawhen naw, intayotayo da kan aba polos nangibahebaheyan da sya do aran sino do dawri.

No Adekeyaw a Sindep no Marahet a Ispirito
(Mt. 17:14-18; Mk. 9:14-27)

³⁷ Do somaronwaw a araw do dawri, do nakawsok daranaw do tokonaw, ki binayat dan āro a tawotawo si Jesus.

³⁸ Ki myan asa mahakay a yapo dyira a nangngengey a kāna, “Mo Maistro, chāsīm pa yamen, ta chiban paw baro kwaw a moyboh a pōtot ko! ³⁹ An kāda somro no marahetaya ispirito a lomnogan dya, ki maychihataw a mangngey a nawriw pachirayayanaya no kaksiksiw na a mandan homotahotab so dangoy. Oltimwaya lidyalidyaten naw anak kwaya, kan polos a dyi na karwan. ⁴⁰ Nachikakaāsi akwaw dyirad nanawhen mwaya a paksyaten da, ki mapakaro dabaw a polos.”

[§] 9:34 9:34 Iyaw demdemaya, ki ipaboya naw kayan no Dyos dyira a aran dyi da maboya. Eks. 13:21, 22; 16:10; 24:15-18; Isa. 19:1

41 “Ay samna! Inyo a kapotōtan a abos anohed kan madyīdo so pangtoktwan, anchan āngo kapanganohed nyo a aran nahay ako na minyan dyinyo, kan māngo pas kahay kaan-ānos ko dyinyo?” Nawriw initbay ni Jesus dyira. Sinpangan na, binata nad inyapwanaw no adekeyaw a kāna, “Iyangay nyo pa dyaw adekeyaw.”

42 Ki do kasngen danaw no adekeyaw di Jesus, dinipodiporis no marahetaw a ispirito kan pinaksyiw na. Ki minandaran ni Jesus marahetaw a ispirito a mohtot dya. Do dawri, pinapyan ni Jesus adekeyaw, as nakaipahap na syad āmang naw.

43 Do dawri a naparin, chinasdaaw dan tabo tawotawo saw naboya daw a panakabalin no Dyos.

No Maynamot do Nakadiman kan Nakapagōngaraw ni Jesus

(Mt. 17:22-23; Mk. 9:30-32)

Ki do kadama da paw no tabo tawotawo a masmasdaāwan a maynamot do tabo a pinariparin na, binatan Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, ⁴⁴ “Adngeyen nyo a maganay, as kan kawayakan nyo abaw nya ibahey ko dyinyo, ta Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki mahayak paba maiparawat dyirad tawotawo.”

45 Ki do dawri, maawātan daban nanawhen naw nyaya a inbahey na dyira, ta naitayo dyira tan dyi da maawātan, as kan chamo daw manahes dya an āngo chakey naw a batahen.

No Kasisitaan do Pagtorayan no Dyos

(Mt. 18:1-5; Mk. 9:33-37)

46 Myan tominbod a kapagsosopyat dan nanawhen naw an sino dyiraw kasisitaan. ⁴⁷ Ki maynamot ta chapatak dana sīgod ni Jesus myan do aktokto da, nanghap so asa adekey, as nakapatēnek na sya do katanged naw.

48 Do dawri, binatan Jesus dyira a kāna, “No aran sino a mangrawat so mabodis so saad a akmas nyaya adekey a maynamot do kapanganohed naya dyaken, yaken rawaten na. As no aran sino a mangrawat dyaken, rawaten na iyaw nanoboyaw dyaken, ta iyaw kabobodisan so toray dyinyo, ki iyanchiw kasisitaan dyinyo.”

No Dya Machikontra, ki Machirārayay

(Mk. 9:38-40)

49 Sinpangan na, inatbay ni Juan si Jesus a kāna, “Mo Āpo, naboya namenaw asaw a tawo a napaksyat so marahet saw a ispirito a maynamot do kaosar nas ngaran mo, ki binaywan namenaw, ata, rārayay tabaya.”

⁵⁰ Ki binatan Jesus di Juan a kāna, “Baywan nyo aba. No dya machikontra dyinyo, ki rārayay nyo nawri.”

No Dyi Da Karawat si Jesus do Samarya

⁵¹ Do dawri, do kakalo danaw no kapaybidi ni Jesus do hanyit, tinarengteng naw somnonget a mangay do Jerosalem. ⁵² Dawa, nanoboy so nanma dana do asaw a idi do probinsya a Samarya a mangisagāna so sibahan na. ⁵³ Ki siraw tawotawo saw daw, ki chinakey daba somibah si Jesus do yanan daw, ta chapatak da a iya, ki asa Jodyo. Asa pa, chapatak da pa ngamin a mangay do Jerosalem.*

⁵⁴ Do nakaboya daw da Santiago kan Juan a nanawhen ni Jesus so nya pinarin dan tawotawo saw do Samarya, binata dad Jesus a kon da, “Āpo, chakey mori a tawagan namen apoyaw a yapo do hanyit tan matemtem sa?”

⁵⁵ Ki sinalap san Jesus, as nakapaydabdab na sira. ⁵⁶ Katayokan nawri, komnaro sa, as nakangay dad matarekaw a idi.

Siraw Makey a Mayparin a Nanawhen ni Jesus
(Mt. 8:19-22)

⁵⁷ Do kadama daw a mayam do rarahan, myan asa tawo a naypasngen di Jesus, kan binata na dya a kāna, “Monot ako dyimo a aran dino a angayan mo.”

⁵⁸ Inatbay ni Jesus a kāna, “Myan abab a pakaychehan bolaw, as masaw a myan binahayan dan manomanok, ki abaw pakaychehan kan paynahahan ko a Tawo a Yapod Hanyit.”

⁵⁹ Sinpangan na, binatan ni Jesus do asa paw a mahakay a kāna, “Aran imo, monot ka dyaken.”

Ki tominbay mahakayaw a kāna, “Āpo, somabatak pa manma ah, ta yangay ko pa itābon si āmang ko.”

⁶⁰ “Nolay mo na,” inatbay ni Jesus dya, “ta siraw naibidang danaw a nadiman, sira dana makatoneng a mangitābon so minatay. As imo, yangay mo a ikasabaw Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan no Dyos.”

⁶¹ Do dawri, myan matarek a naychirin a kāna, “Yaken mo Āpo, monot ako dyimo, ki yangay ko pa ipakada do bahay ah.”

⁶² Ki binatan Jesus dya a kāna, “No somiknan a magarado, as pirmi a mididit, ki abaw sinpaspangan kapagarado na. Masaw siraw makey a monot dyaken, as kan pirmi sa a mididit, ayket, masīrbi saba do pagtorayan no Dyos.”

* 9:53 9:53 Rinawat daba si Jesus, ta chapatak da a mangay si Jesus do Jerosalem a machipista daw. Ta an siraw taga Samarya, ki bata da a dawri abaw oyod a pagdaydayāwan Dyos.

10

No Katoboy ni Jesus Siras Papito a Poho kan Dadwa a Tawo

¹ Do nakatayokaw no nawri, namidis Jesus so papito a poho kan dadwa, as kan tinoboy na sa tinaydodwa a panmahen na sa a mangay do kāda idi kan baryo a iyaw rinanta na saw a ngayan.

² Ki do sakbayaw a kayam da, binata na dyiraw nyaya pangārig a kāna: “Arwayaw ranyen, ki taytayisa lang magranyi. As dawa, akdawen nyo si Āpo a iyaw akin dyiraw so ranyen saya tan manoboy so arwāro pa a magranyi.

³ Ngay, may kamo na, ta toboyen koynyo a akma siras maywam saw a orbon no karniro do payayahatangan dan mararanggas saw a lobo. ⁴ Mangyonot kamo abas pitaka nyo, bayon, kan risirba a tokap nyo, as kan maybabalay kamo aba a machisarsarita do rarahan. ⁵ Aran āngo a bahay a asdepan nyo, nyaw manōma batahen nyo: ‘Myan pakono kaydamnayan kapangtokto dyinyo a omyan do dya bahay.’ ⁶ Ki an rawaten da no myan saw do dawri a bahay iyaw pamindisyon mo dyira, ki mabindisyonan sanchi. Ki no tawo a dya omrawat sya, ki polos a dyinchya mabindisyonan. ⁷ Ki an rawaten daynyo do dawri a bahay, omyan kamo daw, as kanen nyo kan inomen nyo myanaw a ipasalap da dyinyo, ta iyaw nawriw akmay tangdan nyo do maganayaw a pariparinen nyo dyira. Mayayadis kamwaba. ⁸ An rawaten daynyo do aran āngo a idi a angayan nyo, ki kanen nyo maidasaraw dyinyo. ⁹ Pyahen nyo saw maganyitaw, kan ibahey nyo dyiraw nyaya: ‘Masngen danaw kapagtoray no Dyos dyinyo.’ ¹⁰ Ki an dyi daynyo a rawaten do angayan nyo a idi, ki midibidi kamod kalkalsāda, as kabata nyo sya a kon nyo, ¹¹ ‘Aran siraw ahbek sayan idi nyowaya a dominket do kokod namen, ki wakwaken namen a pamaneknek dyinyo a inyo danaw makatoneng anchan madōsa kamo. Ki kanakmen nyo nyaya a maypaypasngen dana dyinyo kapagtoray no Dyos.’ ¹² Ibahey ko dyinyo a iyaw idyaw a dya mangrawat dyinyo, ki malidyalidyat anchiw dōsa dan tawotawo a omyan daw kan siraw yapo do Sodoma* anchan marapit nawri a araw a kapangdōsa no Dyos.” Nawriw inbilin Jesus dyira.

Siraw Tawotawo do Idi Saw a Dya Nagbabāwi
(Mt. 11:20-24; Jn. 13:20)

* **10:12** 10:12 Siraw tawotawo do Sodoma, ki akmay siraw pinakainawan dan tabo tawotawo a mamarin so marahet kan mangipsokaw so Dyos. Gen. 19:1-29; Isa. 1:9-10; 3:9; Jer. 23:14; Mt. 10:15; Pal. 11:8

¹³ Tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, “Kapakāsi nyo pa, inyo a taga Korasin kan taga Betsayda! Āro makaskasdāaw a pinariparin ko do idi nyo saya, ki alit na dyi kamo a nagbabāwi! Amnan do idiidi sawen a Tiro kan do Sidon[†] namarinan ko siras nya milagro, ayket, ari dana sa nahay a naylaylay so kostal kan naydisnad ahbek a pangipaboya da so oyod a nakapagbabāwi da. ¹⁴ As dawa, anchan araw a kapangokom, ki malidyalidyat anchiw dōsa nyo kan iyaw dōsa da do idiidi a Tiro kan Sidon. ¹⁵ As inyo a tawotawo a yapo do Kapernaom, bata nyori an maidāyaw kamonchi do hanyit? Polos, basbāli a maitapwak kamonchi do impyirno!”[‡]

¹⁶ Binata pan Jesus dyirad nanawhen na saw a kāna, “No mangadngey dyinyo, bāli yaken inadngey na. Ki no dya mangrawat dyinyo, bāli yaken dyi na rinawat. As iyaw dya mangrawat dyaken, bāli iyaw nanoboyaw dyaken dyi na rinawat.”

No Kapaybidi Da no Papito a Poho kan Dadwa

¹⁷ Ki do nakapaybidi daranaw no papito saw a poho kan dadwa a tinoboy ni Jesus, ki ultimo soyot da, kan binatabata dad Jesus a kon da, “Āpo, aran siraw marahet saw a ispirito, ki nanganohed saw dyamen a maynamot do nakaosar namen so ngaran mo!”

¹⁸ Ki tominbay si Jesus dyira a kāna, “On, naboya ko kasdāyaw ni Satanas a akmay kasday no kimat a yapo do hanyit. ¹⁹ Dawa, adngeyen nyo! Intoroh ko na dyinyo panakabalin tan aran makatokap kamo siras marem kan anggagamma, abanchi a polos kaparoparwan nyo, basbāli a abaken nyo sanchi a tabo panakabalin saw ni Satanas. ²⁰ Ki aran komwan, nawri abaw chasoyot nyo kapagtongpal daya dyinyo no marahet saw a ispirito. Ki nawri pakono chasoyot nyo, nakaitolas danan ngaran nyo do hanyit.” Nawriw binata ni Jesus dyira.

Masoyot si Jesus

(Mt. 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Ki do dawri a ōras, pinasoyosoyot no Ispirito no Dyos si Jesus, as kan sinpangan na,, naydasal si Jesus a kāna, “Āmang, imo Āpo do hanyit kan do tana! Magyāman ako dyimo, ta inpakatoneng mo dyirad abos ādal iyaw intayo mwaya dyirad mamasirib kan myan so ādal. On mo Āmang, ta nawriw chakey mo kan makahwahok nawri do salapen mo.”

[†] **10:13** 10:13 Siraw nyaya a Tiro kan Sidon, ki idi sa do tana dan dya Jodyo.

[‡] **10:15** 10:15 Mana “Hades.”

²² Sinpangan na, binata ni Jesus dyirad tawotawo saw a kāna, “Intalek dyaken Āmang tabo a panakabalin a mangitoray. Abaw makapatak so maynamot dyaken a Anak no Dyos, an dyi lang a si Āmang ko. Masaw a abo makapatak so maynamot di Āmang, an dya yaken lang a Anak na kan siraw tawo a pidyen ko a pangibaheyan so maynamot dya.”

²³ Do nakatayokaw no nawri, sinalap san Jesus nanawhen naw, as nakailimed na sya inbahey dyira a kāna, “Magāsāt saw makaboya so chichiban nyowayas changori! ²⁴ Ibahey ko dyinyo a āro saw propita kan ar-āri kaychowa a taywara makey a manyideb so maboyaboya nyowaya, ki naboya daba, kan chinakey da adngeyen iyaw madngedngey nyowaya, ki nadngey daba.”

*No Pangarig a Maynamot do Maganay a Samaritano
(Mt. 22:34-40; Mk. 12:28-31; Roma 13:8-14)*

²⁵ Ki do nappisa, myan asa a mangnanawo so linteg a nangay di Jesus, ta chakey na sōoten. Inyahes na di Jesus a kāna, “Maistro, āngo parinen ko tan madyira ko byay a abos pandan?”

²⁶ Ki initbay ni Jesus dya a kāna, “Āngo iyaw naitolasaw do Masantwan a Tolas, ta dawa? Āngo pangawatan mo syaw?”

²⁷ Ki tinbay na a kāna, “Machita chadaw mo Āpo a Dyos mo do tābo pōso mo, kan do tābo katawo mo, kan do tābo kayit mo, as kan do tābo aktokto mo. Chadaw mo paw kapayngay mo a tawo a akmas kadaw mo so inawan mo.” §

²⁸ Initbay ni Jesus, “On, kosto atbay mwaya. Parinen mo saw nya kan myan anchiw byay mo a abos pandan.”

²⁹ Ki maynamot ta chakey no mangnanawowaw so linteg a ikalinteg inawan naw, binata nad Jesus a kāna, “Na, sino paro nyaya kapangay kwa tawo a masisita chadaw ko?”

³⁰ Ki tinbay ni Jesus so nyaya a pangarig: “Asa karaw, myan asa tawo a Jodyo a mosok a yapo do Jerosalem a mangay do Jeriko. Ki do kayan naw do rarahan, sinaneb dan tolisan, as kan pinachahahap daw tabo myan dya kontodo laylay naw, as nakakabkabil da sya. Do kapaytiytinawsan naranaw, kinarwan da. ³¹ Do dawri, nairana a myan pādi a Jodyo a mosok do dawri a rarahan. Ki do nakaboya naw sya, dinitdit na, as nakahabas na sya. ³² Sinpangan na, myan danaw asa pādi a Lebita a minosok daw. Aran iya, ki naboya naw rinanggasan daw, ki dinitdit na, as nakahabas na sya.

33 “Sinpangan na, myan asaw a Samaritano* a nayam daw. Do nakaboya naw so kinabkabil daw, nadidiw naw taywara kāsī na sya. 34 Yangay na a pinapotan so lana kan arak iyaw bigar na saw, as nakabedbed na sira. Sinpangan na, pinasakay nad asno naw a mismo, as nakaiyangay na syad baybayādan daw a pagdagdagosan no magbibyahi a dawriw nangasikaswan na sya.

35 “Do kamabekas naranaw, napahtot so dadwa dinaryo a kwarta, as nakaitoroh na syad akin bahayaw, as nakaitōlag na sya a kāna, ‘Pachiyay-aywan mwa maganay ah! Amnan magkorang anchiw gastosen naya, pachibāyad mo nanchi, ta pabidyen konchi dyimo anchan maybidi ako.’ ”

36 Ki do dawri, inyahes ni Jesus do mangnanawowaw so linteg a kāna, “Sino dyirad tatdo sayaw oyod nas kadaw so kapayngay daya tawo a kinabkabil dan tolisan?”

37 Ki initbay no mangnanawo so linteg a kāna, “Na, syimpri iyaw nāsyaw sya ah.”

Ki binatan Jesus dya, “Na, an komwan, mayam ka na, kan tolāden mo nawri a pinarin na.”

No Kasarongkar ni Jesus Da Marta kan Maria

38 Tinongtong da Jesus nayam, as kan do nakarapit daw so asaw a baryo,† myan daw asaw a mabakes a mayngaran so Marta a nangrara sira do bahay na. 39 Do dawri, myan pa daw si Maria a kakteh ni Marta a nāw na naydisna do tokaranaw ni Jesus a nangadngey so innanawo na saw. 40 Ki nariribokan si Marta, ta iya lang magpoligos do kosina. Ki do dyi naranaw a kaanōsan sya, ki yay na inbahey di Jesus a kāna, “Āpo, sigōro nadlaw mo ngata a ninonolay yaken no ādi kwaya a maychatanyi a magpoligos do kosina? Ibahey mo pa dya, ta yangay na pa yaken a sidongan!”

41 Ki tinbay ni Jesus a kāna, “Marta, Marta, arwayaw pakariribokan kan pakadandanagan mo. 42 Asa lang kasisitaan. Si Maria a kakteh mo, ki pinidi na iyaw no kagaganayan, as kan nyaya, ki polos a dyinchya mapakaro dya.”

11

No Kapangnanawo ni Jesus Maynamot do Kapaydasal (Mt. 6:9-13; 7:7-11)

1 Myan naypisa, do nakatayokaw ni Jesus a naydasal do asa yanan, naypasngen asa dyirad nanawhen naw, as

* 10:33 10:33 Siraw Samaritano saya, ki yapo do probinsya do Samarya, as kan taywara sa inipsok no Jodyo saw. Lk. 9:52-53; Jn. 8:48 † 10:38 10:38 No baryowaya ni Marta kan Maria, ki Betanya do probinsya a Jodya Jn. 11:18-19

nakayahes na sya dya a kāna, “Āpo, nanawhen mo pa yamen a maydasal a akmas kananawowaw ni Juan siras nanawhen na saw.”

² Do dawri, binata ni Jesus dyira a kāna, “An maydasal kamo, nyaw batahen nyo:

“ ‘Āmang, madaydāyaw pakono ngaran mo.

Mangay pakono kapagtoray mo.

³ Torohan mo pakono yamen so kanen namen do kararaw.

⁴ Pakawanen mo yamen do naygatosan namen dyimo, ta pakawanen namen sa tabo nakagatos dyamen, as padichanen mo yamen do pakasolisogan.’ ”

⁵ Binata pan Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “Kaspangarigan, an do abak no ahap, as mangay a mangdaw asa dyinyo do bahay no sīt mo a kāna, ‘Sīt, magpaōtang ka pas aran tatdo a tināpay nyo, ⁶ ta nawaraw asaw a sīt ko a nagbyahi, ki abaw ipakan ko dya.’

⁷ “Ki an kaspangarigan, akma syay iyatbay no sīt mwaw a myan do irahemaw no bahay a, ‘Ayya mo Sit! Dyi mo pa yaken a ringgoran. Maboya mwabawri a nangneb kami na, as kan nakaychekh dana sayaw kamotdehan kwaya? Masolit ako naya maybangon a manoroh dyimo.’

⁸ “Ibahey ko dyinyo a aran chaskeh naw maybangon a manoroh so tināpay a maynamot ta maysīt kamo, ki maynamot do dyi mwaw a isardengan so kapangdaw mo, nawrinchiw kapilitan na maybangon a manoroh so aran āngo a machita mo.

⁹ “Dawa, ibahey ko dyinyo a chaōma nyo abaw mangdaw do Dyos, ta syirto a itoroh nanchi dyinyo akdawen nyo. Chaōma nyo abaw maychichwas so machita nyo a yapo dya, ta sidongan nanchi inyo a omsarak sya. As chaōma nyo abaw magtoktok, ta iwangang nanchiw pantaw dyinyo.

¹⁰ Ta aran sino a mangdaw, matorohan anchi, as no maychichwas, ki makasarak anchi. Masaw, no aran sino a magtoktok, ki maiwangang anchiw pantaw dya.

¹¹ “Ta ari danawri dyinyo a āmang manoroh so marem do anak na an mangdaw so among? ¹² Mana manoroh so anggagamma an mangdaw so otchoy? ¹³ Inyo paya tawo a āros gatos, an chapatak nyo manoroh so maganay do anak nyo, mangamangay panchi si Āmang nyo do hanyit a manoroh so Ispirito Santo dyirad mangdawaw dya!”

Si Jesus kan si Beelsebob

(Mt. 12:22-30; Mk. 3:20-27)

¹⁴ Do naypisa, myan madama paksyaten Jesus a marahet a ispirito a napagomel so asaw a tawo. Do nakapaksyat

danaw no marahetaw a ispirito, nakapaychirin danaw tawowaw.

Chinasdaaw dan tawotawowaw. ¹⁵ Ki binata dan kadwan saw dyira a kon da, "Ay, si Beelsebob a pangōlo dan dimonyo saw manorotoroh dya so panakabalin a mangpaksyat so marahet saya ispirito."

¹⁶ As siraw kadwan dyira, ki chakey da sōoten si Jesos, dawa, inakdaw da dya a mangipaboya so milagro tan nawriw pakaboyan an oyod a tinoboy no Dyos mana engga.

¹⁷ Ki chapatak ni Jesos myanaw do aktokto da, kan binata na dyira a kāna, "An mayayarap tawotawo do asa kapagaryan, manayonoriw nawri a pagaryan? Masaw asa kapamilya an maglalaban sa, masisyay sanchi. ¹⁸ Masaw an maglalaban saw myanaw do pagāryan ni Satanas, marārayaw anchiw pagtorayan na. Ibahey ko nyaya, ta binata nyo a yapo do panakabalin ni Beelsebob kapaksyat kwayas marahet saw a ispirito. ¹⁹ An oyod nya batahen nyo a yapo do panakabalin ni Beelsebob kapaksyat kwaya so marahet saya a ispirito, sino paro nanoroh so panakabalin dan nanawhen nyowaya a mapaksyat so akma syay? On, sira mismo mangipaneknek dyinyo so riro nyo. ²⁰ Ki an maynamot dyaken, no kaoyodan na, ki paksyaten ko saw marahet a ispirito a maynamot do panakabalin no Dyos, as kan nyaw pakaboyan a nawara dana dyinyo kapagtoray no Dyos.

²¹ "An bantayan mayit a tawo bahay na kan an komplito armas na, abaw makangay a manakanakaw so warawara na. ²² Ki an myan romaot a mayiyit kan iya, anchan mangābak mayiyitaw, ki maagaw naw armasaw a pinagtaltalkan akin bahayaw. Sinpangan na, sodiben na sanchiw warawaraw no nawri a kinalaban na, as kapaychakarwa na sya dyirad rārayay na saw.

²³ "No dya machitōnos dyaken, ki machikontra dyaken. Masaw no dya somidong a machipangpeh dyaken, mapaw-pit."

No Kapaybidi no Marahet a Ispirito
(Mt. 12:43-45)

²⁴ Sinpangan na, tinongtong ni Jesos a binata dyiraw nya pangarig: "An mohtot asa marahet a ispirito do asa tawo a sindepan na, midibidi anchi a maychichwas do let-ang so matarek a paynahahan na. Ki an dya makadongso, batahen nanchi do inawan naw a, 'Maganay āno an paybidi ko nakayapwan kwaw a bahay?' ²⁵ Do kapaybidi naw, masarakan na a madalos kan maornos. ²⁶ Do dawrinchi, ki mangay a manghap so papito pa a ispirito a maraherahet kan iya, as kan somdep sanchi a tabo do dawri a tawo. As no

kayayan no nawri a tawo a sindepan da, ki mangamangay paw karahet na kan iyaw sīgodaw a kayayan na.”

No Kagagasātan a Tawo

²⁷ Do nakatayokaw ni Yesus a naychirin so nya, myan asa mabakes dyirad āro saw a tawotawo a naychipeh daw a nangingengey a kāna, “Oltimwayaw kagāsāt no mabakes a nangyanak dyimo kan napasoso dyimo!”

²⁸ Ki binata dya ni Yesus a kāna, “Magasgāsāt pa saw mangadngeyaw kan mangtongpal so chirin Dyos!”

No Kapangdaw Da so Kaipaboyan ni Yesus so Milagro
(Mt. 12:38-42)

²⁹ Ki do nakapaypayparo daw no tawotawo a may-pasngen di Yesus, tinongtong naw naychirin a kāna, “Aysa! Oltimwaya so karahet no tawotawo sichangori. Oltimwayaw kakey da makaboyas milagro, ki abanchi a polos maitoroh a milagro, malaksid do naparinaw a milagro di propīta Jonas. ³⁰ Ta akmas nakapangipaboyaw ni propīta Jonas dyirad taga Ninebe so kangay danaw no kapangdōsa no Dyos dyira, komwan parinen ko a Tawo a Yapod Hanyit a mangipaboya do dya kapotōtan.

³¹ “Ta anchan araw a kapangokom, maytēnek anchiw Rēyna do Abagātan* do kaychowa pa tan pagatosen na saw tawotawo do dya kapotōtan maynamot ta iya, ki yapo do katetengan a yanan a mangay a mangadngey so kasirib ni Āri Solomon. Ki inyo, ki manganohed kamo abaya aran myan mangnanawo dyinyo sichangori a masirsirib pa kan si Āri Solomon. ³² Do arawayan kapangokom, machirāman sanchiw taga Ninebe a maytēnek a mapagatos dyinyo do dya kapotōtan. Ta sira, ki nagbabāwi sa do nakapangasabaw ni Jonas.† Ki inyowaya, ki anohdan nyo abayaw ibahey kwaya a aran matwatohos ako kan Jonas.”

No Soho no Inawan
(Mt. 5:15; 6:22-23)

³³ Binata pa ni Yesus a kāna, “Abaw mapasdeb so soho, as kaitayo na syad lakasan mana tohongen nas bakag. Engga, basbāli a pangayen na do nairantaw a pakadatokan na tan siraw somdepaw, ki maboya daw sēdang naw.

³⁴ “Iyaw mata mo, pinakasoho no inawan mo. An maganay kapanyideb mo, masēdang a tābo pangtoktwan mo kan inawan mo. Ki an madiw mata mo, masari dana tābo inawan mo. ³⁵ Dawa, magannad ka, ta āngonchan iyaw bata mwaya a soho mo, ki sari sawen. ³⁶ Ta an masēdang tābo inawan mo, as abo machisagel a sari,

* 11:31 11:31 1 Ār. 10:1-10 † 11:32 11:32 Jon. 3:5

maysēdang anchiw intiŕo a inawan mo, kan akmanchiw sesēdangan mayit a soho.” Nyaw binatan Jesos dyira.

No Kapaydabdab ni Jesos Dyirad Mangnanawo so Linteg kan Parisyo

(Mt. 23:1-36; Mk. 12:38-40)

³⁷ Do nakatayokaw ni Jesos a maychiychirin, myan asa Parisyo a nangrara sya a mangay a machakan do bahay na. Dawa, nangay a nachihanghang si Jesos dya. ³⁸ Ki do dawri, nasdaāwan iyaw Parisyowaw do dyaw a naybanawan Jesos do sakbayaw a kakan na sigon do dadakay da.

³⁹ Ki nyaw binata ni Āpo Jesos dya a kāna, “Inyo a Parisyo, akma kamwaya siras tawo saw a nawri lang oyasan daw hapot no bāso kan pinggan da. Ay, angwa kaannad nyo a maybanaw, ki do irahem, napekpekayas āgom kan karahet. ⁴⁰ Inyo a abos arang! Chapatak nyo abawri a no Dyos a namarin so makatayhapot a inawan nyo, ki pinarin na paw aktokto nyo? ⁴¹ Maganaganay an dalosan nyo paw aktokto nyo, as torohan nyo saw mapobri so myan saya dyinyo. Ta an komwan, oyod a madalos kamo na!

⁴² “Kapakāsi nyo pa, inyo a Parisyo! Chagaget nyo a itoroh apagkapollo no āpit nyo kan apagkapollo dan rikado saya dedekey,[‡] ki parinen nyo abayaw kasisītaan saya a akmas kaparin nyos kosto dyirad kapayngay nyo a tawo kan kadaw nyo do Dyos. Siraw nyayaw kasisigoradwan a manōma parinen nyo sakbay no kapagtongpal nyo so kadwan.

⁴³ “Kapakāsi nyo pa Parisyo, ta chadaw nyo mamidi so kasisītaan a disnan do sinagoga da saw, kan imāsen nyo paw mapadayāwan a kabkablaawan no tawotawo do plasa. ⁴⁴ On, kapakāsi nyo pa, ta akma kamwayaw tanem a dya maboaya a lasalasagan dan tawotawo, ata, chapatak daba myan bangkay do irahem.”

⁴⁵ Ki do dawri, tominbay dyaw asaw a mangnanawo so linteg a kāna, “Maistro, iyaw komwanaya kapaychirin mo, ki iramrāman mwaya yamen a asnesnekan.”

⁴⁶ Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Aran inyo a mangnanawo so linteg, kapakāsi nyo pa, ta lityalidyaten nyo tawotawo saw do nakaipasabhay nyowaw dyira so mararahmet saya a linteg nyo. Ki aran komwan, polos a dyi kamo a machipaysabhay dyira so aran akmay dedeng. ⁴⁷ Kapakāsi nyo pa, ta patneken nyo saw mapipintas saw a tanem a aschip dan propīta saw a diniman dan kapoonan nyo saw. ⁴⁸ On, ipaboaya nyo kapachitōnos nyowaw dyirad kapoonan

[‡] **11:42** 11:42 Leb. 27:30; Deot. 14:22. Taywara mainget Parisyo do kapagtongpal da siras linteg, ta irāman da do apagkapollo daw aran siraw akma saw dedeng a rikado.

nyo. Ta an sira, ki diniman da saw propīta. As inyo, ki patneken nyo tanem da a aschip.

⁴⁹ “Nyaw mangipaboya so kasīrib no Dyos, ta binata na do kaychowa pa a kāna, ‘Toboyen konchi dyiraw propīta ko saw kan apostolis ko saw, ki dimanen da sanchiw kadwan, as idadanes da sanchiw kadwan.’ ⁵⁰ Dawa, siraw tawotawo do dya kapotōtan, ki singiren sanchi no Dyos a maynamot do nakadiman dayan tabo propīta saya a nakayapo pad nakaparswa no lōbong, ⁵¹ somniknan do nakadimanaw ni Abel a mandad nakadimanaw ni Sekarayah[§] a diniman dad payawan no altar kan Masantwan a Yanan. On, nya sanchi a tabo singiren no Dyos dyirad tawotawo do dya kapotōtan.

⁵² “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg, ta pinakaro nyo tolbekaw a manyiwang so kapakaāwat no tawotawo. Imbes a somdep kamo, ki engga, basbāli a pinalidyat nyo saw tawotawo tan aran sira, ki somdep saba.” Nawriw binata ni Jesos dyira.

⁵³ Do kakaro danaw ni Jesos do dawri a yanan, taywaraw kapachikontra da dya no Parisyo saw kan siraw mangnanawo saw so linteg, kan binalabalay da a pangyahyahan, ⁵⁴ ta paychichwasan das pambar da a omtiliw sya an myan maichirin na maikontra do linteg da.

12

No Kapangnanawo a Maikontra do Kapaysinsīsingpet (Mt. 10:26-27)

¹ Ki do kayanaw no nyaya a mapariparin, myan sa nakpeh riborībo saw a tawotawo a nangay a mangadngey so kapangnanawo ni Jesos, kan maysinlalasag sa do kāro da. Do dawri, inrogi ni Jesos nangnanawo dyirad nanawhen na saw. Binata na dyira a kāna, “Magannad kamo do yapo daw no Parisyo saw. No chakey ko a batahen, iyaw kapaysinsīsingpet da. ² Ta abaw naitayo a dyinchya maipaboya, mana palimed a dyinchi a mapatakan. ³ Dawa, no inchirin nyo do kasaristryan, ki madngey danchin tawotawo do kasēdangan. Masaw a iyaw inyarasāas nyo do makatayrahem saw a kwarto, maingengey anchi do katawotawowan.”

No Rebbeng Na a Chamo (Mt. 10:28-31)

⁴ Sinpangan na, binata pa ni Jesos dyira a kāna, “Ibahey ko dyinyo a sīt ko, chamo nyo sabaw mangdimanaw so inawan. Ta katayokan nawri a parinen da dyinyo, apabaw

matarek a maparin da. ⁵ Ki iballāag ko dyinyo rebbeng na chamo nyo. Nawri pakono chamo nyo si Āpo Dyos a makaparin a mangdiman so inawan kan iya lang myan so panakabalin a mangitapwak so pahad do impyirno. On, ibahey ko dyinyo a iya pakono chamo nyo!

⁶ “Ta no Dyos, kawayakan naba inyo. Ta chiban nyo saw billit toleng saya a sinsinan so balor, dadwa lang a kaplataw balor dan dadimaw. Asyo a mawayakan aran asa dyirad dyaya? ⁷ Ta aran siraw boboh nyo, ki chapatak danan Dyos bidang da. Mamo kamo aba, ta mapatpateg kamo kan āro saw a billit toleng.”

*No Kapangipodno kan Kailibak si Jesus
(Mt. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

⁸ Sinpangan na, tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, “Ibahey ko dyinyo a aran sino a mangipodno do salapen dan tawotawo a manganohed dana dyaken, ki yaken a Tawo a yapo do Hanyit, ipodno konchi do salapen dan anghilis no Dyos. ⁹ Ki no mangilibak so kapanganohed na dyaken do salapen dan tawotawo, ilibak konchi do salapen dan anghilis no Dyos.

¹⁰ “As no aran sino a maychirin so marahet a maikontra dyaken a Tawo a Yapod Hanyit, maparin pa a mapakawan. Ki no maychirin so marahet a maikontra do Ispirito no Dyos, mapakawan abanchi a polos.

¹¹ “An yangay daynyo a idarom do salapen da do sinagoga da sa kan do salapen dan pangōlo da saw kan siraw mag-totoray da saw, ki mabakel kamo aba an maypāngonchiw kaikalintegangan nyo so inawan nyo, mana chabakel nyo aba an āngonchiw itbay nyo dyira. ¹² Ta do dawri a ōras, ki ipakatoneng anchi dyinyo no Ispirito Santo kosto a atbay nyo.” Nawriw inbahey ni Jesus dyira.

No Pangarig a Maynamot do Baknang a Marahet

¹³ Ki myan daw asa dyirad tawotawo saw a nakabata syad Jesus a kāna, “Maistro, ibahey mo pad kakteh kwaya, ta itoroh naranaw binglay kod tawid namenaw dyirad inyapwan namenaw!”

¹⁴ Ki kānan Jesus, “Namna, āngo ta yaken? Sino nanoroh dyaken so rebbeng a mapaycharwa dyinyo so tawid nyo a maykakteh?” ¹⁵ Binata pan Jesus dyira a kāna, “Magannad kamo, kan aywanan nyo kapangtokto nyo do tabo a kitan kapayāgom, ta machipariho aba polos byay do warawara a aran myan dana dyinyo a tabo.”

¹⁶ Ki do dawri, inbahey ni Jesus dyiraw nya pangarig: “Myan asa mabaknang, kan nakaāpit so āro do talon naw.

¹⁷ Ki binata nad aktokto na, 'Āngo paro parinen ko? Abayaw rakoh a pangayan kos naāpit kwaya.' ¹⁸ Ki naktokto na, 'On, nyaw parinen ko. Rakraken ko agāmang ko saw tan patneken konchiw rakorakoh pa tan myan pangayan kos naāpit kwaya kan siraw warawara ko saya. ¹⁹ As batahen konchi do mismo a inawan ko a, "Magāsāt ako, ta myan danaw chabyay ko do āro a tawen! Maydamnay dananchiw kabibyay ko, ta tod ako a koman, minom, kan magragsak!" ' ²⁰ Ki do kayan naw a mangtokto so komwan, binata no Dyos dya a kāna, 'Abos arang a tawo! Do dyaya ahēp, singiren ko byay mo. As tabo san nyaya a inakpeh mo, sino paro magtawid sya?'

²¹ "Komwan anchiw payparinan dan mangpeh sayas āro a kinabaknang da a alit na mapobri sad salapen no Dyos." Nawriw nandan pangarigaya ni Jesus.

Chabakel Nyo Abaw Byay Nyo
(Mt. 6:25-34)

²² Sinpangan na, tinongtong ni Jesus naychirin dyirad nanawhen na saw a kāna, "Nyaw paynamotan na a ibahey ko dyinyo a chabakel nyo abaw byay nyo a maynamot do kanen nyo, mana inawan nyo a maynamot do laylay nyo. ²³ Ta iyaw byay nyo, ki mapatpateg kan isobo nyo, as kan iyaw inawan nyo, ki mapatpateg kan laylay nyo. ²⁴ Chiban nyo pa saw kak saya. Maymoha kan magranyi sabaya, as kan abayaw agāmang mana bengbeng da, ki pakanen sayan Āpo Dyos! Pāngo narananchi dyinyo a mapatpateg kamo di Āpo Dyos kan siraw manomanok saya!

²⁵ "Asa pa. Sino dana dyinyo makapanaro so byay na do aran asa kaoras a maynamot do nakabakel na? Polos! ²⁶ Dawa, an dyi nyo a marawa a parinen taydedekeyaya, āngo ta pakariribokan nyo saw kadwan saya? ²⁷ Chiban nyo saw sabong saya a bakong an maypāngo kapaypararakoh da. Asyo sa maytarabāko, kan asyo sa mayrayirayit? Ki chiban nyo pas Āri Solomon a kababaknangan an myan laylay na a mapinpintas pa kan siraw nya sabong? ²⁸ Ki an laylayan san Āpo Dyos tametamek sayad lōbongaya a magla sichangori kan kahayo nan delak a masosohan, inyo dananchiw dyi na malaylayan a masissisita kamo a adayo kan siraw nya tamek? Oltimwaya kadēkey no kapanganohed nyo! ²⁹ Dawa, inyo, ki iya abaw kanen nyo kan inomen nyo yanan aktokto nyo a pakariribokan nyo ah, as kan dyi nyo pakono a chabakel! ³⁰ Ta iyaw kapaychichwasaya so nawri, iyaw chabalay dan dyi saya manganohed do Dyos do lōbongaya. As dawa, tahatahan

nyo saba, ta si Āmang nyod hanyit, ki chapatak na itoroh machita nyo. ³¹ As nawri pakono chichwasen nyo pagtorayan no Dyos tan tabo masisīta saya machita nyo, ki itoroh na sanchi a tabo dyinyo.”

No Kinabaknang do Hanyit
(Mt. 6:19-21)

³² “As dawa, inyo a nanawhen ko, mabakel kamo aba a aran dyi kamo a āro, ta inranta naynyo ni Āmang nyo a Dyos a machipagtoray dya do pagtorayan naya. ³³ Ngay, ilāko nyo warawara nyo, as kaitoroh nyo so naglakwan nyowaw dyirad mapopobri saw. Nawriw akpehen nyo kinabaknang nyo do hanyit a dya mapatawos kan dya marōnot a nawriw pinakapitaka nyo a dya matakaw kan polos a dya marārayaw. ³⁴ Ta an dino yanan hahawen nyo a kinabaknang nyo, dawriw yanan aktokto nyo.”

Iyaw Adipenaw a Nāw Na Nakasagāna

³⁵ Binata pan Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “Machita a nāw kamo pakono a nakasagāna kan nāw pakono a somdeb no soho nyo. ³⁶ Akma kam pakono so adīpen saw a mangnanaya so kasabat no āmo daw a yapo do kasaran. Ta anchan mawara a magtoktok, sigīda sa manyiwang, as kapasdep da sya. ³⁷ Magāsāt saw akma siras nya adīpen a nakasagāna a mangnanaya do kawaran āmo da. Ibahey ko dyinyo oyod. Paybadiwen sanchin āmo daw a paydisnahun nya sa adīpen do kanan, kan pangidasar na sa. ³⁸ On, magāsāt saw nya adīpen a nāw da nakasagāna a mangnanayas āmo daw a aran do abak no ahap mana panonotong! ³⁹ Ki kaawāten nyo nya: An chapatak no akin bahay iyaw ōrasaw a kangay no manakanakaw do bahay na, syimpri, ipalōbos naba a makasdep manakanakawaw. ⁴⁰ Komwan kamo pakono a pirmi a nakasagāna, ta mangay akonchi a Tawo a Yapod Hanyit do dyi nyo a hahawen a ōras.” Nawriw binata ni Jesus dyira.

No Mapagtalkan kan Dya Mapagtalkan a Adipen
(Mt. 24:45-51)

⁴¹ Sinpangan na, inyahes ni Pedro di Jesus a kāna, “Āpo, yamenoriw pangibaheyan mos nawri a pangarig, mana aran siraw tabo tawotawo saya?”

⁴² Ki tinbay ni Āpo Jesus a kāna, “Iyaw mapagtalkanaw kan masīrib a adīpen, ki iyanchiw talken āmo naw a manyidechideb siras rārayay na saw a adīpen, kan iyanchiw maminglay dyira so kanen da. ⁴³ Magāsāt nawri a adīpen an masabatan āmo naw a madama na pariparinen inbilin naw. ⁴⁴ Ibahey ko dyinyo oyod. Payparinen anchi no

āmo naw a iya danaw mangaywan so tabo warawara na. ⁴⁵ Ki an kaspangarigan, batahen nawri a adīpen do aktokto na a, ‘Mahay pa ngata mawaraw āmo kwaw.’ Do dawri, nāw narana mangkabkabil siras kapayngay naw a adīpen a mahahakay kontodo mababakes saw, as kapagbokbokatot kan kapachichinom na. ⁴⁶ Sinpangan na, nyeng a mawaraw āmo naw do dyi na hahawen a araw kan ōras do kadama naw a mamariparin so komwan. Ayket na, syimpri dosāen nanchi a dimanen. On, ipanānam nanchi dyaw no dōsa daw no dya manganohed do Dyos.

⁴⁷ “Iyaw adīpen a sīgod a makapatak so chakey no āmo na, as alit na dyi na isagāna a parinen, abaw dwadwa an dyinchya magagara masapsaplit. ⁴⁸ Ki no adīpen a dya makapatak so chakeyaw no āmo naw, as nakagatos kan rebbeng na a madōsa, ki mapapaw dōsa na. Ta kāda tawo a natorohan so āro, āronchiw mahahaw a yapo dya. As kāda tawo a mapagtalkan so āro, ki arwāronchiw atbayen na.”

Si Jesus, ki Pakayapwan Kapaysisyay
(Mt. 10:34-36)

⁴⁹ Sinpangan na, inpangārig ni Jesus dyira iyaw nya: “No panggep ko a nangay do lōbongaya, ki mangyangay ako so apoy a pakaokoman tawotawo, kan taywara danaw kakey ko a somdeb dana pakono! ⁵⁰ Ki machita a manma ko a anōsan iyaw kalidyatan, kan iyanchiw nyaw taywara pakariribokan ko a mandad kakabos na.

⁵¹ “Iktokto nyo āno a nangay ako a mangyangay so kapaychachapya do lōbongaya? Engga, ta inyangay ko kapaysisyay dan tawotawo. ⁵² Somiknan sichangori, masisyay tawotawo do asa a pamilya. An dadima sa, machikontra sanchiw tatdwaw do dadwa saw. Masaw siraw dadwaw do tatdo saw. ⁵³ Iyaw āmangaw, ki kontraen naw anak naw a mahakay. Masaw anak a mahakay do āmangaw. As no ānang, ki kontraen naw anak naw a mabakes. Masaw anakaw a mabakes do ānang naw. As iyaw katogangan a mabakes, ki kontraen nanchiw manogang naw a mabakes. Masaw manogangaw a mabakes di katogangan na a mabakes.”

No Kapatakan so Maykāwan
(Mt. 16:2-3)

⁵⁴ Binata pan Jesus dyirad tawotawowaw daw a kāna, “An maboya nyo a makonem do laod, nyeng a ibahey nyo a ‘Alla, īto chimoy,’ as kan oyod a machimoy. ⁵⁵ Komwan an itaw salawsaw, batahen nyo a ‘Aysa! Makohat anchi,’ ki oyod. ⁵⁶ Maysinsisingpet kamo! Chapatak nyo mangikeddeng so kāwan do kaboya nyo so pangilasīnan do tanaya kan

do kademdeman, ki āngo ta maawātan nyo abaw chakey a batahen no pangilasīnan saya a pariparinen Āpo Dyos sichangori a maynamot dyaken?"

*No Kapachikapya Dyirad Kakonkontra Nyo
(Mt. 5:25-26)*

⁵⁷ Tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, "Āngo ta osaren nyo abaw pangtoktwan nyo an āngo maganay a parinen nyo? ⁵⁸ An myan makey a mangidarom dyimo, maganaganay an sakbay a maidarom ka do pangokoman, ki posposan mo mangay a machikapya dya an myan paw ōras mo. On, ta āngonchan iparawat naymo do okom, as iparawat naymo no okomaw do polis a mamosek dyimo do bahodan. ⁵⁹ Ibahey ko dyinyo oyod a mabongtot kanchi daw a mandad kaitarkas mo a tabo so ōtang mo."

13

No Kapangnanawo ni Jesus so Maynamot do Kapagbabāwi

¹ Do kayanaw ni Jesus a mangnanawo so nyaya, myan saw kadwan a tawo a nangibahey dya so nakaipadimanaw ni Pilato so tawo saw a yapo do Galilya a madama mangidāton do Timplo.

² Ki tinbay san Jesus a kāna, "Bata nyori an rakorakoh gatos da kan sira tabo kapayngay da saw a taga Galilya a maynamot ta komwan klasi no nakadiman da?*" ³ No bata ko dyinyo, ki engga! Ta an dyi kamo a magbabāwi do gatos nyo, akma kamonchi sira a madiman."

⁴ "Āngo mabata nyo dyirad asa poho saw kan wawaho a nadiman a nawtohan so naloyowaw a atoy do Siloe? Bata nyori an maraherahet sa kan tabo a tawotawo a omyan do Jerosalem? ⁵ No bata ko dyinyo, ki engga! Ta an dyi kamo a magbabāwi do gatos nyo, akma kamonchi sira a madiman a abos pandan."

No Pangarig a Maynamot do Igos a Dya Omsi

⁶ Sinpangan na, inbahey ni Jesus nya pangarigan: "Myan asa tawo a naymoha so igos a kayo do kaobāsan na. Ki do karakoh naranaw, yay na chiniban an myan danaw asi na, ki abaw naboya na. ⁷ Dawa, binata nad pagay-aywanen naw a kāna, 'Tatdo danaya katawen a yay kwa sarsarongkaran an myan asi na, ki alit naya abo. Maganaganay danāno an tonghen mo na tan dyi dana mandin do tanaya!' ⁸ Ki inibay no pinagaywan naw, 'Āpo, anchi ka pa ah! Anōsan ta pa

* **13:2** 13:2 Sigon do kapakaāwat dan Jodyo saw, an madiman ka do komwan a disgrasya, ki nawriw asa kailasinan so karahet mo.

do dya āwan, ta padāsen ko pa labolaboken atngeh naya, as kaabono ko sya. ⁹ Ta an omsi do somaronwaw a tawen, dyori a maganay? Ki an dyi panchi a omsi, ipatongeh mo nanchi.' "

Pyahen ni Jesus Dodokotaw a Mabakes

¹⁰ Do asa karaw a Araw a Kapaynaynahah, nangnanawo si Jesus do asa sinagoga. ¹¹ Ki do dawri, myan asa a mabakes a sindep no marahet a ispirito, as asa poho dana kan wawaho a katawen a nalidyatan. Naydodokot nawri a mabakes, kan makapaylolonat aba. ¹² Ki do nakaboyaw ni Jesus so mabakesaw, tinagawan na, kan binata na dya a kāna, "Nakalong-aw ka nad lidyat mwaya mo Ikit!" ¹³ Sinpangan na, pinalapaw naw tanoro naw dya, ki nanyeng a naylolonat mabakesaw, kan nagdaydāyaw do Dyos.

¹⁴ Maynamot ta napapya si Jesus do Arawaw a Kapaynaynahah, nakasoliw magtorayaw do dawri a sinagoga. Binata na dyirad tawotawo saw a kāna, "Anem a karaw a makapaytarabāko ta. Dawa, may kamo do dawri sa araw a mapapya a dya do Arawaya a Kapaynaynahah!"

¹⁵ Ki inatbay ni Āpo Jesus a kāna, "Inyo a maysinsisingpet! Katakatayisa abawri dyinyo mangay a mangobay so bāka mana asno nyo do nakaigalotan da, as kaiyangay nyo sya paynomen do Araw a Kapaynaynahah? ¹⁶ Changori, myan dyaw nyaya mabakes a kapotōtan Abraham. Do irahem no asa poho dana kan wawaho a katawen, ki nāw na binahod kan linidyalidyat ni Satanas. Rebbeng nabawriw mawbayan sichangori a aran Araw a Kapaynaynahah? Anyā met!"

¹⁷ Maynamot do dawri a inatbay ni Jesus, nasnekan sa tabo mangkontraw sya. Ki siraw tawotawo saw, ki nasoyot sa do tabo pinarin na saw a makaskasdāaw.

*No Pangarig a Maynamot do Botoh no Mostasa
(Mt. 13:31-32; Mk. 4:30-32)*

¹⁸ Sinpangan na, inyahes ni Jesus dyira a kāna, "Āngo kapariho no pagtorayan no Dyos? Āngo maparin a pangiparihwan sya? ¹⁹ Maiyarig do dēkey a botoh no mostasa a akmay dedeng a inwaris no asa tawo do hakawan na. Ki tomnobo kan nayparin a rakoh a kayo a maparin a payketketan manomanok sangasanga na saw."

*No Pangarig ni Jesus a Maynamot do Yapo
(Mt. 13:33)*

²⁰ Ki minirwa si Jesus a nangyaahes dyira a kāna, "Āngo paw maparin a pangiparihwan ko so pagtorayan no Dyos?"

21 Akmay yapo a pasaglen mabakes do āro a arina tan pabsogen na tabo.”

No Malopit a Ayaman

(Mt. 7:13-14, 21-23)

22 Tinongtong ni Jesus nayam a nangay do Jerosalem. Ki nāw na nangnanawo do kāda nahabasan na a idiidi kan barbaryo.

23 Do dawri, myan asa a nangyahahes dya a kāna, “Āpo, tomayisa sawri lang maisalākan?”

24 Ki initiba ni Jesus a kāna, “Ispasasnek nyo somdep do malopitaya a ayaman a asdepan do hanyit. Ta ibahey ko oyod dyinyo a āronchiw makey a somdep, ki makasdep sabanchi.

25 “Ta maiyarig nyaya do asa bahay. An nangneb danaw akin bahayaw, siraw maytēnekaw do gagan, ki makasdep sa paba. Aran magtoktoktok kamo panchi a machikakaāsi dya a kon nyo, ‘Āpo iwangan mo pa, ta somdep kami,’ ki maparin aba. Atbayen nanchi inyo a kāna, ‘Chapapatak kwabaw inyo, kan chapatak kwabaw an dino nakayapwan nyo.’ 26 Sinpangan na, batahen nyo panchi a kon nyo, ‘Nachakan kamyaw kan nachinom kamyaw dyimo, as kan nangnanawo ka paw do yanan namen.’ 27 Ki pirwahan nanchi a ibahey dyinyo a kāna, ‘Chapapatak kwabaw inyo, kan chapatak kwabaw an dino nakayapwan nyo. Machibawa kamo dya, inyo a tabo a mamarin so marahet!’

28 As inyonchi a myan do gagan, itanyis kan payngaletnget nyonchiw soli nyo an maboya nyo sa Abraham, Isaak, Jakob, kan sira tabo propitaw do pagtorayan no Dyos maynamot ta napaksyat kamo. 29 Do dawrinchi a araw, mangay sanchiw tawotawo a yapo do dāya, laod, ammyānan, kan abagātan, as kan mayrarapa sanchi a mahahanghang do pagtorayan ni Dyos.

30 “Ibahey ko dyinyo, myan sanchiw manawnawdyi sichangori a manmanma anchi, kan myan sanchiw manmanma sichangori a manawnawdyi anchi.”

No Katanyis ni Jesus a Maynamot do Jerosalem

(Mt. 23:37-39)

31 Ki do dawri a araw, myan saw kadwanaw a Parisyo a nangay di Jesus, kan binata da dya a kon da, “Maganay āno, an komaro ka dya a yanan, ta chakey kono imo a dimanen ni Āri Herodes.”

32 Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Ibahey nyo do dawri a masakap a bolaw a chito a kon nyo, ‘Tongtongen ko mapaksyat so marahet a ispirito kan mapapya so maganyit sichangori kan anchan delak. As anchan chatatdo naw a

araw, ki komabos ako nanchi.’ ³³ Aran komwan, sichangori a mandan chatatdo na karaw, ki machita tongtongen ko kayam kod Jerosalem, ta maparin aba a myan madiman a propīta do matarek a idi, an dya do Jerosalem.

³⁴ “Ay-ay pīman, inyo a tawotawo do Jerosalem, ta diniman nyo saw propīta saw, as kan inagsidan nyo sas bato natoboy saw dyinyo a tobotoboyen no Dyos! Naypipira dana chakey koynyo a paychipehen a akmas kakhebaw no manok so pyek na saw, ki makey kamo abaya! ³⁵ Dawa, sichangori, nonolay narana inyo no Dyos. No ibahey ko dyinyo, ki polos a dyi nyo nanchi yaken a maboya a mandan marapit chimpo a kabata nyonchi sya a, ‘Madaydāyaw kan maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaw ni Āpo Dyos a pinakainawan na!’”

14

Pyahen ni Jesus Maganyit a Tawo

¹ Do asaw a karaw a Araw a Kapaynaynahah, rinaran asaw a pangōlo dan Parisyo si Jesus a machakan do bahay na, kan kinapya da siniim an āngo parinen na.

² Ki myan do salapen naw do dawriw asaw a tawo a minyatek a tabo tachay kan kokod na.

³ Do dawri, inyahes ni Jesus dyirad mangnanawowaw so linteg kan siraw Parisyowaw a kāna, “Nainkalintegnanoriw mapapya do Arawayan Kapaynaynahah mana engga?”

⁴ Ki naychalilyak saba. Dawa, sinalid kan pinapyan Jesus maganyitaw, as nakapasabat narana sya do bahay na.

⁵ Sinpangan na, binatan Jesus dyirad magsisiimaw dya a kāna, “Sino dyinyo a myan so anak mana bāka iyaw dya mangawon a insigīda an kaspangarīgan masday do aridos do Arawaw a Kapaynaynahah?”

⁶ Ki nakatbay saba do dawri a inyahes na dyira.

No Pangarig a Maynamot Dyirad Bisita

⁷ Ki do dawri, nadlaw ni Jesus a maypidipidi saw bisita saw so disnan a nairanta do matohos so saad. As dawa, inbahey na dyiraw nya pangarig:

⁸ “An myan mangrara dyimo a mangay do kasaran, pidyen mwabaw kagaganayan saw a disnan, ta āngonchan myan nakairantaan na a matortoray kan imo. ⁹ Ta an komwan, ayket, mangay anchi dyimo nangraraw dyinyo a dadwa, as kabata na sya dyimo a kāna, ‘Chāsi mo pa yaken, ta itoroh mo pa dyaw nawri a disnan.’ Dyori a manyibaya ka daw, as kan pīlit ka nanchi a maydisna do paydisnanaw a mabobodis so saad?”

¹⁰ “Dawa, an myan mangrara dyimo do asa pasken, mangay ka do yanawan a sinsinan tan mangay anchiw nangraraw dyimo, as batahen nanchi dyimo a kāna, ‘Sīt, may ka dya. Mangay ka maydisnad maganaganayaya a yanawan.’ Do dawrinchi, ayket, maidāyaw kad kasalasalapan daw no tabo rinara da saw. ¹¹ Ta aran sino a mapatohos so inawan na, ki masnekan anchi, as iyaw mapakombaba, ki mapatohos anchi.”

¹² Sinpangan na, binata ni Jesus do nangraraw sya a kāna, “An mangrara ka an myan pasken do bahay mo, sira aba lang sīt mo, mana kakakteh mo, mana kakabagyan mo, mana siraw babaknang saw a karoba mo rarahan mo. Ta an komwan parinen mo, āngonchan patadyen daymo a rarahan tan masopapakan daw nakarara mwaw sira. ¹³ Ki an magpasken ka, rarahan mo saw mapobri, logpi, piday, kan siraw bolsek saw. ¹⁴ Ta an parinen mo komwan, magāsāt ka, ta aran dyi da mabahes parinen mwaw dyira a maynamot do kabon myan dyira, ki gongonaan nanchimo no Dyos anchan pagōngaren na saw malintegaw a tawotawo.”

*No Pangarig a Maynamot do Rakoh a Pasken
(Mt. 22:1-10)*

¹⁵ Ki do nakadngyaw no asaw dyirad mahahakay saw a somalap do kanan daw so pangarigaw ni Jesus, binata na di Jesus a kāna, “Magāsāt anchiw tawo a machihanghang do pagtorayan no Dyos!”

¹⁶ Do dawri, inatbay ni Jesus do dyaya pangarigan: “Myan asa tawo a nangisagāna so rakoh a pasken, kan nangraras āro a tawo. ¹⁷ Do nakarapit danaw so arawaw no nawri a pasken, tinoboy naw tobotoboyen naw a mangay a mangibahey dyirad rinara na saw a kāna, ‘Ngay, may kamo na, ta nakasagāna dana tabo.’

¹⁸ “Ki malit sa a katakatayisa nagpambar. Binatan asaw dyira a kāna, ‘Ayya, kagagatang ko paw so talonaw, kan yangay ko pa chiban ah. Ibahey mo nanchi di āmo mo, ta pakawanen narananchi yaken, ta makangay akwaba.’ ¹⁹ Ki binata no asaw dyira a kāna, ‘Kagagatang kwaw dadimaw a kaparis a bāka, as kan yangay ko pa sa chiban. Ibahey mo nanchi do āmo mwaw ah, ta makangay akwaba.’ ²⁰ As binatan asaw dyira a kāna, ‘Namna! Kapagkasar ko paw. Dawa, dya kwa makangay!’

²¹ “Ki naybidiw tobotoboyen naw, kan inpadāmag nad āmo naw binata daw no inawis naw. Ki do dawri a nadngay no āmo naw, nakasoli, kan binata nad tobotoboyen naw a kāna, ‘Kalisto ka a mangay do kalkalsādaw kan rarahan, ta

yangay mo sa ahapen saw mapobri, logpi, bolsek, kan piday, ta yangay mo sa dya.'

²² "Katoyokaw no nawri, naybidi danaw tobotoboyenaw, as kan do nakawara naw do āmo naw, binata na dya a kāna, 'Natongpal inbilin mwaw, mo Āpo, ki āro payaw maparin a yanan.'

²³ "Ki do dawri, binata danan āmo naw do tobotoboyenaw a kāna, 'Mangay ka pa dyirad mateng saya a rarahan kan ayaman, ta yangay mo sa piliten tawotawo saw a yangay dya tan mapno sa do bahay kwaya. ²⁴ Ta ibahey ko dyimo a siraw dyaya nangay a rinara ko, polos anchi a dyi ko sa patahamen so sagāna kwaya.' "

No Machita a Parinen Nanawhen ni Kristo
(Mt. 10:37-38)

²⁵ Do asa karaw, taywara āro tawotawo a minonot di Jesus. As dawa, sinalap na sa, as nakabata na sya dyira a kāna, ²⁶ "Polos a dya makapayparin a nanawhen ko aran sino a monot dyaken, an dyi na pa tadyichokodan a manmaw chakeyaw no inyapwan na, kabahay na, anak na saw, kakakteh na, kan aran iyaw mismo naw a byay. ²⁷ Masaw a dya makapayparin a nanawhen ko aran sino a dya maysabhay so mismo a kros na, as kawnot na dyaken.

²⁸ "Kaspangarigan, an plāno no asa tawo mapatnek so rakoh a bahay, maydisna abawri a manma a magkwinta so magastos na, as kan chiban na pa an manawob kwarta naw mana engga a mapatayoka sya? ²⁹ Ta an abo manawob, as panmanmahan na patneken parey na, matongtong nabanchi. As an komwan, oyawen danchin tawotawo saw a makaboya sya. ³⁰ Batahen danchi a kon da, 'Tod naya naisiknan bahay naya tonged!'

³¹ "Masaw machigobat. Kaspangarigan, myan asa āri a makey a manggobat so matarek a āri. Maydisna abawri a manma a mangtokto an maparin na sa iraoit soldādo na saw a asa poho a rībo a komontra do dadwa poho saw a rībo a soldādo no āryaw a kabōsor na? ³² Amnan dyi na maparin, manoboy anchi so mangbayat siras kabōsor naw an mateng pa sa tan mangdaw sas kapya.

³³ "As dawa, aran inyo, ki machita a mangtokto kamo so maganay, as kawnot nyo dyaken. Ta aba polos makapayparin dyinyo a nanawhen ko, malaksid an manma karwan na tabo myanaw dya."

No Asin a Abos Kapsekan
(Mt. 5:13; Mk. 9:50)

³⁴ Sinpangan na, tinongtong ni Jesus a kāna, "Oyod a masirbiw asin, ki an tomnabang, maybidi pawriw payit

naw? ³⁵ Apabaw sīrbi nad tanaya a aran pagabōno pa, an dyi dana maipoha.

“Inyo a myan so tadyinya, mangadngey kamo ah.”

15

No Pangarig a Maynamot do Nabo a Karniro (Mt. 18:12-14)

¹ Myan paw naypisa a āro saw nangay a mangadngey di Jesos a magsingsingir so bwis kan siraw maibidang saw a āros gatos.

² Ki do dawri, nadomodomo saw Parisyo saw kan siraw mangnanawowaw so linteg a kon da do katakatayisa dyira, “Āngo ta rawaten nya tawo a naywam saya do gatos, as kan kahanghang na saya?”

³ Ki maynamot do dawri, nagpangārig si Jesos dyira a kāna, ⁴ “Kaspangarigan, an myan asa dyinyo a asa gasot so karniro, as mabo asa dyirad karniro naw, āngo parinen na? Syimpri, karwan na saw sasyam saw a poho kan sasyam do pagaraban da, as kangay na maychichwas so nabwaw a mandad kaboya na sya. ⁵ Ki anchan machichwasan na, isabhay nanchi a isabat do oltimo a kasoyot na. ⁶ As do kawara naw anchi do bahay na, tawagan na sanchiw sīt naw kan karoba na saw, kan batahen na dyira a kāna, ‘Magragsak ta, ta nadongso ko naw chinichichwas kwaw a karniro ko.’

⁷ “Masaw a nyaw bata ko dyinyo: Rakorakoh anchiw kasoyot do hanyit maynamot do asaya a nakagatos a magbabāwi kan iyaw sasyam saw a poho kan sasyam a malinteg a dya makachitas kapagbabāwi.”

No Pangarig a Maynamot do Nabo a Plata

⁸ Tinongtong pan Jesos nangnanawo so nya do matarek pa pangarigan. “Myan asa mabakes a myan so asa poho a plata a mangingina, ki nabo naw asa. Āngo parinen na? Syimpri, pasdeben naw soho naw, as kaboyas nas bahay naw, as kan oltimo a kapasnek na maychichwas sya a mandan maboya na. ⁹ Ki an maboya na, tawagan naw sīt na saw kan karoba naw, as kabata na sya dyira a kāna, ‘Masoyot ta, ta nachichwasan kwaw nabo kwaw a plata ko.’

¹⁰ “Masaw, nyaw bata ko dyinyo: Oltimo a kasoyot dan anghilis saw do hanyit maynamot do asa naygaygatos a magbabāwi.”

No Pangarig a Maynamot do Gastador a Anak

¹¹ Do dawri, inpangārig pan Jesos dyiraw nya: “Myan saw dadwa baro no asa tawo. ¹² Myan naypisa, nangay

adeadekeyaw di āmang na, kan binata na dya a kāna, 'Āmang, itoroh mo pa dyaken pinakabinglay kwaw do tawid namenaw dyimo tan mahap ko naw pinakadyira ko.' Maynamot ta inyahes naw nawri, bininglay ni āmang da dyira maykakteh iyaw no ipatāwid naw dyira. ¹³ Ki nakahabas papere a karaw, chinpeh na tabo no adeadekeyaw pinakadyira naw do tawid daw, as nakapagbyahi na a nangay do mateng a logar. Do dawri, in-gasto na tabo daw kwarta naw do mabarayoboy a kabibyay. ¹⁴ Do nakapatawos danaw no kwarta naw, myan chimpo a kapaychapteng do intīrwaw a tana do dawri, kan taywara dana malidyatan. ¹⁵ Do dawri, nangay a nangikāro so kanen na do asaw a omidi daw. Dawa, tinoboy no tawowaw a mangay a machipangdam siras bago naw do songet. ¹⁶ Ki do kayan naw a machipangdam siras bago saw, maypiypisipis danad kapteng na, kan makakakan dana so sinohadaw a kanen da no bago saw, ki tinorohan daba. ¹⁷ Sinpangan na, nangtoktos marahem, as nakabata na syad inawan na a, 'Ari sa magsobsobraanan so kanen adīpen saw do bahay ni āmang ko, ki yaken, cha ko naya dya a madiman do kapteng!' ¹⁸ Maganaganay āno, an maybidi ako na di āmang, as kaibahey ko sya dya a, Āmang, pakawanen mo pa yaken, ta nakagatos akos taywara do salapen no Dyos kan akma saw dyimo. ¹⁹ Maikari ako paba a maibidang a asa a anak mo. Ibidang mo na yaken a asa dyirad tobotoboyen mo saya.' ²⁰ Do nakatayoka naw a nangtokto so nyaya, naye nek as nakapaybidi narana do bahay ni āmang na.

"Ki do katinyi naranaw, nailasin āmang na a iyaw anak naw maypaypasngenaw do bahay da. Naāsot nakāsi syan āmang na, kan nyeng a nayyayo kan yangay na kinpep, as nakadadek na sya. ²¹ Ki do dawri, binata na di āmang na a kāna, 'Āmang pakawanen mo pa yaken, ta nakagatos akos taywara do salapen no Dyos kan akma saw dyimo. Sichangori, maikari ako paba a maibidang a asa dyirad anak mo saw.' ²² Ki binata ni āmang na dyirad tobotoboyen na saw a kāna, 'Makalisto kamo a mangay a manghap so kagaganayanaw a laylay, as kaipalaylay nyo syad anak kwaya. Singsingan nyo, kan sapatosan nyo. ²³ Katayoka no nawri, yangay nyo a apen a partyen katatabanaw a bāka, ta magpasken ta a magragragsak. ²⁴ Ta bāli, akmay nadiman nya anak ko, ki sichangori, nagōngar. Akmay nabo, ki nachichwasan.' Nyaw binata ni āmang na. Do dawri, inrogi daw nagragragsak.

²⁵ "Ki myan do bengkag kakteh naw a matoneng. Ki do

kapakasngen naranaw do bahayaw do kasabat naranaw, madngey naw toktokaraw, kan naboya na pa saw may-chatatadaw. ²⁶ Sinpangan na, tinawagan naw asa dyirad tobotoboyen daw, as nakaiyahes na sya an āngo mapariparinaya. ²⁷ Ki tinbay no tobotoboyenaw a kāna, 'Naybidi danaw ādi mwaw. Dawa, inpartyan āmang mo so katatabanaw a bāka, ta nawara abos nakaparoparwan.' ²⁸ Maynamot do dyaya namarin, oltimo a solin matonengaw a anak na, kan makey paba somdep do bahayaw. Dawa, minohbot si āmang na a nangahwahok sya a somdep. ²⁹ Ki tinbay nas āmang na a kāna, 'Papira dana katawen ko a akmay adīpen a magsirsīrbi dyimo, kan polos a abo sinokir ko a inbilin mo dyaken. Ki aran komwan, malidyat paya a aran orbon pan kalding intoroh mo dyaken a polotan namen kan siraw sīt ko saw? ³⁰ Ki sichangori, iyaw nyaya anak mo a somnabat a ginasto naw kwarta mo do mababakes, ki inpartyan mwaya, kan iya payaw katatabanaw a bāka?'

³¹ "Ki binata ni āmang na dya a kāna, 'Anak ko, maawātan mo abawri a imo, ki nachischisyay kaba dyaken, kan tabo no dyira ko, ki bāli dyira mo na? ³² Sichangori, chasoyot ta, ta bāli nadiman kakteh mwaya, ki minirwa nagōngar, as kan nabo, ki nachichwasan.' Nyaw in-lawlawag ni āmang na."

16

No Pangarig a Maynamot do Masikap a Mangaywan

¹ Do dawri, tinongtong ni Jesus nangibahey dyirad nanawhen naw so nyaya pangarig: "Myan asa baknang, kan myan tobotoboyen na a pinagaywan na siras warawara naw. Ki sinpangan na,, myan nangipadāmag a iyaw pinagaywan naw so warawara na, ki gasgastwen naw kinabaknangaw ni āmo na.

² "Do nakadamagaw syan āmo naw, inpatawag naw tobotoboyen naw, as nakabata na sya dya a kāna, 'Āngo madamdāmag kwaya pariparinen mo? Itoroh mo na tābo dyaken listaanaw no tabo warawara ko, ta imo pabaw mangaywan.'

³ "Ki do dawri, binatan tobotoboyenaw do aktokto na a, 'Ayya! Āngo paro maganay a parinen ko sichangori, ta pakarohen naranaya yaken āmo kwaya? Marawa kwabayaw maychadi tan myan paychichwasan ko, as kan masnek akwaya a magpalpalimos. Ay samna! ⁴ Ay on, chapatak ko naw parinen ko tan myan sīt ko a siranchiw

manghap dyaken do bahay da anchan mapakaro ako do dya a tarabāko ko.'

⁵ "Ki no pinarin na, tinawagan na sa tayitayisa tabo nakaōtangaw do āmo naw, kan binata na do dāmaw a nanahsan na a kāna, 'Papiraw karon otang mod āmo kwaw?' ⁶ Ki inibay no nakaōtangaw a kāna, 'Asaw a gasot a kaangang a lana.' Ki binatan tobotoboyenaw, 'Ni! Chaw risibo mo. Maydisna ka, kan kalistwan mwa itolas a dadima poho lang a kaangang.' ⁷ Sinpangan na, inyahas naranad asaw a, 'Na, imo! Papiraw otang mo?' Ki inibay na, 'Na, asaw a rībo a salop a trīgo.' Ki binata no tobotoboyenaw dya, 'Ni! Chaw risibo mo. Itolas mo a wawaho a gasot.'

⁸ "Ki do nakapaybidi naw do āmo naw, ki pinadayāwan āmo naw kasikapaw no makōsitaw a tobotoboyen na.* On, ata, masiksikap ngamin tawotawo saya a dya manganohed do lōbongaya a mangisagāna so bōkod daw a kaydamnayan kan tawotawo saya a masēdangan danas pangtoktwan.

⁹ "Ki no bata ko dyinyo, madadam kamo do nainlobōngan saya a kinabaknang nyo tan myan sīt nyo. Ta anchan abo danaw sirbi no kinabaknang nyod lōbongaya, ki rawaten danchi inyo a siraragsak do abos pandan a yanan nyo do hanyit. ¹⁰ Ki no tawo a mapagtalkan do dēkey, maparin a maitalek dyaw arwāro. Ki iyaw makōsit do dēkey, mangamangay dananchi an rakoh. ¹¹ Dawa, an dyi kamo a napagtalkan do kinabaknang do lōbongaya, mapagtalkan kamori do oyod a kinabaknang do hanyit? ¹² Masaw a an dyi kamo a mapagtalkan do dyi nyo a dyira, myanoriw maitoroh dyinyo a dyira nyo a mismo?

¹³ "Abaw tobotoboyen a makapayrayay a magsirbi do dadwa āmo, ta mangwan ipsok naw asaw, as chadaw naw asaw, mana dayāwen naw asaw, as pachimadēkeyan naw asaw. Masaw a maparin nyo aba pagsirbyan Dyos kan kinabaknang nyo." Iyaw nyaw binatan Jesus dyira.

¹⁴ Ki do nakadngey dan Parisyo saw so nyaya a binatan Jesus, inoyaw da, ta an sira, ki rōpa san kwarta.

¹⁵ Ki binatan Jesus dyira a kāna, "Ipaboya nyo dyirad tawotawo saya a malinteg kamo, ki chapatak no Dyos iyaw myanaw do aktokto nyo. Ta siraw inbidang nyo a taywara mapateg dyinyo, ki nawriw inbidang no Dyos a makababa dya.†

¹⁶ "As no maynamot do kapagtongpalaw so Linteg ni Moyses‡ kan iyaw kapagtongpalaw so intolas daw no

* **16:8** 16:8 Sikap abaw dayāwen nyaya pangarig, an dya iyaw kagaget no tawo a mangisagāna so masakbayan da. † **16:15** 16:15 1 Sam. 16:7 ‡ **16:16** 16:16 No Linteg ni Moyses, ki siraw dāmaw a dadima a libro do Bibly a mangrogi do Genesis a mandad Deuteronomyo.

propīta kaychowa, siraw nyaya, ki naikasaba sa a nanda lang do kachimpwaw ni Juan Bawtista. As nangrogi dana do dawri, no maikaskasaba dana do tabo a tawotawo, ki iyaw Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan no Dyos. As tabo tawotawo, ki piliten daw somdep tan sakangwan makasdep sad pagtorayan na. ¹⁷ Ki aran komwan, maydaydamnay a mabo hanyit kan tana kan iyaw aran asaw lang a katiping a Linteg. ¹⁸ Akmas naibaheyaw a maynamot do kapachikabahay, no aran sino a mapasyay so baket na, as mangabahay so matarek, ki makagatos do baket naw a nanma so kapachikamalāla. Komwan paw no machikabahayaw do mabakesaw a pinasyay ni lakay na, ki makagatos so kapachikamalāla.”

Iyaw Baknang kan si Lasaro

¹⁹ Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Myan asa baknang a kararaw a maylaylay so mangingina kan naybibyay a mabarayoboy.

²⁰ “Ki myan asa mapobri a machilimlimos a mayngaran so Lasaro, as kan iya, ki nahapot no korad. Do kararaw yangay da a pinapoktad do rowanganaw no bahayaw no baknang. ²¹ Rakoh hahawen na a myan pakono kanen na do mapaychaesdayaw no baknangaw do lamisaan naw. Aran siraw chito saw, ki yangay da tinapotaposan kolad na saw.

²² “Do nakadimanaw ni Lasaro, inyangay dan anghilis saw do yananaw ni Abraham. Otro, nadiman paw baknangaw, ki yangay da intanem. ²³ Ki do kayan naranaw do Hades a pangnanayan daw no nadiman, oltimo dana a malidyalyatan baknangaw. Do dawri, tomnangay, as kan naboya nas Abraham do matengaw a yanan, kan myan sa maytalin kan Lasaro. ²⁴ Ki inngengey no baknangaw a kāna, ‘Āma Abraham! Chāsīm pa yaken, ta toboyen mo pas Lasaro a mangbasa so kakamay na, ta yay na pa pahanebneban rida kwaya, ta oltimo danaya lidyat kod apoyaya.’

²⁵ “Ki binatan Abraham dya a kāna, ‘Anak, nakmen mo a imo, ki naybibyay ka maydamnay kan mabaknang. Ki si Lasaro, ki natotook. Changori, cha dana dya masoyosoyot, kan imo machitādi ka na matotook. ²⁶ Asa pa, aryayaw marahem a pangpang do naypawan taya tan dyi kami a makangay dyinyo daw, as akma saw a abaw makangay dyamen a yapo dyinyo daw.’

²⁷ “ ‘Na, amnan komwan, chāsīm pa yaken, ta akdawen ko pa dyimom āmang a toboyen mos Lasaro a mangay do bahayaw ni āmang ko, ²⁸ tan yangay na sa ballaāgan

dadima saw a kakakteh ko daw a mahahakay, ta āngonchan mangay sad katotookan kwayas changori.'

²⁹ "Ki tinbay ni Abraham a kāna, 'Aryaw Lintegaw ni Moyses a myan dyira as kan siraw intolas daw no propitaw a mangbagbaga sira. Nolay mo saw kakakteh mwaw a omadngey sira.'

³⁰ "Ki binata na a kāna, 'Ay, engga mo Āma Abraham. Anohdan dabanchi a polos nawri, malaksid an myan magōngar a mangay a mangibahey dyira. Nawrinchiw kapagbabāwi da do gatogatos da.'

³¹ "Ki inatbay ni Abraham a kāna, 'On, ki an dyi da anohdan iyaw Lintegaw ni Moyses kan siraw intolas daw no propita saw, ayket na, aran myan paw magōngar a mangay dyira, alit na mapanganohed mo saba.' "

17

Siraw Pakayapwan Kapaygatos (Mt. 18:6-7, 21-22; Mk. 9:42)

¹ Sinpangan na, binata pan Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, "Iyaw solisog a makapaygatos, ki syirto a mawara do kāda tawo. Ki kapakāsi pan tawowaw a pakayapwan gatos! ² Maganaganay pa adayo an mapaytanan so bato a gilingan lagaw naw no nawri a tawo, as kaitapwak syad tāw kan iyaw mangsolisogaw tan makagatos aran asa dyirad mawnged pa saya do kapanganohed da dyaken. ³ Dawa, magannad kamo. An myan makagatos a asa a rārayay mo a manganohed, bagbagaan mo nakagatosaw. An magbabāwi, pakawanen mo. ⁴ Aran maypapito a makagatos dyimo do asa karaw, as an kāda makagatos, ki mangdaw so kapakawan mo sya, machita a pakawanen mo."

No Bīleg no Anohed

⁵ Ki do dawri, binata dan apostolis saw di Āpo a kāna, "Parakohen mo paw kapanganohed namen."

⁶ Ki binata ni Āpo Jesus dyira a kāna, "An myan kapanganohed nyo a akmas kadēkeyaw no botoh no mostasa, maparin nyo a ibahey do dawri a kayon tanyod a, 'Bagoten mo atngeh mwaya, as kaimoha mo syad tāw,' ki manganohed anchi dyinyo."

No Rebbeng no Tobotoboyen

⁷ Tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, "Kaspangarigan, myan asa dyinyo a myan so tobotoboyen a magararado mana magpaspastor so karniro, āngo imandar nyo dya parinen na an somabat? Batahen nyori dya a, 'Kalisto ka, ta mangay ka na maydisna a koman'? ⁸ Syimpri engga,

basbāli a batahen nyo dya a, 'Manotong ka na, kan mangay ka na magsokat, ta imonchiw mangidasar anchan koman ako. Ta anchan tayoka ko na, maparin mo nanchiw koman kan minom.'

⁹ "An natongpal sa tabo no tobotoboyenaw nyaya a naitoboy dya, pagyamanan paro no āmo naw? Polos!
¹⁰ Dawa, komwan kamo pakono a manganohed do Dyos. An maparin nyo tabo inbilinaw dyinyo no Dyos, iktokto nyo abaw nawri a nakapagtongpal nyo a mangyangay so pakaidaydayāwan nyo, basbāli pakono a akma syay ibahey nyo: 'Tobotoboyen kami lang a dya maikari, kan tod namen lang a tongpalen bilbilin sayan Āpo, ta nawriw rebbeng namen.' "

Pyahen Sa ni Jesus Asa Poho Saw a Nagliproso

¹¹ Do dawri, do katongtongaw ni Jesus so mangay do Jerosalem, nayyam do naypayawanaw no probinsya no Samarya kan Galilya.

¹² Ki do nakapakarapit naw do asaw dyirad baryo saw, nakabayat so asa poho a nagliproso. Naytēnek sa do midyowaw so mabawa, ¹³ as nakaingengey da sya a kon da, "Jesus, Āpo, chāsīm pa yamen!"

¹⁴ Do nakaboyaw siran Jesus, binata na dyira a kāna, "Mangay kamo a mapaboya dyirad papādi saw."* Do kadama daw a mayam do dawri, ki napyan sa.

¹⁵ Sinpangan na, do nakadlawaw no asaw a napyan, nanyeng a naybidi a nangingengengey so dāyaw no Dyos.
¹⁶ Naydogod do salapenaw ni Jesus, as nakapagyāman na. Ki iyaw nawri a tawo, ki asa Samaritano.

¹⁷ Inatbay ni Jesus a kāna, "Asa poho sabawriw napyanaw? Nangayan dan sasyam? ¹⁸ Asyo saya naybidiw kadwan saw a nagyāman do Dyos? Naybadiwaya naybidi iyaw dyi aya a Jodyo?"

¹⁹ Do dawri, binatan Jesus dya a kāna, "Maytēnek ka kan mayam ka na, ta napyan ka na a maynamot do anohed mwaya."

Iyaw Kangay no Pagtorayan no Dyos
(Mt. 24:23-28, 37-41)

²⁰ Sinpangan na, maynamot ta nanahaheh sad Jesus papere saw a Parisyo an āngonchiw kangay no kapagtoray no Dyos, inatbay san Jesus a kāna, "Mangay abaw kapagtoray no Dyos a pachirayayan makaskasdāawaw a pangilasīnan.

²¹ Asa pa, abanchiw makaibahey a, 'Myan dya!' mana

* **17:14** 17:14 Sigon do linteg da, siraw papādi, ki siraw mangikeddeng an malinis sa mana engga. Leb. 13; Lk. 5:14

'Myan dwadaw!' Ta no kapagtoray no Dyos, ki mismo dana myan dyinyo sichangori."

²² Do dawri, binatan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, "Myan anchiw araw a changsah nyonchi yaken a maboya a Tawo a Yapod Hanyit do aran pagripat, ki maboya nyo pabanchi yaken.

²³ "On, myan sanchiw mangibahey dyinyo a kon da, 'Aryaw dwadaw!' mana 'Aryaw dya!' Ki manganohed kamo abanchi dyira, as kan chichwasen nyo abanchiw nawri a bata da a yanan ko. ²⁴ Ta akmas karanyagaw no kimat a nanyeng a masēdangan maychamibit no kademdemman, ki komwan kangay konchi a Tawo a Yapod Hanyit. ²⁵ Ki sakbay no nawri a kangay ko, ki machita a manma lityalidyaten da yaken, as kan payparinen da yaken a akma abos sinpaspangan no myan saya do dya kapotōtan. ²⁶ Akmas kaparin daw no tawotawo saw do kachimpo ni Noyi, komwan anchiw kaparin dan tawotawo anchan araw a kangay ko a Tawo a Yapod Hanyit. ²⁷ Ta sira, ki nāw da komninan kan naybobok kan naychakabahay a nandad nakasdepaw ni Noyi do biray naw. Ki do dawri, nawaraw layos, kan nahmes sa tabo.

²⁸ "Komwan paw kaparin daw do kachimpo ni Lot. Do dawri, siraw tawotawo saw, ki komninan kan naybobok sa. Naglaklāko sa, as kan gomnatgātang sa. Naymohamoha sa, as kan naybaybahay sa. ²⁹ Ki do nakakaro danaw ni Lot do syodad a Sodoma, nanyeng a nasday apoy kan asopri a yapo do hanyit a nawriw nangdiman siras tabo tawotawo saw daw. ³⁰ Komwan anchiw maparin do arawaw a kapaybidi ko a Tawo a Yapod Hanyit.

³¹ "Do dawrinchi a araw, iyanchiw myan do papagaw no bahay na, ki dyi dana pakono maybabalay a somdep a mangay a manghap so warawara nad irahemaw no bahay na a iyonot na. Masaw myanaw do bengkag naw, dyi dana pakono a somabat.

³² "Naknakmen nyo naparinaw do baketaw ni Lot!†

³³ "Ta no sino a mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken, myan anchiw byay na abos pandan a itoroh no Dyos dya.

³⁴ "Ibahey ko pa dyinyo a an mairana an mahep kangay ko, myan sanchiw mayoknod a mahap asa, ki mabidin anchiw asa. ³⁵ Masaw a myan sanchiw dadwa mababakes a manggiling. Mahap anchiw asaw, ki mabidin asaw. [

† 17:32 17:32 Gen. 19:26

³⁶ Komwan anchi a an myan saw dadwa mahahakay do bengkok, mahap anchiw asaw, ki mabidin asaw.”]‡

³⁷ Ki do dawri, nanahes saw nanawhen naw, kan binata da dya a kon da, “Na, dinonchiw kaparinan nyaya mo Āpo?”

Ki inpangārig ni Jesos dyira a kāna, “Aran dino a yanan bangkay, dawrinchiw kakpehan dan agila a omsitsit sya.”

18

No Pangarig a Maynamot do Bālo a Mabakes kan no Hwis

¹ Inistorya pan Jesos dyiraw nyaya pangārig tan pirmi sa a maydasal kan tan dyi sa maōpay.

² Binata na dyira a kāna, “Myan asa hwis do asa idi, kan abaw kāmo na do Dyos. Masaw a abaw anyib nad kapayngay na tawo.

³ “Ki myan asa bālo a mabakes do dawri a idi a pirmi a mangay a machikakaāsi so sidong no hwisaw. Batahen na dya a kāna, ‘Sidongan mo pa yaken a mangikalintegan so inawan ko do manglidyalyataw dyaken.’

⁴ “Ki nahay dana mangangay, ki maskeh hwisaw a mangikeddeng so maynamot do dawri a kāso no bālwaw. Ki sinpangan na, nakaktokto hwisaw, kan binata na do aktokto na a, ‘Abayaw kamwamwan kos Dyos, kan abayaw bigbigen kwa tawo. ⁵ Ki maynamot ta magsardeng abaya mangorihir dyaken nya bālo, ikalintegan ko pa tan dyi dana manghopag do kanāw naya a maybibidi dya.’ ”

⁶ Do dawri, binata ni Āpo Jesos dyira a kāna, “Adngeyen nyo chinirinaya no dyaya malinteg a hwis. ⁷ An chapatak no hwisayaw manyidong, mangamangay abawri a mangikalintegan Dyos siras tawotawo na saw a kararaw kan kahahep a mangdakdaw dya? On, paybabalay nabanchi a polos manoroh dyira so sidong na. ⁸ No bata ko dyinyo, nanyeng na sanchi a torohan so kalintegan da. Ki aran komwan, anchan mangay ako a Tawo a Yapod Hanyit, myan paronchiw madasan kwa manganohed do tanaya?”

No Parisyowaw kan no Magsingsingiraw so Bwis

⁹ Binata pan Jesos nyaya pangārig dyirad tawotawo saw a ad-adda masaray do mismo da a kalintegan kan mangiroromen so kapangay da a tawotawo.

¹⁰ Binata na a kāna, “Myan saw dadwa mahahakay a nangay a naydasal do Timplo. Iyaw asaw, ki Parisyo, as magsingsingir so bwis asaw.

¹¹ “Sinpangan na, do kayan daranaw do irahem, naytēnek Parisyowaw, as nakapaydasal na a maynamot do mismo na

‡ 17:36 17:36 Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

inawan a kāna, 'Āpo Dyos, magyāman ako dyimo, ta akma kwaba siras kadwan saya tawo a maāgom, makōsit, kan machikamkamalāla. Magyāman ako pa, ta akma akwabas tawowaya daw a magsingsingir so bwis. ¹² Maypirwa ko a magayonar do kāda lawas, as kan itoroh ko paw apagkapollo no tabo a maganansya ko.' Nawriw binatan Parisyowaw.

¹³ "Ki iyaw magsingsingiraw so bwis, ki naytēnek do mabawa so dēkey, as kan polos a dyi na maipreng rōpa na do kasnek na, basbāli a dinandanog naw barōkong na, as nakabata na sya a kāna, 'Āpo Dyos, chāsi mo yaken, ta āro gatogatos ko!'

¹⁴ "Ibahey ko nyaya dyinyo: Iyaw magsingsingiraw so bwis, ki iyaw somnabat a naibidang dana a malinteg do salapen no Dyos, as iyaw Parisyowaw, ki polos. Ta aran sino a mapatohos so inawan na do salapen no Dyos, ki masnekan anchi. As no mapabodis so inawan na, ki iyanchiw mapatohos."

No Kabindisyon ni Jesus Siras Adedekey
(Mt. 19:13-15; Mk. 10:13-16)

¹⁵ Myan paw naypisa do asa karaw, inyangay da sad Jesus siraw tagibi da saw tan saliden na sa a bindisyonan. Ki do nakaboya daw siran nanawhen na saw, ki pinaydabdab da sa.

¹⁶ Do dawri, pinaypasngen san Jesus tagibi saw, as nakabata na sya dyirad nanawhen na saw a kāna, "Palobōsan nyo saw adedekey saya a mangay dyaken, kan baywan nyo saba, ta siraw akma syay a adedekey akin dyira so pagtorayan no Dyos. ¹⁷ No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a dya machiyengay so kapangrawat so pagtorayan no Dyos a akmas kapangrawataw no nya saya adedekey, sigorādo a mairāman abanchi daw."

No Baknang a Tawo
(Mt. 19:16-30; Mk. 10:17-31)

¹⁸ Ki myan daw asaw a torayen dan Jodyo saw, as kan inyahes na di Jesus a kāna, "Mo maganay a Maistro! Āngo machita a parinen ko tan madyira ko byay a abos pandan?"

¹⁹ Ki binata ni Jesus dya a kāna, "Āngo ta pangaranan mo yaken so maganay? Abaw maganay, an dya iya lang Dyos. ²⁰ Chapatak mo na saw bilbilinaw do linteg: 'Machikamalāla kaba, mangdiman kaba, manakanakaw kaba, mangipaneknek kabas bayataw, as kan dayāwen mo saw inyapwan mo saw.' ">*

* 18:20 18:20 Eks. 20:12-16; Deot. 5:16-20

²¹ Ki binatan mahakayaw a kāna, “Yapo pa do kadēkey ko a tinongtongpal ko na sa tabo nyaya bilbilin.”

²² Do nakadngeyaw ni Jesus so inibayaw no mahakayaw, binata na dya a kāna, “Ari paw asa pagkorāngan mo. Yangay mwa ilāko a tabo kinabaknang mwaw, as kaibinglay mo sya dyirad mapopobri saw so naglakwan mwaw tan myan anchiw kinabaknang mod hanyit. Katayoka na, monot ka dyaken.”

²³ Do nakadngeyaw no mahakayaw so nawri a binatan Jesus dya, nagmamayo maynamot ta taywaras kabaknang.

²⁴ Ki do nakaboyaw ni Jesus so mamayowaw no baknangaw, binata na a kāna, “Ay, āngo a kalidyat no myan sayas kinabaknang a somdep do pagtorayan no Dyos!
²⁵ Maydaydamnay kapayhawos no binyay a kamilyo do wayan rayem kan kasdep no mabaknang do pagtorayan no Dyos.”

²⁶ Ki siraw nakadngeyaw daw so nya a binatan Jesus, inyahes da a kon da, “Na, an komwan, sino dana paronchiw maisalākan?”

²⁷ Ki tinbay sa ni Jesus a kāna, “No dya maparin a pamosposan tawo, ki maparin do Dyos.”

²⁸ Ki binata ni Pedro, “Namna! Maypāngo kami na? Kinarwan namen dana sayaw pamilya namen do nakawnot namenaya dyimo!”

²⁹ “Naon!” kānan Jesus dyira. “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a tawo a omkaro so bahay na, baket na, kakakteh na saw mana inyapwan mana anak na saw a maynamot do pagtorayanaya no Dyos,³⁰ ki arwāro panchiw rawaten na do kayan na paw a sibibyay sichangori, as kan do kapanawdyan anchi a araw, ki rawaten nanchiw byay na a abos pandan.”

*Pitdwen ni Jesus a Ibahey Kadiman kan Kapagōngar Na
(Mt. 20:17-19; Mk. 10:32-34)*

³¹ Sinpangan na, pinachibawa ni Jesus asa poho saw kan dadwa nanawhen na, as nakabata na sya dyira a kāna, “Adngeyen nyo. Somonget ta na do Jerosalem, kan matongpal dananchi daw tabo intolas daw no propīta saw do kaychowa a maynamot dyaken a Tawo a Yapod Hanyit.
³² Maiparawat akonchi dyirad Dya-Jodyo, as kan oy-oyawen danchi kan asnesnekan danchi yaken, as kan chichipan danchi yaken. ³³ Sapsaplitan danchi yaken, as kan dimanen danchi yaken, ki mabyay akonchi a mirwa do chatatdo naw a araw.”

³⁴ Ki polos a dyi da naawātan nanawhen naw chakey naya a batahen, ta naitayo dyira. On, aba polos kapakaāwat da daw.

Pyahen ni Jesus Bolsekaw a Magpalpalimos
(Mt. 20:29-34; Mk. 10:46-52)

³⁵ Do kasngen daranaw da Jesus do Jeriko, myan do payi-saw no rarahan asa bolsek a maydisna kan magpalpalimos.

³⁶ Ki do nakadngey naw sya a āro saw homabas a tawotawo, inyahes na a āngo mapariparin.

³⁷ Ki inbahey da dya no tawotawo saw a iyaw homabasaw, ki si Jesus a taga Nasaret.

³⁸ Ki do nakadngey naw sya, inyagagay no bolsekaw a kāna, “Jesus a kapotōtan ni Āri Dabid, chāsīm pa yaken!”

³⁹ Ki pinaydabdab dan myan saw do salapenaw daw, kan inbahey da a magolimek, ki alit na naypataywaraw nakaiyagagay na sya a kāna, “Kapotōtan Āri Dabid, chāsīm pa yaken!”

⁴⁰ Do dawri, nagsardeng si Jesus do kayam naw, as nakaibilin na sya a paypasngen da. Ki do nakapakasngen naranaw, inyahes ni Jesus dya a kāna, ⁴¹ “Āngo chakey mo a parinen ko dyimo?”

Ki binata na, “Āpo, chakey ko makaboya.”

⁴² Do dawri, binata ni Jesus dya a kāna, “Makaboya ka na, ta maynamot do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka na.”

⁴³ Ki do dawri, nyeng a nakaboyaw bolsekaw, kan mionot dana di Jesus a nāw na mangidaydāyaw so Dyos. Do nakaboya daw no tabo tawotawowaw so nawri a neparin, nachitaha sa nangidaydāyaw so Dyos.

19

Si Jesus kan si Sakeo

¹ Katayokan nyaya, somindep do syodad a Jeriko, as kan nagkelsat a kominwan do Jerosalem. ² Ki myan daw asa mabaknang a tawo a mayngaran so Sakeo a iya, ki asa pangōlo dan magsingsingir saw so bwis. ³ Do kadamaw ni Jesus a homabas, rakoh kakey ni Sakeo a makaboya an sino si Jesus, ki maboya naba maynamot ta pandek kan masyasidin saw tawotawo. ⁴ Dawa, kinmah na saw tawotawo saw, kan komnayat do asaw a sikamoro a kayo a mayaman Jesus tan sakangwan maboya na.

⁵ Ki do kanmwaw ni Jesus si Sakeo, tinangay na, as nakabata na sya dya a kāna, “Sakeo, alistwan mo gomchin daw, ta mangay ako a machidagos do bahay mo sichangori.”

⁶ Do nakadngeyaw ni Sakeo so nawri a binata ni Jesus dya, naybabalay paba, kan nyeng na inalistwan gominchin, as kan chinaso yot na rinawat si Jesus.

⁷ Maynamot do dyaya naporin, dinabadabay dan tabo saw a nakaboya sya a kon da, "Pi! Pabisbisitaya do tawowaw a maibidang a āros gatos!"

⁸ Do dawri naytēnek si Sakeo do salapen na, as nakabata na sya di Āpo Jesus, "Āpo, sichangori, itoroh ko godwan warawara ko dyirad mapopobri saya, as siraw kinosit ko saw do nakasingir kwaw sira, paypipaten kwa paybidyen dyira."

⁹ Ki binata dya ni Jesus a kāna, "Changori a araw, nangay kaisalākan do dyaya pamilya, ta nanganohed nya tawo a akmas nakapanganohedaw ni Abraham a kapoonan na. ¹⁰ Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki iyaw nyaw nangayan ko dya lōbong, iyaw kangay kwa omchichwas siras nabo saw tan isalākan ko sa."

No Pangarig a Maynamot Dyirad Plata a Balitok
(Mt. 25:14-30)

¹¹ Do kadama daw no tawotawo a mangadngey so nya, pinadngeyan sa ni Jesus so asa pa pangarig. Komwan pinarin na, ta masngen dana sa do Jerosalem kan maynamot ta hahawen dan tawotawowaw a ito danaw kasiknan no kapagtorayaw no Dyos.

¹² Binata na dyira a kāna, "Myan asa tawo a matohos so toray a nagplāno a magbyahi do mabawa a tana a dawrinchiw pakakoronaan na a asa a āri. Do katayokaw no nakapayparin da sya a asa āri, ki somnabat do mismo naw a tana. ¹³ Ki do sakbayaw a kakaro na, tinawagan na saw asaw a poho dyirad tobotoboyen naw, kan tinayitayisa na sa nangitalekan so plata a balitok,* as nakabilin na sira a kāna, 'Ni! Apen nyo a inigosyo nyaya ranan kwa mawara.'

¹⁴ "Ki iyaw nyaya tawo, ki oltimo a dyi da makden kaidyan na saw, ta ipsok da. Dawa, nanoboy sas somnarono dya a nangay a nangibahey syad impiradoraw a bata da, 'Āpo Impirador, chakey namen abaw nya tawo a iyaw magāri dyamen.'

¹⁵ "Ki naipapilit dabaw chakey daw no mangipsokaw sya, as naybidi iyaw torayen daw a nakoronaan dana. Ki do nakawara naw, inpatawag na saw tinorohanaw so plata a balitok tan yahes na dyira an papiraw naganansya no intoroh naw dyira.

* **19:13** 19:13 Do chirin Griego, ki "asa poho a mina," as kan iyaw balor no asa mina, ki "asa gasot a dinaryo," mana tangdan no asa a tawo do tatdo a kabohan.

16 “Ki nangay nanomaw a natorohan, kan binata na, ‘Āpo, yapo do intalek mwaw dyaken, nakaganansya kwaw so asa poho pa a plata a balitok.’

17 “Ki binatan āryaw dya a kāna, ‘Maganayayaw pinarin mwaya, kan managtongpal kaya tobotoboyen! Maynamot ta mapagtalkan ka do dēkey a bānag, pagtorayen konchi mo do asa poho a idi.’

18 “Sinpangan na, nachitādi a nangay somaronwaw a tobotoboyen, kan binata na, ‘Āpo, chayaw plataw a intoroh mo, kan nakaganansya kwaw so dadima pa plata a balitok.’

19 “Do nakadngeyaw syan āryaw so binataw no tobotoboyen naw, binata na dya a kāna, ‘Pagtorayen konchimo do dadima idi.’

20 “Ki nangay chatatdo daw, kan binata na, ‘Āpo, chayaw plata mwaw. Pinongosan kwaw so panyo, as nakakapya ko sya, 21 ata, chapatak kwaw a masosolyen ka, dawa, chamo kwaw imo. Nawryayaw chabalay mo machichami kan magranyi kayas dyi mwa inmo.’

22 “Ki do dawri, binatan āryaw dya a kāna, ‘Oltimo kayas karahet a tobotoboyen! Dosaen koymo maynamot do bōkod mo saya chirin, ta chapatak mo naya masosolyen ako, as kan chapatak mo a nawriw chabalay ko machichami kan ranyen ko aran dyi kwa inmo. 23 An komwan chapatak mo, āngo ta pinasdep mwaba do bangko kwarta kwaw tan sakangwan myan nahap ko kontodo anak na do kapaybidi kwaya?’

24 “Ki binata no āryaw dyirad tawotawo saw a maytēnek daw a kāna, ‘Apen nyo kwarta kwaw dya, ta itoroh nyo do nakaganansyaw so asa poho.’

25 “Ki binata no tawotawo saw a, ‘Namna, Āpo! Ari danayaw asa poho a plata na!’

26 “Ki binatan āryaw, ‘No ibahey ko dyinyo, ki no tawowaw a myan so mapariparin, ki arwāro maitoroh dya. Ki no abos mapariparin, aran iyaw dēkeyaw a myan dya, ki mapakaro panchi dya. 27 Changori, yanan dan kabōsor ko saw a naskeh a mayparin ako a āri da? Yangay nyo sa a dimanen do salapen kwaya.’ ” Nawriw binatan Jesus.

*No Maragsak a Kasdep ni Jesus do Jerosalem
(Mt. 21:1-11; Mk. 11:1-11; Jn. 12:12-19)*

28 Do nakatayokaw ni Jesus a nangibahey so nyaya pangarig, ki somnonget a nangay do Jerosalem, as kan minonot sa dyaw nanawhen naw. 29 Ki do nakapaypasngen daranaw do tokonaw a mayngaran so Olibo, do masngenaw do idi saw a Betpage kan Betanya, nanoboy si Jesus so dadwa dyirad nanawhen naw.

³⁰ Binata na dyira a kāna, “Mangay kamo pa do masngenaya a idi do bitaya no rarahan, as anchan makarapit kamo daw, maboaya nyonchiw naigalotaw a orbon no asno a dyi pa nasaksakayan. Obayan nyo, as kaiyangay nyo sya do dya.
³¹ An myan mangyahes dyinyo an anghen nyo asnwaw a obayan, ibahey nyo nyaya a, ‘Machita ni Āpo a pagsakayan na.’ ”

³² Sinpangan na, nayam dana saw natoboyaw, as kan nasarakan daw tabo akmas binataw ni Jesus dyira. ³³ Do kawbay daranaw so asnwaw, binatan akin binyayaw sya dyira, “Āngo ta obayan nyo orbonayan asno?”

³⁴ Ki initbay da, “Machitaw ni Āpo.”

³⁵ Sinpangan na, inyangay da do yananaw ni Jesus. Pinaap-ap da saw kagay daw do orbonaya, as nakapasakay das Jesus. ³⁶ Do dawri, do kayam danaw no nagsakayanaw ni Jesus a orbon asno, binolay dan tawotawo saw kagay da saw do rarahanaw. ³⁷ Ki do nakapakasngen daranaw do Jerosalem, do rarahanaw a mosok a yapo do tokon a mayngaran so Olibo, nangngengengey sa do soyot daw āro saw a mononot dya, kan magdaydāyaw sa do Dyos a maynamot do āro saw a makaskasdāaw a naboya da. ³⁸ Inngengengey da a kon da, “Madaydāyaw kan maitoroh pakono bindisyon do Āryaya a tinoboy ni Āpo Dyos a pinakainawan na! Madaydāyaw si Āpo Dyos do katotohosan a hanyit, ta naychapyā dana saw tawotawo kan Dyos!”

³⁹ Ki binata da di Jesus no kadwan saw a Parisyo a nachikpekpeh do yanan daw no tawotawo saw a kon da, “Maistro, pagsardengen mo pa saw nanawhen mwaya.”

⁴⁰ Ki tinbay san Jesus a kāna, “Ibahey ko dyinyo a an penpenen ko sa, iyagagay dan bato sayaw kapagdāyaw da do Dyos.”

Tanyisan ni Jesus Jerosalem

⁴¹ Do kasngen daranaw da Jesus do syodadaw no Jerosalem, naychahoho si Jesus do nakaboya naw sya. ⁴² Binata na a kāna, “Ay-ay pīman, inyo a taga Jerosalem, imbes a chapatak nyo pakono sichangori an āngo masisita a parinen nyo tan sakangwan makapachikapyā kamo do Dyos! Ki enggaya, ta ari nyo paya a dya mailasin, as kan sichangori, ki naitayo dana dyinyo. ⁴³ Myan anchiw araw a dibonen daynyo no kabōsor nyo saw, as kan balaten danchi inyo a gobaten, kan abanchya polos maparin a payaywan nyo. ⁴⁴ Paypisahen danchiw syodad nyo a rārayawen kan tabo saw tawotawo a omyan daw. Abanchi a polos akdahen da a machidket a bato do sīgodaya nakapatnekan syodad nyo

maynamot ta polos nyo a dya bigbigen chimpwaya kangay no Dyos a mangisalākan dyinyo.”

No Kangay ni Jesus do Timplo

(Mt. 21:12-17; Mk. 11:15-19; Jn. 2:13-22)

⁴⁵ Do nakapakarapitaw ni Jesus do Jerosalem, somindep do atataw no Timplowaw. Sinpangan na, pinahbot na saw maglaklakwaw. ⁴⁶ Nyaw binatan Jesus dyira a kāna, “Myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, ‘No bahay ko, ki yanan a paydasalan no tabo tawotawo.’† Ki inyowaya, ki pinayparin nyowaya bahay dan manakanakaw.”

⁴⁷ Makayapo do dawri, kararaw si Jesus a nangay a nangnanawo do Timplo. Ki siraw matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, as kan siraw panglakayen daw no tawotawo, chinichwas da an maypāngo kadiman da sya. ⁴⁸ Ki aran komwan, abaw gondāway da a maynamot ta mapasnek sa mangadngey tawotawo saw so inanawowaw ni Jesus.

20

No Kapanahes a Maynamot do Toray ni Jesus

(Mt. 21:23-27; Mk. 11:27-33)

¹ Asa karaw, do kadamaw ni Jesus a mangnanawo do Timplo siras tawotawowaw, kan mangikasaba so maynamot do Maganay a Dāmag, ki inasngenan dan matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg kontodo siraw panglakayen daw no Jodyo. ² Binata da dya a kon da, “Ngay, ibahey mo pa dyamen maynamotaya do pariparinen mwaya an dino nanghapan mos toray, mana sino nangmandar dyimo a omparin siras syay?”

³ Ki tominbay si Jesus a kāna, “Sakbay a atbayen ko, ari paw iyahes ko dyinyo. Ibahey nyo dyaken, ⁴ dino nakayapwan torayaw ni Juan a Bawtista a mangbonbawtisar: yapo do Dyos mana yapo do tawo?”

⁵ Ki nagsasarita sa kan nakatbatbayan da do katakatayisa dyira a kon da, “Āngo itbay ta? An ibahey ta a, ‘Yapod Āpo Dyos,’ ki iyahes nanchyori dyaten an āngo ta dyi ta nanganohed di Juan? ⁶ Ki an batahen ta a, ‘Yapod tawo,’ ay, kalalatan da yaten a agsidan tabo tawotawo saya dya, ta anohdan daw si Juan Bawtista a iya, ki asa oyod a propita no Dyos.”

⁷ As dawa, no initbay da chapatak daba an dino nakayapwan toray na.

† 19:46 19:46 Isa. 56:7; Jer. 7:11

⁸ Sinpangan na, binata ni Jesus dyira a kāna, “An komwan, ibahey kwaba dyinyo an āngo toray ko a mamarin so akma siras nya.”

No Pangarig a Maynamot Dyirad Magay-aywanaw so Ōbas

(Mt. 21:33-46; Mk. 12:1-12)

⁹ Sinpangan na, tinongtong ni Jesus nangibahey so nya pangarig dyirad tawotawo saw daw a kāna, “Myan asa tawo a naymoha so āro a ōbas do kaobāsan naw. Sinpangan na, inpaābang na dyirad pinagbantay naw, as nakapagbyahi na so nahay.

¹⁰ “Do chimpo danaw no kapaychamomolas, tinoboy no nagpaābangaw iyaw tobotoboyen naw a mangay dyirad nangipaābangan naw tan torohan da so pinakadyira naw a binglay. Ki minalmalo da, kan pinaybidi da a aba polos intoroh da dya.

¹¹ “Sinpangan na, insarano narana tinoboy tobotoboyen naw a matarek. Ki masaw a minalmalo da, kan inasnesnekan da, as nakapaybidi da sya a polos a abo intoroh da.

¹² “Ki pinitdo naranaw nanoboy. Ki binigabigaran darana, as nakaipoha da sya do gaganaw no kaobāsan.

¹³ “Ki binatan akin dyiraw so kaobāsanaw, ‘Āngo paro parinen ko? Iya paw chadaw kwaya anak ko toboyen ko, ta sigōro iya ngataw anyiben da.’

¹⁴ “Ki do nakaboya daw no machiab-ābangaw sya, nagtotolāgan da a kon da, ‘Iya danaw nyayaw mangtawidaw so kaobāsanaya. Yangay ta dimanen tan dyaten danaw kaobāsanaya!’

¹⁵ “Sinpangan na, inpoha da do gaganaw no kaobāsan, as nakadiman da sya.”

Do dawri, inyahes ni Jesus dyirad tawotawowaw a kāna, “Āngonchiw parinen na dyira no akin dyiraw so kaobāsanaw? ¹⁶ Syimpri, yangay na sanchi a dimanen pinaabāngan naw so kaobāsanaw, as kaipaābang nanchi sya do matarek.”

Ki do nakadngey daw syan tawotawo saw so nya a binatan Jesus, binatabata da a kon da, “Dyi pakono a ipalōbos no Dyos nawri a maparin!”

¹⁷ Ki pinnereng san Jesus, as nakaibahey na sya a kāna, “Na, āngo chakey a batahen nyaya a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,

“ ‘Iyaw nawri a bato a inpoha dan mapatnek saw so bahay, ki nayparin a iyaw kasisītaan a bato a mangpayit so nawri a bahay.’ ”*

* 20:17 20:17 Ps. 118:22; Epe. 2:20; 1 Ped. 2:6-8

18 “No aran sino a madodog do dawri a bato, mapotopotan anchi. Ki aran sino a matopakan na, pitahen nanchi.”

No Kapanahes a Maynamot do Kapagbāyad so Bwis
(Mt. 22:15-22; Mk. 12:13-17)

19 Ki siraw mangnanawowaw so linteg kan siraw matotohos saw a papādi, ki pinadas da tiliwen si Jesus do dawri a ōras, ta maawātan da a chinirichirin naw nyaya a pangarīgan a pachikontra na dyira. Ki naporin daba maynamot ta namo sa dyirad tawotawo saw. 20 As dawa, manyidechideb sa so maganay a chimpo da mangchamba sya tiliwen, kan nanoboy sas ispya da a nangay a mangyahahes dya a akmay maganay ranta daw dya tan myan pakayapwan da omtiliw sya an myan maikontra atbay na kan tan nawriw pambar da a mangiparawat sya do toray ni Gobirnadur.

21 Dawa, nangay sad Jesus, as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Mo Maistro, chapatak namen a kosto tabo ichirin kan inanawo mo. Chapatak namen pa a mangidomdōma kaba. Abaw matarek a inanawo mo, an dyi lang a iyaw oyodaw a chakey no Dyos a parinen tawotawo. 22 Sichangori, ibahey mo pa dyamen an maikontra do linteg iyaw kapagbāyad namen so bwis do impirador do Roma.”

23 Ki maynamot ta chinapatak ni Jesus iyaw sikap daw, binata na dyira a kāna, 24 “Mangipaboya kamo pa dyaken so plata.” Ki nangipaboya sa. Sinpangan na, binata na dyira a kāna, “Sino akin ladāwan kan akin ngaran syay?”

25 Ki tinbay da, “Nas Impirador.”

Do dawri, binata na dyira a kāna, “Na, an komwan, itoroh nyod Impirador dyira naw, as itoroh nyo do Dyos dyira naw.”

26 Ki nasdok daba polos si Jesus do kapaychiychirin naw do salapen no tawotawo, as kan maynamot ta nasdaāwan sa do atbay naw, naylilyak pa saba.

No Kapanahes a Maynamot do Kapagōngar
(Mt. 22:23-33; Mk. 12:18-27)

27 Sinpangan na, myan saw nangay di Jesus a yapo do grupo dan Sadosyowaw a siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman. 28 Ki inyahes da dya a kon da, “Maistro, intolas ni Moyses nyaya linteg dyaten a Jodyo a kāna, ‘An madiman iyaw asa mahakay a myan so baket a abo pas pōtot, machita ahapen a kabahayen kakteh naw tan potōtan na so pinakaanak no kakteh naw a nadiman.’†

29 “Maganay nawri, ki myan sa kono papito a makakakteh a mahahakay. Iyaw matonengaw, ki nangabahay, as kan

† 20:28 20:28 Deot. 25:5

sakbay a myan pōtot na, nadiman. ³⁰ Sinpangan na, no adyenaw no nadimanaw, ki kinabahay naw ipag naw a bālo, as kan aran iya, ki nadiman a abos pōtot. ³¹ Masaw, namarin do chatatdo daw. Komwan pinarin da a natatādi a nandad nakadiman da a tabo a papito a abos pōtot. ³² Do kapanawdyanaw, nadiman mabakesaw.

³³ “Dawa, an komwan,” inyahes dan Sadosyowaw di Jesus, “sinonchi dyiraw akin kabahay so nya mabakes anchan araw a kapagōngar, ta kinabahay daya tabo no papito saya makakakteh nyaya mabakes?”

³⁴ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Maychakabahay saw tawotawo do dya lōbong, ³⁵ ki siraw nadiman a maikari a magōngar a matorohan so byay do masakbayan, ki mangabahay pa sabanchi daw, ³⁶ ta akma sanchi siras anghil saw a dya madiman. On, anak dana sa no Dyos a nagōngar dana.

³⁷ “Ki an maynamot do kapagōngar dan nadiman, aran si Moyses, ki inpaneknek na a magōngar sanchiw nadiman. Ta naitolas do Masantwan a Tolas maynamot do somdesdebaw a kayo a tinawagan ni Moyses si Āpo a ‘iyaw Dyos daw da Abraham, Isaak, kan Jakob.’[‡] ³⁸ No chakey na batahen, ki iyabaw Dyos no nadiman, an dya iyaw Dyos no sibibyay, ta do yanan no Dyos, ki sibibyay sa tabo tawo daw.”

³⁹ Ki binata dan kadwan saw a mangnanawo so linteg a kon da, “Maganayayam Maistro initbay mwaya!” ⁴⁰ Nawriw binata da, ta maitored da pabaw manahes dya.

No Kapanahes a Maynamot di Kristo
(Mt. 22:41-46; Mk. 12:35-37)

⁴¹ Do dawri, binatan Jesus dyira, “Āngo ta batahen da a si Kristo, § ki tod lang a kapotōtan Āri Dabid do kaychowa? ⁴² Ta mismo a si Dabid nakabata sya do libro daw no Salmo a kāna,

“ ‘Binata no Dyos di Āpo ko a kāna,
“Maydisna ka do kawatan kwaya

⁴³ a mandan kaābak ko siras kabōsor mo saya,
as kan sira danaw paydadatokan no kokod mwaya.” ^{* 44}

⁴⁴ “An tawagan Dabid so ‘Āpo,’ maypāngo nakahtot ni Kristo do kapotōtan Dabid?”

No Kapilaw ni Jesus Siras Mangnanawo Saw so Linteg
(Mt. 23:1-36; Mk. 12:38-40)

⁴⁵ Ki do kayan daw a tabo no tawotawowaw a man-gadngey, binatan Jesus dyirad nanawhen naw a kāna,

‡ 20:37 20:37 Eks. 3:6 § 20:41 20:41 “Kristo” mana “Mesias.” * 20:43 20:43 Sal. 110:1; Ara. 2:35; Heb. 1:13; 10:12-13

46 “Annadan nyo saw mangnanawowaya so linteg, ta chakey daw maylaylay so mayid,[†] kan imāsen da paw mapadayāwan a kabkabraawan no tawotawo do plasa. Pidyen da paw kasisitaan a disnan do sinagoga da saw kan madadāyaw saw a yanan dan matotohos saw so saad do paspasken saw. 47 Allilawen da pa saw babbālwaw a mababakes tan madyira daw bahabahay da, as kapaydasal das manaro a pangoliwlib das kaparin daw. As dawa, marahrahmet anchiw dōsa da.” Nawriw binatan Yesus.

21

No Limos no Bālo a Mabakes (Mk. 12:41-44)

¹ Katayokan nawri, nanyideb si Yesus, ki naboya na saw babaknangaw a mamosek so limos da do paglimosan daw do Timplo. ² Sinpangan na, naboya naw asaw a mapobri a bālo a mabakes a nangasday so dadwa plata a kabobodisan so balor.

³ Ki do dawri, binata ni Yesus a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Arwāro inasdayaya no mapobryaya a bālo kan iyaw sinday dayan tabo dyira. ⁴ Ta no intoroh da, ki iya lang sobraw no kinabaknang da. Ki iyaw bālwaya, aran pobri, ki intoroh naw moybohaw a myan dya. On, intoroh naw tabo a maparin a chabyay na.”

No Kaipadto ni Yesus so Kalasaw no Timplowaw (Mt. 24:1-2; Mk. 13:1-2)

⁵ Do dawri, ki myan saw kadwan dyira a pagiistoryaan daw kapintasaw no Timplo daw maynamot do magaganayaw a bato a pinamatnek da kan siraw mapintasaw a sāgot dan tawotawo a dāton da. Ki nadngey ni Yesus nawri, dawa, binata na dyira a kāna, ⁶ “Siraw nyaya chichiban nyo sichangori, ki myan anchiw araw a marārayaw sanchi a tabo, as kan apabanchi a polos matokos a machidket a bato do yanan daya sichangori, ta malasanchi a tabo.”

Siraw Īto a Kalidyatan (Mt. 10:17-18; 24:3-14; Mk. 13:3-13)

⁷ Ki inyahes da, “Maistro, anchan āngo kaparin dan nyaya, kan maypāngonchiw pakailasinan namen sya a iyaw pakatongpalan da no nyaya, ki masngen dana?”

⁸ Do dawri, binata ni Yesus dyira a kāna, “Magannad kamo tan dyi kamo a maychawaw, ta āro sanchiw mangay

[†] 20:46 20:46 No gagāngay a kaosar da so nyaya a mayid a laylay, ki do kayan daw lang a mangnanawo mana maydasal. Ki mapatak a maboya dya a midibidi sa do gagan a maylaylay so komwan tan ipangas daw katohos no saad da.

a mangosar so ngaran ko, kan batahen danchi a, 'Yaken si Kristo!' kan 'Masngen danaw panongpalan!' Ki aran komwan, onotan nyo saba. ⁹ Anchan madngey nyo kabtak no gobat kan riribok, mamwamohen kamo abanchi. Machita manma maparin saw nyaya, ki chakey naba batahen a nawri danaw pandan lōbongaya."

¹⁰ Sinpangan na, binata ni Jesus dyira a kāna, "Maggogobat sanchiw nasyon kan nasyon, as kan komwan sanchiw pagāryan kan pagaryan. ¹¹ Myan panchiw makabakebakel saw a gin-gined. Do matatarek saw a logar, ki myan panchiw kapaychapteng kan makadiman a ganyit. As do kademdemanaya, ki myan sanchiw makamwamomo kan makaskasdāaw a pagilasinan.

¹² "Ki sakbay a maparin saw tabo nya pagilasinan, tiliwen danchinyo no tawotawo, as kalidyalidyat da dyinyo. Idarom danchinyo do pangpangolwen saw do sinagoga da saw, kan bahoden danchinyo. As maynamot do kapanganohed nyo dyaken, maiparawat kamonchi dyirad ar-āri kan gobirnadador da saw. ¹³ Ki do dawrinchi, nawri dananchiw gondāway nyo a mangipaneknek dyira so maynamot do kapanganohed nyo. ¹⁴ Patoreden nyo aktokto nyo sakbay no kaosisa da dyinyo tan dyi nyonchi a chabakel an maypāngo a ikalintegangan nyo inawan nyo. ¹⁵ On, ta yaken anchiw manoroh dyinyo so ichirin nyo kan sīrib nyo a dyi danchi a matbay kan makontra no kabōsor nyo. ¹⁶ Idarom danchinyo aran siraw inyapwan nyo, kakakteh nyo, kakabagyan nyo, kan siraw sīt nyo, as kan ipadiman danchiw kadwan dyinyo. ¹⁷ Ipsok danchinyo no tabo tawotawo maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. ¹⁸ Ki aran komwan, abanchi a polos mabo a aran asa mabotbot a boboh nyo, an dya si Āpo Dyos mangikeddeng sya. ¹⁹ Ki maynamot do kapangibtor nyowaw so lidyat saya a maynamot dyaken, ki nyaw panghapan nyo so abos pandan a byay nyo."

No Kaipadto ni Jesus so Karārayawaw no Syodadaw a Jerosalem

(Mt. 24:15-21; Mk. 13:14-19)

²⁰ Tinongtong ni Jesus naychirin. Binata na a kāna, "Anchan maboaya nyonchi a dinibon dan soldādo syodadaya a Jerosalem, chapatak nyo nanchi a masngen danaw karārayaw na. ²¹ Do dawrinchi, siraw myan do Jodya, machita mayyayo sanchi a somonget do katokotokonan a tomayo. Machita a komaro saw myanaw do irahem no syodadaya. As siraw myan saw do barbaryo, ki dyi sa pakono a somdep do syodadaya, ²² ta iyanchiw nyaw chimpon kapakadōsa tan maparin binata naw do

Masantwan a Tolas. ²³ Ki piman, ta makakāsi sanchiw mabogyaw kan mapasoswaw do dawri a araw! Mangay anchiw makamwamomo a kalidyatan do dyaya tana, as kan nawrinchiw magtoray solyaw no Dyos dyirad tawotawo saw dya. ²⁴ Myan sanchiw madiman do ispāda. As siraw kadwan, ki payayohen da sa do matatarek a pagtorayan, as kan do dawrinchi mabahod sa. Lasalasaran danchin Dya-Jodyo iyaw nya syodad a Jerosalem a mandad katayokan naikeddeng a araw da.”*

No Kangay no Tawo a Yapo do Hanyit

(Mt. 24:29-31; Mk. 13:24-27)

²⁵ “Myan sanchiw pagilasinan a maboaya do araw, bohan, kan siraw bitohen. As do tanaya, ki taywara mariribokan sanchiw tawotawo do tabo a nasnasyon do oltimo a kāmō da a maynamot do karakoh no kelsang kan kalebkebaw no abkas. ²⁶ Mapleng sanchiw tawotawo a yapo do kāmō da a mangnanaya so kangayaw no lidyataya do lōbongaya, ta tabo sanchiw bīleg a myan do hanyit, ki makosokoso sanchi.† ²⁷ Do dawrinchi, ki maboaya danchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a mawara a pongosan no demdem‡ a myan so panakabalin kan rakoh a tan-ok. ²⁸ Anchan somiknan saw nya maparin, maytēnek kamo kan tomangay kamo, ta ito danaw kaisalākan nyo.”

No Pangarig a Maynamot do Kayo a Igos

(Mt. 24:32-35; Mk. 13:28-31)

²⁹ Do dawri, innanawo ni Jesus dyiraw nya pangarig: “Chiban nyo kayowaw a igos kan tabo pa saw kayowaw. ³⁰ An maboaya nyo a somiknan dana mohtot ablak daw, ki chapatak nyo na a masngen danaw rayon. ³¹ Komwan pa dyinyo sichangori. An maboaya nyonchiw katongpal no nya saya kalidyatan, chapatak nyo na a masngen danaw kapagtoray no Dyos.

³² “No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Myan panchi dyinyo do dyaya kapotōtan sibibyay pa do katongpal no tabo no bata ko saya.§ ³³ Iyanchiw hanyit kan tanaya, ki mabo sanchi a tabo, ki mabo abanchi a polos chirin ko.”*

Machitaw Kapagridam

* **21:24** 21:24 Roma 11:25 † **21:26** 21:26 Isa. 13:9-11; 34:4; Joel 2:10; Pal. 6:12-17 ‡ **21:27** 21:27 No chakey a batahen demdem, ki “bīleg no Dyos a mangokom.” Dan. 7:13; Mk. 9:7, 14:62; 1 Tes. 4:17; Pal. 1:7 § **21:32** 21:32 Mana “mabo kamo aba a Jodyo sakbay no katongpal a tabo no nya saya a batahen ko dyinyo sichangori.” * **21:33** 21:33 Sal. 102:25-27; Isa. 40:6-8; Mt. 5:18; 1 Ped. 1:24-25; 2 Ped. 3:10-14

³⁴ Sinpangan na, tinongtong naw naychirin a kāna, “Magannad kamo, ta āngonchan mapasiwal kamo do sob-sobra a kapagragragsak, kapaybobok mana siraw kabakel a makayapo do problima do byay, as maychihat a masdok kamo do arawaw anchi a kawara ko. ³⁵ On, ta iyaw arawaw a kapaybidi ko, ki tod anchi a nyiknyinan tabo no tawotawo do lōbongaya. ³⁶ Dawa, nāw nyo a sisasagāna, as kan pirmi kamo pakono a maydaydasal tan myan anchiw tored nyo a makalāsāt so tabo nyaya a makamwamomo a maparin kan tan dyi kamo a masnek a maytēnek do salapen ko a Tawo a Yapod Hanyit, anchan maybidi ako.”

³⁷ Kararaw a nangnanawos Jesus do Timplo, kan kahahep do dawri, ki pinahabas na do Tokon a Olibo. ³⁸ Kāda mabebekas, mangay sa tabo tawotawowaw do Timplo, ta mangay sa mangadngey so inanawo naw.

22

No Kasiim Da Dimanen si Jesus
(Mt. 26:1-5; Mk. 14:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Do dawri, makalo danaw Pistaw no Tināpay a Abos Libadora a nawri a pista, ki pinangaranan das Nakahaba-saw no Anghil. ² Do dawri, siraw matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki nāw da mangtokto an maypāngo kaikorimed da mangdiman si Jesus, ta chamo da saw tawotawo.

No Kapachitōlag ni Jodas a Lipotan Na si Jesus
(Mt. 26:14-16; Mk. 14:10-11)

³ Do dawri, sindep ni Satanas si Jodas a pinangaranan das Iskariote, iyaw asaw dyirad asa poho saw kan dadwa nanawhen Jesus. ⁴ Kinarwan ni Jodas sa Jesus, as kan nangay dyirad matotohos saw a papādi kan siraw opisyalis daw no gwardya saw no Timplo tan machitōlag dyira an maypāngo kaiparawat na si Jesus dyira. ⁵ Oyod a nasoyot sa, kan inkari da dya a torohan das kwarta. ⁶ Dawa, nakey si Jodas do dawri a nadngey na, as kan insiknan naw maychichwas so gondāway na a mangiparawat si Jesus dyira do kabwan kakpekpehan tawotawo.

No Kaisagāna no Kapanawdyan a Pangmalem
(Mt. 26:17-25; Mk. 14:12-21; Jn. 13:21-30)

⁷ Do dawri, narapit araw no Pista no Tināpay a Abos Libadora kan iyaw kapangdiman dan Jodyo saw so orbon saw a karniro a idāton da.

⁸ Ki tinoboy ni Jesus sa Pedro kan Juan, as nakabata na sya dyira a kāna, “Mangay kamo a mangisagāna so pangmalem ta do pistaya a Nakahabas no Anghil.”

⁹ Ki binata da dya, “Dino chakey mo a pagsagānaan namen?”

¹⁰ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Na, anchan somdep kamo do dya syodad, myan anchiw ombayat dyinyo a asa mahakay a mayrara so asa kamalabi a ranom. Ki onotan nyonchi do bahayaw a asdepan na. ¹¹ Do dawri, ibahey nyonchiw nyaya do akin bahayaw a, ‘Ipayahesaw ni Maistro an dino kono kwarto a kanan danchi kan siraw nanawhen naw do kapistaya?’ ¹² Ipaboya nanchi dyinyo mamanyitwaw a kwarto a rakoh a nakasagāna dana kontodo lamisaan. Dawrinchiw pagsagānaan nyos kanen ta.”

¹³ Sinpangan na, nangay sa, ki naporin binataw ni Jesus dyira. Do dawri, nagsagāna sa so kanen da maynamot do Pistaw a Pakanaknakman so Nakahabasaw no Anghil.

No Manawdyi a Kapachipangmalem ni Jesus Dyirad Nanawhen Naw

(Mt. 26:26-30; Mk. 14:22-26; 1 Kor. 11:23-25)

¹⁴ Do nakarapitaw no ōras a kakan da, nahahanghang sa Jesus kan siraw apostolis naw.

¹⁵ Sinpangan na, binatan Jesus dyira a kāna, “Inahahay ko kapachakan ko dyinyo do dyaya pangmalem a Pistan Nakahabas no Anghil a sakbay no kalidyalydyat ko. ¹⁶ Ta no ibahey ko dyinyo, ki nya danaw manawdyi a kapachakan ko dyinyo a mandad katongpal na do pagtorayan no Dyos no oyodaya chakey na batahen no nya pista.”

¹⁷ Sinpangan na, nanghap so asa kabaso do inomen daw, as nakapagyāman nad Āpo Dyos, as nakabata na sya dyira a kāna, “Apen nyo, as kan paychakarwan nyo. ¹⁸ Ibahey ko dyinyo a somiknan sichangori, minom ako paba polos so palekaya no ōbas a mandanchan mangay kapagtoray no Dyos.”

¹⁹ Sinpangan na, nanghap si Jesus so tināpay, as nakapaydasal na a nagyāman di Āpo Dyos. Do nakatayoka naw, inakchikchid na a intoroh dyirad nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Iyaw nyaw inawan ko a maitoroh a maynamot dyinyo. Kanen nyo nyaya a pakanaknakman nyo dyaken.” ²⁰ Masaw do nakatayoka daw a nangmalem, kinamet ni Jesus bāswaw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Iyaw nya inomen do bāswaya, ki iyaw bayo a tōlag no Dyos a paneknekan no raya ko a moyog anchi do kadiman ko a maynamot dyinyo.

²¹ “Ki chiban nyo! Ari dya a machihanghang dyaken sichangori iyaw manglipotaw dyaken. ²² Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki madiman a akmas inkeddeng no Dyos, ki kapakāsi panchi no nawri a tawo a manglipot dyaken!”

²³ Do dawri, naysin-iiyahes saw nanawhen naw an sino dyiraw omparin so komwan.

No Kapagsosopyat Da An Sino Kasisitaan

²⁴ Sinpangan na, sominro nakapagsosopyat dan nanawhen naw an sino dyiraw mabigbig a kasisitaan.

²⁵ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Siraw ar-āri do lōbongaya, ki adīpenen da saw itorayan daw, as kan chakey da paw mapadayāwan do kapangaran dan tawotawo sira so ‘Māsisyen.’” ²⁶ Ki dyi pakono a komwan parinen nyo, basbāli a no magkalikāgom a iyaw kasisitaan dyinyo, ki iya pakono mayparin a akmay kaadēkeyan dyinyo. As iyaw pangōlo, ki mayparin pakono a akmay iyaw tobotoboyen. ²⁷ Ta sino masissisita, iyaw somalapaw do kanan mana iyaw magsirsirbiyaw dya? Iyabawriw maydisnaw a masirbyan? Ki aran komwan, ari ako dya a magsirbi dyinyo.

²⁸ “Ki inyo, nāw nyo dyaken do tabo nakasoōtan ko. ²⁹ Dawa, akmas nakapagtorayaya dyaken ni Āmang ko, komwan itoroh ko a kapagtoray nyo. ³⁰ Tan komwan, masalasalap tanchi a koman do pagtorayan ko kan tan maydisna kamonchi a mangokom siras kapotōtan da saw no asaw a poho kan dadwa trībo a kapotōtan no Israel.”

*No Kaibahey ni Jesus so Kailibak Sya ni Pedro
(Mt. 26:31-35; Mk. 14:27-31; Jn. 13:36-38)*

³¹ Sinpangan na, binata ni Jesus di Simon Pedro, “Simon, Simon, magannad ka, ta nangdaw si Satanas so palōbos na a mangsōot dyinyo a tabo, ta chakey naynyo a itahep tan chiban na an myan nabidin dyinyo a kapanganohed nyo anchan napaytawa naw hopes kan nakabyas. ³² Ki imom Simon, pinaydasal ko naymo tan dyi mo a mabo kapanganohed mo dyaken. Ki anchan maybidi ka dyaken, paypayiten mo sanchiw kakakteh mo do kapanganohed da.”

³³ Ki tinbay ni Pedro a kāna, “Āpo, nakasagāna ako a machirayay dyimo do bahodan kan aran do kadimanan!”

³⁴ Ki binatan Jesus a kāna, “Ibahey ko dyimom Pedro, dyi panchi a monyiw sabonganaw a manok sicharaw, ki naypitdo mo nanchi yaken a inlibak.”

No Pitaka, Bayon, kan Bahayang

³⁵ Binata pan Jesus dyirad nanawhen na saw a kāna, “Do nakatoboy kwaw dyinyo do kabata kwaw sya a dyi kamo a

mangyonot so pitaka, bayon, mana tokap,* taywaran myan nagkorāngan nyo?"

Ki inithbay da, "Abaw mo Āpo."

³⁶ Do dawri, binata ni Jesus dyira a kāna, "Ki sichangori, matarek ibahey ko dyinyo. No myan so pitaka, ahapen na. Masaw a machita mangyonot so bayon na. No abos bahayang, ilāko naw kagay naw, as kapanggātang na. ³⁷ Ta ibahey ko dyinyo sichangori, machita maparin dyaken naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, 'Naibidang a asa kriminal.'† On, maypaypasngen danaw katongpal no naitolasaw a maynamot dyaken."

³⁸ Ki binata dan nanawhen naw a kon da, "Āpo, cha sayaw dadwa bahayang?"

"Manawob dana," kānan Jesus.

No Kapaydasal ni Jesus do Tokon a Olibo

(Mt. 26:36-46; Mk. 14:32-42)

³⁹ Sinpangan na, akmas sīgodaw a pariparinen Jesus, komnaro do syodadaw, as nakangay nad Tokon a Olibo, as kan inonotan dan nanawhen naw. ⁴⁰ Ki do nakapakarapit daw daw, binata na dyira a kāna, "Maydasal kamo tan dyi kamo a masday do solisog."

⁴¹ Do dawri, nachibawa dyiras dēkey a akmas kabawaw no agsid no asa tawo, as nakapaydogod na a naydasal.

⁴² Binata na, "Mo Āmang, an chakey mo, padichanen mo pa yaken do kalidyatan kwaya.‡ Ki pagayatan kwabaw matongpal, an dya iyaw chakey mo."

[⁴³ Ki napaboya dyaw asa anghil a yapo do hanyit a iyaw napayit sya. ⁴⁴ Oltimo a taywara maribokan no aktokto ni Jesus, as kan naypaypangay nakapaydaydasal na, kan akmay rayaw nannget na a naytetedted do tana.]§

⁴⁵ Do nakatayoka ni Jesus a naydasal, naytēnek, as naka-paybidi na do yanan daw no nanawhen naw, ki nadasan na sa makaycheh, kan pinaynepdep san kapagmamayo da.

⁴⁶ Ki binata na dyira a kāna, "Āngo ta makaycheh kamo? Maybangon kamo a maydasal tan dyi kamo a masday do solisog."

No Kalipot kan Katiliw Da si Jesus

(Mt. 26:47-56; Mk. 14:43-50; Jn. 18:3-11)

⁴⁷ Madama pa maychiychirin si Jesus do nakawara daw no āro saw a tawotawo a inpangōlwan Jodas a iyaw asaw diyirad asa poho saw kan dadwa a nanawhen na. Do dawri,

* 22:35 22:35 Lk. 10:4 † 22:37 22:37 Isa. 53:12 ‡ 22:42 22:42 No binatan Jesus, ki "Pabawahen mo dyaken nyaya kopa a napnos kalidyatan." § 22:44 22:43-44 Nya saya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

naypasngen si Jodas di Jesus a mindadek sya. ⁴⁸ Ki binata ni Jesus dya a kāna, “Jodas, lipotan mori yaken a Tawo a Yapod Hanyit maynamot do kadadek mo dyaken?”

⁴⁹ Do nakaboya daw no nanawhen naw so itwaw a maparin, binata da dya a kon da, “Āngom Āpo, machitabtab kami na?” ⁵⁰ Ki do dawri, asa dyirad nanawhenaw ni Jesus nangsintaw so adīpenaw no katotohosanaw a padi, ki naringodan do kawanan naw a tadyinya na. ⁵¹ Ki binatan Jesus a kāna, “Oy, nāw dana ah!” Do dawri, sinalid naw tadyinyaw no adīpenaw, ki napyan.

⁵² Sinpangan na, binata ni Jesus dyirad matotohos saw a papādi kan siraw opisyalis da saw no gwardya saw no Timplo kan siraw panglakayen saw a nachangay a machipagtiliw a kāna, “Tolisan akori? Āngo ta myan bahayang nyo kan mamalo nyo a mangay a mangtiliw dyaken?” ⁵³ Do kayan ko dyinyo a kararaw, nachisagesagel ako dyinyo do Timplo, ki asyo nyo yaken a pinadas a tiliwen do dawri. Ki bāli, ta changori danaw naitongdwaw a ōras a gondāway nyo, kan napalobōsan danaw panakabalinaw no sari a myan dyinyo a mamarin sya.”

No Kailibak ni Pedro si Jesus

(Mt. 26:57-58, 69-75; Mk. 14:53-54, 66-72; Jn. 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Do dawri, tiniliw das Jesus, as nakaiyangay da sya do bahayaw no katotohosanaw a padi. Ki nakateng a mi-nononot si Pedro. ⁵⁵ Do nakapamyay daw so panangdangan da do hobokaw no atataw no nawri a bahay, ki nangay si Pedro a nachidisna kan nachipanangdang dyirad myanaw daw. ⁵⁶ Ki myan daw asa a tobotoboyen a mabakes. Do nakaboya naw si Pedro a maydisna do masēdanganaw no apoy, ki inimangmang na a maganay, as nakabata na sya a kāna, “Samna, iyayaw nya mahakay, ki asa dyirad rārayay naw!”

⁵⁷ Ki naglibak si Pedro, kan binata na a kāna, “Wa! Abayaw chapatak ko do dawri a tawo!”

⁵⁸ Nahay abas dēkey, myan danaw nakaboya sya matarek, kan binata na, “Imo payaw asaw dyirad rārayay naw.”

Ki binatan Pedro, “Enggaw! Yaken paro?”

⁵⁹ Sigōro, myan ngataw napahabas a asa kaoras do dawri, as myan matarek a mahakay a nakaboya sya, kan inpapati na a kāna, “Syirto a rārayay naw nyaya tawo, ta iya, ki taga Galilya!”

⁶⁰ Ki inatbay ni Pedro a kāna, “Pi! Chapatak ko abayaw batabatahen nyowaya!” Ki do dawri, nyeng a do kadama paw ni Pedro a maychiychirin, minonyiw manokaw.

⁶¹ Inidit ni Jesus, as nakaperreng na sya. Nanyeng a nanakem ni Pedro inchirinaw ni Āpo Jesus dya a kāna, “Sakbay a monyiw sabonganaw a manok sicharaw, ki maypitdo mo nanchi yaken a inlibak.” ⁶² Ki do nakanakem naw so nawri, minohtot si Pedro, kan napenpen nabaw katanyis na.

No Kaoy-oyaw kan Kakabkabil Da si Jesus

(Mt. 26:67-68; Mk. 14:65)

⁶³ Do dawri, inoy-oyaw kan kinabkabil das Jesus no manggwardyaw sya. ⁶⁴ Binarabādan da paw mata na, as nakadanog da sya, as kaiyahes da sya dya a kon da, “Tarosen mo pa an sino nangdanog dyimo?”

⁶⁵ Pinaychirichirinan da pa so āro a makasnesnek a pangiroromen da sya.

No Kaiyangay Da si Jesus do Salapen Konsiho Dan Jodyo

(Mt. 26:59-66; Mk. 14:55-64; Jn. 18:19-24)

⁶⁶ Do kapaysesēdang naranaw, naychipeh saw panglakayen saw no Jodyo, kan myan pa saw matototos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, as nakaiyangay das Jesus do salapenaw no konsiho.

⁶⁷ Sinpangan na, inyahes dad Jesus a kon da, “Ibahey mo dyamen an imos Kristo?”*

Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “Aran ibahey kwa yaken, abaw sinpangan na,, ta anohdan nyo abaya yaken. ⁶⁸ As an myan iyahes ko dyinyo, ki atbayen nyo abanchi yaken. ⁶⁹ Ki somiknan sichangori, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki maydisna akonchi do kawanan no Dyos a manakabalin do tābo.”

⁷⁰ Do dawri, binata da a tabo a kon da, “Na, an komwan, imoriw Anakaw no Dyos ah?”

Ki binata na dyira a kāna, “Yaken bata nyowaya.”

⁷¹ Ki do dawri, binatabata da a kon da, “Na, āngo paw kachitan tas tistigo? Yaten a mismo nakadngey so chirin naya a yapo do mismo na dangoy.”

23

No Kaiparawat Da si Jesus di Gobirnadaw Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mk. 15:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Do dawri, nanyeng sa naytēnek a tābo konsiho daw, as nakaiyangay das Jesus di Pilato a iyaw gobirnadaw a pinakainawan ni Impirador do Roma. ² Do nakapakarapit daw do yanan Pilato, indarom da dya a kon da, “Natiliw namenaw nya tawo a mangringrribok siras kaidyan namen

* 22:67 22:67 “Kristo” mana “Mesias.”

saw. Baywan na paw kapagbāyad namen so bwis di Impirador, kan batahen na paw a iya dana si Kristo a asa a āri.”

³ Sinpangan na, inyahes ni Pilato dya a kāna, “Āngo? Imoriw Āri daw no Jodyo?”

“Nabata mo na,” initbay ni Jesus.

⁴ Ki binatan Pilato dyirad matotohos saw a papādi kan siraw tawotawo saw a kāna, “Abayaw nachichwasan kwa gatos no nya tawo a panghapan ko a mangikeddeng so kaokom na.”

⁵ Ki inapapati da a kon da, “Napakalalakalaw so tawotawo do intirwaya Jodya a machisyay sa do linteg maynamot do kapanganawo naw. Insiknan naw do Galilya, ki sichangori, ari danaya do yanan taya a Jerosalem.”

No Kangay ni Jesus do Palasyo ni Āri Herodes

⁶ Ki do kadngeyaw ni Pilato so binata daw, inyahes na dyira an oyod a yapo do probinsya a Galilya mana engga.

⁷ Do nakadāmag naw so nawri a yapo si Jesus do sakop ni Herodes, inpayangay nas Jesus do yanan na, ta myan si Herodes do Jerosalem do dawri.*

⁸ Ki chinasoyot ni Herodes do nakaboya naw si Jesus, ta am-āmang dana chakey na a maboya a maynamot do nadamdāmag na saw a pinariparin Jesus, kan hahawen naw makaboya so milagro a parinen ni Jesus. ⁹ Dawa, āro inyahahes ni Herodes di Jesus, ki tominbay aba polos.

¹⁰ Ki naychatetēnek sa daw, matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, kan pamirpir daw kasoli da a mangipapilit so ipagatos daw di Jesus. ¹¹ Do dawri, inasnesnekan kan inoy-oyaw da Herodes kan siraw soldādo na saw. Sinpangan na, kinekehan das kekeh no mabaknang, as nakaipayyibidi da sya di Pilato.

¹² Ki somniknan do dawri a araw, naysit dana sa Herodes kan Pilato, ta do kachwaw, ki sīgod sa magkonkontra.

No Kaikeddeng no Kadiman ni Jesus

(Mt. 27:15-26; Mk. 15:6-15; Jn. 18:39-19:16)

¹³ Do nakapaybidi danaw ni Jesus do yananaw ni Pilato, chinpeh ni Pilato saw matotohos saw a papādi kan siraw magtotoray saw kan siraw tawotawo saw.

¹⁴ Sinpangan na, binata na dyira a kāna, “Inyangay nyowaya dyaken nya tawo a batahen nyo a mapakalalakalaw so tawotawo a machikontra do paglintegan Romano. In-osisa ko nayad salapen nyo, ki abayaw madngey ko a

* **23:7** 23:7 Iyaw nya Herodes, ki si Antipas, as kan myan do Jerosalem do dawri a Pistan Nakahabas no Anghil, ta nachipista daw.

naygatosan na do ipagatogatos nyo saya dya. ¹⁵ Naon, ta aran si Herodes, ki abayaw naboya na gatos na, ta pinaybidi naya dyamen. Abayaw pinarin nya tawo a paynamotan kwa mangipadiman sya. ¹⁶ Dawa, tod kwa ipaiplot, as kapakakaro ko na sya.”

[¹⁷ Binata ni Pilato nyaya, ta kapilitan a do kāda Pistan Nakahabas no Anghil mapakakaro so asa dyirad nabahod saw, ta nawriw dadakay da no Jodyo saw.]†

¹⁸ Sinpangan na, nakāsan dan tawotawowaw a inngengey a kon da “Ipadiman mo, as si Barrabas chakey namen a pakakarohen mo!” ¹⁹ Iyaw nya Barrabas, ki nawriw nakabahodan naw nakairāman naw a nagribildi do syodaya, as kan asa pa, ki nangdiman.

²⁰ Ki maynamot ta chakey ni Pilato a pakakarohen si Jesus, pinirwa narana sa kinasaritaw tawotawo saw.

²¹ Ki inapati da a inngēngengey a kon da, “Ipailansa mod kros! Ipailansa mo do kros!”

²² Do dawri, pinitdo ni Pilato naychirin dyira a kāna, “Na, āngo ta? Āngo pinarin na a gatos ta dawa? Abayaw naboya kwa gatos na paynamotan kwa mangipadiman sya. Tod kwa ipaiplot, as kapakakaro ko na sya.”

²³ Ki pinaypangay dan tawotawowaw nangiyagagay sya a ipailansa na do kros a nandad nakapadso das Pilato.

²⁴ As dawa, inkeddeng ni Pilato a onotan inyagagay daw no tawotawo. ²⁵ Iyaw pinakakaro naw tawowaw a chakey da pakakarohen a iyaw nabahodaw maynamot do nakapagribildi na kan nakapangdiman na. As si Jesus, ki inparawat na dyirad tawotawo saw tan ipatongpal daw chakey daw dya.

No Kailansa Da si Jesus do Kros

(Mt. 27:32-44; Mk. 15:21-32; Jn. 19:17-27)

²⁶ Sinpangan na, do nakaikaro daranaw si Jesus, do kayan da paw a mayam do rarahan, nabayat das Simon a taga Sirene a komwan do syodadaw a yapo do barbaryo. Do dawri, kinamet dan soldādawaw si Simon, as nakaipasabhay das krosaw, as nakapasarono da sya di Jesus.

²⁷ Do dawri, myan reprep saw a tawotawo a minonot di Jesus, as kan myan pa saw mababakes a minononot a omtanyitanyis sya.

²⁸ Ki inidit san Jesus, as nakabata na sya dyira a kāna, “Inyo a mababakes a taga Jerosalem, tanyisan nyo aba yaken, an dya iyaw mismo a inawan nyo kan siraw anak nyo tanyisan nyo. ²⁹ Ta mangay anchiw chimpo a kabata

† **23:17** 23:17 Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

danchin tawotawo, 'Magāsāt saw mababakes a dya polos a naymanganak, dya polos a nabogi, kan dya polos a napasoso!' ³⁰ Nawrinchiw kabata da syan tawotawo a kon da, 'Inyo a tokotokon, topakan nyo yamen!' As batahen danchi a, 'Pōnan nyo yamen!'‡ ³¹ Ta an komwan parinen da dyaken a abos gatos a maiyarig do māta a kayo, pāngo narananchi dyinyo a āros gatos a maiyarig do nahoto a kayo?"§

³² Do dawri, myan pa saw dadwa a kriminal a pinahbot da a parayayen da dimanen do kadiman daw si Jesus. ³³ As do nakapakarapit daw do logaraw a mayngaran so Bangabanga, inlansa dan soldādawaw si Jesus do kros, as nakailansa da siras kriminalaw do kros da saw do maybitaw ni Jesus. Iyaw asaw, ki myan do kawatan naw. As iyaw asaw, ki myan do kaholi naw.

³⁴ Sinpangan na, binata ni Jesus a kāna, "Āmang, pakawannen mo sa, ta chapatak dabaw pariparinen da."

Do dawri, nagbibinglayan da no soldādo saw iyaw laylayaw ni Jesus maynamot do nakapagbibinonot da.*

³⁵ Ki myan sa daw a maytēnek āro saw a tawotawo a magboya. As siraw magtotoray da saw no Jodyo, ki inoyaw das Jesus a kon da, "Nangisalākanaya so kadwan a tawo, ki changori, an iya oyod Kristo a pinidi no Dyos, nolay ta pa isalākan naw mismo na inawan."

³⁶ Aran siraw soldādo saw daw, ki nachipangoyaw sa dya. Inasngenan das Jesus, as intodah daw naysokaw a palek† a inpaynom da dya, ³⁷ as nakabata da sya dya a kon da, "An imo oyod a Āri dan Jodyo, isalākan mo pas changoriw mismo a inawan mo!"

³⁸ Do nakailansaanaw ni Jesus, do toknolen naw, myan naitolas a kāna, "YAW NYAW ĀRI DAN JODYO."

³⁹ Ki iyaw asaw a nailansa a kriminal, ki naychirin so marahet di Jesus a kāna, "Imo abawriw Kristwaw? Isalākan mo inawan mwaya, as kapatādi mo a mangisalākan dyamen!"

⁴⁰ Ki pinaydabdab no rārayay naw a kāna, "Abawrya polos kāmō mo do Dyos, ta kalitan tayaw madōsa a madiman? ⁴¹ Ki yaten, rebbeng taw madōsa, ta apīten taw asi no inmoha taw a marahet. Ki iya, taywaran myan marahet a pinarin na?"

‡ **23:30** 23:30 Ose. 10:8 § **23:31** 23:31 No chakey na batahen, ki syimpri maydaydamnay a masosohan nahoto a kayo kan iyaw mātaw. An parinen daw akma syay sichangori, ad-adda pa parinen da anchan maywam sa a mamarin so marahet. * **23:34** 23:34 Sal. 22:18 † **23:36** 23:36 Nyaya soka mana naysoka a palek, ki gagāngay a inomen dan sinsinan saw a tawo.

⁴² Sinpangan na, binata nad Jesus a kāna, “Naknakmen monchi yaken, mo Jesus, anchan mangay ka magāri ah.”

⁴³ Ki binatan Jesus dya a kāna, “Oyod nya ibahey ko dyimo, somiknan sicharaw, machasa kanchi dyaken do Paraiso.”[‡]

No Kadiman ni Jesus

(Mt. 27:45-56; Mk. 15:33-41; Jn. 19:28-30)

⁴⁴ Sinpangan na, do kakalo naranaw a mayegen araw, nyeng a nabo sēdang, kan naysari iyaw intiro a lōbong a nandad kaalas tres do kamakoyab. ⁴⁵ Do dawri, napirit a naysyay kortinaw do Timplo. §

⁴⁶ Sinpangan na, kinalyak ni Jesus nangngengey, kan binata na, “Āmang, iparawat ko na dyimo pahad ko!” Nakatayoka naw a nangibahey so nya, naybitos byay na.

⁴⁷ Ki do nakaboyaw no kapitan daw no soldādo saw so nakadimanaw ni Jesus, dinaydāyaw naw Dyos a kāna, “Oyodaya a abo polos gatos no nya tawo!”

⁴⁸ Ki sira tabo tawotawo saw a nakpekpeh daw a omnarayat, ki do nakaboaya daw so nawri a naporin, somnabat sa a omdandanog so barōkong dad taywara kapagmamayo da.

⁴⁹ Ki sira tabo sīt saw ni Jesus kan siraw mababakes saw a minonot dya a yapo do Galilya, ki naytēnek sa do midyowaw a mabawas dēkey a nangboyboya so tabo a naporiparin.

No Kaitanem Da si Jesus

(Mt. 27:57-61; Mk. 15:42-47; Jn. 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Katayoka tabo no nyaya naporiparin, myan asa tawo a mayngaran so Jose a yapo do idi a Arimatea do probinsya a Jodya. Iya, ki asa dyirad konsihalis saw no Jodyo, as kan malinteg kan maganay katawo na. Iya paw asaw a mangnangnanaya so kangay no kapagtoray no Dyos. Nachitōnos aba polos si Jose do pinanggep daw kan pinarin daw no rārayay na saw a konsihalis. ⁵² Iyaw nyaya Jose, ki nangay do yananaw ni Pilato, kan yangay na chindaw bangkayaw ni Jesus.

⁵³ Do nakaipalōbosaw syan Pilato, yangay na pinagchin bangkayaw ni Jesus do krosaw, as nakapongos na sya so maydak a ayowayob. Sinpangan na, pinosek naw bangkayaw ni Jesus do pinarin daw a tanem a aschip a bayo pa a nabangbangan kan ari pad abo bangkay a

‡ **23:43** 23:43 No chakey na batahen Paraiso, ki “minoyongan” mana, “yanan a kararagsakan.” § **23:45** 23:45 Iyaw nyaya kortina, ki matokpoh kan lilibeng no kasasantwanaw a yanan do irahem no Timplo dan Jodyo saw. Eks. 26:31-33

naitanem daw. ⁵⁴ Ki iyaw nawri a araw, ki iyaw Arawaw a Kapagsagāna da do dispiras no Araw a Kapaynaynahah, kan makalo dana somiknan.

⁵⁵ Ki siraw mababakes saw a nachirayay di Jesus a kayapo pad Galilya, ki minonot sa di Jose. Naboya daw aschipaw a nakatanemaw ni Jesus kan an maypāngo nakaitanem na.

⁵⁶ Sinpangan na, somnabat sa a nangay a nangisagāna so bangbanglo kan lana a papoten dad bangkayaw ni Jesus. Ki maynamot ta nadasan san Arawaw no Kapaynaynahah, naynahah sa a akmas inbilin naw no linteg.

24

No Kapagōngar ni Jesus

(Mt. 28:1-10; Mk. 16:1-8; Jn. 20:1-10)

¹ Kapaysesēdang na pa do manōmaw a araw no lawas, nangay saw mababakesaw do aschipaw a nakaitanman ni Jesus, kan inyonot da saw insagāna daw a bangbanglo kan lana.

² Ki do nakapakarapit daw do yananaw no aschip a tanem, naboya da a nabadedew batwaw a aneb no tanem.

³ Ki do nakasdep daw do tanemaw, nachichwasan dabaw bangkayaw ni Jesus.

⁴ Do kayan daw daw a nariribokan a maynamot do dyaya naporin, naychihat a napaboya a naytēnek a nachitalin dyiraw dadwaw a mahahakay a nakalaylay so makapoyat.

⁵ Ki do oltimo a nakamo da, naydogod sa a komheb. Ki binata dan dadwaw a mahahakay a kon da, “Āngo ta maychichwas kamo so sibibyay do yanan dayan nadiman?”

⁶ Araba dya, ta nagōngar dana. Nakmen nyo bata naw dyinyo do kayan na paw do Galilya a ⁷ machita maiparawat Tawo a Yapod Hanyit dyirad naygaygatosaw a tawotawo, as kan mailansa do kros, as kapagōngar na do chatatdo naw a araw.”

⁸ Do dawri, nanakem dan mababakesaw binataw ni Jesus. ⁹ Sinpangan na, do nakapaybidi daw a yapo do nakaitanemanaw ni Jesus, yay darana a inpadāmag tabo nya dyirad asa poho saw kan asa a nanawhen ni Jesus, as kan dyirad tabo kadwan saw a rārayay da a manganohed.

¹⁰ No ngaran dan mababakesaw a nangay a nangibahey so nya dyirad apostolis saw, ki sa Maria Magdalena, si Juana, kan si Maria a ānang ni Santiago, kan myan pa saw rārayay da mababakes.

¹¹ Ki inanohdan da saba, ta no myan do aktokto dan apostolis saw, ki tod sa maychichirin so abos sinpaspangan. [

¹² Ki aran komwan, alit na nayyayo si Pedro a nangay do tanemaw a aschip. Do nakawara naw daw, pinakabokot

na pinalid do irahem, ki nawri lang naboya naw mananaro saw a lamilamit a pinangbedbed das Jesus. Sinpangan na, somnabat a masmasdaāwan do dawri a naparin.]*

No Kaipaboya ni Jesus so Inawan Na Dyirad Nanawhen Na Saw
(Mk. 16:12-13)

¹³ Do dawri lang a araw, myan saw dadwa a manganohed di Jesus a mangay do asa baryo a mayngaran so Emaos. No kateng no nawri a baryo do Jerosalem, ki nasorok a asa poho kan asa kakilometro. ¹⁴ Do kadama daw a mayam, myan da pagsarsaritāan a tabo iyaw napariparin saya. ¹⁵ Ki do kadama daw a magsarsarīta do ayaman daw, naypasngen si Jesus, as nakapachirayay na dyira. ¹⁶ Ki aran nayirayay sa, ki nailasin dabas Jesus, ta akmay naitayo kapakailasin da sya.

¹⁷ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Āngo pagsarsaritāan nyowaya do kayam nyowaya?” Ki do dawri, nagsardeng sa a taywaraw kapagmamayo da.

¹⁸ Sinpangan na, tinbay no asaw dyira a mayngaran so Kleopas a kāna, “Ay samna! Imo danawriw dya makapatak dyirad bisīta saw do Jerosalem so napariparin saya daw do napahabas saya a araw ah?”

¹⁹ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Ta āngo saw nawri a naparin?”

Ki initbay da dya, “Na, iyaw naparinaya di Jesus a taga Nasaret. Iya, ki asa propīta no Dyos, as kan inbidang no Dyos kan tabo no tawotawo a iya, ki myan dyaw panakabalin no Dyos a mangnanawo kan mamariparin so milagro. ²⁰ Sinpangan na, inparawat da no matotohos saw a papādi kan siraw magtotoray ta saw, as nakaipaikeddeng da sya a madiman, as kan nakaipailansa da sya do kros. ²¹ Ki hinahaw namenaw a iya danaw mangisalākan dyaten a tabo a kapotōtan Israel! On, malaksid do tabo nya, ki tatdo danaya karaw nakahabas a yapo do dawri. ²² Asa pa, ki nasdaāwan kamyaw do inbahey daw no kadwan saw a rārayay namen a mababakes. Ta nangay saw kaychi a minhep do tanemaw a aschip ni Jesus, ²³ ki nachichwasan daba kono bangkay naw. Sinpangan na, naybidi saw, as kan binata da paw a myan kono saw napaboya dyira anghil a nangibahey dyira a minirwa dana kono a nabyay si Jesus. ²⁴ Sinpangan na, nangay saw kadwanaw a rārayay namen a mahahakay do aschipaw a nakatanemaw da sya, ki naboya

* 24:12 24:12 Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

da a oyod sawen binata daw no mababakes saw, ki alit na dyi da naboyas Jesos."

²⁵ Do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, "Oltimo kamwayas kasalanga! Malidyatan kamwaya manganohed do tabo binata daw no propīta saw kaychowa. ²⁶ Taywaran dya masisīta a manma sa pasaren Kristo nya saya a lidyat sakbay no kasdep na do makaskasdawaw a kapagtoray na?" ²⁷ Sinpangan na, inlawlawag na dyiraw chakey na batahen do tabo naitolasaw do Masantwan a Tolas a maynamot dya a somniknan do libro saw ni Moyses a nandad tolas da saw a tabo no propīta saw.

²⁸ Ki do kasngen daranaw do baryowaw a angayan da, ki tinongtong ni Jesos nayam akmay matateng angayan na. ²⁹ Ki pinenpen da, kan binata da dya a kon da, "Sīt, machiyan ka pa dyamen ah, ta makoyāb danaya, kan īto danaw kasdep no araw?"

As dawa, somindep a machidagos dyira. ³⁰ Sinpangan na, do kasalasalap daranaw a mangmalem, kinamet ni Jesos tināpayaw, as nakapaydasal na a nagyāman di Āpo Dyos. Katayokan nawri, inakchikchid nas kaibonong na sya dyira.

³¹ Ki do nakarawat daw sya, akmay nanyeng a naywangan nakapanyideb daw, as kan nailasin da a iya sawen si Jesos. Ki do dawri, tod a nabo do salapen daw.

³² Do dawri, binata da do katakatayisa dyira a kon da, "Dawa, sawen a akmay bomtak pōso ta do kasoyot ta do nakapachisarīta naw dyaten kaychi do rarahan kan do nakailawlawag naw so myan saw do Masantwan a Tolas!"

³³ Sinpangan na, do dawri paw a ōras, nyeng sa nagrobwat a naybidi do Jerosalem. Do nakapakarapit daranaw daw, yay da sa chiniban saw nakpekpehaw a asa poho kan asa nanawhen kan siraw kadwan saw a rārayay da.

³⁴ As aran sira, ki madama da pagiistoryaan a kon da, "Oyod sawen a nagōngar si Āpo Jesos, kan napaboya danaya di Simon Pedro!"

³⁵ Ki siraw dadwaw a yapo do Emaos, ki pinachitbay daw naparinaw dyira do kayan daw do rarahan kan iyaw nakailasin daw sya do nakakchikchid naw so tināpayaw do kayan daw a koman.

No Kapaboya ni Jesos Dyirad Nanawhen Naw
(Mt. 28:16-20; Mk. 16:14-18; Jn. 20:19-23; Ara. 1:6-8)

³⁶ Ki do kayan da paw a matbatbay so maynamot do dyaya, naychihat a myan si Jesos a naytēnek do salapen daw. Ki binatan Jesos dyira a kāna, "Myan pakono dyinyo talna!"

³⁷ Ki nakigtot sa, kan naychamirmpir sa do nakamo da, ta no myan do aktokto da, ki anyito. ³⁸ Ki do dawri, binatan Jesus dyira a kāna, “Āngo ta mariribokan kamo? Āngo ta magmangamanga kamo? ³⁹ Chiban nyo pa saw tanoro ko saya kan kokod ko saya. Taywaran dya yaken? Saliden nyo yaken ah, tan manganohed kamo. Taywaran myan asi kan tohang no anyito a akmas naboya nyowaya dyaken?” [⁴⁰ Ki do nakaibahey naw so nya, inpaboya naw nayamanaw no lansa do tanoro kan kokod na saw.]†

⁴¹ Ki midyo pa sa a dya manganohed do kataywaraw no kasoyot kan kasdāaw da a mabyay si Jesus, dawa, inyahes ni Jesus dyira a kāna, “Abaw mākan do dya?”

⁴² Do nakadngey daw so nawri, tinorohan da so asa kakchid no tinapan a among. ⁴³ Sinpangan na, rinawat na, as nakakan na sya do kasalasalapan daw.

⁴⁴ Ki do nakatayoka naw a komninan, binata na dyira a kāna, “Siraw nyaw binatabata kwaw dyinyo do kayan ko paw dyinyo do kachwaw a machita matongpal sa tabo naitolas saw a maynamot dyaken do Linteg ni Moyses kan tolas da saw no propita kan do Salmo.”

⁴⁵ Sinpangan na, pinasēdang naw pangtoktwan da tan mapatak dana dyira iyaw chakey naw a batahen no naitolas saw do Masantwan a Tolas. ⁴⁶ Binata na dyira a kāna, “Nyaw naitolas do Masantwanaw a Tolas a machita matotook si Kristo a mandad kadiman na, kan do chatatdo naw a karaw, ki magōngar. ⁴⁷ As maynamot dyaken, ki maikasaba anchiw kapamakawanaw no Dyos dyirad tabo tawotawo a magbabāwi do gatogatos da. Somiknan nya do Jerosalem a mandad kaiwaras na do intirwaya lōbong. ⁴⁸ As inyo, ki inyo danaw mangpaneknek a maynamot do tabo saya a naporiparin dyaken. ⁴⁹ Changori, toboyen konchi dyinyo Ispirito Santo a iyaw inkaryaw ni Āmang ko.‡ Ki nāw kamo do dya a syodad a mandan mangay dyinyo panakabalin Ispirito Santo a yapo do hanyit.”

No Kapaybidi ni Jesus do Hanyit
(Mk. 16:19-20; Ara. 1:9-11)

⁵⁰ Sinpangan na, pinawnot sa ni Jesus a kominwan do idi a Betanya. Do dawri, pinatohos naw tachay naw, as nakabindisyon na sira. ⁵¹ Ki do kadama naw a may-chiyichirin so pamindisyon naw dyira, kinarwan na sa a naypatohos do hanyit.

† 24:40 24:40 Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto. ‡ 24:49 24:49 Joel 2:28-32; Jn. 16:5-15; Ara. 2:1-21

⁵² Do dawri, dinaydāyaw da si Jesus, as kan naybidi sa do Jerosalem a taywaras kasoyot. ⁵³ Kararaw a myan sa do Timplo a nangidaydāyaw so Dyos.

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Juan No Pakatonngan so Paytābwān no Nya Libro

No nya Maganay a Dāmag a maynamot di Jeso-Kristo, ki intolas ni Juan a anak da Sebedeo kan Salome a taga Galilya. Iya paw asa dyirad dosi saw a nanawhen ni Jesus. Iyaw nanoma a minonot di Jesus (1:37-40), kan iya paw myan do nakadimanaw ni Jesus do kros (19:26-27). Ki aran komwan, chakey aba ni Juan a ibahey mismo a ngaran na. Dawa, pinangaranan naw inawan na so “iyaw asaw dyirad nanawhen naw a oyod ni Jesus so chinadaw” (13:23; 19:26; 21:7, 20) mana “iyaw asaw a nanawhen ni Jesus” (1:37-40; 20:2).

No panggep ni Juan a naytolas so nyaya libro, ki “... tan anohdan nyo a si Jesus iyaw Kristo a Anak no Dyos, as kan maynamot do kapanganohed nyo dya, myan anchiw abos pandan a byay nyo” (20:31).

Do siknanan no nya libro, pinaneknekan ni Juan a si Jesus, ki iyaw Chirin no Dyos a nayparin a tawo. Tan komwan, matonngan dan āro a tawotawo a maynamot do kadyos kan kapangtokto ni Āmang ta a Dyos. Do katongtong no nyaya libro, inpaboya ni Juan papito saw a makaskasdāaw a pagilasinan a pinarin ni Jesus a mangipaneknek so kadyos na. Siraw nya, ki iyaw no nakapayparin naw so ranom a palek (2:1-11), no nakapapya naw so anakaw no magtoray (4:46-54), no nakapapya naw so mahakay do linaw a Betesda mana Betsata (5:1-18), no nakapamakan naw so dadima rībo a tawotawo (6:6-13), no nakayam naw do hapot no ranom (6:16-21), no nakapapya naw so bolsek (9:1-7), kan no nakapagōngar naw si Lasaro (11:1-45).

Intolas pa ni Juan chinirichirinaw ni Jesus a maynamot do kadyos na kan no tarabāko ni Jesus a intalek dya no Dyos a Āmang na. No asa dadakay ni Jesus do kapangnanawo na, ki no kapangosar nas pangarig. Binata ni Jesus a iya, ki iyaw oyod a chabyay (6:35), soho (9:5), rowangan (10:7), rarahan (14:6), kan atngeh no ōbas (15:1).

Āro paw naibahey do dyaya libro a maynamot do kadyos ni Āpo Dyos a Āmang ta. Myan naibahey a maynamot do kapagōngar nas nadiman, kapanoroh na so byay (5:21), katoray na (10:29), kangay na a omyan do tawotawo (14:23), kasanto na (17:11), as kan kalinteg na (17:25).

Naitolas pa do dyaya libro a maynamot do kadyos ni Āpo Jesus a iya, ki machasa do Dyos kan iyaw Dyos a mismo (1:1). Iya paw pakayapwan byay, as abaw naparswa a aran āngo, an dya maynamot dya (1:3-4).

Ki aran malawag a maboya taw no kadyos ni Jesus a naitolas do dyaya libro, inistorya pa ni Juan a maynamot do katatawo ni Jesus, ta myan ōras na a nahopag, naptengan, mana nalidayan a akma dyaten.

Āro naitolas do kapitolo 14-16 a maynamot do Ispirito Santo. On, iyaw mangpaneknek dyirad tawotawo so oyod, kan iyaw nāw a myan do tawotawo a manganohed di Kristo.

No Naychakarwan no Nya Libro

Nayparin a tawo chirin 1:1-18

Si Juan a Bawtista 1:19-34

Siraw dāmo a nanawhen ni Jesus 1:35-51

No kapangnanawo ni Jesus dyirad tawotawo 2:1-12:50

No kapangnanawo ni Jesus dyirad nanawhen na saw 13:1-17:26

No kadiman ni Jesus 18:1-19:42

No kapagōngar kan kapaboya ni Jesus 20:1-21:25

No Maganay a Dāmag a Intolas ni Juan

Nayparin a Tawo Chirin no Dyos

¹ Sakbay a naparswaw lōbong kan hanyit, myan danaw Chirin no Dyos a si Jeso-Kristo. Iyaw nya a Chirin, ki machasa do Dyos, kan iyaw Dyos a mismo. ² Do kabo pan lōbong kan hanyit, ki myan danaw Chirinaya a nachasa do Dyos. ³ Maynamot do Chirinaya no Dyos, naparswa sa no Dyos tabo a myan sichangori, as abaw naparswa a aran āngo, an dya maynamot dya.*

⁴ Iyaw Chirinayaw pakayapwan byay, kan iya paw manoroh so sēdang no pinangtoktwan tawotawo. ⁵ As iyaw nyaya soho, ki nāw na mangsēdang do kasarisaryan, kan marawaban sari a abāken sēdangaw.

⁶ Myan asa tawo a mayngaran so Juan† a tinoboy ni Āpo Dyos. ⁷ Iyaw nyaya a Juan, ki tinoboy ni Āpo Dyos a nangay a mangpaneknek dyirad tawotawo so maynamot do sohwaya tan tabo tawotawo a nangadngey so inpaneknek naw, ki manganohed sa. ⁸ Ki si Juan abaw soho, ta nawriw yangay na inpaneknek maynamot do sohwaya. ⁹ Iyaw oyod

* **1:3** 1:3 Gen. 1:1; 1 Kor. 8:6; Kol. 1:20-16; Heb. 1:2 † **1:6** 1:6 Iyaw nya a Juan, ki si Juan a Bawtista a anak ni Sekarayah kan Elisabet. Lk. 1:5-25

a soho a mawara do lōbongaya, ki mangay a mangsēdang so pinangtoktwan dan tabo tawotawo.

¹⁰ Iyaw Chirinaya, ki oyod a minyan do lōbongaya, as kan aran iya paw nangparswa so lōbongaya, ki alit na nalasin daban tawotawo.

¹¹ Nangay do mismo na nasyon, ki chinakey daba rinawat no mismo na a tawotawo. ¹² Ki siraw nangrawataw dya a nanganohed dya, ki tinorohan na sa so kalintegan da a mayparin a anak no Dyos. ¹³ Nayparin saba anak no Dyos a akmas kaiyanakaw no tawotawo do inyapwan na mana gagāngayaw a anak no maychachabahay saw. Engga, ta pinayparin no Dyos a anak na a maynamot do mismo na keddeng.

¹⁴ No Chirinaya, ki nayparin a tawo, as nachirayarayay dyaten. Naboya namen makaskasdāaw a kadyos na a iyaw kadyosaw no moyboh a Anak no Dyos a yapo do Āmang na. Iya, ki oltimo a māsisiyen, as kan tabo a ibahey na, ki oyod.

¹⁵ Nyaw pinaneknekan ni Juan a Bawtista a maynamot dya. Inngengey ni Juan a kāna, “Iyaw nyayaw binata ko dyinyo a iyaw nanawnawdyi kan yaken, ki matortoray adayo kan yaken, ta myan dana sīgod sakbay no kaiyanak ko.”

¹⁶ Makaynamot do kasawasaway no kāsi kan parābor na dyaten, machipanda abaw bindisyon na dyaten a tabo a nanganohed. ¹⁷ Ta inpaipakatoneng no Dyos linteg na di Moyses, ki no parābor na kan iyaw kaoyodan na a maynamot do kadyos na, ki inpaipakatoneng na dyaten a maynamot di Jeso-Kristo. ¹⁸ Aba polos nakaboya so Dyos, malaksid do moybohaya a masinged a Anak na a oyod nas chadaw. Iya, ki mangipakatoneng dyaten so maynamot di Āpo Dyos, ta iya, ki Dyos a mismo a kapayngay ni Āmang na.

No Pamaneknek ni Juan a Bawtista
(Mt. 3:1-12; Mk. 1:1-8; Lk. 3:1-18)

¹⁹ Do naypisa, myan saw papādi kan kadwan saw a kapotōtan ni Lebi[‡] a yapo do Jerosalem a nangay di Juan, ta tinoboy da san aāpohen da saw a yangay da iyahes an iya danas Kristo. Nyaw inpaneknek naw dyira.

²⁰ Insigida inpodno na dyiraw no oyod do nakaibahey naw sya dyira a kāna, “Yaken abas Kristo[§] a inkari no Dyos.”

[‡] **1:19** 1:19 Siraw kapotōtan ni Lebi mana siraw Lebita saw, ki papādi sa a somidosidong lang do Timplo. [§] **1:20** 1:20 “Kristo” mana “Mesias.” No chakey na batahen, ki “mangisalākan.” Jn. 1:41

21 “Namna, sino ka? Imori si Elyas* a nagōngar ah?” inyahes dad Juan.

“Engga! Taywaran yaken si Elyas?” initlebay ni Juan.

“Na, imoriw Propitaw† a inkari ni Āpo Dyos ah?”

“Engga!” initlebay ni Juan.

22 “Sigi, ibahey mo pa an sino ka! Ibahey mo dyamen tan myan ibahey namen dyirad nanoboyaw dyamen a maynamot dyimo. Ngay, sino ka a oyod?” inyahes da.

23 Ki inatbay ni Juan a kāna, “Yaken no nakatongpalan no inpadtwaw ni Propīta Isayas a myan anchiw mangingengengey do let-ang a mangibahebahey so nya a kāna, “Tadyan nyo kapangtokto nyo tan makapagsagāna kamo do kangay ni Āpo a akmas maysipataw so rarahan na.” ‡

24 Ki tinbay dan tinoboy da saw no Parisyowaw a kon da, 25 “Aysa! An dya imos Kristo mana si Elyas mana no Propitaw, āngo ta mangbawtisar ka siras tawotawo saya?”

26 “Na! Osaren ko ranom a pangbawtisar,” inatbay ni Juan. “Ki ariw asa machisagesagel dyinyo sichangori a dyi nyo a mailasin. 27 Iyaw nyaya nanawnawdyi kan yaken, ki adayo a matortoray kan yaken. Ta an yaken, ki maikari akwaba mangwasak so itan no tokap na.”

28 Napariparin saw nyaya tabo do Betanya iyaw asaw a idi do kabtangaw no Oksong a Jordan a pangbabawtisan Juan.

No Karniro no Dyos

29 Do somaronwaw a araw, naboya ni Juan si Jesus a lomongo dya. Ki binatan Juan dyirad myanaw daw, “Chaya dyaw napangaranan naw so Karniro no Dyos a naisagāna dana maidāton do Dyos tan mapakawan tabo tawotawo do gatogatos da. 30 Iyaw nyayaw bata kwaw dyinyo a nanawnawdyi kan yaken. Ki aran akma saw, matortoray a adayo kan yaken, ta myan dana sīgōd sakbay do nakaiyanak ko. 31 Aran yakenaw do sakbayaw no kabawtisar ko sya, ki nailasin kwabaw. Ki nyaw naynamotan na a nangay ako a mangbawtisar dyinyo so ranom tan iya, ki maipakatoneng dana dyinyo a kapotōtan Israel.”

32 Sinpangan na, nyaw inpaneknek ni Juan a maynamot di Jesus a kāna, “Do nakabawtisar kwaw sya, ki naboya ko iyaw Ispiritwaw no Dyos a naypabodis a yapo do hanyit a akmas kapaypabodisaw no asa boyit. Do dāwri, ki dominna

* **1:21** 1:21 Myan asa a propīta do kaychowa a nangipadto a myan anchiw asa mabileg a tobotoboyen no Dyos a akmas kabilegaw ni Elyas. Dawa, maynamot do dawri a padto, inapati dan Jodyo saw a masyirto a magōngar anchi si Elyas. Mt. 11:14 † **1:21** 1:21 No nya Propīta, ki abaw matarek, an dya si Jeso-Kristo. Deot. 18:20-18 ‡ **1:23** 1:23 Isa. 40:3; Mk. 1:2-3; Lk. 3:4-6

dya, kan nāw narana minyan dya. ³³ Ta an dyi na inbahey no nanoboyaw dyaken a mangbawtisar ako do ranom, ayket, masigorādo kwaba a iya. Binata naw dyaken, 'Iyaw tawo a kaboyan monchi so Ispirito a maypābodis a domna dya kan omyan dya, iyaw mangibawtisar so Ispirito Santo.' ³⁴ Ki oyodaw a namarin nya, ta naboya ko a mismo do nakabawtisar kwaw sya, as kan paneknekan ko dyinyo a iya oyod Anak no Dyos."

Siraw Nanoma Saw a Nanawhen ni Jesus

³⁵ Do somaronwaw a araw, myan dana sa Juan kan dadwaw do nanawhen na a maytēnek do dawri.

³⁶ Ki do kahabasaw ni Jesus, binatan Juan dyira a kāna, "Chiban nyo, ta tori danaw napangaranan naw so Karniro no Dyos a naisagāna dana maidāton do Dyos!"

³⁷ Do nakadngey daw syan dadwaw a nanawhen ni Juan, nanyeng sa minonot di Jesus.

³⁸ Do nakayditaw ni Jesus, naboya na sa a mononot dya, ki inyahes na dyira a kāna, "Ngayan nyo? Aryoriw chichwasen nyo?"

Ki tominbay sa, "Pakawanen mo pa yamen, mo Rabbi, ta ariw yahes namen dyimo, ki dino nagdagosan mo?" No chakey na batahen "Rabbi," ki "Maistro."

³⁹ "Na, an chakey nyo a chiban, monot kamo dyaken," binatan Jesus dyira. Dawa, inonotan da, as kan nachisan sa dya, ta ālaskwatro danad kamakoyab.

⁴⁰ Ki si Andres a kakteh ni Simon Pedro iyaw ngaran asaw dyirad dadwa saw a nakadngey so binataw ni Juan, kan minonot di Jesus. ⁴¹ No dāmo a pinarin Andres, ki nyeng na kinadyaw si Simon a kakteh na. Do nakadongso naw sya, binata na dya a kāna, "Nadongso namen danaw si Mesias." No chakey na batahen, ki "Kristo."

⁴² Sinpangan na, inyangay ni Andres di Jesus. Inimangmang ni Jesus si Simon, as nakabata na sya a kāna, "Imwayas Simon a pōtot ni Juan, ki mapangaranan kanchis Sepas." No chakey na batahen, ki "Pedro."*

No Kapanganohed Da Pilipi kan Natanael

⁴³ Do somaronwaw a araw, naktokto ni Jesus mangay do probinsya a Galilya. Do dawri, chinichwas nas Pilipi, kan binata na dya, "Monot ka dyaken a mayparin a nanawhen ko." ⁴⁴ Si Pilipi, ki taga Betsayda a kaidyan da Andres kan Pedro.

§ 1:40 1:40 No batahen dan kadwan, ki si Apostol Juan asaw a minonot di Jesus. Jn. 13:23; 18:15; 20:2; 21:24 * 1:42 1:42 No Sepas, ki chirin Hebreo. Si Pedro, ki chirin Griego. No chakey na batahen, ki "bato."

45 Ki yangay ni Pilipi a chinichwas si Natanael,[†] as nakabata na sya a kāna, “Nadongso namen danaw iyaw intolasaw ni Moyses do libro saw no linteg kan iyaw intolasaw no propīta saw do kaychowa. Iyaw nyaya, ki si Jesus a taga Nasaret kan pōtot ni Jose.”

46 “Wā! Aryoriw inpadto dan propīta saw a maganay a yapo do Nasaret a idi?” kānan Natanael di Pilipi.

“Namna, mangay ta chiban ah!” initbay ni Pilipi.

47 Sinpangan na, do nakaboyaw ni Jesus si Natanael a maypasngen dya, binata na, “Iyaw nyayaw oyod a kapotōtan Israel, ki aba polos sikap na.”[‡]

48 Ki inyahes ni Natanael di Jesus a kāna, “Aysa! Maypāngo kapatak mo dyaken mo Āpo?”

Ki tominbay si Jesus dya, “Na! Do kasakbayaw no katawagaw dyimo ni Pilipi do kayan mwaw kaychi a machabong do kayo a igos, ki naboya ko naymo.”

49 Do dawri, ki tominbay si Natanael a kāna, “Mo Maistro, imwaya oyod Anakaw no Dyos kan Āri no Israel!”

50 Ki binata ni Jesus dya a kāna, “Manganohed ka sichangori dyaken maynamot ta binata ko na naboya koymo do kayan mwaw a machabong do kayowaw a igos. Oyod abawri? Ki ibahey ko dyimo a mangamangay pa sanchiw maboya mo a makaskasdāaw kan nawri. ⁵¹ No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Maboya nyonchiw hanyit a maywangan. As maboya nyo pa sanchiw anghilis no Dyos a komayat kan gomchin a mangay dyaken,[§] ta yaken nyaya Tawo a yapo do hanyit.”

2

No Milagro do Kana

¹ Do chatatdo naranaw a karaw, myan saw magkasar do Kana, iyaw asaw a idi do probinsya a Galilya. Ki si ānang ni Jesus, ki myan daw. ² Masaw a inawis da sa Jesus kan nanawhen na saw a mangay do dawri a kasar.

³ Do nakapatawos danaw no palekaw a inomen da, naypasngen di Jesus si ānang na, as nakaibahey na sya, “Nakapatawos dana sayas palek.”

⁴ Ki binata ni Jesus dya a kāna, “Anchi ka pa, mo Ānang. Bibyangan mwaba yaken, ta ari pad narapit ōras ko.”

⁵ Ki binata ni ānang na dyirad magsirsirbyaw do dawri a pasken a kāna, “Aran angwa ibilin na dyinyo, ki parinen nyo.”

[†] 1:45 1:45 No chakey na batahen Natanael, ki “sāgot no Dyos.” Jn. 21:2

[‡] 1:47 1:47 Si Jakob mana Israel, ki masikap a tawo. § 1:51 1:51 Gen. 28:12

⁶ Ki do dawri, myan daw anem a rarakoh a angang a osaren dan Jodyowaw a pangayan so paybanaw da,* ta nawriw dadakay da tan maibidang sa a madalos do salapen Dyos. An mapno asa, makahap ngata so dadwa mana tatdo a poho a kagalon.

⁷ Ki binata ni Jesus dyirad magsirsirbyaw a kāna, “Apnohen nyo saw nya angang so ranom.” Dawa, nyeng da sa inapno, kan pinasawasaway da sa.

⁸ Sinpangan na, binatan Jesus dyira, “Manabo kamo, ta yangay nyod magpaskenaya.”

Ki tinongpal da. ⁹ Sinpangan na, tinahaman no magpaskenaw ranomaw a nayparin a palek, ki chapatak naba an dino nakayapwan nya palek. Ki siraw magsirsirbyaw, chapatak da. As dawa, tinawagan no magpaskenaw nobyowaw.

¹⁰ As nakabata na sya, “No chapatak kod dadakay dan tawotawo, ki manōma da ipaynom maimas a palek, as anchan āro danaw naynom dan bisitaw, ipasaroni daranaw gagāngayaw a palek. Ki imwaya, ki enggaya, ta pinanawdyi mwayaw kaimāsanaya palek,” kānan magpaskenaw.

¹¹ Iyaw nyaya pinarin ni Jesus do Kana do Galilya, ki iyaw nanma makaskasdāw a pagilasinan a pinarin na a pangipaboyan nas kadyos na. Dawa, naypaypangay nakapanganohed da no nanawhen naw.

¹² Katayoka no nawri, minosok sa Jesus do Kapernaom. Nachangay pa si ānang na, siraw kakakteh naw a mahahakay, kan siraw nanawhen na saw. Minyan sa daw so papere a karaw.

No Kapahbot Sira ni Jesus do Timplo

(Mt. 21:12-13; Mk. 11:15-17; Lk. 19:45-46)

¹³ Ki do kasngen danaw no pista dan Jodyo a Pistan Nakahabas no Anghil no Dyos a Mangdiman,† nangay sa Jesus do Jerosalem. ¹⁴ Do dawri, somindep sad atataw no Timplowaw, as kan naboya ni Jesus daw maglaklāko saw so bāka, karniro, kan kalapāti.‡ Naboya na pa saw manatadyaw so kwarta a maydisna do panatādyan daw.

¹⁵ Nanyeng a namarin si Jesus so hobid a pagbaot na, as nakapahbot na siras maglaklakwaw kontodo siraw bāka daw kan karniro da saw. Inwarwaris naw kwarta daw no manatādi saw so kwarta, as kan binadyibadyichid na paw lamisaan da saw.

* 2:6 2:6 Mk. 7:3 † 2:13 2:13 Mana “Simana dan Jodyowaw.” ‡ 2:14 2:14 No kaosar das nya saya a binyay, ki para dāton da sa do Dyos. No sirbi no manatādi saw so kwarta, ki tādyan daw kwartaw no Romano tan dyi da pasdepen rahten daw a kwarta do Timplo daw.

¹⁶ Sinpangan na, binata ni Jesus dyirad maglaklāko saw so kalapāti a kāna, “Pahboten nyo saw nyaya! Āngo payparinan nyo so bahayayan Āmang kwa Dyos a paglaklakwan?”

¹⁷ No nyaya pinarin Jesus, napanakem dan nanawhen naw myanaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Chadiman ko ultimo a kaipateg ko so bahay mwaya mo Āpo Dyos.”§

¹⁸ Maynamot do dawri a pinarin Jesus, inakdaw dan totorayenaw no Jodyo di Jesus a kon da, “Āngo maipaboya mwa pangilasinan so toray mwa mamarin so komwan?”

¹⁹ Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “Rarayawen nyo nyaya timplo, as kan do irahem no tatdo a karaw, pirwahren kwa patneken.”

²⁰ Ki initbay dan Jodyowaw, “Pi! Apat a poho kan anem a tawen a pinatnek daw Timplowaya. Ki maparin mori a patneken do tatdo lang a karaw? Ay samna!”

²¹ Ki iyaw timplowaya a bata ni Jesus, ki iyaw mismo a inawan na. ²² Dawa, do nakapagōngar danaw ni Jesus, nanakem dan nanawhen naw nyaya inchirin na. Do dawri, taywara nanganohed sad Masantwanaw a Tolas kan iyaw chinirinaw ni Jesus.

No Kapatak ni Jesus so Pangtoktwan no Tawotawo

²³ Ki do kayanaw ni Jesus do Jerosalem a nachipista do Pistan Nakahabasaw no Anghil no Dyos, āro saw tawotawo a nanganohed dya, ta naboya daw makaskasdāaw saw a pinarin na. ²⁴ Ki chinasaray aban Jesus kapanganohed daw no āro saya tawo, ta chapatak na sīgod katatawo da. ²⁵ Machita nabaw tawo a mangipaneknek dya so maynamot do kapangtokto dan tawotawo, ta chapatak naranaw myan do aktokto da a tabo.

3

Si Jesus kan si Nikodemo

¹ Do dawri, ki myan asa a Parisyo a mayngaran so Nikodemo a asa dyirad pangolwen daw no Jodyo. ² Ki do asaw a ahap, nangay si Nikodemo do yananaw ni Jesus, as nakabata na sya dya a kāna, “Imom Maistro, chapatak namen a imo, ki tinoboy no Dyos a mangay a mangnanawo dyamen, ta abaw makaparin so makaskasdāaw a akmas pariparinen mo saya, an dya sidongan Āpo Dyos.”

³ Ki initbay ni Jesus dya a kāna, “No ibahey kwaya dyimo, ki oyod. Abaw aran sino a tawo a mairāman do pagtorayan Dyos, an dya mirwa maiyanak.”

⁴ Ki inibay ni Nikodemo dya a kāna, “Maypāngo a mirwa maiyanak asa tawo a rakoh dana? Namna! Maparin pawri a mirwa maybidid bodek ni ānang na, as kapirwa na maiyanak?”

⁵ “No ibahey kwaya dyimo, ki oyod,” inatbay ni Jesus. “Aba polos tawo a makasdep do pagtorayan no Dyos, an dya mirwa maiyanak a yapo do ranom kan Ispirito Santo.*

⁶ Iyaw maiyanak do tawo, ki myan gagāngay a byay na do tanaya. Ki no maiyanak a maynamot do Ispirito no Dyos, ki myan dyaw naispiritwan a byay a yapo do Dyos. ⁷ Dyi mo pakono a chasdaaw kabata kwaya sya a ‘Machita mo mirwa maiyanak do Ispirito Santo.’ ⁸ Abaw makapenpen so salawsaw. Madngey taw kayasakas no salawsaw, ki chapatak taba an dino nakayapwan na kan dino somarono a kwanan na. On, komwan kayarigan no tarabāko no Ispirito Santo do kabaliw nas kapangtokto no tawotawo.”

⁹ “Aysa! Maypāngo a maparin nyaya?” tinbay ni Nikodemo.

¹⁰ “Samna!” kānan Jesus. “Asa ka mangnanawo dyirad kapotōtan saya ni Israel, ki maawātan mo pabawriw? ¹¹ Pirwahan ko na ibahey dyimo oyod. Ichirin namenayaw chapatak namen, kan ipaneknek namen naboya namen, ki nāw naya dyi nyo a anohdan. ¹² An ibahey kwaya dyinyo mapariparin do tanaya, ki anohdan nyo abaya, dyori a mangamangay dyi nyo a panganohdan so mapariparin do hanyit? ¹³ Aba polos tawo a nangay do hanyit, an dyaw Tawowaya Yapod Hanyit a nangay do tanaya. ¹⁴ Akmas Moyses do kaychowa paw do let-ang a nangibāyog so sinan marem a bronsi,† komwan anchiw kaibāyog da dyaken a Tawo a Yapod Hanyit do kros ¹⁵ tan mabyay a abos pandan no aran sino a tawo a manganohed dyaken.

¹⁶ “Ta maynamot do rakoh a kadaw ni Āpo Dyos so tabo a tawotawo do lōbongaya, tinoboy naw moybohaya Anak na.‡ Ta an sino a manganohed dya, ki mapasyay pabanchi do Dyos a madōsa, basbāli a matorohan so byay na abos pandan. ¹⁷ Ta tinoboy aban Dyos Anak naya a mangay do lōbongaya a mangokom so tawotawo, an dya nangay tan maisalākan sa a maynamot dya.

* **3:5** 3:5 No bata dan kadwan a chakey na batahen dya, ki iyaw kapagbawtis-araw no asa a tawo a mangipaboya so kapagbabāwi nad gatos na, as kan iyaw kaparin no Ispirito Santo a mangdalos so aktokto no nawri a tawo. Jn. 1:33; Mt. 3:11; Mk. 1:8; Lk. 3:16 † **3:14** 3:14 Nom. 21:4-9 ‡ **3:16** 3:16 No chakey na batahen “moybohaya Anak no Dyos,” ki iya lang mismo a myan do Dyos. Aran irāman na yaten a manganohed a anak no Dyos, ki si Jesus lang mismo a yapo do Dyos. Jn. 1:14; 1 Jn. 4:9

18 “As dawa, maikeddeng pabanchi a madōsaw tawo a manganohed dya. § Ki naokom dana saw tawotawowaya a dya manganohed, ta manganohed saba do moybohaya Anak no Dyos.

19 “As nyayaw paynamotan kaokoman tawotawo: Nangay danaw soho do lōbongaya, ki maynamot do karahet no kaparin dan tawotawo, chinakey daw sari kan sēdang. 20 No tawotawo a mamarin so marahet, ki ipsok daw sēdangaya. Maypasngen sabad sohwaya, ta chakey daba maipaboyaw marahet saya kaparin da. 21 Ki siraw mamarinaw so oyod, maypasngen sad sohwaya tan malawag a maipaboya a yapo di Āpo Dyos maganayaw a pinarin da.”

No Kapangipaneknek ni Juan a Bawtista so Maynamot di Jesus

22 Katayoka no nawri, nangay sa Jesus kan siraw nanawhen naw do probinsya a Jodya. Minyan sa so nahay daw, kan namonbawtisar sa* so tawotawo. 23 Aran si Juan, ki nangbabawtisar do Enon a masngen do Salem, ta rakoh ranomaw daw, kan nasarosarano saw tawotawo a nangay di Juan a nagpabawtisar. 24 Ki dyi pa nabahod do dawri si Juan.

25 Ki do kayan daw daw, naypisa nachisogal saw kadwanaw a nanawhen ni Juan do asaw dyirad Jodyo saw a maynamot do dadakay daw a kaibidang a madalos do salapen Dyos.

26 Dawa, nangay sad Juan, as nakabata da sya a kon da, “Mo Maistro, manakem moriw myanaw dyimo dwa kabtangaw no Jordan a oksong, iyaw inpaneknek mwaw dyamen? Naipadamagaw a mangbabawtisar dana kono, kan āro sa kono mangay dya tawotawo!”

27 Ki tinbay sa ni Juan a kāna, “On, abaw maparin asa tawo a komwan, an dya si Āpo Dyos manoroh. 28 Sichangori, inyo mismo a nangpaneknek so inbahey kwaw dyinyo do nakarahan a yaken abaw Kristo, ta tod naw yaken a tinoboy a nanmanma sakbay no kangay na. 29 Maipariho nya do kasar no nobyo kan nobya. As iyaw masingedaw a sīt no nobyo a para isagāna do dawri a kasar kan mangnanaya do nobyowaw, ki taywara masoyot anchan madngey naw chirinaw no nobyo. Komwan, maypataywaraw kasoyot ko. Ta an yaken, ki para isagāna dyirad tawotawo do kangayaw ni Kristo. 30 As dawa, sichangori, iya danaw maypaypasisita, as kan yaken, ki maypaypapos.”

§ 3:18 3:18 Mk. 16:16; Jn. 5:24 * 3:22 3:22 Siraw nanawhen ni Jesus namonbawtisar so tawotawo. Jn. 4:2

No Tawo a Yapo do Hanyit

³¹ No tawo a yapo do tanaya, ki nainlōbongan, ta gagāngay na. Dawa, nainlobōngan kapaychirin na, ta nawri lang chapatak na. Ki no Tawo a Yapod Hanyit, ki iyaw katotorayan do tabo. ³² Ipaneknek naw naboya naw kan nadngey naw do hanyit. Ki aran komwan, akmay abo polos manganohed do inbahebahey na saya. ³³ Ki aran sino a manganohed do chirin na saw, paneknekan na oyod iyaw inchirin no Dyos. ³⁴ Ta iyaw tinoboyaya ni Āpo Dyos, ki chirinen naw oyod a chirin ni Āpo Dyos, as kan iyaw tinorohan no Dyos so tabo panakabalin no Ispirito na. ³⁵ Oyod a chadaw ni Āpo Dyos Anak naya, dawa, inpaitoray na dyaw no tabo. ³⁶ No aran sino a manganohed do Anak no Dyos, ki myan byay na abos pandan. Ki an sino a dya manganohed do Anak naya, abanchiw nya byay na, basbāli a nāw nanchi a dosdosāen no Dyos a abos pandan.

4

Si Jesus kan no Mabakesaw a Yapo do Samarya

¹ Do dawri, nadāmag dan Parisyowaw a arwāro kono tawotawo a nangay di Jesus a nagpabawtisar kan di Juan a Bawtista. ² Ki mismo aba si Jesus nangbabawtisar so tawotawo, an dya siraw nanawhen naw.

³ Dawa, do nakatonengaw syan Jesus so nya, komnaro do probinsya a Jodya, as kan naybidi do Galilya. ⁴ Ki do dawri, machita magkelsat si Jesus do probinsya a Samarya.

⁵ Dawa, nakarapit sa do Sikar, iyaw asaw a idi do Samarya do masngenaw do tana ni simna Jakob a inpatāwid na kaychowa di simna Jose a pōtot na.* ⁶ Myan daw bobon a inpakawot ni simna Jakob do kaychowa pa. Naydisna si Jesus do katalinaw no bobon, ta nahopag a nayam, as kan makalo dana mayegen araw.

⁷ Ki nahay abas dēkey, nawaraw asaw a mabakes a taga Samarya a mangay a mamoranom. Ki binatan Jesus dya a kāna, “Machinomak pa.” ⁸ Naychatanyi a nabidin daw si Jesus, ta nangay saw nanawhen naw a gomnātang so kanen da do sintro.

⁹ “On mo Āpo, ki asa kaya Jodyo. Maypāngo yaken pangdawan mo so inomen mo a asa akwa Samaritana?” kānan mabakesaw. Naklat, ta dadakay daban Jodyowaw machibibyang dyirad tawowaw a yapo do Samarya.

¹⁰ Ki tinbay ni Jesus a kāna, “An matonngan mo sawen an āngo sāgotaw no Dyos, as kan an chapatak mo sawen

* 4:5 4:5 Gen. 33:19; 48:21-22; Jos. 24:32

an sino ako a manahes dyimo so inomen, yaken ngataw panahsan mo so ranom, as kan itoroh ko dyimo ranom a manoroh so abos pandan a byay.”

¹¹ Ki inatbay no mabakesaw a kāna, “Mo Āpo, marahe-mayaw bobonaya kan abayaw pamoranom mo. Maypāngo kono kapanghap mos ranomaya a bata mwa manoroh so byay a abos pandan? ¹² Masirsirib kawri kan si kapoonan ta a si Jakob ah? On, ta iyaw nangipatawid dyamen so nya bobon a pakayapwan inomen da kan pōtot na saw kan siraw binyay na saw.”

¹³ Ki binatan Jesus dya a kāna, “No minom so ranom a yapo do bobonaya, ki mirwa dananchi a mawaw. ¹⁴ Ki no minom so ranom a itoroh ko, ki mawaw pabanchi a polos. Ta iyaw ranom a itoroh ko, ki mayparin anchi a akmay akbod do irahem na a dya mayachan kan manoroh dya so byay na abos pandan.”

¹⁵ Ki binata no mabakesaw dya a kāna, “Aysa mo Āpo! Itoroh mo pa dyaken nawri a ranom tan dya ko na mawaw kan dya ko na pirmi a mangay dya mamoranom.”

¹⁶ Ki binatan Jesus dya a kāna, “Yangay mwa manma tawagan kabahay mwaw as kapaybidi mo dya.”

¹⁷ “Wā! Abaw kabahay ko,” inatbay no mabakesaw.

“Na, oyod,” tinbay ni Jesus. “Abaw kabahay mo. ¹⁸ Ki naypadima ka pabawri a nachikabahay, as kan iyaw mahakayaw a myan do bahay mos changori, ki taywaran kabahay mo? Dawa, oyod binata mwaya dyaken a abaw kabahay mo.”

¹⁹ Ki tinbay no mabakesaw a kāna, “Āpo, madlaw kwaya imo, ki asa ka a propīta. Ari paw iyahes ko dyimo. ²⁰ Iyaw nyaya tokon pinagdaydayāwan dad Āpo Dyos no kapoonan namen saw. Ki āngo ta inyo a Jodyo, ki batahen nyo a do Jerosalem lang pagdaydayāwan di Āpo Dyos?”

²¹ Ki tinbay ni Jesus a kāna, “Anohdan mo nyaya a ibahey ko dyimo. Īto danaw ōras a dya do tokonaya mana do Jerosalem pagdaydayāwan do Dyos Ama. ²² Ki inyo a taga Samarya, chapatak nyo abayaw daydayāwen nyo. Amnan yamen, chapatak namen iyaw daydayāwen namen, ta yapo dyamen a Jodyo† kaisalakānan. ²³ Ki aran akma saw, ĩto danaw ōras kan narapit dana a iyaw Ispirito no Dyos a mangipakatoneng so oyod a maynamot dya, ki payparinen naranaw tawo a magdaydayaw do irahem no kapangtokto da. On, dayāwen danchiw Dyos a maynamot lang do panakabalin no Ispirito na, ta nawriw chakey no Dyos a

† 4:22 4:22 Sal. 147:19-20; Isa. 2:3; Amos 3:2; Roma 3:1; 9:3-5

kaidāyaw da sya no tawotawo. ²⁴ Si Āpo Dyos, ki Ispirito ngamin, as kan siraw oyod a magdaydāyaw dya, ki machita a magdaydāyaw sa a maitōnos do oyod a inpakatoneng no Ispirito na.”

²⁵ Ki binata dya no mabakesaw a kāna, “On, chapatak kwa mangay anchiw Mesias a mayngaran so Kristo. Ki anchan mangay, iyanchiw mangipaawat a tabo dyaten so nya saya.”

²⁶ Ki inatbay ni Jesus a kāna, “Iyaw bata mwaya, ki yaken a machisarsarita dyimo sichangori.”

²⁷ Ki do dawri a ōras, nawara saw nanawhenaw ni Jesus do yanan daw. Rakoh nakapakasdāaw da do kapachisarsaritaw ni Jesus do asaw a mabakes. Ki inahes dabad mabakesaw an āngo machita na, kan inyahes dabad Jesus an āngo ta nachisarsarita dya.

²⁸ Sinpangan na, kinarwan mabakesaw poranom naw, as nakapaybidi nad sintro. Binata na dyirad tawotawo saw a kāna, ²⁹ “May kamo, ta yangay ta chiban nangibaheyaw dyaken so tabo a kaparin ko. Malabit a iya ngataw Kristwaw a Mangisalākan.”

³⁰ Ki do dawri, nagrobwat sad sintro, as nakangay dad yananaw ni Jesus.

³¹ Do nakakaro danaw no mabakesaw do yananaw ni Jesus, inahwahok dan nanawhenaw si Jesus a kon da, “Mo Maistro, koman ka na.”

³² Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Ariw kanen ko a dyi nyo a chapatak.”

³³ Do dawri, naysin-iiyahes saw nanawhen na saw a kon da, “Sino paro nanoroh so kanen na?”

³⁴ Initbay ni Jesus dyira a kāna, “No kanen ko, ki iyaw kapangtongpal kos chakeyaw no nanoboyaw dyaken kan kapatayoka kos inpatarabāko naya dyaken. ³⁵ No masanyib a panyinyirin nyo ki, ‘Apat paya kabohan sakbay no kapagranyi.’ Chiban nyo pa saw tawotawo saya a mangay dya. Maipariho saw nya dyirad naynoy saya a dāwa, kan maparin dana sa ranyen. ³⁶ As dawa, mangay kamo a magranyi sichangori, kan torohan nanchinyo no Dyos so gon-gona nyo. Ta siraw tawotawo a maranyi nyo a mapanganohed dyaken, rawaten danchiw byay da a abos pandan. An komwan, mayengay sanchi a maragsakan naymohaw so chirin no Dyos kan nagranyiyaw so tawotawo. ³⁷ Oyod panyinyirin nyowaw a kāna, ‘Asaw maymoha as matarek magranyi.’ ³⁸ On, toboyen koynyo a magranyi so dyi nyo a minohan. Ta matarek saw naymoha, ki ināpit nyo naylilidyatan daw,” binatan Jesus.

³⁹ Ki do dawri a araw, āro saw Samaritano do Sikar a idi iyaw nanganohed di Jesus a maynamot do inpaneknekaw no mabakesaw a, “Inbahey na dyaken tabo a kaparin ko.”

⁴⁰ Dawa, do nakawara daw do yanan da Jesus, chindaw da a omyan pa dyira. Ki nakey si Jesus, kan minyan pa dyira so dadwa karaw.

⁴¹ Ki āro pa saw nanganohed di Jesus a maynamot do nakadngey daw so innanawo na dyira. ⁴² Ki binata dan tawotawo saw do mabakesaw a kon da, “On, manganohed kami naya, ki maynamot pabad inpadāmag mwaw, ki maynamot ta yamen dana mismo nakadngey sya. Chapatak namen dana a iya a oyod Mangisalākanaw so tawotawo do lōbongaya.”

Pyahen ni Jesus Iyaw Anak no Asa Magtoray

⁴³ Katayokan dadwa karaw, komnaro sa Jesus do Samarya, as nakangay darana do Galilya no probinsya ni Jesus. ⁴⁴ On, nangay si Jesus daw a maynamot ta chapatak na a mapadayāwan abaw asa propīta do mismo na idi, as kan iya mismo nangpaneknek so maynamot do dawri.

⁴⁵ Do nakawara daw da Jesus do Galilya, rinawat dan tawotawowaw si Jesus a maynamot ta naboya da tabo makaskasdāaw saw a pinariparin na do nakangay daw no tawotawowaw a nachipista do Jerosalem so Pista no Nakahabasaw no Anghil.

⁴⁶ Do dawri, naybidi sa Jesus do Kana do Galilya a napagbalbaliwan Jesus so ranom a pinayparin na palek. Ki myan do dawriw asa opisyal no gobyirno a maganyit so anak a mahakay do idi a Kapernaom. ⁴⁷ Do nakadngey naw a naybidis Jesus do Galilya a yapo do Jodya, yangay na chinichwas. Ki do nakadongso naw sya, nachikakaāsi di Jesus a mangay do Kapernaom tan pyahen naw anak naw, ta makey dana madiman.

⁴⁸ Ki binata ni Jesus dya a kāna, “Namna! Inyo a tawotawo, anohdan nyo paro yaken an abo maboya nyo a milagro?”

⁴⁹ Ki binata no opisyalaw a kāna, “Āpo, chāsi mo pa yaken. Mangay ka pa, ta makey danaw a madiman anak kwaw.”

⁵⁰ Sinpangan na, binatan Jesus dya, “Mayam ka na, ta napyā danaw anak mwaw.”

Ki nanganohed opisyalaw do inbaheyaw ni Jesus, kan nanyeng a komnaro a naybidi do bahay na.

⁵¹ Ki do somaronwaw a araw do kayan na paw do rarahan,[‡] pinachibayat da dya no adīpen na saw dāmag

[‡] 4:51 4:51 No kabawa no Kana kan Kapernaom, ki makalo 32 kakilometro.

a napyá danaw anak naw. ⁵² Sinpangan na, inahes no opisyalaw an āngo a ōras nakapya na. Ki binata da dya a kon da, “Do kaala onaw kakoyab iyaw kabaw no kapagbara na.”

⁵³ Ki nanakem no āmangaw no adekeyaw a nawri a ōras nakaibaheyaw syan Jesus a, “Napyá danaw anak mwaw.” As dawa, nanganohed kan sira tabo pamilya naw.

⁵⁴ Nyayaw chadadwa no makaskasdāaw a pagilasinan a pinarin Jesus do kayan naw do Galilya a yapo do Jodya.

5

Pyahen ni Jesus Iyaw Asa Mahakay

¹ Do nakapaypahabas no araw, nangay si Jesus do Jerosalem a nachipista do pista daw no Jodyo. ² Do dawri, do Jerosalem, myan asa linaw a masngen do yananaw no Rowangan Karniro. Ki nyaya linaw, pinangaranan das Betesda do chirin Jodyo. As do payis naw, myan daw dadima a pachisirongan. ³ Siraw nya dadima pachisirongan, ki yanan āro saw a maganyit a tawotawo. Myan sa daw bolding, logpi, kan siraw paralitiko saw. [Panayahen da kono daw kakiboraw no ranomaw, ⁴ ta batahen da a myan kono anghil a maypipisa mangay a mangkibor so ranomaw. Ki no makapanma kono a tomakbong do katayokaw no kakibor naw, ki iyaw mapyan do aran āngo a ganyit na.]*

⁵ Ki myan daw asa mahakay a maganyit, kan tatdo a poho dana kan wawaho a katawen a nāw na a maganyit. ⁶ Ki do nakaboyaw sya ni Jesus a myan a maypoktad do dawri, napatakan na a nahay dana naganyit nawri a mahakay, ki inyahes ni Jesus dya, “Chakey moriw mapyan?”

⁷ Tinbay no maganyitaw a kāna, “Āpo, abaw kasidong ko a mapangay dyaken do linawaya an makibor ranomaya. Naypipira dana padāsen ko tomakbong, ki ranan ko a maypasngen, ki panman da yaken.”

⁸ Ki binata ni Jesus dya, “Maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kayam mo na.”

⁹ Ki nanyeng a napyan mahakayaw. Inhap naw apin naw, as nakayam na. Pinarin Jesus nyaya do Araw a Kapaynaynahah dan Jodyo. ¹⁰ Do nakaboya daw syan magtotorayaw no Jodyo, binata da do mahakayaw a napyan, “Ngayan mo? Āngo paykatkat mos apin? Alla, baywan naw no linteg komwan do Araw a Kapaynaynahah!”

* 5:4 5:4 No myan do irahem no komwan, ki naitolas aba do kārwan a manyoskripto a Griego.

¹¹ Ki initbay no napyanaw a kāna, “Naon ngamin, ata, nawryaw binatan tawowaw a napapya dyaken a katkaten ko apin kwaya, as kayam ko na.”

¹² Sinpangan na, inyahes da dya a kon da, “Sino nawri a tawo a nakabata dyimo so akma syaw a katkaten mo apin mo, as kayam mo?”

¹³ Ki chapatak aban mahakayaw an sino napapyaw sya, ta āro saw tawotawo a naychipeh do dawri a linaw, as kan nasipsipolan nabaw kinwanan Jesus.

¹⁴ Nahay abas dēkey, nadongso ni Jesus do Timplowaw iyaw no napyanaw. Binata na dya, “Chiban mo ah, ta napyan ka naya. Pirwahan mo pabanchiw maygatos, ta āngonchan mangamangay dananchiw maparin dyimo.”

¹⁵ Katayokan nawri, nayam mahakayaw a nangay dyirad totorayen daw no Jodyo, as nakaibahey na sya dyira a si Jesus sawen tawowaw a napapya sya.

¹⁶ As dawa, nyaw paynamotan na a indadanes dan totorayen daw no Jodyo si Jesus, ta nakasoli sad nakapangparya naw so maganyit do Araw a Kapaynaynahah.

¹⁷ Ki binatan Jesus dyirad Jodyowaw a kāna, “Si Āmang ko, ki nāw na mamarin so maganay do aran āngo a araw, kan machita tahatahan ko.”

¹⁸ Maynamot do dawri, mangamangay danaw kakey da mangdiman sya, ta tinongpal nabaw dadakay daw no Jodyo do Arawaw a Kapaynaynahah, as kan maynamot ta inpariho naw inawan na do Dyos do kaibahey na sya a iyaw Dyos, ki Āmang na.

No Toray no Anak no Dyos

¹⁹ Binatan Jesus dyirad Jodyo saw a kāna, “No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Abaw maparin Anak do kaynayanawan na, ta nawriw parinen naw maboaya naw a parinen Āmang na. Ta no parinen Āmang na, nawriw parinen na.

²⁰ Ta oyod a chadaw ni Āmang Anak na, kan ipaboaya na tabo pariparinen na do Anak na. On, sidongan na pa a mangipaboaya dyinyo so mangamangay pa saw a milagro kan nyaya kapangparya na tan masdaāwan kamo. ²¹ Ta akmas parinen Āmang a mangpagōngar so nadiman saw kan torohan na sas byay, komwan Anak a torohan na sas byay daw chakey naw a torohan. ²² As si Āmang abaw mangokom so tawotawo, ta intalek narana do Anak naw panakabalin a mangokom so tabo. ²³ Tan komwan, tabo a tawotawo, dayāwen daw Anak a akmas kadāyaw daw si Āmang na. Iyaw dyaw a mangpadāyaw do Anak naya, ki padayāwan naba si Āmang na a nanoboy dya,” binata ni Jesus.

²⁴ Tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Nya ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a mangadngey so chirin kwaya, as kan manganohed di Āmang ko a nanoboy dyaken, ki myan byay na abos pandan. Maikeddeng pabanchi a madōsa, ta monot pabad rarahanaw a pakadimanan an dyi dana do rarahanaw a pakabyayan a abos pandan.

²⁵ “Nya ibahey ko dyinyo, ki oyod. Īto danaw ōras kan narapit dana a siraw tawotawo a naibidang a nadiman dana, ki madngey danchiw chirin no Anak no Dyos. As siranchiw mangadngeyaw a manganohed, ki mabyay sanchi. ²⁶ Akmas Āmang a pakayapwan byay, komwan nakapayparin na dyaken a Anak na a manoroh so byay. ²⁷ Intoroh na pa dyaken ni Āmang kalintegan a mangokom a maynamot ta yaken Tawowaw a Yapod Hanyit.†

²⁸ “Masdaaw kamo abad dyaya. Ta myan anchiw ōras a siraw tabo a nadiman, ki madngey danchiw chirin ko, ²⁹ as kan magōngar sanchi a mohtot a yapo do pagtatanman da. On, magōngar sanchi a mabyay a abos pandan namarinaw so maganay. As magōngar sanchi a maikeddeng a madōsa a abos pandan namarinaw so marahet.” Nyaw binata ni Jesus.

Siraw Mangpaneknek so Maynamot di Jesus

³⁰ Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Abaw maparin ko a maychatanyi, ta mangokom akwaba, an dya iyaw nadngey kwaw a inbahey dyaken ni Āmang. No kapangokom ko, ki malinteg, ta chalakam kwabaw chakey ko, an dya iyaw chakeyaw no Dyos a nanoboy dyaken.

³¹ “An yaken mangpaneknek so inawan ko, makaano-anohed aba a oyod. ³² Ki myan pa si Āmang ko a mismo a mangipaneknek so maynamot dyaken, kan chapatak ko a iyaw ibahey na maynamot dyaken, ki oyod. ³³ Asa pa, nanoboy kamo na so nangay di Juan, ki aran si Juan, ki pinaneknekan naw oyod a maynamot dyaken. ³⁴ Ki aran komwan, machita kwabaw tawo a mangpaneknek so maynamot dyaken. Tod ko a ipanakem dyinyo maynamot do inbahebaheyaw ni Juan a maynamot dyaken tan manganohed kamo kan maisalākan kamo. ³⁵ Ta si Juan, ki akmay soho a nangsēdang, as kan do dēkey a chimpō, chinasoyot nyo innanawo naw a nangsēdang so aktokto nyo.

³⁶ “Ki myan pamaneknek a malawlawag pa kan pamaneknekaw ni Juan. Ta siraw pariparinen kwaya a inpaipatongpal ni Āmang ko, ki siraw mangipaneknek a

† 5:27 5:27 Dan. 7:13-14; Mt. 25:31-33; Mk. 8:38; Lk. 12:8-9

tinoboy na yaken, ³⁷ kan si Āmang a nanoboy dyaken, iyaw mismo a nangipaneknek so maynamot dyaken. Ki nadngey nyo abaw timek na, as kan polos a dyi nyo a naboyaw kadyos na, ³⁸ kan ari nyo pad rinawat minsāhi ni Āmang do aktokto nyo, ta inanohdan nyo abaya yaken a tinoboy na.

³⁹ “Oltimwayaw kagaget nyo a machinanawo so Masantwanaya a Tolas, ta nawryayaw sigoradwen nyo a pakachich-wasan nyos byay nyo a abos pandan. Ki taywaran dya iyaw Masantwanaya a Tolas mangipaneknek pa so maynamot dyaken? ⁴⁰ As aran akmaya syay, alit naya chakey nyo abaw manganohed dyaken tan torohan koynyos byay nyo a abos pandan.

⁴¹ “Chitahen kwaba padayāwan da yaken tawotawo. ⁴² Ki an maynamot dyinyo, ki chapapatak ko myanaw do aktokto nyo a aba polos kadaw nyos Dyos. ⁴³ Chako a nangay dya a pinakatoray ni Āmang ko a Dyos, ki rinawat nyo abaya yaken. Ki an myan matarek a mangay a mangipanpaneknek so bōkod na a toray, iyayaw rawaten nyo. Ay samna!

⁴⁴ “Maypāngo paro kapanganohed nyo dyaken an no moyboh a chitahen nyo, ki kadaydāyaw no kapayngay nyo a tawo dyinyo, as kan chalakam nyo abaw kapangahwahok yapo do moyboh a Dyos? ⁴⁵ Iktokto nyo aba a idarom koynyos do salapen ni Āmang ko. Ta no nangidarom dyinyo, ki iyaw intolasaw ni Moyses a bata nyo a pagtalkan nyo. ⁴⁶ An oyod a nanganohed kamo di Moyses, ki anohdan nyo pakono yaken, ta naytolas si Moyses so maynamot dyaken. ⁴⁷ Ki an dyi nyo a anohdan saw intolas naw, maypāngo kapanganohed nyod chirin kwaya?” Nyaw binata ni Jesos dyirad totorayen daw no Jodyo.

6

*No Kapakan ni Jesos Siras Dadima Ribo a Tawotawo
(Mt. 14:13-21; Mk. 6:30-44; Lk. 9:10-17)*

¹ Do nakapaypahabas no araw,* namtang sa Jesos do Minangaw a Galilya a pinangaranan das Minanga a Tiberyas. ² Minonot sa nanakey dyaw reprep saw a tawotawo maynamot ta naboya daw makaskasdāaw saw a pinarin na do nakapapya naw siras naychagaganyit saw.

³ Sinpangan na, do nakapakaraya daranaw da Jesos kan siraw nanawhen na saw, somnonget sa do asaw a paytokonan, as nakapaychadisdisna da daw.

* **6:1** 6:1 Sakbay no nyaya, ki myan si Jesos do Jerosalem. Sinpangan na, do nakapaypahabasaw no kadwan saw a bohan, ki naybidi do probinsya naw a Galilya, as kan do dawri danaw nakapamtang na do minangaya.

⁴ Do dawri a chimpo, masngen danaw pista daw no Jodyo a Pistan Nakahasaw no Anghilaw no Dyos.

⁵ Do dawri a paytokonan, inwaras ni Jesus kapanyideb na, ki naboya na saw reprepaw a tawotawo a manakenakey a maypaypasngen dya. Binata na di Pilipi a kāna, “Dino paro panggatangan ta tan myan kanen dan tawotawo saya?” ⁶ Ki do dawri, chapatak dana sigod ni Jesus pariparinen na, ki inyahes naw nyaya di Pilipi a pangsintiran na sya an āngo atbay na.

⁷ Ki inithbay ni Pilipi dya a kāna, “Ay, aran papira pa rībo panggātang ta, manawob aba aran taydedekeyen ta.”

⁸ Ki binatan Andres a asa dyirad nanawhenaw ni Jesus a kakteh ni Simon Pedro a kāna, ⁹ “Aryaw asa barito a naybahon so dadima lang a dedekey a tināpay kan dadwa dedekey a among, ki manawobori a kanen dan āro saya tawo? Polos!”

¹⁰ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Anchi kamo! Paydisnahan nyo pa sa.” Do dawri a yanan, ki marahawa kan maganay katamtamkanaw. Dawa, pinaydisna da sa tabo tawotawowaw. No bidang no mahahakay lang, ki makalo a dadima ribo.

¹¹ Sinpangan na, inhap ni Jesus tināpayaw, as naka-pagyāman na di Āpo Dyos. Inpaibōnong na dyirad nanawhen na saw do tawotawo saw a naychadisdisna. Komwan pinarin na do amongaw, as kan komninan saw tawotawo a manda do nakabsoy da tabo.

¹² Do nakabsoy daranaw no tabo tawotawo saw, binatan Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “Konokonen nyo saw panda daya tan dya sāyang.”

¹³ Dawa, inhap daw panda a dyi da napatawos no tawotawo saw. Ki nakakpeh sas asa poho kan dadwa kaalat a yapo do nakchikchidaw a dadima a tināpay.

¹⁴ Do nakaboya daw no tawotawo saw so milagrwaw a pinarin Jesus, binatabata da a kon da, “Syrto a iya danaw nyayaw intolasaw ni Moyses do kaychowa pa a mangay a Propīta do lōbongaya.”†

¹⁵ Ki do nakadlawaw sya ni Jesus a chakey da piliten a payparinen a āri,‡ naypaypasonget pa a maychatanyi.

No Kayam ni Jesus do Hapot no Ranom

(Mt. 14:22-33; Mk. 6:45-52)

¹⁶ Ki do kapaysarisari naranaw, minosok saw nanawhenaw ni Jesus do minangaw. ¹⁷ Do nakawara daw, lomnogan sa do abangaw, as nakapamtang da a

† 6:14 6:14 Deot. 18:15-18 ‡ 6:15 6:15 Jn. 1:49; 18:36-37

nangay do Kapernaom. ⁸ Nahep dana do dawri, ki ari pa abo si Jesus dyira.

¹⁸ Ki do nakapakabawa daranaw so dēkey, somniknan dana maykeykelsang, ta mayit danaw salawsawaw. ¹⁹ Nakateng dana sa ngata so dadima mana anem a kakilomitro do nakaboya daw si Jesus a maypasngen dyira a mayam do hapotaw no ranom. Oltimo a nakamo da do dawri.

²⁰ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Mamo kamwaba, ta yakenaw si Jesus.”

²¹ Do nakadngey daw sya, nasoyot sa a napasakay si Jesus do logan daw. Ki do dawri, nabebel sa a nakarapit do kwanan daw.

No Kakadyaw Dan Tawotawowaw si Jesus

²² Do somaronwaw a araw, siraw tawotawowaw a nabidin do kabtangaw no minanga, pinanapanaya das Jesus. Nanakem da a asa lang abang a nakapondo daw do kamahepaw, as kan chapatak da a nachirayay abas Jesus a nachilogan dyirad nanawhen naw, ta sira lang komnaro. ²³ Sinpangan na, nawara saw kadwanaw a abang a yapo do idyaw a Tiberyas. Nakaraya sa do masngenaw do kinanan daw no āro saw a tawotawo so tināpay do katayokaw no kapagyāman Jesus di Āpo Dyos. ²⁴ Ki do nakadlaw daw a abo danas Jesus kan nanawhen na saw do dawri a yanan, nachabang sa a nangay a nangkadyaw dyira do Kapernaom.

No Pangarig a Maynamot do Tināpay

²⁵ Ki do nakaboya daw si Jesus no tawotawowaw do kabtangaw no minangaw do idi a Kapernaom, binata da dya a kon da, “Mo Maestro, kāngo nakangay mo dya?”

²⁶ Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Nawriw kadyawan nyowaya dyaken maynamot aba ta naboya nyo makaskasdāaw saw a pagilasinan, an dya iyaw nakapakan kwaw dyinyo so tināpay kan nabsoy kamo. ²⁷ Mariribokan kamo aba maynamot do chabyay nyo a marārayaw do tanaya, basbāli a kadyawen nyo chabyay nyo a dya marārayaw a manoroh so byay nyo a abos pandan. Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki manoroh ako dyinyo so nya chabyay nyo, ta inpaboya danaw ni Āpo Dyos a Āmang ko a nahwahok dana a maynamot dyaken.”

²⁸ Ki inyahes da dya a kon da, “Āngo paro maganay a parinen namen tan tongpalen namen chakey ni Āpo Dyos?”

²⁹ Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “No chakey no Dyos, ki iyaw no kapanganohed nyo dyaken a tinoboy na.”

³⁰ Ki pinirwa darana inyahes a kon da, “Na, an komwan, āngo makaskasdāaw a pagilasinan a ipaboya mo dyamen tan anohdan namen imo? On, āngo paw parinen mo? ³¹ Ta aran si Moyses do kaychowa paw do let-ang, ki pinakan na saw kapoonan namenaw so māna. Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Tinorohan na sa so chabyay da a yapo do hanyit.” ³²”

³² Ki do dawri, initbay ni Jesus dyira a kāna, “No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Si Moyses abaw nanoroh dyinyo so chabyay a yapo do hanyit, an dya si Āmang ko a Dyos. On, iya paw manoroh dyinyo sichangori so oyod a chabyay nyo a yapo do hanyit. ³³ Ta iyaw oyod a chabyay a itoroh no Dyos, ki iyaw yapo do hanyit a manoroh so byay a abos pandan dyirad tabo tawotawo.”

³⁴ Ki binata da dya a kon da, “Āpo, kanāyon mo pa itoroh dyamen nawri a chabyay.”

³⁵ Ki tinbay san Jesus a kāna, “Yaken chabyayaw a manoroh so abos pandan a byay.† Aran sino a tawo a mangay dyaken a manganohed, mapteng pabanchi, as kan mawaw pabanchi a polos.”

³⁶ “Ki akmas inbahey ko naw dyinyo a aran maboya nyo yaken, alit na dyi kamo a manganohed. ³⁷ Aran sino a italek ni Āmang dyaken, ki mangay sanchi dyaken, as kan aran sino a mangay dyaken, ki boyawen ko abanchi a polos. ³⁸ Ta gominchin akwaba a yapo do hanyit tan mangay ako a mamarin so chakey ko, an dya iyaw chakeyaw ni Āmang a nanoboy dyaken. ³⁹ Iyaw nyaw chakeyaya no nanoboyaw dyaken, ki iyaw kaaywan ko siras tabo tawotawo saya a intalek na dyaken tan dya mabo aran asa, basbāli a pagōngaren ko sanchi do kapanawdyan araw. ⁴⁰ Ta no chakey ni Āmang ko, ki no tabo a mangbigbig dyaken a yaken Anak na kan manganohed dyaken, ki myan anchiw byay da abos pandan, as kan yaken a mismo, ki pagōngaren ko sanchi do kapanawdyan araw.” Nyaw binata ni Jesus dyira.

⁴¹ Do dawri, dinomodomo das Jesus no Jodyowaw a maynamot do nakaibahey naw sya a iya danaw chabyay a yapo do hanyit. ⁴² Binatabata da a kon da, “Iyabawri si Jesus a baro ni Jose? Chapatak tabawri sa āmang kan ānang na? Na, an komwan, āngo ta ibahey na a iya, ki yapo do hanyit?”

⁴³ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Omhes kamo pa mado-
modomo! ⁴⁴ Abaw makangay dyaken tan manganohed, an dya pasngenen Āmang ko a nanoboy dyaken, as kan

* **6:31** 6:31 Eks. 16:4 † **6:35** 6:35 Jn. 6:51; 8:12; 10:7, 9, 11, 14; 11:25; 14:6; 15:1, 5

pagōngaren konchi do kapanawdyan araw. ⁴⁵ Ta myan naitolas do tolas daw no propīta saw a kāna, ‘Tabo no tawotawo, ki nanawhen sanchi no Dyos.’[‡] Siraw tabo a mangadngey kan machinanawo so chakey ni Āmang ko, ki mangay sanchi dyaken. ⁴⁶ Ki chakey naba batahen a myan danaw nakaboya si Āmang. Ta iyaw yapo do mismo a yanan no Dyos, iya lang nakaboya si Āmang. ⁴⁷ No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Iyaw tawowaw a manganohed dyaken, ki myan dyaw byay a abos pandan. ⁴⁸ Yaken chabyayaw a manoroh so abos pandan a byay. ⁴⁹ Oyod a siraw kapoonan nyo saw, kinan daw māna a naychaheeday do let-ang, ki alit na nadiman sa tabo. ⁵⁰ Ki iyaw nya chabyay a ibahey ko dyinyo sichangori, ki iyaw oyod a chabyay a yapo do hanyit. Siraw koman so nya kanen, ki polos sanchya dya madiman. ⁵¹ Yaken nawri a sibibyay a chabyay a yapo do hanyit. Aran sino a koman so nyaya kanen, ki myan byay na abos pandan. Iyaw kanenaya bata ko, ki iyaw inawan ko a itoroh ko tan mabyay sa tabo tawotawo.” Nyaw binata ni Jesus.

⁵² Ki maynamot do dyaya a chinirin ni Jesus, minirwa dana komnohat kapagsosogal dan Jodyo saw, kan binatabata da a kon da, “Maypāngo paro kaitoroh no nyaya tawo so inawan na a kanen ta?”

⁵³ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. An dyi nyo a kanen inawan ko a Tawo a Yapod Hanyit, as kan an dyi nyo a inomen raya ko, ki aba polos dyinyo byay a abos pandan. ⁵⁴ Ta no koman so inawan ko kan minom so raya ko, ki myan anchiw byay na abos pandan, as kan pagōngaren konchi do kapanawdyan araw. ⁵⁵ Ta no inawan ko iyaw oyod a kanen, as no raya ko iyaw oyod a inomen. ⁵⁶ Ta no koman so inawan ko kan minom so raya ko, ki nāw na dyaken, as nāw ko dya. ⁵⁷ Maybibyay ako a maynamot di Āmang ko a nanoboy dyaken, ta iyaw pakayapwan byay. Komwan anchiw koman so inawan ko, ta mabyay anchi a maynamot dyaken. ⁵⁸ Yaken iyaw nya oyod a chabyay a yapo do hanyit. Kapariho kwabaw no māna a kinan dan kapoonan nyo saw, ta nadiman dana sa. Ki no koman so nyaya a kanen a itoroh ko, ki mabyay anchi a abos pandan.”

⁵⁹ Inanawo saw nyaya ni Jesus dyirad Jodyowaw do sinagoga daw do idyaw a Kapernaom.

No Kaipodno ni Pedro so Kadyosaw ni Jesus

⁶⁰ Do dawri, do nakadngey dan nachirayarayayaw di Jesus so chirin naw dyira, binatabata dan kārwanaw dyira a kon

da, "Samna! Taywara sayaw nya inanawo na! Sino paro makey a monot so komwan?"

⁶¹ Ki aran abo nangibahey dya, chinapatak ni Jesus nya dinomodomo da. As dawa, inbahey na dyira a kāna, "Nyawriw mapakachichad dyinyo a dyi nyo a onotan dyaken? ⁶² An komwan, āngo paro mabata nyo an maboya nyonchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit do kapaybidi kwaw do sigodaw a yanan ko do hanyit? ⁶³ No manoroh so byay, ki no Ispirito no Dyos, ta aba polos panakabalin no tawo a manoroh so byay. Iyaw inchirin kwaya dyinyo, ki iyaw mangipakatoneng dyinyo so Ispiritwaya no Dyos a manoroh so byay a abos pandan. ⁶⁴ Ki aran komwanaya, ki myan saya dyinyo dya manganohed." Ta sigod a chinapatak ni Jesus do kasiknan na paw an sino saw dya manganohed kan sinonchiw manglipotaw sya. ⁶⁵ Binata pa ni Jesus a kāna, "Nyaw paynamotan ko a nangibahey dyinyo a abaw makapanganohed dyaken, an dya pasngenen Āmang ko."

⁶⁶ Nakayapo do dawri, āro dyirad minonotaw di Jesus naybidi, kan tinongtong da pabaw minonot dya.

⁶⁷ As dawa, inyahes ni Jesus dyirad asa poho saw kan dadwa nanawhen na a kāna, "Aran inyo? Machisyay kamo nawri dyaken ah?"

⁶⁸ Ki tominbay si Simon Pedro a kāna, "Mo Āpo, sino paw matarek a kwanan namen an myan dyimo chirin a manoroh so byay a abos pandan? ⁶⁹ An yamen, manganohed kami dyimo kan masigorādo namen a imo iyaw Masantwanaw a tinoboy no Dyos."

⁷⁰ Ki tominbay danas Jesus dyira a kāna, "Yaken namidi dyinyo a asa poho kan dadwa. Ki aran komwan, alit na myan asa dyinyo a akmas pangtoktwan Satanas!"

⁷¹ No chakey na batahen ni Jesus dya, ki si Jodas a pōtot ni Simon Iskariote. Iyaw nyaw asa dyirad asa poho saw kan dadwa a nanawhen na a manglipot anchi sya.

7

Siraw Mahahakay Saw a Kakakteh ni Jesus

¹ Katayoka no nya, minidibidi si Jesus do probinsya a Galilya. Chinakey nabaw kominwan do Jodya, ta siraw totorayen daw no Jodyo saw daw, ki panapanayahen da a dimanen.

² Ki do kasngen danaw no pista dan Jodyo a Pistan Kapaychabengbengbeng,* ³ binata dan mahahakayaw a kakakteh ni Jesus dya a kon da, "Komaro ka pakono dya,

* **7:2** 7:2 Nya pista, ki pakanaknakman dan Israelita saw so nakasdep daw do Kanaan a yapo do let-ang. Leb. 23:33-36; Deot. 16:13-15

as kan may kad probinsya a Jodya tan siraw mononotaya dyimo, ki maboya daw makaskasdāaw saya a pariparinen mo. ⁴ Ta iyaw tawo a chakey na magdināmag, machita ipaboya naw makaskasdāaw saw a parinen na do tabo tawotawo. Aysa! An nāw mo do asa yanan, maypāngo a mapatakan tawotawo pariparinen mo?" ⁵ Binata daw komwan ta aran sira a mismo a kakakteh ni Jesus, ki manganohed saba dya.

⁶ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, "On, mangay kamo an inyo, ta makangay kamo do aran āngo a ōras a chakey nyo. Ki an yaken, ari pad marapit kosto a ōras ko a mangtongpal so plāno no Dyos. ⁷ No tawotawo saya do lōbongaya, ipsok dabaynyo. Ki an yaken, ipsok da yaken, ta pirmi ko a ipaneknek dyira a marahet kaparin daw. ⁸ On, manma kamo na a machipista. Makey akwaba machangay dyinyo sichangori, ta ari pad narapit ōrasaw a inkeddeng no Dyos."

⁹ Nakatayokaw ni Jesus a nakabata so nyaya, nabidin pad probinsyaw a Galilya.

No Kapachipista ni Jesus do Pista no Kapaychabengbeng

¹⁰ Do nakakaro daranaw no kakakteh na saw a nangay a nachipista, sililimed a miniras si Jesus dyira.

¹¹ Ki do dawri, chinichichwas das Jesus no totorayen daw no Jodyo do pagpistaan daw, ki nadongso daba. Binata dad katakatayisa dyira, "Dino paro yanan no nawri a tawo?"

¹² Ki siraw kārwan daw no tawotawo a nachipista daw, ki madomodomo sa, as kan matatarek paysin-aarasaāsan da a maynamot di Jesus. Binata dan kadwan saw a maganay katatawo na. Ki binata dan kadwan saw a kon da, "Pi! Taywaran dyi na al-allilāwen saw tawotawo?" ¹³ Ki aran komwan a paysin-aarasaasan da, inpadlaw dabad kārwan tawotawo, ta chamo da saw totorayen daw no Jodyo.

¹⁴ Ki do araw danaw a panghonghobokan no pista, nangay si Jesus a nangnanawo so tawotawo do Timplo. ¹⁵ Ki siraw totorayen daw no Jodyo, ki nasdaaw sa. Binatabata da a kon da, "Dino paro nanghapan no nya tawo so chapatak na saya a polos a dya nagad-adal?"†

¹⁶ Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, "No inanawo kwaya, ki yapo aba do bōkod ko a pangtoktwan, an dya yapo do Dyos a nanoboy dyaken. ¹⁷ Iyaw tawo a monot do chakey no Dyos,

† 7:15 7:15 No kapakaāwat dan totorayen saw no Jodyowaw, ki abaw matarek a pakayapwan sīrib, an dya yapo do iskwila da. Dawa, an dya magadal asa tawo dyira, tod na kono a pakbokboden chirin na do dangoy na. Ki tinbay sa ni Jesus a si Āpo Dyos a mismo pakayapwan tabo sīrib na. Jn. 5:30; 7:16; 8:28; 12:49; 14:10, 24

ki chapatak naw inanawo kwaya an yapo do Dyos mana yapo do bōkod ko a toray. ¹⁸ Iyaw tawowaw a maychirin a yapo do bōkod na a sīrib, ki maychichwas so bōkod na pakaidāyawan. Ki iyaw maychichwas so kaidāyaw no nanoboyaw dya, ki maychirin so maynana oyod kan aba polos bayataw na. ¹⁹ Intoroh abawri dyinyo ni Moyses iyaw linteg? Ki abaya polos aran asa mangtongpal dyinyo. An anohdan nyo nawri a linteg, āngo ta chakey nyo yaken a dimanen.”

²⁰ Ki initybay dan tawotawo saw di Jesus a kon da, “Ay samna! Intorayan naya imo no marahet a ispirito! Sino kono mangranta a omdiman dyimo?”

²¹ Ki tinbay sa ni Jesus a kāna, “Pinapya ko asa tawo do Araw no Kapaynaynahah, ki chinasdaaw nyo a tabo. ²² Ki aran inyowaw, ki myan parinen nyo do Arawaya no Kapaynaynahah, ta myan bilin nyo a yapo do Moyses a maynamot do kapagkogit a tinawid na yapo do kapoonan nyo saw. On, ta an marapit chawawahwaw a araw no anak nyo a mayanak, ki kogiten nyo a aran nawri a araw, ki iyaw Arawaw no Kapaynaynahah. ²³ Changori, an nyaw parinen nyo do partis no inawan no adekey do Araw no Kapaynaynahah tan dya marārayaw Linteg ni Moyses, āngo ta isoli nyo yaken an mapapya kos tabo a inawan no tawo a maganyit do Araw no Kapaynaynahah? ²⁴ Tod kamo aba mangokom so kaparin tawotawo a maynamot lang do naboya nyo, an dya okomen nyo sa sigon do oyod?”

No Kaiyahahes Da so Nakayakayapwan ni Jesus

²⁵ Ki do dawri, inyaheyahe dan kadwan saw a tawotawo a myan do Jerosalem a kon da, “Samna! Iyabawriw nyaw chakey daw a dimanen? ²⁶ Ki chiban nyo pa! Tori danaya daw a maychirichirin do salapen no āro saya a tawotawo, as asyo daya matbay no totorayen ta saya so pangkontra da so ibahebahey naya. Namna! Mabigbig darana paro a iya danas Kristo a Mesias? ²⁷ Katen, ta chapatak ta nyaw no nakayapwan nyaya tawo. Ki anchan mangay si Kristo, abaw makapatak sya an dino pakayapwan na.”

²⁸ Tinongtong ni Jesus nangnanawo do Timplowaw do Jerosalem, kan kinalyak na a kāna, “Batahen nyo a chapatak nyo yaken, as kan chapatak nyo nakayapwan ko. Ki iyaw kaoyodan na, nangay akwaba dya lōbong do bōkod ko a toray, ta myan matarek a nanoboy dyaken, as kan iya, ki oyod. Ki an inyo, ki chapatak nyo aba iya. ²⁹ Amnan yaken, ki chapatak ko Dyos, ta yapo ako dya kan tinoboy na yaken.”

³⁰ Maynamot do dyaya a chinirin na, pinadas da a tiliwen. Ki abaw nakaparin sya, ta ari pad narapit no kostwaw a ōras a inkeddeng no Dyos.

³¹ Aran komwan, āro saw tawotawo a nanganohed dya, ta binatabata da a kon da, "Anchan mangay Kristo a Mesias, makaparin paro so arwāro kan nya saya makaskasdāaw a pariparinen no nyaya tawo? Ay engga!"

No Katoboy Das Mangtiliw di Jesus

³² Do dawri, nadngeyan dan Parisyo saw no inyar-arasāas daw no tawotawowaw a maynamot di Jesus. As dawa, nanoboy sa kan siraw matotohos saw a papādi so mangtiliw di Jesus a siraw magbanbantayaw so Timplowaw.

³³ Ki maynamot do dawri, binata ni Jesus a kāna, "Dēkey danaw kayan ko dyinyo, as kapaybidi ko nanchid nanoboyaw dyaken. ³⁴ Syirto a chichichwasen nyonchi yaken, ki machichwasan nyo pabanchi yaken, as kan makangay kamo pabanchi do dawri a yanan ko."

³⁵ Siraw totorayen da saw no Jodyo a myan do dawri, ki naysin-iiyahes sa a kon da, "Samna, dino paro ngayan naya a dyi tanchi a machichwasan? Mangayorid mabawa saya tanatana dan Dya-Jodyo a naychawpitan dan rārayay ta saw a Jodyo ah, tan mangnanawo dyirad Dya-Jodyo? ³⁶ Āngo chakey naya batahen a, 'Chichichwasen nyonchi yaken, ki machichwasan nyo pabanchi yaken, as kan makangay kamo pabanchi do dawri a yanan ko?'"

No Pangarig do Akbod a Nāw Na Moyog

³⁷ Do kapanawdyan danaw no araw no pista da, iyaw kangitingitenaw, naytēnek si Jesus do Timplowaw, as nakapakalyak na naychirin a kāna, "Iyaw tawo a mawaw, ki mangay pakono dyaken a minom. ³⁸ Ta naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, 'No manganohed dyaken, ki myan anchi dyaw manoroh so byay a maiyarig do ranom a nāw na tombod dya.' "‡ ³⁹ Ki no chakey na batahen Jesus do dya, ki iyaw no Ispiritwaw no Dyos a rawaten danchi no manganohed dya. Ta do dawri, iyaw Ispirito no Dyos, ki ari pad naitoroh dyira a maynamot ta ari pad naitan-ok si Jesus a maynamot do kadiman na kan kapaybidi na do hanyit.

No Kapagsosopyat Da a Maynamot di Jesus

‡ **7:38** 7:38 Sigon do dadakay dan Jodyo do dyaya a pista, ki mangay sa mamoranom do Linaw a Siloe, as kan idāton daw ranomaw a inhap da di Āpo Dyos a pakanaknakman das pinarinaw ni Moyses do kayan daw no kapoonan da saw do let-ang do kaychowa. Eks. 17:1-7; Isa. 12:3-6; 44:3; 55:1; 58:11; Esek. 47:1-12; Jn. 4:10

⁴⁰ Do dawri, myan saw kadwan a tawotawo daw a nakadngey so nya chinirin ni Jesus. Dawa, binata da a kon da, "Oyodaya nyaw Propitaw no Dyos a inkari na toboyen dyaten!"

⁴¹ Myan pa saw kadwan a nakabata sya a kon da, "Iya, ki si Kristo!"

Ki myan saw matarek a machikontra dyira a batahen da a kon da, "Namna enggaya! Aryoriw Kristo a yapo do Galilya? ⁴² Naitolas abawri do Masantwan a Tolas a yapo do kapotōtan Dabid si Kristo kan mayanak do Betlehem a idi ni Dabid?"

⁴³ Dawa, matatarek binatabata dan tawotawowaw maynamot di Jesus. ⁴⁴ Myan saw makey a mangtiliw dya, ki abaw nakaparin sya.

Siraw Totorayenaw no Jodyo a Dya Manganohed di Jesus

⁴⁵ Sinpangan na, do nakapaybidi daw no magbanbantayaw so Timplo, inyahes dan matotohos saw a papādi kan siraw Parisyowaw dyira a kon da, "Āngo ta tiniliw nyo aba?"

⁴⁶ "On, ata, maychiychirinaw so makaskasdāaw nawri a tawo, as kan ari pad abo nadngey namen a komwan," kon da.

⁴⁷ Ki inyahes dan Parisyowaw dyira a kon da, "Na! Aran inyori, ki napaychawaw naranawri nyo ah? ⁴⁸ Myan danawriw napatakan nyo a aran asa dyamen a pangolwen mana Parisyo a nanganohed dya? ⁴⁹ Sira lang nanganohed dyaw sinsinan saw a tawotawo, ta abaw chapatak dad linteg taw a yapo do Moyses. Ari dana sa do abay no Dyos."

⁵⁰ Ki myan dyiraw asa Parisyo a mayngaran so Nikodemo, iyaw nangayaw di Jesus do kachwaw. § Binata na dyirad rārayay na saw a kāna, ⁵¹ "Sigon do linteg ta, ki maipalōbosori dyaten mangeddeng so tawo a dyi ta pa nadngey kan napatakan oyod a kaparin na?"

⁵² Ki do dawri, magngarngaretngat sa tominbay dya a kon da, "Na, aran imori ah, ki taga Galilya ka? Chichwasen mo do Masantwan a Tolas tan mapatakan mo a polos a dya yapo do Galilyaw propīta no Dyos." ⁵³ Do dawri, somnabat sa katakatayisa do bahabahay da.*

8

Iyaw Mabakes a Nachikamalāla

¹ Do dawri, nangay si Jesus do Tokon a Olibo. ² Ki do kamabekasanaw, minhep si Jesus a naybidi do Timplo.

§ 7:50 7:50 Jn. 3:1-21 * 7:53 7:53-8:11 Siraw dāmo saw a manyoskripto, abo saw nya birsikolo.

Nangay sa dyaw āro saw a tawotawo, kan nasidisdin sa mindibon sya. Do dawri, naydisna si Jesus a nangnanawo dyira.

³ Ki do kadama naw a mangnanawo dyira, myan saw mamaistrowaw no Linteg ni Moyses kan siraw Parisyowaw a nangyangay dya so asa mabakes a natiliw da a madama machikamalāla. Pinatēnek dad salapenaw no āro saw a tawo. ⁴ As nakabata da sya di Jesus, “Maistro! Natiliwanaw nya mabakes a madama a machikamalāla. ⁵ Sigon do Lintegaw ni Moyses, siraw mababakes a mamarin so nya, ki machita magsidan sa so bato mandad kadiman da. Ki imom Maistro, āngo mabata mo?”

⁶ Ki binata daw nyaya a pangasdok das Jesus tan myan paynamotan da mangidarom sya.

Ki inatbay saba ni Jesus. Tod a nagrōkob kan pinaytolas naw kakamay nad tana. ⁷ Ki do kaipapati daw sya a iyahes dya, naytēnek si Jesus, as nakabata na sya dyira a kāna, “Sigi, an myan dyinyo abos gatos, iyaw manma mangagsid sya.”

⁸ Nakabata naw syaw, minirwa dana nagrōkob kan pinaytolas naranaw kakamay nad tana. ⁹ Ki do nakadngey daw so inbahey naw, in-īnot sa naychayayam a yapo do katotonngan da saw nandad ka si Jesus danan nabidin kan mabakesaw a maytēnek do salapen naw. ¹⁰ Naytēnek si Jesus, as nakabata na sya dya a kāna, “Dino nangayan dan mangokomaw dyimo?”

¹¹ “Nayam dana saw a tabo mo Āpo,” inatbay no mabakesaw.

“Aran yaken, okomen kwaba imo. Mayam ka na, ki tongtongen mo pabaw maygatos,” binata ni Jesus.

No Kapachipariho ni Jesus do Soho

¹² Do nakapirwa danaw ni Jesus a naychirin dyirad tawotawowaw, binata naw nyaya a pangārig a kāna, “Yaken soho a mangsēdang so pangtoktwan tawotawo do lōbongaya.* No monot dyaken, ki mayam pabanchid kasarisaryan, ta myan dana dyaw soho a manoroh so byay.”

¹³ Do dawri, binata dan Parisyowaw di Jesus a kon da, “Kaynaynawan mwayaw mangipaneknek so inawan mo. Maddi ah! Maypāngo a anohdan namen imo?”

¹⁴ Ki tinbay sa ni Jesus a kāna, “Aran paneknekan ko inawan ko, oyodāyaw ibahey kwaya, ta chapatak ko nakayapwan ko kan kwanan ko. Ki inyo, chapatak nyo aba polos nakayapwan ko kan dino kwanan ko. ¹⁵ As iyayaw kapangokom nyowaya, ki yapwaya do pangtoktwan

* 8:12 8:12 Jn. 1:4-5; 9:5; 12:46

tawotawo. Ki amnan yaken, mangokom akwaba aran sino. ¹⁶ Ki amnan mangokom ako, no kapangokom ko, ki malinteg maynamot ta maychatanyi akwaba, ta si Āmang a nanoboy dyaken iyaw rārayay ko. ¹⁷ Ta aran do linteg nyo, ki myan naitolas a an myan paneknekan dadwa as pariho inbahey daw, naibidang dana kosto nawri. ¹⁸ Komwan dyaken, ta dadwa kami a mangipaneknek: yaken as kan si Āmang ko a nanoboy dyaken, iyaw rārayay ko.”

¹⁹ Sinpangan na, binata dan Parisyowaw di Jesus a kon da, “Namna! Dino yanan āmang mo?”

Ki tominbay si Jesus dyira a kāna, “Chapatak nyo abaya yaken, as dawa, chapatak nyo abas Āmang ko. An chapatak nyo sawen yaken, ayket, chapatak nyos Āmang ko.”

²⁰ Inbahey ni Jesus nya do kapangnanawo naw do Timplo do masngenaw do paglimosan daw. Ki aba dyiraw mintiliw sya, ta ari na pad narapit kostwaw a ōras na a inkeddeng no Dyos.

No Kaibahey ni Jesus An Sino Iya kan Dino Nakayapwan Na

²¹ Pinirwa danan Jesus naychirin dyira a kāna, “Komaro akonchi dya, as kan chichichwasen nyonchi yaken, ki tod kamonchi a madiman a dya mapakawan do gatos nyo. On, polos a dyi kamo a makangay do kwanan ko.”

²² Do nakadngey daw sya, naysin-iiyahes saw totorayen daw no Jodyo a kon da, “Namna! Dimanen na ngataw inawan na ah? As dawa, batahen na a polos a dyi tanchi a makangay do kwanan na.”

²³ Ki tominbay si Jesus dyira a kāna, “Yapo kamo do tanaya. Ki an yaken, ki yapo ako do tohos do hanyit. Inyo, ki dyira naynyo no lōbongaya. Ki an yaken, ki engga. ²⁴ Nawriw inbaheyan kwaya sya dyinyo a madiman kamonchi a dya mapakawan do gatogatos nyo. Ta an dyi kamo a manganohed dyaken a yaken† danaw batabatahen kwaya dyinyo, ki sigorādohen ko a madiman kamonchi.”

²⁵ “Na, sino ka ta dawa?” inyahes da dya.

Ki tominbay si Jesus dyira a kāna, “Samna! Iyaw inbahey kwaw dyinyo, ki matarek aba do sīgodaw a inbahey ko. ²⁶ As an maynamot dyinyo, āro saw chakey ko a dilawen a okoman dyinyo. Ki no lang ibahey ko dyirad tawotawo saya, ki iyaw nadngey kwaw a yapo do nanoboyaw dyaken, ta no ibahey na, ki oyod.”

²⁷ Tabo dan nakadngeyaw so nya, polos a dyi da natonngan a si Āmang na a Dyos iyaw ibahebaheyaw ni

† 8:24 8:24 Mana “yaken, ki yaken.” Eks. 3:14; Jn. 8:58; 13:19; 18:4-6

Jesos. ²⁸ Dawa, binata ni Jesos dyira a kāna, “Anchan ibāyog nyonchi yaken do kros a Tawo a Yapod Hanyit, matonngan nyonchiw oyod a yaken binata kwaya. On, chapatak nyo nanchi a aba polos parinen ko a maynamot do bōkod ko a kapangtokto, basbāli a ibahebahey ko iyaw no innanawowaw dyaken Āmang ko. ²⁹ Ta iyaw nanoboyaw dyaken, ki nāw na myan dyaken. Sinyay naba yaken, ta nāw ko a parinen iyaw makahwahok dya.”

³⁰ Do dyaya inbahey ni Jesos, ki āro saw nanganohed dya.

No Kawayawaya Nanchi Dyinyo no Oyod

³¹ Do dawri, binata ni Jesos dyirad Jodyo saw a nanganohed dya a kāna, “An nāw nyo a onotan inanawo kwaya, inyo a oyod nanawhen ko. ³² Matonngan nyo nanchiw oyod a maynamot dyaken, as kan iyaw nya oyod, ki wayawayaan nanchinyo.”

³³ Ki tinbay da a kon da, “Namna! Kapotōtan naw yamen Abraham kan aryoriw nangadīpen dyamen? Maypāngo bata mwaya a mawayawayaan kaminchi?”

³⁴ Dawa, binata danan Jesos dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a maygaygatos, ki adīpen gatos. ³⁵ Ta no adīpen, ki machironrōnot abad pamilya, ki iyaw anakaw, nāw na do pamilya. ³⁶ Dawa, an yaken a Anak no Dyos mangwayawaya dyinyo do gatogatos nyo, ki mawayawayaan kamo a oyod. ³⁷ Chapatak ko a kapotōtan naynyo ni Abraham, ki chakey nyo yaken a dimanen maynamot do kaskeh nyowayas inanawo kwaya. ³⁸ Nawriw ibahey ko dyinyo inpaboyaw dyaken Āmang ko. Komwan dyinyo, ta tongpalen nyo nadngey nyowaw di āmang nyo.”

³⁹ “Namna! Si Abraham, āmang namen,” initbay dan Jodyowaw.

Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “An oyod sawen a inyo anak ni Abraham, iya pakono pinarin naw onotan nyo ah! ⁴⁰ Ki enggaya, ta pipyahen nyowayaw omdiman dyaken a aran ibahey kwayaw oyod a nadngey kwa yapo do Āmang ko a Dyos. An si Abraham, ki pinarin nabaw komwan. ⁴¹ Iyaw onotan nyowaya, ki iyaw oyod a āmang nyo.”

Ki nyeng da tinbay a kon da, “Bastardo kami aba! Abaw matarek a Āmang namen, an dya si Āpo Dyos.”

⁴² Sinpangan na, binata danan Jesos dyira a kāna, “An iyaw Dyos oyod a Āmang nyo, chadaw nyo pakono yaken ah, ta yaken, ki yapo ako dya. On, iyaw nakangay kwaya dya lōbong, ki maynamot aba do bōkod ko a toray, an dya iyaw nanoboy dyaken. ⁴³ Āngo ta dyi nyowaya maawātan ibahey kwaya? On, ata chaskeh nyo a rawaten

nadgney nyowaya a inanawo ko. ⁴⁴ Anak naya inyo ni āmang nyo a si Satanas, kan iyayaw onotan nyo chakey naw. Naon, nangdimdiman a yapo pa kaychowa a mandas changori. Aba polos kangwangotan nas oyod, ta aba polos dyaw oyod. An maybayataw, parinen naw kasisigod naw maynamot ta iya, ki mababayatawen kan iyaw no āpong dan tabo bayataw. ⁴⁵ Ki an yaken, maynamot do kaibahey kwayas oyod, ki nawryayaw paynamotan nyowaya dya panganohdan dyaken! ⁴⁶ Sino paro dyinyo makapaneknek a naygatos ako? Aba! Ki maynamot ta ibahey kwaya dyinyo no oyod, āngo ta dyi nyo yaken a anohdan? ⁴⁷ Siraw oyod a anak no Dyos, ki adngeyen daw chirin no Dyos. Ki inyowaya, ki machiāmang kamo abaya do Dyos, dawa, nyayaw dyi nyowaya pangadngeyan.” Nyaw binata ni Jesus.

Myan Dana si Jesus Kasakbayan ni Abraham

⁴⁸ Tominbay saw Jodyowaw di Jesus, “Oyod abawriw binata namenaw a asa ka taga Samarya‡ kan linoganan nayaymo no dimonyo?”

⁴⁹ Initbay ni Jesus a kāna, “Linoganan naba yaken dimonyo, basbāli a dayāwen kos Āmang ko. Ki inyo, abayaw dāyaw nyo dyaken do kapachimadēkey nyowaya dyaken. ⁵⁰ Aran komwan, chichwasen kwabaw mismo kwa dāyaw, ta si Āmang ko a Dyos akin rebbeng so nawri. On, as kan iyaw no mangokom dyinyo a abos dāyaw dyaken. ⁵¹ No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No manganohed so chirin kwaya, madiman abanchi.”

⁵² Ki do dawri, tominbay dana saw Jodyowaw a kon da, “Changori, mapaneknekan namen dana a oyod a linoganan imo no dimonyo! Nadiman si Abraham kan nadiman saw propitaw, ki batahen mo a no manganohed so chirin mo, ki polos a dyinchi a madiman. Maypāngo nawri? ⁵³ Mabilbileg kawri kan si simna āpong namen a si Abraham kan siraw propitaw a am-āmang dana saya nadiman ah? Sino ka ta dawa?”

⁵⁴ Tominbay danas Jesus a kāna, “An yaken mangidaydāyaw so mismo a inawan ko, abaw sinpaspangan na. Ki no mangidaydāyaw dyaken, ki si Āmang ko a bata nyo a Dyos nyo. ⁵⁵ Polos a dyi nyo a chapatak si Āpo Dyos. Ki an yaken, chapatak ko. An ibahey kō a dyi ko a chapatak, akma ko dyinyo a mabayataw. On, sigorādo a chapatak ko si Āpo Dyos, as kan anohdan ko chirin na. ⁵⁶ Chinasoyot ni simna āpong nyo a si Abraham kahāhaw naw sya a maboya

‡ 8:48 8:48 Siraw Jodyo, ki taywara inipsok da saw taga Samarya. Pinachimadēkeyan das Jesus do kaibahey daw sya a taga Samarya.

naw arawaw no kangay kwaya dya. On, do nakaboya naw sya, § ki nasoyot.”

⁵⁷ Inatbay daranan Jodyowaw a kon da, “Namna! Ari payad abo dadima poho a tawen mo! Maypāngo nakaboya mos simna Abraham?”

⁵⁸ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “No ibahey ko naya dyinyo, ki oyod. Sakbay a naiyanak si simna Abraham, myan ako na sīgod.”*

⁵⁹ Do dawri, nangamet saw Jodyowaw so bato tan agsidan da si Jesus. Ki domnitdit si Jesus dyira, as nakahbot nad Timplowaw.

9

No Kapapya ni Jesus so Naiyanakaw a Bolsek

¹ Ki naypisa do kadamaw ni Jesus a mayam, naboya naw asaw a mahakay a nakaiyanakanaw bolsek.

² Inyahes dan nanawhen naw dya a kon da, “Mo Maistro, sino pakayapwan komwanaya maiyanak a bolsek? Iyawri mana gatos dan inyapwan na saw?”

³ Tominbay si Jesus, “Abaw akin gatos dyira. Iyaw kabolsek naya, ki komwan tan maipaboyaw bileg no Dyos a mapapya. ⁴ An māraw pa, machita nāw ta parinen chakeyaw no nanoboyaw dyaken. An mahep dana, maka-paytarabāko ta paba.* ⁵ Ta do kayan ko paya do lōbongaya, yaken soho a mangsēdang so pangtoktwan tawotawo.”

⁶ Nakatayokaw ni Jesus a nakabata so nyaya, nanyipa do tana. Sinpangan na, pinasagel nad ahbekaw, as nakapapot na sya do mataw no bolsekaw. ⁷ Sinpangan na, binata na a kāna, “May ka mayramon do Linaw a Siloe.” No chakey na batahen Siloe, ki “natoboy.” Ki do dawri, nanyeng a nangay a nayramon bolsekaw. Do nakatayoka naranaw, ki nakaboya dana, as kan somnabat dana.

⁸ Do nakaboya daw syan kaaroba naw kan siraw tawowaw a pirmi a makaboyaboya sya a machilimlimos,

§ 8:56 8:56 “Sigon do kapakaāwat dan Jodyo saw, ki naboya ni Abraham iya do masakbayan do parmata naw a naitolas do Gen. 15:17-21. Mana, sigōro naboya na do nakaiyanakaw ni Isaak a pōtot na iyaw inkaryaw no Dyos dya.

Ta yapo do kapotōtan na, tongpalen anchiw tabo inkari no Dyos dya. * 8:58

8:58 Myan ako na sīgod mana yaken, ki yaken. Do kapakaāwat dan Jodyowaw, ki ngaran no Dyos nyaya. Eks. 3:14; Jn. 8:28; 13:19; 18:4-6. * 9:4 9:4 Myan

matarek a chakey na batahen dya. An chaskeh no asa tawo manganohed di Jesus, ki kayarig na a masari danaw aktokto na, as kan makapaytarabāko pabaw Ispirito Santo dya. Mana, an mabyay paw asa tawo, ki kayarig na māraw pa, as ito danaw kadiman na a kayarig no ahlep a dyi narana pakapaytarabakwan.

binatabata da a kon da, "Iyabawriw nyaw nāw naw a maydisna a machilimlimos do nakahabas?"

⁹ Ki myan saw nakabata a kon da, "Iya ngata!"

Ki myan saw kadwan a nakabata sya a kon da, "Iyabaya! Magkarōpa sa lang ngata."

Ki iyaw mahakayaw mismo a naychirin dyira a kāna, "Samna! Taywaran dya yaken?"

¹⁰ Ki inyahahe da dya a kon da, "Namna! Maypāngo a makaboya ka na?"

¹¹ Ki tinbay na a kāna, "Pinapotan naw no tawowaw a mayngaran so Jesus so hotaw mata kwaya, as nakabata na sya a may ako a mayramon do Linaw a Siloe. Dawa, nyeng ako a nangay, ki nawriw nakaboyan ko naya."

¹² "Changori, dino yanan na?" inyahas da dya.

"Katen," inithbay no napyanaw.

No Kapangyaheyahe Dan Parisyowaw do Napyanaw

¹³ Katayokaw no nya, inhap daw napyanaw, as nakaiyan-gay da sya dyirad Parisyowaw. ¹⁴ No arawaw a nakapan-gosar ni Jesus so hotaw a pinangpya nas bolsekaw, ki Araw no Kapaynaynahah. ¹⁵ Dawa, inosisa dan Parisyowaw an maypāngo nakapakaboya na.

Ki binata no mahakayaw dyira a kāna, "Pinapapotan naw so hotaw mata kwaya, as nakangay ko a nayramon. Sichangori, ki makaboya ko na."

¹⁶ Ki myan saw kadwan daw a Parisyo a nakabata sya a kon da, "Iyaw nangpapyo so nyaya tawo, ki yapo abad Āpo Dyos, ta tongpalen nabayaw lintegaw do Araw no Kapaynaynahah."

Ki siraw kadwanaw daw, ki inyahas da a kon da, "Naon! Ki an oyod a āros gatos, makaparin paros makaskasdāaw saya?"

Dawa, naycharwaw kapangtokto da a maynamot di Jesus.

¹⁷ Dawa, pinirwa darana a nanahsan mahakayaw a napyo a kon da, "Āngo mabata mod tawowaw, ta mismwaya imo napapyo na?"

Tominbay mahakayaw a napyan a kāna, "Iyaw, ki asaw a propita."

¹⁸ Ki inanohdan daban totorayenaw no Jodyowaw a iyaw makaboyaw, ki bolsek do nakarahan, as kan sinpangan na, napyan. Dawa, inpatawag da saw inyapwan naw.

¹⁹ Do nakawara daw, inyahas dan Parisyowaw dyira a kon da, "Iyawriw nyayaw anak nyowaw a binata nyo a naiyanak a bolsek? Na, an komwan, maypāngo a makaboya danas changori?"

²⁰ Tominbay saw inyapwan naw a kon da, “Iyaw a oyod anak namenaw kan oyodaw a nakaiyanakan naw bolsek. ²¹ Ki chapatak namen abaya an maypāngo a makaboya dana sichangori mana sino napakaboya sya. Iyahes nyo dya a mismo, ta adekey pabaya, kan chapatak narana istoryaen an maypāngo nakapakaboya na.”

²² Inbahey daw nyaya no inyapwan naw maynamot ta chamo da saw totorayenaw no Jodyo, kan chapatak da sīgod a mapakaro do sinagoga daw no makabata sya a si Jesus iyaw no Kristo. ²³ Dawa, nawriw binatan da syan inyapwan naw a kon da, “Adekey pabaya. Iyahes nyo dya.”

²⁴ Dawa, pinirwa daranan Parisyowaw a tinawagan tawowaw a napyā, as nakabata da sya dya a kon da, “Padayāwan mo si Āpo Dyos do kapagkari mo a ibahey mo oyod do salapen na!† Ta iyaw no nangpapyaw dyimo, ki chapatak namen a āros gatos.”

²⁵ “Ay samna! Chapatak kwaba an iya, ki āros gatos mana engga. Ta no lang chapatak ko, ki iyaw dyi kwaw a pakaboyan, ki sichangori makaboya ko na!” kāna no mahakayaw.

²⁶ Ki inyahes dan totorayenaw no Jodyo dya a kon da, “Na, āngo pinarin na dyimo ta dawa? Ibahey mo dyamen an maypāngo nakapakaboya mwaya?”

²⁷ Ki tinbay no napyanaw a kāna, “Namna! Inbahey ko naya dyinyo, ki alit naya dyi kamo a manganohed aran nadngey nyo naya. Āngo ta chakey nyo a pirwahan ko na a ibahey? Chakey nyoriw mayparin a nanawhen na?”

²⁸ Ki do dawri inoyaw da no totorayenaw no Jodyo, as nakabata da sya a kon da, “Imo nanawhen na! Amnan yamen, ki nanawhen na yamen Moyses! ²⁹ Ta chapatak namen a nachisarsarita si Āpo Dyos di Moyses. Ki maynamot do tawowaya napapya dyimo, aryoriw chapatak namen aran nakayapwan na lang?”

³⁰ Ki iyaw napyanaw, binata na dyira a kāna, “Aysa! Makaskasdāawayaw nya! Chapatak nyo abayaw nakayapwan na, ki iyayaw napakaboya dyaken. ³¹ Masigorādo a chapatak ta a adngeyen aba ni Āpo Dyos kapangdakdaw no tawotawo saw a maygaygatos, an dya siraw magdaydāyawaw dya kan mamarinaw so chakey na. ³² Mandas changori, ari pad abo nakadngey so komwan a mapakaboya so tawo a nakaiyanakan naw kinabolsek. ³³ An dya yapo do Dyos nyaya a tawo, ki maparin naba polos komwan.”

† 9:24 9:24 Mana “Masisita a dayāwen mo si Āpo Dyos, as kan si Jesus aba, ta chapatak namen a āro gatos na.”

³⁴ Ki do dawri, ki tinbay dan Jodyowaw a kon da, “Naiyanak ka kan nayparakoh ka a āros gatos! Sichangori, yamenoriw nanawhen mo ah?” Do dawri, pinahbot da do salapen daw.

Siraw Oyod a Bolsek

³⁵ Ki do nakadngeyaw ni Jesus so nakapahbot daw sya, yangay na chinichwas. Ki do nakadongso naw sya, binata na dya a kāna, “Manganohed kawri do Tawowaw a Yapod Hanyit?”

³⁶ Ki tominbay mahakayaw a kāna, “Imom Āpo, ibahey mo pa dyaken an sino nawri tan anohdan ko iya.”

³⁷ Binata dya ni Jesus a kāna, “Naboya mo na, ta iyaw myanaya a machisarsarita dyimo sichangori.”

³⁸ “Mo Āpo, anohdan koymo,” tinbay no mahakayaw, as nakapaydogod na do salapenaw ni Jesus a nagdāyaw dya.

³⁹ Sinpangan na, kinalyak ni Jesus a kāna, “Nawriw paynamotan na a nangay ako do lōbongaya tan paytarken ko saw makapatak kan siraw dya makapatak so Dyos. Siraw dya makapatak so Dyos, ki kayarig daw bolsek, ki ara, ta pakarohen konchiw kabolsek daw. Ki siraw bata daw a chapatak daw Dyos, ki ipaboya konchi a nāw da pa bolsek.”

⁴⁰ Do dawri, myan sa daw kadwan a Parisyo a nakadngey so chirin naya. Dawa, binata da dya a kon da, “Namna, aran yamen, ki bolsek kamyori?”

⁴¹ Ki tinbay sa ni Jesus a kāna, “An bolsek kamo, abaw pakagatosan nyo. Ki maynamot do kaibahey nyowaya sya a makaboya kamo, syimpri nāw na myan gatos nyo.”

10

No Maganay a Mangaywan so Karniro

¹ Tinongtong ni Jesus naychirin, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No tawo a dya somdep do rowanganaw no koral no karniro as komayat do matarek a ayaman, iya, ki manakanakaw kan tolisan.* ² Ki iyaw mangay-aywanaw so karniro, somdep do rowanganaw, ³ as kan iyaw pasdepen no para bantayaw. Do kadngey dan karniro na saw so kapanawag naw, ki nanyeng sa mangay dya. Tawagan na sanchi a katakatayisa do ngarangan da, as kaihtot narana sira a yangay a pagaraben. ⁴ An maihtot narana sa tabo dyira naw, iya danaw soro da, as kasarono da syan karniro na saw, ta chapapatak daw timek naw. ⁵ Onotan daba polos

* **10:1** 10:1 Do kapakaāwat dan Jodyo, ki kayarig daw karniro no Dyos a inpaaywan no Dyos dyirad papādi saw.

matarek a manawag sira, basbāli a mayyayo sa, ta mailasin dabaw timek no matarek.”

⁶ Nyaw pangārig a inchirin ni Jesus dyira, ki naawātan daba polos chakey na batahen.

Si Jesus, ki Maganay a Mangaywan Siras Manganohed

⁷ As dawa, pinirwa danan Jesus naychirin dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Yaken rowangan[†] a asdepan dan karniro. ⁸ As siraw nanmanma kan yaken a sin-aaywan so karniro, ki manakanakaw sa kan tolisan sa. Ki maganay, ta inanohdan da saban karniro ko saya.

⁹ “On, yaken rowangan. Aran sino a somdep dyaken, ki maisalākan. Ta iya, ki akmas karnirwaw a napalobōsan a somdep mana mohtot a manta so pagaraban na a abwa polos kamwamwan na. ¹⁰ Ki iyaw no manakanakawaw, ki aba polos panggep na, an dya mangay a manakanakaw, mangdiman, as kan mangrārayaw. Ki an yaken, mangay ako a manoroh dyirad tawotawo saw a karniro ko so byay da a abos pandan kan abwa polos so pagkorāngan.

¹¹ “Yaken maganay a magay-aywan so karniro. Sisasagāna ako a mangisalākan siras karniro ko a aran pakadimanan ko. ¹² No dya oyod a akin dyira siras karnirwaw a tod a machitangtangdan a omchidehideb sira, ki anchan maboaya na a maypasngen lobwaw a maranggas, ki tod a mayyayo, ta dyira na sabaw karnirwaw. On, inonolay na sa a rārayawen kan paychawpiten no lobwaw. ¹³ No paynamotan na mayyayo no machitangtangdanaw, ki machitangtangdan lang. Ibidang na saba a mapateg dya.

¹⁴ “Yaken maganay a magay-aywan so karniro. On, yaken kan siraw karniro ko, ki maysinchachapatak kami a ¹⁵ akmas kapaysinchapatak namen kan Āmang ko. Sisasagāna ako a mangisalākan siras karniro ko a aran pakadimanan ko. ¹⁶ Ki myan pa saw tawotawo ko a mayarig do karniro ko saya a abo pa dya koral. Machita ko sa pawnoten tan machirāman sa dyirad dya saya kan tan aran sira, ki madngey danchiw timek ko. Tan komwan, asa dana sanchi a bonggoy kan asa dananchiw mangaywan dyira.

¹⁷ “Taywara chadaw yaken ni Āmang ko maynamot ta itoroh ko byay ko a madiman tan mirwa konchya mabyay. ¹⁸ Ki masigorādo a abaw makadiman dyaken, an dya yaken mismo akin plāno sya. Myan toray ko an anchan āngo kadiman ko kan kapirwa kwa mabyay, as kan nyaya, ki inbilin no Dyos dyaken.” Nyaw binata ni Jesus.

[†] **10:7** 10:7 Jn. 6:35; 8:12; 10:7, 9, 11, 14; 11:25; 14:6; 15:1, 5

¹⁹ Ki do dawri, tominbod a minirwaw nakapaychakarwan pangtoktwan dan Jodyowaw maynamot dyira dya saya chirin ni Jesus. ²⁰ Āro dyiraw nakabata sya a kon da, “Linoganan no dimonyo! Āngo ta adngeyen taw magattitaya?”

²¹ Ki siraw kadwanaw dyira, ki binatabata da a kon da, “Iyaw tawowaw a linoganan dimonyo, ki makapaychirin abas akma syay. Maypāngo kaitoroh no dimonyos kapakaboyan bolsek a tawo?”

No Kaipsok Dan Jodyowaw di Jesus

²² Do chimpo no ammyan, do kayanaw no Pista no Nakapakadalos no Timplo do Jerosalem, ²³ nayam si Jesus do pachisirosiरण saw do Timplowaw do yananaw no mayngaran so Portiko ni Solomon. ²⁴ Do dawri a kayam na, dinibon dan kadwanaw a Jodyo as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Nāw mori yamen a panglahlahben siras ibahey mwaya? Samna, anchan āngo kaibahey mo sya dyamen a malawag an oyod a imos Kristo mana engga?”

²⁵ Ki tinbay sa ni Jesus a kāna, “Inbahey ko naya dyinyo, ki alit naya a dyi nyo a anohdan. No makaskasdāaw saw a pinarin ko a maynamot do toray a intoroh dyaken ni Āmang ko, siraw mangpaneknek a maynamot dyaken. ²⁶ Ki syimpri manganohed kamo aba, ta mayarig kamo do karniro saw a dyi kwa dyira. ²⁷ Siraw karniro kwaw, adngeyen daw timek kwaya. Chapatak ko sa, kan onotan da yaken. ²⁸ Itoroh ko dyiraw abos pandan a byay da, as polos sanchya dya machisyay do Dyos, kan abanchiw makasodib dyira dyaken. ²⁹ Ta si Āmang ko a katotorayan kan kabibilēgan, ki intalek na sa dyaken. An komwan, abanchya polos makaparin a mangsodib dyirad aywan Āmang ko. ³⁰ No kaoyodan na, ki yaken kan si Āmang ko, ki māsa kami.” Nyaw binata ni Jesus.

³¹ Ki do dawri a chinirin Jesus, pinirwa daranan Jodyowaw nangamet so bato a pangagsid da sya.

³² Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Namarin ako so āro a maganay a makaskasdāaw a maynamot do panakabalin a intoroh ni Āmang ko dyaken, kan naboya nyo sa. Ki āngo dyirad dyaw panghapan nyo a mangagsid dyaken?”

³³ “Agsidan namen abaymo maynamot do maganay saya pinarin mo, an dya iyaw kapaychirin mwayas marahet a machikontra do Dyos. Tawo ka lang, ki pinayparin mwayaw inawan mo a machipariho do Dyos!” inibay dan Jodyo saw.

³⁴ Ki tinbay sa ni Jesus a kāna, “Naitolas abawri do linteg nyo a inbahey no Dyos a kāna, ‘Batahen ko a inyo, ki

dyos kamo.'‡ 35 No nyaya a inpaitolas ni Āpo Dyos do Masantwanaw a Tolas, ki sigorādo a dya matādyan mana dya maponas. Ki an komwan binata no Dyos a dyos saw nakaitorohan naw no nya chirin na, 36 āngo ta pagatosen nyo yaken a maychirin so marahet a machikontra do Dyos an batahen ko a, 'Yaken Anak na' a aran yaken a oyod pinidi§ kan tinoboy no Dyos a mangay do lōbongaya? 37 Sichangori, an dyi ko sa parinen chakeyaw ni Āmang ko, ki syimpri, anohdan nyo aba yaken. 38 Ki maynamot ta parinen ko sa, aran dyi nyo a anohdan yaken, anohdan nyo pakono pariparinen ko saya tan matonngan nyo kan maawātan nyo a si Āmang, ki myan dyaken kan myan ako di Āmang."

39 Ki maynamot do nyaya a inchirin ni Jesus, pinirwa darana pinadas a tiliwen si Jesus, ki naditdit narana sa.

40 Ki do nakakaro naw dyira, naybidi si Jesus do kabtangaw no oksongaw a Jordan do namonbawtisanaw ni Juan do nakarahan, as dawri danaw niyanan na. 41 Ki āro dana saw tawo a nangay dya, as binatabata da a kon da, "Si Juanaw, ki abaw namarin na a makaskasdāaw a pagilasīnan, ki siraya tabo inbahey naw maynamot do dya tawo, ki oyodaya."

42 Do dawri a yanan, āro saw tawotawo a nanganohed di Jesus.

11

No Nakadiman ni Lasaro

1 Do Betanya a idi da Maria kan Marta, naganyit kakteh daw a mahakay a mayngaran so Lasaro.

2 Iyaw nya Maria a kakteh ni Lasaro, ki iyaw napadwaw so bangbanglo do kokodaw ni Āpo Jesus, as nakaponas na syan boboh na.*

3 Maynamot ta naganyit si Lasaro a kakteh da Maria kan Marta, ki nanoboy sa so nangay a nangipadāmag di Jesus so komwan, "Āpo, iyaw sīt mwaw a chadaw mo, ki maganyitaw."

4 Ki do nakadngeyaw sya ni Jesus, binata na a kāna, "Chadīman nabaw nawri a ganyit na. Maparin saw nya tan maidāyaw no Dyos, kan nawriw pakaidayāwan ko a Anak na."

‡ 10:34 10:34 Sal. 82:6 § 10:36 10:36 No chakey na batahen "pinidi" do chirin Griego, ki "pinasanto" mana "indidikar." Jn. 17:17, 19. Binata ni Jesus nyaya, ta madamaw Pistan Nakapakadalos no Timplo do Jerosalem. * 11:2 11:2 Jn. 12:3

⁵ Siraw nya makakakteh a sa Maria, Marta, kan Lasaro, ki oyod a chinadaw san Jesus. ⁶ Ki aran komwan, do nakadngey naw a maganyit si Lasaro, alit na minyan pad yanan naw so dadwa pa karaw. ⁷ Katayoka no nawri, binata na dyirad nanawhen naw a kāna, “Maybidi ta pa do probinsya a Jodya.”

⁸ Ki inatbay da a kon da, “Ki Maistro, ari payad nabawan kakey daw a mangagsid dyimo so bato daw. Changori, chakey moriw maybidi daw?”

⁹ Tinbay ni Jesus a kāna, “Asa poho abawri kan dadwa kaoras an māraw? No tawo a mayam an māraw, madodog aba, ta maboya na a maynamot do soho a mangsēdang do lōbongaya.† ¹⁰ Ki an mahep kayam na, madodog, ta abaw soho na.”

¹¹ Katayoka no nawri a inbahey na, tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, “Yangay ko pa yokayen si Lasaro a sit ta, ta ari a makaycheh.”

¹² Ki tinbay dan nanawhen naw a kon da, “Namna mo Āpo, maganay nawri an ari a makaycheh, ta mapya anchi.”

¹³ Ki no chakey na batahen ni Jesus, ki nadiman dana si Lasaro. Ki no naawātan dan nanawhen naw, ki oyod a ari a makaycheh.

¹⁴ As dawa, malawag a inbahey ni Jesus dyira a kāna, “Nadiman dana si Lasaro. ¹⁵ Aran komwan, maynamot dyinyo, masoyot ako a abwako daw do nakadiman naw tan maypangay kapanganohed nyo dyaken. Ngay, may tad yanan na.”

¹⁶ Ki si Tomas a mayngaran so “Singin,” ki binata na dyirad rārayay na saw a nanawhen a kāna, “Ngay, aran yaten, ki may ta na, ta aran mairāman ta madiman di Maistro!”

No Kapirwa Mabyay ni Lasaro

¹⁷ Do nakawara daw da Jesus do Betanya, nadāmag da a apat dana karaw a naitanem si Lasaro. ¹⁸ No kabawa no Betanya yapo do Jerosalem, ki myan ngataw tatdo lang a kakilometro. ¹⁹ Āro saw Jodyo a yapo do Jerosalem a nangay do yanan daw da Maria kan Marta tan ahwahoken da sa maynamot do nakadimanaw no kakteh daw a mahakay.

²⁰ Do nakadngeyaw syan Marta a īto si Jesus, yangay na binayat, ki nabidin si Maria do bahay daw.

²¹ Binata ni Marta a kāna, “Mo Āpo, an myan ka sawen dya, nadiman abaw kakteh namenaw. ²² Ki aran komwan,

† **11:9** 11:9 Myan paw chakey na batahen dya a si Jesus soho, as kan madodog saba an myan pa si Jesus dyira. Jn. 8:12; 9:5

chapatak ko a aran sichangori, ipaparin dyimo ni Āpo Dyos aran āngo a iyahes mo dya.”

²³ Ki binata ni Jesus dya a kāna, “Mirwa mabyay kakteh mwaw.”

²⁴ Tominbay si Marta di Jesus a kāna, “Chapatak ko a mirwanchya mabyay anchan pagōngaren Dyos saw tawotawo do kapanawdyan a araw.”

²⁵ Ki inbahey ni Jesus dya, “Yaken mangyangay so kapagōngar no tawotawo a nadiman, kan yaken manoroh so abos pandan a byay. No tawo a manganohed dyaken aran madiman, ki mirwanchi a mabyay. ²⁶ As aran sino a maybibyay a manganohed dyaken, ki polos a dya madiman do abos pandan a kadiman. Manganohed kawri dya?”

²⁷ “On, mo Āpo,” initbay ni Marta, “Anohdan ko a imo si Kristo a Anak no Dyos a iyaw Mesias a nanayahen namen a mangay do lōbongaya.”

No Kapaychahoho ni Jesus

²⁸ Nakatayoka na a nakabata so nyaya, naybidi si Marta do bahay da, as nakatawag na si Maria a kakteh na so sililimed. Inbahey na dya a kāna, “Aryaw si Maistro dya, kan ipatawag naw imo.”

²⁹ Do nakadngey syay ni Maria, nanyeng a naytēnek, as nakapakalyalisto na nangbayat si Jesus. ³⁰ Ki do dawri, ari pa sa Jesus a dya nakarapit do baryowaw no Betanya, ta myan pa sa do nangbayatanaw dyira ni Marta. ³¹ As siraw Jodyowaw a nangay do bahay da Marta kan Maria a omahwahok sira, minonot sa di Maria do nakaboya daw sya a nakalyalisto a komnaro do bahay, ta no myan do aktokto da, ki mangay a tomanyis do aschīp a tanemaw ni Lasaro.

³² Sinpangan na, do nakapakarapitaw ni Maria di Jesus, naydogod do salapenaw ni Jesus, as nakabata na sya dya a kāna, “Mo Āpo, an myan ka sawen dya, nadiman abaw kakteh namenaw.”

³³ Do nakaboyaw ni Jesus sa Maria kan siraw Jodyo saw a minonot dya a nāw da tomanyitanyis, ki oltimo a nasalid pōso na kan taywara a nariribokan aktokto na.

³⁴ “Dino nangitaneman nyo sya?” inahes na dyira.

“Mangay ka mo Āpo. Yangay ta chiban,” kon da.

³⁵ Ki sinpangan na,, naychahoho si Jesus.

³⁶ Ki binata dan kadwanaw a Jodyo a kon da, “Chiban nyo kaoyod nas kadaw sya ah!”

³⁷ Ki kadwan dyiraw naysin-iiyahes a kon da, “Iyabawriw nyaw napakaboyaw so bolsekaw? Āngo ta dyi na pinenpen nakadiman ni Lasaro?”

No Kapagōngar ni Lasaro

³⁸ Iyaw tanemaw ni Lasaro, ki aschip a nanban so rakkoh a bato. Ki do kapaypasngenaw ni Jesus do dawri a tanem a aschip, minirwa a nasalid pōso na. ³⁹ Sinpangan na, inbilen na dyira a kāna, “Pakarohen nyo nawri a bato.”

Ki tominbay si Marta a iyaw kaktehaw no nadimanaw a kāna, “Namna, Āpo, ari dana mangot sichangori, ta apat danaya karaw na naitanem.”

⁴⁰ Ki tinbay ni Jesus a kāna, “Nawayakan mo nawriw inbahey kwaw a an manganohed ka dyaken, maboya monchiw makaskasdāaw a panakabalin no Dyos?”

⁴¹ Dawa, binadede daw batwaw. Do dawri, tomnangay si Jesus do hanyit, as nakabata na sya a kāna, “Mo Āmang, rakah kapagyāman ko dyimo, ta nadngey mo na yaken.

⁴² On, chapatak ko a pirmi mo yaken a adngeyen, ki kalyaken ko a batahen nyaya a maynamot dyirad tawotawo saya dya tan anohdan da a oyod a tinoboy mo yaken.”

⁴³ Nakatayoka naw a nakabata so nyaya, kinalyak na a tinawagan nadimanaw a kāna, “Mo Lasaro! Mohtot ka daw!”

⁴⁴ Nyeng a nayam a minohtot nadimanaw a myan pa sibebedbed so tanoro kan kokod, kan myan paw panyo a nachibedbed do rōpa naw.

Ki binata ni Jesus dyirad myan saw daw a kāna, “Wasaken nyo bedbed na saw tan libri dana mayam.”

No Kapagtotōlag Da a Omdiman si Jesus

(Mt. 26:1-5; Mk. 14:1-2; Lk. 22:1-2)

⁴⁵ Ki do dawri a naparin, siraw kārwanaw a Jodyo a nachangay di Maria, naboya daw pinarinaw ni Jesus. Dawa, āro dyiraw nanganohed dya. ⁴⁶ Ki siraw kadwan dyirad Jodyo saw, ki yay da inbahey dyirad Parisyowaw iyaw pinarinaw ni Jesus. ⁴⁷ Dawa, nanawag saw matotohos saw a papādi kan siraw Parisyo saw so miting no konsiho da a Sanhedrin. Binata dad katakatayisa dyira a kon da, “Āngo paro parinen ta sichangori? Chiban nyo kārwayan makaskasdāaw a pagilasinan a pariparinen no nawri a tawo. ⁴⁸ Aysa! An inonolay ta, manganohed sa dya tabo tawotawo saya. An komwan, ayket, siraw magtotorayaw a taga Roma, yangay danchi a rārayawen Timplowaya, as kan aran nasyon taya!”

⁴⁹ Ki do dawri, binata ni Kaypas a katotohosan a pādi do dawri a tawen a kāna, “Pi! Abaya polos chapatak nyo! ⁵⁰ Maawātan nyo abawri a maganaganay a madiman asa tawo a maynamot do tabo tawotawo kan karārayaw no intirwaya nasyon ta?” ⁵¹ Ki iyaw binatang ni Kaypas, ki yapo aba do bōkod na aktokto. Ki maynamot ta iyaw

katotohosan a pādi do dawri a tawen, inpapadto no Dyos a madiman si Jesus tan mabyay saw tawotawo a Jodyo. ⁵² Ki sirabaw Jodyowaw lang, an dya siraw tabo a anak no Dyos do aran dino a yanan da. Tan komwan, māsa dana sa a tabo do asa lang a pamilya.

⁵³ Nakayapo do dawri a nakapagtotōlag da, insiknan daw maychichwas an maypāngo kadiman da si Jesus. ⁵⁴ As dawa, nachisagel paba sa Jesus dyirad kārwan saw a Jodyo do Jodya. Komnaro sa Jesus kan nanawhen na saw do dawri as nangay sa a minyan do idi a Epraim a masngen do letang.

⁵⁵ Do dawri, makalo danaw pista dan Jodyo a Pistan Nakahabasaw no Anghil. Āro saw yapo do barbaryo, ki somnonget sa do Jerosalem tan tongpalen daw dadakay daw a kapakadalos sakbay no pista. ⁵⁶ Do nakapakarapit daw no tawotawo do Jerosalem, ki chinichichwas das Jesus, as kan do nakapaychipeh daw do yananaw no Timplo, naysin-iiyahes sa a kon da, “Āngo mabata nyo? Mangay paro a machipista si Jesus mana engga?”

⁵⁷ Ki siraw matotohos saw a papādi kan siraw Parisyo saw, inbilin da dyirad tawotawo saw a kon da, “An sino dyinyo makapatak an dino yanan Jesus, yangay nyo a ipadāmag dyamen tan matiliw namen.”

12

No Kapado ni Maria so Bangbanglo do Kokod ni Jesus (Mt. 26:6-13; Mk. 14:3-9)

¹ Anem dana karaw, as kapista dana no Pista no Nakahabas no Anghil. Nangay sa Jesus do idi a Betanya do bahay ni Lasaro a pinagōngar na.

² Do dawri, nangisagāna sas kanen da a pangrispitar das Jesus. Si Marta iyaw asa somnidong a nangidasar as si Lasaro, nachihanghang da Jesus.

³ Sinpangan na, nanghap si Maria so godwa no litro no kagaganayanaw a bangbanglo a taywara mangīna, as nakapado na sya do kokodaw ni Jesus, as nakaponas na syas boboh naw. Do dawri, ki nagwaras do bahayaw banglo na.

⁴ Ki do nakaboyaw so nya ni Jodas Iskariote a asa dyirad nanawhen naw a manglipot anchi di Jesus, binata na, ⁵ “Sāyang! Rebbeng na pakono a nailako nyaya bangbanglo so tatdo a gasot a dinaryo, as kaitoroh no kwartaw dyirad mapobri saya tawo!” ⁶ Ki inbahey naw nya maynamot aba ta myan kadaw na dyirad mapobri saw a tawo, an dya maynamot ta iya, ki asa manakanakaw. Iya paw mangigpet

so kwarta da, kan naywam a manghanghap so kadwan saw a kwarta a para do bōkod na a osaren.

⁷ Ki binata ni Jesus dya a kāna, “Inolay mo kan machisadasadag kaba dya. No parinen na do dyaya bangbanglo, ki isagāna naw inawan ko a maitanem. ⁸ Ta siraw mapobryaw, pirmi sa dyinyo. Ki an yaken, manyid dana ōras kayan ko dyinyo.”

No Kaplāno Da a Mangdiman si Lasaro

⁹ Ki do nakadngey dan reprep saw a Jodyo a myan si Jesus do Betanya, nangay sa. Tod saba nangay a omchideb di Jesus, ta asa pa, chakey da pa chiban si Lasaro a pinagōngar na.

¹⁰ Dawa, nawriw nanghapan na nagtotōlag saw matotohos saw a papādi a irāman da dimanen si Lasaro. ¹¹ Ta maynamot dya, āro saw tawotawo a Jodyo nachisyay dyira as si Jesus danaw inanohdan da.

*No Kaidāyaw Da si Jesus do Kasdep Naw do Jerosalem
(Mt. 21:1-11; Mk. 11:1-11; Lk. 19:28-40)*

¹² Do somaronwaw a araw, no reprep saw a tawotawo a machipista, ki nadngey da a īto dana si Jesus a naypasngen dana do Jerosalem. ¹³ Do dawri, nanghap sas palatang no palma, kan minohbot sa do syodadaw a nangay a ombayat sya. Inngengengey da a kon da, “Madaydāyaw kan maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaya ni Āpo Dyos a pinakainawan na! Bindisyonan pakono no Dyos nya Āri no Israel!”

¹⁴ Ki do dawri, somnakay si Jesus do orbonaw no asno a inpapahap na tan matongpal danaw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

¹⁵ “Mamo kamo aba, inyo a tawotawo do Jerosalem,

ta īto iyaw kangay no Āri nyowaya

a nakasakay do orbon asno.”*

¹⁶ Ki siraw nanawhenaw ni Jesus, naawātan daba an āngo mapariparin do dawri. Ki do katayoka danaw no nakapagōngar ni Jesus kan kaitan-ok naw do nakapaybidi naw do hanyit, nanakem dan nanawhen naw naibaheyaw do Masantwan a Tolas a namarin dya kan pinarin daw dya.

¹⁷ Siraw reprep saw a tawo a myan do nakapagōngaraw ni Jesus si Lasaro do nakatawag naw syad aschipaw a tanem naw, ki nāw da inpaneknek naboya daw. ¹⁸ Maynamot ta nadngey dan āro saw a tawotawo nya makaskasdāaw a pinarin ni Jesus, naypayparo saw nangay a minbayat sya.

¹⁹ Maynamot ta komwan, binata dan Parisyowaw do katakatayisa dyira a kon da, “Chiban nyo! Ari pawriw

* 12:15 12:15 Sak. 9:9

maparin tas changori? Nayparin dana saya tabo tawotawowaya nanawhen na.”

No Kachichwas Dan Dya-Jodyo si Jesus

²⁰ Ki myan sa do dawriw kadwan a Dya-Jodyo a Griego a nangay a magdaydāyaw so Dyos do dawri a pista do Jerosalem. ²¹ Nangay sa di Pilipi a taga Betsayda do Galilya. Binata da dya, “Sir, chakey namenayaw machiam-āmmo di Jesus.”

²² Ki yangay a inbahey ni Pilipi di Andres, as nakangay da a nangibahey syad Jesus.

²³ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Narapit danaw ōras a maipaboya dyirad tawotawo iyaw rakohaw a pammadāyaw no Dyos dyaken a Tawo a Yapod Hanyit. ²⁴ No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Aran asa botoh a naimoha do tana, ki mahtanchi kan madiman. Tomobonchi kan mayparo botoh naw. Amnan makapya a dya maimoha, nāw na asa botoh. ²⁵ Iyaw tawo a maybibyay do chakeyaw no mismo a inawan na, mabonchiw byay na. Ki iyaw tawo a mangtadyichokod so chakeyaw no inawan na do byay na do tanaya, myan anchiw byay na abos pandan. ²⁶ No makey a magsirbi dyaken, machita nāw na onotan yaken, as kan aran dino a ngayan ko, dawrinchiw yanan na. Padayāwan anchin Āmang magsirbyaw dyaken.”

No Kaipakatoneng ni Jesus so Kadiman Na

²⁷ Tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Taywara mariribokan aktokto ko. Āngo paronchiw batahen ko? Batahen ko paronchi a, ‘Āmang, padichanen mo yaken dyirad dyaya kalidyatan ko?’ Ki engga, ta nawryayaw nangayan ko dya. ²⁸ Mo Āmang! Ipaboya mo iyaw katan-ok mo!”

Ki sinpangan na,, myan timek a yapo do hanyit a kāna, “Tayoka ko na a inpaboya. Ki sichangori, ki pirwahlen ko na ipaboya iyaw katan-ok ko.”

²⁹ Siraw tawotawo saw a myan a maytēnek daw, nadngey daw timekaw. Myan saw nakabata a adey nawri. Ki binata dan kadwanaw a kon da, “Aysa! Nachisaritayaw anghil dya!”

³⁰ Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Iyaw naichirin a nadngey nyo, ki para aba dyaken nawri, an dya para dyinyo.

³¹ “Siraw mangkontraw dyaken, ki sichangori danaw kaokom da, ta naābak dana si Satanas,[†] iyaw mangitorayaw so tawotawo do lōbongaya. ³² Ki anchan ibāyog darana yaken do kros, ahwahoken ko sanchiw tabo tawotawo a maypasngen dyaken tan manganohed

[†] 12:31 12:31 Jn. 14:30; 16:11

sa dyaken.”³³ Ipakatoneng naw nya tan mapatakan da maynamot do kadiman naw do kros.

³⁴ Ki do dawri, tinbay dan tawotawo saw daw a batahen da a kon da, “Namna! Chapatak namen do linteg a si Kristo a Mesias, ki mabyay a abos pandan. Dawa, āngo bata mwaya a kon mo a, ‘Machita a maibāyog no Tawo a Yapod Hanyit’? Sino nawri a bata mo?”

³⁵ Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “Dēkey danaw chimpō a kapachirayarayay no soho dyinyo. Tongtongen nyo mayam do kayan payan soho dyinyo sakbay a madas naynyo no sari. No mayam do kasaryan, maboya nabaw kokwanan na. ³⁶ Manganohed kamod sohwaya do kayan na paya dyinyo tan mayparin kamo na tawo a nasēdangan so aktokto.” Nakatayoka ni Jesus a nangibahey syay, komnaro, as nakadichan na dyira.

No Dya Panganohdan Jodyo Saw

³⁷ Aran pinarin sa tabo ni Jesus nya makaskasdāaw a pag-ilasinan do salapen dan tawotawo, alit na dyi da inanohdan.

³⁸ Nyaw naporin tan matongpal danaw intolasaw ni Isayas a propīta no Dyos a kāna,

“Āpo, āngo ta papere sa lang nanganohed so minsāhi namenaya?

Āngo ta tatdō lang nangbigbig so panakabalin mo a inpaboya mo dyira?”‡

³⁹ No paynamotan na a dyi sa manganohed, ki maynamot do akmas intolas paw ni Isayas a kāna,

⁴⁰ “Pinagbolsek sa ni Āpo, kan pinaysari naw aktokto da tan dyi sa makaboya mana makaāwat

mana makapaybidi dyaken tan pyahen ko sa.”§

⁴¹ Nyaw binata ni Isayas do kaychowa paw maynamot ta naipaboya dyaw katan-okaw kan panakabalinaw ni Jesus, kan inchirin na a maynamot do kadyos naw.

⁴² Ki aran komwan, alit na āro saw nanganohed di Jesus, kan myan pa saw nanganohed dyirad totorayen daw no Jodyo. Ki inpodno dabaw kapanganohed da dyirad tawotawo a maynamot do kāmo da an pakarohen da san Parisyowaw do sinagoga daw, ⁴³ ta chinakey daw dāyaw no kapayngay da a tawo kan no dāyawaw a yapo do Dyos.

⁴⁴ Sinpangan na, kinalyak ni Jesus naychirin a kāna, “No tawo a manganohed dyaken, ki yaken aba lang inanohdan na an dyi pa iyaw nanoboyaw dyaken. ⁴⁵ Ta no tawo a makaboya dyaken, ki maboya naw nanoboyaw dyaken.

⁴⁶ Nangay ako do lōbongaya a akmau soho tan aran sino

a manganohed dyaken, ki machita nāw nabad sari. ⁴⁷ No makadngey so chinirin ko saya, as dyi na anohdan nya saya, yaken abaw mangokom sya. On, ta nangay akwaba do lōbongaya tan okomen ko saw tawotawo, an dya nangay ako tan isalākan ko sa. ⁴⁸ Ki myan mangokom so mangipsok dyaken kan dya mangrawat so chirinen ko saya, ta siraw nya inchirin ko, siranchiw mangpaneknek a maokom sa do kapanawdyan a araw. ⁴⁹ On, ta yapo sabad bōkod ko a toray nya chirichirinen ko, an dya si Āmang a nanoboy dyaken. Iyaw nangibilin an āngo ichirin ko kan maypāngo kaichirin ko sya. ⁵⁰ Dawa, nawri lang inchirin ko iyaw inbilin Āmang dyaken, ta chapatak ko a siraw bilin na, ki mapawnot sa do byay a abos pandan." Nyaw binata ni Jesus.

13

No Kalablab ni Jesus so Kokod Dan Nanawhen Naw

¹ Do arawaw no kasakbayan Pistan Nakahabas no Anghil, chinapatak ni Jesus a narapit danaw kakaro na do tanaya kan kapaybidi na do yanan Āmang na. Yapod kairogi na, ki inpaboya naw kadaw na dyirad manganohedaw dya do lōbongaya, ki sichangori, ki inpaboya naw no karahemaw no adaw na dyira.*

² Do dawri a mahep do kapangmalem daw da Jesus kan siraw nanawhen naw, ki somindep dana si Satanas do pangtoktwan ni Jodas Iskariote a anak ni Simon a lipotan nas Jesus. ³ Ki chapatak ni Jesus a intoroh dana dya ni Āmang naw tabo toray kan panakabalin, as kan chapatak na a iya, ki yapo do Dyos, as kan mirwanchi a maybidi di Āmang na. ⁴ Dawa, do kayan daw a koman, naytēnek si Jesus. Nakapakaro nas makatayhapotaw a laylay na, as nakaibarikis nas twalyaw. ⁵ Katayokan nawri, napado so ranom do palangganaw, as nakaisiknan na minlablab so kokod daw no nanawhen na saw. As nawriw pinamonas nas kokod da saw twalyaw a inbarikis na.

⁶ Ki do ka si Simon Pedro danaw, binata ni Pedro dya, "Mo Āpo, āngo ta imo manglablab so kokod kwaya?"

⁷ Ki initbay ni Jesus dya a kāna, "Maawātan mo abas changori an āngo pariparinen kwaya, ki maawātan monchi."

⁸ Ki tominbay dana si Pedro dya a kāna, "Ay, enggam Āpo! Lablaban mwabanchi a polos kokod ko!"

* **13:1** 13:1 Mana "No oyod a rakoh a adaw na a inpaboya nad nakarahan dyirad manganohedaw dya do lōbongaya, ki nāw na inpaboya dyira a mandan pandan."

Ki do dawri, tinbay ni Jesus a kāna, “An dyi kwa lablaban kokod mwaya, ki nanawhen kwabaymo. Mairāman kaba polos dyaken.”

⁹ “Ayket na! An komwan,” initlebay ni Pedro, “Pachilablab mo paw kokod kwaya kan irāman mo tanoro kwaya kan oho kwaya!”

¹⁰ Ki binata ni Jesus dya a kāna, “No tawo a nariyos dana, machita paba mirwa mariyos, ta madadas dana. Tan komwan, kokod na lang lablaban na. On, madadas kamo, malaksid do asaya dyinyo.” ¹¹ Chapatak danan Jesus manglipotaw sya, dawa, binata na siraba tabo.

¹² Katayoka na minlablab a tabo so kokod daw, pinabidi naw makatayhapotaw a laylay na, as nakapaybidi nad disnan naw. Inyahes ni Jesus dyirad nanawhen na saw a kāna, “Maawātan nyoriw tayoka kwaya pinarin dyinyo?” ¹³ Pangaranan nyowaya yaken so Maistro kan Āpo. Na, kosto nawri maynamot ta oyod. ¹⁴ Ki aran yaken Āpo kan Maistro nyo, ki linablaban ko saw kokod nyowaya. Sichang-ori, machita tahatahan nyo a parinen nya do katakatayisa dyinyo. ¹⁵ Yaken pagmididan nyo, dawa, parinen nyo pakono akmas pinarin kwaya dyinyo. ¹⁶ No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Iyaw no adipen, masissisita aba kan iyaw āmo naw. Masaw, masissisita abaw natoboyaw kan iyaw nanoboyaw sya. ¹⁷ Ki maynamot ta natonngan nyo nyaya oyod, masoyot kamo an parinen nyo!”

¹⁸ Tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, “Kasarsarīta kwabaynyo a tabo, ta chapatak ko katatawo no pinidi ko saw. Ki alit na pinidi koynyo tan matongpal inpatolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Iyaw nachihanghangaw dyaken, nayparin a kabōsor ko.’[†] ¹⁹ Ibahey ko naya dyinyo sakbay a maparin tan anchan maparin dana, anohdan nyo nanchi yaken[‡] a si Kristo no tinobayaw no Dyos. ²⁰ No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No mangrawat so toboyen ko, rawaten na yaken, kan no mangrawat dyaken, rawaten naw nanoboyaw dyaken.”

No Kaipakatoneng ni Jesus so Kalipot Na
(Mt. 26:20-25; Mk. 14:17-21; Lk. 22:21-23)

²¹ Do nakatayokaw ni Jesus a nakabata so nyaya, taywara nariribokan. Do dawri, malawag a binata na dyirad nanawhen na saw a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Asanchi dyinyo manglipot dyaken.”

²² Do dawri, naysinchichideb saw nanawhen naw, ta chapatak daba polos an sino bawaw ni Jesus dyira.

[†] **13:18** 13:18 Sal. 41:9 [‡] **13:19** 13:19 Mana “yaken, ki yaken.” Eks. 3:14; Jn. 8:28, 58; 14:29

²³ Do dawri, iyaw asaw dyirad nanawhenaw a nachitalin di Jesus a iyaw oyod naw so chinadaw, [§] ²⁴ ki kinosilapan ni Simon Pedro, as nakabata na sya dya a kāna, “Pachiiyahes pa dya an sino dyaten bata naya.”

²⁵ Do dawri, iyaw nachitalinaw, ki naypasngen di Jesus, as nakapanareng na dya, as nakayahes na sya di Jesus a kāna, “Sino nawri, mo Āpo?”

²⁶ “Iyanchiw no panorohan kwaw so patahmen kwaya tināpay,” tinbay ni Jesus. Sinpangan na, nanghap so tināpayaw, as nakapatahem na sya, as nakaitoroh na sya di Jodas a anak ni Simon Iskariote.

²⁷ Ki kosto a do nakahap naw syan Jodas so nawri a tināpay, nanyeng a intorayan ni Satanas.

Binata ni Jesus dya a kāna, “Maybabalay kaba omparin so sīgodaw a inranta mo.”

²⁸ Ki do dawri a naporin, aba dyirad rārayay naw a myan do lamisaan makapatak so chakeyaw a batahen Jesus dya. ²⁹ Ki maynamot ta si Jodas mangig-igpet so kwarta, no aktokto dan kadwan saw, ki tinoboy ni Jesus a mangay a gomātang so machita da do dawri a pista mana mangay a manghap so itoroh na dyirad mapobri saw.

³⁰ Dawa, do nakahapaw ni Jodas so tināpayaw, nanyeng a minohbot. Do dawri, ki mahep dana.

No Bayo a Bilin

³¹ Do nakahbot danaw ni Jodas, binata ni Jesus dyira a kāna, “Sichangori, narapit danaw ōras a maipaboya do tawotawo a yaken no Tawowaw a Yapod Hanyit, ki maidāyaw dana, as kan maynamot dyaken, ki maipaboya paw kaidāyaw no Dyos. ³² Ta an maipaboyaw kaidāyaw no Dyos a maynamot dyaken, ki maybabalay aba si Āpo Dyos a mismo a mangipadāyaw dyaken a Anak na. ³³ Inyo a anak ko, dēkey danaw kayan ko dyinyo. Chichwasen nyonchi yaken, ki akmas inbahey ko naw dyirad totorayen saw no Jodyo, komwan ibahey ko dyinyo a, ‘Makangay kamo abanchi do kwanan ko.’*[†]

³⁴ “Ki aran komwan, nyaw bayo a ibilin ko dyinyo: Maysin-aadaw kamo.† Akmas kadaw kwaya dyinyo, komwan pakono machita kadaw nyos katakatayisa dyinyo.

³⁵ Ta an madaw kamo do katakatayisa dyinyo, maipakato-neng anchi do tabo a tawotawo a inyo nanawhen ko.”

§ 13:23 13:23 Siraw nagadalaw so Biblia, ki batahen da a si Apostol Juan a mismo chakey na batahen, ki chasnek na ibahey mismo a ngaran na. Jn. 1:40; 18:15; 20:2; 21:24 * 13:33 13:33 Jn. 7:34; 8:21 † 13:34 13:34 Jn. 15:12; 1 Jn. 3:23-24; 4:7-11

No Kaibahey ni Jesus so Kailibak Sya ni Pedro
(Mt. 26:31-35; Mk. 14:27-31; Lk. 22:31-34)

³⁶ Sinpangan na, inyahes ni Simon Pedro di Jesus a kāna, “Namna! Dino ngayan mo, mo Āpo?”

Ki tinbay ni Jesus a kāna, “Makawnot kaba do ngayan kwaya sichangori, ki aran komwan, marapit anchiw kawnot mo dyaken.”

³⁷ “Samna mo Āpo!” kānan Pedro. “Āngo dyi kwa pakawnotan dyimo sichangori? Aysa! Sindadāan ako a madiman a maynamot dyimo!”

³⁸ Ki tominbay si Jesus dya a kāna, “Oyodawri a sindadaan ka a madiman a maynamot dyaken, mo Pedro? No ibahey ko dyimo sichangori, ki oyod a dyi panchi a minonyiw sabongan a manok, ki naysipitdo mo nanchi yaken a inlibak.”

14

Si Jesus Rarahan, no Oyod, kan no Byay

¹ Binata ni Jesus dyirad nanawhen na saw a kāna, “Mariribokan kamo aba, basbāli a manganohed kamo pakono do Dyos, as kan manganohed kamo dyaken. ² Āro pagyanan do yanan Āmang ko do hanyit, as kan mangay ako daw a mangisagāna so yanan nyo. Ibahey kwaba dyinyo nyaya, an dya oyod. ³ Do katayoka ko a mangay a mangisagāna so yanan nyo, syrto a yangay konchinyo a hapen tan myan kamonchi daw do yanan ko. ⁴ On, chapatak nyo naw rarahan a mangay do kwanan ko.”

⁵ Ki tominbay si Tomas dya a kāna, “Mo Āpo, chapatak namenori an dino kwanan mo? Maypāngo kapatak namen so rarahan?”

⁶ Ki binata ni Jesus dya a kāna, “Yaken rarahan a mangay do hanyit kan no pakayapwan oyod kan no byay. Abaw makangay di Āmang, an dya mayam dyaken. ⁷ An oyod a napatakan nyo na yaken, syrto a napatakan nyo pas Āmang ko. Ki makayapo sichangori, chapatak nyo na, as kan akmay oyod a naboya nyo na.”

⁸ Binata ni Pilipi di Jesus a kāna, “Mo Āpo, ipaboya mo pa dyamen si Āmang mo, ta manawob dana dyamen nawri.”

⁹ Ki tominbay si Jesus dya a kāna, “Ay samna! Nahay danaw kayan kwaya dyinyo a tabo. Arim pawri yaken a dya chapatak mo, Pilipi? No nakaboya dana dyaken, naboya naranas Āmang ko. Ki āngo ta batahen mo a, ‘Ipaboya mo dyamen si Āmang mo?’ ¹⁰ Ari ka pawri a dya manganohed a myan akod Āmang, as kan iya, ki myan dyaken? Siraw chirichirinen kwaya dyinyo, yapo saba do bōkod ko a toray,

an dya yapo do Āmang ko a nāw na dyaken a mamariparin so chakey na parinen a maynamot dyaken. ¹¹ Kaaanohdan nyo ibahey kwaya a myan akod Āmang ko, as kan si Āmang, ki myan dyaken. An dyi kamo a manganohed do chirin kwaya, alit na pakono a anohdan nyo makaskasdāaw saya a pariparinen ko. ¹² No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No myan so kapanganohed dyaken, parinen na sanchiw makaskasdāaw saw a pariparinen ko. On, arwāro panchiw maparin na kan pinarin ko saya a maynamot ta mangay ako nad Āmang ko. ¹³ Aran āngo a akdawen nyo maynamot do kapanganohed nyowaya dyaken, ki parinen ko tan maipaboya ko kaidāyaw ni Āmang ko a maynamot dyaken. ¹⁴ On, aran āngo a akdawen nyo a maynamot do kapanganohed nyowaya dyaken, ki parinen konchi.”

No Kaikari ni Jesus so Ispirito Santo

¹⁵ Binata pa ni Jesus a kāna, “An chadaw nyo yaken, anohdan nyo saw bilin kwaya. ¹⁶ Manahes akonchid Āmang, kan manoroh anchi so Kasidong a nāw na dyinyo a abos pandan a machitādi dyaken. Iyaw nawri, ki Ispirito Santo a pakapatakan nyos oyod a maynamot do Dyos. ¹⁷ Ki siraw tawotawo a dya manganohed dyaken, maparin daba rawaten iyaw Ispirito Santo a iyaw Kasidong, ta bigbigen daba kan chapatak daba. Ki inyo, chapatak nyo, ta myan anchi dyinyo a nāw na omyan dyinyo.

¹⁸ “Karwan kwabaynyo a akmay olīla, ta syirto a maybidi akonchi dyinyo. ¹⁹ Mahay paba a siraw dyaya a manganohed dyaken do lōbongaya, ki maboya da pabanchi yaken. Ki inyo, maboya nyo nanchi yaken a mirwa, as kan maynamot ta mabyay ako, aran inyo, ki mabyay kamonchi. ²⁰ Do dawrinchi a araw, matonngan nyo na a myan ako di Āmang, kan myan kamo dyaken a akmas kanāw kwaya dyinyo.

²¹ “Aran sino a mangapya siras bilin ko saya do aktokto na, as anohdan na sa, iyaw madaw dyaken, as kan aran sino a madaw dyaken, ki chadaw anchi ni Āmang ko. Chadaw ko panchi iya, kan ipakatoneng ko panchi dyaw maynamot dyaken,” binata ni Jesus.

²² Ki tominbay si Jodas, ki si Jodas Iskariote aba. Inyahes na dya a kāna, “Ki mo Āpo, āngo ta yamen lang pangipakatonngan mo so maynamot dyimo a dya tabo no tawotawo do lōbongaya?”

²³ Ki tinbay ni Jesus a kāna, “Iyaw no madawaw dyaken, ki tongpalen naw ibahey kwaya. Chadaw anchin Āmang ko,

as kan yamen kan Āmang, ki mangay kaminchi a omyan*
dya. ²⁴ No dya madaw dyaken, ki tongpalen nabaw ibahey
kwaya. Siraw nya chirin a madngey nyo dyaken, ki yapo
saba do bokbōkod ko a pangtoktwan, an dya yapo di Āmang
ko a nanoboy dyaken.

²⁵ “Inbahey ko na tabo dyinyo nyaya do kayan ko paya
dyinyo. ²⁶ Ki iyaw Ispirito Santwaw a iyaw Kasidong
nyonchi, ki toboyen nanchi ni Āmang a machitādi dyaken.
Inanawo nanchi dyinyo tabo no oyod a maynamot dyaken,
kan ipanakem na sanchi dyinyo no tabo saya a innanawo
ko dyinyo.

²⁷ “Bidinen ko dyinyo kaydamnayan no kapangtokto. On,
iyaw kaydamnayan no kapangtokto a itoroh ko dyinyo, ki
abaw kapariho na. Itoroh kwaba dyinyo akmas myanaw
do aktokto no tawotawo do lōbongaya. Dawa, mariribokan
kamo aba kan mamō kamo aba. ²⁸ Nadngey nyo naw
inbahey kwaw dyinyo a kon ko, ‘Komaro ako dya, ki
maybidi akonchi dyinyo.’ An chadaw nyo yaken, masoyot
kamo do kangay kwaya di Āmang. Ta si Āmang, ki
mabilbīleg kan yaken. ²⁹ Inbahey ko na dyinyo nyaya
sabay a maparin tan anchan maparin dana, anohdan nyo
nanchi yaken. ³⁰ Sichangori, makāro ako paba so chirin ko
dyinyo, ta ito danaw kangay ni Satanas† iyaw mangitorayaw
so tawotawo do lōbongaya. Ki aran komwan, abaw toray
na dyaken. ³¹ Ki tongpalen ko tabo inbahey ni Āmang
ko dyaken tan mapatakan dan tawotawo do lōbongaya a
chadaw kos Āmang ko.

“Ngay, may ta na,” binata ni Jesus dyirad nanawhen naw.

15

Maiyarig si Jesus do Atngheh no Oloten a Ōbas

¹ Tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Yaken oyod a
atngheh no ōbas,* as si Āmang ko, iyaw mangay-aywanaw
sya. ² Do kāda yangaw a abos asi, langtesen Āmang ko a
pakarohen. Kāda yangaw a myan so asi, ki salingsingan
na tan arwāro paw asi na. ³ Ki inyo yangaw ko, as kan
nasalingsingan kamo na a maynamot do nakapanganohed
nyowaya do chirin ko a innanawo ko. ⁴ On, masisita a nāw
nyo dyaken kan nāw ko dyinyo. Ta no yangaw, ki makapay-
asi aba, an dyi na nāw a machirapa do atngheh naw.

* **14:23** 14:23 2 Kor. 6:16; Epe. 3:17; Pal. 3:20; 21:3 † **14:30** 14:30 Jn. 12:31;

16:11 * **15:1** 15:1 Do Adan a Tōlag, siraw Jodyo saw a kapotōtan ni Israel, ki
naipariho sa do dyaw a maganay a ōbas, ta tomnadyichokod sa do Dyos. Sal.
80:8-18; Isa. 5:1-2, 7

Komwan kamo, ta makapay-asi kamo aba do kapanganohed nyo an machisyay kamo dyaken.

⁵ “On, yaken atngeh no ōbas, as yangaw kamo. No tawo a nāw na dyaken kan nāw ko dya, makapayparo so asi na do kapanganohed na. Oyod nyaya a makaparin kamo aba so aran āngo an abo ako dyinyo. ⁶ No maskeh a nāw na dyaken, ki akmas no nayapasaw a yangaw a naipoha. Anchan nahoto nayapas saya yangaw, makalawop sa a masosohan. ⁷ Ki an nāw nyo dyaken kan nāw no chirin kwaya do aktokto nyo a anohdan nyo, aran āngo a akdawen nyo do Dyos, ki maitoroh anchi dyinyo. ⁸ Nyaw pakaidayāwan Āmang ko an mapayparo nyo asi no kapanganohed nyo, kan nawri paw pakaboyan a inyo nanawhen ko. ⁹ Akmas kadaw dyaken Āmang ko, komwan kadaw ko dyinyo. On, masisita a nāw kamo na pakono do adaw ko dyinyo! ¹⁰ Pachisyayan nyo abaw adaw ko dyinyo an anohdan nyo saw bilbilin kwaya dyinyo. Ta aran yaken, anohdan ko bilbilin ni Āmang ko kan nāw ko do kadaw na dyaken. ¹¹ Naibahey ko dyinyo tabo nyaya tan myan dyinyo soyot a akmas soyotaya a myan dyaken, kan maypataywaraw kasoyot nyo.†

¹² “Ki nyaw no bilin ko dyinyo:‡ Machita a nāw nyo a madaw do katakatayisa dyinyo a akmas kadaw kwaya dyinyo. ¹³ Aryoriw mangamangay pa a adaw no tawo kan mangiparawataw so byay na tan mabyay saw sīt na? ¹⁴ Inyo sīt ko an onotan nyo saw inbilin kwaya dyinyo. ¹⁵ Tobotoboyen pabaw pangibidangan ko dyinyo. Ta no tobotoboyen, ki chapatak nabaw myan do aktokto no āmo na, basbāli a ibidang koynyo a sīt ko, ta tabo nadngey ko saw di Āmang ko, ki inpakatoneng ko na dyinyo. ¹⁶ Inyo abaw namidi dyaken, basbāli a yaken namidi dyinyo, kan inkeddeng koynyo a mangay a may-asi so āro a mapanganohed nyo a tawotawo. Siraw nya saya asi, ki marārayaw saba. Tan komwan, itoroh anchi dyinyo ni Āmang no aran āngo a akdawen nyo a maynamot do kapanganohed nyowaya dyaken. ¹⁷ On, nyaw no bilin ko dyinyo: Machita nāw nyo a madaw do katakatayisa dyinyo.” Nyaw binata ni Jesus dyira.

No Kapangipsok Da no Dyi Saw a Manganohed

¹⁸ Ki tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, “An ipsok daynyo no dyi saya manganohed, kanakmen nyo a nanma ko a inipsok da. ¹⁹ An nairāman kamo dyirad tawotawo saya do lōbongaya a dya manganohed, syimpri

† 15:11 15:11 Jn. 3:29; 16:24; 17:13 ‡ 15:12 15:12 Jn. 13:34; 1 Jn. 3:23-24; 4:7-11

chadaw daynyo. Ki maynamot ta pinidi koynyo a machisyay dyira tan dyi kamo a mairāman dyira, nawriw paynamotan ipsokan daya dyinyo. ²⁰ Naknakmen nyo no inbahey ko naw dyinyo do nakarahan a, 'Iyaw no adipen, masissisita aba kan iyaw āmo naw.'[§] An indadanes da yaken, sigorādohen ko a idadanes danchinyo. Ki an inanohdan daw innanawo kwaya, anohdan danchiw inanawo nyo. ²¹ Ki maynamot do kapanganohed nyowaya dyaken, parinen danchi a tabo dyinyo nya saya a lidyat a maynamot ta chapatak dabaw nanoboyaw dyaken. ²² Amnan dyi ko sawen a inbahey dyira, gatos dabaw no dyi daya panganohdan. Ki sichangori, apabaw pambar da dyirad gatogatos daw. ²³ Otro, no mangipsok dyaken, ipsok na pas Āmang ko. ²⁴ On, abaw pakagatosan da, an dyi ko a inpaboya dyiraw makaskasdāaw saya a aba polos makaparin a matarek. Ki sichangori, tayoka darana naboya, kan alit na pa a ipsok da yamen kan Āmang. ²⁵ Ki aran komwan, namarin nya tan matongpal no naitolasaw do linteg da a kāna, 'Inipsok da yaken a abos paynamotan.'*

²⁶ "Anchan mangay dyinyo iyaw Kasidongaw a yapo do Āmang a toboyen konchi a iyaw Ispirito Santo a pakapatakan nyos oyod a maynamot do Dyos, iyanchiw mangpaneknek so maynamot dyaken.† ²⁷ Aran inyo, ki paneknekan nyonchi yaken, ta nakayapo do kasiknan ko a mangnanawo, nachirayarayay kamo na dyaken."

16

¹ "Inbahey ko dyinyo tabo nya saya tan dyi kamo a machisyay dyaken. ² Ibidang da pabanchi inyo a tawotawo no Dyos do kapahbot da dyinyo do sinagoga da saw, as kan mangay anchiw ōras a no mangdiman dyinyo, ki iktokto nanchi a parinen na a akmau pagsirbi do Dyos.* ³ On, parinen da sanchiw komwan dyinyo a maynamot ta chapatak daba si Āmang mana chapatak daba yaken. ⁴ Inbahey ko saba dyinyo nyaya do kadāmo nyowaw a myan dyaken, ta myan ako pa dyinyo do dawri. Ki sichangori, inbahey ko sa tabo dyinyo nyaya tan anchan marapit kaparin da siras nya dyinyo, manakem nyo sanchiw no inbalāag kwaya."

No Tarabako no Ispirito Santo

⁵ Tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, "Sichangori, mangay ako na do nanoboyaw dyaken, ki ari payad abo

§ 15:20 15:20 Jn. 13:16 * 15:25 15:25 Sal. 35:19; 69:4 † 15:26 15:26 Jn. 14:16-17, 26 * 16:2 16:2 Ara. 26:9-11

dyinyo nangyahes dyaken an dino ngayan ko. ⁶ Ki sichang-oryaya, ta inbahey ko naw nya saya dyinyo, taywaraya magmamayo kamo. ⁷ Ki ibahey ko dyinyo no oyod. Maganaganay kakaro kwaya dyinyo, ta an dyi ako komaro, mangay aba dyinyo Ispirito Santo. Ki an komaro ako, toboyen konchi a mangay dyinyo. ⁸ Anchan mangay, paneknekan nanchi dyirad tawotawo saya do lōbongaya a nagriro sa a maynamot do gatos, kan paneknekan na panchi dyira a madyido kapangtokto da a maynamot do kalinteg kan kapangokom no Dyos. ⁹ Maynamot do gatos, ki paneknekan nanchi a no gatos da, ki iyaw dyi daw a panganohdan dyaken. ¹⁰ Maynamot do kalinteg, ki paneknekan nanchi a oyod a malinteg ako, ta mangay akod Āmang a dyi nyo nanchi a kaboyan dyaken. ¹¹ Maynamot do kapangokom, ki paneknekan nanchi a si Satanas a mangitoray so tawotawo do lōbongaya, ki naokom dana.

¹² “Arwāro paw chakey ko a ibahey dyinyo, ki ari nyo pad marawa iktokto sichangori. ¹³ Ki anchan mangay Ispiritwaw a pakapatakan nyos oyod a maynamot do Dyos, iyanchiw mangipakatoneng dyinyo so tabo a oyod. Maychirin abanchid bokbōkod na a toray, ta chirinen na sanchiw no nadngey na saw do Dyos, as kan ibahey na pa dyinyo maynamot do masakbayan a chimpo. ¹⁴ Padayāwan nanchi yaken, ta no lang ipakatoneng na sanchi dyinyo, ki iyaw myan do aktokto ko. ¹⁵ Tabo no dyiraw ni Āmang ko, ki dyaken. Dawa, ibahey ko a iyaw no Ispirito, ipakatoneng nanchi dyinyo no myanaw do aktokto ko.”

No Kapayparin anchi a Soyot no Mamayo Da

¹⁶ “Manyid danaw ōras kan maboaya nyo paba yaken. Ki mahay aba, as kan kapidwa nyo na makaboaya dyaken,” binata ni Jesus.

¹⁷ Ki naysin-iiyahes saw kadwanaw a nanawhen na do katakatayisa dyira a kon da, “Āngo paro chakey naya batahen a, ‘Manyid danaw ōras kan maboaya nyo paba yaken. Ki mahay aba, as kan kapidwa nyo na makaboaya dyaken,’ kan ‘Maynamot ta mangay ako di Āmang?’”

¹⁸ Do dawri, tinongtong daw naysin-iiyahes a kon da, “Namna! Āngo paro chakey na batahen dyirad dya saya chirin a, ‘Manyid danaw ōras’? Chapatak tawri?”

¹⁹ Ki natonngan Jesus a chakey da iyahes maynamot do dyaya, dawa, binata na dyira a kāna, “Maysin-iiyahes kamori an āngo chakey na batahen no, ‘Manyid danaw ōras kan maboaya nyo paba yaken. Ki mahay abas kapidwa nyo na makaboaya dyaken’? ²⁰ No ibahey ko dyinyo, ki

oyod. Siraw tawotawo a dya manganohed, ki chasoyot danchiw itwaya mapariparin dyaken, ki maychahoho kan magmamayo kamonchi. Ki aran rakoh kapagmamayo nyo, ki maybadiw anchi a soyot nyo. ²¹ Nya, ki mayarig do mabakesaw a taywara malidyatan do ōrasaw a kapayman-ganak na. Ki anchan makawara dana, nawayakan naranaw kaynyin naw, kan taywara danaw soyot na a maynamot do naiyanakaw a tagibi na. ²² Komwan kapagmamayo nyowaya sichangori. Ki mirwa konchinyo a maboya kan taywaranchiw kasoyot nyo, as kan abanchi a polos makapakaro dyinyo so nawri a soyot nyo.

²³ “Do dawri, yaken pabanchiw panahsan nyo. Oyod nyaya ibahey ko dyinyo: Aran āngo a akdawen nyo di Āmang ko a maynamot do kapachichasa nyo dyaken, ki itoroh nanchi dyinyo. ²⁴ Ki mandas changori, ari nyo payad pinadas nangdaw di Āmang ko a maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. Mangdaw kamo tan mangrawat kamo kan maypataywaraw kasoyot nyo.”†

No Kapangābak ni Jesus so Marahet

²⁵ Tinongtong ni Jesus naychirin dyirad nanawhen na saw a kāna, “Tabo no naichirin kwaya dyinyo maynamot di Āmang, ki nangosar ako so pangarig. Ki ito danaw ōras a dyi ko a osaren komwan a kapaychirin, an dya malawag dananchi a ibahey ko dyinyo. ²⁶ Do dawrinchi a araw, taros kamo nanchi a makapanahes di Āmang a mismo a maynamot do kapachichasa nyo dyaken. Ibahey kwaba a masisita a yaken mangdaw so chakey nyo di Āmang. ²⁷ Ta si Āmang ko a mismo, ki chadaw na inyo a maynamot do kadaw nyowaya dyaken kan kapanganohed nyowaya a yapo ako dya. ²⁸ Oyod, yapo akod Āmang a kominwan do lōbongaya. Ki sichangori, karwan ko naw lōbongaya, ta maybidi ako nad Āmang.” Nyaw binata ni Jesus.

²⁹ Sinpangan na, binata dan nanawhen naw dya a kon da, “Changori, malawagayaw kapaychirin mo do dyi mwaya nangosaran so pangarig. ³⁰ Changori, masigorādo a chapatak namen dana a chapatak mo aran āngo. Machita mwabaw aran sino a maychirin a manahahe dyimo, ta chapatak mo na sigod do sakbay pa iyahes da dyimo. Dawa, iyaw nyaw panganohdan namen a yapo kad Dyos.”

³¹ Ki tinbay sa ni Jesus a kāna, “Oyodori a manganohed kamo na sichangori? ³² Īto danaw ōras, kan narapit dana a maychawpit kamonchi a tabo, as katakatayisa anchi dyinyo maybidi do bahay na. Ki maychatanyi ako nanchi

† 16:24 16:24 Jn. 3:29; 15:11; 17:13

a mabidin. Ki yakēn abanchi, ta myan si Āmang ko dyaken. ³³ Inbahey ko na dyinyo nya saya tan myan dyinyo kaydamnay no kapangtokto nyo a maynamot do kapachasa nyowaya dyaken. On, do kayan nyo paya do lōbongaya, ki myan dyinyo lidyat kan riribok. Ki patorenden nyo aktokto nyo, ta an yaken, ki inābak ko na tabo kinatoray do lōbongaya!" binatan Jesus.

17

No Kapaydasal ni Jesus

¹ Katayoka no nakaibaheyaw ni Jesus so nawri, tomnangay do hanyit, as nakapaydasal na a kāna, "Mo Āmang, narapit danaw ōras a inkeddeng mo. Idāyaw mo yaken a Anak mo tan maidāyaw ko na imo. ² On, ta intoroh mo dyaken tabo a panakabalin a mangitoray so tabo a tawotawo tan torohan ko sa tabo so byay a abos pandan intalek mo saya dyaken. ³ Nyaw abos pandan a byay: iyaw kapatak daya dyimo a oyod a Dyos a maychatanyi kan yaken a si Jeso-Kristo a tinoboy mo. ⁴ Tayoka ko na a inpaboyaw dāyaw kan katan-ok mo dyirad tawotawo saw do lōbongaya, ta pinakabos ko na sa tabo inbilin mo dyaken a parinen ko. ⁵ Sichangori, mo Āmang, anchan myan ako dyimo a mirwa, pachipabidi mo pa dyaken katan-ok ko do salapen mo a akmas no kinadyos kwaw do kayan kwaw dyimo do kasakbayan pan nakaparswa no lōbongaya."

No Kaidasal ni Jesus Siras Nanawhen Na Saw

⁶ "Inpakatoneng ko naymo dyirad intalek mwaya dyaken a napidi mo a yapo do lōbongaya. Sigod a dyira mo sa, kan intalek mo sa dyaken, as kan nāw na inanohdan daw chirin mwaya. ⁷ Sichangori, chapatak da a iyaw tabo inchirin ko kan pinarin ko a intalek mo dyaken, ki yapo dyimo. ⁸ Inanohdan da sa tabo innanawo kwaw dyira a intalek mo dyaken. Oyod a maawātan da a yapo ako dyimo, as inanohdan da a tinoboy mo yaken.

⁹ "Paydasal ko sa. Ki an siraw myanaya do lōbongaya a dya manganohed, ki paydasal ko saba, an dya sira lang intalek mwaya dyaken, ta dyira mo sa. ¹⁰ Tabo sa a dyira ko, ki dyira mo, kan tabo sa a dyira mo, ki dyira ko, as kan naidāyaw ako na a maynamot dyira. ¹¹ Īto danaw kangay ko dyimo, ta komaro ako nad lōbongaya. Ki sira, ki myan pa sa do lōbongaya. Mo Āmang, imo a masantwan, maynamot do panakabalin mo a akmas intoroh mwaw dyaken, ki aywanan mo pa sa tan māsa pakono sa tabo a akma dyaten. ¹² Do kayan ko paw dyira, inaywanan ko sa maynamot do

panakabalin mo a intoroh mo dyaken. On, inaywanan ko sa maganay, kan abaw nabo dyira, malaksid do asaw a tawo a naikeddeng a mangay do pakarārayawan na tan matongpal naitolasaw do Masantwan a Tolas.

¹³ “On, makalo danaw kangay ko dyimo. Ki chirinen ko saw nya do kayan ko paya do lōbongaya tan maypataywaraw kasoyot kwaya a myan dyira.* ¹⁴ Intoroh ko dyiraw no chirin mwaya, ki inipsok da san tawotawo saya do lōbongaya maynamot ta machitōnos saba do lōbongaya a akma dyaken. ¹⁵ Iyahes kwaba dyimo, mo Āmang a pakarohen mo sa do lōbongaya. Ki no iyahes ko, ki kaaywan mo sira a yapo do panakabalin no Marahetaw a si Satanas nawri. ¹⁶ On, machitōnos saba dyirad dyaya manganohed do lōbongaya a akma dyaken. ¹⁷ Maynamot do chirin mwaya a pakayapwan no oyod, payparinen mo sa a machitatārek† a magsirsirbi dyimo. ¹⁸ Tinoboy ko sa do kapayngay da a tawotawo do lōbongaya akmas nakatoboy mwaya dyaken a mangay do lōbongaya. ¹⁹ Maynamot dyira, iparawat ko byay ko a madiman a pagsirbi dyimo tan oyod a machitatārek sa a magsirbi dyimo.” Nyaw binata ni Jesus.

No Kapaydasal ni Jesus Dyirad Tabo a Manganohed Dya

²⁰ Tinongtong ni Jesus naydasal a kāna, “Sirabaw nanawhen kwaya lang paydasal ko, an dyi pa siraw manganohedaw anchi dyaken a maynamot do kapanganawo da. ²¹ Mo Āmang, paydasal ko sa tan māsa dana sa a tabo a akmas kayan mwaya dyaken kan kayan kwaya dyimo. Komwan pakono sa a machasa dyaten tan anohdan dan tawotawo saya do lōbongaya a imo nanoboy dyaken. ²² Iyaw dayagaw a intoroh mo dyaken, ki intoroh ko na dyira tan māsa dana sa do aktokto da a akma dyaten: ²³ Myan ako dyira kan myan ka dyaken. Komwan pakono a maypataywaraw kasa da tan matonngan tawotawo do lōbongaya a tinoboy mo yaken kan chinadaw mo sa a akma do kadaw mwaya dyaken.

²⁴ “Āmang, chakey ko a siraw tawotawo a intalek mo dyaken, ki machiyan dyaken do hanyit tan maboaya daw katan-ok ko. On, intoroh mo dyaken nya katan-ok ko a maynamot do kadaw mwaw dyaken kasakbayan pan nakaparswa no lōbongaya. ²⁵ Imom Āmang ko a malinteg, bigbigen abaymo no tawotawo saya do lōbongaya. Ki an yaken, taywara bigbigen koymo, kan siraw nanawhen ko saya, chapatak da a tinoboy mo yaken. ²⁶ Inpakatoneng

* **17:13** 17:13 Jn. 3:29; 15:11; 16:24; Pilp. 2:2 † **17:17** 17:17 Mana “masantwan” do salapen no Dyos.

koymo dyira, as kan nāw ko a mangipakatoneng tan myan dyira iyaw adaw mwaya dyaken kan tan yaken mismo a myan dyira.” Nyaw binata ni Yesus.

18

No Kalipot kan Katiliw ni Yesus

(Mt. 26:47-56; Mk. 14:43-50; Lk. 22:47-53)

¹ Nakatayokaw ni Yesus a naydasal so komwan, komnaro kan siraw nanawhen naw, as nakapamtang da do oksongaw* a Kidron. Do masngenaw do namtangan daw, myan tokon a kaolibwan. Ki si Yesus kan siraw nanawhen naw, ki kominwan sa daw. ² Si Jodas a manglilipot, chapatak narana sīgod nawri a logar, ta pirmi sa a makpekpeh daw. ³ Dawa, nangay daw si Jodas. Inikwan na sa daw asaw a bonggoy no soldādo a taga Roma kan kadwan saw a para bantay so Timplo a tinoboy dan matotohos saw a papādi kan siraw no Parisiyowaw. Naysoho sa a konso armas.

⁴ Ki maynamot ta chapatak a tabo ni Yesus nyaya ito a mapariparin dya, yangay na sa binayat, as nakaiyahes na sya dyira a kāna, “Sino chichwasen nyo?”

⁵ “Si Yesus a taga Nasaret,” initbay da.

“Yaken,† ki iya,” tinbay ni Yesus.

Ki si Jodas a manglilipot myan a machipaytēnek dyira. ⁶ Do nakaibaheyaw syan Yesus a, “Yaken, ki iya,” nyeng sa napasonod, as nakalba dad tana.

⁷ Ki pinirwa danan Yesus a inyahes dyira a kāna, “Samna! Sino oyod a chichwasen nyo?”

Tomnbay dana sa a kon da, “Si Yesus a taga Nasaret.”

⁸ “Na! Inbahey ko naya dyinyo a yaken, ki iya,” binata ni Yesus dyira. “An yaken chichichwasen nyo, palobōsan nyo sa mayam rārayay ko saya.” ⁹ Binata naw nya tan matongpal inbahey naw a kāna, “Abaw nabo a aran asa dyirad intalek mwaya dyaken.”‡

¹⁰ Ki do dawri, myan bahayang ni Simon Pedro. Inasot na, as nakasintaw nas tobotoboyenaw no katotohosanaw a padi, ki naringodan do kawatan naw a tadyinya na. Iyaw ngaran nyaya tobotoboyen, ki Malko.

¹¹ Ki inbilin ni Yesus di Pedro a kāna, “Pasohoten mo bahayang mwaya! Bata mori an dichanan ko nyaya kalidyalidyat a inkeddeng dyaken Āmang?”

No Kaiparawat Da si Yesus di Anas

* **18:1** 18:1 Nya oksong, ki moyog an ammyan lang. Dawa, an kadwan, pangaranan das payahosongan. † **18:5** 18:5 Mana “Yaken, ki yaken.” Eks. 3:14; Jn. 8:28, 58; 13:19; 18:4-6 ‡ **18:9** 18:9 Jn. 6:39; 17:12

¹² Do dawri, siraw no soldādo saw kontodo kapitan daw kan siraw no para bantayaw so Timplo, tiniliw das Jesus, as nakabahod da sya, ¹³ as nakapanma da sya inyangay di Anas. Iya, ki katogangan ni Kaypas, iyaw no katotohosanaw a pādi do dawri a tawen. ¹⁴ Ki si Kaypas nangibaheyaw sya dyirad totorayen saw no Jodyo a maganaganay a madiman asa tawo a maynamot do tabo tawotawo. §

No Dāmo a Kapaglibak ni Pedro

(Mt. 26:69-70; Mk. 14:66-68; Lk. 22:55-57)

¹⁵ Do dawri, minionot si Simon Pedro di Jesus kontodo do asa paw a nanawhen ni Jesus.* Ki maynamot ta chapatak danan katotohosanaw a padiw nyaya nanawhen, pinalobōsan na a nachirayay di Jesus a somindep do atataw no bahay na. ¹⁶ Ki si Pedro, nabidin do gagan do masngenaw do rowanganaw. Dawa, iyaw nanawhenaw a chapatak no katotohosanaw a padi, naybidi do rowanganaw, as nakapachisarīta na do mabakesaw a magbantay do rowanganaw. Do dawri, inisdep nas Pedro.

¹⁷ Ki iyaw mabakesaw do rowanganaw, binata na di Pedro, “Imo abawriw asaw dyirad nanawhen naw no nawri a tawo?”

“Enggaw, yaken abaw!” initbay ni Pedro.

¹⁸ Do dawri, ki marokmeh. Siraw adīpenaw kan siraw magbanbantayaw, napanginmaya sas apoy, as nakapanangdang da. Dawa, aran si Pedro, nachangay dyira a nachipanangdang.

No Kaosisa Da di Jesus

(Mt. 26:59-66; Mk. 14:55-64; Lk. 22:66-71)

¹⁹ Ki do dawri, nanahahes nagritirwaw a katotohosan a pādi di Jesus maynamot dyirad nanawhen naw kan siraw innanawo naw.

²⁰ Tominbay si Jesus dya a kāna, “Pirmi ako nangnanawo do salapen da no āro a tawotawo. Tabo nakapangnanawo ko, ki naporin do sinagoga saw mana do Timplo a paychichepan dan Jodyo. Aba polos intayo ko a chinirichirin. ²¹ Āngo panahahes mo dyaken? Iyahes mo pakono dyirad tawotawo saya a nakadngey dyaken, ta masigorādo a chapatak da sa tabo innanawo kwaw.”

²² Do nakabataw ni Jesus so nyaya, myan asa dyirad magbanbantayaw a masngen dya, ki pinitpit na, as nakabata na sya a kāna, “Aysa! Komwanoriw katbatbay mod katotohosan a pādi ah?”

§ 18:14 18:14 Jn. 11:50 * 18:15 18:15 Si Apostol Juan nyaya. Jn. 1:40; 13:23; 20:2; 21:24

²³ Ki tominbay si Jesus dya a kāna, “An naychirin akos madi, ipaneknek mo an āngo gatos ko. Ki an oyod inbahey kwaya, āngo sipatan mo dyaken?”

²⁴ Sinpangan na, inpayangay ni Anas di Kaypas a katotohosan a padi, kan nāw na sibabahod.

No Kapirwa no Kapaglibak ni Pedro

(Mt. 26:71-75; Mk. 14:69-72; Lk. 22:58-62)

²⁵ Ki ditā pan Pedro a naytēnek a nanangdang do yananaw no apoy, kan inyahes darana dya no kadwan saw a kon da, “Imo abawriw asa paw dyirad nanawhen naw?”

Ki naglibak danas Pedro a kāna, “Enggaw! Yaken paro?”

²⁶ Ki myan daw asa dyirad tobotoboyen naw no kato-tohosanaw a pādi a kabagyan no riningodanaw ni Pedro. Ki inyahes na, “Imo abawriw naboya kwaw a asa dyirad rārayay naw do kaolibwan?”

²⁷ Ki minirwa inlibak ni Pedro, kan nanyeng a minonyiw sabonganaw a manok.

Si Jesus do Salapen ni Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mk. 15:1-5; Lk. 23:1-5)

²⁸ Do kapaysesēdang naranaw, do nakatayoka danaw no nakaosisa da si Jesus do yanan Kaypas, ki inyangay dan totorayen saw no Jodyo si Jesus do palasyowaw no gobirnadador a taga Roma. Ki siraw totorayen saw no Jodyo, ki somindep saba do palasyowaw no gobirnadador tan dyi sa maibidang a malapos. Ta sigon do linteg da, ki maparin saba a machakan do Pista no Nakahabasaw no Anghilaw an somdep sa do bahay no Dya-Jodyo.

²⁹ Dawa, si Pilato a gobirnadador do dawri, minohbot, as nakaiyahes na sya dyira a kāna, “Āngo pangidaroman nyos nyaya tawo?”

³⁰ Initbay da dya a kon da, “Samna! Inyangay namen aba dyimo nyaya tawo, an dya nakaparin so gatos.”

³¹ Ki binata ni Pilato dyira a kāna, “Inyo makatoneng ah! Inyo manoroh so kaokom na sigon do myanaw do linteg nyo.”

Ki tominbay sa dya a kon da, “Namna! Aryoriw kalintegan namen a mangdiman so asa tawo?” ³² Naparin nyaya tan matongpal binataw ni Jesus an maypāngo kadiman na.†

³³ Naybidi si Pilato do palasyowaw, as nakapatawag nas Jesus. Inyahes na dya a kāna, “Āngo? Imoriw āri daw no Jodyo?”

† 18:32 18:32 Jn. 12:32-34

³⁴ Ki tinbay ni Jesus a kāna, “Yapori do pangtoktwan mo nyaya iyahes mo mana myan nangibahey dyimo tan iyahes mo?”

³⁵ Ki inithbay ni Pilato a kāna, “Kanamna! Bata mo anwan Jodyo ako ah? Siryaw kapayngay mwaya a Jodyo kan siraw matotohosaya a papādiw mismo a nangiparawat dyimo dyaken. Āngo pinarin mo ta dawa?”

³⁶ Ki inatbay ni Jesus a kāna, “Do dyaba lōbong yanan pagtorayan ko. An magāri ako do dya lōbong, ayket na, machigobat saw rārayay ko saw tan dya kwa maiparawat dyirad totorayen daw no Jodyo. On, magāri akwaba do lōbongaya.”

³⁷ Binata ni Pilato dya a kāna, “Ayket, an komwan, asa ka a āri! Oyodori?”

Ki inatbay ni Jesus a kāna, “Oyod nabata mwaya a āri ako. Nawriw nangayan kod lōbongaya a naiyanak iyaw no kapaneknek ko so oyod. Ta no sino a madaw so oyod, ki adngeyen na yaken.”

³⁸ “Oyod? Āngo nawri?” binata ni Pilato.

*No Kaikeddeng no Kadiman ni Jesus
(Mt. 27:15-31; Mk. 15:6-20; Lk. 23:13-25)*

Katayoka ni Pilato a nangibahey so nyaya, minohbot dana a minirwa a nangay dyirad Jodyowaw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Abayaw nachichwasan kwa gatos na a panghapan ko a mangikeddeng so kaokom na. ³⁹ Ki sigon do dadakay nyowaw a mapakakaro akos asa nabahod dyinyo kāda Pistan Nakahabas no Anghil, chakey nyori a pakakarohen ko nyaya āri nyo a Jodyo?”

⁴⁰ Ki insigida inngēngengey da a kon da, “Engga! Iyabaw nawri a tawo! Si Barrabas chakakey namen!” Ki si Barrabas, ki asa a tolisan.

19

¹ Nakatayoka no nawri, inpahap ni Pilato si Jesus dyirad soldādo naw, as nakaipasaplit na sya. ² As siraw soldādwaw, namahokon sas korona na a sangasanga no manōlokaw a kayo, as nakapangay da syad oho naw, as nakakekeh da syas akmaw obi so kīta a kekeh no āri. ³ Naytatādi sa minsipsipat di Jesus a nangibahebahey sya a kon da, “Mabyay pakono Āri dayan Jodyo!”

⁴ Do dawri, minirwa minohbot si Pilato, as nakabata na sya dyirad Jodyowaw a kāna, “Sichangori, pahboten ko dyinyo tan mapatakan nyo a abaw nachichwasan ko a gatos na a panghapan ko a mangikeddeng so kaokom na.”

⁵ Minohbot si Jesus do dawri a sikokorona so sangasanga saw no manōlok a kayo kan sikekekeh pa so akmau obi so kīta a kekeh no āri. Do dawri, binata ni Pilato dyira, “Chaya dyaw tawowaya!”

⁶ Ki do nakaboya daw syan matotohos saw a papādi kan siraw para bantayaw so Timplo, nanyeng da inngēngengey a kon da, “Ipailansa mod kros! Ipailansa mo do kros!”

Ki binata ni Pilato dyira a kāna, “Inyo danaw makatoneng ah! Inyo danaw mangilansa sya do kros. Abayaw nachich-wasan ko a gatos na a panghapan ko a mangikeddeng so kaokom na.”

⁷ Inatbay dan Jodyowaw si Pilato a kon da, “Sigon do linteg namen, machita madiman maynamot ta inpaneknek na a iyaw Anak no Dyos.”

⁸ Do nakadngeyaw syan Pilato so nyaya chirin da, naypan-gay danaw nakāmo na. ⁹ Do dawri, pinaybidi dana ni Pilato si Jesus do palasyowaw, as nakapirwa narana nanahes dya a kāna, “Taga dīno ka?”

Ki inatbay aba ni Jesus.

¹⁰ “Āngo dyi mwa atbayan?” binata ni Pilato dya. “Chapatak mo abawri a myan dyaken toray a mapakakaro mana mapailansa dyimo do kros?”

¹¹ Initbay ni Jesus a kāna, “Aba polos toray mo dyaken, an dya itoroh no Dyos. Dawa, rakorakoh gatos da no tawotawo saw a nangiparawat dyaken dyimo kan iyaw gatos mo.”

¹² Do nakadngeyaw syan Pilato, posposan na pakakarohen si Jesus. Ki do dawri, nāw da inngēngengey no Jodyowaw a kon da, “An pakakarohen mo nawri a tawo, sīt abaymon Impirador. Ta aran sino a mapatnek so inawan na a mayparin a āri, kontraen nas Impirador.”

¹³ Do nakadngeyaw syan Pilato so inchirin daw, pinahtot naranas Jesus, as nakangay na naydisnad disnan naw no pangokoman do yananaw a mayngaran so “Ratag a Bato.” Do Hebreo a chirin Jodyo, ki “Gabata.”

¹⁴ Do dawri, makey dana mayegen araw do kasak-bayanaw no araw no pista da a araw a kapangisagāna da. Binata ni Pilato dyirad Jodyowaw a kāna, “Chadyaw āri nyowaya!”

¹⁵ Ki inngēngengey da a kon da, “Ipadiman mo! Ipadiman mo! Ipailansa mo do kros!”

“Namna! Chakey nyori a ipailansa ko āri nyowaya do kros?” inyahes ni Pilato dyira.

Ki inatbay dan matotohos saw a papādi a inngengey, “Abaw matarek a āri namen, an dya iyaw no Impiradoraw!”

¹⁶ Do dawri, inparawat ni Pilato dyira a mailansa do kros.

No Kailansa Da si Jesus do Kros

(Mt. 27:32-44; Mk. 15:21-32; Lk. 23:26-43)

¹⁷ Dawa, inpasabhay dan soldādwaw krosaw di Jesus, as nakahbot da do Jerosalem a nangay do “Logaraw no Bangabanga.” Do Hebreo a chirin Jodyo, ki mayngaran so Golgota. ¹⁸ Dawriw nangilansaan da sya, kan myan pa saw dadwa nailansa do maybitaw ni Jesus, as si Jesus nanghobok. ¹⁹ Ki do dawri, nangipapatolas si Pilato so pinangay da do krosaw ni Jesus. No naitolas, ki “SI JESOS A TAGA NASARET A ĀRI DAN JODYO.”

²⁰ Āro dyirad Jodyo saw nakabāsa so nyaya, ta naitolas do chirin dan Hebreo, Latin, kan do chirin a Griego, as kan masngen nakailansaan ni Jesus do syodadaw.

²¹ Ki nangay saw matotohos saw a papādi dan Jodyo di Pilato, as nakairiklamo da sya dya a kon da, “Itolas mo aba, ‘Āri Dan Jodyo.’ Komwan pakono itolas mo ah, ‘Binata no nya tawo a iyaw Āri dan Jodyo.’ ”

²² Ki naskeh si Pilato, kan binata na dyira a kāna, “No tayoka ko a intolas, matādyan paba.”

²³ Do nakatayoka daw a nangilansa si Jesus, inhap dan soldādwaw laylay na saw, as nakapaychapat da sya a bininglay, kan nakatataysan da. Inhap da paw no makatayrahemaw a laylay na. Ki iyaw nya, aba polos so saip. ²⁴ Ki no bata dan soldādwaw do katakatayisa dyira, “O, piripiriten tabaw nyaya, ta magbibinonot ta an sino akin dyira sya.”

Ki no nyaya, naparin tan matongpal danaw no naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Naychacharwan daw laylay ko saw, kan nagbibinonotan daw makatayrahemaw a laylay ko ”*

²⁵ Do dawri, do masngenaw do krosaw ni Jesus, myan a naytēnek si ānang na kan si ikit na a kakteh ni ānang na, as kan si Maria a baket ni Kleopas, as kan si Maria a yapo do Magdalena.

²⁶ Do nakaboyaw ni Jesus a myan a naytēnek do masngenanaw di ānang na iyaw nanawhen naw a oyod nas chinadaw, binata na di ānang na a kāna, “Ānang, ibidang mo nya a anak mo.” ²⁷ Somnarono, inbahey na do nanawhen naw a kāna, “Ādi, ibidang mo nya a ānang mo.”

Ki yapo do dawri a ōras, pinachiyan no nya nanawhen si ānang ni Jesus do bahay na, as kan inbidang na a akmay ānang na.

No Kadiman ni Jesus

(Mt. 27:45-56; Mk. 15:33-41; Lk. 23:44-49)

* 19:24 19:24 Sal. 22:18

²⁸ Sinpangan na, do dawri a naparin, chapatak danan Jesus a pinatayoka na a tabo intorohaw ni Āmang na a parinen na, ki tan matongpal danaw naitolasaw do Masantwan a Tolas, binata na, “Mawaw akwaya.” ²⁹ Ki myan do dawriw asa angang a napno so naysoka a palek. Dawa, napatneb saw soldādwaw so soka do dadyi, as nakapatap da sya do atngehaw no isopo a tamek, as nakapagolo da syad bibyaw ni Jesus. ³⁰ Do nakatahamaw ni Jesus so naysokaw a palek, binata na a kāna, “Tayoka dana.” Do dawri, nagdomog, as naybitos byay na do nakaiparawat naw so ispirito na di Āpo Dyos.

No Kabono Da so Bakrang ni Jesus

³¹ Do dawri a araw, ki Araw a Kapagsagāna, kan no somaronwaw a araw, ki iyaw kasisitaan a Araw no Kapaynaynahah maynamot ta maggedan kan pista daw a Nakahabas no Anghil. Maynamot ta chaskeh da no Jodyowaw a ditā da daw a malodyit no nailansa saw do Araw a Kapaynaynahah, yangay da chindaw no totorayen daw no Jodyo di Pilato a ibilin na mapotot kokod da no nailansa saw tan malisto sa madiman, as sinpangan na,, mapakaro inawan daw do kros daw.

³² Dawa, siraw soldādwaw, nangay da a pinotopotot saw kokodaw no dadwaw a kinayrayay ni Jesus a nailansa. ³³ Ki do kakwan daranaw di Jesus, naboya da a nadiman dana, dawa, pinotot da pabaw kokod naw. ³⁴ Ki aran komwan, pinabono pa no asa dyira do soldādo saw chibot naw do bakrangaw ni Jesus. Ki insigīda namsot raya kan ranom.† ³⁵ No tawowaw a nakaboya so nya, inpaneknek na tan anohdan nyo. No inchirin naw, ki oyod, kan aba polos kapagmangamanga na a maynamot do inpaneknek naw, ta oyod a naparin nyaya.

³⁶ Naparin sa tabo nyaya tan matongpal naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Abaw aran asa dyirad tohang naw a napotot.”‡ ³⁷ As myan paw naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Chiban danchiw no chinibotan daw.”§

No Kaitanem Da si Jesus

(Mt. 27:57-61; Mk. 15:42-47; Lk. 23:50-56)

³⁸ Do nakatayokaw no nyaya naparin, nangay si Jose a taga Arimatea di Pilato a nangdaw so bangkayaw ni

† **19:34** 19:34 Siraw nagadal so Bibly, ki batahen da a do kadiman ni Jesus, ki pinabtak naw pōso na (Sal. 69:20-21). As dawa, namsot ranom kan raya (Jn. 7:37-39; 1 Jn. 5:6-8). Maynamot do nakaidātonaw ni Kristo so byay na, chiban nyod Isa. 53:7-12; Jn. 1:29; Ara. 8:32-33; 1 Kor. 5:7; 1 Ped. 1:19; Pal. 5:6.

‡ **19:36** 19:36 Eks. 12:46; Nom. 9:12; Sal. 34:20 § **19:37** 19:37 Sak. 12:10; Pal. 1:7

Jesos. Si Jose, ki asa nanganohed di Jesos. Ki maynamot ta mamō dyirad totorayenaw no Jodyo, inbahey naba do āro a tawotawo a iya, ki asa rārayay ni Jesos. Do nakaipalōbosaw syan Pilato, yay na inhap inawan naw ni Jesos, as nakaikaro na sya.

³⁹ Ki myan pa nachangay di Jose si Nikodemo,* iyaw tawowaw a nangay di Jesos do asaw a kamahep. Nangyonot si Nikodemo so nasorok a tatdo a poho a kakilo a bangbanglo a mayngaran so mirra kan aloe a pangbalsamar. ⁴⁰ Inhap daw inawanaw ni Jesos, as nakabedbed da sya so mananaro saw a lamilamit kontodo bangbanglwaw, ta nawriw dadakay dan Jodyowaw a kapangitanem. ⁴¹ Ki do masngenaw do nakailansaanaw ni Jesos, myan logar daw a kakaywan. Do dawri, myan asa tanem a aschip a bayo pa a nabangbangan kan ari pad abo bangkay a naitanem daw. ⁴² Ki maynamot ta Araw a Kapagsagāna dan Jodyo do dispiras no Arawaw a Kapaynaynahah, chakey da a alistwan a itanem si Jesos. Dawa, yangay da a pinakabat do irahemaw no aschip do dawri, ta masngen.

20

No Kapagōngar ni Jesos

(Mt. 28:1-8; Mk. 16:1-8; Lk. 24:1-12)

¹ Masari pa do kamabekas no manōmaw a araw no lawas, ki nangay si Maria Magdalena do aschipaw a nakaitanman ni Jesos. Do nakawara naw daw, naboya naw rowanganaw no aschip, ki naywangan, ta nabadede a nachibawaw aneb naw a bato. ² Dawa, nanyayo si Maria a nangay di Simon Pedro kan iyaw asaw a nanawhen* ni Jesos a oyod nas chinadaw. Binata na dyira a kāna, “Taywaran ari paw inawanaw ni Apo do irahemaw no aschip? Inhap daw, kan chapatak namen abaya an dino pinangayan da sya.”

³ Dawa, nanyeng sa Pedro kan iyaw asaw a nanawhen a minohtot a nangay do aschipaw. ⁴ Nanyayo sa dadwa, ki chinmah na si Pedro no rārayay naya, kan nakapanma a nakarapit do aschipaw. ⁵ Do nakawara naw daw, nakadokōt a namalid sya do irahem, ki somindep aba. Naboya na a myan pa daw mananaro saw a lamilamit a pinangbedbed das Jesos. ⁶ Ki do nakawaraw ni Simon Pedro, taros a somindep do irahemaw no aschipaw, as kan aran iya, ki naboya na a myan daw siraw mananaro saw a lamilamit. ⁷ Myan pa daw iyaw panyowaw a pinay dad oho naw. Ki iyaw nya panyo, ki nahon kan nachitarek do bīt naw. ⁸ Do

* **19:39** 19:39 Jn. 3:1-2; 7:50
13:23; 18:15; 21:24

* **20:2** 20:2 Si Apostol Juan nyaya. Jn. 1:40;

dawri, iyaw nanmaw a nakarapit do aschipaw, ki aran iya, ki somindep do irahem. Do nakasdep naw kan nakaboya naw so naparinaw daw, ki nanganohed a nagōngar si Jesus. ⁹ Do dawri, dyi da pa maawātan naitolasaw do Masantwan a Tolas a mirwa mabyay si Jesus.

¹⁰ Katayoka no nawri, somnabat saw dadwaw a nanawhen ni Jesus.

*No Kapaboya ni Jesus di Maria Magdalena
(Mt. 28:9-10; Mk. 16:9-11)*

¹¹ As si Maria Magdalena, ki nabidin pa a maytēnek do gaganaw no aschip a tomanyitanyis. Ki do kayan naw a tomanyis, pinaybokot na pinalid do irahemaw no aschipaw. ¹² Ki do dawri, nakaboya so dadwa sa a anghil a nakalaylay so maydak a myan sa maydisna do inohwananaw kan tinokaranaw no yananaw no bangkayaw ni Jesus do kayan na paw daw.

¹³ “Ādi, āngo itanyis mo?” inyahes dan anghilaw dya.

“On, ata, inkaro dayas Āpo ko, kan chapatak ko abayaw napayan da sya,” inibay ni Maria.

¹⁴ Ki do nakabata naw so nyaya, minidit do dichodan naw. Ki nakaboyas asa maytēnek a si Jesus nawri, kan nailasin naba a si Jesus.

¹⁵ Sinpangan na, inyahes ni Jesus dya a kāna, “Āngo itanyis mo? Sino chichichwasen mo?”

Ki no chapatak ni Maria, iyaw no mangaywanaw so kakaywanaw. Dawa, binata na dya a kāna, “Ay on, mo Sir, an imo nangikaro sya, ibahey mo pa an dino yanan na tan yangay ko a ipahap.”

¹⁶ Ki tinbay ni Jesus a kāna, “Maria.”

Nanyeng do dawri a sinalap ni Maria, as nakabata na sya do chirin da a Hebreo, “Rabboni!” No chakey na batahen, ki “Maistro.”

¹⁷ Sinpangan na binata ni Jesus dya a kāna, “Aryan mo yaken mo Maria, ta ari akpad naybidi do yanan Āmang, basbāli a yay mwa ibahey dyirad nanawhen ko saw a maibidang a kakakteh ko a maybidi ako nad Āmang ko a Āmang nyo a iyaw Dyos ko a Dyos nyo.”

¹⁸ Do dawri, komnaro daw si Maria Magdalena a nangay a nangibahey dyirad nanawhenaw ni Jesus a kāna, “Nayboya kamyaw kan si Āpo!” Do dawri, inpadāmag na pa dyiraw no inbahey naw dya.

*No Kapaboya ni Jesus Dyirad Nanawhen Naw
(Mt. 28:16-20; Mk. 16:14-18; Lk. 24:36-49)*

¹⁹ Do kamahepaw no nawri a Dominggo, naychipeh saw nanawhenaw ni Jesus do asaw a bahay. Nangneb sa, as nakaibalonet das aneb saw a maynamot do kāmō daw dyirad totorayen daw no Jodyo. Ki sinpangan na,, naychihat a myan si Jesus a naytēnek do salapen daw, kan binata na dyira a kāna, “Myan pakono kaydamnayan no kapangtokto nyo!” ²⁰ Ki do katayoka naw a nangibahey so nyaya, inpaboya na dyiraw no tanoro na saw a nayaman lansa kan bakrang naw a nabono. Do dawri, taywara chinasoyot daw nakaboya daw si Āpo.

²¹ Minirwa dana naychirin si Jesus dyira a kāna, “Myan pakono kaydamnayan no kapangtokto nyo! Akmas nakaitoboyaw dyaken Āmang, komwan katoboy ko dyinyo.” ²² Katayoka na nangibahey syay, inalopan na sa, as nakaibahey na sya a kāna, “Rawaten nyo pakono iyaw Ispirito Santo a omyan dyinyo. ²³ Tan komwan, an mamakawan kamo so aran sino a nakagatos, napakawan dana do Dyos. Amnan dyi nyo a pakawanen, mapakawan abanchi no Dyos.”

No Dya Panganohdan ni Tomas

²⁴ Do dawri a ahlep a nakapaboya ni Jesus dyirad nanawhen na saw, ki abo daw si Tomas a mayngaran so “Singin” a aran iya, ki asa dyirad dosi saw a nanawhen ni Jesus. ²⁵ Do nakaboya daw sya no kadwan saw a nanawhen na, binata da dya a kon da, “Nayboboya kamyaw kāda Āpo!”

Ki initlebay ni Tomas dyira a kāna, “An dyi kwa maboya kan masalid nayaman saw no lansa do tanoro na saw kan dyi kwa masalid bigar naw do bakrang naw, manganohed akwaba.”

²⁶ Do nakatayokaw no makadominggo, minirwa dana sa a naychipeh siraw nanawhen saw ni Jesus do bahayaw, as kan do dawri, myan danas Tomas dyira. Ki aran naibalonet aneb saw, naychihat a myan danas Jesus a naytēnek do salapen daw, kan binata na a kāna, “Myan pakono kaydamnayan no kapangtokto nyo!” ²⁷ Sinpangan na, pinereng nas Tomas, as nakabata na sya dya a kāna, “Imom Tomas, cha dyaw tanoro ko saya! Saliden mo nayaman saya no lansa, as kasalid mos bakrang kwaya. Pakarohen mo nawri a kapagmangamanga mo kan manganohed ka na.”

²⁸ Ki do dawri, binata ni Tomas dya a kāna, “Imom Āpo ko kan Dyos ko!”

²⁹ Ki binata ni Jesus dya, “Changori, manganohed ka na, ta naboya mo na yaken. Ay, āngo a kagāsāt da no tawotawowaw a manganohed dyaken a aran dyi da yaken a maboya!”

No Panggep no Nya Libro

³⁰ Arwāro paw makaskasdāaw a pinarin Jesus do salapen dan nanawhen na saw, ki naitolas saba tabo do dyaya libro. ³¹ Ki naitolas saw nyaya do dya libro tan anohdan nyo a si Jesus iyaw Kristo a Anak no Dyos, as kan maynamot do kapanganohed nyo dya, myan anchiw abos pandan a byay nyō.

21

No Kapaboya ni Jesus Dyirad Papito Saw a Nanawhen Na

¹ Katayoka no nawri, minirwa dana napaboyas Jesus dyirad nanawhen na saw do Minanga a Tiberyas.* Komwan nakapaboya na dyira: ² Do naypisa, naychipeh sa Simon Pedro, Tomas a mayngaran so “Singin,” si Natanael a taga Kana do probinsya a Galilya, siraw anakaw ni Sebedeo, kan sira paw dadwaw a nanawhen ni Jesus.

³ Ki binata ni Simon Pedro dyira a kāna, “Mangay ako pa magkalap.”

“Machangay kami ah!” binata da tabo. Dawa, nayabang sa a naychararakan a nagsigay, ki aba polos nahap da.

⁴ Do kapaysesēdang naranaw, myan si Jesus a naytēnek do aptanaw, ki nalasin daba no nanawhen na saw. ⁵ Ki ngineyan na sa a kāna, “Inyom Sit, aba no nahap nyo a among ah?”

“Polos,” initbay da.

⁶ Ki binata na dyira a kāna, “Ipakat nyo sigay nyowaya do kawananayan abang nyo tan makahap kamo.”

Insigīda da a inpākat do makawanawanaw no abang da. Ki do nakaipakat daw sya, napasakay da paba do abang daw a maynamot do kāron nahap da.

⁷ Sinpangan na, binata no nanawhenaw a oyod nas chinadaw ni Jesus di Pedro, “Aysa! Si Āpo nawri!”

Ki do nakadngeyaw syan Simon Pedro so binata naw a, “Si Āpo nawri,” nyeng na inbarikis laylay naw, ta sibahabahas, as nakagtos nad ranomaw, as nakapakaraya na. ⁸ Ki siraw rārayay na saw, nabidin sa do abangaw a nanggoyod so sigayaw a napnos among a nandad nakapakaraya da. Oyod saba mabawa do aptanaw. Myan ngataw asa gasot a kamitros so kabawa.

⁹ Do nakapakaraya daranaw, naboya da nangingmayaw apoyaw a myan danaw among a mapasopaso, as kan myan paw tināpay. ¹⁰ Binata ni Jesus dyira a kāna, “Iyangay nyo dyaw kadwan saya kahahap nyo a among.”

* 21:1 21:1 Minanga a “Tiberyas” mana “Galilya.”

¹¹ Do dawri, naybidi si Simon Pedro a somnakay do abangaw. Sinidongan naw rārayay na saw a manggoyod so sigayaw a napnos rarakoh saw a among tan pakarayahen da. No bidang da no amongaw, ki asa gasot, dadima poho, kan tatdo a tabo. Ki aran komwan karon amongaw, napirit abaw sigayaw.

¹² Sinpangan na, binata ni Jesus dyira a kāna, “Mangay kamo na dya, ta may kamo na magarmosal.”

Ki aba polos makaitored dyira a nanahes an sino iya, ta chapatak darana a iya, ki si Āpo.

¹³ Sinpangan na, kinamet ni Jesus tināpayaw kan iyaw no amongaw, as nakaibonong na sya dyira.

¹⁴ Nyaw chatatdo no nakapaboya ni Jesus dyirad nanawhen na saw nakatayoka no nakapagōngar naw.

Si Jesus kan si Pedro

¹⁵ Do nakatayoka daw a komninan, inyahes ni Jesus di Simon Pedro a kāna, “Simon a anak ni Juan, oyodori a ipateg mo yaken a mangamangay pa kan siraw kadwan saya dya?”

Initbay ni Pedro dya a kāna, “Mo Āpo, taywara chapatak mwa chadaw koymo.”

“Na, an komwan, dāmen mo saw no manganohedaya dyaken a akma siras orbonaw a karniro,” binata ni Jesus.

¹⁶ Ki pinirwa danan Jesus a binata a kāna, “Simon a anak ni Juan, oyodori a ipateg mo yaken?”

Initbay ni Pedro, “Mo Āpo, taywara chapatak mwa chadaw koymo.”

“An komwan,” inbahey ni Jesus dya, “onongan mo saw manganohedaya dyaken a karniro ko.”

¹⁷ Sinpangan na, pinitdo danan Jesus a inyahes dya, “Simon a anak ni Juan, oyodori a chadaw mo yaken?”

Nagmamayo si Pedro do nakapitdwaw sya inyahes ni Jesus a kāna, “Chadaw mori yaken?”

Initbay ni Pedro dya a kāna, “Āpo, chapatak mo tabo, as kan chapatak mo kadaw ko dyimo.”

Ki binata ni Jesus, “Dāmen mo saw manganohedaya dyaken a karniro ko. ¹⁸ No ibahey ko dyimo, ki oyod. Do kabaro mo, nagrobwat ka kan nakangay ka do aran dino a chinakey mo. Ki anchan malkem ka na, maydedpa kanchi kan matarek anchiw ombahod so tanoro mo saya, as kaiyangay nanchi dyimo do dyi mwa chakey a ngayan.”

¹⁹ Nyaw binata ni Jesus an maypāngo kadiman Pedro a pakaidayāwan ni Āpo Dyos. Sinpangan na, binata na dya a kāna, “Nāw mwa monot dyaken!”

No Kapachisarsarīta ni Jesus di Pedro a Maynamot di Juan

²⁰ Do kapagrobwat daw, minidit si Pedro, ki naboya na iyaw nanawhenaw a oyod nas chinadaw ni Jesus a minonot dyira. Iyaw nyaw nanarengaw di Jesus do nanawdyaw a kapangmalem da a nanahes sya a “Āpo, sino manglipot dyimo?”†

²¹ Do nakaboyaw sya ni Pedro, inyahes na di Jesus a kāna, “Na, maypāngo maynamot dya, mo Āpo?”

²² Ki tinbay ni Jesus a kāna, “An chakey ko sibibyay mandanchan maybidi ako, riribok mori? Machita a imo monot dyaken.”

²³ Maynamot do dyaya inchirin ni Jesus, naiwaras dāmag dyirad nanganohedaw di Jesus a dya madiman nya nanawhen. Ki nawri abaw chakey a batahen Jesus, ta no inbahey naw lang ki, “An chakey ko a sibibyay mandanchan maybidi ako, riribok mori?”

No Pandan Na

²⁴ Iyaw nyaya nanawhen a minonot da Jesus kan si Pedro, ki yaken. Paneknekan ko sa tabo naitolasaya a maynamot di Jesus, ta yaken mismo a nangitolas sya. As chapatak namen a tabo saw nya a naitolas, ki oyod.

²⁵ Arwāro pa saw pinariparin Jesus. Malabit a an naitolas sa tabo, ki mahap aban lōbongayaw no kāron libro a pakaitolasan da.

† **21:20** 21:20 Jn. 13:23-25

Siraw Pinariparin Dan Apostolis Saw No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Libro

Do nyaya libro a Aramid, ki tinongtong ni Lokas nan-gibahey so maynamot do Maganay a Dāmag a maynamot di Jesus. Do nanomaw a libro ni Lokas, ki inbahey na a maynamot do kangayaw ni Āpo Jesus do lōbongaya kan iyaw pinariparin naw do kayan na dya. Ki do dyaya a libro a Aramid, ki inbahey ni Lokas a maynamot do kapangiwaras so Maganayaya a Dāmag a yapo do Jerosalem a mandad nakapakarapit na do syodad a Roma do yananaw no impirador da. No naitolas na do dyaya a libro, ki siraw makaskasdāaw saw a pinariparin dan apostolis saw, naten dana da Pedro kan Pablo, kan siraw napariparinaw dyirad nanganohed saw a maynamot do nakapanganohed da di Jesus. Inbahey na pa a maynamot do kangayaw no Ispirito Santo a mangpayit kan somidong dyira do kapangasaba da (Jn. 14:16-17; Ara. 2:1-47). Si Lokas a mismo, ki inpaneknek na saw kadwan a napariparin, ta nachangay di Pablo do kadwan saw a byahi na. Dawa, an kadwan, myan naitolas do dyaya libro a, “yamen” mana “namen.”

Do sakbay a kapaybidi ni Jesus do hanyit, ki binilin na saw nanawhen naw a basta mangay sa do intīro a lōbong a mangyangay so Maganayaya a Dāmag dyirad tabo a tawotawo. Binata na a kāna, “Mangay kamo dyirad tabo tawotawo do intīro a lōbong, ta payparinen nyo sa nanawhen ko ... nanawhen nyo sa a magtongpal do tabo inbilin ko dyinyo” (Mt. 28:19-20). Dawa, somniknan saw apostolis saw a nangaskasaba so Maganayaya Dāmag yapo do Jerosalem, kan nakarapit sa do probinsya a Jodya kan Samarya kan aran mateng saw a idiidi do lōbong (1:8). Do irahem no tatdo a poho a katawen, nakarapit Maganayaya Dāmag do syodad do Roma (28:16-31), kan dawri abaw nagsardengan na, ta sichangori, ki oyod a maiwarwaras dana do intīro a lōbong.

Ki do dawri pa a chimpo, nanganohed sabaw totorayen daw no Jodyowaw, ta inapati da a si Jesus abaw Mesias da. No lang myan do aktokto da, ki iyaw kapagtongpal daw do linteg. Rakoh kakey da a mangpenpen so minsahyaw da Pedro kan Juan. Dawa, pinadas da sa a dimanen, as kan oyod a diniman da si Santiago. Ki aran komwan, alit na nayparo

dana saw manganohed di Jesus a maynamot do sidong no Ispirito Santo dyira. Maynamot dyirad manganohed saw, ki kararaw a tinongtong daw nabayabayat do atataw no Timplo, as kan nāw da indaydāyaw si Āpo Dyos. Siraw tabo tawotawowaw, ki inanyib da saw manganohed saw, as kan kararaw, ki myan saw bayo a nanganohed a pinarapa ni Āpo Dyos dyirad sigodaw a nanganohed (2:47).

Dawa, intolas ni Lokas do dyaya a libro siraw pinariparin dan apostolis saw tan ipaneknek na dyirad Jodyo saw a oyod a nagōngar si Jesus. Tan komwan, mapatakan da a si Jesus iyaw Kristo a Mesias a mangisalākan dyira.

Āro saw Jodyo a nanganohed di Jesus, ki arwāro paw Dya-Jodyo a nanganohed. Ki no bata dan Jodyo saw, maisalākan sabaw Dya-Jodyo, an dyi sa monot do dadakay dan Jodyo. Dawa, inpakatoneng ni Āpo Dyos dyirad apostolis saw a aran sino, Jodyo mana Dya-Jodyo, ki maisalākan, kan omyan Ispirito Santo dya maynamot lang do kapanganohed di Jesus Kristo (10:1-11:18; 15:1-34). Nyaw kapatakan ta sya a iyaw chirin no Dyos a nanma naipakatoneng dyirad Jodyo saw a maynamot do kapangisalākan na so tabo tawotawo, ki naitoroh dana do tabo a tawotawo. Dawa, aran sino a manganohed di Āpo Jeso-Kristo, ki maisalākan.

Arwāro paw napanariparin a dya naitolas do dyaya libro. Aran mabāsa ta a maynamot do āro saw a makaskasdāaw a napanariparin, ki mabāsa ta pa a maynamot do āro saw a lidyat a napanarin dyirad nanganohed saw.

No Naychakarwan no Nya Libro

No kapagsagāna dan apostolis a mangipaneknek 1:1-26

No kapangasaba dan apostolis do Jerosalem 2:1-8:3

No kapangasaba dan apostolis do Jodya kan Samarya 8:4-12:25

No kapangasaba ni Pablo 13:1-28:31

No manōma a kapagbyahi ni Pablo 13:1-14:28

No kapachimiting da do Jerosalem 15:1-35

No somarono a kapagbyahi ni Pablo 15:36-18:22

No chatatdo na a kapagbyahi ni Pablo 18:23-21:16

Do Jerosalem, Sesarea, kan Roma 21:17-28:31

Aramid Siraw Pinariparin Dan Apostolis Saw

Pakatoneng

¹ Dyimom Teopilo, Do nanomaw a tolas ko, ki intolas ko a maynamot dyirad tabo saw a pinariparin ni Jesus kan iyaw nakapangnanawo naw a nakayapo do nakasiknan naw a mangnanawo a ² mandad arawaw a nakapaybidi syan Āpo

Dyos do hanyit. Ki do sakbay no nakapaybidi naw do hanyit, maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, tinokos naw bilin naw dyirad apostolis* na a pinidi na a tobotoboyen na. ³ Ta do katayokaw no nakadiman kan nakapagōngar na, nasanyib si Jesus a napaboya dyira† do irahem no apat a poho a karaw, as kan āro pinarin na a pangipaboya na a sigorādo a nagōngar. On, napaboya dyira, kan inbahebahey na dyiraw maynamot do pagāryan no Dyos.

⁴ Do naypisa, do nakapaychipeh daw no nanawhen na, inbilin ni Jesus dyira a komaro saba do Jerosalem, ta panayahen daw kangayaw no Ispirito Santo dyira. Binata na dyira a kāna, “Panayahen nyo paw inkaryaw ni Āmang ko dyinyo a iyaw binata ko naw dyinyo do nakarahan. ⁵ Si Juan a Bawtista, ki binawtisan naw tawotawo so ranom. Ki papere dana karaw, as mabawtisan kamonchis Ispirito Santo.”‡

No Kapaybidi ni Jesus do Hanyit

⁶ Do nakapirwa daranaw a naychipeh, inyahes dan apostolis saw di Jesus a kon da, “Āpo, narapit danawriw ōras a kabangon mo a mirwa so torayen namen do dya Israel tan dyi dana Romano mangitoray dyamen?”

⁷ Ki tominbay si Jesus dyira a kāna, “Naitoroh aba dyinyo kapakatoneng so chimpo mana ōras a kaparin nawri, ta si Āmang ko moyboh a myan so toray a mangikeddeng so mapariparin do masakbayan, ⁸ basbāli a anchan mangay Ispirito Santo a omyan dyinyo, matorohan kamonchi so panakabalin tan inyo dananchiw mangsaksi dyaken. On, do Jerosalem saksyan nyonchi yaken, kan do intīro a Jodya kan Samarya, as kan aran mababawa saya a loglogar do intīrwaya lōbong.”

⁹ Do nakabata naw so nyaya, in-īnot a naypatohos si Jesus do hanyit ranan katangatangay daw sya nandad nakawlib nad kademdemanaw.

¹⁰ Do dawri, do kayan daw a tomangay so kapaypaypatohosaw ni Jesus, naychihat a myan dadwa mahahakay a naylaylay so maydak, as kan naytēnek sa a nachitalin dyira. ¹¹ Binata da dyira a kon da, “Inyo a mahahakay a taga Galilya, āngo paw paytēnek nyo a tomangay? Iyaw nya Jesus a naikaro dyinyo a naypatohos do hanyit, ki maybidinchi a akmas nakaboya nyowaya so nakangay nad hanyit.”

No Kapaypidi Daw so Machitādi di Jodas

* 1:2 1:2 No chakey na batahen apostol, ki “natoboy.” † 1:3 1:3 1 Kor. 15:5-8

‡ 1:5 1:5 Lk. 24:49; Ara. 11:16

¹² Sinpangan na, do katayokaw no nawri, komnaro dana sa do dawri a tokon a mayngaran so Olibo, as kan naybidi sad Jerosalem. No kabawa na, ki nagistayan asa a kakilomitro. ¹³ Do nakapakarapit daranaw do syodadaw, nangay sa do mamantohosaw a kwarton bahayaw a pagyanan da. Myan daw si Pedro, Juan, Santiago kan Andres, Pilipi kan Tomas, Bartolome kan Matchew, si Santiago a anak ni Alpeo, si Simon a mangis-ispal so kaidyan na, kan si Jodas a anak ni Santiago. ¹⁴ Siraw nya, ki nāsa dana sa a nāw da a naydaydasal kontodo siraw kadwanaw a mababakes kan si Maria a ānang ni Jesus kan siraw aādi naw a mahahakay.

¹⁵ Do nakapaypahabas no araw, naychipeh saw manganohed saw di Jesus, ki myan ngataw bidang da a asa gasot kan dadwa poho. Do dawri, naytēnek si Pedro do salapen daw, as nakabata na sya dyira a kāna, ¹⁶ “Kakakteh ko, masisīta a matongpal no myanaw do Masantwan a Tolas a iyaw inpatolasaw no Ispirito Santo di Āri Dabid do kaychowa paw a maynamot di Jodas iyaw nangidaolwaw siras nangayaw a nangtiliw di Jesus. § ¹⁷ As si Jodas, ki oyod a asa rārayay namen a apostolis do nakarahan, ta tinongdo ni Āpo Jesus iya a nachipagsirbi dyamen.”

¹⁸ Komwan naparin di Jodas: No kwartaw a tangdan na do marahetaw a pinarin na, ki naosar a naigātang so tana. As maynamot do inawan na a mismo, ki nasday a naysasakeb, kan bomintak bodek naw kan minohtot chinayi naw. ¹⁹ Iyaw nya dāmag, nalisto a nagwaras dyirad tawotawo saw do Jerosalem. Dawa, pinangaranan daw nawri a tana so “Akeldama” do chirin da. No chakey na batahen, ki “Tana a Nagātang Do Raya.”*

²⁰ Tinongtong ni Pedro naychirin a kāna, “Iyaw nya, ki intolas ni Āri Dabid do libro a Salmo:

“ ‘Abo pakono tawo do bahay naw,
kan abo pakono omyan daw.’

“Myan paw naitolas do Salmo a kāna,

‘Myan pakono omtādi sya do pagrebbengan naya.’ †

²¹⁻²² “Dawa, masisīta a mamidi ta so asa a omtādi di Jodas tan myan machirāman dyamen a mangipaneknek so nakapagōngaraya ni Āpo Jesus. Machita a iyaw tawowaw a nāw na minononot di Jesus do kayan na paw a nachirayay dyaten nakayapo do nakapangbawtisaraw ni Juan a nandad nakahapaw sya no Dyos a yapo dyaten a naybidi do hanyit.” Nyaw binata ni Pedro.

²³ Do katayokaw ni Pedro a naychirin, ki myan saw dadwa paypidyan da. No asa si Jose mana Josto a pinangaranan das Barsabas kan si Matias. ²⁴ Katayokan nawri, naydasal sa, “Āpo, chapatak mo an āngo myan do aktokto no tabo a tawotawo. Dawa, ipaboya mo dyamen an sino dyirad dadwayaw pidyen mo ²⁵ a machitādi di Jodas, ta tinadyichokodan naw rebbeng naw a asa apostol, as kan nakangay na do yanan naw a maikosto dya.”

²⁶ Do nakatayoka daranaw a naydasal, nagbibinonot sa. Ki si Matias nabonot da a machirapa dyirad asa pohwaw kan asa a apostolis.

2

No Kangayaw no Ispirito Santo

¹ Do nakarapit naranaw no araw a Pentekostes,* naychipeh sa tabo nanganohedaw do asa yanan do Jerosalem. ² Ki naychihat a nadngey daw akmas banerberaw no mayit a salawsaw a yapo do hanyit a nangay dyira a nangapno so intirwaw a bahay a naychipehan da. ³ Sinpangan na, myan naboya da a akma saw asdeb no apoy a nasisyay kan tayisa sa domnina do katakatayisa dyira. ⁴ Do dawri, napno sa do Ispirito Santo, kan insiknan na sa pinaychirin so matatarek a kapaychirin a dyi da ninanawo.

⁵ Ki do dawri, myan saw Jodyo a omyan do Jerosalem a yapo do āro a matatarek a nasnasyon do lōbongaya. As siraw nyaya a Jodyo, ki oyod a dayāwen daw Dyos. ⁶ Ki do nakadngey dan tawotawo saw so napariparinaw daw, yangay da a chiniban. Nableg sa tabo do nakadngey daw siras manganohedaw a naychirin so chirinaw no katakatayisa dyira do nakayanakan daw a idi mana tana. ⁷ Taywara naklat kan nasdaāwan sa a naysin-iiyahes a kon da, “Aysa, āngo nya? Taga Galilya sabawriw nya tawotawo a maychiychirin? ⁸ Ki āngo ta madngey no katakatayisa dyaten dyaw bōkod na chirin a ichirichirin da? ⁹ Myan saya dyaten dyaw taga Partya, Medya, kan Elam. Myan pa sayaw taga Mesopotamya, Jodya, kan Kapadosya. Ari pa sayaw yapo do Ponto kan Asya, ¹⁰ Prigya kan Pampilya, taga Egipto kan siraw yapwaya do Libya do masngenaw do Sirene. Myan pa saya dyaw taga Roma a ¹¹ Jodyo kan Dya-Jodyo a minonot do rilihyon no Jodyo. Myan pa sayaw

* **2:1** 2:1 No chakey na batahen Pentekostes, ki “dadima poho.” Ta nawriw dān da a mamarin sas asa pista an makahabas danaw dadima poho a karaw a yapo do Pistan Nakahabas no Anghil. Ki nawriw pista no kapagranyi da, as kan iyaw kararakohan a pista dan Jodyo. Eks. 2:16; Leb. 2:14-16; Deot. 16:9-12

kadwan dyaten a yapo do Kreta kan Arabya. Ki madngey taya tabo do nakayanakan taw a chirin iyaw ibahebahey daya a maynamot do makaskasdāaw saya pinarin no Dyos!”

¹² Malit sa naklat kan nariribokan, as naysin-iiyahes sad katakatayisa dyira, “Āngo chakey na batahen no nyaya?”

¹³ Ki siraw kadwanaw dyira daw, insisyabak da a kon da, “Nabok saya as dawa!”

No Minsāhi ni Pedro

¹⁴ Do dawri, naytēnek sa Pedro kan siraw asaw a poho kan asa apostolis do salapen da, as nakapakalyak ni Pedro a nangibahey sya dyirad tawotawo saw a kāna, “Inyo a kapayngay ko a Jodyo kan inyo a tabo a omyan do dya Jerosalem, adngeyen nyo chakey kwaya ibahey dyinyo, ta ilawlawag ko an āngo naparinaya dya. ¹⁵ Nabok sabaw nya tawotawo a akmas myan do aktokto nyo. Namna! Ari payad abo ālasnwebi sichamabekas!† ¹⁶ Komwan aba, ta nyaw inpaipadto no Dyos di Propīta Joel a kāna,

¹⁷ “ ‘Do panawdyan saya a araw, ki pengden ko sanchi a tabo tawotawo so yapo do Ispirito ko tan makneb sanchi.

As siranchiw anak nyowaw a mahahakay kan mababakes, ki mangipadto sanchis ipakatoneng kwaw dyira do tawotawo.

Pagparmataen ko sanchiw babbarwaw, as paytayenepen ko sanchiw mangalkemaw.

¹⁸ Komwan sanchiw pachirawatan saw a mahahakay kan mababakes a magsīrbi dyaken.

Do dawri sanchi a araw, pengden konchi dyiraw yapo do Ispirito ko.

As maynamot do panakabalin no nya Ispirito a myan dyira, ki ipadto danchiw ipakatoneng kwaw anchi dyira.

¹⁹ Mapaboya konchis makaskasdāaw do hanyit, as kan aran do tanaya, myan anchiw pangilasīnan a raya, apoy, kan matokpoh a ahob.

²⁰ Maysārinchiw araw, as kan manyibayanchiw bohan a akmay raya sakbay no mabilegaw kan makaskasdāawaw a araw a kangay no Āpo.

²¹ Aran sinonchi a manawag di Āpo so kāsi na dya, ki maisalākan anchi.’ ”‡

²² Tinongtong ni Pedro naychirin, “Inyo a kapayngay ko a kapotōtan ni Israel, adngeyen nyo nyaya chirin ko. Malawag a maboya a si Jesus a taga Nasaret, ki oyod

† **2:15** 2:15 Iyaw no ālasnwebi an mabekas, ki iyaw no ōras dan Jodyo a maydasal. Koman sas karni kan minom sas arak an mahep lang. Eks. 16:8

‡ **2:21** 2:21 Joel 2:28-32

a tinoboy ni Āpo Dyos. Ta maynamot do panakabalin no Dyos, pinarin sa ni Jesus makaskasdāawaya a milagro kan pangilasinan. Chapatak nyo saw nya, ta naporin sa do omdibon nyo, as kan myan sa dyinyo dya sichangori iyaw mismo a nakaboya sya. ²³ Si Āpo Dyos a mismo nangikeddeng, kan iyaw akin panggep do kaychowa pa a naiparawat si Jesus dyinyo, as kan oyod a inpadiman nyo dyirad marahet saya a tawotawo do nakaipailansa nyo sya do kros. ²⁴ Ki pinagōngar ni Āpo Dyos, kan winayawayaan na do panakabalin no kadiman, ta polos a maparin aba pagpeten no kadiman. ²⁵ Ta nyayaw inpadto ni Āri Dabid a maynamot dya a kāna,

“ ‘Pirmi kwa maboya si Āpo ko.

Iya, ki myan do kawatan ko tan dya kwa mariribokan.

²⁶ Maynamot do dyaya, masoyot ako, as kan chasoyot ko naymo a dayāwen.

On, myan rakoh a kapagnamnāma ko dyimom Āpo.

Ta aran madiman inawan ko, ki

²⁷ sigorādohen ko a nonolay mo abanchiw pahad ko do yanan nadiman.

On, nonolay mwaba iyaw masantwanaw a pachirawatan mo a mahta do pangilabengan.

²⁸ Inpaboya mo na dyaken iyaw no rarahan a mangay do kabyayan,

as kan oltimo danaw kasoyot ko a maynamot ta myan ka dyaken.’ ”§

²⁹ Do dawri, ki tinongtong ni Pedro naychirin a kāna, “Kakakteh, matored ako a mangibahey dyinyo maynamot do kapoonan taw a si simna Dabid. Iya, ki nadiman kan naitanem, ki mandas changori, ari paw tanem naw do yanan taya. ³⁰ Ta si simna Dabid, ki asa propīta, kan chinapatak naw inkaryaw no Dyos dya a payparinen nanchiw asaw dyirad kapotōtan naw a āri a machitādi dya.

³¹ On, maynamot ta asa propīta si Dabid, ki inchirin na maynamot do nakapagōngaraw ni Kristo,* ta inpadto na a dya matokos do yananaw no kadiman, as kan dya mahtaw inawan na. ³² Iyaw nyaya, ki si Jesus a pinagōngar no Dyos. As an yamen, ki maipaneknek namen maynamot ta nayboboya kami a mismo do nakatayokaw no nakapagōngar na. ³³ Sichangori, ari dana pinaydisna ni Āpo Dyos si Jesus do makawanaw a trono na do hanyit. On, rinawat na a yapo do Āmang na a Dyos iyaw inkaryaw no Dyos a iyaw Ispirito Santo, as kan pininged na dyamen. Iyaw nya

§ 2:28 2:28 Sal. 16:8-11 * 2:31 2:31 Mana “Mesias,” no pinidi no Dyos.

danaw madngey nyowaya kan maboaya nyowaya sichangori, ki yapo do dyaya a Ispirito Santo. ³⁴ Ta syimpri nangay abas Dabid do hanyit, ki alit na intolas na a kāna,

“ Si Āpo inbahey nad Āpo ko a kāna,
 “Maydisna ka do kawanan kwaya

³⁵ a mandad kaābak ko siras kabōsor mo saya,
 kan ipapitapita ko sad kokod mwaya.” †

³⁶ “Dawa,” kāna ni Pedro, “inyo a kapotōtan Israel, malawag kaibahey ko sya dyinyo a nyaya Jesus a inpailansa nyo do kros, ki pinayparin ni Āpo Dyos a Āpo kan Kristo.”

³⁷ Do nakadngey dan tawotawowaw so nyaya chinirin ni Pedro, taywara a nasalid danaw aktokto da. Dawa, inbahey dad Pedro kan siraw kadwan saw a apostolis kon da, “Kakakteh, āngo paro machita parinen namen?”

³⁸ Ki inatbay san Pedro a kāna, “Magbabāwi kamo a katakatayisa do gatogatos nyo, kan magpabawtisar kamo a pangipaboyan nyo so kapachasa nyo na di Āpo Jeso-Kristo. Tan komwan, mapakawan kamo do gatogatos nyo, kan marawat nyonchiw sāgotaw no Dyos a Ispirito Santo. ³⁹ Ta nyaya, ki inkari ni Āpo Dyos dyinyo kan siraw kapotōtan nyo saw kan sira tabo tawotawo do mateng saya a yanayanan, as kan sira tabo tawagan saw ni Āpo ta a si Āpo Dyos.”

⁴⁰ Do dawri, āro paw inchirin ni Pedro a pinangballāag kan pinangbagbaga siras nangadngedneyaw a kāna, “Maisalākan kamo pakono tan dyi kamo a mairāman do dōsa daya no marahet kan matotoleng saya a tawotawo sichangori!”

⁴¹ Siraw nanganohedaw do chirinaw ni Pedro, ki nagpabawtisar sa. Do dawri a araw, myan sigōro tatdo a ribo naparapa do bidang daw no nanganohed saw daw.

⁴² Inpasnek daw nachinanawo dyirad apostolis saw, as kan nāw da nachichasa dyira a nachikayban, nagkomonyon, kan naydaydasal.

No Kabibyay Dan Manganohed

⁴³ Do dawri, katakatayisaw nasnasdaāwan kan nāmo, as kan āro napariparin dan apostolis saw a milagro kan makaskasdāaw a pangilasīnan a maynamot do panakabalinaw no Dyos a myan dyira. ⁴⁴ Ki siraw tawotawo saw a nanganohed, tinongtong daw naychichipeh do asa yanan, kan nāsa danaw kapangtokto da. Ta aran warawara da, ki inbidang da a dyira da a tabo. ⁴⁵ Inlāko daw warawara da saw kan tana da saw, as nakaiwaras das kwartaw a insidong

† 2:35 2:35 Sal. 110:1; Mt. 22:44; Heb. 1:13

dyirad rārayay da saw sigon do makachita. ⁴⁶ Kararaw a tinongtong daw nabayabayat a naydasal do atataw no Timplo.‡ Naychaychatoyo sa a nachihanghang do kāda bahabahay da, as kan nagkomonyon sa daw. On, pinarin daw komwan a masoyosoyot kan madadam so panggep. ⁴⁷ On, nāw da indaydāyaw si Āpo Dyos, kan siraw tabo tawotawowaw, ki myan kaanyib da dyirad manganohed saw. Kararaw, ki myan saw bayo a nanganohed a insalākan ni Āpo Dyos, as kan pinarapa na sa dyirad nanganohedaw di Jesus.

3

No Nakapya no Tawowaw a Piday

¹ Do asaw a karaw, do kaalas tres do kamakoyab, nangay sa Pedro kan Juan do Timplowaw do ōrasaw no kapaydasal. ² Ki myan nawara do rowanganaw no Timplo a mayngaran so “Mapintas a Rowangan” a asa mahakay a naiyanak a piday. Kararaw a isiisiwen da a patodahen do rowanganaw tan limosan das kwarta no somdep saw do Timplo.

³ Do kaboya naw sa Pedro kan Juan a somdep dana do Timplo, nachikakaāsi dyira a torohan das kwarta. ⁴ Do dawri, pinerreng da Pedro kan Juan, as nakaibahey sya dya ni Pedro a kāna, “Chiban mo yamen!”

⁵ Insigīda pinaylāgaw san pidāyaw a chiniban, ta hahawen na a myan itoroh da dya. ⁶ Ki binata ni Pedro dya a kāna, “Aba polos kwarta namen a maitoroh namen dyimo. Ki no myan dyamen, nawriw itoroh namen dyimo. Bilinen koymo a maynamot do toray ni Āpo Jeso-Kristo a taga Nasaret, maytēnek ka kan makayam ka na!”

⁷ Sinpangan na, inigpet ni Pedro kawatanaw a tanoro no pidāyaw, as nakasidong na sya pinaytēnek. Ki nanyeng a naypayit saw kokod naw. ⁸ Do dawri, ki insigīda a naytēnek mahakayaw, as nakayam dana. Sinpangan na, nachirayay da Pedro kan Juan a somindep do Timplowaw. As do kadama naw a mayam, ki lomnaglagto a mangidaydāyaw so Dyos.

⁹ Sira tabo tawotawo saw do Timplowaw, ki naboya da a nakayam danaw mahakayaw a mangidaydāyaw so Dyos. ¹⁰ Ki do nakailasin daw sya a iyaw maydidisnaw a machilimlimos do pangaranan daw so “Mapintas a Rowangan” do Timplowaw, naklat sa kan nasdaāwan sa do naparinaw dya.

No Minsāhi ni Pedro do Timplo

‡ 2:46 2:46 No dadakay no Jodyo do kararaw, ki maydasal sa do Timplowaw do ālasnwebi, as kan do ālastres an makoyab. Ara. 3:1

¹¹ Do dawri, nangay sa Pedro kan Juan do yananaw no pachisirongan do Timplo a pinangaranan das “Portikon Solomon,” ki nachikaday mahakayaw dyira. Ki sira tabo tawotawo saw daw, nayyayo sa nangay do yanan daw, ta nasdaāwan sa a maynamot do dyaya a naporin.

¹² Ki do nakaboyaw dyira ni Pedro, inbahey na dyira a kāna, “Inyo a kapayngay ko a kapotōtan ni Israel, āngo ta masdaaw kamo, kan āngo ta mochidngan nyo yamen? Bata nyo anwan yapo do ayit namen mana yapo do kaganay namen nanghapan nya tawo a nakayam ah? ¹³ Yamen aba, an dya si Āpo Dyos a mismo a iyaw dinaydāyaw daw no kapoonan ta saw a sa simna Abraham, Isaak, kan Jakob. On, iyaw nya Dyos da iyaw napapya so nyaya mahakay tan mirwa maidaydāyaw pachirawatan naya a si Jesus. Ki inparawat nyo a naipadiman, as do kakeyaw ni Gobirnadador Pilato a mapakakaro sya, chinakey nyo aba polos. ¹⁴ On, chinaskah nyo iyaw nyaya a Masantwan kan Malinteg a yapo do Dyos,* basbāli a nawriw pinipya nyo a mapalobōsan mangdindimanaw so tawo. ¹⁵ On, inpadiman nyo iyaw pakayapwanaw no byay. Ki pinagōngar ni Āpo Dyos, as kan yamen mangsaksi sya. ¹⁶ Iyaw nya mahakay a maboaya nyo kan chapatak nyo, ki napayit a maynamot do panakabalin ni Jesus kan iyaw kapanganohed namenaya dya. On, maynamot do kapanganohed di Jesus, intoroh ni Āpo Dyos do dyaya mahakay komplito a nakapya na kan mismo nyo a naboya sichangori.

¹⁷ “Sichangori a kakakteh, chapatak ko a iyaw pinarin nyowaya di Jesus, ki maynamot do dyi nyo a nakaawātan a iya, ki iyaw tinoboyaw ni Āpo Dyos. Masaw a dyi da naawātan pangpangōlo nyo saw. ¹⁸ Ta nyaw nakatongpalan no inpaibahebaheyaw no Dyos dyirad tabo saw a propita na do kaychowa a iyaw nya Kristo, ki machita malidyatan. ¹⁹ Dawa, machita magbabāwi kamo nad gatogatos nyo, kan machonot kamo na do chakeyaw ni Āpo Dyos tan pakawannen naynyo kan wayaken naranaw gatogatos nyo. ²⁰ Ta an parinen nyo komwan, myan anchi dyinyo kaydamnayan no kapangtokto nyo kan kasoyot nyo a yapo di Āpo Dyos, as kan pirwahan nanchi a toboyen a maybidi dya si Jesus a iyaw Kristo a napidi a mangay anchi a mangitoray dyirad manganohedaw dya.† ²¹ Ki sichangori, machita a nāw pan Jesus do hanyit mandad ōrasaw a kapabayo sya tabo ni Āpo Dyos, ta nawriw inpaibahebahey naw kaychowa

* **3:14** 3:14 No chakey na batahen “Masantwan kan Malinteg a yapo do Dyos,” ki “Mesias” mana “Kristo” a Mangisalākan. Isa. 53:11 † **3:20** 3:20 Mt. 24:14; Mk. 13:10; 2 Ped. 3:12

dyirad masantwan saw a propita na. ²² Nyaw binatan Moyses kaychowa a kana, 'Si Apo a Dyos nyo, iyaw anchiw manoboy dyinyo so akma dyaken a propita a kapayngay nyo a Israelita. Machita adngeyen nyo a maganay kan anohdan nyo a tabo ibahey na. ²³ Maynamot ta aran sino a dya manganohed do ibahey na, ki pasyayen na sanchi ni Apo Dyos dyirad tawotawo na, as kan dimanen na sanchi.' ‡
²⁴ "Ta aran sira tabo propitaw a nakayapo do Samwel kan siraw somnaronwaw a nachitadi dya, ki aran sira, inbahey da a maynamot do mapariparinaya sichangori a chimpo. ²⁵ Ki dyira ta a Jodyo no karyaya ni Apo Dyos a inpaibahey na dyirad propita na saw kaychowa, as kan nairaman ta na do tolagaw ni Apo Dyos dyirad kapoonan ta saw. Ta inkari na di simna Abraham a kana, 'Maynamot do kapototan mo, mabindisyonan sanchiw tabo tawotawo do lobongaya.' § ²⁶ Ta yaten a Jodyo, ki pinanma na yaten no Dyos a binindisyonan do nakapidi kan nakatoboy naw so tobotoboyen na a si Kristo a mangay a mapagbabawi dyaten do marahetaya a kaparin ta." Nawriw binata ni Pedro dyira.

4

No Kaidarom Da si Pedro kan Juan

¹ Ki do dawri, do kadama paw da Pedro kan Juan a maychichirin dyirad tawotawo saw, ki nawara sa daw papadyaw kan iyaw kapitanaw no magbanbantay saw do Timplowaw, as kan siraw no Sadosyowaw a dya manganohed do kapagongaraw no nadiman. ² Nakasoli sa maynamot do kainanawo da Pedro dyirad tawotawo saw a si Jesus, ki nagongar. As an komwan, maparin sa magongar nadimanaw a tawotawo. ³ Tiniliw da sa, as nakaposek da sira do bahodan. Naychararakan sa daw maynamot ta nahep dana. ⁴ Ki aran komwan, aro nanganohed dyirad tawotawowaw a nakadngey so inbahey daw da Pedro. Do dawri, no bidang da no mahahakay saw a nanganohed, ki nagistayan dana a nakarapit do dadima a ribo.*

⁵ Ki do kamabekas danaw, siraw pangpangolo daw no Jodyo saw kan siraw panglakayen daw kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki naychichipeh sa do asa yanan do Jerosalem. ⁶ Myan sa daw sa Anas a iyaw katotohosanaw a padi, kan si Kaypas, Juan a yapo do pamilya ni Anas, Alehandro, as kan siraw kadwan saw a mahahakay a

‡ 3:23 3:23 Deot. 18:15; 18:18-19; Ara. 7:37 § 3:25 3:25 Gen. 22:18 * 4:4 4:4 Ara. 2:41

kakabagyan ni Anas.† 7 Do dawri, inpahap da si Pedro kan Juan do kasalasalapan daw, as nakaiyahes da sya dyira, “Āngo a panakabalin mana sino akin toray so pariparinen nyowaya komwan a napakayam so pidayaya?”

8 Ki napno si Pedro so panakabalin no Ispirito Santo, as kan inithbay na dyira a kāna, “Madaydāyaw a pangpangōlo kan panglakayen! 9 An nawriw iyahahe nyo dyamen sicharaw iyaw maganayaw a pinarin namen do pidāyaw a mahakay kan maypāngo nakapya na, 10 palobōsan nyo yaken a mangilawlawag dyinyo kan siraw tabo tawotawowaya do Israel. Makapaytēnek sichangori iyaw nya mahakay do salapen nyowaya a napyan maynamot do panakabalinaw kan torayaw ni Jeso-Kristo a taga Nasaret a iyaw inpailansa nyowaw do kros a pinagōngar no Dyos. 11 Nyaw inpangārig na a bato a naitolas do Masantwanaya a Tolas a kāna,

“ ‘Iyaw nawri a bato a inpoha nyo, inyo a mapatnek so bahay,

ki nayparin a iyaw kasisītaan a bato a mangpayit so nawri a bahay.’‡

12 “On, si Jesus lang myan so panakabalin a mangisalākan so tawotawo. Si Jesus lang, ta abaw matarek do lōbongaya a naitoroh dyirad tawotawo tan maisalākan sa.” Nawriw binata ni Pedro.

13 Do nakaboya dan pangpangōlo saw no Jodyo so katored daw da Pedro kan Juan a naychirin, kan napatakan da a abo ādal da kan sinsinan sa a tawo, nasdaāwan sa. Binigbig da pa a sira, ki rārayay sa ni Jesus. 14 As maynamot do nakaboya daw so mahakayaw a napyan a maytēnek do katangked daw, ki abaw naibahey da maikontra dyira.

15 Dawa, pinahbot da sad pagmimitingaw daw a ranan nakapagtotōlag da. 16 Inbahey dad katakatayisa dyira a kon da, “Āngo paro parinen ta dyirad dyaya tawotawo? Ta tabwaya tawotawo do Jerosalem, ki napatakan daranayaw nyaya milagro a pinarin da, kan mailibak tabaya. 17 Mapya āno an parinen taw komwan tan mapenpen taw kakayamkam no nya dāmag do tawotawo. Amomohen ta sa tan dyi da pirwahren a ibahey iyaw maynamot do ngaranaw ni Jesus.”

† 4:6 4:6 Si Anas, ki iyaw katotohosan a pādi do tawen 6 a nandad A.D. 14. Si Kaypas, ki iyaw manogangaw ni Anas, as kan iyaw oyod a katotohosan a pādi do dawri. Ta iyaw toray na, ki do tawen A.D. 18 nandad 36. An maynamot di Juan, ki sigōro asa anak ni Anas, kan iyaw nachitādi di Kaypas do tawen A.D. 36. ‡ 4:11 4:11 Sal. 118:22; Isa. 28:16

18 Do dawri, pinirwa da sa tinawagan, as kan mayit iyaw nakaballāag da sira a dyi da polos a chirichirinen mana inanawo maynamot di Jesus.

19 Ki tominbay sa Pedro kan Juan a kon da, “Ibahey nyo pa dyamen an āngo maganay a parinen do salapen Āpo Dyos: Anohdan namen inyo mana si Āpo Dyos? 20 Amnan yamen, maparin namen aba aryan a ibahebahey saw makaskasdāaw saw a naboya namen kan nadngey namen di Jesus.”

21 Do dawri, pinirwa darana sa inamomo, as nakapalōbos darana sira komnaro. Aba polos nadongso da tan dosāen da sa. Asa pa, ki namo sa do kārwwaw no tawotawo, ta nagdaydāyaw saw tawotawo do Dyos maynamot do makaskasdāawaya a napanin. 22 Ta iyaw mahakayaw a piday a napyan, ki nasorok dana apat a poho tawen na.

No Kapaydasal Dan Nanganohedaw di Jesus

23 Do nakawayawaya daranaw da Pedro kan Juan, taros sa naybidi dyirad rārayay da saw, kan inpadāmag da dyiraw inbahey daw no matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen saw. 24 Do nakadngey daw sira no rārayay da saw, nāsa sa naydasal do Dyos a kon da, “O, Āpo namen a manakabalin, imo namarswa so hanyit kan tana, as kan no tāw kan no tabo a myan dyira. § 25 Maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, inpaibahey mom Āpo di Āri Dabid a kapoonan namen a tobotoboyen mo a kāna,

“ ‘Āngo ta nakasoli saw Dya-Jodyo,

kan āngo ta nagranta saw tawotawo so abos sinpaspan-
gan?

26 Naychichipeh saw ar-āri kan siraw magtotorayaw do
lōbongaya

a nagsagāna a machigobat di Āpo

kan di Kristo a iyaw pinidi naw a mangisalākan.’* ”

27 “Oyod a natongpal danaw intolasaw ni simna Āri Dabid do dya syodad a Jerosalem. Ta si Āri Herodes kan si Ponsyo Pilato, as kan siraw Jodyo kan Dya-Jodyo, ki nabayabayat kan nagtotōnos sa a machikontra di Jesus a iyaw masantwanaw a pachirawatan mo a pinidi mo. 28 On, pinarin daw tabo nyaya a maynamot do panakabalin mo, ta tod da tinongpal sīgodaw a inkeddeng mo kaychowa pa. 29 Sichangori, mo Āpo, chiban mo paw kapangamomo daya, kan sidongan mo yamen a tobotoboyen mo tan maypaypatored kami pa a mangichirin so chirin mo a

aba polos kamwamwan namen. ³⁰ Ipaboya mo paw panakabalin mo a kapamapya siras maganyit saw, as kan kapamarin so milagro kan makaskasdāaw a pangilasīnan a maynamot do bīleg no toray ni Jesus a iyaw masantwanaya a pachirawatan mo.”

³¹ Do dawri, do nakatayokaw no dasal da, nagoyogoyon bahayaw a nakakpehan da, as kan naypayit no Ispirito Santo a nangapno so katakatayisa dyira do panakabalin na. Do dawri, naypatored dana sa nangibahebahey so chirin no Dyos.

No Kaasa Da do Kapangtokto kan Kapagtōnos

³² Sira tabo nanganohedaw, ki nāsa dana sad kapangtokto kan kapagtōnos. Abaw nakabata sya a tanyan naw myanaw dya, ta no dyiran asa, ki dyira da tabo. ³³ As siraw apostolis saw, ki naypaypayit paw panakabalin da do nakatongtong daw a nangipaneknek so nakapagōngaraw ni Āpo Jesus, as kan maboslon iyaw bindisyon ni Āpo Dyos dyirad tabo saw a nanganohed. ³⁴ Do dawri, abaw pagkorāngan da, ta siraw myanaw so tana mana bahay, ki yay da sa inlāko. As iyaw nahap daw do naglakwan daw, ki ³⁵ intoroh da dyirad apostolis saw, kan binglay da dyirad nanganohedaw a makachita sya.

³⁶ On, komwan pinarin ni Jose a asa kapotōtan ni Lebi a nayanak do Chipre a pinangaranan dan apostolis saw so Bernabe. As no chakey na batahen Bernabe, ki “Mangahwahok a Tawo.” ³⁷ Ki iyaw nya Bernabe, ki inlāko naw bengkag naw, as nakahap nas naglakwanaw a inyangay dyirad apostolis saw.

5

Sa Ananyas kan Sapira

¹ Ki myan asa mahakay a mayngaran so Ananyas, kan no ngaran baket na, ki si Sapira. Naglako sa so kadwan a tana da. ² Do nakatayoka daw a naglako, nagtōlag sa maychabahay a dyi da itoroh a tabo naglakwan daw. Dawa, kinapya daw kadwanaw. As no nabidinaw, inyangay ni Ananyas a intoroh dyirad apostolis saw, as nakabata na sya dyira, “Cha dyaw naglakwan namen so tana namenaw.”

³ Ki binatan Pedro dya a kāna, “Ananyas, āngo ta pinalobōsan mo si Satanas a mangitoray do byay mo tan mayparin ka asa maybayataw do salapen no Ispirito Santo do nakakapya mo so rayayaw no naglakwan mo so tana mo? ⁴ Do dyi mo paw a naglakwan so tana mwaw, dyira mwabawri? As do nakailako mwaw sya, taywaran dya

myan dyimo iyaw panakabalin an āngo parinan mo so naglakwan mo? Ki āngo ta pinarin mo komwan? Tawo abaw binayatawan mo, an dya si Āpo Dyos!”

⁵ Do nakadngeyaw syan Ananyas so nawri a chirin Pedro, nanyeng a nalba a nadiman. Dawa, myan rakoh a nakamo da tabo no nakadngeyaw sya.

⁶ Sinpangan na, siraw kadwanaw a babbaro a myan daw, ki sindep da yangay a binedbed* bangkayaw ni Ananyas, as nakakatkat da sya inyangay a intābon.

⁷ Sinpangan na, nakahabas tatdo a kaoras, somindep si Sapira a baket na, ki chapatak naba an āngo naparin di lakay na.

⁸ Ki do dawri, inyahas ni Pedro dya a kāna, “Oyodawri a nya dana tabo naglakwan nyos tana nyowaw?”

Ki tominbay si Sapira a kāna, “On, nawryaw a tabo.”

⁹ Ki initbay ni Pedro dya a kāna, “Tōlag nyo sawen kan lakay mo! Āngo ta nagtolāgan nyo mangsōot so Ispirito Santo? Madngey moriw kadagpas daya do pantawayan nangayaw a nangitābon di lakay mo? Changori, imo isarono da pahboten.”

¹⁰ Nanyeng a nalba a nadiman si Sapira. Sinpangan na, do nakapirwa daw a somindep no babbaro saw, naboya da a nadiman. Dawa, yangay darana intābon a pinatangked do yanawan ni lakay na.

¹¹ Ki taywaraw nakamo dan tabo saw a nanganohed kan aran siraw kadwanaw a nakadngey so nyaya naparin, ki naychinyabot sa.

No Kāro no Milagro kan Makaskasdāaw a Naparin

¹² Do dawri, siraw apostolis saw, ki namariparin sa so āro a milagro kan pakaboyan a makaskasdāaw dyirad tawotawowaw. As siraw tabo a nanganohed, ki nagtotōnos sa a nabayabayat do pachisironganaw do Timplo a pinanganaran das “Portikon Solomon.” ¹³ As siraw dyaw a nanganohed, ki chināmo daw nachirāman dyirad gropo daw no nanganohed. Ki aran komwan, taywaraw kaanyib da sira. ¹⁴ Ki naypayparo saw mahahakay kan mababakes a nanganohed di Āpo Jesus, kan nainayon sa do bidang daw no nanganohed.

¹⁵ Dawa, maynamot do kapangpapapya daw no apostolis saw, inyangay dan tawotawo saw maganyit saw do kalkalsāda kontodo katri kan apin da, ta hahawen da a an homabas si Pedro, aran maanyinwan naw kadwan dyira,

* 5:6 5:6 No parinen dan Jodyowaw an myan madiman, ki manghap sas manaro a aywayob, as katedbed das bangkayaw a yapo do oho naw mandad kokod naw.

ki mapyan. ¹⁶ As myan pa saw reprep a tawotawo a yapo do matatarek saw a idiidi do omdibonaw do Jerosalem a nangyangay so maganyit da, as kan siraw intorayanaw no marahet a ispirito, ki napapya sa kan maganay dana sa tabo.

No Kaidadanes Dan Apostolis

¹⁷ Do dawri a naporiparin, iyaw katotohosanaw a pādi kan tabo saw rārayay naw a bonggoy dan Sadosyo saw, ki taywaraw kaimon da dyirad apostolis saw. ¹⁸ Inpatiliw da saw apostolisaw, as nakaipabahod da sira. ¹⁹ Ki do dawri a ahap, myan asa a anghil no Āpo a nangay a nangiwang so pantaw saw do dawri a bahodan, as kan pinahbot na sa. ²⁰ Binata na dyira a kāna, “Yangay nyo a itēnek do Timplo a inanawo dyirad tawotawo saw iyaw maynamot do bayowaya kan abos pandan a byay.”

²¹ Do kamabekasanaw, somindep saw apostolisaw do Timplowaw, kan insiknan daw nangnanawo dyirad tawotawowaw a akmas inbaheyaw no anghil dyira.

Ki do kawara daw no katotohosanaw a pādi kan siraw rārayay na saw, ki tinawagan da sa tabo panglakayen saw kan pangpangōlo dan Jodyowaw a siraw mimbrow saw no konsiho da a mayngaran so Sanhedrin tan magmimiting sa do parinen da dyirad binahod daw. Sinpangan na, nanoboy sa so mangay a omhap siras binahod daw tan paytēneken da sad salapen daw. ²² Ki do nakapakarapit dan tinoboy da saw do bahodanaw, nachichwasan da saba daw apostolisaw. Dawa, naybidi sa nangibahey sya a kon da, ²³ “Namna! Maganayaw nakaitolbek no bahodanaw, kan myan saw a maytēnek a magbanbantay gwardyaw. Ki do nakaywang namenaw sya, abaw tawo a naboya namen do irahem!”

²⁴ Do dawri, do nakadamagaw syan kapitanaw no magbanbantay saw no Timplowaw kan do nakadamagaw syan matotohos saw a papādi, nariribokan sa an komayamkam nya naporin. ²⁵ Nahay abas dēkey, myan nawara a nangibahey sya a kāna, “Taywaran dyi sa ari a maytēnek do Timplo a mangnanawo so tawotawo binahod nyo saw?”

²⁶ Do nakadngey daw so nyaya, nangay kapitanaw kan siraw opisyalis naw a nanghap sira. Ki pinilit da saba, ta āngonchan makasoli saw tawotawowaw dyira, as agsidan da sa so bato.

²⁷ Do nakahap daranaw siras apostolisaw, pinaytēnek da sad salapen daw no Sanhedrinaw, as nakapanahahe no katotohosanaw a pādi dyira. ²⁸ Binata na dyira a kāna, “Mayit nakaibilin namen sya dyinyo a dyi nyo na tongtongen mangnanawo so maynamot do nyaya a Jesus.

Chiban nyo pinarin nyowaya sichangori! Nagwaras danaya do intirwaya Jerosalem innanawo nyowaya, as chakey nyo paya ipagatos dyamen nakaipadiman naw.”

²⁹ Ki tominbay si Pedro kan siraw rārayay na saw a apostolis a kon da, “Sino maybadiw a tongpalen namen, inyo mana si Āpo Dyos? ³⁰ Oyod a inpadiman nyo si Jesus do nakaipalidyalyat nyowaw sya do kros. Ki aran komwan, iyaw Dyos no kapoonan ta saw, ki pinagōngar na. ³¹ Sichangori, pinatohos no Dyos do katotohosan a saad do makawanan na, as pinayparin na a Pangolo kan Mangisalākan ta. Tan komwan, yaten a kapotōtan Israel, ki myan chansa ta a makapagbabāwi tan mapakawan ta do gatogatos ta. ³² Sichangori, yamen mismo a mangsaksi dyirad dyaya napariparin, as kan yamen aba lang, ta iya paw Ispirito Santo a iyaw intorohaw no Dyos dyirad manganohed dya, iyaw mangipanpaneknek a oyod nyaya.”

³³ Ki do nakadngey das Pedro a naychirin so komwan, ki naypataywaraw nakapakasoli da no mimbrow saw no Sanhedrin, as kan chakey darana sa dimanen siraw apostolisaw. ³⁴ Ki myan daw asaw a Parisyo a mayngaran so Gamaliel. Iyaw nyaya, ki asa dyirad mamaistrowaw do Linteg ni Moyses, as kan oyod da anyiben no tawotawo. Do dawri, naytēnek, as nakaibahey na sya dyira do Sanhedrinaw a pahboten da pa sa bebek apostolisaw do gagan. ³⁵ Do nakaihbot daranaw sira, binata ni Gamaliel dyira a kāna, “Inyo a kapayngay ko a kapotōtan Israel, annadan nyo pariparinen nyo dyirad dyaya tawotawo. ³⁶ Ta do nakahabas, nakakbodaw ni Teodas a naysintōtoray, kan myan saw apat a gasot a bidang dan mahahakayaw a napawnot na. Ki nahay abas dēkey, naychawpit sa do nakadimanaw ni Teodas. Dawa, nayparin abaw plāno daw.

³⁷ “Nakarahanaw nya, tominbod danas Jodas a taga Galilya do chimpwaw no kapamidang so tawotawo. Masaw āro napawnot na. Ki alit na nadiman, as kan do nakadiman naw, naychawpit dana saw minonotaw dya.

³⁸ “Dawa, sichangori, nyaw mabata ko dyinyo. Inonolay nyo saw nyaya mahahakay kan palobōsan nyo sa. Ta an yapo do aktokto no tawo iyaw pinanggep da mana pariparinen dāya, ki abanchiw sinpaspangan na. ³⁹ Amnan si Āpo Dyos akin aktokto, chaābak nyo aba sira. Dawa, kontraen nyo saba, ta āngonchan si Āpo Dyos kontraen nyo!”

⁴⁰ Do dawri, nakey sa do inbahey naw. Ki sakbay a pinalobōsan da sa a komaro, pinirwa da sa pinasdep siraw

apostolisaw, as kan inpaiplo da sa. Binalaāgan da sa a dyi darana ibahebahey maynamot di Jesus.

⁴¹ Do nakakaro daranaw do salapen dan magtotoray da saw, ki taywara nasoyot saw apostolisaw a maynamot ta inbidang na sa ni Āpo Dyos a maikari do nakairāman daw a nalidyatan kan nasnesnekan a maynamot di Jesus.

⁴² Kararaw a nangay sa do Timplo kan bahabahay no tawotawo, kan nāw da nangnanawo kan nangaskasaba so Maganay a Dāmag maynamot di Jesus a iyaw Kristo a Mesias.

6

No Kapidi Da Siras Papitwaw a Kasidong

¹ Do nakapayparo daw no nanganohed, somniknan kapaydidiman dan Jodyowaw a maychirin so Griego kan siraw Jodyowaw a maychirin so Hebreo. Ta no paynamotan na, ki naydabadabay saw Jodyowaw a maychirin so Griego, ta batahen da a siraw bālo da saw, ki mainonolay sa kono a matorohan do kararaw an iwaras daw rasyonaw.

² Dawa, siraw asaw a poho kan dadwa a apostolis, ki tinawagan da saw tabo a nanganohed, as nakapagmimiting da. Sinpangan na, binata da dyira a kon da, “Maganay aba an nawriw kainonolayan namen so mangasaba so chirin Āpo Dyos maynamot do kapangiwaras namen so rasyon.

³ Sichangori, kakakteh, mamidi kamo a yapo dyinyo so papito a bigbigen nyo a masingpet kan madāyaw. Machita masirib sa kan napno do Ispirito Santo, ta siraw magrebbeng do dyaya kapangiwaras so rasyon. ⁴ Tan komwan, nāw namen a tongtongen maydaydasal kan mangasaba so chirin no Dyos.”

⁵ Do nakaibahey daw so komwan, ki nasoyot sa tabo nagmimitingaw. Sinpangan na, pinidi da si Esteban, asa mahakay a mayit so kapanganohed kan napno do panakabalin no Ispirito Santo. Pinidi da pa si Pilipi, Prokoro, Nikanor, Timon, Parmenas, kan si Nikolas a asa Dya-Jodyo a taga Antiokya a mononot do dadakay no Jodyo saw. ⁶ Siraw nya papito, ki inyangay da sad salapen daw no apostolis saw, as nakapalapaw dan apostolis saw so tanoro da do oho dan papito saw, as kan indasalan da sa.*

⁷ Do dawri, tomnongtong a nagwaras chirin Āpo Dyos, kan nalisto a naypayparo bidang dan manganohedaw do

* **6:6** 6:6 No kapalapaw das tanoro da do asa tawo, ki nawri aba lang ipaboya naw kaitoroh da so rebbeng da, an dyi pa iyaw ayit da kan pamindisyon da.

Jerosalem. Aran siraw papādi saw, ki āro saw minonot kan nanganohed.

No Katiliw ni Esteban

⁸ Sichangori, iyaw tawowaw a pinidi da a si Esteban, ki rakoh naitoroh dya parābor kan panakabalin a yapo do Dyos. Dawa, nakapamarin so āro a milagro kan makaskasdāaw a pakaboyan do salapen dan tawotawowaw.

⁹ Ki myan saw kadwan a Jodyo a taga Sirene kan taga Alehandria a rārayay da sad sinagoga a mayngaran so “Sinagoga Dan Nawayawayaan a Tawo.” Siraw nya kan siraw kadwan saw a yapo do probinsya a Silisya kan Asya, ki nachidiman sa di Esteban. ¹⁰ Ki natohatohay daba polos a maynamot ta nanoroh iyaw Ispirito Santo dya so sīrib na a maychirin.

¹¹ Maynamot ta komwan, sililimed sa nanangdan siras kadwan saw a mahahakay a mangibayataw sya a kon da, “Taywaran dyi namen a nadngey si Esteban a naychirin so marahet a machikontra do Linteg ni Moyses kan si Āpo Dyos?” ¹² Nyaw pinamaklaklal da siras tawotawowaw kan pinangpasoli da siras panglakayen saw kan siraw mamaistrowaw no Linteg. Dawa, tiniliw da si Esteban, as nakaiyangay da syad salapenaw no konsiho daw no Jodyo a Sanhedrin. ¹³ Ki myan sa pinasdep daw maybayataw saw a saksi a machikontra di Esteban a kon da, “Iyaw nya tawo, ki nāw na a naychiychirin so machikontra do masantwanaya a Timplo ta kan iyaw Lintegaya ni Moyses. ¹⁴ Ta nadngey namenaw a inbahey na a iyaw Jesusaya a taga Nasaret, ki rārayawen na kono Timplowaw kan tādyan na saw tawid taya a dadakay a tinokos ni Moyses.”

¹⁵ Do nakadngey daw sya no totorayen saw a naychichipeh daw so inchirin da no saksi saw, ki minochidngan daw rōpaw ni Esteban, ki maranyag a akmau rōpa no anghil.

7

No Minsāhi ni Esteban

¹ Sinpangan na, inyahes no katotohosanaw a pādi di Esteban, “Oyodawriw no inbahey dāya?”

² Ki tominbay si Esteban a kāna, “Inyo a kakakteh kan aāmang ko, adngeyen nyo pa yaken sichangori. Iyaw madaydāyaw kan matan-ok a Dyos, napaboya do kapoonan taw a si simna Abraham do kayan na paw do Mesopotamya do sakbayaw a nakapayadis na a omyan do Haran. ³ Binata no Dyos dya a kāna, ‘Karwan mo tana mwaya kontodo saw

kakabagyan mo saya, as kangay mo do tanaw a ipaboya konchi dyimo.*

⁴ “Dawa, kinarwan naw tana daw no Kaldeo kan minyan do Haran. Do nakadiman danaw ni āmang na, tinoboy no Dyos do tanaya a iyaw yanan tayas changori. ⁵ Do nakawara daw da Abraham do dya a tana, ki abaw inpatāwid dya no Dyos a aran asa pa kadapan a tana. Ki aran komwan, alit na inkari ni Āpo Dyos dya a itoroh nanchi dyaw tabwaya a tana tan dyira na tabo kan siraw kapotōtan na saw a aran abo paw pōtot na.

⁶ “Inbahey pa no Dyos dya a kāna, ‘Gan-ganaet sanchiw kapotōtan mo do tana no matarek. Do dawri, mayparin sanchi a adīpen, as malidyalyatan sanchi daw so apat a gasot a katawen. ⁷ Ki dosāen konchiw nawri a nasyon a mangadīpen dyira, as kan anchan ikaro ko sa do dawri a nasyon, paybiden ko sanchi dyaya tana a pagdaydayāwan darananchi dyaken.’†

⁸ “Intoroh pa ni Āpo Dyos di Abraham iyaw bilin naw a maynamot do kapagkogit tan myan pakaboyan so nakapachitōlag naw kan kapōtotan na saw. Dawa, kinogit ni Abraham si Isaak a pōtot na do chawawahwaw no araw a yapo do nakaiyanak na, as si Isaak, kinogit nas Jakob a pōtot na. Komwan si Jakob dyirad asaw a poho kan dadwa mahahakay a pōtot na a siraw madaydayaw saya a simna aāmang ta.

⁹ “Siraw nyaya simna aāmang ta, ki nangimon sad Jose a kakteh da. Dawa, inlāko da a nayparin a adīpen do Egipto. Ki aran komwan, kinarwan aba ni Āpo Dyos. ¹⁰ Sinidongan no Dyos do tabo a nakalidyatan na, kan tinorohan nas sīrib kan makadadaw a kaparin a nakahwahok di Paraon a āwag no āri do Egipto. Dawa, pinayparin no āri si Jose a gobirnadōr, kan myan toray na do intīrwaw a Egipto. As aran do palasyowaw no āri kan siraw adīpen na saw, ki inpaitoray na sa di Jose.‡

¹¹ “Sinpangan na, myan apteng do intīro a Egipto kan do Kanaan a yanan dan pamilyaw ni Jose, as kan taywara danaw lidyat dan simna aāmang ta saw do kabon nachich-wasan da kanen da. ¹² Ki do nakatonengaw syan Jakob a myan irek do Egipto, nanoboy siras simna aāmang ta saw a pōtot na a nangay a gomnātang so kanen da. Iyaw nyayaw nanoma a nakangay da. ¹³ Do somaronwaw a nakangay da, inpadlaw ni Jose iyaw inawan na dyirad kakakteh na saw, as kan inyam-āmmo na sa di Paraon. ¹⁴ Do dawri, inpahap

* 7:3 7:3 Gen. 12:1 † 7:7 7:7 Gen. 15:13-14; Eks. 3:12 ‡ 7:10 7:10 Gen. 37; 39-41

ni Jose si āmang na a si Jakob kan sira tabo pamilya daw no kakakteh na saw a mangay sa tabo do Egipto. Papito a poho kan dadima sa tabo.

¹⁵ “On, nangay si Jakob do Egipto, as kan dawri danaw nakadimanan na kan siraw kapotōtan na saw a simna aāmang ta. ¹⁶ Ki siraw bangkay da saw, ki pinaybidi da sa a intābon do Sikem do ginātangaw ni Abraham a tanem dyirad anak saw ni Hamor.

¹⁷ “Ki do kapaypasngen danaw no araw a katongpal no Dyos so kari naw di Abraham, taywara naypayparo naiyanak a anak dan kapoonan ta saw do Egipto. ¹⁸ Do dawri, myan nachitādi a āri a nagtoray do Egipto, kan abaw chapatak na maynamot di Jose. ¹⁹ Iyaw nya āri, ki sinikahan kan rinanggasan na saw kapoonan ta saw. On, lindsayalidyat na sa, as kan pinilit na pa sa a inpapahbot kaiiyanak saw a tagibi da do gagan no bahabahay da tan madiman sa.

²⁰ “Do dyaya chimpō, ki nyaw nakaiyanak ni Moyses, kan machitatārek kagwapo na. Tatdo a kabohan, nakatagibi da syan inyapwan naw. ²¹ Ki do dyi daranaw a kaitaywan sya do irahem no bahay, napilit sa a napahbot sya do bahay da tan madiman. Dawriw inhapan syan anakaw ni Paraon a prinsisa, kan pinarakoh na a pinayparin a akmay oyod a anak na. ²² Nainanawo dyaw tabo sīrib dan taga Egiptwaw, as nayparin si Moyses a asa matoray a tawo do tabo kapaychirin kan kaparin na.

²³ “Do nakapagtawen naranaw so apat a poho, naktokto naw kangay naw a manyideb an maypāngo kayayan dan kapayngay na saw a kapotōtan no Israel. ²⁴ Do kayan naw daw, naboya naw no taga Egiptwaw a madama na ranggasan no asaw dyira a Israelita. Dawa, yangay na insakit, kan diniman naw no taga Egiptwaw. ²⁵ No iniktokto ni Moyses, ki naawātan dan kapayngay naw a Israelita a osaren ni Āpo Dyos iya a mangwayawaya sira do kaadīpen dāya. Ki naawātan daba.

²⁶ “Do somaronwaw a araw, nakaboya so dadwa a mayengay a Israelita a madama a maydiman. Do dawri, pinadas na sa a paychapyahen. Binata na dyira a kāna, ‘Kakakteh, taywaran dyi kamo a maylipos? Āngo ta maydiman kamo?’

²⁷ “Ki iyaw makalo danaw a makapadso so kalāban naw, ki pinawadin nas Moyses, as nakabata na sya a kāna, ‘Āngo bibyang mo dyamen? Sino napayparin dyimo a pangōlo a mangay a mangokom dyamen?’ ²⁸ Chakey mori yaken

a dimanen a akmas nakadiman mwaw so taga Egiptwaw kakoyab ah?’ ”*

29 “Maynamot do dya saya a chirin, nananawa dana si Moyses, dawa nayyayo. Komnaro dana do Egipto, as nakangay na do Midyan, asaw a mateng a tana. Do dawri a tana, nangabahay kan natorohan so anak na dadwa mahahakay.

30 “Do nakahabas danaw no apat a poho a katawen, do asa karaw, nayranso si Moyses do let-ang a masngen do tokon a mayngaran so Sinai. Do dawri, myan anghil a napaboya dya do somdesdebaw a palongpong a dya masosohan. 31 Ki nasdaāwan si Moyses do nakaboya naw sya, as do kapaypasngen naw a omchideb sya, nadngey naw timekaw no Dyos. 32 Binata ni Āpo Dyos dya a kāna, ‘Yaken Dyos dan simna aāmang mo saw. On, yaken no Dyos a dinaydāyaw da Abraham, Isaak, as kan si Jakob.’

“Do dawri, ki namirpir si Moyses a sominryam a maynamot do kāmo na, kan naitored na paba a chiniban iyaw palongpongaw. 33 Ki binata ni Āpo dya a kāna, ‘Pakarohen mo tokap mwaya, ta masantwan a yanan iyaw paytēnekan mwaya. 34 Malawag a maboya ko kalidyatan dayan tawotawo kwaya do Egipto, as nadngey ko asāsog da. Dawa, gominchin ako a mangwayawaya dyira. Sichangori, toboyen koymo a maybidi do Egipto.’ ”†

35 Ki tinongtong ni Esteban naychirin a kāna, “Sichangori, malawag a maboya ta a iyaw nya Moyses, ki inipsok dan Israelita saw do nakaiyahes daw sya a, ‘Āngo bibyang mo dyamen? Sino napayparin dyimo a pangōlo a mangay a mangokom dyamen?’ Ki aran komwan, iyaw tinoboy ni Āpo Dyos a nangay a nangitoray kan nangwayawaya dyira. On, oyod a pinarin naw nyaya a maynamot do sidong no anghilaw a napaboya dya do somdesdebaw a palongpong.

36 “On, inihtot na saw kapoonan taya a yapo do Egipto, kan pinariparin naw āro a milagro kan makaskasdāaw a pakaboyan do Egipto kan do Mabayaw a Tāw kan do let-ang do irahem no apat a poho a katawen. 37 On, si Moyses paw nangibaheyaw dyirad kapoonan ta saw a, ‘Si Āpo a Dyos nyo, iyaw anchiw manoboy dyinyo so akma dyaken a propīta a yapo do kapayngay nyo a Israelita.’‡ 38 Do nakapaychipeh daw no kapoonan ta saw do let-ang do tokon a Sinai, iyaw nya Moyses, ki rinawat naw minsahyaw no

* 7:28 7:28 No chakey na ibahey ni Esteban dya, ki akmas pinarin daw no Israelita di Moyses, ki komwan pinarin dan Jodyo saw di Jesus. Eks. 2:13 † 7:34 7:34 Eks. 3:1-10 ‡ 7:37 7:37 Deot. 18:15, Ara. 3:22

Dyos a dya machipanda tan itoroh na dyaten. On, iyaw nya Moyses, naychirinanaw no anghil do tokonaya a Sinai.

³⁹ “Ki chinaskeh da inanohdan no kapoonan ta saw, basbāli a inliblibbi da, ta no myan do aktokto da, ki chakey daw maybidi do Egipto. ⁴⁰ Do nakahayaw ni Moyses do tokon Sinai, binata dad Aaron[§] a kon da, ‘Pamarin mo pa yamen so bolto namen a mangirarahen dyamen, ata, arabayas Moyses a iyaw nangihtotaw dyamen do Egipto, as kan chapatak namen abayaw namarin dya!’* ”

⁴¹ “Dawa, namarin sas didyosen da a akmay orbon bāka a nangidātonan das dāton da, as kan pinistaan daw pinarin daw a mismo.

⁴² “Maynamot do katoleng da, tinadyichokodan sa ni Āpo Dyos. Innonolay narana sa a mangdāyaw so bitohen saw do hanyit a akmas inpatolasaw no Dyos dyirad asaw a propita a kāna,

“ ‘Inyo a kapotōtan ni Israel,
yakenoriw nangitorohan nyos dāton nyo a binyay
a sinosohan nyo do kayan nyowaw do let-ang
so apat a poho a katawen? Ay engga!

⁴³ Ta no pirmi a inyononot nyo,
ki iyaw toldaw no didyosen nyo a si Molok
kan iyaw sinan bitohenaw a didyosen a si Repam,
ta siraw nyaw pinarin nyo a dinaydāyaw nyo.
Dawa, manoboy akonchis manggobat dyinyo
kan palongohen danchinyo do matateng pa kan do
Babilonya a tana.’ ”†

⁴⁴ Tinongtong ni Esteban naychirin a kāna, “Do kayan da paw do dya let-ang, myan tolda da no kapoonan ta saya a pakaboyan so kayanaw no Dyos dyira sigon do myanaw do tōlag na dyira. Iyaw nya tolda, ki namarin sigon do bilinaw no Dyos di Moyses a minonot do naboya naw a panahatahan. ⁴⁵ Sinpangan na, do nakapachitadyaw ni Joswe di Moyses a mangipangōlo dyirad kapoonan ta saw, tinawid dan anak da saw toldaw. Do dawri, inyononot da do nakapachangay daw di Joswe do nakahap daw so tana saw a yapo do nasyon saw a inparawat no Dyos dyira. As iyaw toldaw, ki nabidin dyira a nandad kachimpo ni Āri Dabid. ⁴⁶ Sinpangan na, rakoh nakahwahok no Dyos di Dabid. Do dawri, naydasal si Dabid a mangdaw so

§ 7:40 7:40 Si Aaron, ki ākang ni Moyses a nangsidadong sya do kaiyayam naw siras Israelitaw a yapo do Egipto. Iyaw nanoma a matohos a pādi dan Jodyowaw.

* 7:40 7:40 Eks. 32:1 † 7:43 7:43 Si Molok, ki iyaw dyos no araw kan hanyit a dinaydāyaw dan Kananeo saw a tawotawo. As si Repam, ki iyaw asaw a dyos dan bitohen a planita a dinaydāyaw dan Egipto. Deot. 17:3; Amos 5:25-27

pamalōbos na a mapatnek so bahay a pagdaydayāwan da do Dyos, iyaw Dyosaw a dinaydāyaw ni Jakob.‡ 47 Ki si Dabid abaw nangpatnek sya, an dya si Āri Solomon a pōtot na.

48 “Ki aran komwan, iyaw kadadayāwan a Dyos, ki omyan aba do bahay a pinarin tawo. Ta inpatolas no Dyos do asaw dyirad propīta naw a kāna,

49 “ ‘Do hanyit yanan trono ko,

kan do tanaw yanan tokapan ko.

Āngo paro a kītan bahay parinen nyo a para dyaken?

Mana maparin nyo paro mapatnek so paynahahan ko?

50 Yaken abawriw namarswa tabo siras nyaya?’ ”§

51 Tinongtong ni Esteban naychirin a kāna, “As inyo sichangori, ay samna, taywarayaw katwa no oho nyo! Akma kamwaya siras dyaya makapatak so Dyos do katoleng nyowaya mangadngey so chirin no Dyos, as kan pirmi nyowaya kontraen chakeyaw no Ispirito Santo a akmas pinarin da saw no kapoonan ta saw kaychowa! Pakawanem! 52 Aryoriw aran asa propīta a dyi da linidyalidyat no kapoonan ta saw? Polos! On, diniman da pa saw nangipadtaw do kaychowa maynamot do kangayaw no Malintegaw a Pachirawatan a si Kristo. As inyo sichangori, inyo mismo a nanglipot kan nangipadiman sya. 53 On, inyo nangtawid so linteg a inparawat ni Āpo Dyos di Moyses a maynamot do nakatoboy na so anghilaw kaychowa, ki alit na inanohdan nyo aba.” Nawriw binatan Esteban dyira.

No Kagsid Daw si Esteban

54 Do nakadngey dan pangolwaw no Jodyo so inchirinaw ni Esteban, taywaraw nakapakasoli da, kan pinayngayn-galetngat daw dyi daw a mapabtak a soli da dya. 55 Ki do dawri, napno si Esteban so panakabalinaw no Ispirito Santo, as do nakatangay naw do hanyit, naboya naw makaskasdāaw a sēdang no Dyos kan si Jesus a maytēnek do makawananaw ni Āpo Dyos. 56 Binata ni Esteban a kāna, “Chiban nyo pa! Tori kwaya maboya naywangan hanyit, as maboya ko payaw Tawowaw a Yapod Hanyit a si Jesus a maytēnek do makawananaya no Dyos.”

57 Do nakadngey daw so nya, nangagagay saw torayenaw no Jodyowaw, as kan binengbeng daw tadyinya daw tan dyi da madngey ibaheyaw ni Esteban. Nakasan da dinarop a tiniliw, 58 kan nyeng da ginoygōyod a inihtot do gaganaw no syodadaw, as nakagsigsid da syas bato.

‡ 7:46 7:46 Mana “bahay a pagdaydayāwan dan kapotōtan ni Jakob.” § 7:50 7:50 Isa. 66:1-2

Siraw nangsaksyaw, ki pinakaro daw kagay da saw tan masonosonong sa a mapagsid so bato, as pinangay da sa do yananaw no asaw a mahakay a mayngaran so Saulo.*
⁵⁹ Ki do kadama daw a omagsigsid sya, naydasal si Esteban, kan binata na a kâna, "Âpo Jesus, rawaten mo pahad ko."
⁶⁰ Do dawri, naydogod as nakaiyagay na sya a kâna, "Âpo, ipagatos mwaba dyiraw nyaya a naparin." Nakaichirin naw so nyaya, nadiman.

8

Kalidyalidyat ni Saulo Siras Nanganohed

¹⁻² Do dawri, myan saw managdaydâyaw do Dyos a nangay a nangitâbon si Esteban, as kan nangagagay sa tomnanyitanyis a nagdongdong-aw, ki bahes nabad Saulo, ta chinasoyot na.

Somniknan do dawri a araw, komnayab taywara a kalidyalidyat no manganohed saw di Jesus do Jerosalem. Naychawpit sa a tabo a nangay do intîro a probinsya no Jodya kan Samarya, malaksid dyirad apostolis saw.
³ Ki si Saulo, ki oyod a inpasnek naw panggep naw a mangrârayaw so tabo a nanganohed di Jesus. Inadesdep na saw bahabahay daw no nanganohed, kan ginoygöyod na sa a pinahbot mahahakayaw kan mababakesaw, kan inpabahod na sa.

No Kaikasaba no Maganay a Dāmag do Samarya

⁴ Ki siraw naychawpit saw a nanganohed, in-godes da a inkasabaw chirinaya ni Âpo Dyos do aran dino a nangayan da. ⁵ No asa dyira, ki si Pilipi a minosok do kararakohanaw a syodad do Samarya, kan nangasaba dyirad tawotawo saw daw. Inminsâhi na dyira maynamot di Jeso-Kristo a iya danaw Mesiasaw. ⁶ Do kadngey daw syan tawotawo, as kan do kaboya daw so makaskasdâaw saw a pangilasînan a pinariparin na, ki naypaypasoyot sa mangadngey. ⁷ Ta do dawri, napaksyat danaw marahet saw a ispirito do âro a tawotawo, as nangngengengey sas malyak do kahtot daw, as kan âro pa saw logpyaw kan pidâyaw a napapya do dawri. ⁸ Dawa, rakoh kasoyot dan tawotawo do dawri a syodad.

Si Simon a Magmadmadyik

⁹ Ki myan do dawri a syodad asa tawo a mayngaran so Simon a nahay narana sa paspasdaawen tawotawowaw do Samarya a maynamot do nakapamarin nas âro a madyik. Inpangas na a iya, ki asa kasisîtaan a tawo. ¹⁰ Siraw

* 7:58 7:58 Iyaw nya Saulo, ki pinangaranan da pa so Pablo. Ara. 13:9

tawotawowaw a matotohos so saad kan siraw tobotoboyen saw, ki binigbig da, kan inbahebahey da a kon da, “Iyaw nya tawo, ki sinsinan aba so bileg, ta iya, ki asa a dyos a pangaranan so ‘Mayit so Panakabalin.’ ”

¹¹ Nahay dana a chimpo a nasdaāwan sa a maynamot dya, kan naypataywaraw kapanganohed da dya maynamot do karon madyik naw. ¹² Ki do nakapanganohed daw so innanawowaw ni Pilipi a maynamot do Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan Āpo Dyos kan maynamot di Jeso-Kristo, nabawtisan sa tabo mahahakay saw kan mababakes.

¹³ Ki do dawri, aran si Simon, ki nanganohed do innanawowaw ni Pilipi, kan nagpabawtisar. Do katayoka naw a nabawtisan, nāw na minonot di Pilipi do aran dino a kinwanan na. Ki nasnasdaaw do kapakaboya naw so āro saw a pakaboyan kan āro saw a milagro a pinariparin Pilipi.

¹⁴ Sinpangan na, do nakadngey daw syan apostolis saw do Jerosalem a nanganohed dana saw taga Samarya so chirin no Dyos, tinoboy da sa daw sa Pedro kan Juan.

¹⁵ Do nakawara daw do dawri, indasalan da saw tawowaw a nanganohed dana tan rawaten daw no Ispirito Santo, ¹⁶ ta do dawri, ari pad nangay dyiraw Ispirito Santo, ta tod sa nabawtisan so ngaran ni Jesus. ¹⁷ Sinpangan na, pinalapaw daw tanoro da do oho da, as kan do dawri rinawat daw no Ispirito Santo do byay da kan aktokto da.

¹⁸ Ki do nakaboyaw ni Simon a nangay dyiraw Ispirito Santo do nakapalapaw daw no apostolisaw so tanoro da, inpaboya na dyiraw kwarta naw, ta chakey na gatāngen nyaya panakabalin da. ¹⁹ Binata na dyira a kāna, “Aran yaken, torohan nyo pa yaken so nya panakabalin tan aran sino a palapawan kos tanoro ko, ki mangay dyaw Ispirito Santo.”

²⁰ Ki inatbay ni Pedro a kāna, “Kayrayay mo pakono kwarta mwaya a masosohan do impyirno! Taywaran mabayādan mos kwartaw sāgot no Dyos? ²¹ Abaw byang mo mana binglay mod dyaya kapagsirbi namen do Dyos, ta malinteg abaw aktokto mod salapen no Dyos. ²² Dawa, magbabāwi kad marahetaya panggep mo, kan maydasal ka do Dyos. Ta an chakey na, ki pakawanen naymo do dawri a marahet a pangtoktwan mo. ²³ Ta no maboya kwaya, ki taywara kas kaapal kan nakawaran kayas gatos.”

²⁴ Ki tominbay si Simon di Pedro a kāna, “Na! Paydasal mo pa yaken di Āpo tan abo maparin dyaken a akmas binata mwaya.”

²⁵ Do nakatayoka daw da Pedro kan Juan a nangipaneke so maynamot di Jesus kan nangibahey so chirin ni

Āpo Dyos, naypasabat dana sad Jerosalem. Ki somnibasibah pa sa do āro saw a barbaryo do Samarya a nangikasaba so Maganay a Dāmāg a maynamot di Jesos dyirad tawotawo saw daw.

Si Pilipi kan Iyaw Opisyalaw a Taga Etiopya

²⁶ Do dawri, myan anghil a napaboya di Pilipi, kan binata na dya, “Magrobwat ka, ta magpaabagatan ka do rarahanaw a yapo do Jerosalem a komwan do Gasa a tana.” Iyaw nya rarahan, ki mangay do let-ang.

²⁷ Dawa, nagrobwat as nakangay na. Ki do kayan na paw do rarahan, myan nabayat na asa eunoko a nakapon a mahakay a taga Etiopya. Iyaw nya tawo, ki asa matoray a opisyal a mangonong so tabo kinabaknang do pagāryan ni Kandase a iyaw rēyna dad Etiopya. Iyaw nyaya a nakapon, ki nangay do Timplowaw do Jerosalem a nagdaydāyaw do Dyos. ²⁸ Do kasabat naranaw no opisyalaw, do kayan na paw a silologan do kalesa, basbasāen naw yapwaw do libro ni propīta Isayas.

²⁹ Do dawri, inbahey no Ispirito Santo di Pilipi, “Ngay, maypasngen ka do loganaya.” ³⁰ Nyeng a naysyayo si Pilipi a naypasngen do kalesaw, kan nadngey naw no basbasāenaw no opisyalaw a yapo do libro ni propīta Isayas. Dawa, inyahes na dya, “Maawātan moriw basbasāen mwaya?”

³¹ “Ay, enggaya!” initbay no opisyalaw. “Maypāngo kaāwat ko sya an abo mangilawlawag dyaken?” Ki do dawri, rinara nas Pilipi a somakay a machilogan dya.

³² Iyaw binasbāsa naw do librowaw ni Isayas, ki akma syay: “Iya, ki akmay karniro a naiyangay do pagpartyan naw mana akmay orbon no karniro a dya maylilyak an magogodan.

Ta iya, ki polos a dya tominbay.

³³ Do nakasnesnek naw, natadyichokodan kinalinteg.

Abaw maparin a mangibahey so maynamot do kapotōtan na maynamot ta diniman da.”*

³⁴ Sinpangan na, inyahes no opisyalaw di Pilipi a kāna, “Chāsi mo pa yaken, kan ibahey mo pa dyaken an sino paychirinan nyaya a propīta, iyaw inawan naya a mismo mana maynamot do matarek?”

³⁵ Dawa, maynamot do dyaya a inyahes no opisyalaw, insiknan Pilipi iyaw nangilawlawag dya an sino nawri a naitolas do librowaw ni Isayas. On, inpakatoneng na dya iyaw Maganayaw a Dāmāg a maynamot di Jesos.

³⁶ Do kadama da paw a mayam, naboya daw ranomaw do payisaw no rarahan. Binata no opisyalaw a kāna,

* 8:33 8:33 Isa. 53:7-8

“Chiban pa! Chaya dyaw ranom! Āngo paw machita ta tan mabawtisan ako?”

[³⁷ “Na, maparin mo. Ki basta oyod a anohdan mos Jesus,” inibay ni Pilipi.

Ki tominbay opisyalaw a kāna, “Anohdan ko a si Jesus, ki Anak no Dyos.”][†]

³⁸ Pinagsardeng no opisyal logan naw, as nakawsok da dadwa do yananaw no ranom, as nakabawtisar sya daw ni Pilipi.

³⁹ Do nakapakatalapaw daranaw do tinarayan daw a yapo do yananaw no ranom, naychihat a inkaro danan Ispirito no Āpo si Pilipi, kan naboya na paba polos no opisyalaw. Ki tinongtong naw nayam a nasoyosoyot. ⁴⁰ Ki si Pilipi, ki naychihat a myan dana do asaw a yanan a mayngaran so Asoto. Ki do kayam naw a komwan do Sesarea a idi, somnibasibah do āro saw a idiidi, kan nangikasaba so Maganay a Dāmag a maynamot di Jesus a nandad nakapakarapit nad Sesarea.

9

No Kapanganed ni Saulo

(Ara. 22:6-16; 26:12-18)

¹ Ki do dawri, do kayan daw a mapariparin a tabo no nyaya, madama si Saulo a mangamomo siras nanganohedaw di Āpo Jesus, as kan inpasnek naw panggep naw a mangdiman sira. Dawa, nangay a nanahes do katotohosanaw a pādi ² so pamalōbos a tolas tan iyangay na a ipaboya dyirad Jodyo saw do sinagoga da saw do syodad a Damasko. Ta an myan machichwasan na minonot do nanawo ni Jesus a aran mahakay mana mabakes, ki myan toray na a omtiliw sira, kan iyangay na sa a sibabahod do Jerosalem.

³ Ki do kayan na paw do rarahan, do kapaypaypasngen naranaw do kakwan naw do Damasko, naychihat a myan sēdang a yapo do hanyit a nangdibon a minpoyat sya.

⁴ Insigīda a nalbad tana, kan nakadngey so timek a naychirin dya a kāna, “Saulo, Saulo, āngo ta idadanes mo yaken?”

⁵ “Sino kam Āpo?” inyahes ni Saulo.

Ki tinbay no timekaw a kāna, “Yaken si Jesus a idadanes mo. ⁶ Changori, maybangon ka, kan tongtongen mo mangay do syodadaya, ta myan anchi daw mangibahey dyimo so chakey ko a parinen mo.”

[†] 8:37 8:37 Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

⁷ Siraw tawo saw a rārayay ni Saulo, ki nableg sa do nakadngey daw so timekaw a dyi da naboya an sino naychirin. ⁸ Sinpangan na, naybangon si Saulo do nakalbānaw do tana a nāw na a maymochideng, ki polos a dya makaboya. Dawa, kinaday dan rārayay naw, as nakaiyangay da sya do Damasko. ⁹ Do nakawara daw do dawri, ki nāw na dya makaboya, kan komninan aba kan mininom aba do irahem no tatdo a karaw.

¹⁰ Do dawri a syodad a Damasko, myan asa a nanganohed a mayngaran so Ananyas. Nagparmata, as kan myan si Āpo Jesus a napaboya dya a kāna, "Ananyas!"

"On mo Āpo," initbay na.

¹¹ Ki tinongtong ni Āpo Jesus naychirin dya a kāna, "Maybangon ka, as mangay kad asaw a kalsada a pinangaranan das 'Matalineng.' Iyahes mo do bahayaw ni Jodas si Saulo a taga Tarso, ta ari daw a maydasal sichangori. ¹² Myan intoroh ni Āpo Dyos dya a parmata a napaboya so asaw a tawo a mayngaran so Ananyas a nangay a mapalapaw so tanoro na dya tan mirwa makaboya."

¹³ Ki inatbay ni Ananyas a kāna, "Namna! Āpo, āro danayaw dāmag ko a maynamot do dyaya a mahakay. Taywaran dya iya, ki mangliydalydyat siras nanganohedaw do Jerosalem? ¹⁴ Nawriw nangayan na dya do Damaskwayaw kayan pamalōbos dan matotohosaw a papādi tan tiliwen na yamen a tabo a manganohed dyimo."

¹⁵ Ki binata ni Āpo Jesus dya a kāna, "Ara! Mangay ka sichangori, ta iyaw pinidi ko a magsirbi kan mangibahebahey a maynamot dyaken dyirad Dya-Jodyo kan ar-āri da saw kan aran siraw tawotawo a Jodyo a kapotōtan ni Israel. ¹⁶ On, ipakatoneng konchi dyaw kāron li dyat a pasaren nanchi tan ipakatoneng na yaken dyirad tawotawo."*

¹⁷ Do dawri, nagtaros a nangay daw si Ananyas, kan somindep do bahayaw a yanan ni Saulo. Sinpangan na, do nakapakasdep naw, pinalapaw naw tanoro naw dya, as nakabata na sya a kāna, "Imom Saulo a kakteh ko, si Āpo Jesus a napaboya dyimo do rarahan do kangay mwaw dya, ki tinoboy na yaken dyimo tan makaboya ka mirwa, as kan tan mangay Ispirito Santo a mapakneb dyimo so panakabalin na."

¹⁸ Nanyeng a myan nasday a akmay isis no among a yapo do mataw ni Saulo, as kan nakaboya dana. Do dawri, nayeñek kan nagpabawtisar. ¹⁹ Sinpangan na, komninan kan naypayit.

* 9:16 9:16 Ara. 20:23; 2 Kor. 11:23-27; 1 Tim. 1:11-16; 2 Tim. 1:11-12

No Kapangasaba ni Saulo do Damasko

Minyan si Saulo do Damasko so papere a karaw do yanan daw no nanganohed. ²⁰ Sinpangan na, naybabalay aba a minidibidi do sinagoga daw no Jodyo a nangikasaba so maynamot di Jesus, as kan binatabata na a si Jesus, ki iyaw Anak no Dyos.

²¹ Ki sira tabo nangadngeyaw dya, ki nasdaāwan sa. Naysin-iiyahes sa a kon da, “Iyabawriw nyaw tawowaw a nanglidyalityat siras nanganohedaw di Jesus do Jerosalem, kan nawri abawriw nangayan na dyaw katiliw na siras manganohedaya dya, as kaiyangay na sira sibabahod dyirad matotohosaw a papādi do Jerosalem?”

²² Ki naypaypabileg si Saulo do kapangasaba naw. Inpasnek naw kapanganawo naw a mapawnonot siras tawotawowaw a manganohed a si Jesus, ki iyaw Kristo a iyaw Mesiasaw a mangisalākan. As siraw Jodyo saw do Damasko, maparin daba polos tombay so maikontra do nanawo naya.

²³ Do nakapaypahabas no midyo a mahay a chimpo,[†] nagtotōlag saw pangolwenaw no Jodyo a dimanen das Saulo.

²⁴ Māraw kan mahep a sinagsagānaan dad rowanganaw no syodad a saneben tan dimanen da. Ki aran komwan, nadas daba maynamot ta myan nangibahey di Saulo so plāno daw.

²⁵ Dawa, do asaw a kamahep, pinasdot dan rārayay naw do rakkoh a alat, as nakatonton da sya pinagchin do tohosaw no ahad no syodad tan makalibas.

No Kangay ni Saulo do Jerosalem

²⁶ Ki do nakawara danaw ni Saulo do Jerosalem, chakey naw machirapa dyirad nanganohedaw. Ki chamo da tabo, kan inanohdan daba a iya, ki asa nanganohed. ²⁷ Ki myan daw si Bernabe, kan yangay na sinidongan. Inyangay na si Saulo dyirad apostolis saw, as nakaibahey na sya dyira an maypāngo nakaboya ni Saulo si Āpo Jesus do rarahanaw kan no nakapaychirinaw ni Āpo dya. Inlawlawag na pa dyiraw no katore daw ni Saulo do Damasko a nangikasaba so maynamot di Jesus.

²⁸ Dawa, do dawri, nachirapa danas Saulo dyirad apostolis saw do Jerosalem, kan oltime a matored a mangasaba so maynamot di Jesus. ²⁹ Ki aran siraw Jodyo saw a naychirin so Griego, ki nachisarsarīta kan nachidibidibati a mandad nakaranta da sya dimanen.

[†] **9:23** 9:23 Do kapakaāwat dan kadwan, do katayokaw a nanganohed ni Saulo a mayngaran so Pablo, nangay do probinsya Arabya. Sinpangan na, do kapaybidi naw do Damasko, naypaypabileg danaw kapangasaba naw, as kan minyan daw so nahay. Gal. 1:16-18

³⁰ Do nakatoneng daw syan nanganohedaw, rinarayayan da inikwan do Sesarea, kan tinoboy da do sīgodaw a idi na do Tarso.

³¹ Do dawri, nayhat danaw kapangidadanes da dyirad nanganohedaw di Jesus do intīro a probinsya no Jodya, Galilya, kan Samarya. Maynamot do sidong no Ispirito Santo dyira, naypaypayit sa do kapanganohed da. Naypayparo sas bidang, as kan naybibyay sa a nāw da maanyib kan managtongpal di Āpo.

Si Pedro do Lidda kan Joppe

³² An maynamot di Pedro, ki aran iya, ki minidibidi do āro a idiidi a nangsarongkar siras nanganohed saw. As dawa, nangay pa a nagsarongkar do asaw a idi a mayngaran so Lidda. ³³ Do dawri, nakaboya so asa a mahakay a mayngaran so Eneas. As iya, ki asa paralitiko. Wawaho dana katawen a nāw na maypoktad do apin.

³⁴ Ki do nakaboyaw sya ni Pedro, binata na dya a kāna, “Imom Eneas, maybangon ka kan honen mo nakaychehan mwaya, ta pyahen naymo ni Jeso-Kristo!” Ki insigīda a nayeñek si Eneas. ³⁵ Dawa, sira tabo do idi a Lidda, as kan siraw yapo do tanapaw a mayngaran so Sarona, ki nanganohed sad Āpo Jesus do nakaboya daw sya napyan si Eneas.

³⁶ Do masngen do dawri, do syodadaw a Joppe, myan asa mabakes a mayngaran so Tabita, ki nanganohed dana di Jesus. Iyaw ngaran na do chirin Griego, ki Dorkas. No chakey na batahen, ki “ogsa.” Iya, ki oltimo a masingpet, ta pirmi a mamarin so maganay kan nāw na somidosidong dyirad mapopobri saw. ³⁷ Do dawri a chimpo do kayanaw ni Pedro do Lidda, naganyit si Tabita kan nadiman. Rinyos daw bangkay naw, kan pinapoktad da do mamantohosaw a kwarto.

³⁸ Ki do nakadngey daw no nanganohed saw do Joppe a myan si Pedro do masngenaw a idi do Lidda, nanoboy sas dadwa a mahahakay a nangay a nachikakaāsi dya a kon da, “Chāsi mo pa yamen, kan maybabalay kaba a mangay dyamen do Joppe!”

³⁹ Do dawri, nagrobwat si Pedro, as nakapachirayay na dyira. Do nakapakarapit daw do yanan daw do Joppe, ki inhap dad mamantohosaw a kwarto a yanan bangkayaw. Ki myan sad omdibon naw mababakesaw a babbālo. Intanyitanyis da a inpaboya di Pedro rinayit saw ni Dorkas a ayowayob do kasibiyay na paw.

⁴⁰ Ki pinahbot ni Pedro sa tabo, as nakapaydogod na a naydasal. Sinpangan na, sinalap naw bangkayaw, as nakaibahey na sya a kāna, “Tabita, maybangon ka.”

Insigīda inmochideng naw mata naw, as kan do nakaboya naw si Pedro, naytangōtango. ⁴¹ Do dawri, inigpet ni Pedro tanoro naw, as kan sinidongan na a naytēnek. Tinawagan na saw kadwan saw a nanganohed kan siraw babbālo, as kan inpaboya na dyira a sibibyay dana si Tabita.

⁴² Naychawpit nya dāmag do intīrwaw a syodad no Joppe. Do dawri, āro nanganohed di Āpo Jesus.

⁴³ Ki nahay a minyan si Pedro do Joppe. Nachidagos do bahayaw ni Simon a asa mamariparin so lalat.

10

Si Pedro kan si Kornelyo

¹ Do kayanaw ni Pedro do Joppe, ki myan do masngenaw a syodad a Sesarea asa mahakay a mayngaran so Kornelyo. Iya, ki asa kapitan no asa gasot a soldādo a chanem a partis no asa bōyot no Romano a mayngaran so “Soldado A Taga Italya.” ² Aran Dya-Jodyo si Kornelyo, ki alit na managdaydāyaw kan mamō do Dyos kontodo tabo pamilya na. Limosan na pa sa siboboslon mapobri saw a Jodyo, as kan pirmi a maydasal do Dyos. ³ Do asaw a kamakoyab, sigōro makalo dana ālastres, nagparmata as naboya na a mapatak asaw a anghil a yapo do Dyos a nangay dya, as kan tinawagan na a kāna, “Kornelyo!”

⁴ Ki minochidngan Kornelyo anghilaw, kan rakoh nakamo na. Inatbay naw anghilaw a kāna, “Āngo mo Āpo?”

Ki binata no anghilaw dya a kāna, “Nāw naymo a nanakem ni Āpo Dyos, ta adngedngeyen na saw dasal mo, as kan nahwahok do kāsisyen mwaya dyirad mapopobri saya. ⁵ Changori, manoboy kas kadwan a mangay do Joppe tan awisen mo a mangay dyimo si Simon a pinangaranan da so Pedro. ⁶ Ari a nachidagos do bahay daw da Simon a mamariparin so lalat. No yanan da, ki ari sa do payisaw no kanayan.”

⁷ Do nakapaychirinaw no anghil so komwan, araba daw. Do dawri, nanawag si Kornelyo so dadwa dyirad tobotoboyen naw kan asa matalek a soldādo a rārayay na a managdaydāyaw do Dyos. ⁸ Inbahey na dyira tabo naporinaw, as nakatoboy na sira do Joppe.

No Parmata ni Pedro

⁹ Do somaronwaw a araw, sigōro makalo dana mangalas dosi do kasngen daranaw no natoboy saw do syodadaw,

nangay si Pedro a naydasal do lantagaw a atep no bahay da a pinakabalkon da. ¹⁰ Ki do kayan naw a maydasal, ki naptengan si Pedro, kan makakakan dana. Ki do kadama daw no rārayay na saw a manotong do ibaba, nagparmata. ¹¹ Nyeng a naboya na a naywangan hanyit, kan myan akmay asa ayob kan matontonton apataw a aroywan na, as maypaypabodis do yananaw ni Pedro. ¹² Ki do irahemaw no ayobaya, myan saw matatarek a kitan binyay kontodo siraw mabaywan saw a kanen dan Jodyo. Myan sa daw makayam saw kan siraw komayakayabaya do tana, kan sira paw somayasayapaw do kademdeman.

¹³ Do dawri, myan nadngey na timek a nakabata sya a kāna, “Maytēnek kam Pedro tan mangdiman kas kanen mo.”

¹⁴ Ki tinbay ni Pedro a kāna, “Aysa! Enggam Āpo! Ta aryak pad minitchan so mabaywan saya kanen dan Jodyo.”

¹⁵ Ki pinirwa tinbay no timekaw do dyaya a bilin a kāna, “Ibidang nyo paba a malapos tayoka dana inkeddeng ni Āpo Dyos a madalos!” ¹⁶ Naypitdo nyaya a naparin, kan nanyeng a naypatohos naypabodisaw a ayob do hanyit.

¹⁷ Ki do kaiktoktwaw ni Pedro so maynamot do dyaya a parmata an āngo paro chakey na batahen, ki nachichwasan darana no tobotoboyenaw ni Kornelyo iyaw bahayaw ni Simon, as kan myan sa a maytēnek do rowanganaw. ¹⁸ Intawatawag da an nawri a logar pagdagosan ni Simon a pangaranan das Pedro.

¹⁹ Sinpangan na, do kaiktokto paw syan Pedro so parmata naw, inbahey no Ispirito Santo dya a kāna, “Ariw bisīta mo a tatdo a mahahakay. ²⁰ Gomchin ka, kan mabābang kaba machonot dyira, ta tinoboy ko sa.”

²¹ Do dawri, gominchin si Pedro, kan binata na dyira, “Yakenaw chichwasen nyowaya. Āngo chakey nyo dyaken?”

²² Initbay da dya a kon da, “Tinoboy naw yamen kapitan namen a si Kornelyo a mangay a omtawag dyimo. Iya, ki asaw a malinteg a tawo kan managdaydāyaw do Dyos, as kan taywaraw kaanyib da sya no tabo Jodyo saw. On, tawagan naw imo a maynamot do bilinaw no asa anghil no Dyos a napaboya dya do parmata na. Awisen naw imo do bahay na tan makapangadngey so ibahey mo.”

²³ Sinpangan na, pinasdep san Pedro do bahayaw, kan pinaysan na pa sa daw so asa kahep.

Do kamabekas naranaw, nagrobwat si Pedro, as naka-pachangay na dyira. Ki myan pa saw manganohedaw a taga Joppe a nachirayay dya. ²⁴ Ki do nakawara daw do

Sesarea do somaronwaw a araw, myan a paspasongaden ni Kornelyo kontodo siraw kakabagyan naw kan siraw masingedaw a sīt na. Inawis na san Kornelyo a machibayat di Pedro.

²⁵ Do kasdep danaw ni Pedro do bahay naw, binayat ni Kornelyo, kan nagrōkob do ratagaw a nagdāyaw dya.

²⁶ Ki pinatēnek ni Pedro, kan binatan na dya a kāna, “Maytēnek ka, ta aran yaken, ki kapayngay nyo a tawo.”

²⁷ Do kapagsarsarīta daw a somdep do bahayaw, naboya san Pedro nakpeh saw a āro a tawotawo. ²⁸ Do dawri, binata ni Pedro dyira a kāna, “Chapatak nyo a mismo a machikontra do dadakay namen a Jodyo kapachikpekpeh kan kapagsarongkar namen do tawo a Dya-Jodyo. Ki inpaboya dyaken no Dyos a ibidang kwaba mabaywan aran sino a tawo. ²⁹ Dawa, aba polos wedwed ko a nangay dya do nakaipatawag nyowaya dyaken. Ki sichangori, āngo kachitan nyo dyaken?”

³⁰ Ki tominbay si Kornelyo dya a kāna, “Tatdo danaya karaw napahabas do kapaydasal kwaw do kakma nas nyaya ōras a ālastres do kamakoyab. Do dawri, ki naychihat a naytēnek asaw a mahakay do salapen kwaw a nakalaylay so makapoyat. ³¹ Binata na dyaken a kāna, ‘Imom Kornelyo, nāw naymo a nanakem ni Āpo Dyos, ta adngedngeyen na saw dasal mo, as kan nahwahok do kasisyen mwaya dyirad mapopobri saya. ³² Changori, manoboy kas mangay do Joppe a mangay a mangawis so tawowaw a mayngaran so Simon a matawagan so Pedro tan magsarongkar dyinyo dya. Ari a omyan do bahay ni Simon a mamariparin so lālat do payisaw no kanayan.’ ³³ Dawa, sigida a nanoboy ako so nangay dyimo. Ki maganay ta chināsi mo yamen kan nangay ka dyamen sichangori. Ari kami dya tabo do salapen Āpo Dyos a mangadngey so tabo inbilinaw no Āpo a ipakatoneng mo dyamen.”

No Kapangnanawo ni Pedro do Bahay ni Kornelyo

³⁴ Sinpangan na, binatan Pedro dyira a kāna, “Changori, oyod a napatakan ko na a tatarken naba yaten ni Āpo Dyos. ³⁵ Ta siraw magdāyawaw dya kan mamarinaw so maganay a yapo do aran dino a nasyon, Jodyo mana Dya-Jodyo, ki rawaten na sa. ³⁶ Chapatak nyo Maganayaw a Dāmag a inpakatoneng no Dyos dyamen a kapotōtan ni Israel a myan kapya di Āpo Dyos maynamot di Jeso-Kristo a Āpo no tabwa naparswa. ³⁷ Sigōro, ari dana nadāmag nyo maynamot do naporinaw do intīrwaw a tana namen a Jodyo. Ta iyaw nya naporin, ki nangrogī do Galilya do katayokan kapagbawtisaraw a innanawo ni Juan.

38 “Chapatak nyo na a maynamot di Jesus a taga Nasaret. Iya, ki oyod a intoroh ni Āpo Dyos dyaw Ispirito na kan iyaw panakabalin na. Chapatak nyo nyaya, ta nangay si Jesus do āro a yanan a nāw na namarin so maganay kan napapya siras linidyalidyat saw ni Dyablo.* On, pinarin naw nyaya maynamot ta myan dya si Āpo Dyos. 39 Yamen iyaw mangpaneknek so tabo pinariparin na do Jerosalem kan do intirow a tana no Jodyo. On, ipaneknek namen a inpadiman das Jesus no kapayngay namen saw a Jodyo a inpailansa do kros. 40 Ki pinagōngar no Dyos do chatatdo naw a karaw, as kan inpaboya na dyamen. 41 Ki napaboya aba do tabo a tawo, an dya yamen lang a pinidi na a mangpaneknek. On, nachakan kan nachinom kami dya do katayokaw no nakapagōngar na. 42 Tinoboy na yamen a mangikasaba so Maganayaya a Dāmag do aran dino, kan mangpaneknek sya a si Jesus tinongdo no Dyos a mangokom so sibibyay kan nadiman. 43 As an maynamot di Jesus, ki aran sira tabo propitaw do kaychowa, ki pinaneknekan daw maynamot dya a aran sino a tawo a manganohed di Jesus, ki mapakawan gatos na.” Nawriw binata ni Pedro dyira.

No Kangay no Ispirito Santo Dyirad Dya-Jodyo

44 Do kadamaw ni Pedro a mangibahebahey so nyaya, ki nangay a somindep no Ispirito Santo dyira tabo a nangadngey sya. 45 Ki siraw nachirayarayayaw di Pedro a nanganohed a Jodyo a yapo do Joppe, nasdaāwan sa a maynamot ta aran siraw Dya-Jodyo, ki nangay iyaw Ispirito Santo a sāgot no Dyos a somindep dyira, 46 ta nadngey darana sa a naychiychirin so matatarek kan magdaydāyaw sa do Dyos.

Ki do dawri, binata ni Pedro dyirad rārayay na saw a kāna, 47 “Aryoriw makaparin a ombayo siras nyaya tawo a mabawtisanan do ranom? Ta aran sira, ki nangay dana somindep dyiraw Ispirito Santo a akma dyaten.”

48 Sinpangan na, inbilin na dyira a machita mabawtisanan sa a ipaboya da a si Jeso-Kristo, ki iya danaw Āpo da. Katayoka da nagpabawtisan, inawis da si Pedro a omyan pa dyira so papere pa a karaw.

11

No Kapangipadāmag ni Pedro do Iglisyaw do Jerosalem

1 Do katayoka no nyaya, nadngey dan apostolis saw, as kan siraw nanganohedaw a myan do intirow a Jodya a

* 10:38 10:38 Mana “Satanas,” iyaw no pangōlo dan marahet saw a ispirito.

nanganohed dana saw Dya-Jodyo so chirin no Dyos. ² Dawa, do nakasongetaw ni Pedro do Jerosalem, ki sinogal dan nanganohedaw a Jodyo a mainget a mononot do linteg a kapagkogit. ³ Binata da dya a kon da, "Aysa! Āngo ta nangay ka nachakan kan minyan do bahay dan Dya-Jodyo?" ⁴ Do nakaibahey daw so nyaya, kinapya ni Pedro a inbahey iyaw tabwaw a naporin a yapo do siknanan nandad pandan.

⁵ Binata na dyira a kāna, "Do asaw a karaw do kayan kwaw do syodad a Joppe a naydasal, nagparmata ako a myan akmay asa ayob a yapo do hanyit, kan matontonton apataw a aroywan na a naypaypabodis do yanan kwaw. ⁶ Chiniban ko a maganay, kan naboya ko do irahemaw no nawri a ayob āro saw a kītan bolaw kan mayiwam a binyay kan siraw komayakayab saya do tana kan siraw so-mayapsayap saya do kademdeman. Āro dyiraw mabaywan a kanen ta. ⁷ Do dawri, nakadngey ako so timek a naychirin dyaken a kāna, 'Maytēnek kam Pedro tan mangdiman kas kanen mo.'

⁸ "Ki tinbay ko a kon ko, 'Enggam Āpo, ta aryak pad minitchan so mabaywan saya kanen dan Jodyo.'

⁹ "Ki minirwa dana naychirin dyaken timekaw a yapo do hanyit a kāna, 'Ibidang nyo paba a malapos tayoka dana inkeddeng ni Āpo Dyos a madalos!' ¹⁰ Naypitdo nya naporin, as nakapaypatohos naranan ayobaw do hanyit.

¹¹ "Ki do dawri pa a ōras, myan saw tatdo a mahahakay a natoboy a yapo do Sesarea a nawara do bahayaw a yanan ko. ¹² Sinpangan na, binata no Ispirito no Dyos dyaken a dya kwa mabābang a machangay dyira. As siraw nya anem a kakakteh ta a nanganohed, ki nachangay sa dyaken. Do nakawara namen danaw do Sesarea, somindep kami do bahayaw ni Kornelyo.

¹³ "Ki inistoryan Kornelyo dyamen iyaw nakapakaboya naw so anghil do bahay na a nangibahey sya dya a kāna, 'Changori, manoboy kas mangay do Joppe a mangay a mangawis so tawowaw a mayngaran so Simon a matawagan so Pedro tan magsarongkar dyinyo dya, ¹⁴ ta iyanchiw mangibahey dyimo so pakaisalakānan nyo kan pamilya mwaya.'

¹⁵ "Do dawri, do kasiknan ko naw a nangibahey dyira so maynamot do Maganayaya a Dāmag, nangay a somindep dyiraw Ispirito Santo akmas naporinaw dyaten do nanomaw. ¹⁶ Sinpangan na, nanakem ko binataw ni Āpo Jesus a kāna, 'Sī Juan a Bawtista, ki binawtisan naw

tawotawo so ranom, ki mabawtisan kamonchis Ispirito Santo.*

¹⁷ “As dawa, an tinorohan sa no Dyos so sāgot a akmas insāgot naw dyaten do nakapanganohed taw di Jeso-Kristo, sino ako a mangtokto a maparin kwa kontraen Dyos?”

¹⁸ Do nakadngey daw so nyaya a binata ni Pedro dyira, ki sinogal da paba, basbāli a indaydāyaw das Āpo Dyos, kan binatabata da, “Aysa! An komwan, intoroh dana no Dyos dyirad Dya-Jodyo ōras da magbabāwi tan myan byay da abos pandan!”

No Iglisya do Antiokya

¹⁹ Do dawri, siraw nanganohedaw a naychawpit a maynamot do nakalidyalidyat da do nakadimanaw ni Esteban, ki nakarapit saw kadwan dyira nandad Penisya, Chipre, kan do Antiokya a nangiwaras so Maganay a Dāmag dyirad Jodyo saw lang. ²⁰ Ki myan pa saw kadwan a taga Chipre kan taga Sirene a nangay do Antiokya do Sirya a nangibahebahey so Maganay a Dāmag a maynamot di Jesus dyirad dyaw a Jodyo. ²¹ Ki maynamot ta myan sidong ni Āpo Dyos dyira, āro saw nanganohed kan minonot di Āpo Jesus.

²² Do nakadngey daw no nanganohed saw do Jerosalem so nya dāmag a maynamot do kapanganohed da no Dya-Jodyo do Antiokya, tinoboy da si Bernabe a mangay dyira.

²³ Do nakawaraw ni Bernabe, kan do nakaboya naw so paraboraw no Dyos dyira, ki nasoyot. Inahwahok na sa a tabo a nāw darana manganohed do tabo aktokto da kan dyi dana sa machisyay di Āpo. ²⁴ Si Bernabe, ki asa maganay a tawo, as kan mayit pa so kapanganohed kan napno so Ispirito Santo. Dawa, nayparo paw bidang no nanganohed di Āpo.

²⁵ Sinpangan na, nangay a chinichwas ni Bernabe si Saulo do Tarso. ²⁶ Ki do nakadongso naw sya, pinachirayay na a pinaybidi do Antiokya. Ki makatawen sa daw a nangnanawo dyirad āro saw a nanganohed dana di Kristo. Siraw nanganohedaw do Antiokya, ki siraw nanma a natawagan so Krischano.†

²⁷ Do dawri pa a chimpo, myan saw propīta a yapo do Jerosalem a minosok do Antiokya. ²⁸ Si Agabo ngaran asaw dyira, kan inpapadto dya no Ispirito Santo a myan anchiw rakoh a apteng do intīrwaya a tana a intorayan no impirador do Roma. Namarin nya do chimpo ni Impirador Claudyo.

* **11:16** 11:16 Ara. 1:5 † **11:26** 11:26 No chakey na batahen Krischano, ki “siraw monot di Kristo.”

²⁹ Dawa, siraw nanganohedaw do Antiokya, napagto-
tolāgan daw manoroh so sidong dyirad kakakteh da saw a
nanganohed do Jodya sigon do maparinaw no katakatayisa
dyira. ³⁰ Oyod pinarin daw nyaya, as kan sa Bernabe kan
Saulo nangipaw-itan da so sāgot da dyirad panglakayen dan
nanganohedaw do Jerosalem.

12

No Kadiman ni Santiago kan Kabahod ni Pedro

¹ Do dawri a chimpo, insiknan ni Āri Herodes* a lin-
idyalydyat kadwan saw a nanganohed di Jesus. ² As si
Santiago a ākang ni Juan, ki inpapotoh na. ³ Do nakaboyaw
sya ni Herodes a nahwahok kadwan saw a Jodyo do dawri
a pinarin na, tiniliw na pas Pedro. Naparin nyaya do Pistaw
no Tināpay a Abos Yapō.†

⁴ Do nakaipatiliw naw sya a inpabahod, inpabantay
na dyirad apataw a gropo no soldādo, kan tayipat kāda
gropo. Kāda gropo, ki naytatādi sa a nagbantay. Ta no
plāno ni Herodes do dawri, ki osisaen nanchis Pedro do
kasalasalapan āro a tawo anchan tayokaw Pistan Naka-
habas no Anghil. ⁵ Ki do kayanaw ni Pedro do bahodan,
naypaypapasnek nakaidasal da sya no nanganohedaw di
Jesus.

No Kaihtot ni Pedro do Bahodan

⁶ Do ahepaw a sakbay a pahtoten ni Herodes si Pedro
dyirad tawotawo saw, myan si Pedro a nakaycheh do hobok
daw no dadwa saw a soldādo. Nakadinaan maybitaw a
tanoro na, kan nachipong do tanoro daw no maybitaw a
soldādo. Myan pa saw dadwa a gwardya do asdepanaw no
bahodanaya.

⁷ Ki sinpangan na, naychihat a myan anghil no Āpo a
napaboya, kan myan soho a nangsēdang so bahodanaw.
Ginon-gon anghilaw pakohaw ni Pedro kan yinokay na,
as nakaibahey na sya dya a kāna, “Ngay, kalistwan mo
maybangon!” Ki sigīda nalngat saw kadina naw do
pongopongwan naw.

⁸ Tinongtong no anghilaw a inbahey dya, “Ngay,
paysonongen mo laylay mwaya, as pangayen mo tokap
mwaya.” Ki pinarin ni Pedro. Sinpangan na, binata

* **12:1** 12:1 Iyaw nya Āri Herodes, ki nangitoray do intīro a tana dan Jodyo do
tawen A. D. 41 nandad A. D. 44. Iya paw nanoma a Herodes Agripa a apōko
ni Herodes a Mabileg. Lk. 1:5 † **12:3** 12:3 Iyaw nawri a pista dan Jodyo, ki
magrana kan iyaw Pistan Nakahabas no Anghil No Dyos A Mangdiman. Nyaw
pakanaknakman da so nakaisalākan daw no kapoonan da saw do nakahabasaw
no anghilaw do kayan da do Egipto.

no anghilaw, “Payohay mo kagay mwaya, as kawnot mo dyaken.”

⁹ Minonot si Pedro do anghilaw a minohtot do bahodanaw, kan chapatak naba an oyod pariparinan naw no anghilaw. Iniktokto na an tod a magpamata. ¹⁰ Do nakahabas daranaw so manmaw kan iyaw somaronwaw a yanan gwardya, nakarapit dana sad yananaw no pasek a rowangan a komwan do syodad. Tod a naywangan rowanganaw, kan minohbot dana sa. Do nakahabas daranaw so asaw a kalsada, naychihat a kinarwan no anghilaw.

¹¹ Sinpangan na, naawātan ni Pedro naparin naw. Nyaw binata na do inawan na a kāna, “Aysa! Arabaw kapagmangamanga ko, ta oyod sawen a tinoboy ni Āpo anghil naw a nangisalākan dyaken di Herodes kan iyaw hahawen daw no Jodyo saw a parinen da dyaken.”

¹² Do nakapakaāwat naw so napariparinaw dya, nangay do bahay ni Maria a ānang ni Juan Markos a yanan dan āro saw a nanganohed a naychipeh a naydaydasal. ¹³ Do nakapakarapit naw daw, nagtoktok do anebaw no rowangan. Sinpangan na, myan kasidong daw a mabakes a mayngaran so Roda a nangay a nanyideb an sino nawri a nagtoktok. ¹⁴ Ki do nakailasin naw so timekaw ni Pedro, taywara nasoyot kan nayyayo a naybidi a nangibahey sya dyira a si Pedro naytēnekaw do rowanganaw. Ki iniwangan nabaw rowanganaw.

¹⁵ Do dawri a inpadāmag no mabakesaw, ki anohdan daba kan binata da dya a kon da, “Manganyaw ka!” Ki inpapapilit na a oyod. Dawa, inbahey da, “Pahad na ngataw nawri.”

¹⁶ Ki tinongtong ni Pedro nagtoktok. Dawa, minohbot sa nangay a miniwang sya. Ki do nakaboya daw sya, nasdaāwan sa. ¹⁷ Do dawri, sininyasan san Pedro a magolimek, kan inistorya na dyiraw nakapakakaro syan Āpo do bahodan. Binata na dyira a kāna, “Pachiibahey nyo paw nya di Santiago‡ kan siraw kadwan saw a kakakteh ta a nanganohed.” Katayoka na nangibahey syay, komnaro a nangay do matarekaw a yanan.

¹⁸ Do kamabekasan naranaw, dēkey abaw riribok dan soldādo saw a nagbantay di Pedro a maynamot do kabo naw. ¹⁹ Somnaronono, inpachichwas a maganay ni Herodes si Pedro. Ki do dyi daw a nakachichwasan sya, inpaosisa san Herodes nagbantay saw, as nakaikeddeng na sira madiman.

‡ **12:17** 12:17 Iyaw nya Santiago, ki pangōlo dan nanganohed do Jerosalem kan kakteh pa ni Āpo Jesus.

Katayoka no nyaya, minosok si Herodes a yapo do Jerosalem do Jodya a nandad Sesarea kan minyan pa daw so nahay.

No Kadiman ni Herodes

²⁰ Do dawri, taywaraw nakapakasoli ni Herodes dyirad tawotawowaw do Tiro kan Sidon. Ki siraw tawotawo a yapo do dawri, chakey da paysonongen nyaya problima, ta iyaw kanen da, ki yapo do pagāryan Herodes. No pinarin da, ki pinanma daw nachisisit di Blasto, iyaw mapagtalkanaw a mangay-aywan so palasyowaw. Sinpangan na, nāsa sa nangay di Herodes a nachikapya.

²¹ Ki do naikeddengaw a araw, naylaylay si Herodes so laylayaw no āri a kagaganayan, as nakapaydisna na do trono naw, as nakapaychirin na dyirad tawotawowaw.

²² Ki do nakadngey daw no tawotawo saw, inyagagay da a kon da, “Namna, tawo pabayaw maychiychirinaya, ta asa danaya dyos!” ²³ Do dawri, nanyeng a pinaganyit no anghilaw ni Āpo Dyos si Herodes maynamot ta pinadayāwan naba si Āpo Dyos. Dawa, inohed inawan naw, as nakadiman na.

²⁴ Ki nakatongtong a nagwaras no chirinaw no Dyos, kan naypayparo dana saw nanganohed.

²⁵ As sa Bernabe kan Saulo, ki tayoka daranaw tarabāko daw do Jerosalem. § Dawa, naybidi sa do Antiokya, kan inyonot das Juan Markos.

13

No Kapidi kan Katoboy Da Bernabe kan Saulo

¹ Do iglisyaw do Antiokya, ki myan saw propita kan mamaistro: si Bernabe, si Simeon a pangaranan das Mabaheng, kan si Lucio a taga Sirene, as kan si Manaen a yapo do kadēkey na, ki naibidang a kakteh ni Gobirnadador Herodes Antipas, kan myan pa si Saulo. ² Ki do kayan daw a magdaydayaw di Āpo Dyos kan madama sa magayonar, binata no Ispirito Santo dyira a kāna, “Patarken nyo sa paydasal sa Bernabe kan Saulo, ta itoroh konchi dyiraw inkeddeng kwaw a tarabāko da.”

³ Do dawri, katayokaw no nakapagayonar da kan iyaw nakapaydaydasal daw, pinalapaw daw tanoro da do oho da Bernabe kan Saulo, as nakatoboy darana sira.*

No Kapangasaba Da Bernabe kan Saulo do Chipre

§ 12:25 12:25 Ara. 11:29-30 * 13:3 13:3 Chiban nyo nakailawlawagan. Ara. 6:6

⁴ Do dawri, sa Bernabe kan Saulo, ki nangay sad Seleosya maynamot do nakapawnot siran Ispirito Santo. Nagbila sa yapo do dawri a nangay do asaw a pōro a mayngaran so Chipre.† ⁵ Do nakawara daw do Salamina, nangay sad sinagoga daw no Jodyo a nangnanawo. Rinarayay das Juan Markos a kasidong dad tarabāko daw.

⁶ Sinpangan na, kinelsat daw intīrwaw a pōro a nandad Papo.‡ Ki do dawri, nakabayat sas asa magmadmādyik a mayngaran so Bar-Jesos a asa Jodyo, kan batahen na do inawan na asa propīta. ⁷ Iya, ki asa rārayay no gobirnadoraw do dawri a pōro a si Sergyo Pawlo a asa masīrib a tawo. Ki do dawri, ki inpatawag no gobirnadoraya sa Bernabe kan Saulo maynamot ta chakey na adngeyen chirinaw no Dyos. ⁸ Ki binaywan sa no magmadmādyikaw a si Bar-Jesos. Ki Elimas iyaw ngaran nad chirin no Griego. Pinadas naw gobirnadoraw a patadyichokoden do kapanganohed na di Jesos. ⁹ Ki napno si Saulo a mayngaran so Pablo so panakabalin no Ispirito Santo. Dawa, pinereng naw magmadmadyikaw as nakabata na sya dya a kāna, ¹⁰ “Imo a anak no Dyablo! Imo kabōsor no aran āngo a maganay, kan nachisagel ka na do tabo a kītan kinasikap kan kinakōsit! Nawriw pirmi mo a chakey a parinen kabalinsok mos oyod a maynamot do Dyos tan inanawo mo bayataw! ¹¹ Chiban mo! Changori, dosāen naymon Āpo Dyos. Magbolsek ka kan maboya mo pabaw sēdang no araw do dēkey a chimpō.” Do dawri, nanyeng a naysari iyaw nakapakaboya ni Elimas, kan naychichwas so omkaday sya.

¹² Do nakaboyaw no gobirnadoraw so naparinaya, nanganohed, ta taywaraw nakapakasdāaw nad panakabalin no nanawowaya a maynamot di Āpo Jesos.

Sa Pablo kan Bernabe do Antiokya do Probinsya a Pisidya

¹³ Sinpangan na, kinarwan da Pablo idyaya a Papo, kan nagbila sa nangay do Perge do probinsya naw do Pampilya. Ki dawriw, kinarwanan sira ni Juan Markos, kan naybidi do Jerosalem.

¹⁴ Ki sa Pablo kan Bernabe, ki tinongtong daw nayam. Kinarwan daw Perge, as kan romnapit sa do idi a Antiokya do probinsya a Pisidya. Do Arawaw no Kapaynaynahah, somindep sa a naydisna do sinagogaw no Jodyo saw daw. ¹⁵ Ki do nakatayokaw a naibāsa no kadwanaw a tolas yapo do Lintegaw ni Moyses kan yapo do tolas daw no propīta saw, binata no pangolwenaw no nawri a sinagoga dyira

† **13:4** 13:4 Do Chipre, ki idi ni Bernabe. ‡ **13:6** 13:6 Iyaw paybawan Papo kan Salamina, ki 144 kilometros.

a kāna, “Kakakteh, an myan pangahwahok a ibahey nyo dyirad tawotawo saya, ibahey nyo na.”§

¹⁶ Do dawri, naytēnek si Pablo, as nakasinyas na sira tan magolimek sa, as insiknan naw naychirin a kāna, “Inyo a kapayngay ko a kapotōtan ni Israel kan inyo a Dya-Jodyo a magdaydāyaw do Dyos, pachiadngey nyo pa yaken! ¹⁷ Iyaw Dyos daw no kapotōtan dan Israel, pinidi na saw kapoonan ta saw tan payparinen na sa a tawotawo na. Do kayan daw a minyan a gan-ganaet do Egipto, binindisyonan kan pinayparo na sa, as kan maynamot do panakabalin no Dyos, inihtot na sa daw. ¹⁸ Ki do kayan daw a nayranso do let-ang do irahem no apat a poho a katawen, ki inananōsan na sa a inaywanan aran āro pakagatosan da dya. ¹⁹ Do nakawara daw do tana a Kanaan, sinidongan san Āpo Dyos a nangābak siras tawotawo saw daw do papito saw a nasnasyon tan sira danaw akin dyiras tanaw. ²⁰ Ki apat a gasot kan dadima poho a katawen napahabas yapo do nakangay daw do Egipto a nandad dawri.

“Katayokan nawri, tinorohan sa no Dyos so āro a hwis da a nandad kayan propīta Samwel. ²¹ Sinpangan na, do nakapanahes daw no tawotawo so āri da, ki intoroh dyiran Āpo Dyos si Saulo a pōtot ni Kish a asa kapotōtan ni Benhamin. Iyaw āri da do apat a poho a katawen. ²² Do nakapakaro naw si Saulo, pinatādi ni Āpo Dyos si Dabid a āri da, kan iya danaw inpaneknekanaw sya no Dyos a kāna, “Taywara chadaw ko si Dabid a pōtot ni Jesse. Ta chapatak ko a iya, ki ipatongpal na tabo chakey ko a ipaparin.”*

²³ “Changori, sigon do karyaw no Dyos a yapo do kapotōtan no nyaya a āri a si Dabid, ki myan danaw Mangisalākan dyaten a kapotōtan ni Israel, as kan si Jesus danaw nyaya. ²⁴ Ki do sakbay no nakasiknan ni Jesus a nangnanawo, nanmanma si Juan a nangikasaba so kapagbabāwi kan kapagbawtisar dyirad tabo kapotōtan ni Israel. ²⁵ Do kakalo danaw ni Juan a nakapatayokas naipatarabākwaw dya, binatabata na a kāna, ‘No chapatak nyo ngata, ki yaken Kristwaw. Ki engga, ta ito dana

§ 13:15 13:15 Iyaw platar no miting dan Jodyowaw do sinagoga, ki manmaw kompisar da pangibaheyan das inanohdan daw (Deot. 6:4). Katayoka nya, maydasal pangōlo daw, as kapangibāsa nas kadwanaw a partis no Libro ni Moyses. An myan pista, irāman daw mangibāsa so kadwanaw a intolas dan propīta saw. Katayokan kapagbāsa da, maparin danan aran sino dyiraw magminsāhi. Iyaw Linteg ni Moyses mana linteg no Dyos, iyabaw no asaw a poho a bilin, an dya siraw manmaw a dadima libro do Adan a Tōlag. * 13:22 13:22 1 Sam. 13:14; Sal. 89:20; Ara. 7:46. An maynamot do kari ni Āpo Dyos di Āri Dabid, chiban nyo do 2 Sam. 7:12-14.

somarsarano dyaken, as kan maikari akwaba mangwasak so kahot no tokap na.'†

²⁶ "Dawa, kakakteh," kâna ni Pablo, "inyo a kapotôtan ni Abraham kan inyo a Dya-Jodyo a magdaydâyaw do Dyos, yaten kwanan no nyaya minsâhi a pakaisalakânan. ²⁷ Siraw Jodyo saw do Jerosalem kan siraw pangôlo daw, binigbig daba a si Jesus iyaw Mangisalâkan. On, polos a dyi da naawâtan a do nakaikeddeng daw a madiman si Jesus, tinongpal daw chinirin da saw no propîta saw a inbasbâsa da do kâda Araw no Kapaynaynahah. ²⁸ Aran abo natongngan da a machita a pakadimanan Jesus, ki alit na chindaw dad Pilato a ipadiman na. ²⁹ Do nakatongpal danaw a tabo no naitolas do Masantwan a Tolas a maynamot dya, pinagchin dad krosaw, as nakaitanem da syad aschip.

³⁰ "Ki pinagôngar no Dyos si Jesus, ³¹ kan do âro a araw, ki napaboya dyirad tawo saw a minonot dya a yapo do Galilya nandad Jerosalem. Siraw nya sa tawo mangpaneknek sichangori so maynamot dya dyirad tawotawo saw do Jodya. ³² Dawa, yangay namen sichangori dyinyo iyaw Maganayaya a Dâmag a iyaw inkaryaw no Dyos dyirad kapoônan ta saw, ³³ ta natongpal dana dyaten a kapotôtan da iyaw nakapagôngaraw ni Āpo Dyos si Jesus. Nawriw naitolasaw do chadadwaw no Salmo:

" 'Imo Anak ko, sichangori, ipaboya ko a yaken, Āmang mo.'‡

³⁴ "Maynamot do nakapagôngar no Dyos si Jesus a dyi dananchi a polos a madiman, ki myan naitolas do Masantwan a Tolas a kâna,

" 'Itoroh konchi dyimo masantwan saya a bindisyon a inkari ko di Āri Dabid a masigorâdo a matongpal.'§

³⁵ "Myan naitolas do matarek a Salmo a kâna, 'Nonolay mwaba iyaw masantwanaw a pachirawatan mo a mahta do pangilabengan.'*

³⁶ "Ki si Dabid abaw no chakey naya batahen. Ta do katayokaw no chimpno ni Dabid a nagsîrbi do panggep no Āpo, ki nadiman, as kan pinatalin da intâbon do katanged daw no kapoonan na saw, kan nahay dana nahta do pagtatanman naw. ³⁷ Ki iyaw no asaya a pinagôngar no Dyos a si Jesus, ki napadâsan nabaw nahay do tanem, kan nahta abaw inawan na. ³⁸ Dawa, kakakteh ko, chakey ko a mapatakan nyo a maynamot di Jesus, myan kapakawan

† **13:25** 13:25 Mt. 3:11; Mk. 1:7; Lk. 3:16; Jn. 1:20, 27 ‡ **13:33** 13:33 Sal.

2:7; Heb. 1:5 § **13:34** 13:34 Iyaw no inkaryaw no Dyos di Āri Dabid, ki myan anchiw yapo do kapotôtan na a nâw na mangitoray a abos pandan. Iyaw nya, ki si Jesus. 2 Sam. 7:12-14; 1 Ār. 2:1-4; Sal. 132:11; Isa. 55:3 * **13:35** 13:35 Sal. 16:10; Ara. 2:27

gatos nyo. ³⁹ On, maynamot di Jesus, no aran sino a manganohed dya, ki naibidang dana a malinteg do salapen no Dyos. Ki komwan abaw Lintegaw ni Moyses, ta maparin aba polos no linteg a mapalinteg tawotawo. ⁴⁰ Dawa, magannad kamo tan dya maparin dyinyo inbahey da saw no propitaw a kon da,

⁴¹ 'Chiban nyo, inyo a maooyaw! Masdaāw kamonchi, ki alit na madiman kamonchi do dyi nyowaw a panganohdan!

Ta iyaw pariparinen kwaya do chimpo nyo a mabyay, ki manganohed kamwaba a aran myan mangipaneknek dyinyo.' "† Nawriw pandan no minsāhi ni Pablo.

⁴² Ki do kakaro daranaw da Pablo kan Bernabe do sinagoga daw, rinara darana san tawotawo saw a anchan marapit iyaw somaronwaw a Araw no Kapaynaynahah da, ki pirwahan darananchiw mangibahebahey so arwāro pa kan nyaya. ⁴³ Do nakapaysisyay daranaw no tawotawo do kakpekpehanaw, āro minonot da Pablo kan Bernabe a Jodyo kan siraw Dya-Jodyo a mononot do linteg no Jodyo. Do dawri, nachisarīta sa Pablo kan Bernabe dyira, kan inahwahok da sa a nāw darana a mangigpet so bayowaya a kapakaāwat da a maynamot do parābor no Dyos.

⁴⁴ Do somaronwaw a Araw no Kapaynaynahah, ki nagis-tayan a tabo omidi saw daw, ki nangay sa a nangadngey so chirin no Dyos. ⁴⁵ Do nakaboya daw no totorayen saw no Jodyo so kārwwaw no tawotawo, nangimonan da sa Pablo, kan naychirichirinan da sa so maikontra do inchirinaw ni Pablo, as kan pinaraherahet da pa sa. ⁴⁶ Ki sa Pablo kan Bernabe, sitotored sa naychirin kan nangibahey a kon da, "Inyo a Jodyo, machita inyo manma pangibaheyan namen so chirin no Dyos. Ki maynamot ta maskeh kamo a maibidang do byay a abos pandan, karwan namen inyo kan mangay kami dyirad Dya-Jodyo. ⁴⁷ Ta komwan bilinaw no Dyos dyamen a yapo do Masantwanaya a Tolas a kāna, " 'Pinidi koymo a mangsēdang so aktokto dan tawotawo a Dya-Jodyo

tan tabo tawotawo do intīrwaya lōbong, ki maiyangay kaisalākan da a maynamot dyimo.' "‡

⁴⁸ Do nakadngey daw no Dya-Jodyo so nyaya, nasoyot sa kan indaydāyaw daw chirinaw no Dyos. As sira tabo pinidi no Dyos a matorohan so byay a abos pandan, ki nanganohed sa.

† **13:41** 13:41 Maynamot do nyaya a naipadto, ki myan saw nangay a nangrobat siras Jodyo saw do kaychowa, kan rinarayaw daw Timplowaw do Jerosalem. Nasdaāwan saw no Jodyo saw, ta no chapatak da, ki abaw maparin a makarārayaw so Timplo daw. Hab. 1:5 ‡ **13:47** 13:47 Isa. 42:6; 49:6

⁴⁹ Do dawri dana, ki nagwaras chirin no Dyos a maynamot di Jesus do tabo yanan do dawri a logar. ⁵⁰ Ki pinaklaklal da san totorayen daw no Jodyo siraw mabaknangaw kan matotohos saw so saad a mababakes a mononot do linteg no Jodyo. Komwan pinarin da dyirad mawnonotan saw a mahahakay do dawri a syodad, as insiknan daw kaidadanes das Pablo kan Bernabe, as kan pinaksyat da sad dawri a yanan. ⁵¹ Do dawri, winakwak da Pablo ahbekaw do kokod da. Nyaw inpaboya da Pablo a rebbeng da pabaw mangikasaba dyira, ta sira danaw makatoneng.[§] Do dawri, nayam sa Pablo a nangay do Ikonyo. ⁵² Ki aran komwan, rakoh kasoyot dan nanganohed saw do Antiokya do probinsya do Pisidya, kan napno sa do panakabalin no Ispirito Santo.

14

Sa Pablo kan Bernabe do Ikonyo

¹ Do kayan daw da Pablo kan Bernabe do Ikonyo, somindep sad sinagoga daw no Jodyowaw, as kan maynamot do kapangnanawo daw, ki āro nanganohed a Jodyo kan siraw Dya-Jodyo. ² Ki siraw naskehaw a nanganohed a Jodyo, pinaklaklal da saw tawotawo saw a Dya-Jodyo tan ipsok da saw manganohedaw daw.

³ Aran komwan, nahay sa Pablo kan Bernabe a minyan daw a sitotored a nangnanawo a maynamot di Āpo. On, maynamot do sidong na dyira, āro pinarin da a milagro kan makaskasdāaw a pakaboyan a mangpaneknek a iyaw minsāhi da, ki oyod. ⁴ Do dawri, siraw tawotawo saw do dawri a syodad, ki naycharwaw inonotan da. Myan saw nanganohed dyirad pangolwenaw no Jodyo, as myan saw nanganohed dyirad apostolisaw a sa Pablo kan Bernabe.

⁵ Sinpangan na, nagtotolāgan dan Jodyo saw kan siraw dyaw a Jodyo a dya manganohed kontodo siraw totorayen da saw a idadanes kan agsidan da sa Pablo kan Bernabe so bato. ⁶ Ki do nakatoneng daw no apostolis saw so nya, naglibas sa a nayyayo do Listra kan do Derbe, as kan siraw idiidi saw a omdibon do dawri a loglogar do probinsya naw do Likaonya. ⁷ Dawriw tinongtongan da nangikasaba so Maganayaya Dāmag.

Sa Pablo kan Bernabe do Listra

⁸ Do Listra, myan naydisna asa mahakay a logpi, kan yapo pad nakaiyanak na a dyi na napadāsan nayam. ⁹ Do kayan naw a maydisna, inadngedngey na saw chinirichirinaw ni

Pablo. Ki do nakadlawaw syan Pablo a myan kapanganohed na a mapapya, pinerreng na. ¹⁰ Sinpangan na, kinalyak ni Pablo a inbahey a kāna, “Maytēnek ka!” Ki nanyeng a naytēnek a lomnagto, as nakabidibidi na.

¹¹ Do nakaboya daw sya no kārwan daw no tawotawo so pinarinaw ni Pablo, nangagagay sa do chirin da do Likaonya a kon da, “Gominchin sayaw didyosen dyaten a akma sayaw tawo!”

¹² Ki do dawri, pinangaranan das Bernabe so Seos, as pinangaranan das Pablo so Hermes maynamot ta si Pablo naychirin.*

¹³ Sinpangan na, iyaw padyaw no didyosen daw a Seos a myan so timplo do gaganaw no syodad, ki nangyangay so dadwa a bāka kan āro a arkos a sabsabong do rowanganaw no syodad, ta chakey da kan siraw tawotawo saw daw mangidāton da Pablo kan Bernabe.

¹⁴ Ki do nakadlaw daw sya da Pablo kan Bernabe so ito daw a parinen, rinay-ab daw laylay daw a pangipaboya das kapachikontra da, as nayyayo sa a nangay dyira do yananaw no kārwanaw no tawotawo tan pagsardengen da sa. Inyagagay da a kon da, ¹⁵ “Kakakteh, anchi kamo ah! Āngo parinan nyo syay? Taywaran dyi kami a tawo a akma dyinyo? Nawriw nangayan namen dyinyo tan iyangay namen dyinyo Maganayaya Dāmag tan tadyichokodan nyo abwayas sirsīrbi a paydaydasalan nyo, as kan tan midit kamod sibibyay a Dyos a namarswa so hanyit kan tana, as kan no tāw kan tabo a myan dyira. ¹⁶ Ta do nakarahan, ninonolay san Āpo Dyos tabo a tawotawo a Dya-Jodyo a nagdaydāyaw so chakey da. ¹⁷ Ki aran komwan, namarin pa so āro a pakaboyan a pakailasinan nyo sya. On, malawag a ipaboya na dyinyo kapamarin nas maganay dyirad tawotawo saw a akmas kapanoroh naya so chimoy a yapo do hanyit kan āpit do naimoha tan myan chabyay nyo kan soyot nyo.”

¹⁸ Ki aran komwan inbahey da Pablo kan Bernabe, ki alit na nalidyatan pa sa a nanarsarāpa so tawotawo saw a manoroh so dāton da dyira.

¹⁹ Do dawri, nawara saw Jodyowaw a yapo do Antiokya do Pisidya kan yapo do Ikonyo, kan pinaklaklal da saw tawotawo saw. Sinpangan na, inagsigsidan das Pablo so bato, as kan do kaiktokto daw sya a nadiman dana, gi-noygyōyod da inihtot do syodadaw. ²⁰ Ki do nakaarayaw daw

* **14:12** 14:12 Sa Seos kan Hermes, ki kadwan sa a dyos dan Griego. Si Seos iyaw no katotohosan a dyos da. As si Hermes, iyaw tobotoboyen da a maychirichirin so chakey daw a ichirin.

syang nanganohedaw, tod a naytēnek si Pablo, kan insigīda naybidi a somindep do syodadaya. As do somaronwaw a araw, ki komnaro sa daw sa Pablo kan Bernabe a nangay do Derbe.

No Kapaybidi Da Pablo kan Bernabe do Antiokya do Probinsya a Sirya

²¹ Do kapangasaba daw da Pablo kan Bernabe so Maganay a Dāmag dyirad do Derbe, ki āro saw nanganohed di Jesus. Sinpangan na, naybidi sa do Listra kan do Ikonyo, as kan do Antiokya do Pisidya. ²² Inahwahok da saw nanganohedaw do dawri sa a idiidi tan maypayit sa do kapanganohed da, as kan tan dyi sa mabyor do kapanganohed da an myan kalidyatan. Binatabata da dyira a kon da, “Nāw nyo do kapanganohed nyo, ta manghahaw tabas matarek, an dya pasaren taw āro a kalidyatan do kasdep taya do pagtorayan no Dyos.”[†]

²³ Do kāda iglisya a naybidyan da, ki namidi sa so yapo dyirad iglisya saw so bōkod da panglakayen no nanganohedaw daw. Sinpangan na, pinaydaydasal da sa nagay-ayonar, as kan intalek da sa di Āpo Jesus a inanohdan da tan iya danaw mangaywan dyira.

²⁴ Sinpangan na, komnaro sa daw, kan kinelsat daw probinsya a Pisidya, kan kominwan sa do probinsya a Pampilya. ²⁵ Do dawri, nangasaba sa do Perge, as nakaw-sok da do pagpondwanaw do Atalya. ²⁶ Yapod Atalya, nagbila sa a naybidi do Antiokya do Sirya iyaw logaraw a nangisiknanan das tarabāko da. On, dawriw dāmaw a nangidasalan da siras nanganohedaw do tarabāko da a iyaw napatayoka daranaya.

²⁷ Do nakawara daw daw do Antiokya do Sirya, chinpeh da saw nanganohed saw, as nakaidāmag da tabo so pinari-parinaw no Dyos a maynamot dyira kan maypāngo nakapaniyiwang no pangtoktwan da no Dya-Jodyo tan manganohed sa. ²⁸ Nahay sa nachiyang dyirad nanganohedaw daw.

15

No Kapagmimiting Da do Jerosalem

¹ Do kayan daw da Pablo kan Bernabe a omyan do Antiokya, myan saw yapo do Jodya a nawara, kan nangisiknan so nangnanawo dyirad nanganohed saw a kon da, “An dyi kamo a makogit akmas dadakay namenaw a Jodyo a innanawo ni Moyses, ki maisalākan kamo aba.” ² Do dawri, taywaraw kapachikontra kan kapachidibāti da Pablo kan

[†] 14:22 14:22 Roma 5:3-5; Sant. 1:2-4; 1 Ped. 2:21

Bernabe dyira. Nyaw nanghapan na a natongdo sa Pablo kan Bernabe a nangay do Jerosalem magrāman dyirad kadwan saw a nanganohed a taga Antiokya tan yangay da sa chiban siraw apostolis saw kan panglakayen saw a maynamot do dyaya a bānag.

³ Sinpangan na, do nakatoboy daranaw sira no iglisya, kinelsat daw probinysa Penisya kan Samarya. Do nayaman daw da Pablo kan Bernabe, inbahebahey da dyirad nabayat da saw a manganohed iyaw maynamot do nakapanganohed daw no Dya-Jodyo di Jesus. Iyaw nyaya dāmag, ad-adda naypasoyotan dan nanganohed saw a kakakteh. ⁴ Do nakapakarapit daranaw do Jerosalem, rinawat da san iglisyaw kan siraw apostolis saw, as kan siraw panglakayen saw. Sinpangan na, inpadāmag da Pablo kan Bernabe iyaw tabo pinariparinaw no Dyos a maynamot dyira.

⁵ Ki myan saw nanganohed a naytēnek a rārayay dan Parisyowaw a nakabata sya a kon da, “Machita makogit saw Dya-Jodyo, kan machita tongpalen daw Lintegaw ni Moyses.”

⁶ Sinpangan na, nakpekpeh saw apostolis saw kan siraw panglakayen saw a nagsasarīta maynamot do dyaya.

⁷ Do nakahay daranaw a nagdidibati, naytēnek si Pedro, as nakaibahey na sya dyira a kāna, “Kakakteh, chapatak nyo a do nakarahan, ki pinidi na yaken Āpo Dyos a yapo dyinyo a mangnanawo dyirad Dya-Jodyo so Maganay a Dāmag tan aran sira, ki manganohed sa. ⁸ Ki si Āpo Dyos a makapatak so pangtoktwan no tawotawo, inpaboya na a rinawat na saw Dya-Jodyo maynamot do nakaitoroh na dyiras Ispirito Santo a akmas pinarin naw dyaten.

⁹ Apabaw pachitarkan da do salapen no Dyos. Ta dinalosan naranaw kapangtokto da maynamot do kapanganohed da di Jesus akmas pinarin naw dyaten. ¹⁰ An komwan, inyoriw mangyoba si Āpo Dyos ah? Lidyalidyaten nyo sawriw Dya-Jodyo maynamot do kārwayan linteg a dyi da tongpalen kapoonan ta saw kan aran yaten? ¹¹ On, basbāli a masigorādo ta a naisalākan ta maynamot do parābor ni Āpo Jesus a akma sira.”

¹² Do dawri, nagolimek sa tabo tawotawowaw, kan nangadngey sa so inpadāmag daw da Bernabe kan Pablo a maynamot do makaskasdāaw saw a milagro kan pakaboyan a pinarin no Dyos dyirad Dya-Jodyo a maynamot dyira.

No Atbay ni Santiago

¹³ Do nakatayoka daw a nangibahey syay, naychirin si Santiago a kāna, “Kakakteh, adngeyen nyo pa yaken.

¹⁴ Tayoka dana a nangilawlawag si Simon Pedro an

maypāngo iyaw nakaisiknan no nakaipaboyaw no Dyos so kapangisalākan na dyirad Dya-Jodyo tan yapo do dyira, ki myan saw mairāman a tawo na. ¹⁵ Maynamot do dyaya, ki machonot do intolas daw no propīta saw do Masantwan a Tolas a kāna,

¹⁶ “ Myan anchiw araw a kapaybidi ko,
kan pirwahan ko na patneken iyaw narakrakaw a pagāryan ni Dabid.

On, kapyahen konchiw narārayawaw, as kapatnek ko sya.

¹⁷ Tan komwan, tabo kadwan a tawotawo a Dya-Jodyo
a pinidi ko a tawo ko, chichwasen danchi yaken a Āpo.

¹⁸ Komwan binata ni Āpo do kaychowa pa a nangipakato-
neng so nyaya.’ ”*

¹⁹ Ki tinongtong ni Santiago naychirin a kāna, “As dawa, no myan do aktokto ko, ki ririboken ta sabaw Dya-Jodyo a manganohed do Dyos, ²⁰ basbāli a tolasan ta sa, kan ibahey ta dyira a dyi sa michan siras naiyātang do didyosen mana raya mana siraw dyaw a napayraraya a binyay, as kan machibawa sa do kapaychakatekateh a machoknod. ²¹ Ta siraw nya linteg, ki chapapatak dan tabo a Jodyo. Ta yapo do kaychowa, do kāda Araw a Kapaynaynahah, ki manawob danaw kaibāsaw no Linteg ni Moyses do tabo sinagoga do kāda idi.”

No Kaipaw-it Das Tolas Da Dyirad Manganohedaw a Dya-Jodyo

²² Sinpangan na, siraw apostolis saw kan siraw panglakayen saw, as kan siraw tabo a nanganohed do dawri a iglisya, nagtotolāgan daw mamidi so yapo dyira a machirayay da Pablo kan Bernabe a mangay do Antiokya do Sirya. Siraw napidi daw, ki siraw dadwaw a pangolwen da a sa Jodas a mayngaran so Barsabas kan si Silas. ²³ Nyayaw inpaw-it da dyira a tolas da:

“Yapo dyamen a apostolis kan panglakayen kan siraw kakakteh nyowaya do dya Jerosalem. Pakomostaan namen inyo a manganohed do Dyos a Dya-Jodyo do Antiokya, Sirya, kan Silisya. ²⁴ Natonngan namen a myan saw kadwan a manganohed a yapo dyamen a nangay a nangriribok. On, pinagmangamanga daynyo a maynamot do nanawo da a aran abo inbilin namen dyira. ²⁵ Dawa, nawriw nanghapan na a naychipeh kami a tabo a nagtotōlag a nanoboy dyinyo siras napidi namen saya. Nachirayay sa di Bernabe kan Pablo a chadaw namen a kakakteh. ²⁶ On, sa Bernabe kan Pablo, inposta daw byay da maynamot do kapagsirbi da di Āpo Jeso-Kristo. ²⁷ Dawa, toboyen namen dyinyo sa Jodas

* 15:18 15:18 Amos 9:11-12

kan Silas tan ipaneknek da dyinyo intolas namen saya a maynamot do kailawlawag da sya a mismo. ²⁸ No chakey namen a ibahey dyinyo kan no chakey no Ispirito Santo, ki iyaw dyi namen a kaparahmet dyinyo malaksid dyirad masisita saya pariparinen:

²⁹ “Mitchan kamo aba siras naiyātangaya do didyosen. Mitchan kamo aba so raya, kan michan kamo aba so dyaw a napayraraya a binyay, kan pachibawan nyo kapaychakatekateh a machoknod. Oyod a maganay an monot kamo do dya saya a bilin. Si Āpo Dyos pakono mangaywan dyinyo. Nawri dana.”

³⁰ Do dawri, do nakatoboy daranaw sira, minosok sad Antiokya. Do nakapakarapit daw, chinpeh da sa tabo nanganohedaw, as nakaitoroh das tolasaw dyira.

³¹ Ki do nakabāsa daw sya, taywara nasoyot sa do makahwahokaya a minsāhi. ³² Maynamot ta myan da Jodas kan Silas iyaw Ispirito Santo a mangipadto so minsāhi no Dyos, nahay sa daw so dēkey a nachisarsarita dyirad nanganohed saw a nangahwahok kan napayit so kapanganohed da.

³³ Do nakahay daranaw a minyan daw, pinarobwatan da san kakaktehaw a maybidi dana dyirad nanoboyaw sira. Binata dan taga Antiokyaw a kon da, “Si Āpo Dyos pakono mangaywan dyinyo do aran dino a kwanan nyo.” [³⁴ Ki si Silas naktokto naw nabidin.]†

³⁵ As sa Pablo kan Bernabe, nāw da pa do Antiokya do Sirya a nangnanawo kan nangasaba so chirin no Dyos, as kan āro saw rārayay da a somidosidong dyira.

No Kapaysyay Da Pablo kan Bernabe

³⁶ Do nakapaypahabas danaw no araw, binata ni Pablo di Bernabe a kāna, “Maypabidi ta pa do kāda idi a nangikasabaan ta so chirin ni Āpo tan chiban taw kayayanaw no kakakteh ta saw a manganohed.” ³⁷ Ki nakey si Bernabe, ki chakey na a pachirārayay da pas Juan a mayngaran so Markos. ³⁸ Ki chaskeh ni Pablo, as kan inapati na a dyi da hapen. Ta no chinaskeh na, ki iyaw nakakaro naw dyira do Pampilya do nakarahan a dyi na tinongtong iyaw nachipaytarabāko.‡

³⁹ Do dawri, taywaraw nakapaydiman da. As dawa, naysyay sas nangayan. Si Bernabe, inhap nas Markos, kan nachilogan sa do dibilaw a nangay do Chipre.

⁴⁰ As si Pablo, inhap nas Silas a rārayay na. As siraw nanganohed saw do Antiokya, pinaydasal da sa a si Āpo Dyos mangaywan kan mangbindisyon dyira do tabo a logar

† 15:34 15:34 Do kadwan saw a manyoskripto, ki abaw birsikolo 34. ‡ 15:38 15:38 Ara. 13:13

a kwanan da. ⁴¹ Do dawri, nangay sa do idiidi saw do Sirya kan do Silisya a napayit so iglisya saw do dawri a logar.

16

No Kapachirayay ni Timoteo Da Pablo kan Silas

¹ Tinongtong da Pablo kan Silas nangay do Derbe, as kan do Listra. Do dawriw nakabayatan da si Timoteo a asa nanganohed daw. Iyaw nyaya Timoteo, ki anak no asaw a nanganohed a Jodyo, as kan Griego āmang na. ² As an maynamot do katawo ni Timoteo, ki masingpet. Sira tabo nanganohedaw do Listra kan do Ikonyo, ki maynana maganay dāmag da a maynamot dya.

³ Chakey ni Pablo a machirayay si Timoteo dyira. Ki maynamot ta chapatak dan tabo tawotawo a no āmang ni Timoteo, ki Griego, kan dadakay dabaw magkogit, inpakogit ni Pablo. Pinarin naw nyaya tan do tabo ngayan da, ki mahwahok saw Jodyo saw.

⁴ Do nakabidibidi daw do kāda idi, inpakatoneng daw nagtotolāgan daw no apostolis saw kan siraw panglakayen da saw do Jerosalem a mapawnot dyirad nanganohed saw a Dya-Jodyo. ⁵ Do dawri, naypaypayit kapanganohed dan iglisya saw, kan kararaw a naypayparo sas bidang.

No Parmata ni Pablo do Troas

⁶ Do dawri, binidibidi da Pablo do intiō a probinsya a Prigya kan do Galasya. Ki nangay saba do probinsya a Asya, ta binaywan no Ispirito Santo a mangay sa a mangnanawo daw. ⁷ Do nakapakarapit daw do payisaw no probinsya naw do Misya, naktokto daw mangay do probinsya a Bitinya, ki pinalobōsan saba no Ispirito ni Jesus. ⁸ Dawa, homnabas sad Misya, kan nagtaros sa a minosok do Troas. ⁹ Ki do kamahep naranaw, nagparmata si Pablo, kan naboya naw tawowaw a taga Masedonya a naytēnek a nachikakaāsi dya. Binata na di Pablo a kāna, “Mangay ka pa dya do Masedonya, kan sidongan mo yamen!”

¹⁰ Maynamot ta komwan, napatakan namen* a tinawagan na yamen no Dyos a dawriw ngayan namen a mangikasaba so Maganay a Dāmag dyirad tawotawowaw daw. Dawa, nanyeng kami a nagrobwat a nangay do Masedonya.

No Kapanganohed ni Lydia

¹¹ Sinpangan na, nagbila kami a yapo do Troas, kan nagtaros kami a nangay do Samotrasya, kan naginbirna kami daw. Do somaronwaw a araw, tinongtong namen

* **16:10** 16:10 Iyaw “namen,” kānaya a naibahey, ki nairāman si Lokas a nangitolas so nyaya.

nagbila a nangay do Neapolis. ¹² Do dawri, nanakey kami a kominwan do Pilipos a asa a masisita a syodad do Masedonya. Iyaw nyaya, ki myan do sakop no Roma. Minyan kami daw do papere a karaw.

¹³ Do Araw danaw no Kapaynaynahah, minohbot kami do gaganaw no syodad, kan nangay kami do payisaw no oksong a bata da yanan kono a paydaydasalan dan Jodyo. Ki do nakawara namenaw daw, maynana mababakes naychipeh daw. Alit na, nachisarsarita kami dyira a nangnanawo so Maganay a Dāmag. ¹⁴ Ki myan daw a nangadngey asaw a mabakes a mayngaran so Lydia a taga Tiatira a naglaktako so mangingina a laylay a akmay obi so kita. Iya, ki asa managdaydayaw do Dyos. Ki do kayan naw a mangadngey do innanawowaw ni Pablo a maynamot di Jesus, tinorohan no Dyos so kapakaawat, kan inanohtan na.

¹⁵ Sinpangan na, nagpabawtisar si Lydia kontodo siraw rarayay naw do bahay na. Do nakatayoka daw, inawis na yamen do bahay na, kan inbahey na a kana, "An ibidang nyo a oyod kapanganohed kwaya di Apo, mangay kamo a omyan do bahay namen." Do dawri, kinarwan naba yamen a mandan nachangay kami do bahay na.

No Nakabahod Da Silas kan Pablo do Pilipos

¹⁶ Do asaw a karaw, do kayan namenaw a nangay do logaraw a paydaydasalan, nakabayat kamis balasang a adipen a maganay a mamadto. Pinarin naw komwan maynamot do panakabalin no asa marahet a ispirito a omyan dya. Aro nakpeh na a kwarta a dyira da no amo na saw a maynamot do dawri a kapamadpadto na.

¹⁷ Do dawri, inotan na yamen kada Pablo, as kaingengengey na sya a kana, "Siraw nya tawo, ki toboto-boyen san Katotohosan a Dyos a mangibahey dyinyos pakaisalakanan!"

¹⁸ Papira karaw a naw na pinariparin nyaya nandad nakaoma danan Pablo. Dawa, nagpoligos, as nakaibahey na sya do marahetaw a ispirito a kana, "Mandaran koymo do ngaran ni Apo Jeso-Kristo a mohtot ka do dawri a balasang!" Ki nanyeng a minohtot.

¹⁹ Ki do nakadlaw daw syan amo na saw no nawri a balasang a abo danaw panghanghapan da so kwarta, tiniliw da sa Pablo kan Silas, as nakagoygoyod da sira a inyangay do salapen daw no totorayen da saw do sintro. ²⁰ Do nakaiparawat daw sira dyirad opisyal saw, inbahey da a kon da, "Siraw nya, ki Jodyo sa, kan ririboken daw syodad taya. ²¹ Ta siraw dadakay a inanawo da, ki machikontraw do linteg ta, kan maypango kawnot ta a Romano dyira?"

²² Do dawri, nachirapa saw tawotawo saw a nangagagay kan nachikontra da Pablo kan Silas. Maynamot ta komwan, inpabahas dan opisyal saw laylay daw da Pablo kan Silas, kan inpabāot da sa. ²³ Ki do nakatayokaw no nakababaot da sira, kinolong da sad bahodan, as kan inbilin da do maggwardyaw a bantayan na sa a maganay.

²⁴ Do nakarawataw no magbanbantayaw so nyaya a bilin, ayket na, pinosek na sad mamansokelaw a kwarto no bahodan, as nakalipit nas kokod daw so kayo.

²⁵ Ki do kakalo naranaw a abak no mahep, maydaydasal kan magkankansyon sa Pablo kan Silas so pagdaydāyaw do Dyos. As siraw rārayay daw a nabahod, ki nadngey da a tabo. ²⁶ Sinpangan na, naychihat a myan mayit a gin-gined, kan nagoyogoyon pondasyonaw no bahodanaw. Nyiknyinan a naywangan a tabo pantaw saw no bahodan, kan naltat a tabo posas dan nabahod saw.

²⁷ Ki do dawri, nabaringkwaw magbanbantayaw do bahodanaw, kan naboya na naywangan a tabo pantaw saw no bahodan. Do dawri, oltimo nakabakel na, ta no myan do aktokto na, ki nayyayo sa tabo nabahodaw. Dawa, inasot naw ispāda naw a idiman so inawan na.

²⁸ Ki inagayan Pablo, kan inbahey na a kāna, “Ranggasan mwabaw inawan mwaya, ta ari kami a tabo dya!”

²⁹ Do nakadngey naw so nawri, nanyeng a napahap so soho, as nakaalisto na somindep a nangay do yanan daw da Pablo kan Silas, as nakapaydogod na do salapen daw a mamirpir do kāmō na. ³⁰ Sinpangan na, inihtot na sa do gaganaw no bahodan, as nakaiyahes na sya dyira a kāna, “Inyom Āpo, āngo machita parinen ko tan maisalākan ako?”

³¹ Ki binata da Pablo dya kon da, “Ngay! Manganohed kad Āpo Yesus, kan maisalākan kamo a asa kapamilyaan.”

³² Do dawri, innanawo daw chirin ni Āpo Dyos dya kan sira tabo myanaw do bahay na. ³³ On, do dawri pa a ōras do abak no mahep, inyangay no magbanbantayaw sa Pablo kan Silas do yananaw no ranom tan lablaban naw bigar da saw. Katayoka na, insigīda nagpabawtisar magbanbantayaw, as kan sira tabo a asa kapamilyaan.

³⁴ Sinpangan na, rinara na sa Pablo kan Silas do bahay na, as nakapakan na sira. Rakoh nakasoyot da a tabo do dawri a bahay, ta nanganohed dana sa asa a kapamilyaan di Yesus.

³⁵ Do kamabekasanaw, nawara sa daw polis saw a tinoboy dan opisyalis da saw no Romano, as inbilin dad

magbanbantayaw do bahodanaw a kāna, “Nonolay nyo na sa Pablo a mayam.”

³⁶ Do dawri, iyaw magbanbantayaw do bahodanaw, ki nangay di Pablo, as kan inbahey naw bilin daw dya a kāna, “Inbilin daw no opisyalis namenaw a libri kamo na kan Silas a mayam. Dawa, mayam kamo na, kan abo dana pakono pakaan-anwan nyo.”

³⁷ Ki binata ni Pablo dyira a kāna, “Namna! Āngo ta inpabāot da yamen do kārwan tawo a dyi da inyahes an āngo gatos namen? Nakabahod da pa dyamen a aran Romano kami! Sichangori, ilīmed dawri yamen a pahtoten? Ay, komwan aba ah! Maparin aba, an dya siraw opisyalisaw a mismo mangay a mapahtot dyamen do dya!”

³⁸ Maynamot do dawri a inbahey ni Pablo, yangay da inpadāmag no polis saw dyirad opisyalis saw. Ki taywaraw nakabakel dan opisyalis saw do nakadngey daw sya, naten danad kadāmag daw sya a Romano sa Pablo kan Silas. ³⁹ Do dawri, inalistwan daw nangay a mismo do bahodanaw, as nakapachipakawan da dyira, as nakaihtot da sira. Do nakapakahtot daranaw, nachikakaāsi saw opisyalis saw da Pablo kan Silas a komaro sa insigīda do syodad daw.

⁴⁰ Do kakaro daranaw da Pablo kan Silas do pamahodanaw, nangay sad bahay ni Lydia. Ki do nakaboya daw siras manganohedaw daw, ki nachisarsarīta sa dyira, kan pinayit daw kapanganohed da. Sinpangan na, kinarwan daw nawri a syodad.

17

No Riribok do Tesalonika

¹ Do kakaro daw da Pablo kan Silas yapo do Pilipos, homnabas sa do syodad saw a Ampipolis kan do Apolonya. Sinpangan na, nakarapit sad Tesalonika, as kan myan daw asaw a sinagoga dan Jodyo saw. ² Do dawri, akmas dadakayaw ni Pablo, somindep sa do sinagogaw do Arawaw a Kapaynaynahah, as nachisarsarīta kan nangnanawo dyirad naychipehaw daw maynamot do chirin no Dyos. Pinarin daw nyaya do tatdo a kalawas. ³ Inlawlawag ni Pablo, as kan pinaneknekan na a masisīta malidyatan Kristo kan sinpangan na, magōngar, as inbahey na pa a kāna, “Iyaw nya Jesus a inanawo ko dyinyo, ki iya si Kristo a Mesias.”

⁴ Do dawri, myan saw kadwan a Jodyo a nasalid do chirinaw ni Pablo kan nanganohed sa di Jesus. Nachirayay sa da Pablo kan Silas. Ki arwāro a adayo nanganohed

di Jesus a yapo dyirad Dya-Jodyo a managdāyaw do Dyos kontodo siraw matotohos saw so saad a mababakes.

⁵ Ki maynamot do dya namarin, nangimon saw Jodyowaw a dya nanganohed. Dawa, chinpeh da saw mahahakayaw a balyodong do kalkalsāda. Sinpangan na, pinaklaklal da sa no Jodyowaw tan mangagagay sa, as kan inrāman da pa saw kadwan saw a tawotawo do omdibon daw. Do dawri, namarin sa so rakoh a riribok do syodadaya. Sinpangan na, yangay da pinilit a sindep bahayaw ni Jason tan ihtot da sa do salapen saw no tawotawo. Ta no myan do aktokto da, ki ari sa Pablo kan Silas daw. ⁶ Ki maynamot ta nadongso da saba, iyaw akin bahayaw ginoygōyod da kan siraw kadwan saw a nanganohed, as nakaiyangay da sira do salapen daw no opisyalis saw do dawri a syodad. Ingengengey da a kon da, “Siraw nya tawotawo, ki namarin sas riribok do kāda logar a nangayan da. Changori, cha dana saya mangriribok dyaten, ⁷ as kan pinagdagos na san nya Jason. Sira tabo, ki kontraen daw linteg saw no inspirador, ta batahen daw a myan matarek a āri a mayngaran so Jesus.”

⁸ Do nakadngey daw no tawotawowaw as kan siraw opisyalis saw so nya, nakamikamya saba. ⁹ Pinagmolta da sa Jason, as nakapalōbos da sira a nayam.

No Kangay Da Pablo kan Silas do Berea

¹⁰ Do kasari naranaw, pinayam da san nanganohedaw sa Pablo kan Silas a mangay do syodad a Berea. Do nakapakarapit daw daw, nangay sa do sinagoga daw no Jodyo. ¹¹ Ki siraw tawotawowaw do Berea, ki chadachadaw daw machinanawo kan siraw myanaw do Tesalonika, ta mapteptengan sa mangadngey so inanawo daw da Pablo. Kararaw a nachinanawo sa so Masantwanaw a Tolas a chirin no Dyos tan matonngan da an oyod ibahebahey daw da Pablo mana engga. ¹² Dawa, āro dyirad Jodyo saw nanganohed. As komwan pa dyirad dyaw a Jodyo, ta āro Griego a mahahakay kan mababakes a matotohos so saad iyaw nanganohed di Jesus.

¹³ Ki do nakatoneng daw syan Jodyowaw do Tesalonika a myan sa Pablo kan Silas do Berea a mangasaba so chirin Āpo Dyos, yangay da sa pinaskeskeh tawotawo saw, as nakariribok da sira. ¹⁴ Do dawri, nanyeng dan nanganohed saw a pinabosbos sa Pablo. Ki sa Silas kan Timoteo, nabidin sa daw. ¹⁵ Ki siraw minrārayayaw di Pablo, nachangay sa nandad Atenas, as nakapaybidi dad Berea, ta yangay da ibahey binilinaw ni Pablo a basta miras sa Silas kan Timoteo, kan maybabalay saba.

Si Pablo do Atenas

¹⁶ Do kayan naw ni Pablo a mangnanaya da Timoteo kan Silas do Atenas, taywaraw kariribok na maynamot dyirad arwaw a didyosen a naboya na do dawri a syodad. ¹⁷ Dawa, nangay do sinagoga daw a nachisarsarita kan nangnanawo dyirad Jodyo saw, as kan siraw dyaw a Jodyo a nagdaydayaw do Dyos. As aran do plasa, ki kararaw a nangay a nachisarsarita kan nangnanawo dyirad nairanaw a myan a tawotawo. ¹⁸ Do dawri, myan sa daw mamaistro no Epikoreo kan Estoiko* a nachidibati di Pablo. Inyahes no kadwan dyira a kon da, “Āngo isawsawat no nawri a abos ādal a tawo?” Siraw kadwanaw, inbahey da a, “Akmayaw matarek a didyosen ibahebahey naya.” Inbahey daw nya maynamot ta innanawo ni Pablo Maganay a Dāmag a maynamot di Jesus kan iyaw kapagōngar. ¹⁹ Sinpangan na, inhap da si Pablo, as kan inyangay da do Areopago† a kabayabayatan dan konsiho, as nakaibahey da sya dya a kon da, “Chakey namenaya matonngan maynamot do bayowaya nanawo a inbahebahey mo, ²⁰ ata, maychiychirin kayas dyi namen pa nadngey. Ki chakey namenaya matonngan chakey na batahen.” ²¹ Komwan binata da a maynamot ta dān da no taga Atenas saw kan siraw bisitaw a omyan dyiraw mangibahebahey kan mangadngedngey so bayo saw a nanawo. Ta abaw matarek a chabalay da, an dya nawri.

²² Do dawri, nayeñek si Pablo do kasalasalapan daw do mitingan daw do Areopago, as nakaibahey na sya a kāna, “Inyo a tawotawo do dya Atenas! Natonngan ko a taywara a rilihyoso kamo a magdayaw do didyosen nyo. ²³ Ta do nakabidibidi kwaya do syodad nyowaya a nanyideb so yanan saya a pagdaydayāwan nyo so didyosen nyo, ki nakaboya ako paw so altar a nakaimarkaan akma syay a kāna, ‘PANGIDATONAN DO DYOS A DYI TA PA CHAPAPATAK.’ Iyaw nyaya daydayāwen nyo a Dyos a dyi nyo a chapapatak, iyaw ipakatoneng kwaya dyinyo sichangori. ²⁴ Iyaw Dyos a namarswa so lōbongaya kan no tabo a myan dya, ki iyaw Āpo do hanyit kan do tana, as kan omyan aba do pagdaydayāwan saw a pinarin tawo.

* **17:18** 17:18 No kapangtokto dan Epikoreo saw, ki abaw nangparswa so lōbong, ta tod a myan. Batahen da pa a an madiman tawo, ki tod a abo pahad na. Dawa, no panggep no tawo, ki nāw na magragragsak kan tongpalen na sa tabo chakey no inawan naw. Aran siraw Estoiko saw, ki anohdan da a an madiman tawo, ki tod a nabo pahad naw. Ki batahen da a machita a tongpalen tawo myan do aktokto a dya penpenen no kaynyin no inawan mana karagsak a chakey no inawan na, ta iyaw no aktokto mangitoray so inawan. † **17:19** 17:19 No chakey na batahen Areopago, ki iyaw “dēkey a tokon ni Areo,” iyaw dyos no gobat dan Griego saw.

²⁵ Machita nabaw kapagsīrbi no tawo, ta aryoriw machita na? Aba, basbāli a iyaw mismo a manoroh so anges kan byay, as kan tabo no machita ta tan myan byay ta do hapotayan tana. ²⁶ On, pinarswa ni Āpo Dyos asa tawo a nakayapwan tabo tawotawo do tabo saw a nasyon. Pinayam sa no Dyos a nangay a minyan do intirwaya lōbong, kan do sakbay paw a kaparswa nas lōbong, inkeddeng narana an dino logar dan nasnasyon kan kahay da a magtotoray. ²⁷ On, pinarin naw komwan tan iyaw chichwasen dan tawotawo a aran kapikapyasen daw rarahan a komwan dya. Rakoh kahahaw na sya a iyaw machichwasan da, ta oyod aba mabawa si Āpo Dyos do kāda asa dyaten. ²⁸ Akmas panyinyirin daw a kāna,

“ ‘Iyaw nanoroh dyaten so byay,

as kan iyaw mangaywan dyaten do kokwanan ta kan kapaybibyay ta.’

“Mana akmas inbahey daw no rārayay nyo saw a magdandaniw a kāna,

‘Ta aran yaten, ki anak na yaten no Dyos.’

²⁹ “Dawa, maynamot ta anak na yaten no Dyos, iktokto tawri a iyaw kadyos na, ki machiyengay dyirad didyosen a balitok mana pirak mana bato a pinotar dan tawotawo a yapo do bōkod da a kapangtokto? Ay, engga ah! ³⁰ Ta do chimpaw no dyi ta kapatakan so Dyos, ki ninonolay naw gatos ta. Ki sichangori, bilinen naw kāda tawo do aran dino a logar a magbabāwi sa, ³¹ ta inkeddeng naranaw arawaw a kaokom nas tabo tawotawo do lōbongaya. On, pinidi narana iyaw no malintegaw a mangokom, kan tayokaw a nangpaneknek dyirad tabo tawotawo a iya danaw oyod a pinidi na a maynamot do nakapagōngar na sya.” Nyaw binata ni Pablo.

³² Do nakadngey daw so inbaheyaw ni Pablo maynamot do kapagōngar no tawo, chinamimyeng dan kadwan. Ki siraw kadwanaw, binata da a kon da, “Chakey namen paya a pirwahan anchi a adngeyen.”

³³ Do dawri, komnaro si Pablo do salapenaw no konsiho. ³⁴ Ki myan saw kadwan a minonot dya, kan nanganohed sad Jesus. No asa dyira, ki si Dionisyo a asa rārayay dan konsihalaw do dawri a syodad kan si Damaris a asa mabakes, as kan myan pa saw kadwan a nanganohed.

18

Si Pablo do Korinto

¹ Katayokan nya, komnaros Pablo do Atenas, kan nangay do syodadaw a Korinto. ² Do dawri, nakaam-āmmo so

asa Jodyo a nayanak do Ponto a mayngaran so Akila, kan myan baket na a si Prisila. Kayayapo da pa do Italya maynamot ta inbilin ni Impirador Claudyo a komaro tabo Jodyo saw do Roma, iyaw kasisitaanaw a syodad dan Romano. Katayoka daw a nagam-āmmo, nangay si Pablo a nagdagos do bahay da. ³ Ki maynamot ta machipariho tarabāko ni Pablo dyira, minyan dyira a nachipamarin so tolda. ⁴ Ki kāda Araw no Kapaynaynahah, nangay si Pablo a nachisarsarīta kan nangnanawo dyirad tawotawo do sinagoga daw tan ahwahoken na saw Jodyowaw kan siraw Dya-Jodyo a manganohed di Jesus.

⁵ Ki do nakawara daw da Silas kan Timoteo a yapo do Masedonya, nāw danan Pablo a nangasaba kan nangpan-paneknek dyirad Jodyowaw a si Jesus, ki iyaw Kristo a Mesias. ⁶ Ki do kakontra daw sya kan kapaychirin daw dya so marahet, winakwak ni Pablo ahbekaw do laylay naw tan ipaboyna na dyira a rebbeng na pabaw mangikasaba dyira, sira danaw makatoneng, as nakaibahey na sya dyira kāna, “Inyo danaw makatoneng a omsalap so pakadosāan nyo! Yaken paba! Makayapos changori, mangay ako na a manginanawo dyirad Dya-Jodyo.” ⁷ Ki do nakakaro naranaw dyira, nangay a minyan do bahay da Tikyo Josto a asa Dya-Jodyo a nagdaydāyaw so Dyos. Iyaw bahay daw, ki bīt no sinagoga dan Jodyowaw. ⁸ Ki iyaw pangolwen daw do dawri a sinagoga a mayngaran so Krispo, ki nanganohed sa asa kapamilyaan di Jesus. On, āro pa saw nanganohed a taga Korinto do nakadngey daw so inkasabaw ni Pablo, as kan nagpabawtisar sa.

⁹ Do asaw a kahep, naychirin si Āpo di Pablo do asaw a tayēnep na, kan inbahey na dya a kāna, “Mamo kaba mo Pablo. Maolimek kaba, basbāli a nāw mwa maychirin, kan chaōma mwaba. ¹⁰ Maynamot ta myan ako dyimo, aba polos tawo a omranggas dyimo, ta āro pa saw tawo ko do dya syodad a makey a manganohed.” ¹¹ Do dawri, minyan daw si Pablo so asa katawen kan godwa a nangnanawo so chirin no Dyos dyira.

¹² Do nakapayparinaw ni Galyon a gobirnadador do probin-sya a Akaya, nagtotōlag saw Jodyowaw a dya nanganohed, kan nāsa sa nangtiliw di Pablo, as kan inyangay dad pangokomanaw. ¹³ Do dawri, indarom das Pablo a kon da, “Ahwahoken naw tawotawo saw a magdāyaw do matatarek a kapagdāyaw do Dyos, as kan iyaw nyaya a kapagdāyaw da, ki maikontra do linteg.”

¹⁴ Ki do kaisiknanaw ni Pablo so mangikalintegan so inawan na, naychirin si Galyon dyirad nangidaromaw sya

a kāna, “Magringgor kamo aba, inyo a Jodyo! An myan masisita kaso nyo a maynamot do madi mana marahet a kaparin, syimpri myan rebbeng ko a omadngey dyinyo. ¹⁵ Ki an nawriw paydidimanan nyo chirin saya, ngaranganan, kan bōkod nyo a linteg, inyo danaw mapaysonong sya. Taywaran mangokom ako siras sinsinanaya? Pi!”

¹⁶ Do dawri, pinahbot na sad pangokomanaw. ¹⁷ Maynamot ta komwan inkeddeng ni Galyon, tiniliw dan Griego saw si Sostenes* iyaw no pangolwaw do sinagoga dan Jodyo, as nakabaot da syad salapenaw no pangokoman. Ki ninonolay san Galyon.

Si Pablo do Antiokya

¹⁸ Katayokan nya, nahay pa minyan si Pablo dyira do Kointo. Sinpangan na, do nakakaro naw dyirad kakaktehaw daw a nanganohed do kasabat naw do Sirya, nachangay sa Prisila kan Akila. Nayam sa nanma do idi a Senkrea, ta do dawriw nagpondwan biray saw. Ki do sakbayaw no nakapagbila da, napagogod si Pablo tan ipaboya na a natongpal danaw kari naw do Dyos. ¹⁹ Nagbila sa a kominwan do Epeso, kan do nakapakaraya daw daw, nachisyay si Pablo da Prisila kan Akila, as nakangay na a somindep do sinagoga daw a nachisarita kan nangnanawo dyirad Jodyo saw. ²⁰ Ki do kaiyahes daw no kadwan saw daw a omyan pa si Pablo dyira, ki naskeh. ²¹ Do kayam naranaw, binata na dyira a kāna, “Maybidi akonchi an ipalōbos no Dyos.” Sinpangan na, nagbila dana a komnaro a yapo do Epeso.

²² Sinpangan na, do nakapakaraya naranaw do Sesarea, somnonget si Pablo, as nakangay na nangkomosta so iglisyaw do Jerosalem. Katayoka na, minosok a nangay do Antiokya do Sirya. ²³ Do nakayan naw daw so dēkey a chimpō, komnaro si Pablo do Antiokya do Sirya, as nakabidibidi na do intiō a probinsya a Galasya kan do Prigya a napayit so kapanganohed dan nanganohedaw do dawri sa a probinsya.

Si Apolos do Epeso

²⁴ Do dawri, myan asa Jodyo a taga Alehandria do Egipto a mayngaran so Apolos, kan nangay a minyan do Epeso. Iyaw nya tawo, ki asa masirib a mangnanawo, as kan āro chapatak na maynamot do Masantwan a Tolas. ²⁵ Oyod a nachinanawo a maganay a maynamot di Āpo Jesus, ki

* **18:17** 18:17 Si Sostenes, ki iyaw tādī ni Krispo a nayparin a pangōlo do dawri a sinagoga (18:8). Do dyaya a chimpō, ki manganohed aba di Jesus, ki chapatak taba an iya danaw no mapategaw a rārayay ni Pablo do 1 Kor. 1:1.

no nandan no natonngan na, ki iyaw innanawowaw ni Juan a Bawtista. Ki aran komwan, alit na chinagaget na innanawo maynamot di Jesus, kan tabo a inbahey na, ki oyod. ²⁶ Sinpangan na, insiknan naw sitotored a naychirin do sinagoga do Epeso. Ki do nakadngey daw sya da Prisila kan Akila, inawis da do bahay da, as nakailawlawag da sya dya so kōrangaw a chapatak na a maynamot di Jesus kan iyaw rarahanaw a mangay do hanyit.

²⁷ Sinpangan na, do kaplanwaw ni Apolos so mangay do probinsya a Akaya, inahwahok dan nanganohed saw do Epeso, as kan sinidongan da maynamot do nakapaytolas da dyirad kakaktehaw do Akaya tan rawaten danchi daw. Ki do nakapakarapit naw daw, rakoh naisidong na dyirad nanganohed saw di Jesus maynamot do parābor no Dyos, ²⁸ as kan mayit do kapachidibāti na dyirad Jodyo saw do salapen dan āro a tawo, kan inābak na sa do nakapangi-paneknek naw dyira a yapo do Masantwan a Tolas a si Jesus, ki si Kristo.

19

Si Pablo do Epeso

¹ Do kayan na paw ni Apolos do Korinto, nanakey si Pablo a yapo do Galasya kan Prigya. Sinpangan na, nawara do Epeso, kan nadongso na saw kadwanaw a nanganohed.

² Inyahahes ni Pablo dyira a kāna, “Do nakapanganohed nyowaw, rinawat nyowriw Ispirito Santo a nangay dyinyo?”

Ki binata da dya a kon da, “Enggaw, ta ari namen paw a dya nadngeyan a maynamot do Ispirito Santo.”

³ Dawa, pinirwa a inyahes ni Pablo dyira a kāna, “Na, an komwan, āngo naawātan nyo do nakapagbawtisar nyo?”

Ki inatbay da a kon da, “Na, akmas innanawowaw ni Juan a Bawtista.”

⁴ Binata ni Pablo a kāna, “On, iyaw kapangbawtisaraw ni Juan, ki machitaw tawotawo a magbabāwi do gatogatos da tan magpabawtisar sa. Inbahey pa ni Juan a machita daw manganohed di Jesus a iyaw somaronwaw dya.”

⁵ Do nakadngey daw so nyaya, minirwa sa nagpabawtisar a tabo tan maipaboya a si Jesus danaw Āpo da. ⁶ Do nakapalapawaw ni Pablo so tanoro na do oho da, ki nangay dyiraw Ispirito Santo a somindep. Do dawri, nanyeng sa naychirin so matatarek a kapaychirin a dyi da nachinanawowan, kan inbahey daw inpaichirinaw dyira no Dyos. ⁷ No bidang da, ki ari ngataw asa poho kan dadwa a mahakay.

⁸ Sinpangan na, do irahem no tatdo a kabohan, no pirmi a pinariparin ni Pablo, ki nangangay a somindep do sinagoga do Arawaw a Kapaynaynahah da, as kan sitotored a nachisarsarita kan nangnanawo dyirad nakpeh saw daw a maynamot do pagtorayan no Dyos. Pinarin naw komwan tan ahwahoken na sa a manganohed di Jesus. ⁹ Ki myan saw kadwan a Jodyo dyira a taywara maskeh a manganohed. Pinachimadēkeyan da do salapen daw no āro a tawo iyaw no kapanganohed a maynamot do kaisalakānanaw a myan di Jesus. Dawa, komnaro si Pablo kan siraw nanganohed saw do dawri a sinagoga, as kan nangay sa do pangnanawowanaw ni Tirano. Dawri a yanan tinongtongan ni Pablo so nangnanawo dyirad kararaw. ¹⁰ Nāw ni Pablo a nangnanawo a nandad katayokaw no dadwa katawen. Dawa, siraba lang tawotawo do Epeso nakadngey so chirin ni Āpo Dyos a maynamot di Jesus, an dya tabo a tawotawo a Jodyo kan Dya-Jodyo a myan do probinsyaw do Asya.

Siraw Papito a Anak ni Skeba

¹¹ Namariparin si Āpo Dyos so makaskasdāaw a milagro a maynamot do kaos-osar nas Pablo. ¹² Ta aran siraw panyo mana siraw laylay na saw a inosar na, an iyangay da dyirad maganyit saw, ki mapyan sa. Komwan dyirad tawotawo saw a intorayan marahet a ispirito, ki napaksyat saw marahetaw a ispirito dyira. ¹³ Ki do dawri a logar, myan saw Jodyo a minidibidi a mapaksyat so marahet saya a ispirito, kan pinadpādas da a osaren iyaw ngaranaw ni Āpo Jesus dyirad intorayanaw no marahet a ispirito. Binatabata da a kon da, “Maynamot do panakabalin no ngaranaw ni Jesus a ikasaba ni Pablo, ibilin namen a komaro ka daw.”

¹⁴ Siraw papitwaw a anak ni Skeba a asa matohos a pādi dan Jodyowaw do dawri a chimpo, ki siraw namariparin so nyaya. ¹⁵ Sinpangan na, do asaw a karaw, inatbay sa no marahetaw a ispirito a kāna, “Chapatak kos Jesus kan chapatak kos Pablo, ki sino kamo?”

¹⁶ Sinpangan na, iyaw mahakayaw a niyanan no marahetaw a ispirito, linagto na sa, as kan palālo nakaranggas na sira nandad nakaābak da. Do dawri, nayyayo sa a minohbot do bahayaw a silalābos kan nabigabigaran. ¹⁷ Nagwaras nya dāmag do tabo tawotawo do Epeso, dyirad Jodyowaw kan siraw dyaw a Jodyo. Palālo nakamo da maynamot do dya naporin, kan rakoh iyaw kaidaydayaw das ngaran ni Jesus. ¹⁸ Do dawri, āro saw nanganohed di Jesus a nakapaytaytaha a marahet saw kaparin daw. Dawa, inpodno da sa do salapen dan tawotawo saw a nanganohed di Jesus. ¹⁹ Āro dyirad nanganohed saw a mangos-osar

pa so taptāpal kan an-ānyib, nangari so kapangorasyon daw, kan inakpeh da saw libro da saw a pangorasyon, as nakasosoh da sira tabo do salapen dan tawotawo saw. Do nakabidang daw so balor no libro saw, ki nasorok a dadima poho a rībo do kwarta da. ²⁰ Maynamot do dyaya napariparin, naypaypayit kapanganohed dan tawotawo, as kan naypalisto nakapagwaras no chirin ni Apo Dyos.

No Kariribok Da do Epeso

²¹ Do nakatayoka daw no nya neparin, maynamot do sidong no Ispirito Santo, inkeddeng ni Pablo mayam do probinsya a Masedonya kan do Akaya sakbay no kapaybidi na do Jerosalem. Binata na pa a kāna, “Katayoka kwa mangay do Jerosalem, ki machita yangay ko pa a chiban do Roma.” ²² Do dawri, pinanma na saw dadwaw a kasidong na a sa Timoteo kan Erasto a mangay do Masedonya. As iya, ki minyan pas dēkey do probinsyaw do Asya.

²³ Do dawri a chimpo, myan makamwamomo a riribok do Epeso maynamot do kapanganohed a maynamot do kaisalakānanaw a myan di Jesus. ²⁴ Myan asa tawo daw a mayngaran so Demetrio a manyichipo so pirak a sinan timplo sa no didyosen daw a mabakes a si Artemis. Maynamot do dya paytarabakwan na kan siraw tangtangdanan na saw, āro nahap da kwarta. ²⁵ No pinarin ni Demetrio, ki chinpeh na saw naytarabākwaw do dawri kontodo siraw kapayngay naw a manyichipo, as nakaibahey na sya dyira a kāna, “Chiban nyo, iyaw nyaya tarabāko taw pagbaknangan ta. ²⁶ Ki naboya nyo kan nadngey nyo si Pablo a nangibahebahey a dyi kono a dyos saw parinen taya. Āro danayaw napawnot na do dya Epeso kan do aran dino do Asyaya. ²⁷ Aysa! An nonolay ta komwan, parahten danchin tawotawo iyaw nya tarabāko a kabyayan ta, kan apabanchiw makey a gomātang so pariparinen taya. As iyaw timpłowaw no mabileg a dyosa a si Artemis, ki apabanchiw sinpaspangan na. An komwan, marārayaw anchiw kadyos na, iyaw daydayāwen no kārwan tawotawo do intīrwaya probinsya Asya kan do intīrwaya lōbong.”

²⁸ Ki do nakadngey daw so nya, taywaraw nakapakasoli da. Inyagagay da a kon da, “Mabileg si Artemis a dyosa ta do dya Epeso!”

²⁹ Do dyaya neparin, komnayamkam riribok do intīro a Epeso. Tiniliw da saw rārayaw ni Pablo a magbibiyahi a sa Gayo kan Aristarko a taga Masedonya. Nasa saw tawotawowaw a minpalapalang sira, kan inyangay da sa do pagboyboyaanaw. ³⁰ Chakey ni Pablo mangay do salapen daw no tawotawo, ki pinalobōsan daban nanganohedaw.

³¹ Myan saw totorayen do dawri a probinsya a sīt ni Pablo, kan myan tinoboy da a nachikakaāsi dya a dyi na ipostaw byay na do kaipaboya na so inawan na do pagboyboyaanaw.

³² Ki naypaypataywaraw kariribok dan naychipehaw a tawotawo maynamot do katatarekaw no iyagagay da, as kan kārwan na pa dyiraw dya makapatak an āngo ta myan sa daw. ³³ Ki maynamot ta komwan, pinaytēnek no Jodyowaw do salapen daw no tawotawo asaw a rārayay da a si Alehandro tan ilawlawag na dyiraw nya riribok a dya yapo dyirad Jodyo saw. Do dawri, naytēnek si Alehandro, kan sininyasan na saw tawotawowaw tan magolimek sa. ³⁴ Ki do nakatoneng dan tawotawo saw a si Alehandro, ki asa Jodyo, nāsa sa nangiyagagay so nya nandad dadwa kaoras a kon da, “Mabileg si Artemis a dyosa ta do dya Epeso!”

³⁵ Ki do kapanawdyan naranaw, napagolimek sa no sikritaryowaw do dawri a syodad, kan naychirin dyira a kāna, “Inyo a kapayngay ko a tawotawo a taga Epeso, taywaran dya chapatak no aran sino a tawo a yaten do dyaya syodad no Epeso, ki yaten mangapkapyo so simplowaw ni mabileg a Artemis kan iyaw masantwanaw a bato a akmas ladāwan naw a nasday a yapo do hanyit do kaychowa pa? ³⁶ Aryoriw komontra so nya? Aba! Dawa, magolimek ta, kan malisto taba komohat a dyi ta pa manma iktokto. ³⁷ Inyangay nyo saya dyaw nya mahahakay a aran abo tinakaw da yapo do timplo ta mana inchirin da maikontra do dyosa ta. ³⁸ An myan kāso da Demetrio kan siraw rārayay naw a kontra do aran sino, myan saw naikeddeng a araw a kapanyiwang no pangokoman, kan myan saw magtorayaw daw a mangokom. Dawri pakono pagdaroman da ah. ³⁹ Ki an myan paw machita nyo a pagsasaritāan, nayahen nyo do kasalasalapan konsihalis, ⁴⁰ ta ari akwaya mabakel maynamot do riribokaya namarin sicharaw. Ta an mapatakan da no gobyirno do Roma, aysa, pagatosen da yaten a machikontra do linteg da, kan abaw pambar ta.”

⁴¹ Do nakabata naw so nya, pinayam na saw tawotawo saw.

20

Iyaw Somaronwaw a Kangay ni Pablo do Masedonya kan Gresya

¹ Do nakatayoka danaw no riribok, inpakpeh sa ni Pablo nanganohed saw daw tan ahwahoken na sa do kapanganohed da. Katayoka na, nagpakada kan nayam a

nangay do probinsya a Masedonya. ² Ki do nakapakarapit naw daw, pinayit naw kapanganohed dan nanganohed saw daw do kāda idi a nahabasan na, as nakangay na do Akaya a mayngaran so Gresya. ³ Do dawri, minyan sa Pablo do Gresya so tatdo a kabohan. Sinpangan na, nagsagsagāna a magbila a maybidi do Sirya, ki natonngan na a nagtotōlag saw Jodyowaw a mangdiman sya. Dawa, matarek danaw nayaman na, kan pinanmanma naranaw naybidi do Masedonya. ⁴ Do dawri, nachirayay di Pablo sa Sopatro a anak ni Pirro a taga Berea. Myan pa sa Aristarko kan Segundo a taga Tesalonika, kan si Gayo a taga Derbe, kan si Timoteo,* as kan sa Tikiko kan si Tropimo a yapo do probinsya no Asya. ⁵ Siraw nyaya a rārayay namen, ki nanma dana sa a nangay a nangnanaya dyamen do Troas. ⁶ Do katayokaw no Pista no Tināpay a Abos Yapo, nagbila kami kāda Pablo a yapo do Pilipos a nangay do Troas, ki dadima karaw namen a nagbyahi. Do nakapakarapit namen danaw do Troas, nachichwasan namen rārayay namen saw a nangnanaya daw. Minyan kami daw so makalawas.

No Nanawdyi a Kangay ni Pablo do Troas

⁷ Do ahepaw no dāmawaw a araw no lawas, nakpekpeh kami kan siraw nanganohedaw di Jesus do Troas tan mahahanghang kami kan magkomonyon a pakanaknakman namen so nakadimanaw ni Jesus. Katayoka no nawri, nachisarsarīta kan nangnanawo si Pablo, kan tinongtong na nandad kaābak no mahep maynamot ta komaro danad kamabekasanaw. ⁸ Myan āro a soho do nakakpehan namenaw do mamantohosaw a kwarto. ⁹ Do dawri, myan asa baro a mayngaran so Eutiko a naydisna do bintanaw. Do kahay danaw ni Pablo a nachisarsarīta kan nangnanawo, nadoho kan naynepdep. Do dawri, nasday do ibaba a yapo do chatatdo naw a kadsaaran no bahay. Do kangay daw a minhap si Eutiko, ki nadiman dana. ¹⁰ Ki nanyeng a gominchin si Pablo, as nakakepkep na sya. Do dawri, minirwa nabyay nadimanaw. Binata ni Pablo dyira a kāna, “Mabakel kamo aba, ta nabyay.” ¹¹ Sinpangan na, naybidi si Pablo do mamantohosaw a kwarto. Do dawri, inakchikchid naw tināpayaw, as nakakan namen sya. Do nakatayokaw no nawri, nāw namen dana nagsasarīta nandad kamabekasanaw. Sinpangan na, kinarwan namen dana sa.

¹² As iyaw nasdāyaw a baro, ki insabat da. Rakoh nakasoyot da, ta minirwa nabyay.

* **20:4** 20:4 Si Timoteo, ki taga Listra. Ara. 16:1

No Kangay Da Pablo do Mileto a Yapo do Troas

¹³ Yamen a rārayay ni Pablo, ki nagbila kami a domnipet do Asson a dawriw nanyibahan namen si Pablo, ta nyaw tōlag namen a manma dana manakey a mangay do Asson. ¹⁴ As do nakapaybabayat namenaw do Asson, inlogan namen, as nakakwan namen danad Militene. ¹⁵ Do somaronwaw a araw, tinongtong namen nagbila a somnibah do Chio. As do chatatdo naranaw a araw, nakarapit kamid Samos. As do chapat naranaw a karaw, nakarapit kamid Mileto. ¹⁶ Do dawri, inranta ni Pablo a dyi dana somibah do Epeso tan dya mabalabalay do probinsyaw do Asya, ta chakalo naw mangay do Jerosalem tan, an maparin, adasen naw pista daw no Jodyo do arawaw no Pentekostes.

No Kapagpakada ni Pablo Dyirad Taga Epeso

¹⁷ Do kayan namenaw do Mileto, inpatawag san Pablo panglakayenaw do Epeso. ¹⁸ Do nakawara daw, binata na dyira a kāna, “Chapatak nyo a mismo iyaw kabibyay ko do kayan ko dyinyo a yapo do kadāmo paw no nakangay ko do probinsya a Asya, ¹⁹ ta nāw na nagsīrbi ako a managtongpal di Āpo Jesus a sipapakombaba, kan naytetedted iyaw hō ko a maynamot do katwan oho no Jodyo saw daw. On, inpasnek ko a aran āro a lidyat napadāsan ko maynamot do kaplāno daw so byay ko no Jodyo saw. ²⁰ Chapatak nyo pa a insinyat kwabaw aran āngo a makasidong dyinyo yapo do kapangasaba ko kan kapangnanawo ko dyinyo do salapen kārwan tawotawo kan do bahabahay nyo. ²¹ Pinaneknekan ko pa dyirad Jodyowaw kan siraw Dya-Jodyo a machita da tadyichokodan gatogatos da a maybidi do Dyos kan manganohed sa di Āpo Jesus.

²² “Changori, maynamot ta pawnonoten na yaken Ispirito Santo, mangay ako do Jerosalem a aran dyi ko a chapatak maparin dyaken daw. ²³ No lang chapatak ko, binalaāgan na yaken no Ispirito Santo a do kāda syodad a kwanan ko, myan anchiw kabahod kan kalidyatan ko. ²⁴ Ki baywan kwabaw byay ko. Basta ipatongpal ko tarabāko kwaya a intoroh ni Āpo Jesus a iyaw kaibahebahey kwayad tawotawo so Maganay a Dāmag a maynamot do parābor no Dyos.

²⁵ “Ki sichangori, natonngan ko a inyo a tabo a pangikasan ko maynamot do pagāryan no Dyos, mayboboya ta pabanchi. ²⁶ Dawa, sicharaw do salapen Āpo Dyos, paybibidi ko a ibahey dyinyo a an myan dyinyo dya maisalākan, ki gatos ko paba. ²⁷ On, ta abaw intayo ko a dyi ko a inbahebahey dyinyo a maynamot do panggep

no Dyos. On, inpasnek ko nangnanawo dyinyo so tabo. ²⁸ Maynamot do dyaya, ballaāgan koynyo a siaannad kamo a mangaywan so bōkod nyo a kapanganohed kan aran siraw tawowaw a nanganohed a intalek dyinyo no Ispirito Santo! On, rebbeng nyo a ipangōlwan a sipapasnek siraw tawotawo saya no Dyos a linibri na a maynamot do nakadiman mismo a Anak na, ta akma saw karniro a machita a myan mangaywan dyira. ²⁹ Chapatak ko a anchan komaro ako, mangay sanchi dyinyo mabayataw saw a mamaistro a mangkosokoso so kapanganohed nyo. Akmas sas mararanggas saw a bolaw a chito a koman so karniro. On, chāsi dabanchinyo, ta rārayawen danchiw kapanganohed nyo kan no kapanganohed dan tawotawo a inaywanan nyo. ³⁰ Myan pa sanchiw maybayabayataw a yapo dyinyo a mismo, kan pawawen danchiw kadwan dyinyo a manganohed tan monot sa dyira. ³¹ Dawa, siaannad kamo! Naknakmen nyo a do irahem no tatdo a katawen do kayan ko dyinyo, ki māraw kan mahep inpasnek ko kananawo ko dyinyo a tabo, kan naypipira naychaesday iyaw hō ko a maynamot do kadaw ko dyinyo.

³² “Sichangori, italek ko naynyo do aywan ni Āpo Dyos kan iyaw chirin na a mangibahey so parābor na, ta mabīleg chirin na a mapayit so kapanganohed nyo. As an nāw nyo do kapanganohed nyo, rawaten nyonchiw bindisyon saw no Dyos a inkari na dyirad tabo tawotawo na a manganohed dya. ³³ An yaken, ki polos a dyi ako a nangdakdaw do aran sino dyinyo so kwarta, balitok, mana laylay. ³⁴ Chapatak nyo a mismo a inkāro kwa tabo machita namen kan siraw rārayay kwaw. ³⁵ Nāw ko a inpaboyaw kapasnek do tabo kapaytarabāko ko tan myan pagmididan nyo a machita somidong ta dyirad makakapsot, mapobri, kan maganyit saw, as kan kanakmen taw mismwaw a inbahey ni Āpo Jesus a kāna, ‘Magasgāsat manoroh kan mangrawataw.’ ”

³⁶ Do nakabataw a tabo syay ni Pablo, naydogod sa tabo a naydasal. ³⁷ Tinanyisan da a kinepkep kan dinadek do kapagpakada naranaw. ³⁸ Ki taywara chinaliday daw kabata naw sya a dyi darana maboya. Sinpangan na, nachirayay sa a nangay a nangparobwat sya do birayaw.

21

No Kangay ni Pablo do Jerosalem

¹ Katayoka namenaw a nagpakada dyirad panglakayenaw a taga Epeso, nagbila kami a nagtaros a nangay do Koos. Do somaronwaw a araw, narapit namen do Rodas, as kan nakaraya kami do Patara do probinsya Lisyā. ² Do

dawri, myan matarek a biray a magrobwat a mamtang do probinsya a Penisya. Dawa, nachilogan kami a komnaro do Patara. ³ Sinpangan na, homnabas kami do porwaw a mayngaran so Chipre, as nakatongtong namen a nagbila do abagātanaw a nandad nakapakarapit namen do probinsyaw a Sirya. Do dawri, nakaraya kamid syodadaw no Tiro, ta dawriw pagdiskargaan birayaw. ⁴ Do kayan namenaw daw, nachichwasan namen sa daw manganohedaw, kan minyan kami dyira so makalawas. Ki maynamot do nakaipakatoneng no Ispirito Santo dyirad nanganohedaw a malidyatan anchi si Pablo, naybibidi da inbahey dya a dyi na tongtongen mangay do Jerosalem. ⁵ Do kakaro namenaw daw, yangay da yamen a pinarobwatan no tabo saw a nanganohed kontodo pamilya da, kan nachirayay sa nandad nakahtot namen do syodadaw. Do nakapakarapit namenaw do payisaw no kanayan, naydogod kami a tabo a naydasal. ⁶ Sinpangan na, nagpakadaw katakatayisa dyamen, as nakasisyay namen dana. Somnakay kami na do birayaw, as siraw manganohed saw daw, ki somnabat dana sad bahabahay da.

⁷ Do nakayapo namenaw do Tiro, nagpondo kamid Tolemayda. Sinpangan na, nakaraya kami daw, kan nangay namen sa pinasyar manganohed saw di Jesus. Minyan kami daw so asa karaw. ⁸ Do kamabekasanaw, naglogan kami a nangay do Sesarea. As do nakapakarapit namenaw daw, nakaraya kami. Nangay kami a minyan do bahay ni Pilipi iyaw asaw a mangasaba so chirin Āpo Dyos kan asaw dyirad papito a napidi do Jerosalem a mangiwaras so rasyon.* ⁹ Do dawri, myan saw apat a babbalāsang ni Pilipi, as kan propīta sa tabo, ta mangipakatoneng sa so inpakatonengaw no Ispirito Santo dyira. ¹⁰ Ki do kayan namenaw daw so papere a karaw, myan asa propīta a minosok a yapo do Jodya a mayngaran so Agabo. ¹¹ Naypasngen do yanan namenaw, as nakahap nas sintorongaw ni Pablo, as nakabedbed nas bōkod naw a tanoro kan kokod. Sinpangan na, binata nad Pablo a kāna, “Nyaw inbahey no Ispirito Santo a kāna, ‘Komwan anchiw kaipabedbed das akin dyiraw so nya sintorong no Jodyo saw do Jerosalem, as kaiparawat danchi sya dyirad Dya-Jodyo.’ ”

¹² Do nakadngey namenaw so nyaya, nāsa kami kan siraw tawotawowaw daw a nachikakaāsi di Pablo a dyi dana mangay do Jerosalem. ¹³ Ki inatbay na yamen Pablo a kāna, “Namna! Āngo tanyisan nyo dyaken, kan āngo ta paglidayan nyo yaken? Rarayawen nyoriw panggep ko ah?

* 21:8 21:8 Ara. 6:5

Chapatak nyo abawri a sisasagāna ko a mabahod a aran madiman ako do Jerosalem maynamot do kapanganohed ko di Āpo Jesus?”

¹⁴ Ki do dyi namenaw a kapenpenan sya, ninonolay namen dana. Nya danaw naibahey namen a, “Maparin pakono chakey no Dyos.”

¹⁵ Katayokan nawri, nagrobwat kami, as nakapanakey namen a nangay do Jerosalem. ¹⁶ Ki myan saw manganohed a taga Sesarea a nachangay dyamen, kan inyangay da yamen a pinaysan do bahay ni Manason a nahay dana nanganohed a taga Chipre.

No Kapagpasyar ni Pablo di Santiago

¹⁷ Do nakapakarapit namenaw do Jerosalem, nasoyot saw manganohedaw a nangrawat dyamen. ¹⁸ Ki do kamabekasanaw, nachangay kami kāda Pablo a minchideb si Santiago. Do dawri, myan sa daw tabo panglakayenaw no manganohed. ¹⁹ Do nakatayokaw ni Pablo a napādyos dyira, inbahey na tabo pinarinaw no Dyos dyirad Dya-Jodyo a maynamot do nakananawo naw dyira.

²⁰ Do nakadngey daw so binataw ni Pablo, indaydāyaw das Āpo Dyos. Ki aran komwan, māsa sa a nangibahey di Pablo a kon da, “Imom Kakteh, chapatak mo nya a rinībo saw Jodyo a nanganohed di Jesus, ki alit na mapasnek sa magtongpal so Linteg ni Moyses. ²¹ Nadāmag da kono a innanawo mo dyirad tabo Jodyo saw a naychawpit a minyan dyirad tanan Dya-Jodyo a tomadyichokod sa do Lintegaw ni Moyses, as kan inbahey mo kono dyira a dyi da kogiten anak da saw mana mononot do dadakay daw no Jodyo. ²² Changori, āngo parinen ta tan matonngan da a dya oyod dāmag daya dyimo? Ay, syrto a mapatakan danchi a nawara ka na dya. ²³ Dawa, parinen mo pakono ibahey namenaya dyimo. Sichangori, myan dyamen apat a mahahakay a nagkari. ²⁴ Machirayay ka dyira a mangay do Timplowaw, kan machigedan ka dyira a omparin so dadakay taw tan maibidang kamo a madalos do salapen no Linteg. Bayādan mo gastos no pangidātonaw a machita da tan makapagogod sa do padyaw a pangipaboyan so nakatongpal das kari da. Tan komwan, mapatakan danchi no tawotawo a dya oyod dāmag daya maynamot dyimo, kan tan batahen da a myan ka pa maybibyay do Linteg ni Moyses. ²⁵ Ki an maynamot dyirad Dya-Jodyo, nachirāman saba do dyaya. Siraw nya lang inbilin namen dyira akmas intolas namenaw dyira a dyi sa koman siras naiyātangaw do didyosen, as dyi sa michan so raya mana

siraw dya napayraraya a binyay, as kan pachibawan daw kapaychakatekateh a machoknod.”†

²⁶ Do somaronwaw a araw, nachigedan si Pablo dyirad apat saw a mahahakay a omparin so dadakayaw no Jodyo a kapakadalos. Sinpangan na, somindep si Pablo do Timplo, as nakaibahey na sya do padyaw a papito a araw pahabasen dan apat saw mandad katayoka no kapakadalos da sakbay a mangidāton katakatayisa dyira.

No Katiliw Da si Pablo

²⁷ Do kakalo naranaw a makahabas no papito a karaw, myan saw Jodyo a yapo do probinsya a Asya a nakaboyas Pablo do Timplo. Sinpangan na, pinaklaklal da saw tawotawowaw daw tan tiliwen das Pablo. ²⁸ Do dawri, inyagagay da a kon da, “Inyo a kapayngay ta a kapotōtan ni Israel, may kamo a somidong dyamen, ta cha dyaw tawowaw a midibidi do kāda logar a mangnanawos tabo a tawotawo a abos sinpaspangan dadakay ta a Jodyo! Masaw a kontraen na paw Linteg ni Moyses as kan aran nyaya Timplo. Chiban nyo sichangori an dya linaposan naw Timplo taya do nakapasdep naw siras kadwan saw a Dya-Jodyo do irahem.”‡ ²⁹ Nyaw inbahey da maynamot ta naboya das Pablo do Jerosalem a myan kinayrayay na asa Dya-Jodyo a yapo do Epeso a mayngaran so Tropicimo. No myan do aktokto da, ki inisdep nad Timplo.

³⁰ Maynamot do dawri a naporin, myan riribok do intirwaw a syodad, as kan naychapayapayayo saw tawotawowaw a nangay do yananaw ni Pablo, as nakapalapalang da sya inihtot do Timplowaw, as nakaisigīda da napaneb so Timplowaw. ³¹ Do kaisibar daranaw sya a dimanen, myan naibahey do komander daw no soldādo a taga Roma a myan rakoh a riribok da do intiro a Jerosalem. ³² Do nakadngey naw so naipadamagaw, nyeng na sa tinawagan kakapitanaw no asa gasot a soldādo kan siraw soldādo daw. Inalistwan daw nayyayo a nangay do yanan daw no tawotawo saw. Ki do nakaboya daw syan tawotawowaw so komanderaw kan siraw bōyot na saw a soldādo, nyeng da sinardengan a binaōtan si Pablo.

³³ Sinpangan na, nappasngen si komander di Pablo tan ipatiliw na, as kan inbilin na a posasan das dadwa. Katayokaw no nyaya, inyahes na dyirad tawotawowaw a kāna, “Sino nyaya tawo? Āngo pinarin na ta dawa?”

† **21:25** 21:25 Ara. 15:23-29 ‡ **21:28** 21:28 Baywan no linteg an somdep siraw Dya-Jodyo do irahem no Timplo daw, ta sigon do linteg da, an myan Dya-Jodyo a somdep daw, ki dimanen da.

³⁴ Ki natatarek sa so inyagagay. Ki maynamot do taywaraw a kakosokoso kan karinggor no tawotawo, natonngan aba no komanderaw oyod a nakayapwan nya riribok. Dawa, inbilin na yangay das Pablo do kampo daw no soldādo. ³⁵ Do nakapakarapit daw do ayranaw, napilitan saw soldādwaw a nangatkat kan napatohos si Pablo, ta taywaraw soli dan tawotawowaw. ³⁶ Minononot saw tawotawowaw a nangyagagay so, “Dimanen nyo!”

No Atbay ni Pablo Dyirad Tawotawo Saw

³⁷ Do kasngen danaw no kaposek das Pablo do bahayaw do kampo daw no soldādo, inbahey nad komander daw no soldādo a kāna, “Sir, palobōsan mo pa yaken, ta ari paw chakey ko a ibahey.”

Ki nasdaāwan iyaw komander daw no soldādo, ta Griego iyaw kapaychirin naw ni Pablo. Dawa, inyahes na dya, “Samna! Chapatak moriw maychirin so Griego? ³⁸ Ay, imo abawriw taga Egiptwaw a nagribildi do gobyirno do nakarahan a napawnot siras apataw a rībo a nangdimdiman siras Jodyo saw a sīt dan Romano? On, inyangay na sa do let-ang tan omyan sa daw.”

³⁹ Ki tominbay si Pablo a kāna, “Enggaw, yaken abaw nawri a tawo, ta Jodyo ako a yapo do Tarso a asa magdindināmag a syodad do probinsya Silisya. Ki myan akdawen ko dyimo, mo Sir. Palobōsan mo pa yaken a maychirin dyirad tawotawo saya.”

⁴⁰ Do dawri, pinalobōsan komander daw no soldādo. Dawa, naytēnek si Pablo do ayranaw, as nakasinyas na siras tawotawowaw tan magsardeng sa. Do nakapagolimek daw, naychirin dyira so Hebreo, iyaw chirin daw no Jodyo.

22

¹ Binata na a kāna, “Kakakteh kan inyo a aāmang ko, adngeyen nyo pa yaken tan maipakatoneng ko dyinyo iyaw atbay ko.”

² Ki do kadngey daw sya Hebreo kapaychirin na, naypataywaraw nakapagolimek da. Dawa, tinongtong ni Pablo naychirin dyira.

³ “Yaken, ki Jodyo ako a nayanak do Tarso do Silisya, ki do dya Jerosalem nayrakorakohan ko. No maistro ko, ki si Gamaliel, kan innanawo na dyaken iyaw tabo a linteg dan kapotōtan ta saw, as kan mapasnek ako kan magaget ako do kapagsīrbi ko do Dyos a akma dyinyo. ⁴ Indananes ko sa diniman nanganohedaw a minonot do kapanganohed a maynamot do kaisalakānanaw a myan di Jesus. On, abaw pinidi ko mabakes mana mahakay, ta kinalit ko sa

tiniliw a inpabahod. ⁵ Mapaneknekan katotohosanaw a pādi kan siraw pangolwen taw a oyod nyaya, ta sira paw nanoboy dyaken, kan namarin siras pamalōbos saw a tolas a inpaboya ko dyirad panglakayen saw do Damasko. Ta iyaw panggep ko do dawri, ki tiliwen ko sa a paybidihen a sibabahod do dya Jerosalem tan madōsa sa.”

*No Kaistorya ni Pablo so Nakapanganohed Na
(Ara. 9:1-19; 26:12-18)*

⁶ Tinongtong ni Pablo naychirin a kāna, “Ki do kapaypaypasngen kwaw do Damasko, do kakalo naranaw a ālasdosi do kayegen danaw no araw, ki naychihat a myan sēdang a yapo do hanyit a minpoyat kan nangdibon dyaken. ⁷ Maynamot do dawri a namarin, nalba akod tana. Sinpangan na, nakadngey ako so timek a nakabata sya a kāna, ‘Saulo! Saulo! Āngo ta idadanes mo yaken?’

⁸ “Ki inyahes ko, ‘Sino kam Āpo?’

“ ‘Yaken si Jesus a taga Nasaret a idadanes mo,’ inbahey na.

⁹ “Ki siraw rārayay kwaw, naboya daw sēdangaw, ki naawātan dabaw chakey na batahen no timekaw a naychirin dyaken.

¹⁰ “Sinpangan na inyahes ko, ‘Āngo machita parinen kom Āpo?’

“Tominbay si Āpo dyaken a kāna, ‘Maybangon ka kan tongtongen mo mangay do Damasko, ta myan anchi daw mangibahey dyimo so tabo a chakey ko a parinen mo.’

¹¹ “Do dawri, kinaday darana yaken rārayay kwaw a inyangay do Damasko, ta nakaboya ko paba maynamot ta napoyat ako.

¹² “Do dawri, myan asa tawo a mayngaran so Ananyas a managdaydāyaw do Dyos kan mangtongtongpal so linteg ta, kan anyiben dan tabo Jodyo saw a omidi do Damasko. ¹³ Ki iyaw nya Ananyas, ki nangay kan nayeñek a nachitalin dyaken. Binata na a kāna, ‘Kakteh a Saulo, changori, mirwa ka na makaboya!’ Nanyeng a nakaboya ko, kan chiniban ko iya.

¹⁴ “Do dawri, binata na dyaken a kāna, ‘Iyaw Dyos a dinaydāyaw da no kapotōtan ta saw, ki pinidi naymo. On, inkeddeng na a imo makapatak so panggep na, kan makaboya so Malintegaw a Pachirawatan na kan makadngey so mismo a chirin na dyimo. ¹⁵ Asa pa, imonchiw mangpaneknek do tawotawo so naboya mwaw kan nadngey mwaw. ¹⁶ Changori, āngo paw panayahen mo? Mayteñek ka na, kan mangay ka magpabawtisar. Maydasal ka di Āpo a mangdaw so kapakawan na dyimo do gatogatos mo.’ ”

No Kaibahey ni Āpo a Mangay si Pablo Dyirad Dya-Jodyo

¹⁷ “Do nakapaybidi ko naw do Jerosalem, do naypisa do kayan kwaw a naydasal do Timplo, nagparmata ako so yapo di Āpo Dyos. ¹⁸ Naboya kos Āpo a nakabata sya dyaken a kāna, ‘Makalisto ka kan nyeng ka komaro do dya Jerosalem, ta anohdan daban tawotawowayaw no pamaneknek mo a maynamot dyaken.’

¹⁹ “Ki tominbay ako, ‘Ki āngo ta komwan, mo Āpo, ta sigorādo a maawātan da a matarek danayaw kabibyay ko. Abaw tayotayo na dyira a do nakarahan nangay ako do tabo sinagoga do dya Jerosalem a nangtiliw siras nanganohed saw tan bahoden kan baōtan ko sa. ²⁰ As do nakadiman daw si Esteban a toboyen mom Āpo, yaken mismo a naytēnek daw a nachion do pinarin daw ranan nakabantay kwaw so laylay dan nangdimanaw sya.’

²¹ “Ki binata ni Āpo dyaken a kāna, ‘Ngay, mayam ka na, ta toboyen koymo dyirad Dya-Jodyo do mabawa saya a logar.’ ”

²² Do nakabataw ni Pablo so nyaya, inyagagay dan tawotawowaw a nakadngey sya a kon da, “Ngay, dimanen taw nyaya a tawo! Maikari paba mabyay!”

²³ Maynamot do dawri, tinongtong daw nangagagay, kan binahas da saw kagay daw, as nakapawitwitwit da sira, as nakapatodetodem das ahbek maynamot do soli da. ²⁴ Do dawri, inbilin komanderaw a pasdepen das Pablo. Binilin na pa saw soldādaw a sanoten das Pablo, kan yahes da dya an āngo ta taywaraw kaagagay da syan Jodyo saw. ²⁵ Do nakaikahot daranaw sya do pangsananaw, ki binatan Pablo do kapitanaw a naytēnek do yanan daw, “Ipalōbosorin linteg a masanot Romano a dyi pa naidarom?”

²⁶ Ki do nakadngeyaw syan kapitanaw so nawri a chinirin Pablo, yangay na inbahey do komander daw. Binata na dya a kāna, “Magannad ka do pariparinen mo do dawri a tawo, ta Romano sawen!” ²⁷ Dawa, nangay iyaw komanderaw a nangyahes sya dya, “Romano kawri?”

“On Romano akwaw,” tinbay ni Pablo.

²⁸ “Na, aran yakenaw, ki mangīnaw binayādan kod nakapayparin kwa Romano,” binata no komanderaw.

Ki tinbay ni Pablo a kāna, “Yaken, ki asa kwa naiyanak a Romano.”

²⁹ Ki siraw mangosisaw dya, mamo dana sa. Dawa, nanyeng sa komnaro daw. Aran iyaw komanderaw, ki

nabakel do nakapatak naw sya asa Romano si Pablo a pinosasan na a abo gapo na.*

Si Pablo do Salapen Daw no Sanhedrinaw

³⁰ Iyaw no komander daw no soldādaw, chakey na matonngan no oyod an āngo pinagatosan dan Jodyo si Pablo. Dawa, do somaronwaw a araw, inbilin na dyirad soldādo naw a pakarohen daw posasaw ni Pablo, kan pinaychipeh na saw matotohos saw a papādi kan sira tabo konsihwaw a mayngaran so Sanhedrin. Sinpangan na, yangay nas Pablo a pinaytēnek do salapen daw.

23

¹ Do dawri, pinnereng ni Pablo siraw myanaw do sesyon da, as nakaibahey na sya dyira a kāna, “Kakakteh, mandas changori, ki maybibyay ako do salapen ni Āpo Dyos a madalos so kapangtokto.” ² Do nakabata naw syaw, binilin ni Ananyas, iyaw katotohosanaw a pādi do dawri a dismogen das Pablo.

³ Do nakadismog daw sya, binatan Pablo di Ananyas a kāna, “Imo a sinsinan a okom! Masigorādo a si Āpo Dyos anchiw mangdōsa dyimo! Maydisna kaya daw a mangokom dyaken sigon do linteg ta, ki konkontraen mwayaw Linteg do kaibilin mwaya sya dismogen da yaken!”

⁴ Sinpangan na, binata dan masngenaw di Pablo a kon da, “Samna! Napangayan mos anyib mo do katotohosanaya pādi ni Āpo Dyos!”

⁵ Ki tominbay si Pablo a kāna, “Kakakteh, chapatak kwabaw a iyaw katotohosan a padi, ta naitolas do Masantwan a Tolas a ‘Paychirinan mwabas marahet iyaw mangitoray so tawotawo.’ ”*

⁶ Maynamot ta chapatak ni Pablo a naycharwa saw pangolwenaw, ta myan saw Sadosyo kan Parisyo, kinalyak naw naychirin a nangibahey sya dyirad konsihwaw a kāna, “Kakakteh, Parisyo ako kan Parisyo saw kapoonan ko saw. Dawa, anohdan kwa siraw nadimanaw, ki magōngar sa! Ki iyayaw nyayaw paynamotanaya no pangidaroman nyo dyaken sicharaw!”

⁷ Do nakabata naw so akma syay, nawri danaw nanghanpan da naydidiman no Parisyowaw kan siraw Sadosyowaw a maynamot do matatarekaya a pangtoktwan da. ⁸ Ta siraw Sadosyowaw, ki anohdan daba myan kapagōngar no

* **22:29** 22:29 Myan kalintegan no komander a mangtiliw so asa Romano a tawo, ki abaw kalintegan na a mangposas so asa a Romano, malaksid an myan bilin no okom. * **23:5** 23:5 Eks. 22:28

nadiman, as kan anohdan daba myan anghil mana ispirito no tawotawo. Ki siraw Parisyowaw, anohdan da sa tabo nya. ⁹ Maynamot do dya namarin, naypaypayit nakapan-gey da a naydidiman, as kan naytēnek saw kadwan saw a mamaistro no linteg a rārayay dan Parisyowaw a nangipapati so myanaw do aktokto da. Inngengey da a kon da, “Abayaw nachichwasan namen a gatos no nya tawo! An oyod a myan nakasarsarīta na ispirito mana anghil, marahetawri?”

¹⁰ Ki naypaypataywaraw kapagkokontra da. Do dawri, namo iyaw komander daw no soldādo an paypapalangan daw inawanaw ni Pablo. Dawa, inbilin na gomchin saw soldādwaw a mangihtot sya, as kapsek da syad bahayaw do yananaw no kampo dan soldādo.

¹¹ Ki do dawri a ahēp, napaboya si Āpo do bitaw ni Pablo, kan inbahey na a kāna, “Patoreden mo aktokto mo! Ta akmas nakapaneknek mwaya maynamot dyaken do dya Jerosalem, machita komwan anchiw parinen mod Roma.”

No Plano Da a Kadiman di Pablo

¹² Ki do kamabekasan naranaw, nagtotōlag saw kadwanaw a Jodyo, kan inkari da a dyi sa koman mana minom so aran āngo mandan madiman das Pablo. ¹³ Myan saw nasorok a apat a poho a nangikari so nyaya. ¹⁴ Sinpangan na, nangay sad matotohos saw a papādi kan siraw no panglakayenaw a nangibahey so nya a kon da, “Sipapasnek kami a nangikari sya a dyi kami a koman so aran āngo an dyi namen a madiman si Pablo. ¹⁵ Dawa, sichangori, mangdaw kami dyinyo so sidong nyo kan iyaw Sanhedrin a ipaibahey nyo do komander daw no soldādo a pahboten das Pablo a yangay do salapen nyo tan akma nyo pirwahan a osisaen a maganay. Ki yamen, nakasagāna kami nanchi a omdiman sya sakbay a makarapit do dya.”

¹⁶ Ki iyaw no kaanakanaw ni Pablo a anak no kakteh naw a mabakes, ki nadngey naw nya nagtotolāgan da. Dawa, nanyeng a nangay do yananaw ni Pablo do kampo daw no soldādo, as nakaibahey na sya dya. ¹⁷ Sinpangan na, nanawag si Pablo so asa dyirad kapitan saw, as nakaibahey na sya a kāna, “Apen mo nya barīto do yananaw no komander nyowaw, ta ariw masisīta chakey na ibahey.”

¹⁸ Dawa, inyangay no kapitanaw do komander daw, as nakaibahey na sya a kāna, “Inbaheyaw dyaken Pablo a nabahod a apen ko nyaya barīto do salapen mo, ta ari kono masisīta ibahey na dyimo.”

¹⁹ Sinpangan na, kinibin no komander daw no soldādo barītwaw, as nakapachibawa na sya tan abo makadngey

dyira, as nakaiyahes na sya dya a kāna, “Āngo chakey mwa ibahey dyaken mo anak ko?”

²⁰ Ki tominbay iyaw no barītwaw a kāna, “Nagtotōlag saw totorayenaw no Jodyo yay da yahes dyimo si Maraan Pablo an delak, kan yangay da do salapen no Sanhedrin a akma osisaen da pa a maynamot do kāswaya. ²¹ Ki anohdan mo sabam Sir, ta myan saw nasorok a apat a poho a mahahakay a omsaneb si Maraan Pablo. Inkari daw a dyi sa koman mana minom mandanchan madiman da. Ari dana saw a nakasagāna, as kan nawri danaw panayahen daw kapachion mo.”

²² Do nakadngeyaw sya no komanderaw, binata na do barītwaw a kāna, “Ibahebahey mwaba do aran sino a inpadāmag mo nya dyaken ah.” Do dawri, pinasabat narana.

No Kaiyangay ni Pablo di Gobirnadador Felix

²³ Sinpangan na, inpatawag no komanderaw no soldādo dadwaw dyirad kapitan naw a mangitoray so tayisa gasot a soldādo. Nakaibilin na sya dyira a kāna, “Sigida pagrobwaten nyo tabo bōyot nyo kontodo papito a poho a nakakabalyo kan dadwa gasot a myan so chibot, ta anchan ālasnwebi sichahep, mangay kamo a tabo do Sesarea. ²⁴ Ki apen nyos Pablo a iparawat di Gobirnadador Felix a abaw karārayawan na, as panghap nyos Pablo so kabalyo a sakayan na.” ²⁵ Sinpangan na, naytolas iyaw komanderaw di Gobirnadador a kāna,

²⁶ “Dyimom madaydāyaw a Gobirnadador Felix:

“Yaken si Claudyo Lisyas, kan kablaawan koymo.

²⁷ Iyaw tawowaya a inpayangay ko dyimo, ki tiniliw dan Jodyowaw, kan nagistayan da diniman. Ki do nakatoneng kwaw sya a asa Romano, yamen kan siraw soldādo kwaya, yangay namen a pinadichan. ²⁸ Maynamot ta chakey ko a mapatakan an āngo iyaw no pangidaroman daw sya, dawa, inyangay kod salapen daw no Sanhedrin daw. ²⁹ Ki natonngan ko a aba sawen gatos na a pangha-pan da mangdiman mana mangbahod sya, ta no kontraan da sya, ki maynamot lang do linteg daw. ³⁰ Sinpangan na, myan nangibahey dyaken so plāno daw no Jodyowaw a omdiman sya. Dawa, naybabalayak paba nangiparawat sya dyimo, as inbahey ko dyirad nangidaroman sya a ibahey da dyimo iyaw no pangidaroman daw sya.” Nawriw intolas no komanderaw.

³¹ Do dawri a ahap, inyangay da no soldādwaw si Pablo a akmas inbilinaw no komanderaw dyira, kan nairapit da nanda do Antipatrissa a idi. ³² Do somaronwaw a araw,

siraw no soldādawaw a nayam, naybidi sad Jerosalem do kampo daw. Ki siraw no nakakabalywaw, ki tinongtong da rinarayayan si Pablo. ³³ Do nakawara daranaw do Sesarea, inparawat daw tolasaw di Gobirnadur, as nakaiparawat da pas Pablo. ³⁴ Sinpangan na, bināsa no gobirnaduraw tolasaw. Ki do nakatayoka naw a minbāsa sya, inyahas nad Pablo an dino nakayanakan na a probinsya. Ki do nakatoneng naw sya a yapo do Silisya kan myan do sakopen naw no itorayan na, ³⁵ inbahey nad Pablo a kāna, “Mangyahaheh akonchi dyimo anchan myan saw nangidaromaw dyimo.” Sinpangan na, inbilin na a maiyangay do palasyowaw ni Herodes a magwardyaan.

24

No Kaidarom Dan Jodyowaw si Pablo

¹ Do nakapakahabas danaw no dadima karaw, nawara sa do Sesarea sa Ananyas iyaw katotohosanaw a padi, kan myan saw panglakayen a rārayay na. Myan paw rārayay da abogado a mayngaran so Tertolo, kan nangay sa tabo do salapen ni Gobirnadur Felix a nangibahey so darom daw maynamot di Pablo. ² Do nakatawag daranaw si Pablo, inbahey ni Tertolo iyaw no ipagatos daw dya. Binata na a kāna,

“Imo a madaydāyaw a Gobirnadur! Maynamot do kasirib mo a mangitoray dyamen, nahay kami na do dya a logar a matalna, as kan āro payaw pinarin mo a nangpaganay so yanan taya. ³ Aran dino ngayan namen, bigbigen namen sa tabo pinarin mwaya, kan rakoh kapagyāman namen dyimo a pirmi. ⁴ Ki maynamot ta chaskeh namen a mabalabalay ka, maparin abawri a anōsan mo pa yamen a adngeyen so aran dēkey, ta ariw chakey namen a ibahey dyimo sichangori. ⁵ No napadāsan namen maynamot do dya tawo, ki asaw a mangringriribok, ta taywaraw nakapaklaklal na siras Jodyowaw do tabo a yanan do intirwaya lōbong. Iya paw no asa dyirad pangolwenaw no bonggoy a mononot di Jesus iyaw tawowaw a yapo do Nasaret. ⁶ Pinadas na pa rārayawen kasanto no Timplowaw do Jerosalem. Dawa, tiniliw namen, [ta nawriw chapatak namen a kapangokom maynamot do linteg namen. ⁷ Ki inyangay ni Komander Lisyas soldādo na saw, kan siraranggas sa nangsodib sya dyamen, ⁸ as inbahey naw dyamen a imo danaw no pangibaheyan namen so darom namenaya maynamot do dya tawo.]*

* 24:8 24:8 Nya saya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

An osisaen mo nya tawo, sigorādo a matonngan monchi a tabo indaroman namenaya sya.” Komwan binata ni Tertolo.

⁹ Sinpangan na, siraw no rārayay naw a Jodyo, ki pinaneknekan da a oyod iyaw no inbahebahey naw maynamot di Pablo.

No Kaikalintegan ni Pablo so Inawan Na

¹⁰ Sinpangan na, inidit no gobirnadoraw si Pablo tan iyaw no machitādi a maychirin. Do dawri, tominbay si Pablo, kan binata na a kāna,

“Āpo Gobirnador, chapatak ko a imo mangokom kan mangitoray dyamen a Jodyo do nahay dana chimpo. Dawa, masoyot ako a tombay maynamot do pangidaroman daya dyaken. ¹¹ Masonong mo a machichwasan a asa poho pa kan dadwa karaw napahabas nakayapo do nakangay kwaw do Jerosalem a nangay a nachirapa a machipagdaydāyaw do Dyos. ¹² Do kayan kwaw daw, abaw nakaboya dyaken a machikonkontra do irahem no Timplo mana mangriribok dyirad tawotawowaw do sinagoga saw mana do aran dino a yanan do Jerosalem, ¹³ as kan abayaw pakaboyan sya iyaw nyaya ipagatos da, ki oyod. ¹⁴ Ki myan ipodno ko dyinyo a inotan ko kapanganohed a maynamot do kaisalakānanaw a myan di Jesus do kadāyaw kwaw so Dyos a dinaydāyaw dan kapoonan ta saw. Nyaw ibahey daya no nangidaromaya dyaken, ta batahen da a dya kosto a nanawo. Ki alit na, anohdan ko saw Lintegaw ni Moyses kan sira tabo intolas da saw no propītaw do kaychowa, ¹⁵ as kan pariho hahawen ko kan siraw nya tawo a pagōngaren sanchin Āpo Dyos tabo nadimanaw a aran marahet mana maganay. ¹⁶ Maynamot ta nawriw anohdan ko, nāw ko a parinen pandan maparin ko a machibawa do dya kosto. Tan komwan, madalos kapangtokto ko di Āpo Dyos kan do kapayngay ko a tawo.

¹⁷ “Do nakapaypahabas no papere a tawen[†] do nakakaro ko do Jerosalem, naybidi ako a nanoroh so kwarta a isidong ko dyirad kapayngay kwaw a Jodyo a makachita, as kan nangay ako a nangidāton do Dyos do Timplo. ¹⁸ Do dawri, ki tayoka ko naw kapakadalos ko sigon do dadakay namen a Jodyo, as madama ko a mangidāton do Dyos. Dawriw nakadongswan da dyaken

[†] **24:17** 24:17 Do dawri a araw, ari danaw napahabas a dadima katawen do nanawdyiyaw a kangay na do Jerosalem (Ara. 18:22), kan wawaho a katawen yapo do nakangay na a nachimiting dyirad apostolis saw kan panglakayen daw no nanganohed saw (Ara. 15:1-29).

no Jodyo saw a taga probinsya a Asya, kan abaw āro a tawo do omdibon kwaw, as kan nairāman akwaba polos do aran āngo a riribok. ¹⁹ Ki siraw Jodyo saw a taga Asya, ki sira pakono mangay dya a mangibahey an myan chakey da idarom dyaken ah. ²⁰ Mana iyahes mo pa dyirad dyaya tawotawo an āngo gatos ko a nachichwasan da do kayan kwaw a naytēnek do salapen daw do Jerosalem. ²¹ Malaksid do dya lang a do kayan kwaw daw, nasnek akwaba nangingengey sya do salapen da a kon ko, 'Maynamot do nadiman saw, ki magōngar sa. Ki iyayaw nyayaw paynamotanaya no pangidaroman nyo dyaken sicharaw.' "

²² Do dawri, nagsardeng si Pablo a naychirin. Ki maynamot ta sīgod dana a nadamdāmag ni Gobirnadador Felix maynamot do kapanganohed no Krischano, na paw kāswwaw, as nakabata na sya a kāna, "Anchan mawara si Lisyas a komander, ikeddeng ko nanchiw darom daya dyimo." ²³ Do dawri, komnaro si Felix, ki inpabantay na do kapitanaw si Pablo. Ki inbidang daba asa nabahod, ta innonolay da saw sīt naw a mangyangay so machita na.

Si Pablo do Salapen Da Felix kan Drosila

²⁴ Do nakahabasaw no papere a karaw, naybidi si Felix, kan nachirayay dya si Drosila[‡] a baket na a asa Jodyo. Do nakawara daw, inpatawag ni Felix si Pablo tan adngeyen da an āngo ibahey ni Pablo a maynamot do kapanganohed naw di Kristo Jesus. ²⁵ Do nakawaraw ni Pablo, inlawlawag naw maynamot do kabibyayaw no tawo a malinteg do salapen no Dyos, kan machita a igpet naw inawan. Ki do kaibaheyaw syan Pablo so maynamot do arawaw a kangay no Dyos a mangokom, ki sominryam si Felix. Dawa, binata na a kāna, "Naw pa! Maparin mo paw komaro dya, ta tawagan konchimo anchan masalap ko." ²⁶ Do dawri, pirmi na inpatawag si Pablo a kasarsarita, ta hahawen na a pasoksokan ni Pablo.

²⁷ Ki do nakapaypahabas danaw no dadwa katawen, nachitādi danas Porsyo Pesto a gobirnadador. Ki maynamot ta chakey ni Felix iyaw no machisit dyirad Jodyowaw, ninonolay nas Pablo do bahodan.

25

No Kakdaw ni Pablo so Kaiyangay Na di Impirador

¹ Do katayokaw no tatdo a karaw do kawaraw ni Pesto a mangisiknan so kagobirnadador na do Sesarea, nangay

[‡] **24:24** 24:24 Si Drosila, ki iyaw boridek a anak a mabakes ni Herodes a Mabileg mana iyaw nanmaw a Herodes Agripa.

do Jerosalem. ² Do nakapakarapitaw daw ni Gobirnadur, napaboya sa dyaw matotohosaw a papādi kan siraw pangolwenaw no Jodyo a mangiparawat so darom daw a maynamot di Pablo. ³ Inakdakdaw dad Pesto iyaw katoboy nas Pablo do Jerosalem tan sira danaw mangokom. Ki no panggep da, ki saneben da si Pablo do kapaybidi naw tan madiman darana. ⁴ Ki binatan Pesto dyira a kāna, “Magwardyaan si Pablo do Sesarea, kan mahay akwaba maybidi daw. ⁵ Changori, āngo ta dyi sa machirayay kadwan saw a pangolwen nyo dyaken a mangay dwadaw tan dawriw no idaroman nyo sya an oyod a namarin so madi.”

⁶ Do dawri, minyan pa si Pesto do Jerosalem so wawaho a nandad asa poho a karaw, as nakapaybidi nad Sesarea. Do kamabekas naranaw, naydisna do pangokoman naw, as nakaipatawag nas Pablo. ⁷ Do kawaraw ni Pablo do yanan daw, dinibon dan pangolwenaw no Jodyo a yapo do Jerosalem, kan āro inpagatos da dya marahet, ki aba polos pamaneknek da a oyod. ⁸ Katayokan nakapagatos daw sya, binata ni Pablo a kāna, “Abayaw chapatak ko a pinarin ko a maikontra do linteg ta a Jodyo mana do Timplo, kan abayaw no chapatak ko a rinarayaw ko a paglintegan ni Impirador.”

⁹ Ki maynamot ta chakey ni Pesto a ahwahoken saw Jodyowaw, binata nad Pablo a kāna, “Chakey mori a mangay ta do Jerosalem tan dawriw atbayan mo dyaken so nya saya a pangidaroman da dyimo?”

¹⁰ Ki tominbay si Pablo dya a kāna, “Engga mo Āpo! Chatoboy mwaba dyaken daw, ta ari ako nayad salapen mwaya a yanan pangokoman Impirador, kan do dyaw rebbeng na a pakaidaroman ko, as kan napatakan mo na abaw gatos ko dyirad Jodyowaya. ¹¹ Lidyaten ko abaw madiman an myan gatos a pinarin ko a pakadimanan ko. Ki an abo oyod do ipagatos dayan Jodyo dyaken, abaw aran sino a tawo a myan so kalintegan a mangiparawat dyaken dyira. Dawa, maganaganay an iparawat ko nya kāso ko di Impirador do Roma!”

¹² Do dawri, nangay sa Pesto kan siraw opisyalis naw a nagsasarita. Sinpangan na, binata ni Pesto di Pablo a kāna, “Maynamot ta inbahey mo kaiparawat mo so kāso mwaya di Impirador, sigorādohen ko a iya danaw ngayan mo!”

¹³ Do nakapaypahabasaw no papere a karaw, nawara sa Āri Agripa kan si Bernis* do Sesarea a mangay a om-sarongkar kan mangkomosta di Pesto a bayo a gobirnadur.
¹⁴ Ki maynamot ta āro napahabas da a araw daw, inbahey ni Pesto di Āri Agripa iyaw kāsaw ni Pablo. Binata na dya a kāna, “Ari paw nabahod dya a kinarwan Felix.
¹⁵ Ki do kayan kwaw do Jerosalem, siraw matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen saw no Jodyo, ki indarom da dyaken, kan chakey daw a ipadiman ko. ¹⁶ Ki no atbay ko dyira, ki dadakay namen aba Romano iyaw mangiparawat so asa tawo, an dyi pa manma maysalap nangidarom saw kan naidaromaw tan myan iyaw no chimpo na a tombay no naidaromaw dyirad nangidaromaw sya. ¹⁷ Dawa, do nakapachangay daw dyaken do dya, naybabalay akwaba. Nyeng ko a insiknan do somnaronwaw a araw kāsaw, as nakaipatawag kos nabahodaw. ¹⁸ Ki do nakapaytēnek daw no nangidarom saw a naychirin, abaw naibahey da a marahet a gatos a akmas hinahaw kwaw. ¹⁹ Ta iyaw lang pachikontraan daw, ki maynamot do inanohdan daw a Jodyo kan maynamot di Jesus. Iyaw nya tawo, ki aran nadiman dana, inpanpaneknek ni Pablo a nagōngar. ²⁰ Ki maynamot ta chapatak kwaba an maypāngo kaimbistigar so nya kāsō, inyahas kod Pablo an makey a mangay do Jerosalem tan dawriw pakaidaroman na. ²¹ Ki nakey abaw, ta si Impirador kono ngayan na a somalap. Dawa, inpabantay ko mandad kaitoboy ko syad Impiradoraw.” Nawriw binata ni Pesto.

²² Sinpangan na, binata ni Āri Agripa a kāna, “Ayket na! Aran yaken, adngeyen ko pa.”

“On, adngeyen monchi an delak,” initbay ni Pesto.

²³ Do kamabekasan naranaw, naylaylay sas kaganayanaw sa Āri Agripa kan si Bernis a nagparada a nangay do yananaw a pagboyaan do pagdardaromanaw. Nachirayay sa dyiraw komanderaw no soldādo kan siraw mawnonotanaw a tawo do dawri a syodad. Do nakasdep daranaw a tabo, inbilin ni Pesto a maihtot si Pablo. ²⁴ Do nakapahtot daranaw sya, binata ni Pesto a kāna, “Madaydāyaw a Āri Agripa kan inyo a tabo a myan dya! Cha dyaw tawowaw a indarom dan tabo a Jodyo dyaken do Jerosalem kan do dya Sesarea, kan inngēngengey da a rebbeng nabaw mabyay. ²⁵ Ki an yaken, abaw naboya kwa gatos na a panghapan kwa omdiman sya. Ki maynamot ta

* **25:13** 25:13 Iyaw nya Āri Agripa, ki anak no nanomaw a Herodes Agripa, kan iyaw rārayay naw, ki mismo na kakteh a mabakes a si Bernis. Nya Agripa, ki nangitoray so kadwan lang a sakop a masngen do tana dan Jodyo.

inahes na si Impirador ngayan na a machisalap, inkeddeng kwa toboyen daw. ²⁶ Ki aran komwan, abaw chapatak ko an āngo kosto a itolas ko di Āpo Impirador a maynamot dya. Dawa, nawriw nanghapan na a inhap kod salapen nyowaya tabo, as kan naten dana dyimom Āri Agripa tan myan anchiw maitolas ko anchan tayoka ta osisaen, ²⁷ ta akmayaw abo sīrbi na a mangiparawat ta so asa nabahod di Impirador an abo kosto a pangidaroman ta sya.”

26

Si Pablo do Salapen Āri Agripa

¹ Sinpangan na, binata ni Āri Agripa di Pablo a kāna, “Mapalobōsan ka a mangikalintegan so inawan mwaya.”

Do dawri, sininyasan san Pablo tawotawowaw tan magolimek sa, as nakapaychirin na a kāna,

² “Madaydāyaw a Āri Agripa! Ibidang ko inawan ko a magāsāt a maytēnek do salapen mwaya a omatbay so tabo a pangidaroman da dyaken no kapayngay ko saya a Jodyo. ³ On, chasoyot ko maynamot ta imom Āpo Āri Agripa, ki bisādo mo tabo dadakay ta a Jodyo kan pagkokontraan no Jodyo. Dawa, iyahes ko pa dyimo a pachian-ānos mo pa a adngeyen no ibahey kwaya.

⁴ “Chapatak da tabo no kapayngay kwaya a Jodyo an maypāngo kabibyay ko makayapo do kadēkey ko do Tarso do probinsya a Silisya, as kan do Jerosalem.

⁵ On, nahay darana chapatak a yapo do kadāmo ko paw a nayparin a Parisyo, ki somniwal akwaba polos do mapingetaw a bonggoy no rilihyon ta a Jodyo. Maparin sa mangipaneknek so oyod an chakey da. ⁶ As maynamot ta hahawen ko iyaw inkaryaw ni Āpo dyirad kapoonan ta saw a pagōngaren anchiw nadiman, iyaw nyayaw paynamotan kayan kwayad salapen nyo sichangori. ⁷ Ki aran siraw tabo a Jodyo, ki sipapasnek sa a magsirsīrbi do Dyos do māraw kan mahep a maynamot ta hahawen da a mairāman sa do dyaya kari no Dyos. Ki maynamot ta anohdan ko kan hahawen ko a pagōngaren anchi ni Āpo Dyos nadiman, nawryayaw pangidaroman daya dyaken Jodyowaya, mo madaydāyaw a Āri! ⁸ Āngo ta inyo a tabo, ki malidyat kapanganohed nyo a pagōngaren ni Āpo Dyos saw nadiman?

⁹ “Ta aran yakenaw do nakarahan, ki no chinapatak ko, ki parinen ko iyaw tabo a marawa ko a machikontra dyirad nanganohedaw di Jesus a taga Nasaret. ¹⁰ Nawriw oyod a pinarin ko do Jerosalem. Āro saw manganohed

a inpabahod ko maynamot ta siraw matotohos saw a papādiw nanoroh dyaken so pamalōbos da, as an myanaw maktokto da a machita madiman, nanyeng ako a machitōnos do kadimanaw no nawri a tawo. ¹¹ Pirmi ako a nangay do sinagoga da saw no Jodyowaw a nangdōsa siras manganohedaw a pangibaheyan ko sya a ilibak daw kapanganohed da di Jesus. Maynamot do taywaraw a kaipsok ko sira, aran do mababawa saya syodad mana nasyon dan Dya-Jodyo, nangay ako a nanglidyalyat sira.”

Iyaw Nakapanganohed ni Pablo

(Ara. 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Nawriw nanghapan na a nangay ako do Damasko, kan myan toray ko kan pamalōbos a yapo dyirad matotohos saw a papādi. ¹³ Ki do kayan kwaw do rarahan do kayegen no araw, mo madaydāyaw a Āri, ki nakaboya ko so makapoyat a sēdang a yapo do hanyit, kan masedsēdang pa kan iyaw sēdangaw no araw. Ki dinibon na yaken nawri kan sira paw no rārayay kwaw. ¹⁴ Do dawri, nalba kami a tabo. Sinpangan na, nakadngey ako so timek a binata na do chirin daw no Hebreo, ‘Saulo, Saulo, āngo ta idadanes mo yaken? Tod mo a lidyalyaten inawan mo a akmay kalding a somkad an goyōden āpong na.’

¹⁵ “Maynamot do dawri a nadngey ko, inyahes ko, ‘Sino kam Āpo?’ Ki tominbay no timekaw a kāna, ‘Yaken si Jesus a idadanes mo. ¹⁶ Changori maybangon ka. Nagparang ako dyimo sichangori a maynamot ta napidi koymo a magsīrbi dyaken. On, imonchiw mangpaneknek so tabo saya naboya mo dyaken sichangori kan an āngo iyaw ipaboya konchi dyimo. ¹⁷ Pakalsoten konchimo yapo do kapayngay mo saw a Jodyo kan siraw dyaw a Jodyo a toboyan ko dyimo. ¹⁸ Nanawhen mo sanchiw Dya-Jodyo a maynamot dyaken tan manyiwang anchiw aktokto da tan mapakaro dananchiw kabolsek daya a maynamot dyaken.* On, inanawo mo sanchi tan tadyichokodan daw sari kan iyaw toray ni Satanas dyira, kan pakwanen mo sanchi do sēdang do pagtorayan ni Āpo Dyos.† Maynamot do kapanganohed daw anchi dyaken, ki mapakawan sanchi do naygaygatosan da, as maibidang dana sa dyirad pinidyaw no Dyos a tawotawo na.’ Nawriw binata ni Āpo dyaken.”

No Kaisarīta ni Pablo so Maynamot do Tarabako Na

* 26:18 26:18 Isa. 42:7, 16 † 26:18 26:18 Kol. 1:12-13

¹⁹ Do dawri, tinongtong ni Pablo naychirin, as kan binata na a kāna, “Dawa, mo madaydāyaw a Āri Agripa, no pariparinen kwaya, ki iyaw no katongpal ko so inpaboyaw no Dyos dyaken a yapo do hanyit. ²⁰ On, ta nangay ako a nangasaba dyirad tawotawo tan magbabāwi sa do gatogatos da, kan magbalbaliw sa a maybibiyay dana do chakeyaw no Dyos, as kan machita paneknekan daw kapagbabāwi da maynamot do maganayaw a kaparin da. On, nyayaw inkasaba ko a nanma do Damasko, sinpangan na, do Jerosalem, as kan tābo probinsya a Jodya, as kan aran dyirad Dya-Jodyo. ²¹ Ki maynamot do dyaya, nawriw no nanghapan daw no kapayngay kwaya a Jodyo a nangtiliw dyaken do Timplo, as kan nagistayan da pa yaken a diniman. ²² Ki do sidong no Dyos dyaken a manda sichangori, ki ari ako pa mangipaneknek do tabo a tawotawo, matohos mana mabodis so saad. Abaw inanawo ko, malaksid dyirad innanawo daw no propīta saw kan si Moyses a mapariparin anchi, ²³ ta inpadto da a iyaw Kristo, ki machita maidadanes a mandan kadiman na, as kan iyaw manma a magōngar kan akmanchiw soho‡ a mangsēdang so pinangtoktwan dan tawotawo a Jodyo mana Dya-Jodyo a maynamot do kaisalakānan da.”

²⁴ Ki do dawri, do kadama paw ni Pablo a maychirin, ki inagayan ni Pesto kan inbahey na a kāna, “Na, magattit ka naya, mo Pablo! Iyayaw sobraya nanawo mo mapaychabobwayas arang mo!”

²⁵ Ki tinbay ni Pablo a kāna, “Magattit akwaba, mo Āpo Gobirnadador! Ta no inbahebahey kwaya, ki oyod kan yapo do malawag a pangtoktwan. ²⁶ Si Āri Agripa, ki bisādo na sa tabo nyaya. Dawa, matedred ako a maychirin dya. Masigorādo kwa chasdaaw na sabaw nyaya, ta matayo saba a naparin. ²⁷ Ki imom Āpo Āri Agripa, taywaran dyi ka manganohed do intolas dan propīta saw? Naon! Chapatak kwa manganohed ka.”

²⁸ Ki inatbay ni Āri Agripa si Pablo a kāna, “Samna! Bata mo anwan malisto mo yaken a mapanganohed di Kristo ah?”

²⁹ Sinpangan na, tinbay ni Pablo āryaw a kāna, “Aran malisto mana mahay, no paydaydasal ko do Dyos, ki iyaw no kapanganohed mo kan inyo a tabo a myan dya sichangori a mangadngey dyaken a mayparin kamo a akma dyaken so kapanganohed. Ki syimpri, chakey kwaba inyo a maposasan.”

‡ 26:23 26:23 Isa. 9:2

³⁰ Sinpangan na, naytēnek āryaw kan iyaw gobirnadora
kan si Bernis, as kan tabo rārayay da saw a maydisna
daw. ³¹ Do nakahbot daranaw, napagsaritāan da a kon
da, “Iyayaw nya tawo, ki abayaw no gatos na panghapan
ta omdiman sya mana ombahod sya.” ³² Sinpangan na,
inbahey ni Āri Agripa di Pesto a kāna, “An dyi na sawen
a inparawat kāso naya di Impirador aket, maparin a aran
pakakarohen ta na.”

27

No Kangay ni Pablo do Roma

¹ Sinpangan na, narapit danaw no arawaw a naikeddeng a
kapagbila namen a mangay do Italya. Do dawri, naiparawat
si Pablo kan siraw no kadwanaw a nabahod di Kapitan Julio
a asa a kapitan no asa bōyot no soldādo a mayngaran so
“No Kompanya ni Impirador.” ² As do dawri, naglogan
kami do asaw a biray a yapo do Adrometo a mangangay
do pagpondwan saw do probinsya no Asya. Nachirayay
dyamen si Aristarko a taga Tesalonika do probinsya a Mase-
donya. ³ Do somaronwaw a araw, nakaraya kami do Sidon.
Chināsi ni Kapitan Julio si Pablo, ta pinalobōsan nas Pablo a
mangay do sīt na saw daw tan matorohan das machitachita
na. ⁴ Do nakatongtong namenaw a nagbila a yapo do Sidon,
songsong namen salawsaw. Dawa, nayam kami do bitaw
no pōro a Chipre, ta dawriw kahtengan na. ⁵ Sinpangan
na, inabtang namen tāwaw a masngen do probinsya naw
do Silisya kan Pampilya, as kan nakaraya kami do Mira do
probinsyaw do Lisyā. ⁶ Dawriw nakachichwasan Kapitan
Julio so biray a yapo do Alehandria a mangay do Italya.
Dawa, inlogan na yamen daw.

⁷ Do dawri, nakanapyek kami a nagbila. Āro napahabas
namen a araw a nangsongsong so salawsawaw, as kan
nalidyatan kami a nawara do Nido. Ki maynamot ta dyi
kami a nakapakaraya daw, tinongtong namen nagbila a
nagpaabagatan do kahtenganaw do pōro a Kreta do bitaw
do Salmona. ⁸ Do dawri, nakaptan kami a nayam, as
kan nalidyatan kami pa nandad nakapakarapit namen do
pangaranan daw so Masalinong a Banwa a masngen do idi
do Lasea.

⁹ Nahay kami daw, ta nabalabalay kami do kayitaw
no salawsaw. Dawa, makananawa danaw no magbyahi
a maynamot ta masngen danaw ammyan, ta nakahabas
danaw Araw a Kapagayonar.* Maynamot ta komwan,

* 27:9 27:9 Iyaw Araw a Kapagayonar, ki do pandan bohan no Siptyimbri.

binalaāgan sa ni Pablo a kāna, ¹⁰ “Kakakteh, an tongtongen taw magbyahi, āro sanchiw malyod dyirad karga ta saya, kan malasa panchiw birayaya, kan dilikādo paw byay ta.”

¹¹ Ki inanohdan aban kapitanaw no soldādo si Pablo, ta pinipya na a inadngey kapitanaw kan iyaw no akin dyiraw so birayaw, ¹² as kan chapatak da a maganay abaw pagpondwanaw daw an ammyan. Dawa, no kārwan dyirad nagloganaw, ki chinakakey da tongtongen namen magbyahi. Hahawen da a marapit namen do Peneks a asa idi do Kreta, kan dawriw pangammyānan namen, ta dawriw maganay a pagpondwan, ta somalap aba do pakayapwanaw no salawsaw.

No Nakapachibagyo Da do Tāw

¹³ Do kaipol-oy naw so kobi a kāwan na, binata da a maparin danaw mayam, ta no chapatak da, ki maganay dana. Dawa, inisa daw pondwaw, as nakaptan kami do Kreta. ¹⁴ Nahay abas dēkey, naychihat a namdis salawsawaw kan nay-ayokayam a domnalapos a yapo do ammyānanenaw no porwaw. ¹⁵ Maynamot ta nadas na yamen bagyowaw, masoba namen pabaw kayitaw no salawsaw. Dawa, ninonolay namen danaw birayaw a naisayaw. ¹⁶ Do kapaypaypasngen namen danaw do kahtenganaw no dēkeyaw a pōro do Kawda, nagistayan namen dana a dya narawa a napasakay kan naikahot barkaw no birayaw. ¹⁷ Do nakatayoka daw sya, no somnarono a pinarin da, ki binedbed da a maganay iyaw birayaw so kabli tan dya magsiwak. Maynamot ta chamo da an maidagta kami do kalawanganaw a masngen do Sirte, pinabodis daw bila naw tan mahahay pa mayadis, as ninonolay daranaw birayaw a naisayaw. ¹⁸ Naypaypataywaraw kayit no salawsaw kan abkas. Dawa, do somnaronwaw a araw do kanāw naw a mayit no bagyo, pinagtos da saw kargaw tan maypatapaw birayaw. ¹⁹ Do chatatdo naw a araw, siraw mismo napagtos so kadwan saw a hobid kan moton kan warawara maosar do birayaw. ²⁰ Do dāwri, āro dana a araw dyi namen a pakaboyan so araw mana bitohen, ta nāw na mayit no bagyowaw a mandan apaba polos namnāma namen a maisalākan kami.

²¹ Do kahay namen danaw a dya komninan, naytēnek si Pablo, as nakabata na sya a kāna, “Kakakteh, an inanohdan nyo sawen yaken do kabata kwaw sya dyi ta komaro do Kreta, abaw nya narārayaw kan naipoha. ²² Ki sichangori, patorenden nyo aktokto nyo, ta abaw madiman dyaten. No lang maparin, ki marārayaw biray taya. ²³ Ta kahep iyaw Dyos a akin dyira dyaken kan daydayāwen ko, ki tinoboy

naw anghil naw a nangay dyaken. ²⁴ Binata no anghilaw a kāna, ‘Mamo kabam Pablo! Machita mapaboya ka do salapen Impirador, kan maynamot dyimo, chināsi san Dyos rārayay mwaya a nachilogan, ta abaw aran asa madiman.’

²⁵ Dawa, patorenden nyo aktokto nyo a kakakteh, ta talken ko si Āpo Dyos a maparin sanchi a tabo naibaheyaya dyaken.

²⁶ Ki alit na, machita maidagta ta do asa poro.”

²⁷ Do chaasa poho kan apat naranaw a kahep no bagyo, myan kami pa a padoydoydoyen no salawsaw do Adriatiko a Tāw. Do kakalwaw no kaābak no mahep, nadpangan dan tripolanti saw a maypasngen kami na do tana. ²⁸ Dawa,

pinatokodan daw tāwaw tan mapatakan daw karahem naw, ki myan apat a poho a kamitros. Nahay abas dēkey, pinirwa darana a pinatokodan, ki tatdo dana poho a kamitros so karahem. ²⁹ Do dawri, maynamot ta chamo da an makatokod biray daw do lāyit saw, napagtos sas apat a pondo do mawdyi naw no birayaw, as nakapaydasal da a maysesēdang dana pakono. ³⁰ Siraw tripolantyaw, ki rakkoh kakey da a maglības do birayaw. Dawa, pinagchin

daw barkaw a sinpapagchinan das kadwan saw a pondo a pachikmah da do anamenaw no birayaw. ³¹ Ki nailasin ni Pablo iyaw ipondyar daw, kan binata naw nyaya do kapitanaw kan siraw soldādo saw a kāna, “An komaro sad birayayaw tripolantyyaya, abaw maisalākan dyinyo.”

³² Dawa, linangtes dan soldādaww hobidaw a naiyitan do barka daw, as nakanonolay darana sya nalyod.

³³ Do kapaysesēdang naranaw, inahwahok san Pablo a koman. Binata na dyira a kāna, “Dadwa danaya kalawas a nāw na nangnanaya kamo so kapakarahan no bagyowaya, kan ari kamo paya a dya komninan. ³⁴ Dawa, sichangori, akdawen ko dyinyo a koman kamo tan myan pangyit nyo! Mabyay tanchi a tabo, kan abanchiw polos a makarārayaw dyaten.”

³⁵ Do nakatayoka naw a nangibahey so nyaya dyira, nanghap so tināpay, as nakapagyāman na di Āpo Dyos do salapen da tabo. Katayoka na, inakchid naw tināpayaw, as nakaisiknan nas komninan. ³⁶ Do nakaboya daw so pinarin naw, minpaw nakabakel daw. As dawa, aran sira tabo, ki komninan sa. ³⁷ No bidang namen a myan do birayaw, ki dadwa kami a gasot kan papito a poho kan anem. ³⁸ Do nakatayoka namen danaw a komninan, pinagtos daw kostal saw no trigwaw tan maypahataw kami.

No Nakalasa Daw

³⁹ Do kamabekasan naranaw, naimangmang daban tripolantyaw an āngo dana aptan yanan namenaw. Ki

naboya da myan maganay a lwek na a yanan anay. Do dawri, nagtotōlag sa a idagta darana daw birayaw an maparin. ⁴⁰ Dawa, inobay daw pondo saw, kan ninonolay darana daw, as kan in-geddān da inobay kahotaw no agōsanaw no biray. Sinpangan na, insarōno da pinatnek bila naw a myan do morong tan maypaptan kami. ⁴¹ Do dawri, nalyod birayaw, ki naisaal do kalawanganaw kan nachisingit morong naw. Maynamot ta maakkal pabad yanan naw, nasisyay dachanaw do kayitaw no abkas. ⁴² Do dawri a namarin, chakey darana san soldādaw a dimanen saw nabahodaw tan abo mayawat a magtalaw. ⁴³ Ki binaywan sa no kapitan daw no soldādo maynamot ta chakey na mabyay si Pablo. Inbilin na dyira a sira tabo makapatakaw so mayawat, ki tomapwak sa a mayawat a komwan do aptan. ⁴⁴ As siraw kadwan, ki nagpātaw sa dyirad tapyaw mana siraw narakrakaw a yapo do birayaw. Komwan iyaw no nakapakaraya namen a tabo a abo nadiman.

28

Si Pablo do Malta

¹ Do nakapakaraya namen danaw, natonngan namen dyirad tawotawo saw daw a Malta sawen ngaran porwaw a nakaidagtaan namen. ² Ki rakoh sidong da dyamen omidyaw daw, ta do dawri, somniknan dana machimoy kan mahanebneb dana. Do nakaboya daw sya makbel kami, namyay sas nanangdangan namen. ³ Ki do dawri, nangpekpeh si Pablo so asa kararan a kayo, kan pinangay nad apoyaw. Ki do kapakbong naw sya, naychihat a nachitopdis karasaenaw a nadangdang, kan sinonyit naw tanorwaw ni Pablo, kan nāw na nachipong. ⁴ Do nakaboya daw no omidyaw so nalodyitaw a karasaen do tanorwaw ni Pablo, binatabata dad katakatayisa dyira a kon da, “Ay, syirto a mangdimdiman nyaya tawo! Aran nakalāsātaya do taw, ki alit naya lakatan no kinalinteg.”

⁵ Ki do dawri, tōd a winakwak ni Pablo karasaenaw do apoyaw, kan naynyinan aba. ⁶ Ki siraw omidyaw daw, panapanayahen daw kayatek no tanorwaw ni Pablo mana kasigīda na mayhaharag a madiman. Ki do kabo danaw no mapanaya da maparin dya, nanadiw kapangtokto daw, kan batahen da, “Aysa! Asa āno a dyos ah?”

⁷ No nakarayan namenaw a logar, ki masngen daw tanaw ni Poblyo a pangōlo dad dawri a logar. Rinara na yamen do bahay na a pinadagos so tatdo a karaw. ⁸ Ki do kayan namenaw daw, nairana a nagbāra kan nagborot āmangaw

ni Poblyo. Yangay a chiniban Pablo do irahemaw no kwarto na. Ki do katayoka naw a naydasal do Dyos, pinalapaw naw tanoro naw do ohwaw no naganyitaw, ki nyeng a napyan.*
⁹ Ki do nakapagwarasaw no nawri a dāmag do dawri a poro, tabo san myanaw so ganyit, nangay sad Pablo, ki napyan sa.
¹⁰ Dawa, āro intoroh da rigālo dyamen, kan do kapagrobwat namen danaw a magbila a komaro daw, pinabahonan da yamen so tabo machita namen.

No Katongtong ni Pablo so Mangay do Roma

¹¹ Tatdo a kabohan a minyan kami do Malta. Katayokan nawri, naglogan kami do asaw a biray a nachiammyan do dawri a poro. Nya biray a yapo do Alehandria myan naikitikit do morong naw a singin sa a sinan dyos a mayngaran so Kastor kan Poloks. ¹² Nagbila kami a nakaraya do syodad a Sirakosa, kan minyan kami daw so tatdo a karaw. ¹³ Yapod dawri a logar, tinongtong namen nagbila a kominwan do syodad a Regyo. No somaronwaw a araw, kobi danaw salawsaw na, dawa, tinongtong namen nayam. As do somaronwaw a araw, nakarapit kami do idi a Poteoli. ¹⁴ Do nakapakaraya namenaw daw, nadongso namen kadwan saw a manganohed, kan inawis da yamen a omyan pa dyira so papito a karaw. Sinpangan na, nanakey kami a nangay do Roma. ¹⁵ Do nakadāmag daw no manganohedaw do Roma a maypasngen kami na dyira, nayam sa nachibayat dyamen. Myan saw nanakey a nandad Paglaklakwan do Appyo. Siraw kadwan, ki nakarapit sa lang do yananaw no Tatdo a Pagdagdagosan.† Do nakaboyaw dyiran Pablo, nagyāman do Dyos kan nappayit kapangtokto na.

Si Pablo do Roma

¹⁶ Do nakapakarapit namen danaw do Roma, pinalobōsan dan totorayen daw si Pablo a mangay do chakey na a bahay, ki basta myan asa soldādo a mangbantay sya.

¹⁷ Do nakatayokaw no tatdo a karaw, inpatawag san Pablo pangolwenaw no Jodyo. Do nakapaychipeh daranaw, binata na dyira a kāna, “Kakakteh! Abaw gatos ko dyirad kapayngay ta saw a Jodyo, as kan abaw pinarin ko a nachikontra do dadakay daw no kapoonan ta saw. Ki alit na, binahod da yaken do Jerosalem, as nakaiparawat da dyaken dyirad Romanwaw. ¹⁸ Do nakaosisa daw dyaken no Romano saw, chakey da yaken a pakakarohen, ta abaw paynamotan da a mangdiman dyaken. ¹⁹ Ki maynamot

* **28:8** 28:8 Mk. 16:18 † **28:15** 28:15 Iyaw Paglaklakwan do Appyo, ki nagistayan a papito a poho a kilometro kabawa na yapo do Roma. As iyaw Tatdwaw a Pagdagdagosan, ki makalo a dadima a poho kan tatdo a kilometro yapo do Roma.

ta naskeh saw kapayngay kwaw a Jodyo, napilitan ako a nangdaw so kapachisalap ko di Impirador. Ki nawri abaw chakey na batahen a myan pangidaroman ko siras kaidyan kwaw. ²⁰ Dawa, sichangori, nyaw paynamotan na a inpatawag koynyo, ta chakey ko machisarita dyinyo. Ta chakey ko a ipakatoneng dyinyo a iyaw nakabahod kwaya, ki maynamot lang do kapanganohed kwaw di Jesus, iyaw naikaryaw a ahahayen ta a tabo a kapotōtan ni Israel.”

²¹ Ki binata da a kon da, “Abayaw tolas a narawat namen a yapo do Jodya maynamot dyimo, kan abayaw rārayay ta a yapo daw a nagpadāmag mana naychirin so maikontra dyimo. ²² Ki maynamot ta myan ka dya sichangori, chakey namenaya adngeyen no myan do aktokto mo a maynamot dyirad mononotaw di Jesus. Ta no lang nadngedngey namen, ki do aran dino, ki nakontra iyaw gropwaya a inonotan mo.”

²³ Sinpangan na, nagtotōlag sas araw a kabayabayat da a mangadngey di Pablo. Do nakarapitaw no nawri a araw a inkeddeng da, domnahepdep sa nangay do yanan Pablo. Do dawri, naychaychasaryan a nangilawlawag kan nangipaneknek so maynamot do pagtorayan no Dyos. Inpaboya na dyira yapo do intolasaw ni Moyses kan siraw no propitaw a si Jesus iyaw Kristo. Iyaw nyaw pinangahwahok na sira a manganohed. ²⁴ Do dawri, myan saw napanganohed na do inbahey naw, ki myan saw naskeh. ²⁵ Do kayam daranaw, naycharwa sa so pangtoktwan, kan nagkokontra sa. Ki sakbay no kakaro da, myan paw nanawdyi a inbahey ni Pablo a kāna, “Oyodāyaw inpaibaheyaw no Ispirito Santo di propita Isayas dyirad kapoonan ta saw a kāna,

²⁶ “ ‘Yangay mwa ibahey dyirad tawotawo saya:

Aran kaganayen nyo mangadngey, makaāwat kamwaba,
kan aran makararahawaw mata nyo, ki makabigbig
kamwaba.

²⁷ Maynamot ta siraw nya tawotawo, naysariw pangtoktwan
da.

Binengbeng daw tadyinya da, kan pinayreket daw mata
da.

On, chaskeh da maboya kan madngey

kan maawātan iyaw oyodaw a ibahey ko,

as kan chaskeh daw mangay dyaken tan pyahen ko sa.’ ” ‡

²⁸ “Maynamot ta komwan, chakey ko a matonngan nyo a myan saw tinoboy no Dyos dyirad Dya-Jodyo a mangibahey so kapangisalākan na so tawotawo, ta siraw mangadngey!”

Nawriw binata ni Pablo. [²⁹ Do nakaibahey naw so nawri, nayam saw Jodyowaw, kan taywaraw kapagkokontra da.]§

³⁰ Dadwa katawen a minyan si Pablo do bahayaw a binaybayādan na, kan chinasoyot na pinasdep tabo saw a nangay a minchideb sya daw. ³¹ Sitotored a nangasaba dyira a maynamot do pagtorayan no Dyos, kan nangnanawo dyira a maynamot di Apo Jeso-Kristo, as kan aba polos nakapenpen sya.

§ 28:29 28:29 Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Roma No Pakatonngan do Paytābwan no Nya Tolas

Maynamot do byay ni Pablo, ki maparin nyo a basāen do libro a Aramid do Bayo a Tōlag. Do dawri a libro, ki inistorya ni Lokas maynamot do nakapanganohed kan nakapagbyahi ni Pablo a nangay a nangasaba dyirad tawotawo saw do Asya, Bitinya, Kapadosya, Masedonya, kan do Akaya. Sinpangan na, inistorya ni Lokas iyaw napariparinaw di Pablo do nayaman naw do nakangay naw a nabahod do Roma.

Maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, tinokos ni Pablo āro a tolas na dyirad manganohed saw. Aran nahay danaw tawen a napahabas yapo do dawri a chimpo mandan sichangori, ki rakoh paw sidong da. Nya saw tolas ni Pablo do Masantwan a Tolas.

1. Tolas naw dyirad taga Galasya (Do tawen A.D. 50)
2. Tolas naw dyirad taga Tesalonika (Do tawen A.D. 51)
3. Manōma a tolas na dyirad taga Korinto (Do tawen A.D. 56)
4. Somarono a tolas na dyirad taga Korinto (Do tawen A.D. 57)
5. Tolas naw dyirad taga Roma (Do tawen A.D. 58)
6. Tolas naw dyirad taga Kolosas (Do tawen A.D. 61)
7. Tolas naw dyirad taga Epeso (Do tawen A.D. 61)
8. Tolas naw di Pilemon (Do tawen A.D. 61)
9. Tolas naw dyirad taga Pilipos (Do tawen A.D. 61)
10. Manoma a tolas na di Timoteo (Do tawen A.D. 63)
11. Tolas na di Tito (Do tawen A.D. 65)
12. Somarono a tolas na di Timoteo (Do tawen A.D. 66, 67)

Siraw Nanganohedaw di Kristo do Roma

Nyaya tolas ni Pablo, naitoroh dyirad nanganohedaw di Kristo a myan do syodad a Roma a iyaw kararakohanaw a syodad do tana Italya, as kan dawriw mismo a yanan no trono no impirador da.

Siraw nyaya Romano, ki mabileg soldādo da. Dawa, inābak da saw no Jodyo saw kan Griego, as kan pinayparin da no Romano a probinsya daw no nasyon da sayan inābak da saya. Iyaw mangitoray da do Roma, ki mayngaran so Caesar, kan iyaw no impirador dan nyaya tawo.

Aran ari pad nakarapit si Pablo do logar a Roma, ki myan dana sa nychipeh daw tawotawo saw a nanganohed di

Kristo a yapo do Jodya, Asya, kan Aprika. Myan pa saw kadwan dyira a mismo a taga Roma a Dya-Jodyo a nairāman dyirad nanganohedaw di Kristo. Oltimo iyaw kakey ni Pablo a magpasyar dyira do Roma (1:10-11; 15:23-24) tan maysinnanawo sa, as kan tan maysinsisidong sa. Binata ni Pablo a pinadas naw nangay dyira (1:13), ki nabalabalay do kāron tarabāko na do Asya.

Iyaw Tolas ni Pablo Dyirad Manganohedaw do Roma

Do tolas naya, ki chakey ni Pablo a ipaboya dyirad taga Romaw no chakey na batahen maisalākan a maynamot do kapagtalek lang di Kristo kan yapo aba do kapagtongpalaw do linteg, ta aba polos bīleg no linteg a makapalinteg so asa tawo (3:20-22). Aran āngo parinen asa tawo a mangpalinteg so inawan na, ki alit na masday maynamot ta sīgōd a myan gatos na, as kan sīgōd a maikeddeng a madiman a maynamot do dawri a gatos. As dawa, batahen na do kapitolo syeti a maparin aba polos no asa tawo a mapalinteg mismo a inawan na. Kayarig naw asa a tawo a napadket do bangkayaw no nadiman. Aran padāsen naw mariyos, ki alit na mayadis anchi dyaw āngo taw no bangkay. An komwan, āngo paro parinen tawotawo tan maisalākan sa? Aba (7:14-24).

Nyaw tima ni Pablo: aba polos matarek a kaisalakānan tawotawo an dya si Kristo. Ta maynamot do nakadiman naw do kros, ki myan danaw kalibryan tawotawo a maypasngen do Dyos (3:21-22; 5:1-9).

An maynamot dyaten, ki do nakarahan, ki akma taw kabōsor no Dyos (5:10). Ki sichangori, maynamot do pinarin Jesus a mangibaet dyaten kan Dyos, ki naypasngen ta na do Dyos, as kan naibidang ta na a anak na. As dawa, maynamot di Kristo, ki myan kalinteg ta a manawag so Dyos so Āmang (8:15). An komwan pinarin na dyaten a maynamot di Kristo, ki ipanpaneknek ni Pablo a machita itoroh ta pakono byay kan inawan ta a magsirsīrbi di Āpo (12:1). Basta tādyan ta saw marahet saw a dadakay ta, as kan ipalōbos ta a si Āpo Dyos a mangpabayo so tābo katawo ta kan tābo aktokto ta tan matonngan taw maganay iyaw koskostwaw a chakey na (12:2).

No Maynamot Dyirad Jodyo

Do kapitolo 9-11, ki inpalawag ni Pablo an āngo inplāno no Dyos a maynamot do matatarek saw a nasnasyon do lōbongaya. Innanawo ni Pablo a iyaw kaitokatokap dayan Jodyo saw si Kristo, ki chakey naba batahen a araba polos byay da do Dyos (11:1-6). Ta sīgōd a plāno no Dyos komwan tan myan dananchiw ōras no dyaw a Jodyo a maypasngen

dya (11:11). Ta chakey naba no Dyos a myan mabo a aran sino a Jodyo mana dyaw a Jodyo (11:30-32). Kayarig dan Jodyo asa a kayo a pinalpaltongan ni Āpo. On, pinarin ni Āpo nyaya tan myan anchiw bayo a sanga a āros asi (11:17-24). Sichangori, abaw paytarkan no Dyos so Jodyo kan Dya-Jodyo. Sira lang nanganohedaw di Kristo naikari a nayparin a tawotawo na.

Dawa, myan paw kaisalākan dan Jodyo. An manganohed sad Kristo, ki mairāman sanchi do pamilya no Dyos a akmas mismo a kari ni Āpo Dyos di Abraham do kaychowa. Dawa, yaten a tabo, Jodyo kan Dya-Jodyo, ki asaw Āmang ta, as kan asa danaw Mangisalākan ta. Do kapaybidi ni Kristo Jesus a manghap so tawotawo na, ki mairāman ta a tabo a maynamot do kapanganohed taya dya (1:16-17).

No Naychakarwan no Nya Tolas

No pakatoneng kan tima 1:1-17

No maynamot do gatos 1:18-3:20

No kalinteg no Dyos 3:21-4:25

No bayo a byay a myan di Kristo 5:1-8:39

No maynamot dyirad Jodyo saw 9:1-11:36

No dadakay dan manganohedaw di Kristo 12:1-15:13

No kapangasaba ni Pablo 15:14-33

No kapanawdyan saya a pakatoneng 16:1-27

No Tolas ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo do Roma

Pakatoneng

¹ Yaken si Pablo a asa adīpen ni Kristo Jesus. Tinongdo na yaken ni Āpo Dyos, kan nayparin ako a asa a apostol* a napidi a mangikasaba so Maganay a Dāmag a yapo do Dyos a maynamot di Jesus.

² Iyaw nyaya Maganay a Dāmag, ki nahay dana inkari ni Āpo Dyos, as kan inbilin na dyirad propīta na saw kaychowa a mangitolas sya do Masantwan a Tolas. ³ On, iyaw nya Maganay a Dāmag, ki maynamot di Āpo ta a si Jeso-Kristo a mismo a Anak no Dyos. An maynamot do katawo na, ki naiyanak do tanaya a yapo do kapotōtan ni Āri Dabid.† ⁴ An maynamot do kadyos na, do nakapagōngar naw a yapo do kadiman a maynamot do panakabalin no Masantwan a Ispirito, naipakatoneng a iya, ki oyod a mismo

* **1:1** 1:1 No chirin a “apostol,” ki yapo do chirin Griego. No chakey na batahen, ki “natoboy.” † **1:3** 1:3 An maynamot do nya kari ni Āpo Dyos, chiban nyo do 2 Sam. 7:12-16; Sal. 89:3-24; 132:17; Isa. 11:1-5; Jer. 23:5-6.

a Anak ni Āpo Dyos. ⁵ Iyaw nakayapwan na kan iya paw naynamotan na a intoroh ni Āpo Dyos dyaken parābor na, kan tinongdo na yaken a asa a apostol[‡] na tan nanawhen ko saw tabo a tawotawo do tabo loglogar a maynamot do anohedaya kan kapagtongpal di Jesos. ⁶ Aran inyo a manganohed do Roma, ki nairāman kamo, ta natawagan kamo na a machasa di Jeso-Kristo.

⁷ Dawa, naytolas ako dyinyo a tabo a kakakteh do Roma a chadaw ni Āpo Dyos kan pinidi na a tawotawo na.

Myan pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto nyo a yapo di Āpo Dyos a Āmang ta kan yapo di Āpo Jeso-Kristo.

No Kakey ni Pablo a Mangay do Roma

⁸ No manma a ibahey ko dyinyo, ki rakoh iyaw kapagyāman ko di Āpo Dyos a maynamot dyinyo a tabo, ta nakarapit do āro dana a loglogar dāmag a maynamot do kayit no kapanganohed nyo, as kan adngeyen ni Āpo Dyos kapagyāman kwaya a maynamot di Jeso-Kristo. ⁹ Ta si Āpo Dyos a pagsirsirbyan ko do tābo kapangtokto ko do kaikasaba ko so Maganay a Dāmag a maynamot di Āpo Jesos a Anak na, ki iyaw mangipaneknek a pirmi koynyo a paydaydasal. ¹⁰ Asa pa, pirmi ko a akdakdawen do kapaydasal ko, ki iya pakono kayan chimpo ko a mangay a omsarongkar dyinyo an ipalōbos ni Āpo Dyos. ¹¹ On, changsah ko naynyo a maboaya tan mabinglayan koynyo so naispiritwanaya a chirin a somidong a mapayit dyinyo do kapanganohed nyo. ¹² No chakey ko a batahen, ki tod kwaba lang a ibinglay kapanganohed ko, an dyi paw kapangahwahok nyo dyaken. Ta an komwan, maysinpapayit ta do kapanganohed ta di Kristo.

¹³ Kakakteh, chakey ko a ipadāmag dyinyo a naypipira ko na a inplāno kangay ko do yanan nyo, ki alit na myan nakapenpenpenan ko. Rakoh kakey ko a myan saw mapanganohed ko dyinyo daw a akmas naporinaw do nakapanganohedaw no Dya-Jodyo do kadwan saw a loglogar. ¹⁴ Ta myan rebbeng ko a mangikasaba so Maganay a Dāmag do tabo a tawotawo a aba polos kapangidomdōma. On, myan rebbeng ko dyirad tawotawo saw a matotohos so saad kan siraw mabobodis saw so saad as kan siraw masisīrib kan abo so nanawo. ¹⁵ As dawa, rakoh kakey ko a mangikasaba so Maganay a Dāmag a aran inyo a myan daw do Roma.

No Maynamot do Maganay a Dāmag

[‡] 1:5 1:5 Ara. 22:21; 26:15-18; Gal. 1:1

16 Ta chasnek kwaba a ikasaba iyaw Maganay a Dāmag a maynamot di Āpo Yesus, ta maynamot do panakabalin no Dyos, ki maisalākan aran sino a manganohed dya. Iyaw nyaya a dāmag, ki nanma naikasaba dyirad Jodyo saw. Sichangori, tabo dana no tawotawo, ki maawis sa a mangay di Āpo Dyos. 17 Ta do Maganayaya a Dāmag, ki natonngan taw kalinteg a yapo di Āpo Dyos. Iyaw nya kinalinteg, ki madyira do kapanganohed lang a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Iyaw tawowaw a pinalinteg no Dyos do salapen na, ki myan byay na a abos pandan a maynamot do kapanganohed na dya.”§

No Gatos Dan Tawotawo kan Soli no Dyos

18 Naon, ta naipakatoneng danaw solyaw no Dyos a yapo do hanyit dyirad tabo tawotawo a maynamot do kabon anyib da dya kan karahet no kaparin da. On, ta aran chapapatak daw oyod, ki alit na penpenen daw oyodaya do aktokto da kan do kaparin da.* 19 Ta no oyod a maynamot di Āpo Dyos, ki malawag dana dyira, ta iyaw mismo a nangimoha so kapakaāwat do irahem no pangtoktwan da. 20 Ta yapo pa do kapapanoman pan araw, ki naboya dana no tawotawo iyaw kadyos na do tābo a pinarswa na. On, masyrto a chapatak darana a myan Dyos a masantwan kan iyaw rakoh kan abos pandan a kabileg na. As dawa, aba polos maparin da pagpambar. 21 Oyod a chapapatak da sigod a myan danaw Dyos, ki polos a dyi da dināyaw, mana aran kapagyāman da pa do kararaw a kaaywan na dyira, ki polos a dyi da pinarin, basbāli a nāw da nangtokto so abos sinpaspangan. No nayparinan da, ki akma dana sas naychabobwaw so arang, ta iyaw aktokto da, ki nasaryan dana. 22 Sinsīsirib sa, ki salanga sa. 23 Ta imbes a si Āpo Dyos a sibibyay a abos pandan dināyaw da, ki basbāli a pinatnek daw didyosen daw a patahahen dad tawotawo a machipanda do kadimanan, as kan dināyaw daw bolto saw a ladāwan no somayasayap, komayakayab, kan siraw makayamaw do tana.†

24 As dawa, ninonolay dana sa no Dyos a mamarin so malapos kan marahet a chakey no aktokto da. Tan komwan, nāw da mamarin do katakatayisa dyira so makaal-alas saw a kaparin. 25 Ta imbes a anohdan daw oyodaw a maynamot di Āpo Dyos, ki engga, ta pinipya daw nanganohed do bayataw. On, pinipya daw nagdaydāyaw kan nagsirsīrbi do

§ 1:17 1:17 Mana “Iyaw tawowaw a mapalinteg do salapen ni Āpo Dyos, ki maybibyay a maynamot do kapanganohed na.” Hab. 2:4; Gal. 3:11 * 1:18 1:18 Sal. 14:1; 53:1; 73:11; Roma 1:25; 2:15 † 1:23 1:23 Sal. 106:20; Isa. 46:1-7

pinarswa no Dyos kan iyabaw Dyos a mismo a namarswa sira. Samna! Si Āpo Dyos pakono ah, maidāyaw a abos pandan. Amen.

²⁶ Maynamot dyirad dyaya, ninonolay dana sa no Dyos do oltimwaya a makasnesnek a chalakam da. Ta aran siraw mababakes saw, ki tinadyan daw sīgod a dadakay da, as kan pinaypariparinan daranaw kapayngay da a mababakes.

²⁷ Komwan saw mahahakay, ta iyaw gagāngayaw a kapachikabahay da do mababakes, ki tinadyichokodan da, as kan komnohat sa do ottog da do inawan no kapayngay da a mahakay. Oltimwaya a makasnesnek kaparin da do katakatayisa dyira. As dawa, sigon do karahetaya a pariparinen da, rawarawaten daw dōsa da a lidyat kan ganyit do mismo a inawan da.

²⁸ Maynamot ta dyi da inkaskāso oyodaw a maynamot do Dyos, ninonolay narana sa mangtokto so makabābaba a nawriw mapawnot dyira do oltimo a makkwan a dya maipalōbos a kaparin. ²⁹ Nailabay dana sa do tābo a kīta no gatos a akmas karahet, kaāgom, kalapos, kaapal, kapangdiman, kapachidiman, kapangkōsit, kan kapangis-istorya, as kan nāw da mangtokto so makapaynyin do kapayngay da a tawo. ³⁰ On, maparaherahet sa, ipsok da si Āpo Dyos kan abo anyib da do aran sino, as kan mapangas kan matangsit pa sa. Chasoyot daw mangtokto so parinen da a marahet, kan chapatak daba polos manganohed dyirad inyapwan da. ³¹ Aba polos kapakaāwat da a maynamot do Dyos, ta matalek saba do aran āngo. Madaw saba kan apabaw natokos a kāsī da. ³² Malawag a chapatak da a sigon do pangeddeng ni Āpo Dyos, ki siraw tawotawo saw a mamarin so komwan, machita madiman. Ki alit na, nāw da parinen akma syaw, as kan nya saba lang, ata, chasoyot da pa tonōsan saw tawotawo saw a sīgod a nachikneb do marahet saya a kaparin.

2

Iyaw Malinteg a Kapangokom no Dyos

¹ Dawa, aran inyo a makey a mangokom, ki abaw pambar nyo do salapen no Dyos, ta okomen nyo sa as ikeddeng nyo sa a madōsa, ki machalit kamo dyira a mamarin so marahet. Do kapangokom nyo dyira, ki bāli, kedkedngan nyo inawan nyo a mismo. ² Chapatak ta a tabo a si Āpo Dyos, ki kosto kan malinteg iyaw kapangokom kan kapangdōsa na do kāda asa a mamarin so marahet a akma siras nawri. ³ Ki kakakteh, āngo hahawen nyo an okomen nyo kapayngay nyo a tawo as machipariho kaparin nyo dya?

Samna! Habasan nawri inyo ni Āpo Dyos anchan mangay a mangokom? Ay, syrto a engga! ⁴ Mana kaywaman nyoriw sobsobra danaya a kaganay, kāsisyen, mana kaānos no Dyos dyinyo? Chapatak nyo abawri iyaw nyaya kaganay ni Āpo Dyos dyinyo, ki iyaw mangsalid dyinyo tan magbabāwi kamo? ⁵ No kaoyodan na, ki oltimo a matwaw oho nyo kan masōkir kamo. As dawa, tod nyo a insagāna iyaw soli no Dyos a para do kadōsa nyo anchan marapit araw a kaipaboya no Dyos so soli na kan iyaw malinteg a kapangokom na. ⁶ Ta an āngo pinarin no asa tawo, ki itoroh anchi no Dyos sigon do maibasar do pinarin naw.*
⁷ Siraw tawotawo saw a nāw da a sipapasnek a mamarin so maganay, as kan nāw da maychichwas so tan-ok kan dāyaw a yapo do Dyos kan iyaw kalibryan do kadiman, ki itoroh anchi no Dyos byay da abos pandan. ⁸ Ki taywara anchiw kadōsa na siras tawotawo saw a mangchichwas lang so bōkod da a chakey. On, pabtaken anchi no Dyos soli na dyirad mangkontrayas oyod a mononot do dya malinteg a kaparin. ⁹ Malala kan malidyalidyatan sanchiw tabo a tawotawo a mamariparin so marahet, siraw Jodyo saw kan siraw dyaw a Jodyo. ¹⁰ Ki myan anchiw dāyaw, bindisyon, kan kapy a itoroh no Dyos dyirad tabo a tawotawo a mamariparin so maganay, siraw Jodyo saw kan siraw dyaw a Jodyo. ¹¹ Ta si Āpo Dyos, ki aba polos kapangidomdōma na.†

¹² On, masyrto a pabtaken anchi no Dyos soli na dyirad tabo tawotawo a myan so gatos. Siraw Dya-Jodyo, ki madōsa sanchi a maynamot do gatos saw a pinarin da a aran dyi na inbasar nawri a dōsa do Lintegaw ni Moyses, ta chinapatak daba. Siraw Jodyo saw a nakagatos do dyi da nangonotan so linteg a tinokos ni Moyses, ki maikeddeng dōsa da sigon do lintegaw a naygatosan da. ¹³ Ta sirabaw makadngeyaw so linteg maibidang a malinteg do salapen ni Āpo Dyos, an dya siraw magtongtongpalaw do linteg. ¹⁴ Ki an maynamot dyirad Dya-Jodyo a dya makapatak so linteg a tinokos ni Moyses, ki an maybibyay sa a machitōnos do chakey a batahen no lintegaya, ayket, iyaw maganayaya a myan do aktokto da, ki mayparin nawri a akmay linteg dyira. ¹⁵ Iwaboya da do kaparin da saya a akmay intolas ni Āpo Dyos linteg naw do aktokto da. Iya danaw pangtoktwan daw mangipanpaneknek dyira an maganay mana madiw kaparin da. ¹⁶ On, komwan panchiw arawaw a kaiparawat

* 2:6 2:6 Sal. 62:12; Prob. 24:12 † 2:11 2:11 Deot. 10:17; Ara. 10:34; Epe. 6:9

ni Āpo Dyos di Āpo Jesus so kapangokom‡ siras tabo a pinarin no tawotawo a aran sira tābo intayotayo daw do aktokto da. Iyaw nyaw paybibidi kwaw a ikaskasaba do kaiwaras kwaya so Maganay a Dāmag.

Siraw Jodyo kan Iyaw Linteg

17 Inyo a kapayngay ko a Jodyo, myan chakey kwa ibahey dyinyo. Batahen nyo a chasaray nyo Lintegaw ni Moyses, kan ipangas nyo paw kasngen ni Āpo Dyos dyinyo. 18 On, batahen nyo pa a chapatak nyo an āngo saw chakeyaw ni Āpo Dyos kan āngo maibidang saw a maganay a parinen maynamot ta batahen nyo a iyaw lintegaw nangipakatoneng so nyaya dyinyo. 19 Batahen nyo pa a chapatak nyo rarahan a mangay di Āpo Dyos, as kan maparin nyo a makaday saw bolsek saw a mangay dya. No myan do aktokto nyo, ki inyo soho dan myan pa saw do kasaristryan a mapalongo sira do yanan ni Āpo Dyos. 20 Asa pa, no myan do aktokto nyo, ki maparin an nanawhen nyo saw kōrang so kapatak, kan imaistrowan nyo saw mawnged paw do kapakaāwat. On, ibahey nyo nyaya a maynamot ta inyo a Jodyo, ki masīrib kamo ngamin do lintegaya a yanan tabo kosto kan oyod. 21 Sigi, inyo a mangnawo dyirad kadwan, ari paw iyahes ko dyinyo sichangori: Āngo ta mananawo nyo abaw inawan nyo? Ibahey nyo do kadwan a, “Manakanakaw kamo aba.” Ki āngo panakanakaw nyo? 22 Batahen nyo a, “Madiw machikamalāla.” Ki inyo, ki mismo kamo a machikamalāla! Asa pa, ipsok nyo kapagdāyaw do didyosen saw, ki āngo ta mangay kamo do irahemaw no pagdayāwan saw do didyosen a manakanakaw so myan saw daw? 23 Pagpangas nyo kapatak nyo so linteg, ki asnesnekan nyo si Āpo Dyos do dyi nyowaya tongpalan sya. 24 Ta akmas naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Maynamot dyinyo a Jodyo, siraw Dya-Jodyo, ki maychirin so marahet a maynamot do ngaran no Dyos.” § 25 An Jodyo kamo as tongpalen nyo iyaw linteg, ki maganay, as kan myan danaw sīrbi no nakapagkogit nyo. Ki an dyi nyo a tongpalen iyaw linteg, aba polos sīrbi no nakapagkogit nyo, ta nayparin kamo a akma siras dyaw a Jodyo a dya magtongpal so linteg. 26 Akma saw, an siraw dyaw a Jodyo as magtongpal sa do linteg, syimpri, machipariho sa dyirad Jodyo saw a tawotawo ni Āpo Dyos, ta naibidang dana sa nakogit do aktokto da a aran dyi sa nakogit do inawan

‡ 2:16 2:16 Si Jesus pangibasaran Dyos so kapangokom nad tawotawo do lōbongaya. Mt. 25:31-36; Jn. 5:22; Ara. 17:30-31; 2 Kor. 5:10 § 2:24 2:24 Isa. 52:5; Esek. 36:22

da. ²⁷ As dawa, inyo a Jodyo, aran nakogit kamo kan myan dyinyo iyaw naitolasaw a linteg, ki an dyi nyo a tongpalen lintegaya, siranchiw Dya-Jodyo a magtongpal do chakey naw a batahen do linteg, ki siranchiw mangokom dyinyo. On, sira danaw maibidang a mangtongtongpal so linteg a aran dyi sa nakogit do inawan. ²⁸ Ta sirabaw tawotawo saw a nayanak a Jodyo kan nakogit do inawan bigbigen ni Āpo Dyos a oyod a tawotawo na, an dya sira lang magtongpalaw kan manganohed dya. ²⁹ Iyaw oyod a Jodyo, ki iyaw tawowaw a magbabāwi kan mapasnek a magtongpal do chakey ni Āpo Dyos. Ta nawri abaw chiban ni Āpo Dyos nakogit saw a tawo do inawan, an dya siraw mabataw a nakogit do aktokto da a maynamot do panakabalin Ispirito Santo kan maynamot aba ta myan naitolasaw a linteg. Sira lang padayāwan ni Āpo Dyos a aran dyi sa padayāwan tawotawo.*

3

No Maynamot Dyirad Jodyo (Roma 9:4-5)

¹ Changori, sigōro myan iyahes nyo do aktokto nyo a kon nyo, “Na, an komwan, āngo sīrbi na an naiyanak a Jodyo asa a tawo?” mana “Masīsīawri a onotan dadakayaya a kapagkogit?” ² No atbay ko dyirad dawri sa kapanahes nyo, ki masīrbi sa. No manoma, ki siraw Jodyo nangitalkan ni Āpo Dyos so chirin na. ³ Ki an dya mapagtalkan kadwan saw a Jodyo, chakey nawri a batahen a mapagtalkan paba si Āpo Dyos a mangtongpal so kari na dyira? ⁴ Samna, engga! Aran mabayataw dana tabo tawotawo do lōbongaya, ki si Āpo Dyos, ki engga, ta polos a dya matādyan kari na,* ta akmas naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Malawag pakono a maboya a siraw chirin mom Āpo Dyos, ki nāw da a malinteg.

Dawa, maparin aba padsohen no aran sino a mangidarom dyimom Āpo.”†

⁵ Ki sigōro myan kadwan dyinyo a makabata so nya, “Ayket! An iyaw kapamarin tas marahet mangipaboya so malawag a kalinteg no Dyos, madi si Āpo Dyos, ta āngo ta dosāen na pa yaten?” Yaken abaw mangibahey syay ah. Ki

* **2:29** 2:29 Do chirin Hebreo, no chakey na batahen Jodyo, ki “tawo a madaydayaw” (Gen. 29:35; 49:8). Ki sigon do inanawo ni Pablo, iyaw oyod a Jodyo, ki tawo a dayāwen Āpo Dyos. * **3:4** 3:4 Tongpalen ni Āpo Dyos kari na a aran inkari naw bindisyon mana dōsa. Ta sigon do kari na, dosāen na sanchiw tabo tawotawo a dya manganohed dya. Deot. 4:23-27; 28:58-62; 2 Tim. 2:11-13 † **3:4** 3:4 Sal. 51:4

ibahey ko lang nya a akmas kapangibahey daw no kadwan.
⁶ Aysa, engga! Dyi pakono a maparin a komwan ah! Ta an chasoyot naw gatos, maypāngo a mangokom si Āpo Dyos so tawotawo do lōbongaya? ⁷ Ki myan saw akin atbay so komwan a kon da, “Anchi ka! Kaspangarigan, an yapo do kabayataw ko ad-adda pakaboyan so kaoyod no chirin no Dyos as paypayparakohen kaidāyaw na, āngo ta maokom ako pa a akmay asa maygaygatos?” ⁸ An komwan dana, āngo ta dyi ta inanawo komwan: “Ngay na, mamarin ta nas marahet tan malawag a maboja ta iyaw maganay”? Aysa! Oltimo a maddiw nyaya, ki alit na myan saw makabata a inanawo ko kono komwanaya. Ki taywaran binata ko komwan! Masigorādo a madōsa sanchiw makabata so komwan, ta nawriw rombeng dyira!

No Kabo no Malinteg a Tawo

⁹ Dawa, āngo myan do aktokto ta sichangori? Mabata tawri a yaten a Jodyo, ki maganaganay kan siraw dyaw a Jodyo? Samna, engga ah! Inpaboja ko na a tabo no tawotawo aran Jodyo mana Dya-Jodyo, ki inadīpen sa no gatos. ¹⁰ Ta malawag a maboja taw nyaya do Masantwan a Tolas a kāna,
 “Aba polos malinteg a tawo do lōbongaya.

¹¹ Aba polos kapakaāwat da a maynamot do Dyos mana makey a omchichwas sya.

¹² Tinadyichokodan da si Āpo Dyos,
 as kan nayparin sa tabo a abos sinpaspangan.

Abaw aran asa dyira mamarin so kosto.‡

¹³ Akmay naywangan a tanem kayarigan dangoy daw do kāron malapos a chirin da.

Maynana mararahet a bayataw ibalbalikas no rida da.§

Akmay dīta no karasaen pahtoten bibi da saw.*

¹⁴ Napno paw dangoy da so kapangabay kan chirin a mangipaboja so kapakasoli kan kapangipsok da.†

¹⁵ Sisasagāna sa a mangdiman so kapayngay da a tawo.

¹⁶ Aran dino ngayan da, ki nawriw matokos da daw kapangrārayaw

kan kapanglidyalyat da so kapayngay da tawo.

¹⁷ Chapatak daba polos maybibyay a machitōnos.‡

¹⁸ Aba polos kāmo da di Āpo Dyos.”§

¹⁹ Nawriw inpatolas ni Āpo Dyos do Masantwan a Tolas. As sichangori, chapatak ta na a inpakat naba ni Āpo Dyos

‡ 3:12 3:12 Sal. 14:1-3; 53:1-3; 143:2; Prob. 20:9; Ekl. 7:20; Roma 3:23 § 3:13

3:13 Sal. 5:9 * 3:13 3:13 Sal. 140:3 † 3:14 3:14 Sal. 10:7 ‡ 3:17 3:17 Isa.

59:7-8 § 3:18 3:18 Sal. 36:1

linteg naya tan sira lang Jodyo magtongpal sya, an dyi pa siraw dyaw a Jodyo. Tan komwan, mapagsardeng na saw pagpambar daw no aran sino a tawo anchan okomen sa no Dyos. ²⁰ Ta abaw tawo a maibidang a malinteg do salapen no Dyos a maynamot lang do katongpal so linteg. Naitoroh lang linteg tan ipakatoneng na a myan gatos.

Iyaw Kapalinteg no Dyos so Tawo

²¹ Dawa, sichangori, naipakatoneng danaw kapangpal-integ no Dyos so tawo a abwa polos kaibibyanan linteg. Inpakatoneng ni Āpo Dyos nyaya do kaychowa pa do nakaipatolas naw sya da Moyses kan siraw propīta saw do Masantwan a Tolas. ²² On, maibidang asa tawo a malinteg do salapen ni Āpo Dyos a maynamot lang do kapanganohed na di Jeso-Kristo. Parinen no Dyos nyaya do tabo a manganohed di Kristo, kan tatarken na saba. ²³ Ta naygatos a tabo tawotawo, kan mabawa sa tabo do pakahwahokan no Dyos.* ²⁴ Ki aran komwan, maynamot do rakoh a parābor na, ibidang na yaten a malinteg do salapen na a maynamot do pinarin ni Kristo Jesus a nanglibri dyaten.

²⁵ On, tinongdo ni Āpo Dyos si Jesus a nangikāro so gatogatos dan tawotawo tan maynamot do nakawyog no raya na do nakadiman naw do kros, ki napakawan danaw tawotawo an oyod a manganohed sa dya. Pinarin ni Āpo Dyos nyaya tan ipaboya na iyaw kalinteg na a mangokom so tawotawo a aran inan-anōsan na sa a dyi na sa dinosaw nakagatosaw dya do nakahabas a araw. ²⁶ Ki sichangori, pahabasen paba no Dyos gatos dayan tawotawo, ta inpaboya naranaw kalinteg na do nakaparapas naw so gatos no tawotawo a nachilanlansa di Jesus do kros. Komwan nakaipaboya sya no Dyos a taywaras kalinteg, as kan maparin na a palintegen tabo tawotawo a manganohed di Jesus.

²⁷ Changori, aryoriw maipangas ta maynamot do naka-palinteg ta? Polos! Napalinteg tabaya do nakatongpal ta so linteg, an dya iyaw kapanganohed taw di Āpo Jesus, kan nawri lang maparin ta pagtangsit. ²⁸ Ta malawag dana sichangori a iyabaw kapagtongpal taw do linteg iyaw pakaibidangan ta a malinteg do salapen ni Āpo Dyos, an dya iyaw kapanganohed taw di Āpo Jesus.

²⁹ Sirawri lang Jodyo akin Dyos so Dyos? Iyabawriw Dyos da paw no dyi saw a Jodyo? Taywaran dyi pa iyaw Dyos da? ³⁰ Ta asa lang Dyos, kan ibidang na sa malinteg Jodyo

* 3:23 3:23 Roma 3:12

saw an manganohed sa di Āpo Jesus. Komwan saw Dya-Jodyo, ta ibidang na sa malinteg an manganohed sa di Āpo Jesus. ³¹ Changori, mabata tawri a arabaw sirbi no bilbilin saw ni Āpo Dyos a intoroh na dyirad Jodyo saw? Engga! Ta no kaoyodan na, ki iyaw kapanganohed taw di Āpo Jesus manoroh so katongpal ta so nawri sa bilbilin.

4

No Pagmididan a Maynamot di Abraham

(Gal. 3:6-10)

¹ Changori, āngo mabata di simna Abraham a nakayapwan kapoonan namen saw a Jodyo? Āngo napadāsan na? ² Ta an kaspangarigan, an nawriw nakaibidangan na a malinteg maynamotaw do maganay a kaparin na, myan pakono itangsit na ah! Ki engga, ta no kaoyodan na, ki aba polos pagtangsit na do salapen no Dyos. ³ Ta chiban taw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Nanganohed si Abraham do inbahey ni Āpo Dyos, kan maynamot do dyaya nakapanganohed na, inbidang ni Āpo Dyos a malinteg do salapen na.”*

⁴ An myan asa tawo a mangay a machitangdan, mabata tawri a iyaw sweldo naw, ki asa sāgot? Engga ah! Ta nawriw tangdan nad nakapaytarabāko naw. ⁵ Ki iyaw tawowaw a dya magtalek do maganayaw a kaparin na, as basbāli a italek na a si Āpo Dyos mangpalinteg siras naygatos, ki iyaw nawri a tawo, ki maibidang a malinteg do salapen ni Āpo Dyos a maynamot lang do kapanganohed na do Dyos. ⁶ Iyaw nyaw chakeyaw a batahen ni Āri Dabid do nakaibahey naw sya a mabindisyonan tawowaw a maibidang a malinteg do salapen ni Āpo Dyos a maynamot lang do kapanganohed na do Dyos kan iyabaw maynamot do maganay a kaparin.† Komwan binata ni Āri Dabid a kāna,

⁷ “Magāsāt saw tawotawo saw a napakawan dana kan kinawayakan ni Āpo Dyos so gatogatos.

⁸ On, magāsāt tawowaw a dyi dana maibidang a myan so gatos do salapen no Dyos.”‡

⁹ Changori, nyaw iyahes ko. Yatenori lang a Jodyo a nakogit ngayan no nyaya a pamindisyon a batabatahen Āri Dabid? Engga! Ta aran sira paw Dya-Jodyo a dyi pa nakogit, ki nairāman sa do pamindisyonaya. Pirwahren ko a

* 4:3 4:3 Gen. 15:6; Gal. 3:6; Sant. 2:23 † 4:6 4:6 Epe. 2:8 ‡ 4:8 4:8 Sal. 32:1-2

ipanakem dyinyo si simna Abraham a napalinteg do salapen ni Āpo Dyos a maynamot lang do nakapanganohed na do Dyos. ¹⁰ Kāngo nakapalinteg ni Abraham? Iyawriw sakbayaw no nakakogit na mana do nakatayoka naw? Syimpri do sakbay naw! § ¹¹ Ta nanawnawdyiw nakakogit naw. Ta iyaw nawri a naporin, ki nyaw sinyal a nangipanekek a maynamot do kapanganohed na a inbidang dana no Dyos a asa malinteg sakbay no nakakogit naw. As dawa, nayparin si Abraham a naispiritwan a āmang da no tabo a manganohed do Dyos, as kan payparinen sa no Dyos tabwaw a manganohed a malinteg do salapen na a aran dyi sa nakogit. ¹² Komwan pa siraw Jodyo saw a nakogit dana. Āmang da pa si Abraham, ki maynamot aba lang do nakapagkogit da, an dya maynamot do kapaybibyay da a akmas Abraham a kapoonan namen a napalinteg do salapen no Dyos a maynamot do nakapagtalek na do Dyos do kasakbayanaw no nakakogit na.

No Karawat so Bindisyon no Dyos a Maynamot Lang do Kapanganohed

¹³ As dawa, malawag dana a iyabaw nakapagtongpalaw ni Abraham do linteg nakayapwan ni Āpo Dyos a nangikari a itoroh na dya kan siraw kapotōtan naw intiro a lōbong, an dya iyaw nakapanganohed naw kan nakaibidangaw sya ni Āpo Dyos a malinteg.* ¹⁴ As dawa, an batahen ta a nawriw kaitoroh ni Āpo so kari na an monot ta do linteg, ayket, apabawriw sīrbi no kapanganohed ah? As iyaw kari no Dyos, ki aba so sinpaspangan dyaten. ¹⁵ Ta no kaoyodan na, an onotan taw linteg tan maisalākan ta, tod ta apīten kasoli no Dyos, ata, matongpal tabaw lintegaya. Ki an abo linteg, abaw nakagatos do linteg.

¹⁶ As dawa, malawag a maboya ta a iyaw kaipatongpalaw no Dyos so kari na, ki yapo lang do kapanganohed taw dya. Tan komwan, sigorādo a maboya taw parābor no Dyos dyaten a tabo a naibidang a kapotōtan ni Abraham. Ta siraba lang Jodyo saw a monot do linteg iyaw kapotōtan ni Abraham, an dya yaten a tabo a manganohed a akmas nakapanganohed naw. Ta si Abraham, ki pinakaāmang ta a tabo an manganohed ta do Dyos. ¹⁷ Nawriw chakey a batahen no naitolasaw do Masantwan a Tolas do nakabataw

§ **4:10** 4:10 Do nakapalinteg ni Āpo Dyos si Abraham (Gen. 15:6), ki ari pa abo pōtot na (Gen. 15:2). Sinpangan na, do arawaw a nakakogit ni Ismael a pōtot na, ki aran iya, ki nagpakogit. Tresi danaw tawen ni Ismael do dawri (Gen. 17:24-27). * **4:13** 4:13 Gen. 12:2-3; 17:4-22; 18:16-19 Natongpal nyaya a kari di Kristo a asa kapotōtan Abraham. Roma 8:16-17; Gal. 3:29

sya ni Āpo Dyos di Abraham a kāna, “Payparinen koymo a āmang no āro saw a nasnasyon.”[†]

On, natongpal nya, ta do salapen no Dyos, ki naibidang si Abraham a āmang ta a tabo a manganohed a akmas nakapanganohed na. Ta iyaw Dyos a inanohdan na, ki myan panakabalin na do aran āngo a aran mapagōngar so nadiman, kan maparin naw aran āngo a dyi pa naparin. ¹⁸ On, rakoh kapagnamnāma ni Abraham a tongpalen ni Āpo Dyos inkari naw a payparinen nanchi si Abraham a āmang dan āro a nasnasyon. Ki aran akmaw dya maparin nawri a kari, alit na in-intwan ni Abraham kapanganohed na. Dawa, naparin dya sigon do chirinaw ni Āpo a kāna, “Akmas bidang no bitohen saya, komwan anchiw kāron kapotōtan mo.”[‡]

¹⁹ Maynamot ta mayit kapanganohed na, nagmangamanga aba a aran chapatak na a makapōtot paba do kamalkem na do tawen naw a makalo dana asa gasot. On, nagdwadwa abas Abraham a aran dyi dana makapaymanganak si Sara do kabaket. ²⁰ Nabo aba polos kapanganohed ni Abraham a maparin saw nawri. Inanohdan na si Āpo Dyos, kan naypaypayit paw kapanganohed na, as kan indaydayaw na si Āpo Dyos. ²¹ Aba polos mangamanga na a dya maparin ni Āpo Dyos tābo a inkari na. ²² Dawa, maynamot do dyaya a nakapanganohed na, inbidang ni Āpo Dyos a malinteg do salapen na.

²³ Ta si Abraham aba lang nakaisagōtan no nawri a naitolas a kāna, “naibidang a malinteg.” ²⁴ Ta aran yaten, ki mairāman ta na do karyaya maynamot ta inkeddeng ni Āpo Dyos a mapalinteg aran sino a manganohed di Āpo Dyos a napagōngar si Āpo ta a si Jesus a yapo do kadiman.

²⁵ Ta iya, ki inparawat ni Āpo Dyos a nadiman maynamot do gatogatos ta, as kan pinagōngar na tan mayparin ta malinteg do salapen na. §

5

No Pakatongpalan Kapakapalinteg no Tawo

¹ Changori, maynamot ta naibidang ta na a malinteg do salapen ni Āpo Dyos a maynamot do nakapanganohed taw di Āpo Jeso-Kristo, nachikapya ta na do Dyos, ta napakaro danaw soli na dyaten. ² On, maynamot do nakapanganohed ta di Āpo Jesus kan iyaw nakadiman naw do kros, napasdep ta na do paraboraya no Dyos a payteytēnekan tas changori.

[†] 4:17 4:17 Gen. 17:5 [‡] 4:18 4:18 Gen. 15:5 § 4:25 4:25 Isa. 53:4-5; 1 Kor. 15:17; 2 Kor. 5:15; Gal. 2:20

Masoyot ta do kayanaya no namnāma ta a machasa tanchi do glorya no Dyos do hanyit. ³ Asa pa, masoyot ta pa an myan pakasoōtan mana kalidyatan ta, ta chapatak ta na a iyaw kayan kalidyatan, ki itoroh na dyaten kapagibtor.*
⁴ On, an maibtoran taw lidyat, makahwahok nya do Dyos maynamot ta naboya na a dya mabdibdis kapanganohed ta dya. As an myan kapagibtor, ki iyaw manoroh so namnāma ta. ⁵ On, paayen nabanchi yaten no kapanghahaw taya, ta siboboslon dana a intoroh no Dyos dyaten adaw na. On, masigorādo taw nyaya a maynamot do panakabalin no Masantwan a Ispirito a insāgot ni Āpo Dyos dyaten.†

⁶ Iktokto taw nyaya adaw ni Āpo Dyos dyaten. Do kabo danaw no polos a maparin ta a mangisalākan so inawan ta do pakadosāan ta, nadiman si Kristo do ōrasaw a pinidi no Dyos tan iyaw mangikāro so gatogatos ta. ⁷ Ta an iktokto ta, maypalidyat maychichwas so aran sino a makey a mangbo so byay na tan maisalākan naw asa tawo a nāw na malinteg so kaparin. Myan ngataw makaitored a madiman a maynamot do asa maganay a māsisyen a tawo, ki katen!
⁸ Ki si Āpo Dyos, inpaboya naw rakoh a adaw na dyaten, ta do kapamariparin ta paw so gatos, tinoboy naw Anak na a si Kristo a nadiman tan maisalākan ta. ⁹ On, maynamot do nakadimanaw ni Kristo do kros, napalinteg ta na do salapen ni Āpo Dyos. Dawa, maynamot dya, mangamangay paw kaditdit ta so mangayaw a soli ni Āpo Dyos dyaten!
¹⁰ Ta do nakarahan, nayparin ta kabōsor na a maynamot do gatogatos ta. Ki aran komwan kayayan ta, ki nachikapya ta na a maynamot do nakadimanaw ni Jeso-Kristo a Anak na do kros. Changori, maynamot do nakapagōngar na a yapo do kadiman, mangamangay paw kasigorādo no kaisalākan ta! ¹¹ Tod naba lang yaten a insalākan do pakadosāan ta, an dyi pa maynamot di Āpo ta a si Jeso-Kristo, nakapachikapya ta na do Dyos. Dawa, chasoyot ta naw kayan taya do Dyos.

No Nagtongpalan no Pinarin Adan kan Pinarin Kristo

¹² Dawa, chapatak ta a maynamot do nakapaygatosaw ni simna Adan do kaychowa, komnayab gatos do intirow a lōbong. As iyaw nawri a gatos, ki asi naw kadiman. Nawriw nakayapwan na a tabo tawotawo do lōbongaya, ki madōsa sa a madiman, ta naygatos sa a tabo. ¹³ Aran abo paw Linteg ni Moyses do nanma pa araw, ki alit na naygaygatos danaw tawotawo. Ki aran komwan, iyaw gatos daw, ki naibidang aba a nangrārayaw so linteg maynamot ta abo paw linteg a nangibahey dyira a myan gatos da. ¹⁴ Ki

* 5:3 5:3 Jn. 16:33; Sant. 1:2-4, 12 † 5:5 5:5 Joel 2:28-29; Ara. 2:17; 10:45

aran komwan a abo gatos dan tawotawo a akmas gatosaw ni Adan, ki alit na nairāman sa a nakagatos. Chapatak ta naw nyaya, ta yapo do chimpon Adan a nandad chimpon Moyses, ki nadiman sa tabo tawotawo.

No kaoyodan na, si Adan iyaw anyino mana kayarig no tawowaw a mangay anchi, as kan si Kristo nyaya. ¹⁵ Ki aran komwan, mayengay abaw pagtongpalan da, ta rakoh paytarkan sāgot no Dyos kan no gatos ni Adan. Ta maynamot do gatos ni Adan a asa tawo, nairāman tabo tawotawo do lōbongaya a madiman. Ki maynamot do pinarinaw ni Jeso-Kristo do kros, mangamangay paw parābor no Dyos dyirad tabo tawotawo, ta no sāgot na, ki byay a abos pandan. ¹⁶ On, taywara maytarek pagtongpalan sāgotaya no Dyos kan gatosaya no asa tawo a si Adan. Ta an tayoka danaw asa tawo a naygatos, naikeddeng dana a madiman, ta nawri danaw dōsa na. Ki komwan abaw sāgot no Dyos, ta aran oyod a nailabay tawotawo do gatos, ki alit na maibidang dana sa a abos gatos do salapen no Dyos.

¹⁷ On, iyaw gatosaya no asa lang a tawo a si Adan, ki iyaw naynamotan nakapagāri no kadiman do lōbongaya. Ki ad-adda pa mabilbīleg nagtongpalan pinarinaya ni Jeso-Kristo do nakadiman naw do kros! Ta aran sino a mangrawat so dyaya machipanda a parābor ni Āpo Dyos, ki masagōtan anchi so kinalinteg na do salapen ni Āpo Dyos, as kan myan anchiw byay na a machipagtoray di Kristo do hanyit a abos pandan.

¹⁸ Dawa, malawag dana maboya ta a yapo do asaya a gatos ni Adan, ki naikeddeng dana tabo tawotawo a madōsa a madiman. Malawag pa a maboya ta a maynamot do nakapagtongpalaya ni Kristo a nangay a nadiman do kros a aran aba polos gatos na, ki naitoroh danad tawotawo pakapalinteg na do salapen ni Āpo Dyos tan myan byay da abos pandan. ¹⁹ An māngo kāro no naygatos a maynamot do dyaw a nakapanganohed ni Adan, ki maynamot do nakapagtongpal ni Kristo, komwan anchiw kāro no tawotawo a mapalinteg do salapen no Dyos an manganohed sa.

²⁰ Naitoroh do tawotawo Linteg ni Moyses tan ad-adda pa mabigbig daw kayan gatogatos da.‡ Ki an maypāngo kapaypayparo no gatogatos, ki ad-adda paw kasawasaway no parābor ni Āpo Dyos a mangpakawan. ²¹ An maypāngo kapagtoray no gatogatos dyaten a manoroh so kadiman, mimyan paw kapagtoray no paraboraya no Dyos dyaten a tawotawo na. On, maynamot do parābor ni Āpo Dyos, myan

‡ 5:20 5:20 Roma 3:20; 7:7; Gal. 3:19

danaw pakapalintegang tawotawo do salapen ni Āpo Dyos a mapalongo dyaten do byay a abos pandan a maynamot di Jeso-Kristo a Āpo ta.

6

No Kadiman a Yapo do Gatos kan Kabyay di Āpo Jesus

¹ Na, āngo bata ta sichangori? Tongtongen tawriw maygatos tan maypayit parābor ni Āpo Dyos dyaten? ² Samna, engga ah! Maypāngo a tongtongen taw maygatos an napakaro danaw bileg no gatos dyaten? Ta akmay nadiman ta na do gatos. ³ Ta chapatak nyo abawri a do nakapagbawtisar ta do ranom a maynamot do nakapanganohed ta di Kristo Jesus,* ki nawriw nakaboyan ta sya a nairāman ta na a machichasa dya do nakadiman na? ⁴ Syimpri! As dawa, do nakapagbawtisar ta naw di Kristo, ki inpaboya ta a nairāman ta na do nakadiman kan nakaitābon na. On, namarin nyaya tan akmas nakapagōngaraw ni Kristo a yapo do kadiman a maynamot do panakabalin ni Āmang na do hanyit, ki komwan pa dyaten. Nairāman ta na do bayo a byay tan maybibyay ta a mononot do chakeyaw no Dyos.

⁵ Ta an nairāman ta do nakadiman naw, ayket na, nairāman ta pa do nakapagōngar naw. ⁶ Chapatak ta na a iyaw sīgod a dadakay ta a madaw do gatos, ki naparaparapas a nachilansa di Kristo do kros tan napaksyat danaw bilegaya no gatos do inawan ta, as kan tan dyi ta na a magpaadīpen do gatos. ⁷ Ta no tawo a nadiman, nadichanan naranaw bileg no gatos dya. ⁸ Sichangori, an manganohed ta a nairāman ta do kadimanaw ni Kristo, sigorādo a manganohed ta a machichasa ta dya do bayo a byay na. ⁹ Ta chapatak ta na a si Kristo, ki nagōngar kan polos dana dya mirwa madiman, ta arabaw bileg no kadiman dya. ¹⁰ Nadiman si Kristo so naypisa tan paksyaten naw bileg no gatos, ki maybibyay sichangori a para lang do pakaidayāwan Āpo Dyos. ¹¹ As dawa, aran inyo sichangori, ki ibidang nyo naw inawan nyo a nadiman do gatos kan mirwa kamo a mabyay a magsīrbi pakono do Dyos a maynamot do kapachichasa nyo di Kristo Jesus.

¹² As dawa, kakakteh, ipalōbos nyo aba mawnotan saw chalakamaw no inawan nyo tan dyi nyo na sa mirwa tongpalen nakaywaman nyowaw a marahet a dadakay. ¹³ Masaw a ipalōbos nyo aba a mapaygatos aran āngo a partis no inawan nyo a maosar do marahet saw a panggep, basbāli a ipaitoray nyo inawan nyo do Dyos tan maosar

* 6:3 6:3 1 Kor. 12:13; Gal. 3:27

dyirad malinteg a panggep na. On, ibidang nyo naw inawan nyo a nadiman do gatos, as kan nachipagōngar di Jesus a mabyay do Dyos. ¹⁴ Ta apaba polos pamalōbos a mirwa dana mangitoray gatos dyinyo. Ta maynamot do pinarinaw ni Kristo, ki maybibiyay kamo paba do chimpo no linteg, an dyi dana parābor no Dyos.

No Kaparin Dan Tobotoboyen no Kinalinteg

¹⁵ Chakey nawri a batahen a maynamot do nakalibri ta naw do linteg a intoroh ni Moyses, as kan myan ta na do parābor no Dyos, ki maparin ta na tongtongen maygatos ah? Samna! Dyi pakono a maparin komwan! ¹⁶ Chapatak nyo abawri an sino panganohdan nyowaw, ki iyaw mangitoray dyinyo? An ipalōbos nyo gatos a mangitoray dyinyo, ki palongohen naynyo do kadimanan. Amnan ipalōbos nyo a iyaw chakeyaw ni Āpo Dyos mangitoray dyinyo, ki palongohen naynyo do kinalinteg. ¹⁷ Ki magyāman ako di Āpo Dyos, ta aran do nakarahan adīpen naynyo no gatos, ki sichangori, mapasnek kamo na a manganohed do tābo aktokto nyo do oyodaya a nanawo a nainanawo dana dyinyo. ¹⁸ Changori, nalibri kamo na do nangadīpenaya dyinyo a gatos, kan nayparin kamo na a adīpen kinalinteg. ¹⁹ Maychirin ako dyinyo, kan osaren ko madama saya mapariparin dyinyo tan maydamnay nyo a maawatan, ta mawnged paw kapanganohed nyo. Do nakarahan, oyod a inpasnek nyo nagpapaadīpen a namarin so malapos kan maypaypangayaya karahet nyo a machikontra do lintegaya no Dyos. Ki sichangori, paybadiwen nyo pakono magpapaadīpen a para do kinalinteg tan maybibiyay kamo a masantwan do salapen no Dyos.

²⁰ Ta do nakarahan, do nakaadīpen paw dyinyo no gatos, naitorayan naba inyo no kinalinteg. ²¹ Ki āngo paro nahahap nyo dyirad pinariparin nyo saw, an dyi dana nayparin a chasnek nyo na sas changori? Siraw nawri, ki kadiman iyaw pandan da! ²² On, napakakaro kamo na do bīleg no gatos, kan nayparin kamo na a adīpen ni Āpo Dyos. Maynamot do nyaya, rakoh danaw bindisyon nyo, ta ari kamo na a maybibiyay a masantwan do salapen Āpo Dyos, as kan iyaw bānag na, ki myan byay nyo a abos pandan. ²³ Ta iyaw panangdan no gatos, ki kadiman. Ki iyaw sāgot ni Āpo Dyos dyaten, ki byay a abos pandan maynamot do kapachasa ta di Kristo Jesus a Āpo ta.

7

Iyaw Pangarig a Maynamot do Kapangabahay

¹ Kakakteh, pagmangamangan kwaba a chapatak nyo ibahey kwaya maynamot ta chapatak ko a bisādo nyo linteg. Dawa, sīgod a chapatak nyo a iyaw linteg, ki itorayan naw asa tawo do kayan na paw a sibibyay. ² Kaspangarigan, iyaw linteg, ki inbilin na a maparin aba machikabahay asa mabakes do matarek an sibibyay paw lakay naw. Ki an nadiman danaw lakay naw, maparin naranaw mirwa machikabahay, ta nawayawayaan dana do dawri a linteg. ³ Dawa, sigon do naibaheyaya do linteg, an machikabahay do matarek a sibibyay paw lakay naw, maygatos do kapachikamalāla. Ki an nadiman danaw lakay naw, maparin a machikabahay dana do matarek an chakey na, ta nalibri dana do dawri a linteg, as kan maygatos aba do linteg do kapachikamalāla.

⁴ Komwan kamo a kakakteh ko. Ta do nakarahan, akma kamo nachikabahay do lintegaw a intoroh ni Āpo Dyos di Moyses. Ki sichangori, akma kamo naw nadiman do linteg, ta nachiraparapas kamo na do nakadiman ni Kristo. Ki do nakapagōngar naw, akma kamo nachipagōngar dya, as iya danaw nachikabahayan nyo. Tan komwan, maybibyay kamo na a magsīrbi do Dyos. ⁵ Ta do kapaybibyay ta paw do chalakamaya no inawan ta, ki maypaypalakam ta do kapatak taw sya a mabaywan sa do linteg. Maynamot ta pinariparin ta saw nya saya a dya machonot do linteg, no lang namnāma ta, ki iyaw kadiman a abos pandan. ⁶ As dawa, sichangori, napakaro ta na do nangbahodaw dyaten a linteg, ta akmay nadiman ta na do nakaitoray na dyaten. Sichangori, iyaw kapagsirsīrbi ta do Dyos, ki maynamot paba do pangeddeng no linteg, an dya maynamot do bayo a byay ta a yapo do Masantwanaya Ispirito.

No Maynamot do Linteg kan Gatos

⁷ Āngo mabata ta sichangori? Marahetoriw linteg? Samna! Mabawaw nawri a maparin. Ki aran komwan a abaw gatos no linteg, alit na iyaw mangipaboya dyaken so kayan gatos ko. Ta napatakan kwaba polos a gatos kapayāgom an abo linteg a nangipaboya dyaken a kāna, “Mayāgom kaba.” ⁸ Ki maynamot ta myan danaw linteg a nangipaboya dyaken a naygatos ako, naypaypangay paw kahey ko a maygaygatos, ta nayokay dyaken tābo a kīta a kapayāgom. Ta an abo linteg a mangidarom so gatos, ki chapatak tabaw chahey a batahen gatos, as kan abaw toray na dyaten. ⁹ On, do nakarahan, do dyi ko pa kaawātan so chahey a batahen linteg, naybibyay ako a batahen ko a abo gatos ko. Ki do nakapakaāwat kwaw so chahey naya batahen no lintegaya, naboya ko naw karahet ko, ta naboya

ko naw gatos kwaw. As no bānag no nyaya, ki kadiman ko, ta nawriw naikeddeng a dōsa ko. ¹⁰ Ta iyaw lintegaya a nairanta a manoroh so byay a abos pandan, ki iyayaw nanoroh dyaken so kadiman, ta magtongpal akwabaya do linteg. ¹¹ Ta akmay inosar no gatos lintegaya a mangallilaw dyaken tan myan dana do aktokto ko a maganay ako a magtongpal. Ki no kaoyodan na, nagtongpal akwaba do lintegaya, as kan do dawri, pinalongo na yaken no gatos a mangay do dōsa ko a kadiman.

¹² Dawa, malawag a maboaya ta a abaw dyido do lintegaya, ta yapo do Dyos. Ta tabo bilin na, ki masantwan, kosto, kan oltimo a maganay. ¹³ Ki an komwan, chakey nawri a batahen a iyaw maganayaya a linteg nanoroh dyaken so kadiman ah? Ay samna, engga! Ta iyaw gatos kwaw naynamotan kwa nadōsa so kadiman tan malawag a maboaya iyaw oyod a pagtongpalan no gatos. Ta maynamot do gatos ko, binadyichid ko no maganayaya a linteg a nawriw inosar no Dyos a nangikeddeng dyaken a madiman, as kan maynamot do dyaya a linteg, malawag dana a maboaya iyaw karahet no gatos ko.

No Gobat do Irahem no Tawo

¹⁴ Chapatak ta na a iyaw lintegaya, ki maganay, ta yapo do Ispirito no Dyos. Ki an yaken, ki tawo ako a maygaygatos, as kan akmay inadīpen na yaken gatos. ¹⁵ Chasdaaw ko mismo a kaparin ko kan polos a dyi kwa maawatan. Ta siraw chapatak kwaw a maganay a kaparin a chakey ko a parinen, ki maparin ko saba. As siraw marahetaw a kaparin a ipsok ko, ki siraw maparin ko. ¹⁶ Ki an parinen ko saw kaparin saya a chaskeh ko, nawriw pakaboyan so kapachitōnos ko do lintegaya a mangidarom dyaken, as kan ipaneknek ko kaganay na. ¹⁷ As dawa, yaken pabaw mamarin sya, an dya iyaw mismwaw a gatos ko a mangidoron dyaken.

¹⁸ Ta chapatak ko a maparin aba no katatawo ko a ipaparin dyaken maganay, ta maynana marahet. Batahen ko nyaya, ta aran chakey ko mamarin so maganay, ki alit na aba polos maparin ko. ¹⁹ Ta siraw maganay saw a chakey ko a parinen, ki sira paw dyi kwa parinen. As siraw marahetaw a chaskeh ko a parinen, ki nawri saw panmanmahen kwa pirmi a parinen. ²⁰ Ki an parinen ko saw chaskeh ko saya parinen, yaken pabaw mamarin sya, an dya iyaw mismwaw a gatos ko a mangidoron dyaken.

²¹ As dawa, maynamot dyirad dya saya mapariparin, nyaw natonngan ko: An chakey ko mamarin so maganay, myan marahet a mamalat dyaken. ²² Nya danaw kayayan

ko, ta do makatayrahem a aktokto ko, chasoyot ko a parinen chadaw saw ni Āpo Dyos. ²³ Ki iyaw chakey kwaya do kabyay ko, ki maparin aba, ta myan matarek a mangipamosposan a manggobat so chakeyaw no aktokto ko a iyaw katongpal na so chadaw ni Āpo Dyos. Do dawri, iya dananchiw marahetaw a nangadīpen dyaken magtoray. As dawa, maygatos ako na. ²⁴ Ay-ay pīman! Kapakāsi ko pa, ta oltimo a malidyat nyaya a mapariparin dyaken! Sino paro makaisalākan dyaken do dyaya pakadosāan ko a kadiman a maynamot do gatos a nakaadīpenan ko?*

²⁵ Rakoh kapagyāman ko di Āpo Dyos, ta maisalākan ako a maynamot di Jeso-Kristo a Āpo ta!

As dawa, nya danaw kayayan ko sichangori: Do aktokto ko, ki rakoh kakey ko a magtongpal do linteg ni Āpo Dyos, ki maynamot ta inadīpen kapaygaygatos inawan ko, nāw ko na maygaygatos.

8

No Kapaybibyay a Maynamot do Sidong no Ispirito Santo

¹ As dawa, sichangori, yaten a nachichasa dana di Kristo Jesus, ki polos a dyi ta na madōsa. ² Ta maynamot do panakabalin no Ispirito Santo a mangpabayo so byay ta a maynamot do nakapachasa ta di Kristo Jesus, ki nawayawayaan ta na do bīlegaw no kapaygaygatos a mangalnelnet dyaten do pakadosāan ta a kadiman. ³ Maparin aba no linteg a wayawayaan tawotawo do panakabalin no gatos a maynamot ta matongpal dabaw bilin saya a myan do linteg. Ki iyaw dyaya namarin linteg, ki pinarin no Dyos a maynamot ta tinoboy naw mismo na a Anak a nangay do lōbongaya a nayanak a akmas gagāngay no tawo, ki abaw gatos na. On, indāton ni Kristo byay na a mangikāro so gatos dan tawotawo. Tan komwan, alkaben ni Āpo Dyos kapangigpet no gatos dyirad tawotawo.* ⁴ Pinarin no Dyos nyaya tan maparin taw mabyay a malinteg do salapen na a akmas chakey naw a batahen do linteg. On, maparin nyaya, an dyi ta monot do chakey no inawan, basbāli a nonolay ta pakono iyaw Ispirito Santo a mangipangōlo dyaten do tābo kabyay ta. ⁵ Siraw maybibyay saya a mangononot so chakeyaya no inawan, ki nawri danaw yanan aktokto da. Ki siraw maybibyay saw do chakeyaw no Ispirito, syimpri, nawri danaw chichwasen da do kabyay da. ⁶ An nawri

* **7:24** 7:24 Mana “Sino paro makaisalākan dyaken do dyaya chakey no inawan a mangidoron dyaken do abos pandan a kadiman?” * **8:3** 8:3 Rinawat ni Kristo solyaw no Dyos a maynamot dyaten. Isa 53:4-6; Mt. 20:28; Jn. 1:29; Roma 5:6-9; 2 Kor. 5:21; Gal. 3:13

danaw iktokto taw chakey no inawan, nachisyay ta na do Dyos, as kan kadiman danaw pachipandan na. Ki an onotan taw chakey no Ispirito Santo, palongohen na yaten do abos pandan a byay kan kapachikapyta do Dyos. ⁷ Ta an paitorayan asa tawo do chakey no inawan, mayparin a kabōsor no Dyos. Masigorādo a anohdan nabaw chakey no Dyos, ta aba polos kabaelan na a magtongpal so linteg na. ⁸ Ta siraw mangonotaw so chakey no inawan da, polos danchi a dya mahwahok Dyos.

⁹ Ki an inyo sichangori a kakakteh, an oyod a myan dyinyo Ispirito no Dyos, maybibyay kamo paba a mangonotot so chakey no inawan nyo, an dya maybibyay kamo a akmas chakeyaw no mapawnonotaya dyinyo a Ispirito. As dawa, naknakmen nyo a aran sino a kabwan Ispirito ni Kristo, ki abas Kristo dya, ta dyira naba. ¹⁰ Ki an myan si Kristo dyinyo, ki aran mabata dana a nadiman kamo a maynamot do gatos, ki sibibyay paw ispirito nyo maynamot ta nayparin kamo na a malinteg do salapen no Dyos. ¹¹ An nāw na dyinyo no Ispiritwaya no Dyos a napagōngar si Kristo Jesus, iyanchiw nya Ispirito manoroh so abos pandan a byay do mahtaya a inawan nyo.† On, maparin nyaya a maynamot do panakabalin no Ispiritwaya no Dyos a myan dyinyo.

¹² As dawa, kakakteh, myan pagrebbengan ta, ki iyabaw kabibyayaw a monot do sīgod a dadakay ta a chakey no inawan. ¹³ Ta syrto a madiman kamo an maybibyay kamo a akmas chakeyaw no inawan. Ki an maynamot do sidong no Masantwanaya a Ispirito tan tadyichokodan nyo marahet saya a dadakay nyo, myan anchiw byay nyo a abos pandan. ¹⁴ Anak no Dyos tabo a pawnoten no Ispirito no Dyos. ¹⁵ Ta iyaw intoroh no Dyos a Ispirito dyinyo, ki adipenen nabaynyo kan bakbaklen nabaynyo a akmas nagtaltalkan nyowaw do nakarahan, basbāli a payparinen naynyo a anak no Dyos. As dawa, maynamot do panakabalin no Ispirito no Dyos, maparin dana a machiāmang ta do Dyos. ¹⁶ Nachasa dana do ispirito taw Ispirito no Dyos a mangipakatoneng a yaten anak na. ¹⁷ Changori, maynamot ta anak na yaten, rawaten tanchiw kapikapyahen na saw a bindisyon a iyaw insagāna naw dyirad tawotawo na. Masaw a mairāman ta panchi do kinapikapyta naw a dyiran Kristo. On, rawaten tanchiw nya saya, ta an matahaman ta saw nakalidyatanaw ni Kristo, ki mairāman tanchi do glorya na.‡

Iyaw Mangayaw Anchi a Glorya Na

† **8:11** 8:11 1 Kor. 15:51-54 ‡ **8:17** 8:17 Jn. 16:33; 17:22; 2 Tim. 2:12; 1 Ped. 4:13; Pal. 3:21

18 Masigorādo ko a maparin aba pachiparihwen kalidyatan ta saya sichangori kan iyaw makaskasdāawaw a kayayan a itoroh nanchi no Dyos dyaten. On, ta maikari saba pagparihwen. 19 Ta tabo naparswa a sibibyay kan abos byay, ki taywara dana ahahayen daw no kapanawag no Dyos siras anak na a machirapa do gloria ni Āpo Jesus. 20 On, siraw tabo nyaya a parswa no Dyos, ki akmay maitored da paba iyaw kayayan da a abos sinpaspangan. Ta nabay sa a maynamot aba do bokbōkod da a pagayatan, an dya maynamot do pangeddeng ni Āpo Dyos. § Ki aran komwan, myan paw hahawen da. 21 On, myan namnāma maynamot ta myan anchiw araw a mawayawayaan sa a yapo do karārayawanaya a minbahod sira, kan mairāman sanchi do makaskasdāawaw a kalibryan dan anakaya no Dyos. 22 Ta aran sichangori, ki chapatak ta a no tabo a pinarswa ni Āpo Dyos a yapo do kaychowa pa a manda sichangori, ki akma say magas-asog do lidyat da. On, myan lidyat da a akmas magpasikalaw a maymanganak. 23 Ki siraba lang, ta aran yaten a yanan Ispiritwaya no Dyos a iyaw dāmwaya a sāgot no Dyos dyaten, ki magas-asog ta do irahem no aktokto ta do kayan taya a mangnanaya di Āpo Dyos a mapayparin dyaten a anak na. Nanayahen ta paw kapakaro na dyaten do maygaygatos saya a inawan tan myan anchi dyaten bayo a kayayan a aba polos so pakapilāwan.

24 Iyaw nyayaw hinahaw ta a nakayapo do nakaisalākan taw. On, myan paw namnāma ta, ta an maboya ta naw hahawen taw, mabata paba a namnāma. Namna! Aryoriw manghahaw so natongpal dana? 25 Ki an dyi pa matongpal as hahawen ta na, sigorādo a maānos ta a omnanaya syaw.

No Kapangābak Ta di Kristo

26 Iyaba lang namnāma tayaw somidong dyaten, an dya iya paw Ispirito no Dyos, ta makapsot kapanganohed ta, as kan chapatak tabaw kosto a kapaydasal. Ki aran komwan a masalanga ta, ki iyaw Ispiritwaw no Dyos omakdakdaw do Dyos siras dyi ta saya mapabata a akdakdawen ta. 27 Syimpri, chapatak ni Āpo Dyos tābo myan do aktokto no tawotawo, as kan komplito kapakaāwat na so myanaw do aktokto no Ispirito, ta pangdakdaw na saw tawotawo sigon do chakeyaw no Dyos.

28 Chapatak ta pa a tabo a mapariparin dyirad madawaw so Dyos a natawagan sigon do mismo a panggep na, ki payparinen naw nya saya a para do kaganayan da. 29 Ta

§ 8:20 8:20 Inokom no Dyos aran tana do chimpon gatos ni Adan. Gen. 3:14-19

siraw pinidi paw no Dyos kaychowa, ki inkeddeng na a mayparin sa pakono a akmau mismo a Anak na a si Jesus tan mayparin si Jesus a katotonngan dyirad āro saya a kakakteh. ³⁰ Siraw nyaya a inkeddeng ni Āpo Dyos, ki tinawagan na sa a manganohed dya. Siraw nya tinawagan na, ki inbidang na pa sa a malinteg do salapen na. Tod na saba lang a pinalinteg, an dyi pa myan ĩtoroh na a pinakadyira da do glorya na.

No Adaw no Dyos a Myan di Kristo Jesus

³¹ Āngo mabata tad dyaya? An si Āpo Dyos myan dyaten, sino paro makaitored a mangrārayaw dyaten? ³² Insinyat nabaw mismo a Anak na, basbāli a ĩparābor na a nangay a nadiman do kros a maynamot dyaten a tabo. Aysa! An komwan, sigorādo a maparin na ĩtoroh dyaten machita ta tan maisalākan ta a tabo.

³³ Sino paronchiw makaidarom kan makaibahey a myan gatos da no pinidi saya no Dyos? Aba, maynamot ta no Dyos a mismo a nangikeddeng a abo gatos ta do salapen na! ³⁴ On, an si Āpo Dyos danaw mismo a mangpalinteg dyaten, sino paro makaitored a mangokom dyaten? Aba! Ta si Kristo Jesus, ki nadiman do kros a nangikāro so gatos ta. Kan iyaba lang nakadiman na, ta nagōngar pa a nangay a nachidisna do makanawan ni Āpo Dyos, as kan nāw na daw a mapaychaychapyo so tawotawo kan Dyos. ³⁵ As dawa, aryōriw makaparin a mapasyay dyaten do adaw ni Kristo? Aba! Ta mapasyayori no riribok mana lidyat, kapangidadanes, apteng mana kapobri, karārayawan mana kadiman? Polos! ³⁶ Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,

“Maynamot do kapanganohed namen dyimom Āpo,
maychaychasyan a salasalapen namen kadiman.

Akmaw naibidang kami na karniro a maparti.”*

³⁷ Ki aran myan saw nyaya, ki sigorādo a komplito danaw kapangābak ta a maynamot dya a madaw dyaten. ³⁸ Ta syirtwen ko a abaw makapasyay dyaten do adaw na. On, aran kadimanan ta mana kalidyatan do byay ta, aran myan pa saw anghil a mangay mana aran siraw dyaw a boya a myan so panakabalin, aran siraw myan dana sichangori mana siraw mangay anchi, mana aran āngo a myan so panakablin,† ki aba polos makapasyay dyaten a yapo do dyaya. ³⁹ On, aran āngo myan do hanyit mana myan do lōbongaya, mana polos anchi a abo dyirad naparswa sayaw

* **8:36** 8:36 Sal. 44:22; 1 Kor. 15:31 † **8:38** 8:38 Epe. 1:21

makapasyay dyaten do adaw no Dyos a iyaw dyira ta naya a maynamot di Kristo Jesus a Āpo ta.

9

No Dyos kan Siraw Tawo a Pinidi Na

¹ Myan paw chakey ko a ibahey dyinyo, as kan no ibahey ko, ki oyod, ta tawo na yaken Kristo. On, maybayataw akwaba, ta intorayan Ispirito Santo aktokto ko, as kan iyaw mangpaneknek a abaw bayataw ko. ² Iyaw chakey ko a ibahey, ki taywara maliday ako, as kan mapenpen kwabaw kaliday no aktokto ko a maynamot do kangсах ko dyirad kapayngay ko saw a Jodyo. ³ Oltimo a rakkoh kakey ko a maisalākan saw Jodyo a nakayakayapwan ko. Ta an maparin sawen, ayket, aran yaken danaw maybadiw a mabay do Dyos kan pasyayen na yaken di Kristo a maynamot dyira, basta maisalākan sa. ⁴ Iyaw kapangdidiw ko a maynamot dyira, ki kosto a maynamot ta sira, ki Israelita sa a pinidi no Dyos a mayparin a anak na. Inpaboya no Dyos dyiraw kararanyagan a gloria na.* Nachitōlag pa dyira, kan intoroh na dyiraw linteg na. Myan pa dyiraw timplowaw a yanan a pagdaydayāwan do Dyos. Rinawat da paw kari no Dyos dyira.† ⁵ Maidaydāyaw paw kapoonan da saw. An maynamot di Kristo aket, kabagyan da pa an maynamot do katawo na, as kan iya paw Dyos a mismo a mangitoray do tabo! Maidāyaw pakono a abos pandan! Oyod nyaya, Amen.

⁶ Ki chakey naba batahen chirin kwaya dya a dyi a nagtongpal si Āpo Dyos do kari na dyirad Israelita saw. Maynamot ta tabo aba tawotawo a naiyanak do kapotōtan Israel, ki pinidi no Dyos a oyod a tawotawo na. ⁷ As tabo aba kapotōtan ni Abraham, ki nabigbig a oyod a kapotōtan na. Ta nyayaw binata no Dyos di Abraham, “Si Isaak pakayapwan kapotōtan mo saw a inkari ko.”‡ ⁸ No chakey na batahen dya, ki inbidang aba no Dyos tabo a naiyanak a kapotōtan ni Abraham a anak no Dyos, an dya siraw naiyanakaw lang sigon do karyaw no Dyos. ⁹ As an maynamot do karyaya, ki myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Anchan marapit no naitoding a chimpo, maybidi akonchi dyimo. Do dawri, ki maymanganak anchi si Sara so mahakay.”§

¹⁰ Nawri aba lang, ta aran siraw singin saya mahahakay a anak ni Rebekka, ki asaw āmang da a iya si Isaak a

* 9:4 9:4 Eks. 19:18; 40:34-38 † 9:4 9:4 Eks. 19:5-8 ‡ 9:7 9:7 Gen. 21:12. Si Ismael a pōtot ni Abraham, ki nairāman aba do kari. Masaw si Esaw. § 9:9 9:9 Gen. 18:10

kapoonan ta. ¹¹⁻¹² Iyaw nyayaw nangipaboyan no Dyos a iyaw nakapidyaya no asa dyira, ki naitōnos do chakey naw. Ta binata no Dyos di Rebekka, “Iyanchiw matonengaw, ki magsirbi do ādyenaw.”* Inbahey no Dyos nyayad sakbayaw no kaiyanak da, kan abo paw pinariparin da marahet mana maganay. Tan komwan, maynamot aba do kaparin panawagan no Dyos, an dya maynamot do chakey naw lang.

¹³ Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Chinadaw ko si Jakob, ki inipsok ko si Esaw.”†

¹⁴ Āngo mabata ta sichangori? Malinteg aba si Āpo Dyos? Samna, engga! ¹⁵ Ta myan binata ni Āpo Dyos di Moyses do kaychowa a kāna, “Chāsi ko sa lang chakey ko saw. Masaw a machipangdidiw ako lang dyirad chakey ko saw a pachipangdidiwan.”‡

¹⁶ As dawa, abaw maparin tawo tan rawaten daw kāsyaya no Dyos, ta si Āpo Dyos lang makatoneng a mangibasar do chakey na. ¹⁷ Myan pananahan ko, ta myan binata ni Āpo Dyos di Paraon do Egipto kaychowa paw a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Sigon do mismo a pinanggep ko, ki pinayparin koymo a āri tan osaren koymo a mangipaboya do tawotawo so panakabalin ko kan mangipakatoneng so ngaran ko do tābo lōbongaya.”§

¹⁸ As dawa, an komwan, chāsi no Dyos saw chakey naw a chāsi, as siraw chaskeh naw, ki paypatwahren naw aktokto da.

Iyaw Soli kan Adaw no Dyos

¹⁹ Sichangori, myan ngatanchiw asa dyinyo a makabata dyaken a kon nyo, “Na, an komwan, āngo ta myan paw madongso ni Āpo Dyos a karahet no tawo? Sino paro makaitored a mangkontra so chakeyaw no Dyos?”

²⁰ Ki anchi kamo ah! Ta an komwan kapaychirin nyo, sino ka ta dawa, a omatbay so Dyos? Ta abaw angang a makabata sya do namarinaw sya a, “Āngo ta pinarin mo yaken a komwan?”*

²¹ Ta no mamariparin so angang, syimpri myan toray na a mangpōtar so chakey naw a pōtaran sya. Myan pa dyaw pangeddeng an magtimpla so asa lang a katimplaan, as kaparin na sya dadwa angang. As iyaw asaw, ki kapintasen na, as kan osaren na do masisīta a kakpekpehan. Ki iyaw asaw, ki sinsinan lang, as kan osaren na do gagāngayaw a kaosaran na.

* 9:11-12 9:11-12 Gen. 25:23 † 9:13 9:13 Mal. 1:2-3 ‡ 9:15 9:15 Eks. 33:19

§ 9:17 9:17 Eks. 9:16 * 9:20 9:20 Isa. 29:16; 45:9; Jer. 18:6; 2 Tim. 2:20

²² Komwan si Āpo Dyos, ta myan kalintegan na a omparin so sigon do chakey na parinen. Ta an chakey na ipaboyaw soli na kan panakabalin na a mangdōsa so tawotawo a insoli na a maynamot do gatogatos da, ki maparin. Ki an chakey na panarohen ānos naw dyira, ayket, sino ta a mapagatos sya? ²³ Ta pinarin ni Āpo Dyos nyaya a kaānos na tan ipakatoneng naw makaskasdāaw a kadyos na dyirad tawotawo a inkeddeng na a napaboyan so kāsī na. On, nya sīgod insagāna na a parinen dyira tan machirāman sa do taywaraw so kaganay a byay do glorya na.† ²⁴ On, yaten nawri a tinawagan na, kan yaten aba lang a Jodyo, an dyi pa siraw dyaw a Jodyo. ²⁵ Akmas binata no Dyos do librowaw ni Oseas a kāna,

“Siraw tawotawo saw a dyi kwa dyira do nakarahan,
ki tawagan ko na sanchi a tawotawo ko.

Siraw dyi kwaw a chinadaw do nakarahan,
ki batahen ko na sanchi a chadaw ko sa.”‡

²⁶ “Do logaraw a binatan ko dyira a sira, ki tawotawo ko saba, ki dawrinchiw tawagan ko sira a anak no sibibyay a Dyos.”§

²⁷ Inngengey pa ni Isayas a maynamot dyirad tawotawo saw a kapotōtan ni Israel a kāna, “Aran akmay kāronchi no anay do kanayan kāron kapotōtan ni Israel, ki tomaytayisa sanchiw maisalākan. ²⁸ Ta oyod a mangay anchi si Āpo Dyos a mangokom so tawotawo do lōbongaya, as kan malisto kan komplitonchiw kapangokom na.”*

²⁹ Inpadto pa ni Isayas nyaya a kāna, “Ta an dyi na tinokos ni Āpo Dyos a Manakabalin do Tābo kadwan saw a kapotōtan ta a akmas binyi taw, aysa, sigorādo a akma tas tawotawo saw a nakset do syodad saw a Sodoma, kan ari ta na nabo a akmas tawotawo saw do Gomorra.”†

Siraw Jodyo Saw kan Iyaw Maganay a Dāmag

³⁰ Āngo mabata ta a maynamot do dyaya? No paytābwān na, ki nyaya: Siraw Dya-Jodyo, ki aran dyi da chinichwas nayparin a malinteg do salapen no Dyos, ki alit na a napalinteg sa a maynamot do nakapanganohed da. ³¹ Ki siraw Jodyo saw, aran inpasnek daw nakatongpal da so linteg tan mangpalinteg sira do salapen no Dyos, ki polos a dyi da nasarakan, ta natongpal dabaw lintegaw. ³² Āngo ta dyi sa napalinteg? Naon, ata, chinichwas daba a maynamot do kapanganohed da, an dya maynamot do bōkod da a nannget nangtongpal so linteg. On, nayparin si Kristo dyira

† 9:23 9:23 Roma 8:28-30; Epe. 2:10 ‡ 9:25 9:25 Ose. 2:23 § 9:26 9:26 Ose.

1:6, 8-10 * 9:28 9:28 Isa. 10:22-23 † 9:29 9:29 Gen. 19:24-25; Isa. 1:9

a akmay bato a pakachichadan da. ³³ Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
 “Chiban nyo! Napatnek ako do tokon a Sion so bato
 a pakachichadan mana pakadodogan dan tawotawo.
 Ki an myan manganohed do nyaya a tawo a mabata a bato,
 ki polos anchi a dya masnesnekan.”[‡]

10

No Kaisalākan Ta a Maynamot do Kapanganohed

¹ Kakakteh, taywaraw kekey ko a maisalākan saw kapayngay ko saw a Jodyo, kan sipapasnek kaidasadasal ko sira do Dyos tan maisalākan sa. ² Ipaneknek ko a sipapasnek sa a magdaydāyaw do Dyos. Ki sayang, ta iyaw nawri a kapasnek da, ki maitōnos aba do chakeyaw no Dyos, ta kosto abaw kapakaāwat da. ³ Ta do dyi daw a kaawātan so oyodaw a nakapangpalinteg no Dyos so tawotawo, ki napatnek sas bokbōkod da a pakapalinteg. As dawa, nyaw naynamotanaya a dyi sa magpaitoray do kapangpalinteg no Dyos siras tawotawo na. ⁴ Ta si Kristo, iyaw pachipandan linteg. On, maynamot ta tinongpal na tabo chakey na batahen do linteg, linteg pabaw onotan tawotawo tan mapalinteg sa do salapen no Dyos, an dya maynamot lang do kapanganohed da di Kristo.

No Kaisalākan, ki Maitoroh do Aran Sino

⁵ Nyayaw intolas ni Moyses a maynamot do kapagtongpal no tawotawo do linteg tan maibidang sa a malinteg do salapen no Dyos. Intolas na a kāna, “Aran sino a makatongpal so tābo linteg, ki nawrinchiw panghapan na so byay na a malinteg do salapen no Dyos.”* ⁶ Ki an maynamot do kapangpalinteg no Dyos so tawotawo a maynamot lang do kapanganohed di Kristo, ki myan matarek a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Iktokto nyo aba an ‘Sino makangay do hanyit?’ a manawag di Kristo tan gomchin do lōbongaya,” ta gominchin dana. ⁷ Masaw a, “Iktokto nyo aba an ‘Sino makagchin do yanan daw no nadiman?’ a mangay a manghap sya,” ta tayoka danaw nakapagōngar na. ⁸ Ki nya paw naitolasaw do Masantwanaya a Tolas a kāna, “Iyaw chirin no Dyos, ki omyan dana dyinyo, ta myan dana do aktokto nyo, kan maydamnay nyo na a ipodno.”[†] Iyaw nyaya a chirin ni Āpo Dyos, ki iyaw inkasaba namenaya dyinyo a kon namen: ⁹ An ipodno nyo

[‡] 9:33 9:33 Isa. 8:14; 28:16; Mt. 21:42; Roma 10:11. No chakey na batahen Sion, ki “Jerosalem,” as kan maynamot ta chinasked dan Jodyo saw si Jesus, ki akmay nadodog sa.

* 10:5 10:5 Leeb. 18:5; Gal. 3:12 † 10:8 10:8 Deot. 30:10-14

do salapen tawotawo a, “Si Jesus, ki iyaw Āpo no tabo,” as kan manganohed kamo na do aktokto nyo a pinagōngar no Dyos, maisalākan kamonchi. ¹⁰ Ta an manganohed ta do aktokto ta, mapalinteg ta na do salapen no Dyos. As an ipodno taw kapanganohed ta a maynamot di Jesus, maisalākan tanchi. ¹¹ Ta akmas nya a naitolas dana do Masantwan a Tolas a kāna, “Aran sino a manganohed dya, ki polos anchi a dya masnesneskan.”‡ ¹² No chakey a batahen nyaya, ki apabaw naytarkan Jodyo kan Dya-Jodyo, ta asa lang Āpo ta a tabo, as kan masinyat aba a manoroh so kāsi na dyirad tabo a machikakaāsi dya. ¹³ Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Aran sino a mangdaw so kāsi no Dyos, ki maisalākan anchi.”§

No Kabo no Pambar Dan Jodyo Saw

¹⁴ Ki maypāngo paro kapangdakdaw no tawotawo do Dyos, an dyi pa sa manganohed dya? Masaw a maypāngo paro kapanganohed da, an dyi da pa madngey chirin no Dyos? Kan sino mangadngey an abo mangikasaba so chirinaya no Dyos dyira? ¹⁵ Kan maypāngo kayan mangasaba an abo matoboy? Ki no kaoyodan na, ki ari dana saw natoboy, ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Taywaraya maganay kangay daya mangiyangay so Maganay a Dāmag!”* ¹⁶ Ki an maynamot do nya a Maganay a Dāmag, ki papere sa lang Jodyo a nanganohed do dawri. Ta akmas binataw ni Isayas a maynamot dyira a kāna, “Āpo, sino paro nanganohed do minsāhi namenaya a inpaltiing mo dyamen?”† ¹⁷ Dawa, malawag a maboya ta a manganohed abaw tawotawo, an dyi sa manma mangadngey. As no nawri a machita da adngeyen, ki iyaw Maganayaya a Dāmag a maynamot di Kristo.

¹⁸ Sigōro, maparin a iyahes ko do aktokto ko: Oyod paro a nadngey dan Jodyo saw minsahyaya? Ay samna! Sigorādo a nadngey da. Ta myan paw naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,

“No inchirichirin dan nanoboy saw,
 ki nadngey dan tawotawo do tābo lōbongaya,
 as kan nakarapit minsāhi da do tabo mateng saya a
 tanatana.”‡

‡ **10:11** 10:11 Isa. 28:16; Roma 9:33 § **10:13** 10:13 Joel 2:32 * **10:15** 10:15 Isa. 52:7; Epe. 6:15 † **10:16** 10:16 Isa. 53:1 ‡ **10:18** 10:18 Sal. 19:4. No chakey na batahen do Salmo, ki tabo naparswa, ki mangpaneknek sa so panakabalin no Dyos. Ki do Roma 10:18, no chakey na batahen Pablo, ki iyaw Maganay a Dāmag, maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, nakarapit dana do tābo lōbongaya.

19 An komwan, myan paw asa a iyahes ko: Maawātan dabawri no Jodyo saw, dawa, inkaskāso dabaw minsāhyaya? Ta aran siraw dyaw a Jodyo, ki naawātan da. Pāngo narananchi dyirad Jodyo saw? Si Moyses danaw makatoneng a mangatbay syay a maynamot do intolas naya a kāna,

“Pangimōnen konchinyo do matarek a nasyon a Dya-Jodyo.

On, pakasolihen ko panchinyo do nasyonaya

a batahen nyo a dyi na chapatak a maynamot dyaken.”§

20 Ki mangamangay paw tored ni Isayas do nakapaibaheyaw syay no Dyos do tolas na do Masantwan a Tolas a kāna,

“Nadongso da yaken dyi saw a minchichwas dyaken,

as kan napaboya ako dyirad dyaw a nangdakdaw

dyaken.”*

21 Ki an maynamot dyirad Jodyo, ki myan inpatolas ni Āpo Dyos do Masantwan a Tolas a kāna,

“Naychaychasyan ako a mintawatawag so tawotawo ko saya

a masōkir kan masolpeng.”†

11

Iyaw Kāsi no Dyos Dyirad Jodyo

1 Yahes ko pa dyinyo: Pinawadin sawri no Dyos tawotawo na a Israelita? Engga! Ta aran yakenaw, ki Jodyo akwaw a asa kapotōtan Abraham, kan yapo do trībo ni Benhamin.* 2 Polos a dya pinawadin no Dyos tawotawo na a sigod a binigbig na a dyira na. Chapatak nyo abawriw naibaheyaw do Masantwan a Tolas a iyaw maynamotaw do kapagriklamo ni Elias do Dyos kaychowa so maikontra dyirad Israelita saw a kaidyan na? Iyaw nyaw binata na,

3 “Āpo, diniman da saw propīta mo saw, kan rinakrakrak da saw pangidātonan saw a pagdaydayāwan namen dyimo. Asā ko naya nabidin, kan alit na pa a chakey da yaken a dimanen.”†

4 Ki āngo initbay no Dyos? Binata na dya, “Ari saw papito a rībo a binidin ko a tawotawo ko a dya nagdaydayaw di Baal a bolto.”‡ 5 Komwan pa sichangori, ta myan saw kadwan a nabidin a Jodyo a pinidi no Dyos a dyira na maynamot do parābor na dyira. 6 On, pinidi na sa a maynamot lang do parābor na, as kan maynamot aba do

§ 10:19 10:19 Deot. 32:21 * 10:20 10:20 Isa. 65:1 † 10:21 10:21 Isa. 65:2

* 11:1 11:1 2 Kor. 11:22-23; Pilp. 3:5-6 † 11:3 11:3 1 Ār. 19:10, 14 ‡ 11:4 11:4 1 Ār. 19:18

kaparin daw. Ta an komwan, apabaw sirbi no parābor no Dyos, ta aryoriw mabayādan a sāgot?

⁷ No chakey na batahen dya, ki sirabaw kārwan saw a Jodyo nakarawat so chinichwas daw a kinalinteg da, ta sira lang pinidyaw no Dyos nakasarak. As siraw kārwanaw dyira, ki rinohnwan ni Āpo Dyos katwaw no aktokto da.

⁸ Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, "Ta akmay pinakaycheh ni Āpo Dyos aktokto da kan kapakaāwat da.

Manda sichangori, aran myan mata da, ki makaboya saba.

Aran myan tadyinya da, ki makadngey saba."§

⁹ Asa pa, myan paw binata ni Āri Dabid do kaychowa a naitolas do Salmo a kāna,

"Matiliw pakono sa do pagraragsakan daw a pagpipistaan a akmas natolo saw a manomanok mana naaridos saw a binyay tan madōsa sa a kosto.

¹⁰ Maypatwa pakono aktokto da tan dyi dana sa makaāwat, as kan maybobokot sa pakono a abos pandan do lidyat da."*

¹¹ Yahes ko pa dyinyo: Do nakadodog daw no kārwan saw a Jodyo, maybangon sa pabawri? Syimpri! Ta maynamot ta naygatos sa, nangay kaisalākan dyirad dyi saw a Jodyo. Tan komwan, ki apālan da sa no Jodyo saw a maybidi do Dyos.

¹² Sichangori, iktokto taw nakadodogaya no Jodyo saya. Ta an rakoh iyaw bindisyon no Dyos dyirad matatarek saya a nasnasyon do lōbongaya a maynamot do gatos dan Jodyo saya, as kan maynamot do dyi da nangrawatan so hahawen daw a kinalinteg da, ki syimpri ad-adda pa mabindisyonan saw tawotawo an maisalākan sa a tabo Jodyo saw. Oyod abawriw?

No Nakaisalākan Dya-Jodyo

¹³ Changori, inyo a Dya-Jodyo paychirinan ko. Maynamot ta asa ako a apostol nyo, maparin ko a paykoykospag do salapen nyo tarabāko kwaya, ta oltimo a makadadaw nya pagrebbengan ko. ¹⁴ On, parinen ko komwan tan sakangwan omopal saw kapayngay ko saw a Jodyo. Tan komwan, ki myan anchiw maisalākan dyira. ¹⁵ Ta maynamot do nakatadyichokod das Dyos no Jodyo saya, ki nyaw naynamotan nakapaychapyan Dya-Jodyo kan Dyos. Ki an magbabāwi saw Jodyowaw, as kan mirwa dana sa rawaten Āpo Dyos, kayarigan na a nagōngar dana sa a yapo do kadimanan da.

16 Ta an maibidang a tawotawo no Dyos sa Abraham kan siraw kapoonan dan Jodyo, syimpri maparin pa dyamen sichangori a kapotōtan da. Ta siraw Jodyo, ki maiyarig sa do tināpay. Ta an maidāton do Dyos asa kakchid na, tābo dana, ki dyira dana no Dyos. Masaw a maiyarig saw Jodyo do asa kayo. Ta an maidāton yamot na do Dyos, dyira na pa no Dyos tabo sangasanga na. 17 Myan paw chakey ko a ibahey a maynamot do pangarigaya a kayo. Siraw Jodyo, ki akma say naab-abōnwan a kayo a mayngaran so olibo a napisang kadwan saw a sangasanga na. Ki do nakapisangan daw, ki myan nangay a nachitapang a sanga no bolaw a olibo a kayarig na dyinyo a Dya-Jodyo. Do dawri a naparin, nairāman kamo na a Dya-Jodyo do mabaknangaya a kabibyay namen a Jodyo, ta nachitapang kamo na do atngehaw no naab-abōnwan a kayo no Dyos. 18 Ki an komwan, inyo a Dya-Jodyo, oyawen nyo abaw napisang saya a sangasanga. Ta āngo kono itangsit nyo an asa kamo lang a sanga, kan tod kamo pa nachitapang? Naknakmen nyo a inyo abaw mangdam so yamotaw, an dya inyo maybadiw a dāmen na.

19 Ki āngonchan batahen nyo a kon nyo, “Naon, ki napisang dana saw Jodyo tan patapangen na yamen Āpo Dyos do pamilya na.” 20 Ki no atbay ko dyinyo ki, syimpri, oyod a napisang sa a maynamot do kabon anohed da. Ki inyo, pinatapang nabaynyo ni Āpo Dyos a maynamot do maganay a kaparin nyo, an dya maynamot lang do kapanganohed nyod Kristo Jesus. Dawa, maykoykospag kamo aba, kan kakakey nyo aba. 21 Ta an dyi pa chināsi no Dyos mismo saya a sangasanga a nakaiyarigan dayan Jodyo saya, pāngo narananchi dyinyo an kawayakan nyo kapanganohed nyo dya? 22 As dawa, kananakmen nyo nyaya a myan kāsi kan soli no Dyos. On, myan soli no Dyos dyirad nangtadyichokod saw do kapanganohed a akma siras Jodyo saw. Ki aran komwan, myan paw maboslon a kāsi no Dyos dyinyo a Dya-Jodyo an tongtongen nyo kapanganohed nyo dya. Ki an tadyichokodan nyo, aran inyo, ki mapisang kamonchi a machirapas do solyaw no Dyos. 23 Aran siraw Jodyo saw a napisang dana, an magbabāwi sa a manganohed, mapaybidi sanchi do dānaw a yanan da maynamot ta myan panakabalin no Dyos a mapabidi sira an manganohed sa.

24 Ta inyo a Dya-Jodyo, ki maiyarig kamo do napisangaya sanga no bolaw a kayo, as kan maiparit do linteg kapachitapang nyo do naabōnwanaya a olibo. Ki an komwan, ad-adda pa maydaydamnay iyaw kapabidi ni Āpo Dyos so

sīgod saw a sangasanga do naabōnwanaya kayo a maiyarig dyirad Jodyo saw do sīgodaw a yanan da.

No Adaw no Dyos do Tabo a Tawotawo

²⁵ Kakakteh, ariw naitayo a chakey ko a matonngan nyo tan sakangwan dyi nyo a ipangas bōkod nyo a pangarkolwan. No palimedaya, ki iyaw nya: Myan anchiw pachipandan kasōkir daya no Jodyo saya, ki nawrinchiw kangay na dyira an makomplito danaw bidang da no Dyi saw a Jodyo a manganohed di Kristo. ²⁶ On, nawri danaw pangeddeng ni Āpo Dyos tan maisalākan sanchiw tabo a Jodyo a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Yaponchi do Sion[†] Mangisalākan,

kan abohen na sanchi a tabo marahet do kapotōtan ni Jakob.

²⁷ Komwan anchiw kapachitōlag ko dyira anchan pakawanen ko sa.”[‡]

²⁸ Maynamot ta chinaskeh dan Jodyo Maganay a Dāmag, nayparin dana sa kabōsor no Dyos, ki nawriw chansa nyo a Dya-Jodyo a mangrawat so kaisalākan nyo. Ki aran komwan kayayan Jodyo sichangori, chadaw pa sa ni Āpo Dyos a maynamot do kari naw dyirad kapoonan da saw. ²⁹ Iyaw karyaya ni Āpo Dyos a mamidi so tawotawo na, ki polos a dya matadyan, ta mahodyihodyi aba do plāno na a manoroh so sāgot na dyira. ³⁰ On, inyo a Dya-Jodyo, ki inanohdan nyo abaw Dyos do nakarahan. Ki sichangori, narawat nyo naw kāsi no Dyos maynamot do dyi daya a panganohdan no Jodyo di Kristo. ³¹ Masaw, siraw Jodyo saw, ki ari pa sa dya manganohed do Dyos. Ki maynamot ta nanganohed kamo a Dya-Jodyo, nawrinchiw kayokayan da a mangrawat so kāsi no Dyos a akmas rinawat nyo. ³² Ta inpalōbos no Dyos a tabo a tawotawo, Jodyo kan Dya-Jodyo a nayparin dana a adīpen no gatos tan myan ōras na a mangipaboya so kāsi na dyirad tabo tawotawo do lōbongaya.

No Kapagdāyaw ni Pablo do Dyos

³³ Maidāyaw si Āpo Dyos, ta somawasawayayaw kāsi no Dyos dyirad tawotawo! Taywaran matokod sīrib na kan kapatak na? Sino paro makailawlawag so inkeddeng na, kan sino paro makaāwat so inranta na? ³⁴ Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Aryoriw makapatak so aktokto no Dyos?

Sino paro makaparin a mangbagbaga sya?”[§]

[†] **11:26** 11:26 “Sion” mana “siraw Jodyo saw a kapotōtan Jakob.” Ki si Jakob, ki iyaw apōko ni Abraham. [‡] **11:27** 11:27 Sal. 14:7; Isa. 27:9a; 59:20-21; Jer.

31:31-34 [§] **11:34** 11:34 Isa. 40:13; Jer. 23:18; 1 Kor. 2:16

35 “Aryoriw makaparin a manoroh do Dyos
so machita a tādyan Dyos?”*

36 Ta iyaw namarswa so tabo, kan mabyay sa tabo a maynamot dya, as kan iya paw padayāwan da. Madaydāyaw pakono Dyos a abos pandan! Amen.

12

No Bayo a Byay di Kristo

1 As dawa, kakakteh, pakaolit ko nya a ibahey dyinyo a maynamot do rakahaya a kāsī no Dyos dyaten: Iparawat nyo pakono inawan nyo a sibibyay kan masantwan a dāton do Dyos a nāw na makahwahok dya. Iyaw nyayaw oyod a kapagdaydāyaw a machita a onotan nyo. ² Machalit kamo aba do marahet saya a dadakay no tawotawo do lōbongaya, basbāli a ipalōbos nyo a si Āpo Dyos mangpabayo so tābo katawo nyo kan tābo aktokto nyo.* Tan komwan, matonngan nyo a maganay iyaw koskostwaw a chakey no Dyos. On, an komwan, chapatak nyonchi a tabo maganay kan kosto, kan makahwahok do Dyos.

³ Sichangori, maynamot do toray kwaya a asa a apostol a intoroh ni Āpo Dyos a pagrebbengan ko, ibahey ko a katakatayisa dyinyo iyaw nyaya: Idāyaw nyo abaw inawan nyo a matwatohos kan gagāngayaw a katatawo nyo, basbāli a pirmi kamo pakono a mapakombaba do kapangtokto nyo. Iktokto nyo aba a arwāro kasirīban dyinyo kan oyodaw a intoroh ni Āpo Dyos sigon do kapanganohed nyo. ⁴ Sigod a chapatak nyo a āro partis no inawan nyo, ki matatarek kaosar da. ⁵ Komwan ta. Aran āro ta na a manganohed di Kristo, ki maynamot ta nachikāmang ta na dya, nayparin ta na a akmas asaw a inawan na. Kāda katakatayisa dyaten myan bōkod ta a rebbeng, ki alit na, nagkakāmang ta a akmay asa kainawan tawo. ⁶ As dawa, machita a osaren taw no matatarek saya a insāgot no Dyos do kāda asa dyaten a yapo do parābor na. An kapangipakatoneng so inpaltiing no Dyos myan a sāgot no Dyos dyinyo, machita a parinen nyo a machitōnos do kapanganohedaya myan dyinyo. ⁷ An kapachisidong chapatak nyo, sigi, ipasnek nyo somidong. Ki an kapangnanawo, mangnanawo kamo a maganay. ⁸ An kapamagbaga, sigi, mamagbaga kamo so kapayngay nyo a tawo. An myan sāgot a kadādam dyinyo, ki manoroh kamo a siboboslon. An iyaw sāgot ni Āpo Dyos dyinyo, ki mangipangōlo, mangipangōlo kamo pakono a

* 11:35 11:35 Job 41:11 * 12:2 12:2 Epe. 4:23

sipapasnek. No myan dyinyo so panakabalin a somidong dyirad makakāsi, ki parinen nyo pakono a siraragsak.

⁹ Madaw kamo pakono a yapo do makatayrahem a katatawo nyo. Ipsok nyo marahet, as kan nāw na igpet nyo maganay. ¹⁰ Maypaypairot pakono kapaysin-aadaw nyo a makakakteh di Kristo. Padayāwan nyo kadwan dyinyo, kan ibidang nyo a masissisīta sa kan inyo. ¹¹ Maysadosadot kamo aba do kapagsirbi nyo di Kristo, basbāli a ipasnek nyo a yapo do tābo ayit kan kapangtokto nyo. ¹² Maybibyay kamo a masoyot do kayanaya no hahawen nyo di Kristo. Anōsan nyo saw lidyat, as pirmi kamo a maydaydasal. ¹³ Iwaman nyo pakono kapanoroh nyo do kakakteh nyo saw do kapanganohed a makachita, as nāw nyo a ipaboya a managpadagos kamo.

¹⁴ Abayen nyo sabaw mangidadanes dyinyo ah, basbāli a machita a paydasal nyo sa tan chāsi san Āpo Dyos a bindisyonan. ¹⁵ Machipagragsak kamo pakono dyirad kakakteh di Kristo a masoyot. Masaw a machipagmamayo kamo pakono dyirad magmamayo. ¹⁶ Magtotōnos kamo pakono do kapangtokto kan adaw nyo. Maykoykospag kamo aba, basbāli a machisīt kamo dyirad makasyāsi a tawotawo. Hahawen nyo aba a inyo lang kasisirīban.†

¹⁷ Bahsen nyo aba a pamarinan so marahet aran sino a namarin so marahet dyinyo.‡ Nawri pakono igaget nyo a parinen maganay tan abo pakadilawan nyo do salapen da no tawotawo. ¹⁸ Parinen nyo mandad maparin nyo a maybibyay a machikapya dyirad tabo tawotawo. ¹⁹ Inyo a sīt ko a chadaw ko, mamahes kamo aba polos do mamarinaw so marahet dyinyo, basbāli a nonolay nyo sa, ta makatoneng dananchiw solyaw no Dyos a ombahes sira. Ta myanaw naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Yaken anchiw mamahes, kan bahsen ko sanchi,”§ kānan Āpo. ²⁰ On, mamahes kamo aba, basbāli a tongpalen nyo no myanaw do Masantwan a Tolas a kāna, “An mapteng kabōsor mwaw, ki pakanen mo. An mawaw, ki paynomen mo. Ta an parinen mo komwan, ki somken anchi dyaw kasnek na.”* ²¹ Magpaābak kamo aba do marahet, basbāli a paybadiwen nyo pakono a abaken a maynamot do maganay a kaparin nyo.

13

† **12:16** 12:16 Prob. 3:7 ‡ **12:17** 12:17 Prob. 20:22; 24:29; Mt. 5:11-12; Roma 12:19 § **12:19** 12:19 Deot. 32:35 * **12:20** 12:20 Prob. 25:21-22; Mt. 5:44; Lk. 6:27-36

*No Kapagtongpal Nyo do Linteg no Gobyirno
(Tito 3:1; 1 Ped. 2:13-17)*

¹ Machita a mapaitoray ta a tabo a tawotawo do magtotoray saya do gobyirno. Abaw toray da, an dya yapo do Dyos maynamot ta si Āpo Dyos napagtoray siras matotoray saya do lōbongaya. ² As dawa, aran sino a mangsōkir siras magtotoray saya sichangori, ki sōkiren naw pinatnek saya no Dyos a pinakatoray na. Ta aran sino a dya magtongpal, ki sigorādo a maokom anchi a mangay do kadosāan na. ³ Ta siraw mamarin so maganay, ki abaw panghapan da mamō dyirad magtotoray saw, an dya siraw mamarinaw so marahet. Tan abo paynamotan nyo a mamō dyirad magtotoray saw, ki machita parinen nyo maganay, ta āngonchan padayāwan da paynyo. ⁴ Ta siraw magtotoray do lōbongaya, ki akma say tobotoboyen ni Āpo Dyos a maynamot do kaganayan nyo. Ki an mamarin kas marahet, syrto a mamō ka, ta sinsinan abaw chapatak da a kapagdōsa. On, siraw nya tobotoboyen no Dyos, ki napalobōsan dana sa a mangdōsa siras mamarin saw so marahet. ⁵ As dawa, maynamot ta komwan, machita a anohdan nyo saw magtotoray. Magtongpal kamo a maynamot aba lang do kāmo nyo so solī no Dyos, an dya maynamot ta chapatak nyo do pangtoktwan nyo a maganay.

⁶ Nya paw paynamotanaya a myan kapagbāyad nyo so bwis do magsirbi saya do gobyirno maynamot ta iyaw katongpal daya so rebbeng da do gobyirno, bāli Dyos danaw paytarabakwan da. ⁷ As dawa, machita a bayādan nyo tabo ōtang nyo dyira. On, an myan ōtang nyo do bwis nyo mana do sidola nyo, bayādan nyo! Asa pa, myan pakono anyib kan kapagdāyaw nyo dyirad magtotoray saw.

Siraw Maganay a Kaparin Tawo a Manganohed di Kristo

⁸ Dyi nyo pakono a kaywaman omōtang so kahayen nyo a bayādan. Ki an maynamot do mapateg a adaw ta do kapayngay ta a tawo, nawriw ibidang ta a ipaōtang ta a abos pandan. Ta no madaw do kapayngay na tawo, ki magtongpal so linteg no Dyos. ⁹ Iktokto nyo nya sa naitolas do linteg a kāna, “Machikamalāla kaba, mangdiman kaba, manakaw kaba, kan mayāgom kaba.” Tabo saw nyaya, as kan aran siraw kadwan saw a linteg, ki natongpal do asaya a linteg an parinen ta iyaw bata naya a kāna, “Chadaw mo kapayngay mo a tawo a akmas kadaw mo do inawan mo.”* ¹⁰ Ta an oyod a chadaw nyo kapayngay nyo a tawo, ki polos anchi a dyi kamo a mamarin so marahet dyira. As dawa,

* 13:9 13:9 Eks. 20:13-15, 17; Leb. 19:18; Deot. 5:17-19, 21; Mt. 19:18; 22:37-40

no kadaw so kapayngay a tawo, iyaw makatongpal so tabo a chakey na batahen do linteg no Dyos.

*No Kabibyay no Tawo a Mabata Myan do Kasēdangan
(Epe. 5:1-14; 1 Tes. 5:1-11)*

¹¹ Machita a parinen nyo saw nyaya, ta chapatak nyo a dilikādo danaw kayayan taya sichangori, as kan ito danaw kapaybidi ni Jesus. On, akma kamo aba siras makaychehaw, basbāli a mayokay kamo, ta masngesngen dana dyaten kakomplito no kaisalakānan ta kan do nakasiknan taw a nanganohed. ¹² Ta no nakapaybibyay nyo a abos kapatak so Dyos, ki kayarig na chimpō pan sari. Ki sichangori, homnabas danaw mahep, kan maysesēdang dana. As dawa, tadyichokodan ta na saw marahet saya a dadakay a maitotop do sari, kan maybibyay ta na do sēdangaya ni Āpo. Ta an parinen taw komwan, myan akmay armas ta a machigobat do marahet. ¹³ Maybibyay ta pakono a akmas maiparbeng a tawotawo do kasēdangan. Abo pakono sobra a kapagragragsak, kan dyi kamo pakono a maybobok, magderrep, kan aryan nyo na saw makasnesnek saya a dadakay, kapaydidiman, kan kapaysin-iimon. ¹⁴ Nawri dana pakono chitachitahen ta a tahatahan si Jeso-Kristo a Āpo ta tan iyaw ilaylay ta a pinakaarmas ta, kan iktokto taba an maypāngo a pagostwan taw marahet saya a chakey no inawan ta.

14

*Okomen Nyo Abaw Kakteh Nyo do Kapanganohed
(1 Kor. 6:12-13; 8:1-13; 10:23-33)*

¹ Nya paw ibahey ko dyinyo a masisita a parinen nyo: Rawaten nyo saw tawotawo saw a mawnged pa so kapakaāwat di Kristo. Ki nya abaw pachisogalan nyo dyira maynamot do katarekayan kapangtokto da do kapangtokto nyo. ² Ta kaspangarigan, myan manganohed a maparin na kanen aran āngo. Bahes nabad dēkeyaw so kapakaāwat, ta rakarakanen lang mākan na. ³ No makaparin a koman so aran āngo, dyi pakono a nawriw paynamotan na a mangoyaw so dyaw a makakan so mākan na. Masaw do rakarakanenaw lang so mākan, dyi na pakono a okomen komanaw so aran āngo maynamot ta rinawat dana no Dyos nawri a tawo. ⁴ Ta sino ka kono, ta dawa, a mangokom so tobotoboyen matarek? Machita a iyaw āmo naw a si Jesus, ki iyaw mangikeddeng sya an iyaw pinarin naw, ki maganay mana engga. Ki syimpri ikeddeng nanchi a maganay, maynamot ta pagballigyen nanchi ni Āpo na a mamarin so kosto.

⁵ Asa pa, myan saw makabata a masisīta kono kadwan saw a araw. Ki myan saw matarek a makabata a kon da, “Wā! Taywaran matatarek araw a mayeyengay sa tabo?” Dyi ta pakono a magmangamanga a maynamot lang do akmayay dedeng, basbāli a machita a mangtokto ta a maganay do bokbōkod ta a aktokto. ⁶ On, no tawowaw a mangdāg so asa karaw, ki parinen na a maynamot do kapagdāyaw na di Āpo Dyos. Masaw tawowaw a abos dāg do aran āngo a mākan a maynamot ta magyāman di Āpo Dyos do katatarek no mākan na. As komwan do arwaw so dāgen a kanen, ki alit na magyāman di Āpo Dyos an myan ibodek na. ⁷ Ta do kabibyay taya, ki machita a iyabaw pagsīrbyan taw chakeyaw no inawan ta, an dya si Kristo pakono pagsīrbyan ta. As dawa, do kapaybibyay ta mana pakadimanan ta, tongpalen ta pakono a tabo chakey na. ⁸ Ta do tabo a kayayan kabibyay ta do hapotayan tana mana aran do kadiman ta, ki pagdayāwan ta pakono si Āpo Jesus. As dawa, aran mabyay ta mana madiman ta, ki alit na dyira na yaten. ⁹ Ta nawriw naynamotan no nakadiman kan nakapagōngaraw ni Kristo, tan komwan, ki iya danaw Āpo dan sibibyay kan siraw nadiman dana. ¹⁰ Ki an inyo dana sichangori, āngo ta okomen nyo kakteh nyo di Kristo? Mana, āngo ta pachimadēkeyan nyo? Komwan taba ah, ta abanchiw maitayo ta anchan maytēnek ta a tabo do salapen no Dyos, as kan okomen na yaten a tabo. ¹¹ Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a binata no Dyos a kāna, “Yaken a myan so abos pandan a byay, ki ikari ko

a sigorādo a maydogod sanchi a tabo tawotawo do salapen ko,

as ipodno danchi a tabo a yaken Dyos da.”*

¹² Dawa, somalap tanchi a tabo a katakatayisa do salapen no Dyos a mangatbay so tabo pinarin ta do lōbongaya.

Dyi Nyo Pakono a Asdayen Kakteh Nyo

¹³ As dawa, dyi ta pakono a tongtongen mapagatos, basbāli a ihawa ta pakono tan dya yaten pakayapwan kapenpenan mana pakachichadan no kakakteh ta saw do kapanganohed. ¹⁴ Ta maynamot do kapachasa ko di Āpo Jesus, anohdan ko a aba polos kapagdwadwa ko a abaw mākan a malapos mana mapaygatos. Ki an iktokto no asa tawo a malapos, syimpri, malapos dya.† ¹⁵ An napaynyinan nyo kakteh nyo do kaipapati nyo a koman so dāgen na, adaw abaw inpaboya nyo dya. Samna! Maynamot lang do kanen, dyi pakono a nawriw irārayaw

* 14:11 14:11 Isa. 45:23; Pilp. 2:10-11 † 14:14 14:14 1 Kor. 6:12-20; 8:1-13

nyo so kapanganohed no kakakteh nyo ah! Ta naknakmen nyo pakono a nadiman si Kristo do kros tan maisalākan nawri a tawo. ¹⁶ Dawa, ihawa nyo, ta āngonchan marahet pakaistoryaan hahawen nyo saw a kaparin nyo a maganay. ¹⁷ Ta iyaw chakey no Dyos do pagāryan na, ki iyabaw maynamot do kanen kan inomen. Ta no chakey na, ki kalinteg, kapagtotōnos, kapagkakapya, kan no kasoyot a intoroh no Ispirito Santo. ¹⁸ No komwan so kapagsīrbi di Kristo, ki mahwahok dyaw Dyos, kan myan dyaw dāyaw a yapo do tawo.

¹⁹ As dawa, nāw ta parinen siraw makaitorohaw so kapagkakapya kan siraw makasidong saw a mapayit do katakatayisa dyaten. ²⁰ Pirwahren ko na a ibahey dyinyo a dyi nyo pakono a rārayawen pinarin no Dyos a maynamot do kanen. Naon, maparin a kanen aran āngo a makan, ki marahet a koman kamo an nawriw pakayapwan kakteheh nyo a maygatos. ²¹ No chakey na batahen, ki iyaw nya: Maganaganay dana an dyi kamo na michan so karni mana minom so palek mana parinen aran āngo a makaitoroh so kapaygatos no kakteheh nyo. ²² As dawa, tongpalen nyo nyaya a kapanganohed nyo a sitatalna do salapen ni Āpo Dyos, as kan pawsawasawat nyo aba do kapayngay nyo a tawo. Ta magāsāt tawo a dya pagatosen no mismo na pangtokwan do kanāw na mamarin so chakey no Dyos. ²³ Ki no tawo a naycharwa so kapangtokto a maynamot do dāgen naw a kanen, as pilpiliten naw inawan na a koman sya, makagatos dana do Dyos, ta maitōnos aba do mismo naw a kapanganohed. On, ta aran āngo a dya maitōnos do kapanganohed, ki gatos.

15

No Inawan Nyo Aba Lang Iktokto Nyo

(Gal. 6:2-5)

¹ Sichangori, yaten a mararahem danas kapakaāwat di Kristo, machita anōsan ta pakono sa a sidongan mababaw saw so kapakaāwat. Nawri abaw iktokto taw inawan ta lang. ² On, nya dana pakono iktokto no katakatayisa dyaten, iyaw kapyan kan kasoyotan no kakakteh ta tan maypayit kan maypaganay sa do kapanganohed da. ³ Ta aran si Kristo, ki nawri abaw iniktokto naw bōkod na kaganayan. Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Yaken naybadiw a nangayan kapang-oyaw daw dyimo mo Āpo Dyos.”* ⁴ Kawayakan nyo aba a tabo naitolasaw do Masantwan a Tolas, ta naitolas sa tan myan

* 15:3 15:3 Sal. 69:9

pachinanawan ta. Ta maynamot do chirinaya no Dyos, myan pakahwahokan ta, kan makaibtor ta do lidyalityat ta saya tan myan hahawen ta do hanyit. ⁵ On, si Āpo Dyos pakayapwan ānos ta a magibtor so lidyat, as kan iya paw pakayapwan ahwahok ta do kayan ta madama a malidyatan. Iya pakono manoroh dyinyo so kapagtotōnos nyo do kawnot nyo so pagtolādanaya a pinarin ni Kristo Jesos. ⁶ Tan komwan, ki māsa kamo do kapangtokto tan akma danay asaw bosis nyo a mangidaydāyaw so Dyos a Āmang ni Āpo Jeso-Kristo.

No Maganay a Dāmag Dyirad Dya-Jodyo

⁷ As dawa, kakakteh a akmas nakarawataw ni Kristo dyinyo, komwan kamo pakono a maysinrarawat do katakatayisa dyinyo tan maidāyaw dana si Āpo Dyos. ⁸ Ta ibahey ko dyinyo nyaya: Nayparin si Kristo a tobotoboyen ni Āpo Dyos a para dyirad Jodyo saw tan maipaboya na a mapagtalkan si Āpo Dyos a mangtongpal so kari naw dyirad kapoonan da saw ⁹ kan tan magdaydāyaw saw Dya-Jodyo do Dyos a maynamot do kāsi naya dyira. Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,
 “Dawa, idaydāyaw konchimo dyirad Dya-Jodyo.

Ikanta konchiw kapagdaydāyaw ko do ngaran mo.”†

¹⁰ Myan paw naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
 “Inyo a Dya-Jodyo, ki machipagragsak kamo pakono dyirad tawotawo saya a pinidi no Dyos.”‡

¹¹ Myan paw naitolas a kāna,
 “Dayāwen nyo pakono si Āpo, inyo a tabo a Dya-Jodyo.
 On, magdaydāyaw kamo a tabo do Dyos.”§

¹² Binata pa ni Isayas,
 “Myan anchiw mangay a yapo do kapotōtan Jesse.*
 Iyanchiw maytēnek a mangitoray siras Dya-Jodyo,
 kan iya panchiw yanan namnāma da.”†

¹³ Sichangori, iya pakono Dyosaya a pakayapwan namnāma tayaw omapno dyinyo so soyot kan kaydamnayan no kapangtokto a maynamot do kapanganohed nyod Kristo. On, parinen na pakono dyinyo nyaya tan maypaypangay kapanghahaw nyowaya a maynamot do panakabalin Ispirito Santo.

Iyaw Naynamotan Pablo a Natored a Naytolas

† 15:9 15:9 Sal. 18:49 ‡ 15:10 15:10 Deot. 32:43 § 15:11 15:11 Sal. 117:1

* 15:12 15:12 Si Jesse, ki mismo a āmang ni Āri Dabid (1 Sam. 16:11-13). Si Āri Dabid, ki kapoonan ni Maria a ānang ni Āpo Jesos. As dawa, si Āpo Jesos chakey na batahen dya. † 15:12 15:12 Isa. 11:1, 10

¹⁴ Sichangori, an maynamot dyinyo a kakakteh ko di Kristo, sigorādo ako a maganay danaw dadakay nyo kan myan dyinyo rakoh a kapakaāwat a maynamot do oyod. On, chapatak ko na a maparin kamo na a mamagbaga so katakatayisa dyinyo. ¹⁵ Ki aran komwan, ki alit na matored akpad tolas kwaya dyinyo tan dyi nyo a kawayakan nanawowaya. Oyod a matored ako, ta si Apo Dyos a mismo nanoroh dyaken so parābor na a nayparin a asa a apostol, ¹⁶ tan pinayparin na yaken a tobotoboyen ni Kristo Jesus tan mangay ako a mangikasaba dyirad Dya-Jodyo so Maganay a Dāmag a yapo do Dyos. On, maytarabāko ako a akmay asa pādi a mangiparawat do Dyos siras Dya-Jodyo tan maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, ki mayparin sa a makadadaw kan masantwan a dāton.

¹⁷ As dawa, maynamot do kapachasa kwaya di Kristo Jesus, maparin ko a itangsit rebbeng kwaya a magsirbi a para do Dyos. ¹⁸ Matored akwaba a magpangas, malaksid do inpaparin naya ni Kristo dyaken a mapawnot siras Dya-Jodyo a manganohed do Dyos a maynamot do nakaosar na dyaken a naychirin kan namarin sira syay. ¹⁹ On, maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, ki inpaparin na sa dyaken āro saw a makaskasdāaw a pakaboyan kan milagro. No pagtongpalan na, ki nāw ko a ikaskasabaw Maganayaya a Dāmag a maynamot di Kristo a somniknan do Jerosalem, kan hinanyib ko a inaktaktas a nandad mateng saw a loglogar da do Iliriko.† ²⁰ Ta sīgod a inplāno ko a ikasaba ko Maganayaya a Dāmag do yanan daw no dyi pa nakadngey so maynamot di Kristo tan dyi kwa sokoten dāyaw da no nanmanma saya kan yaken a nangnanawo. ²¹ Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Matonngan danchin dyi pa saw a nakadngey so maynamot dya,

kan makaāwat sanchiw dyi pa saw a nakadngey.”§

No Plano Ni Pablo a Magsarongkar do Roma

(1 Kor. 16:1-4; 2 Kor. 8:16-9:5)

²² On, maynamot do kapaytarabāko kwaya, iyaw nyayaw naynamotanaya a masanyib nakabalabalay ko do kangay ko dyinyo. ²³ Ki changori, maynamot ta apabaw logar dya a dyi ko pa nagpasyaran a nangikasabaan, as kan maynamot ta papira dana katawen a am-āmang danaya chakey koynyo a sarongkaran, changori danaw hahawen ko a katohod na. ²⁴ On, inplanplāno ko somibah a magsarongkar dyinyo daw do kangay kwaya do Ispanya, as kan an makailiw ako nas

† **15:19** 15:19 Iliriko mana probinsya a Dalmatia, ki myan do ato no probinsya a Masedonya. Ara. 20:1-12 § **15:21** 15:21 Isa. 52:15

dēkey dyinyo, ki mapasidong akonchi dyinyo do kakwan kwaw do Ispanya. ²⁵ Ki manmak pa a mangay do Jerosalem a mangyangay so sidong dyirad tawotawo saw no Dyos daw. ²⁶ Ta siraw iglisya saw do Masedonya kan Akaya, ki siaadaw sa a nanoroh so sidong da a kwarta dyirad mapopobri saw a manganohed do Jerosalem. ²⁷ Iyaw nawri a kasidong da, ki yapo do bōkod da a pangtoktwan, as kan chinasoyot daw nanoroh. Ta no kaoyodan na, ki kosto nyaya pinariparin da, ta akmay nanakem daw otang daw a kapagyāman dyira. Ta maynamot do kapanganohed dan Jodyo saw do Jerosalem, nairāman sa a Dya-Jodyo do naispiritwanaya a bindisyon no Dyos. Dawa, iyaw warawara daw pamahemahes da. ²⁸ Anchan tayoka ko na iparawat dyiraw tabwaya a bidang no kwarta a or-or dan kakakteh saya a nawriw ibidang ko a asi no kapanganohed da, nawri dananchiw kayam ko a mangay do Ispanya. Do dawrinchiw kasibah ko na dyinyo do Roma. ²⁹ Chapatak ko a anchan mangay ako, ki mabindisyonan tanchi a yapo do somawasaway saya a bindisyon ni Kristo.

³⁰ Kakakteh, maynamot di Āpo Jeso-Kristo kan adaw a intoroh no Ispirito Santo dyinyo, akdakdawen ko a machipangdidiw kamo dyaken do kanāw nyo a mayday-dasal do Dyos so sidong na dyaken. ³¹ On, mangdakdaw kamo pakono do Dyos a maisalākan ako dyirad dyi saw a manganohed do Jodya.* Akdawen nyo pa a rawaten da pakono no tawotawo saw a manganohed do Jerosalem, iyaw kapagsīrbi kwaya dyira. ³² On, paydasal nyo pakono yaken tan an ipalōbos ni Āpo Dyos, masoyot akonchi do kawara ko dyinyo as kan tan mahwahok akonchi a maynamot do kapagsarongkar ko dyinyo. ³³ Myan pakono a tabo dyinyo Dyosaya a manoroh so kaydamnayan no kapangtokto. Amen.

16

No Pakatoneng Saya do Matatarek a Tawotawo

¹ Chasoyot ko a iyam-āmmo dyinyo kakteh taya a mabakes a si Pebe* a asa magsirsīrbi do iglisya do Senkrea. ² Rawaten nyo pakono a maganay, ta kapayngay nyo a manganohed di Āpo, kan nyayaw maitotop a dadakay no tawotawo ni Āpo Dyos. Sidongan nyo do tabo machita na, ta āro dana tawotawo sinidosidongan na, kan yaken paw asa.

* **15:31** 15:31 Do probinsya a Jodya, ki taywara a kinontra dan Jodyowaw si Pablo. Ara. 13:50; 14:19; 17:5, 13; 18:6, 12; 20:3; 21:27-32 * **16:1** 16:1 No batahen kadwan, si Pebe ngataw nangyangay so nyaya tolas ni Pablo a inparawat dyirad nanganohed saw do Roma.

³ Pakomostaan nyo pa sa Prisila kan Akila a rārayay ko a maytarabāko di Kristo Jesus. ⁴ An maynamot dyira, ingasangāsat daw byay da para dyaken. Yaken aba lang magyāman dyira, an dyi pa tabo iglisya saw no Dya-Jodyo. ⁵ Pakomostaan nyo pa saw tawotawo saw a makpekpeh do bahay da a magadal so chirin no Dyos.

Pakomostaan nyo si Epeneto a chadaw kwa sīt. Iyaw nanma a nangrawat si Kristo do probinsya a Asya. ⁶ Pakomostaan nyo pa si Maria a nangitoroh so tābo a kayit na a maytarabāko a para dyinyo. ⁷ Pakomostaan nyo pa si Adroniko kan Jonya a kapayngay ko a Jodyo, kan rārayay ko a nabahod do nakarahan. An maynamot dyira, ki magdindināmag sa a apostolis, as kan nanmanma sa kan yaken a nanganohed di Kristo.

⁸ Pakomostaan nyo pa si Ampliato a oyod kos chadaw a sīt do kapachirayarayay ko di Āpo. ⁹ Pakomostaan nyo pa si Orbano a rārayay namen a maytayarabāko a magsirbi di Kristo, kan si Estakis a chadaw kwa sīt. ¹⁰ Pakomostaan nyo pa si Apeles a napanpaneknekan dana a mapagtalkan a maynamot do kapanganohed na di Kristo. Pakomostaan nyo paw pamilya ni Aristobolo. ¹¹ Pakomostaan nyo pa si Herodyon a kapayngay kwa Jodyo kan siraw kapayngay ta saw a manganohed do pamilya ni Narsiso.

¹² Pakomostaan nyo pa sa Tripena kan Triposa, siraw mababakes a oyod a intoroh daw ayit da a magsirsirbi di Āpo. Masaw do sīt kwaw a si Persida a asa pa mabakes a magaget a magsirbi di Āpo. ¹³ Pakomostaan nyo pa si Ropo a asa magdindināmag a magsirsirbi di Āpo, as kan pakomostaan nyo pa si ānang na a nangibidang dyaken a asa anak na. ¹⁴ Pakomostaan nyo pa si Asinkrito, Plegonte, Hermes, Patrōbas, Hermas, kan tabo a kakakteh a rārayay da. ¹⁵ Pakomostaan nyo pa si Pilologo, Jolya, Nereo kan kakteh naw a mabakes. Masaw si Olimpás kan siraw rārayay da saw a tawotawo no Dyos.

¹⁶ Maysin papakomosta kamo so oyod a adaw no makakakteh. Asa pa, pakomostaan da paynyo no tabo saya manganohed di Kristo do dya.

No Kapanawdyan a Pamagbaga

¹⁷ Kakakteh, akdakdawen ko dyinyo a magannad kamo do mapaysisyay saw kan mangriribok saw so kapanganohed dan tawotawo, ta komontra sa do oyod a nanawo a rinawat nyo. Machita nyo a pachibawan saw komwan saya a tawo. ¹⁸ Ta siraw mamarin saya so komwan, ki magsirsirbi saba di Āpo ta a si Kristo, an dya mismo a inawan da.

Aysa! Paspasablogan da saw tawotawo saw a maydamnay a mapawnot tan maallilaw sa. ¹⁹ Chapatak ko na a nagdindināmag do tabo iyaw kayit nyo a manganohed, as kan nyaw paynamotan kwaya a masoyot a maynamot dyinyo. Ki aran komwan kamo a mayit, ki alit na chakey ko a maypasirib kamo a maynamot do maganayaya, kan abo pakono dyinyo kinasirib a maynamot do kapamarin so marahet. ²⁰ Ta sigorādo ko a si Āpo Dyos a pakayapwan kapya, ito danaw kapitapita nas Satanas. On, pangabāken nanchinyo no Dyos a ompadso so marahet.

Myan pakono dyinyo parābor ni Āpo ta a si Jesos.

²¹ Pakomostaan na paynyo ni Timoteo a rārayay ko do tarabāko. Magpakomosta pa sa dyinyo sa Lucio, Jason, kan Sosipatro a kapayngay kwa Jodyo.

²² Changori, aran yaken a si Tersyo a sikritaryo ni Pablo a somnidong a naytolas, ki pakomostaan koynyo do ngaran ni Āpo Jesos.

²³ Pakomostaan paynyo ni Gayo a iyaw mangpad-padagosaya dyaken, kan iya paw akin bahayaya so paychichipehan daya no manganohed. Pakomostaan na paynyo ni Erasto a trisoriro no gobyirno do dya a syodad, kan magpakomosta pa dyinyo si kakteh ta a si Kwartos.

[²⁴ Myan pakono dyinyo a tabo parābor ni Āpo ta a si Jeso-Kristo. Amen.]†

No Kapanawdyan a Dasal

²⁵ Madaydāyaw pakono si Āpo Dyos! Ta maynamot do panakabalin na, ki maparin na a payiten kapanganohed nyo tan maybibyay kamo sigon do Maganay a Dāmag a maynamot di Jeso-Kristo a iyaw inkasaba kwaya dyinyo. Ta aran naitayo nyaya a Maganay a Dāmag a yapo do nanma pa a araw, ki sichangori, inpakatoneng no Dyos dyaten. ²⁶ On, malawag a maboya taw nyaya do intolas da saw no propita saw do Masantwan a Tolas, ta inkeddeng no abos pandan a Dyos a maipakatoneng Maganayaya a Dāmag a maynamot di Kristo dyirad tabo a nasnasyon do lōbongaya tan manganohed sa tabo tawotawo dya.

²⁷ Sichangori, maynamot di Jeso-Kristo, madaydāyaw pakono a abos pandan si Āpo Dyos, ta iya lang myan so sirib a makapatak so tabo! Amen.

† **16:24** 16:24 Nyaya birsikolo, ki aba do kadwan a manyoskripto mana tolas.

No Manōma A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Korinto No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Iyaw nya Korinto do kachimpo ni Pablo, ki asa rakoh a syodad do probinsya a Akaya a asa a probinsya do pagtorayan Roma do kaychowa. Iyaw nyaya, ki sīgod a tana da no Griego saw a tawotawo a sinakop dan taga Roma. Myan paw rakoh a pagpondwan da kan āro saw magnignigosyo daw. Nyaw naynamotan na a siraw tawotawo saw a yapo do matatarek a tana, ki pirmi sa mawara daw, kan myan dyiraw yononot da didyosen da a matatarek.

Oyod a nagdindināmag syodadaya do kāron marahet a kaparin kan makabābaba saw a dadakay da. Mapapangas paw tawotawo daw, kan nawri lang chabalay daw bōkod daw a kinaragsak. Myan pa do dawriw āro a kakpekpehan da a pagdaydayāwan da so matatarek saw a didyosen da. Nyaw paynamotan no kāron pasken da a pangsilibrar da so didyosen da saw. No gagāngay a pinariparin da do paspasken dāya, ki michan sa so karni dan pinarti daw a binyay a indāton dad didyosen da.

Do nakapagbyahyaw ni Pablo a nangay a nangiwaras so Maganay a Dāmag do matatarek a tana, narapit naw nyaya syodad a Korinto. Nakaasa a katawen kan godwa do dya yanan (Ara. 18:1-18). Maynamot do innanawo naw do kayan naw do Korinto, āro saw nanganohed di Jeso-Kristo, naten dana siraw dyaw a Jodyo.

Do nakakarwaw ni Pablo dyira a nangay do Epeso, myan saw matatarek a nangay a nangnanawo dyira. No asa dyira, ki si Apolos, asa manganohed a yapo do Egipto. Iyaw nyaya a Apolos, ki asa masirib a tawo a mayit so kapanganohed. Midyo a nahay si Apolos do dawri a nangnanawo dyira a maynamot do chirin Āpo Dyos (Ara. 18:26-28; 1 Kor. 3:4, 16:12; Tito 3:13).

Do kayanaw ni Pablo do Epeso, myan saw tawo a yapo do Korinto a nangay dya (16:17-18), kan myan pinanaybi da a tolas dan nanganohed saw do Korinto. Do nakarawataw ni Pablo so nawri a tolas da, ki tinbay na sa, kan iya danaw nyayaw Manomaya Korinto a tolas na dyira.

An basāen taw tolas naya, maboya ta āro chinasken ni Pablo a maynamot dyira. Natonngan ni Pablo a pinachimadēkeyan daw toray na a asa apostol, kan pinayparin daw inawan da a akmay kasisitaan (4:8). Chakey da pagparangen a siraw kosto so sīrib mana kapakaawat. Binata dan kadwan dyira a siraw no oyod a pawnonoten no Ispirito Santo, ki si Pablo, ki engga (9:2). No kaoyodan na, ki akmay adekey paw kapakaawat da so naispiritwan a byay (11:22). Kayarig da paw tagibi a maysesep so gātas (3:2).

Do nyaya a tolas, ki nyaw gondāway ni Pablo a nanginanawo dyira so maynamot do kapagornos da an maychipeh sa a magdaydāyaw do Dyos. Pinaydabdab na sa a maynamot do kapaydidiman daw (1:10-13) kan maynamot do kasaraw daw an magkomonyon sa (11:18-34).

Innanawo na pa dyiraw maynamot do kapaybidyaw ni Āpo Jesus do lōbongaya. Sigon do inpaltiing no Ispirito di Pablo, intolas na paw maynamot do inawan ta a nahta an maitābon, ki anchan magōngar dana, syimpri, mahta paba kan polos dana dya madiman (15:42). Nyaw taywaras mapakaskasdāaw a maparin anchi dyirad manganohedaw di Āpo Jesus.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-9

No kapaydidiman da do kakpekpehan 1:10-4:21

No maynamot dyirad nakagatosaw 5:1-5:13

No kapangidarom so kakakteh a manganohed 6:1-6:11

No kapanganawo a maynamot do inawan tawo 6:12-6:20

No kapanahes a maynamot do Kapachikabahay 7:1-7:40

Siraw kanen a naidāton do didyosen 8:1-11:1

No kapagdalongdong do chinban 11:2-16

No komonyon 11:17-34

No sāgot saw a itoroh no Ispirito Santo 12:1-14:40

No kapagōngar 15:1-58

Iyaw sidong dyirad kakakteh do kapanganohed 16:1-4

Siraw plano ni Pablo 16:5-12

No kapanawdyan a kapangdaw kan pakatoneng 16:13-24

1 Korinto

Pakatoneng

¹ Yaken si Pablo a nakayapwan nyaya tolas, kan yapo pa di Sostenes a kaktehan ta do kapanganohed. An yaken, ki maynamot do pangeddeng ni Āpo Dyos, ki tinongdo na yaken a mayparin a asa a apostol ni Kristo Jesus. ² Itolas namen nyaya dyinyo a manganohed do Dyos a myan do

syodad a Korinto, inyo a tabo a pinayparin no Dyos a masantwan a tawotawo na a maynamot do kapachichasa nyo di Kristo Jesus kontodo dyirad tabo saw a tawotawo do aran dino a magdaydāyaw di Jeso-Kristo a Āpo ta a tabo.

³ Myan pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto a yapo di Āpo Dyos a Āmang ta kan yapo di Āpo Jeso-Kristo.

No Kapagyāman ni Pablo a Maynamot do Parabor no Dyos

⁴ Pirmi ako a magyamyāman do Dyos a maynamot do paraboraya a intoroh na dyinyo a maynamot do nakapachasa nyo na di Jeso-Kristo. On, ibhes kwabaw magyāman do Dyos a maynamot dyinyo. ⁵ Ta maynamot do kapachasa nyowaya di Jeso-Kristo, ki binindisyonan naynyo no Dyos so rakoh kan marahem a kapakaāwat a maynamot do oyod, as kan pinarakoh naw sīrib nyo a mangichirin so maynamot dya. ⁶ On, siraw nyaya bindisyon ni Āpo Dyos dyinyo, ki siraw mangpaneknek a minyamot dana dyinyo kapangasaba namenaw dyinyo do kachwaw a maynamot di Kristo ⁷ tan abo pagkorāngan nyo do naispiritwan saya a sāgot do kayan nyowaya a matodyo a mangnanaya so kawaraw anchi ni Āpo ta a si Jeso-Kristo. ⁸ On, nāw nanchi ni Āpo Dyos a mapayit so kapanganohed nyo tan abonchiw pakapilāwan nyo do dawri a araw a kangay anchi ni Jeso-Kristo a Āpo ta, ⁹ ta mapagtalkan si Āpo Dyos a nanawag dyinyo a nachichasa do Anak naya a si Āpo ta a si Jeso-Kristo.

Iyaw Dyaw a Kapagtōnos no Iglisya

¹⁰ Sichangori, kakakteh, maynamot do kalintegan a myan do ngaran ni Āpo Jeso-Kristo, machichāsi ako dyinyo a magtotōnos kamo a tabo. On, masisīta a abo pakono kapaydidiman dyinyo, basbāli a magkakaawātan kamo pakono a tabo tan sakangwan māsa kamo do kapangtokto kan panggep nyo. ¹¹ Inbilin ko nyaya dyinyo a maynamot ta nadāmag kwaw do kadwan saw do pamilya ni Kloe a ari kono kapaydidiman dyinyo a kakakteh. ¹² No batan kwaya sya, ki maynamot ta matatarek kamo kono do kapakaāwat, ta batahen kono no kadwan a, “Rarayay na yaken Pablo.” As batahen kono no kadwan dyinyo a, “Rarayay na yaken Apolos,” as siraw kadwan saw, “Rarayayaw yaken Pedro,” As siraw kadwanaw, batahen da kono a rārayay das Kristo. ¹³ Pakawanen kamo a kakakteh! Kāro pan napaychakarwan nyos Kristo? Yaken a si Pablo, ki nadiman akori do

kros a maynamot dyinyo, mana nabawtisan kamori tan nayparin kamo a nanawhen ko? Polos!

¹⁴ Magyāman ako di Āpo Dyos, ata, abaw binawtisan ko dyinyo, malaksid da Krispo kan Gayo.* ¹⁵ On, abaw matarek a binawtisan ko, ta angwan batahen kadwan dyinyo a nabawtisan kamo do ngaran ko. ¹⁶ Ay on sawen, binawtisan ko pa si Estepanas kan pamilya naw. Manakem ko pabaya an ara paw matarek a binawtisan ko. ¹⁷ Ta tinoboy aba yaken Āpo Jeso-Kristo tan mangay ako a mangbawtisar, an dya mangay a mangikasaba so Maganay a Dāmag. Asa pa, inosar kwabaw nainlobōngan a sīrib do kapaychirin kwaya tan dyi kwa payparinen a abos sinpaspangan nakadimanaya ni Kristo do kros.

No Sīrib no Tawo, ki Sīrib Aba do Pangrokodan no Dyos

¹⁸ Ta siraw tawo saw a īto danaw kangay dad abos pandan a dōsa a maynamot do kabon kapanganohed da do nakadimanaw ni Kristo do kros, ki tod da dyābat kan batahen da a sinsinan nawri a nanawo. Ki yaten a maisalsalākan, ki mailāsin ta a maynamot do nakadimanaw ni Kristo do kros, ki inpaboya ni Āpo Dyos panakabalin na a mangisalākan. ¹⁹ Akmas inpatolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna,

“Rārayawen konchiw sīrib da no mamasīrib,
 kan ibidang konchi a abos sinpaspangan
 no kapakaāwat dan nakaadal saya so āro.”†

²⁰ An komwan, aryoriw sīribi no sīrib da no mamasīrib saw kan siraw mangnanawowaw so linteg mana siraw maganay saw a magdidibati. Aba, ta inpaboya ni Āpo Dyos a abos sinpaspangan sīribaya do lōbongaya.

²¹ Ta sigon do kasīribaya no Dyos, maparin aba no tawo a tokoden si Āpo Dyos do bōkod na pangtoktwan, basbāli a pinanggep na a isalākan nanchiw tawotawo saw a manganohed do Maganayaya a Dāmag a iyaw ikaskasaba namenaya a batan kadwan a abos sinpaspangan. ²² Ta siraw Jodyo saya, ki chakey daw milagro a pamaneknek sakbay a anohdan da. As siraw Dya-Jodyo, ki kinasīrib chakey da. ²³ Ki an yamen, ikasaba namen nakadimanaw ni Kristo do kros, iyaw minsahyaya a pakachichadan dan Jodyo kan maibidang a abos sinpaspangan dyirad dyi saw a Jodyo. ²⁴ Ki yaten a tinawagan ni Āpo Dyos a nayparin a tawotawo na, aran Jodyo ta mana Dya-Jodyo, ki chapatak ta a si Kristo danaw pakaboyan so kabileg kan kasīrib ni Āpo

* **1:14** 1:14 Si Krispo, ki iyaw pangōlo dan manganohed saw do Korinto (Ara. 18:8). As si Gayo, ki pinadagos nas Pablo do kayan naw do Korinto (Roma 16:23).

† **1:19** 1:19 Isa. 29:14

Dyos. ²⁵ Ta no hahawen tawo a sinsinan do kapangtokto no Dyos, ki masirsirib paw nawri kan katotohosan a sirib no tawo. Masaw dyirad hahawen da saya akmay kakapsotan no Dyos, ki matodatodah aba polos a rawahen ayit no tawo.

²⁶ Nakmen nyo a kakakteh, an maypango kayayan nyo do nakatawagaw dyinyo no Dyos. Sigon do panirigan tawo, papere lang dyinyo masirib a yapo do sirib no tawo mana manakabalin mana malatak do salapen tawo. Oyod abawri? ²⁷ Ta siraw batak no tawotawo do lobongaya a abos sinpaspangan, ki siraw pinidi no Dyos a pangasnesnek siras mamasirib saw do lobongaya. As siraw batak no tawotawo a makapsot, ki siraw pinidi ni Apo Dyos tan asnesnekan na saw batak no lobong a mayit. ²⁸ Masaw, siraw inbidang no tawotawo a sinsinan mana maoy-oyaw mana abos sinpaspangan do lobongaya, ki pinidi sa ni Apo Dyos. On, pinidi no Dyos siraw nyaya sinsinan a tawo tan ipaboya na a abwa polos sirbin ibidang no tawo do lobongaya a masisita dyira. ²⁹ On, pinarin naw nyaya tan abaw maparin a pagpangas no tawo do salapen no Dyos. ³⁰ Ki aran komwan, inhap na yaten a pinachasa no Dyos di Jeso-Kristo. Pinayparin ni Apo Dyos a iyaw pakayapwan kasirib ta. Maynamot di Kristo, napalinteg ta na do salapen no Dyos, as kan nayparin ta a masantwan a tawotawo na. On, maynamot lang di Jesus, maisalakan ta na do abwayas pandan a dosa. ³¹ As dawa, parinen ta pakono a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kana, "No makey a magpangas, ayket, machita nawri pakono ipangas naw pinarinaw no Dyos ah."‡

2

No Nanawo ni Pablo a Maynamot di Kristo

¹ Kakakteh, do damo kwaw a nakangay dyinyo a nangikasaba so inpakatoneng no Dyos a maynamot di Kristo, ki inosar kwabaw mararahem saw a chirin mana sirib no tawotawo. ² Ta do kayan kwaw dyinyo, ki inranta kwaba polos a myan matarek a inanawo ko, an dyi lang a maynamot di Jeso-Kristo kan naten dana do nakadiman naw do kros.* ³ On, do nakangay kwaw dyinyo, ki akmay mapaw ako na, as kan myan kapamirpir ko do kamo ko, ta angwan dyi kwa matongpal bilinaw ni Apo dyaken. ⁴ Asa pa, do nakapanganawo kan kapangasaba kwaw dyinyo, ki inosar kwabaw makaawis saw a chirichirin a yapo do nainlobongan a sirib tan mapilit kamo a manganohed. Ay

engga, basbāli a nangnanawo ako a pachirayayan bileg kan panakabalin no Ispirito no Dyos. ⁵ Ta an komwan, iyaw kapanganohed nyo, ki machinareng aba do kasirib no tawo, an dya iyaw panakabalin no Dyos.

No Kasirib no Dyos

⁶ Ki aran komwan, ki alit na maychirin ako so nainsiriban dyirad natwan danaya do kapanganohed. Ki iyabaw kasiribaya no madamaya a chimpo mana iyaw siribaw no mangitoray saya sichangori do lōbongaya a mawsewsep dana so panakabalin. ⁷ No siribaya a inanawo ko, ki iyaw malimedaya a plāno ni Āpo Dyos a nangirāman dyaten do makaskasdāaw a glorya na. On, inkeddeng ni Āpo Dyos nyaya a plāno na do sakbay pa pinarswa naw lōbongaya a aran dyi na inpakatoneng dyirad nanma saw a tawotawo. ⁸ Aba dyirad magtotoray saya sichangoriw nakaawat so nyaya a kinasirib no Dyos. Ta an naawātan da sawen, inlansa daba do kros si Kristo a Āpo a katotohosan. ⁹ On, maawātan daba polos a akmas naitolasaw do Masantawan a Tolas a kāna,

“Iyaw dyi pa naboya kan nadngey no tawo,

as kan iyaw dyi daw a hahawen a maparin,

ki nawriw insagāna no Dyos dyirad madawaw dya.”[†]

¹⁰ Ki aran komwan plāno no Dyos, ki alit na a inpakatoneng na dyaten nya palimed na a maynamot do panakabalin no Ispirito Santo. Ta no Ispiritwaya no Dyos, ki matokod na tabo aran siraw mararahem saw a plāno no Dyos.

¹¹ Ta aran yaten a tawo, ki abaw makapatak so myan do aktokto no katakatayisa, an dya iyaw bōkod ta lang a pangtoktwan. Komwan si Āpo Dyos, ta moyboh a iyaw Ispirito naw makapatak so pinangtoktwan na. ¹² Ki yaten a manganohed, no Ispirito a rinawat ta, ki yapo aba do lōbongaya, an dya yapo do Dyos tan maawātan ta tabo parābor na saya dyaten.

¹³ As dawa, do kapangananawo namenaw so maynamot di Āpo Dyos, ki inosar namen abaw siribaw a yapo do tawotawo. Ta no inosar namen, ki siraw naispiritwan a minsāhi a innanawo no mismwaya a Ispirito no Dyos.[‡] ¹⁴ Ki siraw tawo a kabwan Ispirito no Dyos, rawaten dabaw rigālo saya no Ispirito no Dyos, ta inbidang daw nyaya a abos sinpaspangan dyira. Maawātan dabaw kapateg daw, ta iya lang Ispirito no Dyos myan so panakabalin a

[†] **2:9** 2:9 Isa. 64:4 [‡] **2:13** 2:13 Mana “As dawa, do kapangananawo namen, inosar namen abaw chirin a yapo do sirib no tawo, basbāli a siraw chirin a innanawo dyamen Ispirito no Dyos. Ilawlawag namen maynamot do Dyos dyirad tawotawo saw a yanan Ispirito no Dyos.”

mangipaāwat so nyaya. ¹⁵ Ki iyaw tawowaw a myan so Ispirito no Dyos, maparin naw mangeddeng so kapateg no tabo an maganay sa mana engga. Ki iyaw tawo a abo dyaw no Ispirito no Dyos, ki maparin nabaw mangokom so tawowaw a yanan Ispirito no Dyos, ta abaw kapakaāwat na a maynamot do dawri. ¹⁶ Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,
 “Sino makapatak so aktokto no Dyos?
 Sino makaparin a omnanawo sya?”[§]
 Ki aran komwan, yaten a manganohed, ki myan dana dyaten aktokto ni Kristo.

3

Siraw Mawnged Paw do Kapanganohed Da

¹ No kaoyodan na kakakteh, ki do kayan ko paw dyinyo do nakarahan, naychirin akwaba dyinyo so akmas nakapaychirin kwaw dyirad tawo saw a nakneb dana do Ispirito no Dyos. No nakapaychirin ko dyinyo, ki akmas gagāngayaw a kapaychirin ko dyirad tawotawo saw do lōbongaya a adekey pa do kapanganohed. ² Mayarig kamo do tagibi, ta gātas paw inpasepsep ko dyinyo a maynamot do dyi nyo a kaawātan so mararahem pa saw a nanawo. As sichangori, ki ari kamo payad nakasagāna koman so matwa. ³ Ibahey ko nyaya dyinyo a maynamot ta manda sichangori, ki nainlobōngan payaw kapangtokto nyo kan dadakay nyo. Oyod nyaya, ta no pakaboyan a tawotawo na paynyo no lōbongaya, ki siraw dadakay nyo saya a kapaysin-aapal kan kapaydidiman. An komwan kamo, ki nawriw pakaboyan a maybibyay kamo pa a magtongpal do dadakayaya no lōbong. Oyod abawri? ⁴ Ta an myan makabata dyinyo a kāna, “Oy, an yaken, ki rārayay na yaken Pablo,” as myan kadwan a makabata sya a kāna, “Rarayay na yaken Apolos,” mangipaboya abawriw a nainlobōngan paw dadakay nyo?

⁵ Iktokto nyo nyaya: Sino a oyod si Apolos, kan sino ako a si Pablo? Mayengay kami abawri a tobotoboyen lang no Dyos a inosar no Dyos tan nawriw naynamotan nakapanganohed nyowaya? On, ta kāda asa dyamen, ki parinen namen intalek saya no Dyos dyamen a tarabāko. ⁶ Iyārig koynyo do asa a bengkag. Yaken naymoha so chirin no Dyos dyinyo, as si Apolos nangsibog, ki si Āpo Dyos danaw nangparakoh sya. ⁷ Masisita abaw maymohaw mana iyaw mangsibsibogaw sya. No masisita, ki si Āpo Dyos, ta iyaw maparakoh sya. ⁸ Abaw naytarkan da no naymohaya kan

nangsibogaya, ata pariho sa do salapen no Dyos, ki magongonaan sanchi sigon do pinarin katakatayisa dyira. ⁹ Ta an yamen, ki makakayban kami a maytayarabāko a magsirbi do Dyos. As an inyo, ki maiyarig kamo a pinakabengkag no Dyos.

No Pangarig a Maynamot do Kapatnek so Bahay

Maiyarig kamo pa do asa bahay a patneken no Dyos. ¹⁰ Maynamot do nakaosar kwaya so sāgot no Dyos dyaken, naytarabāko ako a akmay asa sanay a mapatnek so bahay. Inplatar ko kosto a pondasyon, kan matatarek sanchiw tawotawo a omtongtong sya. Ki aran komwan, machita a siaannad kāda tawo, kan machita a kosto kapaytarabāko na, ¹¹ ta abaw matarek a osaren tawo a pondasyon, an dya iya lang inosaraw ni Āpo Dyos a si Jeso-Kristo. ¹² Tongtongen ko pangārig kwaya a maynamot do kapamatnek so bahay. Myan saw mangosar so balitok, pirak, mana mapapateg saw a bato do kapamatnek daya do hapotaya no pondasyonaya. Ki siraw kadwan saya, ki kayo, bochid, mana garamiw osaren da. ¹³ Ki do arawaw anchi a kapangokom ni Āpo Dyos so tabo no tawotawo, ki maiparang anchiw natarabakwan katakatayisa. Ta iyanchiw apoyaw do dawri a chimpō, ki nawrinchiw pangtenneb so klasi no tarabāko a pinarin katakatayisa. ¹⁴ An malasātan naw apoyaw no nawri a napatnek do hapotaw no pondasyon, magongonaan anchiw nawri a tawo. ¹⁵ Ki an masosohan tarabākwaw no asa tawo, ayket, mabo nanchiw gon-gona na. Ki aran komwan, ki maisalākan anchi a akmas asaw a tawo a nakalāsāt do nakanamayaw a bahay na, ta apabaw pakaboyan so tinarabakwan naw.

¹⁶ Sichangori, chapatak nyo abawri a inyo a tabo a manganohed, ki mayarig kamo do timplo a yanan no Dyos, as kan omyan danaw Ispirito no Dyos dyinyo? ¹⁷ As dawa, rārayawen anchi no Dyos aran sino a mangrārayaw so timplo na. Ta no timplo no Dyos, ki naibidang dana masantwan a yanan, as kan inyo, ki maibidang kamo na a timplo na.

Abos Sinpaspangan do Dyos Sirib no Tawo

¹⁸ Allilawen nyo abaw inawan nyo ah. An myan makabata masirib a maynamot do kinasiribaya no lōbong, maganaganay pa adayo an tadyichokodan nawri a tawo iyaw siribaya tan rawaten naw oyod a sirib a yapo do hanyit. ¹⁹ Ta do salapen no Dyos, tabo a ibidang no lōbongaya a kinasirib na, ki abos sinpaspangan dya. Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, "Osaren no Dyos

sidap daw no maysinsīsiribaw a mismo da pakaridosan.”*
 20 Asa pa, “Chapatak ni Āpo a abo sirsīrbi no kapangtokto da no mamasīrib saya do lōbongaya.”† 21 As dawa, abo pakono tawo a mangipangas so kaparin no tawo. Ta no kaoyodan na, ki intoroh ni Āpo Dyos dyinyo tabo pinarswa na. 22 On, dyira nyo tabo. Ta aran si Apolos kan si Pedro, mana yaken, ki tinoboy ni Āpo Dyos yamen a magsīrbi dyinyo. Masaw do lōbongaya, byay, kan kadiman, siraw myan sichangori mana aran āngo a maparin do masakbayan, ki dyira nyo sa tabo. 23 As dyira naynyo ni Kristo, as si Kristo, ki dyira no Dyos.

4

No Kapagsīrbi Dan Apostolis

1 As dawa, kakakteh, komwan pakono myan do aktokto nyo. Machita a ibidang nyo a yamen, ki pachirawatan ni Kristo, ta yamen nakedngan a mangnanawo so oyodaya a dyi na inpakatoneng no Dyos do nakarahan. 2 Ki chapatak nyo na a machita mapagtalkan asa a pachirawatan an italek ni āmo naw pagrebbengan na. 3 Ki an yaken, ki abaw bibyang ko an osisaen nyo yaken. On, ta abaw bibyang ko do aran sino a makey a mangosisa dyaken. Ta aran mismo kwa inawan, ki mabata kwaba maganay ako mana dya kwa maganay. 4 Yaken, ki manamonamo aktokto ko. Ki aran komwan, ki nawri abaw mangipaneknek a abo gatos ko, ta si Āpo Dyos lang mangikeddeng so nawri, ta iya lang myan so rebbeng a mangokom dyaken.

5 As dawa, mangokom kamo aba sakbay no arawaw a naikeddeng, ta si Āpo anchiw mangokom anchan mawara. Panayahen ta a iyaw mapantad siras naitayo saya a myan do aktokto kan tabo panggep do pōso da no tawotawo. As do dawrinchi, ki marawat anchi no katakatayisaw itorohaw ni Āpo Dyos a gon-gona na sigon do pinarin naw.

6 Changori a kakakteh, inosar ko a pananahan ko kayayan namenaya kan kakteh si Apolos tan machinanawo kamo do tabo chakey a batahen naitolasaw kaychowa do Mas-antwanaya a Tolas. Tan komwan, ki abaw mangipangas so kadwan, as oyawen naw kadwan. 7 Ta sino kono napayparin dyinyo a myan so nachitarkan do kadwan? Si Āpo Dyos abawriw nanoroh so tabo a myan dyinyo? An komwan, āngo ta mapapangas kamo a akma inyo nakayapwan no nawri sa kasīrib nyo? Ay samna!

Abaw Sīrbi no Pangas

* 3:19 3:19 Job 5:13 † 3:20 3:20 Sal. 94:11

⁸ Taywara kamo naya! Iktokto nyowaya a myan dana dyinyo tabo machita nyo kan nakneb kamo na do panakabalin no Ispirito. On, akmau nayparin kamo na a magāri do pagtorayan no Dyos, ki an yamen, ki engga pa. Maganay āno an oyod a magāri kamo na tan aran yamen, ki mairāman kami a machipagtoray dyinyo? ⁹ Ki enggaya, ta sigon do kaboya ko sya, ki yamen a apostolis, ki pinayparin yamen ni Āpo Dyos a kabobodisan a akma siras tawotawo saw a naikeddeng a madiman do salapen āro a tawo. On, nayparin kami a akmau pakaboyan no tawotawo kan siraw aanghilis saw. ¹⁰ Maynamot di Kristo, naibidang kami a masalanga. As inyo, ki no myan do aktokto nyo, ki akma kamo masirib dana do kapanganohed nyo di Kristo. An yamen, ki naibidang kami a abos panakabalin. Ki an inyo, ki engga, ta mayit kamo kono. Maoy-oyaw kami, ki maidaydāyaw kamo kono. Ay samna! ¹¹ Manda sichangori, ki mapteng kan mawaw kami. Rotrot laylay namen, kan makabkabil kami, as kan abaw bahay namen.* ¹² Igaget namen maytarabāko tan myan chabyay namen. An myan mangabay dyamen, ki mangdaw kami so bindisyon no Dyos dyira. Masaw an palidyaten da yamen, ki anōsan namen. ¹³ An parahrahten da yamen, ki machikapya kami. Ki aran komwan kami, ki alit na naibidang kami a paypohan dan tawotawo. On, manda sichangori, ki naibidang kami a akmau lapos a tod kami a machipanglalang do tanaya.

Si Pablo, ki Pinakaāmang Da do Kapanganohed Da

¹⁴ Kakakteh, iyaw nya tolas ko, ki intolas kwaba tan asnesnekan koynyo, an dya maynamot ta chakey koynyo a bagbagaan a chadaw kwa anak ko. ¹⁵ Ta aran mabidang pabaw kāro da no mangay saw a mangaywan so kapanganohed nyo di Kristo, ki alit na pa a asaw āmang nyo. Ta no kapaybibyay nyowaya a machasa di Kristo Jesus, ki nayparin ako a āmang nyo do nakaiyangay kwayas Maganayaya a Dāmag dyinyo. ¹⁶ As dawa, machichāsi ako dyinyo a machitaha kamo pakono dyaken. ¹⁷ Nyaw paynamotan naya a toboyen ko dyinyo daw si Timoteo a mapagtalkan kan oyod ko so chadaw a anak ko di Āpo. Ipanakem nanchi dyinyo kabibyay a onotan ko do kapanganohed kwaya di Kristo Jesus. Siraw nya sayaw inanawo ko do tabo iglisya do aran dino.

¹⁸ Chapatak ko na a mayolong dana saw kadwan dyinyo daw, ta akmau batahen nyo a dyi ko naynyo a sarongkaran. ¹⁹ Bāli, ta an ipalōbos ni Āpo, mahay aba a yaken dananchi

* 4:11 4:11 Ara. 16:23; 2 Kor. 6:5; 11:23-33

a mismo mangay daw. Yaken danaw machisalap dyirad singaganay saw daw, ta chiban ko an āngo maparin da a dya mandad kapaychirin lang. ²⁰ Ta do pagtorayan no Dyos, ki kapaychirin aba lang masisita, an dya panakabalin a mangpaneknek a oyod a myan Dyos dyaten. ²¹ As dawa, āngo chakakey nyo? Mangay akori a magbaot dyinyo, mana mangay ako a napno so adaw kan kapakombaba a mangahwahok dyinyo?

5

Siraw Maygaygatos do Iglisya

¹ Changori, myanaw naipadāmag dyaken a kaoknod konon asa mahakay baket ni āmang na a iyaw magsy-omanaw sya. Iyaw nawri, ki asa kita no marahet a makabābaba, ta aran siraw dyi saw a mammo do Dyos, ki aba dyiraw madongso a komwan so dadakay. ² Imbes a magmamayo kamo pakono a maynamot do nyaya a napa-arin, as kan pasyayen nyo namariparinaya so komwan do kakpekpehan nyo, ki enggaya, basbalyaya a maykoykospag kamo. ³ Ta aran abo ako dyinyo daw do inawan ko, ki akmay myan ako dyinyo, ta kanāyon a myan kamo do aktokto kan kapaydasal ko. Asa pa, maynamot ta pinidi na yaken ni Āpo Jesus a pinakainawan na, ki inokom ko na do salapen Āpo Dyos nawri a tawo a mamarin so makasnesnek. ⁴ As dawa, anchan maychichipeh kamo, as myan dananchiw panakabalin ni Āpo Jesus dyinyo, ki ibidang nyo pa a myan ako dyinyo. ⁵ On, anchan maychichipeh kamo, ki nya pakono parinen nyo: Iparawat nyo nawri a tawo di Satanas tan lidyalydyaten naw inawan nawri a tawo.* Ta an komwan, āngonchan magbabāwi, ki maisalākan anchiw ispirito na anchan marapit arawaw a kapaybidi ni Āpo.

⁶ Ay samna! Maganay abaw kapagpangas nyowaya. Chapatak nyo abawri iyaw panyinyirinaw a kāna, “Dekey lang a yapo, ki pabsogen naw rakoh a natimpla a arina”? ⁷ As dawa, machita a pakarohen nyo naw adanaw a kaparin nyo a gatos a mayarig do yapo[†] tan komplito danaw kadalos nyo do salapen no Dyos. Tan komwan, ki akma kamo nas natimplaw a arina a abos yapo a akmas tināpayaw a inosar no Jodyo saw do kaychowa do pistaen daw a Nakahabas no

* 5:5 5:5 No chakey na batahen, “Iparawat nyo nawri a tawo di Satanas,” ki “iyaw kapakaro sya do kakpekpehan.” Ara. 5:1-10; 1 Tim. 1:19-20 † 5:7 5:7 Iyaw dadakay no Jodyo do Pista no Nakahabasaw no Anghil, ki machita a pakarohen da tabo yapo a myan do bahay da sakbay no kapangdiman da so karniro daw a akmas bilinaw ni Āpo Dyos do Eksodo 12. No yapwaya, ki maiyarig do gatos.

Anghil no Dyos. Ta madalos kamo na do salapen no Dyos a maynamot do nakaidātonaw ni Kristo so byay na do kros a mayarig do naidātonaw a karniro a para dyaten a tabo. ⁸ Dawa, do kapachipista ta do dyaya a pista, pakarohen ta pakono tabo marahet a kapangtokto kan kaparin do kabibyay ta a akmas kapakaro dan Jodyo so yapo do bahay da. As nawriw maganay a kaparin taw kasingpet kan oyod a akmas tināpayaw a abos yapo.

⁹ Intolas ko na dyinyo do nakarahan‡ a machisagel kamo aba dyirad maychakatekateh saya machoknod a tawotawo.

¹⁰ Ki sirabaw maychakatekatehaw a machoknod, mayāgom, manakanakaw, kan siraw magdāyawaw do didyosen do lōbongayaw chakey kwaya batahen, ta madichanan nyo sabaw nyaya, an dyi kamo a komaro a golpi do lōbongaya.

¹¹ No chakey kwa batahen do tolas kwaya, ki iyaw dyi nyo a kapachirāman dyirad makabataw a nanganohed sa, ki parinen daw kapaychakatekateh a machoknod, kapayāgom, kapagdāyaw do didyosen, kaparaherahet, kapaybobok, mana kapanakanakaw. Kayrayay nyo saba, polos a aran kapachihanghang lang dyirad komwan saya tawo.

¹²⁻¹³ Abaw karbengan ko a mangokom siras dyi pa saya a manganohed di Kristo. Si Āpo Dyos anchiw mangokom sira. Ki an yaten, taywaran dya myan kalintegan ta a mangokom siras rārayay ta saya do iglisya? Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Paksyaten nyo saw marahet saw so dadakay a tawo do gropo nyo.”§

6

No Kapangidarom so Kakteh Nyo a Manganohed

¹ An myan paynamotan asa kakteh a mangidarom so kapayngay na a manganohed, masnek paro aba a mangidarom do pangokoman daw no dyi pa saw a manganohed? Do salapen dabawri no tawotawo no Dyos pangidaroman na sya? ² Chapatak nyo abawri a siranchiw tawotawo saw

no Dyos mangokom so tabo tawotawo do lōbongaya?* As dawa, an inyonchiw mangokom so lōbongaya, āngo ta dyi nyo a marawa a paysonongen dēkey saya lang a riribok?

³ Chapatak nyo abawri a yaten anchiw mangokom siras anghilis? Ki an komwan anchiw kabaelan ta, masyrto a marawa ta saw dedekey saya lang a bānag do kabibyay

‡ 5:9 5:9 Nabo dana dyaten sichangori iyaw oyodaw a dāmo a tolas ni Pablo dyirad Korinto. § 5:12-13 5:12-13 Deot. 13:5; 17:7; 19:19; 22:21, 24; 24:7

* 6:2 6:2 Siraw tawotawo ni Āpo Dyos, ki myan dananchiw panakabalin da a mangokom so lōbongaya anchan panawdyan araw. Dan. 7:22; Mt. 19:28; Lk. 22:28-30

taya sichangori. ⁴ As dawa, an myan komwan dyinyo a kāsō, āngo ta iyangay nyo dyirad tawotawo saya a dya manganohed a dya pagtalkan no iglisya? ⁵ Ay samna! Oltimwaya makasnesnek! Apabawri a polos masirib dyinyo a makapaysonong so paydidimanan makakakteh do kapanganohed? ⁶ Ki inyowaya idarom nyo kakteh nyo tan siraw dyi saya a manganohed mangokom sya. Pakawanem!

⁷ Rakoh riro nyo do kapangidardarom nyowaya so katakatayisa dyinyo, kan akma kamo nayaw naābak do marahet. Maganaganay āno an ibtoran nyo tawo saw a mamarin so marahet dyinyo? Bāli dana an kositen daynyo, basta dyi nyo sa idarom. ⁸ Imbes pakono a parinen nyo maganay do katakatayisa dyinyo a manganohed, ki enggaya, basbalyaya a inyo a mismo mamarin so marahet kan mangkōsit a aran mismo a kapayngay nyo do kapanganohed. Ay samna! ⁹ Chapatak nyo abawri a siraw maygaygatos saw a tawotawo, ki polos a dyi sa makasdep do pagtorayan ni Āpo Dyos? Paallilaw kamo aba dyirad tawotawo saya a maychakatekateh a machoknod, mana magdāyaw saya do didyosen, machikamalāla saya, mana siraw bakla saya kan tomboy kan siraw maychakatekateh saya dyirad kapaypayngay da, ¹⁰ siraw manakanakaw, mayāgom, maybobok, mana siraw maparaherahet, mana siraw mangag-agaw saw, ki syrto a abanchi dyira dyayaw machirāman do pagtorayan no Dyos. ¹¹ Chapatak nyo na a do nakarahan, ki komwan kadwan dyinyo. Ki sichangori, nadalosan kamo na do manglaposaya a gatos nyo, as kan napasanto kamo na do salapen no Dyos. On, napalinteg kamo na do salapen no Dyos a maynamot do kapachichasa nyo di Āpo Jeso-Kristo kan maynamot do panakabalin no Ispirito no Dyos a myan dyaten.

Masisita a Dayāwen Nyo si Āpo Dyos do Tabo Inawan Nyo

¹² Sichangori, myan saw kadwan dyinyo a makabata so nya a kāna, “Libri ako a mamarin so tabo chakey ko a parinen.”† Oyod nawri, ki tabo aba chakey nyo, ki kaganayan nyo. Ta an yaken, aran mabaywan akwaba do asa a kaparin, ki alit na parinen kwaba an adīpenen na yaken nawri a kaparin.

¹³ Myan paw kadwan dyinyo a makabata sya a kāna, “Iyaw kanen, ki para do inawan, as komwan inawan para do kanen.” Oyod nawri, ki mayengay sanchi a rārayawen no Dyos. Ta iyaw inawan, ki nawri abaw kaosaran naw kapaychakatekateh a machoknod, an dya iyaw chakeyaw

† 6:12 6:12 1 Kor. 10:23

no Dyos. On, intoroh ni Āpo inawan ta tan magsīrbi ta dya, as kan si Āpo danaw mangaywan sya. ¹⁴ Asa pa, pagōngaren na panchi no Dyos inawan taya a maynamot do panakabalin na a akmas nakapagōngar na si Kristo.

¹⁵ Chapatak nyo abawri a yaten a manganohed di Kristo, ki naibidang ta na partis no inawan ni Kristo? An komwan, maparin tawri a pasyayen asa parti no inawan ni Kristo, as kaikāmang ta sya do inawan dan maglakwaw so asi da? Ay samna! Mapalobōsan aba polos nawri! ¹⁶ Asa pa, chapatak nyo abawri a aran sino a machoknod do mabakes a maglako so inawan na, ki mayparin dana sa asa do inawan? Ta malawag a naitolas dana do Masantwan a Tolas a kāna, “As sira dadwa, ki mayparin sa a asa inawan.”‡ ¹⁷ Ki aran sino a mangikāmang so inawan na di Āpo Jesus, ki machasa dananchi a naispiritwan.

¹⁸ Dawa, pachibawan nyo kapaychakatekateh a machoknod. Ta iyaw nya gatos a kapangmamabaw so asi, ki maikontra do mismo a katatawo nyo, kan akmaba so kadwan saya a gatos a mangrārayaw lang so inawan. ¹⁹ Chapatak nyo abawri a iyaw inawan nyo, ki yanan no Ispirito Santo a iyaw myanaya a intoroh no Dyos dyinyo? Dyira nyo abaw inawan nyo, ta dyira no Dyos. ²⁰ Ta ultimo a mangīna iyaw pinangbāyad na dyaten tan mayparin ta a tawotawo na, dawa, osaren ta pakono inawan ta a pangidāyaw so Dyos ah.

7

No Kapanahes a Maynamot do Kapachikabahay

¹ Changori, atbayen ko iyahes nyo saya do tolas nyowaya dyaken. Inyahes nyo a maganaganay āno, an dyi sa mayoknod mahakay kan mabakes?

² Ki anchi kamo ah. Tan madichanan nyo kakompormyayan pangmamabawan nyos asi, maganaganay an kāda mahakay, ki myan bōkod na a baket. Masaw do mabakes, ki myan bōkod na a lakay. ³ Asa pa, itoroh pakono no mahakay rebbengen na di baket na. Komwan iyaw mabakesaw di lakay na tan mapnek dana sa a dadwa. ⁴ Iya pabaw mabakesaw matoray do bōkod na inawan, an dyi pa iyaw lakay naw. Masaw do mahakayaw; myan karbengan no mabakesaw do lakay naw. ⁵ Dawa, inyo a myan dana so kabahay, maybayobayo kamwaba an maypasngen asa dyinyo, malaksid an myan tōlag nyo a penpenen nyo pas dēkey tan myan chimpō nyo a maydasal. Katayoka

‡ **6:16** 6:16 Mana “As sira dadwa, ki mayparin dana sa a bayo a pamilya.” Gen. 2:24; Mt. 19:5; Mk. 10:8; Epe. 5:31

na, mayasngen kamo na, ta āngonchan mapatawos ānos nyowaw, as masday kamo do solisog ni Satanas.

⁶ Ibahey ko nyaya dyinyo tan maawātan nyo a baywan ko abaynyo a mangabahay. Masaw a abaw bilin ko dyinyo a basta mangabahay kamo. ⁷ Ta no kaoyodan na, ki chakakey ko iyaw akmas sāgotaya a myan dyaken a mayparin a tabo tawotawo a dya mangabahay. Ki aran komwan, ki nawri abaw masisita a chakey ko, ta anohdan ko a myan sāgot no Dyos do katakatayisa. On, oyod a matatarek iyaw naisāgot do kāda tawo.

⁸ Sichangori, iyaw nyaw ibahey ko dyinyo a abo pas kabahay kan inyo a bālo: Maganaganay an tongtongen nyo dya mangabahay a akma dyaken. ⁹ Ki an dyi nyo a mapagpet inawan nyo, maganaganay an mangabahay kamo tan dyi kamo a omapoy do kapagarapaap.

¹⁰ As inyo a nakakabahay dana, ki myan bilin ko, kan yapo aba dyaken nyaya, an dya yapo do Āpo. No bilin ni Āpo, ki komwan a dyi pakono a pasyayen mabakes kabahay na.* ¹¹ Ki an kaspangarīgan machisyay, machita a dyi dana machikabahay do matarek. Maganaganay a adayo an mirwa dana machikapyo do kabahay naw. Komwan bilin ni Āpo dyirad mahakayaw a dyi na pakono a pasyayen baket naw.

¹² Sichangori, myan ibahey ko dyinyo a nangabahay dana do kasakbay paw no kapanganohed nyo. Yaken nakayapwan nya; si Āpo aba, ta abaw inbahey na a maynamot do nyaya. An dyi pa manganohed kabahay no asa manganohed a mahakay, nawri abaw paynamotan na mapasyay so baket naw, naten dana an makey a nāw na machirapa dya. ¹³ Masaw mabakes. An myan lakay na a dyi pa manganohed, naten an chakey na a nāw na machirapa dya, nawri abaw pambar no mabakes a mapasyay so lakay naw iyaw kabwaw no kapanganohed na. ¹⁴ Ta iyaw mahakayaw a dyi pa manganohed a nachikabahay dana do manganohedaw a mabakes, ki nairāman dana do bindisyon ni Āpo Dyos a maynamot dya. Komwan an dyi pa manganohed mabakesaw a nachikabahay do mahakayaw a manganohed, nairāman dana do bindisyon ni Āpo Dyos a maynamot do lakay naw. Ta an dya komwan, ki āngonchan dyi sa maibidang anak daw do bindisyonaya no Dyos. Ki no kaoyodan na, ki mairāman sa do bindisyon no Dyos a maynamot do kapanganohed no inyapwan da. ¹⁵ Ki aran komwan, an iyaw dyaw a manganohed a kabahay mapasyay so kabahay naw a manganohed, nonolay nyo

* **7:10** 7:10 Mt. 5:31-32; 19:3-9; Mk. 10:2-12; Lk. 16:18

a parinen naw komwan. Tan komwan, mawayawayaan danaw manganohedaw do sīgodaw a kari na. On, ata tinawagan na yaten no Dyos a maybibyay ta a sikakapya. ¹⁶ Ta imo a manganohed a mabakes, chapatak mwaba an aranchi a imo pakayapwan kaisalakānan lakay mwaw. Masaw dyimo a mahakay a manganohed, ta āngonchan imo pakayapwan kaisalakānan baket mwaw.

No Kapaybibyay Nyo a Akmas Chakeyaw no Dyos

¹⁷ Sichangori, no chakey na batahen chirin kwaya, ki tongtongen pakono no katakatayisaw maybibyay sigon do kayayan naw a intoroh no Dyos dya do nakatawag naw sya a manganohed. On, nyayaw paglintegan ko a inanawo ko dyirad tabo tawotawo saw a manganohed do tabo loglogar saw a nangayan ko. ¹⁸ Kaspangarigan, an nakogit asa mahakay do nakatawagaw sya no Dyos, machita paba a pakarohen naw pakaboyanaw so nakakogit naw. Ki an dya nakogit do nakatawagaw sya no Dyos, nāw narana pakono a dyi dana magkogit. ¹⁹ Ta abaw sinpangan na, an makogit kamo mana engga. No masisīta, ki iyaw kapagtongpal so bilbilin no Dyos. ²⁰ Dawa, kāda asa pakono dyinyo, ki nāw na pakono do kayayan na sigon do intorohaw ni Āpo Dyos dya do nakatawag naw sya.

²¹ Kaspangarigan, an asa ka a adīpen do nakatawagaw dyimo ni Āpo Dyos tan manganohed ka, bāli, mariribokan kaba a maynamot do dawri. Ki an myan gondāway mo a mayparin a mawayawayaan, pahabasen mo pabaw nawri a gondāway mo. ²² Ta inyo a adīpen a tinawagan ni Āpo a manganohed dya, ki naknakmen nyo a winayawayaan naynyo ni Āpo do panakabalin no gatos. As inyo a siwayawaya do nakatawagaw ni Āpo dyinyo tan manganohed kamo, ki naknakmen nyo a tinawagan naynyo ni Āpo tan magsīrbi kamo dya. ²³ Oltimo a mangīna iyaw pinangbāyad na a maynamot dyinyo tan mayparin kamo a tawotawo na. As dawa, paitorayan nyo abad matarek inawan nyo. ²⁴ Kakakteh, pirwahren ko a ibahey dyinyo: No kāda asa pakono dyinyo do aran āngo a kayayan nyo do nakatawagaw ni Āpo dyinyo a manganohed dya, ki nāw nyo pakono do dawri a kapanganohed do Dyos.

No Kapanahes a Maynamot Dyirad Abos Kabahay kan Siraw Babbālo

²⁵ Changori, no kapanahes nyo a maynamot dyirad abos kabahay, abaw naibilin dyaken a yapo do Dyos a maynamot do dyaya. Ki maynamot do kāsī ni Āpo Dyos, ki nayparin

ako a asa a matalek a tobotoboyen ni Āpo, kan ibahey ko pangtoktwan ko a maynamot do dyaya.

²⁶ Maynamot do kayayan taya sichangori a malidyat, no myan do aktokto ko, ki maganaganay an nāw nyo do kayayan nyowaw. ²⁷ Inyo a mahahakay, aryoriw kabahay nyo? An myan, pasyayen nyowaba. Abawriw kabahay nyo? An abo, maychichwas kamwaba. ²⁸ Aran komwan, ki makagatos kamo aba an machikabahay kamo. Masaw dyirad babbalāsang, makagatos saba an mangabahay sa. Ki aran komwan, siraw myan so kabahay, ki masigorādo a myan anchiw riribok da. As dawa, pipyahen ko a dichanan nyo saw riribok da saya no myan so kabahay.

²⁹ Kakakteh, no chakey kwaya batahen, ki dēkey danaw nabidin do naikeddengaw a chimpo a kapagsīrbi ta di Āpo. As dawa, somiknan sichangori, ki dyi pakono a iyaw kayan kabahay nyo mamenpenpen so kaipasnek nyos kapagsīrbi di Āpo. ³⁰ Siraw nalidayan mana naragsakan, ki dyi pakono a nawriw pakayapwan kasiwal da a magsīrbi di Āpo. As siraw gomatgātang, ki dyi dana pakono a nawriw yanan aktokto da. ³¹ As tabo myan saya do lōbong a osaren ta, ki dyi dana pakono a nawriw masisīta dyaten. Ta no kayayanaya no lōbongaya, ki makalo dana machipanda.

³² Chakey ko a abo pakono pakariribokan nyo. No abos baket, ki do tābo aktokto na, ki si Āpo lang pagsīrbyan na, as kan iya lang ahwahoken na, ta nawri lang yanan aktokto na. ³³ Ki no mahakay a myan so baket, ki kapilitan a maycharwaw kapangtokto na, ta iktokto naw byay da do lōbongaya kan pakahwahokan kabahay naw. ³⁴ As dawa, kapilitan a maycharwaw kapangtokto na. As no mabakes mana balāsang a abos lakay, ki nāw na iktokto chakeyaw no Dyos maynamot ta chakey na a iparawat inawan na kan iyaw ispirito na a para lang do kapagsīrbi nad Āpo. Ki an myan danaw lakay na, ki kapilitan a maycharwaw kapangtokto na, ta iktokto naw byay da do lōbongaya kan pakahwahokan lakay naw.

³⁵ Ibahey ko nyaya, ta chakey koynyo a sidongan. Abaw panggep ko a ombayo so kapangabahay nyo, basbāli a chakey ko a parinen nyo maornos kan kosto tan dya maycharwaw kapangtokto nyo do kaipasnek nyo so kapagsīrbi nyo di Āpo.

³⁶ As inyo a magnobyoy, an myan madidiw nyo do inawan nyo a dyi nyo a mapagpet, as kan mapilitan kamo na a mayrapa, ki machita maychabahay kamo na, ta abaw

pakagatosan do dawri.† 37 Ki no tawowaw a dya mag-mangamanga do aktokto na, as chapatak na a mapagpet naw inawan na, as kan dya mapilpilit, kan nadisisyon na dyi dana mangabahay, maganaganay danaw nawri. 38 As dawa, kapanawdyan na, ki maganay mangabahay, ki maganaganay paw dya mangabahay.

39 As maynamot do mabakes, ki siwayawaya aba an sibibyay paw lakay naw. Ki an nadiman danaw lakay naw, siwayawaya dana a machikabahay do chakey naw a pachik-abahayan, ki machita a manganohed pachikabahayan naw.

40 Ki no mabata ko, maganaganay an nāw na bālo. Komwan kapangtokto ko, kan hahawen ko a myan Ispirito no Dyos dyaken.

8

Siraw Kanen a Naidāton do Didyosen

(Roma 14:13-23; 1 Kor. 10:23-30)

1 Changori, atbayen ko iyaw yahahes nyowaw a maynamot do kanen a naidāton do didyosen. Oyodāyaw bata nyowaw a myan dana dyaten a tabo kapatak ta a maynamot do nawri. Ki naknakmen nyo nyaya: An maypisa, iyaw kārwayan napatakan taw pakayapwan kapagpangas ta. Ki an myan dyaten adaw, iktokto taw paypaganayan rārayay ta. 2 An iktokto no asaw a tawo a myan dana dyaw komplito a kapakaāwat na, ki nagriro nawri a tawo, ta tod na ipaboyaw kadēkey no napatakan na, kan machita na paw machinanawo. 3 Ki aran sino a madaw so Dyos, ibidang no Dyos nawri a tawo a dyira na.*

4 Sichangori, an maynamot do kanen a naidāton do didyosen, chapatak ta a siraw didyosen, ki aba polos panakabalin da, ta abaw byay da. On, chapatak taw nawri maynamot ta asa lang Dyos. 5 Ta aran āro saw mabata a dyos do kademdemanaya kan do tanaya, kan āro pa sa kono naispiritwan a dyos kan āpo, ki pi! Aryoriw Dyos a matarek? 6 Anohdan tabaya a myan Dyos a matarek, ta asa lang Dyos a iyaw Āmang taya a namarswa so tabo, kan maybibyay ta a magsirbi kan mangidaydāyaw sya. Masaw a asaw Āpo a si Āpo Jeso-Kristo. Ta maynamot dya, pinarswa no Dyos tabo, as kan maynamot dya, natorohan tas byay a abos pandan.

† 7:36 7:36 Bata na do kadwan a nakaiyologan na, “An myan asa a āmang a myan so balāsang, kan iktokto na a madi an baywan na machikabahay, as kan maboya na a myan danaw taeng na, paynolay narana, ta abaw pakagatosan na daw.” * 8:3 8:3 Mana “No aran sino a madaw so Dyos, ki chapatak no Dyos a iyaw oyod a yanan kapakaāwat.”

⁷ Ki aran komwan, ki chapatak aba no tabo a tawo nyaya. Myan saw kapayngay ta a manganohed di Kristo a nakaywaman daw nagdāyaw dyirad didyosen saw do nakarahan. As dawa, mandas changori, an koman sa so kanen saw a naidāton do didyosen, ki bakbaklen sa no aktokto daw a akmay magdāyaw pa sa do didyosen. As maynamot ta makapsot paw kapakaāwat da, batahen da a madi an koman sa, dawa, dāgen darana. ⁸ No kaoyodan na, ki polos a dyi na yaten a mapasngen do Dyos no kanenaya. Dawa, abaw mabo ta an dyi ta koman, as abaw mahap ta an koman ta.

⁹ Ki aran komwan, ki magannad kamo, ta angwan iyaw nyaya wayawaya nyo, as makapaygatos kamo siras dēkey paw so kapakaāwat. ¹⁰ Kaspangarigan, inyo a abos dāgen a maynamot do kapakaāwat nyos nyaya, ki mangay kamo do timplowaw no didyosen a koman. Ki do kayan nyowaw daw, as maboya naynyo no asa tawo a dēkey pas kapakaāwat so nya, mapatoreḍ anchi a koman, as nawrinchiw paynamotan na a maychaychawaw a dya makawnot so myanaw do aktokto na. ¹¹ As dawa, magannad kamo pakono ah, ta angwan maynamot do kapakaāwat nyowaw, as nawriw karārayawan kakteh nyowaya a asa kapayngay ta a insalākan ni Kristo do nakadiman naw do kros. ¹² As dawa, An komwan kamo, makagatos kamo di Kristo do nakapakagatos nyowaya do kakteh nyo, ta pinaynyinan nyo aktokto dan makapsot pa saw so kapakaāwat. ¹³ As dawa, an kanen pakayapwan kakteh ko a maygatos, maganaganay an dyi ako na mirwa koman so karni a maidāton do didyosen tan dya kwa makapaygatos.

9

Iyaw Toray kan Kaparin no Asa a Apostol

(2 Kor. 11:7-12; 1 Tes. 2:7-9)

¹ Iktokto nyo sichangori a maynamot dyaken. Asa ako abawri a manganohed di Kristo a nakalmonaw do panakabalin no linteg? Asa ako abawri a apostol? Naboya ko abawri a mismo si Kristo a Āpo ta? Inyo abawriw asi no tarabāko kwaw a intoroh ni Āpo dyaken? ² Ta aran dyi da anohdan yaken kadwan saw a asa kwa apostol, alit na abaw dwadwa nyo a maynamot ta iyaw kayan nyowaya a machichasa di Āpo, ki iyaw nyaw mangipaneknek a asa kwa apostol ni Kristo.

³ Nyayaw atbay ko dyirad mangyaahesaw so toray ko.

⁴ Iktokto nyo pagrebbengan kwaya a asa apostol. Oyod abawri a myan karbengan ko a matorohan so kanen kan

inomen? ⁵ An myan manganohed a kabahay ko, ki abawriw karbengan ko a mangyonot sya do kangay ko a mangasaba a akmas pariparinen daw no kadwan saw a apostolis kan siraw kakakteh saw ni Āpo kan si Pedro? ⁶ Mana, kostoriw myanaw do aktokto nyo a yamen lang kan si kakteh si Bernabe iyaw no machita a maychichwas so bōkod namen a chabyay? ⁷ Ibahey ko nyaya, ta aryoriw soldādo a maggasto do kayan naw a magsīrbi do kampo naw? Mana aryoriw maymohamoha a dya koman so asi no ōbas saw a inmoha na? Mana aryoriw magpaspastor a dya manaham so naylilidyatan naw? Masigorādo a hapen danchiw no pinakadyira da.

⁸ An dyi ta sa osaren a pananahan mapariparin sayad kararaw, sigi, chiban taw naitolasaw do Masantwan a Tolas. ⁹ Mabāsa taw nyaya do Linteg ni Moyses a kāna, “Bosalan mwabaw bāka an madama a maytarabāko tan makaarab.”* Ki aran komwan, siraba lang bāka sayaw iniktokto no Dyos do nakaipatolas naw so nyaya. ¹⁰ Ta masyirto a yaten chakey naya batahen do nakaitolas naw syay. On, naitolas nyaya do Masantwanaya Tolas tan myan hahawen magar-arado saw kan magranyi saw a pinakadyira da do nayhohopagan daya a tarabāko da. ¹¹ Sichangori, an yamen danaw naymoha so naispiritwan a botoh do pangtoktwan nyo, ki marahetori an myan hahawen namen a chabyay namen dyinyo? ¹² An myan karbengan dan kadwan saya a manghahaw so nyaya a yapo dyinyo, mangamangay paro abaw karbengan namen?

Ki aran komwan, alit na a inosar namen abaw nyaya a kalintegan, basbāli a inan-anōsan namen aran āngo tan abo aran dēkey lang a kapenpenan kaiwaras namen so Maganayaya Dāmag a maynamot di Kristo. ¹³ Chapatak nyo abawri a siraw maytayarabāko do Timplo, ki hapen daw no pinakadyira da a chabyay a yapo do Timplowaw? As siraw mangidāton saw do pangidātonan, ki machibinglay sabawri dyirad maidāton saw? ¹⁴ Masaw dyirad mangasaba saw so Maganay a Dāmag, ta inibilin ni Āpo a nawriw pakayapwan chabyay daw nawri a tarabāko da.

¹⁵ Ki an yaken, ki polos a dyi ko sa inosar nyaya kalintegan ko. Masaw a itolas kwabaw nya saya dyinyo sichangori a pamaspasagid. Ay samna! Pipyahen ko a madiman ako kan karawat ko so tangdan a yapo dyinyo a mapakaro so kalintegan ko a mangipadaday so tarabāko ko a abos tangdan. ¹⁶ Ta aran ikasaba ko iyaw Maganay a Dāmag a maynamot di Kristo, ki abaw kalintegan ko a magpangas,

* 9:9 9:9 Deot. 25:4; 1 Tim. 5:18

ta naipasabhay dyaken nyaya a tarabāko, as kan kapakāsi ko pa an dyi kwa tongpalen pagrebbengan kwaya a iyaw kapangasaba ko so Maganayaya a Dāmag.

¹⁷ Sigōro, an maytarabāko ako a maynamot ta nawriw chakey ko, syimpri myan kalintegan ko a makarawat so tangdan dyirad nachinanawo dyaken. Ki an parinen ko a maynamot ta si Āpo Dyos danaw nangitalek dyaken so nyaya a tarabāko, manawob dana an parinen ko a aran abo tangdan ko. ¹⁸ As dawa, āngo mahap kwa gon-gona ko? Nya lang: iyaw ragsak ko a kapangasaba so Maganayaya a Dāmag a maynamot di Kristo a dya matangdanan a aran myan kalintegan ko a mangrawat so tangdan.

¹⁹ Aran siwayawaya ako a abo pachiāpwan ko, ki pinayparin ko inawan ko a tobotoboyen no tabo, tan komwan, arwāro paw mapanganohed ko. ²⁰ Do kapaytarabāko kwaw dyirad Jodyo saw, maybibyay ako a akma dyira, tan komwan, ki mapanganohed ko sa. Ta aran dyi na yaken a maitorayan no Lintegaw ni Moyses, ki alit na maybibyay ako a akma paitoray do dawri a linteg tan mapanganohed ko saw tawotawo saw a mangtongtongpal so nawri a linteg. ²¹ Masaw, an myan ako do yanan dan Dya-Jodyo, maybibyay ako a akma dyira a dya magtongpal so linteg daw no Jodyo tan mapanganohed ko sa. Ki aran komwan, ki chakey naba batahen a dyi ako na a magtongpal do linteg no Dyos. Ta no kaoyodan na, ki ari ako do toray no linteg ni Kristo. ²² An myan ako do yanan daw no mawnged pa so kapanganohed, an-anōsan ko maybibyay a akma dyira tan dyi sa machila do kapanganohed daw a makapsot. Nawriw chitachitahen ko kaipamosposan ko a maybibyay a machalit do aran sino a tawo, tan komwan, mapalongo ko do kaisalakānan tawotawo do aran āngo a kayayan.

²³ Maynamot do Maganayaya a Dāmag, parinen ko sa tabo nya, tan aran yaken, ki mairāman ako do pamindisyon a intoroh ni Āpo Dyos a maynamot do nyaya a Maganay a Dāmag. ²⁴ Sigorādo a chapatak nyo a sira tabo somdep do lomba, ki maysinaakmah sa, ki asa lang mangābak a manghap so primyo na. As dawa, ipasnek nyo mayyayo tan mahap nyo primyo nyo.† ²⁵ On, siraw tabo saw a machilomba, ki nāw da kaiigpeten inawan da tan makarawat sas primyo saya a machipanda. Ki an yaten, mangamangay pakono kapayayo ta a monot do chakeyaw ni Kristo, ta magongonaan ta so manayon a primyo a myan dyaten a abos

† **9:24** 9:24 Chakey aba batahen Pablo a asa lang manganohed a makarawat so byay a abos pandan, ki sigon do makapatayoka.

pandan.‡ 26 Nyaw paynamotan kwaya a mangigodes so kapayayo ko a taros do pandan no lombaya. On, akma kos asaw a maganay a boksingiro a syrirtosyrirto so kapagdanog a dya mangipalōbos a mangdanog so salawsaw. 27 Sanayen ko a maganay inawan kwaya a aran malala tan marawa no inawan ko mangtongpal so pagrebbengan ko. On, parinen ko nyaya tan do kayan kwaya mangawis so machilomba, āngonchan yaken dya maikari.

10

No Ballāag a Maynamot do Didyosen

1 Kakakteh ko, chakey ko a ipanakem dyinyo naporinaw dyirad kapoonan ta saw a minonot di Moyses. Myan sa tabo do aywanaw no demdem a pinangsirong dyira ni Āpo Dyos do kaychowa, as kan nanakey sa a namtang do Mabayaw a Tāw* a abaw nakaan-anwan da. 2 Maynamot do nakasirong sira no demdemaya ni Āpo Dyos kan iyaw nakabtang daw do tāw, ki akmay nabawtisanan dana sa tabo a nachirapa di Moyses a maynamot ta rinawat da a iyaw mangipangōlo dyira. 3 Komninan sa tabo so kanenaw a intoroh ni Āpo Dyos dyira.† 4 As mininom sa tabo do ranomaw a pinakbod ni Āpo Dyos do asaw a bato.‡ As nawri a bato, ki pangārig di Kristo a mismo, ta iyaw oyod a nachirayay dyira a nanoroh dyira so tabo a machita da do kayan da do let-ang. 5 Ki aran komwan naporiparin dyira, kārwan dyiraw dya chinahwahok no Dyos, as dawa, pinaychaharaharag na saw bangkay da saw do let-ang.

6 Sira pakono a tabo nyaw pagmididan ta do byay ta tan dyi ta sa chalakam marahet saya do lōbongaya a akma sira. 7 Dyi nyo pakono a parinen akmas pinarin dayan kadwan dyira a kapagdaydāyaw do didyosen. Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Naydidisna sa a komninan kan mininom, as nakapayteytēnek da a tomnada§ do ragsak da.” 8 Paychakatekateh tabaw chakey no asi a akmas pinarin daw no kadwan saw a kapoonan ta do kaychowa. On, maynamot do dyaya a gatos da, nadiman dadwa poho kan tatdo a rībo dyira do irahem no asa karaw.* 9 Masaw sobsoboken tabaw Āpo† a akmas pinarin daw no kadwan dyirad kapoonan tad kaychowa a nawriw dinimanan sira

‡ 9:25 9:25 Iyaw primyo a nahap no nangābak do lomba do chimpo ni Pablo, ki barābad a napakepkepan so āro a sabong mana dedekey a sanga no āroo mana olibo. * 10:1 10:1 Eks. 14:15-31 † 10:3 10:3 Eks. 16:1-31 ‡ 10:4 10:4

Eks. 17:1-7 § 10:7 10:7 Tomnada sa do salapen no didyosen da. Eks. 32:1-6

* 10:8 10:8 Nom. 25:1-9 † 10:9 10:9 Mana “sobsoboken taba si Kristo.” Nom. 21:4-7; Sal. 78:18

no karasaen saw. ¹⁰ Myan paw asa a ballāag dyaten. Maydabadabay taba a akmas pinarinaw no kadwan dyira, ta nawriw nanghapan na a tinoboy ni Āpo Dyos anghil naw a nangay a nangdiman dyira.‡

¹¹ Namarin sa tabo nyaya tan myan pagmididan da no kadwan saw a kapoonan tad kaychowa, as kan naitolas sa do Masantwanaya a Tolas tan myan pachinanawan ta sichangori. Ta ari ta na maybibyay do kapanawdyanaya no chimpo a makalo dana mabo.

¹² As dawa, an iktokto nyo a matigser danaw kapaytēnek nyo do kapanganohed nyo, magannad kamo ta angwan madapodyi kamo. ¹³ Abaw solisog a mangay dyinyo a dya marawa ibtoran tawo. Asa pa, mapagtalkan Dyos kan ipalōbos naba a masolisog kamo so dyi nyo a marawa labanan. An masolisog kamo, torohan naynyo so pamosposan a domichan so panakabalin no solisog, ta an komwan, myan kapagibtor nyo tan dyi kamo a masolisog.§

¹⁴ Dawa, inyo a chadaw kwa sīt, pachibawan nyo kapagdāyaw do didyosen ah! ¹⁵ No chirin kwaya a itolas ko dyinyo sichangori, ki chirin do natwan dana so kapakaāwat. Dawa, inyo danaw mangikeddeng an kosto ibahey ko mana engga. ¹⁶ An machikomonyon ta, as an inoman taw bāswaya a indasalan ta so kapagyāman ta do Dyos, as kan koman ta yapo do nakchikchidaw a tināpay, ki nairāman tabawri do bindisyon a yapo do raya kan inawan ni Kristo do nakadiman naw do kros? Oyod abawri? ¹⁷ On, maynamot ta asa lang a tināpay pagbibinglayan taya, nyaw mangipaboya a māsa ta na a aran āro ta.

¹⁸ Chiban nyo dadakay daw no kapotōtan saw ni Israel. An machirāman sa koman so indāton daw do Dyos, ki ipaboya da a māsa dana sa a magdaydāyaw do Dyos. Oyod abawri? ¹⁹ Āngo chakey kwaya batahen dya? Ibahey kori a sibibyay didyosen saya kan myan sirbi no kanenaya a naidāton dana dyira? ²⁰ Aysa, engga! Iyaw nyaw chakey kwaya batahen: Siraw dya manganohed, ki Dyos abaw pakaidātonan no dāton da saya, an dya siraw dimonyo saw. As dawa, chakey kwaba a machihanghang kamo dyirad dimonyo. ²¹ Maparin nyo aba pachitoyotoyo a pachisisīt iyaw kaynom* nyo kan kakan nyos naidātonaw do dimonyo, as kan iyaw pakanaknakmanaw so nakadiman ni Kristo. ²² Samna! Makamwamomo an pangimōnen ta si Āpo Dyos. Mayīyit ta paro kan iya a kariten ta?

‡ **10:10** 10:10 Eks. 12:23; Nom. 16:41-50 § **10:13** 10:13 Heb. 2:18; 4:15; Sant. 1:13-14 * **10:21** 10:21 Binata na do chirin a Griego a, "Maparin aba inoman nyo bāso ni Āpo, kan sinpangan na,, bāso dan dimonyo."

²³ Myan saw kadwan dyinyo a makabata so nya a kon da, “Libri ako a mamarin so tabo chakey ko a parinen.” Oyod nawri, ki no atbay ko dyinyo, ki tabo aba chakey nyo, ki kaganayan nyo. Masaw a tabo aba kaparin, ki makasidong.

No Kaiktokto Ta so Kapyā no Kakakteh Ta do Kapanohed

²⁴ Machita a iktokto taw kapyān kakakteh ta, nawri aba lang iktokto taw bōkod ta kaganayan.

²⁵ Siwayawaya kamo a michan so aran āngo a magātang a karni, ki paybiybinākel nyo aba yahahe an naidāton do didyosen mana engga. ²⁶ Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Si Āpo akin dyira so tana kan aran āngo a mimyan na.”†

²⁷ An rarahren naynyo a machakan no asa a dyi pa manganohed, as kan mangay kamo, kanen nyo aran āngo a maidasar dyinyo. Paybiybinākel nyo aba yahahe an naidāton do didyosen mana engga. ²⁸ Ki an myan mangibahey dyinyo a kāna, “Naidāton nawri a kanen do didyosen,” ki maynamot do kāsi nyo do nangibaheyaya, kanen nyo abaw nawri a mākan tan dyi nyo a mapaynyinan. ²⁹ On, no chakey ko a batahen dya, ki kanen nyo abaw nawri maynamot do kapaybiybinākel no kakteh nyowaw kan maynamot aba ta madi do aktokto nyo, ta abaw sirbi no kawayawaya nyo an tod nyo a pamaynyin so kapayngay nyo a manganohed.

Ki myan saw kadwan dyinyo a makabata so komwan a, “Na, āngo ta mapenpen chakey ko a maynamot do kapaybiybinākel no matarek a tawo? ³⁰ An pagyamanan ko do Dyos aran āngo a kanen ko, myan pawriw mabatan tawo a machikontra dyaken do tayoka ko na nagyamanan?”

³¹ Iyaw nyaw atbay ko dyinyo do dawri a kapanahes: An myan aran āngo a parinen nyo, koman kamo mana minom kamo, parinen nyo pakono a tabo a pakaidayāwan no Dyos. ³² Mamarin kamo abas aran āngo a paynamotan da no Jodyo mana Dya-Jodyo mana tawo do iglisya a maygatos do Dyos. ³³ Toladen nyo pakono yaken, ta ipasnek ko do tabo kaparin ko a pagostwan chakey daw no tabo tawotawo. Iyabaw kaganayan ko chakey ko, an dya iyaw kaganayan no kārwan tan mapalongo ko sa do kaisalakānan da.

11

¹ On, tahatahan nyo pakono yaken a akmas katahataha kwaya di Kristo.

† 10:26 10:26 Sal. 24:1; 89:11

Iyaw Maynamot do Kapagdalongdong do Chinban

² Padayāwan koynyo maynamot ta pirmi nyo yaken a manakenakem, kan ononotan nyo nanawo taw a tabo a manganohed a iyaw inparawat kwaw dyinyo. ³ Ki aran komwan, myan paw chakey ko a matonngan nyo a si Kristo, ki pinakaoho no kāda mahakay. As no mahakay, pinakaoho* no mabakes. As no Dyos, pinakaoho ni Kristo. ⁴ Nyaw paynamotan na a an magdalongdong mahakay an maydasal mana mangnanawo do kakpekpehan so inpaltiing ni Āpo Dyos dya, bāli, iyaw nanoroh so pakasnesnekan Kristo a moyboh a pinakaoho na.† ⁵ As no mabakes a dya magdalongdong an maydasal mana mangnanawo do kakpekpehan so inpaltiing ni Āpo Dyos dya, asnesnekan nas lakay na a pinakaoho na. Iyaw komwan a mabakes, ki abaw paytarkan da kan mabakesaw a nachischisan so oho. ⁶ Ta no kaoyodan na, ki an dya magdalongdong mabakes, ki maganaganay dana an maychischis dana a akmas mahakayaw. Ki maynamot ta makasnesnek an maychischis danaw mabakes, dawa, maganaganay an magdalongdong.‡ ⁷ Machita aba a magdalongdong mahakay do irahem no kakpekpehan maynamot ta iyaw pakaboyan so toray kan bileg no Dyos. Ki no mabakes iyaw mangipaboya so toray no mahakay, dawa, machita naw magdalongdong. ⁸ Ta yapo abaw mahakay do mabakes, an dya maybadiw a iyaw mabakes yapo do mahakay.§ ⁹ Masaw a iyaw mahakay, ki nawri abaw namarswaan sya no Dyos maynamot do mabakesaw, basbāli a naparswaw mabakes a somidong do mahakayaw.* ¹⁰ Dawa, magdalongdong pakono mabakes tan maipaboyaw toray dya no mahakay. Ta aran siraw anghilis saw, ki maipaneknek daw nyaya.† ¹¹ Ki naknakmen nyo nyaya a maynamot do kapachichasa ta na di Āpo, nawri abaw chakey na batahen a dya machita no mabakes mahakay mana dya machita no mahakay mabakes, ta alit

* **11:3** 11:3 "Pinakaoho" mana "pakayapwan." † **11:4** 11:4 No matarek a kaiyologan na birsikolo, ki "asnesnekan naw mismo na a oho." ‡ **11:6** 11:6 Do kachimpo ni Pablo, iyaw dalongdong, ki sinyal a iyaw tawo, ki nagpaitoray do matwatohos kan iya. As dawa, maibagay aba do mahakay an magdalongdong do chinban da, ta chakey na batahen, ki mabwabodis kan mabakesaw. As an parinen naw komwan, akna danaw dya si Kristo paitorayan nas inawan na, an dya iyaw mabakesaw naparawatan na. Masaw a an dya magdalongdong mabakes, ki chakey na batahen a agawen naw kalintegan mahakayaw. Asa pa, do kachimpo da, an dya magdalongdong mabakes do kahbot naw do bahay, chakey na batahen a maglako so asi. § **11:8** 11:8 Gen. 2:22 * **11:9** 11:9 Gen. 2:18 † **11:10** 11:10 Mana "Aran siraw anghilis, ki taloban daw rōpa da do salapen no Dyos a pangipaboyan da a maikari saba a machiyengay so toray." Isa. 6:2-3; Esek. 1:11

na machita daw katakatayisa dyira.‡ 12 Ta aran yapo do mahakay iyaw dāmwaw a mabakes, ki bāli, ta somniknan do dawri, maiyanak mahakay do mabakes. Ki aran komwan, si Āpo Dyos pakayapwan tabo.

13 Inyo danaw mangikeddeng ah! Maganayori an may-dasal mabakes do Dyos do kakpekpehan a abwa polos so dalongdong?§ 14 Makasnesnek abawri do kapangtokto ta a naparswa, an borangen mahahakay, 15 ki an manaro boboh no mabakes, papintasen na? On, intoroh no Dyos boboh dan mababakes tan myan talob no oho da. 16 Ki an myan mangkontra so nyaya, ki basta matonngan na a nyaw dadakay namen a magdaydāyaw do Dyos. Masaw dyirad myan saw do tabo iglisya no Dyos. On, ibahey ko nyaya, ta abaw matarek a dadakay a ononotan namen.*

Iyaw Kosto a Kaparin do Komonyon

17 Sichangori, may tad matarek a nanawo a maynamot do kapaychichipeh nyo a magdaydāyaw do Dyos. On, maynamot do bilin kwaya dyinyo, ki maparin kwaba inyo a padayāwan a maynamot ta makaket kamwaya. No tongpal na, ki paypaganayen nabaya inyo no kapaychichipeh nyowaya, basbalyaya paypamadyen naynyo. 18 No manōma a ibahey ko, ki myanaw nadāmag ko a maychakarwa kamo kono an maychichipeh kamo, as kan myanaw kapanganohed ko so dēkey do dawri a dāmag. 19 Na, syimpri myan akma syay a kapaychakarwa nyo, ta dadakay dan tawotawo nyaya. Ki aran komwan, masirbi a mangipakatoneng anchi an sino dyinyo mangrawat so kapangahwahok no Dyos.† 20 On, mapatak a maboya a makwan kaparin nyo, ta do kapaychichipeh nyo, imbes a iyaw pakanaknakmanaw so pangmalemaw ni Āpo kanen nyo, ki engga danaya, ta si Āpo pabaw myanaw do aktokto nyo. 21 Ta do kapaychichipeh nyo kono a koman, ki makatotor kamo aba, basbāli kono a igodes nyo a kanen bahon katakatayisa dyinyo. As myan kono saw kadwan dyinyo a mapteng pa, kan kadwan, ki mabok.‡ 22 Samna! Abawriw bahay nyo a kanan kan inoman nyo? Āngo ta oyawen nyo tawo saw a nanganohed do Dyos, kan chamimyeng nyo iyaw kapobri dayan kadwan a abos machita do byay da? Āngo hahawen nyo a ibahey ko

‡ 11:11 11:11 Epe. 5:21-33 § 11:13 11:13 1 Kor. 14:34 * 11:16 11:16 Mana "Dadakay namen abaw dya magdalongdong." † 11:19 11:19 Binata ni Pablo nyaya tan maasligan sa do kakaket daya magdaydāyaw do Dyos. ‡ 11:21 11:21 No sīgod a dadakay dan manganohed an makpekpeh sa tabo, ki iyaw kahahanghang da koman so bahonaw no katakatayisa dyira. Do katayoka no nawri, koman sas tināpay kan minom sas asoyaw no ōbas a pangnakenakem das nakadimanaw ni Jesus do kros.

dyinyo a maynamot do dyaya? Padayāwan kori inyo? Ay samna, polos!

²³ Ta iyaw nanawowaya a rinawat ko di Āpo, ki iyaw inparawat kwaya dyinyo. Ta do ahewaw a nakalipot ni Āpo Jesus, ki inhap naw tināpayaw. ²⁴ As do katayoka naw a nagyāman do Dyos, inakchikchid na, as nakabata na sya a kāna, “Iyaw nyaw inawan ko a para dyinyo. Kanen nyo nyaya a pakanaknakman nyo dyaken.”[§] ²⁵ Masaw a do nakatayoka daw a nangmalem, kinamet naw bāswaw, as nakabata na sya a kāna, “Iyaw nya inomen do bāswaya, ki iyaw bayo a tōlag no Dyos a paneknekan no raya ko. Kāda minom kamo, parinen nyo a pakanaknakman nyo dyaken.” ²⁶ Ta kāda koman kamo so tināpayaya kan minom do bāswaya, ipakatoneng nyo nakadimanaw ni Āpo a mandan kapaybidi na.

²⁷ Dawa, an sino tod a makakakan so tināpayaya kan tod a makaitoyotoyong so bāswaya ni Āpo, as kan dyi na iktokto kapateg na, ki naibidang a nakagatos dana, ta pinachimadēkeyan naw inawan kan raya ni Āpo. ²⁸ Dawa, kāda tawo, ki machita a karahmen na iktokto an āngo panggep na do sakbayaw a kakan na so nawri a tināpay kan minom do dawri a bāso. ²⁹ Ta aran sino a koman so tināpayaya kan minom do bāswaya ni Āpo, as dyi na iktokto chakey a batahen inawan ni Āpo, bāli tod na kanen kan inomen dōsa yapo do Dyos do mismo a inawan na. ³⁰ Iyaw nyayaw paynamotanaya a āro dyinyo makapsot kan maganyit, as kan myan dana saw nadiman.* ³¹ Ki an iktokto ta sawen an āngo oyod a panggep ta a machakan so nawri, ayket, maokom taba. ³² Ki an okomen na yaten ni Āpo, syimpri, palintegen na pa yaten changori tan dyi ta mairāman a madōsa dyirad dyi sa manganohed anchan okomen no Dyos tawotawo do lōbongaya.

³³ As dawa, kakakteh, an makpekpeh kamo a koman so pangmalemaw ni Āpo, maysinpapanaya kamo pakono ah. ³⁴ An myan mapteng dyinyo, ki machita manma dana koman do bahay na tan dyi kamo a makpekpeh a tod a omrawat so kaokoman nyo.

Ki an maynamot do kadwan saya a problima nyo daw, ki paysonongen ko nanchi anchan mangay ako.

12

§ 11:24 11:24 Mt. 26:26; Lk. 22:19

* 11:30 11:30 No bata na do chirin Griego, ki “nakaycheh dana.”

*No Matatarek a Panakabalin a Itoroh no Ispirito Santo
(Epe. 4:1-16)*

¹ Changori a kakakteh, chakey ko a mapatakan nyo maynamot do matatarek saw a panakabalin a itoroh no Ispirito Santo. ² Chapatak nyo a do dyi nyo paw a panganohdan, ki napawnot kamo a nagdāyaw dyirad bolto saw a abos byay. Siraw nyayaw pirmi saya a napaychawaw dyinyo. ³ Iyaw nyayaw paynamotanaya a ipakatoneng ko dyinyo an maypāngo kailasin nyo so tawo saw a napawnot dana do Ispirito Santo. No tawowaw a napawnot do Ispirito Santo, ki maparin naba a abayen si Jesus. Masaw, iyaw kabwan Ispirito Santo, maparin naba ipodno a si Jesus, ki katotohosan a Āpo.

⁴ Matatarek iyaw panakabalin* a itoroh no Ispirito, ki asa lang a Ispirito manoroh siras nyaya. ⁵ Masaw a matatarek kapagsīrbi ta, ki asa lang Āpo a pagsīrbyan ta. ⁶ Komwan paw matatarek saw a pakaboyan so makaskasdāaw a kaparin no Dyos do byay no tawo, ki asa lang Dyos a manorotoroh so tabo. ⁷ On, matorohan ta a tabo a manganohed so panakabalin a mangipaboya so kayan no Ispirito dyaten tan masyasidong ta a tabo do iglisya. ⁸ Itoroh no Ispirito do asa tawo iyaw no panakabalin a mangipakatoneng so sīrib no Dyos. As no kadwan, ki kapakapatak so makatayrahem saw a nanawo a maynamot do Dyos. ⁹ Iyaw nya Ispirito manoroh so kapanganohed no asa tawo, as kan iya paw manoroh dyirad kadwan so panakabalin a makapapya so maganyit. ¹⁰ Maynamot do Ispiritwaya, ki matorohan asa tawo so panakabalin a mamarin so milagro, as no kadwan, ki iyaw kaganay a mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos. As no kadwan, ki matorohan so kaganay a mangilasin so paytarkan panakabalin no Ispirito kan siraw yapo do marahet saw a ispirito.† As maynamot do Ispiritwaya, ki matorohan asa tawo so makaskasdāaw a kapaychirin a dyi na ninanawo, as kan no kadwan pa, ki kaganay a mangilawlawag so naichirin. ¹¹ Ki asa lang Ispirito a pakayapwan a tabo no nya saya, as kan sigon do chakey na, matatarek a panakabalin ibinglay na do katakatayisa.

No Āro a Partis no Asa Lang a Inawan

¹² Maiyarig ta do asa inawan a āros partis. Ta aran āro matatarek a partis na, ki alit na asa inawan. Komwan ta na di Kristo. ¹³ Ta aran yaten a tabo a Jodyo mana Dya-Jodyo,

* **12:4** 12:4 "Panakabalin" mana "sāgot." Roma 12:6-8; Epe. 4:11; 1 Kor. 12:28

† **12:10** 12:10 1 Kor. 12:28; 1 Jn. 4:1

adīpen mana dya adīpen, ki nabawtisanan ta tan mairāman ta do asa inawan a maynamot do asaya Ispirito no Dyos. On, iyaw nyaya a Ispirito, ki rinawat ta a tabo a akmay asa inomen a nakapengdan ta.

¹⁴ Ta asaba lang partis no inawan, an dya āro matatarek a partis na. ¹⁵ Kaspangarigan, an batahen kokod a kāna, "Partis naba yaken inawan, ta tachay akwabaya," chakey nawri a batahen a dyi dana partis no inawan? Syimpri engga ah! ¹⁶ Masaw an batahen tadyinya a kāna, "Partis naba yaken inawan, ta mata akwabaya," chakey nawri a batahen a dyi dana parti no inawan? Samna! ¹⁷ An mata lang mangitēnek so asa inawan, maypāngo paro kapakadngey na? Masaw, an tadyinya lang, makangot paro? ¹⁸ No kaoyodan na, ki inornos no Dyos tabo a partis no inawan sigon do chinakey naw. ¹⁹ Mayparin aba asaw inawan an asa lang partis na? ²⁰ Ki no kaoyodan na, āro partis na, ki asa pa lang a inawan.

²¹ As dawa, maparin aba batahen no mata do tachay a, "Machita kwaba imo!" Masaw oho do kokod a, "Machita kwaba imo!" ²² On, dyi pakono a maparin nyaya, basbāli a siraw partis saya a naibidang a makapkapsot, ki siraw taywara machita. ²³ As siraw batahen taya a dya masisīta a partis no inawan, siraw totōlas ta a intwan. As siraw dyaya mapostora a partis no inawan, iyasnek ta sa, dawa, libngen ta sa. ²⁴ On, intwan taya a mangamangay pa kan kapanginto ta siras dyaya makasnesnek a partis no inawan. Nawriw pinarinan Āpo Dyos so inawan tan intwan ta sa maganay ibidang ta saya a dya masisīta partis no inawan. ²⁵ As dawa, maysin-iipsok abaw partis no inawan, basbāli a maysin-iisakit sa. ²⁶ An myan kalidyatan asa, machipangdidiw sa tabo. Masaw an maidāyaw asa, mairāman sa tabo do kasoyotan.

²⁷ Changori, no chakey na batahen nyaya, ki yaten a manganohed, ki kayarigan ta naw inawan ni Kristo. Katakatayisa dyaten, ki asa partis na. ²⁸ No chakey na batahen inawanaya ni Kristo, ki iyaw iglisya. On, inplatar ni Āpo Dyos katakatayisa do pagrebbengan na. Manma saw apostolis, somarono saw propitaw a mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos, kan chatatdo da saw mangnanawowaw. As somarono dyirad dyaya, ki siraw mamarin saw so milagro, as siraw natorohan saw so panakabalin a mapapya, as kan siraw somidosidongaw do makachita. Masaw siraw mangiwanwan saw do kapilya, as kan siraw makaichirin saw so matatarek a chirin a dyi da ninanawo. ²⁹ Kalitan tawriw mayparin a apostolis

mana propīta a mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos, mana mangnanawo? Masaw kalitan tawriw makaparin so milagro. ³⁰ Kalitan tawriw makapapya so maganyit mana makapaychirin so matatarek a chirin a dyi da ninanawo mana makailawlawag so maichirin? ³¹ Engga! As dawa, sira pakono kalikagōman nyo masisita saya a panakabalin.

Ngay, ipaboya ko dyinyo maganaganay pa onotan.

13

No Maynamot do Adaw

¹ Aran makapaychirin ako so chirin saw no tawotawo a myan do tanaya mana aran kapaychirin daw no anghilis, an abo adaw dyaken, mangamangay akpa kan manyidwaw a kalinitin patit mana akmay asa lata abos mimyan a matambor. ² Aran sāgot dyaken kaganay kwa mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos, kan aran myan dyaken tabo a panakabalin a mangāwat so tabo palimed kan kapakatoneng, as kan aran myan dyaken rakoh a kapanganohed tan maparin kwa mandaran tokon saya mayadis, ki an abo adaw dyaken, ki alit na abo sinpaspangan ko. ³ Aran ibonbōnong ko paw tabo a warawara ko, kan aran itoroh ko paw inawan ko a masosohan, an abo adaw dyaken, alit na abo maganar ko.

⁴ Ta iyaw tawowaw a myan so adaw, ki maānos kan māsi. Maimon aba, paykoykospag nabaw inawan na, mana mapangas aba. ⁵ On, iyaw tawowaw a myan so adaw, ki abaw makasnesnek a dadakay na, mana ipapīlit nabaw chakey na. Asa pa, maydamnay aba makasoli. Abaw kaynyin aktokto na do kadwan a kapikapyahen na. ⁶ Aba polos kasoyot na do tawo saw a mamarin so marahet, ki nawriw kasoyotan naw kinalinteg. ⁷ Ta iyaw tawowaw a myan so adaw, ki maibtoran naw tabo a mapariparin dya, sisasagāna a magtalek, kan rakoh kapagnamnāma na. On, anōsan naw aran āngo a lidyat a sitatalna.

⁸ Ta iyaw adawaya, ki polos a dya machipanda. Akmaba so panakabalinaya a mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos a myan so pachipandan. Masaw dyirad nasagōtan saw so matatarek saw a kapaychirin, ki tabo saw nyaya, ki myan pachipandan da. Masaw siraw natorohan saw so kapakatoneng, ki tabo saw nyaya, ki abaw manayon dyira. ⁹ Ta iyaw kapakatoneng taya sichangori, ki kōrang pa. Masaw do kapangipakatoneng taya so inpaltiing no Dyos, ki myan pagkorāngan da. ¹⁰ Ki anchan mawaraw abwaw so pagkorāngan, mabonchi a tabo panakabalin saya a makōrang.

¹¹ Kaspangarigan, do kadēkey ko paw, syimpri, kapaychirin pan adedekey kapaychirin ko. Masaw kapangtokto ko kan kapagrason ko. Ki sichangori, ta malkem ako na, inaryan ko na saw dadakay kwaw do kadēkey ko. ¹² Komwan ta sichangori: No kapakaboya ta, ki akmas magispihwaw do maposasaw a ispiho. Ki itonchiw kaboyas Dyos do rōpanrōpa. Myan paw kōrang no kapatak kos Dyos, ki ito danaw kakomplito no kapatak ko sya a akmas kapatakaya no Dyos dyaken sichangori.

¹³ Siraw nyaya, ki nāw na dyaten: kapanganohed, namnāma, kan adaw. Ki no kasisitaan dyira do dyaya, ki iyaw adawayaya.

14

No Maynamot do Kapangipakatoneng so Inpaltiingaw no Dyos

¹ Iya pakono adawayaw chalakam nyo ah! Ki aran komwan, nawri pakono ahahayen nyo matatarek saw a panakabalin a isāgot no Masantwan a Ispirito dyaten, naten dana do panakabalin a mangipakatoneng so inpaltiingaw no Dyos. ² Ibahey ko nyaya maynamot ta siraw tawo saw a makapaychirin so matatarek a kapaychirin a dyi da ninanawo, ki abaw nakaāwat sira, an dya si Āpo Dyos lang a paychirinan da. Ta siraw chirinen da saw, ki mararahem sa a palimed a yapo do panakabalin Ispirito Santo a dya polos a maawātan tawotawo. ³ Ki an siraw mangipakatoneng so inpaltiingaw no Dyos, ki maychirin sa dyirad kapayngay da a tawo tan mapaganay kan makapatwa so saray no kadwan, kan makasidong kan mangahwahok siras makachitaw so kapangahwahok. ⁴ On, siraw tawo saw a makapaychirin so matatarek a kapaychirin a dyi da ninanawo, ki inaynawan daw lang sidosidongan da. Ki an siraw mangipakatonengaw so inpaltiingaw no Dyos, ki masidongan da saw tabo kapayngay da a manganohed do kakpekpehan daw.

⁵ Changori, chakey ko a makapaychirin kamo a tabo so matatarek saw a kapaychirin a dyi nyo a ninanawo, ki chakakey ko paw kapayparin nyo a tabo a maganay a mangipakatoneng so inpaltiingaw no Dyos. On, mangamangay a makasidong do tawo iyaw mangipakatonengaw so inpaltiingaw no Dyos kan makapaychirinaw so makaskasdāawaw a kapaychirin, malaksid an myan intripiti tan masidongan saw manganohedaw do kakpekpehan daw.

⁶ Kakakteh, iktokto nyo nyaya: An mangay ako dyinyo, as maychirin ako so kapaychirin a dyi nyo a maawātan,

aryoriw sīrbi na dyinyo? Syimpri aba polos, malaksid an malawag a ibahey ko dyinyo iyaw inpaltiingaw no Dyos dyaken mana siraw chapatak ko saw a inpakatoneng na dyaken mana siraw kadwan saw a nanawo.

⁷ Ta aran siraw pagtokaran saya a abos byay a akmas pīto kan arpa, maypāngo kayan makapatak so toktokaren da saw an kompormiw timpla da? ⁸ As an dya maganay kaalop no tanggoyob do chimpon gobat, maypāngo paro kayan magsagāna a machigobat?*

⁹ Komwan kamo. Maypāngo kayan makaāwat so inanawo nyo an maychirin kamo so matarek a chirin a intoroh na dyinyo no Ispirito Santo a dyi da maawātan? An komwan, tod a mayhawos do tadyinyaw ibahebahey nyowaw. ¹⁰ Myan saw āro a matatarek a kapaychirin do lōbongaya, ki myan a tabo chakey da batahen. ¹¹ Ki aran komwan, an dyi kwa chapatak siraw chirin naw a naichirin, iyaw tawowaw a nangichirin so nawri, ki istranghiro dyaken, as komwan ako a istranghiro dya. ¹² Dawa, inyo a kakakteh, maynamot ta malakam kamo a matorohan so panakabalin saya a yapo do Ispirito, itatārek nyo pakono a osaren panakabalin a iyaw makaitorohaw so paypayitan kapanganohed dan tawotawo do iglisya.

¹³ As dawa, iya pakono tawowaw a nasāgotan so kapaychirin so matatarek a kapaychirin a dyi na ninanawo, ki machita a maydasal tan matorohan so panakabalin a mangilawlawag so chakey naw a batahen. ¹⁴ Ta an maydasal ako so chirin a dyi kwa maawātan, oyod a maydasal ispirito ko, ki maawātan aba no aktokto ko. ¹⁵ As dawa, āngo no kosto a kaparin ko? No maganay a parinen ko, ki maydasal ako do chirinaw a inpaichirin dyaken no Ispirito Santo, kan kapaydasal ko pa do bōkod ko a chirin tan maawātan ko. Masaw magkanta ko so kankanta a intoroh no Ispirito Santo dyaken, kan kapagkanta ko pa do chirin a maawātan ko. ¹⁶ Ta an maydasal kamo so pagyāman nyo do Dyos do matarek a kapaychirin a ipaichirin dyinyo no Ispirito Santo, as dyi da maawātan rārayay nyo, maypāngo kaitbay das “Amen” do dasal nyowaw a pagyāman nyo an aba polos mapanyino da do inbahebahey nyowaw? ¹⁷ Ta aran maganay kapagyāman nyowaw, ki siraw mangadngedngey saw dyinyo, ki abaw sirsīrbi na dyira.

¹⁸ Magyāman ako do Dyos, ta naybadiw ako a nasagōtan so kapaychirin so matatarek saw a kapaychirin a dyi kwa

* **14:8** 14:8 Do kaychowa, siraw soldādo saw, ki māsa sa magrobwat a mangay a machigobat an madngey daw ōni no trompīta no kapitan da.

ninnanawo kan inyo a tabo. ¹⁹ Ki aran komwan, an maychirin ako do kakpekpehan dan manganohed, chakakey ko pa osaren chapatak kwaw a maawātan tawo a aran dadima lang chirin a maawātan da tan mananawo sa kan iyaw maychirin akwaw so rinibribo a chirin a dyi da maawātan.

²⁰ Kakakteh ko, dyi pakono a akmay kapangtokton kabayahen kapangtokto nyo. Nawri pakono lang kapayparin nyo a kabayahen an maynamot do kapamarin so marahet, ki an maynamot do kapangtokto nyo, masisita a matwa dana pakono. ²¹ Iktokto nyo ngamin naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Nyaw binata ni Apo,

‘Toboyen ko sanchiw tawotawo a yapo do matarek a tana,
kan maychirin sa do matarek a kapaychirin.

On, ipaichirin ko sanchiw tabo chakey ko a ibahey dyirad tawotawo saya do Israel.

Ki aran komwan, alit na dyi da yaken a anohdan.’ ”†

²² As dawa, malawag a maboya ta a no nasāgotan a makapaychirin so matatarek saw a kapaychirin a dyi na ninanawo, ki pangilasinan aba dyirad manganohed saw, an dya siraw dya manganohed so kayan panakabalin no Dyos. Ki no nasagōtan so kapangipakatoneng so inpaltiing no Dyos do mismo nyo a kapaychirin, ki masirbiw nyaya dyirad manganohed. As no abos kapanganohed, ki abaw sirbi na dyira.

²³ As dawa, nyaw paynamotanaya a an maychichipeh kamo do kapilya nyo a magdaydāyaw do Dyos, as katakatayisa dyinyo mangosar so matatarek a kapaychirin a dya maaw-awātan, syimpri, tod sa masdaāwan bisita nyo a nachikpekpeh dyinyo a abo pa so kapanganohed. Do dawri, batahen danchi a maychabobo arang nyo. ²⁴ Ki an kalitan nyo mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos dyinyo do pagkakaawātanaw a chirin, as kan myan bisita nyo a dya manganohed, syimpri, maybiybinākel sa, as kan matonngan danchiw gatos da a maynamot do nadngey da saw dyinyo. ²⁵ Do dawrinchi pagbabawyan daw intayotayo daw a marahet do aktokto da. Maydogod kan magdāyaw sanchid Apo Dyos, as kan ipodno danchi a kon da, “Oyodaya ari dyinyo Dyos!”

Iyaw Kapagtotōnos no Iglisya

† **14:21** 14:21 Isa. 28:11-12. Do chimpwaw ni propita Isayas, binallaāgan san Apo Dyos kapotōtanaw ni Israel a anchan masakbayan, ki toboyen na sanchiw tawotawo saw yapo do Assirya a tana a mangay a omdōsa sira maynamot ta tinongpal dabaw inbahebaheyaw no propita na saw.

²⁶ Kakakteh ko, āngo chakey kwaya batahen dya? No bata ko dyinyo, ki an mabayabayat kamo a magdaydāyaw, myan pakono manoroh so kansyon, kan myan mangnanawo, as kan myan mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos dya. Myan pakono maychirin so minsāhi do matarek a kapaychirin a dyi na ninanawo, as kan myan pakono mangilawlawag so nawri a chirin. Parinen nyo komwan tan maypayit kapanganohed nyo a tabo do iglisya. ²⁷ An maynamot do kaosar so matatarek saya a kapaychirin a sāgot no Ispirito Santo, ki dadwa a mandad tatdo lang makey a maytatādi, as kan basta myan intripiti do dawri a naichirin. ²⁸ Ki an abo intripiti, ki maganaganay an magolimek nawri a tawo do salapen dan tawotawo do kakpekpehan daw, as panayahen naranaw kapaychatanyi na, ta si Āpo Dyos danaw kasarsarīta na. ²⁹ Masaw, dadwa pakono mana tatdo iyaw maytatādi a mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos dyira. As siraw kadwan, ki iktokto da pakonos marahem chakeyaw a batahen no inbahey daw. ³⁰ Ki an do kayan naw a maydisna no asaw a rārayay nyo, as myan inpaltiing no Dyos dya, machita a magsardeng paw maychiychirinaw, as machitādiw napaltiinganaw a mangibahey so naipaktoktwaw dya. ³¹ Ta an komwan parinen nyo, ki myan gondāway nyo a tabo a maytatādi a maychirin so inpaltiing no Dyos tan makananawo kamo a tabo kan mahwahok kamo a tabo. ³² Naknakmen nyo a maparin no mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos a penpenen kapaychirin na. ³³⁻³⁴ On, machita parinen nyo pakono komwan a maynamot ta tinawagan yaten no Dyos tan dyi ta makaket, an dya magtotōnos.

Sichangori, magolimek pakono saw mababakes an makpekpeh kamo a magdaydāyaw do Dyos. Komwan namarin do tabo saw a kapilya no tawotawo no Dyos. Mapalobōsan saba a maychirin do kakpekpehan nyo sigon do naitolasaw do linteg da no Jodyo. Tod sa lang a paitorayan. ³⁵ An myan chakey da a mapatakan, yahes da pakononchi do lakay daw an myan dana sa do bahay da, ta makasnesnek an maychirin mabakes do kakpekpehan nyo a magdaydāyaw do Dyos.

³⁶ Samna! Kakakteh, taywaran inyo nakayapwan chirin no Dyos, mana inyori lang nakaiparawatan na? Kawanem! ³⁷ An myan mangtokto a iya, ki asa nasagōtan a mangipakatoneng so inpaltiing no Dyos, mana iktokto na a myan dyaw naispiritwan a sāgot, machita a bigbigen na iyaw intolas kwaya dyinyo, ta bilin ni Āpo nyaya. ³⁸ Ki an dyi na bigbigen

nyaya, aran iya, ki bigbigen nyo aba.‡

³⁹ As dawa, kakakteh, nawri pakono chalakam nyo sāgotaya a kapangipakatoneng so inpaltiing no Dyos dyinyo, as kan penpenen nyo abaw kadwan saw a makapaychirin so matatarek a kapaychirin a dyi da ninanawo.

⁴⁰ Ki aran komwan, machita a maparin pakono a tabo do kosto kan maganay a ornos.

15

Iyaw Nakapagōngar ni Kristo

¹ Changori a kakakteh, chakey ko a ipanakem dyinyo rinawat nyowaya a Maganay a Dāmag a inkasaba ko dyinyo a iyaw paydadatokanaya no kapanganohed nyo. ² On, iyaw nyaya Maganay a Dāmag a inkaskasaba ko dyinyo, ki iyaw paynamotan kaisalakānan nyo an nāw nyo a manganohed, malaksid an sin-aanohed kamo.

³ On, inparawat ko dyinyo rinawat kwaya a kasisītan a minsāhi* a sigon do naitolasaw do Masantwan a Tolas a nadiman si Kristo a maynamot do gatogatos ta. ⁴ On, naitanem kan nagōngar do chatatdo naw a araw sigon do naitolasaw do Masantwan a Tolas. ⁵ Sinpangan na, napaboya di Pedro† kan somnarono dyirad apostolis naw. ⁶ Sinpangan na, napaboya pa dyirad naychichipeh saw a nasorok a dadima gasot a kakakteh, as kan kārwan na pa dyiraw sibibyay. Ki aran komwan, nadiman dana saw kadwan dyira. ⁷ Katayoka no nawri, napaboya di Santiago, kan sinpangan na,, siraw tabo apostolis naw.

⁸ Kapanawdyan na, aran yaken, ki napaboya dyaken a aran dya ko a natawagan a akmas nakatawag daw no nanawhen saw ni Jesus.‡ ⁹ Ta an yaken, ki kabobodisan ako do tabo apostolis saw, kan maikari akwaba matawagan so apostol, ta nilala ko saw manganohed saw do Dyos do nakarahan. ¹⁰ Ki maynamot do parābor no Dyos, ki nayparin ako a asa a apostol na, as kan maydamnay a maboyaw asi no parābor na dyaken, ta arwāro nagbānagan no nayhohopagan ko kan siraw tabo saw a apostolis. Ki iyaw nyaya kapasnek ko, bōkod kwaba kaparin, an dya kaparin no paraboraya no Dyos a myan dyaken. ¹¹ Ki masisīta aba an sino āros tinarabako dyamen. No masisīta, ki naikasaba danaw Maganayaya a Dāmag, kan inanohdan nyo.

‡ **14:38** 14:38 Mana "bigbigen aba no Dyos." * **15:3** 15:3 1 Kor. 11:23; Gal. 1:12 † **15:5** 15:5 "Pedro" mana "Sepas." ‡ **15:8** 15:8 Do chirin a Griego, kayarigan nakapanganohed ni Pablo, ki akmay alis a boridek a anak a dyi dana hahawen ānang na a mabyay.

No Maynamot do Kapagōngar Ta

¹² Changori, do kayan namenaya a nangikaskasaba so nakapagōngaraya ni Kristo, āngo ta batahen kadwan dyinyo a dya mangōngar nadiman? ¹³ Ki an oyod a abo kapagōngar no nadiman, ayket na, nagōngar aba si Kristo. ¹⁴ As an dya nagōngar si Kristo, ayket, apabaw sirbi no ikaskasaba namenaya dyinyo, as kan apabaw sinpaspangan nakapanganohed nyo. ¹⁵ Ki nawri aba lang, ta an oyod a dyi sa magōngar nadiman, bāli bayataw kami na a saksi no Dyos. Ta pinaneknekan namen a si Āpo Dyos, ki pinagōngar nas Jesos. Ki syimpri an abo kapagōngar, pinagōngar aban Āpo Dyos si Jesos. ¹⁶ Ta no kaoyodan na, ki an dyi sa magōngar nadiman, ayket, syirto a dya nagōngar si Kristo. ¹⁷ As an dya nagōngar si Kristo, abaw sinpaspangan no kapanganohed nyowaya, as kan ari kam pad nawon do gatos nyo. ¹⁸ On, an komwan, ayket, siraw nadiman saw do kayan da a manganohed di Kristo, ki alit na nabo sa a abos namnāma. ¹⁹ Kakakteh ko di Kristo, an iyaw kapangnamnāma ta di Kristo, ki para do byay taya lang do tanaya as naw dana, ayket, yaten danaw makapimpiman do aran sino do lōbongaya.

²⁰ Ki no kaoyodan na, ki oyod a nagōngar si Kristo. As maynamot dya, ki nawriw pakapaneknekan ta a aran siraw manganohed a nadiman dana, ki magōngar sanchi. ²¹ Ta maynamot do kaparin no asa tawo a si Adan, ki madiman tawotawo, ki sichangori, maynamot do kaparin no asa tawo a si Kristo, ki myan danaw kapagōngar no nadiman. ²² Ta tabo tawotawo, ki madiman a maynamot ta kapotōtan tas Adan. Ki komwan maparin dyirad machichasa saya di Kristo, mapagōngar sanchi a tabo a akmas Kristo. ²³ Ki sigon do ornos na, syimpri, nanma si Kristo a nagōngar. Sinpangan na, do kapaybidi naw anchi, somarono dana sanchiw tawotawo naw a magōngar. ²⁴ Do dawri dananchiw panongpalan. On, abohen sanchin Kristo tabo a dya boya a magtoray, tabo a myan so toray kan panakabalin, as kan do dawrinchi, iparawat nanchi a tabo iyaw kapagtoray na do Dyos Ama a Manakabalin. ²⁵ Ta dawa machita a nāw na magtoray si Kristo a mandad katokap na tabo siras kabōsor na saw.* ²⁶ As no manawdyi anchi a kabōsor a abohen na, ki kadiman. ²⁷ Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Tabo nonchi, ki ipaitoray sanchi no Dyos di Kristo.” Ki maawātan ta iyaw bata naya a, “Kaipaitoray na sya tabo,” ki mairāman abaw

§ 15:22 15:22 Roma 5:12-21 * 15:25 15:25 Sal. 110:1-3; Mt. 22:44; Ara. 2:35; Heb. 1:13

Dyos a maitorayan do tabo myan saya do tokapan Kristo.†
 28 Ki anchan maipaitoray dana tabo di Kristo a anak no Dyos, ki ipaitoray nanchiw mismo a inawan na di Āpo Dyos a Āmang na. Do dawrinchi, komplito dananchiw kapagtoray no Dyos do tabo.

29 Changori, sigon do dadakay dan kadwan, magpabawti-sar sa a maynamot dyirad nadiman dana. Ki no iyahes ko dyira: An dyi sa manganohed do kapagōngar no nadiman, aryoriw sīrbin nya dadakay da? Āngo hahawen da do dawri a dadakay? 30 Aran yamen, an oyod a dya magōngar nadiman, āngo ta pirmi kami a mangiposta so byay namen? 31 On, ipodno ko dyinyo a kakakteh a do kararaw, ki nakasagānaw kadiman dyaken! Sigorādohen ko nyaya a akmas kasigorādo no kaitangsit kwaya dyinyo a maynamot do kapachichasa nyowaya di Kristo Jesus a Āpo ta. 32 An oyod a dyi sa magōngar nadiman a akmas myanaw do kapangipagarop dan kadwan, ayket na, aba polos sirsīrbi no nakalidyatan kwaya do syodadaw a Epeso. Ta oyod a nalidyatan ako do dya, ta mayarig sa do marongsot saw a animal siraw nangkontraw dyaken. On, asyo gon-gona ko, an dya nagōngar nadiman? Maganaganay an tod ta mabyay a maragsak a akmas batabatahen daw a, “Koman kan minom ta, ta anchan delak, ki madiman ta na.”‡

33 Maallilaw kamo aba, ta no panyinyirinaw, ki oyod a kāna, “No tawowaw a machirayarayay dyirad marahet saw a tawotawo, ki marārayaw anchiw maganay a dadakay na.” 34 Maybidi kamo pakono do sīgodaw a maganay a kapangtokto nyo, kan maygaygatos kamo paba. Ibahey ko nya tan masnekan kamo, ta myan saw kadwan dyinyo a dya makapatak so Dyos.

No Maynamot do Kapagōngar no Inawan

(2 Kor. 5:1-5)

35 Sigōro, iyahes dan kadwan dyinyo a kon nyo, “Na, maypāngo paro kapagōngar da no nadiman? Maypāngo paronchiw kita no inawan da?” 36 Ayya! Kabo pan arang nyo. An myan imoha mo a botoh, maypāngo paro katobo na, an dyi pa mahtaw kodit naw.§ 37 Ki an maymoha kamo so botoh no trīgo mana kadwanaw a botoh, ki imoha mwabaw sīgod danaw a rakoh a akmas karakohaw no hahawen mwaw, an dya iyaw botoh naw lang. 38 Ki si Āpo

† 15:27 15:27 Sal. 8:6; Heb. 2:8-9 ‡ 15:32 15:32 Isa. 22:13; 1 Kor. 16:9

§ 15:36 15:36 Myan saw tod a tomobo a botoh a aran dyi pa maimoha. Ki aran komwan, malidyat kapayparakoh na, malaksid an maimoha.

Dyos makatoneng a manoroh so atngeh no nawri a botoh. Ta kāda kīta botoh, itoroh naw maitotopaw a atngeh na.

³⁹ Komwan pa kāda inawan a pinarswa no Dyos. Maytarek asi no tawo kan binyay. Masaw a maytarek asi no manomanok kan among.

⁴⁰ Matarek pa saw myan do hanyit kan siraw myan do lōbongaya, as kan iyaw kapintas kan katan-ok da, ki matatarek. ⁴¹ Aran iyaw araw, ki myan bōkod na kapintas. Masaw bohan kan siraw bitohen saya, matatarek sas kapintas. On, iyaw kāda bitohen, ki myan bōkod da kapintas.

⁴² Komwan maparin an mapagōngar saw nadiman. Iyaw inawan taya, ki mahta an maitābon. Ki an magōngar dana, syimpri, mahta paba, kan polos dana dya madiman. ⁴³ On, makabābaba kan dalotaytay an maitābon, ki mapintas kan mabileg an magōngar dana. ⁴⁴ An maitābon, ki akmas gagāngayaw a inawan a nainlōbongan. Ki an mapagōngar dana, asa dana naispiritwan. No chakey na batahen, ki an myan inawan ta a mahta do lōbongaya, masigorādo a myan inawan ta a naispiritwan a maitotop do byay tad hanyit.

⁴⁵ Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “No nanoma a tawo a si Adan, ki nanyeng a natorohan so byay do tanaya.”* Ki myan paw matawagan so nanawdyi a Adan, as kan iya, ki si Kristo. Iyaw manorotorohaya so naispiritwanaya a byay a abos pandan. ⁴⁶ Ki aran komwan, naknakmen ta a manmanmaw inawan taya a mahta, as kangay no naispiritwanaw a inawan ta. ⁴⁷ Iyaw dāmawaw a Adan, ki yapo do tana, ta dawriw nakapōtaran na. Ki iyaw somnaronwaya Adan a si Kristo, ki yapo do hanyit. ⁴⁸ On, maynamot ta yapo do tana si Adan, ki aran yaten sichangori, ki yapo ta a tabo do tana. Ki maynamot ta yapo do hanyit si Kristo, akma tanchi dya do hanyit an machichasa ta dya. ⁴⁹ As dawa, sichangori, naipariho ta pa do tawowaya a yapo do tana a pinarswa no Dyos. Ki do masakbayan, machipariho ta nanchi do inawanaw no Tawo a Yapod Hanyit, as kan si Yesus nyaya.

No Kapagballigi a Maynamot di Jesus.

⁵⁰ Iyaw nyayaw chakey kwaya batahen dyinyo a kakakteh: Siraw inawan taya a myan so asi kan raya, ki maparin saba mabyay do hanyit a pagtorayan Āpo Dyos. Ta siraw inawan taya a mahta, ki maparin saba mabyay a abos pandan.

⁵¹ Adngeyen nyo yaken, ta ibahey ko dyinyo plāno no Dyos a aran dyi na inpakatoneng do nakarahan. Madiman

* 15:45 15:45 Gen. 2:7

tabanchi a tabo. Ki anchan kapaybidi ni Āpo Jesus, mabaliwan anchiw inawan taya a tabo. ⁵² On, mabaliwan tanchi a pagripat a akmas kalistwaw no kakimit no mata. Oyod a maparin nyaya do kapanawdyanaw anchi a kaalop no trompita. Ta do dawrinchi, ki omyeng anchiw trompitya, as kan mapagōngar sanchiw nadiman, as kan matorohan sanchis inawan a dya madiman. As yaten a sibibyay pa do dawri, ki mabaliwan tanchi. ⁵³ Ta iyaw inawan taya a mahta, mabaliwan anchi so dyi narana kahtan. Mana iyaw madimanaya a inawan ta, ki magbaliw anchi a dyi dana madiman. ⁵⁴ As dawa, anchan mabaliwan danaw inawan taya a mahta so dyi narana kadimanan kan kahtan, maparin dananchiw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Naābak dana si Kadiman, kan komplito danaw nakapadso na.”†

⁵⁵ Dawa, maparin ta na batabatahen, “Aryoriw kapangābak no Kadiman?

Aryoriw panonyit na?”‡

⁵⁶ Iyaw gatos panghapan no kadiman so panonyit na, as iyaw dyi taw a matongpal a linteg iyaw panghapan no gatos so bīleg na. § ⁵⁷ Ki magyāman ako do Dyos, ta iyaw manoroh dyaten so kapagballigi ta a maynamot di Āpo ta a Jeso-Kristo.

⁵⁸ Dawa, chadaw kwa kakakteh, nāw nyo pakono a mahnyi kan dya mabdibdis do kapanganohed nyo. Pirmi nyo a ibōkot tarabāko nyowaya a magsīrbi di Āpo, ta chapatak nyo na a sayang abaw kapagsīrbi nyo do Dyos.

16

Iyaw Sidong Dyirad Kakakteh do Kapanganohed
(Roma 15:22-29; 2 Kor. 8:16-9:5)

¹ Changori, maynamot do kwarta a or-or a iyaw pangsi-dongaw siras tawotawo saw no Dyos do Jodya,* machita a parinen nyo akmas inbahey kwaw dyirad iglisya saw do probinsya a Galasya. ² Kāda manōma araw no lawas do kapaychichipeh nyo a magdaydāyaw, mapatarek danaw katakatayisa dyinyo so kapyahen na a kwarta, sigon do myanaw a maitoroh na a yapo do nachichwasan na. Tan komwan, ki magor-or kamo pabanchi anchan mangay ako dyinyo. ³ Anchan myan ako na dyinyo daw, toboyen konchi do Jerosalem pinidi nyo saw a matalek nyo a tawotawo tan iyangay da daw sāgot nyo saw, as kan torohan ko sanchis tolas a mangyam-āmmo dyira. ⁴ Ki an kaspangarigan,

† 15:54 15:54 Isa. 25:8 ‡ 15:55 15:55 Ose. 13:14 § 15:56 15:56 Roma 5:12;

7:7-13 * 16:1 16:1 Roma 15:25-28

an myan problima a kachitan a basta mangay ako, aran machirayay dana sanchi dyaken.

Siraw Plano ni Pablo
(2 Kor. 1:15-24)

⁵ Mangay akonchi daw a omsarongkar dyinyo anchan yapo ako do Masedonya, ta plāno ko payaw somibah daw.

⁶ Maparin ngata a omyan akonchi dyinyo so dēkey a chimpo. On, ranaen konchiw ammyan tan masidongan nyo panchi yaken do somarono pa saya a kwanan ko. ⁷ Ta an maparin, ki chakey kwabaya tod koynyo a sibasibahen a chiban. Ta an ipalōbos ni Āpo, chakey kwaya a aran mahay ako so dēkey do yanan nyo.

⁸ Ki plāno kwayaw omyan do Epeso a mandan marapit arawaw no Pentekostes.† ⁹ Ta aran āro saw komontra dyaken, ki alit na āro sayaw makey a mangadngey so ikasaba kwaya, ta āro intoroh ni Āpo dyaken a pamosposan a nangasaba.

¹⁰ Anchan makarapit si Timoteo dyinyo, chasoyot nyonchi a rawaten. Ta iya, ki kapayngay ko a maytaytarabāko di Āpo. ¹¹ Ki chiban nyo an myan mangiroromen sya ah, basbāli a sidongan nyo tan matalnaw kapangtokto na do katongtong nas kapagbyahi naya kan tan malistonchiw kapaybidi na dyamen. On, parinen nyo komwan, ta ari namen a ahahayen kan nyiran kakakteh ta saya.

¹² Sichangori, maynamot di kakteah ta a si Apolos, pirmi ko a kalokalohen tan yangay naynyo kan siraw kadwan saw a kakakteh a sarongkaran. Ki ari na pa a dya maisyrto an mangay sichangori. Ki aran komwan, ki mangay anchi anchan myan ōras na.

No Manawdyi a Kapangdaw kan Pakatoneng

¹³ Makaridam kamo. Tēnekan nyo a maganay kapanganohed nyo. Tomored kamo, kan makayit kamo.

¹⁴ Parinen nyo pakono tābo a siaadaw.

¹⁵ Sichangori kakakteh, chapapatak nyo naw si Estepanas kan pamilya na saw a siraw dāmo a nanganohed di Kristo do Akaya, kan inbōkot daw nagsīrbi dyirad tawotawo saw no Dyos. ¹⁶ As dawa, paybibidi ko a ibahey dyinyo a mapaitoray kamo pakono dyirad komwan saya kakakteh, as kan aran sino a machipaytarabāko kan somidosidong do tarabakwaya ni Āpo.

¹⁷ Chasoyot kwaw nakangay daya da Estepanas, Portonato, kan Akayko a minsarongkar dyaken, ta siraw

† **16:8** 16:8 Pentekostes, ki pistan Jodyo a pangsilibrar so kapagranyi. Eks. 34:22; Leb. 23:15-21; Deot. 16:9-11; Ara. 2:1

nangisaop dyinyo. ¹⁸ Pinasoyosoyot da yaken a akmas kapasoyosoyot daw anchi anchan maybidi sa dyinyo. As dawa, siraw tawotawo a akma siras nya, ki machita a anyiben sa.

¹⁹ Pakomostaan daw inyo no manganohed saw do kāda kakpekpehan da do probinsya a Asya. Maingetaw kan nakrischanwanaw pakomosta da dyinyo da Akila kan Prisila kan siraw manganohedaw a maychichipeh a mag-daydāyaw do bahay da. ²⁰ Pakomostaan da paya inyo a tabo no kakakteh saya dya. Maysinkokomosta kamo do kinaktehan a kapaykekepkep.

²¹ Do mismo kwa kakamay itolas ko nyaya, “Pakomosta a yapo dyaken a si Pablo.”

²² Mabay pakono aran sino a dya madaw si Āpo! Maranata! On, mangay ka mo Āpo!

²³ Myan pakono dyinyo parābor ni Āpo Jeso-Kristo.

²⁴ Myan pakono dyinyo adaw kwaya, inyo a tabo a machichasa di Kristo Jesus. Amen.

No Somarono A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Korinto No Pakatonngan so Paytābwān no Nya Tolas

Do nanmaw a tolas ni Pablo dyirad manganohedaw do Korinto, ki pinaydabdab na sa a maynamot do kapaydidi-man daw (1 Kor. 1:11) kan maynamot do kaket daw an mabayabayat sa a magdāyaw do Dyos (1 Kor. 11:20-34), as kan maynamot do marahet saw a kaparin dan kadwan dyira (1 Kor. 5:1-13). Ki maynamot ta dyi da inanohdan pamagbaga naw dyira do tolas naw, nangay si Pablo a mismo a minsarongkar dyira (2:1; 12:14; 13:1-2) tan sidongan na sa a maybidi do kosto a kapanganohed da. Ki do dawri, komplito abaw kapanganohed da dya, dawa, naynyinan dana si Pablo a naybidi do Epeso (2:1, 5).

Do dawri, binaliwan ni Pablo plāno na a mirwa magsarongkar dyira do Korinto, ta chamo na an tod a makasoli dyira (1:12-23). Dawa, tinoboy nas Tito dyira tan si Tito danaw mangyangay so somaronwaw a nakatanyisan na a tolas na dyira, ki nabo dana dyaten sichangoriw nyaya a Tolas (2:3-4).

Sinpangan na, do nakakarwaw ni Pablo do Epeso, nangay a nangasaba do syodad a Troas, ta inplāno na bayaten si Tito do dawri. Ki do dyi naw a nakasakaran si Tito do Troas, nabakel si Pablo a maynamot dya, dawa, yay na chinichwas do probinsya a Masedonya, as kan do dawri danaw nakadongswan nas Tito a kayayapo na pad Korinto (2:12-14).

Taywara a masoyot si Pablo do nakadāmag naw sya di Tito a nagbabāwi dana sa do Korinto, as kan rakoh danaw kangсах da a makaboya kan mangisakit sya (7:5-7). Do kayanaw ni Pablo do Masedonyaya, intolas naw tolasaya a iyaw somaronwaya a Korinto.

Myan tatdo a naychakarwan no nya tolas. No dāmo (1:1-7:16), ki inlawlawag ni Pablo dyira maynamot do kasoyot na do nakadngēy naw so maynamot do nakapagbabāwi dad Korinto. Inpanakem na dyiraw no pinanggep naw dyira, ta iyabaw inawan naw ikaskasaba na, an dyi lang a si Jeso-Kristo. Ki an maynamot di Pablo, ki tobotoboyen lang ni Kristo kan magsirbi dyira a maynamot lang di Kristo (4:5).

Do somaronwaw a naychakarwan no nyaya a tolas (8:1-9:15), ki innanawo ni Pablo maynamot do kapagor-or da

do Korinto. Inpanakem ni Pablo dyira a machita itoroh no kāda asa dyira iyaw yapwaw do mismo na pangtoktwan a dya chaynyin aktokto na mana mapilpilit, ta chadaw no Dyos masoyot a manoroh (9:7).

No chatatdo a naychakarwan no nyaya a tolas (10:1-12:21), ki inkalintegangan ni Pablo tarabāko na a asa a apostol ni Jeso-Kristo. Myan kadwan a Jodyo a makabata sya a si Pablo, ki apostolis aba, ta nachirayay aba dyirad dosi saw a apostolis ni Jesus do kayan paw ni Jesus a nangnanawo dyira. No atbay ni Pablo do dyaya, ki si Āpo mismo a nanoroh so tarabāko na, as kan maboaya na do kaparin na kan nanawo na. Iya lang ipangas ni Pablo, iyaw kakapsot na, ta binata na a, “Do ōrasaw a kakapsot ko, ki nawriw kayan kayit ko, ta si Kristo sawen mapaypayit dyaken” (12:10).

No paytābwan no nya tolas, ki madongso nyo do 13:5 kan do 13:11 a kānan Pablo, “Kapyahen nyo a iktokto tan matonngan nyo an iyaw kapanganohed nyowaya, ki kosto mana engga.”

No tawen a nakaitolas ni Pablo so nyaya tolas, ki do A.D. 56 mana 56 a katawen nakatayoka no nakaiyanak ni Āpo Jesus.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-11

No kapangtokto ni Pablo dyirad taga Korinto 1:12-7:16

No kapagor-or dan taga Korinto 8:1-9:15

No kaikalintegangan ni Pablo so kaapostol na 10:1-12:21

No pakatonngan so paytābwan no nya tolas 13:1-14

2 Korinto

Pakatoneng

¹ Nyaya a tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a apostol ni Kristo Jesus a maynamot do pangeddeng ni Āpo Dyos, kan yapo pad kakteh taya do kapanganohed a si Timoteo. Ipaw-it namen nyaya tolas dyinyo a manganohed do Dyos do syodad a Korinto kontodo do tabo a tawotawo no Dyos do intīro a probinsya a Akaya.*

² Myan pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto nyo a yapo di Āpo Dyos a Āmang ta kan yapo di Āpo Jeso-Kristo.

No Kapagyāman ni Pablo do Dyos

* 1:1 1:1 “Akaya” mana “Gresya” a tana dan Griego a tawo. Siraw rarakoh saw a syodad do dawri a probinsya, ki Korinto kan Atenas.

³ Dayāwen ta si Āpo Dyos a iyaw Āmangaya ni Āpo ta a si Jeso-Kristo. Iya paw māsisyen a Āmang ta, as kan iyaw Dyosaya a pakayapwan tabo a sidong kan kapangahwahok. ⁴ On, ahwahoken na yaten do tabo a pakalidyatan ta. Tan komwan, ki maparin ta sa ahwahoken tabo a myan so aran āngo a pakalidyatan do kapangahwahokaya a rinawat ta do Dyos. ⁵ Ta akmas kāro no kapachipangdidiw taya do nakalidyatanaw ni Kristo, ayket, komwan paw kasawasaway dyaten no maboslonaya a sidong no Dyos a maynamot do kapachichasa ta na di Kristo. ⁶ Ta siraw lidyat saya a naparin dyamen do nakangay namenaw dyinyo, ki naparin sa dyamen tan myan dyinyo kahwahokan nyo kan iyaw kaisalakānan nyo. Asa pa, maynamot ta mahwahok no Dyos dyamen, nyaw paynamotan na a maparin kami na a mangahwahok dyinyo do pakalidyatan nyo tan maparin a anōsan nyo saw lidyataya a akma dyamen. ⁷ Dawa, madyiwadyiway abaw kapangnamnāma namen a maynamot dyinyo, ta masigorādo namen a an mairāman kamo do kalidyatan namen saya, ki aran inyo, syrto a mairāman kamo do rakohaya a kapangahwahok no Dyos dyamen.

⁸ Kakakteh, chakey namen a mapatakan nyo siraw pinasar namen saw do probinsya a Asya a oltimos karahmet kan karakoh nakalalan namen. As do dawri, ki taywara a took namen a bata namen dana an dyi namen dana malāsat. ⁹ No kapangdidiw namen do dawri, ki akma kami naw nakedngan a madiman. Ki naparin nyaya tan nananawo namen a basta italek namen di Āpo Dyos byay namen kan bokbōkod namen pabaw inawan namen. Ta si Āpo Dyos, ki myan panakabalin na do tabo a aran iyaw kapamagōngar so nadiman. ¹⁰ Ki oyod, ta insalākan na yamen do dawri do makamwamomwaw a kadimanan, as kan maparin na panchi a isalākan yamen do ito panchi a lidyat. On, rakoh kapagnamnāma namen dya a isalākan narananchi yamen a mirwa. ¹¹ Ki machita a sidongan nyo pa yamen ah a maynamot do kapangidasadasal nyo dyamen! Ta an parinen nyo komwan, atbayen sa ni Āpo āro a kapaydasal nyo, as kan bindisyonan nanchi yamen no Dyos, as kan āro sanchiw magyāman do parābor saw a maitoroh dyamen.

No Naynamotan Dya Nakatongtongan ni Pablo a Nangay do Korinto

¹² Ta no chasoyot namen a ipodno dyinyo, ki aba polos chapatak namen a pinarin namen a nakapaybayataw namen do aran sino a kapayngay namen a tawo, naten dana

dyinyo a kakakteh. On, namarin nyaya a maynamot ta si Āpo Dyos a mismo somnidong dyamen tan do tabo kaparin namen kan inchirin namen, ki yapo do kosto kan madalos a kapangtokto. Dawa, chapatak namen a yapo aba do sirib no tawo nyaya, an dya yapo do parābor no Dyos.

13-14 Do tabo naitolas namenaya dyinyo a kakakteh, ki abaw intayo namen, an dya intolas namen lang maydamnay a basāen kan maawātan. Sichangori, chapatak namen a ari pa abo komplito a kapakaawat nyo a maynamot do chirin kan kaparin namen. Ki aran komwan, maparin pakono dyinyo kapaypaypaganay nyo do kapakaawat nyo tan ipadāyaw nyonchi yamen anchan marapit araw no kapaybidi ni Āpo Jesus a akmas kapangipadāyaw namenaya dyinyo.

15 Maynamot ta masigorādo ko a nāw no adaw nyowaya dyamen, naktokto ko maypirwa mangay a mangsarongkar dyinyo daw tan dobliw kasoyotan nyo. 16 Ta no plāno ko, ki manma ko a somibah dyinyo a magsarongkar do kakwan kwaya do Masedonya. As anchan maybidi ako a yapo dana do Masedonya, ki mirwa akonchi a somibah dyinyo daw, ta plāno ko payaw mapasidong dyinyo do kapaybidi kwaw anchi do Jodya. 17 Ki maynamot ta natongpal abaw plāno ko, chakey nawri a batahen a magmangamanga ako? An mamarin ako so plāno ko, ki parinen kori do nainlobōngan a kapagplāno? Paggedanen kori a ibahey, “On” kan “Engga”? Samna! Maparin kori? 18 Komwan abaw klasi no katawo ko, ta do salapen no oyod a Dyos a dya mabayataw, an “On” kon ko, “On” dana, as kan aba polos dwadwa ko. 19 Masigorādo ko nyaya, ta magdwadwa aba si Jeso-Kristo a Anak no Dyos a inkaskasaba namen dyinyo, a yamen kāda Silas a mayngaran so Silbano, kan Timoteo. On, an maynamot di Kristo, ki aba polos kadyiwadyiway na, basbāli a tongpalen naw tabo a inchirin na. 20 Ta no kaoyodan na, ki si Kristo danaw katongpalan no tabo a kari no Dyos. Dawa, maynamot dya, maparin ta naw machiamen† do tabo inkari no Dyos. As maynamot do dawri, maidāyaw danaw Dyos. 21 Si Āpo Dyos iyaw napahnyi so saray ta di Kristo. Masaw a si Āpo Dyos paw mismo a namidi dyaten a magsirbi dya. 22 Iya paw nanoroh so Ispirito Santo a akmay sinyal a pakaboyan a dyira na yaten. Ta iyaw Ispirito Santo, ki nāw na myan dyaten a pangpaneknek so katongpal ni Āpo Dyos so tabo inkari naw.

† 1:20 1:20 “Amen” mana “maparin pakono a komwan,” mana “abaw pagdwadwaan.”

²³ Si Āpo Dyos danaw sistīgo ko, ta chapatak naw myan do aktokto ko. Changori, ipodno ko iyaw dyi kwaw a tinongtongan so nakangay kwa nagsarongkar dyinyo daw do Korinto, ki tan myan ōras nyo a magbabāwi do marahet saya a kaparin nyo, as kan tan dyi dana masisīaw kadōsa ko dyinyo. ²⁴ Dyi nyo pakono a ipato a itorayan namen kapanganohed nyo, ta chapatak ko na a matwa kamo na do kapanganohed, basbāli a chakey namen inyo a sidongan tan oyod a masoyot kamo.

2

¹ Nyaw naynamotan kwaya a nagdisisyon a dyakwa mangay dyinyo daw tan dyakwa mirwa makachirin so pagmamaywan nyo. ² Ta an pagmamayohen koynyo, sino paro panchiw mapasoyosoyot dyaken do inyowayaw yanan kasoyotan ko? ³ Dawa, nyaw paynamotan na a naytolas ako dyinyo do nakarahan, as kan nawri paw dyi kwaya nangayan dyinyo daw, ta āngonchan inyo a hahawen ko a mapasoyosoyot dyaken, as inyonchiw makaitoroh so pagmamaywan ko? Ta sigorādo ako a an āngo kasoyotan ko, ayket, komwan dyinyo a tabo. ⁴ Ta do kayan kwaw a naytolas so tolas ko dyinyo, ki oltimo a kariribok ko kan natookan ako a maynamot dyinyo, ta oyod a āro hō ko a naytetedted a maynamot dyinyo. Ki aran komwan, ki aba polos panggep ko a mapagmamayo dyinyo, basbāli a chakey ko a mapatakan nyo a oyod a rakoh kadaw ko dyinyo.

No Kapamakawan so Nakagatos

⁵ Sichangori, myan dyinyo daw napagmamayo dyaten. On, yaken aba lang napagmamayo na, an dyi pa kadwan dyinyo. Ibahey kwaba a napagmamayo na inyo a tabo, ta chakey kwaba tod a payparahmeten gatos na. ⁶ Iyaw namarinaw so komwan, ki manawob danaw nakadosāan naw a yapo do kārwan dyinyo. ⁷ No machita a parinen nyo sichangori, ki pakawanen nyo kan ahwahoken nyo, ta āngonchan mahmes do taywaraw a kapagmamayo na. ⁸ As dawa, pachichāsi ko dyinyo a mirwa ipadidiw nyo kadaw nyo sya. ⁹ Nawriw naynamotan kwaya a naytolas dyinyo do nakarahan, ta chakey koynyo a sōoten an ara kamo a nakasagāna a magtongpal so pamagbaga ko saya dyinyo. ¹⁰ Ki sichangori, napatakan ko a nagtongpal kamo do inbahey kwaw dyinyo. Dawa, aran sino a pakawanen nyo, ki pakawanen ko. No kaoyodan na, an myan machita ko a pakawanen, ki pinakawan ko na do salapen ni Kristo tan mabindisyonan kamo a tabo. ¹¹ On, an parinen taw

komwan, ki abaw ōras ni Satanas a omsikap dyaten, ta napatakan ta na saw panggep naw dyaten.

Iyaw Nakabaklanaw ni Pablo do Kayan Naw do Troas

¹² Do nakawara kwaw do syodad a Troas a nangay a nangikasaba so Maganay a Dāmag a maynamot di Kristo, natonngan ko a iniwangan ni Āpo rarahan a kapangasaba daw. ¹³ Ki aran komwan, taywara nabakel ako do dawri, ta nasarakan kwaba si kakteh ta a si Tito. Dawa, nagpakada ko dyirad kakakteh ta saw daw, as nakangay ko do Masedonya.

Iyaw Kapangābak Ta a Myan di Kristo

¹⁴ Magyāman ako do Dyos, ta pinachirayay na yamen Kristo do nakapagballīgi naw.* As maynamot dyamen, nagwaras danaw kapakatoneng so maynamot di Kristo do aran dino a angayan namen, as kan kayarigan naw kapagwarasaw no āngot no asa bangbanglo. ¹⁵ Ta maynamot do nyaya a kapangikasaba namen, ki maiyarig kami na do asaw a bangbanglo a dāton ni Kristo di Āpo Dyos, kan makarapit dyirad tabo tawotawo: siraw madama a maisalākan kan siraw madama a mangay do karārayawan da. ¹⁶ On, siraw madamaya a mangay do pakarārayawan da, ki mayparin a āngot no kadiman dyira. Ki siraw manganohed a madama a maisalākan, ki mabanglo kangotan da sya, ta mapalongo sa do rarahan a mangay do abos pandan a byay. Maynamot ta komwan, sino paro makarawa so nya tarabāko? ¹⁷ Ki makarawa kami a maynamot ta tinoboy yamen ni Āpo Dyos. As tabo ichirin namen, ki kosto kan oyod do salapen na maynamot do kapachichasa namenaw di Kristo. Akma kami aba siras kārwan a paychichwasan daw kapangasaba so chirin no Dyos tan bomaknang sa.

3

Siraw Karbengan Dan Tobotoboyen Saw ni Kristo

¹ Iyaw kapaychirin namenayas nyaya, ara nyo na paronchi a dya batahen a idaydāyaw namen mismo a inawan namen. Machita namenoriw tolas a pangyamāmmo so inaynawan namen dyinyo a akmas kaparin dan kadwan saya? Mana machita namenoriw tolas nyo tan myan ipaboya namen dyirad tawotawo saw do ayaman namen a maynamot dyamen? ² Inyo a mismo pinakatolas

* **2:14** 2:14 No pinarin dan soldādo no Roma do kaychowa, ki an inābak daw kabōsor da, hapen no heneral daw soldādo naw, as kan pagmarchaen na saw kabōsoraw a inābak da do salapen āro a tawo tan ipaboya daw nakapagballīgi da. No batahen Pablo dya, ki akmay pinachirayay ni Kristo yaten a manganohed do nakapagballīgi naw.

namen a naitolas do aktokto* namen. On, masonong a maboaya no aran sino iyaw kayit no kapanganohed a myan dyinyo, ta maparin da basāen do kabibiyay nyo tabo no tinarabakwan namen dyinyo. ³ Ta malawag a maboaya do byay nyo a si Kristo mismo a nangitolas sya a maynamot do kaosar na dyamen. As naitolas aba do tinta, an dya iyaw Ispirito no sibibiyay a Dyos,† kan naitolas aba do matāpi a bato,‡ an dya do aktokto kan pōso da no tawotawo.

⁴ Matored kami a maychirin so nyaya a maynamot ta masaray kami do Dyos a sidongan na yamen a maynamot do kapachichasa namen di Kristo. ⁵ Aba polos paynamotan namen a makabata a maparin namen nyaya tarabāko, ta yapo a tabo do Dyos kabaelan namen. ⁶ Ta si Āpo Dyos nanoroh so kabaelan namen a magsīrbi do bayowaya a tōlag. Iyaw bayowaya a tōlag, ki naibasar do tarabāko no Ispirito no Dyos a manoroh so byay a abos pandan. Bahes naba do naitolasaw a Linteg ni Moyses, ta intongdo naw pakadimanan a abos pandan.§

No Kaganay no Bayo a Tōlag
(*Heb. 8:1-13*)

⁷ Iktokto taw chimpon Moyses do nakaitorohaw ni Āpo Dyos so linteg a naikitikit do matāpi saw a bato. Do dawri a nakarawat ni Moyses so bato saya a nakaitolasan linteg, ki masngen dana do kasisilenganaw a glorya no Dyos. As do nakapaybidiyaw ni Moyses do yanan daw no Israelita, ki aran mawpawpas danaw kasileng naw, ki alit na dyi da naipreng mata daw dya do oltimwaw a karanyag no rōpa na.* An komwan panakabalin ni Āpo Dyos do nakaitorohaw no lintegaw a nagbānag do abos pandan a kadiman, ⁸ syimpri mangamangay pa ipaboaya naw kadyos na kan panakabalin na do kaitoroh naw so Ispirito na do bayowaya a tōlag a ikasaba namen! ⁹ Ta an iyaw nawri a linteg a nangipakatoneng so kadimanan, as naipaboaya daw panakabalin no Dyos, rakorakoh abawri a adayo a maipaboyaw panakabalin no Dyos do bayowaya a tōlag a manoroh so pakapalintegan tawo do salapen na? ¹⁰ No kaoyodan na, nawpas danaw panakabalin no linteg a aran mabīleg do nakarahan a maynamot ta iyaw bayowaya tōlag, ki adayo a mabilbīleg pa. ¹¹ Ta an maidāyaw lintegaya a nawpas dana, pāngo narananchi do dāyaw no bayowaya a tōlag di Kristo a nāw na abos pandan.

* **3:2** 3:2 Mana “poso.” Jer. 31:33; 1 Kor. 9:1-2; 1 Tes 2:17-20 † **3:3** 3:3 1 Kor. 2:4; Gal. 3:2-5; 1 Tes. 1:5-6 ‡ **3:3** 3:3 Eks. 31:18; Deot. 9:10 § **3:6** 3:6 Roma 7:6; 8:2; Gal. 4:21-31 * **3:7** 3:7 Eks. 34:29-35

¹² As dawa, maynamot ta komwan kahahaw namen so dyi aya anchi a mawpas a panakabalin no bayowaya a tōlag di Kristo, matortored kami na a manginanawo sya. ¹³ On, aba polos itayo namen, ta akma kami aba di Moyses a nanalob so rōpa na[†] tan dyi da maboya no Israelita saw kawpas naw. ¹⁴ Ki oyod a matwaw aktokto da do dawri,[‡] as kan naawātan daba polos chakey na batahen naporinaw di Moyses. Manda sichangori, ki akmay myan paw talob no aktokto dan Jodyo saw a kapotōtan Israel do kapagbāsa daw so myanaw do adan a tōlag, ta polos a dyi da maawātan chakey na batahen. Ta no lang makapakaro so nawri a talob, ki iya lang kapanganohed di Kristo. ¹⁵ On, ta aran sichangori, an basāen dan Jodyo saw intolasaw ni Moyses, ki akma myan mintalob so aktokto da, ta alit na dyi da maawātan. ¹⁶ Ki an myan tawo a magbabāwi kan maypasngen di Āpo, maawātan nanchi maynamot ta iyaw mintalobaw so kapangtokto na, ki natakasan dana. ¹⁷ Iyaw chirin kwaya a “Āpo,” ki iyaw Ispirito Santo,[§] as kan aran sino a tawo a yanan nya Ispirito no Dyos, ki myan dyaw kawayawaya na yapo do kapangokom no linteg kan gatos. ¹⁸ As dawa, yaten a tabo a manganohed, ki akma tabas Moyses a nataloban so rōpa, basbāli a nayparin ta na a akmay ispiho a nāw ta mangisilap so tan-ok kan kabileg ni Āpo ta. On, maypaypangay paw kapagilap ta sya a mandanchan mabalbaliwan ta a machalit dya. Nyaya, ki tarabāko ni Āpo ta a iyaw Ispirito a mismo.

4

No Kakapsot no Tawo kan no Panakabalin no Dyos

¹ Dawa, maōpay kami aba, ta chapatak namen a maynamot do kāsī no Dyos, ki intoroh na dyamen nyaya maganay a kapagsīrbi. ² Pinawadin namen dana saw tabo a matayo kan makasnesnek a dadakay dan tawotawo. On, inipsok namen aran āngo a klasi no kapangallilaw, kan polos a dyi namen a paydyidohen chirinaya no Dyos, basbāli a inanawo namen iyaw kaoyodan na. On, maybibyay kami do salapen no Dyos a abo maitayo namen tan mapatakan no aran sino iyaw kakosto no dadakay namen. ³ Ki aran komwan, myan pa saw dya makaāwat so chakey a batahen no Maganayaya a Dāmag a ikasaba namen, ta myan akmay mintalob so aktokto da. Ki sigorādo ko a komwan lang dyirad tawotawo sa a madama a mangay do abos pandan a pakarārayawan da.

[†] **3:13** 3:13 Eks. 34:29-35 [‡] **3:14** 3:14 Deot. 29:4; Isa. 6:9-10; Esek. 12:2

[§] **3:17** 3:17 1 Kor. 6:17

⁴ Āngo ta dyi sa manganohed? On, maynamot ta inolib ni Satanas a dyos da do lōbongaya iyaw kapakaāwat daw tan dya masēdangan aktokto da a maynamot do Maganayaya a Dāmag. On, iyaw Maganayaya a Dāmag, ki iyaw mangipalpalawag so maynamot do kadyosaw ni Kristo a iyaw kaparpariho no Dyos. ⁵ Ta iyabaw inawan namenayaw ikaskasaba namen, an dyi lang a si Jeso-Kristo a iya danaw Āpo. Ki an yamen, ki tobotoboyen yamen ni Kristo, kan magsirbi kami dyinyo a maynamot dya.

⁶ Ta si Āpo Dyos nakabatas nyaya a kāna, “Myan pakono sēdang, tan maranyagan kasarisaryan!”* As si Āpo Dyos paw mangsēdang so aktokto namen tan maawātan namen makaskasdāawaw a panakabalin na kan iyaw kabon pagkorāngan no kadyos na a maboya di Kristo.

⁷ Ki an yamen, ki akma kamiw sinsinan a angang a inpapno ni Āpo Dyos so mimyan a kapapatgan, ta intalek no Dyos dyamen kasisitaan a tarabāko a iyaw kapangikasaba so Maganayaya a Dāmag. On, pinarin ni Āpo Dyos nyaya tan ipaboya na a iyaw makaskasdāaw a panakabalin, ki yapo dya, as kan yapo aba dyamen a sinsinan lang.

⁸ Nasanyib kami a naparahmetan do lidyat, ki polos a dyi kami a napita. Pasaray a maychaychawaw kami, ki alit na a dyi kami a maōpay.

⁹ Aran naidadanes kami na, ki kinarwan naba yamen a polos ni Āpo Dyos. Aran namahmah kami, ki chinadiman namen aba. ¹⁰ Pirmi kami a machisalap do kadiman a akmas naparinaw di Jesus do kayan na paw do lōbongaya, tan iyaw byay na a intoroh na, ki maipaboya dana do mismo a inawan namen. ¹¹ On, do kayan namen pa a maybibyay do hapotayan tana, nāw kami a machisalap do kadiman a maynamot do kapachichasa namen di Kristo. Naparin dyamen komwan tan maipaboya do mahtaya a inawan namen a sibibyay pa si Kristo. ¹² Dawa, aran lakalakatan na yamen kadiman, no pagtongpalan na, ki myan dana dyinyo byay nyo a abos pandan.

¹³ Myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Manganohed ako do Dyos, as dawa, maychirin ako a maynamot do kapanganohed ko dya.”† Komwan pa dyamen, ta aran malidyatan kami, ki alit na ibahey namen iyaw inanohdan namenaya. ¹⁴ Ta chapatak namen a si Āpo Dyos a napagōngar si Āpo Jesus, ki sigorādo a pagōngaren na panchi yamen a maynamot do kapachichasa namenaya di Jesus. As aran inyo, ta hapen nanchi yaten a tabo a

* 4:6 4:6 Gen. 1:3 † 4:13 4:13 Sal. 116:10

manganohed dya tan iyangay nanchi yaten do salapen na.‡
 15 On, ibtoran namen tabo lidyat saya a mangay dyamen sichangori a maynamot ta no chakey namen, ki iyaw kaganayan nyo. Tan komwan, ki maiwaras paraboraya no Dyos dyirad āro saw a tawotawo. On, maynamot ta komwan, maypayparo dananchiw tawo a magyamyāman do Dyos, as kan maidāyaw dananchi si Āpo Dyos a maynamot do makaskasdāawaya a parābor na dyira.

No Byay no Manganohed

16 Maynamot do dyaya, maōpay kami aba polos. Aran maypaypakapsot inawan namenaya, ki ara, ta kararaw a maypaypayit naispiritwanaya kabibyay namen. 17 Ta iyaw kalidyatan saya a pasaren ta sichangori, ki machipanda sa, as kan maparin ta a batahen a dēkey lang nya an iktokto taw byay taw anchi di Kristo. Ta iyaw pagtongpalan lidyat ta saya, ki iyaw abos kaiparihwan a byay ta do hanyit a abwa polos so pachipandan. 18 Tano dya pachisyayan aktokto ta, ki syimpri, sirabaw maboaya ta saya sichangori do lōbongaya, an dya siraw dyi saya maboaya a myan do hanyit. Ta siraw maboaya saya sichangori, ki maynam saba. Amnan siraw dyaya maboaya a myan do hanyit, ki nāw da abos pandan.

5

No Bayo a Inawan a Hahawen no Manganohed di Kristo (Roma 8:11; 1 Kor. 15:35-38; Pilp. 1:20-26; 3:20-21)

1 On, maōpay taba, ta no chapatak ta siraw inawan ta saya sichangori, ki kayarig daw bengbeng a masonong a marakrak, ta madiman kan mahta anchi. Ki aran komwan, tādyan nanchi ni Āpo Dyos so bayowaw a inawan ta a mayarig do bahayaw a dya polos a marārayaw, ta maparin aba yapo do sīrib no tawo nawri, an dya si Āpo Dyos a mismo omparin sya. 2 Ta sichangori, oyod a malidyatan ta do kayan taya a magas-asog do inawan taya a mahta. Dawa, pirmi ta ahahayen katādi no inawan ta sichangori do inawan taya do hanyit 3 tan do dawrinchi, ki tod pabanchi a pahad, an dyi dana myan inawan ta a pinakalaylay ta a abos pandan. 4 On, do kayan ta paya do tanaya a myan so mahta a inawan, ki oyod a magas-asog ta do kalidyat ta. Ki ibahey ko komwan a maynamot aba do kakey ta mangipoha so sīgodaya a inawan ta, an dya maynamot ta rakoh kakey ta a mangilaylay so bayo a naispiritwan a inawan tan iyaw inawan taya madiman, ki golpi a matādyan anchi so bayo

‡ 4:14 4:14 Roma 8:11; 1 Kor. 6:14; 15:20-23; 1 Tes. 4:13-18

a abo polos so pachipandan. ⁵ As maynamot do dyaya a kapagbalbaliw, ki si Āpo Dyos a mismo nangisagāna dyaten a mangrawat sya do nakaitoroh naw so Ispirito na dyaten. On, intoroh ni Āpo Dyos iyaw Ispirito na dyaten a pakatonngan ta sya a syrto a tongpalen ni Āpo tabo inkari na.

⁶ Dawa, iyaw nyayaw paynamotan na a polos a dyi kami a maōpay. On, chapatak namen a do kayan namen paya do hapotayan tana, ki ari kami pad nachirapa di Āpo, ⁷ ta no kabyay namen do tanaya, ki naibasar aba do maboya namen saya do lōbongaya sichangori, an dya do saray kan kapanganohed. ⁸ Ki alit na oltimo a kasaray namen. Syim-pri, chakakey namen a karwan inawan namen do dyaya tana tan makasabat kami na dwa yanan Āpo Dyos. ⁹ Ki aran myan kami do yanan na mana myan pa do lōbongaya, no kananahwen namen, ki iyaw pakahwahokan naw dyamen. ¹⁰ Ta machita tanchiw katakatayisa a machisalap do salapen ni Kristo tan iyaw mangokom dyaten, as kan iyanchiw manoroh dyaten sigon do pinarin ta a maganay mana marahet do kayan ta pa do hapotayan tana.

No Kapachikapya do Dyos a Maynamot di Kristo

¹¹ Maynamot ta chapatak namen a mapaychakābot kapangokom ni Āpo, nyaw paynamotan namenaya a mangigodes so kapangasaba namenaya so tawotawo tan manganohed sa dya. On, chapatak ni Āpo tabo a maynamot dyamen a abo polos marahet a panggep namen do kapangasaba namen, as kan hahawen ko a komwan paw kapakatak nyo dyamen. ¹² Ki aran komwan, abaw panggep namen a mirwa a mangidaydāyaw dana so mismo a inawan namen dyinyo, basbāli a panggep namen manoroh so paynamotan nyo a mangitangsit dyamen tan myan atbay nyo dyirad tawotawo saw a mangipangas so saad da kan iyabaw oyod a katatawo da. ¹³ Ki an kaspangarigan, myan saw makabata a naychabobo danaw arang namen, ki bāli, ta si Āpo Dyos lang pagsirbyan namen. Ki an batahen nyo a kosto pangtoktwan namen, ki maganay paw nawri, ta para dyinyo tarabāko namen. ¹⁴ Ta do tabo a parinen namen, no adawaw ni Kristo iyaw nangidoron dyamen a maynamot ta nasyirto namen dana a nadiman si Kristo a maynamot do tabo a tawotawo. As dawa, tabo no tawotawo, ki naibidang dana sa a nadiman do nakadimanaw ni Kristo.* ¹⁵ On, nadiman si Jesus a maynamot do tabo a tawotawo tan

* **5:14** 5:14 Ki aran komwan, nawri abaw chakey na batahen a naisalākan danaw tabo tawotawo, ta basta manganohed pa sa a manma tan mairāman sa. Ara. 2:37-41; 16:30-31

yaten a madaw dya, ki maybibyay ta paba a maynamot do bokbōkod ta pagayatan, an dya maybibyay ta do chakeyaw ni Kristo a nadiman kan nagōngar a maynamot dyaten.

¹⁶ As dawa, sichangori, no osaren namen a pangrokod so tawotawo, ki maibasar paba do nainlobōngan a pangrokod. Rawaten ko a komwan kapangbigbig namen si Kristo do nakarahan, ki sichangori, natādyan danaw kapangtokto namen.

¹⁷ Ta aran sino a machasa di Kristo, ki asa dana bayo a naparswa. Iyaw adanaw a naybibyayan na, ki homnabas dana, as kan natādyan dana so bayo. ¹⁸ On, pinarin no Dyos tabo nyaya, ta maynamot do nakadimanaw ni Kristo, ki pinaysonong no Dyos nangbalataw so nagbaetan ta kan iya tan machasa ta na dya. Asa pa, intoroh na pa dyamen tarabāko namen a mapaypasngen so tawo tan aran sira, ki machikapya dana sa dya. ¹⁹ No chakey a batahen no minsāhi namenaya, ki pinaypasngen ni Āpo Dyos tabo tawotawo dya a maynamot do nakadimanaw ni Kristo do kros. On, maynamot dya, ibidang paba no Dyos gatogatos dan tawotawo. Nya danaw minsāhi a intalek no Dyos dyamen tan yamen danaw makatoneng a mangipadāmag dyirad tawotawo tan machikapya sa dya.

²⁰ As dawa, cha kami dya a pinakadangoy ni Kristo, as kan do tabo a inchirin namen, ki akma danaw Dyos a mismo maychichirin dyinyo. Dawa, maynamot ta yamen danaw pinakainawan Kristo, pachichāsi namen a machikapya kamo na pakono do Dyos. ²¹ Ta aran aba polos gatos ni Kristo, ki naibidang a myan so gatos do salapen ni Āpo Dyos a maynamot dyaten a tawotawo. Tan komwan, maynamot do kapachasa ta na di Kristo, maibidang ta na a malinteg do salapen Āpo Dyos.

6

¹ As dawa, maynamot ta machipaytarabāko kami di Āpo Dyos, ki pachikakaāsi namen dyinyo a dyi nyo a ipalōbos a mayparin a abos sinpaspangan iyaw rinawat nyowaw a parābor no Dyos. ² Ta binata no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna,

“Inadngey ko dasal nyo do chimpwaw a naikeddeng ko tan paraboran koynyo, as kan sinidongan koynyo do kostwaw a araw tan maisalākan koynyo.”*

Dawa, kadngeyen nyo a maganay ah, ta changori danaw naikeddengaw a araw no kasidong no Dyos, kan changori danaw arawaw no kaisalakānan nyo.

* 6:2 6:2 Isa. 49:8

No Lidyat Do Byay Da Pablo

³ Ipasnek namen a dyi kami a mamarin so pakachichadan dan aran sino a tawotawo tan abwa polos pakapilāwan no maynamot do kapagsīrbi namenaya di Āpo Dyos, ⁴ basbāli a ipaboya namen do tabo a kaparin namen a yamen tobotoboyen no Dyos. Siaños kami a mangibtor so tabo a pakariribokan namen kan pakalidyatan, masaw pakaidadanesan namen. ⁵ On, inanōsan namen nababaotan, nabahod, kan nariribok. Nahopahopag kami pa, kan napadāsan namen paw dya nakaycheh kan dya komninan.† ⁶ Naipaboya pa a yamen, ki tobotoboyen ni Āpo Dyos a maynamot do madalos saw a kaparin namen, kan kapapatak namen so oyod, kaānos, kan kayan kāsī namen. On, naipaboya pa a yamen, ki tobotoboyen no Dyos a maynamot do panakabalin no Ispirito Santo a myan dyamen, iyaw oyod a adaw namen dyirad tawotawo, ⁷ iyaw kaoyodaya no chirin namen, as kan iyaw bīleg no Dyos a inpaboya na a maynamot dyamen. As myan pa dyamen iyaw kinalinteg a intoroh ni Āpo Dyos dyamen a mayarig a armas namen a pachilaban kan pagsarāpa namen do gobat. ⁸ Do kapagsirsīrbi namenaya di Āpo, pasaray inanyib da yamen tawotawo, ki an kadwan, abaw anyib da dyamen. On, oyawen da yamen kadwan, as kan myan saw kadwan a mangidāyaw dyamen. Batahen dan kadwan a bayataw kami, ki aran komwan batahen da, ichirin namen lang iyaw oyod. ⁹ Batahen dan kadwan a dyi da yamen a chapapatak, ki alit na magdindināmag kami. Do pangarkolwan no kadwan, ki akma kami naw nadiman, ki ari kami pa a sibibyay. Masaw a aran nadōsa kami, ki naiparawat kami aba a madiman. ¹⁰ On, aran pagmamayohen da yamen kadwan, ki nāw namen a masoyot. Akma kamiw mapobri, ki āro a tawotawo pinabaknang namen do naispiritwan a bindisyon. Akma kamiw abos warawara do lōbongaya, ki aran āngo a dyiran Āpo Dyos, ki para dyamen.

¹¹ Ayket na! Inyo a mapateg a sīt namen do Korinto, aba polos intayo namen dyinyo do nakapaytolas namenaya. Taywara a dya matokod adaw namen dyinyo. ¹² On, inanban namen abaw kapangtokto namen dyinyo, basbāli a inyo nangneb so kapangtokto nyo dyamen. ¹³ Dawa, sichangori, inyo a ibidang ko a anak ko, bayaten nyo pakono adaw namenaya a inpaboya namen dyinyo ah!

No Ballāag a Maynamot do Kapachikasmang Dyirad Dya Manganohed

† 6:5 6:5 Ara. 16:23; 19:23; 1 Kor. 4:11; 2 Kor. 11:23-33

14 Sichangori, kakakteh, machasa mana machikasmang kamo aba dyirad dyi pa saw a manganohed. Ta maparinori a mayrayay matalineng kan dyīdo? Mana maypāngo kapaysagel no sēdang kan sari? 15 Ta māngo paro a magtōnos si Kristo kan Sairo?‡ Polos! Masaw magtōnos abaw kapangtokto da no manganohed kan dya manganohed. 16 Maypāngo a maysagel kapagdāyaw do Dyos kan kapagdāyaw do didyosen? Polos! Dawa, aran yaten, ta mismo ta na timplo a pagyanan no sibibyay a Dyos a akmas inpaitolas no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna, “Omyan akonchi dyira, as nāw ko nanchi a machikāmang dyira.

Yaken anchiw Dyos da, as siranchiw tawotawo ko.”§

17 As myan paw matarek a inpaitolas ni Āpo a kāna, “Karwan nyo sa, kan machisyay kamo dyira.

Saliden nyo sabaw nachilabay danaya do marahet tan rawaten konchinyo.*

18 Yaken anchiw Āmang nyo, as inyonchiw anak ko.”

On, nyayaw binata ni Āpo a Manakabalin do Tābo.†

7

1 Inyo a chadaw kwa sit, tabo saw nyaya, ki naikari sa tabo dyaten a yapo di Āpo Dyos. As dawa, namon-amohen taw aktokto ta, kan tadyichokodan taw aran āngo a manglapos so inawan mana ispirito ta. Mayparin ta pakono a maybibyay a abos pagkorāngan kan masantwan do salapen ni Āpo Dyos a maynamot do kaanyib ta sya.

No Karakoh no Soyot ni Pablo

2 Tori ko na pirwahren machikakaāsi dyinyo a torohan nyo yamen so logar namen do pōso kan aktokto nyo, ta abayaw chapatak ko a nakagatosan namen, as kan abayaw chapatak ko a pinaychawaw namen a maynamot do nanawo namen. Masaw a abaw aran sino a ginondawayan namen.

3 Chirinen kwabaw nyaya tan chakey koynyo a okomen, ta akmas naybibidyaw a inbahey ko dyinyo a oltimo kamo so kapateg dyamen. Dawa, nyaw paynamotanaya a aran kadimanan mana kabyayan namen, ki aba polos naksay do adaw namen dyinyo. 4 Oltimo a masaray ako dyinyo, kan rakoh iyaw kapagpangas namen a maynamot dyinyo. On, taywara nahwahok ako na a maynamot dyinyo, ta aran marahmet pakariribokan namen, ki alit na somawasaway

‡ 6:15 6:15 Do chirin Griego, ki “Belial,” as kan no chakey na batahen, ki “antikristo” mana “Satanas.” § 6:16 6:16 Leb. 26:12; Jer. 32:38; Pal. 21:3

* 6:17 6:17 Isa. 52:11 † 6:18 6:18 Isa. 43:6; Jer. 31:9

danaw kasoyot ko a maynamot do dāmagaya a nadngey ko a maynamot dyinyo.

⁵ Ta yapo do nakawara namenaya do probinsyaya a Masedonya, ki abaw inahah namen. Āro danaw nakalidyatan namen do aran dino a nangangayan namen. On, myan kalāban namen a mindibon dyamen, as kan myan kabakel namen do kapangtokto namen. ⁶ Ki aran komwan, si Āpo Dyos a mangahwahok so tawotawo saw a naopay, ki pinaybidi nas Tito dyaken a yapo dyinyo a napasoyosoyot dyamen. ⁷ As nawri aba lang chinasoyot namen nakaboya namenaw sya, ta ad-adda paw soyot namen do nakaibahey naw sya a inahwahok nyo. Inbahey na pa a oyod nyo na kono so kangsah a makaboya dana dyaken, kan oltimo kamo kono a makatanyis do kapagbabāwi nyo, as kan rakoh kakey nyo a mangisakit dyaken. As dawa, maypaypanyay paw kasoyot ko.

⁸ Aran naytolas ako so nakapaynyin dyinyo, ki pagbabawyan kwaba iyaw minsāhi kwaw dyinyo. Ki aran komwan, ipodno ko dyinyo a myan dyaken dēkey a babāwi ko do nakadngey kwaw sya a myan kaynyin aktokto nyo a maynamot do tolasaw a aran dya naynam. ⁹ Ki sichangori, masoyot ako na. Nawri abaw chasoyot ko nakapaytolas kwaya so nakapaynyin dyinyo, an dya iyaw nakapagmamayo nyo, ki iyaw napagbabāwi dyinyo. Ta iyaw nyaya a nakapagmamayo nyo, ki inosar no Dyos a napagbabāwi dyinyo, tan komwan, abo narārayaw mana naynyinan dyinyo a maynamot dyamen. ¹⁰ On, iyaw kapagmamayo a makahwahok do Dyos, ki iyaw manoroh so kapagbabāwi nyo tan palongohen naynyo do kaisalakānan nyo. Aryoriw magmamayo a maynamot do dawri? Ki no bahes na, iyaw nainlobōngan a kapagmamayo, ki iyaw manoroh so kadiman nyo a abos pandan. ¹¹ Ta chiban nyo paw pinarinan Dyos so kapagmamayo nyowaw! Pinasaray naynyo so taywara, kan pinalakam na paynyo a nawriw nanwalan nyo a nachisyay do gatos tan abaw pakapilāwan nyo. Nakasoli kamo a maynamot do gatosaya a pinarin kadwan dyinyo daw do nakarahan, as kan namo kamo a maynamot do dawri, ta āngonchan madōsa kamo. Rakoh nakakey nyo a nangkosto so karahetaw a myan dyinyo, kan rakoh kalikāgom nyo a naybidi do kosto a dadakay. Sichangori, maynamot do nyaya kagaget nyo a nangkosto so kayayan nyo daw, ki inpaboya nyo na a myan kamo na do kinalinteg.

¹² Dawa, iyaw naynamotanaw a naytolas ako dyinyo do nakarahan, ki maynamot aba do nakagatosaw mana iyaw

naygatosanaw, an dya naytolas ako tan napatakan nyo do salapen no Dyos iyaw karakoh no adaw kan pateg nyo dyamen. ¹³ Iyaw nyayaw naynamotanaya a nahwahok kami.

As iyaba lang nakahwahok namen iktokto namen, ta oltimo pa soyot namen do karagsakaw ni kakteh ta a si Tito, ta minpaw danaw kabakel na a maynamot dyinyo a tabo do kaganay no nakarawat nyo sya. ¹⁴ Chakey ko pa ibahey dyinyo a do kanamaw no kangay ni Tito dyinyo daw, ki oyod a inpangas koynyo dya, as kan nasnekan akwaba a maynamot dyinyo. On, pirmi namen a inbahey dyinyo oyod, as kan sichangori, napaneknekan a oyod paw inchirin namenaw dya a maynamot dyinyo. ¹⁵ As dawa, maypaypayit adawaw ni kakteh si Tito dyinyo, ta manakem naw kagaget nyowaw a tabo a nagtongpal so innanawo naw kan iyaw nakaanyib nyowaw sya do nakawara naw dyinyo kan kananawa nyowaw an dyi kamo a manganohed dya. ¹⁶ Aysa! Oltimo danayaw kasoyot ko, ta komplito danaw kasaray ko dyinyo!

8

No Madadam a Kapanoroh

¹ Kakakteh, chakey namen a mapatakan nyo no kaganay no kaparin dan manganohed saw do kāda kakpekpehan daw do probinsya a Masedonya a maynamot do parābor ni Apo Dyos a myan dyira. ² Ta aran nasōot sa do oltimwaya a marahmet a pakalidyatan, as kan aran mapopobri sa, ki alit na a yapo do somawasaway a kasoyot da kan kasingpet no kabibyay da, ki siboboslon sa a nanoroh so sidong da. ³ Ipaneknek ko dyinyo a intoroh daw tabo a maparin da, kan myan pa saw nagsobra, as kan abaw minpilit dyira. ⁴ Maynamot do rakoh a soyot da, ki nachikakaāsi sa dyamen a matorohan pakono sa so gondāway da a somidosidong dyirad tawotawo saw no Dyos do Jodya.* ⁵ Arwāro pa adayo kan hahawen namenaw iyaw intoroh da. Ibahey ko komwan a maynamot aba lang do kāron kwarta a intoroh da, an dyi pa maynamot ta pinanma da a inparawat byay da di Āpo. Sinpangan na, inkari daw kasidong da dyamen a maynamot ta nawriw chapatak da a chakey no Dyos.

⁶ Ngay na! Maynamot ta si kakteh ta si Tito nangirogi so komwanaya a madadam a dadakay dyinyo do kayan na pa dyinyo, ki nyaw naynamotanaya a inahwahok namen a tongtongen na. As dawa, toboyen namen a maybidi dyinyo

* **8:4** 8:4 Siraw manganohedaw do Jerosalem, ki oltimo a nalidyatan sa do kachimpon Pablo. Ara. 11:27-30; 24:17; Roma 15:25-27

tan sidongan naynyo a mapakabos so nyaya maganay a panggep nyo a yapo do kadādam nyowaw. ⁷ Changori, chapatak ko na a maparin a pakatetēnek pinarin nyo. Oyod, mapasnek kamo do kapanganohed, do kapaychirin so inpaltiing no Dyos, kan do kāron kapatak nyo so maynamot dya.† Masaw a mapasnek kamo do kakey nyo a magsirbi di Apo Dyos kan iyaw adaw nyo dyamen. As dawa, chakey namen a maypaypapasnek paw kadādam nyowaw a manorotoroh so sidong nyo a yapo do rakoh a adaw nyo.

⁸ Chakey naba batahen a ibilin ko dyinyo nyaya a parinen nyo. No lang hahawen ko, ki an ipaboya ko dyinyo no kagaget no kadwan a somidong, as kan an onotan nyo sa, mapaneknekan a myan oyod a adaw nyo. ⁹ Ta chapatak nyo na a iyaw parābor ni Apo Jeso-Kristo a aran dyira na tabo, ki nayparin a asa mapobri a maynamot dyaten. On, maynamot do nakapayparin naya a abo a polos so dyira, ki pinayparin na yaten a oltimo a maganay so kayayan do salapen ni Apo Dyos.

¹⁰ An maynamot do nyaya a kaparin nyo, ki iniktokto ko a maganaganay an pakabosen nyo naw insiknan nyowaw kaminsawan, ta inyo sawen nangirogi sya, kan nawri aba lang, ki nayaktoktwan nyo a pinarin nyaya. ¹¹ Ngay! Tongtongen nyo na, kan pakabosen nyo ah! An maypāngo iyaw kasoyotan nyo do dāmawaw, komwan pakono kasoyot nyo do panapanawdyanaya. On, parinen nyo nyaya sigon do marawa nyowaw a itoroh sichangori. ¹² Ta an malakam kamo a manoroh, rawaten anchi no Dyos sigon do kabaelan nyo a itoroh, ta chichwasen nabaw abwaw dyinyo.

¹³ Abaw plāno ko a mangidomdōma dyinyo a parahmetan tan bomaknang saw kadwan. ¹⁴ Ay engga! Ta no lang iniktokto ko, ki iyaw kalit nyo. On, maynamot ta maboslon myan dyinyo sichangori, maganay āno an binglayan nyo saw makachita? Ta kaspangarigan, an inyonchiw mabwanan, as siranchiw mairana a sobsobraanan, torohan danchi inyo a patadyen. Tan komwan, ki myan kapag-totōnos nyo. ¹⁵ Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Iyaw tawowaw a āro so chinpeh, ki nagsobsobra aba, an dya manawob lang do machita na. Ki iyaw dēkeyaw so chinpeh, ki abaw nagkorāngan na.”‡

*No Kapirwa Kangay ni Tito do Korinto
(1 Kor. 16:1-4)*

† **8:7** 8:7 1 Kor. 1:5; 12:10 ‡ **8:15** 8:15 On, chinpeh dan Israelita saw do chimpon Moyses iyaw bata daw a “māna.” Iyaw nyaya a māna, ki kanen da do kayan daw a nagtoltolda do let-ang a mayngaran so Paran. Eks. 16:1-18

¹⁶ Rakoh kapagyāman ko do Dyos, ta pinalakam nas Tito a akma dyamen a somidong dyinyo. ¹⁷ Ta iyaba lang nakatoboy namenaya syaw kakeyan na, an dyi pa iya mismo malakam a mangay dyinyo a aba polos mangpilit sya. ¹⁸ Parayayen namen di Tito asaw a manganohed a kakteh a maanyianyib do tabo a kakpekpehan dan manganohed a maynamot do tarabāko naya a mangikaskasaba so Maganay a Dāmag. ¹⁹ Asa pa, iya paw tinongdo no kakakteh saya do iglisya a machirayay dyamen a mangiyangay so sāgot daw kan sāgot nyowaw dyirad manganohedaw do Jerosalem. Iyaw nyaya kapagsīrbi namen dyinyo, ki parinen namen tan maidāyaw dana si Āpo, as kan tan ipaboya namen kakey namen a somidong.

²⁰ On, oyod a myan kapagannad dyamen do kapagsīrbi kan kaiyayam namen so nyaya maboslon a sāgot tan abo pakagatosan namen. ²¹ No chakey namen, ki nāw namen dana a mapagtalkan do oyod, kan parinen namen aba lang do salapen Āpo, an dyi pa do salapen tawotawo.

²² Ay on sawen, manoboy kami pas asa kakteh a machirayay dyira, ta nappipisa namen paba a napaneknekan kagaget na a somidong. As dawa, sichangori, maynamot ta tomobo danaw talek na dyinyo, maypangay danaw kagaget na a somidong dyinyo. ²³ An maynamot di Tito, ki iyaw kasmang ko a maytarabāko dyinyo. Ki an maynamot dyirad kakakteh saya a machirayarayay dya, ki siraw pinakainawan no kakakteh saya do iglisya do dya, as kan maynamot dyira, ki maidaydāyaw dana si Kristo. ²⁴ Dawa, ipaboya nyo pakono dyiraw kadaw nyo sira tan maipaneknek do tabo manganohed saw do iglisya dya iyaw kaipadpadāyaw namenaya dyinyo.

9

Maganay An Madadam Kamo

¹ Changori, machitak paba itolas dyinyo maynamot do dyaya a kapanyidong siras manganohed saya di Kristo do Jodya. ² Ta sīgod a chapatak ko iyaw kalikāgom nyowaya a somidong a iyaw inpangas kwaw maynamot dyinyo dyirad kakakteh saw do probinsya a Masedonya. On, binata ko dyira a kon ko, “Siraw kakakteh saw do probinsya a Akaya,* ki nakasagāna pa sa a somidong a nakayapo do kaminsawan.” On, iyaw kagaget nyo a manoroh, ki iyaw nangyokay so kadādam no kapanoroh no kārwan dyira. ³ Ki toboyen ko saw kakakteh taya tan iyaw kaipangas namen

* 9:2 9:2No syodad a Korinto, ki asa syodad do probinsya a Akaya.

so nyaya a maynamot dyinyo ki mapaneknekan a dyi kwa salawsaw kan tan nakasagāna kamo a mangiparawat so akmas inbahey kwaya dyira. ⁴ Ta an kaspangarigan, myan saw taga Masedonya a machangay dyaken, kan naboya daynyo a dya nakasagāna, taywara a masnekan kami kan masaw dyinyo, ta maynamot do saray ko dyinyo, ki tayoka ko naynyo a indāyaw. ⁵ As dawa, naktokto ko a masisita a toboyen ko sa manmanma kan yaken kakakteh saya a mangay a mangipaisagāna so maboslonaya a sāgot a inkari nyo. Tan komwan, nakasagāna dana sakbay a mawara ko daw: ki sāgot pakono a dya mapilpilit ah.

⁶ Kanakmen nyo nyaya a iyaw tawo a dēkey so inmoaha, dēkey anchiw maāpit na. As no tawo a āro so inmoaha, āronchiw apīten na. ⁷ Kāda asa tawo, ki machita nawriw itoroh naw yapwaw do mismo na pangtoktwan a dya chaynyin aktokto na mana mapilpilit,† ta chadaw no Dyos masoyot a manoroh. ⁸ As no Dyos, ki maparin naynyo a torohan so arwāro pa adayo kan iyaw machita nyowaw tan pirmi a manawob dyinyo do aran āngo a machita nyo, as kan maparin nyo paw manoroh a siboboslon do kāda maganay a tarabāko. ⁹ Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a maynamot do malinteg a tawo a kāna, “Siboboslon a manoroh dyirad mapobri saw.

Dawa, nāw na manakenakem ni Āpo Dyos iyaw kadādam naw.”‡

¹⁰ As si Āpo Dyos, iyaw manoroh so botoh dyirad maymohamohaw kan manoroh so kanen dan tawotawo, ki iya paw manoroh dyinyo so kapayparakoh no myanaw dyinyo tan myan rakoh a āpit nyo a yapo do kadādam nyowaya. On, parohen nanchi tan arwāronchiw maparin nyo a itoroh dyirad makachitaw sya. ¹¹ Pabaknangen nanchi inyo a pirmi tan myan manawob dana dyinyo, as kan tan madadam kamo do aran āngo a chimpō. Tan komwan, āronchiw magyamyāman di Āpo Dyos a maynamot do sāgot nyo saya a inrapit namen dyira. ¹² Ta iyaw nyaya kapagsīrbi a parinen nyo, ki nawri aba lang itoroh naw machita da no tawotawo saya manganohed do Dyos, an dyi pa pahtoten naw dya matokod a kapagyāman do Dyos. ¹³ Maynamot do pamaneknekaya pakaboyan so nakapagsīrbi nyo, daydayāwen danchin tawotawo si Āpo Dyos do nakapagtongpal nyowaya do bata nyo a inanohdan nyo a Maganay a Dāmag a maynamot di Kristo. Asa pa, dayāwen da pa si Āpo Dyos a maynamot do maboslon a sāgot a intoroh nyo dyira kan aran dyirad

† 9:7 9:7 Eks. 25:2; Deot. 15:10; Roma 12:8; 2 Kor. 8:12 ‡ 9:9 9:9 Sal. 112:9

tabo a manganohed. ¹⁴ Nawri aba lang, ta paydaydasal da panchinyo a sipapasnek a maynamot do dyi aya matokod a parābor a intoroh no Dyos dyinyo. ¹⁵ Magyāman ta pakono do Dyos do taywarayas kabalor a sāgot[§] na dyaten.

10

Iyaw Nangibasaran Pablo so Kapagsīrbi Na

¹ Sichangori, myan matarek a chakey ko a iyahes dyinyo. Nadngey kwaw a myan kono saw kadwan dyinyo daw a nakabata sya a masnesneken ako kono an myan ako daw a machisalap dyinyo, ki an mabawa ako a maytolas dyinyo, nawri lang kono kayan katored ko. Changori, yaken a si Pablo, ki maynamot ta tolāden ko iyaw kaānos kan kinapakombaba ni Kristo, myan chakey kwa akdakdawen dyinyo. ² On, ikakaāsi ko dyinyo a dyi nyo yaken a piliten a mangipaboya so katored ko anchan mangay ako dyinyo maynamot ta sigorādo a paydabdab ko saw tawotawowaw a nakabata so nya a no kabibyay namen, ki yapo do nainlobōngan a kalikāgom. ³ Oyod a tawo kami lang a akma dyinyo, ki iyaw kapachikontra namenaya do marahet, ki akmabas kapachilabanaw no tawo do lōbongaya. ⁴ Ta iyaw armas namenaya a pangābak do marahet, ki yapo abad tawo do lōbongaya, an dya yapo do panakabalin no Dyos a mismo tan maparin namen a rārayawen pachigobat no mangkontra so Dyos. ⁵ Iyaw nyayaw osaren namen a armas a mangpadso so bayataw kan aran āngo a pagpangas no maysinsīsirib saw a tawotawo a nangbalat so kapakaāwat da tan dyi sa manganohed do oyod a maynamot do Dyos. On, abāken namen pilosopo da tan matādyan danaw kapangtokto da a mononot do chakeyaw ni Kristo. ⁶ As anchan ipaboya nyo a komplito danaw kapagtalek nyowaw dyamen, ayket na, do dawrinchi ipasabhay namen koskosto a dōsa da no sin-aanohed saw.

⁷ Nagriro kamo, ta nawryaya lang chichiban nyo makatayhapotaya a maboya do tawo, kan chiban nyo abaya do makatayrahemaya. Aryori dyinyo daw mangtokto sya a iya, ki maibidang dana a pinakainawan ni Kristo? Ayket! An komwan, manakem na pakono a aran yamen, ki naibidang kami a pinakainawan ni Kristo a akma dya. ⁸ Sigōro, sobra danaw kapagpangas ko a maynamot do toray namen. Ki aran komwan, masnek akwaba, ta intoroh aba ni Āpo nyaya a toray tan irārayaw kos kapanganohed nyo, an dya basbāli a pangpayit ko sya. ⁹ Binata ko nyaya tan dyi nyo a iktokto a tod koynyo a amomohen do tolas ko saya

§ 9:15 9:15 Si Āpo Jesus chakey na batahen nya sāgot.

dyinyo. ¹⁰ Ta myan saw kadwan dyinyo daw a makabata so nya a kon da, “Nawryayaw katedan ni Pablo kapaytolas nas kapaydabdab kan manonyit a chirin, ki an myanaw do dya a machisalap dyaten, ki pi, aryoriw kabileg na mana sinpaspangan ichirichirin na.” ¹¹ Siraw tawo saw a nakabata so nyaya, ki maganay an manakem da an āngo iyaw itolas namen do tolas namen saya do kabo namen dyinyo, ki nawrinchiw parinen namen anchan mangay kami dyinyo daw.

¹² Syimpri, chakey namen aba pachaliten mana pachirayayen inawan namen dyirad mangipangas saw so mismo a kaparin kan inawan da. Ta iyaw osaren da a pangrokod kan pangipariho so kaganay da, ki iyaw mismo a kaparin da. Samna! Aryoriw arang da? ¹³ Ki an yamen, myan pangibasaran namen so kapagpangas namen. No lang maparin namen a ipangas, ki iya lang tarabakwaya a intoroh ni Apo Dyos dyamen a mismo, as kan mairāman kamo na do tarabakwaya a ipangpangas namen. ¹⁴ Ki do kairāman namen dyinyo do tarabāko namen a ipangas namen, ki tod kami aba maysin-gaganay a mangyoba so chakeyaw no Dyos. Engga, basbāli a nairāman kamo na do tarabāko namen, ta iyaw kaoyodan na, ki yamen paw dāmo a nangirapit dyinyo so Maganayaya a Dāmag a maynamot di Kristo. ¹⁵ Asa pa, pagpangas namen abaw tarabāko a intoroh no Dyos dyirad kadwan saw a tawo do idiidi saw a dya nanoboyan dyamen no Dyos. Ki no hahawen namen, ki nāw na maypaypayit paw kapanganohed nyo tan maypaypangay paw kasidong nyo dyamen a mangay a mangnanawo do matatarek paw a yanan a sira lang intalekaw ni Apo Dyos dyamen a paytarabakwan namen. ¹⁶ On, an komwan, maparin namen dana iwaras Maganay a Dāmag do idiidi saya mabawa do maychamibit nyowaya. Ta chakey namen abaw mapadayāwan a maynamot do tarabāko no matarek do yananaw a paytarabakwan a tinongdwan syan Apo Dyos. ¹⁷ Onotan ta pakono naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “No makey a magpangas, ayket, machita nawri pakono ipangas naw pinarinaw no Dyos ah.”* ¹⁸ Ta iyaw oyod a mapadāyawan, ki iya abaw ompaneknekaw so mismo na inawan, an dya iyaw padāyawanaw no Dyos.

11

No Kaipsok ni Pablo Siras Mangallilaw Saw a Sinan

* 10:17 10:17 Jer. 9:24; 1 Kor. 1:31

*Apostolis**(1 Kor. 9:1-18)*

¹ Hahawen ko a chaōma nyo aba adngeyen iyaw ibahey kwaya dyinyo a aran akmay abos sinpaspangan. Anōsan nyo pa yaken ah! ² Ta oyod a rakoh kapachipangdidiw ko a maynamot dyinyo daw do Korinto, as kan akmas kapachipangdidiw no Dyos kapangdidiw ko. On, rakoh kalikāgom ko a dyi kamo a machisyay di Āpo, ta akma kamos masingpetaw a dyi pa nabdibdis a balāsang a inkari ko a machikabahay, kan abaw matarek a nakaikaryan nyo, an dya si Kristo a mismo. ³ Taywaraya mariribokan ako maynamot ta chamo ko an maallilaw kamo, kan machisyay kamonchi do madawaw kan kosto a kapanganohed nyo di Kristo. On, mabakel ako an tolāden nyo si simna āpong si Eba do kaychowa do nakaallilawaw sya no sikapaw ni Boday a si Satanas.* ⁴ No paynamotan na a chabakel koynyo, an myan mangay dyinyo a mangikasaba so matarek a maynamot di Jesus, ki akma kamoy mapteptengan a mangadngey. On, akmay nakasagāna kamo a mangrawat so matarekaw a ispirito kan iyaw Ispirito Santo a rinawat nyo do nanomaw a nakapanganohed nyo, as kan masonong kamo a manganohed do matarekaw a dāmag kan iya pabaw Maganayaw a Dāmag a inkasaba namen dyinyo do nakarahan. Pakawanem a kakakteh! Dyi pakono a maparin komwan ah!

⁵ Siraw nya saya a apostolis a batabatahen nyo a matohos so sīrib, ki asyo pangabākan da dyaken? ⁶ Samna! Aran dyi akwa masiglat a maychirin, ki mararahem a adayo maskad ko a maynamot do Dyos. Sigod a chapatak nyo nyaya, ta yapo do dāmo a nakangay namen dyinyo, ki abaw intayo ko, basbāli a nāw na inapabaya ko oyod dyinyo do kāda nakapangnanawo ko.

⁷ Do nakaikasaba kwaw dyinyo so Maganay a Dāmag a yapo do Dyos, nangdaw akwaba so tangdan ko dyinyo a aran akmay dedeng, basbāli a nagpakombaba ako a naytarabāko so chinabyay ko tan abo gastos nyo a maynamot dyaken, as kan tan maidāyaw kamo do salapen no Dyos. Madi akori, mana gatos kori dyinyo? ⁸ No kaoyodan na, ki akma ako so asaw a manakanakaw. Ta do kayan kwaw a nangnanawo dyinyo, siraw no nanghapan kos chabyay ko tan masidongan koynyo, ki siraw manganohed saya a myan do matatarek a kakpekpehan do matatarek saw a idiidi. ⁹ On, do kayan kwaw dyinyo daw do Korinto, do kayanaw no pagkorāngan do chabyay ko, ki nangdaw akwaba dyinyo,

* 11:3 11:3 Gen. 3:1-6

ta siraw kakaktehaw a yapo do probinsya a Masedonya siraw nangyangay so tabo machita ko do nakangay daw dyaken.† On, nangdaw akwaba polos dyinyo so chabyay ko, as kan aran do somarsarono pa saya araw, ki komwan paw plāno ko. ¹⁰ Nyaw pagpangas ko, kan abaw makapenpen dyaken a magpangas a maynamot do dawri, ta mangdaw ako abanchya polos so kasidong nyo, aran sino dyinyo a taga Akaya. Iyaw nya, ki oyod a akmas kapatak kwaya sya a iyaw innanawo ni Kristo, ki oyod. ¹¹ Sigōro, bata nyo ngata a nawriw dyi kwa nangdawan dyinyo, ta chadaw kwabaynyo. Ki taywaraw kapateg nyo dyaken, kan chapatak no Dyos nawri.

¹² Ki aran komwan, nāw ko na do binata kwaya dyinyo a nawriw dyi kwaya nangdawan dyinyo tan siraw nakabataya sya a matotohos sa kono a apostolis ni Kristo, ki maipangas daba a machipariho sa a maytarabāko a akma dyamen. ¹³ Ta an sira, ki sinan apostolis sa. Tod daynyo a allilāwen a maynamot do tarabāko dāya. On, batahen da a sira, ki oyod a apostolis ni Kristo, ki engga, ta mabayataw sa do kainanawo das nyaya. ¹⁴ Makaskasdāaw aba dyaken nyaya maynamot ta aran si Satanas, ki mataloban naw kasatanas naw, as kan tod a magparang a akmas maranyagaw a anghil no Dyos a yapo do hanyit. ¹⁵ As dawa, masdaāwan ta paba an siraw adīpen saya ni Satanas, ki mapayparin daw inawan da akmay malinteg a tobotoboyen no Dyos. Ki aran komwan, madōsa sanchi do kapanawdyan araw sigon do marahet saya a pinarin da.

No Kalidyatan ni Pablo s Asa Apostol

¹⁶ Pirwahren ko na ibahey dyinyo a dyi nyo pakono a iktokto a naychabobo arang ko maynamot ta inawan ko iyaw sarsaritaen kwaya dyinyo. Ki aran komwan kapangtokto nyo a maynamot dyaken, anōsan nyo a adngeyen dēkeyaya maipangas ko. ¹⁷ No kaoyodan na, iyaw ipangas kwaya sichangori, ki maynamot aba ta nyaw dadakay ni Āpo Jesus, basbāli a iyaw kapagpangas kwaya, ki akmay monot ako dyirad abwaw so arang do lōbongaya. ¹⁸ Ki maynamot ta āro sa daw do yanan nyo magpangas a maynamot do kayayan da do tanaya, maparin abawri a ipangas kos dēkey myanaya dyaken? ¹⁹ Ay on, chapapatak nyo na sawen a anōsan chirin no abos arang a tawo a maynamot ta maanōsan nyo sa a siraragsak. Samna! Palālo danayaw kasīrib nyo! ²⁰ Pakawanem a kakakteh! Sira abawriw mangadīpen dyinyo mana mangsay dyinyo mana manggondāway dyinyo? Sira abawriw mangipangas so

† 11:9 11:9 Ara. 18:3; 20:33-35; Pilp. 4:14-15; 1 Tes. 2:9

mismo da inawan mana mangasnesnek dyinyo? Ki alit na maanōsan nyo sa! ²¹ On, matotored saya a mamarin so komwan dyinyo, Amnan yaken, ki ipodno ko a masnek ako dyinyo a maynamot ta maitored kwabaw mamarin siras syay.

Ki aran komwan, maynamot ta mamō saba magpangas, aran yaken, chamo kwabaw magpangas a aran akma ko na sira a abos arang. ²² Siraw no tawotawo saw a batahen da pinidi sa no Dyos, ta Jodyo sa, ki taywaran dyakwa asa Jodyo? Ipangas da a Israelita sa, as kan kapotōtan san Abraham. Ki aran yaken, asakwa Israelita, as kan kapotōtan na pa yaken Abraham. ²³ Chapatak ko na a akmay abo arang ko do kapagpangas kwaya, ki mapagpet kwabayaw rida kwaya maychirin siras nyaya. Batahen daya a tobotoboyen san Kristo, ki mangamangay ako paya tobotoboyen na. Ta chiban nyo an dya arwāro paw tarabāko ko a maynamot di Āpo Jesus kan sira.‡ Nasanyisanyib ako pa a pinosek da do bahodan kan sira.§ Nasanyisanyib ako a binabaōtan da no tawotawo saw a kabōsor no Dyos, as kan nasanyisanyib ako pa nagisgistayan a nadiman kan sira. ²⁴ Naypidima ako a sinaplitan no Jodyo, as kan kāda saplitan da yaken, taytotdo a poho kan sasyam bidang* no padnahan da dyaken. ²⁵ As naypitdo a napādas ko nabaotan so kayo.† Naypisa ako a inagsigsidan dan tawotawo saw so bato, ta chakey da yaken a dimanen.‡ Naypitdo a nalasaw biray a linoganan ko.§ As myan paw naypisa a do asa kahep kan asa karaw, ki myan ako a inhatahataw do tāw do nagpatawan kwaw. ²⁶ As do kasanyib no nakapagbyahi ko, ki āro a kalidyatan pinasar ko a yapo do layos, yapo do tolisan, as kan maynamot dyirad kapayngay ko saw a Jodyo a mangipsok dyaken kan sira paw dyaw a Jodyo. Āro makamwamomo a napariparin dyaken do syodad saw kan do logar saw a kabwan tawo, as kan do tāw. As pinalidyat da pa yaken sinsinan saya a manganohed. ²⁷ As

‡ **11:23** 11:23 1 Kor. 15:10 § **11:23** 11:23 Ara. 16:23 * **11:24** 11:24 No katotohosan a bidang no saplit a mapalobōsan do linteg dan Jodyo, ki apat a poho. Ki maynamot ta chamo dan torayen no Jodyo a magsobsobra sa so bidang, magsardeng sa do tatdo a poho kan sasyam. Iyaw masaplitan a tawo do chimpon Pablo, ki bahasan da, as kan saplitan da so asa poho kan tatdo do barōkong naw, as masaw do maybitaw a pakoh na. Parinen daw nyaya do irahem no sinagoga da. Deot. 25:3 † **11:25** 11:25 Ara. 16:22 ‡ **11:25** 11:25 Ara. 7:58; 14:19-20. Sigon do linteg no Jodyo, maparin an agsidan nyo so bato aran sino a mangoy-oyaw so ngaran no Dyos mana aran sino a mangidāyaw si Satanas. Agsidan da paw mababakes saw an machikamalāla sa. Basta parinen daw nyaya do gaganaw no syodad. Leb. 20:27; 24:16; Deot. 13:6-10; Mt. 23:37; Lk. 13:34 § **11:25** 11:25 Ara. 27

nayhohopagan ko a inpasnek tarabāko ko, as kan nasanyib a dyi kwa naisamiraw kapakaycheh ko. Nasanyib ako a naptengan kan nawawan, as taydedekey kinan ko, kan nakbelan a abos pagsokatan. ²⁸ Nawri aba lang, an dyi pa do kararaw, ki nalidyatan ako a maynamot do kabakel ko dyirad manganohed saw do aran dino a kakpekpehan da. ²⁹ Ta an myanaw manganohed a malidyatan a maynamot do kakapsot no kapanganohed na, machipangdidiw akwaw dya. As an myanaw masolisog as naygatos, maynyinan akwaw.

³⁰ On, chaskeh ko magpangas, ki an masisita pahtoten ko, ipangas ko lang siraw nakalidyatan ko saya tan matonngan nyo a abaw mismo a kayit ko. ³¹ Si Āpo Dyos a Āmang ni Āpo Jeso-Kristo a madaydāyaw a abos pandan, ki chapatak na a siraw ibahebahey ko saya, ki bayataw aba. ³² Chiban nyo kakapsot ko. Ta do naypisa, do kayan kwaw do syodad a Damasko, nanoboy iyaw gobirnadora a tinongdo ni Āri Aretas so soldādo na saw so nangay a nangdāan dyaken dwa rowanganaw no syodad tan tiliwen da yaken an mohbot ako. ³³ Ki aran komwan, myan saw papere a tawo a nangsidadong dyaken. Pinangay da yaken do rakkoh a alat, as nakatonton da dyaken a pinayhawos do bintanaw no matohosaw a ahad no nawri a syodad, kan dawri danaw nayaywan ko.*

12

Siraw Parmata kan Naipaltiing a Napadāsan ni Pablo

¹ Ki aran abo sirsirbi no kapagpangas ko, ki pilit ko na ipangas napaarinaw dyaken. Ki sichangori, ibahey ko dyinyo an āngo iyaw inparmata ni Āpo dyaken kan iyaw inpaltiing naw.

² On, ta do kaasa dana poho kan apat a katawen napa-habas, ki myan napaarin do asa a manganohed a chapatak ko.* Ta iya, ki nahap a nangay do hanyit† do yanan Āpo Dyos. Iyaw nyaya nakangay na, ki chapatak kwaba an nangay do mismo a inawan na mana tod a inpaboya no Dyos dyaw nyaya maynamot do parmata na. No lang makapatak, ki si Āpo Dyos. ³⁻⁴ On, nahap nya tawo a chapatak ko a

* **11:33** 11:33 Ara. 9:20-25 * **12:2** 12:2 Ki aran dyi na inpodno ni Pablo do dyaya a birsikolo, ki maawātan ta a iya a mismo chakey na batahen a maynamot do chirin naw do birsikolo 1 kan 7. † **12:2** 12:2 Mana “iyaw chatatdo naw a hanyit.” Sigon do kapakaawat dan Griego, ki iyaw dāmo a hanyit, ki iyaw kademdemanaya. Iyaw somarono a hanyit, ki iyaw yananaw no araw kan siraw bitohen, as kan iyaw chatatdo naw a hanyit, ki iyaw yananaw ni Āpo Dyos.

nangay do asa yanan a mayngaran so Paraiso.‡ Pirwahren ko na ibahey a chapatak kwaba an nangay daw inawan naw a mismo mana tod a inpaboya ni Āpo dyaw nyaya do parmata na. No lang makapatak, ki iyaw Dyos a mismo. As do dawri, nadngey na saw dyi saya maparin a abneken do tanaya, as kan siraw nyaya nadngey na, ki naipalōbos aba a chirinen dyirad tawotawo. ⁵ Sichangori, maparin ko a ipangas naporinaw do dawri a tawo. Ki an maynamot do inawan ko do tanaya, ki ipangas kwaba, basbāli a nawriw ipangas ko mangipaboyaya a makapsot ako. ⁶ On, an chakey ko magpangas, ki manganyaw akwaba ta siraw ipangas kwaya, ki oyod. Ki aran komwan, magpangas akwaba, ta chakey kwaba iktokton tawo a matohos ako. Maganaganay a nawriw myan do kapangtokto daw pinariparin ko saya a naboya da kan iyaw inanawo kwaya a nadngey da.

⁷ Asa pa, tan dyi kwa patohosen inawan ko do kāron makaskasdāaw saw a naipaltiing dyaken do hanyit, ki pinalobōsan Āpo Dyos a akmay natodok inawan ko. As maynamot do dyaya kaynyin, inosar ni Satanas nya a pinanglidyalyat dyaken tan dyi kwa kasisitaen a patohosen inawan ko. ⁸ Naypitdo ako a naydasal di Āpo Jesus an maparin na a pakarohen nangtodokaw dyaken. ⁹ Ki maparin aba, basbāli a nawriw binata na dyaken a kāna, “Manawob danaw parābor ko dyimo tan maanōsan mo pakalidyatan mo, ta maipaboyaw panakabalin ko do pagkapsotan tawo.” Dawa, maynamot do dyaya chinirin na, chasoyot ko a ipangas siraw kakapsot ko tan madidiw ko kaay-aywan dyaken panakabalin Kristo. ¹⁰ On, maynamot do kapagsirbi ko di Kristo, manawob dana dyaken pagkapsotan ko saya. Manawob dana dyaken an myan saw mangasnesnek dyaken, mana an myan kalidyatan, kaidadanes, kan karārayawan a naporin dyaken. Ta do ōrasaw a kakapsot ko, ki nawriw kayan kayit ko, ta si Kristo sawen mapaypayit dyaken.

No Adaw ni Pablo Dyirad Taga Korinto Saw

¹¹ Akma ko nayaw abos arang a tawo do kapagpangas kwayas akma syay. Ki pinilit nyowaya yaken a omparin syay maynamot ta abaw pinarin nyo a mangisakit dyaken. Ta aran abo mismo a toray ko, ki alit na abaw pangābak da dyaken siraw nya saya a sinkākarang a mabayataw a apostolis. ¹² As do kayan ko paw dyinyo daw do nakarahan, siaānos ako a nangipaboya do salapen nyo so

‡ **12:3-4** 12:3 No maawātan ta sichangori a maynamot do dya a yanan a Paraiso, ki “minoyongan no Dyos” mana “yanan a kararagsakan.” Lk. 23:43

makaskasdāaw saw a pangilasīnan kan milagro, as kan siraw nangpaneknek a yaken, ki asa oyod a apostol ni Kristo. ¹³ Aysa! Aryoriw pinarin ko dyirad manganohed saw do matatarek saw a idiidi a dyi kwa pinarin dyinyo? Aba, ta kinalit koynyo do aran āngo a pinarin ko, malaksid lang do dyi kwa nangdawan so machitachita ko dyinyo. Ki gatos kori? Ki maynamot ta kinalit koynyo, machikakaāsi ako so pamakawan nyo dyaken.

¹⁴ Nakasagāna ako na a mangay a mangsarongkar dyinyo, as kan chatatdo ko nanchiw nyaya omsarongkar dyinyo. As akma do nakarahan, chakey kwabaw mangdaw dyinyo so chabyay ko. On, ta chakey kwabaw aran āngo a myan dyinyo, malaksid do adaw nyowaw, ta akma kamo naw anak ko. As maynamot ta komwan nangibidangan ko dyinyo, rebbeng na paba a inyo pangdawan kos machita ko, ta akmas naibaheyaw a iyaw inyapwan pakono mangisagāna so machitan anak na.

¹⁵ Chasoyot ko an tabo myan saya dyaken, as kan aran iyaw mismwaya a kayit ko, ki mapatawos dana, basta masidongan koynyo. Ki an maypangay adaw ko dyinyo, maksayanoriw adaw nyo dyaken ah?

¹⁶ Sigōro, magtotōnos kamo do kapakaāwat nyo a lindyalidyat kwabaynyo a maynamot do machitachita ko do byay ko. Ki aran komwan, myan saw matarek a makabata sya a masikapan sa a maynamot do kōsit ko. ¹⁷ Ki sichangori, iyahes ko dyinyo an maypāngo kan kāngo nakagondāway ko dyinyo? Ngay, ibahey nyo pa! Aryoriw inhap ko dyinyo do nakatoboy kwaw siras rārayay kwaw, mana kinosit dawri nyo? ¹⁸ Do nakarahan, nachikakaāsi ako di Tito a mangay dyinyo daw, as kan nanoboy ako pa so rārayay na dyirad kakakteh taya a manganohed do dya. Ki do nakangay daw dyinyo daw, kinosit dawri inyo? Malit kami abawri so panggep kan kaparin, mana aryoriw pachitarkan ko di Tito? Aba!

¹⁹ Sigōro, manda sichangori, iktokto nyo ngata a iyaw panghapan na maychirin kami dyinyo siras nyaya, ki tod namen a ikalintegan inawan namen do salapen nyo. Dyi pakono a maparin a komwan, ta si Āpo Dyos sistigo ko a ichirin namen lang iyaw oyod, as kan iyaw no panggep namen a tobotoboyen ni Kristo, ki abaw matarek, an dya mapayit so kapanganohed nyo a chadaw namen. ²⁰ Ta do kangay konchi daw do yanan nyo, ki chamo ko an makaboya kos dadakay nyo a dyi kwa chakey. As an komwan, myan ngataw maparin ko a dyi nyo a chakey maynamot ta masisita lintegen ko madyidwaw a dadakay

nyo. On, chamo kwaya an myan madongso ko a kapaydidiman, kapangimon, kan kaydamnay a makasoli, kaimot, kaparaherahet, kapangis-istorya, kapangas, as kan kakaket do kaparin. ²¹ On, anchan mirwa kangay ko daw do yanan nyo, ki chamo ko an taywaranchiw kasnek ko do salapen no Dyos ko a maynamot dyinyo, kan tanyisan ko saw āro saw a nakagatos do nakarahan a dyi pa nagbabāwi do malapos saw a kaparin da a kapaychakatekateh a machoknod kan kaderrep.

13

No Plano ni Pablo a Mangay do Korinto

¹ Nyanchiw chatatdo no kangay kwa omsarongkar dyinyo. Naknakmen nyo iyaw inpatolasaw ni Āpo Dyos do Masantwan a Tolas a kāna, “No sino a mapagatos so matarek, machita a paneknekan no dadwa mana tatdo a sistigo.”*

² Do nakarahan, do kapirwa naw no nakangay kwaw a minsarongkar dyinyo, binallaāgan ko nakagatosaw a an dyi na pachisyayan marahet saya dadakay na, ki dosāen konchi so taywara anchan maybidi ako. Komwan paw binata ko dyirad kadwan saw a nakagatos. Sichangori, aran abo ako do yanan nyo, ki pirwahan ko na a iballāag dyinyo do tolas kwaya a akmas inbahey kwaw do nakarahan. ³ Chakey nyori a yaken mangipaboya dyinyo so pamaneknek a oyod a si Kristo mapaychirichirin dyaken? Sigi, matonngan nyonchi do kangay konchi a mangdōsa dyinyo, as kan sinsinan abaw panakabalin ni Kristo a intoroh na dyaken. On, ta aba polos pagkorāngan no panakabalin ni Kristo a mangdōsa siras myan so gatos. ⁴ Oyod a akmay abo panakabalin ni Kristo do nakailansa naw do kros. Ki sichangori, nagōngar kan mabyay a maynamot do panakabalin no Dyos. Komwan kami, ta akma kamiw abos ayit maynamot ta nairāman kami do nakalalaw ni Kristo do kapirmi namen a makataham so kalidyatan. Ki aran komwan, anchan makarapit kami dyinyo do yanan nyo, ipaboya namen anchiw panakabalin no Dyos a maynamot ta nairāman kami na do nakapagōngar ni Kristo.

⁵ Amirīsen nyo a maganay inawan nyo ah! Kapyahen nyo a sintiren tan matonngan nyo an iyaw kapanganohed nyowaya, ki kosto mana engga. Chapatak nyo abawri a ari a omyan si Jeso-Kristo dyinyo? -malaksid an do dangoy nyo lang kapanganohed nyo! ⁶ An parinen nyo komwan, hahawen ko a matonngan nyo panchi a yaken a oyod apostolis ni Kristo. ⁷ No kaoyodan na, pangdakdaw namen

* 13:1 13:1 Deot. 19:15

inyo do Dyos tan dyi kamo pakono a mamarin so marahet. Mangdakdaw kami aba a maynamot do kakey namen a mangipaboya a kosto kapangokom namen dyinyo. Bāli danaw nawri, basta maypalinteg kamo aran abo gondāway namen a mangipaboya dyinyo so panakabalin namen a mangdōsa dyinyo. ⁸ Ta an kosto dadakay nyowaya, as kan monot kamo na do oyod a maynamot di Kristo, ki makontra namen abaynyo, basbāli a machita a somidong kami dyinyo. ⁹ Ta oyod a masoyot kami a aran bata da a komapsot kami, ki basta mayit kamo. As nawri aba lang, ta nawriw paydasal namen kapaypaypangay pa no kapaypaganay nyo. ¹⁰ As dawa, nawriw nanghapan kwaya naytolas do kayan ko paya dya a mabawa dyinyo tan anchan makarapit ako daw, machita paba osaren ko toray kwa intoroh ni Āpo dyaken a pangdōsa dyinyo. On, nawri abaw nanorohan dyaken Dyos so nyaya a toray tan pangrārayaw kos kapanganohed nyo, an dya basbāli a pangpayit ko sya.

Siraw Kapanawdyan a Chirin

¹¹ Kapanawdyan na, kakakteh, magpakada ako na. Nya danaw naytābwan no chakey kwa ibahey dyinyo: Kostohen nyo saw dadakay nyowaya. Adngeyen nyo saw bagbaga kwaya dyinyo. Magtotōnos kamo na pakono a maybibyay a myan so kaydamnayan no kapangtokto. As an komwan parinen nyo, si Āpo Dyos a pakayapwan adaw kan talna, ki myan anchi dyinyo.

¹² Kablaawan nyo pakono kapayngay nyo a manganohed di Kristo tan ipaboya nyo adaw nyo do katakatayisa dyinyo.

¹³ As sira tabo manganohed saya dya, ki pakomostaan daynyo.

¹⁴ Iya pakono parābor ni Āpo Jeso-Kristo kan adaw no Dyos kan kapangrārayay no Ispirito Santo myan dyinyo a tabo.

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Galasya No Pakatonngan so Paytābwān no Nya Tolas

Nyaw tolas ni Apostol Pablo a nangay dyirad manganohed saw do iglisya daw do probinsya a Galasya, naten dana do idiidi a Ikonyo, Listra, Derbe, kan Antiokya. Siraw nyaw nangayan Pablo kan Bernabe do nanmaw a kapagbyahi da a nangikasaba so Maganay a Dāmag (Ara. 13-14). Do kayan daw do dawri da Pablo, āro saw nanganohed di Kristo. Ki do nakakaro daw da Pablo dyira, myan saw nawara daw a Jodyo a nangkosokoso so aktokto dan nanganohed saw, as kan dyinido daw nanawowaya a maynamot di Kristo (1:7). Ta no innanawo da, ki maisalākan abaw tawo, an dya magpakogit kan magtongpal do tabo Lintegaw ni Moyses (3:2-3, 10; 4:10; 5:2-4).

Siraw Jodyo saya, ki taywara kinontra daw innanawo saw ni Pablo. Binata da a si Pablo, ki apostolis aba, ta nachirayay aba dyirad dosi saw a apostolis ni Jesus do kayan paw ni Jesus a nangnanawo dyira. No asa pa innanawo da, ki maparin kono aba mawayawayaan asa tawo do katorayaya no linteg. Ta an komwan, ki maypaypanyangay a makagatos nawri a tawo.

Do nakadamagaw sya ni Pablo a āro napasiwal a maynamot do komwan saya a nanawo (1:6; 3:1-5; 4:8-9, 15-16; 5:7), intolas naw nya tolas tan mapaybidi na sa do oyod a nanawo ni Kristo. Nanma inpaneknek na dyira a iya, ki pinidi no Dyos a mangikasaba so Maganay a Dāmag, kan yapo aba do kapangtokto no tawotawo, an dya inpakatoneng dya ni Jeso-Kristo (1:11-12, 15). Inlawlawag na dyira a mapalinteg saba yapo do gatogatos da a maynamot do kapagtongpal da so Linteg ni Moyses, an dya maynamot do kapanganohed da (3:11) di Apo Jesus kan iyaw nakadiman naw do kros. Sichangori, anak narana sa no Dyos a maynamot lang do nakapachasa da di Kristo (3:26). Nawayawayaan dana sa yapo do aywan no Linteg ni Moyses (3:25; 5:1). Matarek danaw linteg a onotan dan manganohed, iyaw bilin ni Kristo a maybibyay do kapawnot no Ispirito Santo (5:16-18, 25) kan kapaysinsisidong a maynamot do oyod a adaw (5:6, 13; 6:2).

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-10

No Kaipaneke Ni Pablo So Kaapostol Na 1:11-2:21
 No Kapalinteg No Tawo Do Salapen No Dyos 3:1-4:31
 No Kaisalakānan Kan Kabibiyay Do Ispirito Santo 5:1-6:10
 No Kapanawdyan Na 6:11-18

No Tolas ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Galasya

Pakatoneng

¹ Yaken si Pablo a asa napidi a apostol ni Jeso-Kristo. Nyaya saad ko, ki tawo abaw napayparin dyaken mana yapo aba do toray da, an dya yapo di Āpo Jeso-Kristo kan si Āpo Dyos a Āmang ta a iyaw napagōngaraw sya. On, siraw nanoroh so nyaya rebbeng ko kan sira paw nanoboy dyaken. ² Nyaw tolas ko dyinyo a manganohed do kāda iglisya do probinsya a Galasya. As aran siraw tabo manganohed a rārayay ko dya a ibidang ko a kakakteh ko, ki pakomostaan daw inyo.

³ Myan pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto a yapo di Āpo Dyos a Āmang ta kan yapo di Āpo Jeso-Kristo. ⁴ Ta si Jeso-Kristo, ki intoroh naw byay na tan mapakawan ta na do gatogatos ta kan tan wayawayaan na yaten do toray no tabo marahet do lōbongaya sichangori. On, pinarin naw nyaya sigon do sīgodaw a bilin no Dyos a Āmang ta. ⁵ Maitoroh pakono do Dyos dāyaw a abos pandan! Amen.

No Moyboh a Oyod a Nanawo

⁶ Chasdaaw kwaya inyo! Taywara kono kapakalisto nyo a tomadyichokod do Dyos a nanawag dyinyo a maynamot do parābor ni Kristo. Aysa! Tori kamwaya midit do matarek a nanawo a bata nyo a maganay a dāmag. ⁷ Ki aryorih matarek a Maganay a Dāmag, an dya iyaw maynamot di Kristo? Aba! Ki ibahey ko nya dyinyo, ata, ari dana sa kono mapaychaychawaw dyinyo, as kan dyidohen daw nya nanawo a maynamot di Kristo. ⁸ Amnan aran yamen mana asa anghil a yapo do hanyit iyaw no mangnanawo so maikontra do nyaya a Maganay a Dāmag a inkasaba namen dyinyo, mabay* pakono a mairanta a madōsa! ⁹ Tayoka namen danaw nya inbahey dyinyo. Ki aran komwan, chakey kwaya pirwahan dana a ibahey sichangori: Aran sino iyaw mangnanawo so machitarek do Maganayaya a Dāmag a rinawat nyo, mabay pakono a mairanta a madōsa!

* 1:8 1:8 Roma 9:3; 1 Kor. 16:22

¹⁰ As iyaw nyaya kapaychirin ko, ki paychichwasan koris kadāyaw dyaken tawo? Mana sigōro iktokto nyo ngata a panghapan kos kabigbig da dyaken. Ay samna, engga! Ta no chichwasen ko, ki no pakahwahokan no Dyos. Ta an tawo chakey kwa ahwahoken, ayket, syrto a adīpen paba yaken ni Kristo.

Maypāngo Nakapayparin ni Pablo a Asa Apostol

¹¹ Kakakteh, chakey ko a mapatakan nyo a iyaw nya Maganay a Dāmag a inkasaba ko dyinyo, ki yapo abad kapangtokto no tawotawo. ¹² Ta rinawat kwabaw nyaya nanawo yapo do tawo, kan abaw nangnanawo dyaken, an dya mismo a inpakatoneng ni Jeso-Kristo dyaken.

¹³ Ta nadngey nyo naw kabibyay ko do nakarahan a taywaraw kagaget ko a monot do rilihyon namenaw a Jodyo. On, ta taywaraw nakaidadanes ko siras tawotawo saw no Dyos a nanganohed di Jeso-Kristo,[†] as kan oyod kos kakey a mangrārayaw dyira. ¹⁴ Maynamot do kaipatongpal ko so nawri a rilihyon, hinabasan ko kārwan dyirad katawenan ko saw a Jodyo do kainget,[‡] ta magagegaget ako pa do dawri a monot do dadakay namen a yapo do kapoonan namen saw.

¹⁵ Ki changori, napatakan ko a matarek sawen panggep no Dyos dyaken, ta sakbay pa naiyanak ako, ki pinidi narana yaken, as kan maynamot do parābor na, ki tinawagan na yaken a magsirbi dya. ¹⁶ Ki do nakahwahok naw a mangipakatoneng dyaken so Anak naw sakangwan maikasaba ko Maganay a Dāmag a maynamot di Jeso-Kristo dyirad Dya-Jodyo, ki nangay akwaba do aran sino a nachinanawo. ¹⁷ Asa pa, nangay akwaba do Jerosalem a nachinanawo dyirad nanmanmaw kan yaken a apostolis, basbāli a nanyeng ako a nangay do logar a Arabya, as nakapaybidi kod syodad a Damasko. ¹⁸ Ki do nakatayoka danaw no tatdo a katawen do nakapanganohed ko, nangay ako do Jerosalem tan yangay kwa sarongkaran si Pedro, as kan nachiyen ako dya so asa poho kan dadima karaw. ¹⁹ Do dawri, aba polos naboya ko dyirad kadwan saw a apostolis, an dya si Santiago a kakteh ni Apo Jesus.

²⁰ Paneknekan ko do salapen no Dyos a tabo nyaya a inbahey ko dyinyo, ki oyod, kan polos a dyi ako a maybayataw!

²¹ Sinpangan na, yapo do Jerosalem, nangay ako do idiidi saw do probinsya a Sirya kan Silisya. ²² Do dawri, ari da pa yaken a dya naboya no manganohed saw di Kristo do iglisya saw do probinsya a Jodya. ²³ Ki no nadngedngey da lang, ki

akma syay: “Iyaw nanglidyalyataw dyaten do nakarahan a maynamot do kapanganohed taya di Kristo, ki iya danaw mismo a mangaskasaba sichangori so nya kapanganohed a chinakey na rārayawen.” ²⁴ Dawa, indaydāyaw daw Dyos a maynamot do pinarin naya do byay ko.

2

Si Pablo kan Siraw Kadwan Saw a Apostolis

¹ Sinpangan na, do nakatayokaw no asa poho kan apat a katawen, nangay ako na minirwa do Jerosalem kontodo si Bernabe kan inyonot kos Tito. ² Nangay ako daw maynamot ta inpakatoneng dyaken no Dyos a nawriw parinen ko. Do nakawara namenaw daw, nachimiting ako dyirad pinakapangōlo da saw lang, kan siraw nangiparangan ko so Maganayaya a Dāmag a inkasaba ko dyirad Dya-Jodyo. On, pinarin ko komwan tan maawātan da a iyaw nanawo ko, ki kosto, as kan tan dyi da payparinen a abos sirbiw nayhohopagan kwaw do nakapangasaba kwaw do nakarahan, as kan aran sichangori. ³ Ki do dawri, tinonosan da yaken, ta si Tito a rārayay ko, ki pinilit daba a magpakogit a aran Dya-Jodyo. ⁴ Ki myan sa daw sinaanohedaw di Jesus, kan sililimed sa a nachisagel dyamen tan sisiimen daw wayawaya namenaw a maynamot do kapanganohed namen dana di Kristo Jesus. Inpapati da a magpakogit si Tito, ta no panggep da, ki tan mirwa kami na a maparahmetan do linteg saya no Jodyo. ⁵ Ki aran komwan a inpapati da, napatolok daba yamen a polos tan dya madyīdo a polos Maganay a Dāmag a myan dyinyo.

⁶ Do dawri, aran siraw naibidangaw a pangōlo — ki masisita aba dyaken no saad da, ta mangidomdōma abas Dyos — ki aba polos naparapa dad inkasaba kwaw, ⁷ basbāli a nawriw naboya daw nakaitalekaw no Dyos dyaken so kapangasaba so Maganay a Dāmag dyirad Dya-Jodyo a akmas nakaitalek naw syad Pedro so kapangasaba dyirad Jodyo saw. ⁸ Ta akmas nakasidongaw no Dyos si Pedro do pagrebbengan naw dyirad Jodyo saw, komwan a sinidongan na yaken no Dyos do pagrebbengan ko dyirad Dya-Jodyo. ⁹ Do nakatoneng daw no naibidang danaw a katotohosan a panglakayen do iglisyā a sa Santiago, Pedro, kan si Juan so rakohaw a kāsī ni Āpo Dyos dyamen a maganay asi no kapangnanawo namen, nachiabrasa sa dyamen kan Bernabe a nyaw pakaboyan sya a makakasmang kami na do tarabāko. Nagtotōlag kami a tabo a tongtongen namen kan Bernabe iyaw mangikasaba dyirad Dya-Jodyo, as tongtongen daw mangikasaba dyirad Jodyo saw. ¹⁰ As no

moyboh a inakdaw da dyamen, ki iyaw katongtong namen a somidong siras manganohed saw a mapobri do Jerosalem. Ki iyaw nyaw sigod a chagaget ko a pariparinen.

Sa Pablo kan Pedro do Antiokya

¹¹ Sinpangan na, do nakangayaw ni Pedro a nagsarongkar do Antiokya, ki nachikontra ako dya do kārwan tawotawo maynamot ta myan pinarin na a dya kosto. ¹² Ta do dyi da paw a nakawara no Jodyo saw a tinoboy ni Santiago, chinakey pa ni Pedro nachihanghang dyirad kakakteh ta saw a Dya-Jodyo kan abaw kapangidomdōma na. Ki do nakawara daw no Jodyo saw, ki in-īnot a nachisyay dyira kan chinakey na pabaw nachirayarayay dyira, ta chamo na saw bonggoy daw no Jodyo a mainget a monot do kapagkogit. ¹³ Maynamot do dyaya a kapaysinsisingpet ni Pedro, nachitaha saw kadwanaw a manganohed a Jodyo. Aran si Bernabe, ki napaychawaw a minonot do dyaya a kapaysinsisingpet da.

¹⁴ Sinpangan na, do nakaboya kwaw so nawri a kaparin da a dya machitōnos do oyod a Maganay a Dāmag, binata kod Pedro do salapen da tabo a kon ko, “Asa kaya Jodyo, mo Pedro, ki maybibyay kaya akmay Dya-Jodyo, ta kinarwan mwayaw kadwan saw a dān no Jodyo. An komwan, āngo ta piliten mo saw Dya-Jodyo a maybibyay a akmay Jodyo?”

No Kaisalākan Tawo a Maynamot Lang do Kapanganohed

¹⁵ Sinpangan na, binata ko dyira tabo a kon ko, “An yamen, ki nayanak kami a Jodyo, kan akma kami aba siras Dya-Jodyo a dya magtongpal do linteg no Dyos. ¹⁶ Ki aran komwan, ki chapatak ta na a makapayparin abaw no asa a tawo a malinteg do salapen no Dyos a maynamot do katongpal nas paglintegan Jodyo, an dya iya lang kapanganohed nad Jeso-Kristo. Dawa, aran yaten a Jodyo, ki nanganohed ta nad Kristo Jesus tan maibidang ta a malinteg do Dyos a maynamot do kapanganohed ta di Kristo kan maynamot aba do katongpal tas lintegaya. On, ta aba polos tawo a malinteg do salapen no Dyos a maynamot do kapagtongpal na so linteg. ¹⁷ Changori, chapatak ta na a napalinteg ta do salapen no Dyos maynamot do kayan kapanganohed ta di Kristo. Ki iyayaw nyaw pachikontraan daya dyaten no kapayngay ta saw a Jodyo, ta batahen da makagatos ta akma siras dyaw a Jodyo a maynamot ta tongpalen tabaw linteg a maynamot do nakapanganohed tayad Kristo. Chakey nawri a batahen a si Kristo mapasoysoy dyaten a maygatos? Ay samna! Maparin aba polos nawri! ¹⁸ Ta kaspangarigan, an maybidi ako na do kinarwan kwaw a linteg, as kan mirwa

batahen ko a iya lang linteg makapalinteg dyaken, ayket, ki alit na ipaneknek narana a yaken, ki mayrārayaw so linteg. ¹⁹ Ta maynamot do lintegaya a dyi kwa natongpal, natonngan ko a naibidang ako a nadiman a nachisyay do Dyos. Dawa, sichangori, maynamot do lintegaya, ki inbidang ko na a nadiman tan maparin ko maybibyay a magtongpal so chakeyaw no Dyos. ²⁰ Sichangori, maynamot do nakapanganohed kwaya di Kristo, naibidang ako na a nachirapas di Kristo a nailansa do kros. An komwan, natonngan ko a maybibyay ako paba a maynamot do chakey ko, an dya maynamot dya, ta iyaw nangbyay dyaken. Sichangori, iyaw kabyay ko do tanaya, ki maynamot lang do kapanganohed ko do Anakaya no Dyos, ta chinadaw na yaken kan inparawat naw byay na a maynamot dyaken. ²¹ Dawa, pachimadēkeyan kwabaw parābor no Dyos, ta an batahen ko a mapalinteg ako do kapagtongpal kos linteg saya no Jodyo, ayket, kayarig na a abo sirsirbi no nakadimanaw ni Kristo. Samna! Maddiw nawri!" Nyaw inbahey ko da Pedro do Antiokya.

3

No Linteg mana Kapanganohed

¹ Samna! Mababawayaw kapangtokto nyo a taga Galasya! Sino napaychabobos arang nyo tan naychawaw kamo, ta malawag dana iyaw innanawo kwaya dyinyo a maynamot do nakadimanaw ni Jeso-Kristo do kros. ² Ariw iyahes ko dyinyo: Rinawat nyoriw Ispirito no Dyos maynamot do nakatongpal nyos linteg mana maynamot do nakadngey nyo sya kan nakapanganohed nyo so inkasaba kwaya dyinyo?

³ Samna! Kabo pan aktokto nyo? Inrogi nyo minonot di Jesus maynamot do sidong no Ispirito no Dyos. Changori, chakey nyori a patayokahen do bōkod nyo a ayit? ⁴ Chakey nyori a iyaw naylilidyatan nyowaw a yapo do dāmo nyo a nanganohed, ki tod a nayparin a abos sirsirbi? Ay samna! Myan pakono sirbi da ah! ⁵ Iktokto nyo nyaya. Tinorohan nawri nyo no Dyos so panakabalin no Ispirito Santo kan namarinori so makaskasdāaw saw a milagro a maynamot do nakatongpal nyo so linteg mana maynamot do nakadngey nyo kan nakapanganohed nyowaw do Maganay a Dāmag?

⁶ Iktokto nyo pa iyaw inpaitolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a maynamot di simna Abraham a kāna, "Nanganohed si Abraham do inbahey ni Āpo Dyos, kan maynamot do dyaya nakapanganohed na, inbidang no Dyos a malinteg do salapen na."* ⁷ Dawa, nya pakono katonngan

* 3:6 3:6 Gen. 15:6; Roma 4:3; Sant. 2:23

nyo sya a siraw tawowaw a myan so kapanganohed, ki siraw oyod a kapotōtan ni Abraham. ⁸ Do kaychowa pa, inpakatoneng no Dyos do chirin na iyaw kapayparin no Dya-Jodyo a malinteg do salapen na a makaynamot do kapanganohed da dya. Inpaltiing naw maganayaya a dāmag di Abraham do nakaibahey na sya a kāna, “Maynamot dyimo, bindisyonan konchiw tabo tawotawo do kāda nasyon saya do lōbongaya.”† ⁹ Dawa, no tabo a manganohed a akmas kapanganohed ni Abraham, bindisyonan sanchi no Dyos a akmas nakabindisyon nas Abraham.

¹⁰ Amnan siraw tawowaw a magtalek do kapagtongpal das linteg, ki nabay sa a nairanta a madōsa. Ta nyaw naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Nabay sa a nairanta a madōsa siraw tabo a dya magtongpal so tabo a naitolas do Librwaya no Linteg.”‡ ¹¹ Sichangori, maydamnay danaw katoneng ta sya a abaw tawo a makapayparin a malinteg do salapen no Dyos maynamot do katongpal na so linteg. Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Iyaw tawowaw a pinalinteg no Dyos do salapen na, ki myan byay na a abos pandan a maynamot do kapanganohed na dya.”§ ¹² Ki taywara maytarek linteg kan kapanganohed, ta machita aba no linteg kapagtalek, an dya kaparin. Ta akmas inpatolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna, “Aran sino a makatongpal so tābo linteg, ki nawrinchiw panghapan na so byay na a malinteg do salapen Dyos.”*

¹³ Ki maynamot ta aba polos makatongpal so tabwa bilin no linteg, nabay ta a tabo. Ki aran komwan, tayoka narana yaten ni Kristo a insaop a yapo do abayaya no linteg, ta nayparin a nabay a maynamot dyaten. Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Mabay aran sino a malodyit do kros.”† ¹⁴ Pinarin ni Kristo Jesus nyaya tan maynamot dya, mairāman saw Dya-Jodyo do bindisyon a inkari no Dyos di Abraham, as kan tan maynamot do kapanganohed ta, marawat ta pakono Ispirito Santo a inkari no Dyos.

No Linteg kan Iyaw Kari

¹⁵ Kakakteh, iktokto nyo nya maydamnay a maawātan a pangarig: Chapatak ta a aba polos makabdibdis so pagtolāgan no dadwa tawo an tayoka dana sa nagpirma do dawri a nagtolāgan da. ¹⁶ Changori, naipariho nya do

† **3:8** 3:8 Gen. 12:3b; Ara. 3:25 ‡ **3:10** 3:10 No Librwaya no Linteg, ki siraw manōmaw a dadima a libro do Adan a Tōlag. Deot. 27:26; Gal. 5:3; Sant. 2:10

§ **3:11** 3:11 Mana “Iyaw tawowaw a mapalinteg do salapen ni Āpo Dyos, ki maybibyay a maynamot do kapanganohed na.” Hab. 2:4; Roma 1:17 * **3:12** 3:12 Leb. 18:5; Roma 10:5 † **3:13** 3:13 Deot. 21:23

inkaryaw no Dyos di simna Abraham do kaychowa pa,[‡] ta myan naikari a maynamot do asaw a pōtot ni Abraham, kan batahen naba a siraw āro saw a pōtot na. As dawa, nawriw kapatakan ta sya a maychatanyi kan natongpal nawri di Kristo. ¹⁷ No chakey ko a batahen, ki myan apat a gasot kan tatdo a poho a katawen a yapo do dawri a kari no Dyos di Abraham a nandad nakaitorohaw no Dyos so linteg di Moyses. Ki maynamot ta Dyos a mismo nagkari sakbay a tinokos ni Moyses linteg, maparin aba siwsiwawen linteg tan payparinenaw karyaya a abos sīrbi. ¹⁸ Ta an kapagtongpal so linteg makaitoroh do tawotawo so sāgot no Dyos, ayket na, yapo pabawri do kari ah! Komwan aba, ta tinorohan no Dyos si Abraham so sāgot sigon do inkari naw.

No Panggep no Linteg

¹⁹ Sichangori, an komwan linteg, āngo paw sīrbi na mana āngo paw panggep no linteg? No atbay na, ki intoroh ni Āpo Dyos nya linteg do nakatayokaw no naikaryaw tan mapatakan tawotawo a maygaygatos sa. As no panggep na, ki nawri dananchiw kapachipanda no linteg anchan mangay kapotōtanaya ni Abraham a si Kristo a inkari no Dyos di Abraham. On, mailasin ta a masissisita paw kari kan linteg. Ta an maynamot do lintegaya, ki tinoboy ni Āpo Dyos anghilis na saw di Moyses, as kan sira dana kontodo di Moyses mangibabaet do payawan no tawotawo kan Dyos. ²⁰ Ki iyaw karyaya a intoroh no Dyos di Abraham, ki machita nabaw mangibabaet, ta no Dyos a mismo nangay, as kan iya lang nagkari.

²¹ Sichangori, magkontrawriw linteg no Dyos kan no kari na? Ay samna, engga! Ta no kaoyodan na, ki matarek panggep no Dyos a mangipakatoneng siras nyaya. Ta an myan sawen linteg a maparin a mangpalinteg so tawo do salapen no Dyos, ayket na, mapalinteg dana pakono tawotawo an tongpalen daw nawri a linteg. ²² Ki maparin aba, basbāli a inpatolas no Dyos do Masantwan a Tolas a tabo tawotawo do lōbongaya, ki binahod sa no panakabalin no gatos tan iyaw inkari no Dyos, ki naitoroh dyirad magtalekaw di Jeso-Kristo a yapo lang do kapanganohed daw dya. ²³ On, do sakbayaw a nanganohed saw tawotawo di Kristo, binahod kan tinolbekan na yaten linteg a nandad nakaipaboya ni Kristo a iya danaw inanohdan ta naya. ²⁴ Kayarig pa no lintegayaw para aywan dyaten a mandad kangayaw ni Kristo tan mapalinteg ta do salapen no Dyos a maynamot lang do kapanganohed ta dya. ²⁵ Ki sichangori,

[‡] 3:16 3:16 Gen. 22:17-18

maynamot ta myan dana si Kristo, tayoka danaw rebbeng no para aywanaya a linteg.

²⁶ As sichangori, aran inyo a Dya-Jodyo, ki anak narana inyo no Dyos maynamot ta inanohdan nyos Kristo Jesus. ²⁷ Komwan pa dyinyo a tabo a nagpabawtisar do ranom a maynamot do kapanganohed nyo di Kristo, ki akmay inlaylay nyo maganay a dadakay na, ta naipaboya dana do kabibyay nyo. ²⁸ Sichangori, do salapen no Dyos, apabaw paytarkan Jodyo kan Dya-Jodyo mana adīpen kan dya adīpen, as komwan mahakay kan mabakes, ta māsa kamo na do kapanganohed nyo di Kristo Jesus. ²⁹ Maynamot ta dyira naynyo ni Kristo, naibidang kamo na a kapotōtan ni Abraham, as kan an komwan, nairāman kamo na a magtawid so tabo inkari ni Āpo Dyos dya.

4

Siraw Anak no Dyos

¹ Mayadis ta na do matarek a pangarigan. No adekey a magtawid anchi so ipatāwid ni āmang na, ki syimpri, maybibyay a akmay asa adīpen do kamotdeh na pa a aran dyira naw tabo kinabaknang ni āmang na. ² Ta machita parinen na sa tabo no ibahey dan nakaitalkanaw mana siraw mangaywanaw so kinabaknang naw a mandan marapit naw chimpwaw a inkeddeng ni āmang na a katawid na so tabo. ³ Komwan ta do kachwaw do kasakbay no kapanganohed tas oyod a nanawo, ta akma ta siras kamotdehanaw, ta inadīpen da yaten matatarek saya a ononotan do lōbongaya.* ⁴ Ki do nakawaraw no naikeddengaw a chimpo, tinoboy no Dyos Anak naw a nayparin a tawo a naiyanak do asa mabakes. Naiyanak a asa Jodyo, kan minonot do Linteg ni Moyses. ⁵ No nangayan na, ki tan palmonawen na yaten do nakaadīpen taya do torayaw no linteg tan yaten a manganohed di Kristo, ki naibidang ta na a anak no Dyos.

⁶ Nyaw pakatonngan ta a anak na yaten ni Āpo Dyos, ta tinoboy no Dyos Ispirito no Anak na a omyan do aktokto ta. Sichangori, maynamot do Ispiritwaya, makapachiāmang ta na do Dyos. ⁷ Changori, adīpen kamo paba an dyi dana oyod a anak no Dyos, as kan maynamot ta anak naynyo no Dyos, itoroh nanchi dyinyo insagāna naw a para do anak na saw.

No Kabakel ni Pablo Dyirad Taga Galasya

* **4:3** 4:3 Mana "Ta akma ta siras kamotdehanaw, ta inadīpen da yaten no marahet saya a ispirito a mangitoray do lōbongaya."

⁸ Inyo a taga Galasya, do dyi nyo paw a kapatakan so Dyos, inonotan nyo saw dyaya dyos, kan nayparin kamo a adīpen da. ⁹ Ki sichangori, chapatak nyo naw Dyos maganaganay an ibahey ko pakono a chapatak narana inyo no Dyos āngo ta maybidi kamo na dyirad matatarek saya a makakapsot kan abos sinpaspangan a ononotan do lōbongaya a dya polos a makaisalākan? Samna! Chakey nyo nawriw mirwa machiadīpen dyira? ¹⁰ Ibahey ko komwan, ta tori kamo naya maydāg do masisita saya araw, bohan, chimpō, kan tawen tan padāsen nyo a ahwahoken Dyos. ¹¹ Ay samna! Taywara danayaw kabakel ko dyinyo, ta āngonchan abohen nyo sirbi no nayhohopagan kwaw dyinyo.

¹² Kakakteh, machikakaāsi ako dyinyo a tahatahan nyo pakono pinarin ko. Ta an yaken, ki nayparin ako na a akma dyinyo a Dya-Jodyo a dya naadīpen do Linteg ni Moyses.† Ibahey ko aba dyinyo nyaya maynamot do kayan pinarin nyo dyaken a marahet do nakarahan, basbāli a inaywanan nyo yaken a maganay. ¹³ Ta chapatak nyo na a maynamot do nakaganyit kwaw do kachwaw do kadāmo kwaw a nangay dyinyo,‡ ki nyaw naynamotan ko a nahahay a nangikasaba dyinyo so Maganay a Dāmag. ¹⁴ Do dawri, aran nalidyatan kamo a maynamot do nakaganyit ko, ki inroromen mana chinaskeh nyo aba yaken, basbāli a rinispitar nyo yaken a akma ko asa anghil no Dyos. On, rinawat nyo yaken a akmay yaken a mismo si Kristo Jesus. ¹⁵ Sichangori, dino nangayan kasoyot nyowaw dyaken? Ta ipaneknek ko a do nakarahan, an maparin, ki aran mata nyo, ki hawhawen nyo a itoroh maynamot lang do adaw nyo dyaken. ¹⁶ Ki changori, nayparin akori a kabōsor nyo a maynamot do kaibahey ko dyinyos oyod? Ay, dyi pakono a komwan, ah!

¹⁷ Chiban nyo paw parinen daya dyinyo no mangnanawo saya so bayataw. Sisīten daynyo, ki no kaoyodan na, ki maganay abaw ranta daw dyinyo, ta chakey da a machisyay kamo dyaken tan sira danaw aywanan nyo kan onotan nyo. ¹⁸ Marahet aba an myan saw machisit dyinyo a akmas pinarin kwaw dyinyo do nakarahan kan mandan sichangori a aran abo ako dyinyo, ki basta maganay panggep da dyinyo ah! ¹⁹ Inyo a chadaw ko a anak, sichangori, akma ko nayay mirwa mapaynyinan a maynamot dyinyo a akmas magpasikalaw a maymanganak, kan machipanda abaw nyaya kalidyat ko mandan pagtalkan nyos Kristo do tābo a aktokto nyo. ²⁰ Oyod kwayas kakey a mangay a omsarongkar

† 4:12 4:12 1 Kor. 9:20-21 ‡ 4:13 4:13 Ara. 13:13-14:24

dyinyo. Tan komwan, ki matādyan madididiw kwaya, ta oyod ko nyayas kabakel a maynamot dyinyo!

No Pangarig a Maynamot Da Agar kan si Sara

²¹ Changori, inyo a makey a magpaitoray do kapangtongpal so Linteg ni Moyses, ari paw chakey ko a iyahes dyinyo. Iniktokto nyori an āngo oyod a chakey na batahen no nawri a linteg? ²² Ta naitolas do Masantwan a Tolas a si simna Abraham, ki myan dadwa pōtot na,[§] asa do adīpen naw a mabakes, as kan asa do bōkod naw a baket. ²³ Ki an maynamot do pōtotaw ni Abraham do adīpen naw a mabakes, ki iyaw īnaw naw, ki nāīnaw a machiyengay dyirad gagāngay saw a mapariparin.* Ki iyaw pōtot naw do mismo naw a baket, ki nāīnaw a sigon do kaipatongpal no kari no Dyos a maynamot di Abraham. ²⁴ Myan chakey na ipaboya dyaten nyaya, ta siraw dadwa saya a mababakes, ki iladāwan daw dadwa a katolāgan. No asaw a tōlag, ki iyaw tinokosaw no Dyos di Moyses do Tokon a Sinai do Arabya, as kan siraw tabo a mononot do dawri a tōlag, ki adīpen sa a mangtongtongpal so nawri a tōlag. No kayarigan nyaya a tōlag, ki si Agar a asa a adīpen kan siraw anak naw. ²⁵ Mayarig pa si Agar do tokonaya a Sinai do Arabya, as kan kayarigan na paw syodadaw a Jerosalem do tanaya sichangori. No chakey na batahen nyaya, ki tabo tawotawo a nagpaitoray do linteg daw no Jodyo saw, ki nayparin sa a adīpen no nawri a linteg. ²⁶ Ki iyaw oyod a baket ni Abraham a si Sara, ki mayarig do Jerosalem do hanyit, as kan kayarig na pa a ānang ta a tabo a manganohed di Jesus. ²⁷ Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Masoyot ka, imo a hopes a mabakes. Pangengengey mo kasoyot mo, imo a dya nakapādas so nagpasikal, ta arwāronchiw anak mo a pinasyay ni lakay mo kan iyaw no mabakesaw a insabat na.”†

§ 4:22 4:22 (Ismael) Gen. 16:1-16; (Isaak) Gen. 21:1-7 * 4:23 4:23 Gen. 16:1-4. An maynamot do īnaw kan nakaiyanakaw ni Ismael, ki si Sara kan si Abraham akin plāno so nyaya, ta nabo danaw namnāma da a matongpal karyaw ni Āpo Dyos dyira. Ki komwan abaw nakaiyanakaw ni Isaak, ta si Āpo Dyos a mismo akin plāno so nyaya, as kan tinongpal naw plāno naya a aran paysoho danan Sara iyaw boboh na. Roma 4:19; Heb. 11:11-12 † 4:27 4:27 Isa. 54:1. Sigon do pangarigaya ni Isayas, ki akmay hopes Jerosalem a maynamot ta abo danaw tawo na saw a Israelita a omyan daw, ta pinayayo da sa no taga Babilonya (2 Kron. 36:15-23). Ki do nakapaybidi daw no Israelita do tana da do Jerosalem, oltimo a masoyot sa. No chakey na batahen ni Pablo do dyaya, ki si Sara iyaw hopesaya a mabakes, ta abaw anak na a nandad nakaitoroh sya ni Āpo Dyos si Isaak a maynamot do kapanganohed da Abraham do kari no Dyos. Dawa, nasoyot si Sara. No tawotawo saw a manganohed do karyaw ni Āpo Dyos, ki mayarig sa do anakaya ni Sara.

²⁸ Kakakteh, yaten a manganohed di Kristo, ki mayarig ta di Isaak a maynamot ta naiyanak sigon do kari ni Āpo Dyos, as kan aran yaten, ki maibidang ta na anak ni Abraham a maynamot lang do karyaya no Dyos. ²⁹ Ki aran komwan, lidyalydyaten da pa yaten sichangori no inadipen sayan linteg a akmas naporinaw do kaychowa do nakaidadanesaw no anakaw no adipenaw a mabakes so pōtotaw ni Abraham a naiyanak a maynamot do panakabalin no Ispirito Santo.‡ ³⁰ Ki chiban taw binataw no Masantwan a Tolas, “Payayohen mo may-ānang saya adipen, ta maparin aba machipagtawid anak naya do anakaya no siwayawayaya a mabakes.”§ ³¹ As dawa, kakakteh, no paytābwan no ibahebahey ko saya, ki naibidang taba anak no adipenaw, an dya anak no siwayawayaw a mabakes.

5

No Oyod a Pakaisalakānan

¹ On, pinakalsot na yaten ni Kristo do nangikaldongaya a linteg tan mawayawayaan ta. Dawa, aywanan nyo a maganay nya wayawaya nyo, as ipalōbos nyo paba a mirwa adipenen nayno no linteg.

² Sichangori, adngeyen nyo a maganay, ta yaken si Pablo a mangibahey dyinyo so nyaya! An talken nyo kakogit a mangpalinteg dyinyo do salapen no Dyos, apabaw sirbi na dyinyo no pinarinaw ni Kristo, ta iya pabaw pagtalkan nyo. ³ Nyaw paynamotan na a pirwahren ko na inyo a ballaāgan: An rawaten no aran sino iyaw nyaya a kapagtongpal so linteg a maynamot do kapagkogit, rebbeng na tongpalen tabo myanaw do Linteg ni Moyses. ⁴ Ta no aran sino dyinyo a magtalek do kapagtongpal nas linteg tan maibidang dana a malinteg do salapen no Dyos, ki nachisyay nawri di Kristo kan tomnadyichokod dana do parābor no Dyos. ⁵ Ki an maynamot dyamen a manganohed di Kristo, ki no namnāma namen, ki no kapayparin namen a malinteg a maynamot lang do kapanganohed namenaya dya, as kan iyaw Ispirito Santo, ki somidosidong dyamen ranan kananaya namen so katongpal no nya. ⁶ Ta siraw machichasa di Kristo Jesus, ki masisīta pabaw no kapagkogit mana dya kapagkogit. No lang masisīta do salapen no Dyos, ki iyaw kapagtalek di Kristo a maboya do kadaw ta do kapayngay ta a tawo.

⁷ Ki an maynamot dyinyo, ki maganay kapanganohed nyo di Kristo do nakarahan. Sino napasiwal dyinyo tan

‡ 4:29 4:29 Gen. 21:8-9 § 4:30 4:30 Gen. 21:10

dyi nyo a tongtongen manganohed do oyod? ⁸ Ay samna! Syirto a dya yapo do Dyos a nanawag dyinyo nyaya a mapasiwal dyinyo. ⁹ As dawa, kaganayen nyo a iktokto. Ta aran dekey a kapaychawaw, ki myan ayaman na, ta akmay yapo a mapabsog so tabo namasa a arina. ¹⁰ Ki aran komwan, makaynamot do kasa taya a monot di Kristo, ari paw kapagtalek ko dyinyo a dyi kamo a machisyay do oyod, as kan syirtwen ko a dosäen nanchi ni Apo Dyos mapasiwalaw dyinyo a aran āngo saad na.

¹¹ Ki changori, kakakteh, binata konon kadwan a inanawo ko a masisitaw magpakogit. An nawriw inanawo ko, āngo ta kontraen da pa yaken a idadanes? An oyod a inanawo ko komwan a maynamot do kasisita no kapagkogit, ayket na, makachichad sa paba do inanawo kwaya a maynamot do nakadimanaw ni Kristo do kros. ¹² On, as kan an maynamot dyirad mapasiwalaya dyinyo a maynamot do kapagkogit, ayket, maganaganay dana pakono an golpyen darana iponget!

No Naispiritwan a Kabibyay

¹³ As inyo a kakakteh, tinawagan naynyo no Dyos tan natorohan kamos kawayawayaan nyo a yapo do linteg. Ki ipambar nyo abaw nawri a kawayawaya nyo a magtongpal do marahet saya a chakey no inawan, an dya iyaw kapaysinsisidong nyo a yapo do dya matokod a adaw. ¹⁴ Ta no paytābwan no linteg, ki natongpal dana do asaya a bilin a kāna, “Chadaw mo kapayngay mo a tawo a akmas kadaw mo so mismo a inawan mo.”* ¹⁵ Ki an akma kamo nas binyay saya a mayayarap, magannad kamo, ta āngonchan nawriw paysinpapatawsan nyo.

No Kabibyay do Ispirito Santo

¹⁶ No maibahey ko dyinyo, ki nyaya: Nāw nyo a magpaitoray do chakeyaw no Ispirito Santo. Ta an komwan parinen nyo, ki tongpalen nyo pabaw marahet saya chalakam no inawan. ¹⁷ Ta no chakey no inawan, ki machikontra do chakeyaw no Ispirito Santo. As no chakey no Ispirito Santo, ki machikontra do chakeyaw no inawan. On, maysin-ipsok sa, dawa, nyaw paynamotan na a dyi ta matongpal chakey ta. ¹⁸ Ki an iyaw Ispirito Santo mapawnot dyinyo, maitorayan na paba inyo no linteg.

¹⁹ Oyod a maydamnay a maboyaw chalakamaya no inawan. Ta sira, ki komwan sa: no kapaychakatekateh a machoknod, no kaparin a makabābaba, kan malapos so dadakay; ²⁰ as kan myan paw kapagdāyaw do didyosen

* 5:14 5:14 Leb. 19:18b

saw kan kapangat-atang, kapaysin-iipsok kan kapaydidi-man, kapaysin-iimon kan kapakasoli, kapatohos so inawan, kapachikontra, kan kapachisyay; ²¹ as kan myan paw kapayāgom, kapaybobok, kapaysarasaraw, kan kadwan pa akma siras syay. Changori, pirwahan ko na inyo a ballaāgan a akmas nakaiballāag ko naw sya dyinyo do kachwaw a siraw mamarin so komwan, ki mairāman sabanchi do pagtorayan Apo Dyos.†

²² Ki machitarek kaparin no tawo a pinawnot no Ispirito Santo. Siraw nyaya: kadaw so kapayngay a tawo, kasoyot, kaydamnayan no kapangtokto, kaānos, kapachisidong, kas-ingpet, mapagtalkan, ²³ kapakombaba, kan kapagpet so inawan. Aba polos linteg a machikontra dyirad dyaya. ²⁴ Ki siraw dyira naw ni Kristo Jesus, ki akma danay inlansa daw aktokto da do kros kontodo tabo chakeyaw no inawan kan marahet a kalikāgom da. ²⁵ Dawa, sichangori, maynamot ta maybibyay ta nad panakabalin Ispirito Santo, ayket na, nonolay ta na a iyaw mapawnot dyaten do tabo kabibyay ta. ²⁶ Tan komwan, dyi ta pakono a mayparin a makospag mana maysinrororod mana maysin-aapal.

6

No Kapaysinsisidong

¹ Inyo a kakakteh, an napatakan nyo a myan asa dyinyo a nalba do paygatosan, inyo a pinawnot no Ispirito Santo yangay nyo pakono a bangonen nawri a kakteh. Ki machita mapakombaba kamo kan kapyahen nyo a psychirinan. Ki alit na makaannad kamo, ta āngonchan masdok kamo do solisog. ² Kasyasidongan nyo pakarahmetan asa dyinyo. Ta an komwan parinen nyo, natongpal nyo inbilinaw ni Kristo.* ³ Ta no mangarapaap a rakoh kaidāyaw na, ki tod na allilāwen mismo na a inawan.† ⁴ Ki machita nyo a sintiren bōkod nyo a kaparin tan mapatakan nyo an maganay mana madi. An maganay, nyaw paynamotan nyo a masoyot kan mapnek, as kan machita nyo paba a ipariho kaparin nyo do kaparin no matarek. ⁵ Ta no kāda tawo, ki atbayen naw bōkod na kaparin.

⁶ As iyaw nananawowaw so chirin no Dyos, rebbeng na pakono manoroh do mangnanawowaw dya so soportar.‡

⁷ Sichangori, maallilaw kamo aba, ta chasisyabak nyo abas Apo Dyos. Ta an āngo imoha no asa tawo, nawrinchiw

† 5:21 5:21 Roma 2:8; 1 Kor. 5:11; 6:9-10; 2 Kor. 12:20-21; Tito 3:3; Jod. 7 * 6:2 6:2 No inbilin ni Kristo, ki naitolas do Juan 13:34; 15:12. Roma 15:1 † 6:3 6:3 Roma 12:3; 1 Kor. 3:18 ‡ 6:6 6:6 Lk. 10:7; 1 Kor. 9:11, 14; 1 Tim. 5:17-18

apīten na. § 8 Ta no maymoha so katongpal na so chakeyaw no inawan na, nawrinchiw apīten naw abos pandan a kadiman. Ki no maymoha so katongpal na so chakeyaw no Ispirito Santo, maranyi nanchiw byay na a abos pandan a yapo do Ispirito Santo. 9 Dawa, chaōma tabaw kapamarin tas maganay, ta anchan narapit kosto a chimpō, myan anchiw maāpit ta, an dyi ta maōma. 10 Dawa, nyaw paynamotan na a do kayan payan ōras ta, nawri pakono chitahen taw kapamarin tas maganay do tabo tawotawo, naten dana dyirad kakakteh ta saya manganohed do Dyos.

Kapanawdyan a Pakatoneng

11 Yaken si Pablo a mismo a naytolas so kapanawdyanaya a pakatoneng,* ta chiban nyo paw rarakoh saya litra na! 12 Siraw mamaistro saya a mangpilit dyinyo a makogit, ki parinen daw nyaya tan maidaydāyaw sa do salapen tawotawo a maynamot do katongpal da so Linteg ni Moyses. Ki no kaoyod na, ki chakey da tadyichokodan iyaw pakaidadanesanaya a yapo dyirad kapayngay da saya a Jodyo an inanawo da a mapalinteg no asa tawo do salapen no Dyos a maynamot do nakadiman ni Kristo. 13 Ki aran siraw tayoka danaw a nagpakogit, ki tongpalen daba tabo Lintegaw ni Moyses. No paynamotan na chakey daynyo a makogit, ki tan myan paykoykospag da kan payparinen daynyo a nanawhen da. 14 Amnan yaken, dyi ako pakono a polos a maykoykospag do aran āngo, an dya maynamot do nakadimanaw ni Āpo ta a si Jeso-Kristo do kros. Ta maynamot do nakadiman naya, naibidang dana sa nadiman dyaken mapapateg saya do lōbongaya, as kan inbidang darana yaken a nadiman dyira. 15 Masisitawri an nakogit mana dya nakogit tawo? Ay, engga! Ta no lang masisita do Dyos, ki iyaw kapabayō so kapangtokto kan kabibyay a maynamot do panakabalin no Ispirito Santo. 16 As siraw maybibyayaw so komwan, myan pakono dyiraw kaydamnayan no kapangtokto kan kāsisyen a yapo di Āpo Dyos. Siraw nya saya, ki sira danaw no oyod a tawotawo no Dyos.

17 Dawa, yapo changori, abo dana pakono mangpalidyat dyaken a maynamot do inanawo ko, ta ipaneknek daya no kolad saya no inawan ko a yaken, ki asa ako a adīpen ni Kristo.

§ 6:7 6:7 Job 4:8; Proberbyo 22:8 * 6:11 6:11 No gagāngayaw a pinariparin Pablo, ki inpaitolas na do sikritaryo naw, ki iya mismo naytolas so kapanawdyanaya a pakomosta. Roma 16:22; 1 Kor. 16:21; Kol. 4:18; 2 Tes. 3:17

¹⁸ Kakakteh, myan pakono dyinyo parābor ni Āpo ta a si Jeso-Kristo. Amen.

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Epeso No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Nyaw tolas ni Pablo dyirad tabo saw a manganohed a minyan do syodad a Epeso kan siraw idiidi saw a omdibon daw (1:1), as kan intolas ni Pablo nyaya do kayan naw a nabahod do Roma (3:1; 4:1; 6:20). Si Tikiko, tinoboy ni Pablo a nangyangay so nya tolas (6:21-22) a akmas tolas naw dyirad manganohed saw do Kolosas (Kol. 4:7-9) kan iyaw tolas naw di Pilemon.

Do dawri a chimpo, rakoh kan masisitaw nya syodad do probinsya a Asya. Dawriw yanan timplowaw a pangiday-dayāwan da so dyosa daw a si Artemis (Ara. 19:27-28). Ki do nakangayaw daw ni Pablo a nangasaba so Maganay a Dāmag so dadwa a katawen, myan saw nanganohed di Āpo Jesus (Ara. 19:1-20; 20:17). As no Epeso, ki nayparin a akmay sintro dan manganohed do probinsya a Asya.

Do dyaya tolas, no asa masisita a inbahey ni Pablo, ki iyaw plāno no Dyos a raparapahen na tabo pinarswa, kan si Kristo danaw pinakaoho da (1:10). No pakatongpalan no nya, ki iyaw kasa no tawotawo no Dyos a maybibyay do chakey na a maynamot do kapachasa da di Kristo.

Inlawlawag ni Pablo maynamot do kasa no igliya. As no chakey na batahen igliya, ki iyabaw yanan mana bahay a patneken no tawotawo a pagdayāwan das Dyos, an dya siraw tabo a manganohed di Kristo a yapo do kaychowa pa a manda sichangori. No asa pangarig a inosar ni Pablo a mangipalpalawag a maynamot do igliyaya, ki siraw tawotawo saw a manganohed, ki kayarig daw inawan ni Kristo, kan si Kristo iyaw pinakaoho da (1:22-23; 4:15-16). No asa pa a kayarig na, ki iyaw igliya, ki akmay nobya, as si Kristo kabahay na anchi (5:25-32). Maiyarig paw tabo a manganohed do partis no asa bahay a patneken ni Āpo Dyos do pondasyon a bato, kan iyaw kasisitaan a panōli no pondasyon, ki si Kristo (2:20-21).

Nya kapachasa ta di Kristo, ki apabaw paytarkan Jodyo kan Dya-Jodyo, adipen kan āmo, ta machasa ta na do pamilya no Dyos. Nyaw naynamotan ni Pablo a nangitolas so maynamot do kosto a kabibyay dan maychakabahay, kamotdehan kan inyapwan da, kan siraw adipen kan āmo da.

Kapanawdyan na, intolas ni Pablo maynamot do kaitoroh no Dyos so sidong dyirad manganohed saw tan dyi sa abaken Satanas.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2

No kayayan dan manganohed di Kristo 1:3-3:21

No kabibyay no manganohed si Kristo 4:1-6:9

No kaaywan no manganohed si Kristo 6:10-20

No kapanawdyan na 6:21-24

No Tolas ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo do Epeso

Pakatoneng

¹ Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a asa apostol ni Kristo Jesus a maynamot do pangeddeng ni Āpo Dyos.

Maytolas ako dyinyo a tawotawo no Dyos do Epeso* a mapagtalkan do kapanganohed nyo di Kristo Jesus.

² Myan pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto a yapo di Āpo Dyos a Āmang ta kan yapo di Āpo Jeso-Kristo.

No Kabindisyon Dan Manganohed Maynamot do Kapachasa Da di Kristo

³ Daydayāwen ta si Āpo Dyos a iyaw Āmangaya ni Āpo ta a Jeso-Kristo, ta tinorohan na yaten so tabo a naispiritwan a bindisyon a myan do hanyit a makaynamot do kapachasa tayad Kristo. ⁴ Ta do kasakbay paw no nakaparswa no lōbongaya, ki pinidi narana yaten no Dyos a mayparin a machasa di Kristo. Tan komwan, payparinen na yaten a tawotawo na a masantwan kan abanchiw pamagatosan na dyaten do salapen na. ⁵ On, maynamot do adaw na, ki sīgod dana inranta no Dyos a payparinen na yaten a anak na a maynamot do pinarinaw ni Jeso-Kristo. On, pinarinaw nyaya a maynamot ta nyaw chinasoyot na kan sīgod a pinanggep na a parinen. ⁶ Dawa, sichangori, madaydayaw si Āpo Dyos a maynamot do nya makaskasdāaw a parābor na a chinadadam na a intoroh dyaten a maynamot ta nachichasa ta do Anak naya a oyod nas chadaw.

⁷ Ta makaynamot do rayaw ni Kristo a minoyog do nakadiman naw do kros, ki naisalākan ta na. No chakey na batahen, ki napakawan ta na do gatogatos ta a maynamot do maboslon a parābor no Dyos. ⁸ Nya parabor, ki chinadadam

* **1:1** 1:1 Do kadwan saw a kaaadanan a manyoskripto, abaw chirin a “do Epeso.”

na a intoroh dyaten kontodo sīrib kan kapakaāwat tan mapatakan ta a maganay iyaw pinanggep naw dyaten. ⁹ On, inpakatoneng na dyaten nya panggep na a naitayo a plāno na do nakarahan a inkeddeng na a matongpal dana di Kristo. ¹⁰ As nya danaw plāno naw a patayokahen nanchi do naikeddengaw a chimpō: Raparapahen nanchi a tabo pinarswa na a myan do hanyit kan do tana, as kan si Kristo danaw pinakaoho da tabo a abos pandan.

¹¹ Tabo parinen no Dyos, ki parinen na sigon do sigodaw a pinanggep na kan chakey na. Komwan nakapidi na dyaten a mayparin a tawotawo na a maynamot do kapachichasa ta di Kristo, ta nawriw inkeddeng na do sakbay paw no nakaparswa na so lōbongaya. ¹² Tan komwan, yamen a nanma a nanganohed di Kristo, ki idaydāyaw namen si Āpo Dyos a maynamot do makaskasdāawaya a parābor na dyamen.

¹³ Masaw dyinyo a somnaronō dyamen a nanganohed di Kristo. On, ki aran inyo, ki nairāman kamo na a machichasa di Kristo, ta do nakapangadngey nyowaw so oyod a iyaw Maganayaya a Dāmag a maynamot do kaisalakānan nyo, ki oyod a nanganohed kamo dya. Dawa, minarkaan naynyo no Dyos a dyira na do kaitoroh naw dyinyo so inkari naw a Ispirito Santo. ¹⁴ Iyaw nyaya Ispirito, ki iyaw pangsigorādo so rawaten taw anchi a tabo a inkari no Dyos dyaten a tawotawo na. On, iya paw mangipanamnāma dyaten a mandan karawat tas kakomplito no nya kaisalakānan ta. Dawa, idaydāyaw ta pakono si Āpo Dyos a maynamot do makaskasdāawaya a parābor na dyaten.

No Dasal ni Pablo

¹⁵ As dawa, nyaw naynamotan na a nakayapo do nakadngey kwaw so kapanganohed nyo di Āpo Jesus kan no rakohaya a kadaw nyo dyirad tabo tawotawo no Dyos, ¹⁶ ki machipanda abaw kapagyamyāman ko do Dyos a maynamot dyinyo, kan nāw ko a omnakenakem dyinyo do kāda kapaydasal ko. ¹⁷ On, nyaw pangdakdaw ko do Dyos a madaydāyawaw a Āmang ta kan Dyos ni Āpo ta a si Jeso-Kristo a torohan naynyo so sīrib kan kapakaāwat nyo a yapo do Ispirito na tan maypaypangay paw katoneng nyo so maynamot dya. ¹⁸ Paydaydasal ko paynyo tan masēdangan pangtoktwan nyo tan matonngan nyo iyaw hahawen nyowaya a maynamot do nakatawag na dyinyo, as kan tan mapatakan nyo iyaw maboslonaw a bindisyon a kinapya na a para do tawotawo na. ¹⁹ Asa pa, paydasal koynyō tan matonngan nyo abwayas kapayngay so kabileg a panakabalin a myan dyaten a manganohed di Kristo.

Iyaw nya panakabalin a somidosidong dyaten, ki iyaw panakabalin no Dyos a ²⁰ naipaboya do nakapagōngar naw si Kristo, as kan do nakapaydisna naw sya do makanawan naw do hanyit. ²¹ Changori, dawriw pagtorayan ni Kristo, kan iyaw kapagtoray na, ki matortoray kan aran sino a magsaad so kinar-āri, katoray, kinamanakabalin, mana kabīleg.† As iyaw āwag ni Kristo, ki iyaw kapapatgan do aran sino a myan so toray, as kan sichangori aba lang, an dya abos pandan.‡ ²² No pinarin no Dyos, ki inpaitoray na di Kristo tabo a naparswa, as kan tinongdo na a iyaw mangipangōlo so iglisya a siraw tabwaw a manganohed dya.§ ²³ Tan komwan, iya danaw pinakaoho ta a manganohed dya, as kan yaten, ki akmay pinakainawan na. Tan komwan, komplito a mabata asaw inawan. Aba polos pagkorāngan na a mangipangōlo dyaten, ta iya, ki myan do tabo a mangapnopno so tabo a naparswa.*

2

No Byay a Myan di Kristo

¹ As inyo, do sakbay paw a nanganohed kamo di Kristo, ki naibidang kamo a nadiman do salapen no Dyos a maynamot do gatogatos nyo. ² Do dawri, naybibyay kamo a minononot do tabo a karahet no lōbongaya, as kan tinongpal nyo pas Satanas a iyaw mangitorayaw siras marahet saw a ispirito do kademdemanaya, as kan iya paw mangig-igpet so pangtoktwan no tawotawo saw a dya manganohed do Dyos. ³ No kaoyodan na, ki do kasakbayan paw no kapanganohed ta a tabo, ki akma ta siras machikontraw do Dyos, ta naybibyay ta a napnepnek do marahet saya a chalakam no inawan kan pinarin ta tabo chakeyaw no pangtoktwan ta. Dawa, maynamot do dyaya sīgod a kayayan ta, naikeddeng ta na a madōsa a mangdidiw so soli no Dyos a akma siras dyi pa saw a manganohed.

⁴ Ki aran komwan, maboslon kāsisyen no Dyos dyaten, as kan taywaraw kadaw na dyaten. ⁵ Ta aran naibidang ta na nadiman a maynamot do gatogatos ta, ki maynamot do nakapagōngaraya ni Kristo, ki inrāman na yaten tan myan bayo a byay ta a abos pandan. On, naisalākan ta na a makaynamot lang do parābor no Dyos.* ⁶ Ta makaynamot

† **1:21** 1:21 Kol. 1:16; 2:18. No chakey na batahen dya, ki siraw anghilis saw a myan so panakabalin kan toray. Roma 8:38; Epe. 2:2; 6:12; Heb. 1:5-14; 1 Ped. 3:22 ‡ **1:21** 1:21 Pilp. 2:9-11; Heb. 1:4; 1 Ped. 3:22 § **1:22** 1:22 Epe. 5:23-24; Kol. 1:18 * **1:23** 1:23 Yaten namatayoka si Kristo, ta yaten pinakainawan ni Kristo a mamatayoka so tarabāko na. Kol. 1:17-18, 24 * **2:5** 2:5 Ara. 15:11; Roma 3:24; 5:15; Epe. 2:8-9

do nakapachasa ta na di Kristo Yesus, inrāman no Dyos yaten do nakapagōngar ni Kristo a machipagtoray dya do hanyit. ⁷ Pinarin ni Āpo Dyos nyaya tan ipaboya na a abos pandan iyaw abwayas rokod a parābor na kan adaw na a machikchikneb dyaten a maynamot do kapachichasa ta di Kristo Yesus ⁸ Ta maynamot do parābor no Dyos, maisalākan ta an manganohed ta, as kan yapo aba do mismo a inawan ta, an dya sāgot no Dyos. ⁹ On, yapo aba do bōkod ta a kaparin nyaya kaisalakānan tan abo iyaw maparin ta a pagpangas. ¹⁰ Ta si Āpo Dyos a mismo nangpabayo so byay ta a maynamot do nakapachichasa ta nad Kristo Yesus. Tan komwan, pinayparin na yaten a mamarin so maganay a iyaw sīgodaw a insagāna na a parinen ta.

No Kapachasa Ta Na di Kristo

¹¹ As inyo a nayanak a Dya-Jodyo, ki kanaknakmen nyo an āngo kayayan nyo do kachwaw. Ta inoyaw daynyo no Jodyo saw do katawag daw dyinyo so “dya nakogit,” ta iniktokto da a sira lang tawo no Dyos a maynamot do nakapagkogit da. Ki no kaoyodan na, no chakey na batahen kogit, ki iyaw pariparinenaw no tawo do mismo a inawan da. ¹² Kanaknakmen nyo a do dawri a chimpo, ki oyod a naybibyay kamo a aba polos kapatak nyo so maynamot di Kristo. Naikeddeng kamo a gan-ganaet dyirad napidi saw a tawotawo no Dyos do Israel,[†] kan nairamrāman kamo aba do kari no Dyos dyirad tawotawo naw a pinongosan no tōlag naw dyira.[‡] Dawa, naybibyay kamo do lōbongaya a abos namnāma[§] kan abo polos so kapatak a maynamot do Dyos. ¹³ Ki sichangori, maynamot do nakapachasa nyo di Kristo Yesus, inyo a mabawa do kapatak so Dyos do kachwaw, ki napachisngen kamo do Dyos a maynamot do rayaw ni Kristo a minoyog do nakadiman naw do kros. ¹⁴ Ta si Kristo, ki iyaw mismo a napaychachapya dyaten a Jodyo kan Dya-Jodyo a maynamot do nakapayparin na dyaten a asa dana kapamilya. On, maynamot ta intoroh naw byay na a nadiman, pinakaro naw naynamotanaw no kapaysin-ipsok a nangbalat do payawan ta.* ¹⁵ Maynamot do nakaiparawat ni Kristo so byay na do nakadiman naw do

[†] **2:12** 2:12 Eks. 12:48 [‡] **2:12** 2:12 No nya tōlag, ki asā, ki akmay āro, ta naitōlag da Abraham, Isaak, kan Jakob, kan do kadwan pa (Gen. 17:7-8; 26:1-5; 28:10-17; Jer. 24:7; 30:22; 2 Kor. 6:16-18; Pal. 21:3). Iyaw nya tōlag ni Āpo Dyos dyira, ki iyaw nangpongos so abos pandan a kari na a kapachisit na dyirad tawotawo na a naibasar do kaisalākan a myan di Kristo (Jn. 15:13-15; Sant. 2:23). [§] **2:12** 2:12 Roma 5:3-5; Epe. 1:18; 1 Tes. 4:13 * **2:14** 2:14 Do atataw no Timplo dan Jodyo, ki myan pinakaahad na a mapaytarek so Jodyo kan Dya-Jodyo. Kogit paw asa napaytarek dyira. Gen. 17:12-14

kros, pinodpod naw nonyit no linteg a nangpongso so tabo a dadakay a ononotan Jodyo. Tan komwan, maynamot do kapachichasa ta di Kristo, yaten a Jodyo kan Dya-Jodyo, ki pinayparin narana yaten a asa bayo a pamilya do salapen na tan mapaychapyta na. ¹⁶ On, maynamot do nakadiman naw do kros, inopas naw kapaysin-iipsok taw, as kan kinasa narana yaten a inkapya do Dyos. ¹⁷ Nyaw nangayan na do lōbongaya a nangipakatoneng dyinyo a Dya-Jodyo a mabata a mabawa do Dyos kan yamen a Jodyo a naibidang a masngen do Dyos so Maganay a Dāmag a maynamot do kapachikapya ta na a tabo do Dyos. ¹⁸ Dawa, maynamot do pinarinaya ni Kristo, yaten a Jodyo mana Dya-Jodyo, ki maparin ta naw maypasngen do Dyos a Āmang ta a tabo a maynamot ta malit ta na a yanan Ispirito na.

¹⁹ Dawa, inyo a Dya-Jodyo, ki gan-ganaet kamo paba. Naibidang kamo paba istranghiro do Dyos, basbāli a nachirapa kamo na dyamen a nayparin dana a tawotawo no Dyos, as kan naibidang kamo na do masinged a pamilya na. ²⁰ Sichangori, yaten a manganohed di Kristo, ki akma ta naw bahay a patneken ni Āpo Dyos do pondasyon a bato, as kan iyaw nya a pondasyon a bato, ki si Kristo.† Siraw pareparey ta saya, ki siraw no apostolis saya kan siraw propīta saw ni Āpo Dyos. ²¹ On, maynamot di Kristo, ki rangopen kan pahnyihen no Dyos nyaya bahay, as kan payparinen na asa mayit kan masantwan a timplo a pakaidaydayāwan ni Kristo. ²² Sichangori, aran inyo a Dya-Jodyo, maynamot do nakapachichasa nyo na di Kristo, ki inkama naynyo no Dyos a tarikayo na. On, nairāman kamo na dyamen a tabo a manganohed a pariparinen ni Kristo Jesus a pagyanan no Dyos a omyan dana dyaten a maynamot do Ispirito na.

3

Si Pablo Tobotobyen no Dyos Dyirad Dya-Jodyo

¹ Dawa, maynamot do tabo dyaya, yaken a si Pablo a asa nabahod a maynamot do kapagsīrbi kwaya di Kristo Jesus a para do kaganayan nyo a Dya-Jodyo, ki nāw koynyo a paydaydasal. ² Ibahey ko nyaya dyinyo a maynamot ta sigorādo ko na a napatakan nyo a si Āpo Dyos a mismo nanoroh dyaken so nyaya masisīta a tarabāko a iyaw kapangipakatoneng ko so parābor na dyinyo a Dya-Jodyo. ³ On, inpakatoneng no Dyos dyaken nya malimed a plāno na, as kan nyaw naynamotan ko a nangilawlawag syas dēkey do dyaya a tolas ko. ⁴ As an kaganayan nyo

† 2:20 2:20 Sal. 118:22; Isa. 28:16; 1 Ped. 2:6-7

a basāen intolas kwaya, mapatakan nyo an maypāngo nakapakaāwat ko so palimedaya a maynamot di Kristo. ⁵ Ta do nakarahan, inpakatoneng aba no Dyos dyirad tawotawo nyaya a plāno na. Ki sichangori, inpaipakatoneng naw planwaya a maynamot do Ispirito Santo dyirad pinidi na saw a apostolis na kan siraw propitaw. ⁶ As no chakey na batahen palimedaya a inpakatoneng na, ki nyaya: Inyo a Dya-Jodyo, maynamot do nakapanganohed nyo do Maganay a Dāmag, ki aran inyo, ki nairāman kamo na do bindisyon saya a itoroh no Dyos dyirad Jodyo saw. On, naibidang kamo na dyirad manganohed saya a pinakainawan ni Kristo Jesus, as kan maynamot do nakapachasa nyo dya, machibinglay kamo na do karyaw ni Āpo Dyos.

⁷ An maynamot dyaken, ki oyod a inpaboya ni Āpo Dyos parābor na dyaken. Ta maynamot do panakabalin na, ki pinayparin na yaken a asa a tobotoboyen na a mangikasaba so Maganayaya a Dāmag. ⁸ Ta aran asa ako a naibidang a kabobodisan so toray dyirad tabo tawotawo na, ki alit na inparābor na dyaken nya rebbeng a mangikasaba dyirad Dya-Jodyo so dyi saya matokod a bindisyon a myan di Kristo. ⁹ Tinoboy na pa yaken tan mailawlawag ko do tabo tawotawo an maypāngo iyaw no kaipatongpal na so naitayowaw a plāno na. On, naipakatoneng abaw nyaya do nakarahan, ta no Dyos a namarswa so tabo, ki inlīmed na pa. ¹⁰ Ki sichangori, maynamot dyaten a manganohed di Kristo a iglisya na, ki matonngan danchi no mangitoray saw dyirad anghil saw kan aran sino a myan so panakabalin do kademdeman iyaw kakomplito no kasirib no Dyos. ¹¹ Pinarin Āpo Dyos nyaya a maitōnos do sīgodaw a inplāno na a polos a dya mabdibdis a inpatongpal na maynamot di Kristo Jesus a Āpo ta. ¹² As dawa, maynamot do kapachasa taya dya kan maynamot do kapanganohed taya dya, mabābang ta paba a maypasngen do Dyos do kapaydaydasal ta dya, ta masigorādo a adngeyen na yaten. ¹³ Dawa, no akdawen ko dyinyo, ki maōpay kamo aba maynamot ta inyo paynamotan no kalidyatan kwaya, ta kaganayan nyo napaarin saya dyaken.

No Dasal ni Pablo Dyirad Taga Epeso Saw

¹⁴ Dawa, do kanakem kwaw so tabo nyaya a bindisyon na dyaten, ki nyaw paynamotan na a maydogod ako do salapen Āmang tad hanyit, ¹⁵ ta iya, ki Āmang dan tabo a inabnek na a anak do hanyit kan yaten a myan pa do tanaya sichangori. ¹⁶ On, paydasal koynyo tan sigon do dya matokod a bileg kan tan-ok na, ki patoreden no Ispirito

Santo aktokto nyo. ¹⁷ Ta an maynamot do kapanganohed nyo dya, ki nāw dana myan dyinyo si Kristo. On, paydasal ko pa inyo tan omyamot kamo do adaw nyo do Dyos kan do katakatayisa dyinyo. ¹⁸ Tan komwan, machiyengay kamonchi dyirad tabo tawotawo no Dyos a matorohan so marahem a kapakaāwat an maypāngo kawbong kan kanaro, katohos kan karahem no adaw ni Kristo dyaten. ¹⁹ On, maydasal ako tan maypaypangay pakono kapakaāwat nyo so maynamot do dyaya adaw ni Kristo a aran dyi ta pa maawātan a tabo sichangori, tan maknekneb danaw aktokto nyo kan pospōso nyo do Dyos sigon do tabo a chakey na dyinyo.

²⁰ Madaydāyaw pakono si Āpo Dyos, ta maynamot do panakabalinaya no Ispirito Santo a maytayarabāko dyaten, ki makaparin Dyos so arwāro pa kan tabo a akdawen ta mana arapaapen ta. ²¹ On, yaten a tabo a naibidang dana tawotawo no Dyos, yaten dana pakono pakaidayāwan Āpo Dyos a abos pandan a akmas Kristo a pakaidayāwan na. Amen!

4

No Kasa Ta Na di Kristo (Roma 12:1-21; 1 Kor. 12:1-31)

¹ Dawa, yaken a asa nabahod a makaynamot do kagagsirbi kwaya di Āpo ta, ki pachikakaāsi ko dyinyo a maybibyay kamo pakono a machitōnos do chakeyaw no Dyos a nanawagan na dyinyo. ² Machita a oyod a mapakombaba kamo kan masingpet kamo, as kan panarohen nyo pakono kaānos nyo kan kaibtor nyo do kapayngay nyo a tawo a maynamot do adaw nyo dyira. ³ Parinen nyo mandan maparin nyo a mapahnyi so kapagtotōnos nyo a iyaw intoroh no Ispirito Santo dyinyo tan dya mabitos kapya a napaytatanong dyinyo.* ⁴ Yaten a manganohed, ki mayarig ta na do asa lang a inawan, as kan asa lang a Ispirito myan dyaten, as kan asa lang namnāma ta a maynamot ta si Āpo Dyos a mismo nanawag dyaten. ⁵ Myan asa lang a Āpo ta kan asaw anohdan ta, as kan asa lang no naynamotan no nakabawtisar ta. ⁶ Asa lang a Dyos a Āmang ta a tabo a manganohed di Kristo. Iya, ki katotohosan, kan iya paw mangipangōlo do tabo. Ipaipatongpal naw tabo inkeddeng naw dyaten, as kan iya paw omyan dyaten a tabo.

⁷ Ki natorohan katakatayisa dyaten so matatarek a sāgot a naispiritwan a kasirīban sigon do chakeyaw ni Kristo

* 4:3 4:3 1 Kor. 14:33; Pilp. 4:7; Kol. 3:15; 2 Tes. 3:16; 2 Tim. 2:22

a itoroh dyaten. ⁸ Komwan inpatolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna,

“Do nakapaypatohos naw do hanyit,
āro saw nabahod a inyonot na.

Do dāwri, rinawat naw pangrigālo naw dyirad tawotawo na.”†

⁹ Changori, iktokto ta pa an āngo chakey a batahen no nyaya a kāna, “Nakapaypatohos naw a naybidi do hanyit.” No chakey na batahen, ki iyaw nanma gominchin a yapo do katotohosan kan kominwan do kabobodisanaw a yanan.‡ ¹⁰ Iyaw gominchinaya, ki si Kristo, as kan iya paw naybidiyaw do katotohosan a hanyit. Nyaw naynamotanaya apnopnohen naw tabo a naparswa so bindisyon na. ¹¹ On, si Kristo iyaw nanorohaya so naispiritwan a kasiriban do tawotawo na. No kadwan, tinongdo na sa a nayparin a apostolis. As siraw kadwan saw, ki propīta sa. As siraw kadwan saw, pinidi na sa a mangaskasaba so Maganay a Dāmag. No kadwan, ki inparebbeng na dyiraw mangay-aywan kan mangnanawo dyirad manganohed saw. ¹² Pinarin naw nyaya tan ipaisagāna na sa dyirad tabo tawotawo no Dyos do bokbōkod da a kapagsirbi dya kan do kapayngay da a manganohed. No pagtongpalan na, ki tan maypahnyi no kapanganohed dan manganohed a pinakainawan Kristo. ¹³ Tan komwan, ki māsa ta nanchi do kapanganohed kan kapakatoneng ta so Anak no Dyos. On, do dawrinchi, ki kayarigan taw natwan dana a tawo do kapanganohed, as kan maybibiyay ta nanchi a akmas Kristo a abo polos so pagkorangan. ¹⁴ Ta an komwan, akma ta pabaw adedekey a masonong a mapasiwal do oyod, mana akma ta pabaw abang a pasalsaltaen kan pasoysoysoyen no magbalbaliw a salawsaw. On, maganay an dyi ta maallilaw do kapangnanawo dan masisikap saw. Ta an sira, ki maganay sa manala tan otapan daw tawotawo do bayatawaw a inawo da. ¹⁵ Amnan yaten a manganohed, nawriw chirinen taw oyod kan mapakepkepan so adaw. Ta an komwan, ki maypaypapasnek kapanganohed ta kan maybibiyay ta na a akmas nakapaybibiyaw ni Kristo a pinakaoho ta. ¹⁶ On, akma taw asa inawan, kan si Kristo danaw oho ta. No inawan, ki myan saw matatarek a partis na, as kan nachitapang sa do nairantaw a pachisooan da a para do kaganayan da a tabo. An tongpalen no katakatayisaw rebbengen na, maypasalon-at kan maypayit intiro a inawan, as kan maysinsisidong sa a maysinparakoh.

† 4:8 4:8 Sal. 68:18; Mt. 27:51-53 ‡ 4:9 4:9 Ara. 2:31; 1 Ped. 3:19

On, ta madidiw no kāda asa dyiraw no adaw a myan do katakatayisa dyira.

No Bayo a Byay a Myan di Kristo

¹⁷ Sichangori, maynamot ta si Āpo tistigo ko, ballaāgan koynyo a maybibyay kamo paba a akmas kabibyay daya no dyaya manganohed, ta abaw sinpaspangan kapangtokto da. ¹⁸ On, masari danaw kapakaāwat da, as kan aba dyiraw bayowaw a byay a yapo do Dyos a maynamot ta aba polos makapatak dyira so oyod maynamot ta oltimo danas kakolahet kapangdidiw da, § ¹⁹ kan abaw sinpaspangan aktokto da. Nachikneb dana dyiraw no chasaraw daya makasnesnek kan makabābaba a kaparin da, kan mapenpen pa saba.

²⁰ Amnan inyo, komwan abaw nanawo nyo a maynamot di Kristo. ²¹ Ta iyaw kaoyodan na, do nakapanganohed nyo dya, ki oyod a nadngey nyo naw Maganayaya a Dāmag a maynamot dya, as kan nananawo nyo na a maynamot do oyod a nanawo a yapo do dya. ²² As dawa, paksyaten nyo na saw adan saya a dadakay nyo a iyaw napawnotaya do sīgod a kabibyay nyo. Ta siraw nyayaw makababa a kalikāgom nyo do nakarahan a bata nyo a maganay, ki tod dayno a inallilaw. Akma kamo inahta no marahet saya a kalikāgom nyo. ²³ Sichangori, machita nyo mapabayo so tābo katawo nyo kan tābo pangtoktwan nyo.* ²⁴ Nawri pakono machita ilaylay nyo bayo a katawo nyo a iyaw inrantaw no Dyos a ipalaylay dyaten a akmas dadakay naw a oyod a masingpet kan masantwan.

²⁵ Dawa, sichangori, maysinbabayataw ta paba, basbāli a nawri dana pakono ibahey taw oyod do katakatayisa dyaten maynamot ta māsa ta na di Kristo. ²⁶ An makasoli kamo, igpet nyo inawan nyo tan dyi kamo a makagatos.† Ipalōbos nyo aba mahpan kamo a makasoli. ²⁷ Magannad kamo ah! Paglipyasen nyo abaw angang nyo tan abo ōras ni Satanas a mangemkem dyinyo. ²⁸ An myan sa dyinyo manakanakawaw, ki isardeng darana pakono. Osaren da pakono kakamay daw a maytarabāko so chabyay da, as kan tan myan paw maisidong da dyirad makachitaw. ²⁹ Maychirin kamo aba so malapos mana marahet. Nawri sa lang chirinen nyo makapaganay kan makahwahok sigon do machita daw no omadngey dyinyo tan masidongan sa a maynamot dyinyo. ³⁰ Pagmamayohen nyo abaw Ispirito Santo, ta iyaw pakaboyan a dyira nayno ni Āpo Dyos, as iyaw kanāw naya dyaten mangipaneknek so itwaw anchi a araw a kapangwayawaya no Dyos. ³¹ As dawa,

tadyichokodan nyo na tabo saw kaynyinayan pangtoktwan nyo, kapangipsok, kan kaisoli nyo dyirad kapayngay nyo a tawo. Maysin-aagay kamo aba kan maysinpaparahet kamo paba, kan pakarohen nyo a tabo marahet saw a panggep nyo dyirad kapangay nyo a tawo.‡ 32 No kosto a parinen nyo, ki parinen nyo maganay do katakatayisa dyinyo, as kan maysinchachāsi kamo. Masaw a maysinpapakawan kamo a akmas nakapakawan no Dyos dyinyo a maynamot di Kristo.§

5

No Kapaybibyay do Soho

¹ Sichangori, maynamot ta inbidang naynyo no Dyos a mapateg a anak na, iya dana pakono tolāden nyo do tabo kabibyay nyo. ² On, maybibyay kamo a maysin-aadaw a akmas nakadawaya ni Kristo dyaten do nakaitoroh naw so byay na a maynamot dyaten. Ta an maynamot dya, ki taywara a chinahwahok no Dyos a akmay mabanglo a dāton a naiparawat do salapen na.

³ Dawa, sichangori, maynamot ta tawotawo narana inyo no Dyos, dyi nyo pakono a simsiman nya saya a marahet a kaparin nyo a akmas kapaychakatekateh a machoknod, malapos a kaparin mana kapayāgom.* Ta siraw nyaya kaparin, ki dyi sa pakono a maparin dyirad tawotawo saw no Dyos. ⁴ Asa pa, do kapachisarsarīta nyo, dyi kamo pakono a maychirin so malapos mana abos sirsirbi a kapaychirin kan siraw malapos saw a siswabak. Ta siraw akma syay a chirin, ki makwan an myan sa dyinyo, basbāli a nawri pakono parinen nyo kapagyāman nyo do Dyos. ⁵ Naknakmen nyo nyaya, ta oyod: Iyaw no pagtorayan no Dyos kan si Kristo, ki maitoroh aba polos dyirad maychakatekateh a machoknod kan siraw malaposaw so dadakay, as kan siraw maāgom saw. On, no kapayāgom, ki asa klasi a kapagdaydāyaw do didyosen. Ta siraw maāgom, ki chadachadaw daw myan saya do lōbongaya kan iyaw kapangahwahokaw do Dyos.

⁶ Maallilaw kamo aba dyirad mangibaheyaw a marahet sabaw nya saya a kaparin, ta maybayataw sa, as kan dosāen na sa ni Āpo Dyos siraw dyaw a magtongpal dya a mamarin so akma syay. ⁷ Dawa, machirayarayay kamo aba dyirad akma siras syay a tawotawo. ⁸ Ta do nakarahan, maybibyay kamo do kasarisan, ta chapatak nyo abas Āpo Dyos. Ki sichangori, maynamot ta nayparin kamo na tawotawo

‡ 4:31 4:31 Kol. 3:8 § 4:32 4:32 Kol. 3:12-13 * 5:3 5:3 Kol. 3:5

no Dyos, myan kamo na do sēdang. As dawa, maybibyay kamo na pakono a akmas tawotawo saw do kasēdangan a makapatak so chakeyaw no Dyos. ⁹ Ta no tawowaw a myan do sēdang, ki may-asi so tabo a kīta no maganay, kinalinteg, kan oyod. ¹⁰ Dawa, ipasnek nyo pakono machinanawo so makahwahokaw di Āpo.[†] ¹¹ Tadyichokodan nyo saw marahet saya a abos sinpaspangan a kaparin no tawotawo saw a myan pa do kasarisyaran, basbāli a ikarigatan nyo mamarin so maganay tan panyibaya daw marahetaw a pinarin da. ¹² Ta taywara makasnesnek a aran tod mo lang a isaritaw parinen daw do malimed. ¹³ Ta anchan maiparang dana do sēdang tabo no makasnesnek saya a pariparinen da, ki dawri dananchiw malawag a kaboyan so marahet saya a dadakay da. ¹⁴ Ta tabo nonchi a maiparang, ki masēdangan sanchi. Akmas myanaw a naitolas do kanta a kāna,

“Imo a nakaychēh, mayokay ka na.

On, maybangon ka a yapo do kadimananaya a yanan mo
tan sēdangan ni Kristo aktokto mo.”[‡]

¹⁵ As dawa, magannad kamo do tābo kabibyay nyo. On, maybibyay kamo paba a masalanga, an dyi dana asa masirib! ¹⁶ Parinen nyo tabo a maparin nyo a mamarin so maganay, ta chapatak nyo na a marahet dana saw nyaya araw. ¹⁷ Paychabobohen nyo abaw arang nyo, basbāli a iktokto nyo pakono a maganay an āngo chakeyaw no Dyos dyinyo.

¹⁸ As maybobok kamo paba, ta nyaw pakayapwan nyo a mamarin so makabābaba saya a pariparinen nyo a mapawnot dyinyo do pakarārayawan nyo, basbāli a mapno kamo pakono do Ispirito Santo tan iya danaw mangigpet dyinyo. ¹⁹ Nāw nyo pakono a ipanakenakem do katakatayisa dyinyo no naitolas saw a kanta a yapo do Salmo a pakaidayāwan no Dyos. Magkanta kamo pakono so matatarek saw a pagdaydāyaw do Dyos kan siraw kanta saw a intoroh dyinyo no Ispirito Santo. On, kantaan nyos Āpo Dyos a yapo do makatayrahem a aktokto nyo.[§] ²⁰ Pirmi kamo pakono a magyamyāman do Dyos a Āmang ta do tabo a kayayan nyo a maynamot do kapachasa nyo naya di Āpo Jeso-Kristo. ²¹ Maysinpapaitoray kamo, ta nawriw pakaboyan so kayan anyib nyo di Kristo.

[†] 5:10 5:10 Roma 12:2 [‡] 5:14 5:14 An maynamot do nya panyinyirin, no batahen dan kadwan, ki yapo do Isa. 26:19 mana 60:1. As no batahen kadwan, ki yapo do asa kanta dan Jodyo. Isa. 51:17; Roma 13:11 [§] 5:19 5:19 Kol. 3:16

No Machita Parinen Maychabahay

(1 Kor. 7:1-5; Kol. 3:18-19; Tito 2:3-5; 1 Ped. 3:1-7)

²² Inyo a mababakes, mapaitoray kamo pakono dyirad kabahay nyo, ta nawriw chakey ni Āpo a parinen nyo. ²³ Ta no mahakay, ki iyaw pinakaoho no baket naw a akma si Kristo a mangipangōlo so iglisya a pinakainawan na.* Ta iya, ki intoroh naw byay na a pangisalākan siras manganohedaw dya. ²⁴ As dawa, inyo a mababakes, machita paitoray kamo pakono do kabahay nyo do tabo a akmas kapaitoray no iglisya di Kristo.

²⁵ Ki inyo a mahahakay, ipaboya nyo adaw nyo dyirad kabahay nyo saw a akmas kadawaw ni Kristo dyaten a manganohed a iglisya na. Ta no pinarin na, ki intoroh naw byay na a maynamot dyaten. ²⁶ On, pinarin naw nyaya tan payparinen na yaten a iglisya na a masantwan do salapen no Dyos. Ta naibidang ta na a nadalosan do salapen no Dyos a maynamot do nakapanganohed taw do chirin na kan do nakapagpabawtisar taw do ranom. ²⁷ Pinarin naw nyaya tan komwan, pagsagānaen na yaten a manganohed a sidadalos† kan abos mancha mana pakadilawan mana aran āngo pagkorangan do salapen na. On, pagsagānaen na yaten a manganohed a masantwan kan aba polos pakapilāwan ta. ²⁸ As dawa, machita chadaw no mahakay kabahay na a akmas kadaw nas inawan na. Ta no madaw so baket na, bāli inawan naranaw chinadaw naw. ²⁹ Ta aryoriw tawo a mangipsok so mismo na inawan? Aba, basbāli a pakanen na kan aywanan na a akmas kaaywanaw ni Kristo dyaten a manganohed dya ³⁰ Ta aran sino a manganohed, ki nairāman dana do inawan Kristo. ³¹ Natongpal danaw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Nyaw paynamotan na karwan mahakay āmang kan ānang na an machikabahay.

Tan komwan, komplito kapayrapa da kan baket na, as kan sira dadwa, ki mayparin dana sa asa bayo a pamilya.”‡

³² Marahem sawen chakey na batahen nyaya. Sigon do naitayowaya a minsāhi na, yaten a iglisya na, ki pinakainawan dana yaten ni Kristo. ³³ Ki aran komwan, myan paw chakey na batahen dyinyo a naychabahay. Kāda mahakay, ki machita a chadaw na pakono baket na a akmas kadaw nas inawan na. As kāda mabakes, ki machita anyiben na pakono lakay na.

* 5:23 5:23 Epe. 1:22; Kol. 1:18 † 5:27 5:27 Pal. 19:7-8; 21:2, 9 ‡ 5:31 5:31 Gen. 2:24; Mt. 19:5; Mk. 10:8; 1 Kor. 6:16

6

No Rebbengen Kamotdehan kan Inyaynyapwan
(*Prob. 6:20; Kol. 3:20-21*)

¹ Inyo a kamotdehan, maiparebbeng dyinyo a yapo di Āpo a anohdan nyo saw inyapwan nyo, ta nawriw malinteg kan kosto a parinen nyo a manganohed di Āpo. ² Ta inpaitolas ni Āpo Dyos do Masantwanaw a Tolas a kāna, “Dayāwen mo si āmang mo kan si ānang mo.” Iyaw nyaya a bilin, ki iyaw nyaw nanoma a napawnotan so kari. ³ As no karyaya, ki iyaw nya: “Tongpalen mo sa tan matorohan kas bindisyon a iyaw maganay kan manaro a kabyay mo do tanaya.”*

⁴ Ki inyo a inyapwan, ki pasolyen nyo sabaw kamotdehan nyo, basbāli a siaannad kamo a mangnanawo dyira a maybibyay a asa manganohed a managtongpal do chirinaw ni Āpo.

Siraw Adipen kan Siraw Āmo Da
(*Kol. 3:22-4:1; Tito 2:9-10; 1 Ped. 2:18-20*)

⁵ As inyo a adīpen, anohdan nyo saw āmo nyo saw do tanaya, as kan ipaboya nyo kapasnek nyo a mapawnotan so anyib kan dāyaw. On, tongpalen nyo bilbilin da saw a abo kapaginsisingpet a akmay si Kristo pagsirbyan nyo. ⁶ Nawri aba lang kapaytarabāko nyo so pakahwahokan da an chichiban daynyo, basbāli a ipasnek nyo kapaytarabāko nyo dyira a maynamot ta naibidang kamo na a adīpen ni Kristo, as kan maynamot ta mamarin kamo so pagayatan no Dyos a yapo do makatayrahem a kapangtokto nyo. ⁷ On, parinen nyo a siraragsak tarabāko nyo saw a akmay si Kristo pagsirsirbyan nyo kan tawo aba. ⁸ Ta kanakmen nyo pakono nyaya: Iyaw Āpo taya, ki gon-gonaan naw katakatayisa a aran adīpen mana siwayawaya sigon do maganay saw a pinarin na.

⁹ As inyo a āmo, parinen nyo pakono maganay dyirad adīpen nyo saya, as kan aryan nyo na sa amomohen. Ta kanakmen nyo a inyo kan siraw magsirsirbi saya dyinyo, ki asaw Āpo a atbayen nyo do hanyit, as kan abaw itatārek na.†

No Osaren a Pachisalap do Marahet

¹⁰ Kapanawdyan na, do tābo kabibyay nyo, ki nāw nyo pakono a tēnekan mabilegaya a panakabalin ni Āpo Jesos tan maypaypahnyi kamo do kapanganohed nyo dya. ¹¹ Osaren nyo a tabo sarāpa a intoroh dyinyo no Dyos tan maparin nyo maytēnek a machikontra do tabo pangasdok

* 6:3 6:3 Eks. 20:12; Deot. 5:16 † 6:9 6:9 Ara. 10:34; Roma 2:11; 1 Ped. 1:17

ni Satanas. ¹² Ta nawri sabaw kalāban taw kapayngay ta saya a myan so inawan kan raya, an dya siraw marahet saya ispirito a mangitoray mana siraw myanaw so panakabalin. On, kontraen ta saw āpohen saw no anyito do lōbongaya mana do kademdemanaya a siraw mangitoray saya siras tawotawo saya a myan pa do kasarisaryan.‡ ¹³ Dawa, nya pakono paynamotan na a osaren nyo komplito a sarāpa a intoroh dyinyo ni Āpo Dyos tan maparin nyo do aran āngo a ōras maytēnek a nāw nyo a somalap do marahet saya a kabōsor ta. As an tayoka danaw kapachilaban nyo, ki myan kam pa sitetēnek.

¹⁴ Dawa, sisasagāna kamo pakono. Nawri pakono pirmi a ibahey kan iktokto nyo oyod, ta nawriw akmay pinakasintorong nyo.§ As pirmi kamo pakono a mamarin so kosto, ta iyaw nyaya kinalinteg, ki pinakasarāpa no barōkong nyo. ¹⁵ As iyaw pinakasapatos nyo, ki iyaw kasisasagāna nyo pakono a mangay a mangikasaba so Maganay a Dāmag a maynamot do kapaychapyā no Dyos kan tawo.* ¹⁶ Nāw nyo pakono a mangig-igpet so kapanganohed nyo a pinakasarāpa nyo tan masarāpa nyo saw omapoy saya a pana ni Satanas a ipana na dyinyo. ¹⁷ As iyaw pinakatabahos nyo, ki iyaw kanāw nyo pakono a mangiktokto so maynamot do kaisalākan nyo di Kristo.† As iyaw chirinaya ni Āpo Dyos a ipanakenakem na dyinyo no Ispirito Santo, ki iya dana pakono pinakaispāda nyo.‡ ¹⁸ Do kaosar nyo siras nya, ki nāw nyo pakono a maydaydasal a mangdakdaw do Dyos so kasidong na dyinyo sigon do kainanawowaw dyinyo no Ispirito Santo. On, makaridam kamo pakono a maydaydasal do aran āngo a kayayan nyo, as kan pirmi nyo sa pangdakdaw tawotawo saw no Dyos.§ ¹⁹ Ki aran yaken, paydaydasal nyo pa yaken ah! On, mangdakdaw kamo pakono do Dyos tan itoroh na dyaken kosto a chirin kan katored ko a mangibahebahey so maynamot do nailimedaya do Maganayaya a Dāmag. ²⁰ Ta maynamot do dyaya a dāmag, ki tinoboy na yaken ni Kristo tan yaken danaw pinakadangoy na, kan nya paw naynamotan kwaya a myan a naposasan do bahodanaya. Dawa, paydaydasal nyo pa yaken tan pirmi ako a matored

‡ **6:12** 6:12 Roma 8:38; Epe. 1:21 § **6:14** 6:14 Iyaw sintorong no soldādo a Romano, ki masīrbi dyira a pamadpet so kayomkomen daw a imara da tan dya mangbalat do kapachigobat da. Sigon do inyarig ni Pablo, no oyod, ki iya pakono mapadpedpet dyaten. Eks. 12:11; Isa. 11:5; Jer. 13:1-11 * **6:15** 6:15 Isa. 52:7 † **6:17** 6:17 No tabahos dan soldādo no Romano, ki namarin do matokpoh a lālat mana pasek. 1 Tes. 5:8 ‡ **6:17** 6:17 Heb. 4:12 § **6:18** 6:18 Roma 12:12; Pilp. 4:6; Kol. 4:2; 1 Tim. 2:1

a mangipakatoneng so maynamot di Kristo, ta nawriw maiparbeng a parinen ko.

No Kapanawdyan a Pakatoneng

²¹ Ki tan matonngan nyo a maynamot do kayayan kwaya dya kan iyaw naporiparin saya dyaken, ki si Tikiko* anchiw makatoneng a mangilawlawag dyinyo. Ta an maynamot dya, ki asa mapateg a kakteh do kapanganohed kan asa matalek a tobotoboyen no Dyos. ²² On, nyayaw paynamotan na a tinoboy ko dyinyo tan mapatakan nyo kayayan namenaya dya kan tan ahwahoken naynyo tan dyi nyo na yamen a chabakel.

²³ Kakakteh ko di Kristo, si Āpo Dyos a Āmang ta kan si Āpo Jeso-Kristo manoroh pakono dyinyo so kapyo kan adaw do katakatayisa dyinyo a maynamot do kapanganohed nyowaya dya. ²⁴ Myan pakono parābor no Dyos dyirad tabo a dya machipandas kadaw di Āpo ta a si Jeso-Kristo.

* 6:21 6:21 Ara. 20:4; 2 Tim. 4:12

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Pilipos No Pakatonngan so Paytābwān no Nya Tolas

Intolas ni Pablo nyaya tolas dyirad tawotawo saw a nanganohed di Jesus do idi a Pilipos do Masedonya a asa probinsya a intorayan Roma. Inpapatnek no impiradoraw do Roma iyaw nyaya a idi tan myan pagyanan dan bōyot naw a siraw magbanbantayaw do dawri a probinsya. Maynamot ta kadwan dyirad manganohedaw do Pilipos, ki soldādo sa no impirador, nyaw naynamotan ni Pablo a naytolas so pakomosta daya no maytayarabāko saya a yapo do palasyowaya no impirador do Roma (1:13; 4:22).

Oyod nas kadaw ni Pablo dyirad nanganohedaw do Pilipos. Maynamot dyira, ki siraw nanoma a iglisya a pinatnek ni Pablo do dāmo a kangay na do dawri a probinsya a nangasaba so Maganay a Dāmag a maynamot di Jesus (Ara. 16:6-40). Sira paw nanoma a nangipaw-it so sidong da di Pablo do kayan na a malidyatan do Tesalonika (2 Kor. 11:9; Pilp. 4:10-16). Dawa, taywara na sa charagsak.

Intolas ni Pablo nyaya tolas do kayan naw a nabahod do Roma (Ara. 28:16-31; Pilp. 1:7, 13). Maynamot ta myan dāmag da a malidyatan danas Pablo do bahodanaya, tinoboy dan taga Pilipos si Epaprodito a asa kakteh da a manganohed tan akmay pinakainawan da a mangyangay so sidong daw a kwarta di Pablo (2:30; 4:18).

Sinpangan na, do kayanaw ni Epaprodito do yanan ni Pablo, ki naganyit, as kan nagistayan a nadiman (2:25-30). Ki do nakadāmag daw do Pilipos a naganyit si Epaprodito, nabakel sa. Dawa, do nakapya danaw ni Epaprodito, pinaybidi ni Pablo dyira. Iyaw nangyangay so nya tolas ni Pablo dyirad taga Pilipos saw.

Oyod a rakoh kapagyāman ni Pablo dyira do kwartaw a inpaw-it da (4:10). As dawa, nyaw asa naytolasan na dyira. Asa pa, ki chakey na kostohen iyaw madyidwaw a innanawo dan kadwan dyira a maynamot do kaisalakānan da (3:2). Inpanakem na dyira a naisalākan sa a maynamot lang do kāsyaw no Dyos dyira kan iyaw kapanganohed da di Jesus (3:3). Aba polos sirbi no kapagtalek daw do Linteg ni Moyses mana aran āngo a dadakay dan tawotawo, basbāli a masisīta a tolāden daw pinarinaw ni Kristo Jesus

a sipapakombaba a nagtongpal do tabo chakeyaw no Dyos dya (2:5-11).

Sigōro, taywara maliday sa a maynamot do kārław no lidyat da kan maynamot do nakabahodaw ni Pablo. As dawa, āro intolas ni Pablo dyira a maynamot do kasoyotan (1:4, 18; 2:2, 17-18; 3:1; 4:1, 4, 10). Maypāngo a masoyot si Pablo a asa a nabahod a nalidyatan? No atbay no nya, ki an sibibyay ta pa do hapotayan tana, ki padayāwan tas Kristo do tābo aktokto ta. Kan an maybitos byay ta, ki maganaganay paw nawri, ta myan ta na di Kristo (1:21-23). Dawa, intolas ni Pablo a chanawob naw aran āngo a kayayan (4:12-13).

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2

No dasal ni Pablo dyirad naytolasan na 1:3-11

No kayayan ni Pablo kan no hahawen naw 1:12-30

No kabibyay dan manganohedaw di Kristo 2:1-18

No maynamot di Timoteo kan Epaprodito 2:19-30

No ballāag kan pamagbaga 3:1-4:9

No kapagyāman ni Pablo dyirad taga Pilipos 4:10-20

No kapanawdyan na 4:21-23

No Tolas ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo do Pilipos

Pakatoneng

¹ Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo kan si Timoteo a rārayay ko. Yamen a dadwa, ki adīpen ni Kristo Jesus. Ipaw-it namen nyaya tolas dyinyo a tabo a manganohed di Kristo Jesus a omyan do idi no Pilipos kontodo siraw no panglakayen nyo saw kan siraw no dyakono saw.

² Myan pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto nyo a yapo di Āpo Dyos a Āmang ta kan yapo di Āpo Jeso-Kristo.

Iyaw Dasal ni Pablo Dyirad Manganohed Saw do Pilipos

³ Kāda manakem koynyo, ki magyamyāman ako do Dyos ko a pagsirbyan ko. ⁴ Kan an kāda pangdakdaw koynyo a tabo, ki oltimo kos kasoyot a ⁵ maynamot ta manakem ko iyaw no nakapachikasmang nyowaw dyaken a nangiwaras so Maganay a Dāmag a nakayapo pa do dāmo nyowaw a nanganohed* a mandas changori. ⁶ Rakoh kapanganohed ko a iyaw insiknanaya no Dyos a maganay a kaparin dyinyo, ki tongtongen na a mandad kapatayoka na sya do arawaw

* 1:5 1:5 Ara. 16:12

anchi a kapaybidi ni Kristo Jesus. ⁷ On, kosto nyaya a kapangtokto ko a maynamot dyinyo a tabo, ta inyō yanan aktokto ko. Ta aran do kayan kwaya nabahod mana do kasiwayawaya kwaw a mangnanawo so oyod a maynamot do Maganayaya a Dāmag kan mangatbay so machikontra saw di Jesus, ki alit na, nairāman kamo dyaken do parābor no Dyos. ⁸ Si Āpo Dyos, ki mapaneknekan na a taywaraw kangsa kwaya dyinyo a maynamot ta no kadaw ko dyinyo, ki akmas no kadawaw ni Kristo Jesus dyinyo.

⁹ Iyaw nyaw dasal ko a maynamot dyinyo a maypayparakoh pakono adaw nyo do katakatayisa dyinyo. Masaw a maypayparakoh pakono iyaw kapakaāwat nyo do Dyos kan iyaw kapakailasin nyo do payahatangan marahet kan maganay. ¹⁰ Tan komwan, ki mailasin nyo an āngo kaganayan kan tan madalos kamo kan abaw pakapilāwan nyo do arawaw anchi a kapaybidi ni Kristo. ¹¹ On, paydasal koynyō. Tan komwan, ki nāw nyo a may-asi so kinalinteg kan kasingpet a maynamot do manakabalin a kasidong ni Jeso-Kristo tan maidaydayaw si Āpo Dyos do kaboya dan tawotawo so kaganay nyo.

No Kabibyay a Myan di Kristo

¹² Kakakteh, chakey ko a mapatakan nyo a iyaw namarin saya dyaken a kalidyatan, ki myan kaganayan na a maynamot ta naosar saw nyaya kalidyatan ko a somnidong a nangiwaras so Maganay a Dāmag. ¹³ Ta no namarin do dya, ki sira tabo soldādo saya a maggwardya do dyaya palasyo no impirador kan sira tabo myanaya dya, ki chapatak da a nawriw nakabahodan ko maynamot do kapanganohed ko di Kristo. ¹⁴ On, nawri aba lang, ta maynamot do nakabahod kwaya, ki kārwan na dyirad kakakteh taya a manganohed, ki naypayit dana sa do kapanganohed da, as kan naypatored pa sa a mangasaba so chirinaw no Dyos a abo kāmō da.

¹⁵ Ki aran komwan, ki oyodaya myan saw kadwan a mangasaba maynamot lang do āpal da kan kapachiābak da dyaken. Bahes naba dyirad kadwan saw, ta mangasaba sa a onotan maganay a kapangtokto. ¹⁶ Siraw nyaya, ki parinen daw komwan a maynamot do adaw da dyaken, ta chapatak da a intoroh no Dyos dyaken iyaw tarabāko ko a mangatbay dyirad machikontraw do Maganayaya a Dāmag. ¹⁷ Siraw kadwan saw, ki nawriw panghapan da mangasaba, ta masinyat sa kan myan marahet a panggep da, ta iktokto da a paypalidyaten da pa yaken do kayan kwaya do bahodanaya.

¹⁸ Sigi, aran komwan kaparin da, ki alit na maypaypasoyot ako. On, nāw na masoyot ako, ta aran yapo do maganay mana marahet a panggep, ki alit na maikasaba si Kristo.

Si Jesus Pakono Maidāyaw do Kabyay Ta
(2 Kor: 5:6-10)

¹⁹ On, kakakteh, oyod a masoyot ako, ta chapatak ko a iyaw kayayan kwaya sichangori a malidyatan, ki pag-tongpalan naw kawayawaya† ko a maynamot do dasal nyo kan maynamot do sidong no Ispirito ni Jeso-Kristo dyaken. ²⁰ No kayiyitan a chakey kan hahawen ko, ki iyaw kabo a polos no parinen ko a pakayapwan kasnek ko do salapen no Dyos, basbāli a no chakey ko, ki aran do āngo a ōras, naten danas changori do kayan kwaya malidyatan, ki nāw na mayit tored ko tan aran kadimanan mana kabyayan ko, ki masigorādo a maidāyaw si Kristo. ²¹ Ta an yaken dana asa, ki an tongtongen ko sibibyay do hapotayan tana, ki mapadayāwan kos Kristo do tabo. Ki an madiman ako, maganaganay paw nawri. Ta an komwan, ki mangay akonchi dya. ²² Ki an chakey ni Āpo a nāw ko na a mabyay do tanaya, ki maganay nawri, ta maparin ko a tongtongen tarabāko kwaya tan āro sanchiw masidongan. Dawa, chapatak kwaba an āngo iyaw pidyen kwaya dyirad dadwa saya a bānag: kadimanan mana kabyayan ko. ²³ Aysa! Oyod a malidyatan ako na a mamidi, ta magdwadwa ako. Ta no asa pa a chakey ko, ki maybitos byay ko tan myan ako na di Kristo, ta ganaganayen ko nawri kan iyaw byay ko sichangori a malidyatan. ²⁴ Ki maynamot dyinyo, masisita pa an mabyay ako tan makasidong akpa dyinyo. ²⁵ Abaw kapagmangamanga ko do dyaya. As dawa, chapatak ko a mabyay ako pa. Machasa ako pa dyinyo a mabyay tan sidongan koynyo a maypayparakoh kan maypayparagsak do kapanganohed nyo. ²⁶ Anchan myan ako na do yanan nyo, ki arwāro panchiw paynamotan nyo a mangidaydāyaw si Kristo Jesus a maynamot dyaken.

²⁷ As dawa, masisita a maitōnos pakono kabibyay nyo do chakeyaw no Maganay a Dāmag a maynamot di Kristo. Komwan parinen nyo tan aran makangay ako daw mana engga, ki madāmag ko pakono inyo a nāw nyo na mag-totōnos do kapanganohed nyo kan māsa do kapangtokto nyo a mangipaneknek so kaoyod no Maganay a Dāmag. ²⁸ Masaw a madāmag ko pakono dyinyo a dyi kamo a mamo dyirad machikontra saw dyinyo. Pirmi kamo a matedred ah! Iyaw nyaw mangipaboya dyira a maābak sanchi a madōsa, as kan mangābak kamonchi a maisalākan a maynamot ta

† 1:19 1:19 "Kawayawaya" mana "kaisalākan."

pangabāken naynyo ni Āpo Dyos, ²⁹ ta insāgot ni Āpo Dyos dyinyo nya tarabāko nyo a magsirbi di Kristo. Ki iyaba lang kapanganohed nyod Kristo chakey na, an dyi kamo pa machipaylilidyat a maynamot do kapanganohed nyo dya.‡
³⁰ Ta inyo kan yaken, ki kalitan taw malidyatan a akmas naboya nyowaw a nakalidyalidyat ko do kachwaw. Mandas changori, ki nadāmag nyo a ari ako pa madama malidyatan maynamot do Maganayaya a Dāmag.

2

No Kapakombaba kan Katoray ni Kristo

¹ Kakakteh, chapatak ko a naypayit danaw aktokto nyo a maynamot do kapachichasa nyod Kristo, as kan naparagsak kamo na do adaw na. Masaw a chapatak ko a myan danaw kapachasa nyo do Ispirito, kan myan danaw adaw nyo kan kāsī nyo a somidosidong dyirad katakatayisa dyinyo.

² Dawa, machikakaāsi ako dyinyo a pasoyoten nyo pakono yaken a maynamot do kasa nyo do aktokto, adaw, kan panggep. ³ Mamarin kamo abas aran āngo a maynamot do kasinyat mana kapangas, basbāli a maysinpapakombaba kamo kan ibidang nyo saw kadwan a masissisita kan inyo.

⁴ Nawri aba lang chichiban katakatayisa dyinyo bōkod na kaganayan, basbāli a machita chiban nyo paw kapyan kadwan. ⁵ Akma kamo pakono so kapangtoktwaw ni Kristo

Jesos.

⁶ Ta aran sīgod a mayengay sa Kristo kan Āpo Dyos, ki nawri abaw chintokto na iyaw nāw na mangigpet so katan-ok na kan katoray na,

⁷ basbāli a kinarwan naw nawri a kayayan na do bōkod na pagayatan,

kan pinayparin naw inawan na a akmay adīpen.

Nayparin a tawo, kan naybibyay a kaparpariho no tawo.

⁸ As do nakapayparin naranaw a tawo, ki chintokto naba polos iyaw kapatohos nas inawan na, basbāli a sitotolok a nangiparawat so inawan na a madiman a akmas bilinaw ni Āmang na a aran chakey na batahen a mailansa do kros.

⁹ Dawa, maynamot do dyaya pinarin na, ki pinatohos no Dyos do katotohosanaw a toray, kan intoroh na dyaw āwag a matwatohos a adayo kan āwag no aran sino.

¹⁰ Ta anchan mabnek ngaranaya ni Jesos, ki maydogod sanchi a magdaydāyaw tabo a naparswa do hanyit, do tanaya,

kan siraw myanaw do yanan kadiman.

¹¹ On, ipodno danchi a tabo a si Jeso-Kristo, ki Āpo do tabo, kan tan komwan, dayāwen das Āpo Dyos a Āmang ta.

No Kapaysēdang Ta a Akmay Soho do Lōbongaya

¹² As dawa, inyo a chadaw kwa sīt, an maypāngo kapagtongpal nyo do innanawo ko do kayan ko paw dyinyo, ad-adda pakono kapagtongpal nyo sichangori a aran abo ako na dyinyo. Tongtongen nyo pakono kapagtongpal nyo so bilbilinaw ni Kristo a mapawnotan so kāmō nyo a mapaynyin so Dyos. On, ipasnek nyo kapagtongpal nyo do Dyos a mandanchan katayoka na tabo so chakey na a parinen do byay nyo a nawriw kaisalakānan nyo. ¹³ Ta si Āpo Dyos a mismo iyaw pirmi a myan dyinyo a mangitoroh so kekey kan kabaelan nyo a mangtongpal so chakey na.

¹⁴ Parinen nyo tabo a bilin na dyinyo a dyi kamo a maydabadabay mana maydidiman. ¹⁵ Tan komwan, ki abaw mabata da maynamot dyinyo kan tan madadas kamo a anak no Dyos a abos pakapilāwan do kabyay nyowaya do madyīdo kan āros gatos a tawotawo. Mayparin kamo pakono a soho da a akmas kasēdang daya no bitohen saya do tohos,* ¹⁶ do kaibahey nyo dyira so Maganay a Dāmag a maynamot do byay da a abos pandan. Tan komwan parinen nyo, ki myan anchiw paynamotan ko a mangipangas dyinyo anchan araw a kapaybidi ni Kristo, as kan tan sayang abanchiw nakapayhohopag kwaya dyinyo.

¹⁷ Iyaw kapanganohed nyowaya, ki akmas dātonaw a mangahwahok so Dyos. An chakey na a rapan so kadiman ko iyaw dāton nyowaya, alit na chasoyot ko, ki basta maypayit kapanganohed nyo kan kapagsīrbi nyo do Dyos. On, an komwan, ki masoyot ako a maynamot ta chapatak ko a mairāman kamo na do ragsak ko. ¹⁸ Dawa, an bitosen daw byay ko, ki machita pakono a masoyot kan machipagragasak kamo dyaken.

Si Timoteo Kan Epaprodito

¹⁹ Hahawen ko, an ipalōbos ni Āpo Jesus, mahay aba, as katoboy konchi dyinyo daw si Timoteo. Tan komwan, ki anchan maybidi dyaken, ipadāmag nanchi dyaken no maganayaw a kayayan nyo, kan iyanchiw nyaw manoroh so taywara kasoyotan ko. ²⁰ Ta apabayaw kapayngay na a taywara mangisakit dyinyo a akmas kapangisakit kwaya dyinyo. ²¹ Ta siraw kadwan saw a tawotawo, ki katakatayisa dana saw maychichwas so bōkod da kaganayan, kan iya pabayaw chichwasen daw chakeyaw ni Kristo Jesus. ²² Ki

* 2:15 2:15 Mt. 5:14-16

an si Timoteo, chapapatak nyo na sīgod dadakay naw a matalek. Akma kami naw may-āmang do kasidosidong naya dyaken a mangiwaras so Maganay a Dāmāg. ²³ As dawa, basta matonngan ko na an āngo maparin dyaken do dya, nanyeng ko na toboyen dyinyo daw. ²⁴ Ki aran komwan, talken ko pas Āpo a mahay abas kapakangay ko dyinyo daw a mismo.

²⁵ Naktokto kwaya a machita paybidyen ko na dyinyo daw si Epaprodito a kakteh ko do kapanganohed kan kasmang ko a maytarabāko. Iya paw kapayngay ko a soldādo ni Kristo a tinoboy nyo a pinakainawan nyo a somnidosidong dyaken. ²⁶ On, paybidyen ko, ta mangsah danaya a makaboya dyinyo a tabo, as kan mariribokan paw, naten dana do nakadāmāg naya sya a nadāmāg nyo kono a naganyit. ²⁷ Oyodaw a naganyit kan nagistayanaw a nadiman. Ki aran komwan, chināsi pa ni Āpo Dyos. As otro ako pa, ki chināsi na paw yaken, ta pinaditdit na yaken do rakorakoh pa a pagmamayowan ko. ²⁸ As dawa, naypataywaraw kakey ko a mapaybidi dana si Epaprodito dyinyo. Ta an komwan, aran inyo, ki chasoyot nyo a maboya mirwa, as kan tan mapapaw kabakel ko a maynamot dyinyo. ²⁹ As dawa, machita a rawaten nyo a siraragsak a asa kakteh di Āpo, kan ipaboya nyo kayan dāyaw nyod tawo a akma dya. ³⁰ Ta iya, ki nagistayan a chinadimanaw maynamot do nakatongpal nas chakeyaw ni Kristo, kan ingasangāsāt naw byay na a nangisidong so dyi nyowaw a maisidong dyaken.

3

No Oyod a Kinalinteg

¹ Kapanawdyan na, kakakteh, nāw kamo na masoyot a maynamot do kapachichasa nyo di Āpo. Soliten kwaba pirwahan tayoka ko naya a naitolas dyinyo, ta chapatak ko a pakaaywanan nyo nyaya. ² Magannad kamo dyirad tawo saya a marahet so dadakay. Kayarig daw no bolaw a chito a tod sa mangarap. On, magannad kamo dyirad manginanawo saw a maisalākan kamo aba, malaksid do kabigar nyos inawan nyo do kapagkogit nyo. ³ Ki iyaw kaoyodan na, ki tawo saba no Dyos magtalekaw do kapagkogit do inawan, an dya yaten a manganohed di Kristo Jesus, ta mayarig ta a nakogit do aktokto kan pōso an dayāwen taw Dyos a maynamot do panakabalin no Ispirito Santo. On, ipangas ta a maynamot di Kristo Jesus, as kan talken tabaw kapagpakogit taw do inawan. ⁴ Amnan myan sawen tawo a makasyirto a makaisalākan saw nawri a

dadakay, ayket, ad-adda ko pa. On, masigorādo ko, ta am-āmang ko na natongpal nawri. ⁵ Ta nayanak ako a Israelita do tribo ni Benhamin. Do chawawaho ko paw a karaw do nakayanak ko, nakogit ako na. Asa ako a Hebreo a maynamot ta siraw kapoonan ko saw, ki Hebreo sa tabo. An maynamot do katongpal ko so linteg da no Jodyo, yaken asa ako a Parisyo do dawri. ⁶ Ki an maynamot do kapasnek ko, taywaraw nakaidadanes ko siras manganohedaw di Āpo Jesus do dawri. Kan an maynamot do kinalinteg a maibahey do lintegaw no Jodyo, abaw dilawen da riro ko. ⁷ Ki abaw sinpaspangan nyaya, ta tabo saw inbidang ko saw a ganansya ko do dawri, ki inbidang ko na sa a nabo tan makapachasa ako na di Kristo. ⁸ Ki nawri aba lang, ta winayak ko na sa tabo mapapateg saw dyaken do nakarahan maynamot ta chakey ko a mapatpateg pa adayo iyaw nakatoneng kwaya si Kristo a Āpo ko. Maynamot dya, inpoha ko na sa tabo. On, inbasora ko tabo nyaya tan dyira na yaken Kristo, ⁹ kan tan ibidang na yaken a malinteg no Dyos a maynamot do nakapachasa ko di Jesus. Dawa, changori, arabaw bōkod ko a kalinteg a iyaw mahapaw do kapagtongpal so linteg a tinaltalek ko, an dya iya danaw kalintegaw a naitoroh a maynamot do kapanganohed ko di Kristo. Iyaw nya kalinteg, ki yapo a mismo do Dyos, kan maitōnos do kapanganohed. ¹⁰ No lang chakey ko, ki iyaw karahem no katoneng ko si Kristo kan iyaw kataham ko so panakabalin no nakapagōngar na, as chakey ko kapachirāman ko do nakalidyatan na. Kan iyaw kadiman ko, ki chakey ko a akmas kadiman naw do nakapenpen naw so bōkod na a pagayatan, ¹¹ tan sakangwan mairāman akonchi do kapagōngar na.

No Kaipasnek a Mangrapit so Chakeyaw no Dyos

¹² Batahen kwaba a nahap ko naw nyaya. Masaw a batahen kwaba a abo danaw pakapilāwan ko. Ki no lang parinen ko, ki parinen ko mandan maparin ko a omhap so panggep na dyaken a maynamot ta dyira na yaken Kristo Jesus. ¹³ No kaoyodan na, kakakteh, batahen kwaba a nahap ko na, ki basta parinen ko. Wayaken ko tabo napahabas, kan parinen ko tabo a maparin ko tan mahap konchiw myan saya do masakbayan. ¹⁴ As dawa, siswabaken kwabaw kapayayo ko a lomongo do pagtongpalan tan mahap ko primyo ko a panawatawag ni Āpo Dyos dyaken a iyaw byay kwaya a abos pandan do pagtorayan Dyos a maynamot di Kristo Jesus.

¹⁵ Dawa, yaten a tabo a matwa dana do kapanganohed, komwan pakono kapangtokto ta. Ki an myan kadwan

dyinyo a machitarek so kapangtokto, ki si Āpo Dyos danaw makatoneng dyinyo. ¹⁶ Ki aran komwan, mabdibdis taba do oyod a nanawo a yapo di Kristo, as kan nāw ta na monot do dawri.

¹⁷ Kakakteh, machichasa kamo pakono a machitaha dyaken, ta nangipaboya ako na dyinyo so maganay a panahatahan nyo. As dawa, chiban nyo sa, as kan tahatahan nyo saw akmaya dyamen so dadakay. ¹⁸ Ta pirmi ko na inbahebahey dyinyo nyaya. Ki sichangori, pirwahan ko na a pachirayayan hō ko. Āro danaw nayparin a kabōsor ni Kristo kan iyaw nakadiman naw do kros a maboya do marahet a dadakay da. ¹⁹ Ki siraw nyaya, ki syrto a mangay sanchi do pakarārayawan da maynamot ta pinayparin da a dyos da siraw chakeyaw no inawan.* Otro paya, ipangas da parinen rebbeng naya chasnek da. As nawryayaw moyboh a iktokto daw, nainlobōngan saya. ²⁰ Ki an yaten, ki komwan taba ah! Ta nainlobōngan abaw aktokto ta, an dya naibidang ta mimbros do pagtorayan ni Āpo Dyos do hanyit. Nawriw pirmi ta ahahayen kangay no Mangisalākan dyaten a yapo do hanyit a si Āpo Jeso-Kristo. ²¹ Tadyan nanchiw makapsotaya kan madimanaya inawan ta, as kan payparinen nanchi a akmas makaskasdāawaw a inawan na. On, parinen naw nyaya a maynamot do bōkod na a panakabalin a iyaw napagtorayaya sya do tabo a naparswa.

4

No Pamagbaga

¹ Dawa, kakakteh, oyod a mapateg kamo dyaken, kan oyod ko nayas kangsah dyinyo. Inyo yanan soyot ko, kan bāli inyo danaw akmaw primyo ko do kapaytarabāko ko. Dawa, kakakteh a chadaw ko, nāw nyo na igpet kapanganohed nyo di Āpo.

² Inyo a dadwa a mababakes a si Eudias kan Sintike, ki ipakpakaāsi ko dyinyo a magtōnos kamo pakono maynamot ta naibidang kamo na maykakteh do kapachasa nyo naya di Āpo. ³ As imo a mapagtalkan a kasmang* ko daw, akdawen ko dyimo a somidong ka dyirad dadwa saya a mababakes, ta inpasnek daw somnidong dyaken do nakaiwarasaya no Maganay a Dāmag, as kan aran si Clemente kan siraw kadwan saw a kapayngay kwa naytarabāko a myan so ngaran do librowaw no byay† ni Āpo Dyos.

* **3:19** 3:19 Roma 16:18 * **4:3** 4:3 Myan matarek a chakey na batahen dya: "Imom Sisigos a mapagtalkan a rārayaw ko." No chakey na batahen "Sisigos," ki "kasmang ko." † **4:3** 4:3 Pal. 20:12-13

⁴ Pirmi pakono a maragsak kabibyay nyo di Āpo. On, pirwahan ko na batahen a masoyot kamo pakono.

⁵ Ipaboya nyo kasingpet kan kaānos nyo do tabo a tawo maynamot ta masngen danaw kangay ni Āpo.‡ ⁶ Chabakel nyo abaw aran āngo a mangay a maparin dyinyo, basbāli a paydasal nyo pakono do Dyos kapangdaw nyos sidong na. Kan do kāda kapaydasal nyo, ki pawnotan nyo so kapagyāman dya. ⁷ An parinen nyo nyaya, itoroh anchi no Dyos kaydamnayan no kapangtokto nyo, kan matokod aba no tawo a iktokto. Tan komwan, ki akmay gwardyaan Āpo Dyos kapangtokto nyo a maynamot do kapachasa nyowaya di Kristo Jesus.

⁸ Kapanawdyan na, kakakteh, ibahey ko dyinyo a imoha nyo pakono do aktokto nyo saw tabo a maganay, maikari, kan maidāyaw a akmas siras syay: iyaw oyod, madāyaw, malinteg, masantwan, makadadaw, kan maikari a anyiben a makahwahok do salapen tawo, naten danad Āpo Dyos. ⁹ Tongtongen nyo sa onotan nananawo nyo saw dyaken. On, sira tabo rinawat nyo saw, kan nadngey nyo saw, kan naboya nyo saw dyaken, onotan nyo sa ah! Ta an parinen nyo nya saya, ki nāw na myan dyinyo si Āpo Dyos a mismo a iyaw manorohaw so kaydamnayan no kapangtokto nyo.

No Kapagyāman ni Pablo do Sidong Da no Taga Pilipos

¹⁰ Taywaraw kasoyot ko kan magyāman ako di Āpo, ta tori nyo na payabayohen kasidong nyowaya dyaken do inpaw-it nyowaya. Ki chakey kwaba batahen a chinaōma nyo na yaken. Ta chapatak ko iyaw kahay nyo a dya somidong dyaken, ki maynamot ta abaw gondāway nyo a nangi-paboya so kasidong nyo dyaken. ¹¹ Batahen kwabaw nyaya maynamot ta magkorang ako do machita ko. Ki batahen ko nyaya, ta nananawo ko na a chanawob dēkey mana rakoh a myan dyaken. ¹² Napadāsan ko naw nabobwanan, kan napadāsan ko naw nagsobsobraan. Nananawo ko nya oyod a aran dino kwanan ko do aran āngo a ōras, ki chanawob ko aran mabsoy ako mana mapteng ako. Masaw a aran sobsobraw myan dyaken mana dēkey myan dyaken. ¹³ Ki maanōsan ko a tabo maparin do byay ko maynamot ta si Kristo mapayit dyaken.

¹⁴ Ki aran komwan, ki oyod a maganay kamo do kasi-dosidong nyo dyaken do kalidyatan kwaya. ¹⁵ As inyo a nanganohed a taga Pilipos, chapatak nyo a do nakakaro kwaw dyinyo daw do probinsya a Masedonya, do kaisiknan kwaw a mangasaba so Maganay a Dāmāg dyinyo, ki inyo

‡ 4:5 4:5 Heb. 10:37; Sant. 5:8-9; Pal. 1:3; 22:7, 12, 20

lang somnidong dyaken. Apabaw matarek a iglisya a nayparin a kayban ko, ta inyo lang moyboh a nanoroh so machita ko. ¹⁶ Masaw a do kayan ko paw do Masedonya do idi naw do Tesalonika, naypisaba lang a pinaw-itan nyo yaken so machita ko. ¹⁷ Ibahey kwabaw nyaya tan pirmi akwa makarawat so rigālo nyo, ki chakey ko a rakoh iyaw no marawat nyo a gon-gona do Dyos. ¹⁸ Narawat ko naw inpaw-it nyowaw a maynamot ta inyangay dana ni Epaprodito a tabo rigālo nyowaya dyaken. Iyaw nya intoroh nyo dyaken, ki sobsobra dana a manawob do machita ko. Iyaw nya sāgot nyo, ki akmay dāton a mabanglo di Āpo Dyos. No chakey na batahen, ki taywara makadadaw kan makahwahok do Dyos. ¹⁹ As si Āpo Dyos a pagsirsirbyan ko, ki itoroh nanchi dyinyo a tabo machita nyo a yapo do dya matokod a bindisyon na a maynamot do kapachichasa nyod Kristo Jesus.

²⁰ Madaydāyaw pakono a pirmi si Āpo Dyos a abos pandan a Āmang ta. Amen.

No Kapanawdyan a Pakomosta

²¹ Ipakomosta nyo tabo a manganohed di Kristo Jesus. Aran siraw kakakteh saya dya a myan dyaken ki, “Komosta kamo?” kono a bata da. ²² Kan tabo saw tawotawo saya no Dyos dya, ki pakomostaan da paya inyo, naten dana dyirad maytayarabāko saya do palasyowaya no impirador.

²³ Myan pakono a tabo dyinyo parābor ni Āpo Jeso-Kristo. Amen.

No Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Kolosas No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Intolas ni Pablo nyaya tolas dyirad tawotawo saw a nanganohed di Jesus do idi a Kolosas. Do kayan naw ni Pablo a nangnanawo do Epeso so dadwa katawen, naipadāmag iyaw Maganay a Dāmag do tawotawo do intiŕo a probinsya a Asya (Ara. 19:1, 8-10), as kan maynamot do dyaya, myan saw nanganohed do Kolosas, Hierapolis, kan Laodisya a siraw idiidi saw a kōrang so 200 kakilomitro so kabawa do Epeso. Nagsarongkar aba si Pablo dyira, as dawa, iyaba ngata mismo napanganohed siras iglisya saw daw (1:4; 2:1). No myan do aktokto no kadwan, ki si Epapras mismo a napanganohed dyira (1:7; 4:12-13).

Do nakapaytolasaw ni Pablo so nya tolas, ki sibabahod do Roma do dawri (4:3, 18). Ta do kayan naw a nabahod, yangay ni Epapras a inpadāmag dyaw maynamot do kayayan no nanganohed do Kolosas. No inpadāmag ni Epapras, ki myan sa kono nangnanawo a maisalākan abaw tawo an tod a manganohed di Kristo Jesus. Machita kono a nayonan da pas kapagdāyaw siras anghilis saw kan kapagtongpal so dāgen da saw kan dadakay dan tawotawo. Nyaw naynamotan ni Pablo a naytolas dyira (2:18).

No intolas ni Pablo dyira, ki matwatohos si Jeso-Kristo kan aran sino, ta iyaw nangipaparswaan no Dyos so tabo a naparswa. Tan komwan, masissisita kan siraw anghilis saw mana siraw dyaw a maboya. Iya paw yanan oyod kan myan dyaw komplito a kinadyos na (1:15-17; 2:9), kan aba polos matarek a pakayapwan no abos pandan a byay, an dya yapo dya. Dawa, binallaāgan sa ni Pablo a dyi pakono sa pasiwalen ononotan da saw a kapaydāg kan dadakay no tawotawo (2:8, 16-23), basbāli a maybibyay sa a malinteg kan masantwan (3:1-25).

Asa pa iniktokto ni Pablo: Si Tikiko, inpaw-itan na so nya tolas, kan pinarayay na si Onesimo a adipen a nagtālaw di āmo na a si Pilemon (4:7-9). Ta no chakey ni Pablo, ki paybidihen na si Onesimo do āmo naw do Kolosas. Nyaw naynamotan ni Pablo a nangirāman so kapangnanawo a maynamot do adipen kan āmo (3:11, 22; 4:1), as kan maynamot do kāsī kan kapamakawan (3:12-13).

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2

No kapagyāman kan kapaydasal dyirad taga Kolosas 1:3-14

No katohos kan kadyos ni Kristo 1:15-23

No kapagsīrbi ni Pablo a maynamot do iglisyā 1:24-2:5

No kawayawaya dyirad dāgen no tawo 2:6-23

No bayo a kabibyay a myan di Kristo 3:1-4:6

No kapanawdyan a pakatoneng 4:7-18

No Tolas ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo do Kolosas

Pakatoneng

¹ Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a asa apostol ni Kristo Jesus a maynamot do pangeddeng ni Āpo Dyos kan yapo pa di Timoteo a kakteh ta do kapanganohed.

² Maytolas ako dyinyo a kakakteh ko do idi a Kolosas a mapagtalkan do kapanganohed di Kristo.

Myan pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto a yapo di Āpo Dyos a Āmang ta.

No Kaidasal ni Pablo Siras Taga Kolosas

³ Kāda paydasal namen inyo, pirmi kami a magyamyāman do Dyos a Āmang ni Āpo ta a si Jeso-Kristo a maynamot dyinyo, ⁴ ta nadāmag namen iyaw maynamot do kapanganohed nyo di Kristo Jesus kan iyaw rakohaya a kadaw nyo dyirad tabo a tawotawo no Dyos.

⁵ Iyaw naynamotan na a mayit danaw kapanganohed nyo kan adaw nyo, ki maynamot ta nāw nyo do kapangnamnāma do Dyos a rawaten nyonchi do hanyit iyaw insagāna naw dyinyo. Napatakan nyo nyaya do nakadngey nyo do nakarahan so oyod a nanawo a iyaw Maganay a Dāmag. ⁶ Nyaya Maganay a Dāmag, ki nagwaras dana do āro a matatarek a nasnasyon do lōbongaya, as kan siraw āro saw a nakadngey kan nanganohed di Kristo, ki nayparo dana sa. On, oyod a nayparo sa, kan nagbaliw dana sa so dadakay a akmas naparinaw dyinyo do kachwaw do dāmo nyo paw a nakadngey so maynamot do parābor no Dyos dyinyo kan naawātan nyo a oyod nawri. ⁷ Nananawo nyo naw nyaya sīgod di Epapras a iyaw chadaw namenaw kan matalek a kapayngay a tobotoboyen Kristo, as kan iya paw pinakainawan namen a mangay dyinyo. ⁸ Iya paw nangibahey dyamen so adawaya do katakatayisa dyinyo a intoroh no Ispirito Santo dyinyo.

⁹ Nawriw naynamotan na a pirmi namen inyo a payday-dasal a somniknan pa do nanomaw a nakadāmag namen so maynamot dyinyo. On, pangdakdaw namen do Dyos a torohan na pakono inyo so tabo a naispiritwan a sīrib kan kapakaāwat tan mapatakan nyo a maganay tabo chakey na dyinyo.* ¹⁰ Ta an komwan, maybibyay kamo pakono do chakeyaya ni Āpo, kan pirmi nyo a parinen makaay-āyo dya. On, paydasal namen inyo tan omsi kamo so tabo a kīta no maganay, as kan tan maypaypangay paw katoneng nyo so maynamot dya. ¹¹ On, paydasal namen paynyo tan si Āpo Dyos pakono a yapo do makaskasdāaw a panakabalin na iyaw mangpayit so aktokto nyo tan siraragsak kamo a mangibtor so lidyat kan nāw kamo a maānos do aran āngonchi a maparin dyinyo. ¹² Asa pa, nāw kamo pakono a magyāman di Āpo Dyos a Āmang ta, ta inbidang naynyo a maikari a mangrawat so insagāna naw a para dyirad tawotawo na a myan do pagāryan kasēdangan. ¹³ On, ta insalākan na yaten a yapo do panakabalin Satanas do pagtorayan sari, as kan pinayadis na yaten a nachirāman do pagtorayan no chadaw naya a Anak. ¹⁴ Ta maynamot dya, ki nawayawayaan ta na do kapangdōsaw no Dyos. No chakey na batahen, ki maynamot di Kristo, ki pinakawan yaten ni Āpo Dyos do gatogatos ta.

No Makaskasdāaw a Pinarin ni Jesus

¹⁵ Si Kristo, iyaw pakaboyan ta so dya polos a maboya a Dyos, ta iyaw pinakainawan no Dyos. Iya, ki katotohosan do tabo, ta myan dana sīgod sakbay a myan aran āngo a naparswa. ¹⁶ Ta maynamot di Kristo, pinarswa no Dyos a tabo myan do hanyit kan do tanaya, siraw maboya kan siraw dya maboya, kan siraw myan so kinar-āri, kinatoray, kinamanakabalin, mana kinabileg.† On, pinarswa no Dyos tābo a naparswa a maynamot di Kristo kan para lang di Kristo.

¹⁷ Myan dana si Kristo sakbay a myan aran āngo, as kan maynamot dya, ki iya paw myan so kalintegan a mangornos kan mangaywan so tabo. ¹⁸ Si Kristo paw mangipangōlo so iglisya, ta iya, ki akmay oho, kan yaten a manganohed dya, ki akmas inawan naw.‡ Iya paw pakayapwan abos pandan a byay ta a manganohed dya, ta iyaw no nanoma a nagōngar a yapo do kadiman. Ta an komwan, ki mayparin dana

* **1:9** 1:9 Epe. 1:8, 15-17 † **1:16** 1:16 Epe. 1:21 No chakey na batahen dya, ki siraw anghilis saw a myan so panakabalin kan toray (Roma 8:38; Epe. 2:2; 6:12; Heb. 1:5-14; 1 Ped. 3:22). Do dawri, ki naychawaw dana saw tawotawowaw do Kolosas, ta batahen da a si Kristo aba lang dayāwen da, an dyi pa saw mabibileg saw a anghilis (2:18). ‡ **1:18** 1:18 Epe. 1:22; 5:23-24

katotohosan a pangōlo dan aran āngo a naparswa. ¹⁹ Ta no chinasyot no Dyos a inkeddeng, ki iyaw tabo a kinadyos na, ki myan dana a maipaboya komplito di Kristo. ²⁰ On, maynamot di Kristo, inkeddeng no Dyos a tabo a naparswa a myan do tanaya kan myan saya do hanyit, ki napachisngen sa dya, ta naikapya dana sa tabo a maynamot do rayaw ni Kristo a minoyog do nakadiman naw do kros. §

²¹ Maynamot dyinyo do nakarahan, ki naibidang kamo a gan-ganaet do Dyos,* as kan kinontra nyo a maynamot do kapamarin kan kapangtokto nyo so marahet. ²² Ki sichangori, maynamot do nakadimanaya ni Kristo do kros, inkapya naranaynyo do Dyos tan iparawat nanchinyo dya a masantwan, madalos, kan polos a apabanchiw pakagatosan nyo. † ²³ Ki machita a nāw nyo a igpet kapanganohed nyo di Kristo a aba polos kapagmangamanga nyo. Ipalōbos nyo aba a machisyay kamo do hahawen nyowaw a rawaten nyonchi do nakadngey nyowaw so Maganayaya a Dāmag a maynamot di Kristo. On, iyaw nya Maganay a Dāmag, ki naikasaba dana dyirad āro saw a tawotawo do lōbongaya, kan nawriw naynamotan na a yaken a si Pablo, ki nayparin ako na a tobotoboyen ni Kristo.

Iyaw Kapagsīrbi ni Pablo do Iglisya
(Epe. 3:1-13)

²⁴ Ki maynamot dyaken sichangori, ki chasoyot ko saw lidyataya a namarin dyaken, ta chapatak ko a maynamot do kaganayan nyo nyaya. On, masoyot ako, ta pakabosen ko tabo kalidyatan saya ni Kristo a chakey na rahanen ko‡ tan siraw manganohedaw dya a kayarig no inawan na, ki maypaganay sa tabo. ²⁵ Ta oyod a tinongdo na yaken ni Āpo Dyos a magsīrbi dyinyo a tabo a manganohed di Kristo do nakaitalek naya dyaken so pagrebbengan kwaya a kaganayen ko a ipakatoneng chirin na a para do kaganayan nyo a tabo a Dya-Jodyo. ²⁶ Iyaw nyaya a chirin a ikasaba ko, ki intayo no Dyos dyirad tabo saw a kapotōtan do nakarahan, ki inpakatoneng narana sichangori dyirad tawotawo na. ²⁷ On, inkeddeng ni Āpo Dyos a maipakatoneng dana dyaten a tabo a manganohed iyaw intayo naw a makaskasdāaw kan maboslon a bindisyon dyirad tabo tawotawo, naten dana dyinyo a Dya-Jodyo. No palimedaya a plāno na, ki nyaya: Myan dana dyinyo si Kristo, as kan maynamot dya, ki myan danaw namnāma nyo a

§ 1:20 1:20 Epe. 1:10; 2:13-16 * 1:21 1:21 Roma 5:10; Epe. 2:13-16; 4:18

† 1:22 1:22 Epe. 1:4; 5:27 ‡ 1:24 1:24 Ara. 9:16. Do kadwan a kapakaāwat, tabo a lidyat no iglisya a pinakainawan Kristo, ki madidiw na mismo. Bāli, akmay yaten ompakabos sya. Pal. 12:17

rawaten nyonchiw byay nyo a abos pandan do yanan Dyos. ²⁸ As dawa, si Kristo danaw ikasaba namen dyirad tabo tawotawo. On, bagbagaan namen kan nanawhen namen kāda tawo a mandad pandan kasīrib namen tan maparin a iparawat namen sa a natwan dana do kapanganohed da di Kristo a aba polos pakapilāwan da do salapen no Dyos. ²⁹ On, nyaw paynamotan na a ipasnek ko kapaytarabāko ko sigon do makaskasdāawaw a panakabalin ni Kristo a intoroh na dyaken.

2

¹ No paynamotan na ibahey ko dyinyo nyaya, ki chakey ko a mapatakan nyo kapayhohopag kwaya so para dyinyo, as kan para dyirad tawotawo saw do Laodisya kan para dyirad tabo saw a dya makapatak dyaken do rōpanrōpa. ² On, chakey ko a mapatakan nyo tan mahwahok kamo kan tan māsa kamo do adaw nyod katakatayisa dyinyo. Masaw, chakey ko a myan dyinyo komplito a kapakaawat nyo, tan abo kapagdwadwa nyo kan malawag dana pakono a mapatakan nyo maynamot do planwaya no Dyos a intayo na do nakarahan a maynamot di Kristo. ³ On, ta si Kristo mismo a akbod no kapapatganaw a sīrib a maynamot do kapakatoneng so Dyos.

⁴ No paynamotan na a ibahey ko dyinyo nyaya, ki tan dyi kamo a maallilaw* a maynamot do sinsinanaya a sīrib da no maganay saya a magdidibati. ⁵ Ta aran abo ako dyinyo do inawan, ki alit na nāw kamo a myan do kapangtokto kan kapaydaydasal ko, kan masoyot ako a makatoneng so kasa nyowaya kan kayit no kapanganohed nyo di Kristo.

Iyaw Byay a Maitōnos di Kristo

⁶ Sichangori, akmas nakarawat nyowaw a si Kristo Jesus, ki oyod a Apo nyo, maybibyay kamo pakono a maitōnos dya. ⁷ Taywaran dyi kamo na minyamot di Kristo? Dawa, maypayparakoh kamo pakono dya ah. Akmas nainanawo danaw dyinyo, payiten nyo pakono anohed nyo tan maypahnyi dana, as kan pirmi kamo a magyamyāman do Dyos.

⁸ Magannad kamo tan dyi kamo a maallilaw do abwayas sinpaspangan a pangasdok no sīrib dan tawotawo a inpatāwid da no kapoonan da saw mana iyaw nananawo da saw a yapo do marahet saya a ispirito a myan so toray do lōbongaya. Ta siraw nyaya a nanawo, ki yapo sabad Kristo. ⁹ No kaoyodan na, nayparin a tawo si Kristo a myan so inawan, ki alit na, aba polos pagkorāngan no kinadyos

* 2:4 2:4 Roma 16:17-18; Epe. 5:6-8; Kol. 2:8

na, ta iya, ki Dyos a mismo.† ¹⁰ Maynamot do kapachichasa nyowaya dya, ki apabaw chitahen nyo tan myan byay nyo a abos pandan, ta si Kristo mangitoray so tabo a aran āngo a myan so panakabalin kan toray.

¹¹ On, maynamot do kapachichasa nyowaya dya, aran dyi kamo a Jodyo a nakogit, ki no pinarin no Dyos, minarkaan naynyo do aktokto nyo, ta inbidang naynyo a anak na. On, kinogit nabaw kodit ta, an dya do aktokto ta do nakapakakaro na dyaten a yapo do derrep no inawan ta. ¹² Ta do nakapagbawtisar nyo, ki kayarig na a nachitanetanem kamo di Kristo. Masaw a iyaw nawri a nakapagbawtisar nyo, ki nairāman kamo a nachipagōngar dya a maynamot do anohed nyowaya do panakabalinaya no Dyos a napagōngar sya. ¹³ Ta do nakarahan, ki naibidang kamo na a nadiman do salapen no Dyos a maynamot do kāron gatos nyo kan maynamot ta nanganohed kamo aba do linteg saya no Jodyo a akmas kapagkogit. Ki sichangori, ki tinorohan narana inyo no Dyos so byay a machichasa di Kristo, kan pinakawan naynyo do tabo a naygaygatosan nyo. ¹⁴ No pinarin no Dyos, ki maynamot do nakadimanaw ni Kristo do kros, ki maiyarig a pinonas naranaw listaan no ōtang ta dya a siraw mangipaneknekaw a myan gatos ta a maynamot do dyi ta nagtongpalan so linteg na. On, kayarig na a nachirapas a nailansa di Kristo do kros. ¹⁵ Maynamot do dyaya a nakadiman ni Kristo do kros, inābak sa a tabo no Dyos marahet saw a ispirito a magtotoray, kan inpabōya ni Apo Dyos do salapen no tabo nakaabak na sira.

¹⁶ Dawa, ikaskāso nyo pa saba an dilawen daynyo an dyi kamo a manganohed do rahten daw, naten danaw kanen kan inomen nyo, mana akmas dāgen daw a araw an kābos bohan mana Araw no Kapaynaynahah da. ¹⁷ Ta tabo saw nyaya a linteg a pinatnek da kaychowa, ki anyino sa no mangayaw anchi. Sichangori, anyino pabaw dayāwen taya, an dya iya dana mismo akin anyinwaw sya a si Kristo. ¹⁸ Ipalōbos nyo aba a abneken da a maābak kamo no magpampamarang saya a mapakombaba kan siraw magdāyaw saya dyirad anghilis saya. Ta siraw komwan saya tawo, ki nawriw paytaytangsit daw tayēnep da, kan mapangas sa a aran abo ipangas da, as nainlobōngan a tabo dadakay da. ¹⁹ Siraw komwan so dadakay, ki manganohed saba do kosto a nanawo ni Kristo a pinakaoho ta. Ta si Kristo iyaw pakayapwan no kayit no kapanganohed ta, as kan maynamot dya, ki mayparakoh kan magtotōnos ta do kapakaāwat ta a maynamot do Dyos. Ta iya, ki pinakaoho

† 2:9 2:9 2 Kor. 5:19; Epe. 1:23; 4:13

ta, as kan yaten a manganohed, ki akmay pinakainawan na a napagsosoop kan intorayan no oho, as kan iyaw maparakoh dyaten a akmas chakeyaw no Dyos.

²⁰ Sichangori, inyo a manganohed a nairāman dana do nakadimanaw ni Kristo kan nachisyay dana dyirad nainlobōngan saya a nanawo a maynamot do matatarek saya a ononotan,[‡] āngo ta maybibyay kamo pa a akma taga lōbong? Kan āngo ta tongpalen nyo pa saw komwan saya a bilin da a akmas nyaya a: ²¹ “Igpet nyo sabaw! Tahaman nyo sabaw!”? Masaw a, “Saliden nyo sabaw nwanaw!” ²² Ki siraw nyaya a baywan da, ki pinarswa no Dyos a maosar tan tomawos. Ki an siraw inanawo daya a dāgen da, ki pinarin lang no tawo. ²³ Ki oyod a akmay nainsirīban saw nyaya, ta ipapati da paw kapagdāyaw dyirad anghilis saw, kan sinpāpakombaba sa, as kan oyod a maganay sa a manglidyalyat so inawan da. Ki alit na abo sīrbi da, ta marawa daba a pagpeten palālo saya a kalikāgom no inawan da.

3

No Bayo a Byay a Myan di Kristo

¹ Dawa, maynamot ta nachipagōngar kamo nad Kristo a nairāman dya do byay na abos pandan, ayket na, nāw nyo na pakono a chichwasen chakeyaw no Dyos a myan do hanyit a pagtorayan Kristo do makanawan no Dyos. ² On, nāw nyo pakono a iktokto myan saw do hanyit, sirabaw nainlobōngan saya do tanaya. ³ Ta naibidang kamo na a nadiman do adan saya a kabibyay nyo, as kan myan danaw bayo a byay nyo a iyaw kinapya naw do hanyit a maynamot do kapachichasa nyowaya di Kristo a machichasa do Dyos. ⁴ Ta si Kristo oyod a pakayapwan bayo a byay nyo, as kan anchan magparang si Kristo, ki machasa kamonchi dya do kapaboya naw kan mairāman kamonchi do glorya na.

⁵ As dawa, machita a akteben nyo na saw adan saw a dadakay nyo akmas kapaychakatekateh a machoknod, kalapos, kapagderrep, marahet a kapangtokto, kan kaāgom.* Ta no āgom, ki asa kīta no kapagdaydāyaw do didyosen. ⁶ Maynamot do dya saya a dadakay, ki dosāen na sanchi no Dyos tabo dyaw a magtongpal dya.[†] ⁷ Aran inyo do nakarahan, ki naybibyay kamo dyirad dya saya a dadakay.

[‡] **2:20** 2:20 Gal. 4:3, 9, Kol. 2:8 * **3:5** 3:5 Mk. 7:21-23; 1 Kor. 6:9-10; Gal. 5:19-21; Epe. 5:3-5 † **3:6** 3:6 Do kadwan saw a adan a kopya no nya tolas, binata na, “Ito danaw soli no Dyos dyirad mamariparinaya siras nyaya.” Epe. 5:6

⁸ Ki sichangori, machita a akteben nyo na sa tabo nyaya a dadakay a akmas kasoli, kapangipsok, kan pakarohen nyo a tabo marahet saw a panggep nyo dyirad kapayngay nyo a tawo. Maysinpaparahet kamo paba, kan palobōsan nyo aba myan malapos a chirin a mohtot do dangoy nyo.‡

⁹ Maysinbabayataw kamo aba a maynamot ta binahas nyo naw adan a katatawo nyo kan iyaw dadakay na, ¹⁰ as nalaylayan kamo na so bayo a katawo nyo. Iyaw nyaya bayo a katawo, ki pirmi a maypaypabayo tan machipariho do Dyos a minparin sya kan tan abaw pagkorāngan katoneng nyo sya. § ¹¹ Maynamot do dyaya pinarin no Dyos, ki apabaw paytarkan Jodyo mana Dya-Jodyo, nakogit mana dya nakogit. Masaw a abaw idomdōma no Dyos diadal mana abos ādal,* kan adīpen mana dya adīpen, ta si Kristo lang kasisītaan, as kan myan dana do tabo a manganohed dya.

¹² Dawa, maynamot ta pinidi naynyo ni Āpo Dyos a dyira na, as kan maynamot do rakoh a adaw na dyinyo, ki pinatarek naynyo a tawotawo na. On, maybibyay kamo pakono a nāw nyo a maganay so dadakay. Māsisyen kamo pakono, kan masisidongen kamo pakono dyirad kapayngay nyo a tawo. Masaw a mapakombaba kan masingpet kamo pakono, as kan nāw nyo pakono a maānos. ¹³ Masaw a maysintetepel kamo, kan maysinpapakawan kamo a aran myan paynamotan na a isoli nyo katakatayisa dyinyo, ta komwan nakapakawan dyinyo ni Āpo. ¹⁴ Do dya saya a tabo, ki parapahen nyo adaw a omtengel dyinyo a tabo tan myan komplito a tōnos nyo. ¹⁵ Iyaw kapya a intoroh ni Kristo dyinyo, iya pakono nāw na myan do kapangtokto nyo, ta iyaw nyayaw naynamotan nanawagan dyaten no Dyos a nayparin a akmay asa inawan. Kan pirmi kamo pakono a magyamyaman. ¹⁶ Kakakteh, pakneben nyo pakono do aktokto nyo innanawo saya ni Kristo. Maysinnanawo kamo pakono, kan maysin-aahwahok kamo do tabo a kasīrib a intoroh ni Āpo Dyos dyinyo. Magkanta kamo so kanta a yapo do salmo kan matatarek saw a pakaidayāwan no Dyos kan siraw kanta saw a intoroh dyinyo no Ispirito Santo. On, kantaan nyos Āpo Dyos do tabo a aktokto nyo a pachitonōsan kapagyamyāman dya.† ¹⁷ Do tabo a parinen kan chirinen nyo, ki parinen nyo a maynamot ta monot kamo na di Āpo Jesus, as kan maynamot do kapachichasa nyowaya dya, pirmi kamo pakono a magyamyāman do Dyos

‡ **3:8** 3:8 Epe. 4:22-32 § **3:10** 3:10 Roma 12:1-2; Epe. 2:15; 4:24 * **3:11** 3:11
 Mana "gan-ganaet" mana "siraw bolaw saw a tawo." 1 Kor. 12:13-14; Gal. 3:28;
 5:6 † **3:16** 3:16 1 Kor. 14:26; Epe. 5:19

a Āmang ta.

Siraw Maganay a Kaparin no Asa Kapamilya
(Epe. 5:22-33; 6:1-9; 1 Ped. 2:18-20; 3:1-7)

¹⁸ Inyo a mababakes, mapaitoray kamo pakono dyirad kabahay nyo, ta nawriw kosto a pagrebbengan nyo a manganohed di Āpo Jesus.

¹⁹ As inyo a mahahakay, ipaboya nyo adaw nyo dyirad kabahay nyo, as kan tangsitán nyo saba.

²⁰ As inyo a kamotdehan, nāw nyo sa anohdan inyapwan nyo, ta nawriw makaay-āyo di Āpo Dyos. Nawriw malinteg kan kosto a parinen nyo a manganohed di Āpo.

²¹ As inyo a inyapwan, palalwan nyo saba paydaydabdab anak nyo tan dyi sa maōpay.

²² As inyo a adīpen, magtongpal kamo do tabo a chakey no āmo nyo saw do tanaya. Nawri aba lang kapagtongpal nyo an chichiban daynyo tan mahwahok nyo sa, basbāli a tongpalen nyo saw tabo a bilin da a abo kapaysinsīsingpet a maynamot do kapagdāyaw nyo di Āpo.‡ ²³ On, do tābo kapaytarabāko nyo, ki ipasnek nyo a akmay si Kristo pagsirsirbyan nyo kan tawo aba. ²⁴ Naknakmen nyo a gon-gonaan nanchinyo ni Āpo a iyaw inkari naw a para lang dyirad tawotawo naw, ta si Kristo oyod a Āpo a pagsirsirbyan nyo. ²⁵ Ki no aran sino a mamarin so marahet, ki masigorādo a rawaten naw dōsa a pagtongpalan pinarin naw, ta abaw idomdōma no Dyos do kapangokom na.§

4

¹ Inyo a āmo, parinen nyo maganay kan malinteg dyirad adīpen nyo. Naknakmen nyo a aran inyo, ki myan Āpo nyo do hanyit a atbayen nyo.

No Pangbagbaga Dyirad Tabo Sa a Manganohed
(Epe. 5:15-16; 6:18-20)

² Nāw nyo pakono a pasnekan maydaydasal. As do kapaydasal nyo, pirmi kamo pakono a siriridam kan nāw nyo a magyamyāman di Āpo Dyos. ³ Asa pa, paydaydasal nyo pa yamen tan matorohan kami so gondāway a manginanawo so chirin no Dyos kan tan siwayawaya kami a mangikasaba so palimedaya a maynamot di Kristo a intayo ni Āpo Dyos do nakarahan. On, nya kapangikasaba ko so Maganayaya a Dāmag, ki nyayaw paynamotan na a myan ako sichangori do bahodanaya. ⁴ On, paydaydasal nyo pa yaken tan

‡ 3:22 3:22 Tito 2:9-10 § 3:25 3:25 Ara. 10:34-35; Roma 2:11; Epe. 6:9; 1 Ped. 1:17

sidongan na yaken ni Āpo Dyos a mangipalpalawag so maynamot di Kristo, ta nawriw maiparbeng a parinen ko.

⁵ Nainsiriban pakono a tabo kaparin nyo dyirad dyi pa saya a manganohed tan abo kapenpenan da a manganohed. On, liwayan nyo abaw gondāway nyo a mangibahey dyira so maynamot di Jesus. ⁶ Pirmi nyo pakono a isagāna iyaw kosto kan makadadaw a chirin nyo dyira. Tan komwan, chapatak nyonchi a atbayen aran sino a tawo a manahahe dyinyo a maynamot do kapanganohed nyo.

No Kapanawdyan a Pakatoneng

⁷ Sichangori, an maynamot do tabo a napariparin dyaken, ki ipakatoneng nanchi dyinyo no chadaw taya a kakteh a si Tikiko.* Iya, ki matalek a kapayngay ta a tobotoboyen do tarabakwaya di Āpo. ⁸ On, nyayaw paynamotan na a tinoboy ko dyinyo tan mapatakan nyo mapariparin dyamen dya kan tan ahwahoken naynyo tan dyi nyo na yamen a chabakel. ⁹ Nachirayay dya si Onesimo a kaidyan nyo kan asa matalek kan makadadaw a kakteh ta. Ipadāmag danchi dyinyo tabo a mapariparin do dya.

¹⁰ Pakomostaan na paynyo ni Aristarko a rārayay ko a nabahod, as kan komwan si Markos a kasinsin ni Bernabe. On, rinawat nyo na sigod bilin ko a maynamot di Markos. As dawa, anchan pasyaren naynyo, rawaten nyo a maganay ah! ¹¹ Asa pa, pakomostaan naynyo ni Jesus a mayngaran so Josto. Siraw tatdo saya a si Aristarko, Markos, kan Josto, ki sira lang Jodyo a manganohed a nachipaytarabāko dyaken so maynamot do pagtorayan no Dyos, kan āro naisidong da.

¹² Pakomostaan na paynyo ni Epapras a asa pa a kaidyan nyo. Iya, ki asa tobotoboyen ni Kristo Jesus, kan pirmi a mapasnek a maydaydasal a maynamot dyinyo. Pangdakdaw naw do Dyos a nāw nyo pakono a matwan do kapanganohed nyo kan abo so pagmangamangaan do kapagtongpal so chakey no Dyos. ¹³ Yaken mismo a makapaneknek so gaget na a maytarabāko so para dyinyo kan tawotawo saw do Laodisya kan do Hierapolis. ¹⁴ Pakomostaan na paynyo ni Lokas a iyaw chadaw namenaya a doktor. Aran si Demas, ki pakomostaan naynyo.

¹⁵ Irapit nyo paw pakomosta namenaya dyirad kakakteh saw do Laodisya. Pakomostaan nyo pa si Nympha kan siraw manganohed saw a maychichipeh do bahay na. ¹⁶ Anchan tayoka nyo a ibāsaw nyaya tolas ko, ki ipaw-it nyo do Laodisya tan maibāsa do iglisya da. As iyaw tolas kwaw dyira, ki itādi danchi dyinyo a ibāsa nyo do iglisya

* 4:7 4:7 Ara. 20:4; Epe. 6:21-22; 2 Tim. 4:12

nyo. ¹⁷ Asa pa, pachiibahey nyo pa di Arkipo a machita tongtongen na iyaw kapagsirbi na di Apo a naitalek dya.

¹⁸ Yaken si Pablo a mismo a naytolas so nya kapanawdyan a pakatoneng. Paydasal nyo pa yaken do kayan kwaya a sikakawar. Myan pakono dyinyo parabor no Dyos.

No Manōma A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Tesalonika No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Intolas ni Pablo nya tolas dyirad tawotawo saw a nanganohed di Jesus do Tesalonika a asa rakoh a idi do probinsya a Masedonya. Sigon do intolasaw ni Lokas do Aramid 17, do nakawaraw ni Pablo kan si Silas a rārayay na a yapo do Pilipos, ki nangay si Pablo a nangnanawo do sinagoga daw no Jodyowaw tan ipakatoneng na dyira iyaw Maganay a Dāmag a maynamot di Kristo.

Do dawri, myan saw Jodyo a makey a manganohed, ki āro saw naskeh. Dawa, do nakaboya daw no maskeh saw a āro danaw yapo do dyi saw a Jodyo somniknan a nanganohed di Kristo, ki nangimon sa. Do dawri, chinpeh da saw āro saw a rārayay da, as kan namarin sa so rakkoh a riribok kan kapangosokoso do intīrwaw a idi tan pahboten da si Pablo do dawri a idi.

Do dawri a riribok, nanyeng a komnaro sa Pablo a kominwan do idi a Berea. Ki aran komwan, linakatan da sa no Jodyowaw a dya nanganohed. As dawa, tinongtong ni Pablo nangay do Atenas do probinsyaw a Akaya (Ara. 17:13-15). An maynamot da Silas kan Timoteo, ki nabidin sad Berea tan sidongan da saw manganohedaw a maypayit do kapanganohed da. Ki siraw minrārayayaw di Pablo, nachangay sa a nandad Atenas, as nakapaybidi dad Berea ta yangay da ibahey bilinaw ni Pablo a basta miras sa Silas kan Timoteo, kan maybabalay saba. Dawa, iniras das Pablo do Atenas (Ara. 17:15).

Sinpangan na, do kayan da paw daw do Atenas, ki nadāmag da a malidyatan dana saw manganohedaw do Tesalonika. Dawa, tinoboy ni Pablo sa Timoteo a maybidi dyira tan ahwahoken da sa (3:1-5). As si Pablo, ki tinongtong naw nangay do Korinto (Ara. 18:1).

Sinpangan na, do nakarapit danaw no araw a kakaro da Silas kan Timoteo do Tesalonika, iniras das Pablo do Korinto (Ara. 18:5). Inpadāmag da dyaw maganayaw a kayayan kapanganohed dad Tesalonika. Inpadāmag da pad Pablo inyahes daw no manganohed daw do Tesalonika a maynamot dyirad kakakteh saw do kapanganohed a nadiman dana.

Myan kono kapagmangamanga da an bindisyonan sanchin Āpo Dyos mana engga anchan maybidi si Jesus.

Dawa, naytolas si Pablo dyira. Oyod a rakoh kapagyāman na do Dyos a maynamot do kapagtalek kan adaw da (3:6). Ki aran komwan, ahwahoken na sa a maypaypangay pa sa do kapanganohed da a aran malidyatan dana sa (2:12-14). Inatbay pan Pablo yahahas daw a maynamot dyirad nadiman saw. Ta inanohdan ni Pablo a siraw nadiman do kayan da a manganohed, ki masigorādo a pagōngaren na sanchin Āpo, as kan masyirto a pachirayayen na sanchid Jesus anchan mirwa a mangay. Dawa, mabakel taba a maynamot dyira.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1

No kapagyāman ni Pablo dyirad manganohed 1:2-10

No kapagsīrbi ni Pablo do Tesalonika 2:1-12

No kalidyatan dan manganohed do Tesalonika 2:13-16

No kangsah ni Pablo dyira do Tesalonika 2:17-20

No katoboy ni Pablo si Timoteo dyira 3:1-13

No kabibyay a makadadaw do Dyos 4:1-12

No kangay ni Āpo Jesus 4:13-18

No kapagsagāna ta do kangay ni Āpo 5:1-11

No kapanawdyan saw a nanawo 5:12-28

1 Tesalonika

Pakatoneng

¹ Yaken si Pablo kan siraw rārayay ko, ki sa Silas kan Timoteo. Cha dyaw ipaw-it namen a tolas dyinyo do Tesalonika a naibidang dana a tawotawo ni Āpo Dyos a Āmang ta, as kan inyo, ki naibidang kamo na a nachichasa di Āpo Jeso-Kristo. Myan pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto nyo.

No Kapagyāman ni Pablo Dyirad Manganohed Saw do Tesalonika

² Kāda maydasal kami, ki magyamyāman kami di Āpo Dyos a maynamot dyinyo a tabo. On, pirmi namen inyo a pangdakdaw. ³ Ta pirmi a manakem namen inyo a tabo do salapen ni Āpo Dyos a Āmang tad hanyit a maynamot do maganayaw a tarabāko a inpaboya nyo do kabibyay nyo a maynamot ta myan kapanganohed nyo dya. Manakem namen pa iyaw kagaget nyowaw a maytarabāko a maynamot

do adaw kan iyaw dyaw a pakabyoran namnāma nyo di Jeso-Kristo a Āpo ta.*

⁴ Inyo a kakakteh a chadaw ni Āpo Dyos, chapatak namen a pinidi naynyo tan payparinen naynyo a tawotawo na.

⁵ On, chapatak namen nyaya, ta do kapangikasaba namen dyinyo so Maganayaya a Dāmag, ki chirin aba lang inosar namen, an dyi pa iyaw panakabalin no Ispirito Santo. Asa pa, aba polos kapagdwadwa namen a maynamot do kaoyod na, as kan napaneknekan nyo na a iyaw kaparin namen do kayan namenaw dyinyo, ki nagsirbi kami a para do kaganayan nyo.

⁶ On, chapatak namen a pinidi naynyo ni Āpo Dyos a maynamot ta tinahatahan nyo yamen kan si Āpo Jesus. Ta aran arwayaw kalidyatan a inibtoran nyo a maynamot do kapanganohed nyo, ki alit na rinawat nyo a siraragsak chirinayan Āpo Dyos. Kan iyaw nya ragsak nyo, ki intoroh dyinyo no Ispirito Santo. ⁷ Dawa, maynamot do dyaya, nayparin kamo na a panahatahan dan tabo saw a manganohed do probinsya a Masedonya kan Akaya.† ⁸ On, ta do probinsya aba lang a Masedonya kan Akaya iyaw nakatoneng so kapanganohed nyo do Dyos, ta naiwaras danaw dāmag a maynamot do kapanganohed nyo dyirad mabawa saya a idiidi. Dawa, masisita aba a myan paw ibahey namen dyira a maynamot dyinyo, ta napatakan darana sīgod. ⁹ Sichangori, sira dana mismo nangibahey dyamen a maynamot do nakarawat nyowaw dyamen do nakasarongkar namenaw dyinyo. On, as kan siraw mismo nangipadāmag dyamen a maynamot do nakatadyichokod nyowaw so bolto kan nakapagsirbi nyo na sichangori do oyod a Dyos a sibibyay. ¹⁰ Sira danaw mangibahey a maynamot do kanāw nyowaw a mangnanayas kangayaw no Anak ni Āpo Dyos a yapo do hanyit a iyaw pinagōngar naw a yapo do kadiman, as kan si Āpo Jesus nyaya a mangisalākan dyaten do mangay anchi a soli no Dyos.

2

No Kapagsirbi ni Pablo do Tesalonika

¹ Sichangori, inyo a kakakteh namen do kapanganohed, chapatak nyo a nasayang abaw nakangay namen dyinyo.

² On, chapatak nyo pa an māngo a pinalidyat da yamen kan indadanes da yamen do Pilipos* do kasakbayaw no

* **1:3** 1:3 Siraw tatdo saya a dadakay, ki masisita sa do byay no Krischano: kapanganohed, adaw, kan namnāma. 1 Kor. 13:13; Gal. 5:5-6; Kol. 1:4-5; 1 Tes.

5:8 † **1:7** 1:7 Mana "Gresya" a tanan Griego a tawo. * **2:2** 2:2 Ara. 16:16-24

nakangay namen dyinyo do Tesalonika. Ki aran komwan, ki sitotored kami a nangipakatoneng dyinyo so Maganayaya a Dāmag a maynamot ta tinorohan na yamen ni Āpo Dyos so pangdet namen a aran āro sa daw ombayo dyamen. ³ Ta chapatak nyo yamen a mangnanawo kami abas bayataw a yapo do marahet a panggep namen dyinyo. On, abaw ranta namen a mangallilaw dyinyo, ⁴ basbāli a si Āpo Dyos a mismo nangipalōbos dyamen so nyaya tarabāko a mangipakatoneng so Maganayaya a Dāmag, ta inbidang na yamen a maikari a mangrawat sya. Dawa, ichirin namen lang iyaw chakey no Dyos, ta tawo abaw ahwahoken namen, an dya si Āpo Dyos a mangorihir so makatayrahem a ranta namen.

⁵ Chapatak nyo a mismo, as kan si Āpo Dyos mangpaneknek a do kangay namen dyinyo, ki yangay namen abaynyo a pinasablogan mana naychirinan so pangitayo namen so kaāgom namen. ⁶ Asa pa, abaw chitahen namen dyinyo a pammadāyaw nyo dyamen mana yapo do aran sino a tawo. ⁷ On, chichwasen namen abaw nawri a aran myan kalintegan namen a maynamot ta yamen, ki oyod a apostolis ni Kristo, basbāli a do kayan namen dyinyo, siaannad kami a akmas kapasoso kan kaaywan no asa ānang so tagibi na. ⁸ Dawa, maynamot do komwan a kadaw namen dyinyo, ki iyaba lang charagsak namen a itoroh dyinyo Maganayaya a Dāmag a yapo do Dyos, an dyi pa iyaw mismwaya a byay namen a sisasagāna a iparawat namen a maynamot dyinyo. On, ta oyod namen so kadaw dyinyo! ⁹ Masyirto kwa inyo a kakakteh, ki manakem nyo iyaw hopag namen do nakapaytarabāko namenaw dyinyo a aran māraw kan mahep tan dyi kami a mayparin a pakarahmetan nyo do chabyay namen do kapangasaba namenaw dyinyo so Maganay a Dāmag a yapo do Dyos.

¹⁰ Asa pa, do kayan namenaw do yanan nyo a manganohed di Jesus, ki inyo nangpaneknek dyamen. Nawri aba lang, ta inpaneknek pa ni Āpo Dyos a masingpet kan malinteg kami. Naon, ta do salapen nyowaw a nanganohed, ki abaw pinarin namen dyinyo a ipagatos nyo dyamen. ¹¹ Chapatak nyo dadakay namen do kayan namen dyinyo, ki akmas kapangahwahokaw no asa āmang dyirad anak na. ¹² Komwan nakapayit namen dyinyo, as kan inahwahok namen inyo. Binagbagaan namen pa inyo tan maybibyay kamo sigon do chakeyaw ni Āpo Dyos a nanawag dyinyo a machirapa do pagtorayan na kan tan-ok na.

No Kalidyatan Dan Manganohed do Tesalonika

¹³ Dawa, oyod a magyamyāman kami pa di Āpo Dyos, ta do nakarawat nyowaw so chirin naya a nadngey nyo dyamen, ki kinakma nyo abas karawat nyowaw so chirin no tawo, an dya rinawat nyo a oyod a chirin no Dyos. On, manda sichangori, ki tori namen pa a maboyaboya iyaw gapwanan na dyinyo. ¹⁴ Inyo a kakakteh di Kristo, malawag a maboya iyaw kaoyod no kapanganohed nyo, ta no mapariparinaya dyinyo, ki akmas napariparinaw dyirad nanganohedaw di Kristo Jesus a siraw iglisya naw do Jodya. On, ta inanōsan daw manganohed a aran oyod a pinalidyalidyat da san kaidyan da saw a Jodyo. Komwan pa dyinyo sichangori, ta kinarwan nyo abaw no kapanganohed nyo a aran pinalidyalidyat daynyon kaidyan nyo. ¹⁵ Ta siraw Jodyo saw, ki diniman da saw propīta no Dyos kaychowa. Sinpangan na, siraw kapotōtan da saw, ki diniman da pa si Āpo Jesus, as kan linidyalidyat da pa yamen. Aysa! Maynamot do marahetaw a dadakay da, apaba polos kahwahok no Dyos dyira, as kan nayparin sa kabōsor dan tabo tawotawo! ¹⁶ On, ta pinadas da pa a pinenpen kapangasaba so Maganayaya a Dāmag dyirad tawotawo saw a Dya-Jodyo a aran iyaw nyaya a Maganay a Dāmag, ki iyaw paynamotan na a maisalākan sa. Nya danaw kapanawdyan karahet da, ta naglipyas danaw no marahet saya a kaparin da. Nakasagāna danaw no solyaw no Dyos a nairanta dyira.

No Kangsah ni Pablo a Mirwa a Magsarongkar Dyira

¹⁷ Sichangori a kakakteh, do nakapachibawa namenaya dyinyo so dēkey a chimpō, ki oltimo kangsah namen a makaboya dyinyo. Dawa, nāw na sibosibwan namen mirwa mangay a magsarongkar dyinyo. Ta aran nachibawaw inawan namen, ki machibawa abaw aktokto namen dyinyo. ¹⁸ Oyod a masanyib kapādas namen a mangay a mirwa a magsarongkar dyinyo maynamot do kangsah namenaya dyinyo, naten dana dyaken a si Pablo, ki binalat naw yamen Satanas. ¹⁹ Naon, rakoh kakey namen a mirwa makaboya dyinyo. Tan komwan, inyo paynamotan karagsak namen, as kan akmay inyo gon-gona namen a oltimo so pateg anchan kangay ni Āpo ta a si Jesus, ta rakoh namnāma namen dyinyo a maypayit kamo do kapanganohed nyo. ²⁰ On, inyo a oyod ipangas namen kan chasoyot namen.

3

¹ Dawa, do dyi namen danaw a karawan so kangsah namenaya dyinyo, naktokto namen a maganaganay an matokos ako pa do idyaw a Atenas. ² Ta ranan ka-yamēnaya

dya, ki toboyen namen pa si Timoteo a kakteh ta kan rārayay namen a maytaytarabāko do Dyos a mangikasaba so Maganay a Dāmag a maynamot di Kristo. On, inranta namen a toboyen si Timoteo tan mangay a mangpayit kan somidong dyinyo do kapanganohed nyo. ³ Sidongan naynyo tan abo dyinyo maychawaw a maynamot do kalidyatan a mangay dyinyo. Syimpri rinawat nyo saw nya kalidyatan, ki rapa no plāno no Dyos dyaten a manganohed. ⁴ Ta do kayan namen paw dyinyo, ki binallaāgan namen dana inyo do sakbay pa a maparin iyaw itwaw a kalidyatan namen a maynamot do kapanganohed taya. Sichangori, ki napatakan nyo na a oyod dana naparin nyaya. ⁵ Maynamot do dyaya oltimo a kangсах namen dyinyo, as kan maynamot ta marawa ko paba iyaw kabon dāmag ko a maynamot dyinyo, tinoboy ko nas Timoteo a nangay dyinyo tan mapatakan naw maynamot do kapanganohed nyo, ta namo ako an pinatadyichokod naynyon Sairo do kapanganohed nyo. Ta an komwan naparin, apabaw sirbi no naylilidyatan namenaw dyinyo.

⁶ Ki do kapaybidyaya ni Timoteo do dya, ki maganay iyaw inpadāmag na a maynamot do kapanganohed nyo kan iyaw adaw nyo a nāw na mayit. Binata na pa a nāw nyo yamen a manakem, as kan mangсах kamo dyamen a akmas kangсах namenaya dyinyo. ⁷ Dawa, kakakteh, do nakadngey namenaw so maynamot do kapanganohed nyo, nawriw nanghapan na a inyo nangahwahok dyamen do arwaya a pakariribokan kan pakalidyalityatan namen. ⁸ As sichangori, akmay naypapaw byay namen a maynamot do kayitaya no kapanganohed nyo di Āpo Jesus. ⁹ An iktokto namen taywaraya ragsak namen do salapen no Dyos ta a tabo a maynamot dyinyo, aba polos chirin a manawob a makaibahey so kataywara no kapagyāman namen dya. ¹⁰ Ta oyod, do kararaw kan kahahep, ki pirmi kami a maydaydasal a maynamot dyinyo. On, mangdakdaw kami a maboaya namen inyo a mirwa tan maanawban namen iyaw pagkorāngan nyowaya do kapanganohed nyo.

¹¹ Changori, si Āpo Dyos pakono a Āmang ta kan si Jesus a Āpo taw mismo a ompakaro so mamalat dyamen a mangay dyinyo. ¹² On, paypaypanyayen pakono no Dyos iyaw kadaw nyo dyirad katakatayisa dyinyo. Paydasal namen inyo tan maypayparakoh adaw nyo dyirad tabo a tawotawo a akmas kadaw namenaya dyinyo. ¹³ Ta an komwan danaw adaw nyo, ki payiten anchin Āpo iyaw kapangtokto nyo tan mayparin kamo na a masantwan kan abo so pakapilāwan do salapen anchi no Dyos a Āmang ta anchan mangay si

Jesos a Āpo ta kontodo siraw tabwaw a tawotawo na.

4

No Kabibyay a Makadadaw do Dyos
(1 Kor. 7:1-16; Epe. 4:17-32; Kol. 3:1-5)

¹ Kapanawdyan na kakakteh, chapatak nyo naw kabibyay a makadadaw do Dyos, ta innanawo namen danad kayan namen paw dyinyo. Changori, ikakaāsi namen dyinyo kan akdawen namen pa dyinyo a maynamot do toray a intoroh dyamen ni Āpo Jesos, ki machita paypaypanyayen nyo paw nawri a kabibyay nyo a makahwahok do Dyos a akmas pariparinen nyowaya. ² Ibahey namen nyaya, ta masyirto namen a nawayakan nyo abaw inanawo name-naw dyinyo a yapo do toray ni Āpo Jesos a intoroh na dyamen. ³ No kaoyodan na, no chakeyaw ni Āpo Dyos, ki iyaw kapayparin nyo a masantwan do salapen na. Dawa, machita a machibawa kamo do kapachikamalālaw kan kapaychakatekateh no inawan. ⁴ Inyo a mahahakay, ki masisīta a aywanan nyo baket nyo do maynana a kosto kan masantwan a dadakay.* On, nāw kamo na a masingpet ah! ⁵ Parinen nyo abaw akmas pariparinen dan kadwan saw a dya makapatak so Dyos. Ta no parinen da, ki marahet a yapo do kinaderrep. ⁶ Dawa, maynamot do nyaya, abo pakono mamarin so marahet do kakteh na a maynamot do kahap na so kabahay na, ta innanawo namen dana dyinyo do kachowa paw, kan binallaāgan namen pa inyo a dosāen anchin Āpo Dyos mamarin saw so komwan. ⁷ On, ta tinawagan naba yaten no Dyos tan parinen taw malapos kan makabābaba, an dya maybibyay ta na a masingpet kan masantwan do salapen na. ⁸ As dawa, an myan matoleng a dya manganohed do dyaya a nanawo, ki tawo abaw dyi na tongpalen, an dya si Āpo Dyos a manoroh dyinyo so Ispirito Santo.

⁹ Ki maynamot do adaw do katakatayisa dyinyo a manganohed, ki machita paba āro itolas namen dyinyo, ta masyirto ko a si Āpo Dyos mismo dana a nangnanawo so kapaysin-aadaw nyo. ¹⁰ Chapatak namen a mayit danaw adaw nyo dyirad kakakteh ta saya a manganohed do Dyos do intirwaya yanan nyo a Masedonya. Ki aran komwan, inyo a sīt namen, ipakpakaāsi namen dyinyo a paypaypanyayen nyo paw kadaw nyo dyira. ¹¹ Parinen nyo mandan

* 4:4 4:4 Do chirin Griego, ki myan dadwa chakey na batahen. No asa, ki "Inyo a mahahakay, ki masisīta a nāw nyo a igpet mismo a inawan nyo." No somarono a chakey na batahen, ki chiban nyo pa do 1 Ped. 3:7.

maparin nyo a maybibyay a machitōnos dyirad kapayngay nyo a tawo, kan iya lang byangan nyo inawan nyo, as kan makagaget kamo a maytarabāko so chabyay nyo, akmas inbahey namenaw dyinyo do nakarahan. ¹² Ta an parinen nyo akma syay, siraw tawowaw a dya manganohed, ki anyiben kan dayāwen darananchi inyo, as kan masaray kamo aba do kadwan a manoroh so chabyay nyo.

No Kangay ni Jesus a Āpo Ta

(Mt. 16:27; 24:32-42; 2 Ped. 3:10)

¹³ Changori, mo kakakteh, chakey namen a mapatakan nyo maynamot dyirad nanganohedaw a nadiman.† On, chakey namen a mapatakan nyo tan maawatan nyo iyaw oyod, as kan tan dyi kamo a taywara maliday a maynamot dyira a akma dyirad abwaw so namnāma. ¹⁴ Anohdan ta a nadiman si Jesus kan minirwa nabyay. As dawa, nyaw paynamotan na a aran yaten, ki anohdan ta a syrto a pagōngaren sanchin Āpo Dyos nadiman saw a nanganohed dya, as kan pachirayayen na sanchid Jesus anchan mirwa maybidi dya.

¹⁵ No inbilin ni Āpo Jesus dyamen, ki ipakatoneng namen dyinyo a anchan maybidi si Āpo Jesus, ki yaten anchi a sibibyay pa do dawrinchi a araw, ki panman ta sabanchiw nadimanaw a nanganohed. ¹⁶ Do dawrinchi a araw, ki ingengey anchi ni Āpo bilin na, as kan maychirin pa iyaw pangolwaw no anghilis a pachirayayan no malyak a trompīta no Dyos. On, do dawrinchi, ki maypābodis si Āpo Jeso-Kristo a yapo do hanyit, as kan siraw nanganohedaw di Kristo a nadiman dana, ki mirwa sanchi a mabyay do inawan da. ¹⁷ Sinpangan na, yaten anchi a sibibyay pa a myan do tanaya, ki maychihat tanchi a machahap dyira a mangay a machibayat di Āpo Jesus do kademdemanaw, as kan machasa ta nanchi di Āpo a abos pandan. ¹⁸ Dawa, maysin-aahwahok ta maynamot dyirad dya saya a chirin tan dyi kamo a magmamayo an madiman saw manganohedaw di Jesus.

5

No Kapagsagāna do Kangay ni Āpo Ta a si Jesus

(Epe. 6:14-17; 2 Ped. 3:8-14; Pal. 3:3; 16:15)

¹ Ki machita paba itolas namen dyinyo a kakakteh a maynamot do chimpō mana an kangonchiw kaparin dan nyaya. ² Ta masigorādo a chapatak nyo na a nawri a araw a

† **4:13** 4:13 Do chirin Griego, ki intolas ni Pablo a “siraw nakaycheh.” No chakey na batahen, ki siraw nadimanaw a nanganohed. Jn. 11:11-13; 1 Kor. 15:15-20

kangay ni Āpo Jesus, ki maychihat anchi a akmas kangayaw no manakanakaw an mahep. ³ Anchan ibahey no tawo a matalna danaw byay da kan araba danaw pakariribokan da, ki nawri dananchiw no maychihat a kangay dyira no makarārayawaw. Makapachiditdit sa pabanchi a akmas dyaw a kapenpenan so kaynyin no magpasikalaw a may-manganak. ⁴ Ki inyo a kakakteh, myan kamo paba do sari, as kan masdaāwan kamo pabanchi do kawaraw no nawri a araw akmas kasdāaw nyowaw an myan manakanakaw. ⁵ Ta inyo a tabo, ki pinaysēdang ni Āpo Dyos aktokto nyo, as kan pinayparin naynyo a tawotawo do sēdang kan tawotawo do māraw. Myan kamo pabad ahep mana sari akma siras dyaya manganohed di Jesus. ⁶ Dawa, sichangori, pakaychehen nyo abaw kapanganohed nyo a akmas pariparinen daw no kadwan a dya manganohed, basbāli a machita makaridam kamo kan nāw nyo a igpet inawan nyo. ⁷ On, syrto a makaycheh saw tawotawo an masari dana. Siraw maboboken, ki maybobok sa an mahep, ta nawriw ōras no kapaychaynoynom da. ⁸ Ki maynamot ta omyan ta na do sēdang, masisita a nāw ta mangigpet so inawan ta. Machita nawriw sarāpa ta do barōkong ta iyaw kapanganohed ta kan adaw ta, kan machita dya madyiwadyiway namnāma ta maynamot do kaisalakānan ta. Ta an komwan, myan akmay pinakatabahos ta a mangay-aywan so aktokto ta.* ⁹ On, ta pinidi aba yaten no Dyos a mangdidiw so soli na, an dya isalākan na yaten a maynamot di Āpo ta a si Jeso-Kristo. ¹⁰ On, nadiman si Jesus a maynamot dyaten tan machichasa tanchi dya aran sibibyay ta mana nadiman tanchi anchan mangay. ¹¹ Dawa, nyaw panghapan na a maysin-aahwahok kamo pakono kan maysinsisidong kamo pakono akmas dān nyowaw a pariparinen.

No Kapanawdyan Saw a Nanawo

¹² Changori, kakakteh, akdawen namen dyinyo a big-bigen nyo saw maytaytarabākwaw a mangay-aywan kan manginanawo dyinyo a maynamot do kawnot nyo di Āpo. ¹³ Itoroh nyo dyiraw rakoh a pammadāyaw kan kadaw nyo maynamot do tarabāko da. Mabyay kamo pakono a nāw nyo a machikapya do katakatayisa dyinyo.

¹⁴ Kakakteh, ikakaāsi namen dyinyo a ballaāgan nyo saw masasadotaw, kan patoreden nyo saw mamwamohenaw, as kan sidongan nyo saw makapkapsotaw so kapanganohed. Ipaboya nyo ānos nyo do tabo a tawotawo. ¹⁵ Bahsen

* 5:8 5:8 Epe. 6:13-17

nyo sabaw namarinaw dyinyos marahet, basbāli a nāw nyo a mamarin so maganay dyirad rārayay nyo saw kan do aran sino a tawo. ¹⁶ Pirmi kamo pakono a masoyot. ¹⁷ Aryan nyo abaw maydasal, ¹⁸ as magyāman kamo do aran āngo a kayayan nyo, ta nawriw chakey no Dyos dyinyo a manganohed dana di Kristo Jesus.

¹⁹ Penpenpenen nyo abaw Masantwan a Ispirito an myan chakey na ibahey dyinyo. ²⁰ Oyawen nyo abaw minsāhi a ipakatoneng da dyinyo no mangnanawo saya dyinyo maynamot do panakabalin Ispirito Santo. ²¹ Ki sintiren nyo sa tabo ibahebahey daya dyinyo tan matonngan nyo an oyod a yapo do Dyos. Sigorādohen nyo a onotan an āngo iyaw maganayaw. ²² Ditditen nyo saw aran āngo a kitan marahet.

²³ Si Āpo Dyos pakono a manoroh so kapachikapya iyaw mangpasingpet kan mangpasanto dyinyo. Iya pakono mangaywan so inawan nyo, aktokto nyo, kan iyaw ispirito nyo tan aba polos pakapilāwan nyo do kangay anchi ni Jeso-Kristo a Āpo ta. ²⁴ Sigorādohen namen nyaya, ta chapatak namen a mapagtalkan nanawagaw dyinyo, as kan parinen na sanchi a tabo nya.

²⁵ Kakakteh, akdawen namen a paydasal nyo yamen.

²⁶ Asa pa, pachiabrasa nyo yamen do tabo saw a kakakteh ta daw, as pakomostaan nyo sa.

²⁷ A maynamot ta myan toray ko a yapo do Āpo, ibilin ko dyinyo a ibāsa nyo nyaya tolas dyirad tabo saw a manganohed.

²⁸ Myan pakono dyinyo parābor a yapo di Āpo ta a Jeso-Kristo. Amen.

No Somarono A Tolas Ni Apostol Pablo Dyirad Tawotawo Do Tesalonika No Pakatonngan so Paytābwān no Nya Tolas

Nahay aba a chimpo do nakatayokaw ni Pablo a naytolas so nanomaw a tolas na dyirad nanganohed saw di Jesus do Tesalonika, ki minirwa naytolas so chadadwa a tolas na dyira. No paynamotan na a naytolas, ki nadāmag na a nāw da nalidyatan kan nāw da nariribokan a maynamot do kapaybidi ni Kristo do tanaya. Myan saw kadwan dyira a nangiwaras so dāmag a natongpal danaw kangay ni Kristo (2:2). No binata da kono, ki yapo di Pablo nyaya dāmag. Ki no atbay ni Pablo, ki engga, ta mabayataw sa.

Myan paw matarek a nadngey ni Pablo a maynamot dyirad kadwan saw a nanganohed a naychichwas pa saba so chabyay da. Imbes a maytarabāko sa, ki engga, ta masadot sa kan ririboken da paw kapayngay da saw a manganohed (3:11). Naychawaw sa, ta no myan do aktokto da sigoro, mangbayo kapaychichwas so chabyay da a maynamot ta ito danaw kangay ni Āpo.

Do dyaya tolas, inlawlawag ni Pablo dyiraw no masisita saw a mapariparin sakbay no kapaybidi ni Kristo. Pinayd-abdab na saw masadotaw tan mangay sa a maychichwas so bōkod da a chabyay. Ki inahwahok na saw nanganohedaw tan payiten daw kapanganohed da do aran āngo a kayayan da kan tan tolāden das Pablo a magaget a maytarabāko.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2

No kapangokom do kangay ni Jesus 1:3-12

No bagbaga a maynamot do kangay ni Jesus 2:1-7

No bagbaga a maynamot do dasal kan sadot 3:1-15

No kapanawdyan na 3:16-18

2 Tesalonika

Pakatoneng

¹ Yaken si Pablo kan siraw rārayay ko, ki sa Silas kan Timoteo. Cha dyaw inpaw-it namen a tolas dyinyo do Tesalonika a naibidang dana a tawotawo ni Āpo Dyos a Āmang ta a inyo a manganohed di Āpo Jeso-Kristo.

² Myan pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto nyo a yapo di Āpo Dyos a Āmang ta kan yapo di Āpo Jeso-Kristo.

No Kapangokom Anchan Mangay si Jeso-Kristo

³ Kakakteh, kosto nyaya parinen namen a machita a pirmi a magyāman kami di Āpo Dyos maynamot dyinyo. On, magyāman kami di Āpo Dyos, ta naypaypangay kapanganohed nyo, as kan naypaypadekhet paw kapaysin-aadaw nyo do katakatayisa dyinyo. ⁴ Dawa, pagpangas namen inyo dyirad iglisya saw no Dyos maynamot do ānos nyowaya kan kanāw naya no kapanganohed nyo di Āpo Dyos. On, ta aran myan saw omlidyalydyat dyinyo kan aran myan saw pakariribokan nyo, ki nāw nyod kapanganohed nyo.

⁵ Tabo nyaya, ki nyaw pakaboyan a sililinteg iyaw kapangokom no Dyos. Ta iyaw payparinan nanchi no nawri, ki ibidang nanchinyo no Dyos a maikari a machirāman do pagtorayan na. On, nyaw paynamotan na a nāw nyo a mangdidiw so lidyat sichangori.* ⁶ Oyod a malinteg kapangokom ni Āpo Dyos, ta siraw manglidyalydyataw dyinyo, ki syrto a palidyaten na sanchi. ⁷ Yaten a malidyalydyatan sichangori, ki paynahahen nanchi yaten ni Āpo Dyos. On, parinen naw nyaya anchan mangay si Āpo Jesus a yapo do hanyit magrāman dyirad manakabalinaw a anghilis na.† ⁸ Myan panchiw somdesdebaw a apoy a pangdōsa na dyirad maskehaw a mangbigbig so Dyos kan siraw dyaw a manganohed do Maganay a Dāmag a maynamot do kaisalakānan da a yapo di Āpo ta a Jesus.‡ ⁹ Madōsa sanchi do abos pandan a lidyat, as kan machisyay sanchi a abos pandan di Āpo. On, polos a dyi da maboaya iyaw no makaskasdāawaw a panakabalin na. ¹⁰ Matongpal nya saya do arawaw anchi a kapaybidi ni Jeso-Kristo. Ta do dawrinchi a araw a kapaybidi na, ki rawaten nanchiw kapagdāyawaw kan kapanganyib dan tabo a tawotawo na a manganohed dya. Sichangori, ki aran inyo, ki mairāman kamo na a maynamot ta nanganohed kamo na do innanawo namenaya dyinyo.

¹¹ Dawa, nyaw panghapan na pirmi kami a maydasal a maynamot dyinyo. On, pirmi kami a mangdakdaw do Dyos tan ibidang naynyo a maikari do bayowaw a byay, ta nawriw nanawagan na dyinyo. Maynamot do kasidong no panakabalin na, ki tongpalen nyo pakono

* 1:5 1:5 Pilp. 1:28-30; 1 Ped. 2:21 † 1:7 1:7 1 Tes. 4:17; Heb. 10:27; 2 Ped. 3:10-14; Pal. 16:18 ‡ 1:8 1:8 Isa. 66:15-16

tabo no maganayaw a panggep nyo, as kan ipatongpal nyo tabo iyaw no maganayaw a kaparin nyo a maynamot do kapanganohed nyo. ¹² Tan an komwan, maidāyaw anchi si Āpo Jesus a maynamot dyinyo, as kan maidāyaw kamonchi a maynamot dya. On, maparin anchiw nyaya a maynamot do parābor no Dyos ta kan Āpo ta a si Jesus.

2

No Kararahtanaw a Abos Linteg

¹ Sichangori a kakakteh, an maynamot do kangay ni Āpo ta a si Jeso-Kristo kan iyaw kapaychipeh taw a somarang dya,* ki myan chakey namen a akdakdawen dyinyo. ² Dyi kamo pakono a mabakel kan mariribokan do nadngey nyo a padto mana dāmag a nakabata sya a nakahabas danaw no arawaw a kapaybidi ni Jesus a Āpo ta. Anohdan nyo saba, aran ibahey da a iyaw nyaya a dāmag, ki yapo dyamen mana myan intolas namen dyira. ³ On, ipalōbos nyo abaw aran sino a mangallilaw dyinyo, ta mangay abanchiw nawri a araw, malaksid an maparin sanchiw dadwa saya a pangilasīnan. No asa, ki myan anchiw araw a kapachikontra kan kapachiribildi no tawotawo do Dyos. As no somarono, ki myan anchiw mangkontraw so linteg no Dyos a nairanta dana a mangay do impyrino. ⁴ Ki no parinen nanchi, ki kontraen nanchiw tabo a pagdaydayāwan dan tawotawo mana aran āngo a pinatnek no tawotawo a dyos da. Tan komwan, ki patneken nanchiw mismo a inawan na a katotohosan. As do dawrinchi, ki somdep anchi a maydisna do timplowaw no Dyos, as kaibahey na sya iya danaw dyos da.

⁵ Kakakteh, manakem nyo abawriw a do kayan ko paw dyinyo, ki inbahey ko na dyinyo tabo nyaya a maparin anchi? ⁶ On, chapatak nyo a myan sichangoriw ombalabalat mana ombayo so nyaya a mangkontra so linteg no Dyos tan dya magparang do sakbayaw no naikeddengaw a araw mana chimpō na. ⁷ Syimpri, aran sichangori, ki ari dana maytaytarabāko so malimed iyaw kabōsoraya no Dyos. Ki akmas binata kwaya, myan paw ombayowaya sya. Ta maparin aba mohtot iyaw nya mangkontra so linteg no Dyos mandanchan mapakaro nawri a mangbalabalat sya. ⁸ Ki anchan napakaro nawri, ki dawrinchi a magparang iyaw no mangkontraw so linteg no Dyos. Sinpangan na, anchan mangay si Āpo Jesus kontodo iyaw makaskasdāawaw kan kararanyaganaw a glorya na, ki tod nanchi a dimanen machikontraw a maynamot do bīlegaw no alop na. On,

* 2:1 2:1 1 Tes. 4:17

maynamot do chirin na lang,[†] ki dimanen naw mangkontraw so linteg no Dyos. ⁹ Ki sakbay a maābak nyaya a mangkontra, ki maparin nanchi a ipaboyaw arwaw a matatarek a pakaboyan kan makaskasdāawaw a milagro a pangallilaw na so tawotawo. On, parinen na saw nyaya a milagro a maynamot ta myan dyaw panakabalin Satanas. ¹⁰ On, osaren nanchiw aran āngo a marahet a pangallilaw so tawotawo a maypaypasngen do pakarārayawan da a abos pandan a pakadosāan. On, madōsa sanchi a maynamot ta chinaskeh da iyaw oyod a maynamot di Jesos a kaisalakānan da. ¹¹ Dawa, inpalōbos danan Āpo Dyos a mangay dyiraw nya mayit a kaallilaw tan manganohed sa so bayataw. ¹² Tan komwan, ki sira tabo, ki maokom sanchi a madōsa a maynamot ta nanganohed saba do oyod, basbāli a nawriw chinasoyosoyot daw gatos.

No Kapanganohed Nyo tan Maisalākan Kamo

¹³ Ki inyo a kakakteh a chadaw no Dyos, masisītaw kapirmi namen a magyamyāman do Dyos maynamot dyinyo. Ta yapo do kasiknan pan araw, ki pinidi narana inyo no Dyos tan maisalākan kamo a maynamot do kapanganohed nyo do oyod. On, maisalākan kamo a maynamot do panakabalin no Masantwanaya a Ispirito a makapayparin dyinyo a masantwan do salapen no Dyos. ¹⁴ On, ta maynamot do Maganayaya Dāmag a innanawo namen dyinyo, ki tinawagan naynyo ni Āpo Dyos a machirapa do maidaydāyawaw a glorya ni Jeso-Kristo a Āpo ta. ¹⁵ Dawa, maynamot do dya, kakakteh, ki maytēnek kamo a dya madyiwadyiway do kapanganohed nyo, as nāw nyo a igpet oyod a iyaw innanawo namenaw dyinyo do nakaikasaba namenaw sya kan nakaitolas namenaw sya dyinyo.

¹⁶⁻¹⁷ Si Āpo Jeso-Kristo pakono kan si Āmang ta a Dyos mangahwahok kan mangpayit so kapangtokto nyo do tabo a maganay a kapaytarabāko kan kapaychirin nyo. On, maparin pakono nyaya a maynamot ta inpaboya ni Āpo Dyos adaw na dyaten, as kan maynamot do rakoh a kāsina, ki intoroh na dyaten abos pandan a kapangahwahok kan kapapatgan a namnāma ta.

3

No Kaidasadasal Nyo Dyamen

¹ Changori, kakakteh, akdawen namen a paydaydasal nyo pakono yamen tan malisto a magwaras do tabo a loglogar

[†] 2:8 2:8 Pal. 17:14; 19:21; 20:9

iyaw chirinayan Āpo Dyos, as kan siraw tawotawo a makadngey sya, ki rawaten da a dadayen a akmas kadāday nyowaya sya. ² Asa pa, paydasal nyo pa yamen tan isalākan na yamen Āpo Dyos dyirad madyidwaw kan marahet saw a tawotawo. Ta tabo aba tawo, ki myan anohed da.

³ Ki si Āpo, ki mapagtalkan, ta payiten naw kapanganohed nyo kan aywanan naynyo a yapo do kararahtanaw a si Satanas. ⁴ On, maynamot do kapachichasa nyowaw dya, ki rakoh iyaw kapagnamnāma namen a nāw nyo a tongtongen a parinen tabo saw a innanawo namen dyinyo.

⁵ Si Āpo Dyos pakono mangirarahan dyinyo so mararahem pa a kapakaāwat nyo kan katahataha nyo so adaw na kan iyaw kapangibtoraw ni Jeso-Kristo.

No Minsāhi Dyirad Masasadot

⁶ Changori, kakakteh, maynamot do toray a intoroh ni Āpo Jeso-Kristo dyamen, bilinen namen inyo a pachibawan* nyo saw kakakteh do kapanganohed a masasadot kan dya magtongpal do nanawowaw a rinawat nyo dyamen. ⁷ On, ta oyod a chapatak nyo a sīgod a machita a tahatahan nyo saw pinarin namen. Ta do kayan namenaw dyinyo, ki naysadosadot kami aba. ⁸ Mana komninan kami aba so kanen a matarek, an dyi namen a binayādan. On, ta inpasnek namen tarabāko namen do māraw kan mahep tan dyi kami a nayparin a pakarahmetan no aran sino dyinyo. ⁹ Pinarin namen komwan, ta aran myan kalintegangan namen a mangdaw so sidong nyo, ki alit na naytaytarabāko kami tan myan pagtolādan nyo. ¹⁰ Ta aran do kayan namen paw dyinyo, ki binilin namen dana inyo a, “No aran sino a dya maytarabāko, ki koman aba.”†

¹¹ Itolas namen dyinyo nyaya, ta myan nadāmag namen a myan saw masasadot dyinyo kan maskeh a maytarabāko. Abaw maganay a chabalay da, an dya machibibyang do byang no matarek. ¹² Changori, maynamot do toray a intoroh ni Āpo Jeso-Kristo dyamen, ki ibilin namen kan ballaāgan namen saw nawri a tawotawo a machita a maypasingpet sa a maytarabāko tan myan panghapan das bōkod da a chabyay.

¹³ Ki inyo a kakakteh, machita dyi kamo pakono a maōma mamarin so maganay ah.‡ ¹⁴ As an myan dya magtongpal do inanawo namenaya do dya tolas, ki pachibawan nyo kan ikaskāso§ nyo paba tan masnekan. ¹⁵ Ki aran komwan, ibidang nyo aba a asa kabōsor, basbāli a bagbagaan* nyo a

* 3:6 3:6 2 Tes. 3:14 † 3:10 3:10 Ara. 18:3; 1 Tes. 4:11 ‡ 3:13 3:13 Gal. 6:9

§ 3:14 3:14 Roma 16:17; 1 Kor. 5:9-11 * 3:15 3:15 Gal. 6:1; 1 Tes. 5:14;

akmas mamagbagaw so mismo na kakteh.

No Kapanawdyan a Bindisyon

¹⁶ Sichangori, si Āpo pakono a pakayapwan kapaychapyaw iyaw pirmi a manoroh dyinyo so kaydamnayan no kapangtokto do tabo a kayayan nyo. Si Āpo pakono iyaw nāw na myan dyinyo a tabo.

¹⁷ Yaken si Pablo a mismo a naytolas so kapanawdyanaya a pakomosta. Mailasin nyo a oyod a yapo dyaken nyaya a tolas a maynamot ta komwan iyaw kitan kapaytolas ko do kāda tolas ko.

¹⁸ Myan pakono dyinyo a tabo parābor a yapo di Āpo ta a si Jeso-Kristo.

No Manōma A Tolas Ni Apostol Pablo Di Timoteo No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Motdeh pa si Timoteo do nakapanganohed naw di Jeso-Kristo. Sigōro, nanganohed di Jesus do kangayaw ni Apostol Pablo do Listra do dāmawaw a kapagbyahi na a nangaskasaba (Ara. 14:6-7). Iyaw ngaran ni āpong na a mabakes, ki si Loyda. As si ānang na, ki si Eunis. Aran Jodyo sa a dadwa, ki mayit kapanganohed da di Jesus (2 Tim. 1:5). No lang chapatak ta a maynamot di āmang na, ki asa Griego a dya monot do dadakay no Jodyo (Ara. 16:1-3).

Do kayanaw ni Pablo do Listra do somnaronwaw a kapagbyahi na, nadāmag naw maynamot do kaganay no katatawo ni Timoteo kan kayitaw no kapanganohed na (Ara. 16:1-3). Dawa, inawis ni Pablo a machirayay dya a somidong a machipangasaba kan machipangnanawo so Maganay a Dāmag. Yapo do dawri, nāw na somnidosisidong di Pablo (1 Kor. 4:17; Pilp. 2:20-22).

Iyaw asa a syodad a nangnanawan da, ki do Epeso, as kan dawriw nangarwanan Pablo di Timoteo. Tan komwan, iyaw pinakainawan Pablo a mangipangōlo kan mangnanawo do iglisyaw daw (1:3). Do kamidyo danaw a nakahay ni Timoteo daw, intolas ni Pablo dya iyaw nyaya tolas, as kan hahawen na a mirwa na maboya (3:14; 4:13).

Asa masisita a inbahey na do dyaya tolas, ki maynamot dyirad mangnanawowaw so bayataw. Dawa, mainget nakabilin ni Pablo si Timoteo a pagsardengen naw innanawo daw (1:3-7; 4:1-3, 7; 6:3-10, 20-21).

Intolas pa ni Pablo di Timoteo an maypāngo iyaw kosto a kabibyay kan kapagsirbi no tawo a pidyen da a mangipangōlo dyirad nanganohedaw do kakpekpehan da, as kan siraw napidyaw a somidong dyirad mangipangōlo saw. Sigon do tolas ni Pablo, no kasisitaan a dadakay dan pangolwen saw do iglisyaw, ki abo pakono pakapilāwan da do kabibyay da kan kapanganohed da tan sira danaw pagtolādan dan tawotawo (3:7).

Myan paw inbahey ni Pablo do iglisyaw daw do kapay-dasal da kan kapagdaydāyaw da so Dyos (2:1-15), as kan an maypāngo parinen manganohed dyirad kakakteh da saw a bālo, panglakayen, kan adīpen (5:1-6:2).

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2

No maynamot do bayataw a nanawo 1:3-11

No kapagyamyāman do kāsī no Dyos 1:12-20

No kapaydasal kan kapagdaydāyaw 2:1-15

Siraw mangaywan saw do Iglisya 3:1-16

No kapamagbaga a maynamot so Kapagsīrbi 4:1-16

No parinen dyirad babbālo, panglakayen, kan adīpen 5:1-6:2

Iyaw oyod a kinabaknang 6:3-10

No kabalākad ni Pablo di Timoteo 6:11-21

1 Timoteo

Pakatoneng

1-2 Dyimo mo Timoteo a inbidang ko a oyod a anak kod kapanganohed taya:

Si Āpo Dyos pakono a Āmang ta kan si Kristo Jesus a Āpo taw manoroh dyimo so parabor, kāsī, kan kaydamnayan no kapangtokto.

Nyaya tolas, ki yapo do dyaken a si Pablo a asa apostol ni Kristo Jesus maynamot do bilin no Dyos a Mangisalākan ta, as kan maynamot do bilin ni Kristo Jesus a yanan hahawen ta.

No Maynamot do Bayataw a Nanawo

³ Sichangori, pirwahan ko naw mangdaw dyimo a akmas nakakdaw kwaw sya dyimo do nakakwan kwaw do Masedonya a mabidin ka pad Epeso. On, mabidin ka pa daw tan pagsardengen mo saw tawo saw a mangnanawo so bayataw a nanawo. ⁴ Ibilin mo dyira a dyi da taktaken ōras da do pinakbodbod saya is-istorya da a yapo do kaychowa kan siraw manaro saw a listaan da no kapoonan da saw. Tod saw nya pakayapwan abos sirsīrbi a kapaydidiman, as kan makasidong saba polos do katongpal no planwaw no Dyos dyaten, ta no katoneng ta so plāno no Dyos, ki yapo lang do kapanganohed ta dya. ⁵ No pakayapwan na a itoroh ko nyaya a bilin, ki tan myan dyaten oyod a adaw tad katakatayisa dyaten. Iyaw adawaya, ki yapo lang do maganay kan madalos a kapangtokto kan iyaw oyod a kapanganohed di Kristo, ⁶ ta myan dana saw kadwan a nalyod a nachibawa a yapo do oyod a maynamot do kapaysin-aatbay daya so abos sinpaspangan. ⁷ Chakey daw mayparin a mangnanawos Linteg ni Moyses a aran dyi da maawātan chakey naw a batahen. On, aran ipapati daw mangnanawo, ki alit da dya maawātan iyaw ichirichirin daw.

⁸ Ki an maynamot do Lintegaya ni Moyses, chapatak ta a maganay a linteg an osaren tad kosto. ⁹ Maawātan ta pakono a namarin abaw lintegaya dyirad malinteg saw a tawo, an dya dyirad marahet saya a tawotawo a akma siras nya: siraw dya mangbigbig kan dya manganohed do linteg, siraw mangipsokaw so Dyos kan siraw nailabay dana saw do karahet, siraw abwaw so dāyaw do Dyos kan siraw pachimadēkeyan daw naibidang a masantwan, siraw mangdiman saw so inyapwan da kan siraw mangdimanaw so kapayngay da tawo, ¹⁰ siraw maychakatekatehaw a machoknod kan siraw magkalikāgomaw a machoknod do kapayngay da mahakay mana mabakes, siraw mangtiliwaw so kapayngay da sa a tawo a ilāko da a maadīpen. On, namarin lintegaw a para dyirad maybayatawaw kan siraw dyaw a mangpaneknek so oyod mana aran sino a mamarin so machitarek do oyod a kapangnanawo. ¹¹ Nyaya oyod a nanawo, ki naibasar do makaskasdāawaw a Maganay a Dāmag a yapo do madaydāyaw a Dyos ta. Intalek na dyaken nya tan paybibidi ko a ibahebahey dyirad tawotawo.

No Kapagyamyāman a Maynamot do Kāsi no Dyos

¹² Rakoh kapamahemahes kod Kristo Jesus a Āpo ta, ta iyaw nanoroh so ayit ko do nya tarabāko ko a mangaskasaba so chirin na. Magyāman ako pa dya, ta inbidang na yaken a maikari kan pinidi na yaken a magsirbi dya. ¹³ Pinarin naw komwan aran naychirichirin akod nakarahan so maikontra dya, as kan indadanes kan inoyoyaw ko.* Alit na, chināsi na pa yaken Āpo Dyos maynamot ta dyak pa manganohed do dawri, asna chinapatak kwabaw pariparinen ko. ¹⁴ Oyod a somawasaway inpaboya ni Āpo Dyos a kāsi na dyaken. Dawa, myan kapanganohed ko di Kristo kan adaw ko dyirad kapayngay ko a nanganohed, ta siraw nyaya, ki myan dyaten a machasa di Kristo Jesus a Āpo ta.

¹⁵ No nyaya ibahey ko dyimo, ki oyod, kan machita anohdan no tabo. Nangay si Kristo Jesus do lōbongaya tan yangay na sa isalākan nakagatos saya tawotawo, as yaken oyod a kararahtan dyirad nakagatos saya. ¹⁶ On, aran yaken no kararahtan, ki chināsi na yaken ni Āpo Dyos tan maipaboya ni Kristo Jesus abos pandan a kaānos na. Pinayparin na yaken no Dyos a pagmididan tabo tawotawo a manganohed anchi dya tan rawaten daw byay a abos pandan.

* 1:13 1:13 Ara. 9:5

¹⁷ Si Āpo Dyos a abos pandan a Āri a dya madiman kan dya maboya kan maychatanyi a Dyos, myan pakono dyaw dāyaw kan tan-ok a abos pandan. Amen.

¹⁸ Sichangori, imom Timoteo a anak ko, italek ko dyimo nya bilin a maitōnos do inpaichirin naw no Dyos dyirad propīta saw a maynamot dyimo. Dawa, kawayakan mwabaw inpadto da tan maypatored ka a machilaban do marahet. ¹⁹ Do kapachilaban mo do marahet, nāw mo a makayit do kapanganohed mo kan madalos do kapangtokto, ta myan saw kadwan a tawotawo a tomnadyichokod do madalos a kapangtokto da kan inīsad da pinarin chapatak da marahet. As dawa, nawriw nakarārayawan kapanganohed da ²⁰ akma sa Himeneo kan Alejandro. Dawa, inparawat ko sad Satanas tan dosāen na sa tan magsardeng dana sa a maychirichirin so machikontra do Dyos.†

2

No Maynamot do Kapaydasal kan Kapangdaday di Āpo Dyos

¹ No manma kan kasisītaan a ibahey ko, ki machita paydaydasal nyo sa tabo tawotawo. Ipasnek nyo sa pangdakdaw, kan nāw na magyāman kamo di Āpo Dyos a maynamot dyira. ² On, paydasal ta saw āryaw kan siraw tabo a myan so toray tan matalnaw byay ta a dya mariribok do kapagsīrbi ta do Dyos kan kaparin tas maganay dyirad kapayngay ta a tawo. ³ An komwan kapaydasal ta, ki maganay, as kan makahwahok pa do Dyos a Mangisalākan ta, ⁴ ta rakoh kakey na matonngan tabo tawotawo oyod a nanawo as maisalākan sa. ⁵ No kaoyodan na, ki asa lang Dyos kan asa lang maparin a makapaychapyo so Dyos kan tawo. Iyaw nyaya, ki moyboh a si Kristo Jesus a nayparin a tawo. ⁶ Inparawat naw byay na a pangisalākan so tabo a tawotawo do gatogatos da. Iyaw nakadiman naw do inkeddengaw no Dyos a chimpo, ki inpaneknek na a chakey no Dyos a maisalākan tabo tawotawo. ⁷ No nyayaw naynamotan na pinidi na yaken a asa a apostol a asa mangikasaba kan manginanawo dyirad Dya-Jodyo so Maganay a Dāmag tan manganohed sa di Āpo Jesus. Masigorādo nyaya, as kan maybayataw akwaba.

⁸ Dawa, no chakey ko, ki do kāda kakpekpehan dan manganohed saw, ki siraw mahahakayaw mangidaōlo so kapaydasal. Ki basta madalos aktokto da do salapen no

† 1:20 1:20 1 Kor. 5:5

Dyos kan abwa polos kasoli mana kapachidiman da dyirad kapayngay da a tawo.*

⁹ Chakey ko pa siraw mababakes saw, ki machita maylaylay sa so gagāngayaw kan maikosto do mababakes. Dyi da pakono a sobsobraan a ornosen boboh da kan mangyosar so mangingīna saw a alahas a akmas balitok mana perlas mana mangingīna saw a laylay,† ¹⁰ basbāli a maipadaday sa pakono do maganay a kaparin da. Nawriwri kosto do mabakes a mabata a managdaydāyaw di Āpo Dyos. ¹¹ Machita maolimek kan mapakombaba sa do kapachinanawo da so chirin no Dyos.‡ ¹² Asa pa, ipalōbos ko saba mangnanawo so mahahakay mana pay-imarahan da sa. On, machita a dyi da ringgoran saw mahahakay a mangnanawo. ¹³ Nawri pakono parinen da maynamot ta naparswa nanmanma si kapoonan ta a simna Adan as nakasaroni ni Eba. ¹⁴ Asa pa, naallilaw aban Satanas si Adan, an dya basbāli a si Ēbaw naallilaw kan nanma a nakagatos di Āpo Dyos.§ ¹⁵ Dawa, intoroh no Dyos kaynyin kan kalidyat no tabo mababakes a maymanganak. Ki aran komwan, chāsi na pa sa no Dyos a isalākan an tongtongen daw manganohed dya, madaw do kapayngay da a tawo, kan masingpet kan madalos so kapangtokto do kaparin da so chakeyaw no Dyos.

3

No Paglintegan Dan Mangipangōlo do Iglisya (1 Tim. 5:17-25; Tito 1:5-9; 1 Ped. 5:1-4)

¹ Nyaya panyinyirin, ki oyod. No tawo a makey a mayparin a asa mangipangōlo* dyirad manganohed saw, ki maganay ranta na, ta mapateg nya tarabāko. ² Dawa, iyaw makey a mangipangōlo, ki machita a abaw pamagatosan da sya, as kan asa lang baket na. Machita maganay kapangtokto na, maigpet naw inawan na, kan anyiben dan tawotawo. Machita managpadagos kan maganay a mangnanawo. ³ Dyi pakono a maboboken, kan dya maranggas mana machidiman, an dya māsisyen. Machita rōpa aban kwarta. ⁴ Machita maornos kan mabilin na a mapyaw pamilya na tan mapanganohed na saw anak naw kan manganyib sa, ⁵ ta an kosokoso bōkod na pamilya do dyi na karawan a omaywan sira, maypāngo a maonongan na saw

* **2:8** 2:8 Do kapaydasal da no Jodyo saw, ki patohosen daw tachay da a pangipaboya da so kabon itayo da mana kabon kapagdwadwa da do salapen no Dyos. Sal. 141:2; 143:6 † **2:9** 2:9 1 Ped. 3:3 ‡ **2:11** 2:11 1 Kor. 14:34-35

§ **2:14** 2:14 Gen. 3:6, 13; 2 Kor. 11:3 * **3:1** 3:1 Mana "panglakayen."

manganohed? ⁶ Asa pa, no makey a mayparin a pangōlo no manganohed, ki machita dya mawnged do kapanganohed na, ta āngonchan tomangsit a nawriw paynamotan na okomen no Dyos a madōsa akmas naporinaw di Satanas. ⁷ Asa pa a masisita, ki nāw na pakono a malinteg do tabo kaparin na tan dyi da parahrahten no dyi paya manganohed, as kan tan dya masdok ni Satanas.

Siraw Kasidong do Iglisya

⁸ Masaw, siraw dyakonwaw[†] do iglisya, ki machita a anyiben da sa no tawotawo kan dya siping rida da. Maybobok saba mana mayāgom so kwarta, naten dana do makasnesnekaw a kapaychichwas. ⁹ Machita a nāw da mayit a abwa polos kapagmangamanga da do kapanganohed da do oyodaw a nanawo a inpakatoneng no Dyos dyaten. ¹⁰ Siraw nyaya a mayparin a kasidong do iglisya, ki machita manma masintir dadakay da, ta an mapaneknekan a maganay dadakay da, maparin sa a magsirbi. ¹¹ Komwan saw baket[‡] da saw. Machita anyiben da san tawotawo, kan maparاهرhet saba. Machita taykalo saba do aran āngo a kalikāgom, kan mapagtalkan sad tabo a kaparin da. ¹² Iyaw mayparin a dyakono, ki asa lang baket na, as kan maornos kan mabilin na pakono a mapyaw anak na sa kan pamilya na. ¹³ On, siraw dyakono saw a maganay a magsirbi do rebbeng da, ki rakoh anchiw dāyaw no kapayngay da manganohed dyira, as kan sitored sanchi a maychirin a maynamot do kapanganohed dad Kristo Jesus.

No Makaskasdāaw a Maynamot do Kapanganohed Ta

¹⁴ Hahawen ko a makalo kasarongkar ko dyimo. Ki aran komwan, itolas ko nya, ¹⁵ ta an mabalabalay ako, nyaya tolas ko pakatonngan mo an maypāngo maganay a kapaybibyay no manganohed saw. On, yaten a nanganohed, ki mimbros no pamilya no Dyos a iyaw iglisya no sibibyay a Dyos. Akma taw parey kan pondasyon a napatēnek kan mangtengtengel so oyod a maynamot di Kristo. ¹⁶ Ipodno taw makaskasdāawaya a kaoyodan a inpakatoneng no Dyos dyaten a inanohdan ta, ta iyaw nya a naitayo do nakarahan a maynamot di Kristo, ki malawag danas changori.

Ta si Kristo, ki nayparin a tawo kan nangay do lōbongaya.

Napaneknekan kalinteg na maynamot do Ispirito Santo a aba polos pagkorāngan na,
as kan naboya dan tabo anghilis saw katan-ok na.

[†] **3:8** 3:8 No chakey na batahen dyakono, ki "kasidong." Roma 16:1; Pilp. 1:1

[‡] **3:11** 3:11 Mana "mababakes saw a dyakono."

Naikaskasaba dyirad tawotawo do matatarek saw a nasnasyon,
 kan āro dana sa do lōbongayaw nanganohed dya,
 as kan inhap no Dyos do mismo a madaydāyaw kan
 matan-ok a yanan na.

4

Siraw Mangnanawowaw so Bayataw

¹ Changori, malawag inpakatoneng no Ispirito Santo a do kapanawdyan saw a araw, ki myan sanchiw tawotawo a machisyay do oyod a kapanganohed da a maynamot di Kristo, basbāli a anohdan danchiw mabayataw saw a ispirito a mapawaw kan onotan danchiw inanawo da saw.

² Nya saya kapangnanawo da, ki naiwaras a yapo dyirad sin-gaganay saw a mababayatawen a tawo. Ta sira, ki nabo danaw kapaybiybinākel da a mamarin so marahet kan chapatak da pabaw oyod. ³ Sigon do inanawo da, ki baywan da paw machikabahay kan koman so kadwan a mākan. Ki pinarswa tabo ni Āpo Dyos saw nyaya chabyay tan yaten a manganohed a makapatak so oyod, ki kanen ta sa do katayoka ta maydasal so kapamahemahes do Dyos.*

⁴ Ta tabo pinarswa no Dyos, ki maganay.† Dawa, rawaten taw aran āngo a itoroh no Dyos dyaten, ki basta tonōsan kapagyaman, ⁵ ta maibidang a maganay maynamot do kaibaheyaw sya no chirin no Dyos kan iyaw dasal taw.

No Pachirawatan a Makadadaw di Jesus

⁶ Imom Timoteo, an inanawo mo saw nyaya dyirad kapayngay ta saw a manganohed, maganay ka a pachirawatan Kristo Jesus, as kan maypaypayit paw kapakaāwat mo so kaoyodan a inanohdan mo di Kristo kan siraw maganay saya nanawo a inonotan mo. ⁷ Ki pachibawan mo saw nainlobōngan saw a is-istorya a dya madyosan a yapo do kaychowa a abos sinpaspangan, basbāli a paywamen mo inawan mo a machinanawo kan monot do madyosanaw a kabibyay. ⁸ Ta oyod a iyaw kapangwatwat so inawan, ki maganay tan masalon-at inawan. Ki maganaganay pa adayo an maywam ta a monot do madyosanaw a dadakay, ta iyaw pagtongpalan na, ki myan dyaten no kari no Dyos a abos pandan a byay. On, myan makaskasdāaw a byay ta sichangori do kasibibyay ta paya do tanaya kan do hanyit anchi a abos pandan. ⁹ No nyaya ibahey ko dyimo, ki oyod, kan machita anohdan no tabo. ¹⁰ Nyaw pakayapwan taya mayhohopag kan mangipasnek so kapagsīrbi tad Kristo, ta

* **4:3** 4:3 Gen. 1:29-30; 9:2-3; Mk. 7:19; Ara. 10:15 † **4:4** 4:4 Gen. 1:31; Roma 14:14; 1 Kor. 10:25-26

no hahawen ta, ki iya a sibibyay a Dyos a Mangisalākan so tabo a tawotawo, naten dana dyirad manganohedaw dya.

¹¹ Ibilin mo kan inanawo mo tabo saw a inbahey ko dyimo ah. ¹² Palobōsan mo saba a tod daymo a dyābat maynamot ta motdeh ka pa,[‡] basbāli a ipaboya mo dyirad manganohedaw iyaw kasingpet no kabibyay mo di Kristo tan anyiben daymo. On, mayparin ka panahatahan da do kapaychirin kan kaparin, kadaw mo dyirad tabo tawotawo, kapagtalek mo do Dyos, kan kadalos no pangtoktwan mo. ¹³ Mandad kangay ko, nāw mo a ibāsaw Masantwanaw a Tolas do salapen tawotawo a nakpekpeh, as katongtong mo a mangasaba kan mangnanawo dyira. ¹⁴ Kawayakan mwaba pirmi a osaren sāgotaw no Ispirito Santo a naitoroh do nakaipakatoneng daw sya no propīta dyimo. On, rinawat mo nawri do nakaidasal daw dyimo no panglakayenaw do nakapalapaw daw so tanoro da do oho mo. ¹⁵ Paisyayen mwabaw aktokto mo do bagbaga ko saya dyimo. Masisita a parinen mo sa tan maboya dan tabo tawotawo a maypaypaganay ka do rebbeng mwaya. ¹⁶ Taywara magannad ka do kabibyay mo kan iyaw inanawo mo. Ipasnek mo sa parinen nyaya tan maisalākan mo inawan mo kan siraw mangadngyaw dyimo.

5

No Kosto a Kaparin a Maynamot Dyirad Babbālo

¹ Taywarahen mwaba paydabdab malkelkem kan imo an makagatos, basbāli a siaānos ka pakono a ombagbaga sya a akmay mismo a āmang mo. As siraw babbaro a adeadēkey kan imo, ibidang mo sa a kakteh mo. ² As komwan saw babbaketaw a matonetoneng kan imo, ibidang mo sa a ānang. As siraw babbalāsangaw a adeadēkey kan imo, ibidang mo sa kakteh mo a abo pakono marahet a ranta mo dyira.

³ Anyiben kan aywanan mo saw babbālwaw a mababakes a oyod a malidyatan a abos kakabagyan a somidong dyira. ⁴ Ki an myan pa saw anak no bālwaw mana apōko na, no manma pagrebbengan no kaynapwan na do kapagsirbi da do Dyos, ki iya pakono kaaywan da so mismo a pamilya da. Tan komwan, makabāyad sas lidyataw no inyapwan da saw kan aāpong da, ta nawriw chakey no Dyos. ⁵ Iyaw makāsi a bālo, ki iyaw maychatanyiyaw a maybibyay kan si Āpo Dyos lang no hahawen na. Dawa, māraw kan mahep, nāw na maydasal dya so sidong na. ⁶ Ki iyaw bālwaw a maybibyay

[‡] 4:12 4:12 Ari ngataw tatdo a poho a katawen si Timoteo do dawri.

do nainlobōngan a kapagragsak, ki naibidang dana nadiman do salapen no Dyos a aran myan pa sibibyay sichangori. ⁷ Ibilin mo saw nyaya dyirad manganohed saw tan abo pamagatosan da sira. ⁸ Amnan myan manganohed a manginonolay so kakabagyan na saw, naten danaw myanaw do mismo a pamilya na, tinadyichokodan naranaw kapanganohed na. Naibidang nyaya a maraherahet pa kan siraw dyaw a manganohed a makapatak so pagrebbengan dad mismo a pamilya da.

⁹ Ki siraw bālwan a ilista mo, * ki sira lang magtawenaw so anem a poho mana nasorsorok pa as kan naypisa lang a nangabahay. ¹⁰ As pagdidināmagan dan manganohedaw maynamot do maganayaw a pariparinen na a akma siras nyaya: Maganay nakaparakoh na siras anak na, managpadagos kan mapakombaba a magsirbi dyirad manganohed saw.† Nasidongan na pa saw maganyitaw kan malidyatan, kan nāw na nakasagāna a mamariparin so aran āngo a maganay.

¹¹ Siraw adedekey paw a nabālo a mabakes a abo paw anem a poho a tawen da, maparin saba mailista, ta āngonchan mayiyit kalikāgomaw no inawan da kan kari daw di Kristo a magsirbi dya, as mirwa sa machikabahay. ¹² Ta an komwan parinen da, ki myan pakagatosan da a maynamot ta marārayaw danaw manmaw a kari da di Kristo a dyi sa mirwa mangabahay. ¹³ On, ilista mo saba, ta āngonchan maypasadot sanchi kan maywam sa mangrōnot so ōras da a midibidi do bahabahay. No karahetan no nya, ki mangay sanchi a mangis-istorya kan maparaherahet so tawotawo, kan panghapan das pachibyanan dad kadwan saw a tawo. Tod sanchi a mangiwaras so dyi pakonwaw a rombeng a maipadamag. ¹⁴ Dawa, chakakey ko a mangabahay sa kan maymanganak sa a mangaywan so pamilya kan bahay da tan abo ōras dan mangip-ipsokaw dyaten a mangpilaw dyaten. ¹⁵ Komwan saw bilbilin ko, ta myan dana saw kadwan a nabālo a tomnadyichokod di Kristo, as minonot dana sa di Satanas. ¹⁶ Masaw bilin ko do kāda mabakes a nanganohed a myan so nabālo a mababakes do kakabagyan na. Iya pakono omaywan sira,

* **5:9** 5:9 Myan apat a kapangtokto do dyaya listaan, ki masigorādo aba. No asa, ki siraw bālo saw a dyakono a mababakes a nagsirbi do iglisya (Roma 16:1). No chadadwa na, ki siraw sinidongan no iglisya a maynamot ta malidyatan dana sa (5:3, 5). No chatatdo na, ki siraw bonggoy no babbālo a somnidosidong do asa naikeddeng a rebbeng do iglisya. No chatat na, ki siraw naidaydayawaw a bālo. † **5:10** 5:10 Do dawri a chimpo, an myan bisita a somdep do bahay, ki rebbeng no adipen manglablab so kokod no bisita. An komwan, ipaboya da iyaw kapakombaba da a magsirbi.

as kan dyi na pakono a nonolay iglisya a mangisabhay so kaaywan na sira. Tan komwan, siraw bālo saw a oyod a maychatanyi, siraw sidongan iglisya.

No Maynamot do Panglakayen

¹⁷ As an maynamot dyirad panglakayenaw a maganay do rebbeng da, ki ibidang nyo sa pakono a maikari a maidāyaw kan matangdanan so kosto, naten dana saw mapasnekaw a mangasaba kan mangnanawo. ¹⁸ Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Bosalan mwabaw bākaw an madama maytarabāko tan makaarab.”[‡] Binata na pa, “Machita matangdanan saw maytarabāko.”[§] ¹⁹ An myan maipagatos a maikontra do asa panglakayen, ki anohdan nyo aba, malaksid an ibahey no dadwa mana tatdo a sistigo. ²⁰ Ki an tongtongen panglakayenaw maygatos, paydabdab mod kasalasalapan iglisya tan abo omtolad so pinarin naw.*

²¹ Changori, do salapen Āpo Dyos kan si Kristo Jesus kan siraw masantwan saw a anghilis na, ibilin ko dyimo a anohdan mo sa tabo nya inbahey ko dyimo a abo kapangidomdōma. On, do aran āngo a parinen mo, abo pakono polos a itatārek mo a aran sino. ²² Tod kaba taykalo a mamidi so panglakayen a magsirsirbi do iglisya,[†] basbāli a manma pa sintiren mo an masingpet kan kombini dyaw rebbeng naw. Magannad ka tan dyi ka machirāman do gatos dan kadwan a tawo. Nāw mo pakono a madalos so kapangtokto kan kaparin.

²³ Imom Timoteo, ranom aba lang inomen mo. Maparin mo minom so dēkey a palek tan maagāsan bodek mwaw, ta naypipira ka na naganyit.

²⁴ Pirwahren ko na ibahey dyimo maynamot dyirad mapidi saw a magsirbi do Dyos. Naknakmen mo a malawag a maboyaw gatogatos dan kadwan saw a tawotawo, kan masigorādo sa maokom. Ki myan saw makaparin so marahet a matayo sichangori a maiparang anchi do arawaw a kapangokom. ²⁵ Masaw a malawag a maboyaw maganay saya kaparin. Ki myan saw tawotawo a mamarin so maganay saya a matayo. Ki alit na, myan anchiw ōras da a maipakatoneng.

6

No Bilin ni Pablo Dyirad Magsirsirbyaw

[‡] 5:18 5:18 Bakaw pangirek no tawo do dawri. Deot. 25:4. 1 Kor. 9:9 § 5:18 5:18 Mt. 10:10; Lk. 10:7 * 5:20 5:20 Mt. 18:15-20 † 5:22 5:22 Mana “Tod kaba taykalo a mapalapaw so tanoro mo do oho no kompormi a mangidasal sya tan maipaboya a napidi do kapagsirbi do Dyos.” 1 Tim. 4:14; 2 Tim. 1:6; Ara. 6:6; 13:3

¹ No ibilin ko dyirad adīpen saw a nanganohed, ki taywara machita ipaboya daw kaanyib da dyirad āmo da saw tan abo makapaychirin so marahet a maynamot di Āpo Dyos kan iyaw inanawo ta saya. ² Asa pa, an manganohed āmo daw, nawri abaw pakayapwan na a tod da dyābat āmo daw maynamot ta makakakteh sa do kapanganohed, basbāli a kaganayen da pakono maytarabāko, ta siraw maggan-ganaraw so kapagsīrbi da, ki kapayngay da manganohed a chadaw da.

Iyaw Oyod a Kinabaknang

Inanawo mo saw nyaya, mo Timoteo, as kan ibilin mo a machita manganohed sa dyirad dya saya.

³ Siraw mangnanawowaw so matatarek a dya nachitōnos do oyod a nanawo a yapo di Āpo ta a si Jeso-Kristo kan siraw maskehaw a monot do madyosanaya a kabibyay a inanawo ta, ⁴ ki makospag sa kan abaw kapakaāwat da. Siraw nya sa tawotawo, ki nawri lang chitahen daw kapachidibāti kan kapachidiman a maynamot do abwayas sinpaspangan a chirin kan iyahahe. Iyaw pagtongpalan no dyīdo saya a kapangtokto, ki āpal, kapaydidiman, kaparaherahet, kan marahet saya a kapangipagarop dyirad kapayngay a tawo. ⁵ On, pirmi sa a maydidiman nya tawotawo a maynamot ta sīgōd a marahet pangtokwan da kan aba polos dyiraw oyod, ta nawriw iktokto da panghapan das pagbaknangan daw no maynamot do kapanganohed da do Dyos.

⁶ Oyod a pagbaknangen kapanganohed do Dyos asa tawo an chanawob naranaw myanaw dya. Ki warawara abaw chakey na batahen ah, ⁷ ta āngo saw pinanaybi ta a inikwan do lōbongaya do nakaiyanak ta, kan āngo saw maihtot tad lōbongaya? Aba polos!* ⁸ As dawa, basta myan danaw kanen kan laylay ta, ki manawob dana pakono dyaten nawri.† ⁹ Ki siraw tawotawowaw a makey a bomaknang, ki masonong sa masolisog. Akmay natiliw sa do asdok ni Satanas, as kan narārayaw sa a maynamot do kāron abos sirsīrbi a chalakam da. On, siraw nyaw nangotap sira do pakarārayawan da kan abwaw so pandan a pakadosāan da, ¹⁰ ta maynamot do kalakam do kwarta, nawriw pakayapwan tabo a kītan marahet. Ta no kadwan danad tawo, ki maynamot do dyaya kalakam, ki nachisyay dana sad kapanganohed da di Āpo Dyos, as kan dēkey abaw rinawat da kaliday kan lidyat do aktokto.

No Kabalākad ni Pablo si Timoteo

* 6:7 6:7 Job 1:21; Ekl. 5:15 † 6:8 6:8 Prob. 30:7-9; Mt. 6:25-33; Lk. 12:22-31

¹¹ As imom Timoteo a pachirawatan ni Āpo Dyos, machita pachibawan mo saw akma syay a kaparin, kan ipasnek mo iyaw malinteg kan madyosan a kabibyay. Nāw mo do kapanganohed mod Kristo kan kadaw mo do kapayngay mo a manganohed. Ibtoran mo lidyat, kan nāw mwa masingpet. ¹² Dawa, tolāden mo iyaw machilombaw a piliten naw inawan na a manghap so primyo naw. On, komwan ipasnek mo chakeyaw no Dyos tan rawaten mo gon-gona mo a byay mo a abos pandan. Ta iyaw nya byay, inkari na dyimo no Dyos do nakapidi naw dyimo kan do nakaipodno mwaw so kapanganohed mo dya do salapen kārwan tawotawo. ¹³ Changori, do salapen Āpo Dyos a iyaw nakayapwan tabo a byay kan do salapen ni Kristo Jesus a nangpaneknek so oyod do nakaidarom daw syad Ponsyo Pilato, myan ibilin ko dyimo. ¹⁴ Machita a tongpalen mo tabo saw a naibilin dyimo. Aywanan mo sa a maganay tan abo mangmancha sira kan abo pakadilawan no bilin saya. On, nāw mo sa tongpalen mandanchan araw a kapaybidi ni Āpo ta a si Jeso-Kristo. ¹⁵ Ta no mangikeddeng so kostonchi a chimpo a kapaybidi ni Jeso-Kristo, ki iyaw madaydāyaw a Dyos, ta iyaw moyboh a magtoray a Āri dan tabo a āri kan Āpohen dan tabo a āpohen, ¹⁶ ta iya lang dya madiman. Aba polos makapachisngen dya, ta no yanan na, ki maranranyag pa adayo kan araw.‡ Aba polos nakaboya sya, kan aba polos makaparin a omchideb sya. Myan pakono dyaw dāyaw kan panakabalin a mangitoray a abos pandan. Amen.

¹⁷ Ki an maynamot dyirad manganohedaw a mabaknang do dya lōbong, bilinen mo sa a dyi da paykoykospag kan dyi da italek namnāma dad kinabaknang daw a mabonchi, basbāli a magtalek sa do sibibyay a Dyos a siboboslon a manoroh so tabo machita ta a chasoyot ta. ¹⁸ Ibilin mo dyira a mamarin sas maganay tan bomaknang sa do maikosto kan makadadaw a kaparin,§ as kan madadam kan madaw sa pakono a manoroh so sidong dyirad makachitaw so kasidong. ¹⁹ Ta an komwan parinen da, makakpeh sas kinabaknang da a makapya do hanyit a maipariho do maganay a pondasyon a hahawen da do masakbayan, as kan tan marawat danchiw oyod kan abos pandan a byay da.

²⁰ Imom Timoteo, aywanan mo a maganay iyaw naitalekaya dyimo. Tadyichokodan mo saw nainlōbonganaw a kapagsosopyat kan kapaysin-aatbay

‡ 6:16 6:16 Sal. 104:2; 1 Jn. 1:5 § 6:18 6:18 1 Tim. 2:10; 5:10; 2 Tim. 2:21; 3:17; Tito 3:1, 8, 14

a abos sinpaspangan a batahen da a nawriw s̄irib, ki engga! ²¹ Ta myan dyiraw makabata sya mas̄irib sa, ki nalyod dana sa a nachibawa do kapanganohed daya di Jesus.

Myan pakono parābor no Dyos dyinyo a tabo.

No Somarono A Tolas Ni Apostol Pablo Di Timoteo No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Do nakaitolasaw ni Pablo so chadadwaya no tolas na di Timoteo, ki nahay danad bahodan do dawri do Roma a maynamot do kapanganohed nad Apo Jeso-Kristo (1:16-17; 2:9). As si Timoteo, ki natokos pa do Epeso a mangnanawo dyirad nanganohed saw daw.

Do dyaya libro, ki inahwahok ni Pablo si Timoteo tan masalap na saw rebbeng naw a pachirawatan ni Apo Dyos a aran myan saw manglidyalidyat kan machikontra dya. Ta no hahawen ni Pablo, ki nāw ni Timoteo a mangasaba kan manginanawo so maynamot do oyod a iyaw chirin no Dyos.

Inpanakem na pa di Timoteo maynamot do karahet no dadakay danchin tawo do kapanawdyan saw a araw. Binallaāgan na a machibawa do pagsasaritāan saw a abos sirsirbi, basbāli a nāw na pakono a tongtongen maganay a tarabāko a machonot do nanawo a oyod a yapo do Dyos.

Maynamot ta madidiw danan Pablo a dyi dana mahay, as kadiman da sya (4:6), inyahes nad Timoteo a makalisto a mangay a omsarongkar sya (4:9, 21).

No tawen a nakaitolas ni Pablo so nyaya tolas, ki do A.D. 67 mana 67 a katawen katayoka no nakaiyanak ni Apo Jesus.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2

No kapangpayit so kapanganohed 1:3-2:13

No kapamagbaga kan ballāag 2:14-4:5

No kayayan ni Pablo 4:6-18

No kapanawdyan na 4:19-22

2 Timoteo

Pakatoneng

1-2 Dyimo mo Timoteo a anak kod kapanganohed a chadaw ko:

Si Apo Dyos pakono a Amang ta kan si Kristo Jesus a Apo taw manoroh dyimo so parabor, kāsi, kan kaydamnayan no kapangtokto.

Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a asa apostol ni Kristo Jesus a maynamot do pangeddeng ni Apo Dyos tan mangikasaba ako so maynamot do byay a abos pandan a iyaw inkari no Dyos dyaten a manganohed di Kristo Jesus.

No Kapagyāman kan no Kapangpayit so Kapanganohed

³ Ay, āngo a kapagyāman kod Āpo Dyos a pagsirbyan ko do sidadalos a kapangtokto a akmas kapoonan ko saw. On, magyāman ako dya do kanāw ko a makanakem dyimo do kapaydasal ko do kararaw kan kahahep, ⁴ naten dana an manakem ko kapaychaychahoho mwaw do kapaysyay taw, ahahayen ko naya imo a maboya mirwa tan taywara danaw kasoyot ko. ⁵ Nawayakan kwabaw oyodaw a kapanganohed mo, as kan masyirto ko a akmas kapanganohedaw ni āpong mos baket a si Loyda kan si ānang mo a Eunis.* ⁶ Nyayaw paynamotan na a panakman koymo a nāw mo a paglahen sāgotaya a intoroh no Dyos dyimo do kapalapaw kwaw so tanoro kod oho mwaw.† ⁷ On, chamo mwaba a osaren sāgot mwaya, ta myan dyaten Ispirito a intoroh no Dyos. Payparinen naba yaten a mamwamohen, an dya manoroh dyaten so panakabalin a magsirbi dya, madaw so kapayngay ta a manganohed, kan maigpet taw inawan ta.

⁸ Dawa, matedred ka a mangipaneknek a maynamot di Āpo ta kan chasnek mwaba. Asa pa, chasnek mwabaw nakabahod kwaya maynamot di Āpo Jesus, basbāli a sisasagāna ka pakono a malidyatan a maynamot do Maganayaya a Dāmag a akma dyaken, ta torohan naymo no Dyos so ayit mo a magibtor. ⁹ On, ta si Āpo Dyos iyaw nangisalākan dyaten, kan mismo na yaten a pinidi a nayparin a tawotawo na a maybibyay do madyosan kan masantwan a kabibyay. Insalākan naba yaten a maynamot do maganay saya pinariparin ta, an dya maynamot do panggep na a mangipaboyas kāsī na dyaten. On, sakbay pan nakaparswa no lōbong, inkeddeng na a ipaboyaw nyaya kāsī a maynamot do parinenaw ni Kristo Jesus. ¹⁰ Ki sichangori, malawag a naipaboya dyaten kāsī na maynamot do nakangayaya no Mangisalākan ta a si Kristo Jesus. Maynamot do Maganayaya a Dāmag, matonngan ta a pinakaro ni Kristo panakabalin kadiman a mapagpet dyaten kan myan byay ta abos pandan an manganohed ta dya.

¹¹ Maynamot do dyaya, pinidi yaken no Dyos a nayparin a apostol kan mangikasaba kan manginanawo so nya Maganay a Dāmag. ¹² Dawa, nyaw paynamotan ko a myan do bahodanaya a malidyatan. Ki chasnek kwabaw nyaya, ta taywara chapatak ko si Kristo Jesus a talken ko, as kan syirto a iyaw omchidechideb so intalek naya dyaken‡ do pakarārayawan na a mandanchi do arawaw a kapangokom na. ¹³ Do kayan mo a mangnanawo, ki tolāden

* 1:5 1:5 Ara. 16:1 † 1:6 1:6 1 Tim. 4:14 ‡ 1:12 1:12 "Intalek naya dyaken" mana "intalek ko dya."

mo tabo innanawo ko saw dyimo, ta oyod sa. Nāw mo do kapanganohed kan adawaw a myan dyaten a machasa di Kristo Jesus. § 14 Aywanan mo a maganay nyaya kapapatgan a nanawo a oyod a intalek dyimo ni Āpo Dyos. On, aywanan mo a maynamot do sidong no Ispirito Santo a myan dyaten tan abo a polos mangbaliw sya.

15 Chapatak mo na saw kārwanaw a manganohed a yapo do probinsya Asya, ki kinarwan da yaken, magrāman sa Pigelo kan Hermogenes. 16 Ki si Āpo Dyos pakono mangbindisyon so pamilya ni Onesiporo maynamot ta naypipira a pinasoyot na yaken, kan chinasnek naba yaken a aran nakadinaan ako do nakabahod kwaya. 17 Ta do nakawara naw do dya a Roma, ki nanyeng na yaken a chinichwas nandad nakaboaya na dyaken. 18 Ki aran imo, ki sīgod mo na chapatak a sinidosidongan na yaken do kayan ko pad Epeso. Dawa, si Āpo Dyos pakononchiw māsi sya do arawaw anchi a kapangokom na.

2

No Oyod a Soldado ni Kristo Jesus

1 Imom Timoteo a anak ko, magtored ka maynamot do parābor ni Āpo Dyos dyaten a machasa di Kristo Jesus. 2 No innanawo ko dyimo a napaneknekan do salapen āro a saksi, ki inanawo mo dyirad matalek saw a tawo tan siranchiw manginanawo dyirad kadwan saw a tawotawo.

3 Machipaylilyat ka dyaken do lidyat a gagāngay a mangay dyirad manganohedaw di Kristo Jesus. On, anōsan mo lidyataya a akmas kapagānos no mapagtalkanaw a soldādo. 4 No soldādo a madama a magsirsirbi, ki maybibyay aba akmas tawotawo a dya soldādo, basbāli a ipasnek na parinen chakeyaw no komander naw. 5 Chiban paw no machilombaw a mayyayo, ki mahap nabaw primyo na, an dyi na tongpalen paglintegan. 6 Masaw, iyaw magaget a magtalon, rebbeng na iyaw manma makahap so pinakadyira na do inmoha naw. 7 Iktokto mo saw nya pangārig a ibahebahey ko dyimo, ta si Āponchiw manoroh dyimo so kapakaāwat mo sya tabo.

8 Pasyayen mwaba do aktokto mo si Jeso-Kristo a nagōngar, as kan yapo do kapotōtan ni Āri Dabid. Nyaw Maganay a Dāmag a inkasaba ko dyimo, 9 as kan maynamot do kaikasaba kwaya dyimos nyaya, ki naidadanes ako kan nakadinaan ako a akmay kriminal. Ki aba polos makakadina so chirinaya no Dyos. 10 Dawa, ibtoran ko tabo nyaya

kalidyatan a maynamot dyirad tawotawowaw a pinidi no Dyos. Tan komwan, maisalākan sanchi a maynamot do kapanganohed da di Kristo Jesus, kan machirāman sanchi do byay a abos pandan do yanan no Dyos. ¹¹ Oyod nyaya panyinyirin:

“An naibidang ta na a nairāman do nakadimanaw ni Kristo, mairāman tanchi a mabyay a machiyan dya a abos pandan.*

¹² An nāw ta makaibtor so kalidyatan saya a maynamot dya, makapachipagtoray tanchi dya.

Ki an ilibak ta a iyaw Āpo ta, ilibak nanchi a dyira na yaten.†

¹³ An dyi ta mapagtalkan dya, ki alit na a nāw na mapagtalkan, ta mabaliwan abaw kalinteg na.”‡

No Chakey no Dyos Dyirad Magsīrbi Dya

¹⁴ Ipanakem mo dyirad tawotawowaw daw, as kan ibilin mo dyira do salapen ni Āpo Dyos a dyi sa maydidiman a maynamot do kapakaawat da so chirin.§ Ta iyaw nya, ki aba polos maitoroh na dyira, kan tod a mapatadyichokod siras mangadngey saw do kapanganohed da. ¹⁵ Imom Timoteo, nāw mo na ipasnek iyaw kapangahwahok mo do Dyos. On, inanawo mo a maganay iyaw oyod a chirin no Dyos a akmas mapagtalkanaw a pachirawatan no Dyos a aba polos pakasnekan mo do salapen na. ¹⁶ Tadyichokodan mo saw nainlōbonganaw a kapagsosopyat a abos sinpaspangan do salapen no Dyos. Ta no pagtongpalan no nya saya a kapagdidibati, ki maypaypangay paw kapaypabawa no tawotawo do chakeyaw no Dyos. ¹⁷ Ta siraw nya bayataw a nanawo da, ki akmas maranggasaw a ganyit a makapayadis. Siraw dadwa dyira dya a maistro, ki sa Himeneo kan Pileto. ¹⁸ Sira, ki somniwal dana sa do oyod, kan pinatadyichokod daranaw kadwan saw a manganohed do kapanganohed da. Ta no inanawo da, ki apabanchiw kapagōngar no inawan, ta do ōras ta a nanganohed di Kristo, napagōngar ta na do ispirito.* ¹⁹ Ki aran komwan ibahey da, no oyod a yapo do chirin no Dyos, ki matādyan aba polos. Nya, ki akmas mahnyiyaw a pondasyon no iglisyā a nakaitolasan nya: “Si Āpo Dyos, ki chapatak na saw tawo na.” Naitolas pa a kāna, “An sino a tawo a mangibahey sya a magdaydāyaw di Āpo Dyos, ki machita dyi dana mamarin so marahet.”

* **2:11** 2:11 Roma 6:3-5, 8 † **2:12** 2:12 Mt. 10:33 ‡ **2:13** 2:13 Roma 3:3-4

§ **2:14** 2:14 1 Tim. 6:4 * **2:18** 2:18 1 Kor. 15

²⁰ Kaspangarigan, do rakohaw a bahay no mabaknang, myan saw balitok kan pirak a longlongan a maosar do masisita saw a kakpekpehan. Myan pa saw kayo kan nadamili a longlongan a maosar do sinsinan a kaosaran da.

²¹ No chakey na batahen, ki siraw manganohed saw a machibawa do tabo saw a bayataw a nanawo, ki akma siras masisita saw a kinanan. Sinsinan abaw sirbi da do Dyos, ta nāw da sisasagāna a mamarin so aran āngo a kīta no maganay a tarabāko. ²² Dawa, tadyichokodan mo saw bisyo a chalakam da no magtotobo, kan ipasnek mo iyaw malinteg kan madyosan a kabibyay. Nāw mo do kapanganohed mod Kristo kan kadaw mod kapayngay mo a manganohed, as kan machitōnos ka dyira.† On, ipasnek mo machasa do tabo magdaydāyaw saw di Āpo Dyos a sidadalos so kapangtokto. ²³ Pachibawan mo saw abwaw so sinpaspangan a kapagsosopyat a yapo do tawotawo saw a kōrang so kapakapatak.‡ Ta natonngan mo na a siraw nya, ki pakayapwan kapaydidiman. ²⁴ Ta iyaw no pachirawatan no Dyos, ki machita a dya machidiman, basbāli a māsi dyirad aran sino, kan maganay kan maānos a mangnanawo. ²⁵ On, siaānos ka a mangkosto dyirad mangkontraw do kosto a nanawo, ta āngonchan torohan san Āpo Dyos so gondāway da a magbabāwi, as kan mapatakan daw oyod. ²⁶ Tan komwan, maypaganay pangtoktwan da, as makawasak dana sa do asdokaw ni Satanas a nangtiliw a nangitoray dyira do chakey na.

3

No Kabibyay no Tawo do Kapanawdyan Saw a Araw

¹ Naknakmen mo nyaya do kapanawdyan saw a araw, ki taywaranchiw kalidyat no tawotawo. ² Ta siranchiw kārwan tawotawo, ki masinyat sanchi. Nawrinchiw iktokto daw mismo a inawan da, as kan rōpa san kwarta. Makospag kan mapangas sanchi, kan tod da dyābat aran sino, as kan tod danchi a payhawsen chirin inyapwan da. Abanchi a polos kapagyāman da, kan aba polos kaiktokto da si Āpo Dyos, ³ as kan abanchi dyiraw aran akmay dedeng a kadaw das tawotawo. An myan nachidiman dyira, aba polos dyiraw pamakawan. Maparaherahet sanchi a mangrārayaw so kapayngay da a tawo, kan chapatak dabanchi a igpet inawan da do kalikāgom da. Maranggas sanchi, kan taywaranchi a ipsok daw aran āngo a maganay. ⁴ Manglilipot, kan madorsok sanchi, as kan taywara sanchi a matangsit.

† 2:22 2:22 1 Tim. 6:11 ‡ 2:23 2:23 1 Tim. 1:4, 7; 4:7; 6:4, 20

Maybibyay sabanchi a polos a magdaydāyaw do Dyos, an dya maybibyay sa do kinaragsak lang. ⁵ Sindādāyaw sa do Dyos, ki malawag a maboya do kabibyay da a abos sinpaspangan kapanganohed da, ta pinawadin daw kabileg no Dyos a mangbaliw so marahet a dadakay da.* Dawa, pachibawan mo sa. ⁶ Ta kadwan anchi dyira makasikap a somdep do bahabahay, as kan maychirichirin sanchi so maimās tan mapawnot da saw mababakes saw a masonong a maallilaw a monot do bayataw saw a inanawo da. Siraw nyaya a mababakes, ki masonong sa a maychawaw, ta sigod da pakadodokot karon gatos da, as kan naadipen sa do matatarek saw a marahet a kalikāgom. ⁷ As nāw da machinanawo do aran āngo a nanawo, ki nanaho dabaw oyod. ⁸ Siraw mangallilaw saw so komwan saya a mababakes, ki taywara dana marahet pangtoktwan da, kan taywara ipsok no Dyos bogos a kapanganohed da. Ta akmas nakapachikontra daw da Janes kan Jambres di Moyses,† komwan kapachikontra da do oyod a nanawo. ⁹ Ki aran komwan, manayon abaw nya pariparinen da, ta malawag anchi a maboya do tabo tawotawo a abaw arang da a akma sa Janes kan Jambres.

No Kapanawdyan Saya a Bilin

¹⁰ Ki imom Timoteo, bisādo mo naw innanawo kwaw, kan naboya mo kabibyay ko. Chapatak mo panggep ko do byay ko kan kapanganohed kod Kristo. Chapatak mo paw maynamot do ānos kan kadaw ko dyirad tawotawo, kan iyaw kaibtor ko do lidyat. ¹¹ On, chapatak mo an maypāngo nakaidadanes kan nakalidyalydyat ko, ta chapatak mo saw tabo naporiparin dyaken do Antiokya, Ikonyo, kan Listra.‡ Aysa! Taywaraw nakaidadanes ko do dawri, ki si Āpo nangisalākan dyaken dyirad tabo! ¹² Ki maychatanyi akori a malidyatan? Ay engga! Ta aran sino a makey a maybibyay a madyosan a machasa di Kristo Jesus, ki maidadanes sanchi.§ ¹³ Ki maypayparahet sanchiw marahet saya kan mangallilaw a tawotawo. Tongtongen danchiw mangallilaw a dyi da chapatak a aran sira, ki maal-allilaw dana sa sawen.

¹⁴ Ki imom Timoteo, nāw mo do kapanganohed mwaya a nananawo mo kan taywara chapatak mo a oyod, ta chapatak mo saw nangnanawowaya dyimo. ¹⁵ Ta yapo pad

* **3:5** 3:5 Roma 1:18-32; Tito 1:16 † **3:8** 3:8 Sigon do istorya dan Jodyo, ki sa Janes kan Jambres, ki dadwa sa magmadmadyik do Egipto. Eks. 7:11, 22; 9:11 ‡ **3:11** 3:11 Ara. 13:14-14:20 § **3:12** 3:12 Mt. 5:10-12; Sant. 1:2-4; 1 Ped. 2:20-21

kadēkey mo,* natonngan mo naw Masantwan a Tolas a nakapawnot dyimo do kaisalakānan mo a maynamot do kapanganohed mod Kristo Jesus. ¹⁶ Ta tabo naitolas do Masantwan a Tolas, ki si Āpo Dyos mismo a akin aktokto. Masirbi a mangnanawo dyaten so oyod, kan chahoya kan palintegen na yaten do tabo gatos kan riro ta. Pawnoten na pa yaten a maybibyay a malinteg kan madyosan do salapen no Dyos. ¹⁷ Tan komwan, aran sino a magsirbi do Dyos, apabaw pagkorāngan sirib na kan komplito dana nakasagāna a mamarin so aran āngo a kīta no maganay a tarabāko.

4

¹ Sichangori, ibilin ko dyimo do salapen Āpo Dyos kan si Kristo Jesus a mangokom anchi so tabo tawotawo a aran sibibyay pa sa do kapaybidi na mana nadiman dana sa. On, bilinen ko imo maynamot ta maybidinchi si Kristo Jesus a magāri. ² Sisasagāna ka pakono a mangikasaba so chirin Āpo Dyos dyirad tawotawo a aran chakey da mana chaskeh da adngeyen. Chahoya kan palintegen mo sa maynamot do gatogatos da, kan ahwahoken mo sa a mamarin so maganay, as kan siaānos ka pakono a mangnanawo dyira so chirin Āpo Dyos. ³ On, ta īto danaw chimpo a dya pangadngeyan kārwan a tawotawo so oyod. Maychakatekateh anchiw tadyinya daw a mangadngey so matatarek kan bayo saw a nanawo. As tan makanawob sa do kalikāgom daw, midibidi sa a maychichwas so āro saw a mangnanawo dyira so imāsen daw a adngeyen. ⁴ Masesengan dananchiw tadyinya da a mangadngey so oyod, basbāli a malyod sanchi* a mangadngey so pinakbokbod saya is-istorya da. ⁵ Ki imom Timoteo, machita nāw mo a makaridam kan igpet mo inawan mo. Sisasagāna ka pakono a malidyatan a maynamot do katongtong mo a mangikasaba so Maganay a Dāmag. Imo a pachirawatan no Dyos, pirmi mo a parinen tabo a pagrebbengan mo a intalek na dyimo.

⁶ Amnan yaken, narapit danaw ōras a kakma ko palek a mapado an myan binyay a maidāton do Dyos. No chakey ko a batahen, ki īto danaw kabitos no byay kod tanaya. ⁷ Intoroh ko naw tābo ayit ko do kapanganohed ko a akma ako so nachilombaw a pinilit naw inawan na a manghap so primyo na. Sichangori, narapit ko naw pandan nya lomba, kan nāw ko pa do kapanganohed di

* **3:15** 3:15 No dadakay dan Jodyo, ki tabo mahahakay a dadima danas tawen, ki maisiknan sa a mainanawo kan maipatobid kadwan saw a tolas do Linteg ni Moyses.

* **4:4** 4:4 1 Tim. 1:6; 6:20-21; 2 Tim. 2:18

Kristo. ⁸ Dawa, sichangori, mangnanaya dana dyaken gongona a iyaw primyo a iyaw kinonokonaw no Dyos dyirad tabo saw a naybibyay a malinteg. On, itoroh narananchi dyaken Āpo Jeso-Kristo a malinteg a Okom do arawaw anchi a kapangokom na. Ki yaken abanchi, an dyi pa sira tabo madawaw kan siraw mangsahaw so kapaybidi na.

No Pakomosta kan Bindisyon

⁹ Dawa, kabelan mo mangay dyaken, as kan maybabalay kaba ah. ¹⁰ Si Demas,[†] ki kinarwan na yaken kan nangay do Tesalonika, ta rakorakoh kakey na do bindisyon no byay na sichangori kan byay na a abos pandan. As si Cresente, ki nangay do Galasya, as si Tito do Dalmasya. ¹¹ Si Lokas danaw myan dyaken. Dawa, sibahen mos Markos[‡] kan hapen mo dya, ta masidongan na yaken do kapagsirbi ko di Āpo. ¹² As si Tikiko,[§] ki komnaro dana, ta tinoboy kod Epeso. ¹³ Anchan mangay kamo, ki sibahen nyonchi a hapen layonaw a laylay ko a nabidin ko di Karpo do Troas. Asa pa, ahapen nyo saw libro ko saw, naten danaw natolasanaw a nahon a lalat.

¹⁴ Si Alehandro* a manyichipo, pinalalwan naw namarin dyaken so marahet. Ki bāli, ta paydyirahen anchin no Dyos sigon do pinarin naw.[†] ¹⁵ As magannad ka dya, ta machidiman do inanawo taya.

¹⁶ Do dāmawaw a kayan kod pangokoman, ki aba polos nangsiding dyaken a nangpaneknek so oyod. Taywaraw nakakaro da dyaken a katakatayisa. Mapakawan sa pakono no Dyos. ¹⁷ Ki aran komwan, rinarayayan yaken ni Āpo. Pinatored na yaken tan abo polos intayo ko a nangikasaba so Maganayaya Dāmag kan tan madngey dan tabo Dya-Jodyo. Do dawri, naisalākan ako do kadimanan ko a akmas yapwaw do dangoyaw no lion.[‡] ¹⁸ On, sigorādohen ko a isalākan nanchi yaken ni Āpo a yapo do tabo a marahet mandanchan hapen na yaken do pagāryan na do hanyit. Myan pakono dyaw dāyaw a abos pandan. Amen.

No Kapanawdyan a Pakomosta

¹⁹ Ipakomosta monchi yaken da Prisila kan lakay na a si Akila kan siraw pamilyaw ni Onesiporo. ²⁰ Nabidin si Erasto

[†] **4:10** 4:10 Kol. 4:14; Pilm. 24 [‡] **4:11** 4:11 Ara. 12:12, 25; 13:13; 15:37-39;

Kol. 4:10; Pilm. 24 [§] **4:12** 4:12 Si Tikiko, ki iyaw nangyangay so nya tolas ni Pablo di Timoteo. Tinoboy ni Pablo si Titiko do Epeso a omtādi di Timoteo tan mangay si Timoteo do yanan Pablo do Roma. Epe. 6:25-14; Kol. 4:7-8; Tito 3:12

* **4:14** 4:14 1 Tim. 1:20 [†] **4:14** 4:14 Sal. 28:4; 62:12; Prob. 24:12; Roma 2:6

[‡] **4:17** 4:17 Sal. 7:1-2; 22:21; 35:17

do Korinto, as tinokos kos Tropimo do Mileto, ta naganyit. §

²¹ Kalokalohen mo mangay sakbay no ammyan ah!

Komosta ka kono bata da Eubolo, Podente, Lino, Claudya, as kan siraw tabo kakakteh ta saw a manganohed dya.

²² Si Āpo pakono myan a mangay-aywan dyimo kan manorotoroh dyimo so parābor na.

No Tolas Ni Apostol Pablo Di Tito No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Nyaya tolas, ki intolas ni Pablo di Tito a asa Dya-Jodyo a nanganohed di Kristo a maynamot do nakananawo ni Pablo sya (1:4). Si Tito, ki taywara matalek kan asa magaget a kapayngay a maytarabāko a somnidong di Pablo. Nachirayay si Tito da Pablo kan Bernabe do nakangay daw a nachimiting do Jerosalem (Gal. 2:1). Si Tito paw nangahwahok di Pablo do kayan naw do Masedonya (2 Kor. 7:5-7). Iya paw tinoboy ni Pablo do Korinto a mangornos so nakpeh daw a kwarta a para dyirad malidyatan saw a manganohed do Jerosalem (2 Kor. 8:6; 16-24).

Asa pa, nachangay si Tito di Pablo do asaw a pōro a mayngaran so Kreta tan sidongan nas Pablo a mangikasaba daw so Maganay a Dāmag. Sinpangan na, tinokos ni Pablo si Tito do Kreta tan tongtongen naw mangnanawo dyirad manganohed saw daw. Do tolasaya ni Pablo di Tito, ki inbilin ni Pablo dya a payiten naw iglisyaw kan mangitongdo so panglakayen da do kāda kakpekpehan dan manganohed tan sira danaw somidong a mangnanawo (1:5). Ta do dawri a chimpō, āro saw manganohed do porwaya a Kreta, ki napaychawaw sa, ta minonot sa do dyido saw a nanawo dan mabayataw saw a mamaistro (1:10-11).

Siraw tawotawo saw do Kreta, ki naywam sa do marahet saya a dadakay a kapaybayataw, kapachikamalāla, kan kasadot (1:12). Aran batahen da a nanganohed sa, abaw maipaboya da a maganay a kaparin da (1:16), basbāli a tinolad daw sīgōd a marahet a dadakay da a taga Kreta. Dawa, naytolas si Pablo di Tito tan ipakatoneng na dyaw maganay saya kaparin na tan kostohen naw problima saya daw.

Do irahem no nyaya tolas, ariw tatdo a masisīta a chakey na ibahey ni Pablo di Tito. No nanoma, ki ipanakem ni Pablo di Tito no maganay saya dadakay an myan makey a mayparin a asa panglakayen. No chadadwa na, ki ibahey na maynamot do kosto a kainanawo siras manganohed saw a mangalkem, babbaket, babbaro, kan adīpen saw. No kapanawdyan, ki ilawlawag na an maypāngo a maybibyay manganohed saw so madyosan a dadakay.

Intolas ni Pablo nyaya tolas do tawen A.D. 65 mana 65 a katawen katayoka no nakaiyanak ni Āpo Jesus.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-4

Siraw mangaywanaw so tawotawo no Dyos 1:5-16

No maganay saw a nanawo dyirad matatarek a grupo 2:1-15

No kosto a dadakay a onotan dan manganohed 3:1-11

No kapanawdyan na 3:12-15

No Tolas ni Apostol Pablo di Tito

Pakatoneng

¹⁻⁴ [4] Dyimom Tito a ibidang ko a oyod a anak kod kapanganohed taya di Āpo Jesus:

Maitoroh pakono dyimo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto a yapo di Āpo Dyos a Āmang ta kan si Kristo Jesus a Mangisalākan ta.

[1] Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a asa adīpen no Dyos kan asa a apostol ni Kristo Jesus. Tinoboy na yaken a mangpayit so kapanganohed dan pinidyaw ni Āpo Dyos kan mangipakatoneng dyira so oyod a nanawo a maynamot di Āpo Dyos tan maybibyay sa do madyosan a kabibyay. [2] Parinen ko nyaya tan myan hahawen da a byay da a abos pandan. On, si Āpo Dyos a polos a dya maybayataw,* ki inkari na dyaten nyaya a byay sakbay no nakaparswa no lōbongaya. [3] Ki do inkeddeng naw a chimpo, inpakatoneng naw nyaya a kari na a maynamot do abos pandan a byay do Maganayaya a Dāmag a intalek na dyaken. Dawa, inanawo ko nya a maynamot ta si Āpo Dyos a Mangisalākan taw nangbilin dyaken.

No Paglintegan Dan Mangipangōlo do Iglisya

(1 Tim. 3:1-16; 5:17-25; 1 Ped. 5:1-4)

⁵ Nyaw nakayapwan na a binidin koymo, mo Tito, do Kreta tan ornosen mo saw machita paw a maornos. Annadan mo kaipatongpal mo so inbilin kwaw dyimo a manongdo ka so panglakayen sa do kāda kakpekpehan no manganohed do kāda syodad da. ⁶ Iyaw naitongdwaw a panglakayen, ki machita abo pamagatosan da sya do kabibyay na. Machita a asa lang kabahay na, as siraw anak naw, ki machita a manganohed sa. On, machita a abo pakasaritaan da a maynamot do sobra a kapagragragsak kan kabon dāyaw da dyirad inyapwan da. ⁷ Ta no paynamotan na a abo pakono pamagatosan da sya, ki iyaw katalek ni Āpo Dyos a mangaywan so iglisya. Machita dyi

* 1:1-4 1:1-4 2 Tim. 2:13; Heb. 6:18

na ipapilit chakey na mana masonong a makasoli. On, masisita a dya maybobok, maranggas, kan mayāgom so kwarta, ⁸ basbali a machita managpadagos kan madaw do maganay. Machita masingpet, malinteg, mangbigbig so Dyos, kan machita mapagpet naw inawan na. ⁹ Machita a nāw na kaiigpeten kapanganohed na sigon do inanawo taw, ta oyod nawri kan maparin a talken aran sino. On, machita a mayit kapanganohed na tan maparin na bagbagaan saw manganohed kan tan maipaboya na dyirad machikontraw iyaw kakostwaw no inanawo naw.

Siraw Mangnanawowaw so Bayataw

(2 Kor. 11:13-15; 1 Tim. 4:1-5; 2 Tim. 3:1-17)

¹⁰ Tongdohen mo saw panglakayen saw a akma syay, ta āro saw somokir so oyod a nanawo sichangori a tod a maychirichirin so abos sinpaspangan kan mangallilaw sas tawotawo. On, āro saw komwan, naten dana dyirad Jodyo saw a bata da a manganohed sa, ki ipapati da paw kapagkogitaw sigon do dadakayaw no Jodyo. ¹¹ Machita a mangnanawo kas oyod tan pabhesen mo sa, ta inadodog dāyaw kapanganohed dan āro a tawotawo a maynamot do marahetaya a inanawo da. On, asa abaya lang, an dya golpi sa pamilyaw nangtadyichokod so kapanganohed da a maynamot do nanawo saya a dya rombeng a mainanawo. Aysa! No panggep daya mangnanawo so nyaya, ki panghanpan dayas kinabaknang da. Ay samna! ¹² Ta chiban mo! Myan paw asa dyirad mismwaw a propita da do Kretaw nangibahey so nya a kāna, “Siraw Kretanaya, ki pirmi sa maybayataw. Akma saw maranggas a binyay, kan masadot sa. Nawri lang chalakam daw kabsoy das bodek da.” ¹³ Ki oyodāyaw. Dawa, paydabdab mo sa tan mapaysonong mo sa. Tan komwan, ki maypaypaganay kapanganohed da di Āpo Jesus. ¹⁴ Ibilin mo pa dyira a dyi sa monot do pinakbokbod saya a istorya dan Jodyo kan siraw bilinaw a pinarin tawo.† Ta siraw minonotaya do nyaya, ki nachisyay dana sa do oyod a nanawo. ¹⁵ Ki iyaw tawowaw a madalos so pangtoktwan, ki madalos dyaw tabo aran āngo a mākan. Ki iyaw tawowaw a napno danas gatos do pangtoktwan na kan manganohed aba do oyod, ki aba polos iyaw madalos dya. Mapaytarek nabaw maganay kan marahet, ta sigod a malapos pangtoktwan kan konsyinsya na. ¹⁶ Ta siraw komwanaw so aktokto, aran batahen da a manganohed sa do Dyos, ki maboya dyirad kaparin daw a dyi da chapatak.

† **1:14** 1:14 Siraw bilin saya a pinarin tawo, ki maynamot do kanen. Sigon do kapanganohed da, ki naibidang ka na a malapos an kanen mo kadwan saw a mākan. Mk. 7:14-19; Ara. 10:9-15; Kol. 2:20-22

Do salapen ni Āpo Dyos, ki maibidang sa a makabābaba. Manganohed saba do Dyos, as kan maparin daba polos mamarin so maganay.

2

No Maganay a Nanawo

¹ Ki imom Tito, nāw mwa inanawo dyira a monot sa do kostwaw a rarahan a machitōnos do oyod a nanawo. ² Ahwahoken mo saw mangalkemaw a taykalo saba do aran āngo a kalikāgom. Machita a maikari sa a dayāwen tawotawo, kan matengel daw inawan da. Bagbagaan mo pa sa a dyi da abdibdisen kasingpet da do kabibyay da, basbāli pakono a mayit kan kosto kapanganohed, adaw, kan kapagānos da. ³ Komwan paw babbaket saw. Nanawhen mo sa a maybibyay sa pakono a madyosan a maitōnos do chakeyaw no Dyos. Machita a dyi sa maparaherahet, kan dyi sa pakono a maybobok, basbāli a no inanawo da pakono, ki maynana maganay. ⁴ Ta an komwan, maparin da sa pawnoten ādi da saw a mababakes a madaw do kabahay da kan anak da. ⁵ Asa pa, bagbagaan da pakono sa a pagpeten daw inawan da, kan madalos pangtokwan da. Parinen da pakono rebbeng da do bahay da, kan nāw da a masingpet, kan paitorayan sad lakay da. On, parinen da pakono komwan tan abo maychirin so maikontra do chirinaw ni Āpo Dyos.

⁶ Kaganayen mo pa sa bagbagaan babbaro saw a nāw da kaigpeten inawan da. ⁷ As imom Tito, ipaboya mo kasingpet mo do tabo parinen mo tan imo pakaboyan da so maganay a kaparin. Do kapangnanawo mo, ipaboya mo kadalos no panggep mo kan kaanyib mo do inanawo mo. ⁸ Do tabo a inanawo mo, ki kaannadan mo a maganay tan kosto kan tan dyi da pachimadēkeyan. Ta an komwan, masnekan saw mangipsokaya dyaten maynamot do kabon machichwasan da a paynamotan da mangpilaw dyaten.

⁹ Bagbagaan mo saw adīpen a mapaitoray sa dyirad āmo da saw do tabo kaparin da, kan itoroh da dyiraw makahwahokaw a kapagsīrbi, as kan machita padisnahren daw chirin dan āmo da saw. ¹⁰ Dyi da sa pakono a takawan, basbāli a ipaboya da pakono a mapagtalkan sa a pirmi do tabo a kaparin da.* Ta an komwan, no inanawo taya a maynamot do chirin ni Āpo Dyos a Mangisalākan ta, ki maidāyaw anchi.

* **2:10** 2:10 Mt. 24:45-51; Lk. 12:42-48; 19:17; Epe. 6:5-9; 1 Tim. 6:1-2

¹¹ Ta napaboyaw parābor no Dyos tan maisalākan tabo tawotawo. ¹² Maynamot do dyaya a parābor na, ki nanawhen na yaten a tomadyichokod do tabo a marahet kan tabo nainlōbonganaw a kalikāgom. Ta an komwan, do kayan ta paya do hapotaya no tanaya, ki nāw ta maigpet inawan ta kan maybibyay ta a malinteg kan madyosan do kararaw. ¹³ Parinen ta saw nyaya do kananaya taya so kasoyosoyotan a araw a nāw ta na hahawen. Ta no hahawen taya,[†] ki iyaw arawaw a kaipaboya no makaskasdāaw a gloria no manakabalin a Dyos ta a si Jeso-Kristo a Mangisalākan ta. ¹⁴ Ta iya, ki intoroh naw inawan na a nadiman dyaten tan padichanen na yaten do panakabalin no tabo a kītan marahet. Ta an komwan, payparinen na yaten a masantwan kan madalos a tawotawo a dyira na a mapasnek a mamarin so maganay.

¹⁵ Inanawo mo saw nyaya, kan bagbagaan mo saw tawotawowaw a omparin sira, as kan talinngen mo saw myan paw so paydyidwan, ta ari dyimo kalinteg an mapaydabdab sira. Ipalōbos mwabaw aran sino a machimadēkey dyimo.

3

¹ Ipanakem mo dyirad manganohed saw daw a paitorayan sa pakono do gobyirno kan aran sino a magtoray dyira. Machita a managtongpal sa, as sisasagāna sa a mamarin so maganay. ² Machita dyi sa maparaherahet dyirad aran sino, kan maybibyay sa a abo kapaydidiman. As no machita parinen da, ki masingpet, mapakombaba, kan maanyib dyirad tabo tawotawo. ³ Ta iktokto mo a aran yaten a manganohed sichangori, ki do nakarahan, abaw arang ta a machinanawo do oyod. Oyod a masōkir ta, as naallilaw ta pa, as kan inadīpen na yaten no matatarek a kinaderrep kan kalikāgom no inawan. On, ta do nakarahan, naybibyay ta a nāw ta nangtokto so makapaynyin dyirad kapayngay ta a tawo, kan napno ta pa do āpal. Inipsok da yaten tawotawo, as kan inipsok ta sa. ⁴ Ki aran komwan, inpaboya ni Āpo Dyos a Mangisalākan ta iyaw kāsī kan kadaw na dyaten do nakaisalakanaw dyaten. ⁵ On, insalākan na yaten, ki maynamot aba do maganay a pinarin ta, an dya maynamot do kāsī na dyaten. Insalākan na yaten do nakaitoroh naw dyaten so Ispirito Santo a mangdalos kan mangpabayo so aktokto ta tan myan danaw bayo a byay ta a sidadalos do salapen no Dyos. ⁶ On, oyod a somawasaway intoroh ni Āpo Dyos dyaten a iyaw Ispirito Santo na, as kan iyaw naynamotan na intoroh na dyaten,

[†] 2:13 2:13 1 Tim. 1:1; Gal. 5:5; Kol. 1:27; 1 Tes. 5:8; Heb. 6:19; 11:1

ki maynamot lang di Jeso-Kristo a Mangisalākan ta. ⁷ On, maynamot do parābor no Dyos, mapalinteg ta do salapen na, as kan machiyengay ta di Kristo a natorohan so byay a abos pandan a iyaw hahawen taya. ⁸ Siraw nyaya a inbahey ko dyimo sichangori, ki oyod kan taywara sa mapagtalkan. Dawa, chakey ko a ipasnek mo kainanawo mo sya a abaw kapagdwadwa mo tan siraw manganohedaw di Apo Dyos, ki maypaypangay paw kapamarin das maganay.

On, siraw nanawo saya, ki oyod a maganay, kan masirbi a tabo nyaya dyirad tawotawo. ⁹ Ki imom Tito, tadyichokodan mo saw abwaya so sirbi a kapaysin-aatbay kan siraw manaro saw a listaan da no kapoonan da saw a naysintatawidan da.* Karwan mo saw kapagsosopyat, as kan kapaydidimanaw a maynamot do linteg dan Jodyo. Abaw sirbi dan nyaya, kan abaw maitoroh da. ¹⁰ An myan tawo a mapaysisyay siras manganohedaw a maynamot do kainanawo nas matarek, machita torohan mo nya so asa mana dadwa balākad. Do katayokaw no nawri, as alit na dya nagbabāwi, machisyay kamo dya, as kan ibidang nyo paba rārayay nyo. ¹¹ Ta no tawo a mamarin so komwan, ki masigorādo a tomnadyichokod dana do oyod a nanawo, as kan napatakan mo a maygaygatos nawri. On, aran iya a mismo, ki nadlaw na do mismo na aktokto a iyaw pariparinen naw, ki marahet.

No Kapanawdyan a Pakomosta

¹² Katayokan kaitoboy kwaya si Artemas mana si Tikiko dyimo, ki parinen mo mandad maparin mo a mangay a machibayat dyaken do syodadaw a Nikopolis maynamot ta naktokto ko a pahabasen iyaw chimpwayan ammyan daw. ¹³ As si Senas a iyaw abogadwaw kan si Apolos, ki ipasnek mo kapachisidong mo dyira tan myan dyira tabo machita da do kapagbyahi da.

¹⁴ Nanawhen mo sa maganay rārayay ta saw daw a manganohed tan nāw da mamarin so maganay kan nāw da makasidong dyirad makachitaw. Tan komwan, ki maybibyay sa a managsirbi, as kan mayarig sa do kayowaw a maganay a may-asi.

¹⁵ Ay on, komosta ka kono a bata da tabo no rārayay kwaya dya. Pachipakomosta mo saw rārayay ta saw do kapanganohed a madaw dyamen.

Si Apo Dyos pakono manoroh dyinyo a tabo so parābor na.

* 3:9 3:9 1 Tim. 1:4; 2 Tim. 2:23

No Tolas Ni Apostol Pablo Di Pilemon No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Si Pilemon, ki asa mabaknang a tawo a minyan do syodad a Kolosas. Iya, ki asa nanganohed di Jesus. Iya paw no akin adīpen di Onesimo a nayyayo do bahay na a maynamot do nakaoma na do nakaadīpen na.

Nayyayo si Onesimo do mateng a yanan, kan nakarapit do Roma. Dawri, maynamot do naikeddeng a plāno ni Āpo Dyos, nadongso na si Pablo do bahodan. Do nakadngey nas innanawowaw ni Pablo a maynamot di Kristo, ki nanganohed kan nayparin a mapateg a kasidong ni Pablo.

Maynamot ta komwan, naktokto ni Pablo a machita na paybidihen si Onesimo do āmo naw a si Pilemon a nayayowan na. Dawa, iyaw nyaya tolas na di Pilemon a sīt na do Kolosas, ki nangdaw so kapamakawan na di Onesimo a pinaybidi ni Pablo. Kan no hahawen ni Pablo, ki rawaten aba ni Pilemon a napakawan a adīpen lang an dya asa dana kakteh a manganohed di Kristo.

No tawen a nakaitolas ni Pablo so nyaya tolas, ki do A.D. 61 mana 61 a katawen katayoka no nakaiyanak ni Āpo Jesus.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1-3

No kapammadāyaw di Pilemon 4-7

No kapangdakdaw a para di Onesimo 8-22

No kapanawdyan na 23-25

No Tolas ni Apostol Pablo di Pilemon

¹ Nyaya tolas namen, ki mangay dyimo mo Pilemon a mapateg a sīt di Kristo Jesus. Yaken si Pablo a asa nabahod a maynamot do kapagsirbi ko di Kristo Jesus, kan iyaw rārayay ko dya, ki si Timoteo a kakteh ta do kapanganohed. ² On, naytolas kami dyinyo mo Pilemon kan di Arpya* a mabakes a kakteh namen do kapanganohed kan di Arkipo† a rārayay namen a soldādo ni Kristo, as kan tabo

* **1:2** 2 No myan do aktokto dan kadwan, ki si Arpya, ki baket ni Pilemon.

† **1:2** 2 Si Arkipo, ki iyaw pangōlo dan manganohedaw a makpekpeh do bahayaw ni Pilemon (Kol. 4:17). Siraw kadwan, ki bata da a si Arkipo, ki anak da Pilemon kan Arpya.

manganohed saw di Kristo a makpekpeh do bahay‡ nyowaw daw.

³ Myan pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto nyo a yapo di Āpo Dyos a Āmang ta kan yapo di Āpo Jeso-Kristo.

No Kapagyāman ni Pablo a Maynamot di Pilemon

⁴ Kakteh ko, pirmi ako a magyāman di Āpo Dyos a maynamot dyimo do kāda kapaydasal ko, ⁵ ta nadngey ko iyaw maynamot do kayit no kapanganohed mo di Āpo Jesus kan rakoh a adaw mo dyirad tabo siraw tawotawowaw a manganohed. ⁶ On, paydaydasal ko tan do kayan mo a machisarsarīta a maynamot do kapanganohed mo, ki maypaypangay paw kapakaāwat mo do tabo pamindisyonaya a yapo di Āpo Dyos a myan dyaten a maynamot do kapachichasa ta di Kristo. ⁷ Magyāman ako pa di Āpo Dyos a maynamot do adaw mo dyirad tawotawowaw a manganohed di Jesus. On, rakoh iyaw soyot ko, kan mahwahok ako na a maynamot dyimo, ta pinasalon-at mo iyaw aktokto dan manganohedaw a maynamot do adaw mo.

No Kapangdakdaw ni Pablo Maynamot di Onesimo

⁸ Dawa, myan chakey ko a akdawen dyimo. Ta aran myan dyaken toray a yapo di Kristo a mangbilin dyimo tan parinen mo no maganay, ki alit na, parinen kwabaw nawri. ⁹ On, chakakey ko manahes dyimo maynamot do adaw. Parinen ko nyaya a aran yaken si Pablo a malkem dana, kan sichangori, myan ako na do bahodanaya a maynamot di Kristo a pagsirbyan ko. ¹⁰ Dawa, mangdakdaw ako dyimo a ipaboya mo kāsi mo di Onesimo§ a nayparin a anak ko do kapanganohed di Kristo do kayan naw dyaken do nakabahodan kwaya. ¹¹ Rawaten ko a do kachwaw, ki akmay abo maisidong na dyimo. Ki sichangori, rakoh danaw sirbi na dyaten a dadwa.

¹² Sichangori, maynamot di Onesimo a oltimo kos chadaw, ki paybidihen ko na dyimo. ¹³ On, paybidihen ko a aran chaskeskeh ko, ta chakakey ko a bidinen do dya a machasa pa dyaken do kayan kwaya do bahodanaya a maynamot do kapangasaba ko so Maganay a Dāmag tan iyaw akkaw pinakainawan mo a somidong dyaken. ¹⁴ Ki aran komwan, nangtokto ako a maganaganay pa an paybidihen ko. Ta chakwan ko an nāw na dyaken, ki ari ko pad rinawat

‡ 1:2 2 Do dawri a chimpo, ki abaw kapilya da no manganohed. As dawa, nakpekpeh sa do asa bahay no manganohed. § 1:10 10 No chakey na batahen no ngaranaya Onesimo, ki “magsirbi.”

palōbos mo a āmo na. Asa pa, chakey kwabaymo a piliten. Imo daw mangtokto an maypāngo kasidong mo dyaken.

¹⁵ Sigōro, nawriw kinarwan na paw dyimo so dēkey a chimpo tan anchan maybidi dyimo, ki magnanayon dana. ¹⁶ Sichangori, iktokto mo paba a iya, ki asa adīpen an dya mapatpateg pa a adayo. Ta maynamot do kapanganohed na, ki nayparin dana asa makadadaw a kakteh ta, naten dana dyaken. On, ta aran imo, rakoh pakono iyaw kadaw mo dya a maynamot ta kasidong mwaba lang do inawan an dya kakteh mo pad kapanganohed ta di Āpo Jesus.

¹⁷ Dawa, an ibidang mo yaken a rārayay mo do kapanganohed ta, ki rawaten mo a akmas karawat mwaya dyaken. ¹⁸ An myan gatos mana ōtang na dyimo, ki yaken anchiw singiren mo. ¹⁹ Yaken si Pablo a naytolas so nyaya, kan ipirma kod mismo a kakamay ko tan myan sistigo mo a tongpalen ko kari ko a magbāyad akonchi do tabo ōtang na dyimo. Ki aran komwan, machita paba ngata a ipanakem ko dyimo a ōtang mo dyaken kapanganohed mo kan abos pandan a byay mo. ²⁰ Dawa, kakteh ko, padayāwan mo paw nya akdaw ko dyimo a maynamot do kapanganohed taya di Āpo Jesus. On, torohan mo pakono yaken so kasoyot kan kaydamnayan aktokto a maynamot ta oyod a maykakteh ta di Kristo.

²¹ Maynamot do kapagtalek ko dyimo, naitolas ko nyaya dyimo. Ta chapatak ko a tongpalen monchiw inbahey kwaya dyimo, kan chapatak ko pa a arwāro panchiw parinen mo kan inakdaw kwaya dyimo. ²² Ay on sawen, maparin abawri a isagānaan mo yaken so kwarto ko a yanan ko? Ta rakoh hahawen ko a atbayen ni Āpo Dyos kapaydasal nyo, as kan wayawayaan da yaken a magsarongkar dyinyo daw do Kolosas.

No Kapanawdyan Na

²³ Si Epapras iyaw kapayngay ko a nabahod a maynamot di Jeso-Kristo, ki pakomostaan naynyo. ²⁴ Mapakomosta pa saw rārayay kwaya a maytarabāko a sa Markos, Aristarko,* Demas,† kan Lokas.

²⁵ Myan pakono dyinyo parābor ni Āpo Jeso-Kristo.

* **1:24** 24 Ara. 19:29; 20:4; 27:2; Kol. 4:10 † **1:24** 24 Kol. 4:14; 2 Tim. 4:10

No Tolas A Naitoroh Dyirad Hebreo No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Nyaya tolas, ki abaw inbahey na an sino akin tolas. Ki no naytolasan na, ki asa grupo no Jodyo mana Hebreo (Eks. 2:11; 3:18) a nahay dana nanganohed di Jesus. Ki aran komwan, siraw nya saya Hebreo, ki chakey da tadyichokodan kapanganohed da kan maybidi do sīgod a kapanganohed dan Jodyo a maynamot do kapaypangay no lidyat a madididiw da. Dawa, no paynamotan no nangitolasaw, ki yokayen na sa a maynamot do kaipanakem na dyira so maynamot do kabīleg kan katoray ni Jesus.

Myan tatdo a ibahey no naytolasaya a maynamot di Jesus. Si Jesus, ki iyaw abos pandan a Anak no Dyos. Maynamot ta komwan, matortoray si Jesus kan siraw propīta do kaychowa kan siraw anghilis kan aran si Moyses. No chadadwa a ibahey na, ki si Jesus, ki iya danaw abos pandan a Katotohosan a Pādi ta a pinakainawan no tawotawo no Dyos, ta mapatpateg pinarin naw kan siraw papādi saw a Jodyo. No chatatdo na, ki si Jesus mangyangay dyaten so bayo a tōlag a maynamot do nakadiman na do kros. Iyaw adan a tōlag, ki akmay anyino lang no bayowaw a tōlag. Ta iyaw nanomaw, ki pirmi a machitaw dāton a raya no binyay tan mapakawan tawotawo do gatogatos da. Ki do bayo a tōlag, ki nappisa lang, ta indāton ni Jesus mismo a byay na tan aran sino a manganohed dya, ki maisalākan kan mapalinteg do salapen no Dyos.

Ipanakem pa dyira no nangitolasaw iyaw kayit no kapanganohed dan kapoonan da saw do kapagtalek da do Dyos a aran nalidyatan sa. No hahawen na, ki tolāden da sa. Kapanawdyan na, ahwahoken na sa a nāw da mangtokto a maynamot di Jesus kan anōsan daw aran āngo a lidyat tan dyi sa machibawa do Dyos, basbāli a maybibyay sa a monot do chakey no Dyos.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng: si Jesus Anak no Dyos 1:1-3

Matortoray si Jesus kan siraw anghilis 1:4-2:18

Matortoray si Jesus kan Moyses 3:1-4:13

Si Kristo, ki katotohosan a pādi 4:14-7:28

Maganaganay bayo a tōlag kan adanaw 8:1-9:28

Maganaganay dāton ni Jesus kan siraw papādi 10:1-31

No kasisita no kapanganohed 11:1-12:25

No kapanawdyan na 13:1-25

No Tolas a Naitoroh Dyirad Hebreo

Si Jesus, Mangipakatoneng so Dyos

¹ Do kaychowa, pinaychirin sa ni Āpo Dyos propita na saw a pinakainawan na dyirad kapoonan ta saw a Hebreo a sigon do nakapangosar na so āro a matatarek a pangipakatonngan nas chakey na.* ² Ki sichangori, do manawdyi saya a araw,† inpaipakatoneng no Dyos dyaten iyaw chirin na a maynamot do Anak naya a si Jeso-Kristo. Iyaw nyaya a Anak na, ki inpaparswa ni Āpo Dyos dyaw tabo a myan do hanyit kan tana, as kan iya paw pinidi ni Āpo Dyos a mangrawat so tabo tan dyira narana tabo naparswa. ³ Iyaw Anakayaw pakaboyan so sēdang no makaskasdāawaya a bīleg no Dyos. Iyaw oyod a pakaboyan so mismo a kadyos na. Iyaw Anakayaw mangitoray so tabo a naparswa a maynamot do mabīlegaya a chirin na. As do nakapamarin naw so pakapakawanan tawotawo do gatogatos da, ki naybidi do hanyit a naydisna do mangketaw do kawanan no Manakabalin a Dyos, kan dawriw yanan na a mangitoray.

Matortoray Anak kan Siraw Anghilis

⁴ Dawa, pinayparin no Dyos Anak naya a adayo a matortoray kan siraw anghilis saw. Masaw iyaw āwag naw a intawag ni Āpo Dyos dya, ki mas madaydāyaw a adayo kan āwag daw. ⁵ Ta aba polos dyirad anghilis saw nangibaheyan no Dyos so akmas binata naw do Anak naya a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Imo, ki Anak ko, as sichangori,

ipaboya ko a yaken, Āmang mo.”

Myan paw naitolas a chirin no Dyos a kāna,

“Yaken Āmang mo, kan imo Anak ko.”‡

Ki aba polos binata na komwan dyirad anghilis na saw.

⁶ Binata pa no Dyos do kakalo naw a manoboy so Anak naya do lōbongaya,

“Machita magdāyaw sa dya tabo anghilis no Dyos.”§

⁷ Ki an maynamot dyirad anghilis saya, ki nyaw binata no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna,

* **1:1** 1:1 Deot. 18:18-22 † **1:2** 1:2 Ara. 2:17-21; 1 Ped. 1:20; 2 Ped. 3:3; Jod. 18 ‡ **1:5** 1:5 Sal. 2:7; 2 Sam. 7:12-14; Ara. 13:33; 1 Kron. 17:11-15; 2 Kor. 6:18

§ **1:6** 1:6 Myan naitolas do Adan a Tōlag a matortoray matoneng a anak kan siraw aādi da saw. Gen. 25:5-6; 27:35-36. Maynamot di Jesus, ki iya danaw no ākang ta a manganohed. Kol. 1:16-17; Roma 8:29

“An chakey na, ki mapayparin na a salawsaw* no anghilis saw,
as kan mapayparin na sa akmay apoy tobotoboyen na saw.”

8 Ki an maynamot do Anak naya, ki nyaw binata no Dyos a kāna,

“Imom Dyos, ki nāw mo na a magtoray a abos pandan.†
Iyanchiw baston no kapagtoray mo, ki baston no kinalinteg.

9 Chadaw mo kalinteg, as kan ipsok mo karahet.

As dawa, nyaw paynamotan na a yaken a Dyos mo,
ki taywara pinasoyot koymo do ārwaro a dāyaw
a intoroh ko dyimo kan siraw rārayay mo saya.”‡

10 Myan paw matarek a naitolas do Masantwan a Tolas a maynamot do dya Anak a kāna,

“Do nanman pan araw, ki imom Āpo,
namarswa so tanaya kan tabo a myan do hanyit.

11 Ki tabo saw nyaya, ki mabo sanchi, kan omadan sanchi a akmay laylay.

Ki imo, ki nāw monchi a abos pandan.

12 On, iyaw hanyit kan tana, ki makomelkomel sanchi,
as mapawakdit sanchi.

Ki imo, polos a dyi ka mabdibdis kan lomakay kaba.”§

13 Ki siraw anghilis saw, aba polos binata no Dyos dyira a akmas binata naw do Anak naya a akmas nya,

“Maydisna ka do kawanan kwaya
a mandan kaābak ko siras kabōsor mo saya,
kan ipapitapita ko sa do kokod mwaya.”*

14 An komwan, sino sad Āpo Dyos anghilis saya? Siraw nya anghilis, ki kasidong sa tabo no Dyos. Ispirito sa a tobotoboyen Āpo Dyos a somidosidong dyirad tawotawo saw a mangrawat anchi so kaisalākan.

2

Iyaw Makaskasdāaw a Kaisalakānan

1 As dawa, masisīta a nāw ta na imoha do aktokto ta iyaw nadngey ta saya a nanawo a maynamot di Jesus tan dyi ta maiwawa. 2 Ta oyod kan matādyan aba iyaw linteg no Dyos a iyaw inbilin naw dyirad anghilis na saw a inpakatoneng da dyirad kapoonan ta saw,* as kan iyaw

* 1:7 1:7 Do chirin Hebreo, asa lang chirin da do “salawsaw” kan “ispirito.”
Sal. 104:4 † 1:8 1:8 Do chirin a Hebreo, ki “Imom Dyos, ki nāw nanchiw trono mo a abos pandan.” ‡ 1:9 1:9 Sal. 45:6-7 § 1:12 1:12 Sal. 102:25-27;
Pal. 20:11 * 1:13 1:13 Sal. 110:1; Mt. 22:44; Ara. 2:35; Heb. 10:13 * 2:2
2:2 Deot. 33:2; Ara. 7:38, 53; Gal. 3:19

tawowaw a dya nagtongpal do dawri a linteg, ki nadōsa sigon do gatos na. Oyod abawri? ³ An komwan aket, maypāngo paronchiw kapakadichan ta, an dyi ta ikaskāso nyaya a makaskasdāaw a kaisalakānan a yapo di Kristo? Polos! Ta mismo a si Āpo Jesus nanma a nangipakatoneng so nyaya a kaisalakānan, as kan siraw nakadngeyaw syaw, mismo a nangipakatoneng dyaten so kaoyod na. ⁴ On, pinarapa pa no Dyos pamaneknek na do nakaipaboya naya so makaskasdāaw saya a pakaboyan kan matarek saya a milagro a inpaparin na dyirad mangaskasabaw so Maganayaya a Dāmag. Inbōnong na pa saw sāgotaw no Ispirito Santo a akmas chakey naw a maparin.

Si Jesus, Nayparin a Tawo a Mangisalākan

⁵ Akmas nabata namen dana dyinyo a anchan pabayowen naw lōbongaya, ki itoroh abanchin Āpo Dyos kalintegan dan anghilis saw a mangitoray, an dya tawotawo. ⁶ Ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a binata ni Āpo Dyos a kāna, “Āngo lang, mo Āpo, tawo? Āngo ta pirmi mo a manakem, kan āngo lang anak no tawo? Āngo ta pakariribokan mo?”

⁷ Pinarswa mo tawotawo a tod a mahbohbo kan siraw anghilis saw do manyid a chimpo, ki itan-ok mo kan torohan mo sanchis dāyaw da, ⁸ as kan pagtorayen mo pa sanchi do tabo.”†

Ki no chakey na batahen a pagtorayen na sanchiw tawotawo do tabo, ki abaw naparswa a matortoray pa kan tawo. Ki aran komwan, chapatak ta na a sichangori, ki ari pad natongpal kapangitoray no tawotawo. ⁹ Ki alit na maboya ta a natongpal chirin no Dyos di Jesus. Ta do dēkey lang a chimpo, pinayparin ni Āpo Dyos si Jesus a tod a mahbohbo kan siraw anghilis, tan maynamot do rakohaw a parābor no Dyos dyirad tabo no tawotawo, ki napadāsan naw kadiman a nangrawat so kapagdōsa dan tabo tawotawo a maynamot do gatos da. Ki maynamot do nyaya a nakalala a napadāsan na, ki sichangori chapatak ta a kinoronaan no Dyos so kinatan-ok kan dāyaw. ¹⁰ Ta kosto pinarin Āpo Dyos a iyaw namarswa kan mangaywan so tabo do nakaipalōbos naya si Jesus a nangdidiw so lidyat. Ta an komwan, natongpal danaw plāno naw. Ta maynamot do pinarin Jesus, āro dana tawotawo mayparin a anak no Dyos, kan mairāman dana sa do tan-ok kan dāyaw na. Maynamot ta abaw pagkorāngan na, si Jesus danaw mapawnot so tawotawo do kaisalakānan da.

† 2:8 2:8 Sal. 8:4-6; Gen. 1:26-28; 1 Kor. 6:2-3; Pal. 22:3-5

¹¹ Dalosan na saw tawotawo do gatogatos da. Sichangori, siraw nadalosan kan iyaw nangdalosaw, ki asa danaw Āmang da. As dawa, masnek abas Jesus a manawag dyira so kakteh. ¹² Ta binata na di Āpo Dyos a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Ipakatoneng konchimo, mo Āpo Dyos, dyirad kakakteh ko saw.

Do tabo a paychichipehan, ki idaydāyaw konchimo.” ‡

¹³ Binata na pa, “Si Āpo danaw pagtalkan ko.” Myan paw binata na a, “Ari ako dya kan siraw tawotawo saya a intalek ni Āpo Dyos dyaken. An maynamot dyira, ki nayparin sa a akmay anak ko.” §

¹⁴ On, siraw nya anak a intoroh ni Āpo Dyos dya, ki tawotawo sa a myan so asi kan raya, as kan masyirto sa a madiman. Dawa, nayparin si Jesus a akma dyira a myan so inawan tan myan paynamotan na madiman. Pinarin naw nyaya, tan maynamot do kadiman na, ki inabo naw toray ni Satanas a myan so panakabalin do kadiman.* ¹⁵ Maynamot do dawri, ki mapalobōsan saw tabo tawotawo a nagpaadipen dana a maynamot do kāmō da a madiman. Ta do tabo a kabyay no tawotawo, ki chamo daw kadiman. ¹⁶ Ta mapatak a maboya a sirabaw anghilis sidongan na, an dya siraw tawotawo saw a manganohed dya a akmas kapanganohed ni Abraham.† ¹⁷ As dawa, nyayaw naynamotan na a nachiyengay dyaten a naibidang a kakakteh na. Tan komwan, ki mayparin a māsisyen kan matalek a katotohosan a pādi ta do kapagsirbi na do Dyos. Iya danaw mangibabaet so tawo do Dyos tan pakawanen sa ni Āpo Dyos do gatogatos da. ¹⁸ As dawa, sichangori, masidongan na saw masolisog saw maynamot ta iya mismo, ki napadāsan naw nalala kan sinōot ni Satanas.

3

Matortoray si Jesus kan si Moyses

¹ Dawa, inyo a naibidang a kakakteh ko a pinidi no Dyos kan rārayay ko a tinawagan Āpo Dyos, karahmen nyo a iktokto maynamot di Jesus a iyaw tinoboy no Dyos a Katotohosan a Pādi do kapanganohed ta a mangibabaet so tawotawo kan Dyos. ² Mapagtalkan kan matodyo si Jesus do Dyos a namidi sya a akmas Moyses a napagtalkan a nangtongpal so chakeyaw no Dyos do nakaaywanaw siras

‡ **2:12** 2:12 Sal. 22:22 § **2:13** 2:13 Isa. 8:17-18 * **2:14** 2:14 Abāken ni Jesus si Satanas. Mk. 3:27 † **2:16** 2:16 Mana “Siraw tawotawo a naibidang dana anak ni Abraham.”

tawotawo saw no Dyos.* ³ Ki syimpri, madaydāyaw pa a adayo si Jesus kan Moyses. Tan an ipariho ta do kapatnekaw so bahay, rakorakoh dāyaw no mapatnekaw so bahayaw kan iyaw mismwaw a bahay. Komwan sa Jesus kan Moyses. ⁴ Ta oyod a kāda bahay, ki myan napatnek sya. Ki si Āpo Dyos, ki iyaw mamariparin so tabo. ⁵ Oyod a matalek si Moyses do kapaytarabāko na a intoroh ni Āpo Dyos dya a mangaywan so tawotawo no Dyos. Ki aran komwan, alit na kayarig na lang asa a adīpen do bahay no Dyos. As no pinarin naw, ki inpakatoneng na lang maynamot do masakbayanaya a parinen anchi no Dyos. ⁶ Ki matarek si Jesus. Ta iya, ki adīpen aba, an dya mismo a Anak no Dyos. Iya paw matalekaw a akin dyira so bahayaw. As yaten, ki mairāman ta na do pamilya na, an nāw ta na a matored a monot do tabo chakey na kan abaw polos kasnek ta a mangigpet so namnāma taya dya.

No Kapangahwahok kan Ballāag

⁷ As dawa, parinen ta pakono akmas binataw no Ispirito Santo do Masantwan a Tolas a kāna, "Sichangori, an makadngey kamo so chirin no Dyos,

⁸ Magsōkir kamo aba do Dyos

a akmas nakapachiribildi daw dya no kapoonan nyo saw do let-ang do kaychowa.

⁹ Sinōot da yaken daw no kapoonan nyo saw

a aran naboya daw makaskasdāawaw a pinarin ko do irahem no apat a poho a katawen do kayan daw do let-ang.

¹⁰ Dawa, siraw nawri a tawo, ki nakasoli ako dyira, kan binata ko a, 'Pirmi da yaken a tadyichokodan, ta dān da a dya tongpalen bilbilin ko.'

¹¹ As dawa, do nakasoli kwaw dyira, inkari ko a polos dana sanchi a dya makasdep do paynahahan a insagāna ko a para dyira."[†]

¹² As dawa, kakakteh ko, magannad kamo tan abo pakono dyinyo mayparin a marahet so kapangtokto a dya manganohed a mapawnot dyinyo a machisyay do sibibyayaya a Dyos ta, ¹³ bashāli a nya pakono rebbeng na parinen nyo do kayan payan ōras nyo a mangadngey so chirin ni Āpo Dyos. Masisīta a nāw nyo a mangbagbaga so katakatayisa dyinyo tan dyi kamo a maallilaw do gatos a iyaw nawri, ki mapaywam dyinyo a mangsōkir so Dyos.

¹⁴ Ta mairāman ta na a machirārayay di Kristo, an nāw ta

* **3:2** 3:2 Do chirin Griego, siraw tawotawo saw no Dyos, ki kayarig daw bahay a yanan no Dyos. Nom. 12:7 † **3:11** 3:11 Sal. 95:7-11; Eks. 17:1-7; Nom. 14:1-13

na a igpet kapanganohed ta a yapo do kairogi na a mandan pandan kabyay ta.

¹⁵ Iktokto nyo paw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kâna,
 “Changori, an makadngey kamo so chirin no Dyos,
 magsōkir kamo aba do Dyos
 a akmas nakapachiribildi daw dya no kapoonan nyo
 saw.”[‡]

¹⁶ Sino paro saw nakadngey so chirin no Dyos, kan sino paro saw somnokir sya? Sirabawriw inpangōlwanaw ni Moyses do nakakaro daw a tabo do Egipto? ¹⁷ Sino paro saw nakasolyanaw ni Āpo Dyos do irahem no apat a poho a katawen do kabidibidi daw do let-ang? Sirabawriw tawotawo saw a naygatos a pinaychaharaharag no kadiman do let-ang? ¹⁸ Sino pa saw nangikaryanaw ni Āpo Dyos a polos sanchi a dya makasdep do paynahahan a insagāna na a para dyira? Sirabawriw komnontra saw dya? ¹⁹ Dawa, napatakan ta na an āngo dyi da nakasdepan do paynahahan a insagāna no Dyos a dyira da, ta iya sawen kabon anohed da dya!

4

No Paynahahan a Inkari no Dyos

¹ Dawa, maynamot do karyaw no Dyos dyaten a makasdep tanchi do paynahahan a insagāna na, machitaw kaannad ta tan abonchiw machichwasan dyinyo a baywan no Dyos a makasdep do dawri a paynahahan. ² Ta aran yaten, ki nadngey taw Maganay a Dāmag a akma dyira do kaychowa. Oyod a nadngey daw nawri a naichirin dyira, ki abaw maganay a naitoroh na dyira. Ta do nakadngey daw sya, ki rinawat daba a mapawnotan so kapanganohed da. ³ Ki an yaten a nanganohed, makasdep ta do paynahahan a insagāna ni Āpo Dyos. Ki komwan aba dyirad dyaw a manganohed, ta akmas binata naw do Masantwan a Tolas a kâna,

“Nakasoli ako kan inkari ko a polos sanchi a dya makasdep do paynahahan a insagāna ko a para dyira.”

On, iyaw kaoyodan na, ki pinasdep saba no Dyos do kapachipaynahah daw a aran insagāna na a tabo do nakaparswa na paw so lōbongaya. ⁴ Ta binata na pa do kadwan a panid no Masantwan a Tolas iyaw maynamotaya do chapapito naya a araw a kâna, “Do chapapito naw a karaw, naynahah si Āpo Dyos, ta napakabos naw tabo nakapamarswa na.”* ⁵ Iktokto nyo paw karyaya ni Āpo

Dyos a aran myan danaw naisagāna a pachipaynahahan da, ki nakasdep saba polos. ⁶ Nawriw paynamotan na a chapatak ta a siraw kapoonan ta a nanoma a nakadngey so Maganayaya a Dāmag, ki nakasdep saba a nachipaynahah a maynamot ta inanohdan dabaw Dyos. Ki aran komwan, ki myan pa saw matarek a chakey no Dyos a makasdep do nakasagānaya a paynahahan. ⁷ On, malawag a maboya ta dya a no arawaw a inkeddeng no Dyos a kapakasdep no tawotawo na do paynahahan a insagāna na, ki sichangori dana. Ta do nahay dana a chimpo a nakahabas a yapo dyirad kapoonan ta a dya nanganohed, ki inpatolas no Dyos di Āri Dabid iyaw nyaya a myan do Masantwan a Tolas a akmas nabata ko naw kaychi a kāna,
 “Sichangori, an madngey nyo chirin no Dyos,
 magsōkir kamo aba.”

⁸ Ta an pinawnot san Joswe siraw Israelita saw a inikwan do paynahahan daw do tana da a inkari no Dyos dyira, ki syimpri machita paba naychirin si Āpo Dyos a mirwa dyira a maynamot do matarekaw a araw. ⁹ As dawa, akmas naboya taya a myan paw paynahahan a para dyirad tawotawo saya no Dyos a akmas nakapaynahahaya no Dyos do chapapito naw a araw do nakapamarswa naw so lōbongaya. ¹⁰ Ta aran sino a somdep do paynahahan a insagāna ni Āpo Dyos, ki maynahah do tabo saw a payhohopagan na a akmas nakapaynahahan ni Āpo Dyos do katayoka naw a namarswa so lōbongaya. ¹¹ Dawa, ikarigatan taw somdep do paynahahanaya a insagāna ni Āpo Dyos. Abo pakono aran asa dyaten a mangtolad siras kapoonan ta saw kaychowa a dya nakasdep a maynamot do dyi darana a panganohdan so chirin no Dyos.

¹² On, ta oyod a sibibyay kan manakabalin no chirinaya no Dyos. Kayarig naw mataretarem pa kan katatarman a ispāda, kan naybit paw tarem na. Hawhawsen na a aran do paybabayatan no pahad kan inawan, kan aran do pagsosoopanaw no tohatohang, as kan maparin a makaimangmang so makatayrahem a panggep kan pangtoktwan no tawotawo. ¹³ Abaw naparswa a maitayo do Dyos. Mapatak sa tabo do Dyos, ta akma saw nabahasan do salapen na. On, as kan atbayen tanchi dyaw tabo a pariparinen tad lōbongaya.

Si Kristo, Katotohosan a Pādi Ta

¹⁴ Dawa, sichangori, maynamot ta myan dana dyaten si Jesus a Anak no Dyos a Katotohosan a Pādi ta a nayparahan do kademdemanaya kan nagtaras a somindep do mismo a yanan no Dyos a mangibabaet dyaten a tawo do Dyos, nāw

ta pakono a kaigpeten kapanganohedaya a ipanpaneknek ta. ¹⁵ Ta si Jesus a Katotohosan a Pādi ta, ki maparin a machipangdidiw do tabo a pagkapsotan ta. Ta aran iya, ki napadāsan naw tabo a kīta no sōot a akma dyaten. Ki iya, ki polos a dya naygatos. ¹⁶ As dawa, sichangori, ki sitotored ta pakono a maypasngen do salapen no māsisyen a Dyos a pakayapwan parābor tan marawat taw kāsī kan madongso ta dyaw parābor naya a makasidong dyaten an ōras no kachita ta sya.

5

No Tarabāko no Katotohosan a Pādi

¹ Ta kāda katotohosan a pādi no Jodyo, makapagpādi a maynamot ta napidi a yapo do kaidyan na. Iyaw rebbeng na, ki mangībabaet do payawan tawo kan Dyos kan magsirbi do Dyos a maynamot dyira, ta iyaw mangidāton so binyay da a pasohen da a maynamot do gatogatos da tan pakawanen sa no Dyos. ² Ki an maynamot do katotohosanaya a pādi, ki maparin naw māsi dyirad myanaw so pagkorāngan kan madwadodog a tawotawo a naychawaw do gatos. On, maparin nyaya, ta aran iya, ki tawo pa a nakagatos kan myan so pagkorāngan. ³ Maynamot do kayanaya no pagkorāngan na, machita a aran iya, ki mangidāton so binyay a maynamot aba lang do gatogatos dan tawotawo, an dya iya paw mismo a gatos na. ⁴ An maynamot do nyaya a madāyaw a rebbeng, ki abaw mangikeddeng so inawan na a mayparin a katotohosan a pādi. Si Āpo Dyos lang moyboh a maparin a mangitongdo so komwan a akmas nakadotok naw si Aaron.

⁵ Masaw di Kristo. Iyabaw nangikeddeng a mapatohos so mismo na inawan tan mayparin a katotohosan a pādi, basbāli a pinidi no Dyos do nakaibahey naw sya a kāna, “Imo Anak ko, as kan sichangori,

ipaboya ko a yaken, ki Āmang mo.”*

⁶ Binata na pa do kadwan a panid no Masantwan a Tolas, “Pādi ka a abos pandan a akmas kapādyaw ni Melkisedek.”†

⁷ Do kayan naw ni Jesus do hapotayan tana, ki ingēngengey na kan intanyis naw naydaydasal a nang-dakdaw do Dyos a makaisalākan sya do kadiman. Ki natbay maynamot ta sipapakombaba a nagtongpal do chakeyaw ni Āpo Dyos. ⁸ Aran iyaw Anak no Dyos, ki nananawo naw nagtongpal do Dyos a maynamot do nakadidiw nas lidyat. ⁹ Ki do nakatongpal naranaw a tabo sya a abos nagkorāngan, nayparin a iyaw abos pandan a

* 5:5 5:5 Sal. 2:7 † 5:6 5:6 Sal. 110:4; Gen. 14:17-20; Heb. 7:1-10

pakaisalakānan dan tabo saw a magtongpal dya. ¹⁰ Ta iyaw kinedngan Āpo Dyos a mayparin a katotohosan a pādi a akmas kapādyaw ni Melkisedek.

Nāw Nyo Na Igpēt Kapanganohed Nyo do Dyos

¹¹ Āro chakey namen a ibahey dyinyo a maynamot do kapādyaw ni Melkisedek kan Jesus, ki maydamnay aba a ilawlawag dyinyo maynamot ta tod a mayhawos do tadyinya nyo. ¹² Ta iyaw nyaya nakahay nyo na nanganohed, inyo dana pakono manginanawo ah! Bahes nabaya, ata, machita nyo paya a myan mangnanawo dyinyo do nanōma saya a nanawo a maynamot do chirinaya no Dyos. Rebbeng naya koman kamo nas matwa, ki tori kamo paya maysepsep so gātas. ¹³ Ta an gātas paw ibibyay nyo, iyaw nyayaw mangipaāwat so katagibi nyo pa, kan ari nyo pad mapaytarek maganay kan marahet. ¹⁴ Ki siraw tawotawo saw a rarakoh dana, ki kanen daw natwa mana siraw marahem saw a nanawo. Siraw komwan, ki siraw naywamaw a mangosar so aktokto da tan mailāsin daw paytarkan maganay kan marahet.

6

¹ As dawa, maynamot ta nahay ta na a nanganohed di Kristo, maypayparahem dana pakono matokod ta do kapanganohed. Nawri aba lang iktokto nyo nanawo daw no magdamdāmo a manganohed di Kristo a akma sira syay: iyaw kapagbabāwi do abos sinpaspangan a kaparin kan iyaw kapanganohed do Dyos, ² mana siraw nanawowaw a maynamot do kapangriyos so inawan kan kapagbawtisar, mana iyaw kapangrawataw so Ispirito Santo,* mana iyaw kapagōngar no nadiman kan abos pandan a kaokom. ³ As dawa, paypayparahmen taw kapakaāwat ta. On, parinen taw nyaya an ipalōbos ni Āpo Dyos.

⁴ Ta masyirto a polos dana sa a dya mapagbabāwiw tayoka danaya a tomnadyichokod do kapanganohed da, ta tayoka dana si Āpo Dyos a nangsēdang so kapangtokto da. On, tayoka darana a natahaman kaganay no sāgot ni Kristo, as rinawat daranaw binglay da do Ispirito Santo. ⁵ On, napadāsan daranaw kaganay no chirin no Dyos, as kan naboya da paw makaskasdāaw saw a pinariparin no Dyos a akmas parinen naw anchi do arawaw no kapaybidi ni Āpo Jesus. ⁶ Aysa! An tayoka darana natahaman,

* **6:2** 6:2 Myan iyaw dadakay dan Jodyo a mapalapaw so tanoro da do ohon tawo tan itoroh daw bindisyon da (Gen. 48:14). Do chimpon Bayo a Tōlag, ki pinalapaw da no apostolis saw tanoro da do oho no matarek tan iparawat daw Ispirito Santo dyira. Ara. 8:17; 19:6

as kan tadyichokodan da pa saw nyaya, apabaw ayaman da a magbabāwi do gatogatos da. On, maparin pa saba a pirwahan a pagbabāwyen, ta akmay pirwahan darana a ilansaw Anak no Dyos do kros kan sigorādo a siraw mangasnesnek sya do salapen tawotawo.

⁷ Kayarigan ta a tawo iyaw tanaw a pirmi a nachimoyan a tobwan no magla a mohamoha a chasoyot no naymohamohaw a masīrbi. Iyaw tawowaw a akmas nawri a tana, ki bindisyonan ni Āpo Dyos. ⁸ Ki iyaw tanaw a basbāli a mapatobo so tamek a manōlok kan tamek a malidyat a yayten, abaw sīrbi na. As dawa, an komwan, ki dilikādo an abayen Āpo Dyos, as kan sigorādo a masosohan.

⁹ Kakakteh a oyod namen so chadaw, aran komwan pangārig namen a maynamot do marahetaya a tana, ki chapatak namen a komwan kamo aba. Hahawen namen a iyaw kayayan nyo do Dyos, ki maganay, as kan mapalongo naynyo do kaisalakānan nyo. ¹⁰ Ta nāw a malinteg ni Āpo Dyos, kan kawayakan na sabanchiw magaganay saw a pinariparin nyo. Naboya na saw pinarin nyo do kadaw nyo a maynamot dya a iyaw nakasidong nyowaya so kakakteh nyo saya do kapanganohed, kan manda pa sichangori, ki pariparinen nyo pa sa. ¹¹ Ta no taywara a chakey namen a kakakteh, ki iya pakono kanāw no katakatayisa do sīgodaw a kayit no saray na a mandanchan pandan. Tan komwan, ki mahap nyo hahawen nyo. ¹² Ta an komwan parinen nyo, ki maypasadot kamo aba, basbāli a mayparin kamo a akma siras kadwan saya a maynamot do kayit no kapanganohed da kan kaānos da, ki rawaten daw inkaryaw no Dyos.

No Kari ni Āpo Dyos

¹³ Naknakmen ta si simna āpong ta a si Abraham, ta do nakapagkaryaw ni Āpo Dyos di Abraham, inkeddeng na a tongpalen naw nawri a kari na. Maynamot ta apabaw matortoray pa kan iya a mismo, pinagkari naw bōkod na ngaran. ¹⁴ Inkari na a kāna, “Ikari ko a bindisyonan konchimo, kan parohen konchiw kapotōtan mo.”†

¹⁵ Ki natongpal inkari naw di Abraham maynamot ta inananōsan ni Abraham a ninanaya.‡

¹⁶ An tawo magkari a maynamot do kaoyod no chirin da, ki osaren daw ngaran no matortoray kan sira, kan iyaw nawri a kariw mapaysonong so aran āngo a pagkokontraan.

† **6:14** 6:14 Gen. 22:16-17 ‡ **6:15** 6:15 Myan payawan na dadwa poho kan dadima a katawen a yapo do kari no Dyos di Abraham a parohen nanchiw kapotōtan na a mandad nakayanakaw ni Isaak (Gen. 12:1-4; 21:5). Do nakadiman na, ki dadwa paw apōko na a anak ni Isaak (Gen. 25:26).

¹⁷ Dawa, magkari si Āpo Dyos. Maynamot ta chakey ni Āpo Dyos a ipaneknek a dyi na polos a tādyan panggep na dyirad mangrawataya so inkari naya, inpaboya na a malawag maynamot do kaosar nas mismo a ngaran na a pagkari. ¹⁸ Iyaw karyaya no Dyos, ki polos a dya magbalbaliw, as kan pagbabāwyan naba no Dyos tayoka na a naikari, ta maparin aba yaten a bayatawan Āpo Dyos. Dawa, yapo do dyaya, yaten a komnāmang do dya polos a matādyan a kari na dyaten, maypangay paw kapaypaymet no kapanapet ta do namnāma taya dya. ¹⁹ Ta iyaw kapagnamnāma taya do Dyos, ki iya danaw omsimpa so kapanganohed ta a maynamot ta masyirto a matongpal. Kaiyarigan naw asaw a pondo a naipinsan do rakoh a bato tan dyi ta malyod a malasa do kapanganohed. Maynamot do nyaya a namnāma ta, ki akmay somindep ta na do kasasantwanaya a yanan no Dyos a akma siras papādi saw do kasdep daw do bītaw no kortinaw do timplo da. ²⁰ On, ta pinanman na yaten Jesus a pinakainawan ta do salapen Āpo Dyos a pangdakdaw do Dyos a maynamot dyaten. Pinarin naw komwan, ta nayparin si Jesus a iyaw abos pandan a Katotohosan a Pādi ta a akmas kapādyaw ni Melkisedek.

7

No Kapādi ni Melkisedek

¹ Iyaw nyaya Melkisedek, ki āri do nakarahan do Salem. As iya, ki pādi ni Āpo Dyos a Katotohosan. Binindisyonan nas Abraham do nakabayat naw sya yapo do paggogobatan do nakapangābak naw siras matatarek saw a āri.* ² As do dawri, intoroh ni Abraham di Melkisedek apagkapollo no tabo kinabaknang saw a nahap na. No chakey a batahen ngaranaya a Melkisedek, ki “Āri no Malinteg.” Mayngaran pa so Āri do Salem, as kan no chakey na batahen, ki “Āri no Kapyā.” ³ Do Masantwan a Tolas, ki abaw naitolas a maynamot an sino saw inyapwan na kan an sino saw kapoonan na. Abaw naitolas a maynamot do nakaiyanak kan kadiman na. Ta iya, ki akmas Anakaya no Dyos a nāw na no kapādi na a abos pandan.

⁴ Nyaw pakaboyan ta an maypāngo kabileg ni Melkisedek. Intoroh dya no maidāyaw a kapoonan ta a si Abraham apagkapollo no tabo a nahap na a kinabaknang do kapachigobat naw. ⁵ Asa pa, sigon do Lintegaw ni Moyses, yapo do kapotōtan saw ni Lebi iyaw pakayapwan papādi do Israel. Sira paw akin rebbeng a mangpeh so

* 7:1 7:1 Gen. 14:17-19

apagkapollo a yapo do kaidyan da saw a Israelita a aran sira, ki kabagyan da sa a kapotōtan pa ni Abraham. ⁶ Ki aran dya yapo si Melkisedek do kapotōtan Lebi, ki alit na rinawat na saw apagkapolwaw ni Abraham. Asa pa, binindisyonan na pas Abraham a aran si Abraham danaw mangrawat so kari no Dyos.

⁷ On, masigorādo a matortoray mangbindisyonaw kan iyaw mabindisyonanaw. ⁸ Iktokto ta paw nyaya: Siraw papādi da saw no Jodyo, ki aran rebbeng daw mangrawat so apagkapollo dan tawotawo saw, ki alit na nadiman sa. Ki si Melkisedek, nangrawat so apagkapollwaw ni Abraham, as kan sigon do naitolasaw do Masantwan a Tolas, ki nadiman aba, ta sibibyay pa. ⁹ Maynamot do nyaya, ki maparin dana a mabata ta a maynamot di Abraham a pinakainawan ni Lebi, bāli naitoroh danan Lebi apagkapollo na di Melkisedek a aran si Lebiw rebbeng na pakono a mangrawat. ¹⁰ Ta si Lebi, ki ari pad nayanak do nakabayat ni Melkisedek si Abraham. Ki aran komwan, maparin ta a batahen a naibidang a myan pa do dawri do irahem ni Abraham a kapoonan na do nakaitoroh naw so apagkapollo na di Melkisedek.

¹¹ Chapatak ta na a do kaitorohaw ni Āpo Dyos so linteg na dyirad aāmang ta saw a Jodyo, ki tinongdo naw kapotōtan saw ni Lebi tan sira danaw makatoneng do dāton saw sigon do Lintegaw ni Moyses. Ki an maparin sawen asa tawo mayparin a malinteg do salapen ni Āpo Dyos a maynamot do kapagtongpal so linteg, ayket na, apabaw sīrbi no nakatoboyaw no Dyos so matarekaw a pādi a akmas kapādyaw ni Melkisedek, kan akmabas kapādyaw ni Aaron a asa dyirad kapotōtanaw ni Lebi. ¹² Ta an matādyan kinapadi, machita a matādyan linteg. ¹³ On, chapatak ta a matādyan dana a maynamot ta iyaw Āpo taya a si Jesus, ki Katotohosan a Padi. Ta iya, ki yapo do matarek a kapoonan, kan yapo aba do kapotōtanaw ni Lebi a sira lang myanaw so rebbeng a magsīrbi do Dyos a mangidāton so binyay do altaraw. ¹⁴ Ta matayo aba a nayanak si Āpo Jesus do kapotōtan Jodah, kan aba polos binatabata ni Moyses a maynamot do dyaya a kapoonan do kaibahey naw so maynamot do papādi.†

Iyaw Matarek a Pādi a Akmas Melkisedek

¹⁵ Malawag a maboaya ta a matādyan danaw adan a linteg no pādi a maynamot ta myan danaw tādī da a si Kristo a iyaw bayowaw a pādi a akmas kapādyaw ni

† 7:14 7:14 Eks. 28:40-43; 29:9; Leb. 21, 22; Nom. 3-4

Melkisedek. ¹⁶ As si Jesus, ki nayparin a pādi a maynamot aba do nakatawid na sya a yapo do kapotōtan Lebi a akmas inbilinaw no linteg daw no Jodyo saw, an dya maynamot do panakabalin no abos pandan a byay na. ¹⁷ Maynamot dya, iyaw nyaw naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Pādi ka a abos pandan a akmas kapādyaw ni Melkisedek.” ‡

¹⁸ Dawa, no maawātan ta dya, ki pinawadin no Dyos adanaw a ononotan maynamot ta mahaha dana kan abo danaw sinpaspangan na. ¹⁹ Ta abaw maparin no linteg a mangpalinteg so asa tawo do salapen no Dyos. Ki maynamot do dya, inpaboya ni Āpo Dyos iyaw maganaganay pa a namnāma ta tan makapaypasngen ta na dya.

²⁰⁻²¹ Ki nawri aba lang, ta myan paw inkari no Dyos. Ta do nakapagpādi daw no pādi saw do Israel, ki abaw komwan a inkari na. Amnan si Jesus, ki engga, ta myan kari ni Āpo Dyos a maynamot dya a kāna,

“Nagkari si Āpo, kan polos anchi a dya magbaliw nawri

a inkari na a, ‘Imo pādi a abos pandan.’ ” §

²² Dawa, maynamot do dyaya a kari no Dyos, si Jesus danaw mangipasigorādo dyaten a iyaw bayowaw a tōlag no Dyos, ki maganaganay a adayo kan adanaw.

²³ Iya paw nyaw kadlawan so nachidomaan Jesus dyirad papādi saw do nakarahan. Oyod a āro saw papādi a natatādi, ta tod sa nadiman a dyi da natongtong tarabāko da a kinapadi. ²⁴ Bahes nabad Jesus, ta nāw no kinapādi naya, ta machipanda abaw byay na. ²⁵ As dawa, iyaw nyayaw paynamotanaya a abo pagkorāngan no kapangisalākan ni Jesus siras maypasngenaw do Dyos a maynamot do kapanganohed da dya. Ta iya, ki sibibyay a abos pandan a mangibabaet dyira do Dyos.

²⁶ Mapatak a maboya ta a si Jesus danaw Katotohosan a Pādi ta a taywara maikosto dyaten. Ta iya, ki masantwan kan abaw pakapilāwan na kan abaw gatos na. Ta pinasyay ni Āpo Dyos dyirad arwayas gatos, kan pinatohos na do hanyit do yananaw a abaw kapariho na do salapen no Dyos a mismo. ²⁷ On, akmaba siras kadwan saya a katotohosan a pādi do lōbongaya, ta machita nabaw kararaw a mangidāton so binyay tan mapakawan do gatos na a mismo kan kaisarona na so tawotawo do gatogatos da. Ta iya, ki naypisa lang, ta intoroh naranaw dāton na a iyaw inawan na a nadiman tan napakawan dana tabo tawotawo do gatogatos da. ²⁸ Dawa, napatakan ta a sigon do Linteg ni Moyses, maparin tawo mayparin a katotohosan

a pādi a aran myan so pakapilāwan. Ki iyaw karyaw a inkeddeng no Dyos, ki engga. Ki sigon do dawri a kari no Dyos a nanawnawdyi pa kan Linteg ni Moyses, ki no naitongdo a nayparin a abos pandan a Katotohosanaw a Pādi do bayowaw a tōlag, ki si Jesos a Anak na. As iya, ki abo polos so pakapilāwan.

8

Si Jesos, Katotohosan a Pādi Ta do Bayo a Tōlag

¹ No pontos no chakey namen a ibahey dyinyo sichangori, ki iyaw nya: Ari dana dyaten Katotohosanaw a Pādi ta, kan ari a maydisna do mangket do kawatan no tronwaw no Dyos no Katatan-okanaw a Āri do hanyit a machipagtoray dya. ² Ari daw a mangtongpal so rebbeng no katotohosanaw a pādi do salapen no Dyos do oyod a yanan a pagdayāwan so Dyos. As no pagdāyawanaya, ki pinatnek no Dyos a mismo, kan tawo abaw napatnek sya.*

³ Kāda katotohosan a pādi do dya tana, ki natongdo a manoroh di Āpo Dyos so dāton daw a binyay kan siraw kadwan a rigālo dan tawotawo tan mapakawan dana sa. As dawa, nyaw paynamotanaya a machita a myan dāton ni Jesos a Katotohosan a Pādi ta. ⁴ Amnan myan pa sawen si Jesos do tanaya, ayket, makapagpādi aba, ta ari sayaw sigod a papādi a mangidāton so binyay daya sigon do binata naw do linteg. ⁵ Ta iyaw kapagsirbi daya a kinapadi, ki ladāwan kan anyino lang no myanaya do hanyit. Ta aran si Moyses do kaychowa do sakbay naw a mapatnek so pagdayāwan da a tabirnakolo, ki inbilin ni Āpo Dyos dya a kāna, “Annadan mo tan maparin mo iyaw pormaw a akmas naipaboyaw dyimo do tokon.”† ⁶ Iyaw kapagsirbyaw a rinawat ni Āpo Jesos, ki maganaganay pa adayo kan iyaw kapagsirbyaw no sigodaw a papādi do tanaya a maynamot ta si Jesos danaw mangpasigorādo so bayowaw a tōlag a inpakat ni Āpo Dyos dyirad tawotawo. Iyaw nyaya bayo a tōlag, ki naibasar do matarek kan mayiyit a kari kan iyaw adanaw.

⁷ Ta an abo sawen pagkorāngan no nanmaw a tōlag, sigorādo a machita pabaw katādi na. ⁸ Ki machita maynamot ta myan kōrang no kapanganohed dan tawotawo. Dawa, binata no Dyos do naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Ītonchiw araw a kapamarin kos bayo a tōlag

dyirad tawotawo saya do Israel kan siraw kapotōtan
Jodah.

* **8:2** 8:2 No bata na do chirin Griego, ki “tabirnakolo” mana “tolda.” Eks. 25:27; Heb. 9:1-7 † **8:5** 8:5 Eks. 25:9, 40; 26:30; 27:8

- ⁹ Ki akma pabanchi so nakapachitōlag kwaw dyirad kapoonan da saw do arawaw a nakaisongsong ko sira a inkaro do Egipto. Tinongpal dabaw kapachitōlag ko dyira. As dawa, ninonolay ko sa, kānan Āpo.
- ¹⁰ Komwan anchiw bayo a kapachitōlag ko dyirad tawotawo saw do Israel. Ta do katayoka anchi no nawri sa a araw, ki kapyahen ko sanchiw linteg ko do aktokto da, kan itolas ko sanchi do pōso da tan dyi da sa mawayakan. Yaken anchiw Dyos da a dayāwen da, as kan ibidang ko sanchi a tawotawo ko.
- ¹¹ Machita pabanchi a manginanawo sa so kaidyan da mana mangibahebahey dyirad kakakteh da sa so maynamot do kapatak so Dyos, ta chapatak darananchi yaken a tabo, somiknan do kabobodisan so sīrib a mandan kasisirīban.
- ¹² Pakawanen ko sanchi do marahet saya a kaparin da, kan nakmen ko pa sabanchiw gatogatos da dyaken.”[‡]
- ¹³ Iyaw no nakapaychirinaya no Dyos a maynamot do bayowaya a nakapachitōlag na, ki inbidang narana adan nanmaw. As no chakey na batahen omnadan, ki machita matadyan, ta apabaw sinpaspangan na kan ito danaw kabo na.

9

Iyaw Adan kan Bayo a Kapagdaydāyaw

¹ On, iyaw nanomaw a tōlag, ki myan saw paglintegan no kapagdaydāyaw do Dyos, kan myan tabirnakolo* a pinatnek dan tawotawo a pagdaydayāwan da do tanaya.

² Iyaw napatnekaya a tabirnakolo, ki dadwas kwarto. Iyaw manōmaw a kwarto na a somalap do gagan, ki iyaw yanan matawaganaw so Masantwan a Yanan. Iyaw no yananaw no padatokan so soho kan asa lamisaan a pachilapawan tināpay a maidāton do Dyos. Myan paw kortina do rowangan naw. ³ Masaw no mamansokelaw a kwarto a nachisīping do nanmaw, ki myan kortina a dyindyin kan aneb na. No ngaran no mamansokelaw a kwarto, ki Kasasantwan a Yanan. ⁴ Do dyaw yananaya no altar a nakalopkohan so balitok a paysosohan da so insinso. Dya paw yananaya no lakasan no tōlag a nakalopkohan so balitok. Iyaw nyaya lakasan nakaposkan balitokaw a banga

[‡] 8:12 8:12 Jer. 31:31-34 * 9:1 9:1 Eks. 25-27; Leb. 24:1-9

a myan so māna. Myan pa dyaw minlakaw a sarokod ni Aaron kan dadwa saw a matatāpi a bato a nakaitolasan bilin.† ⁵ As do mamantohosaw a anmo no lakasanaw, myan saw nachipong do tohong naw a dadwa mapipintas a balitok a sinan anghil a mangipaboya a myan daw Dyos. Siraw nyaya, ki mayngaran so kerobim. Pasalokoben daw panyid daw do yananaw a pakapakawanan gatos. Ki chimpō paba sichangori no kailawlawag no chakeyaw a batahen nawri.

⁶ No ibahey ko lang dya, ki komwan nakaornos da no nyaya a warawara. Kararaw siraw papādi saw, ki maytatādi sa a somdep do manōmaw a kwarto do irahemaw no tabirnakolo a mamarin so rebbengen daw. ⁷ No lang makasdep do mamansokelaw a kwarto, ki iya lang katotohosanaw a pādi, kan maypisa lang do asa katawen. Ki aran iya, ki polos a dya makasdep daw, malaksid an panawbi naw raya no binyayaw a idāton na do Dyos tan iwarsi na do yananaw a pakapakawanan tawo do gatos da. On, parinen na a para do bōkod na gatos kan gatos da no tawo saw a dya makadlaw so kapaygatos. ⁸ Maynamot do dyaya, mapatak kaipaboya sya no Ispirito Santo a ari pad naywangan rarahan tan maparin tawo makasdep do Kasasantwanaya a Yanan ranan kapakaro no adanaya a tōlag. ⁹ No nyaya, ki pakahapan tas nanawo ta sichangori. Ta tabo saw nyaya, ki anyino lang a mangpaneknek dyaten sichangori a abaw maisidong no kapangidāton so binyay kan kapanoroh so rigālo a mapalinteg so tawo. On, mawyasan aban rayan binyayaw aktokto dan tawotawo a makey a magdāyaw do Dyos tan mayparin sa a masantwan do salapen na. ¹⁰ Ta siraw nyaya dadakay, ki para lang do kanen kan inomen kan kadwan pa sa a ononotan a kapagdaldalos. Sira tabo nyaya, ki makatayhapot sa paglintegan. Aba polos maparin da a mangdalos so kapangtokto, kan naosar lang nyaya a nandad chimpwaw no nakabaliw no Dyos so tabo.

Si Jesus, Mangipasigorādo so Bayowaya a Tōlag

¹¹ Changori myan dana si Kristo a nayeñek do rebbeng naw a Katotohosan a Pādi a mangyangay dyaten so maganay saw a bindisyon a maynamot do bayowaya a tōlag. Iyaw paytarabakwan naw, ki myan daw do Kasasantwanaw a Yanan do salapen no Dyos a mismo do hanyit. On, oltimo a maganaganay nyaya a paytarabakwan kan adanaw a tabirnakolo, ta pinarin aban tawo nyaya, an dya si Āpo Dyos a mismo namarin sya. ¹² On, nagtaros a somindep si Jesus do Kasasantwanaw a Yanan do salapen Dyos a

† 9:4 9:4 Eks. 16:31-35; 25:16; 30:1-10; Nom. 17:8-10; Deot. 10:3-5

mismo, as kan miniropirwa paba a somindep, ta dita narana daw. As no pinanaybi na a indāton, ki iyabaw rayaw no kalding mana iyaw rayaw no orbon a bāka. Ta no indāton na, ki iyaw bōkod naw a raya. Tan komwan, ki itarabāko naw abos pandan a pakaisalakānan ta. ¹³ Ta do kaychowa, no chakey na batahen linteg a kapagdaldalos, ki mawyasan saw tawo saya a mabata a dya madalos do salapen no Dyos a maynamot do kapangiwasiwasi dyira so raya dan kalding mana tōro saw a bāka mana iyaw no ahbekaw no nasosohanaw a orbon bāka.‡ ¹⁴ Ki an myan sirbi no komwan a kapangidāton do Dyos, ad-adda pa adayo a myan sirbi no rayaw ni Kristo! Ta maynamot do panakabalin no abwayas pandan a Ispirito no Dyos, ki intoroh ni Kristo inawan na a nadiman kan naidāton a aba polos so pakapilāwan. On, pinarin naw nyaya tan oyasan naw aktokto ta a mapaparin dyaten so abwayas sirsirbi a mapakwan dyaten do kadiman tan makapagsirbi ta do sibibyay a Dyos.

¹⁵ As dawa, si Kristo mangibaet do bayowaya tōlag tan siraw tinawaganaw no Dyos, ki marawat daw naikaryaw a abos pandan a maitoroh a pamindisyon no Dyos. Maparin akmayas nya maynamot ta myan nadiman a nangway-awaya so tawo do nakapaygatos daya do kayan da paw do adan a tōlag.

¹⁶ An myan tawo a mangitolas so ipatāwid na, anchan nadiman, machita a myan anchiw pamaneknek a oyod a nadiman nawri a tawo sakbay a marawat no panorohan naw iyaw tawidaw a naitolas. ¹⁷ Ta an myan mangitolas so ipatāwid na, ki oyod aba a chitahen an sibibyay paw nawri a tawo. Nawri dananchiw kahap no mangrawataw sya anchan nadiman danaw nangitolasaw. ¹⁸ Komwan sawen iyaw adanaw a tōlag, ta abaw sinpaspangan dāton dan Jodyo kaychowa, malaksid an myan moyog a raya a mangipaneknek a oyod a myan nadiman a binyay. ¹⁹ Ta do nakaibaheyaw ni Moyses so tabo a bilin no linteg dyirad tabo tawotawo, inhap naw rayaw no orbon saw a bāka kan kalding, as kan pinasagel na do ranom, as nakapawarsi na sya do librowaw no linteg, as kan do tabo a tawotawo. Nangosar so isopo[§] kan iyaw manyibayaw a

‡ **9:13** 9:13 Myan mabata dadwa klasi a dāton do dya. Siraw bāka mana kalding, ki nawriw dāton da an maynamot do gatos da (Leb. 16:1-9). Ki iyaw ahbekaw no nasosohanaw a orbon a bāka, ki osaren da an myan tawo a maibidang dana malapos a maynamot ta sinalid naw bangkayaw no nadiman (Nom. 19). **§ 9:19** 9:19 Eks. 24:7-8. Iyaw isopo, ki asa klasi no warang a tamek a tomobo do ahtahtak no atoy. An myan binditaan padi, osaren daw nya a patahtahmen do rayaw no animal, as kapawasiwasit da sya.

boboh no karniro a nawriw pinangbindita na sira. ²⁰ Binata na dyira a k̄ana, “Iyaw nya raya, ki mangpaneknek so t̄olagaw a inbilin no Dyos a tongpalen nyo.” ²¹ Masaw, aran iyaw toldaw a tabirnakolo da, ki winarsyan ni Moyses kan tabo saw osaren da saw an magdayd̄ayaw sa do Dyos. ²² Ta no kaoyodan na, ki sigon do chakeyaw no linteg, ki magistayan a tabo, ki naibidang a nadalosan a maynamot do kapangibindita das raya.* Masaw, aba polos kapakawan tawo, malaksid an myan madiman a moyog so raya.

No Kapakawan no Tawo a Maynamot do Nakaidāton Kristo

²³ Tabo saw nyaya a napariparin do tabirnakolwaya a pagdayāwan Jodyo, ki akmay anyino no myanaw do hanyit a yanan Āpo Dyos, kan naibidang sa a nadalosan maynamot do dāton saya a binyay. Ki iyaw oyod a pagdayāwan do hanyit, ki syimpri machita naw maganaganay pa adayo a dāton kan siraw binyay saya dya. ²⁴ Ta somindep aba si Jesus do pagdayāwan a pinarin tawo a iyaw anyino no oyod. Ta no sindepan na, ki do hanyit a mismo, as kan do dawri, ki iya danaw pinakainawan ta a machisalap do Dyos. ²⁵ On, tolāden na sabaw papādi saya do lōbongaya. Ta an sira, ki k̄ada tawen, iyaw katotohosanaw a padi, ki somdep do Kasasantwanaw a Yanan do tabirnakolwaw a mangidāton so dyi na bōkod a raya. Ki si Kristo, ki pirmi aba a somindep, an dya naypisa lang a somindep a nangidāton so mismo na raya. ²⁶ Ta an tolāden Jesus napariparinaya do nakarahan, ayket, machita a pirmi a madiman a somniknan pa do nakaparswaw no lōbongaya a manda sichangori. Ki iya, naypisa lang a nangidāton so byay na do kapanawdyan saya a chimpō, kan mirwa paba polos a aran anchan āngo. Ta maynamot do naypisa lang a nakadiman na, ki pinakawan na yaten a tabo do tabwa nakagatosan ta. ²⁷ Akmas tawo a naikeddeng a madiman do maypisa lang, kan katayoka na, ki okomen no Dyos, ²⁸ masaw a naypisa lang a naidāton si Kristo a mamakawan so tawotawo do gatogatos da. Mirwa panchi a mapaboya, ki maynamot paba do gatos, an dya iya danaw kapangisalākan na siras nahay danaw a mangahahay a mangnanaya sya.

10

¹ Sichangori, mapatakan ta a iyaw lintegaw a tinokos ni Moyses, ki anyino lang no myanaw do hanyit. Ta no linteg, ki ladāwan lang no oyodaw a maganay a bindisyon a itonchi. Mapatak a maboya ta a aran anchan āngo,

* 9:22 Eks. 24:6; 40:9-15; Leb. 8:16-19; 16:14-16

ki polos anchi a dya maparin linteg a mapalinteg asa tawo do salapen no Dyos do kanāw da no papādi saw a maybibidi do kāda tawen a mangiparawat so dāton a binyay. ² Ta kaspangarigan, an myan sirbi no kapangidāton daw so binyay a mapaypisa mangdalos so tawotawo do salapen no Dyos, ayket, apabaw pakariribokan aktokto da no magdāyaw saw do Dyos a maynamot do gatos da, as kan masigorādo a magsardeng dana sa mangidāton so binyay. ³ Ki komwan aba sawen, ta do kāda tawen, nawri lang ipanakem no dāton sayaw kayan gatos no tawotawo. ⁴ Ta polos a dyinchya mapakaro no raya saw no tōro no bāka kan kalding iyaw gatos.

⁵ As dawa, do kakalo danaw no kangay ni Kristo do lōbongaya, ki binata nad Āpo Dyos a kāna, “Nawri abaw chakey mo kapangdiman so binyay kan dāton.

Ki insaganāan mo yaken so inawan ko a myan so raya tan iparawat ko nyaya dāton ko dyimom Āpo.

⁶ Ta chahwahok mo sabaw nadiman a binyay a masosohan do pangidātonan kan siraw dāton saw tan mapakawan tawo do gatogatos da.

⁷ Chako dya, mo Āpo Dyos a mamarin so chakey mo a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a maynamot dyaken.”*

⁸ Maboya ta do dyaya a nanmanma a binata ni Kristo a chakey naban Āpo Dyos dāton saw a binyay, kan nawri abaw chahwahok naw binyayaya a masosohan do pangidātonan mana siraw dāton saw a in-gagāra da tan mapakawan tawo do gatogatos da. On, binata naw nyaya a aran siraw dāton saya, ki sigon do chakey no linteg.

⁹ Sinpangan na, binata pa ni Kristo, “Chako dya, mo Āpo Dyos a mamarin so chakey mo.” Do dawri, pinawadin no Dyos nanmanma saw a dāton, kan pinatādi ni Kristo mismo na a inawan. ¹⁰ Maynamot ta pinarin Jeso-Kristo chakey no Dyos, pinayparin na yaten a masantwan dana a tawotawo na a maynamot ta naypisa lang nakaidāton na so bōkod na inawan.

¹¹ Kararaw a maytatādi saw papādyaw no Jodyo a magsirbi, kan pirmi da idāton nawri sa a dāton a binyay. Ki polos a dya marawa pakarohen nya sa dāton iyaw gatos.

¹² Bahes nabad Kristo, ta indāton Kristo asa lang a dāton a abos pandan a mamakawan so tawotawo do gatogatos

* 10:7 10:7 Sal. 40:6-8

da. Do katayoka na, ki naydisna do makanawan ni Āpo Dyos do hanyit. ¹³ On, ari daw a mangnanaya a mandan maābak san Āpo Dyos kabōsor na kan ipapitapita na sad kokod na. ¹⁴ Ta maynamot do asa lang a dāton, ki inkeddeng na sa a abos pandan a malinteg do salapen no Dyos, siraw dinalosan naranaw do gatos da.

¹⁵ Iyaw nyaya, ki ipaneknek dyaten no Ispirito Santo iyaw inbaheyaw no Dyos. No nanma, ki kāna,

¹⁶ “Komwan anchiw bayo a kapachitōlag ko dyirad tawotawo saw do Israel.

Ta do masakbayan anchi a araw,
ki kapyahen ko sanchiw linteg ko do aktokto da,
kan itolas ko sanchi do pōso da tan dyi da sa mawayakan.”

¹⁷ Innayon na pa, “Nakmen ko pa sabanchiw gatogatos da kan karahet da.”† ¹⁸ Dawa, an napakawan dana sa, machita pabaw dāton tan mapakawan sa do gatogatos da.

No Kapaypasngen Ta kan Nāw Ta Na do Dyos

¹⁹ Dawa, kakakteh, maynamot do nakadimanaw ni Jesus do kros a inoyogan raya na, myan danaw komplito a kawayawaya ta a makasdep do Kasasantwanaya a Yanan do mismo a salapen no Dyos. ²⁰ Maynamot do nakadimanaw do kros, iniwangan ni Jesus dyaten bayo a rarahan a mangay do abos pandan a byay. On, maynamot ta inparawat naw mismo a inawan na a nadiman, pinirit naw kortinaw‡ a nachibalat do payawanaw no tawo kan Dyos.

²¹ On, myan danaw matan-ok a Katotohosan a Pādi ta a nāw na mangaywan so tawo no Dyos. ²² Dawa, maypasngen ta pakono di Āpo Dyos a maynamot do rakoh kakey ta kan abaw dwadwa no kapanganohed ta. On, maypasngen ta na, ta naibidang ta na a nadalosan maynamot do nakadimanaw ni Kristo. Oyod, akma na yaten Kristo a winarsyan so raya na, kan akma danaw nawyasan aktokto ta so madalos a ranom. ²³ On, nāw ta na pakono a manapet do ipaneknek taya a kapagnamnāma ta di Āpo Dyos. Ta matalek si Āpo Dyos a magtongpal so tabo a inkari na. ²⁴ Iktokto ta pakono an maypāngo kapaysinyoyokay ta do adaw kan kapamarin so maganay. ²⁵ Kawayakan tabaw kapaychichipeh ta a magdāyaw di Āpo Dyos a akmas dadakay daw no kadwan, basbāli a ad-adda pakono no kapirmi ta maysin-aahwahok, naten dana sichangori do kaboya ta nayas kapaypaypasngen danayan araw no kapaybidi ni Āpo ta.

Si Āpo Dyos Anchiw Athayen Ta

† 10:17 10:17 Jer. 31:33-34 ‡ 10:20 10:20 Mk. 15:38

²⁶ Ta an isad ta tongtongen maygatos do nakapatak ta nayas oyod a maynamot di Kristo, apabaw aran āngo a dāton a maparin ta osaren tan mapakawan ta do gatos, ²⁷ basbāli a no nabidin, ki iyaw kapagnamnāma ta a sibabakel do makamwamomo a kapangokom no Dyos kan makananawa a apoy a maysosoh siras komontra saw do Dyos. ²⁸ Naknakmen ta a sigon do Linteg ni Moyses, an myan mangsōkir so linteg, as paneknekan dadwa mana tatdo, sigorādo a ipadiman dan totorayen da saw nangsōkiraw a aba polos kāsi da dya. § ²⁹ An komwan dōsa no tomnadyichokodaw so Lintegaw ni Moyses, syimpri mayiyit pa adayo dōsa na no mangtokatokapaw so Anakaya no Dyos. Ta an komwan, tod na dyābat rayan Jesus kan oyoyawen na paw iyaw Ispirito Santo a iyaw mangyangayaw so parābor kan kāsi ni Āpo Dyos dya. On, makamwamomo iyaw dōsa na, ta inbidang na malapos iyaw rayaw no bayowaw a tōlag a mangdalos sya do gatos na. Maypāngo paronchiw karakoh no dōsa na? ³⁰ On, chapatak ta na an sino nakabataw so nyaya, “Yaken anchiw mamahes.” Binata na pa, “Paychapidyen ko sanchiw tawotawo ko.”* ³¹ On, oltimo a makamwamomo an naitongdo kamo a okomen no sibibyay a Dyos.

³² Ki iktokto nyo dāmo nyowaw a nakatoneng so sohwaya a si Kristo. Āro dinidiw nyo a lidyat do nakapanganohed nyowaw dya, ki polos a naābak abaynyo no nawri sa lidyat. ³³ Otro, do naypisa, nadidiw nyo nakalala kan kaidadanes kan taywara nasnesnekan do salapen āro a tawo. As myan saw kadwan dyinyo a nakasagāna sa a machirapa dyirad kadwan saw a kakakteh nyo do kapanganohed do kapachipangdidiw da so nakalidyatan da. ³⁴ Ta siraw nabahod saw a maynamot do kapanganohed da, ki chināsi nyo sa. As do nakasamsam daw so warawara nyo, ki nasoyot kamo a nagan-ānos a maynamot ta chapatak nyo a iyaw namnamāen nyod hanyit, ki maganaganay a adayo kan siraw warawara nyo do lōbongaya, as kan nāw na abos pandan. ³⁵ As dawa, abohen nyo abaw kayanaya no tored nyowaya, ta itoroh no Dyos rakoh a gon-gona nyo. ³⁶ Ta machitaw kaānos nyo a magibtor tan maparin nyo chakey no Dyos, as kan tan marawat nyo inkari na. ³⁷ Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Mahay paba, as kangay dana no mangayaw anchi,
kan maybabalay abanchi do kangay naw.

38 Ki ara, ki mabyay sanchiw malintegaw a tawotawo ko a maynamot do anohed da.

Ki an myan komaro do anohed na, ki mahwahok na pabanchi yaken."[†]

39 Ki an yaten, akma taba siras komnaro saw do anohed da a mangay do karārayawan da, basbāli a naibidang ta na dyirad manganohedaw, as kan nāw ta a mangigpet so kapanganohed ta tan maisalākan tanchi.

11

Iyaw Kapanganohed

¹ Āngo paro chakey na batahen kapanganohed? No kapanganohed, ki pamaneknek so kayan hahawen ta kan pangsigorādo so dyi ta pa saya maboya. ² Ta maynamot do kapanganohed daw no kapoonan ta saw, naparin da nahwahok iyaw Dyos.

³ Maynamot do kapanganohed, natonngan ta a yapo do chirin no Dyos, ki naparswaw hanyit kan tana a siraw nyayaw inahtotan daya no maboya saya a yapo do dyi saya maboya.*

No Maynamot Da Abel, Enok, kan Noyi
(Gen. 4; 5:24; 7:1-8:22)

⁴ Maynamot pad kapanganohed, nangidāton si Abel so adadda maikari a dāton kan dātonaw ni Kain. As maynamot do dyaya, narawat naw pammadāyaw dya no Dyos a iya, ki asa malinteg a tawo a maynamot ta rinawat no Dyos dāton naya. On, aran nadiman dana, ki akmay maychiychirin pa dyaten a maynamot do kapanganohed naya.

⁵ Maynamot pa do kapanganohed do Dyos, nakadichan si Enok do kadiman. Inpahap no Dyos do yanan naw do hanyit. As dawa, abaw nakadongso so inawan naw. Binata no Dyos do Masantwan a Tolas a do sakbayaw a nakahap na sya, ki nahwahok dana dya. ⁶ Amnan abo kapanganohed ta do Dyos, ki aba polos matarek a pangahwahok ta sya. Ta aran sino a makey a maypasngen do Dyos, ki machita a anohdan na a myan danaw Dyos a manggon-gona so omchichwas dya.

⁷ Maynamot pa do kapanganohed ni Noyi, ki inanohdan naw ballāag no Dyos a maynamot do maparinaw anchi do manam a araw a aran dyi na pa naboya. Tinongpal na a maynamot do nakapamarin naw so biray a nawriw nakaisalakānan da asa kapamilyaan. Maynamot do dawri a

[†] 10:38 10:38 Hab. 2:3-4; Roma 1:17; Gal. 3:11; Pal. 22:7, 12, 20 * 11:3 11:3
Gen. 1-2

kapanganohed ni Noyi, naokom lōbongaya, ki inbidang na si Noyi a malinteg a maynamot do kapanganohed na dya.

Abraham kan Sara

(Gen. 12:1-4; 17:17; 18:11-14; 21:1-2)

⁸ Maynamot pa do kapanganohed do Dyos, nagtongpal si Abraham do katawagaw sya no Dyos. Maynamot do dawri, kinarwan naw tana na, kan nangay do tanaw a inkari dya no Dyos a tawiden na a aran dyi na pa chapatak an dino kwanan na. ⁹ Maynamot do anohed na, minyan do tanaw a inkari dya no Dyos a aran akmay asa istranghiro do dawri a tanan matarek. Tolda lang naginbirnan da, kan minyan sa daw sa Isaak kan Jakob. Ta aran sira, ki nangnanaya sa a machipagtawid so inkaryaw no Dyos. ¹⁰ Ta do dawri, panapanayahen ni Abraham syodadaw a inranta kan patneken ni Āpo Dyos, iyaw syodadaya a mapatnek a dya polos a mabdibdis so pondasyon.

¹¹ Maynamot do anohed, nanginaw si Sara a aran oltimo a baket dana. On, naporin nyaya a maynamot ta rakoh kapanganohed ni Abraham a tongpalen no Dyos inkari na.†

¹² Dawa, aran malkem dana taywara si Abraham do dawri, ki maynamot dya, iyaw inahtotan āro a kapotōtan a akmas kāro daya no bitohen do hanyit kan akmas kārwaya no anay do payis no kanayan a dya mabidangan.

¹³ Siraw nyaya āro a tawotawo, ki nadiman sa tabo a nāw dad kapanganohed a aran dyi da pa narawat inkaryaya no Dyos do kayan daya a mabyay do tanaya. Aran mahay pa do dawriw katongpal no kari naya dyira, ki akmay naboya da, as kan alit na chinasoyosoyot da a pinanaya, ta masyirto da a myan anchiw araw a katongpal na tabo. Dawa, inpodno da a inbidang da a istranghiro sa do tanaya, ta tod sa naginbirna dya. ¹⁴ An komwan inpodno da, ki no chakey na batahen, panapanayahen daw matarek paw a yanan da a kabokbokōdan da a abos pandan a dyira da. ¹⁵ Ki iyabaw tanaw a kinarwan daw iniktokto da. Ta an nawriw iniktokto da, ayket na, myan paw chansa da a nakapaybidi, ¹⁶ ki basbāli a chinakey daw kagaganayan a tana a iyaw yananaya a myan do hanyit. Nyayaw paynamotan na a masnekan aba si Āpo Dyos a tawagan da so Dyos da, kan insaganāan na sa so syodad dad hanyit.

Sa Abraham, Isaak, Jakob, kan Jose

(Gen. 22; 27; 47:31; 48:10-16; 50:24-25)

† **11:11** 11:11 Mana “Maynamot do kapanganohed da Abraham, nanginaw si Sara a aran taywara malkem kan baket dana sa, kan hopes pa si Sara.”

¹⁷ No asa pa pakaboyan tas kayit no kapanganohed ni Abraham, ki iyaw nakasōotaw sya ni Āpo Dyos. Ki aran myan kari no Dyos a maynamot di Isaak, alit na nakasagāna dana si Abraham a omdiman sya so moybohaya[‡] a anak na a idāton na do Dyos. ¹⁸ On, sitotolok a dimanen na a aran inkari ni Āpo Dyos dya a si Isaak danaw pakatongpalan kari naw a payparwan nanchin kapotōtan na. ¹⁹ Nakasagāna a omparin so nyaya, ta sitatalek si Abraham di Āpo Dyos a myan so panakabalin a mapagōngar so tawo, as kan bāli, akma naranay rinawat si Isaak a yapo do kadiman. §

²⁰ Maynamot pa do kapanganohed, ki binindisyonan ni Isaak sa Jakob kan Isaw tan rawaten danchiw bindisyon no Dyos do manam a chimpō.

²¹ Maynamot pa do kapanganohed ni Jakob, ki binindisyonan na saw dadwaw a pōtot ni Jose do kakalo naw a madiman. Do dawri, ki nagsanggiran naw iigpetan naw no sarokod naw a nagdaydāyaw do Dyos do nakabindisyon naw sira.

²² Maynamot pa do kapanganohed, do kakalo naw a madiman ni Jose, ki inbahey na a komaro sanchiw Israelita saw do Egipto. Inbahey na paw parinan danchi so bangkay na.

No Maynamot Da Moyses kan Rahab

²³ Maynamot pa do kapanganohed da, do nakayanakaw ni Moyses, ki intayo da no inyapwan na saw so tatdo a kabohan. Maynamot do nakaboya daw sya a dya sinsinan a adekey, chināmo daba kinontraw bilinaw ni Paraon.*

²⁴ Maynamot pa do kapanganohed, do kabaro danaw ni Moyses, chinakey nabaw maibidang a anak no mabakesaw a anak ni Paraon, ²⁵ basbāli a chinakey naw nachipaylilidyat dyirad tawotawo saw no Dyos kan iyaw kadidiw naw so ragsakaya a malisto a mabo a mapawnot do gatos. ²⁶ On, basbāli a ginanaganay naw maysabhay so kapang-oyaw daw no tawotawo kan tabo iyaw kinabaknang saya do Egipto. On, chinakey naw nyaya a maynamot ta myan kapanganohed nad karyaw no Dyos a mangay anchi si Kristo, ta nawriw pirmi a yanan aktokto naw masakbayan saya a gon-gona.

²⁷ Maynamot do rakoh a kapanganohed na, kinarwan ni Moyses Egipto kan abaw kāmō na do solyaw ni Paraon.

‡ **11:17** 11:17 Myan pa saw kadwan a pōtot ni Abraham a akma si Ismael, ki si Isaak lang nayanak a maynamot do kari ni Āpo Dyos. Roma 9:7-9 § **11:19** 11:19 Ta an dyi na pinenpen ni Āpo Dyos, ki sigorādo a diniman Abraham.

* **11:23** 11:23 Do dawri a chimpō, no āwag no āri daw do Egipto, ki "Paraon." Myan bilin na a dimanen da no soldādo naw tabo anak da a mahahakay no Israelita saw. Eks. 1:22

Inibtoran naw lidyat, ta akmay nāw na chichiban iyaw Dyos a dya maboya. ²⁸ Maynamot do kapanganohed nad Āpo Dyos, iyaw siniknanan no nanoma a Pistan Nakahabasaw no Anghil do sakbayaw no kakaro dad Egipto. On, inbilin na dyirad Israelita saw a pawasitan da so rayan karniro iyaw pantaw da saw tan dya madiman matotoneng saw a anak da an homabas anghilaw a mangyangay so kadiman.†

²⁹ Maynamot pa do kapanganohed da, ki nayam saw no Israelitaw do mabkoh a tana a iyaw naysyayan naw no Mabayaw a Tāw.‡ Ki siraw taga Egipto saw, do kapādas daw so monot, ki nahmes sa, ta naybidiw tawaw do sīgodaw a kayayan na.

³⁰ Maynamot pa do kapanganohed, nalday matohosaw a ahad do omdibon no syodad a Jeriko do katayokaw no papito a karaw a nakadibon da sya no Israelita saw.§ ³¹ Maynamot pa do kapanganohed, si Rahab a asa naglaklāko so asi na, ki nairāman aba a nadiman do nakadiman daw no nagsōkir saw do Dyos, ta inanohdan naw chirin daw no pinadagos na saw a Israelita a nangay a nagispya do dawri a syodad.*

Siraw Kadwan Saw a Manganohed

³² Āngo paw ibahey ko? Apabayaw ōras ko a mangistorya sa Gideon, Barak, Samson, Jepte, Dabid, Samwel, kan siraw propīta saw.† ³³ Ta maynamot do kapanganohed da, ki inābak da saw kadwan saw a pagaryan. As siraw kadwan, ki malinteg sa do kapagtoray da, as kan rinawat daw inkari no Dyos dyira. Pinanyitem dan kadwan dangoy daw no lion saw. ³⁴ Inosep dan kadwanaw no magilgilayabaw a apoy. Nadichanan daw kadiman do ispāda, kan naybadiw a kayit iyaw kakapsot daw. Nayparin sa masiglat do gobat, kan inābak da saw bōyot daw no istranghiro saw a nangay a nachigobat dyira. ³⁵ Maynamot do kapanganohed, myan saw mababakes a minirwa a nangrawat siras minatay da do nakapagōngar da a yapo do kadiman.‡ Ki maynamot do kapanganohed dan kadwan, ki chinakakey daw nalala a nandad nakadiman da kan iyaw kayan wayawaya da a maygatos, ta chinakakey daw mapagōngar do maganaganay pa a byay. ³⁶ Maynamot do kapanganohed dan kadwan, ki naoy-oyaw sa kan nasanosot sa. As siraw kadwan saw, ki nakadinaan sa, as nakaposek da sirad bahodan. ³⁷ Nadiman saw kadwan a maynamot ta naagsidan sa so bato, kan

† **11:28** 11:28 Eks. 12 ‡ **11:29** 11:29 Eks. 14:16-17 § **11:30** 11:30 Jos. 6

* **11:31** 11:31 Jos. 2:11-22; 6:22-25 † **11:32** 11:32 Jos. 23:9-10; Ok. 4:14-16; 7:22-25 ‡ **11:35** 11:35 1 Ār. 17:19-24; 2 Ār. 4:18-37

naragadi saw kadwan a pinaybebehak da, as kan napotohan saw kadwan so ispāda. Maynamot do kapanganohed dan kadwan, ki naybibyay sa a makakāsi, as kan laylay da, ki lālat no karniro kan kalding. Mapopobri sa a nalala kan nairoromen do tabo byay da. ³⁸ Akma saw minidibidi a dyi da chapatak longolongohen da, kan tod sa minidibidi do katokotokonan kan do letlet-ang. Minyan pa sa do aschischip kan aboabot no tana. Maynamot ta komwan kapanganohed da, maikari abaw lōbongaya a myan so tawotawo a akma sira.

³⁹ Tabo saw nyaya a tawotawo, ki si Āpo Dyos a mismo mangpaneknek do Masantwanaya a Tolas a myan mayit a kapanganohed da. Ki aran komwan, ki alit na narawat dabaw no inkaryaw no Dyos dyira do kayan da pa do tanaya. ⁴⁰ Naparin nyaya a maynamot ta myan maganaganay a plāno no Dyos dyaten. Ta no plāno na, ki iyaw kapangnanaya daya so kapachirayay da dyaten a mangrawat so komplitwaya makaskasdāaw a kari no Dyos tan māsa ta na mangrawat so inkari naw, as kan tan payparinen na yaten a tabo a tawotawo na a aba polos so pakapilāwan.

12

Si Jesus, Nakayapwan kan Mangpayit so Anohed Ta

¹ Dawa, kakakteh, maynamot ta naynyopos dyaten taywara saya so karo a sistigo, isagāna ta pakono inawan taya a machilomba a maynamot do kapagtos tas aran āngo a mangrahmet dyaten. On, ipoha ta na saw gatosaya a masonong a machipong dyaten, as siaabanti ta pakono a mayyayo do lombaya a nachilomban ta. ² Pasyayen tabaw mata ta di Jesus, ta iyaw mangisongsong dyaten kan manganaanawob so kapanganohed ta. On, tolāden ta pakono si Jesus, ta inanōsan naw lidyat na do kros, as kan iniktokto naba polos kasnesnek na, basbāli a nawriw iniktokto naw ragsakaw anchi a mangnanaya dya an tayoka tabo nya kalidyatan na. Sichangori, ki ari dana a maydisna do mangket do kawanan no trono ni Āpo Dyos do hanyit.*

³ Iktokto nyo an maypāngo nakaibtor na so nakaipsok daya sya no nakagatosaw a tawotawo. On, karahmen nyo a iktokto nya tan dyi kamo a maōpay kan maōma.† ⁴ Ta iyaw kapachisōba nyowaya do gatos, ki ari nyo pad napadāsan nachisōba a mandad nakawyog no raya nyo do nakadiman nyo. ⁵ Nawayakan nyo nawriw makahwahok saw a chirin

* 12:2 12:2 Pilp. 2:5-11; Heb. 2:10 † 12:3 12:3 Gal. 6:9

dyinyo ni Āpo Dyos do nakaibahey naw sya a inyo, ki anak na? Myan inpatolas na do Masantwan a Tolas a kāna, “Anak ko, adngeyen mo ah, an palintegen koymo, kan machila kaba do kapaydabdab ko dyimo, 6 ta kostohen ko dadakay da no chadaw ko, kan siraw rawaten ko a anak ko, ki padidiwan ko sa an rebbeng daw madōsa.”‡

7 Dawa, ibidang nyo lidyat nyowaya a kananawo ni Āpo Dyos dyinyo, as kan anōsan nyo, ta nawri danaw kapatakan nyo sya a ibidang naynyo a anak na. Ta aryoriw anak a dya nanawhen inyapwan so kaganayan na? 8 An madichanan nyo no kadōsa no gagāngayaw a anak na, bastardo kamori ah? Ayket! An komwan, inyo abaw oyod a anak na. 9 An maynamot dyirad āmang ta saya do lōbongaya, dosāen da yaten, ki alit na, anyiben ta sa a āmang ta. As dawa, machita mangamangay pa a manganohed ta do naispiritwanaya a Āmang ta tan mabyay ta. 10 Ta siraw āmang ta saya do tanaya, ki kostohen da yaten so dēkey lang do tanaya sigon do hahawen daw a maganay a rarahan ta. Ki si Āpo Dyos, ki dosāen na yaten do sigorādo a chapatak na a kaganayan ta tan mairāman ta na do kasanto na. 11 Oyod a chaskeh ta do kayan ta a madōsa, ta makaparagsak abaw dōsa, an dya makapaynyin. An maanōsan ta, as nakananawo ta na, malinteg tanchi kan myan anchiw kaydamnayan kapangtokto ta a gon-gona ta.

No Pamagbaga kan Ballāag

12 As dawa, an naychamirpirpir danaw tōd nyo a maynamot do kakapsot nyo, patoreden nyo aktokto nyo, kan payiten nyo kapanganohed nyo kan kapagtalek nyo do Dyos. 13 Nāw kamo na pakono a mayam do kosto a rarahan do kapanganohed nyo tan siraw kadwan saw a rārayay nyo a makapsot mana piday so kapanganohed, ki madodog saba, basbāli a maypayit sa do kaboya daw dyinyo a pagtolādan da.

14 Parinen nyo tabo a maparin nyo a machikapya do tabo a tawo, kan maybibyay kamo pakono a masantwan a managtongpal do Dyos. Maynamot ta an dyi kamo a komwan, abaw makaboya si Āpo do kapaybidi naw anchi. 15 Magannad kamo tan abo mangtadyichokod so kapanganohed na do Dyos. Ta an komwan, ki tomobo anchiw yapo dyinyo a akmay masdak so kapanōlok a tamek a pakayapwan riribok kan manoroh so pakachichadan kadwan. 16 On, magannad kamo tan abo pakono dyinyo machoknod do dyi na kabahay, mana mayparin dyinyo a

‡ 12:6 12:6 Prob. 3:11-12; Pal. 3:19

abos kapagdāyaw do Dyos a akmas kaparinaw ni Isaw[§] a nangilako so kalintegan na a asa matoneng a anak a maynamot lang do maypisa a kakan. ¹⁷ Ta matayo aba dyaten a do kakey naw a manghap so pamindisyon ni āmang na, ki nahap na paba a aran tinanyisan na, maynamot ta maibabāwi na pabaw pinarin naw.

No Paytarkan no Dadwa Saya a Tokon: Sinai kan Sion

(Eks. 19:12-13; Deot. 9:18-19; Gal. 4:21-31; Pal. 14:1; 21:2)

¹⁸ Naknakmen nyo a iyaw kapagdāyaw nyowaya do Dyos sichangori, ki akma pabad Israelita saw do kaychowa a dawri ngayan daw tokonaw a mayngaran so Sinai. Do dawri, ki myan naboya da a gomilgilāyab a apoy, kan naka-didiw pa sa so makamwamomo a sari kan mayit a bagyo. ¹⁹ Myan paw nadngey da malyak a trompita kan ōni ni Apo Dyos a makamwamomo a nawriw nakamwan da. Do dawri, siraw nakadngeyaw sya, ki nachikakaāsi sa a pirwahren na pabaw maychirin dyira. ²⁰ On, maitored dabaw naibilinaw dyira a kāna, “Abaw aran sino a maypasngen do tokonaya. Ta aran asa lang a binyay makasalid do dawri a tokon, ki machita magsidan so bato a mandad kadiman na.”

²¹ Oyod a oltimo a makamwamomo nawri a maboya. Nyaw paynamotan na a binatan Moyses, “Namirpir akwayad kāmō!”

²² Amnan yaten, ki komwan abaw kapaypasngen ta do Dyos. Ta do nakarawat taw so bayowaw a tōlag, ki rinawat taw bayo a nanawo a yapo do matarek a tokon a iyaw Tokon a Sion do Jerosalem. As nyaya a Jerosalem, ki anyino no syodadaw no sibibyay a Dyos do hanyit kontodo reprep saw a siraragsak a anghilis na. ²³ On, nairāman ta na dyirad matawaganaw so matoneng a anak no Dyos a myan danas ngaran a naitolas do hanyit, as kan akma ta nay somindep do salapen Dyos a mismo a iyaw okom dan tabo a tawotawo. As maynamot do dyaya, ki naibidang ta na machasa dyirad nadiman saw a tawotawo no Dyos a malilinteg kan abo so pagkorāngan. ²⁴ Naypasngen ta pa di Jesus a iyaw nangibabaet do bayowaya a tōlag. Ta iya, ki inparawat naw byay na a nadiman do kros tan do nakawyog no raya naw, ki inpaboya naw bindisyon no Dyos dyaten a manganohed dya. Dawa, maganaganay a adayo raya naw kan rayaw ni Abel. Ta iya, ki pinakawan na yaten. Ki iyaw raya ni Abel, ki nanawag so bahes na.*

²⁵ Kaannadan nyo kan itoltoleng nyo abaw maychiy-chirinaya do bayo a tōlag. Ta an dyi sa nakadichan dyi saw a nangikaskāso so nangballāagaw sira a yapo do tanaya do kaychowa, ad-adda ta pa a dya makadichan an tadyichokodan taw mangballāagaya a yapo do hanyit. ²⁶ Ta do dawri, ki ginon-gon ni Āpo Dyos tanaya a maynamot do chirin na. Ki sichangori, inkari na a pirwahan na pa gon-gonen, ki iya paba lang tanaya, an dyi pa mairāman hanyit.† ²⁷ Ta iyaw naichirin naya a “Pirwahan na pa,” ki ipapaawat na dyaten a gon-gonen nanchiw lōbongaya kan mapakaro anchi a tabo naparswa. No lang mabidin dananchi, ki sira danaw dyaw a magon-gon.

²⁸ As dawa, magyāman ta so rakoh di Āpo Dyos, ta nairāman ta na do pagtorayan na a dya magon-gon. Magyāman ta kan dayāwen tas Āpo Dyos so makaay-āyowaw dya a mapawnotan so kaanyib kan kadāday ta sya. ²⁹ Maynamot ta no kasoli no Dyos taya a pagsīrbyan ta, ki akmau apoy a mangrōnot so tabo.

13

Iyaw Kapagsīrbi a Makadadaw do Dyos

¹ Changori, nāw nyo a maysin-aayat a makakakteh di Kristo. ² Naknakmen nyo a padagosen do bahay nyo saw istranghiro. Ta myan dana saw nagpadagos a dyi da sa chapatak a anghilis sawen saw pinadagos da saw.*

³ Naknakmen nyo a sidongan siraw myanaw do bahodan maynamot do kapanganohed da. On, sidongan nyo sa a akmau nachibahobahod kamo dyira, as kan chāsi nyo saw naidadanesaw a akmau inyo nalidyatan.

⁴ Pachigtalan nyo abaw kapachikabahay nyo, basbāli a dayāwen nyo, kan machita a nāw no kapodno nyo a maych-abahay. Ta dosāen anchi no Dyos machikamalāla kan tabo saw maychakatekatehaw a machoknod do kompormi.

⁵ Chalakam nyo abaw kwarta, basbāli a chanawob nyo pakono an āngo myan dyinyo. Ta binata no Dyos, “Nāw ko na machirayay dyimo, ta aywanan koymo do tabo a ngayan mo. On, polos a dyi kwa karwan imo.”† ⁶ As dawa, masnek taba a mangibahey a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Si Āpo kasidong ko, kan mamō ako abanchi do parinen dyaken no tawo.”‡

† **12:26** 12:26 Eks. 19:18; Hag. 2:6; Pal. 16:17-21 * **13:2** 13:2 Gen. 18:1; 19:1

† **13:5** 13:5 Gen. 28:15; Deot. 31:6-8; Jos. 1:5-9 ‡ **13:6** 13:6 Sal. 118:6

⁷ Naknakmen nyo saw nanmanma saw a pangōlo nyo a nangipakatoneng so chirin no Dyos dyinyo. Iktokto nyo kabibyay daw kan nakadiman daw, as nāw nyo a tahatahan anohed daw. ⁸ On, komwan pakono parinen nyo, ta si Jeso-Kristo, ki mabdibdis aba. Ta an iya, ki nāw na kakoyab, changori, kan abo so pandan. ⁹ Ipalōbos nyo abaw dyaya kosto a nanawo a iyaw mapasiwal dyinyo do kosto a rarahan. Ta maganaganay a maypayit kapangtokto nyo a maynamot do paraboraya no Dyos kan iyaw no kapagtongpal nyowaw do dadakay saya a mawnonotan a maynamot do makan. Ta siraw magtongpalaw siras syay, ki abaw maganay a maitoroh na dyira.

¹⁰ Siraw papādi saw a madama pa mangononot so adanaw a tōlag, ki abaw kalintegan da machibinglay do kaganayanaya a narawat ta do nakadimanaya ni Kristo a nayparin a dāton dyaten do gatogatos ta. ¹¹ Ta iyaw katotohosanaw a pādi da, ki mangyangangay so raya no binyay do Kasasantwanaw a Yanan do tabirnakolo tan idāton naw maynamot do gatos. Ki iyaw inawan dan binyay saw a nadiman, ki masosohan sa do gaganaw no kakpekpehan da. ¹² As dawa, nyayaw paynamotan na a naihbot si Jesus tan nadiman do gaganaw no syodad tan mawyasan na saw tawotawo do gatos da a maynamot do mismo na raya. ¹³ As dawa, aran yaten, mangay ta pakono di Jesus do gaganaya. No chakey na batahen, ki karwan taw adan a dadakay ta a aran matahaman taw masnesnekan a akma dya. ¹⁴ Ta machipandaw yanan ta do tanaya. Ki nawriw ahahayen taw abwaw anchi so pandan a yanan ta do hanyit. ¹⁵ No machita ta a idāton do Dyos, ki abaw matarek, an dya iyaw kapagdāyaw kan kapagyāman ta dya. Siraw nyaya, ki kosto kan maganay a dāton no mangipodnwaw a si Jesus sawen Āpo da. ¹⁶ As kawayakan nyo abaw mamarin so maganay kan kapaysinsisidong nyo. Ta siraw nyaya kaparin, ki akmas dāton saya a makadadaw do Dyos.

¹⁷ Magtongpal kamo dyirad panglakayen nyo saw kan parinen nyo saw ibilin da dyinyo, ta siraw manyidechideb dyinyo do kapanganohed nyo kan atbayen danchi di Āpo Dyos an maypāngo nakananawo da dyinyo. On, tongpalen nyo sa tan iyaw kapaytarabāko dāya, ki pakaragsakan da a dya pakalidayan. Ta an komwan a maliday sa, abaw maitoroh na kapya dyinyo.

¹⁸ Paydaydasal nyo yamen a kakakteh. Chapatak namen a abaw kōsit do aktokto namen. Ki alit na, chakey namen a nāw namen a mabyay a madāyaw do aran āngo a kayayan.

¹⁹ Ipakpakaāsi ko dyinyo a paydaydasal nyo yaken tan makapaybidi ako dyinyo so malisto.

No Pangbindisyon kan Kapanawdyan a Bagbaga

²⁰ Si Āpo Dyos, ki pinagōngar nas Āpo ta a si Jeso-Kristo, as kan si Jesos danaw maganay a Pastor ta a mangaywan dyaten a akmay karniro na. On, nayparin a komwan si Jesos maynamot do bayowaya a tōlag a pinatnek na do kaitoroh naw so byay na do kros a inoyogan raya na. As nyaya a tōlag, ki matādyan abanchi a polos. ²¹ Si Āpo Dyos a pakayapwan kapyā, iya pakono manoroh dyinyo so tabo a klasi no maganay a machita nyo tan tongpalen nyo chakey na. Parinen na pakono dyaten a tawotawo na iyaw makahwahok dya a maynamot di Jeso-Kristo. Madaydāyaw pakono si Kristo a abos pandan. Amen.

²² Ipakpakaāsi ko dyinyo a kakakteh a anōsan nyo a rawaten pamagbaga kwaya, ta manyidāyaw tolas kwaya dyinyo. ²³ Chakey ko a mapatakan nyo a nawayawayaan dana si kakteh ta si Timoteo do bahodan. Yangay namen anchinyo a sarongkaran, an malisto a mawara do yanan kwaya.

²⁴ Irapit nyo pakomosta ko dyirad pangōlo nyo saw kan tabo saw a tawotawo no Dyos. Pakomostaan daya inyo no kakakteh saya a manganohed a yapo do Italya.

²⁵ Myan pakono parābor no Dyos dyinyo a tabo. Amen.

No Tolas Ni Santiago No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Do Biblya, ki myan apat a tawo a mayngaran so Santiago. No asa, ki si Santiago a anak ni Sebedeo a kakateh ni Juan (Mt. 17:1; 27:56; Mk. 1:19; 3:17). Iya, ki diniman da do chimpon Āri Herodes (Ara. 12:2) do sakbay paw a naitolas nya tolas. No chadadwa na, ki si Santiago a anak ni Alpeo a asa dyirad apostolis saw ni Jesus (Mt. 10:3; Ara. 1:13). No chatatdo na, ki si Santiago a āmang ni Apostol Jodas (Si Jodas Iskariote aba. Lk 6:16; Ara. 1:13).

No chapat na, ki si Santiago a asa pangōlo dan nanganohedaw di Jesus do Jerosalem, as kan iyaw nangayanaw ni Pablo a nachisarsarita do Jerosalem do kadāmo na paw a nanganohed. (Ara. 15:13-29; Gal. 1:18-19; 2:9). Iyaw nya Santiago nangitolas so nyaya a tolas.

No naytolasan na, ki siraw tabwaw a nanganohed di Jeso-Kristo, naten dana saw nanganohedaw a Jodyo a naychawpit dana do intīrwaya a lōbong (1:1). No naynamotan ni Santiago a naytolas, ki tan ahwahoken kan inanawo na dyira an maypāngo iyaw maganay saya a dadakay dan nanganohed. Binata na a machita magtōnos kapanganohed kan kaparin no manganohed di Jesus, ta no kaparin, ki mangipaneknek so oyod a kapanganohed. Mana no kaparin, ki akmay asi no kapanganohed, as kan an abo asi na, ki naibidang dana a abaw sirbi no kapanganohedaya (2:17, 20, 26).

Āro paw innanawo ni Santiago a maynamot do kabibyay no manganohed. Siraw nya, ki maynamot do kalidyatan, kasolisog, kasoli, kapangidomdōma do kapayngay a tawo, kapangiget so rida, kasirib, kapaydidiman, kapaykoykospag, kinabaknang, kaānos, kan kapaydasal.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1

No kapanganohed kan kasolisog 1:2-18

No kapangadngey kan kaparin 1:19-27

No kapangidomdōma 2:1-13

No kapanganohed kan kaparin 2:14-26

No kapangigpet so rida 3:1-12

No kasirib a yapo do Dyos 3:13-18

No kapangballāag kan kapangahwahok 4:1-5:6

No kaānos kan dasal 5:7-20

No Tolas ni Santiago

Pakatoneng

¹ Iyaw nya tolas, ki yapo dyaken a si Santiago a adīpen no Dyos kan si Āpo Jeso-Kristo, as kan mangay dyinyo a tabo a naibidang dana tawotawo no Dyos a nychawpiti dana do intirwaya a lōbong. Komosta kamo?

No Kapanganohed kan Sīrib

² Kakakteh, ibidang nyo pakono a soyot anchan myan mapadāsan nyo a matatarek a pakasoōtan, ³ ta chapatak nyo a masōot abaw kapanganohed nyo, an dya tan patobohen naw kapagibtor nyo.* ⁴ As iyaw kapagibtor, ki masisītan nawri, ta no pagtongpalan na, ki payparinen naynyo a mahnyi do kapanganohed nyo a makahwahok kan abwa polos so pagkorāngan do salapen ni Āpo Dyos.

⁵ An sino dyinyo kōrang so kasīrib a makaāwat so maynamot do kalidyatan a mangay do byay na, maydasal pakono do Dyos. Ta si Āpo Dyos, masinyat aba, ta sisasagāna a manoroh dyaten so tabo a machita ta, kan paydabdab naba yaten do pagkorāngan ta. ⁶ Ki an maydasal kamo, machita manganohed kamo a dya magmangamanga. Ta an magmangamanga kamo, akma kamos kelsangaw a padoydoydoyen salawsaw a dyi nyo a chapatak an dino kokwanan nyo. ⁷ No tawowaw a komwan so dadakay, ki chahahaw naba sya a myan rawaten nad Āpo Dyos. ⁸ Ta iya, ki magdwadwa so kapangtokto, as kan matohatohay do tābo a kaparin na.

No Kinapobri kan Kinabaknang

⁹ Sichangori, inyo a kakakteh a mapopobri, masoyot kamo pakono, ta matohos saad nyo do salapen no Dyos a maynamot do kapachichasa nyo di Kristo. ¹⁰ As inyo a kakakteh a mababaknang, charagsak nyo pakono an mabo kayayan nyo a mabaknang do lōbongaya, ta ari kamo na a machichasa di Kristo. Ta no mabaknang a tawo, ki akmay tamek a magsabong a madiman anchi.† ¹¹ Ta an mayegen araw, ki mahayo tamekaw do kohat.‡ Do dawri, apabanchiw kapintas no sabong naw, ta masday do tana. Komwan anchiw kadiman no mabaknang a tawo do kadama na maychichwas so kinabaknang na.

* **1:3** 1:3 Roma 5:2-5; Sant. 1:12; 1 Ped. 4:12-19 † **1:10** 1:10 Isa. 40:6-8; Mt. 6:19-21; 1 Ped. 1:24 ‡ **1:11** 1:11 Mana "no kohat no pangaditan," Sal. 103:15-16

No Kasōot kan Kasolisog

¹² Magāsāt tawowaw a nāw na mangigpet so kapanganohed na an mangay kasōot na, ta an maibtoran naw nawri a kasōot na, rawaten nanchiw gon-gona na a iyaw byay na abos pandan a inkari no Dyos dyirad madawaw dya. ¹³ An myan pakasolisogan ta, batahen taba a si Āpo Dyos nangsolisog dyaten, ta masolisog aba si Āpo Dyos a mamarin so marahet, as kan solisogen naba yaten do marahet. ¹⁴ Ta no kasolisog no asa tawo, ki yapo do mismwaw a marahet a kalikāgom na, as kan nawriw omapapan sya. ¹⁵ As an maapanan do marahetaw a kalikāgom na, ki maygatos dana. As no pagtongpalan gatos na, ki pakadimanan a abos pandan.

¹⁶ Chadaw kwa kakakteh, paallilaw kamo aba. ¹⁷ Ta no tabo a magaganay kan kosto a rigālo, ki yapo do Dyos a Āmang ta do hanyit a nangparswa so tabo mararanyag do tohos. Ki aran mayweyweswes sa kan matatādyan ranyag daw, ki nāw na abos pandan ni Āpo Dyos kan aba polos kasari dya. ¹⁸ Ta sigon do pangeddeng na, pinayparin na yaten a anak na a maynamot do kapanganohed ta do oyod a nainanawo dyaten. Tan komwan, payparinen na yaten a kasisitaan do tabo a naparswa.

No Kapangadngey kan Kapamarin

¹⁹ Inyo a kakakteh a oyod ko a chadaw, nyaw naknakmen nyo: Sisasagāna pakono kāda asa a mangadngey, as machita maannad a maychirin kan dya malisto a makasoli, ²⁰ ta abaw maitoroh no kasoli do malinteg a kabibyay a akmas chakeyaw no Dyos. ²¹ Dawa, tadyichokodan nyo sa tābo makasnesnek saya kaparin nyo kan tābo marahet saya a dadakay nyo. Sipapakombaba kamo pakono a magtongpal do chirin no Dyos a inmoha na do aktokto nyo a makaisalākan dyinyo.

²² Sichangori, masisita a tongpalen nyo chirin no Dyos. Tod nyo aba adngeyen, an dyi nyo pa parinen, ta an tod a mandad tadyinya nyo, ki allilāwen nyo bōkod nyo a inawan. ²³ Ta no mangadngey so chirin as dyi na tongpalen, ki akmas tawowaw a magispiho so rōpa na, ²⁴ as kan aran katatayoka na pa nagispiho, ki do kakaro naw, nanyeng na nawayakan rōpa naw. ²⁵ Ki iyaw tawowaw a nāw na mangtokto kan mangtongpal so maganayaya a linteg no Dyos a mangwayawaya so tawotawo, iyaw bindisyonan no Dyos do tābo a kaparin na, ta nawayakan nabaw nadngey naw, basbāli a parinen na.

²⁶ Aryoriw makabata sya manganohed an sīping so rida? An komwan, allilāwen naw inawan na kan abaw sīrbin kabata naw sya mapasnek do dawri a inanohdan na. ²⁷ Ta no oyod a kapanganohed a abos pakapilāwan do salapen no Dyos a Āmang ta, ki iyaw nyaya: no kasidong dyirad olila kan siraw bālwan a malidyalidyat so kabibyay, as kan iyaw nāw naw a dya namanchaan so marahet saya do lōbongaya.

2

No Ballāag a Maynamot do Kapangitatārek

¹ Kakakteh ko di Kristo, maynamot ta myan kamo na a manganohed di Jeso-Kristo a matan-ok a Āpo ta, abo pakono dyinyo dadakay a kapangitatārek. ² Kaspangarigan, an makpekpeh kamo, as myan mangay a machikpeh dyinyo a asa baknang kan pobri, as no baknangaw, ki magsingsing so balitok kan maylaylay so mapintas, ki iyaw pobryaw, ki maylaylay so rotrot. ³ Ki an rispitaran nyos kosto baknangaw kan paydisnahan nyo do maganay a paydisnan, ki iyaw pobryaw, ki ibahey nyo dya a, “Maytēnek ka daw,” mana “Maydisna ka do ratagaya,” ⁴ mangitatārek kamo abawri? Naon, marahet kapangtokto nyo, ta inokom nyo a masissisītaw asaw a maynamot do kinabaknang na.

⁵ Kakakteh ko a chadaw ko, adngeyen nyo pa yaken kan iktokto nyo nya: Siraw pobryaya do lōbongaya, ki pinidi sabawri no Dyos tan bomaknang sad kapanganohed, as kan dyira danchiw pagtorayan a inkari no Dyos dyirad madawaw dya? ⁶ Ki do kapangidomdōma nyowaya, siryaw asnesnekan nyo popobri saya. Taywaran dya siraw babaknangaw manglidyalidyat kan mangidardarom dyinyo? ⁷ Sirabawriw maparaherahet so madaydāyawaw a ngaran ni Āpo ta a inanohdan nyo?

⁸ Basta naknakmen nyo kasisītaanaya a linteg do pagāryan no Dyos a naipatolas do Masantwan a Tolas a kāna, “Chadaw nyo kapayngay nyo a tawo a akmas kadaw nyo so inawan nyo.”* An oyod a tongpalen nyo nyaya, maganay kaparin nyo. ⁹ Ki an mangidomdōma kamo, nakagatos kamo a maynamot do dyi nyo a tongpalan so lintegaya no Dyos, as kan naibidang kamo na a nayrārayaw so linteg. ¹⁰ Ta no makey a mangtongpal so tabo a linteg, as nachichad naw asa, ki nakagatos dana, as kan naibidang dana a nachichachichad na tabo.† ¹¹ Ta chiban nyo, si Āpo

* **2:8** 2:8 Leb. 19:18; Mt. 19:19; Mk. 12:31; Lk. 10:27 † **2:10** 2:10 Mt. 5:19; Gal. 3:10; 5:3

Dyos mismo a nangibilin so nya linteg a kāna, “Machikamalāla kamo aba,” as kan iya paw nagbilin so, “Mangdiman kamo aba.”‡ Ki aran dyi kamo a nachikamalāla, an nangdiman kamo, nakagatos kamo na, ta nayparin kamo na a nayrayrārayaw so linteg. ¹² Dawa, annadan nyo tabo kapaychirin kan kaparin nyo, ta no kapangokom anchi no Dyos, ki ibasar na do linteg naya a mangwayawaya so tawotawo. ¹³ Ta anchan okomen no Dyos tawotawo saw, abaw kāsi na dyirad dyaw a māsi. Ki siraw māsisyen saw dyirad kapayngay da tawo, mamo sabanchi do ōras a kapangokom no Dyos.§

No Kapanganohed kan Kaparin

¹⁴ Kakakteh, aryoriw sinpaspangan no kapanganohed no makabata sya a myan kapanganohed na di Kristo Jesus, ki abaw kaparin na a mangpaneknek a oyod? Makaisalākan paro nawri a kapanganohed na? ¹⁵ Kaspangarigan, myan kakteh nyo a manganohed a rotrot so laylay kan maypiypisipis do kapteng. ¹⁶ Aryoriw sirbi no kabata nyo sya dya a, “Chāsi pakono imo no Dyos, as dyi ka pakono a makbelan kan maptengan,” as kabo no itoroh nyo dya para do machita naya do kalidyatan na. ¹⁷ Komwan kapanganohed an yapo lang do dangoy, ta naibidang a nadiman, an dya napawnotan so kaparin.

¹⁸ Ki myan saw machinamna a makabata sya a kon da, “Matatarek iyaw no kawnot so Dyos. No asa, ki aran tod a manganohed, as no asa, ki aran maynana kaparin.” Ki no ibahey ko dyinyo, maypāngo kaipaneknek nyo sya manganohed kamo an abo kaparin nyo, ta maparin aba maysyay oyod a kapanganohed kan maganay saya kaparin. An yaken, no kaparin ko sayaw mangipaneknek a oyod kapanganohed ko. ¹⁹ Ay, maganay kamo sawen, ta anohdan nyo a asa lang Dyos! Ki machalit kamwaya dyirad marahet saw a ispirito. Ta aran sira, ki manganohed sa kan paychamirpirpir daw kāmo da, ta dosāen sanchi a oyod ni Āpo Dyos. ²⁰ Samna! Kabo pan arang nyo an nawri lang kapanganohed nyo. Chakey nyori a ipaneknek ko dyinyo a abaw sinpaspangan kapanganohed a abos kaparin? ²¹ Chiban nyos simna Abraham a kapoonan ta kaychowa. Napalinteg abawri maynamot do nakatongpal naw so bilin no Dyos a kaidāton nas Isaak a pōtot na do pangidātonanaw a pinatnek na? ²² On, mapatak a maawātan a nagtōnos kapanganohed kan kaparin ni Abraham. Taywaran dya siraw kaparin naw nangpaneknek

‡ 2:11 2:11 Eks. 20:13-14 § 2:13 2:13 Mt. 5:7; 18:21-35

a abaw pagkorāngan no kapanganohed na. ²³ Oyod a natongpal inpatolasaw no Dyos do Masantwan a Tolas a kāna, "Nanganohed si Abraham do inbahey ni Āpo Dyos, kan maynamot do dyaya nakapanganohed na, inbidang no Dyos a malinteg do salapen na."* Dawa, nyaw naynamotan na a natawagan si Abraham a sīt no Dyos.† ²⁴ Dawa, naboya nyo a mapalinteg asa tawo an myan kaparin na a mangpaneknek so kayan kapanganohed na. Iyabaw kaibahey naw sya a tod a myan so kapanganohed.

²⁵ Komwan paw si simna Rahab‡ a naglaklāko so asi na do kaychowa. Ta aran iya, ki napalinteg maynamot do pinarin naw do nakarawat naw so dadwa ispya a Israelita do bahay na, as nakasidong na sira nagtālaw do nakaitongdo naw so matarek a rarahan a inonotan da. ²⁶ Malawag a maboya ta dya a aba polos sinpaspangan kapanganohed, an dya mapawnotan so kaparin, ta kayarig na do inawan a mabata bangkay an abo pahad na.

3

No Kapangigpet so Rida

¹ Kakakteh, dyi nyo pakono a kalikagōman kāro nyo a mayparin a mangnanawo so chirin no Dyos, ta chapatak nyo a an dyi da onotan innanawo daw, rakorakoh atbayen da kan siraw nachinanawo saw dyira. ² Ta yaten a tawotawo, ki pirmi tabawri a magriro, naten dana do kapaychirin ta? Ki an myan asa tawo a dya polos a magriro do kapaychirin na, apabaw pagkorāngan no nawri a tawo, ta maparin narana pagpeten inaynawan na a dya mamarin so marahet. ³ Chiban nyo iyaw asa kabalyo. An bosalan ta, mapalongo taw inawan naw do aran dino a chakey ta. ⁴ Mana ahapen ta pangarīgan biray. Iyaw biray, ki rakoh, kan mayit kapadoydoy syan salawsaw. Ki aran komwan, dēkey agōsan naw a osaren kapitanaw a mapalongo so biryaw do chakey na a palongwan sya. ⁵ Masaw rida a dēkey a partis no inawan, ki oyod a rakkoh ayaman na.

Iktokto ta an maypāngo kasosoh no rakoh a kahasan do dēkey lang a asdeb no apoy. ⁶ On, komwan kayarig no rida, ta akmay apoy a binyayan ni Satanas do apoyaw a yapo do impyirno,* ta aran myan nairanta a kaosaran na do inawan ta, ki paraparapasen naw intīro a inawan a maygatos. On, iyaw pakayapwan āro a marahet a mangmanmancha so tābo katatawo ta. No kaoyodan na, dēkey a partis no

* 2:23 2:23 Gen. 15:6; Roma 4:3; Gal. 3:6 † 2:23 2:23 2 Kron. 20:7; Isa. 41:8

‡ 2:25 2:25 Jos. 2:1-21; 6:17, 25; Heb. 11:31 * 3:6 3:6 Mk. 9:47-48

inawan, ki maparin na rārayawen tābo a karakohan ta, kan palongohen na do pakarārayawan. ⁷ Oyod a maparin tawo mangiwam so tabo a kītan parswa ni Āpo Dyos a akma siras bolaw saya, siraw somayasayap saya, siraw komayakayab saya do tana, kan siraw myanayad tāw. On, myan danaw nakaywam siras komwan saya. ⁸ Ki aryoriw nakapaywam so rida na? Oltimo a marahet kan mapagpet aba. Kayarigan naw napnos binīno. ⁹ Ta chiban nyo, osaren ta a pagdāyaw do Dyos a Āmang tad hanyit kan pangabay ta pas kapayngay ta a tawo a pinarswa no Dyos a akma dya.† ¹⁰ Samna! Asa lang a dangoy pakayapwan kapagyāman kan kapangabay. Kakakteh ko, dyi nyo pakono a parinen nyaya. ¹¹ Ta iyaw asa akbod, ki maparin na paro a pahtoten matami kan matabhah a ranom? Ay engga! ¹² Kakakteh ko, maypāngo a may-asiw kayo a igos so olibo, mana ōbas so igos? Masaw a polos a maparin aba ranom kan tāw pahtoten asa akbod.

No Sīrib a Yapo do Hanyit

¹³ Aryoriw masīrib kan makaāwat dyinyo?‡ An myan, sigi, machita a ipaneknek naw sīrib na do madalos a kabibyay na kan kaganay no kaparin na a onotan kapakombaba a yapo do oyod a sīrib. ¹⁴ Ki an maiimonen ka kan rakoh kalakam mo a mangipatongpal so chakeyaw no bōkod mo a inawan, ipangas mwaba myan sīrib mo, ta mabayataw ka, ta aba dyimo oyod. ¹⁵ No nyaya a kītan sīrib, ki yapo aba do Dyos, an dya yapo do lōbongaya, ta sinasairo nyaya a kinasīrib a yapo do marahet a pangtoktwan no tawotawo. ¹⁶ Ta no myan so imon kan kalakam a mapatohos so bōkod na a inawan, masigorādo a myan pa daw kaket kan tabo a kītan marahet. ¹⁷ Ki no tawo a myan so sīrib a yapo di Āpo Dyos, ki madalos so kapangtokto. On, nya tawo, ki mapaychapya, masingpet, mapilpilit aba, taywara a māsisyen kan nāw na mamariparin so maganay, mangidomdōma aba, as kan polos a dya maysinsisingpet. ¹⁸ Siraw tawotawo a mapaychachapya tan myan tōnos do payapayawan da a tabo, ki kayarig daw maymoha so kapya kan tōnos. As no apīten danchi, ki malinteg a kabibyay da.

4

No Ballāag a Maynamot do Kapachisīt do Lōbong

¹ Āngo saw pakayapwan kapaydidiman kan kapagsosogal nyo? Yapo abawri do kinaderrep kan kalikāgom no inawan

† 3:9 3:9 Gen. 1:26-27; 9:6 ‡ 3:13 3:13 Sant. 1:5-6

nyo a pirmi a maydidiman do irahem nyo?*

² On, myan kalikāgom nyo, ki mahap nyo abaw pakakdekden nyowaw. As dawa, nakasagāna kamo a mangdiman tan myan mahap nyo. Masaw a chaimon nyo an dyi nyo a mahap, as nawriw pachidimanan nyo. Ki no kaoyodan na, abaw mahap nyo, ata, manahes kamo abaya di Āpo Dyos.

³ Ki an mangdaw kamwaya, abayaw marawat nyo, ata, madiyaw pinsar nyo, ta nawryayaw chitahen nyo paychakatekatehaw no inawan nyo.

⁴ Pakawanem kamo! Akma kamwayas masawekaw a dya polos a mapagtalkan. Chapatak nyo abawri a iyaw kapachisīt nyo do nainlobōngan saya kapangtokto kan kaparin, ki kapangipsok nyo so Dyos? On, no mangīsad a maybibyay do nainlobōngan saya a dadakay, ki maibidang a kabōsor no Dyos.

⁵ Batahen nyori a abos sinpaspangan naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Iyaw Ispirito Santo a intoroh no Dyos a myan dyaten, ki siimon an dyi ta oyod a madaw dya”?†

⁶ Ki aran komwan, somawasaway parābor no Dyos dyirad mapakombabaw a akmas inpatolas naw do Masantwan a Tolas a kāna, “Kontraen sa no Dyos makokospag saw, ki ipaboya naw kāsī na dyirad mapakombabaw.”‡

⁷ Dawa, mapaitoray kamo pakono do Dyos. Kontraen nyos Satanas tan payaywan naynyo.§

⁸ An maypasngen kamo do Dyos, ayket na, maypasngen Dyos dyinyo. Inyo a maygaygatos, tadyichokodan nyo gatogatos nyo tan madalos kabibyay nyo. Inyo a matohatohay so kapangtokto, paychaycharwahan nyo pabaw kapangtokto nyo a monot do Dyos.

⁹ On, basbāli a pagmamayo, itanyis, kan paychaychahoho nyo pakono kapagbabāwi nyo maynamot do gatogatos nyo. Tadyan nyo so katanyis kasoyot nyo, kan tādyan nyo so kapagmamayo karagsak nyo a maynamot do kāron gatos nyo.

¹⁰ Ta an magpakombaba kamo do salapen no Dyos, ki idāyaw nanchinyo.*

No Ballāg Maynamot do Kaparaherahet

¹¹ Kakakteh, maysinpaparahet kamo aba. Ta aran sino a maparahet mana mangokom so kakteh na, ki bāli maychirin danas maikontra do linteg no Dyos a iyaw bata naw a chadaw nyo kapayngay nyo a tawo.† As no maychirin so komwan, ki pachimadēkeyanaw linteg, as kan sigorādo a dyi na tongpalen nawri a linteg, an dya okomen naw lintegaya a akmay abo danaw sīrbi na dya.

¹² Si Āpo Dyos

* **4:1** 4:1 Roma 7:23; Tito 3:3; 2 Ped. 2:13-15 † **4:5** 4:5 Mana “No Ispirito no Dyos a mangbibyay dyaten, ki taywara maimon.” Eks. 20:5 ‡ **4:6** 4:6 Prob.

3:34 § **4:7** 4:7 Epe. 6:11; 1 Ped. 5:8-9 * **4:10** 4:10 Mt. 23:12; 1 Ped. 5:6

† **4:11** 4:11 Leb. 19:16, 18; Mt. 5:43; Sant. 2:8

lang manoroh so linteg kan myan so kalintegan a mangokom dyaten. Iya paw mangisalakan kan mangrārayaw.‡ Ayket! An komwan, aryoriw kalintegan ta a mangokom so kapayngay ta a tawo?

No Ballāag a Maynamot do Kapangeddeng

¹³ Changori, adngeyen nyo yaken inyo a makabata sya a kon nyo, “Magbyahi kamis changori mana anchan delak do asa syodad, as omyan kami daw so makatawen. Magnignigosyo kaminchi, kan syrto a āro maganansya namen daw.” ¹⁴ Samna! Chapatak nyori an āngonchiw kabibyay nyo anchan delak? On, ta no byay ta, ki akmas angepaw a maboya so dēkey, as kabo na. ¹⁵ Komwan pakono machita chirinen nyo: “An ipalōbos no Dyos a mabyay kami panchan delak, parinen namen anchiw nyaya mana nawri.”§ ¹⁶ Ki āngorid mapangas kamwaya, as kan itangsit nyowayaw pariparinen nyo sanchi? Pakawanem! Maddi sa tabo akmaya syay a kapaykoykospag. ¹⁷ Dawa, no tawo a dya mamarin so chapatak na maganay, ki makagatos do salapen Apo Dyos.

5

No Ballāag a Maynamot do Kabaknang

¹ Changori, inyo a mabaknang, ki adngeyen nyo yaken ah! Itanyis kan pangagagay nyonchiw kabakel nyo, ta ito danaw didigra a magtopak dyinyo. ² Apabanchiw sinpaspangan kinabaknang nyowaya, ta marārayaw sanchi. As siraw intwan nyo saw a laylay, ki ohden anchi.* ³ No balitok nyo kan pirak nyo saw, ki naypopongos dana sa so rachi maynamot do nakahay darana do nangapyan nyowaw sira. Iyanchiw nyaya rachiw mangipaneknek so kakōsit nyo kan kaāgom nyo, kan iya panchiw mangrōnot so mismo a inawan nyo a akmay apoy. No kaoyodan na, ki iyaba lang kinabaknang kinapya nyo, an dya iya paw kadōsa nyo do apoy do kapanawdyanaw a araw a kapangokom. ⁴ Chiban nyo nyaya! Abaw tayotayo nad Apo Dyos no tangdan dayan nachitaltalonaya dyinyo a kinōpit nyo. Ki sichangori, mangagagay sa, ta chakey da a mapalobōsan sa a maybidi dyirad akin dyiraw dyira. On, iyaw kapaylangetnget daw no nachiranyi saw dyinyo a kinosit nyo, ki nadngey dana sa tabo nyaya no Dyos a Manakabalin do Tābo.† ⁵ Do tanaya, naybibibyay kamo a siboboslon kan ninanam nyo

‡ 4:12 4:12 Mt. 10:28 § 4:15 4:15 Prob. 16:9 * 5:2 5:2 Mt. 6:19 † 5:4 5:4 Do chirin Hebreo, batahen na, “Dyos no sabaoth” mana “Dyos no armado.” 2 Ar. 6:15-17

kinaragsak. Ki akma kamo so bākaw a napataba nyo saw inawan nyo a maisagāna do dyi nyo a chapapatak a kaparti nyo. ⁶ Pakawanem kamo! Palālo danayaw pinarin nyowaya! Pinagatos kan diniman nyo sayaw tawotawo saw a abos gatos dyinyo, as kan polos a dyi daynyo a narawa.

No Ānos kan Dasal

⁷ Ki inyo a kakakteh, an-anōsan nyo pakono lidyalydyat nyo saya a mandanchan kapaybidi ni Āpo ta. Iktokto nyo kaānos no homakaw a mangnanaya so chimoy no ammyan kan mangchamba so chimoy no rayon tan makapaymoha so binyi na. Maanōsan na paw mangnanaya so kaāpit no mapategaya a asi no nayhohopagan na. ⁸ Dawa, aran inyo, machita magānos kamo kan nāw nyo a payiten kapangtokto nyo, ta īto danaw kapaybidi ni Āpo ta a si Jesus.

⁹ Kakakteh, dabadabayen nyo abaw kadwan dyinyo tan dyi naynyo a okomen no Dyos. Īto danaw Mangokom, kan ari dana maytēnek do rowangan! ¹⁰ Kakakteh ko, iktokto nyo sa a pagmididan propīta saw a siraw nangikasabaw so inpakatoneng no Dyos dyira. Sira pakono tahatahan nyo so kaānos a magibtor so lidyalydyat nyo saya. ¹¹ Siraw tawotawo saw a nāw da inpasnek kapanganohed da, ki batahen ta magāsāt sa. Nadngey nyo nawriw kaānos naw ni simna Job a nagibtor do kaychowa. Ta aran taywara nalidyatan, ki nāw na do nakapanganohed na do Dyos. On, chapatak nyo nakatorohaw sya no Dyos so machita na do kapanawdyan na, ta rakoh kāsī no Dyos kan taywara machipangdidiw dyaten an malidyatan ta.‡

¹² Kakakteh, masisīta a kanaknakmen nyo nyaya: Pagkari nyo abaw hanyit kan tana mana aran āngo a pagkari. “On,” kon nyo an on a oyod chakey nyo, mana “Engga,” kon nyo an engga a oyod chakey nyo§ tan dyi nanchinyo a okomen no Dyos.

¹³ An myan malidyatan dyinyo, maydasal pakono. An myan dyinyo masoyot, magkanta pakono so pagdāyaw na do Dyos. ¹⁴ An myan maganyit dyinyo, ipatawag na pakono saw panglakayen daw no manganohed a mangay a mangidasal sya do ngaran ni Āpo Jesus ranan kapaptos das lana* tan mapya. ¹⁵ An mapawnotan so oyod a kapanganohed iyaw nyaya kapaydasal da, ki mapyan anchiw maganyitaw. On, pyahen nanchi ni Āpo Dyos tan mirwa maybangon, as kan pakawanen panchi no Dyos do gatogatos na. ¹⁶ Dawa, ipodno nyo gatos nyo do katakatayisa dyinyo, as kan paydasal nyo katakatayisa dyinyo tan mapya kamo. On,

‡ 5:11 5:11 Job 1:21-22; 2:10; 42:10-17 § 5:12 5:12 Mt. 5:33-37 * 5:14 5:14 Mk. 6:13

parinen nyo nyaya, ta no kapaydasal no tawo a malinteg do salapen no Dyos, ki mayit, ta atbayen no Dyos. ¹⁷ Chiban nyos simna Elyas do kaychowa, ki kapayngay ta a tawo. Ki do nakaipasnek naw so naydasal a dya machimoy do dawri a tana, ki nachimoy aba so tatdo kan godwa katawen. ¹⁸ Do nakapirwa naranaw a naydasal tan machimoy, oyod a nachimoy, kan minirwa dana tomnobo mohamoha do dawri a tana.[†]

¹⁹ Kakakteh, an myan aran asa dyinyo a machisyay do oyodaya a nanawo, as myan mapaybidi sya, taywara maganay nawri. ²⁰ Iktokto nyo nya: No tawo a mapaybidi do Dyos so napasiwal do oyodaya, ki rakoh kasidong na, ta napalongo naw somniwalaw do kaisalakānan na, as kan napakawan do āro a gatogatos na.[‡]

[†] **5:18** 5:18 1 Ār. 17:1; 18:1, 42-45 [‡] **5:20** 5:20 Sal. 32:1; Roma 4:7

No Manōma A Tolas Ni Pedro No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Nyaya tolas, ki yapo do Pedro a asa a apostol ni Jesus. On, oyod a āro naitolas do Biblya a maynamot di Pedro. Iyaw no pangyahsen daw no kadwan saw a nanawhen an myan chakey dad Jesus (Mt. 18:21; Mk. 11:21; Jn. 13:36), as kan iya paw para kablaaw das kadwan (Ara. 1:15). Iyaw no nanoma nangibahey a makey a monot di Jesus a aran maychatanyi (Mt. 26:33; Mk. 14:29), as kan iya paw nanglibakaw sya do kārwan tawo (Mt. 26:69-72; Mk. 14:66-70). Ki aran komwan, ki maynamot do Ispirito Santo a myan dya, inpodno na a si Jesus, ki iyaw oyod a Kristo a Anak no Dyos (Mt. 16:15-19; Mk. 8:29; Lk. 9:20; Jn. 6:69). Aran dilikādo byay dan apostolis saw, ki alit na, iyaw no nanoma a naytēnek do arawaw no Pentekostes a nangasaba do kārwan daw no tawotawo (Ara. 2:1-14).

Si Pedro, ki naywam do kalidyatan. Do tolas no Aramid, ki pirmi a inbahey ni Lokas daw an maypāngo nakalidyalydyat das Pedro (Ara. 4:18-20). Nasanyib a nababaotan kan nabahod (Ara. 5:17-27; 12:1-3). Ki no atbay ni Pedro dyirad dyaya naparin ki, “Si Āpo Dyos maybadiw a tongpalen namen, tawo aba” (Ara. 4:19-20; 5:29).

Intolas naw nyaya a tolas dyirad tawotawo saw a nanganohed di Āpo Jesus tan ahwahoken na sa a maypaypayit kapanganohed da aran nakataham sa so lidyat. On, iyaw tawo a manganohed di Jesus, ki basta anōsan naw lidyat, ta manam abaw nyaya, as kan myan anchiw gongona na a abos pandan (1:3-4; 5:10). Intolas ni Pedro a kāna, “Italek nyo sa tabo do Dyos pakariribokan nyo, ta iya danaw mangaywan dyinyo,” (5:7).

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2

No dya machipanda a kapangnamnāma ta 1:3-12

No kapaybibyay ta a masantwan 1:13-2:10

No kapaybibyay no adīpen no Dyos 2:11-17

Iyaw pagtolādan taw nakalidyalydyat ni Kristo 2:18-25

No rebbeng a parinen no maychakabahay 3:1-7

No parinen manganohed do kalidyatan 3:8-4:19

No bagbaga no panglakayen kan kadwan pa saw 5:1-11

No kapanawdyan na 5:12-14

1 Pedro

Pakatoneng

¹ Yaken si Pedro a asa apostol ni Jeso-Kristo, kan iyaw nyayaw tolas ko dyinyo a napaksyat a nanganohed a naychawpit do intiro saw a probinsya a Ponto, Galasya, Kapadosya, Asya, as kan do Bitinya. ² An maynamot dyinyo, ki sigon do bōkod na panggep, pinidi narana inyo no Dyos Āma tan mayparin kamo a masantwan a tawotawo na a maynamot do panakabalin no Ispirito Santo. On, pinidi naynyo ni Āpo Dyos tan manganohed kamo di Jeso-Kristo, as kan tan maynamot do raya na a minoyog do nakadiman na do kros, mapakawan kamo do gatogatos nyo.

Maypayparo pakono dyinyo parābor no Dyos kan kaydamnayan no kapangtokto nyo.

No Dya Machipanda a Kapangnamnāma Ta

³ Maidaydāyaw pakono si Āpo Dyos a Āmang ni Āpo ta a si Jeso-Kristo. Ta maynamot do taywara karakoh no kāsī na, tinorohan na yaten so bayo a byay ta a maynamot do nakapagōngar na si Jeso-Kristo a yapo do kadiman. On, maynamot do dyaya, myan dana dyaten rakoh a dya machipanda a kapangnamnāma a masigorādo anchi a matongpal. ⁴ Maynamot do bayowaya a byay, ki myan danaw namnāma ta a rawaten tanchiw maboslonaya a bindisyon a insagāna ni Āpo Dyos a para dyaten a tawotawo na. On, nakapyaw nyaya do hanyit, ta do dawri, ki polos a dya marōnot kan dya malaposan, as kan dya mabo a abos pandan. ⁵ Siraw nyaya a bindisyon, ki para dyinyo. On, maynamot do kapanganohed nyowaya dya, ki ari kamo na do aywan no panakabalin no Dyos a mandanchan kapakarawat nyos kakompliton kaisalakānan nyo a naisagāna dana a maiparang do kapanawdyan a araw.

⁶ As dawa, maynamot do tabo nya saya, ki rakoh danaw kasoyot nyo a aran masisita a myan kaliday nyo do dya mahay a chimpo a maynamot do matatarek saya a kalidyatan a nangay dyinyo. ⁷ Ta siraw nyaya lidyat, ki pakaboyan an maypāngo kaoyod no kapanganohed ta.* Ta akmas balitokaw a marārayaw, ki malonag do apoy tan maboyaw kaporo na balitok. Dawa, masisita a masōot paw kapanganohed nyo a mapatpateg pa adayo kan balitok. Ta an nāw no kapanganohed nyo do nakatayokaw no nakasōot nyo, nyaw manoroh so kaidāyaw nyo kan tanok nyo a pinakaprimyo nyo do kapaybidyaw anchi ni Āpo Jeso-Kristo. ⁸ Ta iya, ki chadaw nyo a aran dyi nyo a naboya, as kan anohdan nyo a aran dyi nyo pa maboya.

* 1:7 1:7 Roma 8:17-18

As dawa, maynamot do nya kapanganohed nyo, charagsak nyo na so oltimo, as kan aba polos chirin do lōbongaya a makailawlawag sya. ⁹ On, myan dyinyo komwan a ragsak a maynamot ta ari nyo na rawarawaten kaisalakānan nyo a iyaw pakatongpalanaw no kapanganohed nyo dya.

¹⁰ Maynamot do nyaya kaisalakānan, ki kinaganay da a inādal no propīta saw do kaychowa, as kan do kaipaneknek daw so nawri, ki inpadto da maynamot do paraboraya a isāgot no Dyos dyinyo. ¹¹ Rakoh iyaw no kakey dan propīta saya a makaāwat so maynamot do nyaya a inpakatoneng dyira no Ispirito Santo a yapo di Kristo a nāw na myan dyira. On, inyahahe da an kangonchiw katongpal no nyaya, as kan maypāngo kangay na. Ta no inpakatoneng no Ispirito dyira, ki iyaw no maynamot do nakalala ni Kristo, as kan iyaw somarsarono a katan-ok na. ¹² On, naipakatoneng pa dyirad propīta saw a iyaw nyaya inpadto da, ki maynamot aba do kaganayan da, an dya magsirbi sa dyinyo. Sichangori, iyaw nyaya a inpadpadto da, ki iya danaw inanawo daw dyinyo no mangyangyangayaw so Maganay a Dāmag. On, inanawo da dyinyo sigon do kasidong no Ispirito Santo a yapo di Āpo Dyos do hanyit a myan dyira. As an maynamot do nyaya a minsāhi, ki aran siraw anghilis saw do hanyit, ki ikarigatan da a awāten.

No Kasisīta no Kapaybibiay Ta a Masantwan

¹³ Dawa, pakarohen nyo aran āngo a ombalabalay dyinyo do aktokto nyo tan nāw nyo na nakasagāna a monot do chakeyaw no Dyos. As makaridam kamo, kan dyi kamo pakono a mabdibdis do saray nyo do ahahayen nyowaya parābor a itoroh anchi dyinyo no Dyos do kapaybidi ni Jeso-Kristo. ¹⁴ As dawa, maynamot ta anak narana inyo no Dyos, nāw kamo pakono a masingpet kan manganohed dya. Ipalōbos nyo aba a itorayan naynyo no marahet saw a dadakay nyo do ka dyi nyo paw a nakapatakan so oyod. ¹⁵ Maynamot ta masantwan si Āpo Dyos a nanawag dyinyo, ki aran inyo, masantwan kamo pakono do tābo parinen nyo. ¹⁶ Ta akmas binataw ni Āpo Dyos do Masantwan a Tolas a kāna, “Machita masantwan kamo, ta masanto ako.”†

¹⁷ Naknakmen nyo a si Āpo Dyos a bigbigen ta do kāda kapaydasal ta a Āmang tad hanyit, ki oltimo a malinteg iyaw no kapangokom na, ta okomen nanchi yaten a tabo sigon do kaparin ta, as kan aba polos kapangidomdōma na. Dawa, masisīta a taywaraw kaanyib ta sya do kayan taya do hapotayan tana. ¹⁸ Ta chapatak nyo na an āngo naibāyad

† **1:16** 1:16 No chakey na batahen masanto, ki “machitarek” mana “mabawa do gatos.” Leb. 11:44; 19:2; 20:7

dyinyo tan makakaro kamo do abwaw so sinpaspangan a dadakay nyo a tinawid nyo dyirad inyaynyapwan nyo saw, ta akmbaw pirak mana balitok a mabos pateg iyaw pinangbāyad na dyinyo. ¹⁹ Ta iyaw pinangbāyad na, ki iyaw kapapatganaya raya ni Jeso-Kristo. Ta iya, ki akmay karniro a abwa polos so lapos mana pakapilāwan a mairanta a maidāton do Dyos. ²⁰ On, ta nakayapo pad sakbay no nakaparswa no lōbongaya, iya, ki napidi dana ni Āpo Dyos a mangay a madiman a mangisalākan dyaten.‡ Ki sichangori dana lang a nagparang do kapanawdyanaya no araw a maynamot do kaisalakānan nyo. ²¹ Ta maynamot di Kristo, myan danaw kapanganohed nyo di Āpo Dyos a napagōngar sya a yapo do kadiman, kan intoroh na dyaw tan-ok. Tan komwan, si Āpo Dyos danaw pagtalkan nyo, as kan myan danaw kapangnamnāma nyo dya a tongpalen na tabo inkari na.

²² Sichangori, maynamot ta inanohdan nyo oyodaya a nanawo ni Jeso-Kristo, kinarwan nyo naw marahet saya a dadakay nyo, as kan myan dana dyinyo oyod a kadaw nyo dyirad kapayngay nyo a manganohed. Dawa, nāw nyo na madaw do katakatayisa dyinyo a yapo do makatayrahem a aktokto nyo. ²³ On, ta minirwa ta na nayanak do abos pandan a byay, kan akmba so nakaiyanak taw a tawo a machipanda. Ta sichangori, anak narana yaten no Dyos a maynamot do panakabalin no sibibyay a chirin no Dyos a polos a dya marārayaw. ²⁴ Ta akmas naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,

“Tabo tawotawo, ki akmay tamek,

kan tabo kapintas da, ki akmas sabong naw.

Mahayo tamekaw kan maychaesday saw sabong naw.

²⁵ Ki no chirin ni Āpo, ki nāw na a abos pandan.”§
Iyaw nyaya chirin, ki iyaw Maganay a Dāmag a naikaskasaba dyinyo.

2

No Sibibyay a Bato kan no Tawo no Dyos

¹ Dawa, sichangori, tadyichokodan nyo saw tabo marahet saya a dadakay akmas kapangkōsit kan kapaybay-ataw, kapaysinsīsingpet, kapangimon, kan kaparaher-ahet.* ² Ahahayen nyo pakono kapakaāwat nyo so chiri-nayan Āpo a akmas kangsahaw no tagibyaw so gātas na. Tan komwan, mayparakoh danaw kapagtalek nyod Āpo Dyos a mandad katongpal no kaisalākan nyo. ³ Ta akmas

‡ 1:20 1:20 Epe. 1:4 § 1:25 1:25 Isa. 40:6-8; Sant. 1:10 * 2:1 2:1 Roma 1:29-30; 2 Kor. 12:20; Epe. 4:31; Kol. 3:8

naitolasaw do Masantwan a Tolas, "Natahaman nyo naw parābor ni Āpo dyinyo."[†]

⁴ Maypasngen kamo pakono di Āpo Jeso-Kristo, ta iyaw manoroh so abos pandan a byay. Iya, ki akmay sibibyay a bato a sinsinan a inpoha no tawo, ki pinidi no Dyos a kapapatgan dya. ⁵ Aran inyo, maynamot ta inparawat nyo naw byay nyo dya, payparinen naynyo a akmay sibibyay a bato a rimīnta no Dyos do kapatnek nas naispiritwan a bahay na. Kayarig nyo paw papādi saw a mangyangay so kosto a dāton. Ki akma kamo abas papādi saw do nakarahan, ta iyaw no dāton nyo a maynamot di Jeso-Kristo, ki makahwahok do Dyos. ⁶ Ta akmas binata nad Masantwan a Tolas a kāna,

"Naypidipidi ako so kapapatgan a bato

a pangayen kwa panōli do Sion a masantwan a syodad ko.

As an sino a manganohed dya,

ki polos anchi a dya mapaay."[‡]

⁷ Oyod a taywara mapateg dyinyo a manganohed dya, ki maynamot dyirad dyaw a manganohed, binata na pa do Masantwan a Tolas:

"Iyaw nawri a bato a inpoha dan mapatnek saw so bahay, ki nayparin a iyaw kasisītaan a bato a mangpayit so nawri a bahay."[§]

⁸ Binata na pa do matarek a panid no Masantwan a Tolas a kāna,

"Iyaw nyaya bato pakachichadan daw no tawotawo, kan iyaw nyaya bato omadodog sira."^{*}

On, sigon do keddengaw no Dyos, nakachichad sa a maynamot ta dyi da tinongpal chirin no Dyos.

⁹ Ki yaten a manganohed, ki komwan taba. Ta an yaten, ki mismo a si Āpo Dyos namidi dyaten. Pinayparin na yaten a papādi do pagāryan na a nāw na magsīrbi do Āri ta. Kayarig ta paw asa masantwan a nasyon a dyira lang no Dyos. On, pinidi na yaten a tawotawo na tan yaten danaw mangipakatoneng so makaskasdāawaw a pariparinen no Dyos. Ta si Āpo Dyos mismo a nanawag dyaten a yapo do kasarisaryan a yanan tan mangay ta do makaskasdāaw a sēdang na. ¹⁰ On, no kaoyodan na, do nakarahan, tawotawo naba inyo ni Āpo Dyos. Ki sichangori, tawotawo narana inyo. Do nakarahan, ki chapatak nyo aba iyaw kāsi no Dyos. Ki sichangori, narawat nyo na.

[†] 2:3 2:3 Sal. 34:8 [‡] 2:6 2:6 Isa. 28:16; Roma 9:32-33, 10:11; Epe. 2:20 [§] 2:7 2:7 Sal. 118:22; Mt. 21:42 ^{*} 2:8 2:8 Isa. 8:14, 15; 1 Kor. 1:23; Gal. 5:11

No Kapaybibyay no Adipen no Dyos

¹¹ Chadaw kwa kakakteh, naknakmen nyo a do dya lōbong, ki iyabaw no mismo a yanan ta, ta tod ta akmay gan-ganaet a naginbirna dya. Dawa, ipakpakaāsi ko dyinyo a pachibawan nyo pakono saw kalikāgom no inawan nyo, ta tod sa maikontra do kawnot nyowaya do Dyos. ¹² Nāw nyo a masingpet do kayan nyo a machisalap dyirad tawotawo saw a dya manganohed. Ta aran pagatosen daynyo do kaibahey da sya a namarin kamo so marahet, ki alit na, ipodno danchiw maganay saya a kaparin nyo, as kan dayāwen danchi si Āpo Dyos anchan araw a kapaybidi ni Kristo.

¹³ Machita tongpalen nyo tabo pinarin no gobyrno nyo a paglintegan. Ta an komwan parinen nyo, maidāyaw anchis Āpo. On, tongpalen nyo chakey no totorayen nyo, naten danaw impirador.† ¹⁴ Masaw, paitorayan kamo dyirad pinakakakamay naw, ta tinoboy na sa no impirador a mangay a mangdōsa so aran sino a makagatos kan manoroh so dāyaw dyirad mamarinaw so maganay. ¹⁵ On, ta chakey ni Āpo Dyos a maynamot do maganayaya a kaparin nyo, ki paolimeken nyo saw tawotawowaw a abos arang kan siraw maychiychirin saw so dyi da maawātan.

¹⁶ Maybibyay kamo pakono a tawo a nawayawayaan, ki iyabaw nyaya wayawaya nyo panghapan nyo a omtalob so marahet a kaparin nyo. No maganay a parinen nyo, ki maybibyay kamo a adīpen Āpo Dyos.‡ ¹⁷ Anyiben nyo sa tabo kapayngay nyo a tawo, as kan chadaw nyo saw kakakteh nyo do kapanganohed. Dayāwen nyo si Āpo Dyos a mapawnotan so kāmo, kan anyiben nyo impirador nyo.

Iyaw Pagtolādan Taw Nakalidyalyat ni Kristo

¹⁸ Inyo a adīpen, mapaitoray kamo do āmo nyo a sito-tolok, as kan anyiben nyo sa. Siraba lang māsisyenaw kan makaāwat pamarinan nyo so nyaya, an dya aran sira paw masosolihen saw.§ ¹⁹ Ta an maanōsan nyo lidyataya a abos paynamotan a maynamot do kanāw nyo a omnakenakem so chakey na, ki masyirto a bindisyonan nanchinyo ni Āpo Dyos, ²⁰ ta abaw mahahap nyo an siaānos kamo a madōsa do kapamarin nyo so marahet. Amnan nawriw kadosāan nyo kapamarin nyo so maganay, as siaānos kamo, ayket, bindisyonan naynyo ni Āpo Dyos. ²¹ On, tinawagan na yaten Āpo Dyos tan anōsan taw lidyat a akmas Kristo. Ta aran iya, ki inanōsan naw kalidyatan a maynamot dyaten. Inpaboya naw rarahanaw a pagtolādan ta. Dawa, tolāden ta pakono

† **2:13** 2:13 Roma 13:1-7; Tito 3:1 ‡ **2:16** 2:16 Gal. 5:13 § **2:18** 2:18 Epe. 6:5-9; Kol. 3:22-25; Tito 2:9-10

pinariparin naw. ²² Ta iya, ki polos a dya naygatos kan polos a dya naybayataw.* ²³ Do nakaoyaw daw sya, aba polos initbay na a marahet. Do nakalala daw sya, inamomo na saba, basbāli a nagtalek di Āpo Dyos a mangokom a sililinteg. ²⁴ Si Kristo danaw pinakainawan ta a nadiman a maynamot do gatogatos ta do nakailansa naw do kros. No paynamotan na a nalidyatan, ki tan komwan, mabābang ta na a maygatos, as kan tan maybibyay ta a malinteg do salapen Āpo Dyos. Maynamot do bigar na saw, napyan ta na.† ²⁵ Ta do nakarahan, ki akma ta siras karnirwaw a masonong a somiwal do dya kosto a rarahan. Ki sichangori, naybidi ta na di Kristo a iyaw Pastor a mangay-aywan so pahad ta.

3

No Rebbeng a Parinen no Maychakabahay
(Epe. 5:22; Kol. 3:18)

¹ Changori, inyo a mababakes, mapaitoray kamo dyirad kabahay nyo. Ta an myan dyiraw dya manganohed do chiri-nayan Āpo Dyos a ononotan nyo, nawriw paynamotan da manganohed a aran dyi nyo a ilawlawag dyira. ² Ta maboya danchi a mismo do manyib kan masingpet a kabibyay nyo. ³ Iktokto nyo abaw makatayhapot lang a kapintas nyo a akmas kaornos nyo so boboh nyo kan kapangosar nyo so mangingina a alahas mana kapaylaylay nyo so mapintas. ⁴ Ad-adda masisita a nawriw mangpapintas dyinyo mag-anayaw a kapangtokto nyo a yapo do makatayrahem a katatawo nyo a akmas kapakombaba nyo kan kaanos nyo. Siraw nyaya pakono manoroh so kapintas nyo, ta siraw mapapateg di Āpo Dyos, as kan mararayaw saba. ⁵ Iyaw nyayaw pinarin daw no masingpet saw a mababakes kaychowa a nagtalek do Dyos, ta pinangpapintas da so inawan da iyaw kaipaitoray daw so inawan da dyirad kabahay da. ⁶ Ta akmas simna Sara, ki nanganohed di Abraham a kabahay na, as kan inbidang na a iya, ki amo na. As dawa, inyo a mababakes sichangori, maibidang kamo na a anak ni Sara an tolāden nyo pinarin naya, kan apabaw chabakel nyo.

⁷ Ki inyo a mahahakay, masisita iyaw kaaywan kan kaitoroh nyos anyib dyirad kabahay nyo saya. Ta aran makapcapsot sa kan inyo a mahahakay, ki alit na machiraman sa dyinyo a mangrawat so byay a abos pandan. Tan komwan, ki adngeyen Āpo Dyos dasal nyo.

* 2:22 2:22 Isa. 53:9; 2 Kor. 5:21; Heb. 4:15 † 2:24 2:24 Isa. 53

No Kapangnanawo Maynamot do Kinalinteg

⁸ Sichangori, kakakteh, no paytābwan no chakey na batahen dya, ki māsa kamo pakono do kapangtokto kan kapachipangdidiw do kapayngay nyo a manganohed. Maysin-aadaw kamo pakono a akmay mismo a makakakteh, kan maysinchachāsi kamo, as kan maysinpapakombaba kamo.

⁹ An myan mapaynyin dyinyo, bahsen nyo aba. Masaw an myan omabay dyinyo, abayen nyo aba, basbāli a mamarin kamos maganay dyira. On, parinen nyo pakono maganay dyira, ta tinawagan naynyo ni Āpo Dyos tan bindisyonan naynyo so abos pandan a byay. ¹⁰ Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“No makey a mayparin a maganay so byay do tanaya
kan mayparin a maragsak,
machita dya maychirin so marahet
kan dya maybayataw.

¹¹ Machita a tadyichokodan na saw marahetaya kaparin na,
kan nawriw parinen naw maganay.

Machita a nāw na chichichwasen kapachikapya
a machikayban dyirad rārayay na.

¹² Ta no kapanyideb ni ĀPO, ki ari dyirad malinteg saw,
kan kadngeyen naw katanyis da so sidong.

Ki kontraen sa ni ĀPO siraw mamarinaw so marahet.”*

¹³ Ta sino paro mapaynyin dyinyo an ipasnek nyo mamarin so maganay? ¹⁴ Ki aran paynyinan daynyo a maynamot do kapamarin nyowaya so malinteg kan maganay, ki alit na magāsāt kan masoyot kamo. Dawa, mamō kamo aba dyira, kan mariribokan kamo aba, ¹⁵ basbāli a nāw nyo pakono a anyiben si Kristo kan dayāwen nyo a Āpo nyo do makatayrahem a aktokto kan pōso nyo. Machita a pirmi a nakasagānaw atbay nyo an myan manahes dyinyo so kailawlawag no hahawen nyowaya do Dyos. Ki parinen nyo nyaya do makahwahok a kapaychiychirin nyo a mapawnotan so anyib nyo. ¹⁶ Nāw nyo pakono a madalos so pangtoktwan kan abo marahet a dadakay nyo. Ta siraw mangoyawaw dyinyo do maganay a pinarin nyo a maynamot do nakawnot nyo di Kristo, ki tod sa masnesnekan a maynamot do chinirichirin daw. ¹⁷ Ta an nawriw chakey ni Āpo Dyos, maganaganay an makataham kamo so lidyat a maynamot do nakapamarin nyo so maganay kan iyaw maglak-amaw so lidyat a maynamot do nakapamarin nyos marahet. ¹⁸ Ta aran abo gatos ni Kristo, ki alit na tinahaman naw kadiman tan mapakawan tad āro a naygatosan ta. On, no chakey na batahen, naypisa lang

* 3:12 3:12 Sal. 34:12-16

a nadiman malintegaw tan mapaybidi na do Dyos siraw dya malinteg. Ta oyod a diniman da si Jesus do inawan na, ki pinagōngar no Dyos, as kan nāw na a sibibyay do ispirito. ¹⁹ As do ispirito naya, ki nangay a nangasaba dyirad nabahod saw a pahad no nadiman pa kaychowa. ²⁰ On, siaānos a nangnanaya si Āpo Dyos so kapagbabāwi da no nawri a tawotawo a ranan kapamarin ni Noyi so biray naw. Ki alit na dyi sa nagbabāwi do dawri, as kan alit na dyi sa nanganohed di Āpo Dyos. As dawa, wawaho sa lang somindep do biray naw, kan sira lang naisalākan do layosaw. ²¹ Iyaw nyaya layos, ki iladāwan naw kapagbawtisar taya kan iyaw no kaisalakānan ta sichangori, maynamot aba do kapakaro no lapos do inawan ta, an dya pangilasīnan a oyod a nagbabāwi ta do āro saya a nakagatosan ta. Nyaw pakayapwan na a insalākan na yaten maynamot do nakapagōngaraw ni Āpo Dyos si Kristo. ²² Naybidi dana si Āpo Jesus do hanyit. On, sichangori, ki ari dana naydisna do mangketaw do kawanan ni Āpo Dyos, as kan itorayan na sa a tabo no anghilis saw do hanyit kan sira tabo myan saw so toray kan panakabalin a dya maboya.

4

Siraw Natādyan so Dadakay

¹ Sichangori, chapatak ta a do kayan paw ni Kristo do tanaya, ki nalidyalydyat so inawan. As dawa, yaten a myan pad lōbongaya, ki komwan ta pakono a sisasagāna kan patorenden taw aktokto ta a mangdidiw so kalidyatan. Ta aran sino a mangdidiw so kalidyatan do inawan na a maynamot do kapanganohed na, ki mapenpen danaw kakey naw a maygatos.* ² As dawa, do nabidin paya byay tad tanaya, isardeng ta na pakono a pagostwan chakey saw no inawan taya. Iya dana pakono pagayatan naw no Dyos parinen ta. ³ Ta manawob dana pakono pinariparin nyo saw do nakarahan do dyi nyo paw a nanganohdan a akmas makasnesnek kan malapos a kaparin, kinaderrep, kapaybobok, kasaraw, kapaychaynoynom, kan iyaw mak-abābabaya do Dyos a kapagdāyaw do didyosen. ⁴ As dawa, sichangori, siraw tawotawo saw a dya manganohed di Āpo Dyos, taywaraw kapakasdāaw da, ta machikayban kamo paba dyira a machipamarin so marahet kan masawek a dadakay. Nyaw paynamotan na a parahrahten kan oyawen daynyo. ⁵ Si Kristo, ki sisasagāna dana mangokom siras sibibyay paw kan siraw nadiman danaw. Ki an sira, ki

* **4:1** 4:1 Mana "Iyaw tawowaw a malidyatan dana do inawan, ki chaskeh na a maygatos." Roma 6:1-11

mapilit sanchi a mangatbay so tabo marahet saya a pinarin da. ⁶ Nyaw paynamotan na a aran siraw nadimanaw, ki naikasabaw Maganay a Dāmag dyira. On, naikasaba dyira tan aran nadiman dana sa do inawan sigon do kapakaokom a tabo no tawotawo, ki maparin daw mabyay do ispirito a akmas kabyayaw no Dyos a abos pandan.

Siraw Maganay a Parinen Manganohed
(Roma 13:11-14; Epe. 5:1-21; Kol. 3:12-17; Pilp. 4:8)

⁷ Īto danaw kabokabosan no lōbongaya. Dawa, machita pagpeten nyo inawan nyo kan makaridam kamo tan makapaydasal kamo a akmas chakeyaw no Dyos. ⁸ As no kasisītan, ki nainpaposwan pakono kadaw nyo so kapayngay nyo a tawo. Ta an maysin-aadaw kamo, maydaydamnay kapakawan nyo so katakatayisa dyinyo. ⁹ Siaayat kamo pakono a maysinpapadagos a aba polos riklamo nyo. ¹⁰ Aran āngo a sāgot a intoroh no Dyos do katakatayisa dyinyo, osaren nyo pakono a pangsidong siras kapayngay nyo a tawo. Tan komwan, matalek kamo a mangay-aywan so matatarekaw a bindisyon ni Āpo Dyos. ¹¹ An myan dyinyo mangasaba, machita ikasaba nyo chirin Āpo Dyos. As an maynamot dyirad magsirsirbyaw, machita magsirbi sa a makayapo do ayit a intoroh no Dyos. Dawa, an komwan, maidaydāyaw pakono si Āpo Dyos a maynamot di Jeso-Kristo do tābo a kayayan nyo. On, si Āpo Dyos pakaitorohan dāyaw, ta myan dyaw panakabalin a abos pandan. Amen.

No Kalidyatan no Manganohed
(Mt. 5:11; Sant. 1:2-4, 12)

¹² Chadaw ko a kakakteh, chasdaaw nyo sabaw mapadpadāsan nyo saya kalidyatan a maynamot do kapanganohed nyo, as kan chakigtot nyo saba, ta gagāngay a namarin saw nyaya a mangsōot so kapanganohed nyo. ¹³ On, masdaaw kamo aba, basbāli a magragsak kamo an nairāman kamo na do kalidyatan a inibtoran Kristo. Ta an komwan, taywara danaw kapagragsak nyo do kapaybidi nanchi kontodo makaskasdāaw a gloria na. ¹⁴ Magāsāt kamo pa an oyawen daynyo no tawotawo maynamot ta nanawhen naynyo ni Kristo, ta nyaw kaboyan ta sya a myan dana dyinyo mabileg a Ispirito no Dyos. ¹⁵ Ki abo pakono dyinyo malidyatan a maynamot do kapangdiman na, kapanakanakaw, kapachibibyang a pangrogyan kapaydidiman, kan kadwan pa a kapamarin so marahet. ¹⁶ Ki an iyaw rason a pakadidiwan nyo so lidyat, ki maynamot do nakapanganohed nyo di Kristo, chasnek nyo aba, basbāli a

magyāman kamo do Dyos maynamot ta maibidang kamo na a tawotawo ni Kristo.

¹⁷ Ta narapit danaw ōras tan mairogi dana iyaw kapangokom no Dyos so tabo a tawotawo, as kan mangrogi dyirad mismwaw a tawo na. An komwan kapangirogi nas kapangokom na dyaten a tawo na, dyori a ad-adda paw kapangokom na siras dyaw a nanganohed do Maganay a Dāmag a yapo do Dyos? ¹⁸ Ta akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“An malidyat kaisalākan malinteg a tawo,
maisalākan paro iyaw maygaygatos a abos kapanganohed do Dyos?”†

¹⁹ Dawa, siraw malidyatanaw maynamot ta nawriw pagayatan no Dyos dyira, ki nāw da pakono a mamarin so maganay, as kan nāw da pakono a italek byay da di Āpo Dyos a namarswa a mangtongpal so kari na.

5

No Rebbeng Dan Panglakayen kan Kadwan Saw a Manganohed

(1 Tim. 3:1-7; Tito 1:5-7)

¹ Inyo a panglakayen dan manganohed saya, ariw chakey kwa ibilin dyinyo. Ta aran yaken, ki asa ako a panglakayen kan asa ako a tistigo do nakalidyataw ni Kristo kaychowa. On, myan anchiw binglay ko anchan magparang panakabalin na. ² No chakey ko a ibilin dyinyo, ki aywanan nyo saw manganohedaya a intalek dyinyo no Dyos. On, akma saw karniro, kan inyo pastor da a mapawnonot dyira. Parinen nyo nya a akmas chakeyaw ni Āpo Dyos. Maytarabāko kamo aba a mapilpilit kan maynamot aba ta myan hahawen nyo a gon-gona nyo a yapo dyira, ki maynamot ta taywaraw kakey nyo a magsirbi di Āpo. ³ Taywarahen nyo saba itorayan no naitalekaya dyinyo, basbāli a mayparin kamo a pagtolādan da a mamarin so maganay. ⁴ As anchan mangay si Kristo a Katotohosan a Pastor ta, gon-gonaan nanchinyo do kapachirāman nyo do makaskasdāaw a glorya na a abos pandan.

⁵ Maynamot dyinyo a kamotdehan, machita a magpaitoray kamo dyirad panglakayen nyo saw. On, inyo a tabo, ki machita idaydāyaw nyo abaw inawan nyo, basbāli a mapakombaba kamo a magsirbi do katakatayisa dyinyo. Ta myan naitolas do chirin Āpo Dyos a binata na, “No Dyos, ki kontraen na saw mangipangasaw so inawan da, ki chāsi na saw mapakombabaw.”* ⁶ Dawa, masisita a mapakombaba

† 4:18 4:18 Prob. 11:31 * 5:5 5:5 Prob. 3:34; Sant. 4:6

kamo. Ipaitoray nyo inawan nyo do Dyos a manakabalin a mangpadāyaw anchi dyinyo do ōrasaw a inkeddeng na.⁷ Italek nyo sa tabo do Dyos pakariribokan nyo, ta iya danaw mangaywan dyinyo.

⁸ Machita kaiigpeten nyo inawan nyo, as kan makaridam kamo, ta ari a midibidi iyaw kabōsor nyo a si Satanas, kan akmay ngomerngernger a lion a maychichichwas so sangraben na. ⁹ Labanan nyo maynamot do kayit no kapanganohed nyo do Dyos, ta chapatak nyo na a komwan mapariparin dyirad kapayngay nyo saw a nanganohed do intirwaya lōbong. Aran sira, ki napādas daw kalidyatan a akmas mapadpādas nyowaya. ¹⁰ Ki an nakarahan manyidaya a chimpno no nakalidyat nyo, si Āpo Dyos a māsisyen a nanawag dyinyo a machirāman do abos pandan a glorya na do kapachasa nyo di Kristo, iya danaw mismo a mangkosto so pagkorāngan nyo. On, iya dananchiw mapatēnek dyinyo tan abo polos dyinyo matohatohay so kapanganohed, kan iya anchiw mapayit so aktokto nyo. ¹¹ Maidaydāyaw pakono si Āpo Dyos a Manakabalin do Tābo kan magtoray a abos pandan! Amen.

¹² Intolas ko nya manyid a tolas dyinyo maynamot do sidong ni Silas† a inbidang ko a mapagtalkan a kakteh do kapanganohed. No paynamotan na a intolas ko dyinyo nyaya, ki tan ahwahoken koynyo, as kan tan iyaw kapanganohed nyo, ki maypaypahnyi pa. Chakey ko a matonngan nyo a iyaw innanawo kwaw dyinyo a iyaw parābor no Dyos, ki oyod. Dawa, nāw kamo pakono do kapanganohed nyo, as kan kawayakan nyo aba ah!

¹³ Siraw kakateh nyo saw a manganohed do dya Babilonya, ki pakomostaan daw inyo. Pinidi sa no Dyos a akmas nakapidi naw dyinyo. Aran si Markos, ki pinakomostaan naw inyo, kan nayparinaw a akmay oyod a anak ko. ¹⁴ Ipaboya nyo adaw nyo do katakatayisa dyinyo.

Myan pakono dyinyo a tabo a manganohed di Kristo kaydamnayan no kapangtokto nyo. Amen.

† **5:12** 5:12 Si "Silas" mana "Silbano," ki rārayay pa ni Pablo. Ara. 15:22; 2 Kor. 1:19; 1 Tes. 1:1

No Somarono A Tolas Ni Pedro No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Libro

Nyaya tolas, ki intolas ni Pedro dyirad manganohed saw di Jeso-Kristo a naibahey do 1 Pedro 1:1 kan 2 Pedro 3:1. Ingodes ni Pedro naytolas dyira, ta natonngan na a ito danaw kadiman na a maynamot do inpakatoneng ni Apo Jesus dya (1:14).

No paynamotan na a naytolas si Pedro, ki tan yokayen na saw manganohedaw do kapanganohed da (3:1) kan kontraen na saw nanawo dan mabayataw saw a mamaistro (2:1). Ta siraw nya mabayataw a mamaistro, ki nagparang sa dyirad manganohed kan inrogi daranaw mangrārayaw so kapanganohed daw di Jesus. Siraw mawnged paw do kapanganohed da, ki naallilaw sa a nachitōlad dyira do makasnesnek saya dadakay da. Ta iyaw no innanawo dan mamaistro saya, ki dyido kan maynana malapos a dadakay, ta nawri lang pagragsakan daw kapagtongpal so chakeyaw no inawan (2:13). Dawa, ballaāgan sa ni Pedro a maybibyay a masantwan kan malinteg, ta intoroh narana no Dyos dyira tabo machita da a tongpalen (1:3). An komwan parinen da, ki mapasiwal saba dyirad madyīdo saya a nanawo no mabayatawaw, basbāli a maypaypayit sa do kapagtalek da do parābor no Dyos kan maypayparahem kapakaāwat da do kadawaw ni Apo Jeso-Kristo a Mangisalākan ta (3:18).

Ango innanawo dan mabayataw saw a mamaistro? No asa, ki maybidi kono aba si Jesus. Ta batahen da a nadiman dana saw inyaynyapwan da, ki nāw na pa a nakayapo do nakaparswaw no lōbong (3:4). No atbay ni Pedro, ki māsisyen si Apo Dyos, ta chakey naba myan mabo a aran sino. Ki alit na, annadan ta, ta iyaw kangay na, ki do arawaw a dyi ta hahawen a akmas kangayaw no manakanakaw. Inpanakem na pa dyira a matemtem sanchiw hanyit kan tana, kan maokom sanchiw tawotawo, ta nawriw inkari no Dyos do chirin na.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2

No kapanawag kan Kapamidi no Dyos 1:3-1:11

Si Jesus, Pagbasaran so oyod a kapanganohed 1:12-1:21

Siraw mabayataw a mamaistro 2:1-2:22

No naikari a kangay ni Apo Jesus 3:1-3:18

2 Pedro

Pakatoneng

¹ Yaken si Simon Pedro a asa adipen kan apostol ni Jeso-Kristo. Itolas ko nyaya dyinyo a nangrawat so kapapatganaya a kapanganohed a kapariho no kapanganohed namenaya. On, rinawat nyo nyaya a kapanganohed nyo a maynamot do kinalinteg ni Jeso-Kristo a Dyos ta kan Mangisalākan ta.

² Maypaypangay pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto maynamot do kapatak nyo si Āpo Dyos kan si Jesus a Āpo ta.

No Kapanawag kan Kapamidi no Dyos

³ Maynamot do masantwan a panakabalin no Dyos, intoroh narana dyaten tabo a machita ta tan maybibyay ta na a masantwan kan malinteg. On, maparin ta tongpalen chakey na a maynamot ta chapatak ta na iyaw nanawagaw dyaten, as kan chapatak taw nyaya a maynamot do makaskasdāawaw a glorya na kan kaganay no kadyos na.

⁴ Maynamot do dyaya, intoroh sa ni Āpo Dyos dyaten kari na saya a taywaras kasisita kan kapateg. Tan makaynamot dyirad dyaya, maparin a madichanan taw kapangigpetaw no makarārayawaya a kinaderrep do lōbongaya, as kan machirāman ta na do kinadyos no Dyos a masantwan.

⁵ As dawa, maynamot ta komwan pinarin na, parinen nyo pakono mandad maparin nyo a maparapa so kasingpet nyo do kapanganohed nyowaya. Do kasingpet nyo, nayonan nyos kapakatoneng.

⁶ As iyaw kapakatoneng, nayonan nyos kaigpet nyos inawan nyo. Masaw iyaw kaigpet nyos inawan nyo, rapan nyos kapagibtor. Do kapagibtor nyowaya, ināyon nyo nadyosan a kaparin.

⁷ Do nadyosan a kaparin, rapan nyos kadaw nyo dyirad kakakteh nyowaya a manganohed, as kan chadaw nyo aba lang katakatayisa dyinyo a manganohed, an dya tabo tawotawo. ⁸ An maypaypangay kawnot nyo so komwan saya a dadakay, masigorādo a padichanen na inyo do abos sinpaspangan kan dya omsi a kapanganohed nyo, basbāli a maypaypangay paw kaparin nyo a maganay, as kan maypaypangay paw kapakaāwat nyo a maynamot di Āpo ta a si Jeso-Kristo. ⁹ Ta no dya omparin so nyaya, ārig na a bosa mana bolsek, ta maawātan naba an āngo malinteg. Nawayakan na pa a nadalosan a yapo do sīgod saw a kaparin na marahet.

¹⁰ Dawa, kakakteh, parinen tabaw akma syay, basbāli a igodes ta parinen pandan maparin ta, sakangwan maipaboya a oyod a tinawagan kan pinidi na yaten no Dyos a mayparin a manganohed dya. Ta an parinen taw nyaya, madodog taba do kapanganohed ta. ¹¹ On, an parinen

nyo nyaya, ki chasoyot naynyo a pasdepen ni Āpo Dyos do pagtorayan ni Āpo Jeso-Kristo a Mangisalākan ta, as kan nāw ta nanchi daw a abos pandan.

Si Jesus, Pagbasaran no Oyod a Kapanganohed

¹² Aran naawātan nyo na a maynamot do dyaya kan dyi kamo a mabyor do kosto a kapanganohed nyo a rinawat nyo, ki alit na pirmi ko a ipanakem dyinyo nyaya. ¹³ Maktokto kwaw do kayan ko paya do tanaya, maganay an pirmi ko a ipanakem dyinyo nyaya tan dyi nyo a mawayakan. ¹⁴ Chapatak ko na a ito danaw kapaybitos no byay ko, akmas inpakatonengaw dyaken Āpo ta a si Jeso-Kristo. ¹⁵ On, maynamot do dyaya, parinen ko tabo a maparin ko tan dyi nyo a mawayakan iyaw innanawo ko saya dyinyo, anchan abo ako nanchi dyinyo.

¹⁶ Nawri abaw chinasaray namen nagsirsirīban dayan tawotawo a istorya da do nakaipakatoneng namenaw dyinyo so maynamot do panakabalin naw ni Āpo Jeso-Kristo kan kangay naw anchi. Komwan aba, ta naboya namen a mismo iyaw katan-ok na. ¹⁷ Myan kami a mismo a nakaboya so nakaitorohaw no Dyos Ama di Āpo Jeso-Kristo so dāyaw kan tan-ok. On, nakapaychirin naw dya ni Āpo Dyos a Manakabalin a yapo do hanyit a kāna, “Iyaw nyaw Anak ko a chadaw ko, as kan taywara mahwahok ako na a maynamot dya.” ¹⁸ Oyod a mismo namen a nadngey nyaya timek a yapo do hanyit do nakaiyonot ni Jesus dyamen do tokonaw a masantwan.*

¹⁹ As dawa, do dawri a chimpō, naypaypayit naka-panganohed namen do binata da saw no propīta no Dyos kaychowa maynamot di Jesus. Aran inyo, ki masisīta a anohdan nyo, ta iyaw innanawo daw, ki akmay soho a nangsēdang so kasarisyayan a mandad kapaysesēdang a kahtot danan kārāw. No chakey na batahen, ki mandanchan kapaybidi ni Āpo Jesus a oyod a Kārāw a mangsēdang so aktokto ta.† ²⁰ Adngeyen nyo nyaya, ta masisīta a maawātan nyo a siraw propīta saw no Dyos kaychowa, ki aba polos intolas da do bōkod da kapakaāwat. ²¹ Ta siraw intolasaw no propīta saw, ki yapo aba do pagayatan tawotawo. On, si Āpo Dyos nangipakatoneng sya dyirad propīta saw kaychowa, kan iyaw no chinirin daw, ki iyaw no inpaichirinaw no Ispirito Santo dyira.

* **1:18** 1:18 Mt. 17:1-13; Mk. 9:2-13; Lk. 9:28-36 † **1:19** 1:19 Nom. 24:17; Lk. 1:78-79; Pal. 22:16

2

Siraw Mabayataw a Mamaistro

¹ Ki aran komwan, myan saw mabayataw a propita a nagparang dyirad tawotawo saw do kaychowa, as komwan a myan sanchiw magparang dyinyo a mabayataw a mamaistro. Allilawen danchinyo a mangnanawo so bayataw, as kan nya anchiw mangrārayaw so kapanganohed nyo. On, ilibak da pa si Āpo ta a Jesus a nanglibri dyira tan mayparin sa tawotawo na. As dawa, nyaw mangikwan dyira do pakarārayawan da. ² Āro sanchiw machitōlad dyira do makasnesnek saya dadakay da, as kan maynamot do dya saya pariparinen da, oyawen danchin tawotawo iyaw oyod a nanawo a maynamot di Jesus. ³ Maynamot do kalakam daya so kwarta, gondāwayan danchinyo a yapo do bayataw saya inanawo da. No kaokom da, ki nakasagāna dana a yapo do kaychowa pa. On, masigorādo a marahmet anchiw dōsa da, ta makaycheh aba si Āpo Dyos a mangokom dyira.

⁴ Ta aran siraw anghilis saw a nakagatos kaychowa, ki chināsi na saba ni Āpo Dyos.* Taywaraw nakaitapwak na sira do impyirno, kan ari pa sa daw do taywaraw so kasari a nakaposasan da, kan machita a panayahen daw ōrasaw a kapangokom na. ⁵ On, chināsi aba ni Āpo Dyos siraw tawotawo do chimpo ni Noyi a dya nanganohed do Dyos do nakalayos naw so tanaya. Si Noyi lang magrāman dyirad papito saw a tawotawo, iyaw insalākan na,† ta masingpet si Noyi a nangikasaba so kalinteg no Dyos. ⁶ Masaw a rinarayaw na saw syodadaw a Sodoma kan Gomorra maynamot do nakasosoh na sira,‡ kan pinayparin na sa ahbek a pangballāag so maparinaw anchi dyirad abwaw so kapanganohed do Dyos. ⁷ Insalākan nas Lot maynamot ta malinteg a tawo si Lot, as kan nariribok dyirad makabābaba saw a dadakay no marahet saw a tawotawo do Sodoma. ⁸ On, ta do kayan pa ni Lot dyira, do kararaw kan kahahep, ki oltimo a nariribok nya malinteg a tawo do nakadngey kan nakaboya naw siras maynana saya marahet a kaparin da no abo sayas linteg a tawotawo. ⁹ As dawa, nyaw katonngan ta sya a yaten a manganohed di Āpo Dyos, ki chapatak na a isalākan malinteg a tawo do pakasolisogan na. Chapatak na pa sa a bahoden kan dosāen siraw dyaw a manganohed do Dyos a mandan komplito no kaokom da do arawaw anchi a kapangokom na.§ ¹⁰ On, maokom sanchi, naten dana dyirad

* 2:4 2:4 Gen. 6:2; Jod. 6 † 2:5 2:5 Gen. 6:1-9:29 ‡ 2:6 2:6 Gen. 19:1-29

§ 2:9 2:9 Pal. 20:11-15

mamariparin saw so chalakam no inawan da kan siraw mangoy-oyawaw so myanaw so toray.

Matotored saw nyaya a sinan maistro a mangipangas so chapatak da. Otro, masnek saba a mangipaboya so kabon anyib da dyirad parswa saya do hanyit a matohos so toray. Taywaraw kaoyaw da sira! ¹¹ Ki siraw anghilis saw do hanyit a matortoray kan mabilbileg pa adayo kan siraw nyaya sinan maistro, ki aran sira, ki maitored dabaw mangoy-oyaw so aran sino do salapen no Dyos.* ¹² Ki siraw nyaya tawotawo, oyawen da saw dyi daw a chapatak, ta kayarig da saw bolaw saw a binyay a dya mangtokto, as kan parinen da lang no chakeyaw no inawan da. Naiyanak sa tan matiliw sa a madiman. On, komwan sanchi, ta masyirto a rārayawen na sanchi ni Āpo Dyos. ¹³ On, madōsa sanchi so marahmet a nawriw kosto a bahes no marahet a kaparin da. On, ta nawriw pakaragsakan daw kapagtongpal so chakeyaw no inawan a aran māraw pa, ta chasnek daba ipaboyaw kinaderrep da. Samna! Kayarig daw mancha kan lapos a mangrārayaw so pintas no binasan, ta chasoyot daynyo a loklokwen an machisilibrar sa dyinyo a machikomonyon, as kan pachirayayan naw kapagbokatot dad kinaderrep da. ¹⁴ Siraw nya saya a tawotawo, ki magmolmolāgat sa so kāda mabakes a maboya da, ta nawri lang chitachitahen daw kapachoknod da. Ki aran komwan, polos a dyi sa napnek do marahet saya a dadakay da. Sira paw mangotap siras tawotawo saw a mawnged pas kapanganohed tan somiwal sa a komwan do pakasdayan da. Naywaman daranaw kaāgom da. Masyirto a maabay sa, ta polos anchi a dyi sa makadichan do kadōsaw dyira ni Āpo Dyos. ¹⁵ On, somniwal dana sa do kostwaw kan malinteg a rarahan. Sichangori, ki naychawaw dana sa. Innotan daw rarahanaw a nayaman ni Balaam† a anak ni Bosor a nawriw chinasoyot na a paychichwasan so kwarta iyaw yapo do kapamarin naw so marahet. ¹⁶ Ki do dawri, nakasolyan ni Āpo Dyos, kan pinaydabdab na si Balaam tan dyi na tongtongen iyaw marahetaya a paychichwasan na. Ta myan iyaw no asno na do dawri a pinaychirin ni Āpo Dyos a akmay tawo, kan pinenpen na do paychabobwan sayan arang na.

¹⁷ Siraw nya sa mabayataw a mamaistro, ki akma sa siras nayachanaw a akbod. Akma sa so demdemaw a tod a pahabasen bagyo. Ari danaw nakasagāna a dōsa da do kasarisyayan a yanan. ¹⁸ Mapapangas sa maychirin so abo saw so sirsīrbi a chirin, kan osaren daw marahet

* 2:11 2:11 Jod. 9 † 2:15 2:15 Nom. 22-23; Jod. 11

saya a paychakatekateh no inawan da a pangotap siras bayowaw a nanganohed a kadidichan da pa yapo dyirad tawotawo saw a maybibiyay do dya kosto. ¹⁹ Ikari da a mawayawayaan tawo a omparin so aran āngo a chakey na parinen an tongpalen naw innanawo da. No kaoyod na, ki adīpen sa no makarārayawaya a dadakay da. Ta no tawo, ki adīpenen no aran āngo a mangābak sya.‡ ²⁰ Ta an nadichanan dana no tawo iyaw no makarārayaw saya a kaparin do lōbongaya a maynamot do nakapatak na di Jeso-Kristo a Āpo kan Mangisalākan ta, ki mahay aba as kapirwa narana a adīpenen no sīgodaw a dadakay na, maraherahet dananchi a adayo kayayan na do kapanawdyan na kan iyaw sīgodaw.§ ²¹ Maganaganay pa an dyi na polos a natonngan maynamot di Kristo a mapalinteg dya kan iyaw natonngan naw, as katadyichokod na so masantwanaw a bilin a naitoroh dya. ²² Ki maynamot dya, nya danaw pakatongpalan no panyinyirin saw a bata da, “Kanen dana no chito tayoka naw a inyota,”* kan “Mirwa dana mangay a maglobnak bagwaw a tayoka dana nadalosan.”

3

No Naikari a Kangay ni Āpo

¹ Chadaw ko a kakakteh, pirwa danan tolas ko dyinyo nyaya. Do dadwa saya a tolas ko, ki pinanggep ko a pirwahan a ipanakem tan yokayen ko inyo do kosto kan madyosan a kapangtokto. ² Chakey ko a nakmen nyo maynamot dyirad chirin saw a naibahey kaychowa a yapo dyirad masantwan saw a propīta no Dyos, as kan siraw bilbilin saw ni Āpo Jesus a Mangisalākan ta a innanawo namen a apostolis na dyinyo. ³ No manōma a ipanakem ko dyinyo, ki basta maawātan nyo a maganay. Ta do kapanawdyan saw no araw, myan sanchiw mangoy-oyaw a tawotawo a naywam do marahet saya a kalikāgom no inawan da, as kan yangay danchi inyo a oyawen. ⁴ On, batahen danchi a kon da, “Naikari abawri a, ‘Mangay anchi si Kristo’? Asyo pa? Nadiman dana sayaw inyaynyapwan namen saw, ki nāw na paya a nakayapo do nakaparswaw no lōbong! Pi!” ⁵ As siraw mangibahebaheyaw so nyaya, ki chakakey da pa a wayaken iyaw no panakabalin naw no nakapamarswaw ni Āpo Dyos so hanyit kan tana a maynamot do chirin na lang. On, maynamot do chirin na lang, tomninyiw tana a yapo do ranom, as kan ranom nanoroh so salon-at da no aran āngo a mabyay. ⁶ Naosar

‡ 2:19 2:19 Roma 6:16 § 2:20 2:20 Heb. 6:4-6 * 2:22 2:22 Prob. 26:11

paw ranom a nangahmes so tawotawo kan nangrārayaw so tanaya do chimpon layos. ⁷ Maynamot pa do chirin ni Āpo Dyos, iyaw hanyitaya sichangori kan iyaw tanaya, ki naisagāna dana a masosohan. Ki nāw na pa a mandad arawaw no kapangokom kan karārayaw no abo saya so kapanganohed do Dyos a tawotawo, as kan do dawrinchi, ki matemtem sanchi.

⁸ Chadaw ko a kakakteh, kanakmen nyo nya a abaw paytarkan ni Āpo Dyos so asa karaw kan asa rībo a katawen, ta pariho saw nyaya dya.* ⁹ Paybabalay aba ni Āpo Dyos katongpal nas inkari naw a akmas kapakaāwataw no kadwan a tawotawo. Ki imbes a parinen naw nyaya sichangori, anōsan na paynyo a panayahen, ta chakey naba myan mabo a aran sino.† No chakey na, ki madidiw pakono no katakatayisaw kapagbabāwi a maybidi do kosto a rarahan.

¹⁰ Ki marapit anchiw araw no kapaybidi ni Āpo Jesus do dyi ta chapatak a chimpo a akmas kangayaw no manakanakaw.‡ Do dawrinchi a araw, mabonchi iyaw hanyit a pachigedanan taywaras kalyak a kalebkeb. As siranchiw planita saya, ki maronaw sanchi do apoy. As iyanchiw tana kan sira tabo myanaw dya, ki matemtem sanchi.§ ¹¹ Maynamot ta masosohan anchi a tabo myan do hapotayan tana, ayket na, maypāngo kaiyannad nyos byay nyo? No byay nyo, ki machita pakono a masantwan kan masingpet a akmas chakeyaw no Dyos. ¹² Komwan kamo pakono ranan kananaya nyowaya so arawaw anchi a kangay ni Āpo Dyos a mangdōsa so lōbongaya. Parinen nyo pakono tabo maparin nyo a mangalokalo so nawri a araw. Ta no kaoyodan na, ki do dawrinchi a araw, iyaw no hanyit kan tana, ki matemtem sanchi kan maronaw sanchi do taywara kakohat da. ¹³ Ki sigon do kari naw, panapanayahen taw bayowaw a hanyit kan bayowaw a tana a iyaw inkaryaw no Dyos dyaten a yanan dan malinteg.*

¹⁴ As dawa, chadaw kwa kakakteh, kayan nyowaya a mangnanaya so nawri a araw, parinen nyo tābo a maparin nyo tan masabatan nanchinyo a madalos a abo so gatos kan abo so pakapilāwan a sikakapya do salapen na. ¹⁵ Kawayakan nyo aba a iyaw no kaānos dyaten ni Āpo, ki tan maisalākan ta. Iya paw nyayaw inpapaāwataw

* **3:8** 3:8 Salmo 90:4 † **3:9** 3:9 Maynamot do kapaybidi ni Jesus, chiban nyo do Hab. 2:3; Heb. 10:37. Maynamot do kaānos ni Āpo, chiban nyo do Esek. 18:32; Joel 2:12-14; Roma 2:4; 1 Tim. 2:4. ‡ **3:10** 3:10 Mt. 24:43-44; 1 Tes. 5:2; Pal. 3:3; 16:15 § **3:10** 3:10 Mt. 24:35; Mk. 13:31; Lk. 21:33; Pal. 16:17-21

* **3:13** 3:13 Pal. 22:1-7

dyinyo ni Pablo a mapateg a kakteh ta do nakapaytolas naw so inpaw-it na dyinyo sigon do intorohaw dya no Dyos a sīrib. ¹⁶ Sira tabo tolas na saw, ki nawri saw pirmi na a inbahey maynamotaya dyirad dya saya a bānag. Ki siraw tolas na saya, ki myan saw kadwan a malidyat a maawātan. As dawa, kosokosohen kan dyidohen da no kōrang so kapakaāwat kan maychaychawaw saw tawo a akmas pariparinen da saw no myanaw do kadwan saya a panid no Masantwan a Tolas. Ki iyaw komwan saya so dadakay, ki bāli, siraw nangasday so inawan da do kararaheman a abot a pakarārayawan da.

¹⁷ As dawa, chadaw ko a kakakteh, maynamot ta chapatak nyo na a sīgod a myan sanchiw no mabayataw a maistro, ki magannad kamo. On, magannad kamo tan dyi daynyo a mapasiwal no riro saya no abo sayas linteg a tawotawo kan tan dyi kamo a masday do nachikamāngan nyowaya a inanohdan nyo, ¹⁸ basbāli, maypaypayit kamo pakono do kapagtalek nyowaya do parābor no Dyos dyinyo. Maypayparahem pakono kapakaāwat nyo di Āpo ta kan Mangisalākan ta a si Jeso-Kristo.

Myan pakono dyaw dāyaw sichangori kan do abos pandan! Amen.

No Manōma A Tolas Ni Juan No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

No naytolasaw so nya tolas kan no dadwaw a somarsarono, ki si Juan a asa dyirad nanawhenaw ni Jesus (Jn. 21:7). Malkem dana si Juan do nakaitolas naw so nya, as kan do dawri, ki iya danaw nabidin a sibibyay a yapo do dosi saw a nanawhen ni Jesus. Dawa, pinangaranan naw mismo a inawan na so panglakayen dan manganohed (2 Jn. 1; 3 Jn. 1). Siraw naytolasan na, ki siraw manganohed saw do probinsya a Asya, ta minyan si Juan do Epeso do dawri.

No naynamotan no nya tolas, ki tan ballaāgan sa ni Juan manganohed saw a maynamot dyirad kabōsor saw ni Kristo (2:18-19). Siraw nyaya a kabōsor ni Kristo, ki nachisyay dana sa do oyod, kan nanginanawo dana sa so bayataw (4:1). Ta no innanawo da a aran maganay pinarin ni Jesus a taga Nasaret, ki tawo lang kono, as kan iyabaw Kristo a Anak no Dyos. Nawri aba lang innanawo da, ta innanawo da pa a maparin tabaw tomadyichokod do gatogatos maynamot ta si Satanas danaw mangitoray do lōbongaya, as kan masisīta taba a maysin-aadaw.

Dawa, inbahey ni Juan a masisīta kapanganohed a aran Dyos si Jesus, ki nayparin a tawo, tan mangay a mangisalākan so tawotawo a manganohed dya (4:2-3; 5:6). As aran sino a madaw so Dyos, ki masisīta a chadaw na paw kapayngay na a tawo (4:7-8). Ta aran sino a manghahaw a asa dana anak no Dyos, ki masisīta a tongpalen na saw bilbilin na (2:3-4; 3:24) kan tongtongen na pabaw maygatos (3:6-9; 5:18).

Pinaybibidi ni Juan a inbahey maynamot do pakapatakan ta so Dyos kan sino saw anak no Dyos (2:3-4; 3:2, 24; 4:2, 7-8, 13; 5:2, 18-20). Masisīta a paytarken taw oyod kan bayataw a nanawo (2:20-21; 3:19; 4:6), ta īto danaw panongpalan (2:18).

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-4

No kapatakan ta so Dyos 1:5-2:17

No Antikristo kan siraw mangallilaw 2:18-29

Siraw anak no Dyos 2:28-3:24

No paytarkan oyod kan dya oyod 4:1-6

No adaw no Dyos 4:7-5:5

No pangpaneknek maynamot di Jeso-Kristo 5:6-12

No kapanawdyan na 5:13-21

1 Juan

No Chirin no Byay

¹ Maytolas kami dyinyo a maynamot di Jeso-Kristo a Chirin no Dyos a pakayapwan byay. Iya, ki myan dana sīgod do sakbay pa naparsaw no lōbongaya.* Ki aran komwan, nayparin a tawo do lōbongaya, as yamen mismo a nakadngey kan nakaboya sya. On, yamen mismo a nangimangmang kan nangsalisalid† sya, ² ta do nakapayparin naw a tawo no byayaya a minyan dyaten do lōbongaya, mismo namen a naboya. Dawa, ipaneknek namen kan ipodno namen dyinyo maynamot dya a iya, ki byay a abos pandan. On, iyaw sīgod a nachiyen do Dyos a Āmang ta, ki mismo a napaboya dyamen. ³ On, no mismwaw a naboya namen kan nadngey namen a yapo dya, ki nawriw ipaneknek namen dyinyo tan mairāman kamo do kapachirayarayay namenaya di Āpo Dyos a Āmang ta kan si Āpo Jeso-Kristo a Anak na. ⁴ On, itolas namen nyaya dyinyo tan maypataywaraw kasoyot ta.‡

No Tawo a Myan do Kasēdangan

⁵ Nyaw minsāhi a nadngey namen a yapo do Anakaya no Dyos, as kan sichangori, ipakatoneng namen dyinyo a si Āpo Dyos, ki pakayapwan soho kan aba polos sari a myan dya. ⁶ An batahen ta a myan ta a machirayarayay do Dyos as maybibyay tad sari a maygaygatos, maybayataw ta, ta no kaparin ta, ki machitōnos saba do oyod a chakey no Dyos. ⁷ Ki an nāw ta maybibyay a nasēdangan a maynamot ta myan ta nad sēdang no Dyos a akmas kayan nayad sēdangaya, ki kosto kan maganay kasa ta a manganohed, as kan nadalosan ta na do tabo gatogatos ta a maynamot do raya ni Jesus a iyaw Anak no Dyos.

⁸ An batahen ta a abo gatos ta, syrto a allilāwen taw mismo a inawan ta kan taywara a mabawa ta na do oyod. ⁹ Ki an ipodno taw gatos ta, pakawanen na yaten no Dyos kan oyasan na yaten do tabo a gatos ta, ta iya, ki matalek kan malinteg do tabo kaparin na. ¹⁰ Ki an batahen ta a dyi ta naygatos, payparinen ta bayataw si Āpo Dyos, as kan aba dyaten chirin na.

2

Si Kristo, Pinakainawan Ta do Salapen Dyos

* **1:1** 1:1 Jn. 1:1-4 † **1:1** 1:1 Lk. 24:38-43; Jn. 13:25; 20:27 ‡ **1:4** 1:4 Jn. 3:29; 16:24; 2 Jn. 12

¹ Inyo a inbidang ko a anak ko, itolas ko nyaya dyinyo tan dyi nyo a tongtongen maygatos. Ki an makagatos kamo, myan dana dyaten si Jeso-Kristo a mangikapyta dyaten do Dyos a Āmang ta. As an maynamot di Jesus, ki malinteg, ta aba polos gatos na. ² Indāton na paw mismo a byay na a mangisabhay so dōsa ta a maynamot do gatos ta tan pakawanen na yaten no Dyos, as kan iyabaw gatos ta lang, an dya gatos dan tabo tawotawo do lōbongaya.

³ Sichangori, malawag a maboya ta a oyod a chapatak taw Dyos an tongpalen ta saw bilbilin naw. ⁴ No makabataw sya a oyod a chapatak naw Dyos as dyi na tongpalen bilbilin no Dyos, sigorādo a maybayataw nawri a tawo, as kan aba dyaw oyod. ⁵ Ki no mangtongtongpal so chirinaw no Dyos, ayket, abaw pagkorāngan no adaw na do Dyos. Nyaw pakatonngan ta a nachichasa ta na do Dyos: ⁶ No makabata sya a machichasa do Dyos,* ki rebbeng naw maybibyay akmas pinarinaw ni Jeso-Kristo.

No Bayo a Bilin

⁷ Inyo sīt ko a oyod kos chadaw, itolas kwaba dyinyo bayo a bilin, an dya iyaw no nadngey nyowaw do dāmo nyowaw a nanganohed. On, iyaw nya bilin, ki iyaw chirinaw a sīgod a naibahey dyinyo a masisita a maysin-aadaw kamo.† ⁸ Ki aran komwan, ki alit na akma paw bayo, ta naboya taw katongpal na do pinarin ni Kristo kan aran do kabibyay nyo sichangori. On, akmaw bayo nyaya a bilin a maynamot ta maypaypabo danaw sari do aktokto ta kan nasēdangan ta na do oyod a sēdang.

⁹ No makabata sya a myan do sēdang, as ipsok naw kapayngay na a tawo, ki myan pad sariw nawri a tawo. ¹⁰ No madawaw so kapayngay na a tawo, ki nāw na do sēdang, as kan abaw pakayapwan na mapaygatos‡ so kapayngay na tawo. ¹¹ Ki no mangipsok so kapayngay na a tawo, ki nāw na maybibyay do sari kan nāw na midibidi do yanan sari. Chapatak nabaw longolongohen na maynamot ta pinagbolsek no sariw mata na.

¹² Inyo a inbidang ko na anak ko, naytolas ako dyinyo maynamot do nakapakawan nyo naw do gatos nyo a maynamot di Kristo.

¹³ Inyo a aāmang, naytolas ako dyinyo maynamot ta chapatak nyo na si Kristo a myan dana a yapo do siniknanan.

As inyo a babbaro, naytolas ako dyinyo

* 2:6 2:6 1 Jn. 3:6, 24; 4:13, 16 † 2:7 2:7 Jn. 13:34; 1 Jn. 4:7-8 ‡ 2:10 2:10
 Mana “abaw pakachichadan na a maygatos.”

maynamot ta inābak nyo Marahetaw a si Satanas.

¹⁴ Pirwahren ko naw maychirin dyinyo a kamotdehan.

Naytolas ako dyinyo

maynamot ta chapatak nyo naw Dyos a Āmang ta.

As inyo a aāmang, naytolas ako dyinyo

maynamot ta chapatak nyo na si Kristo

a myan dana a yapo do siniknanan.

As inyo a babbaro, naytolas ako dyinyo

maynamot ta mayit kamo.

Nāw nyo a manganohed do chirin no Dyos,

kan inābak nyo Marahetaw a si Satanas.

¹⁵ Chalakam nyo abaw kabibyay do lōbongaya, mana

apālan nyo abaw aran āngo a myan do lōbongaya. An

chalakam nyo, sigorādo a abo adaw nyo do Dyos a Āmang

ta, ¹⁶ ta tabo marahet a kalikāgom a myan do lōbongaya,

ki yapo aba do Dyos a Āmang ta. On, no kinaderrep a

chalakam no inawan, no kapayāgom do naboya, kan no

kaipangas so nahap, polos a dya yapo do Āmang, an dya

yapo do lōbongaya. ¹⁷ Ta tabo a myan do lōbongaya, as kan

tabo a kinaderrep no tawo, ki mabonchi. Ki no mamarin so

chakey no Dyos, nāw na abos pandan.

Antikristo, Iyaw no Kabōsor no Dyos

¹⁸ Inyo a inbidang ko a anak ko, masngen danaw kapay-

bidyaw ni Kristo kan no karārayaw no lōbongaya. Nadngey

nyo na a mangay anchiw antikristo a kabōsor ni Kristo, as

kan aran sichangori, ki nayparo dana saw mangipsokaw

dya. Dawa, nyaw kapatakan ta sya a masngen danaw

panongpalan. ¹⁹ Do nakarahan, siraw nangipsokaw di

Kristo, ki myan sa dyaten, ki kinarwan da yaten, ta rārayay

ta saba a oyod a manganohed. Ta an oyod sawen a

rārayay ta sa, ayket na, nāw da dyaten. Ki kinarwan da

yaten tan mapatak a maboya ta a oyod saba rārayay ta do

kapanganohed di Kristo.

²⁰ Ki an inyo, myan dana dyinyo sichangoriw Ispirito

Santo a intoroh ni Kristo dyinyo, dawa, chapatak nyo naw

oyod a nanawo. ²¹ Maytolas akwaba dyinyo a maynamot do

dyi nyo a kapatakan so oyod, an dya maynamot ta chapatak

nyo na kan chapatak nyo pa a aba polos bayataw do oyod

a nanawo.

²² Sino nawri a batahen ko a mabayataw, an dya iyaw

tawowaw a mangilibak sya a si Jesus iyaw Kristo a tinoboy

no Dyos. Iyaw nya, ki antikristo a kabōsor ni Kristo, ta si

Āmang aba lang dyi na bigbigen, an dyi pa iyaw Anak na a

si Kristo. ²³ Ta no dya mangbigbig so Anak no Dyos, syimpri,

dayāwen nabaw Āmang. Ki no mangipaneknek a si Jesus, ki iyaw Anak no Dyos, ayket na, anohdan naranaw Āmang.

²⁴ Ki sichangori, pasyayen nyo aba do aktokto nyo nadngey nyowaw a nakayapo do kadāmo nyo paw a nanganohed. § Ta an parinen nyo nyaya, masigorādo a nāw nyo a maybibyay di Jesus a Anak no Dyos, as kan si Āpo Dyos a Āmang ta. ²⁵ Ta no kari ni Kristo dyaten, ki iyaw byay ta a abos pandan.

²⁶ Itolas ko dyinyo nyaya a maynamot dyirad tawotawo saw a makey a mapawaw dyinyo do oyod a nanawo. ²⁷ Ki no Ispirito Santo a intoroh ni Kristo, ki nāw na myan dyinyo tan dyi nyo a machitaw matarek a mangnanawo so oyod. Ta iyaw Ispirito Santo, ki rebbeng naw mangnanawo dyinyo so tabo a machita nyo a mapatakan, as kan no inanawo naw, ki bayataw aba, an dya oyod. Dawa, anohdan nyo inanawo naya dyinyo, kan nāw nyo a mangigpet so kapanganohed nyo di Kristo.

²⁸ On, inyo a inbidang ko a anak ko, nāw nyo a igpet kapanganohed nyo di Jeso-Kristo tan dyi tanchi a mabābang kan masnek a somalap do kapaybidi na. ²⁹ Chapatak nyo a malinteg si Kristo. Dawa, chapatak nyo na a aran sino a maybibyay a malinteg, ki naibidang dana anak no Dyos.

3

Siraw Anak no Dyos

¹ Ay, āngo a karakoh no adaw no Dyos dyaten, ta inbidang na yaten a anak na! On, anak na yaten! Ki maynamot ta dyi da binigbig Dyos Āma, nyaw paynamotan na a dyi da yaten a bigbigen no dyi saw a manganohed. ² Inyo a chadaw kwa sīt, anak narana yaten no Dyos a aran dyi ta pa maboya an āngonchiw payparinan ta. Ki chapatak ta a do arawaw a kapaybidi ni Kristo, ki mayparin tanchi a akma dya a maynamot ta maboya tanchi a mismo do rōpanrōpa. ³ No aran sino a myan so nya namnāma di Kristo, ki tadyichokodan naw marahet tan maybibyay a madalos a akma dya.

⁴ Ta aran sino a makagatos, ki kontraen naw linteg no Dyos. Ta no chakey na bātahen gatos, ki kapangkontra so linteg. ⁵ Chapatak nyo a nangay si Jesus do lōbongaya tan pakawanen na yaten do gatogatos ta. As iya, ki aba polos gatos na. ⁶ No aran sino a maybibyay a machasa di Kristo, tongtongen na pabaw maygaygatos. Ta no manongtong so

maygaygatos, ki napatakan naba polos si Kristo, as kan aba polos so kapakaāwat a maynamot do kadyos na.

⁷ Inyo a anak ko, ipalōbos nyo aba allilāwen daynyo no aran sino. No nāw na a maybibyay so malinteg, ki maibidang dana a malinteg do salapen no Dyos a akmas kalintegaw ni Kristo, ta oyod a malinteg si Kristo. ⁸ Ki no dya mangibhes so kapaygatos na, rārayay na si Dyablo a si Satanas, ta nakagatos dana si Satanas a yapo pad kasiknanan. Nyaw nakayapwan ni Jesus a Anak no Dyos a nangay do lōbongaya tan opasen naw kaparin sayan Satanas.

⁹ Ki no aran sino a naibidang a anak no Dyos, ki tongtongen nabaw maygaygatos, ta myan dana dyaw kapangtokto no Dyos, as kan maynamot ta nayparin a anak no Dyos, maparin paba tongtongen naw maygaygatos. ¹⁰ On, malawag pachitarkan anak no Dyos dyirad anakaw ni Satanas, ta anak naba no Dyos aran sino a dya maybibyay so malinteg mana dya madaw so kapayngay na a tawo.

No Kapaysin-aadaw

¹¹ Iyaw minsahyaw a nadngey nyo do dāmo nyo a nanganohed, ki masisīta a maysin-aadaw ta. ¹² Mayparin kamo aba a akmas simna Kain a inadīpen no Marahet,* kan diniman na si Abel a ādi na. Āngo ta diniman na kon nyo ngata? On, ata, marahet kaparin ni Kain. Ki iyaw ādi naw, ki malinteg so kaparin.

¹³ Dawa, kakakteh, masdaaw kamo aba an ipsok daynyo no tawo saw a dya manganohed. ¹⁴ Chapatak ta a naibidang ta paba a nadiman do salapen no Dyos, basbāli a natorohan ta nas byay a abos pandan. On, chapatak ta a oyod nyaya a maynamot ta myan adaw ta dyirad kapayngay ta a manganohed. Ta no dya madaw, ki nāw na a naibidang a nadiman a machisyay dana do Dyos. ¹⁵ Ta naibidang a mangdimdiman aran sino a mangipsok so kakteh na, as kan chapatak nyo a aba polos byay na a abos pandan no aran sino a mangdimdiman so kapayngay na a tawo. ¹⁶ Ki nyaw kapatakan tas oyod a marahem a adaw: Maynamot do nakadiman na do kros, ki intoroh ni Jeso-Kristo byay na tan maisalākan ta. Dawa, aran yaten, karbengan ta a itoroh byay ta dyirad kakakteh saw a aran kadimanan ta. ¹⁷ No sino a myan so kinabaknang a yapo do lōbongaya a maparin a makasidong so makachita, maypāngo kabata na sya chadaw nas Āpo Dyos an nonolay naw kakteh naw a

* 3:12 3:12 Gen. 4; 1 Jn. 2:13-14

malidyatan? ¹⁸ Inyo a naibidang a anak ko, no kapaysin-aadaw ta, ki dyi pakono a maparin an mandad kapaychirin lang, an dya ipaboya ta do kaparin kan oyod.

Iyaw Namnama Ta do Salapen Āpo Dyos

¹⁹ Ta an komwan kapaysin-aadaw ta, nyaw kapatakan ta a manganohed ta do oyod kan apabaw panghapan ta a masnekan do salapen no Dyos. ²⁰ Ki aran pagatosen na yaten aktokto ta a maynamot ta napatakan ta a maikari taba do salapen no Dyos, ki maganay an naknakmen ta a mangamangay pa a māsisyen si Āpo Dyos kan iyaw no pangtoktwan ta, ta an iya, ki chapatak na tabo. ²¹ Dawa, inyo a chadaw ko, an dyi narana yaten a pagatosen no aktokto ta, mabābang ta paba a somalap do Dyos. ²² On, marawat taw aran āngo a akdawen ta dya, ta tongpalen ta saw bilin na kan parinen ta saw makahwahokaya dya. ²³ As nyaw bilin no Dyos a parinen ta: Manganohed ta pakono di Jeso-Kristo a Anak na, kan maysin-aadaw ta akmas inbilin na dyaten ni Kristo. ²⁴ No mangtongpal siras bilbilin no Dyos, iyaw machasa dana do Dyos, as kan machasa si Āpo Dyos dya.† Nyaw kapatakan ta so kapachasa no Dyos dyaten: iyaw maynamot do Ispirito Santo a intoroh na dyaten.

4

No Paytarkan Oyod kan Dya Oyod a Ispirito

¹ Inyo a chadaw kwa sīt, malisto kamo aba manganohed do aran sino a mangibahey sya a iya, ki pinakadangoy no Dyos, basbāli a manma sintiren nyo an yapo do Dyos mana engga, ta minohtot sichangori do lōbongayaw āro a sinan propīta. ² Nyaw kapatakan nyo a omyan Ispirito no Dyos do asa a tawo: Aran sino a mangpaneknek* a nayparin a tawo si Jeso-Kristo, ki myan dyaw Ispirito no Dyos. ³ Ki no dya mangpaneknek a si Jesos, ki yapo do Dyos, as kan nayparin dana a tawo, ki aba dyaw Ispirito no Dyos, basbāli a myan dyaw kapangtokton antikristo a iyaw kabōsor no Dyos a iyaw madngedngey nyowaya a mangay anchi, as kan ari danad lōbongaya.

⁴ Ki inyo a naibidang a anak ko, dyira naynyo no Dyos, as naābak nyo na saw sinpapadto saya maynamot do dyi nyo a panganohdan dyira. On, inābak nyo sa a maynamot ta mayīyit no Ispirito no Dyos a myan dyinyo sichangori kan no ispirito ni Satanas a mangitoray siras

† 3:24 3:24 1 Jn. 4:13; 2:6; 3:6; 4:16 * 4:2 4:2 1 Kor. 12:3; 1 Jn. 2:22-23; 2 Jn.

dyaya manganohed do lōbongaya. ⁵ Ta siraw nyaya a sinan propīta, ki rārayay da saw dyaya manganohed do lōbongaya. Dawa, chirichirinen daw kinasirib a yapo do lōbongaya, as kan adngeyen da san dyi saw a manganohed di Jesus, ta kapayngay da sa. ⁶ Ki an yaten, dyira na yaten no Dyos. Dawa, adngeyen da yaten no mangbigbig saw so Dyos. Ki siraw dyaw a mangbigbig sya, mangadngey saba dyaten. Nyaw kapatakan tas paytarkan oyod a chirin a yapo do Ispirito no Dyos kan iyaw dyi aya oyod a yapo do Satanas.

No Adaw no Dyos

⁷ Inyo a chadaw kwa sīt, maysin-aadaw ta maynamot ta no adaw, ki yapo do Dyos. Anak no Dyos aran sino a madaw, as kan chapapatak naw no Dyos. ⁸ No dya madaw, chapapatak nabaw Dyos, ta no Dyos, ki adaw. ⁹ As no nakapangipaboya no Dyos so adaw na dyaten, ki komwan: Tinoboy naw moybohaya Anak[†] na do lōbongaya tan matorohan tas byay a maynamot dya. ¹⁰ Nyaya, ki oyod a adaw a abwa polos so pagkorāngan: Ki maynamot aba ta chinadaw taw Dyos, an dya maynamot ta yaten chinadaw na kan tinoboy naw Anak na a nangidāton so byay na a nangikāro so gatogatos ta tan mapakawan ta na.

¹¹ Inyo a chadaw kwa sīt, an komwan kadaw no Dyos dyaten, ayket, rebbeng taw maysin-aadaw. ¹² Ta aran abo paw nakaboya so Dyos, ki an maysin-aadaw ta, mapatakan ta a machasa danaw Dyos dyaten, as kan maparin dana a maboya do byay taw no adawaya no Dyos a aba polos so pagkorāngan.

¹³ Nyaw kapatakan ta so kapachasa ta do Dyos kan kapachasa no Dyos dyaten,[‡] ta intoroh na dyaten Ispirito Santo na. ¹⁴ Mismo a naboya namen si Jesus, as kan napaneknekan namen a tinoboy no Dyos iyaw mismo a Anak na do lōbongaya tan iya danaw mangisalākan so tawotawo. ¹⁵ Ta aran sino a mangipaneknek a si Jesus, ki Anak no Dyos, machasa danaw Dyos dya, as kan machasa dana do Dyos. ¹⁶ Dawa, napatakan ta na, as kan inanohdan ta a oyod nas kadaw no Dyos dyaten.

No Dyos, ki adaw. Aran sino a nāw na madaw so Dyos kan madaw so kapayngay na tawo, ki machasa dana do Dyos kan machasa danaw Dyos dya. ¹⁷ Ta an komwan parinen ta, mayparahem adaw ta a mandad kabo danan pagkorāngan na, as kan mabābang ta paba a maypasngen do Dyos anchan araw no kapangokom na. On, matored tanchi maynamot ta no nakapaybibyay ta do lōbongaya,

[†] 4:9 4:9 Jn. 3:16, 36; Roma 5:8; 8:32; Epe. 2:4-5; 1 Jn. 4:10 [‡] 4:13 4:13 1 Jn. 3:24; 2:6; 3:6; 4:16

ki akmas nakapaybibyayaw ni Kristo. ¹⁸ No aran sino a myan do adaw no Dyos, aba polos kāmō na a madōsa, ta no marahem a adaw, ki opasen naw kāmō. Ta no sino a mamō a mangtokto a maynamot do dōsa na, ki nawriw mangipaboya a myan paw pagkorāngan adaw na do Dyos.

¹⁹ Madaw ta maynamot ta nanma na yaten a chinadaw no Dyos. ²⁰ Ta an aran sino a makabata sya a chadaw nas Āpo Dyos, ki ipsok naw kakteh na, ki mabayataw. Ta an dya madaw do kakteh na a maboya na, madaw paro di Āpo Dyos a dyi na maboya? ²¹ Nyaw bilin ni Kristo dyaten: No aran sino a madaw do Dyos, machita chadaw na paw kakteh na.

5

Kapangābak Tad Lōbongaya a Maynamot do Kapanganohed Ta di Jesos

¹ Anak narana no Dyos no aran sino a manganohed a si Jesos, ki si Kristo, iyaw tinoboy no Dyos a mangisalākan. As aran sino a madaw so āmang, ki chadaw na pa saw anak no nawri a āmang. ² An chadaw taw Dyos as tongpalen ta saw bilbilin na, nyaw kapatakan ta a chadaw ta saw anak no Dyos. ³ Ta no oyod a adaw do Dyos, ki iyaw katongpal ta so bilbilin na saw. As siraw bilbilin na, ki marahmet saba a isabhay, ⁴ ta siraw naibidang danaw a anak no Dyos, ki nāw da abāken marahet kan siraw pakakdekden da saw do lōbongaya.* On, as kan iyaw no pangābak ta, ki iyaw kapanganohed ta.

⁵ Sino makaābak so myanaw do lōbongaya a machikontra do Dyos? Abaw matarek, an dya iyaw manganohed a si Jesos, ki Anak no Dyos.

No Pangpaneknek Maynamot di Jeso-Kristo

⁶ As iyaw nya Jeso-Kristo, ki nangay do lōbongaya, kan nagpabawtisar do ranom. Ki nawri aba lang nangayan naw no nakapagbawtisar na do ranom, an dyi pa iyaw nakadiman nad kros a inoyogan raya na, as pinaneknekan no Ispirito Santo a oyod nyaya, ta mabayataw abaw Ispirito. ⁷ On, tatdo mangpaneknek so oyod a maynamot di Jesos: ⁸ Iyaw Ispirito Santo asa. Iyaw nakapagbawtisar naw do ranom somarono. As no chatatdo na, ki iyaw raya naw do nakadiman nad kros. Magtotōnos sa tatdo. ⁹ An anohdan taw pamaneknek no tawotawo, ayket na, mangamangay pakono kapanganohed ta dyirad tatdo saya a pangpaneknek no Dyos a maynamot do Anak naya. On, oyod a inpaneknek no Dyos maynamot do Anak naya a si Jesos. ¹⁰ No aran

* 5:4 5:4 1 Jn. 2:15-17

sino a manganohed do Anak naya no Dyos, ki abaw kapagmangamanga na do aktokto na, ta chapatak na a no inpaneknek no Dyos, ki oyod. Ki no aran sino a dya manganohed do Dyos, pinayparin na a bayataw Dyos, ta inanohdan nabaw pamaneknek no Dyos maynamot do Anak naya. ¹¹ No pamaneknek no Dyos dyaten, ki nyaya: Tinorohan na yaten no Dyos so abos pandan a byay, kan machichwasan taw nyaya a byay a maynamot lang do kapanganohed taya do Anak na. ¹² Dawa, no aran sino a machasa do Anak, myan dyaw nya byay a abos pandan. Ki no aran sino a dya machasa do Anak no Dyos, aba dyaw nyaya byay.

No Kapatak so Byay a Abos Pandan

¹³ Itolas ko nya saya dyinyo a manganohed do Anak no Dyos tan mapatakan nyo a myan byay nyo a abos pandan. ¹⁴ Sichangori, mabābang ta paba a maydasal do Dyos. Masigorādo a adngeyen na yaten do aran āngo a akdawen ta, an basta machonot do chakey na. ¹⁵ As an chapatak ta a adngeyen na yaten do aran āngo a akdawen ta, chapatak ta a atbayen naw nawri a kapangdaw ta dya.

¹⁶ No sino a makaboya so kakteh na a manganohed a maygaygatos, machita paydasal naw kakteh naw tan pakawanen kan torohan no Dyos so byay na abos pandan. Komwan parinen nyo, malaksid dyirad maygaygatos saw so dya polos a mapakawan a mapawnot do kadiman a machisyay do Dyos a abos pandan. Naon, ta myan kapaygatos a dya mapakawan no Dyos,[†] kan no maygaygatos so komwan, ki katen an myan sīrbi no kaidasal sya. ¹⁷ No kaoyodan na, ki gatos saw tabo kaparin a dya malinteg, as kan malaksid do naibaheyaya, ki myan kapaygatos a maparin a mapakawan no Dyos a dya magtongpal do abos pandan a dōsa.

¹⁸ Sichangori, no paytābwan no nyaya, ki: Chapatak ta a no aran sino a naibidang a anak no Dyos, ki tongtongen nabaw maygaygatos, ta iyaw Anak no Dyos a si Jesus, ki aywanan na, kan aba polos maparin no marahetaw a si Satanas a mangsalid sya.

¹⁹ Chapatak ta pa a dyira na yaten no Dyos. Ki siraw dya manganohed a myan pad lōbongaya, ki myan pa sad toray ni Satanas.

²⁰ Kapanawdyan na, ki chapatak ta a nangay danaw Anak no Dyos dyaten kan tinorohan na yaten so kapakaāwat ta tan mapatakan taw no oyod a Dyos. Sichangori, machasa

[†] 5:16 5:16 Mt. 12:31-32; Heb. 6:1-6; 2 Ped. 2:20-22; Sant. 5:19-20

ta nad Dyos a maynamot ta machasa ta na di Jeso-Kristo a Anak na. Ta iya, ki oyod a Dyos kan pakayapwan byay a abos pandan.

²¹ Inyo a anak ko, pachibawan nyo pakono saw didyosenaw ah!

No Somarono A Tolas Ni Juan No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Nya tolas, ki yapo di Juan a mangay do asaw a mabakes a napidi no Dyos kan siraw anak naw. Siraw nagadal so Biblya, batahen da a siraw nyaya a may-ānang, ki sīt sa ni Juan a mismo. Dawa, intolas na dyira tan maypayit kapanganohed da. No naibahey dan kadwan, ki no chakey na batahen ni Juan do tolas naya, ki iyaw igliya, ki kayarig no asa ānang, as kan siraw mimbros saw, ki kayarig na saw anak naw. No chakey na batahen nyaya, ki para dyaten a tabo a manganohed nyaya tolas ni Juan.

Do dyaya manyid a tolas ni Juan, inbahey na a masisita a maysin-aadaw saw manganohed, ta nawriw bilin no Dyos. Binallaāgan na sa a maynamot dyirad mangallilaw saw a mangnanawo so bayataw. Intolas na dyira a kāna, “Inpanakem ko nyaya dyinyo a maynamot ta naychawpit danad lōbongayaw āro sa mangallilaw so tawotawo. Sigon do kapangnanawo da, ki nayparin aba tawo si Jeso-Kristo do nakangay na do lōbongaya. No aran sino a mangnanawo so komwan, ki iyaw mangal-allilaw kan mabata a antikristo a kabōsor no Dyos.” (2 Jn. 7)

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1-3

No oyod kan adaw 4-11

No kapanawdyan na 12-13

2 Juan

Pakatoneng

¹ Dyimo a madāyaw a asa ānang:

Yaken si Juan a asa panglakayen dan manganohed. Nyaw tolas ko dyimo a napidi no Dyos kontodo siraw anak mo saw, as kan oyod a chadaw koynyo do kapanganohed taya. Maychatanyi akwaba a madaw dyinyo, an dya sira tabo makapatakaw so oyod a maynamot di Jesus. ² On, chadaw namen inyo, ta naimoha dana do aktokto taw oyodaya, as kan nāw narana dyaten a abos pandan.

³ Myan pakono parabor, kāsī, kan kaydamnayan no kapangtokto a maitoroh dyaten a yapo do Dyos a Āmang ta kan si Jeso-Kristo a Anak na. On, marawat ta pakono saw

nya a maynamot do katongtong ta do oyod kan kapaysin-aadaw.*

No Oyod kan Adaw

⁴ Ay so kasoyot ko a nakapatak sya a siraw kadwan do anak mo, ki maybibyay sa do oyod a nanawo a akmas inbilinaw ni Āmang ta a Dyos dyaten! ⁵ Dawa, myan ibahey ko dyinyo a may-aānang: Machita taw maysin-aadaw. Bayo aba bilin itolas kwaya dyinyo, an dya iyaw bilinaw a myan dyinyo do dāmo nyo a nanganohed. ⁶ Nyaw kapatakan ta sya a oyod a chadaw taw Dyos an maybibyay ta a machitōnos dyirad bilbilin na saw dyaten. Ta no bilin na, ki nadngey nyo a tabo do kadāmo nyo paw a nanganohed a masisita a maysin-aadaw ta.

⁷ Inpanakem ko nyaya dyinyo a maynamot ta naychawpit danad lōbongayaw āro sa mangallilaw so tawotawo. † Sigon do kapangnanawo da, ki nayparin aba tawo si Jeso-Kristo do nakangay na do lōbongaya. No aran sino a mangnanawo so komwan, ki iyaw mangal-allilaw kan mabata a antikristo a kabōsor no Dyos.‡

⁸ Dawa, magannad kamo, ta āngonchan mabo nyo saw nayhohopagan nyowaw. On, magannad kamo tan rawaten nyo tabo a insagāna no Dyos a gon-gona nyo.

⁹ Ta no aran sino a dya manongtong so nanawo ni Kristo, as basbāli a anawban na, syimpri, aba dyaw Dyos. Ki no manongtong so nanawo ni Kristo, machasa dyaw Dyos Āma kan si Kristo a Anak na. ¹⁰ Dawa, an myan aran sino a mangay a mangnanawo dyinyo so machitarek do nyaya nanawo, rawaten nyo aba do bahay nyo mana padayāwan nyo aba. ¹¹ Ta no mangpadāyaw sya, ki mairāman do marahetaw a kaparin na.

No Kapanawdyan a Pakatoneng

¹² Āro payaw chakey ko a ibahey dyinyo, ki itolas kwaba sichangori do nyaya a tolas, basbāli a hahawen ko omsarongkar dyinyo tan makapagsasarīta tanchi do rōpanrōpa tan maypataywaraw kasoyot ta.

¹³ Pakomostaan daw inyo no anak sayan kakteh mwaya a mabakes a napidi no Dyos a akma dyimo.

* 1:3 3 1 Jn. 1:8; 4:8, 16 † 1:7 7 1 Jn. 2:26; 3:7 ‡ 1:7 7 1 Jn. 4:3

No Chatatdo A Tolas Ni Juan No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Nyaw tolas ni Juan di Gayo a asa nangipangōlo so nanganohed do asa kapilya da. Iya, ki asa sīt ni Apostol Juan. Padayāwan ni Juan si Gayo do maganayaw a dadakay na a mangrispitar siras magbibyahi saw a mangaskasaba. Binallaāgan na do marahetaw a dadakay ni Diotrepes, ta rawaten nabaw tinoboy saw ni Juan.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1-4

No kaipadāyaw ni Gayo 5-8

Sa Diotrepes kan Demetrio 9-12

No kapanawdyan na 13-15

3 Juan

Pakatoneng

¹ Dyimo mo Gayo* a chadaw ko:

Yaken si Juan a asa panglakayen dan manganohed. Nyaw tolas ko dyimo a oyod kwa chadaw do kapanganohed taya.

² Imo a chadaw kwa sīt, maganay pakono tābo a kayayan mo kan masalon-at pakono inawan mo. Ki an maynamot do kapanganohed mwaya, sīgod ko na chapatak a mayit.

³ Taywaraw kasoyot ko do nakawara daw dya no kadwan saw a kakakteh ta a yapo dyimo, ta pinaneknekan daw kanāw mo do oyod a nanawo kan nāw mo kono a maybibyay do oyodaya. ⁴ Abaw makaitoroh dyaken so rakorakoh pa a soyot, an dya iyaw nakadāmag kwaw a siraw naibidangaw a anak ko, ki maybibyay sa do oyod a nanawo.

No Kaipadāyaw ni Gayo

⁵ Imo a chadaw kwa sīt, oyod a maganay ka a mangrispitar dyirad kakakteh saw a mangaskasaba a naginbirna do yanan nyo. On, aran istranghiro sa dyimo, maganay ka kono a somidong. ⁶ Inpakatoneng da pa dyirad manganohedaw do igliya do dya maynamot do adaw mo dyira. An mirwa sa maginbirna, parobwatan mo pa sa tan myan dyira tabo machita da do katongtong da so kapagbyahi da.† On, torohan mo sa so sidong a akmay Dyos panorohan mo. ⁷ Ta an sira, ki nangay sa a mangaskasaba

* 1:1 1 Ara. 19:29 † 1:6 6 Tito 3:13

a maynamot di Āpo Jesus, ki dadakay daba rawaten aran āngo a sidong dyirad dya manganohed. ⁸ Dawa, rebbeng ta pakono a manganohed somidong dyirad dyaya a tawo tan mairāman tad kaipakatonengaya no oyod a nanawo.

Sa Diotrepes kan Demetrio

⁹ Naytolas ako na dyirad manganohed saw daw, ki alit na inkaskāso naba yaken ni Diotrepes, ta bigbigen nabaw toray ko. No lang chakey na, ki iya danaw pangōlo nyo. ¹⁰ Dawa, anchan mangay ako dyinyo, pahtoten konchya tabo pariparinen naya kan kaparaherahet naya dyamen. Nawri aba lang, ta imbes a rispitaran na saw magbyahyaya a kakakteh ta, ki enggaya, ta baywan na pa sayaw makeyaw a mangrawat sira, as kan padāsen na pa saya a pahboten do iglisya nyo an parinen daw komwan.

¹¹ Chadaw kwa sīt, tahatahan mwabaw marahet, basbāli a tahatahan mo maganay, ta anak no Dyos aran sino a mamarin so maganay. No mamarin so marahet, abaw chapatak na maynamot do Dyos.

¹² Ki si Demetrio, maynana maganay dāmag dan manganohed a maynamot dya. Iyaw no kabibyay naw, ki mangipaneknek pa so maynamot dya a nāw na monot do oyod a nanawo. On, aran yamen, ki paneknekan namen, kan masigorādo mo a oyod ibahebahey namenaw.

No Kapanawdyan a Pakatoneng

¹³ Āro payaw chakey ko a ibahey dyinyo, ki itolas kwaba dyinyo sichangori do papil kan tinta. ¹⁴ On, hahawen kwaya mahay pabaw kapayboboya ta, as kan makapagsasarita tanchi do rōpanrōpa.

¹⁵ Myan pakono dyimo kaydamnayan no kapangtokto. Pakomostaan daw imo no tabo sīt mo saya dya, as komwan tayisahen mo sanchi a pakomostaan sīt ta saw daw.

No Tolas Ni Jodas No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Do chimpon Bayo a Tōlag, ki myan saw apat a masisīta a tawo a mayngaran so Jodas. No asa, ki si Jodas Iskariote a iyaw nanglipotaw di Jesus. No chadadwa da, ki mayngaran so Jodas Barsabas a asa dyirad nangipangolwaw siras manganohedaw do Jerosalem a nachirayay da Pablo kan Bernabe (Ara. 15:22). No chatatdo da, ki si Jodas Tadeo a anak ni Santiago a kakteh ni Juan a anak ni Sebedeo (Mt. 10:3; Mk. 3:18; Lk. 6:16; Ara. 1:13). No chapat da, ki si Jodas a iyaw nangitolasaw so nyaya a tolas. Iya, ki kakteh ni Santiago a Malinteg a asa panglakayen dan manganohed do Jerosalem.

Iyaw panggep ni Jodas a naytolas so nyaya a tolas, ki tan ballaāgan na saw oyodaw a manganohed a maynamot dyirad mabayataw saw a mamaistro. Sigon do kapanganohed dan mabayataw saya a mamaistro, ki bāli kono, ta abaw pakarārayawan an maybibyay sa do marahet a dadakay, ta alit na kono a pakawanen na san Āpo Dyos a maynamot do rakoh a kāsī na dyira. Maynamot ta myan nachisagel a mabayataw dyirad manganohedaw, binallaāgan san Jodas a dyi sa pakono a masolisog do dyidwaya a kapanganohed. Ta aran māsisiyen paw Dyos, ki alit na dosāen na sanchiw mamarinaw so marahet.

No Naychakarwan no Nya Tolas

Pakatoneng 1-2

No maynamot dyirad mabayatawaw a mamaistro 3-13

No inpadto ni Enok 14-16

No inpadto no apostolis saw 17-19

No ballāag dyirad manganohed saw 20-23

No pamindisyon 24-25

No Tolas ni Jodas

Pakatoneng

¹ Iyaw nya tolas, ki yapo dyaken a si Jodas a kakteh ni Santiago kan asa adīpen ni Āpo Jeso-Kristo, kan mangay dyinyo a tinawagan no Dyos Ama a mayparin a tawotawo na. On, inyo danaw chadaw no Dyos, kan aywanan naynyo a mandanchan kapaybidi ni Āpo Jeso-Kristo.

² Sichangori, maypaypangay pakono a myan dyinyo iyaw maboslon a kāsī, kapyā, kan adaw a yapo do Dyos.

No Mabayataw Saw a Mamaistro

³ Chadaw kwa kakakteh, myan panggep ko a maytolas dyinyo maynamot do pakaisalakānan taya di Kristo, ki tinongtong kwaba. Ki sichangori, napilitan ako a naytolas dyinyo, ta masisita bagbagaan koynyo a nāw nyo a onotan kan aywanan a maganay iyaw kapanganohedaya a intalek ni Āpo Dyos dyaten a tawotawo na. On, intalek ni Āpo Dyos nyaya dyirad tawotawo na, as kan polos a dya matādyan nya. ⁴ Ta natwatongnan nyo aba a myan dana dyinyo sichangori siraw dya mamō do Dyos a sililimed a makasdep do yanan nyo. Siraw nya saya a mabayataw a tawo, ki dyido sawen kapanganohed da, as kan baliwan daw no oyod a nanawo. Maddi sa, ta ibahey da a marahet kono aba an parinen nyo aran āngo a klasi a kinaderrep, ta alit na māsisyen no Dyos a mangpakawan so tawotawo do gatos. Asa pa, ki dayāwen dabaw no oyod a maynamot di Jeso-Kristo a maychatanyi a Āpo ta a pagsīrbyan ta. No dōsa da, ayket, am-āmang dana naikeddeng do Masantwan a Tolas.*

No Nakadōsa ni Āpo Dyos Siras Nakagatos Saw Kaychowa

⁵ Sichangori, aran sīgod a chapatak nyo naw nya saya, ki alit na chakey ko a ipanakem dyinyo iyaw no nakapagdōsaw no Dyos† dyirad nakagatosaw kaychowa. Sigorādohen ko a nanakem nyo a do katayoka ni Āpo Dyos a nangisalākan siras Israelita saw do panakabalin no āryaw do Egipto, ki alit na diniman na saw āro dyira do dyi daw a panganohdan do bilin naw dyira.‡ ⁶ As komwan naknakmen nyo saw no anghilis saw a naygatos do panman syan araw do kadyi daw a kapnekan do katoray daw a intoroh no Dyos dyira, as kinarwan daw nairantaw a yanan da. Dawa, maynamot do dyaya, kinawaran na san Āpo Dyos so kawar a dya polos a mapakaro, as kan pinosek na sa do kasarisyayan a pamahodan a pangnanayan das arawaw no kapangokom no Dyos.§ ⁷ Manakem nyo pa a masaw napařinaw dyirad tawotawo saw do syodadaw a Sodoma kan do Gomorra kan siraw myanaw a idiidi do omdibon daw, ta malit gatos daw kan siraw anghilis saw do kapaychakatekateh daw do dya maipalōbos a asi. Dawa, sinosohan na sa ni Āpo Dyos. Nyaw pakaballāagan ta a

* 1:4 4 2 Ped. 2:1 † 1:5 5 Do kadwan saw a adan a kopya no nya tolas, binata na, "Āpo Jesus". ‡ 1:5 5 1 Kor. 10:1-5 § 1:6 6 2 Ped. 2:4

masyirto a madōsa sa do abos pandan a apoy siraw dya manganohed do Dyos.*

No Kaparin Dan Mabayataw a Mamaistro

⁸ Ki siraw nya mabayataw a mamaistro, ki kapayngay da sa, ta kayarig daw makaychehaw a maytaytayēnep. Nawri lang tongtongpalen da iyaw tinaytayēnep daw a pangabsobsoy so inawan da do malapos kan makabābaba a kaparin da. Itoltoleng da paw no aran sino a myan so toray, as kan maychirin sa pa so marahet dyirad anghilis saw do hanyit. ⁹ Ki chiban nyo pinarin ni Migel iyaw katotorayanaw a anghil. Do nakapaydiman daw kan Satanas maynamot do bangkayaw ni Moyses, naitored aba ni Migel naychirin so marahet dya. No inbahey na lang ki, “Si Āpo Dyos pakono makatoneng a mangahoya dyimo.” ¹⁰ Ki siraw nya tawotawo a mangnanawo so bayataw, makospag sa a mangoyaw so dyi daw a maawātan. Kan akma saw masawek a binyay a abos aktokto, ta nawriw maawātan daw chakeyaw no inawan da. Dawa, nyaw pakayapwan pakarārayawan da. ¹¹ Kapakāsi da pa, ta naokom dana sa! Ta naybibyay sa a akmas marahetaw a dadakay ni simna Kain kaychowa,† kan naygatos sa a akmas kakōsitaw ni Balaam a maynamot do āgom da do kwarta.‡ Asa pa, machikontra sa do Dyos a akmas simna Kore a asa nagribildi kaychowa do chimpon Moyses. Dawa, komwan anchiw kadōsa da akmas kadōsaw ni Kore.§ ¹² Ta do kapachihanghang da dyinyo do kāda komonyon nyo, ki kayarig daw mancha a mangrārayaw so pintas kan linis no binasan.* Aysa! Makasnesnek nawri, ta mamō saba do Dyos do kasaraw da kan kaynom da! Nawri lang iktokto daw kapagbokatot no mismo a inawan da. Kayarig daw demdem saya a tod a pasoysoysoyen salawsaw a abos chimoy.† Mana kayarig daw kayowaw a dya makapayasi do kosto a ōras mana chimpo a may-asi, mana iyaw kayowaw a nahoto dana a nabagot. ¹³ On, akma pa sa so rarakohaw a abkas a dya makasakasayid a homabohabotab a maynamot do kapirmi da mamarin so makasnesnek kan malapos. Mapagtalkan saba a akma siras layapaw a dya monot do naikeddengaw a ayaman da. As dawa, insagāna danan Dyos iyaw no kasarisan a yanan da a bahodan a abos pandan.

* **1:7** 7 Gen. 19; Deot. 29:23. Myan saw makabata a kinaoknod dan anghil saw mabakes saw do lōbongaya. Gen. 6:2-4; 2 Ped. 2:4 † **1:11** 11 Gen. 4:1-8; 1 Jn. 3:12 ‡ **1:11** 11 Nom. 22-24; 31:16; 2 Ped. 2:15-16 § **1:11** 11 Nom. 16:1-35

* **1:12** 12 2 Ped. 2:13 † **1:12** 12 2 Ped. 2:17

No Inpadto Daw Enok kan Siraw Apostolis Saw

¹⁴ Myan inpadto kaychowa ni simna Enok, iyaw chanem naw a kapotōtan a yapo do Adan. Inpadto na a maynamot dyira a kāna, “Chiban nyo! Mangay anchi si Āpo kan siraw riboribo saw a anghilis na ¹⁵ tan okomen na saw tabo tawotawo. On, okomen na saw tabo a dya mangbigbig so Dyos a maynamot do tabo marahet kan dya madyosan a pinarin da, as kan maynamot do tabo marahet a chirin da a kapachikontra do Dyos.” Nawriw inpadto ni simna Enok a maynamot dyirad dyi saw a nadyosan a tawotawo. ¹⁶ Siraw nya tawotawo, ki maganay sa a maydabadabay kan mapagatos, as kan mapnek saba do chakeyaw no inawan. Ipangas daw mismo a inawan da, as kan mangpasablog sa tan mahap daw chakey da.

¹⁷ Ki inyo a chadaw ko a sīt, naknakmen nyo inbahey daw no apostolis saw ni Āpo Jesus. ¹⁸ Binata da dyinyo a kon da, “Do kapanawdyan saw a araw, ki myan sanchiw mangay a mangoy-oyaw a tawotawo a mononot lang do marahet a chalakam no inawan da.”[‡] ¹⁹ Siraw nyaw tawowaw a pakayapwan kapaysisyay nyo, tod sa mononot do bōkod da a kapangtokto a nainlōbongan, ta aba dyiraw Ispirito Santo.

Ballāag ni Jodas Dyirad Manganohed

²⁰ Ki inyo a chadaw kwa sīt, payiten nyo kapanganohed dan rārayay nyo do kaipasnek nyo a manginanawo so masantwanaya a kapanganohed ta. Kan maynamot do kapawnonot no Ispirito Santo dyinyo, ipasnek nyo pakono kapaydasal nyo do Dyos. § ²¹ Paaywan nyo katakatayisa dyinyo do adaw no Dyos do kayayan nyo paya mangnanaya so kāsyaw ni Āpo Jeso-Kristo a mangay anchi a manoroh dyaten so byay ta a abos pandan.

²² Chāsi nyo kan sidongan nyo saw kadwan dyinyo a magmangamanga do kapanganohed. ²³ Ahwahoken nyo sa a paybidyen kadwan saw a maychawaw do kapanganohed. Ta an komwan parinen nyo, kayarig na a alneten nyo sa a isalākan do apoy. As maynamot dyirad mamarinaw so marahet, ki chāsi nyo sa, ki siaannad kamo ah! Ta aran myan kāsi nyo, ki alit na ipsok nyo karahet daw. On, kayarig daw mangmanchaw a kayo. Dawa, ihawa nyo tan dyi kamo a mamanchaan.

No Pamindisyon

²⁴ Changori, kakakteh ko, madaydāyaw pakono Dyos, ta iya lang myan so panakabalin a mangaywan dyinyo do solisog saya a pakachichadan nyo. Iya lang maparin a

‡ 1:18 18 1 Tim. 4:1; 2 Tim. 3:1-5; 2 Ped. 3:3 § 1:20 20 Roma 8:26

mapakaro so tabo a gatos ta tan maparin nanchi yaten a patēneken do salapen na do hanyit a sidadalos kan siraragsak.* 25 Iyaw moyboh a Dyos ta a Mangisalākan ta a maynamot di Jeso-Kristo a Āpo ta. On, madaydāyaw pakono si Āpo Dyos, iyaw myan so dāyaw, katan-ok, panakabalin, kan toray yapo do kaychowa, changori, kan abos pandan! Amen.†

* 1:24 24 Roma 14:4; Ep. 3:20 † 1:25 25 1 Tim. 1:17

No Inpaparmata Ni Jesus Di Juan (Paltiing) No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Tolas

Iyaw nya tolas, ki nawriw mimyanaw inpaltiingaw ni Āpo Jeso-Kristo di Juan a asa dyirad apostolis na saw. Do dawri a chimpo do kayanaw ni Juan a nangitolas so nyaya tolas, siraw nanganohedaw di Jeso-Kristo, ki myan dana sa nailabay do āro a kalidyatan. Dawa, no asa naynamotan na nangitolas so nyaya, ki tan manoroh so namnāma kan pangahwahok dyirad manganohed saw.

Do irahem no nyaya tolas, inbahey na dyirad nanganohed saw a payiten daw kapanganohed dad Āpo Dyos. On, machita nāw da do kapanganohed da maynamot ta aran mayit si Satanas kontodo bōyot na saw a manglidyalydyat so tawotawo do lōbongaya, ki alit na si Āpo Dyos mangpenpenpen sira. No aran sino a manganohed di Jesus, ki machipagtoray anchi dya a abos pandan.

Iyaw nakaipaltiing no nya tolas, ki iyaw no chimpo daw no dadwa taywara a mararanggas a impirador do Roma. Siraw nyaya impirador, ki sa Impirador Nero kan Impirador Domitian. On, pinilit da saw tawotawo a magdaydāyaw dyira maynamot ta chakey da sira lang madāyaw a akmay Dyos. Dawa, linidyalydyat da saw nanganohedaw di Jesus a maynamot do dyi daw a dayāwan so impirador saw.

Do kachimpo ni Impirador Domitian, ki tiniliw nas Juan, as kan inpayangay na a sibabahod do asaw a dēkey a pōro a mayngaran so Patmos (1:9). Nahay a minyan daw si Juan nandad kayan matarek a impirador a nangwayawaya sya, kan naybidi do iglisya do Epeso. Dawri danaw nakadimanan na.

Siraw Apat a Parmata

Iyaw nyaya tolas, ki myan apat a parmata a inpaboya ni Jesus di Juan a maynamot do planwaw no Dyos a para do dya lōbong kan para dyirad tawotawo na. Kāda asa dyirad dyaya parmata, ki malit iyaw no nakaibahey nas nakapangroggi da, kan akmas nya: “Iyaw Ispirito, ki nangay kan inhap na yaken... Naypaypabileg no Ispirito no Dyos dyaken...”

Do dāmawaw a parmata (1:10-3:22), inpaboya na si Jesus a iya, ki myan do hobok daw no paydisnan paysohwan saya a pinakainawan dan papitwaw a iglisya do Asya.

As no minsāhi na saw dyirad iglisya saw, ki masisita a maypaypangay pakono adaw kan kapagtongpal da do Dyos. Ta an nāw da do kapanganohed da, iwangan nanchiw no pantaw no pagāryan na (3:8).

Do somaronwaw a parmata na (4:1), ki naboya ni Juan iyaw no hanyit a mismo a myan si Āpo Dyos a maydisna do trono na. Chasnek ni Juan a ibahey iyaw no ngaran no Dyos. Dawa, no binata na, ki “Iyaw myanaw a maydisna do trono.” Mapaboya pa di Juan iyaw Karniro no Dyos a iya lang maikari a ombolay so nahon a tolas a mangibahey an maypāngo iyaw no kaisalākan Dyos siras tawotawo na kan kadōsa na siras tabo a marahet.

Do chatatdo naw a parmata (17:3), ki naboya ni Juan an maypāngo iyaw no karārayaw no Dyos so marahetaw do dyaya lōbong. On, iyaw Dyos, ki mangay anchi a mangikaskāso sya. Abanchya polos iyaw no makadichan.

Do manawdyi a parmata (21:10), inbahey na dya iyaw nakaipaboyaw ni Jesus di Juan an maypāngo a pabayohen no Dyos iyaw hanyit kan tana. Iyaw no adanaw, ki homabas anchi, kan machichwasan pabanchi a polos (20:11). Siraw no tawo no Dyos, ki maiyarig sa do bayo a syodad a maypābodis a yapo do hanyit. Do dyaya, myan ta na do Dyos a abos pandan.

Siraw Papito a Naychakarwan no Nya Tolas

Myan paw matarek a kaādal so nyaya tolas, kan papito naychakarwan na. Kāda asa, ki akmay ladāwan a mangibahey an maypāngo iyaw no kaābak no Dyos so marahet kan kaisalākan na siras tawotawo na. Siraw nya pangilasīnan, ki taypipito a papito.

- 1) 1:1-3:22 Siraw papito a iglisya — Iyaw minsāhi ni Jesus dyirad papito saw a iglisya do Asya.
- 2) 4:1-8:1 Siraw papito a silyo — Iyaw kaiyangay ni Juan do hanyit a magbōya an iwangan no Karnirwaw no silyo saw no tolas.
- 3) 8:2-11:19 Siraw papito a trompita — Iyaw no trompita, ki pangisagāna so soldādo a para gobat, as kan mangibahebahey so kapangābak. Do dyaya, maboya ta an maypāngo iyaw no kaābak no Dyos si Satanas.
- 4) 12:1-20 Siraw papito a pangilasīnan — Si Satanas, ki myan marka na. Ki si Āpo Dyos, tinoboy naw Anak na a Mangisalākan ta. On, ki ipaboya na a si Āpo Dyos, ki akmas asaw a magranyi do hakawan na. Tinoboy naw papito saw a anghil a omranyi siras magaganay saw so asi, as kan magparaspas siras tamek saw tan sosohan na sa.

- 5) 15:1-18:24 Siraw papito a sabak — Iyaw kapangdōsaw no Dyos a padohen na do dya lōbong. Maganaganay an madiman asaw a tawo a maynamot do naka-panganohed nad Kristo kan iyaw maglak-amaw so soli no Dyos a maynamot do kapamarin nas marahet.
- 6) 19:1-20:15 Iyaw kangay ni Kristo kan kapangokom no Dyos - Naboya ni Juan si Jesus a mangābak a heneral a nakasakay do maydak a kabalyo a omābak di Satanas.
- 7) 21:1-22:21 Iyaw bayo a hanyit kan iyaw no bayo a lōbong - Iyaw pagāryan no Dyos, ki mapintas kan nāw na abos pandan. Binatan Jesus a kāna, “Īto ako na! Magāsāt saw manganohed so chirin saya do dya libro” (22:7).

Āro saw no paninyalan a dya maydamnay a maawātan do dyaya tolas. No asa rason, ki āro saw no sinyal kan ladāwan a myan so chakey a batahen. Kaspangarigan, no chakey na batahen āro so mata, ki “masīrib a manyideb siras mararahem saw a malidyat a maawātan. No chakey na batahen olong, ki matoray mana manakabalin.” No chakey na batahen oho, korona, kan trono, ki “ar-āri” kan “siraw myan so panakabalin.” Iyaw no tāw, ki mapaysyay mana myan do payawan.

Siraw no nomiro saw, ki myan paw masisīta a chakey da batahen. Iyaw papito a nomiro, ki nomiro no Dyos. No chakey na batahen, ki “komplito” mana “aba polos pakapilāwan na.” Iyaw no anem a nomiro, ki iyaw no nomiro a naitoroh do tawo. Iyaw Dyos, ki pinarswa naw lōbong do anem a karaw. Iyaw no nomiro a asa poho kan dadwa, ki ipaboya naw no tawo saw no Dyos. Siraw kadwan saw a nomiro do dya tolas, ki myan paw no matarek a chakey da a batahen.

Siraw no kīta, ki myan paw no chakey da batahen. Kaspangarigan, no chakey na batahen maydak, ki “kadalos” mana “kasanto.” As iyaw no mabaya, ki no chakey na batahen, ki “raya” mana “dāton.”

No aran sino a magadal so nyaya tolas, ki naknakmen na iyaw no ballāagaw a intoroh ni Juan do 22:18-19. Dyī na pakono a nayonan mana pakarwan iyaw no aran āngo a masarakan do dyaya paltiing.

Paltiing

Pakatoneng

¹ No naitolasaya do dyaya tolas, ki iyaw inpakatoneng no Dyos di Jeso-Kristo tan ipakatoneng na dyirad tawotawo na a magsīrbi dya a maynamot do ĩtonchi a mapariparin do

masakbayan. Natonngan ko nya maynamot do nakatoboy ni Jesus so anghil naw dyaken a si Juan a asa dyirad adīpen naw. ² On, intolas ko tabo a naipaboya dyaken, kan paneknekan ko a tabo nyaya, ki oyod a minsāhi a yapo do Dyos, as kan si Jesus a mismo mangpaneknek so kaoyodan na. ³ Magāsāt saw mangibāsa so paltiingaya. On, magāsāt saw mangadngeyaw so naipadtwaya a minsāhi, as kan manganohed saw, ta īto danaw chimpo a kaparin dan nyaya!

No Naibahey Dyirad Papitwaw a Iglisya

⁴ Yaken si Juan, kan nyaw tolas ko dyinyo a myan do papitwaya a iglisya no manganohed do Asya.

Myan pakono dyinyo parābor kan kaydamnayan no kapangtokto a yapo do Dyos kan si Jeso-Kristo kan yapo do Masantwanaw a Ispirito. Si Āpo Dyos, ki iyaw myanaw do kaychowa, myan sichangori, kan mangay anchi. No abwayas pagkorāngan a Ispirito, ki myan so papito* a pakapaboyan so panakabalin na, kan nāw na myan do salapen no trono no Dyos. ⁵ No parābor kan kaydamnayan kapangtokto, ki yapo pad Jeso-Kristo, iyaw mapagtalkan a mangsaksi so tabo oyod. Iyaw nanma a nagōngar do abos pandan a byay, kan iya paw katotohosan a mangitoray so tabo a ar-āri do lōbongaya.

Itoroh ta pakono dyaw dāyaw, ta oyod nas kadaw dyaten. As maynamot do nakadiman naw do kros a nakawyog no raya na, ki linibri na yaten do nakaadīpen taw do gatos. ⁶ On, pinarapa na yaten a manganohed do pagtorayan na tan machipagtoray ta dya, kan pinayparin na yaten a papādi tan magsīrbi ta di Āmang na a iyaw Dyos a mismo. Maitoroh pakono di Jeso-Kristo iyaw dāyaw kan toray a abos pandan. Maparin pakono a komwan! Amen.

⁷ Naknakmen nyo a īto danas Jesus a mapaboya a mapongosan so demdem. Maboya anchin katakatayisa kontodo dyirad nanyibotaw sya. Tanyisan danchin tabo a tawo a dya manganohed a yapo do kāda trībo do lōbongaya a maynamot do kāmo da a madōsa. Oyod a maparin anchiw nyaya.

⁸ Binata no Dyos a Manakabalin do Tābo† a myan do kaychowa, myan sichangori, kan mangay anchi a kāna,

* **1:4** 1:4 No chakey na batahen papito do tolasaya a inpaltiing ni Āpo Jesus di Juan, ki “komplito” mana “aba polos pakapilāwan na.” No chakey na batahen no papitwaya a pakapaboyan so panakabalin no Ispirito Santo, ki abos kōrang panakabalin na. Isa. 11:1-5 † **1:8** 1:8 2 Kor. 6:18; Pal. 4:8; 11:17; 15:3; 16:7; 19:6; 21:22

“Yaken no Alpa kan Omega, iyaw siniknanan kan iyaw pandan no tābo.”‡

Naparmata ni Juan si Kristo

⁹ Yaken si Juan a kakteh nyo do kapanganohed, as kan kapayngay nyo a magan-ānos do kalidyatan. On, maynamot ta machichasa ta na di Jesus, māsa ta na a maānos do kalidyatan, kan māsa ta pa a machipagtoray dya. No neparin dyaken, ki pinopok da yaken no tawotawo a mangipsok so Dyos do asaw a pōro a mayngaran so Patmos maynamot do kapangnanawo kwayas chirin no Dyos kan iyaw Maganay a Dāmag maynamot di Jesus.

¹⁰ Ki do kayan kwaw daw do arawaw a kapagdaydāyaw di Āpo, naypaypabileg no Ispirito no Dyos dyaken, as kan naychihat a nagparmata ako. § Do dawri, myan nadngey ko a malyak a timek a akmay trompīta do dichodan kwaw. ¹¹ No nadngey ko do timekaya, ki nyaya: “Itolas mo tabo maboaya mos changori, as kaipaw-it mo sya dyirad papitwaw a iglisyā do matatarekaw a syodad do Asya, do iglisyaw do Epeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Piladelpya, as kan do Laodisyā.”

¹² Do nakadngey kwaw so timekaw, ki inidit ko a chiniban. Ki nakaboaya ko so papito a balitok a napatnek a paydisnan paysohwan. ¹³ As do hobok daw no papito saya a paydisnan soho, ki myan maytēnek a akmay tawo a naylaylay so mayid, as kan myan banda na balitok do barōkong naw. ¹⁴ Iyaw boboh naw, ki oban dana akmay dadyi, ta oltimo a kaydak na a akmay yilo.* As siraw mata naw, ki akmay gomilgilāyab a apoy. ¹⁵ Iyaw kokod naw, ki akmay nachipo a bronsi a naliha kan makapoyat so kasileng. As iyaw no timek naw, ki malyak a akmas kinayasakasaw no moyog a ranom. ¹⁶ Do kawananaw a tanoro na, myan igpet na papito a bitohen, as minohtot do dangoy naw iyaw asa matarem a rakoh a kampilan kan maybīt so tarem. As iyaw no rōpa naw, ki akmas ranyagaw no araw an mayegen. ¹⁷ Do nakaboaya kwaw sya, ki nalba ko kan akma ko naw nadiman. Ki pinalapaw naw kawananaw a tanoro na do bokot kwaya, as nakabata na sya a kāna, “Mamo kaba! Yaken iyaw no manma kan yaken paw no panawdyan na. ¹⁸ Yaken iyaw nāw na myan so byay! Ta aran nadiman ako do kaychowaw, ki

‡ **1:8** 1:8 Do abakada no Griego, ki iyaw Alpa, ki iyaw nanoma a litra da, as kan iyaw Omega, ki iyaw kapanawdyan na. No chakey na batahen, ki si Āpo Dyos mangitoray do tabo a yapo pa do nanman pan araw a mandan pandan narana. Pal. 21:5-8 § **1:10** 1:10 Myan apat a parmata ni Juan. Pal. 1:10; 4:2; 17:3; 21:10 * **1:14** 1:14 Dan. 7:9

chiban mo, mabyay ako na sichangori a abos pandan. Myan dyaken panakabalin a mangitoray so kadiman, kan myan dyaken tolbekaw no Hades a pangnanayan dan nadiman a dya nangahohed. ¹⁹ Dawa, itolas mo sa tabo maipaboyaya dyimo a maparin sichangori kan iyaw no mapariparin anchi do masakbayan.

²⁰ “Nyaw no malimed a chakey na batahen no papito saya bitohen do kawanan a tanoro ko kan siraw no papito saya a paydisnan soho a balitok. Siraw no papitwaya a bitohen, ki siraw no papito saya a anghilis ko dyirad papito saya a iglisya ko. As siraw no papito saya a paydisnan paysohwan a balitok, ki siraw no papito saya a iglisya.” Nyaw binata no myanaw do hobokaw no paydisnan soho.

2

No Minsāhi do Iglisya do Epeso

¹ Do dawri, tinongtong naw naychirin a kāna, “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisya do Epeso, ki komwan:

“Yaken mangig-igpet do kawananaya a tanoro ko so papito a bitohen, kan yaken midibidyaw do hobokaw no papitwaw a paydisnan paysohwan a balitok. Nyaw ibahey ko dyinyo: ² Chapatak ko saw no pariparinen nyowaw kan siraw no nayhohopagan nyowaw, as kan iyaw kaānos nyowaw. Chapatak ko pa a dyi nyo a maanōsan siraw marahetaw a tawotawo. On, sinintir nyo saw mangibahebaheyaw a sira, ki apostolis sa, as kan napatakan nyo a mabayataw sa. ³ Chapatak ko pa a maānos kamo a mangibtor so lidyat a maynamot do kapanganohed nyo dyaken. On, inpasnek nyo kapanganohed nyowaya dyaken, kan sinonodan nyo aba. ⁴ Ki myan iyaw no dyi kwa chakey dyinyo: Iyaw no kadaw nyowaw dyaken do dāmo nyowaw a nanganohed, ki nawayakan nyo na, ta chadaw nyo paba yaken sichangori a akmad dāmaw. ⁵ Dawa, nakmen nyo an māngo karakoh no adaw nyo do dāmo nyo a nanganohed. Magbabāwi kamo, kan parinen nyo akmas sigodaw a pariparinen nyo a madaw. Ta an dyi kamo a magbabāwi, ki yangay ko a pakarohen iyaw sohwan kan iyaw paydisnanaw dyinyo. ⁶ Ki aran komwan, myanayaw no maganay a pinarin nyo maynamot ta ipsok nyo sayaw kaparin dan Nikolaitaw a akmas kaipsok kwaw dyira.*

* **2:6** 2:6 Siraw tawo saw a Nikolaita, ki marahet sa. Ta do kapanganohed da, ki maparin an paysaglen daw kapanganohed da di Āpo Jesus kan iyaw kawnonot so chakeyaw no inawan. Kayarig da si Balaam do Adan a Tōlag (Nom. 22-23) a mangnanawo so bayataw.

⁷ “ ‘Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito dyirad iglisya saya. Siraw mangab-ābakaw do marahet, ki palobōsan ko sanchi a koman so asyaw no kayo a manoroh so byay a iyaw kayowaw a myan do minoyongan† a yanan no Dyos.’ ”

No Minsāhi do Iglisya do Esmirna

⁸ “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisya do Esmirna, ki komwan:

“ ‘Yaken iyaw no manōma kan panawdyan, iyaw nadi-man kan minirwa nabyay. Nyaw ibahey ko dyinyo: ⁹ Chapatak ko pakariribokan nyo. Chapatak ko pa a aba polos kinabaknang nyo. Ki no kaoyodan na, ki mabaknang kamo! On, chapatak ko paw no pamaraherahet daw dyinyo no mangibaheyaw sya a sira, ki Jodyo sa a aran dyi sa oyod a tawotawo no Dyos. Ta sira, ki nachisīt sad Satanas. ¹⁰ Mamo kamo aba do itonchya kalidyat a maparin dyinyo. Ta sōoten anchinyo ni Satanas maynamot do kaipapakolong nas kadwan dyinyo do pamahodan. Nāw nanchin nawri a riribok nyo do asa poho a karaw. Ki machita nāw nyo do kapanganohed nyo a aran nawriw pakadimanan nyo. Tan komwan, ki itoroh konchi dyinyo abwaw so pandan a byay a gon-gona nyo.

¹¹ “ ‘Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito dyirad iglisya saya. Siraw tawotawo saw a mangābak do marahet, ki machirāman pa sabanchi do somaronwaw a kadiman.’ ”

No Minsāhi do Iglisya Daw do Pergamo

¹² “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisya do Pergamo, ki komwan:

“ ‘Yaken myanaw so kampilan a maybīt so tarem. Nyaw ibahey ko dyinyo: ¹³ Chapatak ko yanan nyowaya, ki pagtorayan Satanas. Ki aran komwan, nāw nyod kapanganohed nyo. Inlibak nyo aba yaken a aran diniman dan marahetaw si Antipas a katalek ko a saksi do yanan nyo. ¹⁴ Ki aran komwan, myan paw kadwan a chaskeh ko dyinyo. Ta myan dyinyo iyaw monot do marahet a nanawo a akmas innanawowaw ni Balaam di Balak. On, innanawo ni Balaam di Balak a mapawnot siras tawotawo do Israel a mamarin so marahet tan makagatos sa do kakan daw so kanen a maidāton do didyosen kan kapaychakatekateh daw a machoknod. ¹⁵ Komwan pa dyinyo a maynamot ta myan sa dyinyo monot do nanawo daw no Nikolaita. ¹⁶ Dawa,

† 2:7 2:7 Iyaw chirin do Griego, ki “paraiso.” Gen. 2:8-9; Esek. 28:13; 31:8; Lk. 23:43; 2 Kor. 12:3. No chakey na batahen, ki “yanan no Dyos.”

magbabāwi kamo! Ta an dyi kamo a magbabāwi, ki mahay abas dēkey, as kangay ko a manggobat siras minonotaw do nanawo dan Nikolaïta saw, as osaren konchiw kampilan ko a yapo do dangoy ko.

¹⁷ " 'Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito dyirad iglisya saya. Siraw tawotawo saw a mangābak do marahet, ki torohan ko sanchi so sililimed a kanen a yapo do hanyit a mayngaran so māna.‡ Tayisahen ko pa sanchi a torohan so maydakaw a bato a nakaimarkaan bayowaw a ngaran a abo polos makapatak sya, malaksid do mangrawataw sya.' "

No Minsāhi do Iglisya Daw do Tiatira

¹⁸ "No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisya do Tiatira, ki komwan:

" 'Yaken Anak no Dyos a akkaw gomilgilāyab no apoy so mata, kan akmay nachipo kan naliha a bronsi so kokod. Nyaw ibahey ko dyinyo: ¹⁹ Chapatak ko saw tarabāko nyowaya, as kan no adaw nyowaya. Chapatak ko kapanganohed nyo, as kan iyaw kapagsirbi nyowaya dyaken kan kaānos nyowaya do kalidyatan a maynamot do kapanganohed nyowaya dyaken. On, chapatak ko paw bayo saya pariparinen nyo sichangori, ki maganaganay pa kan do kabayo nyo paw a nanganohed dyaken. ²⁰ Ki aran komwan, myan chaskeh ko dyinyo: Innonolay nyowayaw asaw a mangriribok dyinyo a akmas Jesebel§ do kaychowa. Ta iya, ki asa mabakes, kan sinsinan a propīta a mapaychawaw so tawotawo ko saya, ta pawnoten na sa a machoknod dyirad dyi da kabahay, as kan kapakan na siras naidāton do didyosen. ²¹ Tinorohan kos ōras na a magbabāwi, ki chinaskew naw nagbabāwi do pariparinen naya machoknod do kompormi a tawo. ²² Ki chiban nyo, paganyiten ko maynamot do makabābabaya a kaparin na. As siraw no nachitahaya dya, ki itoroh ko dyiraw mayit a kalidyatan, malaksid an magbabāwi sa do dyaya pariparinen da. ²³ As dimanen ko sanchi a tabo napawnotaya no nyaya Jesebel a siraw inbidang naw a anak na. Parinen ko nya tan matonngan da do tabo a iglisya a yaken makaboya so aktokto da kan pōso da, as kan matonngan da pa a yaken mamahes sigon do dyaya pariparinen da.

²⁴ " 'Ki inyo a myan do Tiatira a dya naychawaw do marahet saya a nanawo kan dya nakananawo siras makataytayrahemaya bata da a nanawo a pangasdok ni Satanas, ki ibahey ko dyinyo a dyi koynyo a parahmetan.*

²⁵ No lang ibahey ko dyinyo, ki nāw nyo a igpet a maganay iyaw oyod a kapanganohed a myan dyinyo mandanchan kangay ko dyinyo. ²⁶ Siraw tawotawo saw a mangābak do marahet kan mangonong so chakey kwaya mandan pandan byay da, ki torohan ko sanchis kalintegan a mangitoray so tabo a nasyon. ²⁷ On, itoroh konchi dyiraw toray a akmas kapagtorayaya a intoroh ni Āmang dyaken.

“Ta oyod a mabīleg kapagtoray na,
as kan abaw polos makaābak sya.

No kayit no kapagtoray na,
ki kayarig naw pagbaot a pasek a mangapsapsa so
angang.

Komwan kapangābak na do kabōsor na.”†

²⁸ “ ‘On, itoroh ko panchi dyiraw no kararanyaganaw a bitohen a maboya an mabebekas do dāya no mayngaranaw so Kāraw.‡ ²⁹ Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito dyirad iglisya saya.’ ”

3

No Minsāhi do Iglisya Daw do Sardis

¹ “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisya do Sardis, ki komwan:

“ ‘Yaken no myanaw so Ispirito no Dyos a myan so papito a pakapaboyan so panakabalin na. Yaken paw myanaw so papito a bitohen. Nyaw ibahey ko dyinyo: Chapatak ko pariparinen nyowaya. As do aktokto no tawotawo, ki maibidang kamo na a myan so byay a abos pandan. Ki no kaoyodan na, ki maibidang kamwaya a nadiman do salapen no Dyos. ² Dawa, mayokay kamo kan parakohen nyo saw nabidinaya kapanganohed nyo sakbay no kadiman na. Ta no maboya ko do kabibyay nyo kan kaparin nyo, ki polos a dya makapnek di Āmang ko a Dyos. ³ Naknakmen nyo nanawowaw a rinawat nyo kan nadngey nyo do dāmo. Tongpalen nyo as kapagbabāwi nyo. Ki an dyi kamo a mayokay, yangay konchinyo a dosāen. On, mangay akonchi dyinyo a akmas kangayaw no manakanakaw, ta chapatak nyo abanchi an āngonchi a ōras kangay ko.*

⁴ “ ‘Ki aran komwan, myan pa dyinyo kadwan daw do Sardis a dya nalaposan so laylay. Dawa, machirayay

† **2:27** 2:27 Komwan maparin anchi dyirad tawotawo saw a dya manganohed do Dyos. Sal. 2:9; Pal. 19:15 ‡ **2:28** 2:28 Do kaychowa, no myan do aktokto dan kadwan, iyaw bitohenaya a Kāraw, ki iya danaw pakaboyan an mangābak ka. Ki no myan do aktokto no kadwan, ki si Āpo Jesos chakey na batahen Kārawaya. Mt. 2:2; Pal. 22:16 * **3:3** 3:3 Mt. 24:42-51; 1 Tes. 5:2; 2 Ped. 3:10; Pal. 16:15

sanchi dyaken a maylaylay so maydak[†] do pagtorayan ko, ta maikari dana sa do salapen ko. ⁵ Siraw tawowaw a mangābak do marahet, ki maylaylay sanchis maydak. On, ponasen ko abanchiw ngaran da do librowaw a nakaito-lasan no ngarangaran dan tawotawo saw a natorohan so abos pandan a byay, basbāli a dayāwen ko sanchi do salapen Āmang ko kan siraw aanghilis naw a sira, ki oyod a tawotawo ko.

⁶ “ ‘Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito dyirad iglisyā saya.’ ”

No Minsāhi do Iglisyā Daw do Piladelpya

⁷ “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisyā do Piladelpya, ki komwan:

“ ‘Yapo dyaken nya tolas a maychatanyi a masantwan kan oyod, as kan yaken yanan no tolbec no pagtorayan ni Āri Dabid. An iwangan ko, ki nāw na naywangan, as kan aba polos makapaneb sya. Basta anban ko, ki manban dana, as kan aba polos makaywang sya. ⁸ Chapatak ko saw no pariparinen nyowaw, as kan chapatak ko a mayit kamo aba. Ki aran komwan, tinongpal nyo a sipapasnek tabo chirin ko, kan inlibak nyo abaw kapanganohed nyo dyaken. Dawa, iniwangan ko dyinyo pantaw a abo polos makapaneb sya. ⁹ Chiban nyo! Myan saw daw do yanan nyo a kadwan a Jodyo a makabatabata a dyira dana sa no Dyos. Ki engga, ta maybayataw sa, as kan aba dyiraw oyod. Akma dana saw nachisīt di Satanas, as kan iya danaw pagsirbyan da. Ki chiban nyo, ta paybadiwen ko sanchi a mangay dyinyo a maydogod do salapen nyo, kan komwan dananchiw pakapatakan da a oyod kos kadaw dyinyo. ¹⁰ Maynamot ta maños kamo a nangapya so chirin ko, aywanan konchinyo do chimpō a ōras no kalidyatan a mangay anchid intirwaya lōbong anchan yangay na teneben saw tabo a tawotawo. ¹¹ Chiban nyo, ta īto danaw kawara ko! Nāw nyo na a igpet oyodaya a nanawo tan abo makapakaro so korona nyo a gon-gona nyo.

¹² “ ‘No mangābak do marahet, ki payparinen ko a asa do parey saw no timplō no Dyos. No chakey na batahen, ki nāw na daw do yanan no Dyos, as kan mapakaro pabanchi a polos. Itolas konchi dyaw ngaranaw ni Āmang ko a Dyos kan iyaw ngaranaw no bayo a Jerosalem a maypābodis anchi a yapo do Āmang ko a Dyos do hanyit. On, itolas ko panchi dya iyaw bōkod ko a ngaran a bayo.‡

[†] **3:4** 3:4 No chakey na batahen maydak, ki “madalos,” mana “iyaw tawowaw a napakawan do gatos.” Pal. 3:5, 18; 4:4; 6:11; 7:9, 13; 19:8, 14 [‡] **3:12** 3:12 Isa. 62:2; Pal. 2:17; 14:1; 22:4

13 “ ‘Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito dyirad iglisyaya saya.’ ”

No Minsāhi do Iglisyaya Daw do Laodisyaya

14 Sinpangan na binata na dyaken a kāna, “No itolas mo do anghilaw a mangaywan so iglisyaya do Laodisyaya, ki komwan:

“ ‘Yaken no akin āwag so Amen a maynamot ta yaken iyaw no mapagtalkan kan mangsaksi so oyod. Yaken paw pakayapwan byay do tabo a pinarswa no Dyos. Nyaw ibahey ko dyinyo: 15 Chapatak ko saw no pariparinen nyowaw. Chapatak ko a dyi kamo a mahanebneb mana makohat. Oyod kos kangсах a mamidi kamo dyirad dadwaya. 16 Ki maynamot ta palmamawaw kapanganohed nyo, ichipa konchinyo!

17 “ ‘Ta batahen nyo a mabaknang kamo, ta myan dana tabo machita nyo. Ki chapatak nyo abaya a oyod nyo nas kapakasyāsi. On, ta do salapen Dyos, ki naibidang kamo na a kapopobryan. On, naibidang kamo na a silalābos, as kan bolding kamo pa. 18 Dawa, ahwahoken koynyo a gomātang dyaken so nachipwaya balitok ko tan bomaknang kamo do byay a abos pandan. On, gomātang kamo pa dyaken so maydak a laylay tan myan laylay nyo, as kan tan dyi kamo a masnekan a maynamot do kasilalābos nyo. As gomātang kamo dyaken so āgas tan myan āgas a para do kabolding nyowaya tan maybidiw sīgodaw a kaganay no kapanyideb nyo. 19 Naknakmen nyo a kostohen ko mana dosāen ko saw chadaw kwaw. Dawa, magbabāwi kamo ah! Ipasnek nyo naw kapanganohed nyo. 20 Adngeyen nyo! Maytēnek akod pantaw a magtoktok. An sino makadngey sya, as yangay na iwangan, ki mangay akonchi dya, kan mayhanghang kaminchi a yamēn.

21 “ ‘No mangābak do marahet, ki itoroh konchi dyaw kalintegan a machipaydisna dyaken do trono ko a machipagtoray dyaken. On, parinen konchiw nyaya a akmas nakapachidisna ko do trono ni Āmang ko do nakaābak kos Satanas.

22 “ ‘Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo batahenaya no Ispirito dyirad iglisyaya saya.’ ”

4

No Kadāday so Dyos do Hanyit

1 Do katayoka tabo no nya, nakaboya ko so pantaw a naywangan do hanyit, as kan pariho a timek nadngey kwaw a akmas timekaw no trompīta a maylilyak dyaken. Binata na, “Maypatohos ka dya, ta ipaboya ko dyimo an āngonchiw

maparin do masakbayan.” ² Ki sinpangan na,, nagparmata ako, as kan naypaypabileg Ispirito no Dyos dyaken.* Do dawri, nyeng ako a myan do hanyit. Myan naboya ko a asa a katrono kan myan maydisna do dawri. ³ As iyaw naydisnaw daw, ki napaboya a akmas kanginginaanaw a bato a haspe kan karnilya. As iyaw omdibonaw no trono, ki myan asaw a karirang a masileng a akmas no batwaw a esmeralda.† ⁴ Do omdibonaw no trono, ki myan saw dadwa poho kan apat a trono. As naydisna sa do trono saw siraw dadwaw a poho kan apat a panglakayen a nakalaylay so maydak kan myan balitok a korona dad oho daw. ⁵ Yapod nanghobokaw a trono, ki myan gomilgilāyab a kimat, malyak a ringgor, kan komalebkeb a adey. Do dawri do salapenaw no tronwaw, myan saw papito a paysohwan a somdesdeb. Siraw papitwaya a paysohwan, ki kayarig daw no Ispirito no Dyos a myan so papito a pakaboyan so panakabalin. ⁶ Do salapenaw no trono, ki myan akmay matnaw a tāw‡ a namarin do sarming, kan gomilgilap a akmay kristal.

As do masngenaw do omdibonaw no trono, ki myan do maychamibit naw apat a sibibyay a parswa, kan katakatay-isa dyira, ki āros mata§ do salapen kan do dichodan daw. ⁷ Iyaw manmaw a sibibyay a parswa, ki akmay lion. Iyaw no somaronwaw a parswa, ki akmay orbon bāka. As iyaw no chatatdo daw, ki myan rōpa na a akmay tawo. As iyaw chapat daw, ki akmay somayasayap a kangkang. ⁸ As siraw apataw a sibibyay a parswa, ki tayenem sas panyid, as kan nahapot no mata iyaw inawan da. Māraw kan mahep a dyi sa matnga magkankanta a kon da,

“Santo, santo, santo si Āpo Dyos a Manakabalin do Tābo.

Iya a myan do kaychowa, myan sichangori, as kan itonchi!”*

⁹ Dayāwen dan apataya a sibibyay a parswa iyaw kabilegaw no maydisnaw do trono a iyaw mabyayaw a abos pandan, as kan siaanyib sa a nanoroh so kapagyāman da dya.

¹⁰ Kāda parinen daw komwan, siraw dadwaw a poho kan apat a panglakayen, ki magrōkob sad salapenaw no

* **4:2** 4:2 Pal. 1:10; 17:3; 21:10 † **4:3** 4:3 No batwaya a haspe, ki akmay kristal kan myan matatarek a kīta do irahem, 21:11. No karnilyaya, ki mabaya akmas raya, as kan oltimo a mangīna iyaw nyaya a bato. No esmeralda a bato, ki birdiw kolor na. No karirangaya, ki pakanaknakman so kari ni Āpo Dyos. Gen. 9:11-16 ‡ **4:6** 4:6 Do kapakaāwat dan Jodyo saw a tawo, ki no sirbi no tāwaya, ki mapaysyay so Dyos kan parswa na. Esek. 1:4-28; Pal. 15:2; 21:1

§ **4:6** 4:6 Maynamot dyirad sibibyayaya a parswa, ki chiban nyo do Dan. 7 kan Isa. 6:2. No chakey na batahen no arwayas mata, ki sisasagāna sa a manyideb do aran dino. * **4:8** 4:8 Isa. 6:3

maydisnaw do tronwaw a mangidaydāyaw sya a mabyay a abos pandan. Katakatayisa dyiraw napadisna so korona daw do salapenaw no myanaw do tronwaw, as kaikankanta da sya,

11 “Imom Āpo Dyos, rebbeng mo
mangrawat so tan-ok, dāyaw, kan panakabalin,
ta pinarswa mo tābo,
as kan maynamot do chakey mo,
naparswa sa a natorohan so byay.”†

5

No Nahon a Papil kan no Karniro no Dyos

1 Do dawri, naboya ko do kawatanaw a tanoro no maydisnaw do trono iyaw no natapitapidaw a nahon a papil a maychamibit so tolas,* as kan nakolaan so papito a silyo. 2 Do dawri, nakaboya ko so mabileg a anghil a mangingengengey sya a bata na, “Sino iyaw maikari a mangalkab so silyo saya as kabolay na so nahonaya papil?”

3 Ki aba polos makaparin mana maikari do hanyit mana do tanaya mana do yanan daw no nadiman a ombolay so nahonaya a papil tan basāen na. 4 Do dawri, naychahoho ako maynamot ta abaw maikari a ombolay sya tan basāen na. 5 Sinpangan na, asa dyirad panglakayenaw nangibahey sya dyaken a kāna, “Tomanyis kaba, ta mangābak dana do marahet no mangarananaw so Lion a yapo do kapoonan no Jodya† a iyaw no magdindināmagaw a kapōtotan ni Āri Dabid. Ta iya, ki natorohan so kalintegan a mapakaro so papitwaya silyo kan mamolay so nahonaya a naitolas.”

6 As do hobok naw, do payawanaw no tronwaw kan siraw no sibibyayaw a apat a parswa kan siraw panglakayenaw, naboya ko iyaw Karnirwaw‡ a maytēnek a akmay myan so bigar a nakayapwan no nakadiman na. Myan iyaw no papito a olong na kan papito a mata na. No chakey na batahen, ki iyaw Ispirito no Dyos a myan so papito a pakapaboyan so panakabalin na kan natoboy do kāda yanan do lōbongaya. 7 Do dawri, domnakwang as nakahap nas nahonaw do kawatanaw a tanoro no maydisnaw do tronwaw. 8 As do nakahap naw so nahonaw, ki siraw apataw a sibibyay a parswa kan siraw no dadwaw a poho kan apat a panglakayen, ki nagrōkob sad salapenaw no Karnirwaw. Kāda asa dyira, ki myan iyaw no pagtokaran

† 4:11 4:11 Ara. 14:15; Pal. 5:9, 12 * 5:1 5:1 Esek. 2:9-10; Dan. 12:4 † 5:5 5:5 No myan do aktokto no Jodyo, ki iyaw lion, ki asa pangarig. No chakey na batahen, ki iyaw myan so toray kan panakabalin. Gen. 49:9 ‡ 5:6 5:6 Isa. 53:7; Jn. 1:29; Ara. 8:32; 1 Ped. 1:19

na a arpa kan balitok a sabak a nakapnwan insinso.[§] No chakey na batahen, ki napno do āro a dasal da no tawotawo saw no Dyos. ⁹ Do dawri, nagkanta sa so asa bayo a kanta a kon da,

“Imo iyaw maikari a omhap so nahonaya a pagbasāan kan mangalkab so silyo na saya, as kan ombāsa sya. Ta diniman daymo, kan maynamot do nakawyog no rayamo, insalākan mo saw tawotawo a maitoroh do Dyos a yapo do kāda tribo, nasyon, kan chirin a matatarek.

¹⁰ Pinarapa mo sa do pagtorayan mom Āpo tan machipagtoray sanchi dyimo do lōbongaya.

On, pinayparin mo sa a papādi mo tan nāw da magsīrbi do Dyos ta.”

Magdaydāyaw do Dyos Tabo Anghilis kan Tabo a Napar-swa

¹¹ Sinpangan na, nanyideb ako na. Ki nakadngey akod omdibonaw no trono kan siraw sibibyayaw a parswa, as kan siraw panglakayenaw so timek dan reprepaw a anghilis, kan abaw polos a makabidang sira.

¹² Inngengengey da a kon da,

“Maikari iyaw Karniro a nadiman, as kan maparin a mangrawat so panakabalin, kinabaknang, kasīrib, kan kayit, dāyaw, tan-ok, kan bindisyon a abos pandan!”

¹³ Nadngey ko pa saw tabo naparswaw do hanyit kan do tanaya kan do yanan daw no nadiman, as kan do tāw a mangibahebahey a kon da,

“No maydisna do tronwaya kan iyaw Karnirwaya, ki maitoroh pakono dyiraw pamindisyon kan dāyaw kan tan-ok kan toray a abwa polos so pandan!”

¹⁴ As siraw no apataw a sibibyay a parswa, ki binatabata da, “Maparin pakono a komwan! Amen!” As siraw panglakayenaw, ki nagrokbab sa a nagdāyaw.

6

No Dāmo a Silyo

¹ Do dawri, naboya ko iyaw Karnirwaw a namakaro so manmaw dyirad papitwaw a silyo no nahonaw a papil, as kan nakadngey ako so timek a akmay adey a yapo do asaw dyirad sibibyayaw a parswa a binata na, “Ngay, mangay ka na!” ² Do dawri, nanyideb ako, ki nakaboya ko so asa maydak a kabalyo a minohtot, kan iyaw nakasakayaw, ki

§ 5:8 5:8 No dasal no tawotawo no Dyos, ki maiyarig do insinso, ta myan mabanglo a ahob an masosohan, as kan maypatohos ohob na a mangay do hanyit. Sal. 141:2; Pal. 8:3-5

myan iyaw bai na a maosar do gobat. Natorohan so korona a pakailasinan sya mangābak, as kan minohtot a nangay a nachigobat tan abāken na sa tabo kalāban naw.

No Somarono a Silyo - Gobat

³ Do nakaywangaw no Karnirwaw so somaronwaw a silyo, nadngey ko iyaw no somaronwaw a sibibyay a parswa, kan inbahey na, “Ngay, mangay ka na!” ⁴ Sinpangan na, myan danaw minohtot a mabaya a kabalyo. Iyaw nakasakayaw, ki napalobōsan a mangpakaro so talna kan kapyā do tanaya tan maydidiman tawotawo, as kan natorohan pas rakoh a kampilan.

No Chatatdo Naw a Silyo - Kapteng

⁵ Do nakaywang danaw no Karnirwaw so chatatdo naw no silyo do nahonaw a papil, nadngey ko iyaw no chatatdo daw no sibibyayaw a parswa a nakabata sya, “Ngay, mangay ka na!” Do dawri, naboya ko a myan dana minohtot mabahengaw a kabalyo. As iyaw nakasakayaw dya, ki myan igpet na pagkilwan. ⁶ Sinpangan na, nakadngey ako so asa timek a akmay nakayapo do hobokaw do yanan daw no apataw a sibibyay a parswa, kan binata no timekaw, “Myan anchiw kapteng do lōbongaya. Iyaw machichwasan asa tawo do asa karaw, ki koskosto lang a panggātang nas kanen na a byas mana mayis, malaksid dyirad haneng saw kan palek saw, ta nāw anchin prisyo da masonong.”

No Chapat Naw a Silyo - Kadiman

⁷ Do nakaywang naw so chapat naw a silyo no nahonaw a papil, nadngey ko timekaw no chapat daw no sibibyayaw a parswa a binata na, “Ngay, mangay ka na!” ⁸ Sinpangan na, nakaboya ko so masohaw a kabalyo. As iyaw no nakasakayaw, ki mayngaran so Kadiman, kan mononot dyaw mayngaranaya so Hades a pangnanayan daw no nadiman saw a dyi a nanganohed.* Naitoroh dyiraw no toray a mangdiman so apagkapat no tawotawo do lōbongaya a maynamot do gobat, kapteng, ganyit, kan siraw maranggas saw a binyay do tanaya.

No Chadadima Naw a Silyo - Lidyat

⁹ Do nakaywang naw so chadadima naw a silyo do nahonaw a papil, naboya ko do ohbo naw no altar siraw no pahad da saw no tawotawo saw a nadiman maynamot do nakapanganohed dad chirin no Dyos kan

* **6:8** 6:8 Abaw ibahey na an somnakay si Hades do dichod ni Kadiman mana nanakey. Ki alit na, basta minonot si Hades a yanan no kadiman di Kadiman a mismo. Hos. 13:14; Pal. 20:13

iyaw no nakaipasnek da a nangsaksi sya. ¹⁰ Inyagagay da, "Aysa! Imom Manakabalin a Dyos a masantwan kan mapagtalkan, maypāngo pas kahay iyaw kangay mo a mangokom mana mamahes dyirad nangdimanaw dyamen a myan do tanaya?" ¹¹ Sinpangan na, natorohan sas maydak a laylay, as kan naibahey dyira a maynahah sa pas dēkey mandad kakosto no bidang dan kapayngay daw a adīpen no Dyos a kakakteh da sa a nanganohed a diniman dan tawotawo a akma sira.

No Chanem Naw a Silyo - Panongpalan

(Is. 34:4; Mt. 24:1-14; 2 Ped. 3:7-14; Pal. 8:5; 11:15-19; 16:17-20)

¹² Do nakaywang naw so chanem naw a silyo no nahonaw a papil, nanyideb ako na. Do dawri, ki myan oltimo a mayit a gin-gined. As iyaw arawaw, ki nanyibaheng a akmay panes. As iyaw bohanaw, ki golpi a nanyibaya a akma ray. ¹³ As siraw no bitohenaw, ki naychaesday sad tanaya a akmas mawngedaw a asin kayo an bagyowen. ¹⁴ Naychihat a nabo hanyit a akmas nakahonaw no papilaw. As do tanaya, ki nayadis saw no porporwaw kan siraw tokotokonaw do yanan daw. ¹⁵ Sinpangan na, nayyayo saw āri saw kan siraw matortoray saw kan siraw no heneral saw a myan do tanaya, as kan siraw babaknangaw kan mayit saw, as kan siraw no adīpenaw kan siraw nawayawayaan kan siraw no tabo a tawotawo, nayyayo sa a tomnayo do aschip saw kan do kabatwan saw do katokotokonanaw. ¹⁶ Inngengengy da dyirad tokotokon saw kan siraw bato saw a kon da, "Pōnan nyo yamen, kan itayo nyo yamen do maydisnaya do tronwaya kan do soli no Karnirwaya. ¹⁷ Ta iyaw araw a kayan no soli da, ki narapit dana, kan sino dyamen makatēnek sya?" inngengy daw lidyat da.†

7

Namarkaan Saw 144,000

(Pal. 14:1-5)

¹ Do katayoka no nawri, myan matarek a napaboya dyaken.* Myan naboya ko a apat a anghil a myan sa maytēnek do maychamibitaya payis no tanaya a mangig-igpet so salawsaw do aran dino a pakayapwan na tan abo salawsaw a mangay do tanaya mana do taw mana do aran āngo a kitan kayo. ² Myan naitoroh dyira a panakabalin a

† 6:17 6:17 Isa. 63:4-6; Joel 1:15-2:17; Sop. 1:14-18; Lk. 21:33-36 * 7:1 7:1 Do sakbay pa a nakaywang no Karnirwaw so chapapitwaw no silyo do nahonaya a papil, myan matarek a napaboya di Juan. Maboya ta dya a oyod a aywanan ni Apo Dyos siraw manganohedaw dya.

mangrārayaw so tana kan tāw. Sinpangan na, nakaboya ko so asa matarek a anghil a maypaypatohos do dadanayan araw a myan dyaw pagmarka no sibibyay a Dyos, kan inngengey na do malyak a timek dyirad apat saw a anghil a kāna, ³ “Rarayawen nyo abaw tanaya mana tāwaya mana siraw kayokayowaya mandad kayan marka da tabo no adīpenaya no Dyos taya do moyen da.” ⁴ Sinpangan na do nakatayoka danaw a namarkaan no adīpen saya, ki nadngey ko bidang da asa gasot, apat a poho, kan apat a ribo. As sira, ki yapo do kāda kapotōtan no Israel a kapotōtan Jakob. ⁵ Asa poho kan dadwa a ribo yapo do kapotōtan ni Jodah. As komwan yapo do kapotōtan ni Ruben kan Gad. ⁶ As komwan yapo do kapotōtan ni Aser, Naptali, kan Manases. ⁷ As komwan pa yapo do kapotōtan ni Simeon, Lebi, kan Isakar. ⁸ As komwan yapo do kapotōtan ni Sebolon, Jose, kan Benhamin.

Siraw Tawo a Yapo do Kāda Nasyon

⁹ Katayokan nya, nakaboya ko so reprep saw a tawotawo a dya mabidangan so kāro a yapo do kāda nasyon kan do kāda trībo a yapo do kāda matatarek a kapaychirin a maytēnek do salapenaw no trono kan salapenaw no Karniro. Nakalaylay sas maydak, kan myan iyaw no bohong no palma a igpet da a pangipaboya so soyot da do nakapangābak daw. ¹⁰ Inyagagay da a kon da, “Maidaydāyaw si Āpo Dyos a maydisna do tronwaya, as kan iyaw Karnirwaya, ta siraw nangisalākan dyaten.” ¹¹ As sira tabo anghilis saw, ki myan sa do omdibon no tronwaw kan omdibon dyirad panglakayen saw kan siraw apataw a sibibyay a parswa. Nagrōkob sa do salapenaw no trono a nagdāyaw do Dyos. ¹² Batabatahen da a kon da, “Maparin pakono a komwan! Pamindisyon, gloria, sīrib, kan kapagyaman, dāyaw, panakabalin, kan tan-ok, sira pakono myan do Dyos taya do magnanayon a abo polos so pandan! Amen!”

¹³ Sinpangan na, asa dyirad panglakayenaw nangibahey sya dyaken, “Sino saw nya nakalaylay so maydak, as kan dino nakayapwan da?”

¹⁴ Ki inbahey ko dya, “Imom Āpo makapatak syaw. Ibahey mo pa dyaken.”

Ki inbahey na dyaken, “Siraw nyaya, ki siraw nakalāsataw a yapo do kapachipangdidiw do chimpon taywara a kalidyatan. Ki aran akma saw so kalidyat, ki kinarwan dabaw kapanganohed da. Binasan daw laylay da, kan pinayparin da sa maydak maynamot do rayaw no

Karniro.† 15 Dawa, myan sad salapen no trono no Dyos, kan pagsirbyan dad kararaw kan kahahep do timplo a yanan nad hanyit. Iyaw no maydisnaya do tronwaya, ki aywanan na sa tan abaw kōrang da. 16 Mapteng pa saba, kan mawaw pa saba. Mabilagan pa saba do chinyel no araw, as kan masosohan pa saba. 17 Ta iyaw no Karnirwaya a myan do hobokaya a mangket do tronwaya, ki iyaw pastor da, kan inikwan na sa do akbodaw a pakayapwan byay. On, maychahoho pa saba polos, ta ponasan nanchin Āpo Dyos hō da.”‡

8

No Chapapito Naw a Silyo - Trompita

1 Do nakaywangaw no Karnirwaw so chapapitwaw no silyo do nahonaw a papil, ki nagolimek do hanyit so godwan ōras. 2 Sinpangan na, naboya ko saw no papitwaw a anghil a maytēnek do salapenaw no Dyos, as kan naitoroh dyiraw papitwaw a trompita.

3 Myan matarek a anghil a myan so pag-insinswan a balitok a nangay do altaraw, as kan āro iyaw no insinso a naitoroh dya a pachisaglan dan dasal saw no tabo a tawo ni Āpo Dyos a maidāton do balitokaw a altar do salapenaw no trono no Dyos. 4 Sinpangan na, iyaw no ahobaw no insinswaw a nachisagel do dasal no tawotawo, ki naypatohos a yapo do yananaw no insinswaw a kemkemkeman anghilaw do salapenaw no Dyos. 5 Katayoka na, inhap no anghilaw iyaw pag-insinswanaw, as kan inapno na so apoy a yapo do altaraw, as nakapagsid na syad tanaya. Ki nyeng a myan komnalebkeb a adey kan malyak a ringgor, as kan gomilgilap a kimat kan myan gin-gined.

6 Do dawri, siraw papitwaw a anghilis a myan so papito a trompita, ki insagāna da saw trompita da saw a alopān.

7 Iyaw manmaw a anghil, ki inalopān naw trompita na. Ki nachimoy so bomban chimoy a myan so yilo kan apoy a nasaglan so raya. Tabo nyaya, ki nasday do tana, kan nasosohan iyaw no apagkatlo no tana kan apagkatlo no kayokayo kan tabo a magla a tamek.

8 Sinpangan na, inalopān no chadadwa daw a anghil iyaw no trompita naw, ki myan akmay rakoh a tokon a nasosohan kan naipoha do tāw. 9 Ki nayparin a rayaw no apagkatlwaw no tāw, kan iyaw apagkatlwaw no nabyay saw

† 7:14 7:14 No chakey na batahen nyaya, ki napakawan dana sa do gatogatos da a maynamot do kapanganohed da di Āpo Jesus kan iyaw nakadiman naw do kros. Heb. 9:14 ‡ 7:17 7:17 Isa. 25:8; Pal. 21:4

do tāw, ki nadiman sa, kan siraw apagkatlo saw no gapor, ki narārayaw sa.

¹⁰ Sinpangan na, inalopan no chatatdo daw a anghil iyaw no trompīta naw, ki myan iyaw no rakoh a bitohen a yapo do tohos, kan somdesdeb a akmay paysohwan, as kan nasday do apagkatlo no oksong kan apagkatlo no akbod do tanaya. ¹¹ Iyaw no ngaran no bitohenaya a nasday ki, Makpad, maynamot ta nayparin a makpad iyaw apagkatlwaw no ranom do lōbongaya, as kan āro iyaw tawo a nadiman maynamot do kakpadaw no ranomaw.

¹² Sinpangan na, inalopan no chapataw no anghil iyaw no trompīta naw, ki narārayaw iyaw no apagkatlo no araw kan bohan kan iyaw no apagkatlo no tabo a bitohen. Dawa, naysari do dawri, do apagkatlo no māraw kan apagkatlo no mahep.

¹³ Sinpangan na, nanyideb ako, ki nakadngey ako so malyak a timek no kangkang a somayap do hobokayan hanyit, kan batabatahen na, "Makāsi sa! Makāsi sa! Makāsi sanchiw no sibibyay pa do hapotayan tana anchan alopān dan tatdwaya anghilis nabidinaya a trompīta da!"*

9

No Chadadima Naw a Trompīta - Abos Pandan a Aridos (Lk. 8:31; Roma 10:7; Pal. 9:11; 20:1, 3)

¹ Sinpangan na, iyaw chadadima daw a anghil inalopan naw trompīta naw. Ki naboya ko iyaw nasdāyaw a bitohen a yapo do hanyit a kominwan do tanaya,* kan naitoroh dyaw no tolbekaw no dyaw a machipanda so karahem a aridos. ² Do dawri, iniwangan na ki nanghob a akma myan rakoh a apoy do irahem. Dawa, nanyibaheng araw kan napongosan ahob tanaw a maynamot do katokpoh no ahobaw a minohtot do aridosaw. ³ Sinpangan na, myan saw minohtot do ahobaw a kabaga kan nangay sad tanaya. Natorohan sas panakabalin a manonyit, kan madīta sa. As iyaw no dīta daw, ki akmas no dīta daw no rarakoh saw a anggagamma.† ⁴ Naibilin dyira a mangranggas saba so aran āngo a kīta a magla a mohamoha, tametamek, mana kayokayo. Ki natorohan sas panakabalin a mangranggas so tabo a tawo a abos marka no Dyos do moyen dāya.‡ ⁵ Naipalōbos dyira a lalahen da saw tawotawo so dadima kabohan, ki natorohan saba so panakabalin a mangdiman sira. No kalala a didiwen da, ki akmas kalālaw no tawo a

* **8:13** 8:13 Myan tatdo a kapakasyāsi. Pal. 9:12; 11:14; 12:12 * **9:1** 9:1 Pal. 8:10-11 † **9:3** 9:3 Siraw anggagamma do tana dan Jodyo, ki taywara sas kadidīta. Esek. 2:6; Pal. 9:5, 10 ‡ **9:4** 9:4 Esek. 9:4-6; Pal. 7:2-3

sonyiten no rakohaw a anggagamma mana dipwan. ⁶ As do dawrinchi a chimpō, ki chichwasen anchin tawo iyaw kadiman da, ki aba! On, aran komwan a malidyatan sa kan rakoh kakey da a madiman, ki alit na mabawa dyiraw kadiman.

⁷ Iyaw inawan no kabaga saya, ki akmas no kabalyowaw a nakasagāna a machigobat. Do oho daw, ki myan akma korona da balitok, kan iyaw no rōpa da saw, ki akmay rōpan tawo. ⁸ Iyaw no boboh da saw, ki akmas kananarwaw no boboh no mababakes, kan iyaw no nyepen da saw, ki akmas no nyipenaw no maranggas a lion a koman so tawo. ⁹ Iyaw barōkong da, ki napongosan so akmay sarāpa a pasek, kan iyaw timekaw no panyid daw, ki akmas timekaw no āro a karison a goygoyōden no kabalyo a kalokalohen a mangay do pagogobatan. ¹⁰ Myan ipos da a akmay anggagamma, kan myan do ipos daw dīta da a panglidyalyat da so tawotawo do irahem no dadima kabohan. ¹¹ Myan iyaw āri da a iyaw no anghilaw do marahemaya a aridos. No ngaran na do chirin dan Hebreo, ki Abaddon, as do chirin a Griego, ki Apolyon. No chakey na batahen, ki “Iyaw Mangrārayaw.”

¹² Tayoka danaw manma kapakasyāsi dan tawotawo, ki ari pa saw dadwa somarono.

No Chanem Naw a Trompīta

¹³ Do dawri, iyaw no chanem daw a anghil, ki inalopan naw trompīta naw. Ki nakadngey ako so timek a yapo do apataw a soli no altaraw a balitok do salapenaw no Dyos. ¹⁴ Binata no timekaw do chanemaw a anghil a myan so trompīta a kāna, “Obayan mo saw apataya a anghilis a nabahod do rakohaw a oksong a Oprates.”§

¹⁵ Dawa, siraw apataw a anghil, ki nawbayan sa, ta sīgōd sa a naisagāna do nyaya a ōras, araw, kan bohan tan mangay sa a mangdiman so pagkatlo no tawotawo do lōbongaya. ¹⁶ Do dawri, naibahey dyaken no bidang dan nagkabalyowaw a bōyot da a soldādo, ki dadwa gasot a milyon. ¹⁷ Komwan naboya ko do parmata ko siraw kabalyowaw kan siraw no nakasakayaw a soldādo: Myan iyaw no sarāpa no barōkong daw a tatdo so kita. Myan mabaya akmay apoy kan asol a akmas batwaw a sapiro kan kyaw a akmay asopri. Iyaw oho dan kabalyowaw, ki akmay lion, kan mohtot do dangoy daw apoy, ahob, kan asopri. ¹⁸ Do dawri, nadiman iyaw apagkatlo no tawo maynamot

§ 9:14 9:14 Do chimpon Adan a Tōlag, no oksongaya a Oprates, ki nawriw payawan tanan Israel kan tanan kabōsor da a Babilonya. Gen. 15:18; Deot. 1:7; Jos. 1:4; Pal. 16:12

dyirad apoyaya kan ahob, as kan asopryaya a iyaw tatdo saw a likyat a minohtot do dangoy daw no kabalyowaw. ¹⁹ Ta iyaw bileg dan kabalyo saya, ki myan do dangoy daw kan do ipos daw. Ta iyaw ipos daw, ki myan so oho a akmau ohon marem, kan manonyit so tawotawo.

No Katoleng No Tawotawo Do Lobongaya

(Is. 47:8-15; Pal. 16:8-12)

²⁰ Ki siraw tawo saw a sibibyay pa do nakahabasaw no nya saya a kalidyatan, ki nagbabāwi saba do pariparinen daw, kan nāw da magdāyaw do dimonyo kan siraw no tarabāko saw no kakamay da a siraw bolto saw a balitok kan pirak. On, siraw nya, ki naporin pa do bronsi kan bato mana kayowaw a dya makaboya mana dya makadngey kan dya polos a makahodyi. ²¹ On, nagbabāwi saba do nakapangdiman daw kan iyaw no kapangat-atang daw kan kapangaroboo daw. Masaw kapaychakatekateh daw a machoknod kan kapanakanakaw daw.

10

No Anghil Kan Iyaw Dēkey a Nahon a Pagbasāan

¹ Do dawri, naboya ko no matarek a mabileg a anghil a naypabodis a yapo do hanyit. Iya, ki napongosan so demdem, kan karirang iyaw barābad no oho naw. Iyaw no rōpa naw, ki akmay araw, as kan akmay ninyas no apoy iyaw no kokod naw. ² Myan iyaw dēkey a nahon a papil do tanoro naw kan sīgod a naywangan. Sinpangan na, pinatokap naw kawatan naw a kokod nad tāwaw, as iyaw no kaholyaw a kokod nad tanaw, ³ as nakapanawag nas malyak a akmas mayngerngeraw a lion. Do nakapanawag naw, ki naylilyak saw no papitwaw a adey a nangatbay sya. ⁴ Do nakadngey kwaw so binaheyaw no papitwaw a adey, chakey ko na itolas iyaw chirin daw. Ki naychihat a nakadngey ako so timek a yapo do hanyit, kan binata na, “Ilimed mo iyaw no inbaheyaya no papito saya a adey, kan itolas mwaba.”

⁵ Sinpangan na, iyaw anghilaw a naboya ko a maytēnek do tāw kan tanaya, ki pinatohos naw kawatan naw a tanoro na kan naychirin. ⁶ Do dawri, myan kari na a mayit. As iyaw no pagkari na, ki iyaw ngaran no Dyos a sibibyay a abos pandan a namarswa so tabo a myan do hanyit kan tana, as kan tāw. As no kari na, ki apabaw paybabalayan na, ta basta matongpal a tabo. ⁷ Binata na, “Anchan alopān no chapapito daw a anghil iyaw no trompita naw, ki dawrinchi matongpal tabo no Dyos iyaw malimedaw a panggep na

a akmas inbahey naw kaychowa dyirad adīpen na saw a propīta.”*

⁸ Sinpangan na, iyaw no timekaw a nadngey kod hanyit, ki minirwa a naychirin dyaken a kāna, “Yangay mo a hapen iyaw naywanganaw a nahon a papil, iyaw myanaya do tanorwaya no anghilaya a naytakhang do tāw kan do tanaya.”

⁹ Dawa, nangay akod anghilaw, as nakaibahey ko sya dya a itoroh na dyaken iyaw no pagbasāanaw a dēkey. Ki inbahey na dyaken, “On, hapen mo kan kanen mo. Makpadan anchiw bodek mwaw, ki mataminchi a akmas no tagapolotaw no yokan do dangoy mo.”

¹⁰ Dawa, inhap ko iyaw dēkeyaw a pagbasāan do tanoro naw, as nakakan ko sya. Ki oyod a matami a akmas no tagapolotaw no yokan do dangoy ko. Ki sinpangan na, makpad dana do bodek ko.

¹¹ Sinpangan na, myan naibahey dyaken a kāna, “Machita a mirwa ka a mangipadto a maynamot do maparin anchi dyirad āro saya a tawotawo do āro saya a nasyon kan matatarek a kapaychirin kan ar-āri da.”

11

Siraw Dadwa a Saksi

¹ Do dawri, natorohan ako so pangrokod a akmay byawo, as kan naibahey dyaken a komwan: “Maytēnek ka, as karokod mos timplowaya a yanan no Dyos kan iyaw altaraya, as kan bidangan mo saw magdaydāyawaw daw. ² Ki rokoden mo abaw no atataw no timplowaya a yanan no Dyos. Nonolay mo nawri, ta naitoroh dana dyirad nasnasyon saya a dya manganohed tan tokatokapan danchiw masantwanaya a syodad do apat a poho kan dadwa a kabohan.* ³ Toboyen ko sanchiw no dadwa saya saksi ko a nakalaylay so makersang a pangipaboyan das rakoh a kapagmamayo da do minsāhi dāya. On, ipakatoneng danchiw chirin no Dyos dyirad tawotawo do irahem no asa ribo, dadwa a gasot, kan anem a poho a karaw.”

⁴ Siraw dadwaya saksi, ki maiyarig sad dadwaw a atngeh no olibo a kayo mana siraw dadwaw a nakatēnek a paysohwan† do salapen no Dyos a Āpo dan tawotawo do

* **10:7** 10:7 Pal. 11:15-19; Jer. 7:25; 25:4; Esek. 38:17; Dan. 9:10 * **11:2** 11:2 Myan dadwa chakey na batahen no masantwan a syodad. No asa, ki Jerosalem, (11:8). Iyaw asa, ki siraw tawotawo a pinidi no Dyos (Isa. 52:1-10). No chimpwaya a apat a poho kan dadwa a kabohan, ki parihas do 1,260 a karaw (11:3 kan 12:6). Dan. 7:25, 12:14; Lk. 21:24 † **11:4** 11:4 Sak. 4:1-6; Pal. 2:8-11; 3:7-13

lōbongaya. ⁵ As an myan iyaw mapaynyin dyira, ki mohtot iyaw apoy do dangoy da, kan rārayawen da saw no kabōsor daw. Komwan iyaw no kadiman no machikontra dyira. ⁶ Myan iyaw panakabalin da a mangneb so hanyit tan dya machimoy do arawaw a ipakatoneng daw chirin no Dyos. Myan iyaw no panakabalin da a mapayparin so ranom a raya. Myan paw panakabalin da a manoroh so lidyat dyirad tawotawo saya do tanaya sigon do kasanyib no kakey da sya.

⁷ Katayokan nakaipakatoneng daw so minsāhi no Dyos, mohtot anchiw no kararahtanaw a mayngaran so marong-sot a animal a yapo do abwaw so pandan so karahem a aridos, kan gobaten na sanchi.‡ Abāken kan dimanen na sanchi, ⁸ as kan maiwarang anchiw inawan da do kalsadaw no mabilegaw a syodad a iyaw nakailansaanaw no Āpo daw. Iyaw nyaya a syodad, ki maiyarig do Sodoma kan Egipto a nachikontra do Dyos. ⁹ Do tatdonchi kan godwa a karaw, mochidngan danchin tawo do tabo a nasnasyon kan trībo kan yapo do aran āngo a kapaychirin iyaw no bangkay daw. On, ipalōbos dabanchi a maitābon sa mana mapangay iyaw no bangkay daw do tanem a aschip. ¹⁰ Masoyot sanchiw no tawotawo saw do lōbongaya maynamot do nakadiman daya no dadwaya saksi ni Āpo. Magragragsak sanchi, kan maysinririgālo sanchi maynamot ta nadiman dana saw dadwaya saksi a batahen da nanoroh so āro a riribok dan tawotawo do lōbongaya.

¹¹ Ki katayokan tatdwaw kan godwa a karaw, pinagōngar sa no Dyos, as kan nanyeng sa a naytēnek. Ki siraw no nakaboyaw sira, ki taywaraw nakamo da.

¹² Sinpangan na, nakadngey sas malyak a timek a yapo do hanyit a nangibahey sya dyirad dadwaya saksi a kāna, “Ngay, may kamo dya!” Ki do salapen dan kabōsor da saw, naypatohos sa a nachirayayan demdem a kominwan do hanyit. ¹³ Ki do dawri a ōras, myan iyaw rakoh a ginged. Ki narārayaw iyaw no apagkapolwaw no syodad kan papito a rībo nadiman a tawotawo. Ki siraw tawowaw a nabidin, ki oyod das nakamo. Dawa, nagdaydāyaw dana sad bilegaw ni Āpo Dyos do hanyit.

¹⁴ Nakahabas danaw chadadwayan kapakasyāsi, ki ito danaw chatatdo daw.

No Chapapito Naw a Trompīta
(Pal. 6:12-17; 10:5-7; 20:11-15)

¹⁵ Sinpangan na, inalopan chapapito daw no anghil iyaw no trompīta naw. Ki myan iyaw malyak a timek do hanyit, kan inbahey na a kāna, “Sichangorī dana, iyaw pagāryan

lōbong, ki mayparin a pagāryan Āpo Dyos kan iyaw Kristo na, kan magtoray dana a abos pandan.”¹⁶ As siraw dadwaw a poho kan apat a panglakayen a siraw maydisnaw do trono da saw, ki nagrōkob sad salapen ni Āpo Dyos a nagdaydāyaw.¹⁷ Ibahebahey da a kon da,

“Magyāman kami, mo Āpo Dyos a Manakabalin do Tābo.
Dyos ka sichangori, kan Dyos kad kaychowa.

Magyāman kami ta inosar mo rakoh a panakabalin mo,
kan inrogi mo naw magtoray!

¹⁸ Siraw nangipsok dyimo mo Āpo, ki taywaraw kapakasoli da.

Ki sichangori, nawara danaw ōrasaw no kasoli mo
kan iyaw no kapakaokom dan nadiman.

On, chimpo danan kaitoroh mos gon-gona da no propita
saw a adīpen mo

kan sira tabo tawo mo a mamō dyimo,
matan-ok mana mabodis so toray.

On, chimpo danan karārayaw mo

siras nanglidyalidyatayas tawotawo do tanaya!”

¹⁹ Sinpangan na, naywangan iyaw timplowaw a yanan no Dyos do hanyit, as kan napaboya daw iyaw no lakasanaw a yanan no tōlag no Dyos dyirad manganohedaw dya. Myan saw gomilgilap a kimat kan myan malyak a ringgor kan komalebkeb a adey. Myan paw gin-gined kan marahmet a bomban chimoy a myan so yilo.

12

Iyaw Mabakes kan Iyaw Dragon

¹ Do dawri, myan naipaboya dyaken a matarek pa a pakaboyan do hanyit. On, naipaboya dyaken asaw a mabakes a nakalaylay so maranyag a akmay araw, kan myan iyaw akmay bohan a tokapan na. As do oho naw, ki myan iyaw no korona na a asa poho kan dadwa bitohen.*

² Iya, ki mabogi kan mangagagay do kaynyin naw do kapagpasikal naw a mangnanaya so kapaymanganak na.

³ Sinpangan na, myan danaw matarek a pakaboyan do hanyit. On, myan napaboya asa a rakoh a mabaya a dragon. Myan iyaw papito a oho na a nakoronaan a katakatayisa, as kan myan iyaw asa poho a olong na. ⁴ Iyaw no ipos naw, ki binoyas naw apagkatlo dan bitohen do hanyit, as kan pinatapwak na sad tanaya. Sinpangan na, naytēnek

* **12:1** 12:1 No myan do aktokto dan kadwan, ki iyaw mabakesaya, ki iyaw nasyonaya no Israel, as kan siraw bitohenaya do korona na, ki siraw asa poho kan dadwa a kapoonan do Israel.

iyaw dragonaw do salapenaw no mabakesaw a makey dana maymanganak tan ihamon naw no adekeyaw an maiyanak.

⁵ Ki do kapaymanganak naranaw so asa mahakay, inhap no Dyos iyaw anak naw do hanyit a yanan trono na. Iyaw anakaya, ki mabdibdis abanchi a polos iyaw no kapagtoray na do tabo no tawotawo. Mayit anchiw kapagdōsa na, as kan abanchi a polos makaābak sya. ⁶ Ki iyaw mabakesaw, magtalaw anchi a mangay do let-ang a iyaw inkeddengaw no Dyos a ngayan na, kan dawriw pangaywanan sya no Dyos do asa a ribo, dadwa a gasot kan anem a poho a karaw mana tatdo a katawen kan godwa.†

No Gobat do Hanyit kan Kasdāyaw no Dragon

⁷ Do dawri, myan naipaboya dyaken a tominbod a gobat do hanyit. On, naipaboya a maggogobat sa Migel kan iyaw dragonaw kontodo siraw bōyot da saw a aanghil do hanyit. ⁸ Do dawri, naābak dragonaw kan siraw anghilis naw, as kan napaksyat sad hanyit, ta apabaw kalintegan da daw. ⁹ No nyaya rakoh a dragon, ki abaw matarek, an dya iyaw bodāyaw do kaychowa a mayngaran so Dyablo mana Satanas, iyaw mangallilawaw do intīro a lōbong. Iya, ki napatapwak do tanaya kontodo siraw no anghilis naw.‡

¹⁰ Sinpangan na, nakadngey ako so malyak a timek a yapo do hanyit a nakabata so nya, “Sichangori, iyaw no kapangisalākan no Dyos so tawotawo na, ki natongpal dana, ta inpaboya dana ni Āpo Dyos iyaw bileg na a mangitoray. On, si Kristo a iyaw tinoboyaw ni Āpo Dyos a mangisalākan, ki inpaboya naw kabilegaw no toray na. Ta iyaw dragonaya a iyaw no mangidardaromaw siras kakakteh taw a kararaw kan kahahep do salapen no Dyos, ki naipoha danad tanaya a yapo do hanyit. ¹¹ Siraw kakakteh ta saya, ki inābak da si Satanas a maynamot do raya no Karnirwaw do nakadiman naw, as kan mangābak sa a maynamot pa do Maganayaya a Dāmag a inpaneknek da no kakakteh ta saw. On, inpasnek daw kaipaneknek da sya, as kan chināsi dabaw no byay da aran do kadimanan. ¹² Dawa, rakoh iyaw karagsak dyira do myanaya do hanyit. On, magragsak kamo na a myan daw! Ki makakāsi kamo a tabo a myan do tanaya kan do tāw,§ ta nangay dyinyo iyaw no Dyablo, as kan taywaraw kapakasoli na maynamot ta chapatak na manyid danaw no chimpo na.”

¹³ Sinpangan na, do nakapatakaw syan dragonaw a naipatapwak dana do tanaya, ki linakatan naw no

† 12:6 12:6 Pal. 11:2-3 ‡ 12:9 12:9 Gen. 3; Isa. 14:12-23; Esek. 28:13-19; Lk.

10:18 § 12:12 12:12 Pal. 8:13

nangiyanakaw a mabakes so mahakay. ¹⁴ Ki natorohan iyaw mabakesaw so dadwa panyid a akmas karakohaw no panyid no rakohaw a kangkang tan makasayap a mangay do let-angaw a insagāna ni Āpo Dyos a para dya. Ta dawriw pangaywanan sya no Dyos so tatdo kan godwa katawen* tan madichanan naw solyaw no bodāyaw a si Dragon. ¹⁵ Sinpangan na, nangyota si Boday so rakoh a ranom a nanglayos so tanaya tan malyod iyaw no mabakesaw. ¹⁶ Ki iyaw tanaya, ki sinidongan naw mabakesaw. Ta tod a minilchit, as kan inakden naw no ranomaw a pinahtot no bodāyaw do dangoy naw. ¹⁷ Ki maynamot do dawri, naypaypasoliw dragonaw do mabakesaw. Dawa, yangay na sa ginobat nabidin saw a anak no mabakesaw, sira tabo no manganohedaw do bilbilin no Dyos a siraw no mangsaksyaw so oyod a inpaltiing ni Jesos. ¹⁸ Do dawri, naytēnek iyaw dragonaw do payisaw no kanayan.

13

Siraw Dadwaw a Marongsot a Animal (Dan. 7:1-8; Pal. 17:8-13)

¹ Do dawri, nakaboya ko so marongsot a animal* a mohtohtot do tāw a myan so asa poho a olong kan papito a oho, as kan do katakatayisa olong, ki myan korona na. Myan saw naitolas do kāda oho naw a iyaw ngaranganan ni Āpo Dyos a naosar do dya kosto a panggep tan oyawen naw Dyos. ² Iyaw marongsotaya animal, ki akmay lipardo a makamwamomo a animal. Iyaw kokod naw, ki akmas kokodaw no oso a myan so manaro kan matarem a koko, as iyaw dangoy naw, ki akmas dangoyaw no lion. Intoroh no dragonaw dya iyaw no panakabalin kan iyaw trono na kan iyaw no toray na do tanaya. ³ Nabigaran so rakoh iyaw asaw a oho no marongsotaw a animal kan makey narana chadiman. Ki iyaw no bigar naw, ki napyan. Dawa, chinasdaaw dan tawowaw do lōbongaya, kan minonot sad marongsotaw a animal. ⁴ Nagdaydāyaw saw tawo do dragonaw maynamot do intoroh naw a panakabalin do marongsotaw a animal. Nagdaydāyaw pa sa do marongsotaw a animal a kon da, “Sino akmas marongsotaya animal, as kan sino iyaw makey a machilaban dya?”

* **12:14** 12:14 Pal. 11:2-3; 12:6 * **13:1** 13:1 Inosar ni Satanas siraw dadwa a animal a machigobat dyirad manganohedaw di Kristo (12:17). No dāmo a animal, ki akmay heneral mana āri, ta myan saw korona na. Iyaw somarono (13:11), ki iyaw mabayataw a propita na a magsirsirbi do dāmawaw. Pal. 16:13; 19:20; 20:10

⁵ Napalobōsan iyaw marongsotaya animal a mangitoray so lōbongaya do apat a poho kan dadwa kabohan.† Napalobōsan pa a mangosar so dangoy na a magpangpangas a mangoy-oyaw do Dyos. ⁶ Dawa, nawriw chabalay naw mangoyaw kan magbirngas so ngaran ni Āpo Dyos kan iyaw yanan naw. Masaw dyirad tabo omyan saw do hanyit. ⁷ Iyaw marongsotaya animal, ki natorohan so panakabalin a machigobat dyirad tawo saw a manganohed di Āpo Dyos kan omābak sira. Natorohan pa so toray a mangitoray so tabo tawotawo do tabo a nasnasyon kan kapaychirin do intīrwaya lōbong. ⁸ Tabo myan do lōbongaya, ki dayāwen daw animalaya, malaksid dyirad naitolasaw so ngaran do librowaw a myan so byay a abos pandan. Nyaya libro, ki dyiran naidātonaw a Karniro, as kan intolas naw ngaran da sakbay no nakaparswan lōbongaya.

⁹ Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo. ¹⁰ Ta siraw manganohed do Dyos, ki machita mated sa, kan anōsan daw kalidyatan da. Ta no nairanta mabahod, mabahod anchi. As iyaw no nairanta madiman do kampilan, ki madiman anchi.

No Somarono a Marongsot a Animal

¹¹ Sinpangan na, nakaboya kos matarek a marongsot a animal‡ a minohtot a yapo do tanaya. Myan iyaw dadwa olong na a akmay karniro, ki maychirin a akmas dragonaw. ¹² Myan dyaw tabo no toray no nanmaw a marongsot a animal, as kan inosar naw torayaya a magsīrbi dya. Pinilit na saw tabo tawo do lōbongaya a magdāyaw do nanmaya a marongsot a animal a myan so bigar a napyan. ¹³ Iyaw somaronwaw a marongsot a animal, ki namarin so āro a makaskasdāaw a pangilasinan do salapen dan tawotawo a akmas apoyaw a nasday a yapo do hanyit a mangay do tanaya. Ay samna! ¹⁴ Dawa, inallilaw na saw tawotawo do tanaya do kapangipaboya na so naipalōbos saw a milagro a parinen na do salapen no nanmaw a marongsot a animal. Inbilin na a mamarin saw no tawotawowaw so ladāwan mana bolto a pangpadāyaw das marongsotaw a animal a iyaw napyanaw so bigar a maynamot do bagkong no kampilan, as kan minirwa a nabyay. ¹⁵ Sinpangan na, napalobōsan iyaw no somaronwaw a marongsot a animal a manoroh so anges do boltwaya no nanmaw a marongsot a animal tan makapaychirin. Do dawri, maparin boltwaw mangidarom so tabo a dya magdāyaw dya tan madiman sa. ¹⁶ Pinilit na sa no marongsotaw a

† 13:5 13:5 Pal. 11:1-2; 12:6 ‡ 13:11 13:11 Nyaya a animal, ki mayngaran so "Mabayatawaw a Propīta." Pal. 13:1; 16:13; 19:20; 20:10

animal a markaan saw tawotawo, siraw myan so toray kan siraw abos toray, siraw mabaknang kan mapobri, siraw nawayawayaan mana adīpen do kawanan a tanoro da mana moyen da. ¹⁷ Maynamot do dawri a pinarin na, abaw no aran sino a makapaggātang mana makapaglako, malaksid an mamarkaan so ngaranaw no marongsotaw a animal mana iyaw no nomirwaw no ngaran naw.

¹⁸ Nyaw pakachitan so kasirib. No myan so sirib, ki chapatak naw chakey a batahen no nomirwaw no marongsot a animal. Maynamot ta iyaw nomirwaw, ki iyaw nomiro no tawo, kan anem a gasot, anem a poho kan anem iyaw nomirwaya.

14

No Kanta Dan Naisalākan (Pal. 7:4-8; 19:1-6)

¹ Do dawri, nanyideb ako kan naboya ko iyaw no Karnirwaw a maytēnek do tokon a Sion, kan myan saw rārayay na a asa gasot apat a poho kan apat a ribo a nakaimarkaan ngaran na kan si Āmang na do moyen daw. ² Nakadngey ako so kapaychirin a yapo do hanyit a akmas kayasakas no moyog a ranom kan akmas timekaw no mayit a adey. On, akmas natokaranaw so āro a arpa iyaw no nadngey kwaw a timek. ³ As siraw maychirinaya a asa gasot apat a poho kan apat a ribo, ki magkanta sa so bayo a kanta do salapenaw no trono kan iyaw no salapen daw no apataw a sibibyay a parswa kan iyaw no salapen daw no panglakayenaw. Aba polos makananawo so nawri a kanta, malaksid dyira, ta sira lang yapo do tabo tawotawo do lōbongaya, iyaw naisalākan. On, naikāro dana sa a maynamot do pinarinaw no Karnirwaw. ⁴ Siraw nya, linaposan dabaw inawan da a maynamot do kapachoknod do dyi da a kabahay. Siraw nyaw mononotaw do Karnirwaw do aran dino a ngayan na. Siraw nyaw napidi a akmay nagātang a yapo do tawotawo saya do lōbongaya tan siraw manma maidāton para do Dyos kan para do Karnirwaw, ta dyira darana sa. ⁵ Ta sira, ki naybayataw saba. On, apaba polos pakapilāwan da.

No Parmata a Maynamot do Minsāhi Dan Anghilis

⁶ Myan matarek a napaboya dyaken. Nakaboya ako so matarek a anghil* a somayasayap do hobokayan hanyit.

* **14:6** 14:6 Siraw papitwaw a anghilis a myan so trompita, ki naipaboya dana (Pal. 8:1-11:19). Do dya a kapitolo, ki myan papito a anghil a maytarabāko do kapagranyi ni Āpo (Pal. 14:6, 8, 9, 14, 15, 17, 18), as kan myan anchiw papito a anghil a mangyangay so sabak a napno so lidyat (Pal. 15:1-16:21).

Maychiychirin so Maganayaya a Dāmag a polos a dya matadyan, as kan ibahebahey na dyirad myanaya do tanaya do kāda nasyon, tribo, kan kapaychirin. ⁷ Kinalyak na a kāna, “Mamo kamo do Dyos, kan itoroh nyo dyaw dāyaw, ta īto danaw no ōras a kapangokom na. On, dayāwen nyo namarinaw so hanyit kan tana kan tāw kan siraw akbod saya do tanaya.”

⁸ Sinpangan na, myan iyaw no somnarono a matarek a anghil a mangibahebahey sya a kāna, “Nasday! Nasday danaw no Babilonya! Nasday danaw no magdindināmagaw a syodad a napaynom so nasnasyon so arak no kaderrep na!”

⁹ Sinpangan na, myan danaw no chatatdo daw a matarek a anghil a somnarono dyira a mangibahebahey sya do malyak a timek a kāna, “No aran sino a magdāyaw do marongsotaw a animal kan magdāyaw so ladāwan naw a bolto kan rawaten naw no markaw do moyen na mana do tanoro na, ¹⁰ ki ipaynom anchi no Dyos soli naw a myan do kopaw a yanan no soli na a aba polos nachisagel a kāsi. On, syirto a madōsanchi so apoy kan asopri[†] do salapen daw no masantwanaw a anghilis no Dyos kan salapen no Karnirwaw. ¹¹ As iyaw no ahobaw a yapo do yanan daw a malidyatan, ki maypatohos a abos pandan. Abaw inahah da aran māraw kan mahep. On, masyirto a malidyatan aran sino a nagdaydāyaw do marongsotaw a animal kan iyaw no ladāwan naw, kan siraw tabo nangrawataw so marka no ngaran na.”

¹² Dawa, nyaw pakachitan so kaibtor dan tawotawo saya no Dyos, siraw magtongpalaw so bilin no Dyos kan myanaw so oyod a kapanganohed di Jesus tan nāw da mayit do kapanganohed da.

¹³ Do dawri, nakadngey ako so timek a yapo do hanyit a mangibahey so nya a kāna, “Itolas mo nya. ‘Magāsāt saw no madimanaw sichangori a madama manganohed di Āpo.’”

“On, oyod a magāsāt sa,” bata no Ispirito no Dyos. “Makaynahah dana sa katayokan marahmetaw a tarabāko da, ta rinawat daw gon-gona da a iyaw asyaw no kapagsirbi daw.”

No Kapagranyi

¹⁴ Do dawri, nanyideb ako, ki myan iyaw naboya ko a maydak a demdem, as kan myan a maydisna daw akmay asa tawo a myan so nabalitokan a korona do oho naw

[†] **14:10** 14:10 Pal. 6:12-17; 19:20; 20:15

kan nakaigpet so matarem a kompay. † 15 As myan iyaw matarek a anghil a minohtot do timplowaw a yanan no Dyos, kan kinalyak naw timek na dyirad maydisnaw do demdemaw, kan binata na, “Osaren mo paw kompay mwaya, ta maggapas ka na, ta nawara danaw no chimpo no kapagranyi. Maparin danaw no magranyi do tana, ta naynoy dana.”

16 Sinpangan na, in-gāpas no maydisnaw do demdemaw kompay naw, kan naāpit naw āpitaw do tana.

17 Sinpangan na, myan iyaw matarek a anghil a minohtot do timplowaw do hanyit. Aran iya, ki nakaigpet so matarem a sasadyit.

18 Sinpangan na, myan iyaw matarek a anghil a minohtot a yapo do altaraw. Iyaw anghilaya, ki natorohan so panakabalin na mangaywan so apoy. § Kinalyak na a inbahey do nakaigpetaw so sasadyit a matarem. Binata na a kāna, “Osaren mo sasadyit mwaya, as kan sigpaten mo asi saya no ōbas a myan do tanaya, ta naynoy dana sa!”

19 Dawa, inparaspas no anghilaw iyaw no sasadyit naw do tanaya, kan sinigpat na saw no asyaw no ōbas, kan pinagsid na sad rakohaw a pamitosan a kayarig no taywaraw a soli no Dyos. 20 Napita saw ōbasaw do gaganaw no syodad, kan makayapo do pamitosanaw, ki minoyog iyaw raya. Iyaw kawyog na, ki asa kamitro kan godwa iyaw karahem na, as kan nakarapit do 320 a kakilomitro so kanaro.*

15

Siraw Papitwaw a Anghilis kan Siraw Papitwaw a Sabak

1 Katayoka na, nakaboya ako so matarek pa a pakaboyan do hanyit, as kan iyaw nyaya a pakaboyan, ki oltimo a makaskasdāaw. Myan saw papito a anghilis a natalek a mangyangay so papito a kalidyatan. Siraw nyaya a kalidyatan, ki manawdyi dana a maynamot ta nawri danaw tawsan no soli no Dyos a napado do tanaya.

2 Nakaboya ako so akmay tāw a namarin do sarming a nachisaglan apoy. As siraw nangābakaw so marongsotaw a animal kan iyaw no ladāwan naw, kan siraw dyaw a namarkaan so nomirwaw a ngaran na, ki maytēnek sad bitaw no akmay tāw a namarin do sarmin. Myan pa dyiraw arpa da a iyaw intorohaw no Dyos dyira, 3 as kinanta daw kantaw ni Moyses* a adīpen no Dyos do kaychowa kan iyaw

† 14:14 14:14 No myan do aktokto no kadwan, ki si Āpo Jesus a myan do kademdemanaya. Dan. 7:13 § 14:18 14:18 Pal. 8:1-5 * 14:20 14:20 Pal. 19:17-18 * 15:3 15:3 Inkanta ni Moyses kapagyāman na di Āpo Dyos do katayoka daw no Israelita a nangābak so kabōsor da. Eks. 15; Deot. 32

kantaw no Karnirwaw. Inkanta da a kon da,
 “Mabīleg kan makaskasdāaw saw kaparin mo,
 mo Āpo Dyos a Manakabalin do Tābo!

Malinteg ka do tābo kayayan mo, kan myan dyimo oyod.

Imo pa iyaw āri dan tabo saw a nasnasyon do
 lōbongaya.

⁴ Sino iyaw dya mamo dyimom Āpo?

Sino iyaw maskeh a mangipakatoneng so katan-ok mo?
 Maynamot ta imo a moyboh masantwan.

Mangay sanchiw tabo a nasyon,

kan magdāyaw sanchid salapen mo,
 ta naboya da tabo malinteg a kaparin mo.”

⁵ Katayoka no nya, ki naboya ko a naywangan iyaw makatayrahemaw a yanan do timplowaw do hanyit,[†] iyaw nawri a mismo yanan no lintegaw no Dyos. ⁶ Do dawri, siraw papitwaw a anghil a natorohan so panakabalin a mangyangay so papito a kalidyatan, minohtot sad timplowaw. Nakalaylay sa so maydak a masisileng, as kan myan paw balitok a banda da a pinadibed dad barōkong daw. ⁷ Do dawri, myan asa dyirad apataw a sibibyay a parswa nanoroh dyirad papito saw a anghil so papito a balitok a sabak, kan napno sas soli no sibibyay a Dyos a magnanayon. ⁸ As iyaw timplowaw, ki napno so ahob a mangipaboya so katan-ok kan kabīleg no Dyos. Abaw nakasdep do timplowaw nandad nakaparin da tabo no papitwaya kalidyatan a inyangay dan papitwaya kaanghil do tanaya.

16

Siraw Sabakaw a Napno so Soli no Dyos

¹ Do dawri, nakadngey ako so malyak a timek a yapo do timplowaw, kan inbahey na dyirad papitwaw a anghil a kāna, “Yangay nyo a padohen do tanayaw papitwaw a sabak* a napno so soli no Dyos.”

² Dawa, iyaw manōmaw a anghil, ki yangay na pinado iyaw mimyanaw no sabak naw do tanaya. Ki minohtot saw makamwamomo kan taywaras kaynyin a maynohaw a barot dyirad tawowaw a namarkaan so ngaranaw no marongsotaw a animal kan siraw nagdaydāyawaw so ladāwan naw.

[†] **15:5** 15:5 Do makatayrahemaya a yanan do pagdayāwan a pinatnek ni Moyses, ki kinapya daw no bato saw a naytolasan no Dyos so asa poho a linteg na. Heb. 9:4 * **16:1** 16:1 Iyaw mimyanaw no sabak saya, ki machiyengay sa do lidyat daw no taga Egipto do chimpon Moyses do kaychowa pa. Eks. 7:14-11:10

³ Iyaw somaronwaw a anghil, pinado naw no mimyanaw no sabak naw do taw. Ki do dawri, nayparin a rayaw tawaw, as kan nangyobek a akmas rayaw no nadiman a tawo. Dawa, nadiman sa tabo no myanaw so byay do taw.

⁴ Sinpangan na, pinado danan chatatdo daw a anghil iyaw no mimyanaw no sabak naw do oksong saya kan do tabo no akbod saya do lōbongaya, ki nayparin sa raya. ⁵ Nadngey ko anghilaw a mangaywan so ranom a makabata sya, “Malinteg iyaw ikeddeng mo, imo a Kasasantwanaw a myan sichangori kan myan do kaychowa!

⁶ On, malinteg ka a maynamot ta pinado no tawotawo saya iyaw raya dan tawotawo mo kan siraw propita mo saw. Dawa, intoroh mo dyira a inomen da raya. Tod da apiten inmoha da.”

⁷ Nadngey ko pa saw myanaw do altaraw† a makabata sya, “On, mo Āpo Dyos a Manakabalin do Tābo. Naon, ta oyod kan malinteg iyaw intoroh mwaya kaokom da!”

⁸ Sinpangan na, pinado dana no chapat daw a anghil iyaw no mimyanaw no sabak naw do araw. Ki natorohan araw so panakabalin a maypakohat tan mapaso iyaw no tawotawo.

⁹ On, napasos dana saw tawotawo. Ki aran komwan, alit na inabay da paw no Dyos a myan so panakabalin dyirad dyaya kalidyatan. Imbes a magbabāwi sa,‡ as magdaydayaw sa dya, ki engga, ta nagbabāwi saba polos.

¹⁰ Sinpangan na, pinado no chadadima daw a anghil iyaw no mimyanaw no sabak naw do tronwaw no marongsotaw a animal, ki naysariw no pagāryan naw. Do dawri, naktakta dan tawotawo rida da maynamot do oltimo a took da. ¹¹ Inabay da si Āpo Dyos do hanyit a maynamot do took daw kan siraw no naynohawaw a kolad da, as kan nagbabāwi saba polos do pinariparin daw.

¹² Sinpangan na, pinado no chanem daw a anghil sabak naw do rakohaw a oksong a Oprates. Ki nayachan ranomaw tan isagāna naw rarahan no ar-āri saw do dāya kan siraw bōyot da saw.

No Kapanawdyan a Gobat a Armagedon
(Pal. 17:14; 19:17-19)

¹³ Do dawri, nakaboyak pa so malapos a ispirito a akmau tokak a mohtohtot do dangoyaw no dragon kan iyaw dangoyaw no marongsotaw a animal kan iyaw dangoyaw no mabayatawaw a propita. On, myan saw tatdo a akmau tokak a ispirito. ¹⁴ Siraw nya marahet a ispirito, ki dimonyo sa, as kan mamariparin sas makaskasdāaw. Nangay saw

tatdwaya marahet a ispirito dyirad tabo ar-āri saya do lōbongaya tan akpehen da sa machigobat di Āpo Dyos a Manakabalin do Tābo anchan marapit iyaw natongdwaw a araw na.

¹⁵⁻¹⁶ Sinpangan na, inakpeh da san tatdwaw a marahet a ispirito no tabo a āri do lōbongaya, as kan siraw bōyot da saw do logaraya a pangaranan dad chirin dan Hebreo so Armagedon. § Dawa, nyaw binatan Āpo Jesos a kāna, “Adngeyen nyo! Magparang akonchi a akmay manakanakaw. Magāsāt saw no mayokayaw a tawo kan siraw nakasagāna a maynamot do kapanganohed da dyaken tan dyi sa masnekan anchan mangay ako a akmas kasnekaw no adīpenaw a silalabos do kangayaw no āmo naw.”

No Chapapito Naw a Sabak

(2 Ped. 3:10; Pal. 6:12-17; 8:5; 11:15-19)

¹⁷ Sinpangan na, pinado dana no chapapito daw a anghil iyaw no mimyanaw no sabak naw do salawsawaw do kademdeman. Ki myan malyak a timek a yapo do mismo a trono no Dyos do timplowaw do hanyit a makabata sya, “Komnabos dana!” ¹⁸ Ki do dawri, insigīda myan gomilgilap a kimat kan malyak a ringgor kan komalebkeb a adey, as kan myan oltimos kayit a gin-gined. Ari pad abo tawo a nakadidiw so komwan a gin-gined nakayapo do nakasiknanan no lōbongaya. Taywaraw kayit na kan karakoh na! ¹⁹ Do dawri, naychatdo a nakchikchid iyaw mabilegaw a syodad a Babilonya, as kan narārayaw sa tabo syodad do lōbongaya. On, nanakem ni Āpo Dyos iyaw marahetaya a Babilonya. Dawa, ginolpi na a inpaynom dyiraw taywaraw a soli na. ²⁰ Naychabobo a tabo porwaw do lōbongaya, kan naponas danaw tokotokon. ²¹ Nachimoy so yilo a akmas rarakoh saw a bato, kan malabit dadima poho a kakilo iyaw no asa kayilo a gomtos do tawotawo. Ki no nagtongpalan no nyaya, ki ad-adda paw nakaabay da so Dyos maynamot do kasdayaya no yilo, ta oltimo dana kalidyat da do dawri a mapariparin.

17

Iyaw Masawek a Mabakes a Babilonya

¹ Do dawri, myan asa dyirad anghilaw a yanan papito a kasabak iyaw nangibahey dyaken a kāna, “Ngay! May ka dya tan ipaboya ko dyimo kaokom no Dyos so syodadaya a mapangaranan so mapagran a mabakes a maydisna

§ 16:15-16 16:15-16 No chakey na batahen Armagedon do chirinaya no Hebreo, ki “paytokonan do Megido.” Ok. 5:19; 2 Ār. 23:29-30; 2 Kron. 35:22

do kārwanayan moyog a ranom. ² Ta siraw ar-āryaya do lōbongaya, ki nachoknod dana sa do mapagranaya a mabakes. As siraw tawotawo saya do lōbongaya, ki akmay nabok sa do kawnot da do dyaya a makabābaba a kaparin na.”

³ Do dawri, nagparmata ako, as kan maynamot do kapaypabileg no Ispirito no Dyos dyaken,* inyangay na yaken do asa pōtong a logar. As yapo do dawri, nakaboya ako so asa mabakes a nakasakay do mabaya so kita a marongsot a animal. No marongsotaya a animal, ki myan papito a oho na kan asa poho so olong. As do intīro a inawan na, ki matatarek so tolas kan maynana ngarangan a pang-oyaw so Dyos. ⁴ Naylaylay iyaw mabakesaw so akmay obi kan mabaya, as no nawri, ki akmas laylayaw no rēyna. Somilesileng saw alahas naw a balitok kan mangingīna bato kan perlas. Nakaigpet so balitok a bāso a napno so oltimo a malapos kan makabābaba a kaparin do kayan naw a maglaktlāko so asi na. ⁵ As do moyen naw, ki myan naitolas a pangārig a ngaran na, as kan marahem chakey na batahen. No ngaranaya, ki, “Mabileg a Babilonya, ānang no tabo a mabakes a maglaktlāko so asi, as kan pakayapwan tabo a marahet kan makabābaba do lōbongaya.” ⁶ Sinpangan na, naboya ko, ki nabok danaw mabakesaya do ininom naw a raya dan adīpenaw no Dyos a diniman na maynamot do nakaipaneknek daw so maynamot di Jesus.

Do nakaboya kwaw so nyaya, ki taywaraw naka-pakasdaaw ko. ⁷ Ki binata no anghilaw dyaken a kāna, “Āngo ta masdaaw ka? Masdaaw kaba, ta ipalawag ko dyimo chakey na batahen no sililimedaya a pangārig a maynamot do ngaranaya no mabakesaya, as kan maynamot do nagsakayan naya a marongsot a animal a myan so papito a oho kan asa poho a olong. ⁸ No marongsotaya a animal a naboya mo, ki nabyay do kaychowa, ki nabo dana sichangori. Ki aran komwan, īto danaw kahtot na a yapo do marahemaw a abos pandan a aridos a maypakwan danad pakarārayawan na. As siranchiw tawowaw a myan do tanaya a abos ngaran do librowaw no byay a intolas ni Āpo Dyos do sakbayaw a nakaparswan lōbongaya, ki masdaāwan sanchi. On, masdaāwan sanchi do kaboya daw so marongsotaw a animal a myan do kaychowa, ki nabo danas changori, as kan mirwa dananchi a mohtot.”

⁹ Do dawri, tinongtong no anghilaw naychirin dyaken

* 17:3 17:3 Pal. 1:10; 4:2; 21:10. An maynamot do marongsotaya a animal, ki basāen nyo do Pal. 13:1-8.

a kāna, “Nyaw pakachitan so aktokto kan kapakaāwat tan matonngan nyo chakey na batahen. No papitwaya a oho, ki papito saya a tokon a siraw nyaw paydisnan mabakesaya. ¹⁰ Myan paw matarek a chakey na batahen, ta siraw papito saya a oho, ki maiyarig sa do papito saya a āri. Siraw dadima a āri, ki nasday dana. Iyaw no chanem daw, ki iyaw myan danaya sichangori, as kan ari pad abo chapapito daw. Ki anchan mangay iyaw chapapito daw a āri, dēkey lang a chimpō iyaw kapagtoray na. ¹¹ Ki iyaw marongsotaw a animal a mabata a nabyay do kaychowa, ki sichangori, ki nabo dana kan naibidang a iyaw chawawaho dayan āri. On, naibidang dana do bidang no papito saya a āri. Ki maynamot ta mohtot anchi, ki nayparin dana iyaw chawawaho da. Ki aran komwan a mohtot anchi, alit na mangay do pakarārayawan na.

¹² “Siraw asa pohwaya a olong a maboya mo, ki asa poho sa a āri a dyi pa magtoray. Ki palobōsan no Dyos a machipagtoray sanchid marongsotaya animal, as kan asa lang a kaoras so kanyid kapagtoray da. ¹³ Asa lang panggep da a iyaw kaiparawat daw so kayit kan toray da do marongsotaw a animal. ¹⁴ Machigobat sanchid Karnirwaw, ki abāken sanchin Karnirwaw, ta iyaw no Āpo dan tabo a āpo kan Āri dan tabo a āri. As siraw natawaganaw a tawotawo a manganohed do Karnirwaw a siraw pinidyaw no Karnirwaw a nayparin a tawotawo na, ki siranchiw machipagratsak dya a maynamot do kapangābak naw so marongsotaya a animal.”

¹⁵ Sinpangan na, inbahey no anghilaw dyaken a kāna, “Siraw ranom saya a naboya mo a paydisnan no mabakesaya, ki siraw āro a tawotawo a yapo do āro saya a nasnasyon kan kapaychirin. ¹⁶ Ki siraw asaw a poho a olong a maboya mo, as kan iyaw marongsotaw a animal, ki myan anchiw ōras a ipsok danchiw machikamkamalālaya a mabakes. On, apen danchi a tabo kinabaknang no mabakesaya, as kanonolay da sya silalābos. Kanen danchiw asi naw, as kasosoh das panda daw. ¹⁷ On, komwan anchiw maparin do mabakesaya a maynamot ta si Āpo Dyos danaw makatoneng a mapangay do aktokto dan asa pohwaw a āri tan maipatongpal daw tabo a panggep no Dyos. Asa sanchi do kapangtokto da do kaitoroh das toray da do marongsotaw a animal a mandad kaparin na tabo no naipadtaw do chirin no Dyos.

¹⁸ “Maynamot do mabakesaya a maboya mo, ki iyaw magdindināmagaw a mabileg a syodad a mangitoray so ar-āri saya do tanaya.” Nawriw binata no anghilaw dyaken.

18

No Karārayaw no Babilonya

¹ Do katayokan nyaya, nakaboya ako so asa matarek a anghil a naypabodis a yapo do hanyit a myan so rakoh a toray, as kan rinanyagan naw no tanaya do chinyel naw. ² Sinpangan na, naychirin so oltimos kalyak a kāna, “Narārayaw! Narārayaw danaw no mabilegaw a Babilonya! Sichangori, ki nayparin dana yanan dan dimonyo kan tabo no klasi no marahet saya a ispirito. On, as kan nayparin dana aponan dan tabo saw a naibidang a malapos kan makabābaba a manomanok. ³ Ta tabo nasyon saya do lōbongaya, ki nachinom dana sa do kinaderrep no kapachikamalāla na. As tabo san ar-āri do tanaya, ki nachoknod sa dya, as kan bomnknang saw maglaktākaw a maynamot do dya mabaywan a derrep na.”

⁴ Sinpangan na, nakadngey ako so asa matarek a timek a yapo do hanyit a ibahebahey na a kāna,
 “Karwan nyo, inyo a tawotawo ko,
 kan machisyay kamo do dyaya mabakes
 tan machirāman kamo aba do gatos na,
 as kan tan dyi kamo a mairāman do dōsa na a kalidyatan.

⁵ Ta nakarapit danad hanyit iyaw nakawpo no gatos na,
 as kan makawayakan abanchi no Dyos karahet na.

⁶ Maipadidiw pakono dyaw akmas inpadidiw naw do kadwan.
 Maypirwa pakono a mabahes pinarin nad tawotawo nyo.

On, paypirwan pakono no bāso naw lidyat
 a inomen na kan siraw inpaynom naw dyirad matarek.

⁷ An maypāngo kapangas na kan kaderrep na,
 ki komwan pakono maitoroh dya a kalidyat kan kapagladingit na,
 ta pirmi na ibahebahey do inawan na a kāna,
 ‘Ayket! Yaken, asa ako a rēyna, as kan nayparin ako aba a bālo, polos!

On, mapadāsan ko abanchi a polos ladingit!’

⁸ Ki maynamot do dyaya a pangas na,
 mayirayay anchi a mangay dya do asa karaw siraw no kalidyat,
 iyaw kadiman, katanyitanyis, kan kapaychapteng.

On, as kan masosohan nanchid apoy,
 ta manakabalin no Dyos a mangokom sya.”

No Katanyis Da no Mangsahaw do Babilonya

⁹ Siraw ar-āri saw a nachirāman do kapachikamalāla naw kan nachipanaham so kinaderrep naw, ki tanyitanyisan danchiw syodadaw anchan maboya daw ahobaw no kasosoh naw. ¹⁰ Maytēnek sanchid mabawaw a mamo maynamot do kalidyat naw, as batahen da, “Piman! Kapakasyāsīm pa, imo a magdindināmag kan mabīleg a syodad no Babilonya! Āngo ta nalisto ka nabo do asa lang a kaoras?”

¹¹ Siraw maglaklākwaw do tanaya, ki tanyisan da, ta apabanchiw gomātang so lako daw.

¹² On, apabaw gomātang siras balitok daw kan pirak da saw kan bato da saw a mangingīna kan perlas, as kan iyaw mangingīna saw a tela da a obi kan mangingīna saw a sīda a mabaya, as kan tabo a kītan mababanglo a kayo kan tabo a kīta no warawara a namarin do sōng no elipanti a animal, as kan aran āngo a warawara a namarin do mangingīna a kayo, bronsi, pasek, marmol. ¹³ Myan ilāko da a kanela, rikado, insinso, mirra, olibano, arak kan lana, arina kan trīgo, bāka kan karniro, kabalyo kan logan, kan byay pan tawo a inadīpen da. ¹⁴ Batahen da pan maglaklākwaw dya, “Piman! Ara sabaw mangingīnaw a warawara a chinakey mo. Nabo dana saw tabo a kinabaknang kan kapintas mo, as kan machichwasan mo pa sabanchi a polos!” ¹⁵ Siraw maglaklākwaw a bomnāknang maynamot do kapaglaklāko daw dya, maytēnek sad mabawaw a mamo do kalidyatan naw. Maychaychahoho sa a tomanyitanyis, kan batabatahen da, ¹⁶ “Ay, ay, piman! Kapakasyāsīm pa! Makamwamomo namarin do mabīlegaya syodad a nakalaylay so akmay obi kan mabaya, kan nakaalahas so balitok, mangingīna a bato kan perlas. ¹⁷ Ki iyaw nya kinabaknang na, ki narārayaw do asa lang a kaoras!”

Ki myan sa do mabawaw daw magboyaw a tawotawo a siraw no kakapitanaw kan siraw tripolanti da saw no biray kan sira tabo machilogloganaw dyira kan siraw no maytayarabākwaw do tāw. ¹⁸ Ki tomanyitanyis pa sa do kaboya daw so ahobaw do nakasosoh naw, kan binatabata da, “Aryoriw matarek a syodad a akmas nyaya a mabīleg?” ¹⁹ Do dawri, pinangayan daw oho da so ahbek a mangipaboya so kaliday da, as kan tomnanyis sa a kon da, “Ay-ay pīman! Makamwamomwayaw namarin do mabīlegaya a syodad!

Ta maynamot do kinabaknang na, bomnāknang sa tabo myanaw so biray.

Ki do asa kaoras, ki nabo!”

²⁰ Ki inyo a myan do hanyit, masoyot kamo pakono a maynamot dya.

On, masoyot kamo a tabo, inyo a tawotawo no Dyos
 kan apostolis, as kan propīta,
 ta intoroh no Dyos iyaw kaokom na a maynamot
 dyinyo.

²¹ Do dawri, nanghap iyaw asaw a mabīleg a anghil so
 asa bato a akmas karakohaw no kararakohanaw a gilingan
 a bato kan pinagsid nad tāw, as nakabata na sya a kāna,
 “Komwan iyaw makamwamomo a kasday
 no magdindināmagaya syodad no Babilonya,
 as kan mapaboya pabanchi a polos.

²² Iyaw tokar dan magtoktokar so arpa kan magkankansyon
 do dawri kan siraw magpitwaw kan magtrompīta,
 ki madngey pa sabanchi daw.

Apabanchiw yapo dya a siraw masiglataw
 a mamariparin so aran āngo a warawara.

Maylilyak pabanchiw gilingan mana pangsadan,
 ta apabaw kanen tawotawo daw.

²³ Apabanchi dyaw no maranyag a paysohwan.

Siraw magkasar saw, ki madngey pabaw timek daw.

Nyaw naporin dya a dōsa ni Babilonya

a maynamot ta siraw maglāklāko naya,

ki batahen da a sira danaw kasisītaan do lōbongaya.

Impangpangas da a sira danaw nangyangay so kinabaknang
 na.

On, naallilaw dana sa tabo tawotawo do lōbongaya
 do marahet saya a panggep na.

²⁴ Myan dyaw raya dan propītaw kan tawotawo saw no
 Dyos

kan sira tabo diniman naw do intīro a lōbong.”

19

No Kapagragragsak do Hanyit

¹ Do katayokan nyaya, myan iyaw nadngey ko a malyak
 a ringgor no akmay riniwriw a tawo do hanyit, kan
 ibahebahey da a kon da,

“Aliloya! Maidaydāyaw pakono si Āpo Dyos!

Iyaw kaisalākan, tan-ok, kan panakabalin, iyaw myan
 dya.

² Ta iyaw kapangokom na, ki oyod kan malinteg.

Ta inokom naw no magdindināmagaw a machikamalāla a
 mabakes

maynamot do nakalapos nas tanaya do kinaderrep na,
 as kan binahes no Dyos raya daw no adīpen na saw
 a diniman no mabakesaya.”

³ Inyagagay da pa mirwa a kon da,

“Aliloya! Dayāwen ta pakono Dyos,

ta nasosohan danaw mabakesaw,
as kan iyaw ahob naw, ki maypatohos a abos pandan.”

⁴ Ki siraw no dadwaw a poho kan apat a panglakayen,
as kan siraw apat saw a sibibyay a parswa, nagrōkob
sa a nagdāyaw do Dyos a maydisna do trono naw, kan
ibahebahey da a kon da, “Maparin pakono a komwan.
Amen! Aliloya!”

No Kapagkasar no Karnirwaw

⁵ Sinpangan na, myan iyaw timek a yapo do tronwaw a
makabata sya a kāna,

“Idāyaw nyo Dyos taya,
inyo a tabo a adīpen na,
inyo a tabo a manganohed dya,
aran matan-ok mana mabodis!”

⁶ Do dawri, nakadngey ako na so akmay riniwriw a tawo
kan akmas kinayasakasaw no moyog a ranom a timek a
yapo do hanyit kan akmas timekaw no kinalebkeb no adey,
kan inbahebahey na,

“Aliloya! Ta iyaw Āpo a Dyos ta a Manakabalin do Tābo,
ki iya danaw magtoray.

⁷ Machita masoyot kan maragsak ta,
kan dayāwen ta si Āpo Dyos!

On, maragsak ta, ta narapit danaw ōras a kapagkasar no
Karnirwaw,
as kan nakasagāna danaw nobya na.

⁸ Napalobōsan dana a maylaylay so mangīna kan machidat
a maydak a laylay.”

No chakey na batahen machidat kan maydak saya a
laylay, ki iyaw no maganayaw kan malinteg a kaparin dan
tawotawo no Dyos.

⁹ Sinpangan na, inbahey no anghilaw dyaken, “Itolas mo
nya, ta oyod sa chirin a yapo di Āpo Dyos. On, itolas mo nya,
‘Magāsāt saw no naawis a machihanghang do Karnirwaw
do kapagkasar na.’ ”

¹⁰ Ki do dawri, nagrōkob ako do kokod naw tan dayāwen
ko. Ki binata na dyaken a kāna, “Parinen mwabaw
komwan! No Dyos lang iyaw no dayāwen mo! An yaken, ki
asa ako lang a tobotoboyen ni Āpo Dyos a akma dyimo, as
kan akma siras kakakteh mo saw a nangpaneknek so oyod
maynamot di Jesus.”

Ta iyaw Maganay a Dāmag a innanawo ni Āpo Jesus,
ki iya paw inpakatoneng dan propīta saw a maynamot do
panakabalin no Ispirito Santo.

Iyaw Kangay ni Kristo
(Pal. 1:13-18)

¹¹ Do dawri, naboya ko a naywangan danaw hanyit, as kan myan minohtot a maydak a kabalyo. No myanaw a somnakay do dawri a kabalyo, ki napangaranan so Matalek kan Oyod, kan malinteg iyaw kapangokom na kan kapamarin nas gobat. ¹² Siraw mata naw, ki akma sas gomilgilāyabaw a apoy, as kan nakoronaan so āro do oho naw. Myan iyaw ngaran na a naitolas dya a aba polos makapatak sya, an dyi lang a iya. ¹³ Naylaylay so asa kalaylay a napakneban so raya, as kan no ngaran na, ki “No Chirin No Dyos.”* ¹⁴ As siraw bōyot na saw do hanyit, ki nakalaylay sas machidat kan maydak, kan nakakabalyo sas maydak a mononot dya. ¹⁵ As iyaw mapangaran naw so Chirin no Dyos, ki myan minohtot a asa rakoh a kampilan do dangoy naw a pangābak na siras nasnasyon saya do lōbongaya. Itorayan na sanchi, as kan abaw makey a makaābak sya, ta kompormi abaw kapagdōsa na. On, ta akmas pamitosan daw no tawotawo so ōbas, ki komwan anchiw kapitosa na siras mamarinaw so marahet a mangipaboya so kataywara no soli no Manakabalin a Dyos dyira. ¹⁶ As do kekeh naw kan iyaw no padang naw, ki naitolas daw iyaw ngaran na a “Āri dan tabo a āri, kan Āpo dan tabo a āpo.”

No Kapangābak ni Kristo do Marongsotaw a Animal
(Pal. 16:11-21; 17:8, 14; 20:7-10)

¹⁷ Do dawri, nakaboya ako so anghil a maytēnek do ranyagaw no araw, as kan kinalyak na tinawagan saw manomanokaw a somayap do kademdeman. Binata na a kāna, “Ngay, mangay kamo tan makpeh kamo a koman so rakohaya pagpistaan no Dyos. ¹⁸ On, mangay kamo tan kanen nyo siraw asi daya no āri saya, siraw asi da sayan kakapitanaya kan siraw soldādo, as kan iyaw asi dan kabalyo da saya kan siraw nakasakayaya, as kan tabo asi no tawotawo, siraw siwayawayaya mana siraw adīpen da saw, as kan siraw matatan-okaw a tawotawo mana siraw mabobodisaw.”

¹⁹ Sinpangan na, naboya ko iyaw marongsotaw a animal kan siraw ar-āri saw do lōbongaya kan siraw bōyot da saw a nakpekpeh a machigobat do nakasakayaw do kabalyo kan siraw no bōyot naw. ²⁰ Ki iyaw no marongsotaw a animal, ki natiliw. Natiliw pa iyaw no bayatawaw a propīta na a namariparin so milagro do salapen naw no animalaw. On, pinarin naw milagro saya a pangallilaw

* 19:13 19:13 Isa. 63:3; Jn. 1:1

na siras nagpamarkaw so ngaran naw no marongsotaw a animal kan siraw no nagdāyawaw do ladāwan na. Siraw nya dadwa, ki naipoha sa do gomilgilāyab a minangan apoy† kan asopri. ²¹ As siraw kadwanaw a rārayay da, ki diniman na sa a tabo no nakasakayaw do kabalyo a maynamot do rakohaw a kampilan a minohtot do dangoy na. Nabsoy saw no manomanokaw a komninan so asi da.

20

No Nakabahod ni Satanas

¹ Do dawri, myan matarek a naboya ko, iyaw anghilaw a maypaypabodis a yapo do hanyit a mangig-igpet so tolbekaw no abos pandan so karahem a aridos. Myan pa dyaw rakoh kan mahnyi a kadina. ² Do dawri, tiniliw naw no dragonaw, iyaw bodāyaw a yapo pad kaychowa a iyaw no Dyablwaw mana si Satanas, kan binahod na* so asa rībo a katawen. ³ Sinpangan na, intapwak nad aridosaw a abos pandan so karahem, as inanban naw nakalaskan naw, as nakatolbek na sya tan dya mangallilaw so nasnasyon saya do lōbongaya a mandad kakabos no asaw a rībo a katawen. Katayokan nawri, machita mapalobōsan so dēkey a chimpō.

⁴ Do dawri, nakaboya ako so āro a trono, as kan myan sa nakadisna, siraw natorohanaw so panakabalin a mangokom. On, naboya ko saw no pahad dan nadiman saw a tawotawo a nadiman a maynamot do nakapanpaneknek dad Jesus kan iyaw chirin no Dyos. On, naboya ko saw dyaw a nagdāyaw do marongsotaw a animal kan iyaw no ladāwan naw, kan rinawat dabaw markaw do moyen da kan do tanoro da. Sira, ki minirwa sa nabyay, kan nachipagtoray sad Jesus do asa rībo a katawen. ⁵ Nyaw naikeddeng a manōma a kapagōngar. Ki siraw kadwanaw a nadiman, ki napagōngar saba mandad katayokan asaw a rībo a katawen. ⁶ Magāsat kan masantwan saw machirāman do manmaya kapagōngar, ta abaw panakabalin dyira no somaronwaw a kadiman. As siraw nyaya, ki mayparin sanchi a papādi a magsirsīrbi di Āpo Dyos kan di Kristo, as machipagtoray sa dya so asa rībo a katawen.

No Kaābak ni Satanas

⁷ Ki do katayokaya no asaw a rībo a katawen, ki mapalobōsan dana si Satanas do nakabahodan naw, ⁸ kan mangay a mangallilaw siras tawotawowaw a napangaranan so Gog kan Magog a siraw tabo a nasnasyon do lōbongaya.†

† **19:20** 19:20 Dan. 7:11; Pal. 20:14, 15; 21:8 * **20:2** 20:2 Isa. 24:22; 2 Ped. 2:4; Jod. 6 † **20:8** 20:8 No chakey na batahen Gog mana Magog, ki "siraw mangipsokaw so Dyos." Esek. 38:2; 39:1, 6

Inakpeh na sa a pachigobat, kan akmas anayaw do kanayan iyaw kāro da. ⁹ Do dawri, naychipeh saw no naychawpitaw do lōbongaya kan dinibon daw chadawaw no Dyos a syodad a yanan da no tawotawo na. Ki do dawri, ki nachimoy so apoy a yapo do hanyit a namatawos sira. ¹⁰ As iyaw Dyablwaw a nangallilaw sira, ki naipoha do minanga a yanan apoy kan asopri a iyaw yanan da paw no marongsotaw a animal kan iyaw no bayatawaw a propita. Do dawriw pakalalan da do māraw kan mahep a abos pandan.

No Manawdyi a Kapangokom

(Dan. 7:10-12; Mal. 3:16-18; Pal. 21:8, 9)

¹¹ Do dawri, nakaboya ako so rakoh a maydak a trono kan iyaw no maydisnaw daw. Sinpangan na, iyaw tana kan hanyit, ki naychihat sa nabo kan apabaw pakaboyan sira, ta apabaw yanan a naitoroh dyira. ¹² Naboya ko saw nadimanaw a mayteytēnek do salapenaw no trono. Myan sa tabo daw, siraw matohos so rebbeng, as kan siraw mabodisaw so toray. Do dawri, naywangan saw librowaw. As siraw no nadimanaw, ki naokom sa sigon do myanaw do irahemaw no libro saw a intolas no Dyos a pinarin da. Myan paw matarek a libro a naywangan daw a iyaw librowaw a nakaitolasan ngarangaran dan natorohan saw so byay. ¹³ Do dawri, pinahtot no tāw saw no nadimanaw a myan dya. Komwan iyaw tanaya, as kan iyaw no Hades a pangnanayan dan nadiman a dya nanganohed, ta pinahtot daw no tabo saw a nadiman a myan dyira, kan naokom sa tabo sigon do pinarin da. ¹⁴ Ki iyaw Kadiman kan Hades, ki naipoha sa do minangaw a apoy. Iyaw nyaya a minanga, ki nawriw inkeddeng no Dyos a yanan no somaronwaw a kadimanan. ¹⁵ As no aran sino a abos ngaran do librowaw a nakaitolasan ngarangaran dan natorohan saw so byay, ki maipoha sanchi do nyaya a minanga a maynana apoy.

21

Iyaw Bayo a Hanyit kan Iyaw Bayo a Tana

¹ Naboya ko iyaw bayowaw a hanyit kan iyaw bayowaw a tana, ta nabo danaw no dāmawaw a hanyit kan iyaw no dāmawaw a tana, as kan nabo danaw tāw. ² Naboya ko iyaw no Masantwanaw a Syodad a iyaw nawriw bayowaw a Jerosalem a maypaypabodis do hanyit a yapo do Dyos, as kan iya, ki akmas mabakesaw a nakalaylay so maydak a nakasagāna ikasar danan nobyo na. ³ Nakadngey ako so malyak a timek a yapo do tronwaw, as kan ibahey na a kāna, “Chiban nyo! Sichangori, ki no yanan no Dyos, ki

myan do tawotawo. Myan dana dyira kan sira danaw tawo na. As no Dyos a mismo, ki omyan dana dyira. ⁴ Ponasan na tabo hō dad mata da, as abo danaw kadiman dyira mana mamayo mana katanyis dyira, as kan abo danaw no maynyin da, ta nakarahan dana sa tabo nyaya.”

⁵ As iyaw no maydisnaw do tronwaw, ki binata na, “Chiban nyo! Payparinen ko a tabo a bayo.” Binata na pa, “Itolas mo saw tabo nya. Ta tabo nyaya, ki oyod kan mapagtalkan a chirin.” ⁶ Binata na pa dyaken, “Tayoka dana! Yaken iyaw mayngaranaw so Alpa kan no Omega* maynamot ta yaken iyaw no siniknanan kan pandan. As siraw no mawawaw, ki torohan ko sas tombodaw do akbod no byay kan aba polos bāyad na.

⁷ “Nyaw no gon-gona no mangābak saw do marahet. Yaken anchiw Dyos da kan siranchiw anak ko. ⁸ Oltimonchi a makamwamomo kayayan dan machonot do marahet kontodo saw takrot a magtalek do Dyos kan siraw abwaw so kapanganohed kan siraw mamarin so makabābaba a dadakay, as kan siraw mangdimdimanaw! Masaw siraw machikamalāla, siraw mangaroboob kan mangat-atang kan siraw magdāyawaw do didyosen, as kan sira tabo mabay-atawaw. Myan sanchi a tabo do minangaw a maynana apoy a gomilgilāyab kan asopri a iyaw nawriw somarono a kadiman.”†

Iyaw Bayo a Jerosalem

⁹ Nangay dyaken iyaw asaw dyirad papitwaw a anghil a yanan papito a sabak a napno so manawdyi a kalidyatan, kan binata na dyaken a kāna, “Ka dya, ta may ta chiban iyaw nobyaw a ikasar no Karnirwaw.”

¹⁰ Do dawri, nagparmata ako, as kan maynamot do panakabalin Ispirito Santo,‡ ki naiyangay akod asa rakoh a token. Inpaboya na dyaken daw iyaw no Masantwanaw a Syodad a Jerosalem kan maypaypabodis do hanyit a yapo do Dyos. ¹¹ Myan dyaw no mismo a dayag no Dyos. Somilesileng a akmas mangīnaw a bato a haspe, kan somilasilap a akmas kristalaw. ¹² Iyaw no ahad naw, ki matokpoh kan matohos. Myan iyaw no asa poho kan dadwa rowangan na, kan naychapengdan dan asaw a poho kan dadwa anghil a binantayan. As do kāda rowangan, ki napenged a naitolas daw ngaran da saw no asaw a poho kan dadwa anak no Israel. ¹³ Do dāya, ki tatdo iyaw rowangan na. As do ammyānan, ki tatdo iyaw no rowangan na. As do laod, ki tatdo iyaw no rowangan na, as kan do abagātan, ki

* **21:6** 21:6 Pal. 1:8 † **21:8** 21:8 Pal. 20:14 ‡ **21:10** 21:10 Pal. 1:10; 4:2; 17:3

tatdo iyaw no rowangan na. ¹⁴ Myan asa poho kan dadwa a pondasyon mana paydisnan ahad no syodadaw. As do kāda pondasyon, ki napenged a naitolas iyaw asaw a poho kan dadwa ngaran no nanawhen no Karnirwaw.

¹⁵ As iyaw no naychiychirinaw dyaken, ki myan so pangrokod a sarokod a balitok tan rokoden naw syodadaw kan kāda rowangan kan ahad. ¹⁶ Iyaw no syodadaw, ki kwadrado. Pariho iyaw no kanaro kan kawbong na. Do dawri, rinokod no anghilaw iyaw no syodadaw, ki 2,400 a kakilometro so kanaro, as komwan iyaw no kawbong kan katohos na. ¹⁷ As insarano narana rinokod iyaw no ahad naw, ki myan iyaw 65 a kamitros so katohos. Ki no nakapangrokodaw no anghilaw, ki akmas kapangrokodaw no tawotawo. ¹⁸ Iyaw no ahadaw, ki naporin do haspe. As iyaw no syodadaw, ki naporin do maynana balitok kan matnaw akmay kristal. ¹⁹ Siraw no pondasyonaw no ahadaw no syodad, ki nabistyan so mangingina a bato. Iyaw no manmaw, ki haspe, as sappiro iyaw no somaronwaw, as kalsedonya iyaw no chatatdo naw, as kan esmeralda iyaw chapat naw. ²⁰ Sardonika iyaw chadadima naw, as karnelya iyaw chanem naw, as krisolito iyaw chapapito naw, as kan berilo iyaw no chawawaho naw. Topasyo iyaw no chasasyam naw, as krisoprasyo iyaw chaasa poho naw, as hasinto iyaw chaasa poho naw kan asa, as kan amatista iyaw no chaasa poho naw kan dadwa. ²¹ As no aneb no asaw a poho kan dadwa a rowangan, ki napenged sas rarakoh a perlas. As iyaw kalsadaw no syodad, ki naporin do balitok, kan matnaw a akmay sarmin.

²² Do dawri, abaw no maboya ko a timplo do irahemaw no syodad. Ta no Dyos a Manakabalin do Tābo kan iyaw no Karnirwaw, ki nāw da daw a mismo. ²³ As do syodadaya, ki machita pabaw no araw kan bohan, ta iya danaw tan-ok no Dyos iyaw manoroh so soho da, as kan iyaw no Karnirwaw, ki iya danaw soho a mismo. ²⁴ Maynamot do ranyag naw, makayam saw tawotawo do kāda nasyon, as kan siraw arāri da, ki itoroh da do Dyos tabo dāyaw da. ²⁵ As iyaw no rowanganaw, ki nāw na maywangan, ta apabaw no mahep daw. ²⁶ Siraw tawotawo sa do tabo a nasnasyon, ki iyangay danchiw tabo dāyaw kan kinabaknang da do dawri a syodad. ²⁷ Ki abaw aran āngo a malapos a makasdep do dawri a syodad a akma siras mamarinaw so makasnesnek kan siraw no mabayatawaw. Siranchi lang naitolasaw so ngaran do librowaw no Karnirwaw, siraw no somdep do dawri a syodad. Iyaw nya libro, ki iyaw librowaw a nakaitolasan no ngarangan dan natorohan so byay.

22

No Kayowaw a Manoroh so Byay

¹ Sinpangan na, inpaboya na dyaken iyaw oksongaw no ranom a manoroh so byay.* Iya, ki matnaw a akmay kristal a moyog a yapo do tronwaw no Dyos kan iyaw no Karnirwaw, ² as kan moyog pa do kalsadaw a myan do hobokaw no syodad. As do maychamibit naw no oksongaw, ki myan daw iyaw no kayowaw a manoroh so byay,† as kan mayhat aba omsi, ta kāda bohan, ki mirwa omsi. As iyaw bohong naw, ki osaren da āgas no nasnasyon saw. ³ Do dawri, apaba polos do syodadaw iyaw inabayaw no Dyos. No myan daw, ki iyaw no tronwaw no Dyos kan iyaw no Karnirwaw. As siraw tobotoboyen naw, ki myan sa daw a magdaydāyaw dya. ⁴ On, myan sa dya kan maboya daw no rōpa na, as kan iyaw no ngaran naw, ki naitolas do moyen daw, ta dyira narana sa. ⁵ As do dawri dana, ki apabaw no ahēp. Machita pabaw no araw mana soho, ta no Dyos dana mismo iyaw soho, as kan machipagtoray sa dya a abos pandan.

No Kangay ni Jesus

⁶ Binata no anghilaw dyaken, “Siraw nya chirin, ki mapagtalkan sa kan oyod. Oyod nyaya, ta si Āpo a nanoroh so Ispirito na dyirad propīta na saw, ki tinoboy naw anghil naw tan ipaboya na dyirad adīpen naw an āngo iyaw mapariparin do masakbayan.”

⁷ “Adngeyen nyo yaken,” binata ni Āpo Jesus dyaken. “Īto ako na! Magāsāt saw manganohed so chirin saya do dya libro.”

⁸ Yaken si Juan a nakadngey kan nakaboya siras syay, as kan do nakadngey kan nakaboya kwaw sira, ki nagrōkob ako do kokod naw no anghilaw a nangipaboya dyaken so tabo nyaya a namarin tan magdāyaw ako dya. ⁹ Ki binata na dyaken, “Parinen mwabaw komwan! No Dyos lang pakono iyaw no dayāwen mo! An yaken, ki asa ako lang a tobotoboyen ni Āpo Dyos a akma dyimo, as kan akma siras kakakteh mwaw a siraw propīta saw kan sira tabo manganohedaw so chirin saya do dya libro.” ¹⁰ Do dawri, binata na pa dyaken, “Īlīmed mo sabaw no padto saya do dya libro, ta Īto danaw no chimpō a kaparin da. ¹¹ Ki aran masngen danaw araw, ki tongtongen da paw maypayparahet no marahet saya tawo. On, tongtongen da paw malapos a dadakay no malaposaw so kabibyay. Ay

* **22:1** 22:1 Sak. 14:8; Jn. 4:10-14; Pal. 7:17; 22:17 † **22:2** 22:2 Gen. 2:9; Pal. 2:7; 22:14, 19

samna! Ki siraw manganohed kan masantwan a tawo no Dyos, ki tongtongen danchiw maganay kan masantwan a kaparin.”

¹² Binata ni Jesus, “Adngeyen nyo! Ito ako na, kan panaybi ko iyaw no panggon-gona kwaw a itoroh konchid katakatayisa sigon do pinarin na. ¹³ Yaken iyaw Alpa kan iyaw no Omega, ta yaken iyaw manōma kan panawdyan, mana siniknanan kan pandan.”

¹⁴ Magāsat saw no naybasabasaw so laylay da, ta myan iyaw no kalintegan da koman so asyaw no kayo a manoroh so byay, kan myan iyaw no kalintegan da a somdep do rowanganaw no syodad. ¹⁵ Do gaganaw no syodadaya, ki myan saw oltimo a makkwan so dadakay a akmas bolaw saw a chito,[‡] siraw no mangaroboobaw kan mangat-atangaw, siraw no machikamalālāw kan siraw magdāyawaw do didyosen, as kan siraw no mabayatawaw do kapaychirin kan do kaparin.

¹⁶ Binata pa ni Jesus a kāna, “Yaken si Jesus a nangibahey a tabo so nyaya do anghil kwaya a tinoboy ko a mangay a mangpaneknek dyirad iglisya ko saw. Yaken iyaw kapotōtanaw ni Āri Dabid kan iyaw no maranyagaw a bitohen a Kāraw.”

¹⁷ Iyaw no Ispiritwaw kan siraw tawotawowaw no Dyos a nobya ni Jesus, ki binata da, “Mangay kamo!”

Kan bata no tabo a makadngey so nya a kon da, “Mangay kamo!”

On, nonolay nyo saw no mawawaw tan mangay sa, kan nonolay nyo saw makeyaw a minom so ranomaw no byay a abo a polos so bāyad tan mangay sa.

No Kapanawdyan a Bagbaga

¹⁸ Myan ibahey ko a pakatoneng dyirad tabo makadngeyaw so chirin saya do dya libro a no mangrapa sya, ki manāyonan iyaw no kalidyatan na dyirad myanaya a kalidyatan a naipadto do dya libro. ¹⁹ As an myan iyaw no mapakaro so chirin saya naitolas do dya libro, ki pakarohen nanchi no Dyos iyaw no binglay na do asyaw no kayo a manoroh so byay, as kan do masantwanaw a syodad a naibahey do dya a libro.

²⁰ No mangpaneknekaya so kakosto na a tabo no nyaya, ki panakman naynyo so inkari naw a kāna, “Oyod a ito ako na!”

Maparin pakono a komwan kapaybidi mom Āpo Jesus! Amen!

[‡] 22:15 22:15 Sal. 22:16, 20; Mt. 7:6

²¹ No parābor pakono ni Āpo Jesus iyaw no myan dyinyo a tabo a manganohed dya. Amen.